

คณฺหาวคฺค วัฒนฺนา

คณฺหาวคฺค วัฒนฺนา วุฑฺตกมฺม ใน วุจฺเจเต มยา อนภฺหิตกตฺตา

ใน วุจฺเจเต ๆ อาขุยาตบฺท กมฺมวาทก ฯ

กปฺลิมจฺจ วคฺค

กปฺลิมจฺจวคฺค วุฑฺตกมฺม ใน วุจฺเจเต

มยา อนภฺหิตกตฺตา ใน วุจฺเจเต ๆ อาขุยาตบฺท กมฺมวาทก ฯ

สตฺถา สยกตฺตา ใน กเถสิ ๆ อาขุยาตบฺท กตฺตฺวาจก **มนุสฺส** สรฺูป ใน อิติ ๆ ศัพฺท
อาทยตฺถ ใน อิมํ ฐมฺมเทสนํ อิมํ วิเสสน ของ ฐมฺมเทสนํ ๆ อวุฑฺตกมฺม ใน กเถสิ เขตตวเน
วิสยาธาร ใน วิหรนฺโต ๆ อพฺภนฺตรกิริยา ของ สตฺถา กปฺลิมจฺจ อวุฑฺตกมฺม ใน อารพฺภ ๆ
สมานกาลกิริยา ใน กเถสิ ฯ

ขอสอบสนามหลวง พ.ศ. ๒๕๑๗

เกิ่ง กิริ ศัพฺท อนุสฺสวณฺตถ กุลภารโต สยกตฺตา ใน ปพฺพชฺชิสฺสุ ๆ อาขุยาตบฺท กตฺตฺวาจก
อตีเต กาลสตฺตมฺม ใน ปพฺพชฺชิสฺสุ กสฺสปลฺสฺส สลฺยาวิเสสน ของ ภควโต ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน ปรีนฺิพฺพุตกาเถ
ๆ กาลสตฺตมฺม ใน ปพฺพชฺชิสฺสุ เทว วิเสสน ของ กุลภาทโร นิกฺขมิตฺวา ปพฺพกาลกิริยา ใน ปพฺพชฺชิสฺสุ สวากา
นํ สามีสมฺพนฺธ ใน สนฺติเก ๆ วิสยาธาร ใน ปพฺพชฺชิสฺสุ ฯ เตสฺสุ กิตฺติ ทฺวสฺสุ กิตฺติ วิเสสน ของ กุลภาทเรสฺสุ ๆ
นินฺทธารณ ใน เชฎฺฐโจ ๆ นินฺทธารณฺนีย และ สยกตฺตา ใน อโหสิ ๆ อาขุยาตบฺท
ตั้งแต อตีเต กิริ กสฺสปลฺสฺส ฯเปฯ ลาภ อูทปาที ฯ เป็นขอสอบวิชาสัมพันธ์ไทย พ.ศ. ๒๕๑๗

กตฺตฺวาจก โสธโน วิกตฺติกตฺตา ใน อโหสิ นาม ศัพฺท สลฺยาไซตก เข้ากับ โสธโน กนฺนิฏฺฐโน

นิทุธารณีย และ สยกตฺตา ใน อโหสิ ๑ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก กปีโล วิกตีกตฺตา ใน อโหสิ นาม ศัพทํ สลฺลาชิตก เขํกัฏ กปีโล ๑

ปน ศัพทํ วากุยารมภ มาตา สยกตฺตา ใน อโหสิ ๑ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก เนสํ กิตฺติ ทฺวินนํ กิตฺติ วิเสสน ของ กุลภาตฺรานํ ๑ สามีสมฺพนฺธ ใน มาตา สาธนี วิกตีกตฺตา ใน อโหสิ นาม ศัพทํ สลฺลาชิตก เขํกัฏ สาธนี กนิฏฺฐภคินี สยกตฺตา ใน อโหสิ ๑ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก ตาปนา วิกตีกตฺตา ใน อโหสิ นาม ศัพทํ สลฺลาชิตก เขํกัฏ ตาปนา ๑

อิตฺถิโย สยกตฺตา ใน ปพฺพชฺชีสุ ๑ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก ปี ศัพทํ อเปกฺขตฺถ เขํกัฏ ตา ๑ วิเสสน ของ อิตฺถิโย ภิกฺขุณีสุ วิสยาธาร ปพฺพชฺชีสุ ๑

เอวํ ศัพทํ กิริยาวิเสสน ใน ปพฺพชฺชีเตสุ เตสุ กิตฺติ ปพฺพชฺชีเตสุ กิตฺติ วิเสสน ของ ชเนสุ ๑ นิทุธารณ ใน อุโภ ภาตโร ๑ นิทุธารณีย ภาตโร ปกตีกตฺตา ใน สุตฺวา ๑ กิริยาปธานนัย อุโภ วิเสสน ของ ภาตโร อจฺริยยุปฺชฌายานํ สมฺปทาน ใน กตฺวา ใน กตฺวา วตฺตปฺปวิฏฺฐตฺตํ อวฺตฺตกมฺม ใน กตฺวา ๑ สมานกาลกิริยา ใน วิหรนฺตา ๑ วิหรนฺตา อพฺภนฺตรกิริยา ของ ภาตโร เอกทิวสํ กาลสตฺตมฺมี ใน สุตฺวา

ภนฺเต อาลปน ฐฺรานี ลิงฺคตฺถ อิมสมฺมี วิเสสน ของ สาสเน ๑ ภินฺนาธาร ใน ฐฺรานี กติ วิเสสน ของ ฐฺรานี อิติ ศัพทํ อาการ ใน ปุจฺจิตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน สุตฺวา คนฺถธฺรํ กิตฺติ วิปฺสฺสนาธฺรํ กิตฺติ ลิงฺคตฺถ จ สองศัพทํ ปทสมฺมจฺจยตฺถ เขํกัฏ คนฺถธฺรํ และ วิปฺสฺสนาธฺรํ อิติ ศัพทํ สรูป ใน เทว ฐฺรานี เทว วิเสสน ของ ฐฺรานี ๑ ลิงฺคตฺถ อิติ ศัพทํ อาการ ใน สุตฺวา

เชฏฺโฐ สยกตฺตา ใน ปาปฺถิ ๑ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก อหํ เหตุกตฺตา ใน ปุเรสฺสามิ ๑ อาขุยาตบท เหตุกตฺตฺวาจก วิปฺสฺสนาธฺรํ การิตกมฺม ใน ปุเรสฺสามิ อิติ ศัพทํ อาการ ใน จินฺเตตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วสิตฺวา ปณฺจ วิเสสน ของ วสฺตานี ๑ อจฺจนฺตสโยค ใน วสิตฺวา อจฺริยยุปฺชฌายานํ สามีสมฺพนฺธ ใน สนฺติเก ๑ วิสยาธาร ใน วสิตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน คเหตุวา ยาว ศัพทํ กิริยาวิเสสน ใน คเหตุวา อรหฺตฺตา อปาทาน ใน ยาว กมฺมญฺจานํ อวฺตฺตกมฺม ใน คเหตุวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปวิสิตฺวา อรณฺถํ สมฺปาปฺถิยกมฺม ใน ปวิสิตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วายมฺนฺโต

ข้อความว่า เทว ฐฺรานีติ สุตฺวา สนามหลวง แก่เป็น เทว ฐฺรานี สุตฺวา โดยตัด อิติ ศัพทํ ออก แล้วพิมพ์ สัมพันธ์ว่า ฐฺรานี อวฺตฺตกมฺม ใน สุตฺวา แต่ในที่นี้ได้สัมพันธ์ตามต้นฉบับ

ๆ อพภนฺตรกิริยา ของ เขมฺโวจ อรหตฺตํ อวุตฺตกมฺม ใน ปาปฺปณิ ๖

กนิฏฺโจ สยกตฺตา ใน อุกฺคณฺหิ ๖ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก อหํ สยกตฺตา ใน อมฺหิ ๖
อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ตาว ศัพฺท กิริยาวิเสสฺน ใน อมฺหิ ตฺรฺโณ วิกตฺกตฺตา ใน อมฺหิ อหํ เหตุกตฺตา
ใน ปุเรสฺสามิ ๖ อาขยาตบท เหตุกตฺตฺวาจก วุฑฺฒกาเล กาลสฺตตฺมึ ใน ปุเรสฺสามิ วิปฺสฺสนาธฺรํ
กาโรตฺกมฺม ใน ปุเรสฺสามิ อิติ ศัพฺท อาการ ใน จินฺเตตฺวาฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปฺญฺเปตฺวา คณฺธธฺรํ
อวุตฺตกมฺม ใน ปฺญฺเปตฺวา ๖ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อุกฺคณฺหิ ตึณฺ วิเสสฺน ของ ปิฏฺถกาณิ ๖ อวุตฺตกม
ใน อุกฺคณฺหิ ๖ มหาปริวารํ สยกตฺตา ใน อุตฺปาติ ๖ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ตสฺส วิเสสฺน ของ
กนิฏฺฐสฺสฯ สามึสมฺพฺนฺธ ใน ปริยตฺตึ ๖ อวุตฺตกมฺม ใน นิสฺสาย ๖ เหตุ ใน อุตฺปาติ ลาโณ สยกตฺตา
ใน อุตฺปาติ ๖ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ปริวารํ อวุตฺตกมฺม ใน นิสฺสาย ๖ เหตุ ใน อุตฺปาติ ๖

โส วิเสสฺน ของ กนิฏฺโจ ๖ สยกตฺตา ใน วทฺติ กิริยาตีบท ๖ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก
พาหุสจฺจมเทน กรณฺ ใน มตฺโตฯ กิตฺติ อภิกฺขโต กิตฺติ วิเสสฺน ของ กนิฏฺโจ ลาภตฺตฺนหาเย อนภฺทิตกตฺตา
ใน อภิกฺขโต อติปฺลฺลิตฺตฺมานิตาย เหตุ ใน วทฺติ กิริยาตีบท ปฺเรหิ วิเสสฺน ของ ชเนหิ ๖ อนภฺทิตกตฺตา
ใน วุตฺตํ ๖ วิเสสฺน ของ กปฺปียํ ปิ ศัพฺท อเปกฺขตฺตฺล เข้ากัับ กปฺปียํ ๖ อวุตฺตกมฺม ใน วทฺติ อกปฺปียํ
สรูป ใน อิติ ๖ ศัพฺท อาการ ใน วทฺติ

ปิ ศัพฺท อเปกฺขตฺตฺล เข้ากัับ อกปฺปียํ ๖ อวุตฺตกมฺม ใน วทฺติ กปฺปียํ สรูป ใน อิติ ๖ ศัพฺท
อาการ ใน วทฺติ ปิ ศัพฺท อเปกฺขตฺตฺล เข้ากัับ สาวชฺชํ ๖ วิเสสฺน ของ กมฺม ๖ อวุตฺตกมฺม ใน วทฺติ
อนวชฺชํ สรูป ใน อิติ ๖ ศัพฺท อาการ ใน วทฺติ ปิ ศัพฺท อเปกฺขตฺตฺล เข้ากัับ อนวชฺชํ ๖ วิเสสฺน ของ
กมฺม ๖ อวุตฺตกมฺม ใน วทฺติ สาวชฺชํ สรูป ใน อิติ ๖ ศัพฺท อาการ ใน วทฺติ ๖ **(จบแก้ง)**

โส วิเสสฺน ของ กปฺปิล๖ สยกตฺตา ใน วิจรตฺติฯ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก เปสฺเสหิ วิเสสฺน
ของ ภิกฺขุหิ ๖ อนภฺทิตกตฺตา ใน โววทฺธิยมาโน อาวุโส วิเสสฺน ของ กปฺปิล ๖ อาลปนํ ตฺวํ สยกตฺตา
ใน มา อวจ มา ศัพฺท ปฺปฏิเสธ ใน อวจ ๖ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก เอวํ ศัพฺท กิริยาวิเสสฺน ใน
อวจ อิติ ศัพฺท อาการ ใน วตฺวา ๖ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ทสฺเสตฺวา ธมฺมํ กิตฺติ วินยํ กิตฺติ อวุตฺตกมฺม
ใน ทสฺเสตฺวา จ สองศัพฺท ปทสมฺมจฺจยตฺตฺล เข้ากัับ ธมฺมํ และ วินยํ ทสฺเสตฺวา ปุพฺพกาลกิริยา ใน
โอวทฺธิยมาโน ปิ ศัพฺท อเปกฺขตฺตฺล เข้ากัับ โอวทฺธิยมาโน ๖ อพภนฺตรกิริยา ของ กปฺปิลํ ตุมฺเห
สยกตฺตา ใน ชานถ ๖ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก กิ อวุตฺตกมฺม ใน ชานถ ตุมฺเห สยกตฺตา ใน

อตุล ๆ อาชยาตบถ กตตุวจาก รัตตมฏ สทิสสา วิกตีกตดา ใน อตุล อิติ ศัพท สรูป ใน อาทีนิจ
วจนานิ อาทีนิจ วิเสสน ของ วจนานิ ๆ อตุตตกมม ใน วตวา ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน วิจารณ์ วิกขรติ วิกขร
อตุตตกมม ใน อุมุเสนโต และ วมฺเภนโต ๆ อพฺพนตรกิริยา ใน วิจารณ์ ฯ

อตุล กาลสตุตมึ ใน อาโรเจตุ วิกขรติ สยกตดา ใน อาโรเจตุ ๆ อาชยาตบถ กตตุวจาก อตุส
วิเสสน ของ กปิลสตุส ๆ สามีสมฺพนธ ใน ภาตุ ๆ วิเสสน ของ สโรนตฺเตรสตุส อปี ศัพท อเปกขตุล
เข้ากับ สโรนตฺเตรสตุส ๆ สมฺปทาน ใน อาโรเจตุ เอต วิเสสน ของ อตุล ๆ อตุตตกมม ใน อาโรเจตุ
ฯ ปี ศัพท อเปกขตุล เข้ากับ สโร ๆ วิเสสน ของ สโรนตฺเตโร ๆ สยกตดา ใน โอวทิจ ๆ อาชยาตบถ ก
ตตุวจาก น วิเสสน ของ กปิล ๆ อตุตตกมม ใน อุตฺสงกมิตฺวา ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน โอวทิจ

อาวุโส วิเสสน ของ กปิล ๆ อาลปน ทิ ศัพท วากุยารมฺก สมฺมาปฏิปัตติ สยกตดา ใน
โหติ ๆ อาชยาตบถ กตตุวจาก ตุมฺหาทิสาน วิเสสน ของ วิกขรณิ ๆ สามีสมฺพนธ ใน สมฺมาปฏิปัตติ
สายนสตุส สามีสมฺพนธ ใน อายุ นาม ศัพท สยฺกตฺตค เข้ากับ อายุ ๆ วิกตีกตดา ใน โหติ ต
สฺมา เหตุ ใน อวจ ตฺว สยกตดา ใน อวจ ๆ อาชยาตบถ กตตุวจาก สมฺมาปฏิปัตติ อตุตตกมม
ใน ปฺหาย ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน ปฏิพาหนโต กปปียาทีนิจ วิเสสน ของ วตฺถุนิ ๆ อตุตตกมม ใน
ปฏิพาหนโต อพฺพนตรกิริยา ของ ตฺว มา ศัพท ปฏิเสรณตฺล เหว ศัพท กิริยาวิเสสน ใน อวจ อิติ
ศัพท อาการ ใน โอวทิจ ฯ

โส วิเสสน ของ กปิลอตุล ๆ สยกตดา ใน น อาทิจ น ศัพท ปฏิเสร ใน อาทิจ ๆ อาชยาตบถ
กตตุวจาก อปี ศัพท อเปกขตุล เข้ากับ ตสฺส ๆ วิเสสน ของ สโรนตฺเตรสตุส ๆ สามีสมฺพนธ ใน วจน
ฯ อตุตตกมม ใน อาทิจ ฯ เหว สยกตดา ใน ปกฺกามิ ๆ อาชยาตบถ กตตุวจาก เหว วิเสสน ของ
ภาเว ๆ ลกฺขณ ใน สนฺเต ๆ ลกฺขณกิริยา ปี ศัพท อเปกขตุล เข้ากับ สนฺเต น วิเสสน ของ กปิล
ฯ อตุตตกมม ใน โอวทิตฺวา ทฺวิตฺตีกฺขตุล กิริยาวิเสสน ใน โอวทิตฺวา ปุพพกาลกิริยา ใน ญตฺวา
โอวาท อตุตตกมม ใน อคฺคณฺหนตฺต ๆ วิเสสน ของ กปิล ๆ อตุตตกมม ใน ญตฺวา

อตุล วิเสสน ของ กปิลอตุล ๆ สยกตดา ใน น กโรติ น ศัพท ปฏิเสร ใน กโรติ ๆ อาชยาตบถ
กตตุวจาก มม สามีสมฺพนธ ใน วจน ฯ อตุตตกมม ใน กโรติ อิติ ศัพท อาการ ใน ญตฺวา ๆ
ปุพพกาลกิริยา ใน วตฺวา อาวุโส อาลปน เตนทิจ ศัพท วิกตฺติปฏิรูปก ตฺว สยกตดา ใน ปฺลณฺยิสฺสสิ

ๆ อาชญาตบท กตตุวจาก สเกน วิเสสน ของ กมฺเมน ๑ กรณ ใน ปญญาวิสุตติ อิติ ศัพท์ อาการ ใน วตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปกฺกามิ ๑

ปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้ากัฏ อญฺเฐ ๑ กัฏี เปสลา กัฏี วิเสสน ของ ภิกฺขุ ๑ สยกตฺตา ใน ฉทฺทยีสฺสุ ๑ อาชญาตบท กตตุวจาก ตโต วิเสสน ของ กาลโต ๑ อปาทาน ใน ปฏฺจาย ๑ กิริยาวิเสสน ใน ฉทฺทยีสฺสุ นํ วิเสสน ของ กปิลํ ๑ อวฺตุตฺตกมฺม ใน ฉทฺทยีสฺสุ ๑ โส วิเสสน ของ กปิลโต ๑ สยกตฺตา ใน วุจฺจหิ ๑ อาชญาตบท กตตุวจาก ทฺวารจาโร วิกตฺติตฺตา ใน หุตฺวา ๑ สมานกาลกิริยา ใน วิหรนฺโต ทฺวารจารปรีวฺโต วิเสสน ของ กปิลโต วิหรนฺโต อพฺภนฺตรกิริยา ของ กปิลโต เอกทิวสํ กาลสฺสคฺคฺมิ ใน นิสฺสีทิตฺวา อฺโปสฺถคฺเค อาธาร ใน นิสฺสีทิตฺวา อหํ สยกตฺตา ใน อฺทฺทิสฺสํ สามี ๑ อาชญาตบท กตตุวจาก ปาฏฺวิโมกฺขํ อวฺตุตฺตกมฺม ใน อฺทฺทิสฺสํ สามี อิติ ศัพท์ สฺรูป ใน จินฺตเนน ๑ กรณ ใน นิสฺสีทิตฺวา ๑ วิหรนํ อวฺตุตฺตกมฺม ใน อาทาย ๑ สมานกาลกิริยา ใน นิสฺสีทิตฺวา ๑ ฐมฺมาสเน อฺปฺสฺสิเลสิกาธาร ใน นิสฺสีทิตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปุจฺจิตฺวา

อาวฺโส อาลปน ปาฏฺวิโมกฺขํ สยกตฺตา ใน วตฺตติ ๑ อาชญาตบท กตตุวจาก เอตฺถ วิเสสน ของ อฺโปสฺถคฺเค ๑ อาธาร ใน สนนฺนิปฺติตานํ ๑ วิเสสน ของ ภิกฺขุณฺ ๑ สมฺปทาน ใน วตฺตติ อิติ ศัพท์ อาการ ใน ปุจฺจิตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ทิสฺวา โโก วิเสสน ของ อตฺโถ ๑ ลิงฺคตฺถ อิมสฺส วิเสสน ของ ภิกฺขุณฺ ๑ สมฺปทาน ใน ทินฺเนน ๑ วิเสสน ของ ปฏฺวิจเนน ๑ กรณ ใน อตฺโถ

อิติ ศัพท์ สฺรูป ใน จินฺตเนน ๑ กรณ ใน ตฺถุณฺทฺทฺเถ ๑ วิเสสน ของ ภิกฺขุ ๑ อวฺตุตฺตกมฺม ใน ทิสฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วตฺวา อาวฺโส อาลปน ฐมฺโม กัฏี วินโย กัฏี สยกตฺตา ใน นตฺถิ ๑ อาชญาตบท กตตุวจาก วา สองศัพท์ ปทฺวิกปฺปตฺถ เข้ากัฏ ฐมฺโม และ วินโย โโก วิเสสน ของ อตฺโถ ๑ ลิงฺคตฺถ ปาฏฺวิโมกฺขเนน กรณ ใน อตฺโถ สฺเตน กัฏี อสฺสฺเตน กัฏี วิเสสน ของ ปาฏฺวิโมกฺขเนน วา สองศัพท์ ปทฺวิกปฺปตฺถ เข้ากัฏ สฺเตน และ อสฺสฺเตน อิติ ศัพท์ อาการ ใน วตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วุจฺจหิ อาสนา อปาทาน ใน วุจฺจหิ ๑

โส วิเสสน ของ กปิลโต ๑ เหตุกตฺตา ใน โอสกฺกาเปสิ ๑ อาชญาตบท เหตุกตตุวจาก เอวํ ศัพท์ ปการตฺถ กสฺสฺปสฺส สลฺลววิเสสน ของ ภควโต ๑ สามีสมฺพนฺธ ใน ปรียตฺติสฺสาสนํ ๑ การิตกมฺม ใน โอสกฺกาเปสิ ๑ ปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้ากัฏ โสธนฺตเถโร ๑ สยกตฺตา ใน ปรีนฺนิพฺพายิ

ๆ อาชญาตบท กตตุวจาก เอว ศัพท อวารณ เข้ากับ ตทเห ๑ กาลสตตมึ ใน ปรีนินุพพิ ๑
กปีโล สยกตตุตา ใน นินุพพิตติ ๑ อาชญาตบท กตตุวจาก อายุปรีโยสานะ กาลสตตมึ ใน นินุพพิตติ
อวีจิมุหิ สลณาวีเสสน ของ มหานิรเย ๑ วิสยาธาร ใน นินุพพิตติ ๑

ปี ศัพท อเปกขตตุต เข้ากับ ตาๆ วิเสสน ของ มาตา และ ภคินี ๑ สยกตตุตา ใน นินุพพิตติสุ
๑ อาชญาตบท กตตุวจาก อสสุ วิเสสน ของ กปีลสสุๆ สามีสมพนุทธ ใน มาตา และ ภคินี จ
สองศัพท ปทสมุจจยตตุต เข้ากับ มาตา และ ภคินี เอว ศัพท อวารณ เข้ากับ ตสสุ ๑ วิเสสน ของ
กปีลสสุ ๑ สามีสมพนุทธ ใน ทินุจันุคตติ ๑ อวุตตกมม ใน อาปชชิตุวา ๑ ปุพพิทกาลกิริยา ใน
อกโกสิตุวา และ ปรีภาสิตุวา เปสเล วิเสสน ของ ภิกขุ ๑ อวุตตกมม ใน อกโกสิตุวา และ
ปรีภาสิตุวา ๑ ปุพพิทกาลกิริยา ใน นินุพพิตติสุ เอว ศัพท อวารณ เข้ากับ ตตุต ๑ วิเสสน ของ
มหานิรเย ๑ วิสยาธาร ใน นินุพพิตติสุ ๑

ปน ศัพท วากุยารมม ตสมี วิเสสน ของ กาละ ๑ กาลสตตมึ ใน วทิสู ปลายสตา วิเสสน
ของ ปุริสา ๑ สยกตตุตา ใน วทิสู ๑ อาชญาตบท กตตุวจาก คามฆาตกาทีนินิ วิเสสน ของ กมมมานิ
๑ อวุตตกมม ใน กตวาๆ ปุพพิทกาลกิริยา ใน ชีวนุตา จีริกาย กรณ ใน ชีวนุตา ๑ อพพนุตรกิริยา
ของ ปุริสา ชนปทมนุสเสหิ อนภิตกตตุตา ใน อนุพพธา ๑ วิเสสน ของ ปุริสา ปลายมานา
อพพนุตรกิริยา ของ ปุริสา อรณลั สมปุปณียกมม ใน ปวีสิตุวาๆ ปุพพิทกาลกิริยา ใน อปสสนุตา
ตตุต วิเสสน ของ จาเน ๑ อาธาร ใน อปสสนุตา กิลุจ วิเสสน ของ ปฎิสรรณ ๑ อวุตตกมม ใน
อปสสนุตา ๑ อพพนุตรกิริยา ของ ปุริสา อลนุตร กัตติ อรณลั กัตติ วิเสสน ของ ภิกขุ ๑
อวุตตกมม ใน ทิสวา ๑ ปุพพิทกาลกิริยา ใน วนุทิตุวาๆ ปุพพิทกาลกิริยา ใน วทิสู ฆนเต อาลปน
ตุมุเห สยกตตุตา ใน โทล ๑ อาชญาตบท กตตุวจาก ปฎิสรรณ วิคตีกตตุตา ใน โทล โน สามีสมพนุทธ
ใน ปฎิสรรณ อิติ ศัพท อาการ ใน วทิสู ๑

เถโร สยกตตุตา ใน อาห ๑ อาชญาตบท กตตุวจาก นาม ศัพท สลณาวีชตท เข้ากับ
ปฎิสรรณ ๑ สยกตตุตา ใน นตุถิ ๑ อาชญาตบท กตตุวจาก ตุมหากั สมปทาน ใน นตุถิ สีสทิสั
วิเสสน ของ ปฎิสรรณ ปี ศัพท อเปกขตตุต เข้ากับ สพเพ ๑ วิเสสน ของ ตุมเห ๑ สยกตตุตา ใน
สมาทยล ๑ อาชญาตบท กตตุวจาก ปญจ วิเสสน ของ สีสานินิ ๑ อวุตตกมม ใน สmaatยล อิติ
ศัพท อาการ ใน อาห ๑ เต วิเสสน ของ ปุริสา ๑ สยกตตุตา ใน สmaatยล ๑ อาชญาตบท

กตฺตฺวจาก สาธุ ลิงคฺตฺถ อิติ ศัพฺท อาการ ใน สมฺปฺญิจฺจิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน สมมาทฺยีสฺสู
สึตานิ อวฺตุตฺตกมฺม ใน สมมาทฺยีสฺสู ฯ

อถ กาลสฺตฺตมฺมี ใน โวทฺธิ เถโร สยกตฺตา ใน โวทฺธิฯ อาขุยาตบฺท กตฺตฺวจาก เน วิเสสน
ของ ปุริเสฯ อวฺตุตฺตกมฺม ใน โวทฺธิ อิทานิ กาลสฺตฺตมฺมี ใน อตฺถ ตุมฺเห สยกตฺตา ใน อตฺถ ฯ
อาขุยาตบฺท กตฺตฺวจาก สึลฺวนฺโต วิกตฺติกตฺตา ใน อตฺถ สึลฺ วุตฺตกมฺม ใน น อตฺติกมิตฺพุพฺ น ศัพฺท
ปฺญิเสธ ใน อตฺติกมิตฺพุพฺ ฯ กิตฺบฺท กมฺมวจาก ปี ศัพฺท อเปกฺขตฺถ เข้ากัปป ชีวิตฺเหตุ ฯ เหตุ ใน
อตฺติกมิตฺพุพฺ โว อนนฺทิตฺกตฺตา ใน อตฺติกมิตฺพุพฺ เอว ศัพฺท อวธารณ เข้ากัปป น มโนปฺโทโส
วุตฺตกมฺม ใน น กาดพฺโพ น ศัพฺท ปฺญิเสธ ใน กาดพฺโพ โว อนนฺทิตฺกตฺตา ใน กาดพฺโพ ฯ กิตฺบฺท
กมฺมวจาก อิติ ศัพฺท อาการ ใน โวทฺธิ ฯ

เต วิเสสน ของ ปุริสาฯ สยกตฺตา ใน สมฺปฺญิจฺจีสฺสูฯ อาขุยาตบฺท กตฺตฺวจาก สาธุ
ลิงคฺตฺถ อิติ ศัพฺท อาการ ใน สมฺปฺญิจฺจีสฺสู ฯ อถ กาลสฺตฺตมฺมี ใน โวโรเปสฺสู เต วิเสสน ของ ชานปฺทา
ฯ สยกตฺตา ใน โวโรเปสฺสู ฯ อาขุยาตบฺท กตฺตฺวจาก ตํ วิเสสน ของ จานํฯ อวฺตุตฺตกมฺม ใน ปตฺวา
ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปฺริเยสฺมาณา อิตฺโต สอฺงบฺท วิเสสน ของ ปสฺสโตฯ ตตฺติยาวิเสสน ใน
ปฺริเยสฺมาณา จ สอฺงศัพฺท ปทสมฺมจฺจยตฺถ เข้ากัปป อิตฺโต สอฺงบฺท ปฺริเยสฺมาณา อพฺกนฺตรกิริยา ของ
ชานปฺทา เต วิเสสน ของ โจเรฯ อวฺตุตฺตกมฺม ใน ทิสฺวาฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน โวโรเปสฺสู สพฺเพ
วิเสสน ของ โจเรฯ อวฺตุตฺตกมฺม ใน โวโรเปสฺสู ชีวิตฺตา อปาทาน ใน โวโรเปสฺสู ฯ

เต วิเสสน ของ โจราฯ สยกตฺตา ใน นิพฺพตฺตีสฺสูฯ อาขุยาตบฺท กตฺตฺวจาก กาลํ
อวฺตุตฺตกมฺม ใน กตฺวาฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน นิพฺพตฺตีสฺสู เทวโลเก วิสยาธาร ใน นิพฺพตฺตีสฺสู ฯ
โจรเชฏฺฐโก สยกตฺตา ใน อโหสิฯ อาขุยาตบฺท กตฺตฺวจาก เชฏฺฐกเทวปฺตฺโต วิกตฺติกตฺตา ใน อโหสิ
ฯ เต วิเสสน ของ เทวปฺตฺตาฯ สยกตฺตา ใน นิพฺพตฺตีสฺสูฯ อาขุยาตบฺท กตฺตฺวจาก
อนฺุโลมปฺปฺญิโลมวเสณ การณ ใน สัสมฺริตฺวา เอกํ วิเสสน ของ พุทฺธนฺตรํฯ อจฺจนฺตสัโยค ใน สัสมฺริตฺวา
เทวโลเก วิสยาธาร ใน สัสมฺริตฺวาฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน นิพฺพตฺตีสฺสู อิมสฺมึ วิเสสน ของ พุทฺธปฺปาเท
ฯ กาลสฺตฺตมฺมี ใน นิพฺพตฺตีสฺสู สวาทฺถึนฺครทฺวาเร ภินฺนาธาร ใน ปญฺจกฺกุสฺสเตฯ วิเสสน ของ
เกวณฺณคาเมฯ อาธาร ใน นิพฺพตฺตีสฺสู ฯ

เชฏฺฐกเทวปฺตฺโต สยกตฺตา ใน คณฺหิฯ อาขุยาตบฺท กตฺตฺวจาก เกวณฺณเชฏฺฐกสฺส

สามีสัมพันธ ใน เคเห ๆ วิสยาธาร ใน คณฺหิ ปฏิสนฺธิ อวุตตมม ใน คณฺหิ ฯ อิตเรฯ วิเสสน ของ เ
ทวปฺตุตา ๆ สยกตฺตา ใน คณฺหิสฺสุ ๆ อาขยาตบท กตฺตุวจาก อิตเรสุ วิเสสน ของ เคเหสุ ๆ
วิสยาธาร ใน คณฺหิสฺสุ ปฏิสนฺธิ อวุตตมม ใน คณฺหิสฺสุ ฯ

ปฏิสนฺธิคฺคหณฺ กิตฺตี นิกฺขมณฺ กิตฺตี สยกตฺตา ใน อโหสิฯ อาขยาตบท กตฺตุวจาก เอวํ ศัพฺท
ปการตฺถ เตสํ วิเสสน ของ ชนานํฯ ภาวาทิสมฺพันธ ใน ปฏิสนฺธิคฺคหณฺ และ นิกฺขมณฺ เอวํ ศัพฺท
อวธาธณ เข้ากัับ เอกทิวเส ฯ กาลสตฺตมฺมี ใน อโหสิ มาตฺตุกฺจฺฉิตฺโต อปาทาน ใน นิกฺขมณฺ จ สองศัพฺท
ปทวิกปฺปตฺถ เข้ากัับ ปฏิสนฺธิคฺคหณฺ และ มาตฺตุกฺจฺฉิตฺโต นิกฺขมณฺ ฯ

เกวณฺณเชฏฺฐโก เหตุกตฺตา ใน ทาเปสิ ปุคฺคํ การิตกมฺม ใน เทเปสิ ฯ อาขยาตบท
เหตุกตฺตุวจาก ปี ศัพฺท อเปกฺขตฺถ เข้ากัับ อณฺเวย วิเสสน ของ ทารกา ๆ สยกตฺตา ใน อตฺถิ ฯ
อาขยาตบท กตฺตุวจาก นุ ศัพฺท ปุจฺจนตฺถ โจ ศัพฺท วจนาลงฺการ อิมสฺมิม วิเสสน ของ คาเม ฯ
ภินฺนาธาร ใน ทารกา อชฺช กาลสตฺตมฺมี ใน ชาตา ๆ วิเสสน ของ ทารกา อิติ ศัพฺท อาการ ใน
จินฺเตตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปริเยสาเปตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน สุตฺวา เตสํ วิเสสน ของ
ทารกานํ ฯ ภาวาทิสมฺพันธ ใน -ภาวํ ชาตภาวํ อวุตตมม ใน สุตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน
จินฺเตตฺวา เอเต วิเสสน ของ ทารกา ๆ สยกตฺตา ใน ภวิสฺสนฺติ ฯ อาขยาตบท กตฺตุวจาก มม
สามีสัมพันธ ใน ปุคฺคตฺสส ฯ สามีสัมพันธ ใน สหายกา ๆ วิกตีกตฺตา ใน ภวิสฺสนฺติ อิติ ศัพฺท อาการ
ใน จินฺเตตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ทาเปสิ เตสํ วิเสสน ของ ทารกานํ ฯ สมฺปทาน ใน ทาเปสิ
โปสวานิกํ วิเสสน ของ ธนํฯ อวุตตมม ใน ทาเปสิ ฯ

ปี ศัพฺท อเปกฺขตฺถ เข้ากัับ สพฺเพ เต กิตฺตี สพฺเพ กิตฺตี วิเสสน ของ ทารกาฯ สยกตฺตา ใน
อहेสุ ฯ อาขยาตบท กตฺตุวจาก สหปฺสูกิพฺภา วิเสสน ของ สหายกา ๆ วิกตีกตฺตา ใน หุตฺวา ๆ
สมานกาลกิริยา ใน อहेสุ อณฺุพฺพเพน ตติยาวิเสสน ใน วยปฺปตฺตา ๆ วิกตีกตฺตา ใน อहेสุ ฯ

เตสํ วิเสสน ของ ทารกานํ ฯ นิทฺธาธณ ใน เกวณฺณเชฏฺฐกปฺตุโต ฯ นิทฺธาธณีย และ
สยกตฺตา ใน อโหสิ ฯ อาขยาตบท กตฺตุวจาก ยสโต กิตฺตี เตชโต กิตฺตี ตติยาวิเสสน ใน อคฺค- จ
สองศัพฺท ปทสมฺมจฺจยตฺถ เข้ากัับ ยสโต และ เตชโต อคฺคปฺริโส วิกตีกตฺตา ใน อโหสิ ฯ

ปี ศัพฺท อเปกฺขตฺถ เข้ากัับ กปิโล ฯ สยกตฺตา ใน นิพฺพตฺติ ฯ อาขยาตบท กตฺตุวจาก โจ
ศัพฺท วจนาลงฺการ เอกํ วิเสสน ของ พุทฺธนฺตรํ ฯ อจฺจนตฺสโยค ใน ปจฺฉิตฺวา นิรเย วิสยาธาร ใน

ปจิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน นิพฺพตฺติ วิปាកาวเสเสน กรณ ใน นิพฺพตฺติ ตสฺมี วิเสสน ของ กाल
 ๆ กาลสฺตตฺมี ใน นิพฺพตฺติ อจิริวติยา วิสยาธาร ใน นิพฺพตฺติ สุวณฺณวณฺโณ กิตฺตี ทฺตฺคนธฺมฺโจ กิตฺตี
วิเสสน ของ มหามจฺโจ ๆ วิกิตฺกตฺตา ใน หุตฺวา ๆ สมานกาลกิริยา ใน นิพฺพตฺติ ฯ

อเถกทิวสฺ กาลสฺตตฺมี ใน จิปีสุ เต วิเสสน ของ สหายกา ๆ สยกตฺตา ใน จิปีสุ ๆ
อาขุยาตบฺท กตฺตฺวาจก มยฺ สยกตฺตา ใน พนฺธิสฺสาม ๆ อาขุยาตบฺท กตฺตฺวาจก มจฺเจ อวฺตฺตกมฺม
ใน พนฺธิสฺสาม อิติ ศัพฺท อาการ ใน มนฺเตตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน คเหตุวา ซาลาทีนฺ วิเสสน
ของ วตฺถุณี ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน คเหตุวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน จิปีสุ นทฺย อธาร ใน จิปีสุ ฯ

อถ กาลสฺตตฺมี ใน ปาวีสี โส วิเสสน ของ มจฺโจ ๆ สยกตฺตา ใน ปาวีสี ๆ อาขุยาตบฺท
กตฺตฺวาจก เนสฺ วิเสสน ของ สหายกานฺ ๆ สามีสฺมพฺนฺธ ใน อนฺโตซาลฺ ๆ สมฺปาปฺณิยกมฺม ใน
ปาวีสี ฯ สพฺเพ กิตฺตี เกวณฺณคามวาลีโน กิตฺตี วิเสสน ของ ชนา ๆ สยกตฺตา ใน อกฺสุ ๆ อาขุยาตบฺท
กตฺตฺวาจก ตํ วิเสสน ของ มหามจฺจํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน ทิสฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อกฺสุ
อฺจฺจาสาทฺ อวฺตฺตกมฺม ใน อกฺสุ ปฺตฺตา สยกตฺตา ใน พนฺธิสฺสาม ๆ อาขุยาตบฺท กตฺตฺวาจก โน
สามีสฺมพฺนฺธ ใน ปฺตฺตา ปจฺม กิริยาวิเสสน ใน พนฺธนา มจฺเจ อวฺตฺตกมฺม ใน พนฺธนา ๆ
อพฺกนฺตรกิริยา ของ ปฺตฺตา สุวณฺณมจฺจํ อวฺตฺตกมฺม ใน พนฺธิสฺสาม อิทานิ กาลสฺตตฺมี ใน ทสฺสติ ราชา
สยกตฺตา ใน ทสฺสติ ๆ อาขุยาตบฺท กตฺตฺวาจก โน สมฺปทาน ใน ทสฺสติ ปฺหุตฺ วิเสสน ของ ฐนํ
 ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน ทสฺสติ อิติ ศัพฺท สฺรูป ใน จินฺตเนน ๆ กรณ ใน อกฺสุ ฯ

ปี ศัพฺท อเปกฺขตฺถ เขกฺกั บ เต ๆ วิเสสน ของ สหายกา ๆ สยกตฺตา ใน อคฺมฺสุ ๆ
อาขุยาตบฺท กตฺตฺวาจก โข ศัพฺท วจนาลงฺการ มจฺจํ อวฺตฺตกมฺม ใน ปกฺกจิปีตฺวา นาวาย อธาร ใน
ปกฺกจิปีตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อุกฺกจิปีตฺวา นาวํ อวฺตฺตกมฺม ใน อุกฺกจิปีตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน
อคฺมฺสุ รัลฺโย สามีสฺมพฺนฺธ ใน สนฺติกํ ๆ สมฺปาปฺณิยกมฺม ใน อคฺมฺสุ ฯ สหายกา สยกตฺตา ใน
อาหฺสุ ๆ อาขุยาตบฺท กตฺตฺวาจก ปี ศัพฺท อเปกฺขตฺถ เขกฺกั บ รัลฺยา ๆ อนภฺหิตกตฺตา ใน วุตฺเต
ตํ วิเสสน ของ มจฺจํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน ทิสฺวา ว ศัพฺท อวธารณ เขกฺกั บ ทิสฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา
ใน วุตฺเต กิ กิตฺตี เอตํ กิตฺตี วิเสสน ของ การณฺ ๆ ลิงฺคตฺถ อิติ ศัพฺท สฺรูป ใน วจเนน ๆ ลกฺขณ ใน วุตฺเต
 ๆ ลกฺขณกิริยา เทว อาลปน มจฺโจ ลิงฺคตฺถ อิติ ศัพฺท อาการ ใน อาหฺสุ ฯ

ราชา สยกตฺตา ใน อคฺมาลี ๆ อาขุยาตบฺท กตฺตฺวาจก สุวณฺณวณฺโณ วิเสสน ของ มจฺจํ

ๆ อวุตตกมฺ ใน ทิสฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน จินฺเตตฺวา

สตฺถา สยกตฺตา ใน ชาณิสฺสติ ๆ อาขุยาตบพ กตฺตฺวาจก เอตฺสฺส วิเสสน ของ มจฺจนฺตฺส ๆ
สามีสฺมพฺนฺธ ใน สุวณฺณการณํ ๆ อวุตตกมฺ ใน ชาณิสฺสติ อิติ ศัพฺท อาการ ใน จินฺเตตฺวา ๆ
ปุพฺพกาลกิริยา ใน คาหาเปตฺวา มจฺจํ อวุตตกมฺ ใน คาหาเปตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อคฺมาสิ
ภควโต สามีสฺมพฺนฺธ ใน สนฺติกํ ๆ สมฺปาปฺณียกมฺ ใน อคฺมาสิ ฯ

สกลเชตวัน สยกตดา ใน อโหสิ ๗ อาชฺยตบถ กตฺตฺวจาก มุเข ลกฺขณ ใน สมาน ๗
ลกฺขณกิริยา มจฺเณ อนภิตกตดา ใน วิภู- เอว ศัพฺท อวธารณ เข้ากับ วิภูมตเต ๗ วิกติกตดา
ใน สมาน อติวีย ศัพฺท กิริยาวิเสสน ใน อโหสิ ๗ ทุกฺคนฺธ วิกติกตดา ใน อโหสิ ๗

(แก้ง) ราชา สยกตดา ใน ปุจฺฉิ ๗ อาชฺยตบถ กตฺตฺวจาก สตุถารํ อวุตตกมฺม ใน ปุจฺฉิ
ภนฺเต อาลปน มจฺเณ สยกตดา ใน ชาโต ๗ กิตบถ กตฺตฺวจาก กสฺมา เหตุ ใน ชาโต สุวณฺณวณฺโณ
วิกติกตดา ใน ชาโต จ ศัพฺท สมฺปึณฺฑนตฺถ ทุกฺคนฺธ สยกตดา ใน วายติ ๗ อาชฺยตบถ
กตฺตฺวจาก กสฺมา เหตุ ใน วายติ อสฺส วิเสสน ของ มจฺจสฺส ๗ สามีสมฺพนฺธ ใน มุขโต ๗ อปาทาน
ใน วายติ อิติ ศัพฺท อาการ ใน ปุจฺฉิ ๗ สยกตดา ใน อาห ๗ อาชฺยตบถ กตฺตฺวจาก
มหาราช อาลปน อัย วิเสสน ของ สุวณฺณมจฺเณ ๗ สยกตดา ใน อโหสิ ๗ อาชฺยตบถ
กตฺตฺวจาก กสฺสปสฺส สยฺยาวิเสสน ของ ภควโต ๗ สามีสมฺพนฺธ ใน ปาวจเน ๗ ภินฺนาธาร ใน
ภิกฺขุ นาม ศัพฺท สยฺยาชตฺก เข้ากับ กปีโล ๗ วิเสสน ของ ภิกฺขุ ๗ กิติ พุทฺธสฺสโต กิติ มหาปริวาร
กิติ วิกติกตดา ใน อโหสิ กปีโล เหตุกตดา ใน โอสกฺกาเปสิ ๗ อาชฺยตบถ เหตุกตฺตฺวจาก
ลาภตฺถนฺทหาย อนภิตกตดา ใน อภิกฺขุโต ๗ วิเสสน ของ กปีโล อตฺตโน สามีสมฺพนฺธ ใน วจฺน ๗
อวุตตกมฺม ใน อคฺคณฺหนฺตฺน ๗ วิเสสน ของ ภิกฺขุณฺ ๗ ฉฺฉริกมฺม ใน อกโกสกปริภาสโก ๗ วิเสสน
ของ กปีโล กสฺสปภควโต สามีสมฺพนฺธ ใน สาสน ๗ การิตกมฺม ใน โอสกฺกาเปสิ โส วิเสสน ของ
กปีโล ๗ สยกตดา ใน ชาโต ๗ กิตบถ กตฺตฺวจาก เตน วิเสสน ของ กมฺเมน ๗ เหตุ ใน นิพฺพตฺติตฺวา
อวิจฺมิหิ วิสยธาร ใน นิพฺพตฺติตฺวา ๗ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ชาโต วิปากาวเสเสน ภรณ ใน ชาโต
อิทานิ กาลสตุตฺตมิ ใน ชาโต มจฺเณ วิกติกตดา ใน ชาโต

ปน ศัพฺท วากฺยารมฺภ โส วิเสสน ของ กปีโล ๗ สยกตดา ใน วาเจสิ กเถสิ และ ปฏฺฐิภิ
๗ อาชฺยตบถ กตฺตฺวจาก ยํ กิริยาปฺรามาส ทัมฺรตฺตํ อจฺจนฺตสํโยค ใน วาเจสิ และ กเถสิ พุทฺธวจฺน
อวุตตกมฺม ใน วาเจสิ พุทฺธสฺส สามีสมฺพนฺธ ใน วณฺณ ๗ อวุตตกมฺม ใน กเถสิ ตสฺส วิเสสน ของ
กมฺมสฺส ๗ สามีสมฺพนฺธ ใน นิสฺสนฺเทน ๗ เหตุ ใน ปฏฺฐิภิ อิมํ วิเสสน ของ สุวณฺณวณฺณ
อวุตตกมฺม ใน ปฏฺฐิภิ กปีโล สยกตดา ใน อโหสิ ๗ อาชฺยตบถ กตฺตฺวจาก ยํ กิริยาปฺรามาส
ภิกฺขุณฺ ฉฺฉริกมฺม ใน อกโกสกปริภาสโก ๗ วิกติกตดา ใน อโหสิ ๗ ทุกฺคนฺธ สยกตดา ใน วายติ

ๆ อาชญาตบท กตตุจวจาก เตน วิเสสน ของ กมนเมน ๆ เหตุ ใน วายติ อสุส วิเสสน ของ มจฺจสฺส ๆ สามีสมนุท ใน มุขโต ๆ อปาทาน ใน วายติ

มหาราช อาลปน อหํ เหตุกตฺตา ใน กถาเปมิ ๆ อาชญาตบท เหตุกตฺตุจวจาก นํ วิเสสน ของ มจฺจํ ๆ การิตกมฺม ใน กถาเปมิ อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาห ๆ

ราชา สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาชญาตบท กตฺตุจวจาก ฆนฺเต อาลปน ตุมฺเห เหตุกตฺตา ใน กถาเปถ มจฺจํ การิตกมฺม ใน กถาเปถ ๆ อาชญาตบท เหตุกตฺตุจวจาก อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาห ๆ อถ กาลสตุตฺตมึ ใน ปุจฺฉิ สตุถา สยกตฺตา ใน ปุจฺฉิ ๆ อาชญาตบท กตฺตุจวจาก นํ วิเสสน ของ มจฺจํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน ปุจฺฉิ ตวํ สยกตฺตา ใน อสิ ๆ อาชญาตบท กตฺตุจวจาก กปิโล วิกติกตฺตา ใน อสิ อิติ ศัพท์ อาการ ใน ปุจฺฉิ ๆ มจฺจโณ สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาชญาตบท กตฺตุจวจาก ฆนฺเต อาลปน อาม ศัพท์ สมฺปฏิจฺจนฺตถ อหํ สยกตฺตา ใน อมฺหิ ๆ อาชญาตบท กตฺตุจวจาก กปิโล วิกติกตฺตา ใน อมฺหิ อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาห ๆ

สตุถา สยกตฺตา ใน ปุจฺฉิ ๆ อาชญาตบท กตฺตุจวจาก ตวํ สยกตฺตา ใน อสิ ๆ อาชญาตบท กตฺตุจวจาก กุโต วิเสสน ของ จานโต ๆ อปาทาน ใน อาคโต ๆ วิกติกตฺตา ใน อสิ อิติ ศัพท์ อาการ ใน ปุจฺฉิ ๆ มจฺจโณ สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาชญาตบท กตฺตุจวจาก ฆนฺเต อาลปน อหํ สยกตฺตา ใน อมฺหิ ๆ อาชญาตบท กตฺตุจวจาก อวิจิมหานิรยโต อปาทาน ใน อาคโต ๆ วิกติกตฺตา ใน อมฺหิ อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาห ๆ สตุถา สยกตฺตา ใน ปุจฺฉิ ๆ อาชญาตบท กตฺตุจวจาก เชฎฺฐภคฺติโก วิเสสน ของ โสโรนฺ ๆ สยกตฺตา ใน วสฺติ ๆ อาชญาตบท กตฺตุจวจาก เต สามีสมนุท ใน เชฎฺฐภคฺติโก กุหึ วิเสสน ของ จาเน ๆ อาธาร ใน วสฺติ อิติ ศัพท์ อาการ ใน ปุจฺฉิ ๆ มจฺจโณ สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาชญาตบท กตฺตุจวจาก ฆนฺเต อาลปน โสโรนฺ สยกตฺตา ใน ปรินิพฺพุโต ๆ กิตบท กตฺตุจวจาก อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาห ๆ

สตุถา สยกตฺตา ใน ปุจฺฉิ ๆ อาชญาตบท กตฺตุจวจาก ปน ศัพท์ วากฺยารมฺภ สาธนี สยกตฺตา ใน นิพฺพุตฺตา ๆ กิตบท กตฺตุจวจาก มาตา วิเสสน ของ สาธนี เต สามีสมนุท ใน มาตา กหํ วิเสสน ของ จาเน ๆ อาธาร ใน นิพฺพุตฺตา อิติ ศัพท์ อาการ ใน ปุจฺฉิ ๆ มจฺจโณ สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาชญาตบท กตฺตุจวจาก ฆนฺเต อาลปน มาตา สยกตฺตา ใน นิพฺพุตฺตา ๆ กิตบท กตฺตุจวจาก นิรเย วิสยธาร ใน นิพฺพุตฺตา อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาห ๆ

สตถา สยกตฺตา ใน ปุ่จฺฉิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ตาปนา สยกตฺตา ใน นิพฺพตฺตา ๆ
กิตฺตบถ กตฺตฺวาจก กนิฏฺฐ ภาคินี วิเสสน ของ ตาปนา เต สามีสมฺพนฺธ ใน กนิฏฺฐภาคินี กัฬ วิเสสน
ของ จาเน ๆ อาธาร ใน นิพฺพตฺตา อิติ ศัฟฺท อาการ ใน ปุ่จฺฉิ ๕ มจฺฉิ สยกตฺตา ใน อาห ๆ
อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก กนฺเต อาลปน ตาปนา สยกตฺตา ใน นิพฺพตฺตา ๆ กิตฺตบถ กตฺตฺวาจก
มหานิเรย วิสยาธาร ใน นิพฺพตฺตา อิติ ศัฟฺท อาการ ใน อาห ๕ สตถา สยกตฺตา ใน ปุ่จฺฉิ ๆ
อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อิทานิ กาลสฺตฺตมึ ใน คมิสฺสตี ตฺว สยกตฺตา ใน คมิสฺสตี ๆ อาขุยาตบถ
กตฺตฺวาจก กัฬ วิเสสน ของ จาเน ๆ อาธาร ใน คมิสฺสตี อิติ ศัฟฺท อาการ ใน ปุ่จฺฉิ ๕ มจฺฉิ
สยกตฺตา ใน นิพฺพตฺติ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก

กนฺเต อาลปน อห สยกตฺตา ใน คมิสฺสตี ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก เอว ศัฟฺท อวธารณ
เข้ากัฬ อวีจิมหานิเรย ๆ สมปาปฺญนิยกมฺม ใน คมิสฺสตี อิติ ศัฟฺท อาการ ใน วตฺวา ๆ ปุ่พฺพกาลกิริยา
ใน ปหริตฺวา วิปฺปฏิสาราภิกฺขุโต วิเสสน ของ มจฺฉิ นาว อวฺตฺกมฺม ใน ปหริตฺวา สีเสน กรณ ใน
ปหริตฺวา ๆ ปุ่พฺพกาลกิริยา ใน กตฺวา เอว ศัฟฺท อวธารณ เข้ากัฬ ตาว ๆ กาลสฺตฺตมึ ใน กตฺวา
กัลล อวฺตฺกมฺม ใน กตฺวา ๆ ปุ่พฺพกาลกิริยา ใน นิพฺพตฺติ นิเรย วิสยาธาร ใน นิพฺพตฺติ ๕

มหาชนฺ สยกตฺตา ใน อโหสิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก สวิคฺโค กัฬ โลมทฺฐชาโต กัฬ
วิกติกตฺตา ใน อโหสิ ๕ อถ กาลสฺตฺตมึ ใน อภาสิ ภควา สยกตฺตา ใน อภาสิ ๆ อาขุยาตบถ
กตฺตฺวาจก ตฺสฺมึ วิเสสน ของ ขณฺ ๕ กาลสฺตฺตมึ ใน สนนฺิปตฺติตาย ๆ วิเสสน ของ ปริสาย ๆ
สมฺหสมฺพนฺธ ใน จิตฺต- จิตฺตวารี อวฺตฺกมฺม ใน โอลฺเกตฺวา ๆ ปุ่พฺพกาลกิริยา ใน กเถตฺวา
ตํขณานรฺรูป วิเสสน ของ ฌมฺม ๆ อวฺตฺกมฺม ใน เทเสตฺ ๕ ตุมฺตฺถสมฺปทาน ใน กเถตฺวา

ปณฺทิตา สยกตฺตา ใน อาหุ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ฌมฺมจิริย กัฬ

พฺรหฺมจิริย กัฬ วิเสสลาภี ของ เอตํ จิริยาทฺวย เอตํ วิเสสน ของ

จิริยาทฺวย ๆ อวฺตฺกมฺม ใน อาหุ วสุตฺตมฺ สมฺภาวน ใน อาหุ

อิติ ศัฟฺท อาทยตฺถ ใน สุตฺตนิปาเต กปิลสฺสุตฺตํ สุตฺตนิปาเต ภินฺนาธาร ใน กปิล
สฺสุตฺตํ ๆ อวฺตฺกมฺม ใน กเถตฺวา ๆ ปุ่พฺพกาลกิริยา ใน อภาสิ อิมา วิเสสน ของ คาธา ๆ
อวฺตฺกมฺม ใน อภาสิ

ตณฺหา สยกตฺตา ใน วฑฺฒติ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก มนุชฺส

กิติ ปมตตจาริโน กิติ วิเสสน ของ ปุคฺคฺลสฺส ๆ สมฺปทาน ใน
วฑฺฒติ มาลฺวา อุปฺมาลิจฺจตฺถ (วฑฺฒนฺตฺ) วิเสสน ของ มาลฺวา
วีย ศัพฺพ อุปฺมาโชตฺก เข้กัปป มาลฺวา วฑฺฒนฺตฺ ๕ โส วิเสสน ของ
ปุคฺคฺโล ๆ สยกตฺตา ใน ปริปลวฺติ ๆ อาขยฺยาตบฺท กตฺตฺวาจก
หุราหุริ สมฺปาปฺณียกมฺม ใน ปริปลวฺติ ผลํ อวฺตุตฺตกมฺม ใน อิจฺฉํ
๕ วิเสสน ของ วานโร วนฺสํมึ วิสยฺยาธาร ใน (ปริปลวฺนฺโต) ๕
วิเสสน ของ วานโร ๆ อุปฺมาลิจฺจตฺถ อิว ศัพฺพ อุปฺมาโชตฺก
เข้กัปป ผลํ อิจฺฉํ วนฺสํมึ ปริปลวฺนฺโต วานโร ๕

ตณฺหา สยกตฺตา ใน สหเต ๕ อาขยฺยาตบฺท กตฺตฺวาจก ยํ วิเสสน
ของ ปุคฺคฺลํ ๆ อวฺตุตฺตกมฺม ใน สหเต เอสา กิติ ชมฺมึ กิติ วิสตฺติกา
กิติ วิเสสน ของ ตณฺหา โลเก ภินฺนาธาร ใน วิสตฺติกา โสกา
สยกตฺตา ใน ปวฑฺฒนฺตฺ ๕ อาขยฺยาตบฺท กตฺตฺวาจก ตสฺส วิเสสน
ของ ปุคฺคฺลสฺส ๆ สมฺปทาน ใน ปวฑฺฒนฺตฺ อภิวุจฺจํ กิติ (ปวฑฺฒนฺตฺ)
กิติ วิเสสน ของ วีรณฺ ๕ อุปฺมาลิจฺจตฺถ อิว ศัพฺพ อุปฺมาโชตฺก
เข้กัปป อภิวุจฺจํ ปวฑฺฒนฺตํ วีรณฺ

จ ศัพฺพ ปกฺขนฺตรโชตฺก โย วิเสสน ของ ปุคฺคฺโล ๆ สยกตฺตา ใน
สหเต ๕ อาขยฺยาตบฺท กตฺตฺวาจก เอตํ กิติ ชมฺมึ กิติ ทุรฺจฺจยํ กิติ
วิเสสน ของ ตณฺหํ ๕ อวฺตุตฺตกมฺม ใน สหเต โลเก ภินฺนาธาร ใน
ตุรฺจฺจยํ โสกา สยกตฺตา ใน ปปฺตฺนฺตฺ ๕ อาขยฺยาตบฺท กตฺตฺวาจก
ตมฺหา วิเสสน ของ ปุคฺคฺลา ๆ อปาทาน ใน ปปฺตฺนฺตฺ อุตฺวินฺท
อุปฺมาลิจฺจตฺถ โปกฺขรา อปาทาน ใน (ปปฺตฺนฺตํ) ๕ วิเสสน ของ
อุตฺวินฺท อิว ศัพฺพ อุปฺมาโชตฺก เข้กัปป อุตฺวินฺท โปกฺขรา ปปฺตฺนฺตํ ๕
ตํ เหตุ ใน วทามิ อหํ สยกตฺตา ใน วทามิ ๕ อาขยฺยาตบฺท
กตฺตฺวาจก โว อภิตฺตกมฺม ใน วทามิ ภาทํ สยกตฺตา ใน โหตุ ๕
อาขยฺยาตบฺท กตฺตฺวาจก ตาวนฺตานํ วิเสสน ของ โว ๆ สมฺปทาน

ใน โหตุ ยาวนตา วิเสสน ของ ตุมเห สยกตฺตา ใน โหถ ๆ
อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก เอตฺถ วิเสสน จาเน ๆ อาธาร ใน สมากตา
ๆ วิกติกตฺตา ใน โหถ ตุมเห สยกตฺตา ใน ขนถ ๆ อาขุยาตบถ
กตฺตฺวาจก ตณฺหาเย สามีสมฺพนฺธ ใน มุถฺ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน ขนถ
อุสิเรตฺถ กิตฺตี (ขนนฺโต) กิตฺตี วิเสสน ของ (ปุริโส) ๆ อุปฺมาลึงฺคตฺถ
วีรณฺ อวุตฺตกมฺม ใน ขนนฺโต อิว ศัพฺท อุปฺมาไซตฺก เขากัปป อุสิเรตฺถ
ปุริโส วีรณฺ ขนนฺโต ฯ

มาโร สยกตฺตา ใน มา ภณฺชิ มา ศัพฺท ปฏฺิเสธ ใน ภณฺชิ ๆ
อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก โว อวุตฺตกมฺม ใน ภณฺชิ นพฺ อวุตฺตกมฺม
ใน (ภณฺชนฺโต) ว ศัพฺท อวธารณฺ เขากัปป นพฺ ภณฺชนฺโต วิเสสน
ของ โสโต ๆ อุปฺมาลึงฺคตฺถ อิว ศัพฺท อุปฺมาไซตฺก เขากัปป นพฺ ว
ภณฺชนฺโต โสโต ปุณฺปุณฺน กิริยาวิเสสน ใน ภณฺชิ อิติ ศัพฺท สรูป
ใน อีมา คาถา ฯ

คำว่า **ยาวนตา** (มีประมาณเท่าใด) สำเร็จรูปมาจาก ย ศัพฺท + อวานฺตุ ปัจจัย + โยวิภตฺติ ลง อวานฺตุ
ปัจจัยด้วยสุตรในโมคคัลลานไวยากรณ์ว่า **สพฺพ จานฺตุ** (ลง อวานฺตุ ปัจจัยหลัง สพฺพ ศัพฺท และ ย ศัพฺทเป็น
ต้นแทนเนื้อความมีปริมาณ) มีรูปวิเคราะห์ว่า **ย ปริมาณฺ เอกเสนฺติ ยาวนตา** (ยวานฺตะ คือ ปริมาณเพียงใด)
รูปว่า **ยาวนตา** นี้ คัมภีร์นिरูตฺติที่ปนี สุตฺรที่ ๔๙๘ ได้แสดงไว้อีกรูปหนึ่ง คือ **ยวานฺโต** ดังมีข้อความในคัมภีร์นั้นว่า
เอวฺ ยาวา ยาวนตา ยาวนฺโต ตาวา ตาวนตา ตาวนฺโต เป็นต้น

ตตฺถ วิเสสน ของ ปทสฺสุ ๆ นิทฺธารณฺ ใน ปทสฺสุ **ปมตฺตจาริโน** สรูป ใน อิติ ๆ ศัพฺท ส
รูป ใน ปทสฺสุ ๆ นิทฺธารณฺเย และ สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺถ
ฉานฺ สยกตฺตา ใน น วทฺตฺติ น ศัพฺท ปฏฺิเสธ ใน วทฺตฺติ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก
วิปฺสฺสนามคฺคผลานิ สยกตฺตา ใน น วทฺตฺตฺติ น ศัพฺท ปฏฺิเสธ ใน วทฺตฺตฺติ ๆ อาขุยาตบถ

กตฺตฺวาจาก สติโวสุสคฺคฺลภฺยณฺน วิเสสน ของ ปมาเทน ๆ เหตุ ใน ปมตฺตจาริสฺส ๆ วิเสสน ของ
ปฺคฺคฺลสฺส ๆ สมฺปทาน ใน วทฺตฺติ และ วทฺตฺนฺติ เอว ศัพฺพ อวธารณ เข้กับ น อิติ ศัพฺพ สฺรูป ใน
อตุโถ ๆ ลิงฺคตฺถ ๑

ปน ศัพฺพ ตปฺปฏิกฺกรณฺชฺตก มาลฺว กัถิ ลตา กัถิ สยกตฺตา ใน วทฺตฺติ ๆ อาขฺยตบฺท
กตฺตฺวาจาก ยถา ศัพฺพ อฺปมาชฺตก รุกฺขํ อวฺตฺตกมฺม ใน สลฺสิพฺพนฺติ และ ปรีโยนฺทฺรณฺติ ๆ วิเสสน
ของ มาลฺว และ ลตา ตสฺส วิเสสน ของ รุกฺขสฺส ๆ ภาวาทิสมฺพนฺธ ใน วินาสาย ๆ สมฺปทาน ใน
วทฺตฺติ มาลฺว วิวริย ใน ลตา ๆ วิวรณ ตณฺหา สยกตฺตา ใน วทฺตฺติ ๆ อาขฺยตบฺท กตฺตฺวาจาก
เอว ศัพฺพ อฺปเมยฺยชฺตก อสฺส วิเสสน ของ ปฺคฺคฺลสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน ทวารานิ ฉ วิเสสน ของ
ทวารานิ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน นิสฺสาย ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อฺปฺปชฺชนโต ปฺนปฺปฺน กิริยาวิเสสน ใน
อฺปฺปชฺชนโน ๆ เหตุ ใน วทฺตฺติ อิติ ศัพฺพ สฺรูป ใน อตุโถ ๆ ลิงฺคตฺถ ๑ (จบเก็ง)

โส ปริปลวติ หุราหุริ สฺรูป ใน อิติ ๆ ศัพฺพ สฺรูป ใน คาถาปาทสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน
อตุโถ โส กัถิ ตณฺหาคฺติโก กัถิ วิเสสน ของ ปฺคฺคฺโล ๆ สยกตฺตา ใน ปริปลวติ และ ธาวติ ๆ
อาขฺยตบฺท กตฺตฺวาจาก ภาเว สอญบฺท วิสยาธาร ใน ปริปลวติ และ ธาวติ ปริปลวติ วิวริย ใน
ธาวติ ๆ วิวรณ อิติ ศัพฺพ สฺรูป ใน อตุโถ ๆ ลิงฺคตฺถ ๑

ปฺจฺฉา ลิงฺคตฺถ โส วิเสสน ของ ปฺคฺคฺโล ๆ สยกตฺตา ใน ปริปลวติ ๆ อาขฺยตบฺท กตฺตฺวาจาก
ยถา ศัพฺพ ปการตฺถ หุราหุริ สมฺปปาปฺณิยกมฺม ใน ปริปลวติ ตสฺส วิเสสน ของ ปการสฺส ๆ ฉนฺธิกมฺม
ใน นินฺทสฺสนฺ ๆ ลิงฺคตฺถ กิ อฺปมาลิงฺคตฺถ วิย ศัพฺพ อฺปมาชฺตก เข้กับ กิ อิติ ศัพฺพ สฺรูป ใน ปฺจฺฉา
๑ วิสฺสชฺชนํ ลิงฺคตฺถ โส วิเสสน ของ ปฺคฺคฺโล ๆ สยกตฺตา ใน ปริปลวติ ๆ อาขฺยตบฺท กตฺตฺวาจาก
หุราหุริ สมฺปปาปฺณิยกมฺม ใน ปริปลวติ วานโร อฺปมาลิงฺคตฺถ ผลํ อวฺตฺตกมฺม ใน อิจฺฉํ ๆ กัถิ
ปริปลวณฺโต กัถิ วิเสสน ของ วานโร วนสฺมี วิสยาธาร ใน ปริปลวณฺโต อิว ศัพฺพ อฺปมาชฺตก
เข้กับ ผลํ อิจฺฉํ วนสฺมี ปริปลวณฺโต วานโร อิติ ศัพฺพ สฺรูป ใน วิสฺสชฺชนํ ๑

วานโร สยกตฺตา ใน ธาวติ คณฺหาติ กิริยาสามบฺท และ น อาปฺชฺชติ น ศัพฺพ ปฏฺิเสธ ใน
อาปฺชฺชติ ธาวติ กัถิ คณฺหาติ กิริยาสามบฺท กัถิ อาปฺชฺชติ กัถิ ๆ อาขฺยตบฺท กตฺตฺวาจาก ยถา ศัพฺพ
อฺปมาชฺตก รุกฺขผลํ อวฺตฺตกมฺม ใน อิจฺฉณฺโต ๆ วิเสสน ของ วานโร วนสฺมี อาธาร ใน ธาวติ ตสฺส

สองบท วิเสสน ของ รุกขสุตฺตฯ สามีสมฺพนฺธ ใน สาขํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน คณฺหาติ ตํ วิเสสน ของ
สาขํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน มุญฺจิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน คณฺหาติ อณฺถํ วิเสสน ของ สาขํ ๆ
อวุตฺตกมฺม ใน คณฺหาติ ปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้ากับ ตํ ๆ วิเสสน ของ สาขํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน
มุญฺจิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน คณฺหาติ อณฺถํ วิเสสน ของ สาขํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน คณฺหาติ

วานโร สยกตฺตา ใน สนฺนิสินฺโน ๆ กิตฺตบถ กตฺตฺวาจก สาขํ อวุตฺตกมฺม ใน อลภิตฺวา ๆ
ปุพฺพกาลกิริยา ใน สนฺนิสินฺโน อิติ ศัพท์ อาการ ใน วตฺตพฺพ- วตฺตพฺพตํ อวุตฺตกมฺม ใน อาปฺชชติ
ตณฺหาติโก วิเสสน ของ ปุคฺคโลฯ สยกตฺตา ใน น อาปฺชชติ น ศัพท์ ปฏฺิเสธ ใน อาปฺชชติ ๆ
อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก เอว ศัพท์ อวธารณ เข้ากับ เอวํ ๆ ศัพท์ อูปเมยฺยไซตฺก หุราหุรํ
สมฺปาปฺณียกมฺม ใน ธาวนฺโตฯ อพฺภนฺตรกิริยา ของ ปุคฺคโล

ปุคฺคโล สยกตฺตา ใน ปตฺโตฯ กิตฺตบถ กตฺตฺวาจก อารมฺมณํ อวุตฺตกมฺม ใน อลภิตฺวา ๆ
ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปตฺโต ตณฺหาติ ตติยาวิเสสน ใน อปฺปวตฺตํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน ปตฺโต อิติ ศัพท์
อาการ ใน วตฺตพฺพ- วตฺตพฺพตํ อวุตฺตกมฺม ใน อาปฺชชติ อิติ ศัพท์ สฺรูป ใน อตฺโถฯ ๆ ลิงฺคตฺถ ฯ

ยํ สฺรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ อาทยตฺถ ใน ปทสฺสฯ สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺโถ เอสา กิตฺตี ชมฺมี
กิตฺตี คตา กิตฺตี วิเสสน ของ จทฺวาริกตณฺหาฯ สยกตฺตา ใน อภิกฺกวติ ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก ยํ
วิเสสน ของ ปุคฺคลํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน อภิกฺกวติ ลามกภาเวน เหตุ ใน ชมฺมี วิสาหารตฺตาย กิตฺตี
วิสฺปฺปตฺตาย กิตฺตี วิสฺพลตฺตาย กิตฺตี วิสฺปริภอคตฺตาย กิตฺตี ตติยาวิเสสน ใน วิสฺตฺตตฺตาย และ อาสฺตฺตตฺตาย
ฯ เหตุ ใน วิสฺตฺตติกา รูปาทีสุ วิเสสน ของ อารมฺมณฺสุฯ อถาร ใน วิสฺตฺต- และ อาสฺตฺต-
วสฺตฺตติกา สฺรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ สฺรูป ใน สงฺขยํฯ อวุตฺตกมฺม ใน คตา

อภิกฺวญฺจํ วิเสสน ของ วีรณฺตนิณฺนํ ๆ สยกตฺตา ใน วทฺตมฺติฯ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก นาม
ศัพท์ สลฺยาไซตฺก เข้ากับ ยถาฯ ศัพท์ อูปมาไซตฺก วเน อถาร ใน วสฺสนฺเตน ปุณฺปปุณฺนํ กิริยาวิเสสน
ใน วสฺสนฺเตนฯ วิเสสน ของ เทเวณ ๆ อนภินิทฺตกตฺตา ใน อภิกฺวญฺจวเน อถาร ใน วทฺตมฺติ
วญฺญมฺมูลกา วิเสสน ของ โสกาฯ สยกตฺตา ใน อภิกฺวทฺตมฺนฺติฯ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก เอวํ ศัพท์
อูปเมยฺยไซตฺก ตสฺส วิเสสน ของ ปุคฺคลสฺสฯ สามีสมฺพนฺธ ใน อนฺโตฯ กิณฺนาถาร ใน โสกา อิติ
ศัพท์ สฺรูป ใน อตฺโถฯ ๆ ลิงฺคตฺถ ฯ

ทุรุจยั สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ อาทยตุล ใน ปทสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน อตุโถ ปน ศัพท์ วากยารมฺภ โย วิเสสน ของ ปุคฺคโล ๆ สยกตฺตา ใน สหติ และ อภิภวติ ๆ อาชฺยตบฺท กตฺตฺวจาก เอตํ กิตฺติ วุตฺตปฺปการํ กิตฺติ ทุรุจยั กิตฺติ วิเสสน ของ ตณฺหํ เอตํ วิวริย ใน วุตฺตปฺปการํ ๆ วิวรรณ อติภมิตฺตํ กิตฺติ ปชฺหิตฺตํ กิตฺติ ตุมฺคตฺตสมฺปทาน ใน ทุกร- อติภมิตฺตํ วิวริย ใน ปชฺหิตฺตํ ๆ วิวรรณ ทุกรตาย เหตุ ใน ทุรุจยั ตณฺหํ อวุตฺตภมฺม ใน สหติ และ อภิภวติ สหติ วิวริย ใน อภิภวติ ๆ วิวรรณ วรรณุมฺลกา วิเสสน ของ โสกา ๆ สยกตฺตา ใน ปฺปนฺตติ และ น ปติภฺนฺตติ น ศัพท์ ปฺปฺปเสธ ปติภฺนฺตติ ปฺปนฺตติ กิตฺติ ปติภฺนฺตติ กิตฺติ อาชฺยตบฺท กตฺตฺวจาก ตมฺหา วิเสสน ของ ปุคฺคลา ๆ อปาทาน ใน ปฺปนฺตติ อุกฺกพิณฺนุ สยกตฺตา ใน น ปติภฺจติ น ศัพท์ ปฺปฺปเสธ ใน ปติภฺจติ ๆ อาชฺยตบฺท กตฺตฺวจาก นาม ศัพท์ สลฺลชฺตก เข้กับ ยถา ๆ ศัพท์ อฺปมาชฺตก โปกฺขเร กิตฺติ ปทุมฺปตฺเต กิตฺติ อฺปฺปเสลสิกาธาร ใน ปติตํ โปกฺขเร วิวริย ใน ปทุมฺปตฺเต ๆ วิวรรณ ปติตํ วิเสสน ของ อุกฺกพิณฺนุ เอวํ ศัพท์ อฺปเมยฺยชฺตก ตมฺหา ปุคฺคลา วรรณุมฺลกา โสกา ปฺปนฺตติ วิวริย ใน ยถา นาม โปกฺขเร ๆ เอวํ น ปติภฺจฺนฺตติ ๆ วิวรรณ อิติ ศัพท์ สรูป ใน อตุโถ ๆ ลิงฺคตฺล ฯ

คํ ไว วทามิ สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ สรูป ใน ปทานํ สามีสมฺพนฺธ ใน อตุโถ อหํ สยกตฺตา ใน วทามิ ๆ อาชฺยตบฺท กตฺตฺวจาก เตน วิเสสน ของ การณฺน ๆ เหตุ ใน วทามิ ตุมฺเห อกฺกิตภมฺม ใน วทามิ อิติ ศัพท์ สรูป ใน อตุโถ ๆ ลิงฺคตฺล ฯ

ภทฺทํ ไว สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ สรูป ใน ปททวยสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน อตุโถ ภทฺทํ สยกตฺตา ใน โหตฺตฺย อาชฺยตบฺท กตฺตฺวจาก ตุมฺหากํ สมฺปทาน ใน โหตฺตฺย อิติ ศัพท์ สรูป ใน อตุโถ ๆ ลิงฺคตฺล ตุมฺเห สยกตฺตา ใน มา ปาปฺปฺนิตฺตฺล มา ศัพท์ ปฺปฺปเสธ ใน ปาปฺปฺนิตฺตฺล ๆ อาชฺยตบฺท กตฺตฺวจาก อยํ วิเสสน ของ กปฺปิลो ๆ อฺปมาลิงฺคตฺล วิย ศัพท์ อฺปมาชฺตก เข้กับ อยํ กปฺปิลो วินาสํ อวุตฺตภมฺม ใน ปาปฺปฺนิตฺตฺล อิติ ศัพท์ สรูป ใน อตุโถ ๆ ลิงฺคตฺล ฯ

มฺลํ สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ สรูป ใน ปทสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน อตุโถ ตุมฺเห สยกตฺตา ใน ขนถ ๆ อาชฺยตบฺท กตฺตฺวจาก อิมิสฺสา วิเสสน ของ จทฺวาริกตฺนฺทหาย ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน มฺลํ อรทตฺตมคฺคฺลญาณฺน กรณฺน ใน ขนถ มฺลํ อวุตฺตภมฺม ใน ขนถ อิติ ศัพท์ สรูป ใน อตุโถ ๆ ลิงฺคตฺล

ปัจจุบัน ถึงจุดที่ ตุ่มเห สยกตุตา ใน ขนด ๆ อาชญาตบท กตุตุวจาก ตณฺหยา สามีสมนุช ใน
น มุถึ ๆ อวตุตกมม ใน ขนด ก็ ศัพท อุปมาถึงจุดต วิย ศัพท อุปมาโชตก เข้ากับ ก็ อิติ ศัพท สรูป
ใน ปัจจุบัน ๗ วิสสชชนึ ถึงจุดที่ ตุ่มเห สยกตุตา ใน ขนด ๆ อาชญาตบท กตุตุวจาก ตณฺหยา
สามีสมนุช ใน มุถึ ๆ อวตุตกมม ใน ขนด อุตีร์ตโต ก็ดี ขนนโต ก็ดี วิเสสน ของ ปุริโส ๆ
อุปมาถึงจุดต วีรณึ อวตุตกมม ใน ขนนโต อิว ศัพท อุปมาโชตก เข้ากับ อุตีร์ตโต ปุริโส วีรณึ
ขนนโต อิติ ศัพท สรูป ใน วิสสชชนึ

อตฺถิโก วิเสสน ของ ปุริโส ๆ สยกตุตา ใน ขนดึ ๆ อาชญาตบท กตุตุวจาก ยถา ศัพท

อุปมาโชค อู่สี่เรน กรณ ใน อตุลโก มหุเตน วิเสสน ของ กุฑาเลน ๆ กรณ ใน ขนติ วีรณ อุตตกมม ใน ขนติ ตุมเห สยกตดา ใน ขนถ ๆ อาขยาตบท กตตุวจาก เอว สัพท อุปเมยโชค อสุธา วิเสสน ของ ตณุหายๆ สามีสมพนุช ใน มุล่งๆ อุตตกมม ใน ขนถ อิติ สัพท สรูป ใน อตุลโก ๆ ลิงคตุล ๖

มา ไว นพ ๖ ไสไตว มารุ ภลขิ ปุนปุน สรูป ใน อิติ ๆ สัพท สรูป ใน คาลาปาททวยสสุ ๆ สามีสมพนุช ใน อตุลโก กิลสมมารุ กิติ มรณมารุ กิติ เทวปุตตมารุ กิติ สยกตดา ใน มา ภลขตุ มา สัพท ปฐิสเร ภลขตุ ๆ อาขยาตบท กตตุวจาก ตุมเห อุตตกมม ใน ภลขตุ นทีสไต อาธาร ใน ชาต ๆ วิเสสน ของ นพ ๆ อุตตกมม ใน ภลขมานิ ๆ วิเสสน ของ นทีสไต มหาเวเคน ตติยาวิเสสน ใน อาคไต ๆ วิเสสน ของ นทีสไต ๆ อุปมาลิ่งคตุล วิย สัพท อุปมาโชค เข้ากับ นทีสไต ชาต นพ ภลขมานิ มหาเวเคน อาคไต นทีสไต จ สามีสัพท ปทสมจุจตุล เข้ากับ กิลสมมารุ มรณมารุ และ เทวปุตตมารุ ปุนปุน กิริยาวิเสสน ใน ภลขตุ อิติ สัพท สรูป ใน อตุลโก ๆ ลิ่งคตุล ๖

เทศนาวิธาน กาลสตุตมี ใน อเหตุ อปี สัพท อเปกขตุล เข้ากับ ปลจสตาๆ วิเสสน ของ กเวณุปตุตดา ๆ สยกตดา ใน อเหตุ ๆ อาขยาตบท กตตุวจาก สเวค อุตตกมม ใน อปชชิตวา ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน ปญจยมานา ทุกขสสุ สามีสมพนุช ใน อนตกิริย ๆ อุตตกมม ใน ปญจยมานา ๆ อพณนตรกิริยา ของ กเวณุปตุตดา สตุล สามีสมพนุช ใน สนติเก ๆ วิสยาธาร ใน ปพพชิตวา ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน กตวา น สัพท ปฐิสเร ใน จิสส เอว สัพท อวารณ เข้ากับ จิสส ๆ สมปทาน ใน กตวา ทุกขสสุ สามีสมพนุช ใน อนต ๆ อุตตกมม ใน กตวา ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน อเหตุ สตุลารา สหตุลตติยา เข้ากับ สทธิ ๆ สัพท ทพพสมวาย ใน เอกปริโกคา อนนุชวิหาร-สมาปตติธมมปริโกเคน กรณ ใน เอกปริโกคา ๆ วิกติกตุตดา ใน อเหตุ อิติ สัพท สมานุน ๖

กปิลมจจตุล สยกตดา ใน นิฏจิต ๆ

กิตบท กตตุวจาก ๖

สุกรโปติกา วตุ

สุกรโปติกาวตุ วตุตกมม ใน วุจเต

มยา อนุภิตกตดา ใน วุจเต ๆ อาชยาตบท กมมวาก ฯ

.....

สตถา สยกตดา ใน กเถสิ ๆ อาชยาตบท กตตุวาก **ยถาปี มุเต** สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท
อาทยตุถ ใน อิม ฐมมเทสนํ อิม วิเสสน ของ ฐมมเทสนํ ๆ อวตุตกมม ใน กเถสิ เวพฺวเน

วิสาขาร ใน วิหรนโต ๆ อพษนตรีกริยา ของ สตุถา เอก วิเสสน ของ คุณสุกรโปติกั ๆ อวตุตคมม
ใน อารพภ ๆ สมานกาลกริยา ใน กเถสิ ฯ

(แก้ง) กิร ศัพท อนุสสวนตถ เอกสมิ วิเสนน ของ ทิวเส ฯ กาลสตุตมิ ใน อกาสิ สตุถา
สยกตฺตา ใน อกาสิ ฯ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ราชคหํ สมปาปฺณียกมม ใน ปวิสฺนโต ปินฺทาย
สมปทาน ใน ปวิสฺนโต ๆ อพษนตรีกริยา ของ สตุถา เอก วิเสสน ของ สุกรโปติกั ๆ อวตุตคมม
ใน ทิสฺวา ๆ ปุพฺพกาลกริยา ใน อกาสิ สิตํ อวตุตคมม ใน อกาสิ ปาตุํ วิกติกมม ใน อกาสิ ฯ

อานนฺทเถโร สยกตฺตา ใน ปุจฺฉิ ฯ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ตสฺส กิติ กโรนฺตสฺส กิติ
วิเสสน ของ สตุถุ ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน มุขวิวร- สิตํ อวตุตคมม ใน กโรนฺตสฺส มุขวิวรวินิคฺคตํ
วิเสสน ของ ทสฺสโนภาสมณฺทลํ ๆ อวตุตคมม ใน ทิสฺวา ๆ ปุพฺพกาลกริยา ใน ปุจฺฉิ
ภนฺเต อาลปน โภ สยกตฺตา ใน โหติ ฯ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก นุ ศัพทํ ปุจฺฉนฺตถ โข ศัพทํ
วจนาลงฺการ เหตุ วิกติกตฺตา ใน โหติ สิตสฺส ฉฺฉริกมม ใน -กมฺมาย ปาตุกมฺมาย สามีสมฺพนฺธ ใน
เหตุ โภ สยกตฺตา ใน โหติ ฯ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ปจฺจโย วิกติกตฺตา ใน โหติ สิตสฺส
ฉฺฉริกมม ใน -กมฺมาย ปาตุกมฺมาย สามีสมฺพนฺธ ใน ปจฺจโย อิติ ศัพทํ อาการ ใน ปุจฺฉิ สิตการณํ
อวตุตคมม ใน ปุจฺฉิ ฯ

อถ กาลสตุตมิ ใน อาห สตุถา สยกตฺตา ใน อาห ฯ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก นํ วิเสสน
ของ อานนฺทเถโร ฯ อกถิตกมม ใน อาห อานนฺท อาลปน ตฺวํ สยกตฺตา ใน ปสฺสสิ ฯ อาขยาตบท

กตฺตฺวาจก เอตํ วิเสสน ของ สุกรโปติกั ๆ อวตุตคมม ใน ปสฺสสิ อิติ ศัพทํ อาการ ใน อาห ฯ
อานนฺทเถโร สยกตฺตา ใน อาห ฯ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ภนฺเต อาลปน อาม ศัพทํ
สมปฺปฺริจฺฉนฺตถ อห สยกตฺตา ใน ปสฺสสิ ฯ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก อิติ ศัพทํ อาการ ใน อาห ฯ
สตุถา สยกตฺตา ใน อาห ฯ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก เอสา วิเสสน ของ สุกรโปติกั ๆ สยกตฺตา
ใน อโหสิ ฯ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก กกุสนฺธสฺส สลฺยณวิเสสน ของ ภควโต ฯ สามีสมฺพนฺธ ใน

สาสนะ ๆ อาธาร ใน อโหสิ เอกาย วิเสสน ของ อาสนสาถาย ๆ สามีสมนุช ใน สามนตา ๆ
อาธาร ใน อโหสิ กุกุกุฏี วิกติกตตะ ใน อโหสิ สา วิเสสน ของ กุกุกุฏี ๆ สยกตตะ ใน อโหสิ ๆ
อาชยาตบถ กตตุวจาก เอกสสุ วิเสสน โยคาวจรสสุ วิสสนากมมฏจัน อวุตตกมม ใน
สชฌายนตสสุ วิเสสน ของ โยคาวจรสสุ ๆ สามีสมนุช ใน ฌมมโฆสฺส ๆ อวุตตกมม ใน สุตวา
ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน จุตตา ตโต วิเสสน ของ อตตภาวโต ๆ อปาทาน ใน จุตตา ๆ วิเสสน ของ กุ
กุกุฏี ราชกุเล วิสยาธาร ใน นิพพตติตตะ ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน อโหสิ นาม ศัพท สลลญาชไตก
ขากัฏ อพพริ ๆ วิเสสน ขอ ราชธิตา ๆ วิกติกตตะ ใน อโหสิ

อปรภาเค กาลสตุตตี ใน ปฎิลกิ สา วิเสสน ของ ราชธิตา ๆ สยกตตะ ใน ปฎิลกิ ๆ
อาชยาตบถ กตตุวจาก สรีรวลลชนฏจัน สมปาปณียกมม ใน ปวิฏจา ๆ วิเสสน ของ ราชธิตา
ปุพพกราสี อวุตตกมม ใน ทิสวา ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน อูปปาเทตตะ ตตถ วิเสสน ของ ฌาเน ๆ
อาธาร ใน อูปปาเทตตะ ปุพพกสลล การิตกมม ใน อูปปาเทตตะ ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน ปฎิลกิ
ปรจมชฌาน อวุตตกมม ใน ปฎิลกิ

สา วิเสสน ของ ราชธิตา ๆ สยกตตะ ใน นิพพตติ ๆ อาชยาตบถ กตตุวจาก ตตถ
วิเสสน ของ อตตภาเว ๆ อาธาร ใน ตตะ ยาวตายุกั อจจนตสโยค ใน ตตะ ๆ ปุพพกาลกิริยา
ใน จุตตา ตโต วิเสสน ของ อตตภาวโต ๆ อปาทาน ใน จุตตา ๆ วิเสสนของ ราชธิตา พุหมลโลเก
วิสยาธาร ใน นิพพตติ จ ปน สองศัพท นิปาตสมุห สา วิเสสน ของ ราชธิตา ๆ สยกตตะ ใน
นิพพตติ ๆ อาชยาตบถ กตตุวจาก ตโต วิเสสน ของ อตตภาวโต ๆ อปาทาน ใน จิตตะ ๆ
ปรโยสานกาลกิริยา ใน อาลุลมานา คติวเสน กรณ ใน อาลุลมานา ๆ อพพนตรกิริยา ของ
ราชธิตา อิทานิ กาลสตุตตี ใน นิพพตติ สุกกรโยนิย วิสยาธาร ใน นิพพตติ สิตั วุตตกมม ใน
ปาตูกตฺต ๆ กิตบถ กมมวจาก อิท วิเสสน ของ การณฺ ๆ อวุตตกมม ใน ทิสวา ๆ ปุพพกาลกิริยา
ใน ปาตูกตฺต มยา อนนิกิตตคตตะ ใน ปาตูกตฺต อิติ ศัพท อาการ ใน อาห ๆ

อานนทตเถรปมฺขา วิเสสน ของ กิกขุ ๆ สยกตตะ ใน ปฎิลกิสฺสุ ๆ อาชยาตบถ กตตุ
วจาก ต วิเสสน ของ วจัน ๆ อวุตตกมม ใน สุตวา ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน ปฎิลกิสฺสุ มหนตฺต วิเสสน
ของ สวคฺค ๆ อวุตตกมม ใน ปฎิลกิสฺสุ ๆ สตุถา สยกตตะ ใน อภาสิ ๆ อาชยาตบถ กตตุวจาก
เตส วิเสสน ของ กิกขุณฺ ๆ สมปาทาน ใน อูปปาเทตตะ สวคฺค การิตกมม ใน อูปปาเทตตะ ๆ

บุพพกาลกิริยา ใน ปกาเสนโต รากตมฺหาย สามีสมฺพนฺช ใน อาทีนํ ๑ อวุตฺตกมฺม ใน ปกาเสนโต
๑ อพฺภนฺตฺรกิริยา ของ สตุถา อนฺตฺรวิธีย์ อาธาร ใน จิตฺโก ว ศัพท์ อวธารณ เข้ากับ จิตฺโก
๑ วิเสสน ของ สตุถา อีมา วิเสสน ของ คาถา ๑ อวุตฺตกมฺม ใน อภาสิ ๑

รุกฺโข สยกตฺตา ใน รุหฺติ ๑ อาขุยาตบฺท กตฺตฺวาจก ปี ศัพท์ ปทปฺรณ
ยถา ศัพท์ อุปฺมาโชตฺก มฺลล ลกฺขณ ใน สฺมาน ๑ ลกฺขณกิริยา อนฺปทฺทเว
กิตฺตี ทพฺเห กิตฺตี วิกตฺติกตฺตา ใน สฺมาน ปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้ากับ ฉินฺโน
๑ วิเสสน ของ รุกฺโข เอว ศัพท์ อวธารณ เข้ากับ ปฺน ๑ ศัพท์ กิริยาวิเสส
น ใน รุหฺติ อิทํ วิเสสน ของ ทฺกขํ ๑ สยกตฺตา ใน นิพฺพตฺตติ อาขุยาตบฺท
กตฺตฺวาจก ปี ศัพท์ ปทปฺรณ เอว ศัพท์ อุปฺเมยฺยโชตฺก ตมฺหานุสเย
ลกฺขณ ใน อนฺนุหเต อรหฺตตมคฺคณฺยาณน อนฺนิตฺติกตฺตา ใน อนฺนุหเต
๑ ลกฺขณกิริยา ปฺนปฺปฺนํ กิริยาวิเสสน ใน นิพฺพตฺตติ

ตมฺหา สยกตฺตา ใน โหติ ๑ อาขุยาตบฺท กตฺตฺวาจก ยสฺส วิเสสน
ของ ปุคฺคฺลสฺส ๑ สมฺปทาน ใน โหติ ฉตฺตีสฺติสฺโต กิตฺตี มนาปฺสฺสวนา
กิตฺตี วิเสสน ของ ตมฺหา ภูสา วิกตฺติกตฺตา ใน โหติ สกฺกปฺปา สยกตฺตา
ใน วหนฺติ ๑ อาขุยาตบฺท กตฺตฺวาจก มหา วิกตฺติกตฺตา ใน หุตฺวา ๑
สฺมานกาลกิริยา ใน วหนฺติ ทฺททฺทิจฺจ กิตฺตี ตํ กิตฺตี วิเสสน ของ ปุคฺคฺลํ ๑
อวุตฺตกมฺม ใน วหนฺติ รากนฺิสฺสิตา วิเสสน ของ สกฺกปฺปา ๑

สฺโต สยกตฺตา ใน สฺวนฺติ ๑ อาขุยาตบฺท กตฺตฺวาจก สพฺพธิ วิเสสน
ของ อารมฺมณฺสฺ ๑ อาธาร ใน สฺวนฺติ ลตา สยกตฺตา ใน ติจฺจจฺติ ๑
อาขุยาตบฺท กตฺตฺวาจก อพฺภิชฺช บุพฺพกาลกิริยา ใน ติจฺจจฺติ จ ศัพท์
วากฺยารมฺภ ตุมฺเห สยกตฺตา ใน ฉินฺนท ๑ อาขุยาตบฺท กตฺตฺวาจก ตํ
กิตฺตี ชาตํ กิตฺตี วิเสสน ของ ลตํ ๑ อวุตฺตกมฺม ใน ทิสฺวา ๑ บุพฺพกาลกิริยา
ใน ฉินฺนท มฺลล อวุตฺตกมฺม ใน ฉินฺนท ปฺลยฺยา ยกรณ ใน ฉินฺนท ๑
สฺโสมนฺสฺสานิ สยกตฺตา ใน ภาวนฺติ ๑ อาขุยาตบฺท กตฺตฺวาจก สฺริตานิ
กิตฺตี สินฺนทิตานิ กิตฺตี วิเสสน ของ สฺโสมนฺสฺสานิ จ สองศัพท์ ปทสมฺจฺยตฺถ

เข้ากับ สริตานิ และ สีนหิตานิ ชนตุนิ สมุปทาน ใน ภาวนติ ฯ เต
วิเสสน ของ สดุดา ๆ สยกตุดา ใน โหนติ ๆ อาขุยาตบท กตตุวจาก
สาตลิตา กิติ์ สุเขสิโน กิติ์ วิกติกตุดา ใน โหนติ เต วิเสสน ของ นรา
ๆ สยกตุดา ใน โหนติ ๆ อาขุยาตบท กตตุวจาก เว ศัพท ปทปุรณ
ชาติชรูปคา วิกติกตุดา ใน โหนติ ฯ

ปชา สยกตุดา ใน ปริสปปนติ ๆ อาขุยาตบท กตตุวจาก ตลิตนยา
อนภิตกตุดา ใน ปุรกขตา ๆ วิกติกตุดา ใน หุตฺวา ๆ สมานกาลกิริยา
ใน ปริสปปนติ สไส อุปมาลึงคตฺถ พาทิตฺ กิติ์ ปริสปปนโต กิติ์ วิเสสน
ของ สไส อิว ศัพท อุปมาไซตก เข้ากับ สไส พาทิตฺ (ปริสปปนโต)

สดุดา สยกตุดา ใน อุเปนติ ๆ อาขุยาตบท กตตุวจาก สโยชนสงคฺสดุดา
วิกติกตุดา ใน หุตฺวา ๆ สมานกาลกิริยา ใน อุเปนติ ทุกขํ อวุตฺตกมฺม
ใน อุเปนติ ปุนฺปนฺนํ กิติ์ จิราย กิติ์ กิริยาวิเสสน ใน อุเปนติ ฯ

ปชา สยกตุดา ใน ปริสปปนติ ๆ อาขุยาตบท กตตุวจาก ตลิตนยา
อนภิตกตุดา ใน ปุรกขตา ๆ วิกติกตุดา ใน หุตฺวา สมานกาลกิริยา
ใน ปริสปปนติ สไส อุปมาลึงคตฺถ พาทิตฺ กิติ์ ปริสปปนโต กิติ์ วิเสสน
ของ สไส อิว ศัพท อุปมาไซตก เข้ากับ สไส พาทิตฺ (ปริสปปนโต) ฯ

ตลฺลมา เหตุ ใน วินทเย ภิกฺขุ สยกตุดา ใน วินทเย ๆ อาขุยาตบท
กตตุวจาก ตลิตนํ อวุตฺตกมฺม ใน วินทเย อากงฺขํ อพฺภนฺตรกิริยา ของ
ภิกฺขุ วิราคํ อวุตฺตกมฺม ใน อากงฺขํ อตฺตโน สมุปทาน ใน อากงฺขํ อิติ
ศัพท สรูป ใน อีมา คาถา ฯ

ตตฺถ วิเสสน ของ ปทสฺสุ นิทฺธารณ ใน ปทสฺส มุเล สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท อาทยตฺถ ใน
ปทสฺสุ นิทฺธารณีย และ สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺถโส วิเสสน ของ รุกฺโข ๆ สยกตุดา ใน รุหฺติ ๆ
อาขุยาตบท กตตุวจาก มุเล ลกฺขณ ใน สมานे ๆ ลกฺขณกิริยา (ยสฺส วิเสสน ของ รุกฺขสฺส) ฯ

สามีสมนุช ใน มูละ จตุส วิเสสน ของ ทิสาสุๆ ก็ดี เหงฐา ก็ดี อาธาร ใน คเต จ สองศัพท
ปทสมุจยตถ เข้กับ จตุส ทิสาสุ และ เหงฐา เอว ศัพท อวธารณ เข้กับ อุกุ่ กิรียาวิเสสน
ใน คเต ๆ ก็ดี ปญจวิธ ก็ดี วิเสสน ของ มูละ เจทนพาลนวิชฌนาทั้น วิเสสน ของ อุปททวนัน ๆ
นิทธารณ ใน เกนจิ อุปททเวณ เกนจิ วิเสสน ของ อุปททเวณ ๆ นิทธารณีย และ เหตุ ใน
อนุปททเวณ ถิรปุตตตตาย เหตุ ใน ทพเห อนุปททเวณ ก็ดี ทพเห ก็ดี วิคตกตตตา ใน สมานะ ปี ศัพท
อเปกขตถ เข้กับ อุปริจฉินโน ๆ วิเสสน ของ รุกโฆ สาขานุสาขานัน สามีสมนุช ใน วเสน ๆ กรณ
ใน รุหติ เอว ศัพท อวธารณ เข้กับ ปุน ๆ ศัพท กิรียาวิเสสน ใน รุหติ ยถา ศัพท อุปมาโชตค

ทุกข์ สยกตตตา ใน นิพพตตติ ๆ อาขยาตบท กตตุวาจก อนุสเย ลกขณ ใน อนูหเต และ
อสมุจฉินเน ๆ ลกขณกิรียา เอว ศัพท อวธารณ เข้กับ เอว ๆ ศัพท อุปเมยโยชตค จทวาริกาย
วิเสสน ของ ตณหาย ๆ ภาวาทิสมนุช ใน อนุสเย อรหตตมคคณณณณ อนภิตกตตตา ใน
อนูหเต และ อสมุจฉินเน อนูหเต วิวริย ใน อสมุจฉินเน ๆ วิวรรณ ตสมิ สองบท วิเสสน ของ ภาเว
ๆ วิสยาธาร ใน นิพพตตติ ชาติอาทิเกท ก็ดี อิท ก็ดี วิเสสน ของ ทุกข์ ปุนปปุน กิรียาวิเสสน ใน
นิพพตตติ เอว ศัพท อวธารณ เข้กับ นิพพตตติ อิติ ศัพท สรูป ใน อตโถ ๆ ลิงคตถ ๆ

ยสส สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท อาทยตถ ใน ปทสสุ ๆ สามีสมนุช ใน อตโถ ตณหา
สยกตตตา ใน โหติ ๆ อาขยาตบท กตตุวาจก ยสส วิเสสน ของ ปุคคตสสุๆ สมปทาน ใน โหติ อิติ
ศัพท ปการตถ อชฌตติกสสุ วิเสสน ของ आयตनसुसु ๆ ฉฐจิมม ใน อุปาทาย ๆ ก็ดี อฏฐารส
ก็ดี วิเสสน ของ ตณหาวิจิริตานิ พาหिरसुसु วิเสสน ของ आयตनसुसु ๆ ฉฐจิมม ใน อุปาทาย ๆ
ก็ดี อฏฐารส ก็ดี วิเสสน ของ ตณหาวิจิริตานิ ๆ สองบท ลิงคตถ และ สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท สรูป
ใน อิเมส ตณหาวิจิริตานัน อิเมส วิเสสน ของ ตณหาวิจิริตานัน ๆ สามีสมนุช ใน
วเสน ๆ กรณ ใน สมนุนาคตา ฉตตีสตียา วิเสสน ของ โสเทหิ ๆ กรณ ใน สมนุนาคตา ๆ
วิเสสน ของ ตณหา

ตณหา สยกตตตา ใน อาสวติ และ ปวตตติ ๆ อาขยาตบท กตตุวาจก มนาเปสุ ก็ดี
รูปาทิสุ ก็ดี วิเสสน ของ อารम्मณเสสุ ๆ พยาปีกาธาร ใน อาสวติ และ ปวตตติ อาสวติ วิวริย
ใน ปวตตติ ๆ วิวรรณ อิติ ศัพท สรูป ใน วิคคเหณ ๆ เหตุ ใน มนาปสสุวานา ๆ วิเสสน ของ ตณหา
ภูสา ก็ดี พลวตี ก็ดี วิคคิตตตตา ใน โหติ ภูสา วิวริย ใน พลวตี ๆ วิวรรณ สกปปา สยกตตตา ใน

วหนฺติ ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก ตํ วิเสสน ของ ปุคฺคํลลํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน วหนฺติ วิปฺนฺนณฺณตาย
เหตุ ใน ทฺททวิญฺญี ๆ วิเสสน ของ ปุคฺคํลลํ ปุณฺปฺปฺนํ กิริยาวิเสสน ใน อุปฺปชฺชนโต ๆ ตติยาวิเสสน ใน
มหนฺตภาเวนฺน เหตุ ใน มหา ๆ วิกตฺกคฺคตา ใน หุคฺควา ๆ สมานกาลกิริยา ใน วหนฺติ ฌานํ กิตฺติ
วิปฺสฺสนํ กิตฺติ อวฺตฺตกมฺม ใน อนิสฺสาย วา สองศัพฺทํ ปทวิกปฺปตฺถ เข้กัปป ฌานํ และ วิปฺสฺสนํ
อนิสฺสาย ปุพฺพกาลกิริยา ใน -นิสฺสิตา รากนิสฺสิตา วิเสสน ของ สงฺกปฺปา อิติ ศัพฺทํ สฺรูป ใน
อิตฺโถ ๆ ลิงฺคตฺถ ๙ (จบเก็ง)

สวณฺติ สพฺพธิ โสตา สฺรูป ใน อิติ ๆ ศัพฺทํ สฺรูป ใน คาถาปาทสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน
อิตฺโถ อิมํ วิเสสน ของ ตณฺหาโสตาฯ สยกคฺคตา ใน สวณฺติ ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก จกฺขุทวาราทินํ
วิเสสน ของ ทวารานํ ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน วเสนฺน ๑ กรณ ใน สวณฺโต สพฺพเสสุ กิตฺติ รูปาทีสุ กิตฺติ วิเสสน
ของ อารมฺมณฺเสสุ ๆ พยาปีการธาร ใน สวณฺโตฯ เหตุ ใน สวณฺติ ปี ศัพฺทํ อเปกฺขตฺถ เข้กัปป สพฺพา
ฯ วิเสสน ของ รูปตณฺหา ๖เปฯ ฌมฺมตณฺหาฯ ลิงฺคตฺถ และ สฺรูป ใน อิติฯ ศัพฺทํ สฺรูป ใน ตณฺหานํ
ฯ สามีสมฺพนฺธ ใน สพฺพภเวสุ ๆ พยาปีการธาร ใน สวณฺโต ๆ เหตุ ใน สวณฺติ วา สองศัพฺทํ
ปทวิกปฺปตฺถ เข้กัปป จกฺขุทวาราทินํ วเสน สพฺพเสสุ รูปาทีสุ อารมฺมณฺเสสุ สวณฺโต และ สพฺพาปี
รูปตณฺหา ๖เปฯ ฌมฺมตณฺหาติ สพฺพภเวสุ สวณฺโต สพฺพธิ วิเสสน ของ อารมฺมณฺธ พยาปีการธาร
ใน สวณฺติ นาม ศัพฺทํ สลฺยณาชฺตก เข้กัปป สวณฺติ อิติ ศัพฺทํ สฺรูป ใน อิตฺโถฯ ลิงฺคตฺถ ๙

ลตา สฺรูป ใน อิติ ๆ ศัพฺทํ สฺรูป ใน ปทสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน อิตฺโถ ยา วิเสสน ของ
ตณฺหาฯ ลิงฺคตฺถ จ สองศัพฺทํ ปทสมฺจจยตฺถ เข้กัปป ปลิเวณฺตณฺเณ และ สลฺยิพฺพนฺตณฺเณ ๆ เหตุ ใน
ลตาฯ อุปฺมาวิเสสน ของ ตณฺหา วิย ศัพฺทํ อุปฺมาชฺตก เข้กัปป ปลิเวณฺตณฺเณ และ สลฺยิพฺพนฺตณฺเณ จ
ลตา อิติ ศัพฺทํ เหตุวตฺถ สตา วิเสสน ของ ตณฺหา ๆ ลิงฺคตฺถ ลตา สลฺยณาวิเสสน ของ ตณฺหา
อิติ ศัพฺทํ สฺรูป ใน อิตฺโถฯ ลิงฺคตฺถ ๙

อุพฺพิชฺช ติญฺน ติ สฺรูป ใน อิติ ๆ ศัพฺทํ สฺรูป ใน ปททวยสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน อิตฺโถ
ลตา สยกคฺคตา ใน ติญฺนติฯ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก ฉนฺติ วิเสสน ของ ทวารเอหิ ๆ ตติยาวิเสสน ใน
อุปฺปชฺชิตฺวาฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ติญฺนจติ รูปาทีสุ วิเสสน ของ อารมฺมณฺเสสุ ๆ อาธาร ใน ติญฺนจติ
อิติ ศัพฺทํ สฺรูป ใน อิตฺโถฯ ลิงฺคตฺถ ๙

คณจ ทิสวา สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ สรูป ใน ปททวยสสุ ๆ สามีสมพณฺฐ ใน อตฺโถ ปน ศัพท์ วากยารมฺภ ตํ วิเสสน ของ ตณฺหาลตํ ๆ วุตตกมฺม ใน ทิสวา เอสา วิเสสน ของ ตณฺหา ๆ สยกตฺตา ใน อุปฺปชฺชติ ๆ อาขยาตบพ กตฺตฺวาจก เอตฺถ วิเสสน ของ จาเน ๆ อาธาร ใน อุปฺปชฺชติ อุปฺปชฺชมานา อพฺภนฺตฺรกีริยา ของ ตณฺหา อิติ ศัพท์ อาการ ใน ชาต- ชาตฺถจฺจานวเสน กรณ ใน ทิสวา ๆ ปุพฺพกาลกีริยา ใน ฉินฺทถ อิติ ศัพท์ สรูป ใน อตฺโถ ๆ ลิงฺคตฺถ ฯ

ปลญฺญา สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ สรูป ใน ปทสฺส ๆ สามีสมพณฺฐ ใน อตฺโถ ตุมฺเห สยกตฺตา ใน ฉินฺทถ ๆ อาขยาตบพ กตฺตฺวาจก สตฺเถน กรณ ใน ฉินฺทนฺโต วเน วิสยาธาร ใน ชาตํ ๆ วิเสสน ของ ลตํ ๆ อวุตตกมฺม ใน ฉินฺทนฺโต ๆ วิเสสน ของ ปุคฺคโล ๆ อุปฺมาลิงฺคตฺถ วิย ศัพท์ อุปฺมาโชตก เข้กัปป สตฺเถน วเน ชาตํ ลตํ ฉินฺทนฺโต ปุคฺคโล มคฺคปลญฺญา กรณ ใน ฉินฺทถ มฺลเ อาธาร ใน ฉินฺทถ อิติ ศัพท์ สรูป ใน อตฺโถ ๆ ลิงฺคตฺถ ฯ

สริตานิ สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ สรูป ใน ปทสฺส ๆ สามีสมพณฺฐ ใน อตฺโถ อนุสฺสฺวานิ กิตี ปยาตานิ กิตี วิเสสน ของ โสมนสฺसानิ อนุสฺสฺวานิ วิวริย ใน ปยาตานิ ๆ วิวรณ อิติ ศัพท์ สรูป ใน อตฺโถ ๆ ลิงฺคตฺถ ฯ

สินฺทิตานิ สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ สรูป ใน ปทสฺส ๆ สามีสมพณฺฐ ใน อตฺโถ จีวราทีสุ วิเสสน ของ ปริกฺขารesu ๆ อาธาร ใน ปวตฺต- ปวตฺตสินฺทวเสน กรณ ใน สินฺทิตานิ ๆ วิเสสน ของ โสมนสฺसानิ จ ศัพท์ ปทสมฺมจฺจยตฺถ เข้กัปป จีวราทีสุ ปวตฺตสินฺทวเสน สินฺทิตานิ อิติ ศัพท์ สรูป ใน อตฺโถ ๆ ลิงฺคตฺถ ตณฺหาสินฺทมฺภจิตฺตานิ วิเสสน ของ โสมนสฺसानิ อิติ ศัพท์ สรูป ใน อตฺโถ ๆ ลิงฺคตฺถ ฯ

โสมนสฺसानิ สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ สรูป ใน ปทสฺส ๆ สามีสมพณฺฐ ใน อตฺโถ เอรูปานิ วิเสสน ของ โสมนสฺसानิ ๆ สยกตฺตา ใน ภวนฺติ ๆ อาขยาตบพ กตฺตฺวาจก ตณฺหาวิสฺส วิเสสน ของ ชนฺตฺโน ๆ สมฺปทาน ใน ภวนฺติ อิติ ศัพท์ สรูป ใน อตฺโถ ๆ ลิงฺคตฺถ ฯ

เต สาทฺตฺติกา สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ สรูป ใน ปททวยสฺส ๆ สามีสมพณฺฐ ใน อตฺโถ เต กิตี ตณฺหาวิสฺส กิตี วิเสสน ของ ปุคฺคลา สยกตฺตา ใน ภวนฺติ ๆ อาขยาตบพ กตฺตฺวาจก เต วิวริย ใน ตณฺหาวิสฺส วิวรณ สาทฺตฺตฺติกา กิตี สุชนฺตฺตฺติกา กิตี วิกตฺติกตฺตา ใน หุตฺวา สาทฺตฺตฺติกา วิวริย ใน สุชนฺตฺตฺติกา ๆ วิวรณ ว ศัพท์ อวธารณ เข้กัปป สุชนฺตฺตฺติกา หุตฺวา สมานกาลกีริยา ใน

ภวนติ สุขุเขลิโน ก็ดี สุขุปรียะสิโน ก็ดี วิกติกคตฺตา ใน ภวนติ สุขุเขลิโน วิวริย ใน สุขุปรียะสิโน ๆ
วิวรรณ อิติ ศัพทํ สรูป ใน อตฺโถ ๆ ลิงคตฺถ ฯ

เต เว สรูป ใน อิติ ๆ ศัพทํ สรูป ใน ปทสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺโถ เย ก็ดี
เอวรฺฐา ก็ดี วิเสสน ของ นรา ๆ สยกตฺตา ใน อตฺถิ ๆ อาขุยาตบท กตฺตุวาจก เต วิเสสน ของ นรา
ๆ สยกตฺตา ใน อุปคจฺจนฺติ ๆ อาขุยาตบท กตฺตุวาจก ชาติขรฺพาพฺยาธิมรณานิ อวฺตุตคฺคมฺม ใน อุปคจฺจนฺติ
เอว ศัพทํ อวธารณ เข้ากัับ อุปคจฺจนฺติ อิติ ศัพทํ เหตุวตฺถ เต วิเสสน ของ นรา ๆ สยกตฺตา ใน
โหนฺติ ๆ อาขุยาตบท กตฺตุวาจก นาม ศัพทํ สลฺลาโชตคฺก เข้ากัับ ชาติขรฺรูปคา ๆ วิกติกคตฺตา ใน
โหนฺติ อิติ ศัพทํ สรูป ใน อตฺโถ ลิงคตฺถ ฯ

ปท สรูป ใน อิติ ๆ ศัพทํ สรูป ใน ปทสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺโถ อิม วิเสสน ของ
สฺตฺตา ๆ สยกตฺตา ใน ปรีสฺปปฺนฺติ ๆ อาขุยาตบท กตฺตุวาจก ตาสกรณฺน เหตุ ใน สงฺขํ ตสิธฺมา
สรูป ใน อิติ ๆ ศัพทํ สรูป ใน สงฺขํ ๆ อวฺตุตคฺคมฺม ใน คตฺตาย วิเสสน ของ ตณฺหฺย ๆ อนภฺทิตกตฺตา
ใน ปฺรฺกขฺตา และ ปรีวาริตา ๆ วิกติกคตฺตา ใน หุตฺวา ปฺรฺกขฺตา วิวริย ใน ปรีวาริตา ๆ วิวรรณ หุตฺวา
สมานกาลกิริยา ใน ปรีสฺปปฺนฺติ อิติ ศัพทํ สรูป ใน อตฺโถ ๆ ลิงคตฺถ ฯ

พทฺโธ สรูป ใน อิติ ๆ ศัพทํ สรูป ใน ปทสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺโถ ปทฺธา สยกตฺตา
ใน ปรีสฺปปฺนฺติ และ ภายนฺติ ๆ อาขุยาตบท กตฺตุวาจก ลุทฺทเกน อนภฺทิตกตฺตา ใน พทฺโธ อรณฺเณ
อาธาร ใน พทฺโธ ๆ ก็ดี ปรีสฺปปฺนฺโต ก็ดี วิเสสน ของ สฺโส ๆ อุปมาลึงคตฺถ วิย ศัพทํ อุปมาโชตคฺก
เข้ากัับ ลุทฺทเกน อรณฺเณ พทฺโธ (ปรีสฺปปฺนฺโต) สฺโส ปรีสฺปปฺนฺติ วิวริย ใน ภายนฺติ ๆ วิวรรณ อิติ
ศัพทํ สรูป ใน อตฺโถ ๆ ลิงคตฺถ ฯ

สโยชนสงฺคสฺตฺตา สรูป ใน อิติ ๆ ศัพทํ สรูป ใน คาถาปาทสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน
อตฺโถ สฺตฺตา สยกตฺตา ใน อุปฺนฺติ ๆ อาขุยาตบท กตฺตุวาจก ทสฺวิเรน วิเสสน ของ สโยชนน
สฺตฺตฺวิเรน ก็ดี รากสงฺคาทินา ก็ดี วิเสสน ของ สงฺเคน สโยชนน ก็ดี สงฺเคน ก็ดี กรณ ใน สฺตฺตา
และ อนภฺทิตกตฺตา ใน พทฺธา เอว ศัพทํ อวธารณ เข้ากัับ จ ๆ สองศัพทํ ปทสมฺจุยตฺถ เข้ากัับ
ทสฺวิเรน สโยชนน และ สฺตฺตฺวิเรน รากสงฺคาทินา ตสมฺมิ วิเสสน ของ สโยชนสงฺเค ๆ พฺยาปิกาธาร
ใน ลคฺคา สฺตฺตา วิวริย ใน พทฺธา ๆ วิวรรณ วา สองศัพทํ ปทวิกปฺตฺถ เข้ากัับ ทสฺวิเรน สโยชนน
เจว สฺตฺตฺวิเรน รากสงฺคาทินา จ สฺตฺตา พทฺธา และ ตสมฺมิ ลคฺคา สฺตฺตา ก็ดี พทฺธา ก็ดี ลคฺคา ก็ดี

วิกติกตฺตา ใน หุตฺวา ๆ สมานกาลกิริยา ใน อุเปฺนฺติ อิติ ศัพท์ สรูป ใน อตฺโถ ๆ ลิงคตฺถ ฯ

จิราย สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ สรูป ใน ปทสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺโถ ปชา สยกตฺตา ใน อุปคจฺจนฺติ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก จิรํ กิตฺติ ทิมมทฺธานํ กิตฺติ ปฺนฺบปฺนํ กิตฺติ กิริยาวิเสสน ใน อุปคจฺจนฺติ จิรํ วิวริย ใน ทิมมทฺธานํ ๆ วิวรรณ ชาติอาทิกํ วิเสสน ของ ทุกข์ ๆ อวฺตุตฺตมฺม ใน อุปคจฺจนฺติ อิติ ศัพท์ สรูป ใน อตฺโถ ๆ ลิงคตฺถ ฯ

คตฺตฺมา สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ สรูป ใน ปทสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺโถ สดฺดา สยกตฺตา ใน ปริสฺปฺนฺติ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ยตฺตฺมา กิริยาปรามาส ตฺสึณาย อนภิตฺกตฺตา ใน ปฺรฺกฺขตฺตา และ ปฺลิวฺริตฺตา ๆ วิเสสน ของ สดฺดา ปฺรฺกฺขตฺตา วิวริย ใน ปฺลิวฺริตฺตา ๆ วิวรรณ ภิกฺขุ สยกตฺตา ใน วิโนทเย และ ฉทฺเทยฺย ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ตตฺตฺมา เหตุ ใน วิโนทเย และ ฉทฺเทยฺย อตฺตโน สมฺปทาน ใน ปฺญฺเจนฺโต และ อากฺขมาโน วิรํคํ วิเสสน ของ ฌมฺมํ รากาทีวิคฺมณํ วิเสสน ของ นิพฺพานํ ฌมฺมํ กิตฺติ นิพฺพานํ กิตฺติ อวฺตุตฺตมฺม ใน ปฺญฺเจนฺโต และ อากฺขมาโน วิรํคํ วิวริย ใน รากาทีวิคฺมณํ นิพฺพานํ ๆ วิวรรณ ปฺญฺเจนฺโต กิตฺติ อากฺขมาโน กิตฺติ วิเสสน ของ ภิกฺขุ ปฺญฺเจนฺโต สลฺยถึ อากฺขมาโน สลฺยถา เอว ศัพท์ อวฺธารณ เข้ากับ อรหตฺตมฺคฺเคน ๆ กรณ ใน วิโนทเย และ ฉทฺเทยฺย ตํ วิสเนน ของ ตฺสึณํ ๆ อวฺตุตฺตมฺม ใน วิโนทเย ปฺนฺทิตฺวา ปุพฺพกาลกิริยา นีหริตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ฉทฺเทยฺย อรหตฺตมฺคฺเคนเนว ตํ ตฺสึณํ วิโนทเย วิวริย ใน ปฺนฺทิตฺวา นีหริตฺวา ฉทฺเทยฺย ๆ วิวรรณ อิติ ศัพท์ สรูป ใน อตฺโถ ๆ ลิงคตฺถ ฯ

เทสนาวसाने กาลสฺตฺตฺมึ ใน ปาปฺณิสฺสุ พหุ วิเสสน ของ ชนา ๆ สยกตฺตา ใน ปาปฺณิสฺสุ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก โสตาปตฺติผลาทีนึ วิเสสน ของ อริยผลานึ ๆ อวฺตุตฺตมฺม ใน ปาปฺณิสฺสุ ฯ

ปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้ากับ สฺวา ๆ วิเสสน ของ สฺวกรโปกฺกา ๆ สยกตฺตา ใน นิพฺพตฺติ กิริยาหบท ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก โข ศัพท์ วจฺนาลงฺการ ตโต วิเสสน ของ อตฺตภาวโต ๆ อปาทาน ใน จวิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน นิพฺพตฺติ สฺวณฺณมฺมึยฺย อาธาร ใน นิพฺพตฺติ ราชกฺุเล วิสยธาร ใน นิพฺพตฺติ ตโต วิเสสน ของ อตฺตภาวโต ๆ อปาทาน ใน จุตฺตา ๆ วิเสสน ของ สฺวกรโปกฺกา เอว ศัพท์ อวฺธารณ เข้ากับ ตถา ๆ ศัพท์ กิริยาวิเสสน ใน นิพฺพตฺติ พาราณสึยฺย อาธาร ใน นิพฺพตฺติ ตโต วิเสสน ของ อตฺตภาวโต ๆ อปาทาน ใน จวิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน นิพฺพตฺติ สฺวปฺรกรปฺญฺญเน อาธาร ใน นิพฺพตฺติ อสฺสวาณิเชเคเห วิสยธาร ใน นิพฺพตฺติ ตโต

วิเสสน ของ อุตตภาวโต ๆ อปาทาน ใน จุตา ๆ วิเสสน ของ สุกรโปกกา คาวิรปฏญเ อาธาร ใน นิพพตติ นาวิกสส สามีสมพนฺธ ใน เคเห ๆ วิสยาธาร ใน นิพพตติ ตโต วิเสสน ของ อุตตภาวโต ๆ อปาทาน ใน จุตา ๆ วิเสสน ของ สุกรโปกกา อนุรธาปฺเร อาธาร ใน นิพพตติ อีสฺสรเคเห วิสยาธาร ใน นิพพตติ ตโต วิเสสน ของ อุตตภาวโต ๆ อปาทาน ใน จุตา ๆ วิเสสน ของ สุกรโปกกา เอว ศัพท์ อวธาธณ เข้ากับ ตสฺส วิเสสน ของ อนุรธาปฺรสฺส ๆ สามีสมพนฺธ ใน ทกฺขินาย ๆ วิเสสน ของ ทิสาย ๆ ภินฺนาธาร ใน เภกฺกนฺตคาเม ๆ อาธาร ใน นิพพตติ นาม ศัพท์ สลฺยาไซตฺก เข้ากับ สฺมณสฺส ๆ วิเสสน ของ กุณฺมพิทฺสสฺส ๆ สามีสมพนฺธ ใน เคเห ๆ วิสยาธาร ใน นิพพตติ ธีตา วิทกฺกตฺตา ใน หุตฺวา นามเน ตติยาวิเสสน ใน สฺมณา นาม ศัพท์ สลฺยาไซตฺก เข้ากับ สฺมณา ๆ วิเสสน ของ ธีตา หุตฺวา สมานกาลกิริยา ใน นิพพตติ ฯ

อถ กาลสฺตฺตมึ ใน วสิ ปิตา สยกตฺตา ใน วสิ ๆ อาขฺยาตบท กตฺตฺวาจก อสฺสา วิเสสน ของ ธีตฺตฺย สามีสมพนฺธ ใน ปิตา ตสฺมึ วิเสสน ของ คาเม ๆ ลกฺขณ ใน จฺจฺจฺติเต ชเนหิ อนภิตกตฺตา ใน จฺจฺจฺติเต ๆ ลกฺขณกิริยา ทิมฺวาปฺริฏฺจํ สมนฺปาปฺณียกมฺม ใน คนฺตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วสิ นาม ศัพท์ สลฺยาไซตฺก เข้ากับ มหามฺนิคาเม ๆ อาธาร ใน วสิ ฯ อจฺมฺโจ สยกตฺตา ใน คโต กิริยาสงบท ๆ กิตบท กตฺตฺวาจก ตตฺถ วิเสสน ของ มหามฺนิคาเม ๆ อาธาร ใน คโต นํ วิเสสน ของ ธีตฺรํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน ทิสฺวา ทฺฐจฺคามณฺีรลฺโย สามีสมพนฺธ ใน อจฺมฺโจ นาม ศัพท์ สลฺยาไซตฺก เข้ากับ ลกฺณฺญกอติมฺโพโร ๆ วิเสสน ของ อจฺมฺโจ เอว ศัพท์ อวธาธณ เข้ากับ เภนจิ ๆ วิเสสน ของ การณฺีเยน ๆ กรณฺ ใน คโต ทิสฺวา ปุพฺพกาลกิริยา ใน กตฺวา มหนฺตํ วิเสสน ของ มจฺจลฺลํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน กตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาทาย ตํ วิเสสน ของ ธีตฺรํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน อาทาย ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน คโต มหาปฺลฺณคามํ สมนฺปาปฺณียกมฺม ใน คโต ฯ

อถ กาลสฺตฺตมึ ใน กเถสิ โภฏิปฺพตฺตมหาวิหารวาสึ วิเสสน ของ มหาอตุลฺตฺเถโร นาม ศัพท์ สลฺยาไซตฺก เข้ากับ มหาอตุลฺตฺเถโร ๆ สยคตฺตา ใน กเถสิ ๆ อาขฺยาตบท กตฺตฺวาจก นํ วิเสสน ของ ธีตฺรํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน ทิสฺวา ตตฺถ วิเสสน ของ คาเม ๆ อาธาร ใน จรฺนโต ปิณฺฑาย สมนฺปทาน ใน จรฺนโต ๆ อพฺภนฺตรกิริยา ของ มหาอตุลฺตฺเถโร ตสฺสา วิเสสน ของ ธีตฺยา ๆ สามีสมพนฺธ ใน เคหฺทฺวาเร ๆ สมิปฺธาธาร ใน จิโต ๆ วิเสสน ของ มหาอตุลฺตฺเถโร ทิสฺวา ปุพฺพกาลกิริยา ใน กเถสิ ภิกฺขุหิ สหคฺคตติยา เข้ากับ สทฺธิ ๆ ศัพท์ กิริยาสมวาย ใน กเถสิ

อาวุธ อารปน นาม ศัพท์ สลยฆาตกร เข้ากับ สูกรโปลิกา ๆ สยกคตา ใน ปตฺตา ๆ กิตบถ กตฺตฺวาจก ลกฺณญฺกอติมฺพรหมตตฺสส สามีสมฺพนฺธ ใน ภริยา- ภริยาภาวํ อวฺตฺตกมฺม ใน ปตฺตา อโห ศัพท์ อจฺฉริยตฺถ เอตํ วิเสสน ของ การณํ สยกคตา ใน โหติ ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก อจฺฉริยํ วิกตฺกตฺตา ใน โหติ อิติ ศัพท์ อาการ ใน กเถสิ ฯ สว วิเสสน ของ ฐิตา ๆ สยกคตา ใน ปฏฺลิภิ ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก ตํ วิเสสน ของ กถํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน สุตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อุกฺขมาญฺเจตฺวา อตีตฺกเว อวฺตฺตกมฺม ใน อุกฺขมาญฺเจตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปฏฺลิภิ ชาตีสฺสรณฺณวณํ อวฺตฺตกมฺม ใน ปฏฺลิภิ ฯ

ฐิตา สยกคตา ใน ปตฺติฏฺฐหิ และ ปาปฺปณิ ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก เอว ศัพท์ อวธารณ เข้ากับ ตํขณํ ๆ กาลสฺสตฺตมึ ใน อุปฺปนฺน- อุปฺปนฺนสฺสเวกา วิเสสน ของ ฐิตา สามิกํ อวฺตฺตกมฺม ใน ยาจิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปพฺพชิตฺวา มหนฺเตน วิเสสน ของ อีสฺสรียเณ ๆ กรณ ใน ปพฺพชิตฺวา ปญฺจพลกตฺเถรึณํ สามีสมฺพนฺธ ใน สนฺติเก ๆ วิสยาธาร ใน ปพฺพชิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน สุตฺวา ติสฺสมหาวิหาเร วิสยาธาร ใน สุตฺวา มหาสตีปฺญฺจานสฺสตฺตกถํ อวฺตฺตกมฺม ใน สุตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปตฺติฏฺฐหิ โสตาปตฺติผลฺเล อาราร ใน ปตฺติฏฺฐหิ

ปจฺจว กาลสฺสตฺตมึ ใน กเต ทมิพฺมทฺทเน ลกฺขณ ใน กเต ทฺฏฺฐคามณิราเชน อนภิตกตฺตา ใน กเต ๆ ลกฺขณกิริยา มาตาปิตฺตุนํ สามีสมฺพนฺธ ใน วสนฺนฺจานํ ๆ วิเสสน ของ เภกฺกนฺตคามํ เอวศั พท์ อวธารณ เข้ากับ เภกฺกนฺตคาเม ๆ สมฺปาปฺปณิยกมฺม ใน คนฺตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วสนฺนฺตีต ตฺถ วิเสสน ของ เภกฺกนฺตคาเม ๆ อาราร ใน วสนฺนฺตี ๆ อพฺภนฺตรกิริยา ของ ฐิตา กลฺลคมหาวิหาเร วิ สยาธาร ใน สุตฺวา อาสึวิสุปฺมสฺสคฺตํ อวฺตฺตกมฺมใน สุตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปาปฺปณิ อรหตฺตอ อวฺตฺตกมฺม ใน ปาปฺปณิ ฯ

สว วิเสสน ของ ภิกฺขุณี ๆ สยกคตา ใน ปรีนฺนิพฺพายิ ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก ปรีนฺนิพฺพานทิวเส กาลสฺสตฺตมึ ใน ปุจฺฉิตฺตา ภิกฺขุณีหิ อนภิตกตฺตา ใน ปุจฺฉิตฺตา ๆ วิเสสน ของ ภิกฺขุณี ภิกฺขุณีสงฺฆสฺส สมฺปทาน ใน กเถตฺวา สพฺพ กัถิ อิมํ กัถิ วิเสสน ของ ปวตฺตี ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน กเถตฺวา นีรนฺตรํ กิริยาวิเสสน ใน กเถตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน สันนฺเตตฺวา สนฺนฺิปตฺติสฺส วิเสสน ของ ภิกฺขุสงฺฆสฺส ๆ สมฺพสมฺพนฺธ ใน มชฺเณ ๆ อาราร ใน สันนฺเตตฺวา มณฺฑลารามวาสินา วิเสสน ของ

ธมฺมปทภาณกมทาตีสฺสเถเรน ๆ สหตฺถตฺติยา เข้ากัปป สทธี ๆ ศัพท์ กิริยาสมวาย ใน สันนเทตฺวา
ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วตฺวา

อหํ สยกตฺตา ใน อมฺหิ ๆ อาชฺยตบพ กตฺตฺวาจก ปุพฺเพ กาลสฺสคฺคมี ใน จุตฺตา มนุสฺสโยนิตฺโต
อปาทาน ใน จุตฺตา ๆ วิเสสน ของ อหํ กุกฺกุฏี วิคคิกตฺตา ใน หุตฺวา ๆ สมานกาลกิริยา ใน ปตฺวา
ตตฺถ วิเสสน ของ อตฺตภาเวฯ อธาร ใน ปตฺวา เสนสฺส สามีสมฺพนฺธ ใน สนฺติกา ๆ อปาทาน
ใน ปตฺวา สีสจฺเจทํ อวตฺตกมฺม ใน ปตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน นิพฺพตฺตา ราชคฺเห อธาร ใน
นิพฺพตฺตา ๆ วิเสสน ของ อหํ ปริพฺพาชิกาสฺ วิสยาธาร ใน ปพฺพชิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน
นิพฺพตฺตา ปจฺมชฺฌานกฺมมฺย อธาร ใน นิพฺพตฺตา ๆ วิเสสน ของ อหํ

ตโต วิเสสน ของ อตฺตภาวโต ๆ อปาทาน ใน จุตฺตา ๆ วิเสสน ของ อหํ เสฏฺฐกุล
วิสยาธาร ใน นิพฺพตฺตา ๆ วิเสสน ของ อหํ น ศัพท์ ปฏิเสธ ใน จิรสฺส เอว ศัพท์ อวธารณ เข้ากัปป
จิรสฺส ๆ สมฺปาทาน ใน จิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน คนฺตฺวา สฺสกรโยนี สมฺปาปฺุณฺยกมฺม ใน คนฺตฺวา
ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน จุตฺตา

ตโต วิเสสน ของ อตฺตภาวโต ๆ อปาทาน ใน จุตฺตา ๆ วิเสสน ของ อหํ สุวณฺณกฺม
สมฺปาปฺุณฺยกมฺม ใน คนฺตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน จุตฺตา

ตโต วิเสสน ของ อตฺตภาวโต ๆ อปาทาน ใน จุตฺตา ๆ วิเสสน ของ อหํ พาราณสี
สมฺปาปฺุณฺยกมฺม ใน คนฺตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน จุตฺตา

ตโต วิเสสน ของ อตฺตภาวโต ๆ อปาทาน ใน จุตฺตา ๆ วิเสสน ของ อหํ สฺสฺปารกปฺุณฺญํ
สมฺปาปฺุณฺยกมฺม ใน คนฺตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน จุตฺตา

ตโต วิเสสน ของ อตฺตภาวโต ๆ อปาทาน ใน จุตฺตา ๆ วิเสสน ของ อหํ คาวีรปฺุณฺญํ
สมฺปาปฺุณฺยกมฺม ใน คนฺตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน จุตฺตา

ตโต วิเสสน ของ อตฺตภาวโต ๆ อปาทาน ใน จุตฺตา ๆ วิเสสน ของ อหํ อนุราชปฺุริ
สมฺปาปฺุณฺยกมฺม ใน คนฺตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน จุตฺตา

ตโต วิเสสน ของ อตฺตภาวโต ๆ อปาทาน ใน จุตฺตา ๆ วิเสสน ของ อหํ เภกฺกนฺตคามํ
สมฺปาปฺุณฺยกมฺม ใน คนฺตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปตฺวา

อิตี ศัพทํ ปการตุถ เอวํ ศัพทํ กิริยาวิเสสน ใน ปตฺวา สมวิสเม กิตฺติ เทรส กิตฺติ วิเสสน ของ
อตุตภาเว ๆ อวตุตกมฺม ใน ปตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ชาตา อิทานิ กาลสตฺตมฺมี ใน ชาตา
อุกฺกฏฺเจ วิเสสน ของ อตุตภาเว ๆ อาธาร ใน ชาตา ๆ วิกตฺติกตฺตา ใน อมฺหิ

ปี ศัพทํ อเปกฺขตุถ เขํกับ สพฺเพ ๆ วิเสสน ของ ตุมฺहे ๆ เหตุกตฺตา ใน สมฺปาเทถ ๆ
อาขุยาตบถ เหตุกตฺตฺวาจก อปฺปมาเทน ตติยาการิตกมฺม ใน สมฺปาเทถ อิตี ศัพทํ อาการ ใน
วตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน สํเวเชตฺวา จตฺสโส วิเสสน ของ ปริสา ๆ การิตกมฺม ใน สํเวเชตฺวา
ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปรินิพฺพายิ อิตี ศัพทํ สมานฺน ๆ

สฺกรไปตกาตฺถ สยกตฺตา ใน นิฏฺจิตํ ๆ

กิตบถ กตฺตฺวาจก ๆ

วิพฺพนตฺก วตฺถ

วิพฺพนตฺกาวตฺถ วตุตกมฺม ใน วุจฺเจเต

มยา อนภิตฺตกตฺตา ใน วุจฺเจเต ๆ อาขุยาตบถ กมฺมวาทจก ๆ

.....

สตฺถา สยกตฺตา ใน กเถสิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก **โย นิพฺพนฺนฺโร** สรฺูป ใน อิตี

ศัพท์ อาทยตถ ใน อิมั ฌมมเทศนั อิมั วิเสสน ของ มุมเทศนั ๆ อวุตตกมม ใน กเถสิ เวพฺวเน
วิสยธาร ใน วิหรนโต ๆ อพฺภนฺตรกิริยา ของ สตถา เอกั กัถิ วิพฺภนฺตกั กัถิ วิเสสน ของ ภิกขุ
ๆ อวุตตกมม ใน อารพฺภๆ สมานกาลกิริยา ใน กเถสิ ฯ

กิริ ศัพท์ อนุสฺสวณฺตถ เอโก วิเสสน ของ ภิกขุ ๆ สยกตฺตา ใน วิพฺภมิ ๆ อาขยาดบพ
กตฺตฺวาจก มหากสฺสปรตฺตเถรสฺส สามีสมฺพนฺธ ใน สทฺธิวิหริโก ๆ วิกตฺติกตฺตา ใน พุทฺธา ๆ
สมานกาลกิริยา ใน อุปฺปาเทตฺวา จตฺตาริ วิเสสน ของ ฉานานิ ๆ การิตกมม ใน อุปฺปาเทตฺวา ปี
ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เขากัษ อุปฺปาเทตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ทิสฺวา อตฺตโน สามีสมฺพนฺธ ใน
มาตฺตลสฺส ๆ วิเสสน ของ สุวณฺณการสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน เคเห ๆ วิสยธาร ใน ทิสฺวา
วิสยาคารูปารมฺมณั อวุตตกมม ใน ทิสฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วิพฺภมิ ตตฺถ วิเสสน ของ
วิสยาคารูปารมฺมณเ ๆ อาธาร ใน ปฏิพฺพทฺธ- ปฏิพฺพทฺธจิตฺโต วิเสสน ของ ภิกขุ ฯ

ถ กาลสฺตตฺถมิ ใน นีหริสฺสุ มนฺสฺสา สยกตฺตา ใน นีหริสฺสุ ๆ อาขยาดบพ กตฺตฺวาจก นั กัถิ
อนิจฺจนฺต กัถิ วิเสสน ของ ปุริสฺสั ๆ อวุตตกมม ใน นีหริสฺสุ อลสฺภาเวน เหตุ ใน อนิจฺจนฺต กมฺม
อวุตตกมม ใน กาคุ ๆ ตุมตฺถสมฺปทาน ใน อนิจฺจนฺต เคหา อปาทาน ใน นีหริสฺสุ ฯ โส วิเสสน ของ
ปุริสฺสั สยกตฺตา ใน วิจิริ ๆ อาขยาดบพ กตฺตฺวาจก ปาปมิตฺตสฺสคฺเคน เหตุ ใน วิจิริ โจรกมฺเมน
กรณ ใน กปฺเปนโต ชีวิตั อวุตตกมม ใน กปฺเปนโต ๆ อพฺภนฺตรกิริยา ใน วิจิริ ฯ

ถ กาลสฺตตฺถมิ ใน นยีสฺสุ ราชปุริสฺสา สยกตฺตา ใน นยีสฺสุ ๆ อาขยาดบพ กตฺตฺวาจก นั วิเสสน
ของ ปุริสฺสั ๆ อวุตตกมม ใน คเหตุวา เอกทิวสั กาลสฺตตฺถมิ ใน นยีสฺสุ คเหตุวา ปุพฺพกาลกิริยา ใน
พฺนธิตฺวา ปจฺฉาพาหุ วิกตฺติกมม ใน กตฺวาๆ กิริยาวิเสสน ใน พฺนธิตฺวา คาพฺพพฺนธัน กิริยาวิเสสน
ใน พฺนธิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ตาเลนฺตา จตฺกเก สองบพ นิมิตฺตสฺตตฺถมิ ใน ตาเลนฺตา กสาหิ
กรณ ใน ตาเลนฺตา ๆ อพฺภนฺตรกิริยา ของ ราชปุริสฺสา อาฆาตัม สมฺปาปฺณียกมม ใน นยีสฺสุ ฯ

(แก้ง) เถโร สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขยาดบพ กตฺตฺวาจก ปีนฺชทาย สมฺปทาน ใน จิริตุ ๆ
ตุมตฺถสมฺปทาน ใน ปวิสฺนโต ๆ อพฺภนฺตรกิริยา ของ เถโร ตั กัถิ นีหริยมาณั กัถิ วิเสสน ของ ปุริสฺสั
ๆ อวุตตกมม ใน ทิสฺวา ทกฺขิมทฺวาเรน ตติยาวิเสสน ใน นีหริยมาณั ทิสฺวา ปุพฺพกาลกิริยา ใน

การเรตฺวา พนฺธํ อวุตฺตกมฺม ใน การเรตฺวา สิริถิํ วิกิตฺตกมฺม ใน การเรตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาท ตฺวํ สยกตฺตา ใน อาวชฺเชหิ ๆ อาชฺยาตบท กตฺตฺวาจก ปุพฺเพ กาลสฺตฺตมึ ใน ปริจิตํ ตยา อนภิตฺตกตฺตา ใน ปริจิตํ ๆ วิเสสน ของ กมฺมภูจฺจานํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน อาวชฺเชหิ ปุณฺ ศัพฺท กิริยาวิเสสน ใน อาวชฺเชหิ อิติ ศัพฺท อาการ ใน อาท ฯ

โส วิเสสน ของ ปุริโส ๆ เหตุกตฺตา ใน นิพฺพตฺเตสิ ๆ อาชฺยาตบท เหตุกตฺตฺวาจก เตน วิเสสน ของ โอวาเทน ๆ กรณ ใน ลภิตฺวา สตุปฺปาทํ อวุตฺตกมฺม ใน ลภิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน นิพฺพตฺเตสิ ปุณฺ ศัพฺท กิริยาวิเสสน ใน นิพฺพตฺเตสิ จตฺตฺถชฺฌาน การิตกมฺม ใน นิพฺพตฺเตสิ ฯ

อถ กาลสฺตฺตมึ ใน อุตฺตาเสตุํ ราชปุริสา เหตุกตฺตา ใน อุตฺตาเสตุํ ปุริสํ การิตกมฺม ใน อุตฺตาเสตุํ ๆ อาชฺยาตบท เหตุกตฺตฺวาจก นํ วิเสสน ของ ปุริสํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน เนตฺวา อาฆาตํ สมฺปาปฺณียกมฺม ใน เนตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อุตฺตาเสตุํ มยํ สยกตฺตา ใน ฆาเตสฺสาม ๆ อาชฺยาตบท กตฺตฺวาจก อิติ ศัพฺท สฺรูป ใน จินตเนน ๆ กรณ ใน อุตฺตาเสตุํ สฺฐเล อุปฺสิเลสิกาธาร ใน อุตฺตาเสตุํ ฯ โส วิเสสน ของ ปุริโส ๆ สยกตฺตา ใน น ภายติ และ น สนฺตฺสติ น สองศัพฺท ปฏิเสธ ใน ภายติ และ สนฺตฺสติ ๆ อาชฺยาตบท กตฺตฺวาจก ฯ

อถ กาลสฺตฺตมึ ใน อาโรเจตุํ มนุสฺสา สยกตฺตา ใน อาโรเจตุํ ๆ อาชฺยาตบท กตฺตฺวาจก อสฺส วิเสสน ของ ปุริสฺสสฺส ๆ สมฺปทาน ใน อุกฺขิปิตฺวา ตฺสมี สองบท วิเสสน ของ ทิสภาเค อาธาร ใน จิตา ๆ วิเสสน ของ มนุสฺสา อสิสฺตฺติโตมราทีนิ วิเสสน ของ อาวฺรานิ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน อุกฺขิปิตฺวา ปี ศัพฺท อเปกฺขตฺถ เข้ากัป อุกฺขิปิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ทิสฺวา ตํ กิตี อสนฺตฺสนตํ กิตี วิเสสน ของ ปุริสํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน ทิสฺวา เอว ศัพฺท อวฺธารณ เข้ากัป อสนฺตฺสนตํ ทิสฺวา ปุพฺพกาลกิริยา ใน วตฺวา โภนฺโต อาลปนฺ ตุมฺเห สยกตฺตา ใน ปสฺสสฺส ๆ อาชฺยาตบท กตฺตฺวาจก อิมํ วิเสสน ของ ปุริสํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน ปสฺสสฺส เอโส วิเสสน ของ ปุริโส ๆ สยกตฺตา ใน น อจฺจมฺภติ และ น เวธติ เอว ศัพฺท อวฺธารณ เข้ากัป น ๆ สองศัพฺท ปฏิเสธ ใน อจฺจมฺภติ และ เวธติ ๆ อาชฺยาตบท กตฺตฺวาจก ปี ศัพฺท อเปกฺขตฺถ เข้ากัป อนกฺสตาณํ ๆ กิตี อาวฺรหฺตฺถาณํ กิตี วิเสสน ของ ปุริสาณํ ๆ สมฺหสมฺพนฺธ ใน มชฺฌเณ ๆ อาธาร ใน อจฺจมฺภติ และ เวธติ

อโห ศัพฺท อจฺจริยตฺถ เอตํ วิเสสน ของ การณํ ๆ สยกตฺตา ใน โหติ ๆ อาชฺยาตบท กตฺตฺวาจก อจฺจริยํ วิกิตฺกตฺตา ใน โหติ อิติ ศัพฺท อาการ ใน วตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน นทิตฺวา

อจฺริยพฺภุชชาติ วิเสสน ของ มนุสฺสา มหานาทำ กิริยาวิเสสน ใน นทิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน
อาโรเจสุ รัญฺโฆ สมฺปทาน ใน อาโรเจสุ ตํ วิเสสน ของ ปวตฺตี ๆ อวุตฺตกมฺม ใน อาโรเจสุ ๆ

ราชา สยกตฺตา ใน อาโรเจสิ ๆ อาขยาตบพ กตฺตฺวาจก ตํ วิเสสน ของ การณ์ ๆ
อวุตฺตกมฺม ใน สุตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วตฺวา ตุมฺเห สยกตฺตา ใน วิสฺสชฺเชถ ๆ อาขยาตบพ
กตฺตฺวาจก นํ วิเสสน ของ ปุริสํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน วิสฺสชฺเชถ

อิตฺติ ศัพฺพํ อาการ ใน วตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน คนฺตฺวา สตฺถุ สามีสฺมพฺนธ ใน สนฺติกั
ปิ ศัพฺพํ อเปกฺขตฺถุ เข้ากัับ สนฺติกั ๆ สมฺปาปฺณียกมฺม ใน คนฺตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาโรเจสิ
ตํ วิเสสน ของ อตฺถํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน อาโรเจสิ ๆ

สตฺถา สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขยาตบพ กตฺตฺวาจก โภกาสํ อวุตฺตกมฺม ใน ฝริตฺวา ๆ
ปุพฺพกาลกิริยา ใน เทเสนฺโต ตสฺส วิเสสน ของ ปุริสฺสสฺส ๆ สมฺปทาน ใน เทเสนฺโต ฐมฺมํ อวุตฺตกมฺม
ใน เทเสนฺโต ๆ อพฺภนฺตรกิริยา ของ สตฺถา อิมํ วิเสสน ของ คาลํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน อาห

โย วิเสสน ของ ปุคฺคโล ๆ สยกตฺตา ใน ธาวติ ๆ อาขยาตบพ กตฺตฺวาจก

นิพฺพนฺภูโ จีตี วนาธิมฺมุโต จีตี วิกตฺติกตฺตา ใน หุตฺวา ๆ

สมานกาลกิริยา ใน ธาวติ เอว ศัพฺพํ อวธารณ เข้ากัับ วนํ ๆ

สมฺปาปฺณียกมฺม ใน ธาวติ ตุมฺเห สยกตฺตา ใน ปสฺสถ ๆ อาขยาตบพ

กตฺตฺวาจก ตํ วิเสสน ของ ปุคฺคลํ เอว ศัพฺพํ อวธารณ เข้ากัับ ปุคฺคลํ

ๆ อวุตฺตกมฺม ใน ปสฺสถ เอโส วิเสสน ของ ปุคฺคโล ๆ สยกตฺตา ใน

ธาวติ ๆ อาขยาตบพ กตฺตฺวาจก พนฺธนา อปาทาน ใน มุตฺโต ๆ

วิเสสน ของ ปุคฺคโล เอว ศัพฺพํ อวธารณ เข้ากัับ พนฺธนํ ๆ

สมฺปาปฺณียกมฺม ใน ธาวติ อิตฺติ ศัพฺพํ สฺรูป ใน อิมํ คาลํ ๆ

อตฺถโ อวุตฺตกมฺม ใน เวทิตฺตพฺโพ ปณฺชิตฺเตน อนภิตฺตกตฺตา ใน เวทิตฺตพฺโพ ๆ กิตฺตบพ กมฺม
วาก ตสฺส วิเสสน ของ คาลาวจนฺตสฺส ๆ สามีสฺมพฺนธ ใน อตฺถโ โย วิเสสน ของ ปุคฺคโล ๆ
สยกตฺตา ใน ธาวติ ๆ อาขยาตบพ กตฺตฺวาจก คิหิภาเว พฺยาปิกาธาร ใน อาลย- อาลยสงฺฆาตํ
วิเสสน ของ วนฺภูจํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน จตฺตฺเตตฺตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปพฺพชิต- ปพฺพชิตตาย เหตุ
ใน นิพฺพนฺภูโ ๆ จีตี อธิมฺมุโต จีตี มุตฺโต จีตี วิกตฺติกตฺตา ใน หุตฺวา วิหารสงฺฆาเต วิเสสน ของ

คไปวเน ๆ อาธาร ใน อธิมุคโต ฃรราวสพนธนสงขาทา วิเสสน ของ ตณหาวนา ๆ อปาทาน ใน
มุคโต หุคฺวา สมานกาลกิริยา ใน ธาวติ ปุณ ศัพท กิริยาวิเสสน ใน ธาวติ ตํ กิติ ฃรราวสพนธน
กิติ วิเสสน ของ ตณหาวนํ เอว ศัพท อวธารณ เขกักับ ตณหาวนํ ๆ สมปาปฺณียกมฺม ใน ธาวติ
ตุมฺเห สยกคฺตา ใน ปสฺสสฺส
ตํ วิเสสน ของ ปุคฺคฺลํ ๆ อวคฺตคกมฺม ใน ปสฺสสฺส
ๆ อาขยาตบท กคฺตฺวาจก ฃรราวสพนธนโต อปาทาน ใน มุคฺโต ๆ วิเสสน ของ ปุคฺคฺลํ ปุณ ศัพท
กิริยาวิเสสน ใน ธาวติ เอว ศัพท อวธารณ เขกักับ ฃรราวสพนธนํ ๆ สมปาปฺณียกมฺม ใน ธาวติ
อิติ ศัพท สรฺูป ใน อคฺโถ ฯ (จบเก็ง)

โส วิเสสน ของ ปุริโส ๆ สยกคฺตา ใน ปาปฺณิ ๆ อาขยาตบท กคฺตฺวาจก อิมํ วิเสสน ของ
ธมฺมเทสนํ ๆ อวคฺตคกมฺม ใน สุตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน นิสินฺโน ราชปุริสานํ สามีสมฺพนฺธ ใน
อนฺตเร ๆ อาธาร ใน นิสินฺโน สฺลคฺเค อฺปฺลิสฺเสติกาธาร ใน นิสินฺโน ว ศัพท อวธารณ เขกักับ
นิสินฺโน ๆ วิเสสน ของ ปุริโส อุตฺยพฺพยํ อวคฺตคกมฺม ใน ปฏฺจเปตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน สมฺมสนฺโต
ติลกฺขณํ สมปาปฺณียกมฺม ใน อโรเปตฺวา ๆ กิริยาวิเสสน ใน สมฺมสนฺโต สงฺขาร อวคฺตคกมฺม ใน
สมฺมสนฺโต ๆ อพฺภนฺตรกิริยา ของ ปุริโส โสตาปตฺติผลํ อวคฺตคกมฺม ในปตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา
ใน อนฺภวนฺโต สมฺมาปตฺติสฺสํ อวคฺตคกมฺม ใน อนฺภวนฺโต ๆ อพฺภนฺตรกิริยา ของ ปุริโส เวหาสํ
สมปาปฺณียกมฺม ใน อฺปฺปติตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อคฺนฺตฺวา

เอว ศัพท อวธารณ เขกักับ อากาเสน ๆ ตติยาวิเสสน ใน อคฺนฺตฺวา สตฺถุ สามีสมฺพนฺธ
ใน สนฺติกํ ๆ สมปาปฺณียกมฺม ใน อคฺนฺตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วนฺทิตฺวา สตฺถารํ อวคฺตคกมฺม
ใน วนฺทิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปพฺพชิตฺวา ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปาปฺณิ สราชิกาย วิเสสน
ของ ปริสาย ๆ สมฺพนฺธ ใน มชฺเณ เอว ศัพท อวธารณ เขกักับ มชฺเณ ๆ อาธาร ใน ปาปฺณิ
อรหตฺตํ อวคฺตคกมฺม ใน ปาปฺณิ อิติ ศัพท สมานน ฯ

วิพฺภนฺตควคฺถุ สยกคฺตา ใน นิฏฺฐิตํ ๆ

กิตบท กคฺตฺวาจก ฯ

พจนานาคาร วัตถุ

พจนานาคารวัตถุ วัตถุทกมม ใน วจุจเต

มยา อนภหัททกตดา ใน วจุจเต ๆ อาขุยาตบท กมมวาก ๆ

.....

สตถา สยกตดา ใน กเถสึ ๆ อาขุยาตบท กตตุวาก **น คํ ทพหํ** สรูป ใน อิตึ ๆ ศัพท
อาทยตุถ ใน อิมํ ฐมมเทสนํ อิมํ วิเสสน ของ ฐมมเทสนํ ๆ อวุตตกมม ใน กเถสึ เขตวเน
วิสยธาร ใน วิหรนุโต ๆ อพภนุตรกิริยา ของ สตถา พนุณาคารํ อวุตตกมม ใน อารพภ ๆ
สมานกาลกิริยา ใน กเถสึ ฯ

กิริ ศัพท์ อนุสฺสวณฺตฺถ เอกสฺมี วิเสสน ของ กาลสฺตฺตฺมึ ใน ทสฺเสสฺสุ พหุ วิเสสน ของ ราชปฺริสฺตา ๆ สยกตฺตา ใน ทสฺเสสฺสุ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก สฺนฺธิจฺเจทกปฺนฺถ - ฆาตกมฺนุสฺสฆาตเก วิเสสน ของ โจเร ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน อาเนตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ทสฺเสสฺสุ โกสฺตรณฺโถ สมปฺทาน ใน ทสฺเสสฺสุ ๆ ราชฯ เหตุกตฺตา ใน พนฺธาเปสฺสิ ราชปฺริสฺเต การิตกมฺม ใน พนฺธาเปสฺสิ ๆ อาขยาตบท เหตุกตฺตฺวาจก เต วิเสสน ของ โจเร ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน พนฺธาเปสฺสิ อนุทฺพนฺธรรชฺพนฺธฺรสงฺขลิกพนฺธฺรเนหิ กรณ ใน พนฺธาเปสฺสิ ๆ

ปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้ากับ ตีสมตฺตา ๆ กิตฺติ ขานปฺทา กิตฺติ วิเสสน ของ ภิกฺขุ ๆ สยกตฺตา ใน ปุจฺฉิสฺสุ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก โข ศัพท์ วจนาลงฺการ สฺตฺถาริ อวฺตฺตกมฺม ใน ทฏฺฐ- ทฏฺฐกามา วิกตฺติตฺตา ใน หุตฺวา ๆ สามานกาลกิริยา ใน อาคนฺตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ทิสฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วนฺทิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน จรฺนตฺตา

ปฺนฺทิวเส กาลสฺตฺตฺมึ ใน จรฺนตฺตา สวตฺถิยฺ อธาร ใน จรฺนตฺตา ปิณฺฑาย สมปฺทาน ใจ รนฺตฺตา ๆ อพฺนฺตรกิริยา ของ ภิกฺขุ พนฺธฺนาคาริ สมปฺปาปฺณิยกมฺม ใน คนฺตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ทิสฺวา เต วิเสสน ของ โจเร ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน ทิสฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อุปฺสงฺกมิตฺวา ปิณฺฑปาตปฺปฏิกฺกนฺตฺตา วิเสสน ของ ภิกฺขุ สายณฺหสมเย กาลสฺตฺตฺมึ ใน อุปฺสงฺกมิตฺวา ตถาคตฺ อวฺตฺตกมฺม ใน อุปฺสงฺกมิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปุจฺฉิสฺสุ

ภนฺเต อาลปฺน อชฺช กาลสฺตฺตฺมึ ใน ทิฏฺฐา พหุ วิเสสน ของ โจราฯ วฺตฺตกมฺม ใน ทิฏฺฐา ๆ กิตฺตบท กมฺมวาจก อมฺเหหิ อนุภิตฺตกตฺตา ใน ทิฏฺฐา ปิณฺฑาย สมปฺทาน ใน จรฺนเตหิ ๆ วิเสสน ของ อมฺเหหิ พนฺธฺนาคาเร วิสยธาร ใน โจรา อนุทฺพนฺธฺรนาทิตฺติ วิเสสน ของ พนฺธฺรเนหิ ๆ กรณ ใน พทฺธาฯ วิเสสน ของ โจรา มหาทฺกขฺ อวฺตฺตกมฺม ใน อนุภวฺนตฺตาฯ อพฺนฺตรกิริยา ของ โจรา เต วิเสสน ของ โจรา ๆ สยกตฺตา ใน น สกฺโกนฺตฺติ น ศัพท์ ปฏฺธิเสธ ใน สกฺโกนฺตฺติ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ตานิ วิเสสน ของ พนฺธฺรนานิ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน ฉินฺทิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปลายิตฺตุ ๆ ตุมตฺถสมปฺทาน ใน สกฺโกนฺตฺติ

ภนฺเต อาลปฺน ธิรฺตฺริ กิตฺติ อดฺธํ กิตฺติ วิเสสน ของ พนฺธฺรํ นาม ศัพท์ สลฺยาไซตฺก เข้ากับ พนฺธฺรํ ๆ สยกตฺตา ใน อดฺธิ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก นุ ศัพท์ ปุจฺฉนฺตฺถ โข ศัพท์ วจนาลงฺการ เตหิ วิเสสน ของ พนฺธฺรเนหิ ๆ อยาทาน ใน ธิรฺตฺริ อิติ ศัพท์ อาการ ใน ปุจฺฉิสฺสุ ๆ

สดุดา สยกตุดา ใน อาหาร ๆ อาชญาตบท กตตุวจาก ภิกขเว อาลปน เอตานิ วิเสสน ของ พนุณานิ ๆ สยกตุดา ใน โหนติ ๆ อาชญาตบท กตตุวจาก นาม ศัพท สลฺลาชฺตก เข้กับ กิพนุณานิ ๆ วิกติกตุดา ใน โหนติ ปน ศัพท ปกฺกขนฺตรชฺตก ยํ กิตฺติ เอตํ กิตฺติ ตมฺหาสงฺขาตํ กิตฺติ วิเสสน ของ กิเลสพนุณฺณํ ๆ ลิงฺคตฺถ ฌณฺณลฺยปฺตฺตทาราทีสุ วิเสสน ของ สวิญญานกาวิญญานเกส ๆ พฺยาปีการาร ใน ตมฺหา- เอตํ วิเสสน ของ กิเลสพนุณฺณํ ๆ สยกตุดา ใน โหติ ๆ อาชญาตบท กตตุวจาก เอเตหิ วิเสสน ของ พนุณเนหิ ๆ อปาทาน ใน ธิรตฺรํ สตคฺคฺเคนน กิตฺติ สหสฺสคฺคฺเคนน กิตฺติ สตฺสหสฺสคฺคฺเคนน กิตฺติ ตติยาวิเสสน ใน ธิรตฺรํ ๆ วิกติกตุดา ใน โหติ

ปน ศัพท วิเสสชฺตก โปรณณกปณฺชิตา สยกตุดา ใน ปพฺพชฺชีสุ ๆ อาชญาตบท กตตุวจาก เอวํ วิเสสน ของ มหนตํ ปิ ศัพท อเปกฺขตฺถ เข้กับ มหนตํ ๆ กิตฺติ เอตํ กิตฺติ ทฺวจฺฉินฺทียํ กิตฺติ วิเสสน ของ พนุณฺณํ ๆ อวฺตุตฺตกมฺม ใน ฉินฺทิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปวิสิตฺวา หิมวณฺตํ สมฺปาปฺณียกมฺม ใน ปวิสิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปพฺพชฺชีสุ อิติ ศัพท อการ ใน วตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาหาร อตีตํ อวฺตุตฺตกมฺม ใน อาหาร

อตีเต กาลสฺตฺตมฺมี ใน นิพฺพตฺติ โพริสฺตฺโต สยกตุดา ใน นิพฺพตฺติ ๆ อาชญาตบท กตตุวจาก พฺรหฺมทตฺเต ลกฺขณ ใน การเนเต ปุคฺคํ การิตกมฺม ใน การเนเต ๆ ลกฺขณกิริยา พาราณสียํ อาหาร ใน การเนเต รชฺชํ อวฺตุตฺตกมฺม ใน การเนเต เอกสฺมึ วิเสสน ของ ทฺวคฺคตฺทปฺตฺติเกสฺส ๆ วิสยาธาร ใน นิพฺพตฺติ ฯ ปิตา สยกตุดา ใน อกาสิ ๆ อาชญาตบท กตตุวจาก ตสฺส วิเสสน ของ โพริสฺตฺตสฺส ๆ อนาทร ใน สมานสฺส ๆ อนาทรกิริยา วยปฺตฺตสฺส วิกติกตุดา ใน สมานสฺส กาลํ อวฺตุตฺตกมฺม ใน อกาสิ ฯ

โส วิเสสน ของ โพริสฺตฺโต ๆ สยกตุดา ใน โปเสสิ ๆ อาชญาตบท กตตุวจาก ภาตี อวฺตุตฺตกมฺม ใน กตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน โปเสสิ มาตฺรํ อวฺตุตฺตกมฺม ใน โปเสสิ ฯ

อถ กาลสฺตฺตมฺมี ใน อกาสิ มาตา สยกตุดา ใน อกาสิ ๆ อาชญาตบท กตตุวจาก อสฺส วิเสสน ของ โพริสฺตฺตสฺส ๆ สมฺปทาน ใน กตฺวา เอว ศัพท อวธารณ เข้กับ อนิจฺจมานสฺส ๆ วิเสสน ของ โพริสฺตฺตสฺส เอกํ วิเสสน ของ กุลลิตฺรํ ๆ อวฺตุตฺตกมฺม ใน กตฺวา เคเห วิสยาธาร ใน กตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อกาสิ อปรภาเค กาลสฺตฺตมฺมี ใน อกาสิ กาลํ อวฺตุตฺตกมฺม ใน อกาสิ ฯ คพฺโถ สยกตุดา ใน ปตฺติจฺจุหิ ๆ อาชญาตบท กตตุวจาก ปิ ศัพท อเปกฺขตฺถ เข้กับ ภริยา ย ๆ

สามีสมนพฺพ ใน กุจฺฉิยํ อสฺส วิเสสฺน ของ โพรธิสฺตฺตฺส ๗ สามีสมนพฺพ ใน ภริยาย กุจฺฉิยํ อาธาร ใน ปติภฺรฺทฺธิ ๗ โส วิเสสฺน ของ โพรธิสฺตฺโต ๗ สยกตฺตา ใน อาห ๗ อาขุยาตบฺท กตฺตฺวาจก คพฺภสฺส ภาวาทิสมนพฺพ ใน -ภาวํ ปติภฺรฺทฺจิตฺภาวํ อวฺตุตฺตกมฺม ใน อชานนฺโต ว ศัพท์ อวธารณ เข้ากับอชานนฺโต ๗ อพฺภนฺตรกิริยา ของ โพรธิสฺตฺโต ภาทฺเท อาลปน ตํว สยกตฺตา ใน ชีว ๗ อาขุยาตบฺท กตฺตฺวาจก ภตฺติ อวฺตุตฺตกมฺม ใน กตฺวา ๗ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ชีว อหํ สยกตฺตา ใน ปพฺพชิสฺสสามิ ๗ อาขุยาตบฺท กตฺตฺวาจก อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาห ๗

ภริยา สยกตฺตา ใน อาห ๗ อาขุยาตบฺท กตฺตฺวาจก สามิ อาลปน คพฺโภ สยกตฺตา ใน ปติภฺรฺทฺจิโต ๗ กิตบฺท กตฺตฺวาจก นนุ ศัพท์ ปุจฺจนฺตฺถ เม สามีสมนพฺพ ใน คพฺโภ ตํว สยกตฺตา ใน ปพฺพชิสฺสสฺสิ ๗ อาขุยาตบฺท กตฺตฺวาจก มยิ ลกฺขณ ใน วิชิตฺตฺาย ๗ ลกฺขณกิริยา ทารกํ อวฺตุตฺตกมฺม ใน ทิสฺวา ๗ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปพฺพชิสฺสสฺสิ อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาห ๗

โส วิเสสฺน ของ โพรธิสฺตฺโต ๗ สยกตฺตา ใน อาปุจฺฉิ ๗ อาขุยาตบฺท กตฺตฺวาจก สาธุ ลิงคตฺถ อิติ ศัพท์ อาการ ใน สมฺปฺภฺรฺทฺฉิตฺตฺวา ๗ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาปุจฺฉิ ตสฺสา วิเสสฺน ของ ภริยาย ๗ สามีสมนพฺพ ใน วิชิตฺตฺกาเล ๗ กาลสฺตฺตฺมี ใน อาปุจฺฉิ ภาทฺเท อาลปน ตํว สยกตฺตา ใน อสิ ๗ อาขุยาตบฺท กตฺตฺวาจก โสตฺถินา ตติยาวิเสสฺน ใน วิชิตฺตา ๗ วิกิตฺกตฺตา ใน อสิ อิทานิกาลสฺตฺตฺมี ปพฺพชิสฺสสามิ อหํ สยกตฺตา ใน ปพฺพชิสฺสสามิ ๗ อาขุยาตบฺท กตฺตฺวาจก อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาปุจฺฉิ ๗

อถ กาลสฺตฺตฺมี ใน คณฺหิ ตา วิเสสฺน ของ ภริยา ๗ สยกตฺตา ใน คณฺหิ ๗ อาขุยาตบฺท กตฺตฺวาจก นํ วิเสสฺน ของ โพรธิสฺตฺตํ ๗ อภิตฺตกมฺม ใน วตฺวา ตํว สยกตฺตา ใน อากเมหิ ๗ อาขุยาตบฺท กตฺตฺวาจก ปุตฺตฺกสฺส ภาวาทิสมนพฺพ ใน -ปานโต เต สามีสมนพฺพ ใน ปุตฺตฺกสฺส ตาว ศัพท์ กิริยาวิเสสฺน ใน อากเมหิ ฌนฺปานโต อปาทาน ใน อปคฺมน- อปคฺมนกถํ อวฺตุตฺตกมฺม ใน อากเมหิ อิติ ศัพท์ อาการ ใน วตฺวา ๗ ปุพฺพกาลกิริยา ใน คณฺหิ ปุน ศัพท์ กิริยาวิเสสฺน ใน คณฺหิ คพฺภํ อวฺตุตฺตกมฺม ใน คณฺหิ ๗

โส วิเสสฺน ของ โพรธิสฺตฺโต ๗ สยกตฺตา ใน จินฺเตสิ ๗ อาขุยาตบฺท กตฺตฺวาจก มยา อนภิตฺกตฺตา ใน น สกฺกา น ศัพท์ ปฺภฺรฺเสธ ใน สกฺกา ๗ กิริยาบฺท ภาวฺวาจก อิมํ วิเสสฺน ของ

กริย์ ๆ การิตกมม ใน สมฺปฏิจฺฉาเปตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน คนฺตุํ ๆ ตุมตฺตสมฺปทาน ใน สกฺกา
อหํ สยกตฺตา ใน ปพฺพชิสฺสामी ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อิมิสฺสา วิเสสน ของ กริยาย ๆ
สมฺปทาน ใน อนาจิกฺขิตฺวา ว ศัพท์ อวธารณ เข้ากับ อนาจิกฺขิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปลายิตฺวา
ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปพฺพชิสฺสामी อิติ ศัพท์ อาการ ใน จินฺเตสิ ฯ

โส วิเสสน ของ โพรฺสตุโต ๆ สยกตฺตา ใน ปลายิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ตสฺสา
วิเสสน ของ กริยาย ๆ สมฺปทาน ใน อนาจิกฺขิตฺวา ว ศัพท์ อวธารณ เข้ากับ อนาจิกฺขิตฺวา ๆ
ปุพฺพกาลกิริยา ใน อฎฺฎจาย รตฺติภาเค กาลสฺตฺตฺมี ใน ปลายิ อฎฺฎจาย ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปลายิ
ฯ อถ กาลสฺตฺตฺมี ใน อคฺคเหสุํ นครคฺคฺติกา วิเสสน ของ ปุริสา ๆ สยกตฺตา ใน อคฺคเหสุํ ๆ
อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก นํ วิเสสน ของ โพรฺสตุตํ ๆ อวฺตุตกมม ใน อคฺคเหสุํ ฯ

โส วิเสสน ของ โพรฺสตุโต ๆ สยกตฺตา ใน วิหาลิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก สามิ อาลปน
อหํ สยกตฺตา ใน อมฺหิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก นาม ศัพท์ สลฺยาไซตฺก เข้ากับ มาตุโปสโก
ๆ วิกตฺติกตฺตา ใน อมฺหิ ตุมฺเห สยกตฺตา ใน วิสฺสชฺเชตฺตฺย ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก มํ อวฺตุตกมม
ใน วิสฺสชฺเชตฺตฺย อิติ ศัพท์ อาการ ใน วตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วิสฺสชฺเชตฺตฺวา อตฺตานํ อวฺตุตกมม
ใน วิสฺสชฺเชตฺตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วสิตฺวา เอกสฺมี วิเสสน ของ จาเน ๆ อาธาร ใน วสิตฺวา
ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปวิสิตฺวา หิมวณฺตํ สมฺปาปฺณียกมม ใน ปวิสิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน
ปพฺพชิตฺวา อิลิปพฺพชฺชํ กิริยาวิเสสน ใน ปพฺพชิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน นิพฺพตฺเตตฺตฺวา อภิลฺล
กิตฺตี สมฺปาตฺติโย กิตฺตี การิตกมม ใน นิพฺพตฺเตตฺตฺวา จ สองศัพท์ ปทสมฺจุจยตฺถ เข้ากับ อภิลฺล
และ สมฺปาตฺติโย นิพฺพตฺเตตฺตฺวา ปุพฺพกาลกิริยา ใน กิพฺนโต ฌานกิพฺาย กรณ ใน กิพฺนโต ๆ
อพฺภนฺตรกิริยา ของ โพรฺสตุโต ฯ

โส วิเสสน ของ โพรฺสตุโต ๆ สยกตฺตา ใน อุทานฺสิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ตตฺ
วิเสสน ของ จาเน ๆ อาธาร ใน วสนฺโต เอว ศัพท์ อวธารณ เข้ากับ วสนฺโต ๆ อพฺภนฺตรกิริยา
ของ โพรฺสตุโต ปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้ากับ เอวรูปํ นาม ศัพท์ สลฺยาไซตฺก เข้ากับ เอวรูปํ ๆ กิตฺตี
ทฺวจินฺนํทึยํ กิตฺตี วิเสสน ของ ปฺตฺตฺตฺวารพฺนฺธํ และ กิลฺลสพฺนฺธํ ๆ วฺตุตกมม ใน จินฺนํ ๆ กิตฺตบถ
กมฺมวาทก เม อนภิตกตฺตา ใน จินฺนํ อิติ ศัพท์ สรูป ใน อุทานํ ๆ อวฺตุตกมม ใน อุทานฺสิ อิติ
ศัพท์ อาการ ใน อาหริ ฯ

(แก๊ง) สดถา สยกตฺตา ใน อภาสี ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก อิมํ วิเสสน ของ อตีตํ ๆ
อวฺตฺตกมฺม ใน อหริตฺวา ๆ ปรีโยสานกาลกิริยา ใน ปกาเสนโต เตน วิเสสน ของ โพธิสฺสฺเตน ๆ
อนภิตกตฺตา ใน อุทานิํ ๆ วิเสสน ของ อุทานํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน ปกาเสนโต ๆ อพฺภนฺตรกิริยา
ของ สดถา อีมา วิเสสน ของ คาถา ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน อภาสี

ธีรา สยกตฺตา ใน น อาหุ น ศัพฺทํ ปฏิเสธ ใน อาหุ ๆ อาขุยาตบท
กตฺตฺวาจก ตํ วิเสสน ของ พนฺธนํ ทพฺหิ สมฺภาวน ใน อาหุ พนฺธนํ
อวฺตฺตกมฺม ใน อาหุ ยํ วิเสสน ของ พนฺธนํ ๆ สยกตฺตา ใน โหติ ๆ
อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก อยสํ กิํตี ทารุชฺชปฺพชฺชํ กิํตี วิกตฺกตฺตา ใน โหติ
จ สองศัพฺทํ ปทสมฺมุจฺยตฺถ เขํกับ อยสํ และ ทารุชฺชปฺพชฺชํ ฯ (เย
วิเสสน ของ ชนา ๆ สยกตฺตา ใน โหนฺติ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก)
สารถฺตรตฺตา วิกตฺกตฺตา ใน โหนฺติ มณฺิกุณฺฑลฺลฺลฺสฺสฺ อถาร ใน
สารถฺตรตฺตา (โส วิเสสน ของ ราโค ๆ ลิงฺคตฺถ เตสํ วิเสสน ของ
ชนานํ ๆ ภาวาทิสมฺพนฺธ ใน ราโค) ยา วิเสสน ของ อเปกฺขา ๆ
ลิงฺคตฺถ ปฺตฺเตสฺสํ กิํตี ทาเรสฺสํ กิํตี ฆินฺนาถาร ใน อเปกฺขา จ สองศัพฺทํ
ปทสมฺมุจฺยตฺถ เขํกับ ปฺตฺเตสฺสํ และ ทาเรสฺสํ สฺวา วิเสสน ของ อเปกฺขา ๆ
ลิงฺคตฺถ จ สองศัพฺทํ ปทสมฺมุจฺยตฺถ เขํกับ เย ชนา มณฺิกุณฺฑลฺลฺลฺสฺสฺ
สารถฺตรตฺตา โหนฺติ เตสํ โส ราโค และ ปฺตฺเตสฺสํ ทาเรสฺสํ จ ยา อเปกฺขา
สฺวา อเปกฺขา

ธีรา สยกตฺตา ใน อาหุ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก เอตํ กิํตี โหทารินํ
กิํตี สิลฺลิตฺตฺตฺตฺตฺตฺจํ กิํตี วิเสสน ของ พนฺธนํ ทพฺหิ สมฺภาวน ใน อาหุ
พนฺธนํ อวฺตฺตกมฺม ใน อาหุ ฯ ธีรา สยกตฺตา ใน ปรีพฺพชฺชนฺติ ๆ อาขุยาตบท
กตฺตฺวาจก ปี ศัพฺทํ อเปกฺขตฺถ เขํกับ เอตํ ๆ วิเสสน ของ พนฺธนํ ๆ
อวฺตฺตกมฺม ใน เจตฺวาน ๆ ปฺพพฺพกาลกิริยา ใน ปหาย อนเปกฺขินฺ
วิกตฺกตฺตา ใน หุตฺวา ๆ สมานกาลกิริยา ใน ปหาย กามสฺสฺจํ อวฺตฺตกมฺม
ใน ปหาย ๆ ปฺพพฺพกาลกิริยา ใน ปรีพฺพชฺชนฺติ อิติ ศัพฺทํ สฺสรูป ใน อีมา

คาถา ๑

ตตถ วิเสสน ของ ปเทศุ ๆ นิทธารณ ใน ปทสส **ธีรา** สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ อาทยตถ
ใน ปทสส ๆ นิทธารณีย และ สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺโถ

พุทฺธาทย วิเสสน ของ ปณฺชิตปฺริสาฯ สยกตฺตา ใน น วทฺนฺติ น ศัพท์ ปฺริเสธ ใน วทฺนฺติ
ฯ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก อยสงฺขลิกสงฺขาตํ กิตฺติ นิพฺพตฺตํ กิตฺติ อยสํ กิตฺติ วิเสสน ของ (พฺนฺธํ)
อยสา อปาทาน ใน นิพฺพตฺตํ อยสา นิพฺพตฺตํ สลฺยํ อยสํ สลฺยา พฺนฺธํ สองบท กิตฺติ รัชฺชพฺนฺธํ
กิตฺติ อวฺตฺตกมฺม ใน วทฺนฺติ อนฺทพฺนฺธนฺสงฺขาตํ กิตฺติ ทารุชฺชํ กิตฺติ วิเสสน ของ พฺนฺธํ ปพฺพชฺติณฺเหหิ กิตฺติ
วตฺถุหิ กิตฺติ กรณฺ ใน กตํ อลฺยณฺเหหิ กิตฺติ วากาที่หิ กิตฺติ วิเสสน ของ วตฺถุหิ วา สองศัพท์ ปทวิกปฺปตฺถ
เข้กัปป พพฺพชฺติณฺเหหิ และ อลฺยณฺเหหิ วากาที่หิ รัชฺชํ วิกตฺติกมฺม ใน กตฺวา ๆ กิริยาวิเสสน ใน กตํ
ฯ วิเสสน ของ รัชฺชพฺนฺธํ อสิอาที่หิ วิเสสน ของ อาวฺรุเหหิ ๆ กรณฺ ใน ฉินฺทิตฺตํ ๆ ตุมตฺถสมฺปทาน ใน
สกกฺกณฺเอย- สกกฺกณฺเอยภาเวน เหตุ ใน วทฺนฺติ ธิรํ สรูป ใน อิติฯ ศัพท์ อาการ ใน วทฺนฺติ อิติ ศัพท์
สรูป ใน อตฺโถ ๆ ลิงฺคตฺถ ๑

สารตฺตรตฺตา สรูป ใน อิติฯ ศัพท์ สรูป ใน ปทสส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺโถ สารตฺตา
วิกตฺติกตฺตา ใน หุตฺวา ๆ สมานกาลกิริยา ใน รตฺตา ๆ วิกตฺติกตฺตา ใน โหนฺติ อิติ ศัพท์ สรูป ใน อตฺโถ
ฯ ลิงฺคตฺถ ๑ พหฺลรทฺตรตฺตา วิกตฺติกตฺตา ใน โหนฺติ อิติ ศัพท์ สรูป ใน อตฺโถฯ ลิงฺคตฺถ ๑

มณฺิกฺกณฺฑาเลสฺ สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ สรูป ใน ปทสส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺโถ มณฺิสฺสุ กิตฺติ
กฺกณฺฑาเลสฺ กิตฺติ อาธาร ใน สารตฺตรตฺตา จ สองศัพท์ ปทสฺสมจฺยตฺถ เข้กัปป มณฺิสฺสุ และ กฺกณฺฑาเลสฺ
วา ศัพท์ อปรนฺนํ มณฺิจิตฺเตสฺ วิเสสน ของ กฺกณฺฑาเลสฺ ๆ อาธาร ใน สารตฺตรตฺตา อิติ ศัพท์ สรูป
ใน อตฺโถ ๆ ลิงฺคตฺถ ๑

เอตํ ทพฺหํ สรูป ใน อิติฯ ศัพท์ อาทยตฺถ ใน ปททฺวยสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺโถ เย
วิเสสน ของ ชนา ๆ สยกตฺตา ใน โหนฺติ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก มณฺิกฺกณฺฑาเลสฺ อาธาร ใน
สารตฺตรตฺตาฯ วิกตฺติกตฺตา ใน โหนฺติ โส วิเสสน ของ ราโค ๆ ลิงฺคตฺถ เอว ศัพท์ อวธารณ เข้กัปป
เตสํ ๆ วิเสสน ของ ชนํนํ ๆ ภาวาทิสมฺพนฺธ ใน ราโค ยา วิเสสน ของ อเปกฺขา และ ตณฺหา ๆ
ลิงฺคตฺถ ปุตฺตทาเรสฺ ฆินฺนาธาร ใน อเปกฺขา และ ตณฺหา อเปกฺขา วิวริย ใน ตณฺหา ๆ วิวรณ

(สา วิเสสน ของ อเปกขา ๆ ลิงคตฺถ) จ สองศัพฺท ปทสมฺมุจฺจยตฺถ เข้ากับ เย มณฺเฑณฺฑุทเลสุ สารตฺตรตฺตา โหนฺติ เตสํเยว โส ราโค และ ยา ปุตฺตทาเรสุ อเปกขา ตณฺหา ปณฺติตฺตปริสา สยกตฺตา ใน วทฺหิตฺติ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก เอตํ กิตฺติ กิเลสฺมยํ กิตฺติ วิเสสน ของ พนฺธนํ เอตํ วิวริย ใน กิเลสฺมยํ ๆ วิวณฺ พนฺธนํ อวุตฺตกมฺม ใน วทฺหิตฺติ ทพฺหํ สรูป ใน อิติ ๆ ศัพฺท อาการ ใน วทฺหิตฺติ อิติ ศัพฺท สรูป ใน อตฺโถ ลิงคตฺถ ฯ

โอหารินํ สรูป ใน อิติ ๆ ศัพฺท สรูป ใน ปทสฺส ๆ สามีสมฺพณฺธ ใน อตฺโถ พนฺธนํ สยกตฺตา ใน อวหฺรติ และ หฺรติ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก อากทฺตฺมิตฺวา ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปาตฺนโต จตฺตฺสู วิเสสน ของ อปาเยสุ ๆ วิสยาธาร ใน ปาตฺนโต ๆ เหตุ ใน อวหฺรติ และ หฺรติ เหนฺจฺจา อาธาร ใน หฺรติ อวหฺรติ วิวริย ใน เหนฺจฺจา หฺรติ ๆ วิวณฺ อิติ ศัพฺท สรูป วิคฺคเหฺน ๆ เหตุ ใน โอหารินํ ๆ วิเสสน ของ พนฺธนํ อิติ ศัพฺท สรูป ใน อตฺโถ ๆ ลิงคตฺถ ฯ

สลิถํ สรูป ใน อิติ ๆ ศัพฺท สรูป ใน ปทสฺส ๆ สามีสมฺพณฺธ ใน อตฺโถ พนฺธนํ สยกตฺตา ใน น ฉินฺทิตฺติ น นีหฺรติ และ เทติ น สองศัพฺท ปฏฺิเสธ ใน ฉินฺทิตฺติ และ นีหฺรติ ฉินฺทิตฺติ กิตฺติ นีหฺรติ กิตฺติ เทติ กิตฺติ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก พนฺธนญฺจฺจาเน อาธาร ใน ฉินฺทิตฺติ และ นีหฺรติ ฉวิจฺจมฺมํสาณิ อวุตฺตกมฺม ใน ฉินฺทิตฺติ โลหิตํ อวุตฺตกมฺม ใน นีหฺรติ ปี ศัพฺท อเปกฺขตฺถ เข้ากับ พนฺธนภาวํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน อชานาเปตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน เทติ ถลปฺถชลปถาที่สุ วิเสสน ของ ปเลสุ ๆ อาธาร ใน กาคุํ กมฺมานิ อวุตฺตกมฺม ใน กาคุํ ๆ ตุมฺคตฺตสมฺปทาน ใน เทติ ฉวิจฺจมฺมํสาณิ น ฉินฺทิตฺติ วิวริย ใน โลหิตํ น นีหฺรติ ๆ วิวณฺ และ วิวริย ใน พนฺธนภาวํปี อชานาเปตฺวา ถลปฺถชลปถาที่สุ กมฺมานิ กาคุํ เทติ ๆ วิวณฺ อิติ ศัพฺท สรูป ใน วิคฺคเหฺน ๆ เหตุ ใน สลิถํ ๆ วิเสสน ของ พนฺธนํ อิติ ศัพฺท สรูป ใน อตฺโถ ๆ ลิงคตฺถ ฯ

ทูปฺปมฺมุจํ สรูป ใน อิติ ๆ ศัพฺท สรูป ใน ปทสฺส ๆ สามีสมฺพณฺธ ใน อตฺโถ หิ ศัพฺท วากฺยารมฺภ กิเลสฺพนฺธนํ สยกตฺตา ใน โหติ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก โลภวเสน กรณฺ ใน อุปฺปนฺนํ ปี ศัพฺท อเปกฺขตฺถ เข้ากับ เอกวารํ ๆ อจฺจนตฺสโยค ใน อุปฺปนฺนํ ๆ วิเสสน ของ กิเลสฺพนฺธนํ พนฺธนญฺจฺจานโต อปาทาน ใน (ทุมฺโมจฺโย) กจฺจโป อุปฺมาลิงคตฺถ ทุมฺจฺโย วิคฺคิตฺตฺตา ใน สมานิ ๆ วิเสสน ของ กจฺจโป วิย ศัพฺท อุปฺมาโชตก เข้ากับ พนฺธนญฺจฺจานโต ทุมฺโมจฺโย สมานิ กจฺจโป

ทุมโมจีย วิกติกตดา ใน โหติ อิติ ศัพท์ สรูป ใน วิคคเหน ๆ เหตุ ใน ทุปฺปมฺลจํ ๆ วิเสสน ของ
พณฺธํ อิติ ศัพท์ สรูป ใน อตฺโถ ๆ ลิงคตฺถ ฯ

เอตฺปี เจตฺวาน สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ อาทยตฺถ ใน ปททฺยสฺสๆ สามีสฺมพณฺธ ใน อตฺโถ
ธีรา สยกตฺตา ใน ปรีพพชนฺติ ปกฺกมณฺติ และ ปพพชนฺติๆ อาขฺยตบฺท กตฺตฺวาจกฺ เอตฺ กิตฺตี ทพฺห
กิตฺตี วิเสสน ของ กิเลสพณฺธํ เหวํ วิเสสน ของ ทพฺหํ ปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้ากัํ ทพฺหํ กิเลสพณฺธํ
อวุตฺตกมฺม ใน ฉินฺทิตฺวา ฅาณขคฺเคน กรณ ใน ฉินฺทิตฺวาๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปทฺย อนเปกฺจโน
วิกติกตฺตา ใน หุตฺวา ๆ สฺมานกาลกิริยา ใน ปทฺย กามสฺขํ อวุตฺตกมฺม ใน ปทฺย ๆ ปุพฺพกาลกิริยา
ใน ปรีพพชนฺติ ปกฺกมณฺติ และ ปพพชนฺติ ปรีพพชนฺติ วิวริย ใน ปกฺกมณฺติ ๆ วิวรณ และ วิวริย ใน
ปพพชนฺติ ๆ วิวรณ อิติ ศัพท์ สรูป) ใน อตฺโถ ๆ ลิงคตฺถ ฯ **(จบเก็ง)**

เทสนาวสาเน กาลสฺตฺตมึ ใน ปาปฺณิสฺสุ พหุ วิเสสน ของ ชนา ๆ สยกตฺตา ใน
ปาปฺณิสฺสุ ๆ อาขฺยตบฺท กตฺตฺวาจกฺ โสตาปตฺติผลาทีนึ วิเสสน ของ อริยผลาณึ ๆ อวุตฺตกมฺม
ใน ปาปฺณิสฺสุ อิติ ศัพท์ สฺมาปฺนฺน ฯ

**พณฺธนาคารวตฺถ สยกตฺตา ใน นิฏฺฐิตํ ๆ
กิตบฺท กตฺตฺวาจก ฯ**

เขมา วตฺถ

เขมาวตฺถ วุตฺตกมฺม ใน วุจฺจเต

มฺยา อนภิตฺตกตฺตา ใน วุจฺจเต ๆ อาขฺยตบฺท กตฺตฺวาจก ฯ

สฺตฺถา สยกตฺตา ใน กเถสิ ๆ อาขฺยตบฺท กตฺตฺวาจก **เย รากฺรตฺตา** สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์
อาทยตฺถ ใน อิมํ ฅมฺมเทสนํ อิมํ วิเสสน ของ ฅมฺมเทสนํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน กเถสิ เวพฺุเว
วิสยธาร ใน วิหรนฺโต ๆ อพฺุณฺตรกิริยา ของ สฺตฺถา นาม ศัพท์ สลฺยาไซตฺก เข้ากัํ เขมํ ๆ
วิเสสน ของ อคฺคฺมเหสี พิมฺพิสยารสฺส สลฺยาวิเสสน ของ รัถฺโถ ๆ สามีสฺมพณฺธ ใน อคฺคฺมเหสี

ศัพท์ อวธารณ เข้ากับ เวฬุณยยานัน ๑ อวุตตกมม ใน สนธาย ๑ กิริยาวิเสสน ใน คายาม อิติ
ศัพท์ สรูป ใน วจเน ๑ ลกขณ ใน วุตเต ชเนหิ อนภิตกตตตา ใน วุตเต ๑ ลกขณกิริยา อุกุยานัน
สมุปรูปุณียกมม ใน คนต- คนตุคามา วิกติกตตตา ใน อโหสิ ๑

สตถา สยกตตตา ใน นิมมิณี ๑ อาขยาตบถ กตตุวจาก ตสสา ของ เขมมาย ๑
ภาวาติสมพฺพนธ ใน อาคมัน ๑ อวุตตกมม ใน ญตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน นิสิตฺตฺวา ปริสมชฺเฌ
อาธาร ใน นิสิตฺตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน เทเสนโต รมม อวุตตกมม ใน เทเสนโต ๖ ศัพท์
อวธารณ เข้ากับ เทเสนโต ๑ อพฺพนฺตรกิริยา ของ สตถา ตาลวณฺฏฺ อวุตตกมม ใน อาทาย ๑
ปุพฺพกาลกิริยา ใน จตฺวา อตฺตโน สามีสมพฺพนธ ใน ปสฺเส ๑ อาธาร ใน วิชฺมานัน จตฺวา สมานกาลกิริยา
ใน วิชฺมานัน ๑ กิตฺติ อภิรูป กิตฺติ วิเสสน ของ อิตฺถิ ๑ อวุตตกมม ใน นิมมิณี ๑

ปี ศัพท์ อเปกขตฺต เข้ากับ เขมา ๑ สลฺยาวิเสสน ของ เทวี ๑ สยกตตตา ใน อฏฺจาสิ ๑
อาขยาตบถ กตตุวจาก ๖ ศัพท์ อวธารณ เข้ากับ ปวิสฺมานา ๑ อพฺพนฺตรกิริยา ของ เทวี ตํ
วิเสสน ของ อิตฺถิ ๑ อวุตตกมม ใน ทิสฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน จินฺเตตฺวา ชนา สยกตตตา ใน
วทฺนติ ๑ อาขยาตบถ กตตุวจาก สมฺมาสมพฺพุทฺธ สยกตตตา ใน กเถติ ๑ อาขยาตบถ กตตุวจาก
รูปสฺส สามีสมพฺพนธ ใน โทสฺ ๑ อวุตตกมม ใน กเถติ อิติ ศัพท์ อาการ ใน วทฺนติ

จ ศัพท์ วากุยารมฺภ อัย วิเสสน ของ อิตฺถิ ๑ สยกตตตา ใน จิตา ๑ กิตบถ กตตุวจาก อสฺส
วิเสสน ของ สมฺมาสมพฺพุทฺธสฺส ๑ สามีสมพฺพนธ ใน สนฺติเก ๑ วิสฺยาธาร ใน จิตา วิชฺมานา
อพฺพนฺตรกิริยา ใน จิตา อหํ สยกตตตา ใน น อูเปมิ น ศัพท์ ปฏฺิเสธ ใน อูเปมิ ๑ อาขยาตบถ
กตตุวจาก อิมิสฺสา วิเสสน ของ อิตฺถิยา ๑ สามีสมพฺพนธ ใน กลภากํ ปี ศัพท์ อเปกขตฺต เข้ากับ
กลภากํ ๑ อวุตตกมม ใน อูเปมิ

อิตฺถิสฺ วิเสสน ของ อิตฺถิรูป ๑ สยกตตตา ใน โหติ ๑ อาขยาตบถ กตตุวจาก น ศัพท์ ปฏฺิเสธ
ใน ทิฏฺจปฺพุพฺ มยา อนภิตกตตตา ใน ทิฏฺจ- ทิฏฺจปฺพุพฺ วิกติกตตตา ใน โหติ ชนา สยกตตตา ใน
อพฺภากิจฺชนฺติ ๑ อาขยาตบถ กตตุวจาก สตฺถาร อวุตตกมม ใน อพฺภากิจฺชนฺติ อฏฺเฌน วิเสสน
ของ วจเนน ๑ กรณ ใน อพฺภากิจฺชนฺติ มณฺเฌ ศัพท์ สํสยตฺต

อิติ ศัพท์ อาการ ใน จินฺเตตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อนินาเมตฺวา ตถาคตสฺส สามีสมพฺพนธ
ใน กลาสทฺทํ ปี ศัพท์ อเปกขตฺต เข้ากับ กลาสทฺทํ ๑ อวุตตกมม ใน อนินาเมตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา

ใน อฏฐาติ เอว ศัพท์ อวธารณ เข้ากับ ต่ ๆ วิเสสน ของ อิตฺถิ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน โอลโลกยมานา ๆ อพฺภนฺตรกิริยา ใน อฏฐาติ ฯ

แก้ง สตุตา สยกตฺตา ใน ทสฺเสติ ฯ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ตสฺสา วิเสสน ของ เขมา ย ๆ ภาวาทิสฺมพฺนฺธ ใน อฺปฺปนฺนพฺหฺมานตํ ตสฺมี วิเสสน ของ รูปฺ เอย อธาร ใน อฺปฺปนฺน-
อฺปฺปนฺนพฺหฺมานตํ อวุตฺตกมฺม ใน ฤตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ทสฺเสนฺโต ตํ วิเสสน ของ รูปฺ ๆ
อวุตฺตกมฺม ใน ทสฺเสนฺโต ปจฺมวยาทิวเสน กรณ ใน ทสฺเสนฺโต ๆ อพฺภนฺตรกิริยา ของ สตุตา
เขมฺมา อธาร ใน ฤตฺ- เอว ศัพท์ อวธารณ เข้ากับ ฤตฺตฺนเยน ๆ ตติยาวิเสสน ใน ทสฺเสติ
ปรีโยसानเ กาลสฺตฺมี ใน ทสฺเสติ อฏฺฐิมตฺตาวสานํ วิกตฺติกมฺม ใน กตฺวา ๆ กิริยาวิเสสน ใน
ทสฺเสติ ฯ เขมา สยกตฺตา ใน จินฺเตติ ฯ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ตํ วิเสสน ของ รูปฺ ๆ อวุตฺตกมฺม
ใน ทิสฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน จินฺเตติ ปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้ากับ เอวรฺรูปํ นาม ศัพท์ สลฺยาไซตฺก
เข้ากับ เอวรฺรูปํ ๆ กิตฺตี ตํ กิตฺตี วิเสสน ของ รูปฺ ๆ สยกตฺตา ใน ปตฺตํ ๆ กิตฺตบท กตฺตฺวาจก เอว ศัพท์
อวธารณ เข้ากับ มฺหฺตฺเตน ๆ ตติยาวิเสสน ใน ปตฺตํ ขยวํ อวุตฺตกมฺม ใน ปตฺตํ สารี สยกตฺตา
ใน นตฺถิ ฯ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ฤตฺ ศัพท์ สํเวคตฺถ อิมฺสฺมี วิเสสน ของ รูปฺ ๆ ภินฺนธาร ใน
สารี อิติ ศัพท์ อาการ ใน จินฺเตติ ฯ

สตุตา สยกตฺตา ใน อาท ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ตสฺสา วิเสสน ของ เขมา ย ๆ
สามีสมฺพฺนฺธ ใน จิตฺต- จิตฺตวาร์ อวุตฺตกมฺม ใน โอลโลกยมานา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ฤตฺวา เขม
อาลปน ตฺวํ สยกตฺตา ใน จินฺเตติ ฯ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก สารี สยกตฺตา ใน อตฺถิ ฯ อาขยาตบท
กตฺตฺวาจก อิมฺสฺมี วิเสสน ของ รูปฺ ๆ ภินฺนธาร ใน สารี อิติ ศัพท์ อาการ ใน จินฺเตติ ตฺวํ
สยกตฺตา ใน ปสฺส ฯ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก อิทานิ กาลสฺตฺตฺมี ใน ปสฺส อสฺส วิเสสน ของ รูปฺสฺส
ย ภาวาทิสฺมพฺนฺธ ใน -ภาวํ นิสฺสธารภาวํ อวุตฺตกมฺม ใน ปสฺส อิติ ศัพท์ อาการ ใน ฤตฺวา ๆ
ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาท อิมํ วิเสสน ของ คาลํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน อาท

เขม อาลปน ตฺวํ สยกตฺตา ใน ปสฺส ฯ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก อาตุรํ
กิตฺตี อสฺสจฺจึ กิตฺตี ปุตฺตี กิตฺตี อุกฺขมฺรณตํ กิตฺตี ปคฺขมฺรณตํ กิตฺตี อภิปรตฺถิตํ กิตฺตี วิเสสน
ของ สมฺมุสฺสยํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน ปสฺส พาลานํ ญฺญูจฺฉอนภินฺนิตกตฺตา ใน
อภิปรตฺถิตํ อิติ ศัพท์ สรฺูป ใน อิมํ คาลํ ฯ

สา วิเสสน ของ เขมา ๆ สยกตฺตา ใน ปติฏฺฐหิ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก คาถาปริโยสาเน
กาลสฺตฺตมึ ใน ปติฏฺฐหิ โสตาปตฺติผล อาธาร ใน ปติฏฺฐหิ ๆ อถ กาลสฺตฺตมึ ใน อาท สตฺถา
สยกตฺตา ใน อาท ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก นั วิเสสน ของ เขมึ ๆ อกฺกิตกมฺม ใน วตฺวา

เขม อาลปน อิม วิเสสน ของ สตฺถา ๆ สยกตฺตา ใน น สกฺโกนฺติ และ ลคฺคนฺติ น ศัพฺท
ปฏฺิเสธ ใน สกฺโกนฺติ ๆ กิตฺติ ลคฺคนฺติ กิตฺติ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ราครตฺตา กิตฺติ โทสทฺฐจฺจา กิตฺติ
โมหฺมุพฺพา กิตฺติ วิกตฺติกตฺตา ใน หตฺวา ๆ สมานกาลกิริยา ใน สกฺโกนฺติ อตฺตโน ภาวาทิสมฺพนฺธ ใน
ตณฺหา- ตณฺหาโสถํ อวฺตุตกมฺม ใน สมตฺติกมิตํ ๆ ตุมตฺตสมฺปทาน ใน สกฺโกนฺติ เอว ศัพฺท อวธารณ
เขํกับ ตตฺถ ๆ วิเสสน ของ ตณฺหาโสเต ๆ อาธาร ใน ลคฺคนฺติ อิติ ศัพฺท อาการ ใน วตฺวา ๆ
ปฺพพฺพกาลกิริยา ใน เทเสนฺโต ฐมฺม อวฺตุตกมฺม ใน เทเสนฺโต ๆ อพฺพนฺตรกิริยา ของ สตฺถา อิม
วิเสสน ของ คาลํ ๆ อวฺตุตกมฺม ใน อาท

เย วิเสสน ของ สตฺถา ๆ สยกตฺตา ใน โหนฺติ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก
ราครตฺตา วิกตฺติกตฺตา ใน โหนฺติ เต วิเสสน ของ สตฺถา ๆ สยกตฺตา ใน
อนฺุปตฺนฺติ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก โสถํ อวฺตุตกมฺม ใน อนฺุปตฺนฺติ สย
กิริยาวิเสสน ใน กตํ ๆ วิเสสน ของ โสถํ มกฺกญฺโก อุปฺมาลึงฺคตฺถ (สย
กิริยาวิเสสน ใน กตํ) ๆ วิเสสน ของ ชาลํ ๆ อวฺตุตกมฺม ใน (อนฺุปตฺนฺโต)
ๆ วิเสสน ของ มกฺกญฺโก อิว ศัพฺท อุปฺมาโชตก เขํกับ มกฺกญฺโก สย

กตํ ชาลํ อนฺุปตฺนฺโต ๆ

ธีรา สยกตฺตา ใน วชนฺติ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ปิ ศัพฺท อเปกฺขตฺถ
เขํกับ เอตํ ๆ วิเสสน ของ ตณฺหาโสถํ ๆ อวฺตุตกมฺม ใน เณตฺวาน ๆ
ปฺพพฺพกาลกิริยา ใน ปหาย อนเปกฺขิโน วิกตฺติกตฺตา ใน หตฺวา ๆ
สมานกาลกิริยา ใน ปหาย สพฺพทฺทุกฺขํ อวฺตุตกมฺม ใน ปหาย ๆ
ปฺพพฺพกาลกิริยา ใน วชนฺติ อิติ ศัพฺท สรฺูป ใน อิม คาลํ ๆ

ตตฺถ วิเสสน ของ ปเทสุ ๆ นิทฺธารณ ใน ปททฺวยสฺส **มกฺกญฺโก** ชาลํ สรฺูป ใน อิติ ๆ
ศัพฺท อาทฺยตฺถ ใน ปททฺวยสฺส ๆ นิทฺธารณึย และ สามึสมฺพนฺธ ใน อตฺถ

มกุกกุโก สยกคุดตา ใน นิปชชติ ๆ อาขยาตบพ กตตุวจาก นาม ศัพท สลญาชิตก
เข้กับ ยถา ๆ ศัพท อุปมาชิตก สุตตชาล อวุตตกมม ใน กตวา ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน นิปนโน
มชฌญจانه อาธาร ใน นิปนโน นากิมณฑล อุปสิเลสิกาธาร ใน นิปนโน ๆ วิเสสน ของ มกุกกุโก
ปรียนเต อาธาร ใน ปติตฺต ๆ วิเสสน ของ ปญจคํ และ มกขิกํ ๆ อวุตตกมม ใน วิชฌิตวา วา
สองศัพท ปทวิกปุตถ เข้กับ ปญจคํ และ มกขิกํ เวเคน ตติยาวิเสสน ใน คนุตวา ๆ ปุพพกาลกิริยา
ใน วิชฌิตวา ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน ปวีตวา ตสส วิเสสน ของ ปญจคสส และ มกขิกสส ๆ
สามีสมพนธ ใน รสํ วา สองศัพท ปทวิกปุตถ เข้กับ ปญจคสส และ มกขิกสส รสํ อวุตตกมม
ใน ปวีตวา ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน อาคนุตวา ปุน ศัพท กิริยาวิเสสน ใน อาคนุตวา ๆ ปุพพกาลกิริยาใน
นิปชชติ เอว ศัพท อวธารณ เข้กับ ตสมิํ ๆ วิเสสน ของ จาเน ๆ อาธาร ใน นิปชชติ

เย วิเสสน ของ สตดา ๆ สยกคุดตา ใน โหนติ ๆ อาขยาตบพ กตตุวจาก เอว ศัพท
อวธารณ เข้กับ เอวํ ๆ ศัพท อุปเมยชิตก ราครตดา กัตี โทสทฎจา กัตี โมหมพุหา กัตี
วิกติกคุดตา ใน โหนติ เต วิเสสน ของ สตดา ๆ สยกคุดตา ใน อนุปตฺนติ และ น สกโกนฺติ น ศัพท
ปฎิเสธ ใน สกโกนฺติ อนุปตฺนติ กัตี สกโกนฺติ กัตี อาขยาตบพ กตตุวจาก สยํ กิริยาวิเสสน ใน กตํ
ๆ วิเสสน ของ ตณฺหาสไตํ ๆ อวุตตกมม ใน อนุปตฺนติ ตํ วิเสสน ของ ตณฺหาสไตํ ๆ อวุตตกมม
ใน สมติกกมิตฺตุํ ๆ ตุมตตสมปทาน ใน สกโกนฺติ สยํ กตํ ตณฺหาสไตํ อนุปตฺนติ วิวริย ใน เต ตํ
สมติกกมิตฺตุํ น สกโกนฺติ ๆ วิวรณ ธีรา สยกคุดตา ใน วชฺนติ ๆ อาขยาตบพ กตตุวจาก เอวํ ศัพท
กิริยาวิเสสน ใน ทุตติกกมํ ๆ วิเสสน ของ ตณฺหาสไตํ ๆ อวุตตกมม ใน เจตวาน ๆ ปุพพกาลกิริยา
ใน วชฺนติ อิติ ศัพท สรูป ใน อตฺโต ๑ ลจฺคคฺต ๑

เอตมปี เจตวาน วชฺนติ ธีรา สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท สรูป ใน คาถาปาทสส ๆ
สามีสมพนธ ใน อตฺโต ปณฺชิตา ยกคุดตา ใน วชฺนติ และ คจฺจนฺติ ๆ อาขยาตบพ กตตุวจาก เอตํ
กัตี พนฺธํ กัตี วิเสสน ของ ตณฺหาสไตํ เอตํ วิวริย ใน พนฺธํ ๆ วิวรณ ตณฺหาสไตํ อวุตตกมม ใน
ฉินฺทิตวา ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน ปหาย อนเปกขิโน กัตี นิรลยา กัตี วิกติกคุดตา ใน หุตวา
อนเปกขิโน วิวริย ใน นิรลยา ๆ วิวรณ หุตวา สมานกาลกิริยา ใน ปหาย อรหตฺตมคฺเลน กรณ
ใน ปหาย สพพทุกุํ อวุตตกมม ใน ปหาย ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน วชฺนติ และ คจฺจนฺติ วชฺนติ วิวริย
ใน คจฺจนฺติ ๆ วิวรณ อิติ ศัพท สรูป ใน อตฺโต ๑ ลจฺคคฺต ๑ **จบเก็ง**

เทศนาว่าสาเน กาลสตุตมี ใน ปติฏฐิติ เจมา สยกตฺตา ใน ปติฏฐิติ ๆ อาขุยาตบถ
กตฺตฺวาจก อรหตฺเต อาธาร ใน ปติฏฐิติ ๆ เทสนา สยกตฺตา ใน อโหสิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก
อปี ศัพฺท อเปกฺขตฺถ เข้ากับ มหาชนสฺส ๆ สมุปทาน ใน อโหสิ สาตฺถิกา วิกตีกตฺตา ใน อโหสิ ๆ
สตุถา สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ราชานํ อกฺกิตกมฺม ใน อาห มหาราช
อาลปน ปพฺพชิตฺตํ กิตี ปรีนินฺพายิตฺตํ กิตี ตุมฺมตฺถกตฺตา ใน วฏฺฐติ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก เจมาย
อนนินฺทิตกตฺตา ใน ปพฺพชิตฺตํ และ ปรีนินฺพายิตฺตํ วา สองศัพฺท ปทวิกปฺปตฺถ เข้ากับ ปพฺพชิตฺตํ และ
ปรีนินฺพายิตฺตํ อิติ ศัพฺท อาการ ใน อาห ๆ

ราชา สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ฆนฺเต อาลปน ตุมฺมเห เหตุกตฺตา ใน
ปพฺพชาเชถ นํ วิเสสน ของ เจมํ ๆ การิตกมฺม ใน ปพฺพชาเชถ ๆ อาขุยาตบถ เหตุกตฺตฺวาจก อลํ
ปฏฺฐิเสถลิ่งคตฺถ ปรีนินฺพานน กรณ ใน อลํ อิติ ศัพฺท อาการ ใน อาห ๆ สา วิเสสน ของ เจมา
ๆ สยกตฺตา ใน อโหสิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ปพฺพชิตฺตฺวา ปพฺพกาลกิริยา ใน อโหสิ อคฺคสาวิกา
วิกตีกตฺตา ใน อโหสิ อิติ ศัพฺท สฺมาปนฺน ๆ

เจมวตฺถ สยกตฺตา ใน นิฏฐิตํ ๆ

กิตบถ กตฺตฺวาจก ๆ

อฺคฺคเสนเสฏฺฐิปฺตฺต วตฺถ

อฺคฺคเสนเสฏฺฐิปฺตฺตวตฺถ วุตตกมฺม ใน วุจฺเจเต

มยา อนนินฺทิตกตฺตา ใน วุจฺเจเต ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ๆ

สตุถา สยกตฺตา ใน กเถสิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก **มฺลฺลจ ปฺปฺเร** สฺรฺูป ใน อิติ ๆ ศัพฺท
อาทยตฺถ ใน อิมํ ฐมฺมเทสนํ อิมํ วิเสสน ของ ฐมฺมเทสนํ ๆ อวุตตกมฺม ใน กเถสิ เวพฺพวเน
สฺमानกาลกิริยา ใน กเถสิ ๆ

กิริ ศัพท์ อนุสฺสวณฺตุต ปรยจสตา วิเสสน ของ นาฏกาฯ สยกตฺตา ใน ลภนฺติ ฯ อาขยาตบท ก
ตฺตฺวาจก สํวจฺจเร กิตฺติ ฉมฺมาเส กิตฺติ ลภฺชน ใน สมฺปตฺเตฯ ลภฺชนกิริยา วา สองศัพท์ ปทวิกปฺปตฺถ
เข้กับ สํวจฺจเร และ ฉมฺมาเส ราชคหํ สมฺปาปฺณียกมฺม ใน คนฺตฺวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน กตฺวา
รณฺโถ สมฺปทาน ใน กตฺวา สตฺตาทํ อฺจฺจนฺตสํโยค ใน กตฺวา สมชฺชํ อวฺตฺตกมฺม ใน กตฺวา ฯ
ปุพฺพกาลกิริยา ใน ลภนฺติ พหุ วิเสสน ของ หิรณฺยสุวณฺณํ ฯ อวฺตฺตกมฺม ใน ลภนฺติ ฯ

ปริยฺนโต สยกตฺตา ใน นตฺถิ ฯ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก อนฺตรนฺตเร อาธาร ใน อุกฺเขป-
อุกฺเขปทายานํ สามีสมฺพนฺธ ใน ปริยฺนโต ฯ มหาชน สยกตฺตา ใน โอลฺเกสิ ฯ อาขยาตบท
กตฺตฺวาจก มลฺยาทีสุ วิเสสน ของ อาธารเสสุ ฯ อฺปฺสฺสิเลสิกาธาร จตฺวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน
โอลฺเกสิ สมชฺชํ อวฺตฺตกมฺม ใน โอลฺเกสิ ฯ

อถ กาลสฺตฺตมฺมี ใน นจฺจติ และ คายติ เอกา วิเสสน ของ ลจฺจมฺธา ฯ สยกตฺตา ใน นจฺจติ
และ คายติ ฯ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก วัสํ สมฺปาปฺณียกมฺม ใน อภิรฺยฺห ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน
ปฺริวตฺติตฺวา ตสฺส วิเสสน ของ วัสํสฺส ฯ สามีสมฺพนฺธ ใน อฺปฺริ ฯ อาธาร ใน ปฺริวตฺติตฺวา ฯ
ปุพฺพกาลกิริยา ใน จงฺกมฺมานา ตสฺส วิเสสน ของ วัสํสฺส ฯ สามีสมฺพนฺธ ใน ปริยฺนเต ฯ อาธาร
ใน จงฺกมฺมานา อากาเส อฺปฺสฺสิเลสิกาธาร ใน จงฺกมฺมานา ฯ อพฺภนฺตรกิริยา ของ ลจฺจมฺธา เหว

ศัพท์ อวธารณ เข้กับ จ ฯ สองศัพท์ ปทสมฺจฺจยฺตฺถ เข้กับ นจฺจติ และ คายติ ฯ

ตฺสฺมฺมี วิเสสน ของ สมเย ฯ กาลสฺตฺตมฺมี ใน นิปฺชฺชิ นาม ศัพท์ สลฺยาไซตฺก เข้กับ
อุคฺคเสโน ฯ วิเสสน ของ เสฏฺฐิปฺตฺโต ฯ สยกตฺตา ใน นิปฺชฺชิ กิริยาสองบท ฯ อาขยาตบท
กตฺตฺวาจก สหายเกน สหตฺถตฺตฺยา เข้กับ สทฺธิ ฯ ศัพท์ กิริยาสมวาย ใน จิโต มลฺยาติมฺลเย
อฺปฺสฺสิเลสิกาธาร ใน จิโต ฯ วิเสสน ของ เสฏฺฐิปฺตฺโต ตํ วิเสสน ของ อิตฺถิ ฯ อวฺตฺตกมฺม ใน
โอลฺเกตฺวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน คนฺตฺวา ตสฺสา วิเสสน ของ อิตฺถิยา ฯ สามีสมฺพนฺธ ใน
หตฺถปาท- หตฺถปาทวิกฺเขปาทิสฺสุ วิเสสน ของ อิริยาปฺเลสุ ฯ อาธาร ใน อฺปฺปนฺน- อฺปฺปนฺนสิเนโห

วิเสสน ของ อุกุคเสโน เคห์ สมปำปุณียกมม ใน คนตุวา ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน จินเตตวา

อหํ สยกตฺตา ใน ชีวีสุสามิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ตํ วิเสสน ของ อิตฺถิ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน ลภนฺโต ๆ อพฺภนฺตรกิริยา ของ อาหํ มรณํ สยกตฺตา ใน ภวิสฺสติ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก เม อนาทร ใน อลภนฺตฺสฺส ๆ อนาทรกิริยา เอว ศัพฺทํ อวฺธาธณ เข้ากัับ อิศฺ ๑ วิเสสน ของ จาเน ๑ อาธาร ใน ภวิสฺสติ อิติ ศัพฺทํ อาการ ใน จินเตตฺวา ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน กตฺวา อาหารูปจฺเจทํ อวฺตฺตกมฺม ใน กตฺวา ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน นิปฺชฺชิ มลฺลเจเก อฺปฺสฺสิเลสิกาธาร ใน นิปฺชฺชิ มาตาปิตฺตฺหิ อนภินฺทกตฺตา ใน ปุจฺฉินฺโต ตาต อาลปนํ กิ สยกตฺตา ใน รุชฺชติ ๑ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก เต สมฺปทาน ใน รุชฺชติ อิติ ศัพฺทํ อาการ ใน ปุจฺฉินฺโต ปิ ศัพฺทํ อเปกฺขตฺถ เข้ากัับ ปุจฺฉินฺโต ๑ วิเสสน ของ เสฏฺฐิปุคฺโต ชีวีตํ สยกตฺตา ใน อตฺถิ ๑ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก เม อนาทร ใน ลภนฺตฺสฺส ๑ อนาทรกิริยา ตํ วิเสสน ของ นนฺธิตฺตํ ๑ อวฺตฺตกมฺม ใน ลภนฺตฺสฺส มรณํ สยกตฺตา ใน ภวิสฺสติ ๑ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก เม อนาทร ใน อลภนฺตฺสฺส ๑ อนาทรกิริยา เอว ศัพฺทํ อวฺธาธณ เข้ากัับ อิศฺ ๑ วิเสสน ของ จาเน ๑ อาธาร ใน ภวิสฺสติ อิติ ศัพฺทํ อาการ ใน วตฺวา ๑ ปุพพกาลกิริยา ใน นิปฺชฺชิ ตาต อาลปนํ ตวํ สยกตฺตา ใน มา กริ มา ศัพฺทํ ปฺฏิเสธ ใน กริ ๑ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก เอวํ ศัพฺทํ กิริยาวิเสสน ใน กริ มยํ สยกตฺตา ใน อาเนสุสามิ ๑ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อลฺลณํ วิเสสน ของ กุมาริกํ เต สมฺปทาน ใน อาเนสุสามิ อมฺหากํ สามีสมฺพนฺธ ใน กุลฺลสฺส และ โภคานํ ๑ สมฺปทาน ใน อนฺนรูปํ จ สองศัพฺทํ ปทสมฺมจฺจยตฺถ เข้ากัับ กุลฺลสฺส และ โภคานํ อนฺนรูปํ วิเสสน ของ กุมาริกํ ๑ อวฺตฺตกมฺม ใน อาเนสุสามิ อิติ ศัพฺทํ สฺรฺูป ใน วจเน ๑ ลกฺขณ ใน วุตฺเต มาตาปิตฺตฺหิ อนภินฺทกตฺตา ใน วุตฺเต ๑ ลกฺขณกิริยา ปิ ศัพฺทํ อเปกฺขตฺถ เข้ากัับ วุตฺเต เอว ศัพฺทํ อวฺธาธณ เข้ากัับ ตถา ๑ ศัพฺทํ กิริยาวิเสสน ใน นิปฺชฺชิ วตฺวา สมานกาลกิริยา ใน นิปฺชฺชิ ๑

อล กาลสฺตฺตฺมี ใน ปหิณฺนิ ปิตา สยกตฺตา ใน ปหิณฺนิ ๑ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อสฺส วิเสสน ของ อุกุคเสนสฺส ๑ สามีสมฺพนฺธ ใน ปิตา พหํ กิริยาวิเสสน ใน ยาจิตฺวา ปิ ศัพฺทํ อเปกฺขตฺถ เข้ากัับ ยาจิตฺวา ๑ ปุพพกาลกิริยา ใน อสฺสโกณฺโต ตํ วิเสสน ของ อุกุคเสนํ ๑ การิตกมฺม ใน สลฺลยาเปคฺคํ ๑ คุมฺมตฺตสมฺปทาน ใน อสฺสโกณฺโต ๑ อพฺภนฺตรกิริยา ของ ปิตา นนฺทกสฺส สามีสมฺพนฺธ ใน สหายกํ ๑ อวฺตฺตกมฺม ใน ปกฺคกสาเปตฺวา ๑ ปุพพกาลกิริยา ใน ทตฺวา กหาปณฺสทสฺส อวฺตฺตกมฺม ใน ทตฺวา ๑ ปุพพกาลกิริยา ใน วตฺวา นนฺทโก สยกตฺตา ใน เทตฺ ๑ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อิเม

วิเสสน ของ กหาปณะ ๆ อวุตตกมม ใน คเหตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน เทตฺ อุตฺตโน สามีสมฺพนฺธ
ใน ธีตฺร ๆ อวุตตกมม ใน เทตฺ มยฺหํ สามีสมฺพนฺธ ใน ปุตฺตสฺส ๆ สมฺปทาน ใน เทตฺ อิติ ศัพท์
อาการ ใน วตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปหิณฺนิ ฯ

โส วิเสสน ของ นนฺโถ ๆ สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก อหํ สยกตฺตา ใน
เทมิ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก น ศัพท์ ปฏิเสธฺนตฺถ กหาปณะ อวุตตกมม ใน คเหตฺวา ๆ
ปุพฺพกาลกิริยา ใน เทมิ ปน ศัพท์ วากฺยารมฺภ สเจ ศัพท์ ปริกปฺปตฺถ โส วิเสสน ของ อุกฺคเสโน
ๆ สยกตฺตา ใน น สกฺโกติ น ศัพท์ ปฏิเสธ ใน สกฺโกติ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก อิมํ วิเสสน ของ
ธีตฺร ๆ อวุตตกมม ใน อลภิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน สกฺโกติ ธีตฺรํ ตุมตฺถสมฺปทาน ใน สกฺโกติ

เคนหิ ศัพท์ วิกตฺติปฏิรูปก อุกฺคเสโน สยกตฺตา ใน วิจฺรตฺตฺว ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก
อมฺเหหิ สหตฺถตฺติยา เข้ากัปป สหฺธิ เอว ศัพท์ อวธารณ เข้ากัปป สหฺธิ ๆ ศัพท์ กิริยาสมวาย ใน
วิจฺรตฺตฺว อหํ สยกตฺตา ใน ทสฺสามิ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก อสฺส วิเสสน ของ อุกฺคเสนสฺส ๆ
สมฺปทาน ใน ทสฺสามิ ธีตฺร อวุตตกมม ใน ทสฺสามิ อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาห ฯ มาตาปิตโร
สยกตฺตา ใน อาโรเจสฺสุ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก ปุตฺตสฺส สมฺปทาน ใน อาโรเจสฺสุ ตํ วิเสสน ของ
อตฺถํ ๆ อวุตตกมม ใน อาโรเจสฺสุ ฯ

โส วิเสสน ของ อุกฺคเสโน ๆ สยกตฺตา ใน อคฺมาสิ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก อหํ
สยกตฺตา ใน วิจฺริสฺสามิ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก เตหิ วิเสสน ของ นนฺโถเกหิ ๆ สหตฺถตฺติยา
เข้ากัปป สหฺธิ ๆ ศัพท์ กิริยาสมวาย ใน วิจฺริสฺสามิ อิติ ศัพท์ อาการ ใน วตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา
ใน อนาถยิตฺวา ปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้ากัปป ยาจนฺตานิ ๆ กิตฺติ เตสํ กิตฺติ วิเสสน ของ มาตาปิตฺวนํ ๆ
สามีสมฺพนฺธ ใน กถํ ๆ อวุตตกมม ใน อนาถยิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน นิภฺขมิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน
น อคฺมาสิ นนฺโถสฺส สามีสมฺพนฺธ ใน สนฺติกํ ๆ สมฺปาปฺณิยกมม ใน อคฺมิ ฯ

โส วิเสสน ของ นนฺโถ ๆ สยกตฺตา ใน วิจฺริ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก ตสฺส วิเสสน ของ
อุคฺคเสนสฺส ๆ สมฺปทาน ใน ทตฺวา ธีตฺร อวุตตกมม ใน ทตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วิจฺริ เตน
วิเสสน ของ อุกฺคเสน ๆ สหตฺถตฺติยา เข้ากัปป สหฺธิ เอว ศัพท์ อวธารณ เข้ากัปป สหฺธิ ๆ ศัพท์
กิริยาสมวาย ใน วิจฺริ คามนิกฺมราชฺธานีสฺสุ อาธาร ใน วิจฺริ สิปปํ อวุตตกมม ใน ทสฺเสนฺโต ๆ
อพฺกนฺตรกิริยา ใน วิจฺริ ฯ

ปี ศัพท์ อเปกขตุถ เข้ากับ สภา ๆ วิเสสน ของ ฐิตา ๆ สยกตฺตา ใน วทติ ๆ อาชฺยาดบท กตฺตฺวจาก เตน วิเสสน ของ อุกฺคเสน ๆ สหตฺตติยา เข้ากับ สทฺธิ ๆ ศัพท์ ทพฺพสมวาย ใน สํวาส์ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน อนวฺวาย ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ลภิตฺวา น ศัพท์ ปฏิเสธ ใน จิรสฺส เอว ศัพท์ อวธารณ เข้ากับ จิรสฺส ๆ สมปทาน ใน ลภิตฺวา ปุตฺตํ อวฺตฺตกมฺม ใน ลภิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน กีฬาปยมาณา ตํ วิเสสน ของ ปุตฺตํ ๆ การิตกมฺม ใน กีฬาปยมาณา ๆ อพฺภนฺตรกิริยา ของ ฐิตา ปุตฺต สามบท อาลปน กิลฺลิจิ อวฺตฺตกมฺม ใน อชานนทสฺส สกฺกฺโคปกสฺส กิตฺติ ภณฺฑาทารกสฺส กิตฺติ อชานนทสฺส กิตฺติ วิเสสน ของ ปุคฺคลสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน ปุตฺต สามบท อิติ ศัพท์ อาการ ใน วทติ ๆ ปี ศัพท์ อเปกขตุถ เข้ากับ โส ๆ วิเสสน ของ อุกฺคเสโน ๆ สยกตฺตา ใน อาหริติ และ หริติ ๆ อาชฺยาดบท กตฺตฺวจาก เนสฺ วิเสสน ของ ชนानํ ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน ตัญญาเน สกฺกฺปฏิวตฺตํ อวฺตฺตกมฺม ใน อุกฺกขิปิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน หริติ

กิริ ศัพท์ อนุสฺสวณฺตฺถ สภา วิเสสน ของ อิตฺถิ ๆ สยกตฺตา ใน วทติ ๆ อาชฺยาดบท กตฺตฺวจาก เอว ศัพท์ อวธารณ เข้ากับ ตํ วิเสสน ของ อุกฺคเสนํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน สนฺธาย ๆ กิริยาวิเสสน ใน วทติ ปุตฺตํ การิตกมฺม ใน กีฬาปยมาณา ๆ อพฺภนฺตรกิริยา ของ อิตฺถิ เอว ศัพท์ อวธารณ เข้ากับ ตถา ๆ ศัพท์ กิริยาวิเสสน ใน วทติ ๆ

โส วิเสสน ของ อุกฺคเสโน ๆ สยกตฺตา ใน ปุจฺฉิ ๆ อาชฺยาดบท กตฺตฺวจาก อตฺตานํ อวฺตฺตกมฺม ใน อารพฺภ ๆ กิริยาวิเสสน ใน คายน- ตสฺสา วิเสสน ของ อิตฺถิยา ๆ ภาวาทิสมฺพนฺธ ใน คายนภาวํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน ลตฺตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปุจฺฉิ ตวํ สยกตฺตา ใน กเถสิ ๆ อาชฺยาดบท กตฺตฺวจาก มํ อวฺตฺตกมฺม ใน สนฺธาย ๆ กิริยาวิเสสน ใน กเถสิ อิติ ศัพท์ อาการ ใน ปุจฺฉิ ๆ กิริยา สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาชฺยาดบท กตฺตฺวจาก อาม ศัพท์ สมฺปฏฺิจฺจนฺตฺถ อหํ สยกตฺตา ใน กเถมิ ๆ อาชฺยาดบท กตฺตฺวจาก ตํ อวฺตฺตกมฺม ใน สนฺธาย ๆ กิริยาวิเสสน ใน กเถมิ อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาห ๆ

อุคฺคเสโน สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาชฺยาดบท กตฺตฺวจาก อหํ สยกตฺตา ใน ปลาโยสฺสามิ ๆ อาชฺยาดบท กตฺตฺวจาก เอวํ วิเสสน ของ ภาวเอ ๆ ลกฺขณ ใน สนฺเต ๆ ลกฺขณกิริยา อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาห ๆ สภา วิเสสน ของ กิริยา ๆ สยกตฺตา ใน คายติ ๆ อาชฺยาดบท กตฺตฺวจาก ปน ศัพท์ วากฺยารมฺภ กิ วิเสสน ของ ปโยชนํ ๆ ลิงฺกตฺถ มยฺหํ สมปทาน ใน ปโยชนํ ตยา กรณ ใน

ปโยชนํ ปลายิเตน กิตี อากเตน กิตี วิเสสน ของ ตยา วา สองศัพทํ ปทวิกปฺปตฺถ เขํกับ ปลายิเตน และ อากเตน อิติ ศัพทํ อาการ ใน วตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน คายติ ปฺนปฺปฺนํ กิริยาวิเสสน ใน คายติ เหว ศัพทํ อวธารณ เขํกับ ตํ ๆ วิเสสน ของ คีตํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน คายติ ฯ

กิริ ศัพทํ อนุสฺสวณตฺถ ตา วิเสสน ของ อิตฺถิ ๆ สยกตฺตา ใน น มลฺลติ น ศัพทํ ปฺฏิเสธ ใน มลฺลติ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจาก อตฺตโน สามีสฺมพฺนธ ใน รูปสมฺปตฺติ และ ธนลาภํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน นิสฺสาย เหว ศัพทํ อวธารณ เขํกับ จ ๆ สองศัพท ปทสมฺมจฺยตฺถ เขํกับ รูปสมฺปตฺติ และ ธนลาภํ นิสฺสาย ปุพฺพกาลกิริยา ใน มลฺลติ ตํ วิเสสน ของ อุกฺคเสโน ๆ อวุตฺตกมฺม ใน มลฺลติ กิสิมฺลฺจิ วิเสสน ของ วตฺถุสฺมิ ๆ อาธาร ใน มลฺลติ ฯ

โส วิเสสน ของ อุกฺคเสโน ๆ เหตุกตฺตา ใน อาโรจาเปสิ ปุคฺคํ การิตกมฺม ใน อาโรจาเปสิ ๆ อาขยาตบท เหตุกตฺตฺวาจาก อํ วิเสสน ของ มาโน ๆ สยกตฺตา ใน อตฺถิ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจาก กิ อวุตฺตกมฺม ใน นิสฺสาย นฺ ศัพทํ ปุจฺจนตฺถ โข ศัพทํ วจนาลงฺการ นิสฺสาย เหตุ ใน อตฺถิ อิมิสฺสา วิเสสน ของ อิตฺถิยา ๆ สามีสฺมพฺนธ ใน มาโน

อิติ ศัพทํ อาการ ใน จินฺเตนโต ๆ อพฺภนฺตรกิริยา ของ อุกฺคเสโน อํ วิเสสน ของ มาโน ๆ สยกตฺตา ใน อตฺถิ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจาก สิปฺปํ อวุตฺตกมฺม ใน นิสฺสาย ๆ เหตุ ใน อตฺถิ อิติ ศัพทํ อาการ ใน ญตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน จินฺเตตฺวา

เอตํ วิเสสน ของ การณํ ๆ สยกตฺตา ใน โหตฺถุ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจาก อหํ สยกตฺตา ใน คณฺหิสฺสามิ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจาก สิปฺปํ อวุตฺตกมฺม ใน คณฺหิสฺสามิ อิติ ศัพทํ อาการ ใน จินฺเตตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อุปฺสงฺกมิตฺวา สสฺสุรํ อวุตฺตกมฺม ใน อุปฺสงฺกมิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อุกฺคณฺหิตฺวา ตสฺส วิเสสน ของ สสฺสุรสฺส ๆ ภาวาทิสฺมพฺนธ ใน ชานน- ชานนสิปฺปํ อวุตฺตกมฺม ใน อุกฺคณฺหิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ทสฺเสนโต คามนิกมาทิสฺ วิเสสน ของ จานเนสุ ๆ อาธาร ใน ทสฺเสนโต สิปฺปํ อวุตฺตกมฺม ใน ทสฺเสนโต ๆ อพฺภนฺตรกิริยา ของ อุกฺคเสโน อนุปุพฺพเพน ตติยาวิเสสน ใน อาคนฺตฺวา ราชคหํ สมฺปาปฺณิยกมฺม ใน อาคนฺตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาโรจาเปสิ อุกฺคเสโน สยฺญาวิเสสน ของ เสฏฺฐิปุตฺโต ๆ สยกตฺตา ทสฺเสสฺสตี ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจาก อิตฺถ วิเสสน ของ ทิวสโต ๆ อปาทาน ใน ทิวเส สตฺตเม วิเสสน ของ ทิวเส ๆ กาลสตฺตมึ ใน ทสฺเสสฺสตี นครวาสิณํ วิเสสน ของ ชนानํ ๆ สมฺปาทาน ใน ทสฺเสสฺสตี สิปฺปํ อวุตฺตกมฺม ใน ทสฺเสสฺสตี อิติ

ศัพท์ อากาโร ใน อาริชาเปลิ ฯ

นครวาสิโน วิเสสน ของ ชนา ฯ สยกตฺตา ใน สนฺนิปตีสฺสุ ฯ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก มญฺจาติมญฺจาทโย วิเสสน ของ อาธารเก ฯ อวฺตฺตกมฺม ใน พนฺธาเปตฺวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน สนฺนิปตีสฺสุ สดฺตเม วิเสสน ของ ทิวเส ฯ กาลสฺตฺตมฺมี ใน สนฺนิปตีสฺสุ ฯ ปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เขากัปฺ ไส ฯ วิเสสน ของ อุกฺคเสโน ฯ สยกตฺตา ใน อญฺจาสิ ฯ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก สฺมฺหิตฺถ วิเสสน ของ วัสฺส ฯ สมฺปาปฺณียกมฺม ใน อภิรฺยฺห ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อญฺจาสิ ตสฺส วิเสสน ของ วัสฺสสฺส ฯ สามีสฺมพฺนฺธ ใน มตฺถเก ฯ อุปฺปสิเลสิกาธาร ใน อญฺจาสิ ฯ

ตํทิวสฺส กาลสฺตฺตมฺมี ใน อญฺจาสิ สดฺธา สยกตฺตา ใน อญฺจาสิ ฯ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก ปจฺจฺสุกาลเก กาลสฺตฺตมฺมี ใน โวลฺเกนฺโต โลกํ อวฺตฺตกมฺม ใน โวลฺเกนฺโต ฯ อพฺภนฺตรกิริยา ของ สดฺธา ตํ กิตฺติ ปวิญฺจํ กิตฺติ วิเสสน ของ อุกฺคเสนํ อตฺตโน สามีสฺมพฺนฺธ ใน ฅาณชลาสฺส ฯ สามีสฺมพฺนฺธ ใน อนฺโต ฯ อาธาร ใน ปวิญฺจํ อุกฺคเสนํ อวฺตฺตกมฺม ใน ทิสฺวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อวาชฺชนฺโต ก็ สยกตฺตา ใน ภวิสฺสติ ฯ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก นุ ศัพท์ ปุจฺจนฺตฺถ โข ศัพท์ วจนาลงฺการ อิติ ศัพท์ อากาโร ใน อวาชฺชนฺโต ฯ อพฺภนฺตรกิริยา ของ สดฺธา

เสว กาลสฺตฺตมฺมี ใน จสฺสติ เสฏฺฐิจฺปิฺตฺโต สยกตฺตา ใน จสฺสติ ฯ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก อหํ สยกตฺตา ใน ทสฺเสสฺสสามิ ฯ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก สิปฺปํ อวฺตฺตกมฺม ใน ทสฺเสสฺสสามิ อิติ ศัพท์ อากาโร ใน จินฺเตตฺวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน จสฺสติ วัสมตฺถเก อุปฺปสิเลสิกาธาร ใน จสฺสติ มหาชนฺ อหํ สยกตฺตา ใน สนฺนิปตีสฺสติ ฯ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก ตสฺส วิเสสน ของ สิปฺปสฺส ฯ ฅญฺจํกมฺม ใน ทสฺสนตฺถํ ฯ สมฺปทาน ใน สนฺนิปตีสฺสติ อหํ สยกตฺตา ใน เทสิสฺสามิ ฯ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก ตตฺถ วิเสสน ของ ฅาเน ฯ อาธาร ใน เทสิสฺสามิ จตฺตฺปฺทิกํ วิเสสน ของ คาลํ ฯ อวฺตฺตกมฺม ใน เทสิสฺสามิ ฅมฺมาภิสฺมโย สยกตฺตา ใน ภวิสฺสติ ฯ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก ตํ วิเสสน ของ คาลํ ฯ อวฺตฺตกมฺม ใน สุตฺวา ฯ เหตุ ใน ภวิสฺสติ จตฺตราสีติยา วิเสสน ของ ปาณสฺหสฺถานํ ฯ สมฺปทาน ใน ภวิสฺสติ ปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เขากัปฺ อุกฺคเสโน ฯ สยกตฺตา ใน ปตฺติญฺหิสฺสติ ฯ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก กาลํ อวฺตฺตกมฺม ใน สลฺลภฺเขตฺวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปาวิสิ ภิกฺขุสงฺฆปฺริวฺโต

ปฺนทิวเส กาลสฺตฺตมฺมี ใน ปาวิสิ ไส วิเสสน ของ สดฺธา ฯ สยกตฺตา ใน ปาวิสิ ฯ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก กาลํ อวฺตฺตกมฺม ใน สลฺลภฺเขตฺวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปาวิสิ ภิกฺขุสงฺฆปฺริวฺโต

วิเสสน ของ สตุธา ราชคหํ สมปาปุณียกมฺม ใน ปาวีสี ปีนุทาน ใน ปาวีสี ฯ ปี ศัพท์
อเปกขตฺต เข้ากั๊บ อุกฺคเสโน ๑ สยกตฺตา ใน อฏฺฐาสิ ๑ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก สตุถริ ลกฺขณ ใน
อปฺปวิฏฺเฐ ๑ ลกฺขณกิริยา อนฺโตนคฺร์ ใน อฏฺฐาสิ ๑ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก สตุถริ ลกฺขณ ใน
อปฺปวิฏฺเฐ อุนฺนาทนตฺถาย สมปทาน ใน ทตฺวา มหาชนสฺส สมปทาน ใน ทตฺวา องฺคุลีสฺสณฺ์
อวุตฺตกมฺม ใน ทตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปติฏฺฐาย วัสมตฺถเก อฺปฺสึเลสิกาธาร ใน ปติฏฺฐาย ๑
ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปรีวตฺติตฺวา เอว ศัพท์ อวธารณ เข้ากั๊บ อากาเส ๑ อาธาร ใน ปรีวตฺติตฺวา
สตุต วิเสสน ของ วาเร ๑ อจฺจนตฺสโยค ใน ปรีวตฺติตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน โอริยุท ๑ ปุพฺพกาลกิริยา
ใน อฏฺฐาสิ วัสมตฺถเก อฺปฺสึเลสิกาธาร ใน อฏฺฐาสิ ๑

ตฺสฺมี วิเสสน ของ ขณ ๑ กาลสตุตฺมึ ใน โอโลกาเปสิ สตุธา เหตุกตฺตฺวา ใน โอโลกาเปสิ
ปรีสํ การิตกมฺม ใน โอโลกาเปสิ ๑ อาขยาตบท เหตุกตฺตฺวาจก นคฺร์ สมปาปุณียกมฺม ใน
ปวิสนฺโต ๑ อพฺพนตรกิริยา ของ สตุธา ปรีสา สยกตฺตา ใน น โอโลเกติ น ศัพท์ ปฏฺิเสธ ใน
โอโลเกติ ๑ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ยถา ศัพท์ ปการตฺถ ตํ วิเสสน ของ อุกฺคเสนํ ๑ อวุตฺตกมฺม
ใน โอโลเกติ เอว ศัพท์ ปการตฺถ กตฺวา ปุพฺพกาลกิริยา ใน โอโลกาเปสิ เอว ศัพท์ อวธารณ
เข้ากั๊บ อตฺตานํ ๑ อวุตฺตกมฺม ใน โอโลกาเปสิ ๑

อุกฺคเสโน สยกตฺตา ใน จินฺเตสิ ๑ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ปรีสํ อวุตฺตกมฺม ใน โอโลเกตฺวา
๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน จินฺเตตฺวา ปรีสา สยกตฺตา ใน น โอโลเกติ น ศัพท์ ปฏฺิเสธ ใน โอโลเกติ
๑ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก มํ อวุตฺตกมฺม ใน โอโลเกติ

อิตฺติ ศัพท์ อาการ ใน จินฺเตตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน จินฺเตสิ โทมนสฺสปฺปโต วิเสสน
ของ อุกฺคเสโน อิทํ วิเสสน ของ สิปฺปํ ๑ วุตฺตกมฺม ใน กตฺตฺพพํ ๑ กิตฺตบท กมฺมวาทก มยา
อนภิตกตฺตา ใน กตฺตฺพพํ สํวจฺจเร กาลสตุตฺมึ ใน กตฺตฺพพํ จ ศัพท์ วากฺยารมฺภ ปรีสา สยกตฺตา
ใน โอโลเกติ ๑ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก สตุถริ ลกฺขณ ใน ปวิสนฺเต ๑ ลกฺขณกิริยา นคฺร์
สมปาปุณียกมฺม ใน ปวิสนฺเต มํ อวุตฺตกมฺม ใน อนฺโโลเกตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน โอโลเกติ เอว
ศัพท์ อวธารณ เข้ากั๊บ สตุถารํ ๑ อวุตฺตกมฺม ใน โอโลเกติ สิปฺปทสฺสนํ สยกตฺตา ใน ชาตํ ๑
กิตฺตบท กตฺตฺวาจก โมนํ วิคิตกตฺตา ใน ชาตํ วัต ศัพท์ สํเวคตฺถ เม ภาวาทิสฺมพฺนธ ใน- ทสฺสนํ
อิตฺติ ศัพท์ อาการ ใน จินฺเตสิ ๑

สตฺถา สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ตสฺส วิเสสน ของ อุกฺคเสนสฺส ๆ
สามีสมฺพนฺธ ใน จิตฺตํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน ญตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อามนฺเตตฺวา มหาโมคฺคฺลลนํ
อวุตฺตกมฺม ใน อามนฺเตตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาห โมคฺคฺลลน อาลปน ตฺวํ สยกตฺตา ใน
คจฺจน และ วเทหิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก เสฏฺฐิปปุตฺตํ อภิตกมฺม ใน วเทหิ กิร ศัพฺพ อนุสฺสวณฺตถ
อุคฺคเสโน สยกตฺตา ใน ทสฺเสตฺถุ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก สิปปิ อวุตฺตกมฺม ใน ทสฺเสตฺถุ อิติ ศัพฺพ
อาการ ใน วเทหิ อิติ ศัพฺพ อาการ ใน อาห ๆ

ข้อสอบสนามหลวง พ.ศ. ๒๕๓๑

แก้ง เถโร สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก คนฺตฺวา ปุพฺพกาลกิริยา ใน จิโต
วสฺส สามีสมฺพนฺธ ใน เหฏฺฐา ๆ อาธาร ใน จิโต ๆ วิเสสน ของ เถโร ว ศัพฺพ อวธารณ เข้ากับ
วสฺส เหฏฺฐา จิโต เสฏฺฐิปปุตฺตํ อวุตฺตกมฺม ใน อามนฺเตตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาห อิมํ วิเสสน
ของ คาลํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน อาห

อุคฺคเสน อาลปน ตฺวํ สยกตฺตา ใน ปสฺส ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก
อิงฺฆม ศัพฺพ อูโยชนฺตถ นฏฺฐิตฺต กิติ มหพฺพล กิติ วิเสสน ของ
อุคฺคเสน ตฺวํ สยกตฺตา ใน กโรหิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก รากํ
อวุตฺตกมฺม ใน กโรหิ ปริสาย สมปฺทาน ใน กโรหิ ตฺวํ เหตุกตฺตา ใน
หาสยสฺส ๆ อาขุยาตบถ เหตุกตฺตฺวาจก มหาชนํ การิตกมฺม ใน
หาสยสฺส อิติ ศัพฺพ สรูป ใน อิมํ คาลํ ๆ

ตั้งแต่ เถโร คนฺตฺวา ฯเปฯ น อุปฺคจฺจสฺสิติ ฯ เป็นข้อสอบสัมพันธ์ไทย พ.ศ. ๒๕๓๑

โส วิเสสน ของ อุกฺคเสโน ๆ สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก เถรสฺส
สามีสมฺพนฺธ ใน กถํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน สตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน จินฺเตตฺวา คุญฺจมานโส
วิกตฺติกตฺตา ใน หุตฺวา ๆ สมานกาลกิริยา ใน จินฺเตตฺวา

สตฺถา สยกตฺตา ใน โหติ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก มม สามีสมฺพนฺธ ใน สิปปิ ๆ อวุตฺตกมฺม
ใน ปสฺสิตฺตุ- ปสฺสิตฺตุกาโม วิกตฺติกตฺตา ใน โหติ อิติ ศัพฺพ อาการ ใน จินฺเตตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน
อาห วสฺมตฺถเก อุปฺปสิเลสิกาธาร ใน จิตฺโก ๆ วิเสสน ของ อุกฺคเสโน ว ศัพฺพ อวธารณ เข้ากับ
วสฺมตฺถก จิตฺโก อิมํ วิเสสน ของ คาลํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน อาห

โมกคฺคฺลฺลฺลฺน อาลปน ตฺวํ สยกตฺตา ใน ปสฺส ๑ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจาก
อิงฺฆม สัพฺพํ อูยฺโยชนตฺถ มหาปณฺณ กิํดี มหิทฺธิกา กิํดี วิเสสน ของ
โมกคฺคฺลฺลฺน อหํ สยกตฺตา ใน กโรมิ ๑ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจาก รากํ
อวฺตุตฺตกมฺม ใน กโรมิ ปรีสาย สมปฺทาน ใน กโรมิ อหํ เหตุคฺคฺคา ใน
หาสยามิ ๑ อาขุยาตบถ เหตุคฺคฺตฺวาจาก มหาชนํ การิตกมฺม ใน หาสยามิ
อิตฺติ สัพฺพํ สฺรูป ใน อิมํ คาลํ ๑

จ ปน ๒ สัพฺพํ นิปาทสมฺห อุกฺคฺเสโน สยกตฺตา ใน อฏฺฐาสิ ๑ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจาก เอวํ
กิริยาวิเสสน ใน วตฺวา ๑ ปรีโยसानกาลกิริยา ใน อพฺภุคฺคฺนตฺวา วสมตฺถกโต อปาทาน ใน
อพฺภุคฺคฺนตฺวา เวทาสํ สมปฺปาปฺณียกมฺม ใน อพฺภุคฺคฺนตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปรีวตฺติตฺวา
อากาเส อาธาร ใน ปรีวตฺติตฺวา จุทฺทสขฺขตฺตํ กิริยาวิเสสน ใน ปรีวตฺติตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน
โอรุยฺห ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อฏฺฐาสิ วสมตฺถเก อุปฺสึเลสิกาธาร ใน อฏฺฐาสิ ๑

อถ กาลสฺตฺตมึ ใน อาท สตฺถา สยกตฺตา ใน อาท ๑ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจาก นํ วิเสสน
ของ อุกฺคฺเสนํ ๑ อกฺกิตกมฺม ใน วตฺวา อุกฺคฺเสน อาลปน มุจฺจิตฺตํ ตฺมตฺถกตฺตา ใน วฏฺฐติ ๑
อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจาก ปณฺชิตฺเตน อนภิทิตกตฺตา ใน มุจฺจิตฺตํ ตฺมตฺถกตฺตา ใน วฏฺฐติ ๑
ปณฺชิตฺเตน อตีตนาคตปฺจจฺปเนนฺสุ วิเสสน ของ ขนฺธฺสุ ๑ ภินฺนาธาร ใน อาลยํ และ นิกฺกนฺตี
อาลยํ กิํดี นิกฺกนฺตี กิํดี อวฺตุตฺตกมฺม ใน ปทาย ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน มุจฺจิตฺตํ ชาติอาทึหิ วิเสสน ของ
ทฺกฺเขหิ ๑ อปาทาน ใน มุจฺจิตฺตํ อิตฺติ สัพฺพํ อาการ ใน วตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาท อิมํ วิเสสน
ของ คาลํ ๑ อวฺตุตฺตกมฺม ใน อาท

ตฺวํ สยกตฺตา ใน มฺลฺยเจ ๑ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจาก ปุเร ภินฺนาธาร ใน
อาลยํ ๑ อวฺตุตฺตกมฺม ใน มฺลฺยเจ ตฺวํ สยกตฺตา ใน มฺลฺยเจ อาขุยาตบถ
กตฺตฺวาจาก ปจฺจโต ภินฺนาธาร ใน กิเลสชาตานิ (หรือ ปจฺจโต
ตฺติยาวิเสสน ใน มฺลฺยเจ) อาลยาทึน วิเสสน ของ กิเลสชาตานิ ๑
อวฺตุตฺตกมฺม ใน มฺลฺยเจ ตฺวํ สยกตฺตา ใน มฺลฺยเจ ๑ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจาก
มฺชฺเณ ภินฺนาธาร ใน กิเลสชาตานิ อาลยาทึน วิเสสน ของ กิเลสชาตานิ
๑ อวฺตุตฺตกมฺม ใน มฺลฺยเจ ตฺวํ สยกตฺตา ใน น อฺเปหิสิ น สัพฺพํ ปฏฺิเสธ ใน

อุเปหิสี ๆ อาชฺยาตบถ กตฺตฺวาจก ภวสฺส ภาวาทิสมฺพนฺธ ใน ปารคฺคู ๆ
วิกตีกตฺตา ใน หุตฺวา ๆ สฺมานกาลกิริยา ใน อุเปหิสี สพฺพตฺถ วิเสสน
ของ ฐมฺเม ๆ อาธาร ใน วิมุตฺต- วิมุตฺตมานโส วิเสสน ของ ตฺवं ปุณ
ศัพฺท กิริยาวิเสสน ใน อุเปหิสี ชาติชฺร อวุตฺตกมฺม ใน อุเปหิสี อิติ ศัพฺท
สรูป ใน อิมํ คาคํ ฯ

ตตฺถ วิเสสน ของ ปเทสุ ๆ นิทธารณ ใน ปททฺวยสฺส **มฺลฺจ ปฺเร** สรูป ใน อิติ ๆ ศัพฺท สรูป
ใน ปททฺวยสฺส ๆ นิทธารณีย และ สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺถโถ

ตฺवं สยกตฺตา ใน มฺลฺจ ๆ อาชฺยาตบถ กตฺตฺวาจก อตีเตสุ วิเสสน ของ ขนฺธเสสุ ๆ ภินฺนาธาร
ใน อาลยํ นิกนฺตี อชฺโณสฺสานํ ปตฺถนํ ปริยฺญจฺจํ คาคํ ปฺรามาสํ และ ตณฺหํ อาลยํ กิตฺตี นิกนฺตี กิตฺตี
อชฺโณสฺสานํ กิตฺตี ปตฺถนํ กิตฺตี ปริยฺญจฺจํ กิตฺตี คาคํ กิตฺตี ปฺรามาสํ กิตฺตี ตณฺหํ กิตฺตี อวุตฺตกมฺม ใน มฺลฺจ
อาลย วิวริย ใน นิกนฺตี ๆ วิวรณ และ วิวริย ใน อชฺโณสฺสานํ ๆ วิวรณ และ วิวริย ใน ปตฺถนํ ๆ
วิวรณ และ วิวริย ใน ปริยฺญจฺจํ ๆ วิวรณ และ วิวริย ใน คาคํ ๆ วิวรณ และ วิวริย ใน ปฺรามาสํ
ๆ วิวรณ และ วิวริย ใน ตณฺหํ ๆ วิวรณ อิติ ศัพฺท สรูป ใน อตฺถโถ ๆ ลิงฺคตฺถ ฯ

ปจฺจโต สรูป ใน อิติ ๆ ศัพฺท อาทยตฺถ ใน ปทสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺถโถ ตฺवं
สยกตฺตา ใน มฺลฺจ ๆ อาชฺยาตบถ กตฺตฺวาจก อนาคเตสุ วิเสสน ของ ขนฺธเสสุ ปิ ศัพฺท อเปกฺขตฺถ
เข้กับ อนาคเตสุ ขนฺธเสสุ ภินฺนาธาร ใน กิเลสชาตานิ อาลยาทีนํ วิเสสน ของ กิเลสชาตานิ ๆ
อวุตฺตกมฺม ใน มฺลฺจ อิติ ศัพฺท สรูป ใน อตฺถโถ ๆ ลิงฺคตฺถ ฯ

มขฺเณ สรูป ใน อิติ ๆ ศัพฺท อาทยตฺถ ใน ปทสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺถโถ ตฺवं สยกตฺตา
ใน มฺลฺจ ๆ อาชฺยาตบถ กตฺตฺวาจก ปจฺจุปฺปนฺเนสุ วิเสสน ของ ขนฺธเสสุ ๆ ภินฺนาธาร ใน กิเลสชาตานิ
ปิ ศัพฺท อเปกฺขตฺถ เข้กับ ปจฺจุปฺปนฺเน ตานิ กิตฺตี อาลยาทีนํ กิตฺตี วิเสสน ของ กิเลสชาตานิ ๆ
อวุตฺตกมฺม ใน มฺลฺจ อิติ ศัพฺท สรูป ใน อตฺถโถ ๆ ลิงฺคตฺถ ฯ

ภวสฺส ปารคฺคู สรูป ใน อิติ ๆ ศัพฺท อาทยตฺถ ใน ปททฺวยสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺถโถ
ตฺवं สยกตฺตา ใน น อุปกจฺฉลฺสิ ใน สนฺเต ๆ ลกฺขณวนฺตกิริยา ติวริสฺส วิเสสน ของ ภวสฺส อปี ศัพฺท
อเปกฺขตฺถ เข้กับ ติวริสฺส ภวสฺส ภาวาทิสมฺพนฺธ ใน ปารคฺคู และ ปารคฺโต อภิญญาปริญญาปทาน-

ภาวนาสัจฉิกิริยาเวสณ กรณ ใน ปารคฺคู และ ปารคฺโคโต ปารคฺคู กัฏฐิ ปารคฺโคโต กัฏฐิ วิกตีกคฺคตา ใน
หุคฺควา ปารคฺคู วิวริย ใน ปารคฺโคโต ๆ วิวรณ หคฺควา สมานกาลกิริยา ใน วิหรนฺโต ขนฺธธาตฺวาตนาทิกเกเท
กัฏฐิ สพฺพสงฺขเต กัฏฐิ วิเสสน ของ ฌมฺเม ๆ อาธาร ใน วิมฺุตต- วิมฺุตตมานโส วิเสสน ของ ตฺว
วิหรนฺโต อพฺภนฺตรกิริยา ของ ตฺว ปุณ สัพฺพ กิริยาวิเสสน ใน อุปคฺจฉลิต ชาติชรามรณานิ อวฺุตตกมฺม
ใน น อุปคฺจฉลิต อิติ สัพฺพ สรฺูป ใน อตฺโถ ๆ ลิงฺคคฺคต ฯ **(จบข้อสอบสนามหลวง) จบเ็ง**

เทศนาเวสเน กาลสคฺคตฺมี ใน อโหสิ ฌมฺมาภิสมโย สยกคฺคตา ใน อโหสิ ๆ อาขุยาตบถ
กคฺคตฺวาจก จตฺตราสีตียา วิเสสน ของ ปาณสฬสฺสานํ ๆ สมปทาน ใน อโหสิ ฯ ปิ สัพฺพ อเปกฺขคฺคต
เข้กับ เสฏฺฐิปฺคฺคโต ๆ สยกคฺคตา ใน ยาจิ ๆ อาขุยาตบถ กคฺคตฺวาจก วัสมตฺถเก อุปสิเลสิกาธาร
ใน จิตฺโก ว สัพฺพ อวธารณ เข้กับ จิตฺโก ๆ วิเสสน ของ เสฏฺฐิปฺคฺคโต ปฏิสมฺภิทาหิ สฬคฺคตฺติยา
เข้กับ สฬ ๆ สัพฺพ ทพฺพสมวาโย ใน อรหคฺคตฺ ๆ อวฺุตตกมฺม ใน ปตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน โอริยุห
วสโต อปาทาน ใน โอริยุห ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาคนฺตฺวา สคฺคตฺ สามีสมฺพนฺธ ใน สนฺตีกิ ๆ
สมฺปาปฺณียกมฺม ใน อาคนฺตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วนฺทิตฺวา ปญฺจปฺปติภฺจิตฺเตน กรณ ใน วนฺทิตฺวา
ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ยาจิ สคฺคตฺ อภิตกมฺม ใน ยาจิ ปพฺพชฺช อวฺุตตกมฺม ใน ยาจิ ฯ

อถ กาลสคฺคตฺมี ใน อาห สคฺคตา สยกคฺคตา ใน อาห ๆ อาขุยาตบถ กคฺคตฺวาจก น วิเสสน
ของ อุกฺคเสนํ ๆ อภิตกมฺม ใน อาห ทกฺขินฺนคฺคตฺ อวฺุตตกมฺม ใน ปสฺาเรตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน
อาห ตฺว สยกคฺคตา ใน เอหิ ๆ อาขุยาตบถ กคฺคตฺวาจก ภิกฺขุ วิกตีกคฺคตา ใน หุคฺควา ๆ สมานกาลกิริยา
ใน เอหิ อิติ สัพฺพ ใน อาห ฯ

เอว สัพฺพ อวธารณ เข้กับ ตาว ๆ กาลสคฺคตฺมี ใน อโหสิ คส วิเสสน ของ อุกฺคเสนํ ๆ
สยกคฺคตา ใน อโหสิ ๆ อาขุยาตบถ กคฺคตฺวาจก อญฺจปฺริกฺขารโร วิกตีกคฺคตา ใน อโหสิ สฬฺจิวสคฺคตฺเถโร
อุปฺมาวิกตีกคฺคตา ใน อโหสิ วิย สัพฺพ อุปฺมาชคฺคต เข้กับ สฬฺจิวสคฺคตฺเถโร ฯ

อถ กาลสคฺคตฺมี ใน อโรเจสฺสุ ภิกฺขุ สยกคฺคตา ใน อโรเจสฺสุ ๆ อาขุยาตบถ กคฺคตฺวาจก น
วิเสสน ของ อุกฺคเสนํ ๆ อวฺุตตกมฺม ใน ปุจฺฉิตฺวา อาวุโส วิเสสน ของ อุกฺคเสนํ ๆ อาลปน นาม
สัพฺพ สลฺลวชคฺคต เข้กับ ภยํ ๆ สยกคฺคตา ใน น อโหสิ น สัพฺพ ปฏิสฺเส ใน อโหสิ ๆ อาขุยาตบถ
กคฺคตฺวาจก สฬฺจิวคฺคตฺ วิเสสน ของ วัสสฺส เต สมปทาน ใน อโหสิ วัสสฺส สามีสมฺพนฺธ ใน

มตุถกโต ๆ อยาทาน ใน คอตรนุตสุส ๆ วิเสสน ของ เต

อิตี ศัพท อาการ ใน ปุจจิตวา ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน อาโรเจสุ อาวุโส อาลปน ภัย
สยกตฺตา ใน นตฺถิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก เม สมฺปทาน ใน นตฺถิ อิตี ศัพท สฺรูป ใน วจเน ๆ
ลกฺขณ ใน วุตฺเต อุกฺคเสเนน อนภิตกตฺตา ใน วุตฺเต ๆ ลกฺขณกิริยา สตฺถุ สมฺปทาน ใน อาโรเจสุ
ภนฺเต อาลปน อุกฺคเสโน สยกตฺตา ใน วทติ และ พุยากรโรติ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อห
สยกตฺตา ใน น ภายามิ น ศัพท ปฺฏิเสธ ใน ภายามิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อิตี ศัพท อาการ
ใน วทติ อภุตฺ วิเสน ของ วจัน ๆ อวุตฺตกมฺม ใน วตฺวา ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน พุยากรโรติ อดฺถ
อวุตฺตกมฺม ใน พุยากรโรติ อิตี ศัพท อาการ ใน อาโรเจสุ ฯ

สตฺถา สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ภิกฺขเว อาลปน ภิกฺขุ สยกตฺตา ใน
น ภายนฺติ และ น สนฺตสนฺติ น สองศัพท ปฺฏิเสธ ใน ภายนฺติ และ สนฺตสนฺติ ๆ อาขุยาตบถ
กตฺตฺวาจก มม สามีสมฺพนฺธ ใน ปุตฺเตน ๆ วิเสสน ของ อุกฺคเสเนน ๆ กรณ ใน สทิสฺสา ๆ กิตฺตี
ฉินฺนสโยชนา กิตฺตี วิเสสน ของ ภิกฺขุ อิตี ศัพท อาการ ใน วตฺวา ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน อาห
พฺราหฺมณฺวคฺเค ภินฺนาธาร ใน คาลํ อิมํ วิเสสน ของ คาลํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน อาห

โย วิเสสน ของ ปุคฺคโล ๆ สยกตฺตา ใน น ปฺริตฺสฺสฺติ น ศัพท ปฺฏิเสธ
ใน ปฺริตฺสฺสฺติ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก สพฺพลโยชนํ อวุตฺตกมฺม ใน
เจตฺวา ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน ปฺริตฺสฺสฺติ เว ศัพท ปทปฺรณ อห สยกตฺตา
ใน พฺรุมฺมิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก สงฺคาตฺติ กิตฺตี วิสฺยุตฺตํ กิตฺตี ตํ กิตฺตี
วิเสสน ของ ปุคฺคลํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน พฺรุมฺมิ พฺราหฺมณํ สมฺภาวน ใน
พฺรุมฺมิ อิตี ศัพท สฺรูป ใน อิมํ คาลํ ฯ

เทสนาวसाने กาลสตฺตฺมึ ใน อโหสิ รมฺมาภิสฺมโย สยกตฺตา ใน อโหสิ ๆ อาขุยาตบถ
กตฺตฺวาจก พหฺนํ วิเสสน ของ ชนํนํ ๆ สมฺปทาน ใน อโหสิ ฯ

ปุเนทิวสํ กาลสตฺตฺมึ อาธาร ใน สมฺภูจฺจาเปสุ ภิกฺขุ เหตุกตฺตา ใน สมฺภูจฺจาเปสุ ๆ อาขุยาตบถ กต
ตฺวาจก รมฺมสฺภายํ อาธาร ใน สมฺภูจฺจาเปสุ กถํ การิตกมฺม ใน สมฺภูจฺจาเปสุ

อาวุโส อาลปน ก็ สยกตฺตา ใน โหติ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก นุ ศัพท ปุจฺฉนตฺถ โห
ศัพท วจนาลงฺการ เหว วิเสสน ของ อรหตฺตฺปนฺนสฺสยสมฺปนฺนสฺส ๆ วิเสสน ของ ภิกฺขุโน ๆ

เข้ากับ สหฺวี ๑ ศัพท์ กิริยาสมวาย ใน วิจารณ์- วิจารณ์การณฺ์ วิกตีกตฺตา ใน ดหฺติ กิ์ สยกตฺตา ใน โหติ ๑ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก อรหฺตตฺสฺส สามีสมฺพนฺธ ใน อุปนีสฺสยการณฺ์ ๑ วิกตีกตฺตา ใน โหติ อิติ ศัพท์ สรฺูป ใน กถํ ๑

สฺตฺถา สยกตฺตา ใน อาหริ ๑ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก อาคนฺตฺวา ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปุจฺฉิตฺวา ภิกฺขเว อาลปนฺ ตุมฺเห สยกตฺตา ใน อตฺถ ๑ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก กาย วิเสสน ของ กาย นุ ศัพท์ ปุจฺฉนฺตฺถ เอตฺรหิ กาลสฺตฺตฺมึ ใน อตฺถ กาย กรณฺ ใน สนฺนินฺนินา ๑ วิกตีกตฺตา ใน อตฺถ อิติ ศัพท์ อาการ ใน ปุจฺฉิตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วตฺวา มยฺ สยกตฺตา ใน อมฺห ๑ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก อิมาย วิเสสน ของ กาย นาม ศัพท์ สลฺยาไซตฺก เข้ากับ อิมาย เอตฺรหิ กาลสฺตฺตฺมึ ใน อมฺห กาย กรณฺ ใน สนฺนินฺนินา ๑ วิกตีกตฺตา ใน อมฺห อิติ ศัพท์ สรฺูป ใน วจเน ๑ ลกฺขณฺ ใน วุตฺเต เตหิ วิเสสน ของ ภิกฺขุหิ ๑ อนภินิหิตกตฺตา ใน วตฺเต ๑ ลกฺขณกิริยา ภิกฺขเว อาลปนํ ปิ ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้ากับ อุกฺมฺ ๑ กิ์ติ เอตํ กิ์ติ วิเสสน ของ การณฺ์ ๑ วุตฺตกมฺม ใน กถํ ๑ กิตฺบท กมฺมวาทก เหว ศัพท์ อวธารณฺ์ เข้ากับ อิมินา ๑ วิเสสน ของ อุกฺคเสเนน ๑ อนภินิหิตกตฺตา ใน กถํ อิติ ศัพท์ อาการ ใน วตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาหริ ตํ วิเสสน ของ อตฺถ ๑ อวุตฺตกมฺม ใน ปกาเสตฺถ ๑ ตุมฺตฺถสมฺปทาน ใน อาหริ อติตํ อวุตฺตกมฺม ใน อาหริ :

เก็ง กิร ศัพท์ อนฺุสฺสวณฺตฺถ อตีเต กาลสฺตฺตฺมึ ใน ปลฺลีสฺสุ พาราณสีวาลีโน วิเสสน ของ กุลฺปฺตฺตา ๑ สยกตฺตา ใน ปลฺลีสฺสุ ๑ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก สฺวณฺณเจติเย ลกฺขณฺ ใน กิริยมาเน มหาชเนน อนภินิหิตกตฺตา ใน กิริยมาเน ๑ ลกฺขณกิริยา กสฺสปทสฺพลสฺส สามีสมฺพนฺธ ใน สฺวณฺณเจติเย ปฺหุตํ วิเสสน ของ ขาพฺนียํ และ โภชนียํ ๑ อวุตฺตกมฺม ใน อาโรเปตฺวา ยานเกสุ อฺปฺลิลลีสฺสกาธาร ใน อาโรเปตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน จินฺเตตฺวา

มยฺ สยกตฺตา ใน กริสฺสาม ๑ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก หตฺถกมฺมํ อวุตฺตกมฺม ใน กริสฺสาม อิติ ศัพท์ อาการ ใน จินฺเตตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน คจฺฉนฺตา เจติยภฺจจานํ สมฺปาปฺณียกมฺม ใน คจฺฉนฺตา ๑ อพฺภนฺตรกิริยา ของ กุลฺปฺตฺตา อนฺตรามคฺเค อาธาร ใน ปลฺลีสฺสุ เอกํ กิ์ติ ปวิสฺนตํ กิ์ติ วิเสสน ของ เถร์ ๑ อวุตฺตกมฺม ใน ปลฺลีสฺสุ ปิณฺุทาย สมฺปทาน ใน ปวิสฺนตํ ๑ อถ กาลสฺตฺตฺมึ ใน อาห เอกา วิเสสน ของ กุลฺธิตา ๑ สยกตฺตา ใน อาห ๑ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก เถร์ อวุตฺตกมฺม ใน โอลฺเกตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาห สามิกํ อถิตกมฺม ใน อาห

สามิ อาลปน อโยย สยกตฺตา ใน ปวิสติ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก โน สามีสมฺพนฺธ ใน อโยย ปิณฺฑาทาย สมฺปทาน ใน ปวิสติ จ ศัพฺท สมฺปิณฺฑนฺตล ปหฺตํ วิเสสน ของ ขาพฺนียํ และ โภชนียํ ๆ สยกตฺตา ใน อตฺถิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ยานเก อาธาร ใน อตฺถิ โน สามีสมฺพนฺธ ใน ยานเก ตฺวํ สยกตฺตา ใน อาหริ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ปตฺตํ อวฺตุตฺตกมฺม ใน อาหริ อสฺส วิเสสน ของ เถรสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน ปตฺตํ มยฺ สยกตฺตา ใน ทสฺสาม ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ภิกฺขุ อวฺตุตฺตกมฺม ใน ทสฺสาม อิติ ศัพฺท อาการ ใน อาห ๕

โส วิเสสน ของ สามิโก ๆ สยกตฺตา ใน อาหริ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ปตฺตํ อวฺตุตฺตกมฺม ใน อาหริ ๕ ขายฺปติกา สยกตฺตา ใน กรีสฺสุ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ตํ วิเสสน ของ ปตฺตํ ๆ การิตกมฺม ใน ปุเรตฺวา ขาพฺนียํ โภชนียํ สฺส ฉนฺนิจฺจกรณ ใน ปุเรตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปติญฺจาเปตฺวา เถรสฺส สามีสมฺพนฺธ ใน หตฺเถ ๆ อาธาร ใน ปติญฺจาเปตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน กรีสฺสุ ปี ศัพฺท อเปกฺขตฺถ เข้กัปป อฺโห ๆ วิเสสน ของ ขายฺปติกา ปตฺถนํ อวฺตุตฺตกมฺม ใน กรีสฺสุ

ภนฺเต อาลปน มยฺ สยกตฺตา ใน ภเวยฺยาม ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ตุมฺเหหิ อนภิหิตกตฺตา ใน ทิฏฺฐ- เอว ศัพฺท อวฺธารณ เข้กัปป ทิฏฺฐธมฺมสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน ภาคิโน ๆ วิกิตฺติกตฺตา ใน ภเวยฺยาม อิติ ศัพฺท สฺรูป ใน ปตฺถนํ ๕

ปี ศัพฺท อเปกฺขตฺถ เข้กัปป โส ๆ วิเสสน ของ เถโร ๆ สยกตฺตา ใน ดหฺติ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก จีณาสฺโว วิกิตฺติกตฺตา ใน โหติ ตสฺมา เหตุ ใน อกาสิ โส วิเสสน ของ เถโร ๆ สยกตฺตา ใน อกาสิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก โอลฺเกนฺโต อพฺภนฺตรกิริยา ของ เถโร เตสํ วิเสสน ของ ขายฺปติกาณํ ๆ ภาวาทิสมฺพนฺธ ใน ปตฺถนาย ๆ ภาวาทิสมฺพนฺธ ใน สมฺชณฺนภาวํ ๆ อวฺตุตฺตกมฺม ใน ลตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อกาสิ สิตํ อวฺตุตฺตกมฺม ใน อกาสิ ๕ สา วิเสสน ของ อิตฺถิ ๆ สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ตํ วิเสสน ของ การณํ ๆ อวฺตุตฺตกมฺม ใน ทิสฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาห สามิกํ อกฺกิตฺตกมฺม ใน อาห สามิ อาลปน อโยย สยกตฺตา ใน กโรติ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อมฺหากํ สามีสมฺพนฺธ ใน อโยย สิตํ อวฺตุตฺตกมฺม ใน กโรติ เอโส วิเสสน ของ อโยย ๆ สยกตฺตา ใน ภวิสฺสติ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก นฺนุทวารโก วิกิตฺติกตฺตา ใน ภวิสฺสติ อิติ ศัพฺท อาการ ใน อาห ๕

ปี ศัพฺท อเปกฺขตฺถ เข้กัปป สามิโก ๆ สยกตฺตา ใน ปกฺกามิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก

อสุสา วิเสสน ของ อิตฺติยา ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน สามิโก ภทฺเท อาลปน อโยโย สยกตฺตา ใน
ภวิสฺสตี ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก เหวํ ศัฟฺท กิริยาวิเสสน ใน ภวิสฺสตี นฺนุทฺทารโก วิกติกตฺตา ใน
ภวิสฺสตี อิติ ศัฟฺท อาการ ใน วตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปกฺกามิ (อิติ ศัฟฺท อาการ ใน อหริ)
ฯ อิทํ วิเสสน ของ กมฺมํ ๆ สยกตฺตา ใน โหติ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก เตสํ วิเสสน ของ
ชายปติگانํ ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน ปุพฺพกมฺมํ ๆ วิกติกตฺตา ใน โหติ ฯ

เต วิเสสน ของ ชายปติกา ๆ ปกติกตฺตา ใน จวิตฺวา ๆ กิริยาปธาน ตตฺถ วิเสสน ของ
อตฺตภาเว ๆ อารฺท ใน จตฺวา ยาวตายุกํ อจฺจนตฺสโยค ใน จตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน นิพฺพตฺติตฺวา
เทวโลก วิสยาธาร ใน นิพฺพตฺติตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน จวิตฺวา ตโต วิเสสน ของ เทวโลกโต
ฯ อปาทาน ใน จวิตฺวา สา วิเสสน ของ อิตฺถิ ๆ สยกตฺตา ใน นิพฺพตฺติ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก
นฺนุเคเห วิสยาธาร ใน นิพฺพตฺติ ปุริโส สยกตฺตา ใน นิพฺพตฺติ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก เสฏฺฐิเคเห
วิสยาธาร ใน นิพฺพตฺติ ฯ

โส วิเสสน ของ ปุริโส ๆ สยกตฺตา ใน วิจริ และ ปาปฺถิ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก ภทฺเท
อาลปน อโยโย สยกตฺตา ใน ภวิสฺสตี ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก เหวํ ศัฟฺท กิริยาวิเสสน ใน
ภวิสฺสตี นฺนุทฺทารโก วิกติกตฺตา ใน ภวิสฺสตี อิติ ศัฟฺท สรูป ใน ปุทฺธิวจนสฺส ตสฺสา วิเสสน ของ
อิตฺติยา ๆ สมฺปทาน ใน ทินฺน- ปุทฺธิวจนสฺส ภาวาทิสมฺพนฺธ ใน ทินฺนตฺตา ๆ เหตุ ใน วิจริ นฺนุทฺธิ
สทฺตคตฺติยา เข้ากับ สทฺธิ ๆ ศัฟฺท กิริยาสมวาย ใน วิจริ จีณาสวตฺเตรสฺส สมฺปทาน ใน ทินฺน-
ทินฺนปฺปิตฺตฺตํ อวฺตฺตกมฺม ใน นิสฺสาย ๆ เหตุ ใน ปาปฺถิ อรหตฺตํ อวฺตฺตกมฺม ใน ปาปฺถิ ฯ

ปี ศัฟฺท อเปกฺขตฺถ เข้ากับ สา ๆ วิเสสน ของ นฺนุทฺธิตา ๆ สยกตฺตา ใน ปตฺติฏฺฐหิ ๆ
อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก ยา วิเสสน ของ คติ ๆ สยกตฺตา ใน โหติ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก เม
สามีสมฺพนฺธ ใน สามิกสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน คติ ๆ วิกติกตฺตา ใน โหติ เหวํ ศัฟฺท อวารณ
เข้ากับ สา ๆ วิเสสน ของ คติ ๆ สยกตฺตา ใน โหติ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก ปี ศัฟฺท อเปกฺขตฺถ
เข้ากับ มยฺหํ ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน คติ ๆ วิกติกตฺตา ใน โหติ อิติ ศัฟฺท อาการ ใน จินฺเตตฺวา ๆ
ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปพฺพชิตฺวา วิกฺขุณฺณํ สามีสมฺพนฺธ ใน สนฺติเก ๆ วิสยาธาร ใน ปพฺพชิตฺวา ๆ
ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปตฺติฏฺฐหิ อรหตฺเต อารฺท ใน ปตฺติฏฺฐหิ อิติ ศัฟฺท สมฺปาปนฺน ฯ **จบแก้ง**

อุคฺคเสณเสฏฺฐิปรุคฺควคฺคฺ สยกคฺคา ใน นิฎฺฐิตํ ๑
กิตฺตท กคฺคฺวจาก ๑

จุพฺพนุคฺคหปฺลฑิต วคฺค

จุพฺพนุคฺคหปฺลฑิตวคฺค วคฺคตมฺม ใน วุจฺจเต
มยา อนภิตกคฺคา ใน วุจฺจเต ๑ อาขุยาตบท กมฺมวจาก ๑

.....

สตฺถา สยกคฺคา ใน กเถสิ ๑ อาขุยาตบท กคฺคฺวจาก **วิคกมฺมถิตตฺส** สรูป อิติ ๑

ศัพท์ อาทยตุล ใน อิม ฌมฺเทศนํ อิม วิเสสน ของ ฌมฺเทศนํ ๆ อวุตตกมฺม ใน กเถสิ เขตวเน
วิสยธาร ใน วิหรนฺโต ๆ อพฺภนฺตรกิริยา ของ สตุถา เอกํ ๆ วิเสสน ของ ทหฺรภิกฺขุ ๆ อวุตตกมฺม
ใน อารพฺภ ๆ สฺมานกาลกิริยา ใน กเถสิ ฯ

กิริ ศัพท์ อนุสฺวตฺถ เอกํ ๆ วิเสสน ของ ทหฺรภิกฺขุ ๆ สยกตฺตา ใน ปวีติ ฯ อาขุยาตบท
กตฺตุวจาก สลากคฺเค อาธาร ใน คเหตุวา อตฺตโน ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน สลากํ ๆ อวุตตกมฺม ใน
คเหตุวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาทาย สลากยาคุ อวุตตกมฺม ใน อาทาย ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน
คนฺตุวา อาสนสาลํ สฺมปาปฺณิกมฺม ใน คนฺตุวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปวีติ ฯ

โส วิเสสน ของ ภิกฺขุ ๆ สยกตฺตา ใน อคฺมาสิ ฯ อาขุยาตบท กตฺตุวจาก ตตฺถ ๆ วิเสสน
ของ จาเน ฯ อาธาร ใน อลภิตฺวา อุกํ อวุตตกมฺม ใน อลภิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อคฺมาสิ
อุทกตฺถาย สฺมปทาน ใน อคฺมาสิ เอกํ วิเสสน ของ ฌมฺร ฯ สฺมปาปฺณิกมฺม ใน อคฺมาสิ ฯ

เอกา วิเสสน ของ กุมาริกา ๆ สยกตฺตา ใน อาห ฯ อาขุยาตบท กตฺตุวจาก ตตฺร วิเสสน
ของ ฌมฺเร ฯ วิสยธาร ใน อิตฺถิ ตํ วิเสสน ของ ทหฺรภิกฺขุ ๆ อวุตตกมฺม ใน ทิสฺวา ว ศัพท์ ๆ อวธารณ
เข้ากับ ทิสฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาห อฺปนฺนฺปนฺนสฺสเนหา วิเสสน ของ กุมาริกา

ภนฺเต อาลปนฺ ตุมฺเห สยกตฺตา ใน อาคฺจเฉยฺยถ ฯ อาขุยาตบท กตฺตุวจาก อตฺถ
ลกฺขณ ใน สติ ฯ ลกฺขณกิริยา ปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้ากับ ปฺน ศัพท์ กิริยาวิเสสน ใน อาคฺจเฉยฺยถ
ปานีเยน กรณ ใน อตฺถ เอว ศัพท์ อวธารณ เข้ากับ อธิ ฯ วิเสสน ของ จาเน ฯ อาธาร ใน
อาคฺจเฉยฺยถ อิติ ศัพท์ อาธาร ใน อาห ฯ

โส วิเสสน ของ ทหฺรภิกฺขุ ๆ สยกตฺตา ใน คจฺฉติ ฯ อาขุยาตบท กตฺตุวจาก ตโต วิเสสน
ของ กาลโต ฯ อปาทาน ใน ปฏฺจาย ฯ กิริยาวิเสสน ใน คจฺฉติ ยทา กาลสฺตตฺตมฺมี ใน ลภติ อตฺตา
สยกตฺตา ใน น ลภติ น ศัพท์ ปฏฺฐิสฺส ใน ลภติ ฯ อาขุยาตบท กตฺตุวจาก ปานีโย อวุตตกมฺม ใน
ลภติ ตทา กาลสฺตตฺตมฺมี ใน คจฺฉติ เอว ศัพท์ อวธารณ เข้ากับ ตตฺถ ๆ วิเสสน ของ จาเน ฯ อาธาร
ใน คจฺฉติ ฯ ปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้ากับ สว ๆ วิเสสน ของ กุมาริกา ๆ สยกตฺตา ใน เทติ ฯ

ใน อสมิ อิติ ศัพท์ สรรูป ใน วจเน ๑ ลกขณ ใน วุตเต ทหริภิกขุณา อนภิตกตตดา ใน วุตเต ๑
ลกขณกิริยา อจาริยุปชฌายานํ สามีสมฺพนฺธ ใน สนฺติกํ ๑ สมฺปาปฺณิกมม ใน นยีสํ ๑

ปี ศัพท์ อเปกขตฺต เข้กับ เต ๑ วิเสสน ของ อจาริยุปชฌายา ๑ สยกตฺตา ใน อโรเจสฺสุ
๑ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก ตํ วิเสสน ของ ทหริภิกขุ ๑ อวุตฺตกมม ใน เนตฺวา สตฺถุ สามีสมฺพนฺธ
ใน สนฺติกํ ๑ สมฺปาปฺณิกมม ใน เนตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อโรเจสฺสุ ตํ วิเสสน ของ อตฺถํ ๑
อวุตฺตกมม ใน อโรเจสฺสุ ๑

แก้ง สตฺถา สยกตฺตา ใน อภาสิ ๑ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก ภิกฺขุ อาลปน กิร ศัพท์
อนุสฺสวนตฺต ตฺวํ สยกตฺตา ใน อสิ ๑ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก สจฺจํ กิริยาวิเสสน ใน อสิ
อุกฺกณฺโติ วิกตฺกตฺตา ใน อสิ อิติ ศัพท์ อาการ ใน ปุจฺฉิตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วตฺวา อหํ
สยกตฺตา ใน อมฺหิ ๑ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก สจฺจํ กิริยาวิเสสน ใน อมฺหิ อุกฺกณฺโติ วิกตฺกตฺตา
ใน อมฺหิ อิติ ศัพท์ สรรูป ใน วจเน ๑ ลกขณ ใน วุตเต ทหริภิกขุณา อนภิตกตตดา ใน วุตเต ๑
ลกขณกิริยา ภิกขุ อาลปน ตฺวํ เหตุกตฺตา ใน วทาเปสิ ปุคฺคํ การิตกมม ใน วทาเปสิ ๑
อาขุยาตบท เหตุกตฺตฺวาจก กสฺมา เหตุ ใน วทาเปสิ มาทิสฺส กิตฺติ อารทฺธวิริยสฺส กิตฺติ วิเสสน ของ
พุทฺธสฺส ๑ สามีสมฺพนฺธ ใน สาสเน ๑ อาธาร ใน ปพฺพชิตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อวทาเปตฺวา
โสตาปนโน สรรูป ใน อิติ ๑ ศัพท์ อาการ ใน อวทาเปตฺวา สกทาคามิ สรรูป ใน อิติ ๑ ศัพท์ อาการ
ใน อวทาเปตฺวา วา สองศัพท์ ปทวิกปฺปตฺต เข้กับ โสตาปนโนติ และ สกทาคามิติ อตฺตานํ
อวุตฺตกมม ใน อวทาเปตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วทาเปสิ อุกฺกณฺโติ สรรูป ใน อิติ ๑ ศัพท์
อาการ ใน วทาเปสิ ภาริยํ วิเสสน ของ กมฺมํ ๑ วุตฺตกมม ใน กตํ ๑ กิตฺตบท กมฺมวาทก เต
อนภิตกตตดา ใน กตํ อิติ ศัพท์ อาการ ใน วตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปุจฺฉิตฺวา

ตฺวํ สยกตฺตา ใน อสิ ๑ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก กิการณา เหตุ ใน อสิ อุกฺกณฺโติ
วิกตฺกตตดา ใน อสิ อิติ ศัพท์ อาการ ใน ปุจฺฉิตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วตฺวา ภาเน อาลปน
เอกา วิเสสน ของ อิตฺถิ ๑ สยกตฺตา ใน อาห ๑ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก มํ อกตฺตกมม ใน อาห
เอวํ ศัพท์ กิริยาวิเสสน ใน อาห อิติ ศัพท์ สรรูป ใน วจเน ๑ ลกขณ ใน วุตเต ทหริภิกขุณา
อนภิตกตตดา ใน วุตเต ๑ ลกขณกิริยา

ภิกขุ อาลปน เอตํ วิเสสน ของ กิริยํ ๑ สยกตฺตา ใน โหติ ๑ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก

อนจรรย์ วิกติกตฤตา ใน โหติ ตสฺสา วิเสสน ของ อิตฺติยา ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน กิริยํ หิ ศัพท์
เหตุชดก ปุพฺเพ กาลสตฺตมึ ใน ปาเปสิ สา วิเสสน ของ อิตฺตี ๆ เหตุกตฤตา ใน ปาเปสิ ๆ
อาชฺยตบฺท กตฺตฺวาจก สกลสมฺพุทฺธิเป ภินฺนาธาร ใน อคฺคปณฺทิตํ ๆ อวฺตตฺกมฺม ใน ปหาย ๆ
ปุพฺพกาลกิริยา ใน อุปฺปาเตตฺวา ตมฺหุตฺตทิจฺจเก กิตฺติ เอกสฺมึ กิตฺติ วิเสสน ของ ปุริเสส ๆ พยาปิกัธาร
ใน สิเนหํ ๆ การิตกมฺม ใน อุปฺปาเตตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปาเปสิ ตํ วิเสสน ของ อคฺคปณฺทิตํ
ๆ การิตกมฺม ใน ปาเปสิ ชีวิตกขยํ อวฺตตฺกมฺม ใน ปาเปสิ อิติ ศัพท์ อาการ ใน วตฺวา ๆ
ปุพฺพกาลกิริยา ใน ยาจิโต ตสฺส วิเสสน ของ วตฺตฺสฺส ๆ ญฺจกมฺม ใน ปกาสนตฺถํ ๆ สมฺปทาน ใน
ยาจิโต ภิกฺขุหิ อนภิตกตฤตา ใน ยาจิโต ๆ วิเสสน ของ สตฺถา

อตีเต กิตฺติ จุพฺรณฺคฺคหปณฺทิตกาเล กิตฺติ กาลสตฺตมึ ใน มาริต- ตกฺกสิลาຍ် อาการ ใน
อคฺคเหตุวา ทิสปาโมกฺขสฺส วิเสสน ของ อากริยสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน สนฺติเก ๆ วิสยาธาร ใน
อคฺคเหตุวา สิปป์ อวฺตตฺกมฺม ใน อคฺคเหตุวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน คจฺจนตฺสฺส

เตน กิตฺติ ตฺถฺเจน กิตฺติ วิเสสน ของ อากริเยน ๆ อนภิตกตฤตา ใน ทินฺนํ ๆ วิเสสน ของ ธีตฺร
ๆ อวฺตตฺกมฺม ใน อาทาย ๆ สมานกาลกิริยา ใน คจฺจนตฺสฺส พาราณสี สมฺปาปฺณียกมฺม ใน
คจฺจนตฺสฺส ๆ วิเสสน ของ จุพฺรณฺคฺคหปณฺทิตสฺส เอกสฺมึ วิเสสน ของ อฏฺวิมุখে ๆ สมฺปาธาร ใน
ฆาเตตฺวา เอกฺกนปฺลฺลาสาຍ วิเสสน ของ กณฺเทหิ ๆ กรณ ใน ฆาเตตฺวา เอกฺกนปฺลฺลาส วิเสสน
ของ โจเร ๆ อวฺตตฺกมฺม ใน ฆาเตตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน คเหตุวา กณฺเทสฺส ลกฺขณ ใน จีเณสฺ
ๆ ลกฺขณกิริยา โจเรชฺชฺจกํ อวฺตตฺกมฺม ใน คเหตุวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปาเตตฺวา ญฺมียํ อุป
สิเลสิกาธาร ใน ปาเตตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วุตฺเต ภาทฺเต อาลปน ตฺवं สยกตฤตา ใน อาหาร
ๆ อาชฺยตบฺท กตฺตฺวาจก อสี อวฺตตฺกมฺม ใน อาหาร อิติ ศัพท์ สรฺูป ใน วจฺเนน ๆ ลกฺขณ ใน วุตฺเต
เตน วิเสสน ของ จุพฺรณฺคฺคหปณฺทิตเตน ๆ อนภิตกตฤตา ใน วุตฺเต ๆ ลกฺขณกิริยา

ตาย วิเสสน ของ อิตฺติยา ๆ อนภิตกตฤตา ใน มาริต- ตมฺหุตฺตทิจฺจโจเร พยาปิกัธาร ใน
สิเนหํ ๆ อวฺตตฺกมฺม ใน กตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน จเปตฺวา โจรสฺส สามีสมฺพนฺธ ใน หตฺเถ ๆ
อาธาร ใน จเปตฺวา อสิธฺรํ อวฺตตฺกมฺม ใน จเปตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน มาริต- โจเรน
ตฺติยาการิตกมฺม ใน มาริต- จุพฺรณฺคฺคหปณฺทิตสฺส ภาวาทิสมฺพนฺธ ใน -ภาว

วิกติกตฤตา ใน อสิ ตฺวํ สยกตฤตา ใน ปจฺจาคจฺฉ ๑ อาขุยาตบถ กตฺตฺวจาก
ลหุํ กิริยาวิเสสน ใน ปจฺจาคจฺฉ โภ อาลปน ตฺวํ เหตุกตฤตา ใน ตาเรหิ
๑ อาขุยาตบถ เหตุกตฺตฺวจาก จิปรุํ กิริยาวิเสสน ใน ตาเรหิ ปี ศัพท์
อเปกฺขตฺถ เข้ากัรบ มํ ๑ การิตกมฺม ใน ตาเรหิ อิทานิ กาลสตุตฺตมึ ใน
ตาเรหิ อิติ ศัพท์ สรุปร ใน ปจฺจมาคํ

โจโร สยกตฤตา ใน อาห ๑ อาขุยาตบถ กตฺตฺวจาก ทุตฺติยาคํ อวุตฺตกมฺม
ใน อาห โภติ สยกตฤตา ใน มินาติ ๑ อาขุยาตบถ กตฺตฺวจาก อสนฺนุตฺตํ
กิตฺติ อรุํ กิตฺติ วิเสสน ของ มํ ๑ อวุตฺตกมฺม ใน มินาติ จิรสฺนุตฺเตน
วิเสสน ของ ฐเวณ ๑ กรณ ใน มินาติ โภติ สยกตฤตา ใน นิมิเนยฺย ๑
อาขุยาตบถ กตฺตฺวจาก ปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้ากัรบ มยา ๑ กรณ ใน
นิมิเนยฺย อณฺณํ วิเสสน ของ ปรุสฺสํ ๑ อวุตฺตกมฺม ใน นิมิเนยฺย อหํ
สยกตฤตา ใน คมิสฺสํ ๑ อาขุยาตบถ กตฺตฺวจาก อิตฺโต วิเสสน ของ
จานฺโต ๑ อปาทาน ใน ทูตรํ ๑ วิเสสน ของ จานํ ๑ สมปาปฺปณฺิยกมฺม
ใน คมิสฺสํ อิติ ศัพท์ สรุปร ใน ทุตฺติยาคํ

สีกาโล สยกตฤตา ใน อาห ๑ อาขุยาตบถ กตฺตฺวจาก ตุตฺติยาคํ
อวุตฺตกมฺม ใน อาห อัยํ วิเสสน ของ อิตฺถึ ๑ สยกตฤตา ใน กโรติ ๑
อาขุยาตบถ กตฺตฺวจาก กา วิกติกตฤตา ใน หุตฺวา ๑ สมานกาลกิริยา
ใน กโรติ เอพคณฺิคมฺเพ อาธาร ใน กโรติ มหาสิยํ อวุตฺตกมฺม ใน
กโรติ นจฺจํ กิตฺติ คีตํ กิตฺติ ตาฬํ กิตฺติ สยกตฤตา ใน อตฺถิ ๑ อาขุยาตบถ
กตฺตฺวจาก น ศัพท์ ปฏฺิเสธนตฺถ อธิ วิเสสน ของ จาเน ๑ อาธาร ใน
อตฺถิ วา สามศัพท์ ปทวิกปฺปตฺถ เข้ากัรบ นจฺจํ คีตํ และ ตาฬํ สุตฺตมาหิตํ
วิเสสน ของ นจฺจํ คีตํ และ ตาฬํ สุตฺตโสณิ วิเสสน ของ โสภเน ๑
อาลปน ตฺวํ สยกตฤตา ใน ชคฺขมฺสิ ๑ อาขุยาตบถ กตฺตฺวจาก อนมฺหิกาเล
กาลสตุตฺตมึ ใน ชคฺขมฺสิ กิ เหตุ ใน ชคฺขมฺสิ นุ ศัพท์ ปุจฺจณตฺถ อิติ ศัพท์
สรุปร ใน ตุตฺติยาคํ

สา วิเสสนสน ของ อิตถึ ๆ สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก
จตุตฺถคาคํ อวฺตฺตกมฺม ใน อาห พาล กัถึ ทุมฺเมธ กัถึ วิเสสน ของ
สิคาล ชมฺพุก สลฺลววิเสสน ของ สิคาล ๆ อาลปน ตฺวํ สยกตฺตา ใน
อสิ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก อปฺปปลฺลโณ วิกตฺกตฺตา ใน อสิ ตฺวํ
สยกตฺตา ใน ฉายสิ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก ฉินฺโน วิเสสน ของ ตฺวํ
มจฺฉํ กัถึ เปสึ กัถึ ทฺติยาปาทาน ใน ฉินฺโน จ สองศัพฺพํ ปทสมฺมุจฺยตฺถ
เข้กับ มจฺฉํ และ เปสึ กปโณ อุปมาลฺิงฺคตฺถ วิย ศัพฺพํ อุปมาไซตก
เข้กับ กปโณ อิติ ศัพฺพํ สฺรูป ใน จตุตฺถคาคํ

สิคาลอ สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก ปลฺลจมาคาคํ
อวฺตฺตกมฺม ใน อาห วชฺชํ สยกตฺตา ใน โหติ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก
สุทฺถสฺสํ วิกตฺกตฺตา ใน โหติ อลฺลเวสํ วิเสสน ของ ชนानํ ๆ สามีสมฺพนฺธ
ใน วชฺชํ ปน ศัพฺพํ ปกฺขนฺตรไซตก วชฺชํ สยกตฺตา ใน โหติ ๆ อาขุยาตบท
กตฺตฺวาจก อตฺตโน สามีสมฺพนฺธ ใน วชฺชํ ทฺททสํ วิกตฺกตฺตา ใน โหติ
เอว ศัพฺพํ อวธารณธารณ เข้กับ ตฺวํ ๆ สยกตฺตา ใน ฉายสิ ๆ อาขุยาตบท
กตฺตฺวาจก ฉินฺนา วิเสสน ของ ตฺวํ ปตี กัถึ ชารํ กัถึ ทฺติยาปาทาน ใน
ฉินฺนา จ สองศัพฺพํ ปทสมฺมุจฺยตฺถ เข้กับ ปตี และ ชารํ ปี ศัพฺพํ
อเปกฺขตฺถ เข้กับ มํ ๆ ทฺติยาปาทาน ใน ฉายสิ อิติ ศัพฺพํ สฺรูป ใน
ปลฺลจมคาคํ

สา วิเสสน ของ อิตถึ ๆ สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก
จฺญจคาคํ อวฺตฺตกมฺม ใน อาห ชมฺพุก สลฺลววิเสสน ของ มิคฺรราช ๆ
อาลปน เอตํ วิเสสน ของ วตฺถุ ๆ สยกตฺตา ใน โหติ ๆ อาขุยาตบท
กตฺตฺวาจก เอวํ ศัพฺพํ อุปเมยฺยไซตก ตฺวํ สยกตฺตา ใน ภาสสิ ๆ
อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก ยถา ศัพฺพํ อุปมาไซตก สา วิเสสน ของ อหํ
ๆ สยกตฺตา ใน เหสฺสํ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก นฺน ศัพฺพํ
กิริยาวิเสสน ใน เหสฺสํ อิตฺโต วิเสสน ของ ฆานโต ๆ อปาทาน ใน

คนดูว่า ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน เหลสั ฆตตุ สามีสมนุช ใน วสานุคา
ๆ วิกติกตดา ใน เหลสั อิติ ศัพท สรูป ใน ฉฏฐคาลัง
สกโก สยกตดา ใน อาห ๆ อาขยาตบท กตตุวจาก โอสานคาลัง
อวุตตกมม ใน อาห โย วิเสสน ของ ปุคฺคโล ๆ สยกตดา ใน หเร ๆ
อาขยาตบท กตตุวจาก มตฺติกั วิเสสน ของ ถาลัง ๆ อวุตตกมม ใน
หเร โส วิเสสน ของ ปคฺคโล ๆ สยกตดา ใน หเร ๆ อาขยาตบท
กตตุวจาก ปี ศัพท อเปกขตฺถ เข้ากับ กัสมถาลัง ๆ อวุตตกมม ใน หเร
ปาป วุตตกมม ใน กตฺ ๆ กติบท กมฺมวจาก เอว ศัพท อวธารณ
เข้ากับ กตฺ ตยา อนภิตกตฺตา ใน กตฺ ตฺว สยกตดา ใน กริสฺสตี ๆ
อาขยาตบท กตตุวจาก ปี ศัพท อเปกขตฺถ เข้ากับ ปุน ๆ ศัพท กัตี เอว
ศัพท กัตี กิริยาวิเสสน ใน กริสฺสตี อิติ ศัพท สรูป ใน โอสานคาลัง อิติ
ศัพท สรูป ใน อิมํ ปญฺจนิปาเต จุฬนฺนคฺคหชาตกั

อิมํ วิเสสน ของ จุฬนฺนคฺคหชาตกั ปญฺจนิปาเต ภินฺนธาร ใน จุฬนฺนคฺคหชาตกั ๆ
การิตกมม ใน วิตฺถาเรตฺวา ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน วตฺวา

จุฬนฺนคฺคหปณฺฑิตอ สยกตดา ใน อโหสิ ๆ อาขยาตบท กตตุวจาก ตทา กาลสฺตตฺตมึ ใน
จุฬนฺนคฺคหปณฺฑิตอ ตฺว วิกติกตดา ใน อโหสิ เอตฺรหิ กาลสฺตตฺตมึ ใน อโหสิ สา วิเสสน ของ อิตฺถึ
ๆ สยกตดา ใน อโหสิ ๆ อาขยาตบท กตตุวจาก ตทา กาลสฺตตฺตมึ ใน อิตฺถึ อัย วิเสสน ของ
กุมาริกา ๆ วิกติกตดา ใน อโหสิ เอตฺรหิ กาลสฺตตฺตมึ ใน อโหสิ สกโก สยกตดา ใน อโหสิ ๆ
อาขยาตบท กตตุวจาก ตทา กาลสฺตตฺตมึ ใน สกโก สีคารูเปน กรณ ใน อาคนดูว่า ๆ ปุพพกาลกิริยา
ใน -การโก ตสฺสา วิเสสน ของ อิตฺถิยา ๆ ฉฏฐกมม ใน นิคฺคห- นิคฺคหการโก กัตี เทวราชา กัตี
วิเสสน ของ สกโก เอว ศัพท อวธารณ เข้ากับ อหํ ๆ วิกติกตดา ใน อโหสิ เอตฺรหิ กาลสฺตตฺตมึ ใน
อโหสิ อิติ ศัพท อาการ ใน วตฺวา ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน โววิทฺวา สา วิเสสน ของ อิตฺถึ ๆ
สยกตดา ใน โวโรเปสิ ๆ อาขยาตบท กตตุวจาก เอว ศัพท กิริยาวิเสสน ใน โวโรเปสิ ตมฺหุตฺตทิกฺขุจเก
กัตี เอกสฺมึ กัตี วิเสสน ของ ปุริเสฯ พฺยาปีการใน สีเนเหน ๆ กรณ ใน โวโรเปสิ สกฺลขมฺพุทฺตีเป
ภินฺนธาร ใน อคฺคปณฺฑิตํ ๆ อวุตตกมม ใน โวโรเปสิ ชีวตา อปาทาน ใน โวโรเปสิ

ภิกขุ อาลปน ตรี สยกตฺตา ใน วิหฺร ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก ตํ วิเสสน ของ อิตฺถิ ๆ
อวฺตฺตกมฺม ใน อารพฺภ ๆ สมานกาลกิริยา ใน อุปฺปนฺนํ ๆ วิเสสน ของ ตณฺหํ ตว ภาวาทิสมฺพนฺธ
ใน ตณฺหํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน ฉินฺหิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วิหฺร

อิตฺติ ศักฺพฺท อาการ ใน โววิทฺตฺวา ตํ วิเสสน ของ ภิกขุ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน โววิทฺตฺวา ๆ
ปุพฺพกาลกิริยา ใน เทเสนฺโต อุตฺตรํ กิริยาวิเสสน ใน เทเสนฺโต ธมฺมํ อวฺตฺตกมฺม ใน เทเสนฺโต ๆ
อพฺภนฺตรกิริยา ของ สตฺถา อีมา วิเสสน ของ คาลา ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน อภาสิ

ตณฺหา สยกตฺตา ใน ปวทฺตฺติ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก วิตกฺกมฺมิตฺตฺส

กิตฺติ ติพฺพราคสฺส กิตฺติ สุภานฺนุสฺสีโน กิตฺติ วิเสสน ของ ชนฺตฺโน ๆ สมฺปทาน

ใน ปวทฺตฺติ ภิกฺขุ กิริยาวิเสสน ใน ปวทฺตฺติ เอโส วิเสสน ของ

ปุคฺคโล ๆ สยกตฺตา ใน กโรติ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก โข ศักฺพฺท

ปทฺปฺรณ ทพฺหํ วิกตฺติกตฺตา ใน กโรติ พนฺธํ อวฺตฺตกมฺม ใน กโรติ ๆ จ

ศักฺพฺท ปกฺขนฺตรชฺตก โย วิเสสน ของ ภิกขุ ๆ เหตุกตฺตา ใน ภาวยติ

ๆ อาขุยาตบท เหตุกตฺตฺวาจก วิตกฺกุปฺสเม อธาร ใน รัตติ ๆ วิกตฺติกตฺตา

ใน หุตฺวา ๆ สมานกาลกิริยา ใน ภาวยติ อสุภํ การิตกมฺม ใน ภาวยติ

สทา กาลสฺตฺตมฺมํ ใน สโต ๆ วิเสสน ของ ภิกขุ เอโส วิเสสน ของ ภิกขุ

ๆ สยกตฺตา ใน พฺยนฺติกาหติ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก โข ศักฺพฺท

ปทฺปฺรณ เอโส วิเสสน ของ ภิกขุ ๆ สยกตฺตา ใน ฉินฺหิตฺติ ๆ อาขุยาตบท

กตฺตฺวาจก มารพนฺธํ อวฺตฺตกมฺม ใน ฉินฺหิตฺติ อิตฺติ ศักฺพฺท สฺรูป ใน อีมา

คาลา ๆ

ตตฺถ วิเสสน ของ ปเทสุ ๆ นิทฺธารณ ใน ปทสฺส **วิตกฺกมฺมิตฺตฺส** สฺรูป ใน อิตฺติ ๆ ศักฺพฺท

สฺรูป ใน ปทสฺส ๆ นิทฺธารณฺนํ และ สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺถ

กามวิตกฺกาทฺหิ กิตฺติ ตีหิ กิตฺติ วิเสสน ของ วิตกฺเกหิ ๆ อนภิตฺติกตฺตา ใน นิมฺมิตฺตฺส ๆ

วิเสสน ของ ชนฺตฺโน อิตฺติ ศักฺพฺท สฺรูป ใน อตฺถ ๆ ลิงฺคตฺถ ๆ

ติพฺพราคสฺส สฺรูป ใน อิตฺติ ๆ ศักฺพฺท สฺรูป ใน ปทสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺถ

พหฺลราคสฺส วิเสสน ของ ชนฺตฺโน อิตฺติ ศักฺพฺท สฺรูป ใน อตฺถ ๆ ลิงฺคตฺถ ๆ

สุภานุปลิว สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ สรูป ใน ปทสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺโถ อภิچارมฺมเนสุ
อาธาร ใน วิสฺสฺส- สุภนิมิตฺตคคาหาทิวเสน กรณ ใน วิสฺสฺส- วิสฺสฺสจฺมานสตาย เหตุ ใน
อนุปฺสฺสนตฺสส สุกฺ สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ สรูป ใน อารมฺมณฺ์ ๆ อวฺตตกมฺม ใน อนุปฺสฺสนตฺสส ๆ
วิเสสน ของ ชนฺตฺโน อิติ ศัพท์ สรูป ใน อตฺโถ ๆ ลิงฺคตฺถ ๑

คณฺหา สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ สรูป ใน ปทสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺโถ ฉานาทีสุ วิเสสน
ของ ฌมฺเมสุ ๆ นิทฺธารณ ใน เอกปี ฌมฺมชาตฺ ปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้ากัป์ เอก์ ๆ วิเสสน ของ
ฌมฺมชาตฺ ๆ นิทฺธารณีย และ สยกตฺตา ใน น วทฺตฺติ น ศัพท์ ปฺภูเสธ ใน วทฺตฺติ ๆ อาขุยาตบท
กตฺตฺวาจก เหวรูปตฺส วิเสสน ของ ชนฺตฺโน ๆ สมฺปทาน ใน วทฺตฺติ อลฺโข ศัพท์ อรุจิสฺสูจนตฺถ
จทวาริกตฺถหา สยกตฺตา ใน วทฺตฺติ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก ภิโย ภิริยาวิเสสน ใน วทฺตฺติ
อิติ สรูป ใน อตฺโถ ๆ ลิงฺคตฺถ ๑

เฮส โข สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ สรูป ใน ปทสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺโถ เฮส วิเสสน
ของ ปุคฺคโล ๆ สยกตฺตา ใน กโรติ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก โข ศัพท์ วจนาลงฺการ ตณฺหาพฺนฺธน์
อวฺตตกมฺม ใน กโรติ นาม ศัพท์ สลฺยาไซตฺก เข้ากัป์ ธิร์ ๆ วิกตฺกมฺม ใน กโรติ อิติ ศัพท์ สรูป
ใน อตฺโถ ๆ ลิงฺคตฺถ ๑

วิกฺกุปฺสเม สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ สรูป ใน ปทสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺโถ มิจฺจาวิตกฺกานํ
ภาวาทีสมฺพนฺธ ใน วูปสม- วูปสมสงฺขาเต วิเสสน ของ ปจฺมชฺฌาเน ทสฺสุ วิเสสน ของ อสุภฺเส
ๆ นิทฺธารณ ใน ปจฺมชฺฌาเน ๆ นิทฺธารณีย และ อาธาร ใน รโต อิติ ศัพท์ สรูป ใน อตฺโถ ๆ
ลิงฺคตฺถ ๑

สทา สโต สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ สรูป ใน ปททวฺยสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺโถ โย วิเสสน
ของ ภิกฺขุ ๆ เหตุกตฺตา ใน ภาเวติ ๆ อาขุยาตบท เหตุกตฺตฺวาจก เอตฺถ วิเสสน ของ ปมฺชฺฌาเน
ๆ อาธาร ใน อภิโรโต ๆ วิกตฺกตฺตา ใน หุตฺวา ๆ สมานกาลภิริยา ใน ภาเวติ นิจจํ ภิริยาวิเสสน
ใน อุปฺภูจิตฺ- อุปฺภูจิตฺสฺสตีตฺตย เหตุ ใน สโต ๆ วิเสสน ของ ภิกฺขุ ตํ วิเสสน ของ อสุภฺชฺฌานํ ๆ
การิตกมฺม ใน ภาเวติ อิติ ศัพท์ สรูป ใน อตฺโถ ๆ ลิงฺคตฺถ ๑

พฺยฺนฺตฺกาทฺติ สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ สรูป ใน ปทสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺโถ เฮส
วิเสสน ของ ภิกฺขุ ๆ สยกตฺตา ใน กริสฺสตี ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก ติสฺสุ วิเสสน ของ ภเวสุ ๆ

วิสาขาร ใน อุปุชฺชนกํ ๑ วิเสสน ของ ตณฺหํ ๑ อวุตฺตกมฺม ใน กริสฺสติ วิคตํ วิกติกมฺม ใน กริสฺสติ อิติ ศัพท์ สรูป ใน อตฺโถ ๑ ลิงฺคตฺถ ๑

मारपुनरु สรูป ใน อิติ ๑ ศัพท์ สรูป ใน ปทสฺส ๑ สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺโถ เอโส วิเสสน ของ ภิกฺขุ สยกตฺตา ใน ฉินฺทิสฺสติ ๑ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก เตญฺมิกวญฺญสงฺขาตํ วิเสสน ของ มารพุนฺธํ ปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้ากับ มารพุนฺธํ ๑ อวุตฺตกมฺม ใน ฉินฺทิสฺสติ อิติ ศัพท์ สรูป ใน อตฺโถ ๑ ลิงฺคตฺถ ๑ **(จบเก็ง)**

เทสนาวสาเน กาลสฺตตฺตมึ ใน ปติฏฺฐหิ โส วิเสสน ของ ภิกฺขุ ๑ สยกตฺตา ใน ปติฏฺฐหิ ๑ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก โสตาปตฺติฝเล อารฺธ ใน ปติฏฺฐหิ ๑ เทสนา สยกตฺตา ใน อโหสิ ๑ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก ปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้ากับ สมฺปตฺตานํ ๑ วิเสสน ของ ชนानํ ๑ สมฺปทาน ใน อโหสิ สาทฺถิกา วิกติกตฺตา ใน อโหสิ อิติ ศัพท์ สมฺปนฺน ๑

จุพฺชนุกฺกหปณฺฑิตฺวตฺถุ สยกตฺตา ใน นิฏฺฐิตํ ๑

กิตบท กตฺตฺวาจก ๑

मार वदु

मारवदु วุตฺตกมฺม ใน วุจฺเจเต

มยา อนภิตฺตกตฺตา ใน วุจฺเจเต ๑ อาขุยาตบท กมฺมวาทก ๑

.....

สตฺถา สยกตฺตา ใน กเถสิ ๑ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก **นิฏฺฐํ คโต** สรูป ใน อิติ ๑ ศัพท์ อาทยตฺถ ใน อิมํ ฌมฺมเทสนํ ๑ อิมํ วิเสสน ของ ฌมฺมเทสนํ ๑ อวุตฺตกมฺม ใน กเถสิ เชตฺวเน วิสาขาร ใน วิหรนฺโต อพฺภนฺตรกิริยา ของ สตฺถา มารุ อวุตฺตกมฺม ใน อารพฺก ๑ สมานกาลกิริยา ใน กเถสิ ๑

หิ ศัพท์ สงเขปไซตค เอกทิวส์ กาลสตุตมี ใน วุฏจาเปสฺสู สมพหุลา วิเสสน ของ เถรา
ๆ เหตุกตุตา ใน วุฏจาเปสฺสู ๑ อาขยาตบท เหตุกตุตฺวาจก วิกาเล กาลสตุตมี ใน ปวิสิตฺวา
เชตวณมหาวิหารี สมปาปฺณียกมฺม ใน ปวิสิตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน คนฺตฺวา ราชฺลตฺเถรสฺส
สามีสมฺพนฺธ ใน วสนฺนฺจานํ ๑ สมปาปฺณียกมฺม ใน คนฺตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วุฏจาเปสฺสูตีวิเส
สน ของ ราชฺลตฺเถร ๑ การิตกมฺม ใน วุฏจาเปสฺสู ๑

โส วิเสสน ของ ราชฺลตฺเถโร ๑ สยกตุตา ใน นิปฺชฺชิ ๑ อาขยาตบท กตุตฺวาจก อณฺณตฺถ
วิเสสน ของ จาเน๑ อาธาร ใน อปฺสฺสนโต วสนฺนฺจานํ อวฺตฺตกมฺม ใน อปฺสฺสนโต ๑ อพฺภนฺตรกิริยา
ของ ราชฺลตฺเถโร คนฺตฺวา ปุพฺพกาลกิริยา ใน นิปฺชฺชิ ตถาคตฺสฺส สามีสมฺพนฺธ ใน คนฺธกฺกุฎฺยา ๑
สามีสมฺพนฺธ ใน ปมฺเข ๑ อาธาร ใน นิปฺชฺชิ ๑

ตทา กาลสตุตมี ใน อโหสิ โส กิตฺตี อายสฺมา กิตฺตี วิเสสน ของ ราชฺลตฺเถโร ๑ สยกตุตาใ
น อโหสิ ๑ อาขยาตบท กตุตฺวาจก อรหฺตฺตํ อวฺตฺตกมฺม ใน ปฺตฺโต ๑ วิเสสน ของ ราชฺลตฺเถโร
ว ศัพท์ อวธารณ เข้ากั๊บ อวฺสฺสิโก๑ วิกติกตุตา ใน อโหสิ ๑

วสวตฺตี สลฺลววิเสสน ของ มาโร ๑ สยกตุตา ใน จินฺเตสิ ๑ อาขยาตบท กตุตฺวาจก
ภวเน วิสยธาร ใน จิตฺ อเว ศัพท์ อวธารณ เข้ากั๊บ จิตฺ ๑ วิเสสน ของ มาโร ตํ กิตฺตี อายสฺมนฺตํ
กิตฺตี วิเสสน ของ ราชฺลตฺเถร ๑ อวฺตฺตกมฺม ใน ทิสฺวา คนฺธกฺกุฎฺยปมฺเข อาธาร ใน นิปฺนฺนํ ๑ วิเสสน
ของ ราชฺลตฺเถร ทิสฺวา ปุพฺพกาลกิริยา ใน จินฺเตสิ รุชนกา วิเสสน ของ องฺคฺลี ๑ สยกตุตา ใน
นิปฺนฺนา ๑ กิตบท กตุตฺวาจก โคตมฺสฺส วิเสสน ของ สมณฺสฺส ๑ สามีสมฺพนฺธ ใน รุชนกา พหิ
อาธาร ใน นิปฺนฺนา สมโณ สยกตุตา ใน นิปฺนฺโน๑ กิตบท กตุตฺวาจก สยํ กิริยาวิเสสน ใน นิปฺนฺโน
อตฺโตคนฺธกฺกุฎฺย วิสยธาร ใน นิปฺนฺโน สมโณ สยกตุตา ใน ภวิสฺสติ ๑ อาขยาตบท กตุตฺวาจก
องฺคฺลฺยา ลกฺขณ ใน ปิพฺยมานาย มยา อนภิตกตุตา ใน ปิพฺยมานาย ๑ ลกฺขณกิริยา สยํ
กิริยาวิเสสน ใน ปิพฺโต ๑ วิกติกตุตา ใน ภวิสฺสติ อิติ ศัพท์ อาการ ใน จินฺเตสิ ๑

โส วิเสสน ของ มาโร ๑ สยกตุตา ใน รวิ ๑ อาขยาตบท กตุตฺวาจก มหนฺตํ วิเสสน ของ
หตฺติราชวณฺณ ๑ อวฺตฺตกมฺม ใน อภินมฺมินิตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อากมฺม ๑ ปุพฺพกาลกิริยา
ใน ปริกฺขิปิตฺวา โสณฺทาย กรณ ใน ปริกฺขิปิตฺวา เถรสฺส สามีสมฺพนฺธ ใน มตฺถกํ ๑ อวฺตฺตกมฺม

ใน ปริกขิปีตวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน รัวี มหนฺเตน วิเสสน ของ สทฺเทน ๆ กรณ ใน รัวี โกลฺยจรวํ
กิริยาวิเสสน ใน รัวี ฯ

(แก้ง) สตุถา สยกตฺตา ใน อภาสิ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก คณฺฐกฺกุญฺญิ วิสยาธาร ใน
นิปฺนโน ๆ วิเสสน ของ สตุถา ตสฺส วิเสสน ของ หตฺถิโน ๆ ภาวาทิสมฺปนฺน ใน -ภาวํ มารภาวํ
อวฺตุตฺตกมฺม ใน ฌตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วัตฺวา

มาร อาลปน อปี ศัพฺท อเปกฺขตฺถ เขวักฺก สตฺสทฺสเสน ๆ อนภิทกตฺตา ใน น สกฺกา น
ศัพฺท ปฏฺิเสธ ใน สกฺกา ๆ กิริยาบท ภาวจาก ตาทิสานํ วิเสสน ของ ปุคฺคฺลนํ ๆ สามีสมฺปนฺน
ใน สตฺสทฺสเสน มม สามีสมฺปนฺน ใน ปุคฺคฺตสฺส ๆ สมฺปทาน ใน อุปฺปาเทตฺถุ ฌยํ การิตกมฺม ใน
อุปฺปาเทตฺถุ ตุมตฺถสมฺปทาน ใน สกฺกา หิ ศัพฺท เหตุไซตฺถก ปุคฺโต สยกตฺตา ใน โหติ ๆ อาขยาตบท
กตฺตฺวาจก เม สามีสมฺปนฺน ใน ปุคฺโต อสนฺตาสี กิติ วัตฺตณฺโห กิติ มหาวิริโย กิติ มหาปฺลโย กิติ
วิกตฺติกตฺตา ใน โหติ อิติ ศัพฺท อการ ใน วัตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อภาสิ อีมา วิเสสน ของ
คธา ๆ อวฺตุตฺตกมฺม ใน อภาสิ

โย วิเสสน ของ ปุคฺโล ๆ สยกตฺตา ใน อจฺฉินฺทิ ๆ อาขยาตบท
กตฺตฺวาจก นิฏฺจํ อวฺตุตฺตกมฺม ใน คโต ๆ กิติ อสนฺตาสี กิติ วัตฺตณฺโห กิติ
อนฺจฺฉณ กิติ วิเสสน ของ ปุคฺโล ภาวสฺถลนํ อวฺตุตฺตกมฺม ใน อจฺฉินฺทิ
อนฺติโม กิติ อัย กิติ วิเสสน ของ สมฺมุสฺสโย ๆ ลิงฺคตฺถ ตสฺส วิเสสน ของ
ปุคฺคฺลสฺส ๆ สามีสมฺปนฺน ใน สมฺมุสฺสโย

โย วิเสสน ของ ๆ ปุคฺโล สยกตฺตา ใน ชลฺยา ๆ อาขยาตบท
กตฺตฺวาจก วัตฺตณฺโห กิติ อนาทานํ กิติ นิรฺตฺติปทโกวิทํ กิติ วิเสสน
ของ ปุคฺโล อกฺขรณํ สมฺมุสฺสโย ใน สนฺนิปาตํ (อกฺขรณํ) สามีสมฺปนฺน
ใน ปุพฺพปฺรานิ โส กิติ ปุพฺพปฺรานิ กิติ อวฺตุตฺตกมฺม ใน ชลฺยา
จ สองศัพฺท ปทสมฺมุจฺจยตฺถ เขวักฺก อกฺขรณํ สนฺนิปาตํ และ อกฺขรณํ
ปุพฺพปฺรานิ โส กิติ อนฺติมสาร์โร กิติ วิเสสน ของ ปุคฺโล ๆ อวฺตุตฺตกมฺม ใน
น วุจฺจติ มยา อนภิทกตฺตา ใน วุจฺจติ ๆ อาขยาตบท กมฺมวาก เว ศัพฺ
ท ปทปฺรุณ มหาปฺลโย (มหาปฺริโส) สรฺูป ใน อิติ ๆ ศัพฺท อการ

ใน วุจติ อิติ ศัพท์ สรูป ใน อีมา คาค ๑

ตตถ วิเสสน ของ ปเทศุ ๆ นิพธารณ ใน ปททวยสส **นิฏฺจ คโต** สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ สรูป ใน ปททวยสส ๆ นิพธารณีย และ สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺโถ อรหตฺตํ ลิงฺคตถ อิมสฺมี วิเสสนของ สาสเน ๆ ภินฺนาราร ใน ปพฺพชิตานํ ๆ ภาวาทิสมฺพนฺธ ใน นิฏฺจ นาม ศัพท์ สลฺยาไซตก เข้กับ นิฏฺจ ๆ วิเสสน ของ อรหตฺตํ ตํ วิเสสน ของ อรหตฺตํ อวฺตตกมฺม ใน คโต และ ปตฺโต ๆ วิเสสน ของ ปุคฺคโล คโต วิวริย ใน ปตฺโต ๆ วิวณฺ อิติ ศัพท์ สรูป ใน อตฺโถ ๆ ลิงฺคตถ ๑

อสนฺคาสี สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ สรูป ใน ปทสฺส สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺโถ อพฺภนฺตเร ภินฺนาราร ใน สนฺคาสานํ รากสนฺคาสานํ วิเสสน ของ สนฺคาสานํ ภาวาทิสมฺพนฺธ ใน อภาเวน ๆ เหตุ ใน อสนฺตสฺโก ๆ วิเสสน ของ ปุคฺคโล อิติ ศัพท์ สรูป ใน อตฺโถ ๆ ลิงฺคตถ ๑

อจฺฉินฺทิ ภาวสฺถลานิ สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ สรูป ใน คากาปาทสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺโถ ปุคฺคโล สยกตฺตา ใน อจฺฉेषฺชิ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ปี ศัพท์ อเปกฺขตถ เข้กับ สพฺพานิ ๆ วิเสสน ของ ภาวามิสฺถลานิ ๆ อวฺตตกมฺม ใน อจฺฉेषฺชิ อิติ ศัพท์ สรูป ใน อตฺโถ ๆ ลิงฺคตถ ๑

สมฺมสฺสโย สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ สรูป ใน ปทสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺโถ เทโห ลิงฺคตถ อัย ก็ดี อนฺติโม ก็ดี วิเสสน ของ เทโห ตสฺส วิเสสน ของ ปุคฺคลสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน เทโห อิติ ศัพท์ สรูป ใน อตฺโถ ๆ ลิงฺคตถ ๑

อนาทาโน สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ สรูป ใน ปทสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺโถ ขนฺธาทีสุ วิเสสน ของ ฐมเมสฺสุ ๆ ภินฺนาราร ใน นิคฺคทฺโณ วิเสสน ของ ปุคฺคโล อิติ ศัพท์ สรูป ใน อตฺโถ ๆ ลิงฺคตถ ๑

นินฺรุคฺคิปทโกวิท สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ สรูป ใน คากาปาทสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺโถ นินฺรุคฺคิยญจ เสสฺปเทสฺสุ จ สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ สรูป ใน จตฺตฺสฺปี ปฏิสฺมภิทาสฺสุ ปี ศัพท์ อเปกฺขตถ เข้กับ จตฺตฺสฺ ๆ วิเสสน ของ ปฏิสฺมภิทาสฺสุ ๆ ภินฺนาราร ใน เจโก ๆ วิเสสน ของ ปุคฺคโล อิติ ศัพท์ สรูป ใน อตฺโถ ๆ ลิงฺคตถ ๑

อกุขราน์ สนธิปาต๋ ษลญา ปุพพพราณี จ สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ สรูป ใน
กาลาปาท - ทวยสสุ ๆ สามีสมพณฺฐ ใน อตุโถ ปุคฺคโล สยกตฺตา ใน ชานาติ กิริยาเจ็ดบท ๆ
อาขุยาตบท กตฺตุวาจก อกุขราน์ สมุหสมพณฺฐ ใน สนธิปาต- สนธิปาตสงฺฆาตํ วิเสสน ของ
อกุขรปฺปิตฺถํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน ชานาติ ปุพพกฺขเรน กัถิ อปรกฺขเรน กัถิ กรณ ใน ชานาติ อปรกฺขร
กัถิ ปุพพกฺขร กัถิ อวุตฺตกมฺม ใน ชานาติ จ สองศัพท์ วากฺยสมุจฺจยตฺถ เข้ากับ อกุขราน์
สนธิปาตสงฺฆาตํ อกุขรปฺปิตฺถํ ชานาติ และ ปุพพกฺขเรน อปรกฺขร อปรกฺขเรน ปุพพกฺขร ชานาติ
ปุพพกฺขเรน กรณ ใน ชานาติ อปรกฺขร อวุตฺตกมฺม ใน ชานาติ นาม ศัพท์ สลฺยาโชตก เข้ากับ
ชานาติ อาทิมฺหิ ลกฺขณ ใน ปลฺยาเยมาเน ๆ ลกฺขณกิริยา มชฺฌปรีโยสานิสฺสุ ลกฺขณ ใน
อปฺปลฺยาเยมาเนสฺสุ ๆ ลกฺขณกิริยา ปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้ากับ อปฺปลฺยาเยมาเนสฺสุ อิทํ วิเสสน
ของ อกุขร ๆ สยกตฺตา ใน โหติ ๆ อาขุยาตบท กตฺตุวาจก อิเมสํ วิเสสน ของ อกุขราน์ ๆ
สามีสมพณฺฐ ใน มชฺฌ ๆ วิกตฺติกตฺตา ใน โหติ

อิทํ วิเสสน ของ อกุขร ๆ สยกตฺตา ใน โหติ ๆ อาขุยาตบท กตฺตุวาจก (อิเมสํ วิเสสน ของ
อกุขราน์) ๆ สามีสมพณฺฐ ใน ปรีโยสานํ ๆ วิกตฺติกตฺตา ใน โหติ อิติ ศัพท์ อาการ ใน ชานาติ
ปุพพกฺขเรน อปรกฺขร ชานาติ นาม วิวริย ใน อาทิมฺหิ ปลฺยาเยมาเน ๆ เปฯ อิทํ ปรีโยสานนฺติ
ชานาติ ๆ วิวรรณ อปรกฺขเรน กรณ ใน ชานาติ ปุพพกฺขร อวุตฺตกมฺม ใน ชานาติ นาม ศัพท์
สลฺยาโชตก เข้ากับ ชานาติ อนฺเต ลกฺขณ ใน ปลฺยาเยมาเน ๆ ลกฺขณกิริยา อาทิมชฺฌิสฺสุ ลก
ขณ ใน อปฺปลฺยาเยมาเนสฺสุ ๆ ลกฺขณกิริยา ปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้ากับ อปฺปลฺยาเยมาเนสฺสุ อิทํ
วิเสสน ของ อกุขร ๆ สยกตฺตา ใน โหติ ๆ อาขุยาตบท กตฺตุวาจก อิเมสํ วิเสสน ของ อกุขราน์
ๆ สามีสมพณฺฐ ใน มชฺฌ ๆ วิกตฺติกตฺตา ใน โหติ อัย วิเสสน ของ อกุขโร ๆ สยกตฺตา ใน โหติ ๆ
อาขุยาตบท กตฺตุวาจก (อิเมสํ วิเสสน ของ อกุขราน์) ๆ สามีสมพณฺฐ ใน อาทิ ๆ วิกตฺติกตฺตา ใน
โหติ อิติ ศัพท์ อาการ ใน ชานาติ

มชฺฌ ลกฺขณ ใน ปลฺยาเยมาเน ๆ ลกฺขณกิริยา อาทิปรีโยสานิสฺสุ ลกฺขณ ใน
อปฺปลฺยาเยมาเนสฺสุ ๆ ลกฺขณกิริยา ปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้ากับ อปฺปลฺยาเยมาเนสฺสุ อัย วิเสสน
ของ อกุขโร ๆ สยกตฺตา ใน โหติ ๆ อาขุยาตบท กตฺตุวาจก อิเมสํ วิเสสน ของ อกุขราน์ ๆ
สามีสมพณฺฐ ใน อาทิ ๆ วิกตฺติกตฺตา ใน โหติ

อัย วิเสสน ของ อกฺขโร ๆ สยกตฺตา ใน โหติ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก (อิมสํ วิเสสน ของ อกฺขรานํ) ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน อนฺโต ๆ วิกิตฺกตฺตา ใน โหติ อิติ ศัพท์ อาการ ใน ชานาติ เอว ศัพท์ อวธารณฺธรรณ เข้ากับ ชานาติ อปรกฺขเรน ปุพฺพกฺขรํ ชานาติ นาม วิวริย ใน อนฺเต ปรุณฺยาชมาเน ฯ เปฯ ชานาติเอว ๆ วิวรณ อิติ ศัพท์ สรูป ใน อตฺโถ ๆ ลิงฺคตฺถ ฯ

มหาปฺลฺโย สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ อาทยตฺถ ใน ปทสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺโถ เอโส กิตฺติ จิตฺตฺสโร กิตฺติ วิเสสน ของ ปุคฺคโล ๆ อวฺตุตฺถกมฺม ใน วุจฺจติ กิริยาสองบถ ภควตา อนภิตฺถกตฺตา ใน วุจฺจติ กิริยาสองบถ ๆ อาขุยาตบถ กมฺมวาทก โภกฺขิยฺ อาการ ใน จิต- มหฺนฺตานํ วิเสสน ของ อตฺถธมฺมนิรฺตฺติปฺปฏิภาณํ และ ธมฺมานํ สื่ลฺกขณฺธาทีนํ วิเสสน ของ ธมฺมานํ อตฺถธมฺมนิรฺตฺติ ปฺปฏิภาณํ กิตฺติ ธมฺมานํ กิตฺติ ญฺจฺจิกมฺม ใน ปรีคฺคาทิกาย จ ศัพท์ ปทสมฺจฺจยตฺถ เข้ากับ มหฺนฺตานํ อตฺถธมฺมนิรฺตฺติปฺปฏิภาณํ และ สื่ลฺกขณฺธานํ ปรีคฺคาทิกาย วิเสสน ของ ปรุณฺยาช ฯ ก รณ ใน สมฺนฺนาคต- สมฺนฺนาคตฺตฺตา เหตุ ใน วุจฺจติ มหาปฺลฺโย สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ อาการ ใน วุจฺจติ สารีปฺตฺต อาลปน อหํ สยกตฺตา ใน วทามิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก โห ศัพท์ ว จนาตฺถการ วิมฺุตฺตจิตฺตํ วิเสสน ของ ปุคฺคลํ ๆ อวฺตุตฺถกมฺม ใน วทามิ มหาปฺริโส สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ อาการ ใน วทามิ อิติ ศัพท์ สรูป ใน วจนฺโต ๆ ตติยาวิเสสน ใน วุจฺจติ วิมฺุตฺตจิตฺตตฺตาย เหตุ ใน วุจฺจติ มหาปฺริโส สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ อาการ ใน วุจฺจติ จ สองศัพท์ วากฺยสมฺจฺจยตฺถ เข้ากับ มหฺนฺตานํ อตฺถธมฺมนิรฺตฺติปฺปฏิภาณํ สื่ลฺกขณฺธาทีนํ ปรีคฺคาทิกาย ปรุณฺยาช สมฺนฺนาคตฺตฺตา มหาปฺลฺโย (อิติ วุจฺจติ) และ วิมฺุตฺตจิตฺตํ ขวาทํ สารีปฺตฺต มหาปฺริโสติ วทามิติ วจนฺโต วิมฺุตฺตจิตฺตตฺตาย มหาปฺริโสติ วุจฺจติ อิติ ศัพท์ สรูป ใน อตฺโถ ๆ ลิงฺคตฺถ ฯ **(จบเก็ง)**

เทสนาวสานเณ กาลสฺตฺตมฺมี ใน ปาปฺณิสฺสุ พหุ วิเสสน ของ ชนา ๆ สยกตฺตา ใน ปาปฺณิสฺสุ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก โสตาปตฺติผลาทีนํ วิเสสน ของ อริยฺพลานิ ๆ อวฺตุตฺถกมฺม ใน ปาปฺณิสฺสุ ฯ ปาปีมา วิเสสน ของ มารโ ปิ ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้ากับ มารโ ๆ สยกตฺตา ใน อนฺตรธาธิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก โคตโม วิเสสน ของ สมฺโณ ๆ สยกตฺตา ใน ชานาติ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก มํ อวฺตุตฺถกมฺม ใน ชานาติ อิติ ศัพท์ อาการ ใน จินฺเตตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อนฺตรธาธิ เอว ศัพท์ อวธารณ เข้ากับ ตตฺถ ๆ วิเสสน ของ จาเน ๆ อาการ ใน อนฺตรธาธิ อิติ ศัพท์ สมฺาปนฺน ฯ

มารวคฤ สยกคฤตา ใน นิฎฉิต์ ๆ

กิตบพ กคฤวจาก ๆ

อุปกาชีวก วกฤ

อุปกาชีวกวกฤ วกฤตคฤม ใน วกฤจเต

มยา อนภิตคฤตา ใน วกฤจเต ๆ อาขยาตบพ กคฤวจาก ๆ

.....

สตฤตา สยกคฤตา ใน กเถสิ ๆ อาขยาตบพ กคฤวจาก **สพพากิฏ** สรूप ใน อิติ ๆ
ศัพท์ อาทยคฤ ใน อิมั ฐมมเทสนั อิมั วิเสสน ของ ฐมมเทสนั ๆ อวฤตคฤม ใน กเถสิ
อนคฤรามคฤเอ อาธาร ใน อารพภ อุปกั สลฤณาวิเสสน ของ อาชีวกั ๆ อวฤตคฤม ใน

อารพท ๆ สมานกาลกิริยา ใน กเถสิ ฯ

หิ ศัพท์ สงเขปไซตท เอกสมิ วิเสสน ของ สมเยฯ กาลสตตมึ ใน อททส ปตตสพพณ-
ณุตถณวโณ วิเสสน ของ สตถา ๆ สยกตฺตา ใน อททส ๆ อาขุยาตบท กตฺตุวาทก โพธิมณฺฑ
อาธาร ใน วิตฺตินาเมตฺวา สตตสฺตฺตาหํ การิตกมฺม ใน วิตฺตินาเมตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาทาย
อตฺตโน สามีสมฺพณฺธ ใน ปตฺตจิวริ์ ๆ อวฺตุตฺตกมฺม ใน อาทาย ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปฏิปนฺโน
ธมฺมจกฺกปฺปวตฺตณตฺถํ สมฺปทาน ใน ปฏิปนฺโน พาราณสี อวฺตุตฺตกมฺม ใน สนฺธาย ๆ กิริยาวิเสสน
ใน ปฏิปนฺโน อฏฺฐารสโยชนมคฺคํ อจฺจนตฺสโยค ใน ปฏิปนฺโน ๆ วิเสสน ของ สตถา อนฺตรามคฺเค
อาธาร ใน อททส อุปกั สลฺลววิเสสน ของ อาชีวกั ๆ อวฺตุตฺตกมฺม ใน อททส ฯ

ปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้ากับ โสฯ วิเสสน ของ อาชีวกั ๆ สยกตฺตา ใน ปุจฺฉิ ๆ อาขุยาตบท
กตฺตุวาทก สตถาริ์ อวฺตุตฺตกมฺม ใน ทิสฺวาฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปุจฺฉิ
อาวุโส อาลปน อินฺทฺริยานิ สยกตฺตา ใน วิปฺปสนฺนานิ ๆ กิตฺตบท กตฺตุวาทก โจ ศัพท์
วณฺณาลงฺการ เต สามีสมฺพณฺธ ใน อินฺทฺริยานิ ฉวิวณฺโณ สยกตฺตา ใน ปริสฺสุทฺโธ และ ปริโยทาโต
ๆ กิตฺตบท กตฺตุวาทก (เต) สามีสมฺพณฺธ ใน ฉวิวณฺโณ

อาวุโส อาลปน ตฺวํ สยกตฺตา ใน อสิ ฯ อาขุยาตบท กตฺตุวาทก กํ อวฺตุตฺตกมฺม ใน
อทฺททิสฺส ๆ กิริยาวิเสสน ใน ปพฺพชฺชิตฺโต ๆ วิกตฺติกตฺตา ใน อสิ โก สยกตฺตา ใน โหติ ฯ อาขุยาตบท

กตฺตุวาทก เต สามีสมฺพณฺธ ใน สตถา ๆ วิกตฺติกตฺตา ใน โหติ ตฺวํ สยกตฺตา ใน โรเจสิ
ๆ อาขุยาตบท กตฺตุวาทก กสฺส สามีสมฺพณฺธ ใน ธมฺมํ ๆ อวฺตุตฺตกมฺม ใน โรเจสิ วา สองศัพท์
วากฺยวิกปฺปตฺถ เข้ากับ โก เต สตถา และ กสฺส ตฺวํ ธมฺมํ โรเจสิ อิติ ศัพท์ อาการ ใน ปุจฺฉิ ฯ

อถ กาลสตตมึ ใน อาห สตถา สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขุยาตบท กตฺตุวาทก อสฺส
วิเสสน ของ อาชีวกสฺส ๆ สมฺปทาน ใน วตฺวา อุปฺชฌาโย กิ์ดี อาจฺริโย กิ์ดี สยกตฺตา ใน นตฺถิ
ๆ อาขุยาตบท กตฺตุวาทก มยฺหํ สามีสมฺพณฺธ ใน อุปฺชฌาโย และ อาจฺริโย วา สองศัพท์ ปทวิกปฺปตฺถ

เข้ากับ อุปุชฌาย และ อาจริโย อิติ ศัพท์ อาการ ใน วตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาห อิมํ วิเสสน ของ คาลํ ๆ อวฺตตกมฺม ใน อาห

อํ สยกตฺตา ใน อสฺมิ และ อุทฺธิเสยฺยํ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก
สพฺพภาภฺย กิตฺติ สพฺพวิทฺถุ กิตฺติ อนุปฺลิตฺโต กิตฺติ สพฺพพฺลชฺโห กิตฺติ วิมฺตฺโต
กิตฺติ วิกตฺติกตฺตา ใน อสฺมิ สพฺพเพสฺสุ วิเสสน ของ ฐมฺเมสฺสุ ๆ อาธาร ใน
อนุปฺลิตฺโต ตณฺหกฺขเย นิมิตฺตสฺสตฺตมึ ใน วิมฺตฺโต สยํ กิริยาวิเสสน ใน
อภิณฺณาย ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อุทฺธิเสยฺยํ กํ อวฺตตกมฺม ใน อุทฺธิเสยฺยํ
อิติ ศัพท์ สฺรูป ใน อิมํ คาลํ ฯ

ตตฺถ วิเสสน ของ ปทสฺสุ ๆ นิทฺธารณ ใน ปทสฺส **สพฺพภาภฺย** สฺรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ สฺรูป
ใน ปทสฺส ๆ นิทฺธารณีย และ สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺโถ สพฺพเพสฺส วิเสสน ของ เตภฺยนิทฺตมฺมานํ ๆ
ฉนฺนํ ใน อภิกฺขิตฺตา ๆ วิกตฺติกตฺตา ใน อสฺมิ อิติ ศัพท์ สฺรูป ใน อตฺโถ ๆ ลิงฺคตฺถ ฯ

สพฺพวิทฺถุ สฺรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ สฺรูป ใน ปทสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺโถ วิทิตฺตสพฺพจตุภฺยนิทฺต-
มฺโม วิกตฺติกตฺตา ใน อสฺมิ อิติ ศัพท์ สฺรูป ใน อตฺโถ ๆ ลิงฺคตฺถ ฯ

สพฺพเพสฺสุ ฐมฺเมสฺสุ สฺรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ สฺรูป ใน ปททฺวยสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺโถ
ปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้ากับ สพฺพเพสฺสุ ๆ วิเสสน ของ เตภฺยนิทฺตมฺเมสฺสุ ๆ อาธาร ใน อนุปฺลิตฺโต
ตณฺหาทฺธิสฺสํ อนนฺนิกตฺตฺตา ใน อนุปฺลิตฺโต ๆ วิกตฺติกตฺตา ใน อสฺมิ อิติ ศัพท์ สฺรูป ใน อตฺโถ
ๆ ลิงฺคตฺถ ฯ **สพฺพพฺลชฺโห** สฺรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ สฺรูป ใน ปทสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺโถ สพฺพ
วิเสสน ของ เตภฺยนิทฺตมฺเม ๆ อวฺตตกมฺม ใน ชหิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน จิตฺโต ๆ วิกตฺติกตฺตา ใน
อสฺมิ อิติ ศัพท์ สฺรูป ใน อตฺโถ ๆ ลิงฺคตฺถ ฯ

ตณฺหกฺขเย วิมฺตฺโต สฺรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ สฺรูป ใน ปททฺวยสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺโถ
ตณฺหกฺขยนฺเต อาธาร ใน อุปฺปาติเต ๆ กิตฺติ ตณฺหกฺขยสงฺขาเต กิตฺติ วิเสสน ของ อรหฺตฺเต ๆ
นนิมิตฺตสฺสตฺตมึ ใน วิมฺตฺโต อเสขาย วิเสสน ของ วิมฺตฺติยา ๆ กรณ ใน วิมฺตฺโต ๆ วิกตฺติกตฺตา ใน อสฺมิ
อิติ ศัพท์ สฺรูป ใน อตฺโถ ๆ ลิงฺคตฺถ ฯ

สยํ อภิณฺณาย สฺรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ สฺรูป ใน ปททฺวยสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺโถ

อภิณฺเษยยาทีเภาเท วิเสสน ของ ฌมเม ๑ อวุตตกมฺม ใน ฆานิตฺวา เอว ศัพท์ อวธารณ เข้ากับ สย ๑ กิริยาวิเสสน ใน ฆานิตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อุตฺทิสยฺย อิติ ศัพท์ สรูป ใน อตฺโถ ๑ ลิงฺคตฺถ

กมฺมุตฺทิสยฺย สรูป ใน อิติ ๑ ศัพท์ สรูป ใน ปทสฺส ๑ สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺโถ อหํ สยกตฺตา ใน อุตฺทิสยฺย ๑ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก อยฺ วิเสสน ของ ปุคฺคโล ๑ สยกตฺตา ใน โหติ ๑ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก เม สามีสมฺพนฺธ ใน อฺปฺชฌาโย และ อาจฺริโย ๑ วิกตฺติกตฺตา ใน โหติ วา สองศัพท์ ปทวิกปฺปตฺถ เข้ากับ อฺปฺชฌาโย และ อาจฺริโย อิติ ศัพท์ อาการ ใน อุตฺทิสยฺย นาม ศัพท์ สลฺยวาทฺตก เข้ากับ กํ ๑ อวุตตกมฺม ใน อุตฺทิสยฺย อิติ ศัพท์ สรูป ใน อตฺโถ ๑ ลิงฺคตฺถ ๑

เทสนาวสาเน กาลสฺสตฺตฺมี ใน อภินนฺทฺติ และ ปฏิกฺโกสิ อฺปโก สลฺยวาทฺตก ของ อาชีวโก ๑ สยกตฺตา ใน น อภินนฺทฺติ น ปฏิกฺโกสิ เอว ศัพท์ อวธารณ เข้ากับ น ๑ สองศัพท์ ปฏิสฺเธ ใน อภินนฺทฺติ และ ปฏิกฺโกสิ ๑ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ตถาคตฺส สามีสมฺพนฺธ ใน วจฺนํ ๑ อวุตตกมฺม ใน อภินนฺทฺติ และ ปฏิกฺโกสิ ปน ศัพท์ วิเสสฺตฺตก อาชีวโก สยกตฺตา ใน อคฺมาสิ ๑ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก สีสํ การิตกมฺม ใน จาเลตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน นิลฺลาเลตฺวา ชิวํ อวุตตกมฺม ใน นิลฺลาเลตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน คเหตฺวา เอกปทิกํ วิเสสน ของ มคฺคํ ๑ อวุตตกมฺม ในคเหตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อคฺมาสิ อลฺยตฺตรํ วิเสสน ของ ลุทฺทกนิวาสนฺนฺจฺจํ ๑ สมฺปาปฺณิกมฺม ใน อคฺมาสิ อิติ ศัพท์ สมฺปาปฺน ๑

อฺปกาชีวกฺวตฺถ สยกตฺตา ใน นิฏฺจจิตฺ ๑

กิตบท กตฺตฺวาจก ๑

สกกฺเทวราช วตฺถ

สกกฺเทวราชวตฺถ วุตตกมฺม ใน วุจฺจเต

มยา อนนฺทิตกตฺตา ใน วุจฺจเต ๑ อาขยาตบท กมฺมวาทก ๑

.....

สตถา สยกตฺตา ใน กเถสิ ๑ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก **สพฺพทานํ** สรฺูป ใน อิติ ๑ ศัพฺทํ
อาทยตฺถ ใน อิมํ ฌมฺมเทสนํ อิมํ วิเสสน ของ ฌมฺมเทสนํ ๑ อวฺตุตฺตกมฺม ใน กเถสิ เชตฺวเน
วิสยาธาร ใน วิหรนฺโต ๑ อพฺภนฺตรกิริยา ของ สตฺถา เทวราชํ วิเสสน ของ สกฺกํ ๑ อวฺตุตฺตกมฺม ใน
อารพฺภ ๑ สฺमानกาลกิริยา ใน กเถสิ ๕

(แก้ง) ทิ ศัพฺทํ วิตุถารโชนก เอกสฺมี วิเสสน ของ สมเย ๑ กาลสตฺตฺตฺมี ใน สฺมฺภูจฺจาเปสฺสุ
เทวตา เหตุกตฺตา สฺมฺภูจฺจาเปสฺสุ ๑ อาขุยาตบถ เหตุกตฺตฺวาจก ตาวตีสเทวโลเก วิสยาธาร ใน เท
วตา สนนฺิปตฺติตฺวา ปุพฺพกาลกิริยา ใน สฺมฺภูจฺจาเปสฺสุ จตฺตฺวาโร วิเสสน ของ ปฺลยเห ๑ การิตกมฺม ในส
มฺภูจฺจาเปสฺสุ ทาเนสฺสุ นิทฺธารณ ใน กตฺรํ ทานํ ๑ นิทฺธารณีย กตฺรํ วิเสสน ของ ทานํ ๑ สยกตฺตา ใน
น โหติ ๑ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก นฺ ศัพฺทํ ปุจฺจนตฺถ โข ศัพฺทํ วจนาลงฺการ เชฏฺจกํ วิกตฺติกตฺตา ในโ
หติ รเสสฺสุ นิทฺธารณ ใน กตฺโร รโส๑ นิทฺธารณีย กตฺโร วิเสสน ของ รโส ๑ สยกตฺตา ใน โหติ
๑ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก เชฏฺจโก วิกตฺติกตฺตา ใน โหติ รตีสฺสุ นิทฺธารณ ใน กตฺรา รติ ๑ นิทฺธารณีย
กตฺรา วิเสสน ของ รติ ๑ สยกตฺตา ใน โหติ ๑ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก เชฏฺจกา วิกตฺติกตฺตา ใน โหติ
ว ศัพฺทํ อวธารณ เข้กัปป ตณฺหกฺขโย ๑ วฺตุตฺตกมฺม ใน วุจฺจติ ปฺณจฺหิตฺเตน อนภฺหิตกตฺตา ใน วุจฺจติ
๑ อาขุยาตบถ กมฺมวาทก กสฺมา เหตุ ใน วุจฺจติ เชฏฺจโก สรฺูป ใน อิติ๑ ศัพฺทํ อาการ ใน วุจฺจติ
อิติ ศัพฺทํ สรฺูป ใน จตฺตฺวาโร ปฺลยเห ๕

เอกา วิเสสน ของ เทวตา ปี ศัพฺทํ อเปกฺขตฺถ เข้กัปป เทวตา ๑ สยกตฺตา ใน น อสฺกฺขิ น
ศัพฺทํ ปฺภฺยเสธ ใน อสฺกฺขิ ๑ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก เต วิเสสน ของ ปฺลยเห ๑ อวฺตุตฺตกมฺม ใน วินิจฺฉิตฺตุ
๑ ตุมฺมตฺถสฺมฺปทาน ใน อสฺกฺขิ ๕

ปน ศัพฺทํ วากฺยารมฺภ เอก วิเสสน ของ เทโว ๑ สยกตฺตา ใน ปุจฺจติ ๑ อาขุยาตบถ
กตฺตฺวาจก เอก วิเสสน ของ เทว ๑ อวฺตุตฺตกมฺม ใน ปุจฺจติ ปี ศัพฺทํ อเปกฺขตฺถ เข้กัปป โส ๑ วิเสสน
ของ เทโว ๑ สยกตฺตา ใน ปุจฺจติ ๑ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อปรํ วิเสสน ของ เทว ๑ อวฺตุตฺตกมฺม ใน
น ปุจฺจติ เทวา สยกตฺตา ใน วิจฺจีสฺสุ ๑ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อิติ ศัพฺทํ ปการตฺถ เอวํ ศัพฺทํ

กิริยาวิเสสน ใน ปุจฉนตา อถุณมถุณ อวุตตกมม ใน ปุจฉนตา ๆ อพภนุตรกิริยา ของ เทวา
ทสสุ วิเสสน ของ จกกวาพสทสเสสุ ๆ อาธาร ใน วิจรัส ทวาทส วิเสสน ของ สัจจธรานิ ๆ
อจจนตส์โยค ใน วิจรัส ฯ

ทสทสจกกวาพเทวตา สยกตดา ใน อาหंसุ ๆ อาชยาตบท กตตุวาจก อปี ศัพท อเปกขตถ
เข้ากับ เอตตเคน ๆ วิเสสน ของ กาเลน ๆ ตติยาวิเสสน ใน อทิสวา ปถุห่าน สามีสมพนุธ ใน
อตถ์ ๆ อวุตตกมม ใน อทิสวา ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน สนนิปติตวา ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน คนตวา
จตุณัน วิเสสน ของ มหาราชาณ ๆ สามีสมพนุธ ใน สนติกัม สม่ปปุณิกมม ใน คนตวา ๆ
ปุพพกาลกิริยา ใน อาหंसุ ตาตา อาลปน มหาเทวสนนิปาโต ลิงคตถ ก็ ศัพท ปุจฉนตถ อิติ ศัพท
สรูป ใน วจเน ๆ ลกขณ ใน วุตเต เตหิ กัตถิ จตุหิ กัตถิ วิเสสน ของ มหาราเชหิ ๆ อนนิกิตกตดา ใน
วุตเต ๆ ลกขณกิริยา

มย สยกตดา ใน อมห ๆ อาชยาตบท กตตุวาจก จตตาโร วิเสสน ของ ปถุเห ๆ
การิตกมม ใน สมภูจาเปตวา ปุพพกาลกิริยา ใน อสกโกนตา วินิจจัตถุ ตุมตถสมปทาน ใน อส
กโกนตา ๆ อพภนุตรกิริยา ของ มย ตุมหากัม สามีสมพนุธ ใน สนติกัม ๆ สม่ปปุณิกมม ในอา
คตา ๆ วิกติกตดา ใน อมห อิติ ศัพท อาการ ใน อาหंसุ ฯ

เต กัตถิ จตตาโร กัตถิ วิเสสน ของ มหาราชาโน ๆ สยกตดา ใน ปุจฉิสสุ ๆ อาชยาตบท
กตตุวาจก ตาตา อาลปน นาม ศัพท สลญาชตถ เข้ากับ ปถุหา ๆ ลิงคตถ ก็ ศัพท ปุจฉนตถ
อิติ ศัพท อาการ ใน ปุจฉิสสุ ฯ ตา วิเสสน ของ เทวตา ๆ สยกตดา ใน อาโรเจสุ ๆ อาชยาตบท
กตตุวาจก มย สยกตดา ใน อมห ๆ อาชยาตบท กตตุวาจก ทานรสรตีสสุ นัทธาธณ ใน กตธาทรสรตติ
ๆ นัทธาธณีย และ สยกตดา ใน โหติ ๆ อาชยาตบท กตตุวาจก นุ ศัพท ปุจฉนตถ โจ ศัพท
วจนาลงการ เสฐจา วิกติกตดา ใน โหติ ว ศัพท อวธาธณ เข้ากับ ตณหกขโย ๆ สยกตดา ใน
โหติ ๆ อาชยาตบท กตตุวาจก กสุมา เหตุ ใน โหติ เสฐโจ วิกติกตดา ใน โหติ อิติ ศัพท สรูป
ใน อิเม ปถุเห อิเม วิเสสน ของ ปถุเห ๆ อวุตตกมม ใน วินิจจัตถุ ๆ ตุมตถสมปทาน ใน
อสกโกนตา ๆ อพภนุตรกิริยา ของ มย อาคตา วิกติกตดา ใน อมห อิติ ศัพท สรูป ใน ตอตถ์
ต วิเสสน ของ อตถ์ ๆ อวุตตกมม ใน อาโรเจสุ ฯ

เต กิติ จตุตวาริ กิติ วิเสสน ของ มหาราชานิ ๑ สยกตฺตา ใน อโรเจสุ ๑ อาชฺยาคบห
กตฺตฺวจาก ตาตา อาลปน ปิ ศัพท อเปกฺขตฺถ เขากัปป มยฺ ๑ สยกตฺตา ใน น ชานาม น ศัพท
ปฺภูเสธ ใน ชานาม ๑ อาชฺยาคบห กตฺตฺวจาก อิมสํ วิเสสน ของ ปญฺหานํ ๑ สามีสฺมพฺนฺธ ใน
อตฺถํ ๑ อวฺตฺตกมฺม ใน ชานาม ปน ศัพท วิเสสไซฺตท ราชฯ สยกตฺตา ใน ชานาติ ๑ อาชฺยาคบห
กตฺตฺวจาก อมฺหากํ สามีสฺมพฺนฺธ ใน ราชฯ ชนสทฺสเสน อนภิตกตฺตา ใน จินฺติตฺเต ๑ วิเสสน ของ
อตฺถเ ๑ อวฺตฺตกมฺม ใน จินฺเตตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ชานาติ เอว ศัพท อวธารณ เขากัปป
ขณฺน ๑ ตติยาวิเสสน ใน ชานาติ

โส วิเสสน ของ ราชฯ ๑ สยกตฺตา ใน โหติ ๑ อาชฺยาคบห กตฺตฺวจาก อมฺเหติ อปาทานิ
น วิสฺสิญฺโจ ปญฺญา ย กิติ ปุญฺเณน กิติ ตติยาวิเสสน ใน วิสฺสิญฺโจ จ สองศัพท ปทสมฺมุจฺยตฺถ เขากัปป
ญฺญา และ ปุญฺเณน วิสฺสิญฺโจ วิกตฺติกตฺตา ใน โหติ มยฺ สยกตฺตา ใน คจฺฉาม ๑ อาชฺยาคบห
กตฺตฺวจาก เอตฺตสฺ วิเสสน ของ รมฺโณ ๑ สามีสฺมพฺนฺธ ใน สนฺติกํ ๑ สมฺปาปฺญฺนิยกมฺม ใน คจฺฉาม อ
ติ ศัพท อาการ ใน วตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาทาย

เอว ศัพท อวธารณ เขากัปป ตํ ๑ วิเสสน ของ เทวคณฺ ๑ อวฺตฺตกมฺม ใน อาทาย
ปุพฺพกาลกิริยา ใน คนฺตฺวา เทวรมฺโณ วิเสสน ของ สกฺกสฺส ๑ สามีสฺมพฺนฺธ ใน สนฺติกํ ๑
สมฺปาปฺญฺนิยกมฺม ใน คนฺตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อโรเจสุ อปี ศัพท อเปกฺขตฺถ เขากัปป เตน
วิเสสน ของ สกฺกณ ๑ อนภิตกตฺตา ใน วุตฺเต ตาตา อาลปน เทวสนฺนิปาโต ลิงฺคตฺถ กิ ศัพท
ปฺจฺฉนฺตฺถ มหนฺโต วิเสสน ของ เทวสนฺนิปาโต อิติ ศัพท สรูป ใน วจฺเน ๑ ลกฺขณ ใน วุตฺเต
๑ ลกฺขณกิริยา ตํ วิเสสน ของ อตฺถํ ๑ อวฺตฺตกมฺม ใน อโรเจสุ ๑ **(จบเก็ง)**

สกฺโก สยกตฺตา ใน อาห ๑ อาชฺยาคบห กตฺตฺวจาก ตาตา อาลปน อญฺโณ วิเสสน ของ
ปฺคฺคโล ๑ สยกตฺตา ใน น สกฺโกติ น ศัพท ปฺภูเสธ ใน สกฺโกติ ๑ อาชฺยาคบห กตฺตฺวจาก อิมสํ
วิเสสน ของ ปญฺหานํ ๑ สามีสฺมพฺนฺธ ใน อตฺถํ ๑ อวฺตฺตกมฺม ใน ชานิตฺตุ ๑ ตุมฺมตฺตสมฺปทาน ใน
สกฺโกติ เอเต วิเสสน ของ ปญฺหา ๑ สยกตฺตา ใน โหนฺติ ๑ อาชฺยาคบห กตฺตฺวจาก พุทฺธวิสฺยา
วิกตฺติกตฺตา ใน โหนฺติ อิติ ศัพท อาการ ใน วตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปุจฺฉิตฺวา

ปน ศัพท วากฺยารมฺภ เอตฺรหิ กาลสฺตฺตมฺมิ ใน วสฺติ สตฺถา สยกตฺตา ใน วสฺติ ๑
อาชฺยาคบห กตฺตฺวจาก กนฺ วิเสสน ของ จาเน ๑ อาธาร ใน วสฺติ อิติ ศัพท อาการ ใน ปุจฺฉิตฺวา

ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน สุตฺวา สตุถา สยกตฺตา ใน วสฺติ ๑ อาขุยาตบฺท กตฺตฺวาจกฺ เชตฺวเน
วิสยธาร ใน วสฺติ อิติ ศัพฺท์ อาการ ใน สุตฺวา ๑ ปุพพกาลกิริยา ใน วตฺวา

ตุมฺเห สยกตฺตา ใน เถถ ๑ อาขุยาตบฺท กตฺตฺวาจกฺ มยฺ สยกตฺตา ใน คมิสฺสาม ๑
อาขุยาตบฺท กตฺตฺวาจกฺ ตสฺส วิเสสน ของ สตุถฺ ๑ สามีสมฺพนฺธ ใน สนฺติกํ ๑ สมฺปาปฺณียกมฺม ใน
คมิสฺสาม อิติ ศัพฺท์ อาการ ใน วตฺวา ๑ ปุพพกาลกิริยา ใน โธภาเสตฺวา เทวคณฺเน สหตฺถตฺติยา
เจ้ากัปป สหฺธิ ๑ ศัพฺท์ กิริยาสมฺวาเย ใน อุปฺสงฺกมิตฺวา รัตฺติภาเค กาลสฺตฺตมฺมี ใน โธภาเสตฺวา สกฺล
วิเสสน ของ เชตฺวานํ ๑ การิตกมฺม ใน โธภาเสตฺวา ๑ ปุพพกาลกิริยา ใน อุปฺสงฺกมิตฺวา สตุถารํ
วุตฺตกมฺม ใน อุปฺสงฺกมิตฺวา ๑ ปุพพกาลกิริยา ใน วนฺทิตฺวา ๑ ปุพพกาลกิริยา ใน จิโต เอกมฺนตํ
อาธาร ใน จิโต ๑ วิเสสน ของ สกฺโก

มหาราช อาลปน ตฺวํ สยกตฺตา ใน อสิ ๑ อาขุยาตบฺท กตฺตฺวาจกฺ ก็ เหตุ ใน อสิ มหฺตา
วิเสสน ของ เทวคณฺเน ๑ สหตฺถตฺติยา เจ้ากัปป สหฺธิ ๑ ศัพฺท์ กิริยาสมฺวาเย ใน อาคฺโต ๑ วิกิตฺกตฺตา
ใน อสิ อิติ ศัพฺท์ สฺรูป ใน วจฺเน ๑ ลกฺขณฺ ใน วุตฺเต สตุถารา อนฺนิกิตฺกตฺตา ใน วุตฺเต ๑
กฺขณกิริยา ฆนฺเต อาลปน นาม ศัพฺท์ สลฺยาไซตฺก เจ้ากัปป อิมฺ ๑ วิเสสน ของ ปรฺยหา ๑
วุตฺตกมฺม ใน สมฺภูจฺจาปีตา ๑ กิตฺบฺท เหตุกมฺมวาทก เทวคณฺเน อนฺนิกิตฺกตฺตา ใน สมฺภูจฺจาปีตา
อญฺโล วิเสสน ของ ปุคฺคโล ๑ สยกตฺตา ใน นตฺถิ ๑ อาขุยาตบฺท กตฺตฺวาจกฺ อิมฺสํ
วิเสสน ของ ปรฺยหานํ ๑ สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺถํ ๑ อวุตฺตกมฺม ใน ชานิตฺตํ ๑ ตุมฺคฺตสมฺปทาน ใน
สมฺตฺถโล นาม ศัพฺท์ สลฺยาไซตฺก เจ้ากัปป สมฺตฺถโล ๑ วิเสสน ของ ปุคฺคโล ตุมฺเห สยกตฺตา ใน
ปรฺกาเสถ ๑ อาขุยาตบฺท กตฺตฺวาจกฺ อิมฺสํ วิเสสน ของ ปรฺยหานํ ๑ สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺถํ โน
สมฺปทาน ใน ปรฺกาเสถ อตฺถํ อวุตฺตกมฺม ใน ปรฺกาเสถ อิติ ศัพฺท์ อาการ ใน อาห ๑

(แก้ง) สตุถา สยกตฺตา ใน อาห ๑ อาขุยาตบฺท กตฺตฺวาจกฺ มหาราช อาลปน สาธุ
ลิจฺจตฺถ สหฺพญญตฺถญฺยานํ วุตฺตกมฺม ใน ปฏิวิทฺธํ ๑ กิตฺบฺท กมฺมวาทก มยา อนฺนิกิตฺกตฺตา ใน
ปฏิวิทฺธํ ตีส วิเสสน ของ ปรามิโย ๑ การิตกมฺม ใน ปุเรตฺวา ๑ ปุพพกาลกิริยา ใน ปริจฺจชิตฺวา
มหาปริจฺจาเค อวุตฺตกมฺม ใน ปริจฺจชิตฺวา ๑ ปุพพกาลกิริยา ใน ปฏิวิทฺธํ ตุมฺหาทิสานํ วิเสสน ของ
ชนานํ ๑ ภาวาทิสมฺพนฺธ ใน กงฺขา- เอว ศัพฺท์ อวธารณ เจ้ากัปป กงฺขาเจทฺนตฺถํ ๑ สมฺปทาน ใน

ปฏิวินัย ตั๋ว สยกคตฺตา ใน สุณาทิ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก ตยา อนนทิตกตฺตา ใน ปุจฺฉิต-
ปุจฺฉิตปฺลเย อวุตฺตกมฺม ใน สุณาทิ

สพฺพทานัน นิทฺธารณ ใน ฌมฺมทานัน ๆ นิทฺธารณีย และ สยกคตฺตา ใน โหติ ๆ อาขุยาตบท
กตฺตฺวาจก เสฏฺฐัง วิกตีกตฺตา ใน โหติ สพฺพรสํ นิทฺธารณ ใน ฌมฺมโรส ๆ นิทฺธารณีย และ
สยกคตฺตา ใน โหติ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก เสฏฺฐโร วิกตีกตฺตา ใน โหติ สพฺพรตฺตํ นิทฺธารณ
ใน ฌมฺมโรติ ๆ นิทฺธารณีย และ สยกคตฺตา ใน โหติ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก เสฏฺฐา วิกตีกตฺตา
ใน โหติ ปน สัพฺพ ปกฺขนฺตรโชนก ตณฺหกฺขโย สยกคตฺตา ใน โหติ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก
อรหตฺตํ อวุตฺตกมฺม ใน สมฺปาปก- สมฺปาปกคตฺตา เหตุ ใน เสฏฺฐโร เอว สัพฺพ อวธารณ เข้ากัปป
เสฏฺฐโร ๆ วิกตีกตฺตา ใน โหติ อิติ สัพฺพ อาการ ใน วตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาห อิมํ วิเสสน
ของ คาลํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน อาห

ฌมฺมทานัน สยกคตฺตา ใน ชินาติ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก สพฺพทานัน
อวุตฺตกมฺม ใน ชินาติ ฌมฺมโรส สยกคตฺตา ใน ชินาติ ๆ อาขุยาตบท
กตฺตฺวาจก สพฺพรสํ อวุตฺตกมฺม ใน ชินาติ ฌมฺมโรติ สยกคตฺตา ใน
ชินาติ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก สพฺพรตฺตํ อวุตฺตกมฺม ใน ชินาติ
ตณฺหกฺขโย สยกคตฺตา ใน ชินาติ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก สพฺพทฺทกฺข
อวุตฺตกมฺม ใน ชินาติ อิติ สัพฺพ สรูป ใน อิมํ คาลํ ฯ

ตตฺถ วิเสสน ของ ปเทสฺส ๆ นิทฺธารณ ใน ปทสฺส **สพฺพทานัน** สรูป ใน อิติ ๆ สัพฺพ
อาหยตฺถ ใน ปทสฺส ๆ นิทฺธารณีย และ สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺถ

หิ สัพฺพ วากฺยารมฺภ สเจ สัพฺพ ปริกปฺปตฺถ ปุคฺคโล สยกคตฺตา ใน ทเทยฺย ๆ อาขุยาตบท
กตฺตฺวาจก จกฺกวาพคฺคฺเข อาธาร ใน นิสินฺนํ พุทฺทมโลกา อปาทาน ใน ยาว ๆ สัพฺพ
กิริยาวิเสสน ใน นิสินฺนํ นินฺนตฺรํ วิกตีกมฺม ใน กตฺวา ๆ กิริยาวิเสสน ใน นิสินฺนํ ๆ วิเสสน
ของ พุทฺธปฺจเจกพุทฺธชฺเฌนาสวานัน ๆ สมฺปาทาน ใน ทเทยฺย กทลิกพฺภสทิสานิ วิเสสน ของ ติจฺจิวานิ
ๆ อวุตฺตกมฺม ใน ทเทยฺย ฯ ว สัพฺพ อวธารณ เข้ากัปป อนฺนโมทนา ๆ สยกคตฺตา ใน โหติ ๆ
อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก ตสฺมึ วิเสสน ของ สมฺมาคเม ๆ อาธาร ใน กตา จตฺตฺปฺปทิกาย วิเสสน ของ
คากาย ๆ กรณ ใน กตา ๆ วิเสสน ของ อนฺนโมทนา เสฏฺฐา วิกตีกตฺตา ใน โหติ หิ สัพฺพ

วากยารมภ ตั วิเสสน ของ ทานํ ๑ สยกตฺตา ใน น อคฺฉติ น ศัพฺทํ ปฏฺิเสธ ใน อคฺฉติ ๑
อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก ตสฺสา วิเสสน ของ คากาย ๑ สามีสมฺพนฺธ ใน กัลลํ โสฬสี วิเสสน ของ
กัลลํ ๑ อวฺตุตทกมฺม ใน อคฺฉติ ปี สามศัพฺทํ อเปกฺขตฺถ เข้ากับ เทสนา วาจนา และ สวณํ ๑ สยกตฺตา
ใน โหติ ๑ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก เอวํ ศัพฺทํ กิริยาวิเสสน ใน โหติ ธรรมสฺส ฉนฺนิจฺจกมฺม ใน เทสนา
วาจนา และ สวณํ มหนฺตํ วิกตฺติกตฺตา ใน โหติ จ ศัพฺทํ สมปฺปิตฺตํ ธรรมสฺสวณํ วุตฺตกมฺม ใน
การิตํ ๑ กิตบท เหตุกมฺมวากจ เยน วิเสสน ของ ปุคฺคเลน ๑ อนภฺิหิตกตฺตา ใน การิตํ มหานิสฺสํ
สยกตฺตา ใน อตฺถิ ๑ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก เอวํ ศัพฺทํ อวธารณ เข้ากับ ตสฺส ๑ วิเสสน ของ
ปุคฺคลสฺส ๑ สมปทาน ใน อตฺถิ ๑

เอวํ ศัพฺทํ อวธารณ เข้ากับ ธรรมทานํ ๑ สยกตฺตา ใน โหติ ๑ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก เอว
ศัพฺทํ อวธารณ เข้ากับ ตถารูปาย ๑ วิเสสน ของ ปริสาय ๑ สมปทาน ใน ทินฺน- ปณฺธิตปฺปิตฺตํ ปาตสฺส
ฉนฺนิจฺจกรณ ใน ปุเรตฺวา ปตฺเต การิตกมฺม ใน ปุเรตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ทินฺน-

ปี สัศัพฺทํ อเปกฺขตฺถ เข้ากับ ทินฺนทานโต ทินฺนเกสชฺชทานโต ทินฺนเสนาสนทานโต และ
กตฺตฺวาจกโต ๑ อปทาน ใน เสฏฺฐํ สปฺปิเตลาทีนํ วิเสสน ของ เกสชฺชานํ ๑ ฉนฺนิจฺจกรณ ใน
ปุเรตฺวา ปตฺเต การิตกมฺม ใน ปุเรตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ทินฺน- มหาวิหารสทิสานํ วิเสสน
ของ วิหารานํ โลหปาสาทสทิสานํ วิเสสน ของ ปาสาทานํ วิหารานํ กิตฺติ ปาสาทานํ กิตฺติ สามีสมฺพนฺธ
ใน สตสทฺสสถานิ จ สองศัพฺทํ ปทสมฺมจฺจยตฺถ เข้ากับ มหาวิหารสทิสานํ วิหารานํ และ
โลหปาสาทสทิสานํ ปาสาทานํ อนเภานิ วิเสสน ของ สตสทฺสสถานิ ๑ อวฺตุตทกมฺม ใน กาทเรตฺวา ๑
ปุพฺพกาลกิริยา ใน ทินฺน

อนาถปฺปิตฺตีกาทิ วิเสสน ของ ชเนหิ ๑ อนภฺิหิตกตฺตา ใน กต- วิหาเร อวฺตุตทกมฺม ใน
อารพฺก ๑ สมานกาลกิริยา ใน กต- อนฺตมโส ตติยาวิเสสน ใน ปวตฺตติตํ จตฺตฺวาจก วิเสสน ของ
คากาย ๑ กรณ ใน อนฺนโมทน- อปี ศัพฺทํ อเปกฺขตฺถ เข้ากับ อนฺนโมทนวเสน ๑ กรณ ใน ปวตฺตติตํ
๑ วิเสสน ของ ธรรมทานํ เสฏฺฐํ วิกตฺติกตฺตา ใน โหติ **(จบเก็ง)**

ปุจฺฉา ลิงฺคตฺถ ธรรมทานํ สยกตฺตา ใน ชินาติ ๑ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก กิการณา เหตุ ใน
ชินาติ สพฺพทานํ อวฺตุตทกมฺม ใน ชินาติ อิติ ศัพฺทํ สรูป ใน ปุจฺฉา

วิเศษชนม์ ลิงคฤถ หิ ศัพท์ เหตุโชคก ชนา สยกคฤตา ใน กโรนติ และ โน กโรนติ โน ศัพท์ ปฏิเสธ ใน กโรนติ ๆ กิริยาสองบท ๆ อาขยาตบท กตตุวจาก เอรูปานิ วิเสสน ของ ปุณฺณานิ ๆ อวุตตกมฺม ใน กโรนตา ๆ อพฺพนฺตรกิริยา ของ ชนา ฌมฺม อวุตตกมฺม ใน ใน สุตฺวา ว ศัพท์ อวธารณ เข้ากับ สุตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน กโรนติ อสฺสุตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน กโรนติ

หิ ศัพท์ วากยารมฺภ สเจ ศัพท์ ปริกปฺปตฺถ อิเม วิเสสน ของ สตฺตา สยกคฤตา ใน น สฺเณยฺยํ น ศัพท์ ปฏิเสธ ใน สฺเณยฺยํ ๆ อาขยาตบท กตตุวจาก ฌมฺม อวุตตกมฺม ใน สฺเณยฺยํ เอเต วิเสสน ของ สตฺตา สยกคฤตา ใน น ทเทยฺยํ น ศัพท์ ปฏิเสธ ใน ทเทยฺยํ ๆ อาขยาตบท กตตุวจาก อฺพฺงกมฺตฺตํ วิเสสน ของ ยาคุํ กฺญจฺจุมฺตฺตํ วิเสสน ของ ภตฺตํ ปี สองศัพท์ อเปกขตฺถ เข้ากับ ยาคุํ และ ภตฺตํ ๆ อวุตตกมฺม ใน ทเทยฺยํ เอว ศัพท์ อวธารณ เข้ากับ ฌมฺมทานํ ๆ สยกคฤตา ใน โหติ ๆ อาขยาตบท กตตุวจาก อิมินา วิเสสน ของ การณฺน ๆ เหตุ ใน โหติ สพฺพทานฺนํ อปาทาน ใน เสฏฺฐํ วิกตฺติคฤตา ใน โหติ อิติ ศัพท์ สรูป ใน วิเศษชนม์

อปีจ ศัพท์ อปรนฺย ปี ศัพท์ อเปกขตฺถ เข้ากับ สารีปฺคฤตาทโย ๆ วิเสสน ของ สวากา ๆ สยกคฤตา ใน น อสฺกขีสุ น ศัพท์ ปฏิเสธ ใน อสฺกขีสุ ๆ อาขยาตบท กตตุวจาก เปตฺวา วิเสสน ของ สวากา พุทฺเธ กิตฺติ ปจฺเจกพุทฺเธ กิตฺติ อวุตตกมฺม ใน เปตฺวา จ สองศัพท์ ปทสมฺมจฺจยตฺถ เข้ากับ พุทฺเธ และ ปจฺเจกพุทฺเธ เทเว ลกฺขณ ใน วสฺสนเต ๆ ลกฺขณกิริยา สกฺลภปฺปํ อจฺจนฺตสํโยค ใน วสฺสนเต อุกฺกพิณฺฑุ นิ อวุตตกมฺม ใน คณฺเฑํ ๆ คุมฺตฺถสมฺปทาน ใน สมตฺถาย ๆ วิเสสน ของ ปณฺณาย ๆ กรณ ใน สมนฺนาคตา ๆ วิเสสน ของ สวากา อตฺตโน สามีสมฺพนฺธ ใน ฌมฺมตฺถาย ๆ ตติยาวิเสสน ใน อธิคฺนฺตุํ โสตาปตฺติผลาทีนิ วิเสสน ของ อริยผลานิ ๆ อวุตตกมฺม ใน อธิคฺนฺตุํ ๆ คุมฺตฺถสมฺปทาน ใน อสฺกขีสุ เต วิเสสน ของ สวากา ๆ สยกคฤตา ใน สจฺฉิกิริสุ กิริยาสองบท ๆ อาขยาตบท กตตุวจาก อสฺสชิตฺเตราทีหิ วิเสสน ของ เถเรหิ ๆ อนภิตฺตคฤตา ใน กถิตํ ๆ วิเสสน ของ ฌมฺมํ ๆ อวุตตกมฺม ใน สุตฺวา ว ศัพท์ อวธารณ เข้ากับ สุตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน สจฺฉิกิริสุ โสตาปตฺติผล อวุตตกมฺม ใน สจฺฉิกิริสุ สตฺถุ สามีสมฺพนฺธ ใน ฌมฺมเทสฺนายน ๆ กรณ ใน สจฺฉิกิริสุ สวากปารมีณฺณํ อวุตตกมฺม ใน สจฺฉิกิริสุ จ สองศัพท์ วากยสมฺมจฺจยตฺถ เข้ากับ อสฺสชิตฺเตราทีหิ ๆ เปฯ สจฺฉิกิริสุ และ สตฺถุ ๆ เปฯ สจฺฉิกิริสุ

มหาราช อาลปน เอว ศัพท์ อวธารณ เข้ากับ ฌมฺมทานํ ๆ สยกคฤตา ใน โหติ ๆ อาขยาตบท

กตตุวจาก ปี ศัพท์ อเปกขตุล เข้ากัับ อิมินาๆ วิเสสน ของ การณน ๑ เหตุ ใน โหติ เสฏฐัจจ
วิกตีกตตุตา ใน โหติ อิติ ศัพท์ สรูป ใน อตุโล ๑ ลิงคตุล ๑ เตน วิเสสน ของ การณน ๑ เหตุ ใน
วุดตัม วจนัน วุดตกมม ใน วุดตัม ภควตา อนภิตกตตุตา ใน วุดตัมๆ กิตบถ กมมวจาก **สพพทานัน**
ธมมทานัน จินาคิ สรูป ใน อิติๆ ศัพท์ สรูป ใน วจนัน ๑

ปน ศัพท์ สมปิณนทานตุล สพเพ กิติ ขนุทธสารทโย กิติ วิเสสน ของ รสา ๑ กิติ สุธาโภชนรส
กิติ สยกตตุตา ใน โหนติ ๑ อาขยาตบถ กตตุวจาก อุกกัสมโต ตติยาวิเสสน ใน สุธาโภชนรส
เทวดานัน สามีสมพนุทธ ใน สุธาโภชนรส ปี ศัพท์ อเปกขตุล เข้ากัับ สุธาโภชนรส สัสารวญญ
อาธาร ใน ปาเตตวาๆ ปุพพกาลกิริยา ใน -อนุสสวนสส เอว ศัพท์ อวธารณ เข้ากัับ ทุกขานุกวนสส
๑ สามีสมพนุทธ ใน ปจจโย ๑ วิกตีกตตุตา ใน โหนติ

ปน ศัพท์ ปกขนุตรโชตก โย กิติ เอโส กิติ สตตตตติสโพธิปกัจยธมมสงขาทอ กิติ
นวลอกุตตรธมมสงขาทอ กิติ วิเสสน ของ ธมมรส ๑ ลิงคตุล จ สองศัพท์ ปทสมุจจยตุล เข้ากัับ
สตตตตติสโพธิปกัจยธมมสงขาทอ และ นวลอกุตตรธมมสงขาทอ เอว ศัพท์ อวธารณ เข้ากัับ อัย
๑ วิเสสน ของ ธมมรส๑ สยกตตุตา ใน โหติ ๑ อาขยาตบถ กตตุวจาก สพพรสานัน ฉฐฐือปาทาน
เสฏฐัจจ ๑ วิกตีกตตุตา ใน โหติ ๑ เตน วิเสสน ของ การณน ๑ เหตุ ใน วุดตัม วจนัน วุดตกมม
ใน วุดตัม ภควตา อนภิตกตตุตา ใน วุดตัม ๑ กิตบถ กมมวจาก **สพพรสั ธมมรส จินาคิ** สรูป
ใน อิติ ๑ ศัพท์ สรูป ใน วจนัน ๑

ปน ศัพท์ สมปิณนทานตุล ยา กิติ เอสา กิติ วิเสสน ของ ปุตตรติ ธีตฺตติ ธนรติ อิตถึรติ และ
รติ ๑ ลิงคตุล นจจคิตวาทิตาทิรติปปเลทา กิติ อนนคปปเลทา กิติ วิเสสน ของ รติ จ ห้าศัพท์
ปทสมุจจยตุล เข้ากัับ ปุตตรติ ธีตฺตติ ธนรติ อิตถึรติ และ นจจคิตวาทิตาทิรติปปเลทา อนนคปปเลทา
รติ ปี ศัพท์ อเปกขตุล เข้ากัับ สาก วิเสสน ของ รติ๑ สยกตตุตา ใน โหติ ๑ อาขยาตบถ กตตุวจาก
สัสารวญญ อาธาร ใน ปาเตตวา ๑ ปุพพกาลกิริยา ใน -อนุกวนสส เอว ศัพท์ อวธารณ เข้ากัับ
ทุกขานุกวนสส ๑ สามีสมพนุทธ ใน ปจจโย ๑ วิกตีกตตุตา ใน โหติ ปน ศัพท์ ปกขนุตรโชตก ยา
กิติ สาก กิติ วิเสสน ของ ปิติ ๑ เหตุกตตุตา ใน ชนคติ ปวตเตติ และ ชนคติ ๑ อาขยาตบถ
เหตุกตตุวจาก ธมมัม อวุดตกมม ใน กเถนตสส สุนนตสส วาเจนตสส วา สามศัพท์ ปทวิกปปลตุล

เข้ากับ กณนตสฺส สุนนตสฺส และ วาเจนตสฺส ๆ วิเสสน ของ ปุคฺคตสฺส ๆ สามีสมฺพณฺฐ ใน อนฺโต
ๆ อาธาร ใน อุปฺปชฺชมานาๆ วิเสสน ของ ปีติ อุตฺตคฺคภาวํ การิตกมฺม ใน ชนฺติ อสฺสูนิ การิตกมฺม
ใน ปวตฺเตติ โลมหํสํ การิตกมฺม ใน ชนฺติ

สา วิเสสน ของ ปีติ ๆ สยกตฺตา ใน โหติ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก สํสํวณฺณสฺส
สามีสมฺพณฺฐ ใน อนฺตํ ๆ อวฺตุตกมฺม ใน กตฺวาๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน โหติ อรหตฺตปริโยสํนา
วิกตีกตฺตา ใน โหติ เอรุปา วิเสสน ของ ฌมฺมรติ เหว ศัพฺท อวธารณ เข้ากับ ฌมฺมรติ ๆ
สยกตฺตา ใน โหติ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก สพฺพรตฺนํ ฌฺญี อปาทาน ใน เสฎฺฐา ๆ วิกตีกตฺตา
ใน โหติ ๆ เตน วิเสสน ของ การณฺน ๆ เหตุ ใน วุตฺตํ วจฺนํ ๆ วุตฺตกมฺม ใน วุตฺตํ ภควตา
อนภิตกตฺตา ใน วุตฺตํ ๆ กิตบท กมฺมวาจก **สพฺพรตฺติ ฌมฺมรติ จินาติ** สรฺูป ใน อิติ ๆ ศัพฺท สรฺูป
ใน วจฺนํ ๆ

ปน ศัพฺท ปกฺขนฺตรโชตก ตณฺหกฺขโย ลิงฺคตฺถ ตณฺหาย ภาวาทิสมฺพณฺฐ ใน ขย- ขยฺนเต
อาธาร ใน อุปฺปนํๆ วิเสสน ของ อรหตฺตํ ๆ วิเสสลาภี ของ ตณฺหกฺขโย ตํ วิเสสน ของ อรหตฺตํ
ๆ สยกตฺตา ใน โหติ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก อปี ศัพฺท อเปกฺขตฺถ เข้ากับ สกฺลสฺส ๆ วิเสสน ของ
วณฺณทูกฺขสฺส ๆ ฌฺญีกมฺม ใน อภิกฺวานฺโต ๆ เหตุ ใน สพฺพเสฎฺฐํ เหว ศัพฺท อวธารณ เข้ากับ
สพฺพเสฎฺฐํ ๆ วิกตีกตฺตา ใน โหติ ๆ เตน วิเสสน ของ การณฺน ๆ เหตุ ใน วุตฺตํ วจฺนํ วุตฺตกมฺม
ใน วุตฺตํ ภควตา อนภิตกตฺตา ใน วุตฺตํ ๆ กิตบท กมฺมวาจก **ตณฺหกฺขโย สพฺพทูกฺขํ จินาติ** ส
รฺูป ใน อิติ ๆ ศัพฺท สรฺูป ใน วจฺนํ ๆ

ธมฺมาภิสมฺโย สยกตฺตา ใน อโหสิ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก สตฺถริ ลกฺขณ ใน กณฺเณเต
ๆ ลกฺขณกิริยา เหว ศัพฺท กิริยาวิเสสน ใน กณฺเณเต อิมิสฺสา วิเสสน ของ คาถาย ๆ สามีสมฺพณฺฐ
ใน อตฺถํ ๆ อวฺตุตกมฺม ใน กณฺเณเต เหว ศัพฺท อวธารณ เข้ากับ กณฺเณเต จตฺราสีติยา วิเสสน ของ
ปาดสฺสสํสาณํ ๆ สมฺปทาน ใน อโหสิ ๆ

ปี ศัพฺท อเปกฺขตฺถ เข้ากับ สกฺโก ๆ สยกตฺตา ใน อาท ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก สตฺถ
สามีสมฺพณฺฐ ใน ฌมฺมกถํ ๆ อวฺตุตกมฺม ใน สุตฺวาๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วนฺทิตฺวา สตฺถารํ
อวฺตุตกมฺม ใน วนฺทิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาท

ภนฺเต อาลปน ตุมฺเห เหตุกตฺตา ใน น ทาเปถ น ศัพฺท ปฏฺฐิเสธ ใน ทาเปถ ภิกฺขุสงฺฆํ

การิตกมฺ ใน ทาเปถ ๆ อาขุยาตบท เหตุคตุวจาก เอว วิเสสน ของ เชฎเเก นาม ศัพท สลฺลาไซตก เข้ากัับ เชฎเเก ๆ วิเสสน ของ ฌมฺทานเน ๆ ภินฺนาร ปรตฺตี กิมตถํ สมฺปทาน ใน ทาเปถ อมฺหากํ สมฺปทาน ใน ทาเปถ ปรตฺตี อวฺตตกมฺ ใน ทาเปถ

ภนฺเต อาลปน ตุมฺเห เหตุคตุตา ใน ทาเปถ ภิกฺขุสงฺฆํ การิตกมฺ ใน ทาเปถ ๆ อาขุยาตบท เหตุคตุวจาก อิตฺ วิเสสน ของ กาลโต ๆ อปาทาน ใน ปุญฺจาย ๆ กิริยาวิเสสน ใน ทาเปถ โน สมฺปทาน ใน ทาเปถ ภิกฺขุสงฺฆสมฺส สมฺปทาน ใน กเถตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ทาเปถ ปรตฺตี อวฺตตกมฺ ใน ทาเปถ อิติ ศัพท อาการ ใน อาห ฯ

สตุถา สยกตุตา ใน อาห ๆ อาขุยาตบท กตุวจาก ตสฺส วิเสสน ของ สกฺกสฺส ๆ สามีสมฺพนธ ใน วจันํ ๆ อวฺตตกมฺ ใน สตุถา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน สนฺนิปาตาเปตฺวา ภิกฺขุสงฺฆํ การิตกมฺ ใน สนฺนิปาตาเปตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาห ภิกฺขเว อาลปน ตุมฺเห สยกตุตา ใน ททฺเขยฺยาถ ๆ อาขุยาตบท กตุวจาก อชฺช อวฺตตกมฺ ใน กตุวา อาทิ วิคิตกมฺ ใน กตุวา ๆ กิริยาวิเสสน ใน ททฺเขยฺยาถ มหาธมฺมสฺสวณํ กิตฺตี ปกฺคิธมฺมสฺสวณํ กิตฺตี อฺปฺสินฺนถถํ กิตฺตี อฺนุโมทนํ กิตฺตี อวฺตตกมฺ ใน กเถตฺวา อนตฺมโส ตติยาวิเสสน ใน กเถตฺวา ปี ศัพท อเปกฺขตถ เข้ากัับ อฺนุโมทนํ วา สามศัพท ปทฺวิกปฺปตฺถ เข้ากัับ มหาธมฺมสฺสวณํ ปกฺคิธมฺมสฺสวณํ และ อฺปฺสินฺนถถํ กเถตฺวา ปุพฺพกาลกิริยา ใน ททฺเขยฺยาถ สพฺพสตุตานํ สมฺปทาน ใน ททฺเขยฺยาถ ปรตฺตี อวฺตตกมฺ ใน ททฺเขยฺยาถ อิติ ศัพท อาการ ใน อาห อิติ ศัพท สมฺปาปนฺน ฯ

สกฺกเทวาราวคฺคฺ สยกตุตา ใน นิฏฺจันตํ ๆ

กตฺติบท กตุวจาก ฯ

อปฺตฺตคฺกเสฎฺฐจฺจิ วคฺคฺ

อปฺตฺตคฺกเสฎฺฐจฺจิ วคฺคฺ วคฺคฺกมฺ ใน วุจฺจเต

มยา อนภฺหิตกตุตา ใน วุจฺจเต อาขุยบท กมฺมวาก ฯ

.....

สตถา สยกตฺตา ใน กเถสิ ๑ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก **ทนนคติโลกา ทุมเมธ** สรูป ใน
อิติ ๑ ศัพท์ อาทยตฺถ ใน อิมํ ธรรมเทศนํ อิมํ วิเสสน ของ ธรรมเทศนํ ๑ อวฺตุตกมฺม ใน กเถสิ
เชตวเน วิสยาธาร ใน วิหรนโต ๑ อพฺภนฺตรกิริยา ของ สตถา นาม ศัพท์ สลฺยาไซตฺก เข้ากับ
อปฺตุตกเสฏฺฐิ ๑ อวฺตุตกมฺม ใน อารพฺภ ๑ สมานกาลกิริยา ใน กเถสิ ๑

กิริ ศัพท์ อนุสฺสวณตฺถ ปเสนทิโกสลโล สลฺยาวิเสสน ของ ราชา ๑ สยกตฺตา ใน อาท ๑
อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ตสฺส วิเสสน ของ เสฏฺฐิสฺส ๑ สามีสมฺพนฺธ ใน กาลกิริยํ ๑ อวฺตุตกมฺม
ใน สุตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปุจฺฉิตฺวา อปฺตุตกํ วิเสสน ของ สापเตยฺย ๑ สยกตฺตา ใน
ปาปฺณาคิ ๑ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก กสฺส สมฺปทาน ใน ปาปฺณาคิ

อิติ ศัพท์ อาการ ใน ปุจฺฉิตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน สุตฺวา ตํ วิเสสน ของ สापเตยฺย ๑
สยกตฺตา ใน ปาปฺณาคิ ๑ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก รลฺโย สมฺปทาน ใน ปาปฺณาคิ อิติ ศัพท์
อาการ ใน สุตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อภิหฺราเปตฺวา

สตฺตฺหิ วิเสสน ของ ทิวเสหิ ๑ ตติยาวิเสสน ใน อภิหฺราเปตฺวา ตสฺส วิเสสน ของ เสฏฺฐิสฺส
๑ สามีสมฺพนฺธ ใน เคหโต ๑ อปาทาน ใน อภิหฺราเปตฺวา ฐนํ อวฺตุตกมฺม ใน อภิหฺราเปตฺวา
ราชกฺลํ สมฺปาปฺณียกมฺม ใน อภิหฺราเปตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อฺปฺสงฺกมิตฺวา สดฺถุ สามีสมฺพนฺธ
ใน สนฺติกํ ๑ สมฺปาปฺณียกมฺม ใน อฺปฺสงฺกมิตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาท

มหาราช อาลปน หนฺท อฺยฺโยชนตฺถ ตฺวํ สยกตฺตา ใน อากจฺฉสิ ๑ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก
กฺุโต วิเสสน ของ จานโต ๑ อปาทาน ใน อากจฺฉสิ นฺุ ศัพท์ ปุจฺฉนตฺถ ทิวาทิวสฺส สมฺปทาน ใน
อากจฺฉสิ อิติ ศัพท์ สรูป ใน วจเน ๑ ลกฺขณ ใน วฺตุเต สตฺถารา อนภิหฺตกตฺตา ใน วฺตุเต ๑

ลกฺขณกิริยา ฆนฺเต อาลปน เสฏฺฐิ วิเสสน ของ คหฺปติ ๑ สยกตฺตา ใน โหติ ๑ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก
อิธ วิเสสน ของ สาวตฺถิยํ ๑ ฆินฺนาธาร ใน เสฏฺฐิ กาลกโต วิกติกตฺตา ใน โหติ อหํ

สยกตฺตา ใน อาคจฺฉามิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ตํ กิํตี อปฺตฺตํ กิํตี วิเสสน ของ สวาปเตยฺย
ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน อภิหริตฺวา ราชนฺเตปฺรุํ สมปาปฺณียกมฺม ใน อภิหริตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน
อาคจฺฉามิ อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาห ๆ

สพฺพ วิเสสน ของ วตฺถุ ๆ วตฺตกมฺม ใน เวทิตพฺพ ปรณฺทิตฺเตน อนภิหิตกตฺตา ใน เวทิตพฺพ
ๆ กิตบถ กมฺมวาทก สุตฺเต อาธาร ใน อาคต- เอว ศัพท์ อวธารณ เข้ากับ อาคตฺนเยน ๆ
ตติยาวิเสสน ใน เวทิตพฺพ ๆ

สตฺถา สยกตฺตา ใน กเถสิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก กิร ศัพท์ อนุสฺสวณฺตฺถ โส วิเสสน
ของ เสฏฺฐิ ๆ สยกตฺตา ใน ภูยฺชติ ธาเรติ และ ยาทิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก นานคฺรสโกชน
ลกฺขณ ใน อุปฺนึเต ชเนหิ อนภิหิตกตฺตา ใน อุปฺนึเต ๆ ลกฺขณกิริยา สุวณฺณปาฏิยา กรณ ใน
อุปฺนึเต มนุสฺสา สยกตฺตา ใน ภูยฺชนฺติ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก นาม ศัพท์ สยฺญาโชตก
เข้ากับ เอวรूपิ ๆ วิเสสน ของ โภชนํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน ภูยฺชนฺติ ตุมฺเห สยกตฺตา ใน กโรถ ๆ
อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก กิํ ศัพท์ ปุจฺจนฺตฺถ มยา สหตฺตตติยา เข้ากับ สทฺธิิ ๆ ศัพท์ ทพฺพสมวาย
ใน เกลึ อิมสฺมิ วิเสสน ของ เคเห ๆ วิสยาธาร ใน กโรถ เกลึ อวฺตฺตกมฺม ใน กโรถ อิติ ศัพท์
อาการ ใน วตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปหริตฺวา

โภชน ลกฺขณ ใน อุปฺภูจฺเต ชเนหิ อนภิหิตกตฺตา ใน อุปฺภูจฺเต ๆ ลกฺขณกิริยา
เลทฺททฺททฺททฺททฺททฺท วิเสสน ของ วตฺถุหิ ๆ กรณ ใน ปหริตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปลาเปตฺวา ๆ
ปุพฺพกาลกิริยา ใน ภูยฺชติ อิหํ วิเสสน ของ โภชนํ สยกตฺตา ใน โหติ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก
มนุสฺसानํ สามีสมฺพนฺธ ใน โภชนํ ๆ วิกตฺติกตฺตา โหติ อิติ ศัพท์ สรูป ใน วจเนน ๆ กรณ ใน
ภูยฺชติ พิลฺงฺคฺทฺติยํ วิเสสน ของ กาณฺชากรํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน ภูยฺชติ มนาเปสฺ วิเสสน ของ
วตฺถยานจฺจตฺเตสฺ ปิ ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้ากับ วตฺถยานจฺจตฺเตสฺ ๆ ลกฺขณ ใน อุปฺภูจฺจาปีเตสฺ ชเนหิ
อนภิหิตกตฺตา ใน อุปฺภูจฺจาปีเตสฺ ๆ ลกฺขณกิริยา

มนุสฺเส อวฺตฺตกมฺม ใน ปหฺรฺนโต เลทฺททฺททฺททฺททฺททฺท วิเสสน ของ วตฺถุหิ ๆ กรณ ใน
ปหฺรฺนโต ๆ อพฺภนฺตฺริกิริยา ของ เสฏฺฐิ ปลาเปตฺวา ปุพฺพกาลกิริยา ใน ธาเรติ สานานิ อวฺตฺตกมฺม
ใน ธาเรติ ชฺชชฺรฺรตฺเกน กรณ ใน ยาทิ ธาโรมาเนน วิเสสน ของ ปณฺณจฺจตฺเตน ๆ อิตฺถมฺภุต
ของ เสฏฺฐิ อิติ ศัพท์ สรูป ใน เอวํ วิเสสน ของ วจเนน ๆ ลกฺขณ ใน อาโรจฺเจเต รยฺญา อนภิหิต -กตฺต

า ใน อาโรจิเตฯ ลกขณกิริยา ตสฺส วิเสสน ของ เสฏฺฐิสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน ปุพฺพกมฺมํ ๆอวุตฺ ตกมฺม ใน กเถสิ ฯ

ภูตปุพฺพํ ลิงฺคตฺต มหาราช อาลปน โส กิตี เสฏฺฐิ วิเสสน ของ คหฺปติ ๆ สยกตฺตา ใน ปฏิปาเทสิ และ ปกฺกามิ ๆ อาขุยาตบฺท กตฺตฺวาจก นาม ศักฺท สลฺยาโชตก เข้กัับ ตฺครสิขิ ๆ วิเสสน ของ ปจฺเจกพฺทฺธฺ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน ปฏิปาเทสิ ปิณฺทปาเตน กรณ ใน ปฏิปาเทสิ คฺมฺเห สยกตฺตา ใน เทถ ๆ อาขุยาตบฺท กตฺตฺวาจก สมณฺสฺส สมฺปทาน ใน เทถ ปิณฺทํ อวุตฺตกมฺม ใน เทถ อิติ ศักฺท อาการ ใน วตฺวาฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อฎฺฎาย อาสนา อปาทาน ใน อฎฺฎาย ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปกฺกามิ ฯ

(แก้ง) กิร ศักฺท อนุสฺสวณฺตล ภาริยา สยกตฺตา ใน อทาสิ ๆ อาขุยาตบฺท กตฺตฺวาจก ตสฺมี กิตี อสฺสทฺเธ กิตี พาเล กิตี วิเสสน ของ เสฏฺฐิสฺสํ ๆ ลกขณ ใน ปกฺกนฺเต ๆ ลกขณกิริยา เอิ้ว ศักฺท กิริยาวิเสสน ใน วตฺวาฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปกฺกนฺเต ตสฺ วิเสสน ของ เสฏฺฐิโน ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน ภาริยา สทฺธา กิตี ปสนฺนา กิตี วิเสสน ของ ภาริยา วจันํ วุตฺตกมฺม ใน สุตฺ ๆ กิตบฺท กมฺมวาทก จิรฺสฺสํ กิริยาวิเสสน ใน สุตฺ วตฺ ศักฺท อจฺฉริยตฺถ เม อนภิทกตฺตา ใน สุตฺ อิมสฺส วิเสสน ของ เสฏฺฐิโน ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน มุขฺโต ๆ อปาทาน ใน สุตฺ ตฺวํ สยกตฺตา ใน เทหิ ๆ อาขุยาตบฺท กตฺตฺวาจก อิติ ศักฺท สรฺูป ใน วจันํ อชฺช กาลสฺตตฺตมิ ใน ปุเรติ มโนโรธ สยกตฺตา ใน ปุเรติ ๆ อาขุยาตบฺท กตฺตฺวาจก มม สามีสมฺพนฺธ ใน มโนโรธ อหํ สยกตฺตา ใน ทสฺสามิ ๆ บทฺวา ปุเรติ มาจาก ปุร ธาตุ + เณ บัจฺจย + ติ วิภคฺติ คฺมฺภีรฺธาตฺวตฺถลสังคหะ คาถา ๒๔๒ แสดงธาตฺเป็น ปุร (ปุรณฺมฺห = เต็ม. ให้เต็ม. บริบูรณฺ) ธาตฺนี้ เป็นธาตฺสองหฺมวตฺ คือ หฺมวตฺ ภู ธาตฺ และหฺมวตฺ จุร ธาตฺ สำหรับบทฺวา ปุเรติ ในบทฺนี้ เป็นธาตฺหฺมวตฺ จุร ธาตฺ ดั่งนั้น เมื่อใช้ เป็นกัตฺตฺวาจก จึงต่องลง เณ บัจฺจยประจําหฺมวตฺธาตฺ โดยแปลว่า "จงบริบูรณฺ.จงเต็ม" สำหรับ ปุร ที่ เป็นหฺมวตฺ จุร ธาตฺนี้ เมื่อใช้ เป็นเหตุกัตฺตฺวาจก จะมีรูปสองรูปคือ ปุราเปฺนติ . ปุราปยนฺติ (ยอมนให้เต็ม) โดยลง ฉาเป และ ฉาปย บัจฺจยตามกฎของธาตฺหฺมวตฺ จุร ธาตฺ อนึ่ง ในธรรมบฺท ยังปรากฏรูปกิริยา ปุเรนติ ปุเรตฺวา (ยอมนให้เต็ม. ให้เต็มแล้ว) เป็นต้น วิ่งแปลเหตุกัตฺตฺวาจก บทฺเหล่านี้ มาจาก ปุร ธาตฺที่ เป็นหฺมวตฺ ภู ธาตฺ ซึ่งมีรูปกัตฺตฺวาจก ว่า ปุริติ ปุรินฺติ (ยอมนเป็น) เป็นต้น มีรูปเป็น เหตุกัตฺตฺวาจก ว่า ปุเรติ . ปุริยติ . ปุราเปติ .ปุราปยติ (ยอมนให้เต็ม)

อาชญาตบท กตตุวจาก ปีนุทปาต อวตุตคมม ใน ทสสามิ อิติ ศัพท อาการ ใน จินเตตวา ๆ
ปุพพกาลกิริยา ใน คเหตุวา ปจเจกพทุสส สามีสมพนุ ใน ปตต ๆ อวตุตคมม ใน คเหตุวา ๆ
ปุพพกาลกิริยา ใน ปุเรตวา ปณิตโกชนสส ฉฐีกรณ ใน ปุเรตวา ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน อทาสี ฯ

ปี ศัพท อเปกขตถ เข้ากับ โส ๆ วิเสสน ของ เสฐฐี ๆ สยกตฺตา ใน จินเตติ ๆ อาชญาตบท
กตตุวจาก นีวตุตมาโน อพณนตรกิริยา ของ เสฐฐี ต วิเสสน ของ ปจเจกพทุ ๆ อวตุตคมม ใน
ทิสวา ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน วตฺวา สมณ อาลปน กิลฺจ วิเสสน ของ โภชน ๆ วตุตคมม ใน ลทฺธ
ๆ กิตบท กมฺมวาก กิ ศัพท ปุจจนตถ เต อนภิตกตฺตา ใน ลทฺธ อิติ ศัพท อาการ ใน วตฺวา
ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน คเหตุวา ปตต อวตุตคมม ใน คเหตุวา ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน ทิสวา
ปณิตปีนุทปาต อวตุตคมม ใน ทิสวา ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน จินเตติ วิปปฏิสารี วิคติกตฺตา ใน
หุตฺวา ๆ สมานกาลกิริยา ใน จินเตติ เอว ศัพท กิริยาวิเสสน ใน จินเตติ

เอต วิเสสน ของ ภูณฺชน ๆ สยกตฺตา ใน โหติ ๆ อาชญาตบท กตตุวจาก ทาสาน กิตฺตี
กมฺมกราน กิตฺตี ภาวาทิสมพนุ ใน ภูณฺชน วา สองศัพท ปทวิกปฺปตถ เข้ากับ ทาสาน และ
กมฺมกราน ปีนุทปาตสส ฉฐีกมฺม ใน ภูณฺชน วร วิคติกตฺตา โหติ ทาสา กิตฺตี กมฺมกรา กิตฺตี
สยกตฺตา ใน ภูณฺเชยฺย ๆ อาชญาตบท กตตุวจาก วา สองศัพท ปทวิกปฺปตถ เข้ากับ ทาสา และ
กมฺมกรา ปีนุทปาต อวตุตคมม ใน ภูณฺเชยฺย

หิ ศัพท เหตุชฺตก เต วิเสสน ของ ทาสกมฺมกรา ๆ สยกตฺตา ใน กริสฺสนฺติ ๆ อาชญาตบท
กตตุวจาก อิม วิเสสน ของ ปีนุทปาต ๆ อวตุตคมม ใน ภูณฺชิตฺวา ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน กริสฺสนฺติ
มยฺห สมฺปทาน ใน กริสฺสนฺติ กมฺม อวตุตคมม ใน กริสฺสนฺติ ปน ศัพท ปกฺขนฺตรชฺตก อัย วิเสสน
ของ สมฺโน ๆ สยกตฺตา ใน นิตฺทายิสฺสตี ๆ อาชญาตบท กตตุวจาก คนฺตฺวา ปุพพกาลกิริยา ใน
ภูณฺชิตฺวา ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน นิตฺทายิสฺสตี ปีนุทปาโต สยกตฺตา ใน นนฺจฺจ กิตบท กตตุวจาก
เม สามีสมพนุ ใน ปีนุทปาโต อิติ ศัพท สรูป ใน เอว ฯ

ปน ศัพท สมฺปณฺชนตถ โส วิเสสน ของ เสฐฐี ๆ สยกตฺตา ใน โวโรเปตี ๆ อาชญาตบท
กตตุวจาก ภาตฺ สามีสมพนุ ใน เอกปฺตฺตก ๆ อวตุตคมม ใน โวโรเปตี สาปเตยฺยสฺส สามีสมพนุ
ใน การณ ๆ เหตุ ใน โวโรเปตี จีวฺตา อปาทาน ใน โวโรเปตี ฯ กิร ศัพท อนฺสฺสวนตถ โส
วิเสสน ของ ทารโก ๆ สยกตฺตา ใน อาทฺ อาชญาตบท กตตุวจาก อสฺส วิเสสน ของ เสฐฐีโน

ๆ สามีสมนุช ใน องคูลี ๆ อวตตกมม ใน คเหตุวๆ ปุพพกาลกิริยา ใน วิจรโต ๆ อพภนตร-กิริยา
า ของ ทารโก อิทธิ วิเสสน ของ ยานกั ๆ สยกตฺตา ใน โหติ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก มยฺหํสามีส
มนุช ใน ปิตุ ๆ สามีสมนุช ใน สนฺตกัๆ วิกตีกตฺตา ใน โหติ อัย วิเสสน ของ โคโณ ๆ สยก
ตฺตา ใน โหติๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ตสฺส วิเสสน ของ ปิตุ มยฺหํ สามีสมนุช ใน ปิตุๆ ส
สามีสมนุช ใน สนฺตโก ๆ วิกตีกตฺตา ใน โหติ อิติ ศัพฺท อาการ ใน อาท ฯ

อถ กาลสฺตฺตมึ ใน ฉทฺทเทสิ เสฏฺฐิ สยกตฺตา ใน ฉทฺทเทสิ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก นั
วิเสสน ของ ทารกัๆ อวตตกมม ใน คเหตุว อิทานิ กาลสฺตฺตมึ ใน วเทติ เอโส วิเสสน ของ
ทารโกๆ สยกตฺตา ใน วเทติๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ตาว ศัพฺท กิติ เอวั ศัพฺท กิติ กิริยาวิเสสน
ใน วเทติ ปน ศัพฺท วากุยารมภ โโก สยกตฺตา ใน รกฺขิสฺสตี ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก อิมสฺส
วิเสสน ของ ทารกสฺส ๆ สามีสมนุช ใน วุฑฺฒิปฺปตฺตฺกาลเอ ๆ กาลสฺตฺตมึ ใน รกฺขิสฺสตี อิมสฺมึ
วิเสสน ของ เคเห ๆ วิสยธาร ใน โภเค ๆ อวตตกมม ใน รกฺขิสฺสตี

อิติ ศัพฺท อาการ ใน จินฺเตตฺวา ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน เนตฺวา ตั วิเสสน ของ ทารกั ๆ
อวตตกมม ใน เนตฺวา อรณฺถํ สมฺปาปฺณียกมม ใน เนตฺวาๆ ปุพพกาลกิริยา ใน คเหตุว เอกสฺมึ
วิเสสน ของ คจฺจมุเล ๆ สมิปฺธาร ใน มาเรตฺวา คีวํ อธาร ใน คเหตุว ๆ ปุพพกาลกิริยา
ใน ปิเพตฺวา มุลกนฺทํ อวตตกมม ใน (ปิเพนฺโตๆ วิเสสน ของ ปุคฺคโล) ๆ อุปฺมาลึงคตฺถ วิย ศัพฺท
อุปฺมาไซตก เขากักับ มุลกนฺทํ ปิเพนฺโต ปุคฺคโล คีว อวตตกมม ใน ปิเพตฺวาๆ ปุพพกาลกิริยา ใน
มาเรตฺวา ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน ฉทฺทเทสิ เอว ศัพฺท อวธารณธารณ เขากักับ ตตฺถ ๆ วิเสสน ของ จาเน
ๆ อธาร ใน ฉทฺทเทสิ ฯ อิทธิ วิเสสน ของ กมฺม ๆ สยกตฺตา ใน โหติๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก
อสฺส วิเสสน ของ เสฏฺฐิโน ๆ สามีสมนุช ใน ปุพพกมฺม ๆ วิกตีกตฺตา ใน โหติ ฯ

เตน วิเสสน ของ การณน ๆ เหตุ ใน วุตฺตํ วจัน วุตฺตกมม ใน วุตฺตํ ภควาตา อนภิตกตฺตา
ใน วุตฺตํๆ กิตฺตบท กมฺมวาทก มหาราช อาลปน โส กิติ คหฺปติ กิติ วิเสสน ของ เสฏฺฐิ ๆ สยกตฺตา
ใน ปฏฺฐิปาเทสๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ยํ กิริยาปฺรามาส โข ศัพฺท วจนาลงฺการ ตฺครสิจึ
สญฺญาวิเสสน ของ ปจฺเจกพุทฺธั ๆ อวตตกมม ใน ปฏฺฐิปาเทส ปิณฺทปาเตน กรณ ใน ปฏฺฐิปาเทสิ
โส วิเสสน ของ เสฏฺฐิๆ สยกตฺตา ใน อุปฺปชฺชิ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ตสฺส วิเสสน ของ

กมุขสุส ๆ สามีสมนุช ใน วิปาเคน ๆ เหตุ ใน อุปฺปชฺชิตฺตํ สุตฺตกฺขตฺตํ กิริยาวิเสสน ใน อุปฺปชฺชิตฺตํ สุกฺคิ กิตฺติ สคฺคํ กิตฺติ วิเสสน ของ โลกํ ๆ อวฺตตกมฺม ใน อุปฺปชฺชิตฺตํ

โส วิเสสน ของ เสฏฺฐิ เหตุกตฺตา ใน การฺติ ปุคฺคํ การิตกมฺม ใน การฺติ ๆ อาขยาตบพ เหตุกตฺตฺวาจก เอว ศัพฺพํ อวฺธารณ เข้กัฏฺ ทสฺส ๆ วิเสสน ของ กมุขสุส ๆ สามีสมนุช ใน วิปาก- วิปากาเวเสสน เหตุ ใน การฺติ เอว ศัพฺพํ อวฺธารณ เข้กัฏฺ อิมิสฺสา ๆ วิเสสน ของ สาวตฺถิยา ๆ อาธาร ใน การฺติ สุตฺตกฺขตฺตํ กิริยาวิเสสน ใน การฺติ เสฏฺฐิปฺตํ อวฺตตกมฺม ใน การฺติ มหาราช อาลปน โส กิตฺติ เสฏฺฐิ กิตฺติ วิเสสน ของ คหปติ ๆ สยกตฺตา ใน อโหสิ ๆ อาขยาตบพ กตฺตฺวาจก ยํ กิริยาปรามาส โข ศัพฺพํ วจนาลงฺการ ทานํ อวฺตตกมฺม ใน ทตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อโหสิ ปจฺจา กาลสตฺตมึ ใน อโหสิ วิปฺปฏิสํวริ วิกตีกตฺตา อโหสิ

เอตํ วิเสสน ของ ภูณฺชนํ ๆ สยกตฺตา ใน โหติ ๆ อาขยาตบพ กตฺตฺวาจก ทาสาณํ กิตฺติ กมฺม กรานํ กิตฺติ ภาวาทิสมนุช ภูณฺชนํ วา สอญฺจํ ปทวิกปฺปตฺถ เข้กัฏฺ ทาสาณํ และ กมฺมกรานํ ปิณฺฑปาตสฺส ญฺจิกมฺม ใน ภูณฺชนํ วรํ วิกตีกตฺตา ใน โหติ ทาสา กิตฺติ กมฺมกร กิตฺติ สยกตฺตา ใน ภูณฺเชยฺยํ ๆ อาขยาตบพ กตฺตฺวาจก ปิณฺฑปาตํ อวฺตตกมฺม ใน ภูณฺเชยฺยํ วา ศัพฺพํ ปทวิกปฺปตฺถ เข้กัฏฺ ทาสา และ กมฺมกร อิติ ศัพฺพํ สรฺูป ใน วิปฺปฏิสํวริ

จิตฺตํ สยกตฺตา ใน น นมฺติ น ศัพฺพํ ปฏฺิเสธ ใน นมฺติ ๆ อาขยาตบพ กตฺตฺวาจก ทสฺส วิเสสน ของ กมุขสุส ๆ สามีสมนุช ใน วิปาเคน ๆ เหตุ ใน นมฺติ กิริยาสิบพ อสฺส กิตฺติ เสฏฺฐิโน กิตฺติ วิเสสน ของ คหปติโน ๆ สามีสมนุช ใน จิตฺตํ อูพาราย วิเสสน ของ กตฺตโกคาย ๆ สมฺปทาน ใน นมฺติ จิตฺตํ สยกตฺตา ใน น นมฺติ น ศัพฺพํ ปฏฺิเสธ ใน นมฺติ ๆ อาขยาตบพ กตฺตฺวาจก อสฺส กิตฺติ เสฏฺฐิโน กิตฺติ วิเสสน ของ คหปติโน ๆ สามีสมนุช ใน จิตฺตํ อูพาราย วิเสสน ของ ยานโกคาย ๆ สมฺปทาน ใน นมฺติ จิตฺตํ สยกตฺตา ใน น นมฺติ น ศัพฺพํ ปฏฺิเสธ ใน นมฺติ ๆ อาขยาตบพ กตฺตฺวาจก อสฺส กิตฺติ เสฏฺฐิโน กิตฺติ วิเสสน ของ คหปติโน ๆ สามีสมนุช ใน จิตฺตํ อูพารานํ ปรยจฺจนํ กิตฺติ วิเสสน ของ กามคฺุณานํ ๆ ญฺจิกมฺม ใน โกคาย ๆ สมฺปทาน ใน นมฺติ

มหาราช อาลปน โส กิตฺติ เสฏฺฐิ กิตฺติ วิเสสน ของ คหปติ ๆ สยกตฺตา ใน โวโรเปสิ ๆ อาขยาตบพ กตฺตฺวาจก ยํ กิริยาปรามาส โข ศัพฺพํ วจนาลงฺการ ภาตฺ สามีสมนุช ใน เอกปฺตฺตํ ๆ อวฺตตกมฺม ใน โวโรเปสิ สापเตยฺยสฺส สามีสมนุช ใน การณํ ๆ เหตุ ใน โวโรเปสิ ชีวิตา

อุปาทาน ใน โวโรเปสี วิเสสน ของ เสฏฐีๆ สยกคตฺตา ใน ปจฺจิตฺต ๑ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจาก
ตสฺส วิเสสน ของ กมฺมสฺส ๑ สามีสมฺพนฺธ ใน วิปาเกน๑ เหตุ ใน ปจฺจิตฺต พหุณี สีสฺบ วิเสสน ของ
วสฺसानิ วสฺสตฺตานิ วสฺสสทฺสฺตานิ และ วสฺสสทฺสทฺสฺตานิ ๑ อจฺจนตฺสโยค ใน ปจฺจิตฺต นิรเย
วิสยธาร ใน ปจฺจิตฺต ราชปฺริสตา เหตุกตฺตา ใน ปเวเสนฺติ ๑ อาขุยาตบถ เหตุกตฺตฺวาจาก เอว ศัฟฺท
อวธารณ เข้กัับ ตสฺส ๑ วิเสสน ของ กมฺมสฺส ๑ สามีสมฺพนฺธ ใน วิปาก- วิปากาวเสสน เหตุ
ใน ปเวเสนฺติ อิํท กัีดี สดฺตมํ กัีดี อปฺตฺตํ กัีดี วิเสสน ของ สวาปเตยฺย ๑ การิตกมฺม ใน ปเวเสนฺติ
ราชโกสํ สมปาปฺณิกมฺม ใน ปเวเสนฺติ

มหาราช อาลปน ปน ศัฟฺท วากฺยารมฺภ ปุราณํ วิเสสน ของ ปุณฺณ ๑ สยกคตฺตา ใน
ปริกฺขิณ ๑ กิตบถ กตฺตฺวาจาก โข ศัฟฺท วจนาลงฺการ ตสฺส กัีดี เสฏฺฐิสฺส กัีดี วิเสสน ของ คหปติสฺส
๑ สามีสมฺพนฺธ ใน ปุณฺณ นวํ วิเสสน ของ ปุณฺณ ๑ วุตฺตกมฺม ใน อนุปฺจิต ๑ กิตบถ กมฺมวาก
(ตสฺส กัีดี เสฏฺฐิสฺส กัีดี วิเสสน ของ คหปติสฺส) ๑ ฉฺฉริอนภิตกตฺตา ใน อนุปฺจิต จ สองศัฟฺท
วากยสมฺจฺยตฺถ เข้กัับ ตสฺส โข เสฏฺฐิสฺส คหปติสฺส ปุราณํ ปุณฺณ ปริกฺขิณ และ นวํ ปุณฺณ
อนุปฺจิต มหาราช อาลปน จ ปน สองศัฟฺท นิปาตสมฺห อชฺช กาลสฺตฺตมึ ใน ปจฺจติ เสฏฺฐี
วิเสสน ของ คหปติ ๑ สยกคตฺตา ใน ปจฺจติ ๑ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจาก มหาโรรุเว สลฺลาวิเสสน
ของ นิรเย ๑ วิสยธาร ใน ปจฺจติ อิติ ศัฟฺท สฺรูป ใน วจฺน ๑ **(จบเก็ง)**

ราชา สยกคตฺตา ใน อาห ๑ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจาก สดฺถุ สามีสมฺพนฺธ ใน วจฺน ๑
อวุตฺตกมฺม ใน สุตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาห ฆนฺเต อาลปน อโห ศัฟฺท สัเวคตฺถ ภาริยํ
วิเสสน ของ กมฺม ๑ ลิงฺคตฺถ เสฏฺฐี สยกคตฺตา ใน น ปริภุชฺชิ และ น อกาสิ เอว ศัฟฺท อวธารณ
เข้กัับ น ๑ สองศัฟฺท ปฺฏิเสธ ใน ปริภุชฺชิ และ อกาสิ ๑ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจาก นาม ศัฟฺท
สลฺลาไซตฺถ เข้กัับ เอตฺตเก ๑ วิเสสน ของ โภเค ๑ ลกฺขณ ใน วิชฺชมาเน ๑ ลกฺขณกิริยา
อตฺตนา กรณ ใน ปริภุชฺชิ ตุมฺหาทิสฺเส วิเสสน ของ พุทฺเธ ๑ ลกฺขณ ใน วิหรนฺเต ๑ ลกฺขณกิริยา
ธฺรวีหาเร วิสยธาร ใน วิหรนฺเต ปุณฺณกมฺม อวุตฺตกมฺม ใน อกาสิ อิติ ศัฟฺท อาการ ใน อาห ๑

สฺตฺถา สยกคตฺตา ใน อาห ๑ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจาก มหาราช อาลปน เอวํ สองบถ
สจฺจวากลิงฺคตฺถ นาม ศัฟฺท สลฺลาไซตฺถ เข้กัับ ทุมฺเมธปฺคฺคฺลา ๑ สยกคตฺตา ใน น คเวสนฺติ น

ศัพท์ ปฏิเสธ ใน คเวสนติ ๆ อาขยาตบท กตตุวจาก โภเค อวุตตกมฺม ใน ลภิตฺวา ๆ ปุพฺพกาล-กิริยา ใน คเวสนติ นิพฺพานํ อวุตตกมฺม ใน คเวสนติ ปน ศัพท์ สมปฺปนฺนตณฺหาส ยกตฺตา ใน หนติ ๆ อาขยาตบท กตตุวจาก โภเค อวุตตกมฺม ใน นิสุสาย ๆ เหตุ ใน อุปฺปนฺน-เอเต วิเสสน ของ ทุมฺเมธปฺคฺคฺเล ๆ อวุตตกมฺม ใน หนติ ที่ขมฺรตฺตํ อจฺจนฺตสฺโยค ใน หนติ อิติ ศัพท์ อการ ใน วตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาห อิมํ วิเสสน ของ คาลํ ๆ อวุตตกมฺม ใน อาห

โภคา สยกตฺตา ใน หนนฺติ ๆ อาขยาตบท กตตุวจาก ทุมฺเมธํ วิเสสน ของ ปฺคฺคฺลํ ๆ อวุตตกมฺม ใน หนนฺติ จ ศัพท์ วิเสสชฺตก โภคา สยกตฺตา ใน โน หนนฺติ โน ศัพท์ ปฏิเสธ ใน หนนฺติ ๆ อาขยาตบท กตตุวจาก ปารคเวสีโน วิเสสน ของ ปฺคฺคฺเล ๆ อวุตตกมฺม ใน หนนฺติ ทุมฺเมธํ วิเสสน ของ ปฺคฺคฺโล ๆ สยกตฺตา ใน หนนฺติ ๆ อาขยาตบท กตตุวจาก โภคตณฺหาส เหตุ ใน หนนฺติ อญฺเญ วิเสสน ของ ชเน ๆ อวุตตกมฺม ใน (หนนฺโต ๆ อุปฺมาวิเสสน ของ ปฺคฺคฺโล) อิว ศัพท์ อุปฺมาชฺตก เข้ากั๊บ อญฺเญ ชเน หนนฺโต ปฺคฺคฺโล อตฺตณฺํ อวุตตกมฺม ใน หนนฺติ อิติ ศัพท์ สรูป ใน อิมํ คาลํ ๆ

ตตฺถ วิเสสน ของ ปเตสุ ๆ นิทฺธารณ ใน คาลาปาทสฺส **โน จ ปารคเวสีโน** สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ สรูป ใน คาลาปาทสฺส ๆ นิทฺธารณีย และ สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺโถ ปน ศัพท์ วิเสสชฺตก เย กิตฺติ นิพฺพานปารคเวสีโน กิตฺติ วิเสสน ของ ปฺคฺคฺลา ๆ ลิงฺคตฺถ โภคา สยกตฺตา ใน หนนฺติ น ศัพท์ ปฏิเสธ ใน หนนฺติ ๆ อาขยาตบท กตตุวจาก เต วิเสสน ของ ปฺคฺคฺเล ๆ อวุตตกมฺม ใน หนนฺติ อิติ ศัพท์ สรูป ใน อตฺโถ ๆ ลิงฺคตฺถ ๆ

หนนฺติ อญฺเญ อตฺตณฺํ สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ สรูป ใน คาลาปาทสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺโถ ทุปฺปลฺโย วิเสสน ของ ปฺคฺคฺโล ๆ สยกตฺตา ใน หนนฺติ ๆ อาขยาตบท กตตุวจาก โภเค อวุตตกมฺม ใน นิสุสาย ๆ เหตุ ใน อุปฺปนฺนาย ๆ วิเสสน ของ ตณฺหาส ๆ เหตุ ใน หนนฺติ ปเร วิเสสน ของ ชเน ๆ อวุตตกมฺม ใน หนนฺโต ๆ อุปฺมาวิเสสน ของ ปฺคฺคฺโล วีย อุปฺมาชฺตก เข้ากั๊บ ปเร ชเน หนนฺโต เอว ศัพท์ อวธารณ เข้ากั๊บ อตฺตณฺํ ๆ อวุตตกมฺม ใน หนนฺติ อิติ ศัพท์ สรูป ใน อตฺโถ ๆ ลิงฺคตฺถ ๆ

เทศนาวิธาน กาลสดมภ์ ใน ปาปณีสสุ พหุ วิเสสน ของ ชนา สยกคฺคา ใน
ปาปณีสสุ ๆ อาขุยาตบถ กคฺคฺวาจก โสตาปตฺติผลาทีนึ วิเสสน ของ อริยผลานึ ๆ อวุตตกมฺม
ใน ปาปณีสสุ อิติ ศัพท์ สฺมาปฺนุณ ฯ

อปฺตฺกคฺเสฏฺจิวคฺคฺ สยกคฺคา ใน นิฏฺจิตฺ ฯ

กิตฺตบถ กคฺคฺวาจก ฯ

องฺกุรเทวปฺคต วคฺค

องฺกุรเทวปฺคตวคฺค วคฺคตกมฺม ใน วุจฺเจเต
มยา อนภิกฺขิตกคฺคตา ใน วุจฺเจเต ๆ อาขยาตบพท กมฺมวาทก ฯ

.....

สตฺถา สยกคฺคตา ใน เกลลีสึ ๆ อาขยาตบพท กคฺคตฺวาจก **คิณโทสทานิ เจตฺตานิ** สฺรูป ใน
อิตฺติ ศัพฺพ อาทยตฺถ ใน อิมํ ฌมฺมเทสํ อิมํ วิเสสน ของ ฌมฺมเทสํ ๆ อวคฺคตกมฺม ใน เกลลีสึ
ปญฺจกมฺพลลีสายํ อาธาร ใน วิหรนฺโต ๆ อพฺภนฺตฺริกิริยา ของ สตฺถา องฺกุโร อวคฺคตกมฺม ใน อ
ารพฺท ๆ สฺमानกาลกิริยา ใน เกลลีสึ ฯ

วคฺค วคฺคตกมฺม ใน วิตฺถาริตํ มยา อนภิกฺขิตกคฺคตา ใน วิตฺถาริตํ ๆ กิตฺตบพท เหตุกมฺมวาทก
เย ฌานปฺปสุตา ธีรา สฺรูป ใน อิตฺติ ๆ ศัพฺพ อาทยตฺถ ใน คาถาย ๆ อาธาร ใน วิตฺถาริตํ เอว ศัพฺพ
อวธารณธารณ เขากัฏฺฐ วิตฺถาริตํ ฯ

หิ ศัพฺพ ทพฺพิทฺทกรณชฺชิตก เอตํ วิเสสน ของ วคฺค ๆ วคฺคตกมฺม ใน วคฺคตํ ภควตา อนภิกฺขิตกคฺคตา
ใน วคฺคตํ ๆ กิตฺตบพท กมฺมวาทก ตตฺถ วิเสสน ของ วคฺคตฺถมฺหิ ๆ อาธาร ใน วคฺคตํ อินฺทกํ อวคฺคตกมฺม
ใน อารพฺท ๆ สฺमानกาลกิริยา ใน วคฺคตํ

กิริ ศัพฺพ อนุสฺสวณตฺถ สโต วิเสสน ของ อินฺทโก ๆ เหตุคคฺคตา ใน ทาเปลีสึ ปุคฺคลํ การิตกมฺม
ใน ทาเปลีสึ ๆ อาขยาตบพท เหตุคคฺคตฺวาจก อนฺนุทฺตฺเถรสฺส สฺมปทาน ใน ทาเปลีสึ อนฺโตคามํ
สฺมปปาปฺณียกมฺม ใน ปวิภูสฺส ปิณฺฑาย สฺมปทาน ใน ปวิภูสฺส ๆ วิเสสน ของ อนฺนุทฺตฺเถรสฺส
อตฺตโน สฺมปทาน ใน อากตํ ๆ วิเสสน ของ กญฺจจฺฉิกฺกัฏฺฐ ๆ อวคฺคตกมฺม ใน ทาเปลีสึ ตํ วิเสสน ของ
ปุณฺณํ ๆ สยกคฺคตา ใน ชาตํ ๆ กิตฺตบพท กคฺคตฺวาจก อสฺส วิเสสน ของ อินฺทกสฺส ๆ สามีสฺมพฺนฺธ ใน
ปุณฺณํ องฺกุเรน อนภิกฺขิตกคฺคตา ใน ทินฺน- ทสวสฺสทฺสทานิ อจฺจนตฺสโยค ใน ทินฺน- ทฺวาทสโยชนิกํ
วิเสสน ของ อุทฺทปฺนฺตี ๆ อวคฺคตกมฺม ใน กคฺควา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ทินฺน- ทินฺนทานโต อปาทาน
ใน มหปฺพลตฺร ๆ วิกิตฺกคฺคตา ใน ชาตํ

ตสุมา เหตุ ใน อาห อินทโก สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก เอวํ ศัพท์
กิริยาวิเสสน ใน อาห ๆ สดฺดา สยกตฺตา ใน อภาสี ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก เอวํ วิเสสน ของ
วจนฺ เภ ลกฺขณ ใน วุตฺเต อินฺทเกณ อนภิตกตฺตา ใน วุตฺเต ๆ ลกฺขณกิริยา

องฺกร อาลปน ทาตุํ ตุมตฺถกตฺตา ใน วมฺภูติ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก นาม ศัพท์
สณฺหาชฺตก เข้กับ ทานํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน วิเจยฺย ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ทาตุํ ตํ วิเสสน ของ ทานํ
ๆ สยกตฺตา ใน โหติ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก เอวํ ศัพท์ กิริยาวิเสสน ใน โหติ สุกฺเขตฺเต อาธาร
ใน สฺวตฺต- สฺวตฺตพีชํ อุปมาลึงฺคตฺถ วิย ศัพท์ อุปมาชฺตก เข้กับ สุกฺเขตฺเต สฺวตฺตพีชํ มหฺปผลํ
วิกตีกตฺตา ใน โหติ ปน ศัพท์ วิเสสชฺตก ตฺวํ สยกตฺตา ใน อภาสี น ศัพท์ ปฏิเสธ ใน อภาสี
ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก ตถา ศัพท์ กิริยาวิเสสน ใน อภาสี เตน วิเสสน ของ การณฺน ๆ เหตุ
ใน ชาตํ ทานํ สยกตฺตา ใน ชาตํ ๆ กิตฺตบท กตฺตฺวาจก เต สามีสมฺพนฺธ ใน ทานํ น ศัพท์
ปฏิเสธนตฺถ มหฺปผลํ วิกตีกตฺตา ใน ชาตํ อิติ ศัพท์ อาการ ใน วตฺวา ปุพฺพกาลกิริยา ใน
วิภาเวนโต อิมํ วิเสสน ของ อตฺถํ ๆ การิตกมฺม ใน วิภาเวนโต ๆ อพฺพนตฺตริกิริยา ของ สดฺดา
ทานํ วุตฺตกมฺม ใน ทาทพฺพํ ปุคฺคเลน อนภิตกตฺตา ใน ทาทพฺพํ ๆ
กิตฺตบท กมฺมวาจก วิเจยฺย ปุพฺพกาลกิริยา ใน ทาทพฺพํ ตตฺถ วิเสสน ของ
ง เขตฺเต ๆ อาธาร ใน ทาทพฺพํ ทินฺนํ วิเสสน ของ ทานํ ๆ สยกตฺตา
ใน โหติ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก ยตฺถ วิเสสน ของ เขตฺเต ๆ อาธาร
ใน ทินฺนํ มหฺปผลํ วิกตีกตฺตา ใน โหติ (หิ) ศัพท์ เหตุชฺตก ทานํ สยกตฺตา
ใน โหติ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก วิเจยฺย ปุพฺพกาลกิริยา ใน ทานํ
สฺวตฺตปฺปสฺตถํ วิกตีกตฺตา ใน โหติ เย กิตฺตี ทกฺขิณฺณเยยา กิตฺตี วิเสสน ของ
ปุคฺคลา ๆ สยกตฺตา ใน อตฺถิ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก อธิ วิเสสน
ของ ชีวโลเก ๆ อาธาร ใน อตฺถิ ทินฺนานิ วิเสสน ของ ทานานิ ๆ
สยกตฺตา ใน โหนฺติ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก เอเตสุ วิเสสน ของ
ทกฺขิณฺณเยยฺยปุคฺคเลสุ ๆ อาธาร ใน ทินฺนานิ มหฺปผลานิ วิกตีกตฺตา ใน
โหนฺติ วุตฺตาน วิเสสน ของ วีชานิ ๆ อุปมาลึงฺคตฺถ สุกฺเขตฺเต อาธาร ใน
วุตฺตานิ ยถา ศัพท์ อุปมาชฺตก เข้กับ วีชานิ วุตฺตานิ สุกฺเขตฺเต อิติ

ศัพท์ อากาโร ใน วตุวา ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน เทเสนโต

อุตฺตริ กิริยาวิเสสน ใน เทเสนโต ฌมม อุตฺตกมฺม ใน เทเสนโต อพฺภนฺตริกิริยา ของ
สตุถา อีมา วิเสสน ของ คาถา ๆ อุตฺตกมฺม ใน อภาสิ

เขตฺตานิ สยกตฺตา ใน โหนฺติ ๆ อาขุยาตบฺท กตฺตฺวาจก ตินฺโทสานิ

วิกตฺติกตฺตา ใน โหนฺติ อัย วิเสสน ของ ปชา ๆ สยกตฺตา ใน โหติ ๆ

อาขุยาตบฺท กตฺตฺวาจก รากฺโทสา วิกตฺติกตฺตา ใน โหติ หิ ศัพท์ อวธารณ

เข้กัฏฺ คสฺมา ๆ เหตุ ใน โหติ ทินฺนํ วิเสสน ของ ทานํ ๆ สยกตฺตา ใน

โหติ ๆ อาขุยาตบฺท กตฺตฺวาจก วิตฺราเคสุ วิเสสน ของ อริเยสุ ๆ

อาธาร ใน ทินฺนํ มหปฺผลํ วิกตฺติกตฺตา ใน โหติ ฯ

เขตฺตานิ สยกตฺตา ใน โหนฺติ ๆ อาขุยาตบฺท กตฺตฺวาจก ตินฺโทสานิ

วิกตฺติกตฺตา โหนฺติ อัย วิเสสน ของ ปชา ๆ สยกตฺตา ใน โหติ ๆ

อาขุยาตบฺท กตฺตฺวาจก โทสฺโทสา วิกตฺติกตฺตา ใน โหติ หิ ศัพท์ อวธารณ

เข้กัฏฺ คสฺมา ๆ เหตุ ใน โหติ ทินฺนํ วิเสสน ของ ทานํ ๆ สยกตฺตา ใน

โหติ ๆ อาขุยาตบฺท กตฺตฺวาจก วิตฺโทเสสุ วิเสสน ของ อริเยสุ ๆ

อาธาร ใน ทินฺนํ มหปฺผลํ วิกตฺติกตฺตา ใน โหติ ฯ

เขตฺตานิ สยกตฺตา ใน โหนฺติ ๆ อาขุยาตบฺท กตฺตฺวาจก ตินฺโทสานิ

วิกตฺติกตฺตา ใน โหนฺติ อัย วิเสสน ของ ปชา ๆ สยกตฺตา ใน โหติ ๆ

อาขุยาตบฺท กตฺตฺวาจก โมหฺโทสา วิกตฺติกตฺตา ใน โหติ หิ ศัพท์ อวธารณ

เข้กัฏฺ คสฺมา ๆ เหตุ ใน โหติ ทินฺนํ วิเสสน ของ ทานํ ๆ สยกตฺตา ใน

โหติ ๆ อาขุยาตบฺท กตฺตฺวาจก วิตฺโมหฺเสสุ วิเสสน ของ อริเยสุ ๆ

อาธาร ใน ทินฺนํ มหปฺผลํ วิกตฺติกตฺตา ใน โหติ ฯ

เขตฺตานิ สยกตฺตา ใน โหนฺติ ๆ อาขุยาตบฺท กตฺตฺวาจก ตินฺโทสานิ

วิกตฺติกตฺตา ใน โหนฺติ อัย วิเสสน ของ ปชา ๆ สยกตฺตา ใน โหติ ๆ

อาขุยาตบฺท กตฺตฺวาจก อิจฺฉาโทสา วิกตฺติกตฺตา โหติ หิ ศัพท์

อวธารณ เข้ากั๊บ ตสุม่า ๆ เหตุ ใน โหติ ทินนั วิเสสน ของ ทานั ๆ
สยกตฺตา ใน โหติ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก วิคตฺติเจเนสฺ วิเสสน ของ
อริเยสฺ ๆ อาธาร ใน ทินนั มหปฺผลั วิคตฺติกตฺตา โหติ อิติ ศัพฺท สฺรูป
ใน อีมา คาถา อิติ ศัพฺท สฺรูป ใน อิทั วจันั ๆ

ตตฺถ วเสสน ของ ปทสฺส ๆ นิทฺธารณ ใน ปทสฺส **ติณโทสานิ** สฺรูป ใน อิติ ๆ ศัพฺท
อาทยตฺถ ใน ปทสฺส ๆ นิทฺธารณีย และ สามีสฺสมพฺนธ ใน อตฺถโถ

หิ ศัพฺท ทพฺพหิกรณชฺชตก สามากาทินิ วิเสสน ของ ติณานิ ๆ สยกตฺตา ใน ทูเสนฺติ ๆ
อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อฏฺฐจฺหนฺตานิ อพฺภนฺตรกิริยา ของ ตาณานิ ปุพฺพพฺณณาปรณฺณกฺเขตฺตานิ
อวฺตุตฺตกมฺม ใน ทูเสนฺติ

เตน วิเสสน ของ การณฺน ๆ เหตุ ใน โหนฺติ ตานิ วิเสสน ของ เขตฺตานิ ๆ สยกตฺตา ใน
โหนฺติ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก น ศัพฺท ปฏฺธิเสธฺนตฺถ พหุญฺจานิ วิคตฺติกตฺตา ใน โหนฺติ ราโค
สยกตฺตา ใน ทูเสนฺติ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ปี ศัพฺท อเปกฺขตฺถ เข้ากั๊บ สตฺตฺตานั ๆ สามีสฺสมพฺนธ
ใน อนฺโต ๆ อาธาร ใน อูปฺปชฺชนฺโต ๆ อพฺภนฺตรกิริยา ของ ราโค สตฺเต อวฺตุตฺตกมฺม ใน ทูเสนฺติ
เตน วิเสสน ของ การณฺน ๆ เหตุ ใน โหติ ทานั สยกตฺตา ใน โหติ ๆ อาขุยาตบถ
กตฺตฺวาจก เตสฺ วิเสสน ของ สตฺเตสฺ ๆ อาธาร ใน ทินนั ๆ วิเสสน ของ ทานั มหปฺผลั วิคตฺติกตฺตา
โหติ น ศัพฺท ปฏฺธิเสธฺนตฺถ ปน ศัพฺท ปกฺขนฺตรชฺชตก ทานั สยกตฺตา ใน โหติ ๆ อาขุยาตบถ
กตฺตฺวาจก จีณาสเวสฺ อาธาร ใน ทินนั ๆ วิเสสน ของ ทานั มหปฺผลั วิคตฺติกตฺตา โหติ

เตน วิเสสน ของ การณฺน ๆ เหตุ ใน วุตฺตั วจันั วุตฺตกมฺม ใน วุตฺตั ภควตา อน
ภฺหิตกตฺตา ใน วุตฺตั กิตฺตบถ กมฺมวาจก

เขตฺตานิ สยกตฺตา ใน โหนฺติ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ติณโทสานิ
วิกตฺติกตฺตา ใน โหนฺติ อัย วิเสสน ของ ปชา ๆ สยกตฺตา ใน โหติ ๆ
อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก รากโทสา วิกตฺติกตฺตา โหติ หิ ศัพฺท
อวธารณ เข้ากั๊บ ตสุม่า ๆ เหตุ ใน โหติ ทินนั วิเสสน ของ ทานั ๆ
สยกตฺตา ใน โหติ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก วีตฺราเคสฺ วิเสสน ของ

อริเยสุ ๆ อาธาร ใน ทินนํ มหปฺผลํ วิกติกตฺตา ใน โหติ อิติ ศัพท์ สรูป
ใน วจนํ ฯ

อิติ ศัพท์ สรูป ใน อตุเถ ๆ ลิงฺคตฺต ฯ

นโย ลิงฺคตฺต ปิ ศัพท์ อเปกฺขตฺต เขํกับ เสสคาถาสฺสุ ๆ ภินฺนาธาร ใน นโย เอว ศัพท์
อวธารณ เขํกับ เอโส ๆ วิเสน ของ นโย ฯเทสนาวसाने กาลสत्ตมि ใน ปติฏฺหิสฺสุ องฺกุโร กิตฺติ
อินฺทโก กิตฺติ สยกตฺตา ใน ปติฏฺหิสฺสุ ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก จ สองศัพท์ ปทสมฺมจฺยตฺต เขํกับ
องฺกุโร และ อินฺทโก โสตาปตฺติผล อาธาร ใน ปติฏฺจฺหิสฺสุ ฯ เทสนา สยกตฺตา ใน อโหสิ ฯ อา
ขยาตบถ กตฺตฺวาจก ปิ ศัพท์ อเปกฺขตฺต เขํกับ สมฺปตฺตานํ ฯ วิเสน ของ ชนานํ ๆ สมฺปทาน ใน
อโหสิ สาทฺธิกา วิกติกตฺตา ใน อโหสิ อิติ ศัพท์ สมฺปนฺน ฯ

องฺกุรทวปฺคฺตฺตฺตฺต สยกตฺตา ใน นิฏฺจิตํ ฯ

กิตบถ กตฺตฺวาจก ฯ

คณฺหาทคฺควณฺณนา สยกตฺตา ใน นิฏฺจิตา ฯ

กิตบถ กตฺตฺวาจก ฯ

จคฺวีสติโม วิเสน ของ วคฺโค ฯ สยกตฺตา ใน นิฏฺจิตฺโต ฯ

กิตบถ กตฺตฺวาจก ฯ

ภิกขุคฺค วรรณนา

ภิกขุคฺค วรรณนา วุตตกมฺม ใน วุจฺเจเต
มยา อนภิตฺตคตฺตา ใน วุจฺเจเต ๆ อาขุยาตบฺท กมฺมวาทก ฯ

.....

สตฺถา สยกตฺตา ใน กเถสิ ฯ อาขุยาตบฺท กตฺตฺวาจก **จกฺขุณา สํวโร สาทฺธ** สรูป ใน อิติ
ฯ ศัพท์ อาทยตฺถ ใน อิมํ ธรรมเมสนํ อิมํ วิเสสน ของ ธรรมเทศนํ ๆ อวุตตกมฺม ใน กเถสิ เขตฺวเน
วิสยธาร ใน วิหรนฺโต ฯ อพฺภนฺตรกิริยา ของ สตฺถา ปรยจ วิเสสน ของ ภิกฺขุ ๆ อวุตตกมฺม ใน
อารพฺภ ฯ สมานกาลกิริยา ใน กเถสิ ฯ

(**แก้ง**) กิร ศัพท์ อนุสฺสวณตฺถ เตสุ วิเสสน ของ ภิกฺขุสุ ฯ นิทฺธารณ ใน เอเกโก ภิกฺขุ
เอเกโก วิเสสน ของ ภิกฺขุ ๆ นิทฺธารณีย และ สยกตฺตา ใน รกฺขติ ฯ อาขุยาตบฺท กตฺตฺวาจก
จกฺขุทวาราทิสฺสุ กิติ ปรยจฺสุ กิติ วิเสสน ของ ทวารุสุ ฯ นิทฺธารณ ใน เอเกกเมว ทวารํ เอว ศัพท์
อวธารณ เขากั๊บ เอเกกั๊ ๆ วิเสสน ของ ทวารั ๆ นิทฺธารณีย และ อวุตตกมฺม ใน รกฺขติ ฯ

อเถกทิวสํ กาลสตฺตมึ ใน ปุจฺฉิสฺสุ เต วิเสสน ของ ภิกฺขุ ๆ สยกตฺตา ใน ปุจฺฉิสฺสุ ฯ อาขุยาตบฺท
กตฺตฺวาจก สนฺนิปติตฺวา ปุพฺพกาลกิริยา ใน วิวิทฺวา อหํ สองบฺท สยกตฺตา ใน รกฺขามิ กิริยาสองบฺท
ฯ อาขุยาตบฺท กตฺตฺวาจก ทฺรกรั๊ สองบฺท วิเสสน ของ ทวารั สองบฺท ๆ อวุตตกมฺม ใน รกฺขามิ
กิริยาสองบฺท อิติ ศัพท์ อาการ ใน วิวิทฺวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วตฺวา

มย์ สยกคุดตา ใน ชานิสสามิ ๆ อาขยาดบท กตตุวจาก สดถาริ อวุดตกมม ใน ปุจฉิตวา ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน ชานิสสามิ อิมิ วิสสน ของ อตถึ อวุดตกมม ใน ชานิสสามิ อิติ ศัพท อาการ วตฺวา ปุพพกาลกิริยา ใน อุปสงกมิตฺวา สดถาริ อวุดตกมม ใน อุปสงกมิตฺวา ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน ปุจฉิตฺสู ฆนเต อาลปน มย์ สยกคุดตา ใน มลฺลวาม ๆ อาขยาดบท กตตุวจาก จกฺขุทวารานินิ วิเสสน ของ ทวารานิ ๆ อวุดตกมม ใน รกฺขนตา ๆ อพฺภนฺตรกิริยา ของ มย์ อตฺตโน สองบท ฉฺฉฐิฏฺกมม ใน รกฺขน- เหว ศัพท อวธารณ เข้ากัับ รกฺขนทวาริ ๆ อวุดตกมม ใน มลฺลวาม ทฺรฺกฺขํ สฺรูป ใน อิติ ๆ ศัพท อาการ ใน มลฺลวาม อมฺเหสุ นิทฺธารณ ใน โก ๆ นิทฺธารณีย และ สยกคุดตา ใน รกฺขติ ๆ อาขยาดบท กตตุวจาก นุ ศัพท ปุจฉนฺตฺถ โข ศัพท วจนาลงฺการ ทฺรฺกฺขํ วิเสสน ของ ทวาริ ๆ อวุดตกมม ใน รกฺขติ อิติ ศัพท อาการ ใน ปุจฉิตฺสู ฯ

สดถา สยกคุดตา ใน อภาสิ ๆ อาขยาดบท กตตุวจาก เอกิ วิเสสน ของ ภิกฺขุํ ปิ ศัพท อเปกฺขตฺถ เข้ากัับ ภิกฺขุํ ๆ การิตกมม ใน อนิสาทเตตฺวา ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน วตฺวา ภิกฺขเว อาลปน สพฺพานิ กิตี เอตานิ กิตี วิเสสน ของ ทวารานิ ๆ สยกคุดตา ใน โหนฺติ ๆ อาขยาดบท กตตุวจาก ปิ ศัพท อเปกฺขตฺถ เข้ากัับ สพฺพานิ เหว ศัพท อวธารณ เข้ากัับ ทฺรฺกฺขานิ ๆ วิกติกตฺตา โหนฺติ อปิจ ศัพท อปรนฺย โข ศัพท วจนาลงฺการ ตุมฺเห สยกคุดตา ใน อตฺถ ๆ อาขยาดบท กตตุวจาก น ศัพท ปฏฺเสธนฺตฺถ เหว ศัพท อวธารณ เข้ากัับ อิทานิ ๆ กาลสฺตฺตมฺมิ ใน อตฺถ ปฺลจฺสุ วิเสสน ของ ทวารेषุ ๆ อาธาร ใน อสฺวุตา ๆ วิกติกตฺตา ใน อตฺถ ตุมฺเห ๆ สยกคุดตา ใน อตฺถ ๆ อาขยาดบท กตตุวจาก ปิ ศัพท อเปกฺขตฺถ เข้ากัับ ปุพฺเพ กาลสฺตฺตมฺมิ ใน อตฺถ อสฺวุตา วิกติกตฺตา ใน อตฺถ จ ศัพท สมฺปฺปนฺนตฺถ ตุมฺเห สยกคุดตา ใน ปาปฺณิตฺถ ๆ อาขยาดบท กตตุวจาก เหว ศัพท อวธารณ เข้ากัับ อสฺวุตฺตฺตา ๆ เหตุ ใน ปาปฺณิตฺถ ปฺณชิตานํ สามีสมฺพนฺธ ใน โกวาทฺเท ๆ อาธาร อวตฺติตฺวา ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน ปาปฺณิตฺถ ชีวิตฺกฺขยํ อวุดตกมม ใน ปาปฺณิตฺถ อิติ ศัพท อาการ ใน วตฺวา ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน ยาจิตฺโต

ฆนเต อาลปน มย์ สยกคุดตา ใน ปาปฺณิมฺหา ๆ อาขยาดบท กตตุวจาก กทา กาลสฺตฺตมฺมิ ใน ปาปฺณิมฺหา ปฺณชิตานํ สามีสมฺพนฺธ ใน โกวาทฺเท ๆ อาธาร ใน อวตฺติตฺวา ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน ปาปฺณิมฺหา ชีวิตฺกฺขยํ อวุดตกมม ใน ปาปฺณิมฺหา อิติ ศัพท อาการ ใน ยาจิตฺโต เตหิ วิเสสน ของ ภิ

กฤษี ๆ อนภิตกตฤตา ใน ยาจิต ๆ วิเสสน ของ สตุธา ตกกลิลชาตกสสุ สามีสมนุช ใน วตุถุ
ๆ การิตกมม ใน วิตุธาเรตุวา ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน ทสเสตุวา

ราชกุเล ลกขณ ใน ปตุเต ๆ ลกขณกิริยา รกขสิน สามีสมนุช ใน วเสน ๆ กรณ ใน
ปตุเต ชีวิตกขย อวตุตกมม ใน ปตุเต ปตุตาทิเสเคน วิเสสน ของ มหาสตุเตน ๆ อนภิตกตฤตา ใน
อุทานิต์ เสตจจตุตสสุ สามีสมนุช ใน เหฏฐา ภินุนาธาร ใน ราชาสเน ๆ อุปสิเลสิกาธาร ใน
นินินเนน ๆ วิเสสน ของ มหาสตุเตน อตุตโน สามีสมนุช ใน สิริสมปตุตี ๆ อวตุตกมม ใน
โอโลเกตุวา ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน วตุวา เอตุ วิเสสน ของ วิริย นาม ศัพท สณญาชิตก เขากั
วิริย ๆ อวตุตกมม ใน กตุตพพ ๆ กิตบท กมมวาก สตุเตหิ อนภิตกตฤตา ใน กตุตพพ เอว ศัพท
อวารณ เขากั กตุตพพ อิติ ศัพท อาการ ใน วตุวา ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน อุทานิต์ อุทานวเสน
กรณ ใน อุทานิต์ ๆ วิเสสน ของ คาล

มย สยกตุตา ใน อากมิห น ศัพท ปฏิสเฐ ใน อากมิห ๆ

อาขยาตบท กตุตุวาก กุสลูปเทเส อาธาร ใน อวภูจิต- ธิติยา กรณ

ใน อวภูจิต- ทพหาย วิเสสน ของ ธิติยา อวภูจิตตุตา กิติ ภยภีรุตาย

กิติ เหตุ ใน อากมิห จ สองศัพท ปทสมุจยตุล เขากั กุสลูปเทเส

ธิติยา ทพหาย อวภูจิตตุตา และ ภยภีรุตาย รกขสิน สามีสมนุช ใน

วส ๆ สมปาปุนियกมม ใน อากมิห เส ศัพท ปทปรณ โส วิเสสน ของ

โสตุถิภาโว ๆ สยกตุตา ใน อโหสิ ๆ อาขยาตบท กตุตุวาก มหตา

วิเสสน ของ ภเยน ๆ อปาทาน ใน โสตุถิ- เม สมปทาน ใน อโหสิ อิติ

ศัพท สรูป ใน อิม คาล

อิม วิเสสน ของ คาล ๆ อวตุตกมม ใน ทสเสตุวา ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน สโมธานตุวา
ตุมุเห สยกตุตา ใน ปาปุนิตตุล ๆ อาขยาตบท กตุตุวาก ปี ศัพท อเปกขตุล เขากั ตทา ๆ
กาลสตุตมิ ใน ปาปุนิตตุล ปญจนา วิกติกตุตา ใน หตุวา ๆ สมานกาลกิริยา ใน ปริวาเรตุวา
ตกกลิลรชช อวตุตกมม ใน คหณ- คหณตุถาย สมปทาน ใน นิกขมนตุ ๆ วิเสสน ของ มหาสตุตุ
ๆ อวตุตกมม ใน ปริวาเรตุวา อวรุหตุถา วิเสสน ของ ตุมุเห ปริวาเรตุวา ปุพพกาลกิริยา ใน
คจจนตุตา มคค สมปาปุนियกมม ใน คจจนตุตา ๆ อพุนนตุรกิริยา ของ ตุมุเห อนตุตรามคเค อาธาร

ใน อัสวตา รกษสีหิ อนภิตกตตดา ใน อุปนีเตสุ จกขุทวาราทิวเสน กรณ ใน อุปนีเตสุ ๆ กิติ
รูปารมมณทิสู กิติ วิเสสน ของ อารมมณเสสุ ๆ อาธาร ใน อัสวตา ๆ วิเสสน ของ ตุมเห
ปณทิตสส สามีสมพนธ ใน โอวาเท ๆ อาธาร ใน อวตติตวา ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน โอโลกยนตา
ๆ อพณนตริกิริยา ของ ตุมเห รกษสีหิ อนภิตกตตดา ใน ขาทิตา ๆ วิเสสน ของ ตุมเห ซีวิตกขย
อวตตกมม ใน ปาปณตถ

ปน ศัพท ปกขนตโรชตก ราชา สยกตตดา ใน โหติ ๆ อาขยาตบท กตตวาจก (ตทา)
กาลสตตมี ใน ปตโต เตสุ วิเสสน ของ อารมมณเสสุ ๆ อาธारा ใน สวโต ๆ วิเสสน ของ ราชา
ปีฎจโต สองบท ตติยาวิเสสน ใน อนุนพนธนต์ ปี ศัพท อเปกขตถ เขากับ อนุนพนธนต์ ๆ กิติ
เทวณณ กิติ วิเสสน ของ ยกขินี ๆ อวตตกมม ใน อนาทยิตวา ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน คนตวา
โสถธินา ตติยาวิเสสน ใน คนตวา ตกกลสิถ สม่ปาปณิกมม ใน คนตวา ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน
ปตโต รชช อวตตกมม ใน ปตโต ๆ วิเสสน ของ ราชา เอว ศัพท อวธารณ เขากับ อหิ ๆ
วิกตีกตตดา ใน โหติ เอตโรหิ กาลสตตมี ใน โหติ อิติ ศัพท สรูป ใน ชาตก ๆ การิตกมม ใน
สโมธานตวา ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน วตวา (จบสัมพันธตามแปล)

ปี ศัพท อเปกขตถ เขากับ สพพานิ ๆ วิเสสน ของ ทวารานิ ๆ อวตตกมม ใน สวริตพพานิ
ๆ กิตบท กมมวากก นาม ศัพท สลยลาชตก เขากับ ภิกขุณาๆ อนภิตกตตดา ใน สวริตพพานิ
หิ ศัพท ผลชตก ภิกขุ สยกตตดา ใน ปมจจติ ๆ อาขยาตบท กตตวาจก เอตานิ วิเสสน ของ
ทวารานิ ๆ อวตตกมม ใน สวริตวา เอว ศัพท อวธารณ เขากับ สวริตวาๆ ปุพพกาลกิริยา ใน
ปมจจติ สพพทุกขา อปาทาน ใน ปมจจติ อิติ ศัพท อาการ ใน วตวา ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน
เทเสนโต รมม อวตตกมม ใน เทเสนโต ๆ อพณนตริกิริยา ของ สตถา อิมา วิเสสน ของ คาถา
ๆ อวตตกมม ใน อภาสิ

สวโร สยกตตดา ใน โหติ ๆ อาขยาตบท กตตวาจก จกขุณา ตติยาวิเสสน

ใน สวโร สาธุ วิกตีกตตดา ใน โหติ สวโร สยกตตดา ใน โหติ ๆ

อาขยาตบท กตตวาจก สาธุ วิกตีกตตดา ใน โหติ โสเตน ตติยาวิเสสน

ใน สวโร สยกตตดา ใน โหติ ๆ อาขยาตบท กตตวาจก ชมานน

ตติยาวิเสสน ใน สวโร สาธุ วิกตีกตตดา ใน โหติ สวโร สยกตตดา ใน

โหติ ๆ อาชฺยาคบท กตฺตฺวจาก สาธุ วิกติกตฺตา ใน โหติ ชิวฺหาย
ตติยาวิเสสน ใน สํวโร ๆ สยกตฺตา ใน โหติ ๆ อาชฺยาคบท
กตฺตฺวจาก กาเยน ตติยาวิเสสน ใน สํวโร สาธุ วิกติกตฺตา
ใน โหติ วาจาเย ตติยาวิเสสน ใน สํวโร ๆ สยกตฺตา ใน โหติ ๆ
อาชฺยาคบท กตฺตฺวจาก มนสา ตติยาวิเสสน ใน สํวโร สาธุ วิกติกตฺตา
ใน โหติ ๆ สํวโร สยกตฺตา ใน โหติ ๆ อาชฺยาคบท กตฺตฺวจาก สาธุ
วิกติกตฺตา ใน โหติ สพฺพตฺถ วิเสสน ของ ทฺวาเรสุ ๆ ภินฺนาธาร ใน
สํวโร ภิกฺขุ สยกตฺตา ใน ปมฺจุจติ ๆ อาชฺยาคบท กตฺตฺวจาก สพฺพตฺถ
วิเสสน ของ ทฺวาเรสุ ๆ อาธาร ใน สํวโร ๆ วิเสสน ของ ภิกฺขุ
สพฺพทฺถุขา อปาทาน ใน ปมฺจุจติ อิติ ศัพฺพ สฺรูป ใน อีมา คาถา ฯ

วินิจฉัย อวุตฺตกมฺม ใน เวทิตฺตโพ ปณฺฑิตฺเตน อนภินฺนิกตฺตา ใน เวทิตฺตโพ ๆ กิตฺตท
กมฺมวจาก ตตฺถ วิเสน ของ คาถายฺ ๆ ภินฺนาธาร ใน วินิจฉัย **จกฺขุณา** สฺรูป ใน อิติ ๆ ศัพฺพ
อาทยตฺถ ใน ปเท ๆ ภินฺนาธาร ใน วินิจฉัย

หิ ศัพฺพ วากฺยารมฺภ ยทา กาลสฺตฺตฺมี ใน อากฺจจติ รูปารมฺมณฺ สยกตฺตา ใน อากฺจจติ
ๆ อาชฺยาคบท กตฺตฺวจาก จกฺขุทฺวาเร อาธาร ใน อากฺจจติ อาปาถํ สมฺปาปฺณียกมฺม ใน อากฺจจติ
ตทา กาลสฺตฺตฺมี ใน โหติ สํวโร กิติ ถกนํ กิติ ปิทหนํ กิติ คฺคฺติ กิติ สยกตฺตา ใน โหติ ๆ อาชฺยาคบท
กตฺตฺวจาก ภิกฺขุโน อนาทร ใน อรชนตฺสฺส อทฺสฺสนตฺสฺส และ อนุปฺปาเทนตฺสฺส ๆ อนาทรกิริยา
อิกฺขารมฺมณฺ นิมิตฺตสฺตฺตฺมี ใน อรชนตฺสฺส อนิกฺขารมฺมณฺ นิมิตฺตสฺตฺตฺมี ใน อทฺสฺสนตฺสฺส อสมเปกฺขเน นิ
มิตฺตสฺตฺตฺมี ใน อนุปฺปาเทนตฺสฺส โมหํ การิตกมฺม ใน อนุปฺปาเทนตฺสฺส ตฺสฺมี วิเสสน ของ ทฺวาเร ๆ
ภินฺนาธาร ใน สํวโร ถกนํ ปิทหนํ และ คฺคฺติ สํวโร วิวริย ใน ถกนํ ๆ วิวรณฺ และ วิวริย ใน ปิทหนํ ๆ
วิวรณฺ และ วิวริย ใน คฺคฺติ ๆ วิวรณฺ นาม ศัพฺพ สฺลยฺชาชฺตก เข้กับ กตา ๆ วิกติกตฺตา ใน โห
ติ โส กิติ เอวรฺอุป กิติ วิเสสน ของ สํวโร ๆ สยกตฺตา ใน โหติ ๆ อาชฺยาคบท กตฺตฺวจาก ตฺสฺส วิ
เสสน ของ ภิกฺขุโน ๆ ภาวาทิสมฺพนฺธ ใน สํวโร จกฺขุณา ตติยาวิเสสน ใน สํวโร สาธุ วิกติกตฺตา ใน
โหติ ฯ เอว ศัพฺพ อวธารณฺ เข้กับ เอโส ๆ วิเสสน ของ นโย ๆ ลิงคตฺถ ปิ ศัพฺพ อเปกฺขตฺถ .
เข้กับ โสตทฺวาราทิสฺสุ ๆ วิเสสน ของ ทฺวาเรสุ ๆ ภินฺนาธาร ใน นโย ฯ

ปน ศัพท์ วากยารมภ ส่วโร ก็ดี อส่วโร ก็ดี สยกตุดา ใน น อุปฺปชฺชติ น ศัพท์ ปฏฺิเสธ ใน อุปฺปชฺชติ ๆ อาขยตบท กตฺตุวาก เอว ศัพท์ อวธารณ เข้ากัับ จกฺขุทวาราทิสฺสุ ๆ วิเสสน ของ ทวารเรสุ ๆ อาธาร ใน อุปฺปชฺชติ วา สองศัพท์ ปทวิกปฺปตฺถ เข้ากัับ ส่วโร และ อส่วโร

ปน ศัพท์ วิเสสชฺชตก เอโส วิเสสน ของ ส่วโร และ อส่วโร ๆ อวุตฺตกมฺม ใน ลพฺภติ ปณฺฑิตฺเตน อนภิตฺตกตฺตา ใน ลพฺภติ ๆ อาขยตบท กมฺมวาก ปุโรโต ตติยวิเสสน ใน ลพฺภติ ชวนวี่ถีย อารฺธ ลพฺภติ วา สองศัพท์ ปทวิกปฺปตฺถ เข้ากัับ ส่วโร และ อส่วโร

หิ ศัพท์ ทพฺพิกรณชฺชตก ตทา กาลสฺตตฺตมึ ใน อุปฺปชฺชนฺโต อส่วโร วุตฺตกมฺม ใน ลพฺภติ ปณฺฑิตฺเตน อนภิตฺตกตฺตา ใน ลพฺภติ ๆ อาขยตบท กมฺมวาก อุปฺปชฺชนฺโต อพฺพนตรกิริยา ของ อส่วโร อสฺสทฺธา ก็ดี อุกฺขนฺติ ก็ดี โกสชฺช ก็ดี มฺภูสจฺจ ก็ดี อดฺฒณํ ก็ดี ลิงฺคตฺถ อิติ ๆ ศัพท์ สฺรูป ใน อัยฺ ปญฺจวิโร อุกฺสลวี่ถีย อารฺธ ใน ลพฺภติ อัยฺ วิเสสน ของ ปญฺจวิโร ๆ วิกตฺติกตฺตา ใน หุตฺวา ๆ สฺमानกาลกิริยา ใน ลพฺภติ ๆ

ส่วโร อวุตฺตกมฺม ใน ลพฺภติ ปณฺฑิตฺเตน อนภิตฺตกตฺตา ใน ลพฺภติ ๆ อาขยตบท กมฺมวาก อุปฺปชฺชนฺโต อพฺพนตรกิริยา ของ ส่วโร สทฺธา ก็ดี ขนฺติ ก็ดี วิริย ก็ดี สติ ก็ดี ฌณํ ก็ดี ลิงฺคตฺถ อิติ ๆ ศัพท์ สฺรูป ใน อัยฺ ปญฺจวิโร กุสฺลวี่ถีย อารฺธ ใน ลพฺภติ อัยฺ วิเสสน ของ ปญฺจวิโร ๆ วิกตฺติกตฺตา ใน หุตฺวา ๆ สฺमानกาลกิริยา ใน ลพฺภติ ๆ **(จบเก็ง)**

ปน ศัพท์ วากยารมภ ปี สองศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้ากัับ ปสาทกาโย และ โจบฺปนกาโย ๆ วุตฺตกมฺม ใน ลพฺภติ ปณฺฑิตฺเตน อนภิตฺตกตฺตา ใน ลพฺภติ ๆ อาขยตบท กมฺมวาก **กาเยน ส่วโร** สฺรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ สฺรูป ใน เอตฺถ ปททฺวเย เอตฺถ วิเสสน ของ ปททฺวเย ๆ อาธาร ใน ลพฺภติ ๆ ปน ศัพท์ วากยารมภ เอตํ ก็ดี อุกฺย ก็ดี วิเสสน ของ ปสาทกาโยปฺนกาโยชาตํ ๆ สยกตฺตา ใน โหติ ๆ อาขยตบท กตฺตุวาก ปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้ากัับ อุกฺย เอว ศัพท์ อวธารณ เข้ากัับ กายทฺวารํ ๆ วิกตฺติกตฺตา ใน โหติ ๆ ส่วราส่วโร วุตฺตกมฺม ใน กถิตฺโต ภควตา อนภิตฺตกตฺตา ใน กถิตฺโต ๆ กิตบท กมฺมวาก ตตฺถ วิเสสน ของ ปสาททฺวารโจบฺปนทวารเรสุ ๆ นิตฺถารณ ใน ปสาททฺวาเร ๆ นิตฺถารณึย และ อาธาร ใน กถิตฺโต ว ศัพท์ อวธารณ เข้ากัับ กถิตฺโต ๆ

ตํวตฺตุกา วิเสสน ของ ปาณตฺติปาตอทฺินฺนาทานมิจฺฉาจารา ๆ วุตฺตกมฺม ใน กถิตฺตา ภควตา อนภิตฺตกตฺตา ใน กถิตฺตา ๆ กิตบท กมฺมวาก ปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้ากัับ โจบฺปนทฺวาเร ๆ อาธาร

น กติตา ฯ ปน ศัพท์ วากยารมภ ตัม วิเสสน ของ ทวารัม ฯ สยกตฺตา ใน โหติ ฯ อาขยาตบพ
กตฺตฺวาจก เตหิ วิเสสน ของ ปสาทกายโจปนกาเยหิ ฯ สหตฺตติยา เข้ากัรบ สทฺธิ ฯ ศัพท์ กิริยาสมวาย
ใน อุปฺปชฺชนเตหิ อุกฺสลวีถิยํ อาธาร ใน อุปฺปชฺชนเตหิ ฯ กิตฺติ เตหิ กิตฺติ วิเสสน ของ
ป้าณาติป้าตอทินน้าทานมิจจ้าจาเรหิ ฯ เหตุ ใน อํสํวํตํ ฯ วิกตีกตฺตา ใน โหติ ทวารัม สยกตฺตา ใน
โหติ ฯ อาขยาตบพ กตฺตฺวาจก กุสลวีถิยํ อาธาร ใน อุปฺปชฺชนเตหิ ฯ กิตฺติ ป้าณาติป้าตาเวรมณิอ้าทึหิ
กิตฺติ วิเสสน ของ กุสลธมฺเมหิ ฯ เหตุ ใน อํสํวํตํ ฯ วิกตีกตฺตา ใน โหติ ฯ

โจปนว้าจจ วุตฺตกมฺม ใน ลพฺภติ ปณฺธิเตน อนนิจิตกตฺตา ใน ลพฺภติ ฯ อาขยาตบพ
กมฺมว้าจก **สาธุ ว้าจจ** สรฺูป ใน อิติ ฯ ศัพท์ สรฺูป ใน เอตฺถ ปททฺวเย เอตฺถ วิเสสน ของ
ปททฺวเย ฯ อาธาร ใน ลพฺภติ อปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้ากัรบ เอตฺถ ฯ

ตัม วิเสสน ของ ทวารัม ฯ สยกตฺตา ใน โหติ ฯ อาขยาตบพ กตฺตฺวาจก ตาย วิเสสน ของ
โจปนว้าจจ ฯ สหตฺตติยา เข้ากัรบ สทฺธิ ฯ ศัพท์ กิริยาสมวาย ใน อุปฺปชฺชนเตหิ ฯ กิตฺติ มุสว้าทาทึหิ
กิตฺติ วิเสสน ของ วิจฺจุจฺริเตหิ ฯ เหตุ ใน อํสํวํตํ ฯ วิกตีกตฺตา ใน โหติ ทวารัม สยกตฺตา ใน โหติ
อาขยาตบพ กตฺตฺวาจก มุสว้าทาเวรมณิอ้าทึหิ วิเสสน ของ วิจฺจุจฺริเตหิ ฯ เหตุ ใน อํสํวํตํ ฯ
วิกตีกตฺตา ใน โหติ ฯ

อภิชฺฉาทโย วิเสสน ของ อุกฺสลธมฺมา ฯ สยกตฺตา ใน นตฺถิ ฯ อาขยาตบพ กตฺตฺวาจก
มนสา สํวโร สรฺูป ใน อิติ ฯ ศัพท์ สรฺูป ใน เอตฺถ ปททฺวเย อปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้ากัรบ เอตฺถ
วิเสสน ของ ปททฺวเย ฯ อาธาร ใน นตฺถิ ชวนมนนโตะ อป้าทาน ใน อลฺยเณน ฯ วิเสสน ของ
มเนน ฯ สหตฺตติยา เข้ากัรบ สทฺธิ ฯ ศัพท์ ทพฺพสมวาย ใน อุกฺสลธมฺมา

ปน ศัพท์ วากยารมภ ตัม วิเสสน ของ ทวารัม ฯ สยกตฺตา ใน โหติ ฯ อาขยาตบพ กตฺตฺวาจก
มโนทวารเ ภินฺน้าธาร ใน ชวนกฺขเณ ฯ อาธาร ใน อุปฺปชฺชมานะหิ ฯ กิตฺติ อภิชฺฉาทึหิ กิตฺติ วิเสสน
ของ อุกฺสลธมฺเมหิ ฯ เหตุ ใน อํสํวํตํ ฯ วิกตีกตฺตา ใน โหติ ทวารัม สยกตฺตา ใน โหติ ฯ อาขยาตบพ
กตฺตฺวาจก อนนิจิตทึหิ วิเสสน ของ กุสลธมฺเมหิ ฯ เหตุ ใน อํสํวํตํ ฯ วิกตีกตฺตา ใน โหติ ฯ

สาธุ สพฺพตฺถ สรฺูป ใน อิติ ฯ ศัพท์ สรฺูป ใน ปททฺวยสฺส ฯ สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺถโถ
สํวโร สยกตฺตา ใน โหติ ฯ อาขยาตบพ กตฺตฺวาจก เตสฺส กิตฺติ จกฺขุทวาราทึสฺส กิตฺติ สพฺเพสฺส กิตฺติ

วิเสสน ของ ทวารเรสุ ๆ ภินนาธาร ใน สัวัโร ปี ศัพท อเปกขตถ เข้ากับ สพพะสุ สาธุ วิกติกตดา ใน โหติ อิติ ศัพท สรูป ใน อตโถ ๆ ลิงคตถ ฯ

หิ ศัพท วากุยารมุก อญจ สองบท วิเสสน ของ สัวรรทวารานิ และ อัสัวรรทวารานิ ๆ วุตตกมม ใน กถิตานิ ภควตา อนภิตกตตดา ใน กถิตานิ ๆ กิตบถ กมมวากก เขตตดาวตา วิเสสน ของ วจเนน ๆ กรณ ใน กถิตานิ จ สองศัพท ปทสมุจยตถ เข้ากับ อญจ สัวรรทวารานิ และ อญจ อัสัวรรทวารานิ ฯ จิต วิเสสน ภิกขุ ๆ สยกตดา ใน น มุจจติ น ศัพท ปฐิเสธ ใน มุจจติ ๆ อาขยาตบถ กตตุวากก เตสุ กิติ อญจสุ กิติ วิเสสน ของ อัสัวรรทวารเรสุ ๆ อาธาร ใน จิต สกลวมุณมุกทุกุขโต อปาทาน ใน มุจจติ

ปน ศัพท ปกขนุตรโชตก จิต วิเสสน ของ ภิกขุ ๆ สยกตดา ใน มุจจติ ๆ อาขยาตบถ กตตุวากก สัวรรทวารเรสุ อาธาร ใน จิต ปี ศัพท อเปกขตถ เข้ากับ สพพะสุมา ๆ วิเสสน ของ วุณมุกทุกุขา ๆ อปาทาน ใน มุจจติ เตน วิเสสน ของ การเนน ๆ เหตุ ใน วุตตัง วจัน วุตตกมม ใน วุตตัง ภควตา อนภิตกตตดา ใน วุตตัง ๆ กิตบถ กมมวากก **สพพคต สัวัโต ภิกขุ สพพทุกุขา ปมุจจติ** สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท สรูป ใน วจัน ฯ

เทสนาวสาเน กาลสคตมี ใน ปติฏฐหีสุ ปลยจ วิเสสน ของ ภิกขุ ๆ สยกตดา ใน ปติฏฐหีสุ ๆ อาขยาตบถ กตตุวากก โสตาปตติฝเล อาธาร ใน ปติฏฐหีสุ ฯ เทสนา สยกตดา ใน อโหสิ ๆ อาขยาตบถ กตตุวากก ปี ศัพท อเปกขตถ เข้ากับ สมปตตานัน ๆ วิเสสน ของ ชนानัน ๆ สมปทาน ใน อโหสิ สาคติกา วิกติกตดา ใน อโหสิ อิติ ศัพท สมานน ฯ

ปลยจภิกขุวตถ สยกตดา ใน นิฏฐิตัน ๆ

กิตบถ กตตุวากก ฯ

หัตถ์สมาตภิกษุ วคฺถ

หัตถ์สมาตภิกษุวคฺถ อวุตตกมฺม ใน วุจฺเจเต

มยา อนภิกขิตกคฺคา ใน วุจฺเจเต ๆ อาขุยาตบพท กมฺมวาจก ฯ

.....

สตฺถา สยกคฺคา ใน กเถสิ ฯ อาขุยาตบพท กคฺคฺวาจก **หตฺถสณฺณโต** สรฺูป ใน อิติ ฯ ศัพท์ อาทยตฺถ ใน อิมํ ฌมฺมเทสนํ อิมํ วิเสสน ของ ฌมฺมเทสํ ๆ อวุตตกมฺม ใน กเถสิ เขตฺวเน วิเสยธาร ใน วิหรนฺโต ๆ อพฺพนฺตรกิริยา ของ สตฺถา เอกํ กิตฺติ หัตถ์สมาตภิก กิตฺติ วิเสสน ของ ภิกขุํ ๆ อวุตตกมฺม ใน อารพฺภ ฯ สฺมาณกาลกิริยา ใน กเถสิ ฯ

กิริ ศัพท์ อนุสฺสวณฺตฺถ สวตฺถึวาสิโน กิตฺติ เทว กิตฺติ วิเสสน ของ สหายกา ๆ สยกคฺคา ใน วิจรนฺติ ฯ อาขุยาตบพท กคฺคฺวาจก ภิกขุสฺสุ อาธาร ใน ปุพฺพชิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วิจรนฺติ ลทฺฐปฺสฺมปฺทา วิเสสน ของ สหายกา เขญฺญเยน ตติยาวิเสสน ใน วิจรนฺติ เอกโต ตติยาวิเสสน ใน วิจรนฺติ ฯ

เอกทิวสํ กาลสฺตฺตมึ ใน อฏฺฐสฺสุ ภิกขุ สยกคฺคา ใน อฏฺฐสฺสุ ๆ อาขุยาตบพท กคฺคฺวาจก อจิรวตี สฺมปฺปาปฺณิยกมฺม ใน คนฺตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน นหาตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ตปฺปมาณา อาตเป อาธาร ใน ตปฺปมาณา ๆ อพฺพนฺตรกิริยา ของ ภิกขุ สาราณียํ วิเสสน ของ กถํ ๆ อวุตตกมฺม ใน กเถนตา ๆ อพฺพนฺตรกิริยา ใน อฏฺฐสฺสุ ฯ

ตสฺมึ วิเสสน ของ ขณฺเณ ๆ กาลสฺตฺตมึ ใน คจฺจนฺติ เทว วิเสสน ของ หํสา ๆ สยกคฺคา ใน คจฺจนฺติ ฯ อาขุยาตบพท กคฺคฺวาจก อากาเสน ตติยาวิเสสน ใน คจฺจนฺติ ฯ

อถ กาลสฺตฺตมึ ใน อาห เอโก วิเสสน ของ ทหฺรภิกขุ ๆ สยกคฺคา ใน อาห ๆ อาขุยาตบพท กคฺคฺวาจก สกฺขรํ อวุตตกมฺม ใน คเหตุวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาห อหํ สยกคฺคา ใน ปหฺริสฺสामी ฯ อาขุยาตบพท กคฺคฺวาจก เอกสฺส วิเสสน ของ หํสไปตฺกสฺสฯ สามีสมฺพนฺธ ใน อภฺชี ๆ อวุตตกมฺม ใน ปหฺริสฺสामी อิติ ศัพท์ อากาเร ใน อาห ฯ

อิติโร วิเสสน ของ ทหฺรภิกขุ ๆ สยกคฺคตา ใน อาห ๆ อาขุยาตบท กคฺคตฺวาจก ตฺวํ
สยกคฺคตา ใน น สกฺขิสฺสตี น ศัพฺพํ ปฏฺยเสธ ใน สกฺขิสฺสตี ๆ อาขุยาตบท กคฺคตฺวาจก อิติ ศัพฺพํ
อาการ ใน อาห ฯ ทหฺรภิกขุ สยกคฺคตา ใน อาห ๆ อาขุยาตบท กคฺคตฺวาจก อภฺยิ สยกคฺคตา ใน
ติฏฺฐตฺตฺ ๆ อาขุยาตบท กคฺคตฺวาจก อิมสฺมึ วิเสสน ปสฺเส ฯ ภินฺนารฺ ใน อภฺยิ อหํ สยกคฺคตา
ใน ปหฺริสฺสามิ ๆ อาขุยาตบท กคฺคตฺวาจก ปฺรปสฺเส ภินฺนารฺ ใน อภฺยิ ๆ อวฺตุตฺตกมฺม ใน ปหฺริสฺสามิ
อิติ ศัพฺพํ อาการ ใน อาห ฯ

อิติโร วิเสสน ของ ทหฺรภิกขุ ๆ สยกคฺคตา ใน อาห ๆ อาขุยาตบท กคฺคตฺวาจก ตฺวํ
สยกคฺคตา ใน น สกฺขิสฺสตี น ศัพฺพํ ปฏฺยเสธ ใน สกฺขิสฺสตี ๆ อาขุยาตบท กคฺคตฺวาจก ปิ ศัพฺพํ
อเปกฺขตฺถ เข้ากัับ อิทํ ๆ วิเสสน ของ อภฺยิ ๆ อวฺตุตฺตกมฺม ใน ปหฺริตฺตํ ๆ ตุมฺมตฺถสมฺปทาน ใน สกฺขิสฺสตี
เอว ศัพฺพํ อวฺธารณฺ เข้ากัับ สกฺขิสฺสตี อิติ ศัพฺพํ อาการ ใน อาห ฯ

ทหฺรภิกขุ สยกคฺคตา ใน จิปี ๆ อาขุยาตบท กคฺคตฺวาจก เตนฺหิ ศัพฺพํ วิภตฺติปฏฺยฺรูก ตฺวํ
สยกคฺคตา ใน อฺปฺธาเรหิ ๆ อาขุยาตบท กคฺคตฺวาจก อิติ ศัพฺพํ อาการ ใน วตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา
ใน คเหตุวา ทฺตฺยิ วิเสสน ของ สกฺขรฺ ๆ อวฺตุตฺตกมฺม ใน คเหตุวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน จิปี หํสฺส
สามีสฺมฺพนฺธ ใน ปจฺจภาเค ๆ อาการ ใน จิปี ฯ หํสฺ สยกคฺคตา ใน โอลฺเกสิ ๆ อาขุยาตบท
กคฺคตฺวาจก สกฺขรฺสทฺทํ อวฺตุตฺตกมฺม ใน สุตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน นิเวตฺติตฺวา สมานกาลกิริยา
ใน โอลฺเกสิ ฯ

อล กาลสคฺคตฺมึ ใน นิกฺขามฺเมสิ ทหฺรภิกขุ เหตุคฺคตา ใน นิกฺขามฺเมสิ วมฺมฺสฺกฺขรฺ การิตกมฺม
ใน นิกฺขามฺเมสิ ๆ อาขุยาตบท เหตุคฺคตฺวาจก นํ วิเสสน ของ หํสฺ ๆ อวฺตุตฺตกมฺม ใน ปหฺริตฺวา อิตฺรํ
วิเสสน ของ วมฺมฺสฺกฺขรฺ ๆ อวฺตุตฺตกมฺม ใน คเหตุวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปหฺริตฺวา ปฺรปสฺเส
วิเสสน ของ อภฺยิมฺหิ ๆ อาการ ใน ปหฺริตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน นิกฺขามฺเมสิ โอรฺมกฺขินา ตฺตฺยิวิเสสน
ใน นิกฺขามฺเมสิ ฯ หํสฺ สยกคฺคตา ใน ปติ ๆ อาขุยาตบท กคฺคตฺวาจก วิวรฺนโต อพฺภนฺตรกิริยา ของ
หํสฺ ปริเวตฺติตฺวา สมานกาลกิริยา ใน ปติ เตสํ วิเสสน ของ ภิกฺขุณฺํ ๆ สามีสฺมฺพนฺธ ใน ปาท- เอว
ศัพฺพํ อวฺธารณฺ เข้ากัับ ปาทมฺเเล ๆ สมิปฺปารฺ ใน ปติ ฯ

จิจิตา วิเสสน ของ ภิกฺขุ ๆ สยกคฺคตา ใน ทสฺเสสฺสุ ๆ อาขุยาตบท กคฺคตฺวาจก ตตฺถ สองบท
วิเสสน ของ จาเน ๆ อาการ ใน จิตา ทิสฺวา ปุพฺพกาลกิริยา ใน วตฺวา

อาวุธ อาลปน อนนุจจวก วิเสสน ของ กम्म วุตตกम्म ใน กตฺ ๑ กิตบท กम्मวาก พุทธสาสเน อาธาร ใน ปพฺพชิตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน กโรนฺเตหิ โว อนภิตกตฺตา ใน กตฺ ปาณาติปาตํ อวุตตกम्म ใน กโรนฺเตหิ ๑ วิเสสน ของ โว อิติ ศัพฺท อาการ ใน วตฺวา ปุพฺพกาลกิริยา ใน คนฺตฺวา เต วิเสสน ของ ทหฺรภิกฺขุ ๑ อวุตตกम्म ใน อาทาย ๑ สมานกาลกิริยา ใน คนฺตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ทสฺเสสฺสุ ตถาคตฺสส สมฺปทาน ใน ทสฺเสส ๑

สตฺถา สยกตฺตา ใน อาหริ ๑ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ภิกฺขุ อาลปน กิร ศัพฺท อนุสฺสวนคฺค ปาณาติปาโต วุตตกम्म ใน กโต ๑ กิตบท กम्मวาก สจฺจํ ศัพฺท กิริยาวิเสสน ใน กโต ตยา อนภิตกตฺตา ใน กโต อิติ ศัพฺท อาการ ใน ปุจฺฉิตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วตฺวา ฆนฺเต อาลปน เอรูโป วิเสสน ของ ปาณาติปาโต ๑ วุตตกम्म ใน กโต มยา อนภิตกตฺตา ใน กโต กิตบท กम्मวาก สจฺจํ กิริยาวิเสสน ใน กโต อิติ ศัพฺท สรูป ใน วจเน ๑ ลกฺขณ ใน วุตฺเต ทหฺรภิกฺขุณา อนภิตกตฺตา ใน วุตฺเต ๑ ลกฺขณกิริยา

ภิกฺขุ อาลปน ตฺวํ สยกตฺตา ใน อกาสิ ๑ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก กสฺมา เหตุ ใน อกาสิ เอรูเป วิเสสน ของ นิยฺยานิกสาสเน ๑ อาธาร ใน ปพฺพชิตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อกาสิ เอํ ศัพฺท กิริยาวิเสสน ใน อกาสิ

ไปฺรารณกปณฺธิตา สยกตฺตา ใน กรีสฺสุ ๑ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก พุทฺเธ ลกฺขณ ใน อนุปฺปนเน ๑ ลกฺขณกิริยา อคารมชฺเฌ อาธาร ใน วสฺมานา ๑ อพฺภนฺตรกิริยา ของ ไปฺรารณกปณฺธิตา ปิ ศัพฺท อเปกฺขตฺถ เขํกับ อปฺปมตฺตเกสฺสุ ๑ วิเสสน ของ จาเนสฺสุ ๑ ภินฺนาธาร ใน กุกฺกจฺจํ ๑ อวุตตกम्म ใน กรีสฺสุ ปน ศัพฺท ปกฺขนฺตรโชตค ตฺวํ สยกตฺตา ใน น อกาสิ น ศัพฺท ปฏิเสธ ใน อกาสิ ๑ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก เอรูเป วิเสสน ของ พุทธสาสเน ๑ อาธาร ใน ปพฺพชิตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อกาสิ ปิ ศัพฺท อเปกฺขตฺถ เขํกับ กุกฺกจฺจมตฺตํ ๑ วิเสสน ของ การณํ ๑ อวุตตกम्म ใน อกาสิ อิติ ศัพฺท อาการ ใน วตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ยาจิโต เตหิ วิเสสน ของ ภิกฺขุหิ ๑ อนภิตกตฺตา ใน ยาจิโต ๑ วิเสสน ของ สตฺถา อตีตํ อวุตตกम्म ใน อาหริ

อตีเต กาลสฺสคฺตฺมี ใน ปวตฺติตฺถ โภชิตฺโต สยกตฺตา ใน ปวตฺติตฺถ ๑ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ฌนฺณชฺเฌ ลกฺขณ ใน กาเรนฺเต ปุคฺคํ การิตกम्म ใน กาเรนฺเต ๑ ลกฺขณกิริยา กุรฺรณฺเจ ภินฺนาธาร ใน อินฺทปตฺตนคเร ๑ วิสยาธาร ใน กาเรนฺเต รชฺชํ อวุตตกम्म ใน กาเรนฺเต ตสฺส

วิเสสน ของ ธนฤษยสุส ๆ สามีสมนพนธ ใน อคคมหเสลยา ๆ สามีสมนพนธ ใน กุจจิมหิ ๆ วิเสยธาร
ใน คเหตุว ปฏิสนธิ อวตตคกมม ใน คเหตุว ๆ ปุพพกกาลกิริยา ใน ปตโต อนนุพพเพน ตติยวิเสสน
ใน ปตโต วิญญุต อวตตคกมม ใน ปตโต ๆ วิเสสน ของ โพธิสตุโต ตกุกสิลาขั อธาร ใน
อुकคเหตุว สิปปานิ อวตตคกมม ใน อुकคเหตุว ๆ ปุพพกกาลกิริยา ใน ปติฏฐาปีโต ปิตรา
อนภิตคคตดา ใน ปติฏฐาปีโต อปรชเช อธาร ใน ปติฏฐาปีโต ๆ วิเสสน ของ โพธิสตุโต อปรกาเค
กาลสตุตมิ ใน ปตวา ปิตุ สามีสมนพนธ ใน อจเยน ๆ ตติยวิเสสน ใน ปตวา รชช อวตตคกมม
ใน ปตวา ๆ ปุพพกกาลกิริยา ใน อโกเปนโต ทส วิเสสน ของ ราชธมเม ๆ การิตกมม ใน อโกเปนโต
ๆ อพูนนตริกิริยา ของ โพธิสตุโต กุรุมเม อธาร ใน ปวตติตต ฯ

นาม ศัพท สลยชไตค เขากับ กุรุมโม ๆ วิเสสน ของ สีสานิ ปญจ วิเสสน ของ สีสานิ
ๆ ลิงคตต ฯ โพธิสตุโต สยคตดา ใน รกขติ ๆ อาขยาดบท กตตุวจาก ตานิ วิเสสน ของ สีสานิ
ๆ อวตตคกมม ใน รกขติ ปริสทุธานิ วิคติกมม ใน กตวา ๆ กิริยวิเสสน ใน รกขติ ฯ โพธิสตุโต
สยคตดา ใน รกขติ ๆ อาขยาดบท กตตุวจาก ยถา ศัพท อุปมาชไตค ตานิ วิเสสน ของ สีสานิ
ๆ อวตตคกมม ใน รกขติ ปริสทุธานิ วิคติกมม ใน กตวา ๆ กิริยวิเสสน ใน รกขติ มาตา กิติ
อคคมหเสล กิติ อูปราชา กิติ พุราหฺมโณ กิติ อมจโจ กิติ สารถิ กิติ เสฎฐิ กิติ มหามตฺโต กิติ
โทวาริโก กิติ นครโสภนา กิติ วณฺณทาสี กิติ สยคตดา ใน รกขติ ๆ อาขยาดบท กตตุวจาก เอว
ศัพท อุปเมยชไตค อสส วิเสสน ของ โพธิสตุตสสุ ๆ สามีสมนพนธ ใน มาตา อคคมหเสล อูปราชา
พุราหฺมโณ อมจโจ สารถิ เสฎฐิ มหามตฺโต โทวาริโก นครโสภนา และ วณฺณทาสี กนิฏฐภาตา
วิเสสน ของ อูปราชา ปุโรหิต วิเสสน ของ พุราหฺมโณ รชชुकคาหโก วิเสสน ของ อมจโจ ตานิ
วิเสสน ของ สีสานิ ๆ อวตตคกมม ใน รกขติ ปริสทุธานิ วิคติกมม ใน กตวา ๆ กิริยวิเสสน ใน
รกขติ อิติ ศัพท ปการตต เอว ศัพท กิริยวิเสสน ใน รกขนเตส

เทโว สยคตดา ใน น วสฺสิ น ศัพท ปฏิสเส ใน วสฺสิ ๆ อาขยาดบท กตตุวจาก เอเตส
กิติ เอกาทสสุ กิติ วิเสสน ของ ชนเสสุ ๆ ลกขณ ใน รกขนเตส ๆ ลกขณกิริยา กุรุมม อวตตคกมม
ใน รกขนเตส กาลิงเค ลกขณ ใน การเนเต ปุคคัลล การิตกมม ใน การเนเต ๆ ลกขณกิริยา
กาลิงครฎฐเจ ภินนธาร ใน ทนตปฺรณคเร ๆ วิเสยธาร ใน การเนเต รชช อวตตคกมม ใน การเนเต
ตสสุ วิเสสน ของ กาลงฺครณโย ๆ สามีสมนพนธ ใน รฎฐเจ ๆ อธาร ใน วสฺสิ ปน ศัพท วากยารมภ

นาม ศัพท์ สลยชาติต กเข้ากับ อณฺชนาสโก ๆ วิเสสน ของ มงฺคลหตฺถี ๆ สยกตฺตา ใน โหติ ๆ
อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก มหาสตฺตสฺส สามีสมฺพนฺธ ใน มงฺคลหตฺถี มหาปฺญฺโย วิกตฺกตฺตา ใน โหติ
ฯ รฏฺฐวาสิโน วิเสสน ของ ชนา ๆ สยกตฺตา ใน อาโรเจสฺสุ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก เทโว
สยกตฺตา ใน วสฺสิสฺสติ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก ตสฺมี วิเสสน ของ มงฺคลหตฺถีสฺมี ๆ ลกฺขณ ใน
อานีเต ปุคฺคเลน อนภิตกตฺตา ใน อานีเต ๆ ลกฺขณกิริยา อิติ ศัพท์ สรฺูป ใน สลฺยถาย ๆ
กรณ ใน อาโรเจสฺสุ ฯ

ราชา สยกตฺตา ใน ปหิณฺธิ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก ตสฺส วิเสสน ของ หตฺถีสฺส ๆ
นฏฺฐีกมฺม ใน อานยน- อานยนตฺถาย สมฺปทาน ใน ปหิณฺธิ พฺราหฺมณฺเ อวฺตุตฺตกมฺม ใน ปหิณฺธิ ฯ เต
วิเสสน ของ พฺราหฺมณฺมา ๆ สยกตฺตา ใน ยาจิสฺสุ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก คนฺตฺวา ปุพฺพกาลกิริยา
ใน ยาจิสฺสุ มหาสตฺตํ อกฺกิตกมฺม ใน ยาจิสฺสุ หตฺถี อวฺตุตฺตกมฺม ใน ยาจิสฺสุ ฯ สตฺถา สยกตฺตา ใน
กเถสิ ฯ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก อิมํ วิเสสน ของ ยาจนาการ์ เตสํ วิเสสน ของ พฺราหฺมณฺนํ
ฯ ภาวาติสมฺพนฺธ ใน ยาจน- ยาจนาการ์ ๆ อวฺตุตฺตกมฺม ใน ทสฺเสตฺถุ ๆ ตุมฺตฺตสมฺปทาน ใน กเถสิ

ชนาธิป อาลปน มยํ สยกตฺตา ใน วินิมฺห ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก
ตวสามีสมฺพนฺธ ใน สทฺธํ และ สีสํ ๆ อวฺตุตฺตกมฺม ใน วิทิตฺวาน จ
สองศัพท์ ปทสมฺจฺจยตฺถ เข้กับ สทฺธํ และ สีสํ วิทิตฺวาน ปุพฺพกาลกิริยา
ใน วินิมฺห วณฺณํ อวฺตุตฺตกมฺม ใน วินิมฺห อณฺชนวณฺณฺเนน วิเสสน ของ
หตฺถินา ๆ การณ ใน วินิมฺห กาลิงฺคสฺมี วิสยาธาร ใน วินิมฺห เส ศัพท์
ปทปฺบูรณ อิติ ศัพท์ สรฺูป ใน อิมํ ติกปนิปาเต ชาตกํ

อิมํ วิเสสน ของ ชาตกํ ติกนิปาเต ภินฺนธาร ใน ชาตกํ ๆ อวฺตุตฺตกมฺม ใน กเถสิ ฯ ปน
ศัพท์ วากฺยารมฺภ กาลิงฺโค สยกตฺตา ใน เปเสสิ ฯ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก หตฺถิมฺหิ ลกฺขณ ใน
อานีเต พฺราหฺมณฺเห อณภิตกตฺตา ใน อานีเต ๆ ลกฺขณกิริยา ปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้กับ อานีเต
เทเว ลกฺขณ ใน อวสฺสนฺเต ๆ ลกฺขณกิริยา โส วิเสสน ของ ราชา ๆ สยกตฺตา ใน รกฺขติ ฯ
อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก กุรฺธมฺมํ อวฺตุตฺตกมฺม ใน รกฺขติ เตน วิเสสน ของ การณฺน ๆ เหตุ ใน
วสฺสติ เทโว สยกตฺตา ใน วสฺสติ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก อสฺส วิเสสน ของ รโย ใน
สามีสมฺพนฺธ ใน รฏฺฐเจฯ อาธาร ใน วสฺสติ อิติ ศัพท์ สรฺูป สลฺยถาย ๆ กรณ ใน เปเสสิ

โส วิเสสน ของ ราชา ๆ สยกตฺตา ใน รกฺขติ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก ยํ วิเสสน ของ
กฺรุณมํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน รกฺขติ ตุมฺเห สยกตฺตา ใน อาเนถ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก ตํ วิเสสน
ของ กฺรุณมํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน ลิจิตฺวา สุวณฺณปฏฺฐเฐ อาธาร ใน ลิจิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน
อาเนถ อิติ ศัพฺพ สฺรูป ใน วจเนน ๆ กรณ ใน เปเสสิ ปุณ ศัพฺพ กิริยาวิเสสน ใน เปเสสิ
พฺราหฺมณเณ กิตฺติ อมจฺเจ กิตฺติ อวฺตฺตกมฺม ใน เปเสสิ จ สองศัพฺพ ปทสมฺมจฺจยตฺถ เข้กับ พฺราหฺมณเณ
และ อมจฺเจ ฯ

ปี ศัพฺพ อเปกฺขตฺถ เข้กับ สพฺเพ ๆ กิตฺติ เต กิตฺติ วิเสสน ของ ชนา ๆ สยกตฺตา ใน กลยีสฺสุ ฯ
อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก เตสุ วิเสสน ของ พฺราหฺมณอมจฺเจสุ ๆ ลกฺขณ ใน ยาจฺนเตสุ ๆ ข
ลกฺขณกิริยา คนฺตฺวา ปุพฺพกาลกิริยา ใน ยาจฺนเตสุ ราชานํ อวฺตฺตกมฺม ใน กตฺวา อาทิ วิกตฺติกมฺม
ใน กตฺวา ๆ วิเสสน ของ ชนา อตฺตโน สองบท สามีสมฺพนฺธ ใน สีเลสุ ๆ ภินฺนาธาร ใน กุกฺกฺจ-
กิลฺยจิ กิตฺติ กุกฺกฺจจฺมตฺตํ กิตฺติ วิเสสน ของ การณํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน กตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน
ปฏฺิกฺขิปิตฺวา สีลํ สยกตฺตา ใน อปริสุทฺธํ ๆ กิตฺตบท กตฺตฺวาจก โน สามีสมฺพนฺธ ใน สีลํ อิติ ศัพฺพ
อาการ ใน ปฏฺิกฺขิปิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ยาจิตา สีลเกโท สยกตฺตา ใน โหติ ๆ อาขุยาตบท
กตฺตฺวาจก น ศัพฺพ ปฏฺิเสธฺนตฺถ เอตฺตฺวาตา วิเสสน ของ การณเณ ๆ เหตุ ใน โหติ อิติ ศัพฺพ
อาการ ใน ยาจิตา เตหิ วิเสสน ของ พฺราหฺมณอมจฺเจหิ ๆ อนภิตกตฺตา ใน ยาจิตา ปุณฺปุณํ
กิริยาวิเสสน ใน ยาจิตา ๆ วิเสสน ของ ชนา อตฺตโน สองบท สามีสมฺพนฺธ ใน สีลานิ ฯ อวฺตฺตกมฺม
ใน กลยีสฺสุ ฯ

(แก้ง) กาลิงฺโค เหตุกตฺตา ใน ปุเรสิ กฺรุณมํ การิตกมฺม ใน ปุเรสิ ๆ อาขุยาตบท
เหตุกตฺตฺวาจก สุวณฺณปฏฺฐเฐ อาธาร ใน ลิจิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อากตํ ๆ วิเสสน ของ
กฺรุณมํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน ทิสฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน สมาทาย ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปุเรสิ สาธุกํ
วิกตฺติกมฺม ใน กตฺวา ๆ กิริยาวิเสสน ใน ปุเรสิ ฯ

เทโว สยกตฺตา ใน ปาวสฺสิ ฯ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก ตสฺส วิเสสน ของ กาลิงฺคสฺส ฯ
สามีสมฺพนฺธ ใน ฐฺเจ ๆ อาธาร ใน ปาวสฺสิ ฐฺจํ สยกตฺตา ใน อโหสิ ฯ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก
เขมํ กิตฺติ สุกฺกขํ กิตฺติ วิกตฺติกตฺตา ใน อโหสิ อิติ ศัพฺพ อาการ ใน อาหริ ฯ

สตฺถา สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก อิมํ วิเสสน ของ อตีตํ ๆ อวฺตุตกมฺม
ใน อาหริตฺวา ๆ ปริโยสานกาลกิริยา ใน สโมธานตฺวา

ตทา สิบเฑตฺสัพท กาลสตฺตมึ ใน อโหสิ คณิกา โทวาริโก รุชฺชุกาโห โทณ-
มาตา เสฏฺฐิ สारถิ พุราหฺมโณ อุปราชา มเหสี ชเนตฺติกา และ
กุรฺราชา ๆ สยกตฺตา ใน อโหสิ กิริยาสิบเฑตบท ๆ อาขุยาตบท
กตฺตฺวาจก เถโร วิเสสน ของ กสฺสโป อุปลวณฺณา กิตฺติ ปุณฺโณ กิตฺติ
กจฺจानอ กิตฺติ โกลิตอ กิตฺติ สาริปฺุตโต กิตฺติ อนฺนุรฺทฺโธ กิตฺติ กสฺสโป กิตฺติ
นนทปณฺตฺติโต กิตฺติ ราหุลมาตา กิตฺติ มายาเทวี กิตฺติ โพธิสตฺโต กิตฺติ
วิกตีกตฺตา ใน อโหสิ เอตฺรหิ สิบเฑตฺสัพท กาลสตฺตมึ ใน อโหสิ จ
สิบเฑตฺสัพท วากฺยสมฺมจฺยตฺถ เขํกับ คณิกา อุปลวณฺณา ปุณฺโณ
โทวาริโก ตทา รุชฺชุกาโห กจฺจानอ โทณมาตา โกลิตอ สาริปฺุตโต
ตทา เสฏฺฐิ อนฺนุรฺทฺโธ สारถิ พุราหฺมโณ กสฺสโป เถโร อุปราชา
นนทปณฺตฺติโต มเหสี ราหุลมาตา มายาเทวี ชเนตฺติกา และ กุรฺราชา
โพธิสตฺโต ตุมฺเห สยกตฺตา ใน ธาเรถ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก เอวํ
สัพท กิริยาวิเสสน ใน ธาเรถ ชาตกํ อวฺตุตกมฺม ใน ธาเรถ

อิตฺติ สัพท สรฺูป ใน ชาตกํ ๆ การิตกมฺม ใน สโมธานตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วตฺวา ภิกฺขุ
อาลปน ปุพฺเพ กาลสตฺตมึ ใน ปณฺตฺติตา ๆ สยกตฺตา ใน กรึสุ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก เอวํ สัพท
กิริยาวิเสสน ใน กรึสุ ปี สัพท อเปกฺขตฺถ เขํกับ อปฺปมตฺตเก ๆ วิเสสน ของ กุกฺกฺจเจ ๆ ลกฺขณ
ใน อุปฺปนเน ๆ ลกฺขณกิริยา อตฺตโน สามึสมฺพนฺธ ใน สีลเกเท ๆ ภินฺนารฺธ ใน อาสงกํ ๆ
อวฺตุตกมฺม ใน กรึสุ ปน สัพท ปกฺขนฺตรโชนก ตฺวํ สยกตฺตา ใน อกาสิ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก
มาทิสฺส วิเสสน ของ พุทฺธสฺส ๆ สามึสมฺพนฺธ ใน สาสเน ๆ อาธาร ใน ปพฺพชิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา
ใน กรโนโต ปาณตฺติปาตํ อวฺตุตกมฺม ใน กรโนโต ๆ อพฺภนฺตรกิริยา ใน ของ ตฺวํ อติภาริยํ วิเสสน
ของ กมฺมํ ๆ อวฺตุตกมฺม ใน อกาสิ

นาม สัพท สลฺยวโชนก เขํกับ ภิกฺขุณา ๆ อนภิตกตฺตา ใน ภวิตพฺพํ ๆ กิตบท ภาววาก
หตฺถเอหิ กิตฺติ ปาเทหิ กิตฺติ วาจา ย กิตฺติ ตติยาวิเสสน ใน สลฺยวเตน จ สามสัพท ปทสมฺมจฺยตฺถ เขํกับ

หตุเถหิ ปาเทหิ และ วาจา สลยเตน วิกติกตฺตา ใน ภวิตพพํ อิติ ศัพท์ อาการ ใน วตุวา ๆ
ปฺพพกาลกิริยา ใน อาห อิมํ วิเสสน ของ คาลํ ๆ อวตุตกมฺม ใน อาห

โย กิติ หตุตสลยโต กิติ ปาทสลยโต กิติ วาจาสลยโต กิติ

สลยตตฺตโม กิติ อชฺมตฺตรโต กิติ วิเสสน ของ ปุคฺคโล

ๆ สยกตฺตา ใน โหติ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก เอโก วิกติกตฺตา ใน

หตุวา ๆ สمانกาลกิริยา ใน โหติ สนฺตฺสโต วิกติกตฺตา ใน โหติ

ปณฺทิตา สยกตฺตา ใน อาหุ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ตํ วิเสสน ของ

ปุคฺคลํ ๆ อวตุตกมฺม ใน อาหุ ภิกฺขุ สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ อาการ ใน

อาหุ อิติ ศัพท์ สรูป ใน อิมํ คาลํ ฯ

ตตฺถ วิเสสน ของ ปเทสุ ๆ นิทฺธารณ ใน ปทสฺส **หตุตสลยโต** สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์
สรูป ใน ปทสฺส ๆ นิทฺธารณีย และ สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺโถ

หตุตกีฬาปนาทินํ วิเสสน ของ กิริยานํ ๆ สองบท ภาวาทิสมฺพนฺธ ใน อภาเวน หตุเถน
กรณ ใน ปหฺรณ- ปเรสํ วิเสสน ของ ชนानํ ๆ ฉนฺนิจฺกมฺม ใน ปหฺรณ- ปหฺรณาทินํ วิเสสน ของ
กิริยานํ วา ศัพท์ ปทวิกปฺปตฺถ เข้ากับ หตุตกีฬาปนาทินํ และ หตุเถน ปเรสํ ปหฺรณาทินํ
อภาเวน เหตุ ใน หตุตสลยโต ๆ วิเสสน ของ ปุคฺคโล อิติ ศัพท์ สรูป ใน อตฺโถ ๆ ลิงฺคตฺถ ฯ

เอว ศัพท์ อวธารณ เข้ากับ เอโส ๆ วิเสสน ของ นโย ๆ ลิงฺคตฺถ ปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ
เข้ากับ ทฺตฺติยปเท ๆ ภินฺนธาร ใน นโย ฯ ปน ศัพท์ วากฺยารมฺภ วาจา กรณ ใน อกรณโต
มุสวาทาทินํ วิเสสน ของ วจฺจิจฺจิตานํ ๆ ฉนฺนิจฺกมฺม ใน อกรณโต ๆ เหตุ ใน วาจาสลยโต ๆ
วิเสสน ของ ปุคฺคโล ฯ

สลยตตฺตโม สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ สรูป ใน ปทสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺโถ
สลยตตฺตภาโว กิติ อการโก กิติ วิเสสน ของ ปุคฺคโล กายจณสํสฺกฺขิปนภมฺภกฺวิการาทินํ วิเสสน
ของ วิการานํ ๆ ฉนฺนิจฺกมฺม ใน อการโก สลยตตฺตภาโว วิวริย ใน กายจณสํสฺกฺขิปนภมฺภกฺวิการาทิ
นํ อการโก ๆ วิวรณ อิติ ศัพท์ สรูป ใน อตฺโถ ๆ ลิงฺคตฺถ ฯ

อชฺมคฺครโต สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ สรูป ใน ปทสฺสฯ สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺโถ โคจรชฺมคฺต-
สงฺขาทาย วิเสสน ของ กมฺมฏฺจานภาวนาย ๆ อาธาร ใน รโต ๆ วิเสสน ของ ปุคฺคโล อิติ ศัพท์
สรูป ใน อตฺโถ ๆ ลิงฺคตฺถ ๖

สมาหิโต สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ สรูป ใน ปทสฺสฯ สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺโถ สฺฐจฺ
กิริยาวิเสสน ใน สมาหิโตฯ วิเสสน ของ ปุคฺคโล อิติ ศัพท์ สรูป ใน อตฺโถฯ ลิงฺคตฺถ ๖

เอโก สนฺคฺสิโต สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ สรูป ใน ปททวยสฺสฯ สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺโถ
เอกวิทธี วิกตฺกตฺตา ใน หุตฺวา ๆ สมานกาลกิริยา ใน โหติ สฺฐจฺ กิริยาวิเสสน ใน ตฺสิโต
วิปฺนฺสนาจารโต อปาทาน ใน ปฏฺจาย ๆ กิริยาวิเสสน ใน ตฺฐ- อตฺตโน สามีสมฺพนฺธ ใน อธิคฺเมน
ฯ กรณ ใน ตฺฐ- ตฺสิโต กิตฺติ ตฺฐจฺมานโส กิตฺติ วิกตฺกตฺตา ใน โหติ สฺฐจฺ ตฺสิโต วิวริย ใน วิปฺสฺนนาจารโต
ปฏฺจาย อตฺตโน อธิคฺเมน ตฺฐจฺมานโสฯ วิวรณ อิติ ศัพท์ สรูป ใน อตฺโถฯ ลิงฺคตฺถ ๖

หิ ศัพท์ ทพฺหิกรณชฺตก ปิ ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้ากับ สพฺเพฯ วิเสสน ของ เสขาฯ
สยกตฺตา ใน สนฺตฺสฺสนฺติฯ อาขฺยตฺบท กตฺตฺวาจก ปุคฺชฺชนกฺลฺยณกํ อวฺตฺตกมฺม ใน กตฺวา อาทิ
วิกตฺกตฺตา ใน กตฺวาฯ วิเสสน ของ เสขา อตฺตโน สามีสมฺพนฺธ ใน อธิคฺเมนฯ การณ ใน สนฺตฺสฺสนฺติ
อิติ ศัพท์ เหตุวฺตฺถ เต วิเสสน ของ เสขาฯ สยกตฺตา ใน โหนฺติฯ อาขฺยตฺบท กตฺตฺวาจก
สนฺตฺสฺติตา วิกตฺกตฺตา ใน โหนฺติ ปน ศัพท์ ปกฺขนฺตรชฺตก อรฺหา สยกตฺตา ใน โหนฺติฯ อาขฺยตฺบท
กตฺตฺวาจก ว ศัพท์ อวฺธารณ เข้ากับ เอกนฺตฺสนฺตฺสิโตฯ วิกตฺกตฺตา ใน โหติ เอตฺ วิเสสน ของ วจฺนํ
ฯ วตฺตกมฺม ใน วุตฺตํ ภควฺตา อนภฺหิตกตฺตา ใน วุตฺตํฯ กิตฺบท กมฺมวฺจก ตํ วิเสสน ของ อรฺหตฺตํ
ฯ อวฺตฺตกมฺม ใน สนฺธายฯ กิริยาวิเสสน ใน วุตฺตํ (เอโก สนฺคฺสิโต สรูป ใน อิติ)ฯ ศัพท์ สรูป ใน
เอตฺ วจฺนํ ๖ (จบเก็ง)

เทสนาวสานเณ กาลสฺตฺตฺมี ใน ปาปฺณิสฺสุ พหุ สยกตฺตา ใน ชนาฯ สยกตฺตา ใน
ปาปฺณิสฺสุฯ อาขฺยตฺบท กตฺตฺวาจก โสตาปตฺติผลาทีนํ วิเสสน ของ อริยฺพลานํฯ อวฺตฺตกมฺม
ใน ปาปฺณิสฺสุ อิติ ศัพท์ สมาปฺนน ๖

หํสฺมาตฺกภิกฺขวฺตฺถ สยกตฺตา ใน นิฏฺจิตฺตํฯ

กิตฺบท กตฺตฺวาจก ๖

โกกาลิก วคฺถ

โกกาลิกวคฺถ วคฺถกมฺม ใน วุจฺเจเต

มยา อนภิตฺตคคฺตา ใน วุจฺเจเต ๆ อาขุยาตบถ กมฺมวาทก ฯ

.....

สตฺถา สยกคฺตา ใน กเถสิ ฯ อาขุยาตบถ กคฺตุวาทก **โย มุขสฺสณฺโณ** สรฺูป ใน
อิตฺติ ฯ ศัพท์ อาทยตฺถ ใน อิมํ ฐมฺมเทสนํ อิมํ วิเสสน ของ ฐมฺมเทสนํ ๆ อวฺตุตฺตกมฺม ใน
กเถสิ เขตฺวเน วิสยาธาร ใน วิหรนฺโต ฯ อพฺภนฺตรกิริยา ของ สตฺถา โกกาลิกํ ๆ อวฺตุตฺตกมฺม
ใน อารพฺภ ฯ สมานกาลกิริยา ใน กเถสิ ฯ

วคฺถ สยกคฺตา ใน อาคตํ ฯ กิตฺตบถ กคฺตุวาทก อถ กาลสตฺตมึ ใน อุปฺสงฺกมิ โข ศัพท์
วจนาลงฺการ โกกาลิกอ สฺสณฺวิเสสน ของ ภิกฺขุ ๆ สยกคฺตา ใน อุปฺสงฺกมิ ๆ อาขุยาตบถ กคฺตุวาทก
ภควา สยกคฺตา ใน วิหรติ ฯ อาขุยาตบถ กคฺตุวาทก เยน วิเสสน ของ ทิสายาเคน
ฯ ตติยาวิเสสน ใน วิหรติ เตน วิเสสน ของ ทิสายาเคนฯ ตติยาวิเสสน ใน อุปฺสงฺกมิ อิตฺติ ศัพท์
อาทยตฺถ ใน สุตฺเตฯ อารฺธ ใน อาคตํ เอว ศัพท์ อวฺธารณ เข้กับ อาคตํ ฯ

ปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้กับ อตฺโถฯ อวฺตุตฺตกมฺม ใน เวทิตฺตพฺโพ ปณฺชิตฺเตน อนภิตฺตคคฺตา ใน
เวทิตฺตพฺโพ ฯ กิตฺตบถ กมฺมวาทก อสฺส วิเสสน ของ วคฺถสฺสตา ฯ สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺโถ อฏฺฐกถาย์
อารฺธ ใน วคฺถ- เอว ศัพท์ อวฺธารณ เข้กับ วคฺถนฺนเณ ฯ ตติยาวิเสสน ใน เวทิตฺตพฺโพ ฯ ปน
ศัพท์ วากฺยารมฺภ ภิกฺขุ เหตุคคฺตา ใน สมฺภูจฺจาเปตฺถ์ ฯ อาขุยาตบถ เหตุคคฺตุวาทก โกกาลิกเก ลก
ขณ ใน อุปฺปนฺเน ฯ ลกขณกิริยา ปทฺมฺนริเย วิสยาธาร ใน อุปฺปนฺเน ฐมฺมสภาย์ อารฺธ ใน
สุมฺภูจฺจาเปตฺถ์ กถํ การิตกมฺม ใน สมฺภูจฺจาเปตฺถ์

อโห ศัพท์ สํเวคตฺถ โกกาลิกอ สฺสณฺวิเสสน ของ ภิกฺขุ ๆ สยกคฺตา ใน ปตฺโตฯ กิตฺตบถ
กคฺตุวาทก อตฺตโน สามีสมฺพนฺธ ใน มุขํ ฯ อวฺตุตฺตกมฺม ใน นิสฺสาย ฯ เหตุ ใน ปตฺโต วินาส์
อวฺตุตฺตกมฺม ใน ปตฺโต ทิ ศัพท์ วากฺยารมฺภ ปรีวิ สยกคฺตา ใน อทาสึฯ อาขุยาตบถ กคฺตุวาทก

เทว วิเสสน ของ อคฺคสาวเก ๆ อวุตฺตกมฺม ใน อโกสนตฺสฺส เอว ศัพฺท อวธารณ เข้ากับ
อโกสนตฺสฺส ๆ กัฏฺฐ อสฺส กัฏฺฐ วิเสสน ของ โภกาลีโก สฺส สมปทาน ใน อทาสี วิวั อวุตฺตกมฺม ใน
อทาสี อิติ ศัพฺท สฺรูป ใน กถํ ฯ

สตฺถา สยกตฺตา ใน อหริ ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจาก อาคนฺตฺวา ปุพฺพกาลกิริยา ใน ป
จฺฉิตฺตฺวา ภิกฺขเว อาลปน ตุมฺเห สยกตฺตา ใน อตฺถ ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจาก กาย วิเสสน ของ ก
ถาย นฺุ ศัพฺท ปุจฺฉนตฺถ เอตฺรหิ กาลสตฺตฺมึ ใน อตฺถ กถาย กรณ ใน สนฺนินฺนนา ๆวิกตฺกตฺตาใน
น อตฺถ อิติ ศัพฺท อาการ ใน ปุจฺฉิตฺตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วตฺวา มยฺ สยกตฺตา ใน อมฺหฺๆอ
าขยาตบถ กตฺตฺวาจาก อิมาย วิเสสน ของ กถาย นาม ศัพฺท สลฺลาชตฺก เข้ากับ อิมาย เอตฺรหิ
กาลสตฺตฺมึ ใน อมฺหฺ กถาย กรณ ใน สนฺนินฺนนา ๆ วิกตฺกตฺตา ใน อมฺหฺ อิติ ศัพฺท สฺรูป ใน วจเนฯ
ลกฺขณ ใน วุตฺเต เตหิ วิเสสน ของ ภิกฺขุหิ ๆ อนภิตฺกตฺตา ใน วุตฺเตฯ ลกฺขณกิริยา

ภิกฺขเว อาลปน โภกาลีโก สยกตฺตา ใน วินสฺสติ ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจาก น ศัพฺท
ปฏฺิเสธนตฺถ อิทานิ กาลสตฺตฺมึ ใน วินสฺสติ เอว ศัพฺท อวธารณ เข้ากับ อิทานิ โภกาลีโก สยกตฺตา
ใน นฺนฺุจฺจ กิตฺบถ กตฺตฺวาจาก ปี ศัพฺท อเปกฺขตฺถ เข้ากับ ปุพฺเพ ๆ กาลสตฺตฺมึ ใน นฺนฺุจฺจ อตฺตโน
สํมึสมฺพนฺธ ใน มุขํ เอว ศัพฺท อวธารณ เข้ากับ มุขํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน นิสฺสาย ๆ เหตุ ใน นฺนฺุจฺจ
อิติ ศัพฺท อาการ ใน วตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ยาจิโต

ตํ วิเสสน ของ อตฺถํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน สโต- สโตกฺาเมหิ วิเสสน ของ ภิกฺขุหิ ๆ อนภิตฺกตฺตา
ใน ยาจิโต ๆ วิเสสน ของ สตฺถา ตสฺส วิเสสน ของ อตฺถสฺสา ๆ ฉฺฉนฺฺกมฺม ใน ปกาสนตฺถํ ๆ
สมปทาน ใน อหริ อตีตํ อวุตฺตกมฺม ใน อหริ

อตีเต กาลสตฺตฺมึ ใน วสฺติ กจฺจโป สยกตฺตา ใน วสฺติ ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจาก
หิมนฺตฺปฺเตเส ภินฺนาราร ใน สเร เอกสฺมึ วิเสสน ของ สเร ๆ วิสยธาร ใน วสฺติ ฯ เทว วิเสสน
ของ หํสโปตฺกา ๆ สยกตฺตา ใน ปุจฺฉิสฺสุ ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจาก โคจราย สมปทาน ใน จรณฺตา
ๆ อพฺกนฺตรกิริยา ของ หํสโปตฺกา เตน วิเสสน ของ กจฺจเปณ ๆ สหตฺถตฺติยา เข้ากับ สทฺธิ ๆ ศัพฺทท
พฺพสมวาย ใน วิสฺสาสํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน กตฺวาฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปุจฺฉิสฺสุ
ทพฺพวิสฺสาสิกา วิกตฺกตฺตา ใน หุตฺวา ๆ สมานกาลกิริยา ใน ปุจฺฉิสฺสุ เอกทิวสํ กาลสตฺตฺมึ

ใน ปุจฉีสู่ กจจปี อวุตตกมม ใน ปุจฉีสู่ สมม อาลปน วสนภูจัน สยกตฺตา ใน โหติ ๆ อาขยาตบถ
กตฺตฺวาจก อมฺหํกํ สามีสมฺพนฺธ ใน วสนภูจัน หิมวเนเต ภินฺนาธาร ใน จิตฺตภูจูปพพตฺเตเล ๆ
ภินฺนาธาร ใน กาลญจนคฺุหาย ๆ วิเสยาธาร ใน วสน- รมณียโย วิเสสน ของ ปเทโส ๆ วิกตฺติกตฺตา
ใน โหติ ตฺวํ สยกตฺตา ใน คจจิสฺสตี ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก อมฺเหตี สหตฺถตฺติยา เข้ากัับ สทฺธี
ๆ ศัพฺพํ กิริยาสมวาย ใน คจจิสฺสตี อิติ ศัพฺพํ อาการ ใน ปุจฉีสู่ ๆ

กจจปี สยกตฺตา ใน ปุจฺฉิ ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก อหํ สยกตฺตา ใน คมิสฺสสามิ ๆ
อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก กถํ ศัพฺพํ ปุจฺฉนฺตฺถ อิติ ศัพฺพํ อาการ ใน ปุจฺฉิ ๆ หัสโปตกา สยกตฺตา
ใน อาหํสฺสุ ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก มยํ สยกตฺตา ใน เนสฺสามิ ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก ตํ
อวุตตกมม ใน เนสฺสามิ สเจ ศัพฺพํ ปริกปฺปฺตฺถ ตฺวํ สยกตฺตา ใน สิกฺขิสฺสตี ๆ อาขยาตบถ
กตฺตฺวาจก มุขํ อวุตตกมม ใน รกฺขิตฺตํ ๆ ตุมฺตฺถสมฺปทาน ใน สกฺขิสฺสตี อิติ ศัพฺพํ อาการ อาหํสฺสุ
ๆ กจจปี สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก อหํ สยกตฺตา ใน สกฺขิสฺสสามิ ๆ
อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก สมฺมา อาลปน ใน ตุมฺเห สยกตฺตา ใน คจจถ ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก
คเหตฺวา ปุพฺพกาลกิริยา ใน คจจถ มํ อวุตตกมม ใน คเหตฺวา อิติ ศัพฺพํ อาการ ใน อาห ๆ

(แก้ง) เต วิเสสน ของ หัสโปตกา ๆ สยกตฺตา ใน ปกฺขนฺทีสุ ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก
สาธฺดู ลิงคฺตฺถ อิติ ศัพฺพํ อาการ ใน วตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน หํสาเปตฺวา เอกํ วิเสสน ของ
ทณฺฑกํ ๆ อวุตตกมม ใน หํสาเปตฺวา กจจเปเน ตติยาวิเสสน ใน หํสาเปตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา
ใน หํสิตฺวา สยํ กิริยาวิเสสน ใน หํสิตฺวา ตสฺส วิเสสน ของ ทณฺฑกสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน โภจฺวิโย
อุโห วิเสนน ของ โภจฺวิโย ๆ อวุตตกมม ใน หํสิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปกฺขนฺทีสุ อากาสํ
สมฺปาปฺณียกมม ใน ปกฺขนฺทีสุ ๆ

คามทารกา สยกตฺตา ใน อาหํสฺสุ ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก ตํ กิตฺตี นียมนํ กิตฺตี วิเสสน
ของ กจจปี ๆ อวุตตกมม ใน ทิสฺวา ตถา ศัพฺพํ กิริยาวิเสสน ใน นียมนํ หํเสตี อนภิตฺตกตฺตา ใน
นียมนํ ทิสฺวา ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาหํสฺสุ เทว วิเสสน ของ หํสา ๆ สยกตฺตา ใน หรณฺตี ๆ
อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก กจจปี อวุตตกมม ใน หรณฺตี ทณฺฑเทเน กรณ ใน หรณฺตี อิติ ศัพฺพํ อาการ
ใน อาหํสฺสุ ๆ

กจจโป สยกตฺตา ใน ภิชฺชิตฺติ อายฺยตบฺท กตฺตฺวาจก ยถิ ศัพฺทํ ปริกฺกปฺปตฺถ สหายกา
สยกตฺตา ใน เนนฺติ อายฺยตบฺท กตฺตฺวาจก มํ อวฺตฺตกมฺม ใน เนนฺติ ทฺถุจเปตฺกา อาลปน กิ
วิเสสน ของ ปโยชนํ อติ ลิงฺคตฺถ ตุมฺหากํ สมฺปทาน ใน ปโยชนํ เอตฺถ วิเสสน ของ วตฺถุสฺสํ
ภินฺนธาร ใน ปโยชนํ อติ ศัพฺทํ อาการ ใน วตฺตฺ- วตฺตฺกาโม วิคฺติกตฺตา ใน หุตฺวา ๆ สมานกาลกิริยา
ใน วิสฺสขฺเขตฺวา หํสํ ภาวาทิสฺมฺพนฺธ ใน สีมฺเวคตฺยา ๆ เหตุ ใน ภิชฺชิตฺติ พารานสีนฺคเร วิสยาธาร
ราชนวิเสสนสฺส อติ สามีสมฺพนฺธ ใน อุมฺปฺริภาคํ อวฺตฺตกมฺม ใน สมฺปตฺต- สมฺปตฺตกาเล กาลสฺตฺตมฺม
ใน วิสฺสขฺเขตฺวา หํสํ ภาวาทิสฺมฺพนฺธ ใน วิสฺสขฺเขตฺวา ทนฺทกํ อวฺตฺตกมฺม ใน วิสฺสขฺเขตฺวา ๆ
ปฺพพฺพกาลกิริยา ใน ปตฺติวฺวา ราชจฺจนฺ อารฺธ ใน ปตฺติวฺวา ๆ ปฺพพฺพกาลกิริยา ใน ภิชฺชิตฺติ ทฺวิธา
ตฺติยวิเสสน ใน ภิชฺชิตฺติ ฯ

สฺตฺถา สยกตฺตา ใน อาห อายฺยตบฺท กตฺตฺวาจก อิมํ วิเสสน ของ อตฺตีตฺตํ อวฺตฺตกมฺม
ใน อาหริตฺวา ๆ ปฺริยฺสานกาลกิริยา ใน วิตฺถาเรตฺวา

กจจโป สยกตฺตา ใน อวฺธิ และ วธิ อายฺยตบฺท กตฺตฺวาจก วต
ศัพฺทํ ปทฺปฺรณ อตฺตํ อวฺตฺตกมฺม ใน อวฺธิ วฺยาหฺรํ อพฺภนฺตรกิริยา
ของ กจจโป คิริ อวฺตฺตกมฺม ใน วฺยาหฺรํ กฺญฺสฺสํ ลกฺขณ ใน สุกฺคหิตฺสฺม
อตฺตนา อนภิตฺตกตฺตา ใน สุกฺคหิตฺสฺม อติ ลกฺขณกิริยา สกฺธิยา วิเสสน
ของ วาจายฺย กรณ ใน วธิ อตฺตํ อวฺตฺตกมฺม ใน วธิ ฯ

นรวิเรตฺถ อาลปน ปุคฺคโล สยกตฺตา ใน ปมฺมฺเจ และ น ปมฺมฺเจ น
ศัพฺทํ ปฺภูเสธ ใน ปมฺมฺเจ ๆ กิริยาสงฺภท อายฺยตบฺท กตฺตฺวาจก ปิ
ศัพฺทํ อเปกฺขตฺถ เขกฺกบฺ อตฺตํ วิเสสน ของ การณํ อวฺตฺตกมฺม ใน
ทิสฺวา ๆ ปฺพพฺพกาลกิริยา ใน ปมฺมฺเจ กิริยาสงฺภท กุสฺลํ วิเสสน ของ
วํจํ อวฺตฺตกมฺม ใน ปมฺมฺเจ อติเวสฺ วิเสสน ของ วํจํ อวฺตฺตกมฺม
ใน ปมฺมฺเจ ฯ ตฺวํ สยกตฺตา ใน ปสฺสฺสิตฺติ อายฺยตบฺท กตฺตฺวาจก
พฺภุภาณฺน เหตุ ใน คตฺ กจจโป อวฺตฺตกมฺม ใน ปสฺสฺสิตฺติ วฺยสนํ อวฺตฺตกม
ใน คตฺ วิเสสน ของ กจจโป อติ ศัพฺทํ สฺรูป ใน อิมํ ทฺกนฺปฺปาเต
พฺภุภาณฺนิตฺตํ

อิม วิเสสน ของ พหุภณิชาตํ ทุกนิปาเต ภินฺนาธาร ใน พหุภณิชาตํ ๆ การิตกมฺม ใน
วิตุลาเรตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วตฺวา ภิกฺขเว อาลปน นาม ศัพท์ สลฺยาไซตฺก เข้ากับ
ภิกฺขุนา ๆ อนภิตฺตคตฺตา ใน ภวิตพฺพ ๆ กิตฺตท ภาววาทก มุขสลฺยเตน ก็ดี สมจารินา ก็ดี
อนุทฺเตน ก็ดี นิพฺพุตจิตฺเตน ก็ดี วิกิตฺกคตฺตา ใน ภวิตพฺพ อิติ ศัพท์ อาการ ใน วตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา
ใน อาท อิม วิเสสน ของ คาคํ ๆ อวฺตุตคกมฺม ใน อาท

โย ก็ดี มุขสลฺยโต ก็ดี มนฺตภาณิ ก็ดี อนุทฺโต ก็ดี วิเสน ของ ภิกฺขุ
ๆ สยกคตฺตา ใน ทีเปติ ๆ อาขุยาตบท กตฺตุวาทก อตฺถํ ก็ดี ฐมฺมํ ก็ดี
อวฺตุตคกมฺม ใน ทีเปติ จ สองศัพท์ ปทสมฺมจฺจยตฺถ เข้ากับ อตฺถํ และ
ฐมฺมํ ภาสิตํ สยกคตฺตา ใน โหติ ๆ อาขุยาตบท กตฺตุวาทก มธฺวํ วิกิตฺกคตฺตา
ใน โหติ ตสฺส วิเสสน ของ ภิกฺขุนิโน ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน ภาสิตํ อิติ ศัพท์
สรูป ใน อิม คาคํ ๆ

ตฺถ วิเสสน ของ ปทสฺสุ ๆ นิทฺธารณฺ ใน ปทสฺส **มุขสลฺยโต** สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ สรูป
ใน ปทสฺส ๆ นิทฺธารณฺย และ สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺถโล ปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้ากับ ทาสจฺจนฺทาลาทโย
ๆ วิเสสน ของ ชเน ๆ อกถิตคกมฺม ใน อวทน- ตฺวํ สองบท สยกคตฺตา ใน อสิ กิริยาสองบท ๆ
อาขุยาตบท กตฺตุวาทก ทุชฺชาโต ก็ดี ทุสฺสึโล ก็ดี วิกิตฺกคตฺตา ใน อสิ อิติ ศัพท์ สรูป ใน อาทินํ
วจนานํ อาทินํ วิเสสน ของ วจนานํ ๆ ญฺจิกมฺม ใน อวทน- อวทนฺตาย เหตุ ใน สลฺยโต มุเชน
ตติยาวิเสสน ใน สลฺยโต ๆ วิเสสน ของ ภิกฺขุ อิติ ศัพท์ สรูป ใน อตฺถโล ๆ ลิงคตฺถ ๆ

มนฺตภาณิ สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ สรูป ใน ปทสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺถโล ปถฺยา
วฺตุตคกมฺม ใน วุจฺจติ ภควตา อนภิตฺตคตฺตา ใน วุจฺจติ ๆ อาขุยาตบท กมฺมวาทก มนฺตา สมภาวน
ใน วุจฺจติ ตาย วิเสสน ของ ปถฺยาย ๆ กรณฺ ใน ภณน- ภณนฺสึโล วิเสสน ของ ภิกฺขุ อิติ ศัพท์
สรูป ใน อตฺถโล ๆ ลิงคตฺถ ๆ

อนุทฺโต สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ สรูป ใน ปทสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺถโล นิพฺพุตจิตฺโต
วิเสสน ของ ภิกฺขุ อิติ ศัพท์ สรูป ใน อตฺถโล ๆ ลิงคตฺถ ๆ

อตฺถํ ฐมฺมณฺจ ทีเปติ สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ สรูป ใน คาทาปทสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน
อตฺถโล ภิกฺขุ สยกคตฺตา ใน กเถติ ๆ อาขุยาตบท กตฺตุวาทก ภาสิตตฺถํ ก็ดี เทสนารมฺมํ ก็ดี

อวุตตกมม ใน กเถติ เอว ศัพท อวธารณ เข้ากั๊บ จ ๆ สองศัพท ปทสมุจจยตุถ เข้ากั๊บ ภาสิตตุถ
และ เทสนาธมม อิติ ศัพท สรูป ใน อตุโถ ๆ ลิงคตุถ ฯ

มธูร สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท สรูป ใน ปทสสุ ๆ สามีสมพนุ ใน อตุโถ ภาสิต สยกตุตา
ใน โหติ ๆ อาขยาดบท กตุตุวจาก เอวรูปสสุ วิเสสน ของ ภิกขุโน ๆ สามีสมพนุ ใน ภาสิต นาม
ศัพท สลยวไซตท เข้ากั๊บ มธูร ๆ วิกติกตุตา ใน โหติ

ปน ศัพท วากยารมภ โย วิเสสน ของ ภิกขุ ๆ เหตุกตุตา ใน สมปาเทติ กิริยาสองบท
และ เหตุกตุตา ใน น สมปาเทติ กิริยาสามบท น สามศัพท ปฎิเสธ ใน สมปาเทติ กิริยาสามบท
สมปาเทติ กิริยาห่าบท อาขยาดบท กตุตุวจาก เอว ศัพท อวธารณ เข้ากั๊บ เข้ากั๊บ อตุถ ๆ การิตกมม
ใน สมปาเทติ ปาลี การิตกมม ใน สมปาเทติ เอว ศัพท อวธารณ เข้ากั๊บ ปาลี ๆ การิตกมม ใน
สมปาเทติ อตุถ การิตกมม ใน สมปทาน ใน ปาเทติ

วา ปน สองศัพท นิปาตสมุท อุกย วิเสสน ของ อตุถปาลี ๆ การิตกมม ใน สมปาเทติ
ภาสิต สยกตุตา ใน น โหติ น ศัพท ปฎิเสธ ใน โหติ ๆ อาขยาดบท กตุตุวจาก สสุ วิเสสน ของ
ภิกขุโน ๆ สามีสมพนุ ใน ภาสิต นาม ศัพท สลยวไซตท เข้ากั๊บ มธูร ๆ วิกติกตุตา ใน โหติ อิติ
ศัพท สรูป ใน อตุโถ ๆ ลิงคตุถ ฯ

เทสนาวสาน กาลสตุตมี ใน ปาปฺณิสสุ พหุ วิเสสน ของ ชนา ๆ สยกตุตา ใน
ปาปฺณิสสุ ๆ อาขยาดบท กตุตุวจาก สโตปาตตุติผลาทินิ วิเสสน ของ อริยพลานิ ๆ อวุตตกมม
ใน ปาปฺณิสสุ อิติ ศัพท สมานน ฯ

โกกาลิกวตุ สยกตุตา ใน นิฎจิต ๆ

กิตบท กตุตุวจาก ฯ

ธมมารามตฺเถร วคฺถ

ธมมารามตฺเถรวคฺถ วคฺถกมฺม ใน วุจฺเจเต

มยา อนภิตฺตคคฺคตา ใน วุจฺเจเต อาขุยาตบพท กมฺมวาทก ๖

.....

สตฺถา สยกคฺคตา ใน กเถสิ ๖ อาขุยาตบพท กคฺคควาทก **ธมมาราโม ธมฺมโรโต** สรูป ใน อิติ ๖ ศัพท์ อาทยตฺถ ใน อิมํ ธมฺมเทสนํ อิมํ วิเสสน ของ ธมฺมเทสนํ ๖ อวคฺคตกมฺม ใน กเถสิ เชตวเน วิสยาธาร ใน วิหรนฺโต ๖ อพฺภนฺตรกิริยา ของ สตฺถา ธมมารามตฺเถร อวคฺคตกมฺม ใน อารพฺภ ๖ สมานกาลกิริยา ใน กเถสิ ๖

กิริ ศัพท์ อนุสฺสวณตฺถ อนนฺกสทสฺสภิกฺขุ สยกคฺคตา ใน วิจฺริสฺสุ ๖ อาขุยาตบพท กคฺคควาทก สตฺถารา อนภิตฺตคคฺคตา ใน อาโรจิตฺเต ปรีนินฺพพานํ สยกคฺคตา ใน ภวิสฺสติ ๖ อาขุยาตบพท กคฺคควาทก อิตฺโต วิเสสน ของ มาสโต ๖ อปาทาน ใน จาคุมฺมาสจฺเจเนน ๖ ตติยาวิเสสน ใน ภวิสฺสติ เม ภาวาทิสฺมพฺพนฺธ ใน ปรีนินฺพพานํ อิติ ศัพท์ สรูป ใน อตฺถเถ ๖ ลกฺขณ ใน อาโรจิตฺเต ๖ ลกฺขณกิริยา สตฺถารํ อวคฺคตกมฺม ใน ปรีวาเรตฺวา ๖ สมานกาลกิริยา ใน วิจฺริสฺสุ ๖

ตคฺคต วิเสสน ของ ภิกฺขุสฺสุ ๖ นิทฺธารณ ใน ปุณฺณชฺชนา ภิกฺขุ ปุณฺณชฺชนา วิเสสน ของ ภิกฺขุ ๖ นิทฺธารณีย และ สยกคฺคตา ใน น อสภฺจิสฺสุ น ศัพท์ ปฏิสฺเสธ ใน อสภฺจิสฺสุ ๖ อาขุยาตบพท กคฺคควาทก อสฺสูนี การิตกมฺม ใน สนฺธาเรตฺถุ ๖ คุมตฺถสมปทาน ใน อสภฺจิสฺสุ ธมฺมสํเวโค สยกคฺคตา ใน อูปฺปชฺชิ ๖ อาขุยาตบพท กคฺคควาทก จีณาสวานํ สมปทาน ใน อูปฺปชฺชิ ๖

ปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เขากัฏ สพฺเพ ๖ วิเสสน ของ ภิกฺขุ ๖ สยกคฺคตา ใน วิจฺรณฺติ ๖ อาขุยาตบพท กคฺคควาทก มยํ สยกคฺคตา ใน กริสฺสามิ ๖ อาขุยาตบพท กคฺคควาทก ก็ นฺ สอศัพท์ ปุจฺจนตฺถ โจ ศัพท์ วจนาลงฺการ อิติ ศัพท์ อาการ ใน วตฺวา ๖ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วิจฺรณฺติ วคฺคพฺพนฺธเนน ตติยาวิเสสน ใน วิจฺรณฺติ ๖

(แก๊ง) ปน ศัพท์ ปกขุนทรโชค นาม ศัพท์ สลยธาโชค เข้ากับ ฆมมาราโม เอโก ก็ดี ฆมมาราโม ก็ดี วิเสสน ของ ภิกขุ ๆ สยกตดา ใน น อุปสงกมติ อวชชติ จินเตติ และ อนุสสรติ น ศัพท์ ปฏิเสธ ใน อุปสงกมติ ๆ ก็ดี อวชชติ ก็ดี จินเตติ ก็ดี อนุสสรติ ก็ดี อาชยาตบต กตตุวาจก ภิกขุณั สามีสมพนธ ใน สนติกั ๆ สมปาปณิกมม ใน อุปสงกมติ

ภิกขุหิ อนภิตกตดา ใน วุจจมาโน อาวุโส อลปน ตวั สยกตดา ใน น อุปสงกมติ น ศัพท์ ปฏิเสธ ใน อุปสงกมติ ๆ อาชยาตบต กตตุวาจก ภิกขุณั สามีสมพนธ ใน สนติกั ๆ อวุตตมม ใน อุปสงกมติ ก็ เหตุ ใน อุปสงกมติ อิติ ศัพท์ อาการ ใน วุจจมาโน ๆ อพจนตรกิริยา ของ ภิกขุ ปี ศัพท์ อเปกขตล เข้ากับ ปฏิวจนั ๆ อวุตตมม ใน อทตวา ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน จินเตตวา

กิริ ศัพท์ อนุสสวนตล สตถา สยกตดา ใน ปรีนิพพายิสสติ ๆ อาชยาตบต กตตุวาจก จาตุมาสาจเยน ตติยาวิเสสน ใน ปรีนิพพายิสสติ จ ศัพท์ ปกขุนทรโชค อหิ สยกตดา ใน อมหิ ๆ อาชยาตบต กตตุวาจก อวีตราโค วิกติกตดา ใน อมหิ อหิ สยกตดา ใน ปาปณิสสามิ ๆ อาชยาตบต กตตุวาจก สตถริ ลกขณ ใน ธรรมาเน ๆ ลกขณกิริยา

เอว ศัพท์ อวธารณ เข้ากับ ธรรมาเน วายมิตวา ปุพพกาลกิริยา ใน ปาปณิสสามิ อรหตต์ อวุตตมม ใน ปาปณิสสามิ อิติ ศัพท์ อาการ ใน จินเตตวา ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน วิหรนโต ว ศัพท์ อวธารณ เข้ากับ เอเกโก ๆ วิกติกตดา ใน หุตวา ๆ สมานกาลกิริยา ใน วิหรนโต ๆ อพจนตรกิริยา ใน ภิกขุ สตถารา อนภิตกตดา ใน เทสิตั ๆ วิเสสน ของ ฆมมึ ๆ อวุตตมม ใน อวชชติ จินเตติ และ อนุสสรติ ๆ

ภิกขุ สยกตดา ใน อาโรเจสุ ๆ อาชยาตบต กตตุวาจก ตถาคตสส สมปทาน ใน อาโรเจสุ ฆนเต อลปน ปี ศัพท์ อเปกขตล เข้ากับ สีนหมตต์ ๆ วิเสสน ของ การณั ๆ สยกตดา ใน นตติ ๆ อาชยาตบต กตตุวาจก ฆมมารามสส สมปทาน ใน นตติ ตุมहेสุ พยาปีการาร ใน สีนท-โส วิเสสน ของ ฆมมาราโม ๆ สยกตดา ใน น กโรติ น ศัพท์ ปฏิเสธ ใน กโรติ ๆ อาชยาตบต กตตุวาจก กิริ ศัพท์ อนุสสวนตล สตถา สยกตดา ใน ปรีนิพพายิสสติ ๆ อาชยาตบต กตตุวาจก มยั สยกตดา ใน กิริสสามิ ๆ อาชยาตบต กตตุวาจก ก็ นุ สองศัพท์ ปุจจนตล โจ ศัพท์ วจนาลงการ อิติ ศัพท์ สรูป ใน สมมนตน- อมหเทหิ สหตถตติยา เข้ากับ สทธี ๆ ศัพท์ กิริยาสมวาย ในส

มุนนตฺต- ปิ ศัพฺทํ อเปกฺขตฺถ เข้ากับ สมมุนตฺตมตฺตํ วิเสสฺน ของ การณํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน กโรตฺติอิ
ติ ศัพฺทํ อาการ ใน อาโรเจสุํ ฯ

สตฺถา สยกตฺตา ใน ปุจฺฉิ ๆ อาขยาตบฺท กตฺตฺวาจก ตํ วิเสสฺน ของ ฐมฺมารามํ ๆ
อวุตฺตกมฺม ใน ปกฺโกสาเปตฺวา ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปุจฺฉิ กิร ศัพฺทํ อนุสฺสวณฺตฺถ ตวํ สยกตฺตา
ใน กโรตฺติ ๆ อาขยาตบฺท กตฺตฺวาจก สจฺจํ กิฺติ เหวํ ศัพฺทํ กิฺติ กิริยาวิเสสฺน ใน กโรตฺติ อิติ ศัพฺทํ
อาการ ใน ปุจฺฉิ ฯ ฐมฺมาราโม สยกตฺตา ใน สมฺปฺปฏิจฺฉิ ๆ อาขยาตบฺท กตฺตฺวาจก ฆนฺเต อาลปน
อหํ สยกตฺตา ใน กโรมิ ๆ อาขยาตบฺท กตฺตฺวาจก สจฺจํ กิฺติ เหวํ ศัพฺทํ กิฺติ กิริยาวิเสสฺน ใน กโรมิ
อิติ ศัพฺทํ อาการ ใน สมฺปฺปฏิจฺฉิ ฯ

สตฺถา สยกตฺตา ใน ปุจฺฉิ ๆ อาขยาตบฺท กตฺตฺวาจก ตวํ สยกตฺตา ใน กโรตฺติ ๆ อาขยาตบฺท
กตฺตฺวาจก เหวํ ศัพฺทํ กิริยาวิเสสฺน ใน กโรตฺติ กิการณฺา เหตุ ใน กโรตฺติ อิติ ศัพฺทํ อาการ ใน ปุจฺฉิ
ฯ ฐมฺมาราโม สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขยาตบฺท กตฺตฺวาจก กิร ศัพฺทํ อนุสฺสวณฺตฺถ ตุมฺเห
สยกตฺตา ใน ปรีนินฺพายิสฺสสฺถ ๆ อาขยาตบฺท กตฺตฺวาจก จาตุมฺมาสจฺจเยน ตติยาวิเสสฺน ใน
ปรีนินฺพายิสฺสสฺถ จ ศัพฺทํ ปกฺขนฺตรโชนฺค อหํ สยกตฺตา ใน อมฺหิ ๆ อาขยาตบฺท กตฺตฺวาจก
อวีตฺตราโค วิกตฺติกตฺตา ใน อมฺหิ

อหํ สยกตฺตา ใน ปาปฺปฺณิสฺสสามิ ๆ อาขยาตบฺท กตฺตฺวาจก ตุมฺเหสุ ลกฺขณฺ ใน ฐรณฺเตสุ ๆ
ลกฺขณฺกิริยา เหว ศัพฺทํ อวธารณฺ เข้ากับ ฐรณฺเตสุ วายมิตฺวา ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปาปฺปฺณิสฺสสามิ
อรหฺตฺตํ อวุตฺตกมฺม ใน ปาปฺปฺณิสฺสสามิ อิติ ศัพฺทํ เหตุวตฺถ อหํ สยกตฺตา ใน อวาชฺชามิ จินฺเตมิ และ
อนุสฺสรามิ ๆ อาขยาตบฺท กตฺตฺวาจก ตุมฺเหติ อนนฺทิตกตฺตา ใน เทสิตํ ๆ วิเสสฺน ของ ฐมฺมํ ๆ
อวุตฺตกมฺม ใน อวาชฺชามิ จินฺเตมิ และ อนุสฺสรามิ อิติ ศัพฺทํ อาการ ใน อาห ฯ

สตฺถา สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขยาตบฺท กตฺตฺวาจก สาธุ สองบฺท ลิงฺคตฺถ อิติ ศัพฺทํ สรฺูป
ใน สาธุการํ ตสฺส วิเสสฺน ของ ฐมฺมารามสฺส ๆ สมฺปทาน ใน ทตฺวา สาธุการํ อวุตฺตกมฺม ใน
ทตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วตฺวา ภิกฺขเว อาลปน ปิ ศัพฺทํ อเปกฺขตฺถ เข้ากับ อณฺเณน ๆ กิฺติ
สิเนหฺวตฺเตน กิฺติ วิเสสฺน ของ ภิกฺขุณา ๆ อนนฺทิตกตฺตา ใน ภาวิตพฺพํ ๆ กิตบฺท ภาวฺวาจก มยิ
พฺยาปีการฺา ใน สิเนหฺวตฺเตน เหว ศัพฺทํ อวธารณฺ เข้ากับ ฐมฺมารามสฺสทิสฺเสนํ วิกตฺติกตฺตา ใน

ภวิตพพ์ หิ ศัพทฺ ทพฺที่กรณโชตก ชนา สยกตฺตา ใน กโรนฺติ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก น ศัพทฺ
ปฺฏิเสธนตฺถ มยฺหํ สมฺปทาน ใน กโรนฺติ มาลาคนฺธาทีหิ วิเสสน ของ วตฺถุหิ ๆ กรณ ใน กโรนฺตา
ปฺชํ อวฺตฺตกมฺม ใน กโรนฺตา ๆ อพฺภนฺตรกิริยา ของ ชนา ปฺชํ อวฺตฺตกมฺม ใน กโรนฺติ นาม ศัพทฺ
สฺลฺลาโชตก เข้กัปป กโรนฺติ เอว ศัพทฺ อวฺธารณ เข้กัปป ปฺฏิปชฺชนฺตา ๆ อพฺภนฺตรกิริยา ของ ชนา
ฯ สยกตฺตา ใน ปฺุเชนฺติ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก รมฺมานุรมฺมํ อวฺตฺตกมฺม ใน ปฺฏิปชฺชนฺตา มํ
อวฺตฺตกมฺม ใน ปฺุเชนฺติ นาม ศัพทฺ สฺลฺลาโชตก เข้กัปป ปฺุเชนฺติ อิติ ศัพทฺ อาการ ใน วตฺวา ๆ
ปฺพพฺพกาลกิริยา ใน อาห อิมํ วิเสสน ของ คาคํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน อาห

ธมฺมาราโม กิตฺติ ธมฺมรโต กิตฺติ อนุวิจฺจนฺตยํ กิตฺติ อนุสฺสํ กิตฺติ วิเสสน
ของ ภิกฺขุ ๆ สยกตฺตา ใน น ปรีหายติ น ศัพทฺ ปฺฏิเสธ ใน
ปรีหายติ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก รมฺมํ สองบท อวฺตฺตกมฺม
ใน อนุวิจฺจนฺตยํ และ อนุสฺสํ สทฺธมฺมา อปาทาน ใน ปรีหายติ
อิติ ศัพทฺ สฺรูป ใน อิมํ คาคํ ฯ

วิคฺคโห วตฺตกมฺม ใน กาดพฺโพ ปณฺตฺติเตน อนภิตกตฺตา ใน กาดพฺโพ ๆ กิตบท กมฺมวาทก
ตฺถ วิเสสน ของ ปเทศุ ๆ ภินฺนาธาร ใน วิคฺคโห

นิวาสนตฺถเนน เหตุ ใน อาราโม ๆ วิเสสน ของ สมถวิปฺสฺสนาธมฺโม ๆ ลิงฺคตฺถ อสฺส วิเสสน
ของ ภิกฺขุโน ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน อาราโม อิติ ศัพทฺ เหตุวตฺถ สโต วิเสสน ของ ภิกฺขุ ๆ ลิงฺคตฺถ
ธมฺมาราโม สฺลฺลาวิเสสน ของ ภิกฺขุ โย กิตฺติ รโต กิตฺติ วิเสสน ของ ภิกฺขุ ๆ ลิงฺคตฺถ เอว ศัพทฺ
อวฺธารณ เข้กัปป ตสฺมี ๆ วิเสสน ของ รมฺเม ๆ อาธาร ใน รโต อิติ ศัพทฺ เหตุวตฺถ สโต วิเสสน
ของ ภิกฺขุ ๆ ลิงฺคตฺถ ธมฺมรโต สฺลฺลาวิเสสน ของ ภิกฺขุ เอว ศัพทฺ อวฺธารณ เข้กัปป ตสฺส ๆ
วิเสสน ของ รมฺมสฺส ๆ ฉนฺนิจฺจกมฺม ใน จินฺตน- ปฺนปฺปฺนํ กิริยาวิเสสน ใน จินฺตน- จินฺตนตฺยา เหตุ
ใน อนุวิจฺจนฺตยํ รมฺมํ อวฺตฺตกมฺม ใน อนุวิจฺจนฺตยํ ๆ วิเสสน ของ ภิกฺขุ ตํ วิเสสน ของ รมฺมํ ๆ
อวฺตฺตกมฺม ใน อวชฺชนฺโต ๆ วิเสสน ของ ภิกฺขุ อิติ ศัพทฺ สฺรูป ใน อตฺโถ ๆ ลิงฺคตฺถ ฯ

อนุสฺสรํ สฺรูป ใน อิติ ๆ ศัพทฺ สฺรูป ใน ปทสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺโถ เอว ศัพทฺ
อวฺธารณ เข้กัปป ตํ ๆ วิเสสน ของ รมฺมํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน อนุสฺสรนฺโต ๆ วิเสสน ของ ภิกฺขุ อิติ
ศัพทฺ สฺรูป ใน อตฺโถ ๆ ลิงฺคตฺถ ฯ

สหธรรมมา สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ สรูป ใน ปทสฺส ๆ สามีสมฺพณฺธ ใน อตุโถ เอรุโป
วิเสสน ของ ภิกฺขุ สยกคฺคา ใน น ปริหายติ น ศัพท์ ปฏฺิเสธ ใ ปริหายติ ๆ อาขุยาตบถ
กตฺตุวจาก สดตฺตฺติสเสทา วิเสสน ของ โพรฺธิปฺกฺขิยธมฺมา ๆ กิตฺติ นวโลกุตฺตรธมฺมา กิตฺติ อปาทานใ
น ปริหายติ จ สองศัพท์ ปทสมฺมุจฺยตฺถ เข้ากั๊บ สดตฺตฺติสเสทา โพรฺธิปฺกฺขิยธมฺมา และ
นวโลกุตฺตรธมฺมา อิติ ศัพท์ สรูป ใน อตุโถ ๆ ลิงคตฺถ ๖ **(จบเก็ง)**

เทศนาวเสเน กาลสฺตฺตฺมี ใน ปติฏฺฐหิ โส วิเสสน ของ ภิกฺขุ ๆ สยกคฺคา ใน ปติฏฺฐหิ ๆ
อาขุยาตบถ กตฺตุวจาก อรหตฺเต อาธารา ใน ปติฏฺฐหิ ๖ เทสนา สยกคฺคา ใน อโหสิ ๆ อาขุยาตบถ
กตฺตุวจาก ปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้ากั๊บ สมฺปตฺตานํ ๆ วิเสสน ของ ชนानํ ๆ สมฺปทาน ใน อโหสิ
สาตฺถิกา วิกตฺติคฺคา ใน อโหสิ อิติ ศัพท์ สมฺาปนฺน ๖

ธมฺมารามคฺเครวคฺคฺ สยกคฺคา ใน นิฏฺฐิตํ ๆ

กิตฺตบถ กตฺตุวจาก ๖

อณฺตรวิปฺกษเสวกภิกฺขุ วคฺถ

อณฺตรวิปฺกษเสวกภิกฺขุวคฺถ อวฺตุตถกมฺม ใน วุจฺเจเต
มยา อนภิกฺขิตถคฺคตา ใน วุจฺเจเต ๆ อาขุยาตบถ กมฺมวาทก ฯ

.....

สตฺถา สยถคฺคตา ใน กเถสิ ฯ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก **สลาภํ นาคิมณฺเณยฺย** สฺรูป
ใน อิติ ฯ ศัพฺทํ อาทยคฺคตฺถ ใน อิมํ ฌมฺมเทสนํ อิมํ วิเสสน ของ ฌมฺมเทสนํ ๆ อวฺตุตถกมฺม ใน กเถสิ
เวฬุเน วิสยาธาร ใน วิหรนฺโต ฯ อพฺภนฺตรกิริยา ของ สตฺถา อณฺตรํ กิฺตี วิปฺกษเสวกํ กิฺตี
วิเสสน ของ ภิกฺขุํ ๆ อวฺตุตถกมฺม ใน อารพฺภ ฯ สมานกาลกิริยา ใน กเถสิ ฯ

กิริ ศัพฺทํ อนฺุสฺสวณฺตถ เอโก กิฺตี เทวทตฺตปฏฺจิกโก กิฺตี วิเสสน ของ ภิกฺขุ ๆ สยถคฺคตา ใน
อโหสิ ฯ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ตสฺส วิเสสน ของ วิปฺกษเสวกภิกฺขุโน ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน สหาโย
ฯ วิกตฺถคฺคตา ใน อโหสิ ฯ โส วิเสสน ของ เทวทตฺตปฏฺจิกภิกฺขุ ๆ สยถคฺคตา ใน ปุจฺฉิ ฯ อาขุยาตบถ
กตฺตฺวาจก ตํ กิฺตี กตฺถตฺตกิจฺจํ กิฺตี อากจฺจนฺตํ กิฺตี วิเสสน ของ สหายภิกฺขุํ ๆ อวฺตุตถกมฺม ใน ทิสฺวา
ภิกฺขุหิ สหคฺคตฺถคฺคตา เข้กับ สทฺธิ ฯ ศัพฺทํ กิริยาสมฺวาย ใน จริตฺวา ปิณฺฑาย สมฺปทาน ใน จริตฺวา
ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อากจฺจนฺตํ ทิสฺวา ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปุจฺฉิ ฯ

ตฺถว สยถคฺคตา ใน อสิ ฯ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก กุหิ วิเสสน ของ จาเน ฯ อาธาร ใน คโต
ฯ วิกตฺถคฺคตา ใน อสิ อิติ ศัพฺทํ อาการ ใน ปุจฺฉิ ฯ

สหายภิกฺขุ สยถคฺคตา ใน อาทฯ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อหํ สยถคฺคตา ใน อมฺหิ ฯ
อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก นาม ศัพฺทํ สลฺยณฺาไซตถ เข้กับ อสุกฺกฺจานํ ๆ สมฺปาปุณฺิยกมฺม ใน จริตฺ
ปิณฺฑาย สมฺปทาน ใน จริตฺ ฯ ตุมฺคตฺถสมฺปทาน ใน คโต ฯ วิกตฺถคฺคตา ใน อมฺหิ อิติ ศัพฺทํ อาการ
ใน อาท ฯ เทวทตฺตปฏฺจิกภิกฺขุ สยถคฺคตา ใน ปุจฺฉิ ฯ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ปิณฺฑปาโต วุตฺถกมฺม
ใน ลทฺโธ ฯ กิตบถ กมฺมวาทก เต อนภิกฺขิตถคฺคตา ใน ลทฺโธ อิติ ศัพฺทํ อาการ ใน ปุจฺฉิ ฯ สหายภิกฺขุ
สยถคฺคตา ใน อาทฯ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อาม ศัพฺทํ สมฺปฏฺจิจฺจนฺตถ ปิณฺฑปาโต วุตฺถกมฺม ใน
ลทฺโธ เม อนภิกฺขิตถคฺคตา ใน ลทฺโธ ฯ กิตบถ กมฺมวาทก อิติ ศัพฺทํ อาการ ใน อาท ฯ

เทวทตฺตปฏฺจิกภิกฺขุ สยถคฺคตา ใน อาท ฯ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก มหาลาภสฺกกาโร

สยกตฺตา ใน วิชฺชติ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก เหว ศัฟฺท อวธารณ เข้ากั๊บ อิศ ๆ วิเสสน ของ จาเน ๆ อาธาร ใน วิชฺชติ อมฺหากั๊ สมนฺปทาน ใน วิชฺชติ ตฺว สยกตฺตา ใน โหติ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก กติปาหํ อจฺจนฺตสัโยค ใน โหติ เหว ศัฟฺท อวธารณ เข้ากั๊บ อิศ ๆ วิเสสน ของ จาเน ๆ อาธาร ใน โหติ อิติ ศัฟฺท อาการ ใน อาท ฯ

โส วิเสสน ของ สหายภิกฺขุ ๆ สยกตฺตา ใน อคฺมาสิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ตสฺส วิเสสน ของ เทวทตฺตปฏฺจิกภิกฺขุสฺส ๆ สามึสมฺพนฺธ ใน วจเนน ๆ ตติยาวิเสสน ใน วสิตฺวา กติปาหํ อจฺจนฺตสัโยค ใน วสิตฺวา ตตฺถ วิเสสน ของ จาเน ๆ อาธาร ใน วสิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิรียา ใน อคฺมาสิ เหว ศัฟฺท อวธารณ เข้ากั๊บ สกฺกุจฺจานัํ ๆ สมฺปาปฺณียกมฺม ใน อคฺมาสิ ฯ

(แก้ง) อถ กาลสฺตตฺมึ ใน อาโรเจสุํ ภิกฺขุ สยกตฺตา ใน อาโรเจสุํ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก นัํ วิเสสน ของ ภิกฺขุ ๆ อวฺตุตฺตกมฺม ใน อาโรเจสุํ ฆนฺเต อาลปน อัย วิเสสน ของ ภิกฺขุ ๆ สยกตฺตา ใน ปริภุชฺชติ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก เทวทตฺตสฺส สมนฺปทาน ใน อุปฺปนฺนัํ ๆ วิเสสน ของ ลากสฺสกาเรํ ๆ อวฺตุตฺตกมฺม ใน ปริภุชฺชติ เอโส วิเสสน ของ ภิกฺขุ ๆ สยกตฺตา ใน โหติ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก เทวทตฺตสฺส สามึสมฺพนฺธ ใน ปกฺขิโก ๆ วิกิตฺกตฺตา ใน โหติ อิติ ศัฟฺท อาการ ใน อาโรเจสุํ ตถาคตฺส สมนฺปทาน ใน อาโรเจสุํ ฯ สตฺถา สยกตฺตา ใน ปุจฺฉิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ตัํ วิเสสน ของ ภิกฺขุ ๆ อวฺตุตฺตกมฺม ใน ปกฺโกสาเปตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิรียา ใน ปุจฺฉิ กิร ศัฟฺท อนุสฺสวณฺตถ ตฺว สยกตฺตา ใน อภาสิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก สจฺจํ กั๊ดี เหว ศัฟฺท กั๊ดี กิรียาวิเสสน ใน อภาสิ อิติ ศัฟฺท อาการ ใน ปุจฺฉิ ฯ

โส วิเสสน ของ ภิกฺขุ ๆ สยกตฺตา ใน อาท ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ฆนฺเต อาลปน อาม ศัฟฺท สมฺปฏฺิจฺจนฺตถ เหว สจฺจววจกฺลิจฺจตฺถ อหํ สยกตฺตา ใน วสิี ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ตตฺถ วิเสสน ของ จาเน ๆ อาธาร ใน วสิี เอกัํ วิเสสน ของ ทหฺร ๆ อวฺตุตฺตกมฺม ใน นิสฺสาย ๆ ปุพฺพกาลกิรียา ใน วสิี กติปาหํ อจฺจนฺตสัโยค ใน วสิี จ ปน สองศัฟฺท นิปาตสมฺมุห อหํ สยกตฺตา ใน น โรเจมิ น ศัฟฺท ปฏฺิเสธ ใน โรเจมิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก เทวทตฺตสฺส สามึสมฺพนฺธ ใน ลทฺธิ ๆ อวฺตุตฺตกมฺม ใน โรเจมิ อิติ ศัฟฺท อาการ ใน อาท ฯ

อถ กาลสฺตตฺมึ ใน อภาสิ ภควา สยกตฺตา ใน อภาสิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก นัํ

วิเสสน ของ ภิกขุ ๆ อภิตกมม ใน วตฺวา ตฺวํ สยกตฺตา ใน น โรเจสิ น ศัพท์ ปฏิเสธ ใน โรเจสิ
ฯ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก กิณฺจาปี ศัพท์ อนุคฺคหตฺตล ลทฺธิ อวฺตฺตกมฺม ใน โรเจสิ ปน ศัพท์
อรุจิสูจนตฺตล ตฺวํ สยกตฺตา ใน วิจฺรสิ ฯ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก เอว ศัพท์ อวธารณ เข้กักับ
ทิจฺจทิจฺจจานํ ฯ วิเสสน ของ ชนานํ ฯ สามีสมฺพนฺธ ใน ลทฺธิ ฯ อวฺตฺตกมฺม ใน โรเจนฺโต ฯ
อุปฺมาวิเสสน ของ ตฺวํ วิย ศัพท์ อุปฺมาไซตฺก เข้กักับ ทิจฺจทิจฺจจานํเยว ลทฺธิ โรเจนฺโต

ตฺวํ สยกตฺตา ใน กโรสิ ฯ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก น ศัพท์ ปฏิเสธนตฺตล เอว ศัพท์
อวธารณ เข้กักับ อิทานิ ฯ กาลสตฺตมฺมี ใน กโรสิ เอวํ ศัพท์ กิริยาวิเสสน ใน กโรสิ ปี ศัพท์
อเปกฺขตฺตล เข้กักับ ปุพฺเพ ฯ กาลสตฺตมฺมี ใน อโหสิ ตฺวํ สยกตฺตา ใน อโหสิ ฯ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก
เอว ศัพท์ อวธารณ เข้กักับ เอวรูปฺ ฯ วิคตฺกตฺตา ใน อโหสิ อิติ ศัพท์ อาการ ใน วตฺวา ฯ
ปุพฺพกาลกิริยา ใน ยาจิโต ฆนฺเต อาลปน อิทานิ กาลสตฺตมฺมี ใน ทิจฺจโ จ อัย วิเสสน ของ ภิกขุ
ฯ อวฺตฺตกมฺม ใน ทิจฺจโ จ กิตฺตบถ กมฺมวาทก ตาว ศัพท์ กิตฺติ สามํ กิตฺติ กิริยาวิเสสน ใน ทิจฺจโ จ อมฺเห
อนภิตกตฺตา ใน ทิจฺจโ จ ปน ศัพท์ วิเสสไซตฺก เอโส วิเสสน ของ ภิกขุ ฯ สยกตฺตา ใน วิจฺริ ฯ
อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก ปุพฺเพ กาลสตฺตมฺมี ใน วิจฺริ เตสํ วิเสสน ของ ชนานํ ฯ สามีสมฺพนฺธ ใน
ลทฺธิ ฯ อวฺตฺตกมฺม ใน โรเจนฺโต ฯ อพฺภนฺตรกิริยา ใน วิจฺริ คุมฺเห สยกตฺตา ใน อจิกฺขล ฯ
อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก โน สมฺปทาน ใน อจิกฺขล

อิติ ศัพท์ อาการ ใน ยาจิโต ภิกขุทฺธิ อนภิตกตฺตา ใน ยาจิโต ฯ วิเสสน ของ ภควา อตีตํ
อวฺตฺตกมฺม ใน อหริตฺวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วิตฺถาเรตฺวา

มทิลามุโข สยกตฺตา ใน อฏฺฐ ฯ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก ปุราณโจรานํ
สามีสมฺพนฺธ ใน วโจ ฯ อวฺตฺตกมฺม ใน นิสฺมม ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน
โปถยํ ศัพท์ อนุจาริ วิเสสน ของ ปุคฺคัลลํ ฯ อวฺตฺตกมฺม ใน โปถยํ ฯ
อพฺภนฺตรกิริยา ของ มทิลามุโข ทิ ศัพท์ ปทฺปุณฺณ สฺสสฺสยฺตานํ วิเสสน
ของ สมฺณานํ ฯ สามีสมฺพนฺธ ใน วโจ ฯ อวฺตฺตกมฺม ใน นิสฺมม ฯ
ปุพฺพกาลกิริยา ใน อฏฺฐ คชฺชุตฺตโม วิคตฺกตฺตา ใน หุตฺวา ฯ
สมานกาลกิริยา ใน อฏฺฐ สพฺพคฺุณฺณสุ อธาธาร ใน อฏฺฐ อิติ ศัพท์ สรูป ใน
อิมํ มทิลามุชชาตคํ

อิม วิเสสน ของ มหิลามุขชาตคัม ๆ การิตกมม ใน วิตุธเวตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน
วตฺวา ภิกฺขเว อาลปน นาม ศัพท์ สลฺยาไซตฺก เข้กัฏฺ ภิกฺขุณา ๆ อนภิตฺตกตฺตา ใน ภวิตพฺพ ๆ
กิตฺตบถ ภาววาทก เหว ศัพท์ อวธารณ เข้กัฏฺ สกลาเกณ ๆ กรณ ใน สนฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺต
ใน ภวิตพฺพ ปตฺเถตฺต
กตฺต
กตฺต

หิ ศัพท์ เหตุไซตฺก ฆานวิปฺสสนามคฺคผลเสสุ นิทฺธารณ ใน เอกธมฺโมปี ปี ศัพท์ อเปกฺขตฺต
เข้กัฏฺ เอกธมฺโม ๆ นิทฺธารณีย และ สยกตฺตา ใน น อุปฺปชฺชติ น ศัพท์ ปฏฺิเสธ ใน อุปฺปชฺชติ ๆ
อาขยาตบถ กตฺต
ใน อุปฺปชฺชติ ปน ศัพท์ วิเสสไซตฺก ฆานาทีน วิเสสน ของ คุณชาตานิ ๆ สยกตฺตา ใน อุปฺปชฺชต
ๆ อาขยาตบถ กตฺต
ๆ อาขยาตบถ เหว ศัพท์ อวธารณ เข้กัฏฺ สกลาสนฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺต
ๆ วิเสสน ของ ภิกฺขุโน ๆ สมฺปทาน
ใน อุปฺปชฺชติ

อิตฺติ ศัพท์ อาการ ใน วตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน เทเสนฺโต ธมฺม อวตฺตกมฺม ใน เทเสนฺโต
ๆ อพฺภนฺต
ภิกฺขุ สยกตฺตา ใน น อติมฺลฺลเยยฺย และ น จเร น สองศัพท์ ปฏฺิเสธ
ใน อติมฺลฺลเยยฺย และ จเร ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺต
ใน อติมฺลฺลเยยฺย อลฺลเยสฺส วิเสสน ของ ชนानํ ๆ สามีสฺมพฺพนฺธ ใน
ลํกัฏฺ ๆ อวตฺตกมฺม ใน ปิหฺยั ๆ อพฺภนฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺต
ใน น อธิคจฺจติ น ศัพท์ ปฏฺิเสธ ใน อธิคจฺจติ ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺต
อลฺลเยสฺส วิเสสน ของ ชนानํ ๆ สามีสฺมพฺพนฺธ ใน ลํกัฏฺ ๆ อวตฺตกมฺม
ใน ปิหฺยั ๆ วิเสสน ของ ภิกฺขุ สามี อวตฺตกมฺม ใน อธิคจฺจติ เจ ศัพท์
ปริกฺปฺต
อติมฺลฺลิตฺติ ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺตฺตฺตฺต
อุปฺปลาโก ๆ วิกิตฺกตฺตา ใน สมานो ๆ วิเสสน ของ ภิกฺขุ สลํกัฏ
อวตฺตกมฺม ใน อติมฺลฺลิตฺติ เทวา สยกตฺตา ใน ปสฺสนฺติ ๆ อาขยาตบถ ก
ตฺต

อวุตตกมม ใน ปัสสนุติ เว ศัพท์ ปทปุรณ อิติ ศัพท์ สรูป ใน อิม
กาลาฯ

ตตถ วิเสสน ของ ปเทศุ ๆ นิทธารณ ใน ปทสส **สลาภ** สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ สรูป ใน
ปทสสฯ นิทธารณีย และ สามีสมนุช ใน อตโถ อตตโน สมปทาน ใน อุปชชนก- อุปชชนกลาภ
อวุตตกมม ใน อติมณเวยย อิติ ศัพท์ สรูป ใน อตโถ ๆ ลิงคตถ ฯ

หิ ศัพท์ เหตุชตก ภิกขุ สยกตตถ ใน อติมณเวยย หีเพติ และ ชิกจจติ ๆ อาชยาตบ
กตตจจาก สปทานจาริ อวุตตกมม ใน วชชตวฯ ปุพพกาลกิริยา ใน กปเปโนโต อนสนาย กรณ
ปเปโนโต ชิวติ อวุตตกมม ใน กปเปโนโต ๆ อพณนตรกิริยา ของ ภิกขุ สลาภ อวุตตกมม ใน
อติมณเวยย หีเพติ และ ชิกจจติ อติมณเวยย วิวริย ใน หีเพติ ๆ วิวริย และ วิวริย ใน ชิกจจติ ๆ
วิวริย นาม ศัพท์ สยลาชตก เขากัป ชิกจจติ ตสมา เหตุ ใน อติมณเวยย ภิกขุ สยกตตถ ใน
น อติมณเวยย น ศัพท์ ปฏิเสธ ใน อติมณเวยยฯ อาชยาตบ กตตจจาก เอว ศัพท์ กิริยาวิเสสน
น อกรณน ๆ กรณ ใน อติมณเวยย สลาภ อวุตตกมม ใน อติมณเวยย ฯ

อณเวยย ปิหย สรูป ใน อิติฯ ศัพท์ สรูป ใน ปททวยสส ๆ สามีสมนุช ใน อตโถ ภิกขุ
สยกตตถ ใน น จเรยย น ศัพท์ ปฏิเสธ ใน จเรยยฯ อาชยาตบ กตตจจาก อณเวยย วิเสสน ของ
ชนานิ ๆ สามีสมนุช ใน ลาภิฯ อวุตตกมม ใน ปตเถนโตฯ อพณนตรกิริยา ใน จเรยย อิติ ศัพท์
สรูป ใน อตโถ ๆ ลิงคตถ ฯ

สมาธิ นาริคจจติ สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ สรูป ใน คาลาปาทสส ๆ สามีสมนุช ใน
อตโถ หิ ศัพท์ วากยารมภ ภิกขุ สยกตตถ ใน น อริคจจติ น ศัพท์ ปฏิเสธ ใน อริคจจติ ๆ
อาชยาตบ กตตจจาก อณเวยย วิเสสน ของ ชนานิ ๆ สามีสมนุช ใน ลาภิฯ อวุตตกมม ใน
ปิหยนโต ๆ วิเสสน ของ ภิกขุ เตส วิเสสน ของ ชนานิ ๆ สมปทาน ใน -กรณ จีวราทิกกรณ
ภินนาริ ใน อุตฺตกมม ใน อาปนโน ฯ วิเสสน ของ ภิกขุ อุปปนาสมาธิ กิติ
อุปจารสมาธิ กิติ อวุตตกมม ใน อริคจจติ วา สองศัพท์ ปทวิกปตถ เขากัป อุปปนาสมาธิ และ
อุปจารสมาธิ อิติ ศัพท์ สรูป ใน อตโถ ๆ ลิงคตถ ฯ

สถาปัตยกรรม สรุปลง ใน อิติ ๆ ศัพท์ สรุปลง ใน คาลาปาทสส ๆ สามีสมนพนธ ใน
อตุโธ ภิกขุ สยกตฺตา ใน น อติมณฺธติ น ศัพท์ ปฏฺิเสธ ใน อติมณฺธติฯ อาขยตบถ กตฺตฺวจาก
ปี ศัพท์ อเพกขตฺถ เข้กับ อปฺปลาโภ ๆ วิกตฺติกตฺตา ใน สมนานิ ๆ วิเสสน ของ ภิกขุ
อุจฺจนึจกฺลปฺปฏิปาฏิยา ตติยาวิเสสน ใน จรฺนโต สปทานิ กิริยาวิเสสน ใน จรฺนโต ๆ วิเสสน ของ
ภิกขุ สถาปนํ อวฺตฺตกมฺม ใน อติมณฺธติ นาม ศัพท์ สลฺยวาชตฺก เข้กับ อติมณฺธติ อิติ ศัพท์ สรุปลง
ใน อตุโธ ๆ ลิงคตฺถ ฯ

คัมภีร์ สรุปลง ใน อิติฯ ศัพท์ อายยตฺถ ใน ปทสส ๆ สามีสมนพนธ ใน อตุโธ เทวตา สยกตฺตา
ใน ปสฺสนฺติ และ โถเมนฺติ ๆ อาขยตบถ กตฺตฺวจาก ตํ กิตฺติ เอรฺรูปํ กิตฺติ วิเสสน ของ ภิกขุ ตํ วิวริย
ใน เอรฺรูปํ ๆ วิวรณ ภิกขุ อวฺตฺตกมฺม ใน ปสฺสนฺติ และ โถเมนฺติ สารชีวิทตฺตย เหตุ ใน สฺพุธาชีว
วิเสสน ของ ภิกขุ ชงฺกมฺลํ อวฺตฺตกมฺม ใน นิสฺสาย ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ชีวิทกปฺปนเนน ๆ กรณ
อกุสฺสีต- อกุสฺสีตตฺตย เหตุ ใน อตฺนทิตฺติ ๆ วิเสสน ของ ภิกขุ ปสฺสนฺติ วิวริย ใน โถเมนฺติ ๆ วิวรณ
อิติ ศัพท์ สรุปลง ใน อตุโธ ๆ ลิงคตฺถ ฯ **(จบเก็ง)**

เทสนาวสานเณ กาลสตฺตมึ ใน ปาปฺณิสฺสุ พหุ วิเสสน ของ ชนา ๆ สยกตฺตา ใน
ปาปฺณิสฺสุ ๆ อาขยตบถ กตฺตฺวจาก สโตปาตฺตติผลาทินิ วิเสสน ของ อริยผลานิ ๆ อวฺตฺตกมฺม
ใน ปาปฺณิสฺสุ อิติ ศัพท์ สมนปนฺน ฯ

อณฺตรวิภกฺขเสวกภิกฺขุวคฺค สยกตฺตา ใน นิฏฺจํคํ ฯ

กิตฺตบถ กตฺตฺวจาก ฯ

ปลงจุคคทายกพราหมณ วตถุ

ปลงจุคคทายกพราหมณวตถุ อวุตตกมม ใน วุจเจเต
มยา อนภิตกคตฺตา ใน วุจเจเต ๆ อาขยาตบท กมฺมวาทก ฯ

.....

สตฺถา สยกตฺตา ใน กเถสิ ฯ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก **สพฺพโส นามรูปสฺมิ**
สรูป ใน อิติ ฯ ศัพฺท อายตฺต ใน อิมํ ฌมฺมเทสนํ อิมํ วิเสสน ของ ฌมฺมเทสนํ ฯ
อวุตตกมม ใน กเถสิ เขตฺวเน วิสยาธาร ใน วิหรนฺโต ฯ อพฺพนฺตรกิริยา ของ สตฺถา นาม
ศัพฺท สลฺยาไซตฺก เข้กั๊บ ปลงจุคคทายกั ๆ วิเสสน ของ พฺราหมณั ๆ อวุตตกมม ใน
อารพฺภ ฯ สมนกาลกิริยา ใน กเถสิ ฯ

กิริ ศัพฺท อนุสฺสวณฺตฺถ โส วิเสสน ของ พฺราหมโณ ฯ สยกตฺตา ใน เทติ กิริยาหกบท ฯ
อาขยาตบท กตฺตฺวาจก สสฺสกเขตฺตสฺส สามีสมฺพนฺธ ใน โสธิตกาเล เอว ศัพฺท อวธารณ เข้กั๊บ
โสธิตกาเล ฯ กาลสฺตฺตฺมี ใน เทติ นาม ศัพฺท สลฺยาไซตฺก เข้กั๊บ เขตฺตคฺคั ๆ วิเสสน ของ ทานั
ฯ อวุตตกมม ใน เทติ ขลกาเล กาลสฺตฺตฺมี ใน เทติ นาม ศัพฺท สลฺยาไซตฺก เข้กั๊บ ขลคฺคั ๆ
วิเสสน ของ ทานั ฯ อวุตตกมม ใน เทติ

ขลภณฺทกาเล กาลสฺตฺตฺมี ใน เทติ นาม ศัพฺท สลฺยาไซตฺก เข้กั๊บ ขลภณฺทคฺคั ๆ
วิเสสน ของ ทานัฯ อวุตตกมม ใน เทติ อุกฺขลิกกาเล กาลสฺตฺตฺมี ใน เทติ นาม ศัพฺท สลฺยาไซตฺก
เข้กั๊บ อุกฺขลิกคฺคั ๆ วิเสสน ของ ทานั ฯ อวุตตกมม ใน เทติ ปาฏิยั อธาร ใน วทฺฒิต-
วทฺฒิตกาเล กาลสฺตฺตฺมี ใน เทติ นาม ศัพฺท สลฺยาไซตฺก เข้กั๊บ ปาฏิกคฺคัฯ วิเสสน ของ ทานั
ฯ อวุตตกมม ใน เทติ อิมานิ กั๊ดี ปลง กั๊ดี วิเสสน ของ อคฺคทานานิฯ อวุตตกมม ใน เทติ ฯ

พฺราหมโณ สยกตฺตา ใน น ภุชฺชติ น ศัพฺท ปฏฺิเสธ ใน ภุชฺชติ ฯ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก
สมฺปตฺตสฺส วิเสสน ของ ปฏฺิคาหกสฺส ฯ สมฺปทาน ใน อทตฺวา นาม ศัพฺท สลฺยาไซตฺก เข้กั๊บ
อทตฺวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ภุชฺชติ ฯ เตน วิเสสน ของ การณน ฯ เหตุ ใน อโหสิ วจัน
สยกตฺตา ใน อโหสิ ฯ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ตสฺส วิเสสน ของ พฺราหมณสฺส ฯ สามีสมฺพนฺธ ใน
นามั ปลงจุคคทายโก สรูป ใน อิติ เอว ศัพฺท อวธารณ เข้กั๊บ อิติ ฯ ศัพฺท สรูป ใน วจัน นามั
วิกตฺติคตฺตา ใน อโหสิ ฯ

สตถา สยกตฺตา ใน อฏฺฐาสิ ๑ อาชฺยาตบถ กตฺตฺวาจก ตสฺส วิเสสน ของ พุราหฺมณฺสฺส ๑ กิตฺติ พุราหฺมณฺยา กิตฺติ สามีสฺมพฺนฺธ ใน อุปฺนิสฺสยํ อสฺส วิเสสน ของ พุราหฺมณฺสฺส ๑ สามีสฺมพฺนฺธ ใน พุราหฺมณฺยา จ สองศฺัพท์ ปทสมฺมจฺยตฺถ เข้ากับ ตสฺส และ พุราหฺมณฺยา อสฺส กิตฺติ ตินฺณํ กิตฺติ วิเสสน ของ ผลานํ ๑ สามีสฺมพฺนฺธ ใน อุปฺนิสฺสยํ อวฺตุตฺตกมฺม ใน ทิสฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน คนฺตฺวา พุราหฺมณฺสฺส สามีสฺมพฺนฺธ ใน โภชนเวลาย ๑ กาลสฺตฺตมฺมี ใน คนฺตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อฏฺฐาสิ ทฺวาเร สมีปฺถาร ใน อฏฺฐาสิ ๑

ปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้ากับ โส ๑ วิเสสน ของ พุราหฺมโณ ๑ สยกตฺตา ใน ญฺชฺติ และ น ปสฺสตี น ศัพท์ ปฏฺิเสธ ใน ปสฺสตี ญฺชฺติ กิตฺติ ปสฺสตี กิตฺติ อาชฺยาตบถ กตฺตฺวาจก ทฺวารสมฺมุเข อาธาร ใน ญฺชฺติ อนฺโตเคหาภิมฺโข วิเสสน ของ พุราหฺมโณ นิสฺสิทฺตฺวา สมานกาลกิริยา ใน ญฺชฺติ จิตฺติ วิเสสน ของ สตฺถารํ ๑ อวฺตุตฺตกมฺม ใน ปสฺสตี ทฺวาเร อาธาร ใน จิตฺติ ๑

ปน ศัพท์ ปกฺขนฺตรโชนฺทก พุราหฺมณฺี สยกตฺตา ใน จินฺเตสิ ๑ อาชฺยาตบถ กตฺตฺวาจก อสฺส วิเสสน ของ พุราหฺมณฺสฺส ๑ สามีสฺมพฺนฺธ ใน พุราหฺมณฺี ตํ วิเสสน ของ พุราหฺมณฺ์ อวฺตุตฺตกมฺม ใน ปรวิสฺมานา ๑ อพฺนฺตรกิริยา ของ พุราหฺมณฺี สตฺถารํ อวฺตุตฺตกมฺม ใน ทิสฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน จินฺเตสิ อัย วิเสสน ของ พุราหฺมโณ ๑ สยกตฺตา ใน ญฺชฺติ ๑ อาชฺยาตบถ กตฺตฺวาจก ปญฺจสุ วิเสสน ของ จาเนสุ ๑ ภินฺนอาธาร ใน อคฺคํ ๑ วิเสสน ของ ทานํ ๑ อวฺตุตฺตกมฺม ใน ทตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ญฺชฺติ จ ศัพท์ วากฺยารมฺภ อิทานิ กาลสฺตฺตมฺมี ใน จิโต โคตโม วิเสสน ของ สมฺโณ ๑ สยกตฺตา ใน จิโต ๑ กิตฺตบถ กตฺตฺวาจก อาคนฺตฺวา ปุพฺพกาลกิริยา ใน จิโต ทฺวาเร อาธาร ใน จิโต สเจ ศัพท์ ปริกปฺตฺถ พุราหฺมโณ สยกตฺตา ใน ทสฺสตี ๑ อาชฺยาตบถ กตฺตฺวาจก เอตํ วิเสสน ของ สมณฺ์ อวฺตุตฺตกมฺม ใน ทิสฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน หริตฺวา อตฺตโน สามีสฺมพฺนฺธ ใน ภตฺตํ ๑ อวฺตุตฺตกมฺม ใน หริตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ทสฺสตี อหํ สยกตฺตา ใน น สกฺขิสฺสํสามิ น ศัพท์ ปฏฺิเสธ ใน สกฺขิสฺสํสามิ อาชฺยาตบถ กตฺตฺวาจก ปฺน ศัพท์ กิริยาวิเสสน ใน สกฺขิสฺสํสามิ อสฺส วิเสสน ของ พุราหฺมณฺสฺส ๑ สมฺปทาน ใน ปจฺจิตฺตํ ๑ ตุมฺตฺถสมฺปทาน ใน สกฺขิสฺสํสามิ อิติ ศัพท์ อาการ ใน จินฺเตสิ ๑

สา วิเสสน ของ พุราหมณ์ ๆ สยกตฺตา ใน อฏฺฐาสิ ๑ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อัย วิเสสน ของ พุราหมณ์ ๆ สยกตฺตา ใน น ปสฺสิสฺสตี น ศัพฺท์ ปฏฺิเสธ ใน ปสฺสิสฺสตี ๑ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก เอว ศัพฺท์ ปการตฺถ โคตม วิเสสน ของ สมณฺ์ ๑ อวฺตฺตกมฺม ใน ปสฺสิสฺสตี อิติ ศัพฺท์ อาการ ใน จินฺเตตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ทตฺวา สตฺถุ สมปฺทาน ใน ทตฺวา ปฏฺิจิ อวฺตฺตกมฺม ใน ทตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปฏฺิจฺจาเทนฺตี ตสฺส วิเสสน ของ พุราหมณฺสฺส ๑ สามีสมฺพนฺธ ในป จฺฉโต ๑ ตติยาวิเสสน ใน ปฏฺิจฺจาเทนฺตี ตํ วิเสสน ของ สมณฺ์ ๑ อวฺตฺตกมฺม ใน ปฏฺิจฺจาเทนฺตี ๑ อพฺกนฺตรกิริยา ของ พุราหมณ์ โอนมิตฺวา ปุพฺพกาลกิริยา ใน อฏฺฐาสิ ปุณฺณจนฺท์ อวฺตฺตกมฺม ใน ปฏฺิจฺจาเทนฺตี ปาณินา กรณ ใน ปฏฺิจฺจาเทนฺตี ๑ อฺปมาวิเสสน ของ พุราหมณ์ วย ศัพฺท์ อฺปมาไซตก เขากัป ปุณฺณจนฺท์ ปาณินา ปฏฺิจฺจาเทนฺตี ๑

เอว ศัพฺท์ อวธารณ เขากัป จิตา ๑ วิเสสน ของ พุราหมณ์ ๆ สยกตฺตา ใน โอลเกสิ ๑ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ตถา ศัพฺท์ กิริยาวิเสสน ใน จิตา สมโณ สยกตฺตา ใน คโต ๑ กิตบถ กตฺตฺวาจก นุ ศัพฺท์ ปุจฺฉนฺตฺถ โจ ศัพฺท์ วจนาลงฺการ อูทาหุ ศัพฺท์ ปุจฺฉนฺตฺถ สมโณ สยกตฺตา โน คโต โน ศัพฺท์ ปฏฺิเสธ ใน คโต ๑ กิตบถ กตฺตฺวาจก อิติ ศัพฺท์ อาการ ใน จินฺเตตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน โอลเกสิ สตฺถารํ อวฺตฺตกมฺม ใน โอลเกสิ อพฺกนฺทกฺขิเณน กรณ ใน โอลเกสิ ๑

สตฺถา สยกตฺตา ใน อฏฺฐาสิ ๑ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก เอว ศัพฺท์ อวธารณ เขากัป ตตฺถ ๑ วิเสสน ของ จาเน ๑ อาธาร ใน อฏฺฐาสิ ๑ ปน ศัพฺท์ วากฺยารมฺภ พุราหมณ์ สยกตฺตา ใน น วเทติ น ศัพฺท์ ปฏฺิเสธ ใน วเทติ ๑ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก พุราหมณฺสฺส ภาวาทิสมฺพนฺธ ใน สวณ- สวณภเยน เหตุ ใน วเทติ ตุมฺเห สยกตฺตา ใน อติจฺฉนฺ ๑ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อิติ ศัพฺท์ อาการ ใน วเทติ ปน ศัพฺท์ วิเสสไซตก พุราหมณ์ สยกตฺตา ใน อาห ๑ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก โอสกฺกิตฺวา ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาห เอว ศัพฺท์ อวธารณ เขากัป สณฺิกํ ๑ กิริยาวิเสสน ใน อาห ตุมฺเห สยกตฺตา ใน อติจฺฉนฺ ๑ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อิติ ศัพฺท์ อาการ ใน อาห ๑

สตฺถา เหตุกตฺตา ใน จาเลสิ ๑ อาขุยาตบถ เหตุกตฺตฺวาจก อหํ สยกตฺตา ใน น คมิสฺสํสามิ น ศัพฺท์ ปฏฺิเสธ ใน คมิสฺสํสามิ ๑ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อิติ ศัพฺท์ สรฺูป ใน ญาปน- ญาปนเหตุกํ กิริยาวิเสสน ใน จาเลสิ สีสํ การิตกมฺม ใน จาเลสิ ๑ สา วิเสสน ของ พุราหมณ์ ๆ สยกตฺตา ใน หสิ ๑ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก สีสํ ลกฺขณ ใน จาเลเต ๑ ลกฺขณกิริยา โลกครฺุณา วิเสสน ของ

พุกุณ ๑ อนภิตกคตฺตา ใน จาลิตเ อหํ สยกคตฺตา ใน น คมิสฺสามิ น ศัพทํ ปฏฺฐิเสธ ใน คมิสฺสามิ ๑อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก อิติ ศัพทํ สรฺูป ใน ฅาปน- ฅาปนเหตุกํ กิริยาวิเสสน ใน จาลิตเ ส นฺธาเรตุํ ตุมตฺตสมฺปทาน ใน อสฺกโกนฺธุติ ๑ อพฺกนฺตรกิริยา ใน พฺราหฺมณฺณี มหาหฺลิตํ กิริยาวิเสสน ใน หฺลิต ๑

ตฺสฺมี วิเสสน ของ ขณ ๑ กาลสฺตฺตฺมี ใน มฺลฺยจฺิ สฺตฺถา สยกคตฺตา ใน มฺลฺยจฺิ ๑ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก เคหาภิมุขํ วิเสสน ของ โธภาสํ ๑ อวฺตฺตกมฺม ใน มฺลฺยจฺิ ๑ ปี ศัพทํ อเปกฺขตฺตฺ เฉากัฏบ พฺราหฺมโณ ๑ สยกคตฺตา ใน อทฺทส ๑ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก ปฏฺฐิ อวฺตฺตกมฺม ใน ทคฺวา ๑ สมานกาลกิริยา ใน นิสฺสินโน เหว ศัพทํ อวฺธาธณฺ เฉากัฏบ นิสฺสินโน ๑ วิเสสน ของ พฺราหฺมโณ พฺราหฺมาณฺยา สามีสฺมพฺนฺธ ใน หฺลิตสทฺทํ ๑ อวฺตฺตกมฺม ใน สฺตฺวา จพฺพณฺณานํ วิเสสน ของ รัสฺสีนํ ๑ สามีสฺมพฺนฺธ ใน โธภาสํ ๑ อวฺตฺตกมฺม ใน โธโลเกตฺวา สฺตฺวา กิตี โธโลเกตฺวา กิตี ปุพฺพกาลกิริยา ใน อทฺทส จ สองศัพทํ ปทสมฺจฺยตฺตฺ เฉากัฏบ พฺราหฺมณฺยา หฺลิตสทฺทํ สฺตฺวา และ จพฺพณฺณานํ รัสฺสีนํ โธภาสํ โธโลเกตฺวา สฺตฺถารํ อวฺตฺตกมฺม ใน อทฺทส ๑

(แก้ง) หิ ศัพทํ ทพฺทึกรณฺไซตฺก นาม ศัพทํ สลฺยลาไซตฺก เฉากัฏบ พุทฺธา ๑ สยกคตฺตา ใน น ปกฺกมฺนฺติ น ศัพทํ ปฏฺฐิเสธ ใน ปกฺกมฺนฺติ ๑ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก คาเม กิตี อธฺยเเว กิตี อาธฺาร ใน อทฺสเสตฺวา วา สองศัพทํ ปทวิกปฺปตฺตฺ เฉากัฏบ คาเม และ อธฺยเเว เหตุสมฺปนฺนํ วิเสสน ของ ชนํ ๑ สมฺปทาน ใน อทฺสเสตฺวา อตฺตํ อวฺตฺตกมฺม ใน อทฺสเสตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปกฺกมฺนฺติ ๑ ปี ศัพทํ อเปกฺขตฺตฺ เฉากัฏบ พฺราหฺมโณ ๑ สยกคตฺตา ใน อาห ๑ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก สฺตฺถารํ อวฺตฺตกมฺม ใน ทิสฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วคฺวา

โถติ อาลปน อหํ สยกคตฺตา ใน อมฺหิ ๑ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก นาสิตฺโต วิกตฺติคตฺตา ใน อมฺหิ ตยา อนภิตกคตฺตา ใน นาสิตฺโต ราชปฺตฺตํ อวฺตฺตกมฺม ใน อนาจิกฺขณฺติยา อาคนฺตฺวา ปุพฺพกาลกิริยา ใน จิตฺตํ ทฺวาเร สมิปฺธาธฺาร ใน จิตฺตํ ๑ วิสฺสน ของ ราชปฺตฺตํ มยฺหํ สมฺปทาน ใน อนาจิกฺขณฺติยา ๑ วิเสสน ของ ตยา ภาริยํ วิเสสน ของ กมฺมํ ๑ วฺตฺตกมฺม ใน กตํ ๑ กิตบถ กมฺมวฺจก เต อนภิตกคตฺตา ใน กตํ อิติ ศัพทํ อาการ ใน วคฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาทาย อทฺพฺกฺตฺโถชนปฺภาวํ อวฺตฺตกมฺม ใน อาทาย ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน คนฺตฺวา สฺตฺถุ สามีสฺมพฺนฺธ ใน สนฺติกํ ๑ สมฺปาปฺณฺยกมฺม ใน คนฺตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาห โถ วิเสสน ของ โคตม ๑ อาลปน อหํ สยกคตฺตา ใน

ใน อลัม ๆ วิกติกตตฺตา ใน โหติ ตัม วิเสสน ของ ปิณฺฑํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน
ลุตฺตํ ๆ ตุมตฺตสมฺปทาน ใน อลัม อปี ศัพฺพํ อเปกฺขตฺต เข้ากัปป น ๆ ศัพฺพํ
ปฏิเสธ ใน อลัม ๆ วิกติกตตฺตา ใน โหติ ตัม วิเสสน ของ ปิณฺฑํ ๆ
อวุตฺตกมฺม ใน นิปฺจจ- นิปฺจจชาติ วิกติกตตฺตา ใน ภวิตฺตํ ตุมตฺตสมฺปทาน
ใน อลัม ธีรา สยกตฺตา ใน เวทยนฺติ ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก ตัม
วิเสสน ของ ภิกฺขุ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน เวทยนฺติ ว ศัพฺพํ อวธารณ เข้ากัปป
ตัม อปี ศัพฺพํ อเปกฺขตฺต เข้ากัปป ตัม มุนี สมฺภาวน ใน เวทยนฺติ อิติ ศัพฺพํ
สรูป ใน อิมํ คาลัม ฯ

พฺรหฺมโณ สยกตฺตา ใน ปุจฺจนิ ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก ตัม วิเสสน ของ วจฺฉนํ ๆ อวุตฺตกมฺม
ใน สุตฺวา ว ศัพฺพํ อวธารณ เข้ากัปป สุตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน จินฺเตตฺวา ปสนฺนจิตฺโต วิกติกตตฺตา
ใน หุตฺวา ๆ สมานกาลกิริยา ใน จินฺเตตฺวา อโห ศัพฺพํ อจฺฉริยตฺต อจฺฉริยํ ลิงฺกตฺต ราชปฺตฺโต
สยกตฺตา ใน วกฺขติ ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก นาม ศัพฺพํ สลฺยาไซตฺก เข้ากัปป ทีปฺสามิโก ๆ
วิเสสน ของ ราชปฺตฺโต อตฺโถ สยกตฺตา ใน อตฺถิ ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก น ศัพฺพํ ปฏิเสธนตฺต
เม สมฺปทาน ใน อตฺถิ ตว สามิสมฺพนฺธ ใน อจฺฉริยภตฺเตน ๆ กรณ ใน อตฺโถ อิติ ศัพฺพํ อการ ใน
อวตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วกฺขติ เอวํ ศัพฺพํ กิริยาวิเสสน ใน วกฺขติ

อิติ ศัพฺพํ อการ ใน จินฺเตตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน จิตฺโก ทฺวาเร สมิปาธาร ใน จิตฺโก
ว ศัพฺพํ อวธารณ เข้ากัปป จิตฺโก ๆ วิเสสน ของ พฺรหฺมโณ สดฺถารํ อกฺกิตกมฺม ใน ปุจฺจนิ ปฺลหํ
อวุตฺตกมฺม ใน ปุจฺจนิ โภ วิเสสน โคตม ๆ อาลปนํ ตุมฺเห สยกตฺตา ใน วถ ๆ อาขยาตบถ
กตฺตฺวาจก อตฺตโน สามิสมฺพนฺธ ใน สวเก ๆ อวุตฺตกมฺม ใน วถ ภิกฺขุ สรูป ใน อิติ ๆ ศัพฺพํ
อการ ใน วถ ปุคฺคโล สยกตฺตา ใน โหติ ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก กิตฺตฺวาตฺตา วิเสสน ของ
การณํ ๆ กรณ ใน โหติ นาม ศัพฺพํ สลฺยาไซตฺก เข้ากัปป ภิกฺขุ ๆ วิกติกตตฺตา ใน โหติ อิติ ศัพฺพํ
สรูป ใน ปฺลหํ ฯ

สดฺธา สยกตฺตา ใน อาท ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก รมฺมเทสนา สยกตฺตา ใน โหติ ๆ
อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก กถฺรูปา วิเสสน ของ รมฺมเทสนา นุ ศัพฺพํ ปุจฺฉนตฺต โห ศัพฺพํ วจฺนาลงฺการ

อิมสูส วิเสสน ของ พุราหฺมณสูส ๆ สมฺปทาน ใน สปรปายา ๆ วิกตีกตฺตา ใน โหติ อิติ ศัฟท์
อาการ ใน อุปธาเรนโต ๆ อพฺกนฺตรกิริยา ของ สดฺดา

อิเม กิตฺตี เทว กิตฺตี วิเสสน ของ ชนา ๆ สยกตฺตา ใน สูณีสู ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ปี
ศัฟท์ อเปกฺขตฺถ เข้กับ เทว กสฺสสปรพฺทกฺกาเล กาลสฺตตฺตฺมี ใน สูณีสู นามรูปฺ ลิงคตฺถ อิติ ศัฟท์
อาการ ใน วทฺนทานํ ๆ วิเสสน ของ ภิกฺขุณฺํ ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน กถํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน สูณีสู เทเสตฺ
ตฺมตฺถสมฺปทาน ใน วฏฺฏติ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก มยา อนภิตฺกตฺตา ใน เทเสตฺ นามรูปฺ อวฺตฺตกมฺม
ใน อวิสฺสชฺชิตฺวา ว ศัฟท์ อวฺธาธณ เข้กับ อวิสฺสชฺชิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน เทเสตฺ เนสํ กิตฺตี
ทฺวินฺนํ กิตฺตี วิเสสน ของ ชนानํ สมฺปทาน ใน เทเสตฺ ธมฺมํ อวฺตฺตกมฺม ใน เทเสตฺ อิติ ศัฟท์ อาการ
ใน จินฺเตตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วตฺวา พุราหฺมณ อาลปน ปุคฺคโล สยกตฺตา ใน โหติ ๆ
อาขยาตบท กตฺตฺวาจก นามรูปฺ อาธาร ใน อรชฺชนโต และ อสชฺชนโต ๆ อพฺกนฺตรกิริยา ของ
ปุคฺคโล นาม ศัฟท์ สลฺยวาชตฺถ เข้กับ ภิกฺขุ วิกตีกตฺตา ใน โหติ อิติ ศัฟท์ อาการ ใน วตฺวา
ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาห อิมํ วิเสสน ของ คาคํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน อาห

มมายิตํ สยกตฺตา ใน นตฺถิ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก สพฺพโส วิเสสน ข
อง นามรูปฺสฺมี ๆ ภินฺนอาธาร ใน มมายิตํ ยสฺส วิเสสน ของ ปุคฺคลสูส ๆ
สมฺปทาน ใน นตฺถิ จ ศัฟท์ สมฺปิณฺชานตฺถ โย วิเสสน ของ ปุคฺคโล ๆ
สยกตฺตา ใน น โสจติ น ศัฟท์ ปฏฺิเสธ ใน โสจติ ๆ อาขยาตบท ก
ตฺตฺวาจก อสตา กิตฺตี เตน กิตฺตี วิเสสน ของ นามรูปฺเนน ๆ เหตุ ใน โสจติ
โส วิเสสน ของ ปุคฺคโล ๆ วฺตฺตกมฺม ใน วฺจฺจติ มยา อนภิตฺกตฺตา ใน
วฺจฺจติ ๆ อาขยาตบท กมฺมวาทก เว ศัฟท์ ปทฺปรณ ภิกฺขุ สฺรูป ใน อิติ
ๆ ศัฟท์ อาการ ใน วฺจฺจติ อิติ ศัฟท์ สฺรูป ใน อิมํ คาคํ ๆ

ตฺถล วิเสสน ของ ปเทสุ ๆ นิทฺธาธณ ใน ปทสฺส **สพฺพโส** สฺรูป ใน อิติ ๆ ศัฟท์ สฺรูป ใน
ปทสฺส ๆ นิทฺธาธณีย และ สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺโถ สพฺพสฺมี วิเสสน ของ นามรูปฺ เวทนาทินํ จตฺตฺนํ
รูปฺกขณฺธสูส จ สฺรูป ใน อิติ ๆ ศัฟท์ สฺรูป ใน ปญฺจนนํ ขนฺธานํ ปญฺจนนํ วิเสสน ของ ขนฺธานํ ๆ
สามีสมฺพนฺธ ใน วเสน ๆ กรณ ใน ปวตฺเตย วิเสสน ของ นามรูปฺ สพฺพสฺมี วิวริย ใน เวทนาทินํ

จตุรนต์ รูปกษณฺฐสฺส จาติ ปรณฺจณฺน์ วเสน ปวตฺเต ๑ วิวรรณ นามรูปเ ภินฺนาธาร ใน มมายิตํ
อิตี ศัพท์ สรูป ใน อตฺโถ ๑ ลิงคตฺถ ๑

มมายิตํ สรูป ใน อิตี ๑ ศัพท์ สรูป ใน ปทสฺส๑ สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺโถ คาโห สยกตฺตา
ใน นตฺถิ ๑ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ยสฺส วิเสสน ของ ปุคฺคโลสฺส๑ สมฺปทาน ใน นตฺถิ อหํ กิตฺตี มมํ
กิตฺตี สรูป ใน อิตี ๑ สองศัพท์ สรูป ใน คาโห วา สองศัพท์ ปทวิกปฺปตฺถ เข้กัปป อหนฺติ และ มมนฺติ
อิตี ศัพท์ สรูป ใน อตฺโถ ๑ ลิงคตฺถ ๑

อस्ता จ น โสจติ สรูป ใน อิตี ๑ ศัพท์ สรูป ใน คาธาปาทสฺส ๑ สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺโถ
โย วิเสสน ของ ปุคฺคโล ๑ สยกตฺตา ใน น โสจติ น วิหฺลยฺตติ และ ปสฺสติ น สองศัพท์ ปฏฺิเสธ
ใน โสจติ และ วิหฺลยฺตติ โสจติ กิตฺตี วิหฺลยฺตติ กิตฺตี ปสฺสติ กิตฺตี อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ตสฺมี วิเสสน
ของ นามรูปเ ๑ ลกฺขณฺใน ปตฺเต ๑ ลกฺขณฺกิริยา ขยวํ อวฺตฺตกมฺม ใน ปตฺเต รุปํ สยกตฺตา ใน
จีณฺ ๑ กิตบท กตฺตฺวาจก มม สามีสมฺพนฺธ ใน รุปํ ๑ เปฯ วิญฺญาณํ สยกตฺตา ใน จีณฺ ๑ กิตบท
กตฺตฺวาจก มม สามีสมฺพนฺธ ใน วิญฺญาณํ อิตี ศัพท์ อาการ ใน โสจติ และ วิหฺลยฺตติ นามรูป
สยกตฺตา ใน จีณฺ ๑ กิตบท กตฺตฺวาจก เอว ศัพท์ อวธารณ เข้กัปป ขยวธมฺม ๑ วิเสสน ของ
นามรูปเ อิตี ศัพท์ อาการ ใน ปสฺสติ น โสจติ วิวริย ใน น วิหฺลยฺตติ ๑ วิวรรณ และ วิวริย
ในขยวธมฺเม จีณฺนฺติ ปสฺสติ ๑ วิวรรณ อิตี ศัพท์ สรูป ใน อตฺโถ ๑ ลิงคตฺถ ๑

ส เว สรูป อิตี ๑ ศัพท์ อาทยตฺถ ใน ปทสฺส๑ สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺโถ โส กิตฺตี เอวรฺุโป
กิตฺตี วิเสสน ของ ปุคฺคโล ๑ อวฺตฺตกมฺม ใน วุจฺจติ ภควตา อนภิตกตฺตา ใน วุจฺจติ ๑ อาขยาตบท
กมฺมวาทก โส วิวริย ใน เอวรฺุโป ๑ วิวรรณ ปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้กัปป วิชฺขมาเน๑ วิเสสน ของ
นามรูปเ ๑ ภินฺนาธาร ใน มมายิต- มมายิตฺรหิตฺโต วิเสสน ของ ปุคฺคโล ปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้กัปป
อस्ता๑ กิตฺตี เตน กิตฺตี วิเสสน ของ นามรูปเ๑ เหตุ ใน อโสจฺนฺโต ๑ อพฺภนฺตรกิริยา ของ ปุคฺคโล
ภิกฺขุ สรูป ใน อิตี ๑ ศัพท์ อาการ ใน วุจฺจติ อิตี ศัพท์ สรูป ใน อตฺโถ ๑ ลิงคตฺถ ๑ **จบเก็ง**

เทสนาวสานเ กาลสฺตฺตฺมี ใน ปติฏฺฐหีสุ ปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้กัปป อุโ ๑ วิเสสน
ของ ชายปติกา ๑ สยกตฺตา ใน ปติฏฺฐหีสุ ๑ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก อนาคามิฟเล อาธาร

ใน ปติฎฐหีสู ๑ เทสนา สยกคตฺตา ใน อโหสิ๑ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ปี ศัพฺพํ อเปกฺขตฺถ
เขํกับ สมฺปตฺตานํ ๑ วิสเสน ของ ชนํ ๑ สมฺปทาน ใน อโหสิ สาทฺธิกา วิกตฺกตฺตา ใน
อโหสิ อิติ ศัพฺพํ สมํปนฺน ๑

ปญฺจคฺคทายกพารมฺณวคฺถ สยกคตฺตา ใน นิฎฺฐิตํ ๑

กิตฺตบถ กตฺตฺวาจก ๑

สมพหุภิกขุ วัตถุ

สมพหุภิกขุวัตถุ วัตถุทกมม ใน วุจเจเต

มยา อนภิตกคตฺตา ใน วุจเจเต ๆ อาขยาตบพ ทกมวาทก ฯ

.....

สตฺถา สยกตฺตา ใน กเถสิ ฯ อาขยาตบพ ทคฺตฺวาจก **เมตฺตาวิทฺทริ** สรฺูป ใน อิติ ฯ ศัพฺทํ
อาทยตฺถ ใน อิมํ ฐมฺมเทสนํ อิมํ วิเสสน ของ ฐมฺมเทสนํ ๆ อวฺตุตกมฺม ใน กเถสิ เซตฺวเน
วิสาธาธ ใน วิหรนฺโต ฯ อพฺพนฺตรกิริยา ของ สตฺถา สมพฺหุเล วิเสสน ของ ภิกฺขุ ๆ อวฺตุตกมฺม
ใน อารพฺภ ฯ สฺमानกาลกิริยา ใน กเถสิ ฯ

(**แก้ง**) ทิ ศัพฺทํ วิตฺถารชฺตก เอกสฺมี วิเสสน ของ สมเย ฯ กาลสตฺตฺตฺมี ใน อภณิ นาม ศัพฺทํ
สฺลฺยาชฺตก เข้กัฏฺ สฺไธน ฯ กัฏฺ กุฏฺกณฺณนฺ กัฏฺ วิเสสน ของ อูปาสโก ฯ สยกตฺตา ใน อภณิ ฯ
อาขยาตบพ ทคฺตฺวาจก อายสฺมนฺเต วิเสสน ของ มหาทจฺจายเนฯ ลกฺขณ ใน วิหรนฺเต ฯ ลกฺขณกิริยา
อวณฺติชนปฺเทสฺส ภินฺนาธาธ ใน กุรรณํ ฯ อวฺตุตกมฺม ใน นิสฺสายฯ สฺमानกาลกิริยา ใน วิหรนฺเต
ปวตฺเต สฺลฺยาวิเสสน ของ ปพฺพเต ฯ อาธาธ ใน วิหรนฺเต เถรสฺส สามีสมฺพนฺธ ใน ฐมฺมกถา
ฯ อาธาธ ใน ปสัทิตฺวา ฯ ปพฺพกาลกิริยา ใน ปฏฺิกฺขิตฺโต เถรสฺส สามีสมฺพนฺธ ใน สนฺติเก ฯ
วิสาธาธ ใน ปพฺพชฺตฺ- ปพฺพชฺตฺกาโม วิกตฺกคตฺตา ใน หุตฺวา ฯ สฺमानกาลกิริยา ใน ปฏฺิกฺขิตฺโต
เถเรน อนภิตกคตฺตา ใน ปฏฺิกฺขิตฺโต

สฺไธน อาลปน พฺรหฺมจฺริยํ สยกตฺตา ใน โหติ ฯ อาขยาตบพ ทคฺตฺวาจก ทกฺกรวิกตฺกคตฺตา
ใน โหติ โข ศัพฺทํ วจนาลงฺการ ยาวชฺีวํ อจฺจนตฺสโยค ใน เอกภคตฺตํ และ เอกเสยฺยํ ฯ วิเสสน ของ
พฺรหฺมจฺริยํ อิติ ศัพฺทํ อากาธ ใน วตฺวาฯ ปพฺพกาลกิริยา ใน ปฏฺิกฺขิตฺโต เทว วิเสสน ของ วาเร
ฯ อจฺจนตฺสโยค ใน ปฏฺิกฺขิตฺโต ปิ ศัพฺทํ อเปกฺขตฺถ เข้กัฏฺ ปฏฺิกฺขิตฺโต ฯ วิเสสน ของ อูปาสโก
ปพฺพชฺชาย นิมิตฺตสตฺตฺมี ใน อุสฺสาหชาโต อติวิทฺย ศัพฺทํ กิริยาวิเสสน ใน -ชาโต อุสฺสาหชาโต
วิกตฺกคตฺตา ใน หุตฺวา ฯ สฺमानกาลกิริยา ใน ยาจิตฺวา

ตติยวาระ กาลสตุตมี ใน ยาจิตฺวา เถร์ อภิตกมฺม ใน ยาจิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน
ปพฺพชิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาปุจฺจิตฺวา ทกฺขินาปถสฺส ภาวาทิสมฺปนฺน ใน อปฺปภิกฺขุกตฺตา
ๆ เหตุ ใน ลทฺธ- ตินฺณํ วิเสสน ของ วสิสฺสานํๆ สามีสมฺปนฺน ใน อจฺจเยน ๆ ตติยวิเสสน ใน
ลทฺธ- ลทฺธฺปสมฺปโต วิเสสน ของ อุปาสโก สตุถารํ อวุตฺตกมฺม ใน ทฏฺฐ- สมฺมุขา อาธาร ใน
ทฏฺฐ- ทฏฺฐกาโม วิคคิตฺตา ใน หุตฺวาๆ สมานกาลกิริยา ใน อาปุจฺจิตฺวา อุชฺฌายํ อวุตฺตกมฺม
ใน อาปุจฺจิตฺวาๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน คเหตุวา

เตน วิเสสน ของ อุชฺฌายเณ ๆ อนภิตกตฺตา ใน ทินฺนํ ๆ วิเสสน ของ สาสนํ ๆ
อวุตฺตกมฺม ใน คเหตุวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน คนฺตฺวา อนฺนุพฺพเพน ตติยวิเสสน ใน คนฺตฺวา
เชตวนํ สมฺปาปุณฺณกมฺม ใน คนฺตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วนฺทิตฺวา สตุถารํ อวุตฺตกมฺม ใน
วนฺทิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วิดีนาเมตฺวา กตฺตปฺปฏิสฺนถารो ก็ดี อนฺนุญฺจาทเสนาสโน ก็ดี
วิเสสน ของ อุปาสโก สตุถารา อนภิตกตฺตา ใน อนฺนุญฺจาท- เอว ศัพฺท อวธารณ เข้ากับ
เอกคนฺธกฺฎิยํ ๆ วิสยาธาร ใน อนฺนุญฺจาทเสนาสโน เอว ศัพฺท อวธารณ เข้ากับ พหุํ ๆ วิเสสนของ
ง รตฺตี ๆ การิตกมฺม ใน วิดีนาเมตฺวา อชฺฌเณกาเส อาธาร ใน วิดีนาเมตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน
ปวิสิตฺวา รตฺติภาเค กาลสตุตมี ใน ปวิสิตฺวา คนฺธกฺฎิยํ สมฺปาปุณฺณกมฺม ใน ปวิสิตฺวาๆ
ปุพฺพกาลกิริยา ใน วิดีนาเมตฺวา อตฺตโน สมฺปทาน ใน ปตฺต- ปตฺตเสนาสเน อาธาร ใน วิดีนาเมตฺวา
ตํ วิเสสน ของ รตฺติภาคํ ๆ การิตกมฺม ใน วิดีนาเมตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อชฺฌนิญฺโจปจฺจุสสมเย
กาลสตุตมี ใน อชฺฌนิญฺโจ สตุถารา อนภิตกตฺตา ใน อชฺฌนิญฺโจๆ วิเสสน ของ อุปาสโก โสฬส ก็ดี
อฏฺฐกวคฺคิกานํ ก็ดี สพฺพานิ ก็ดี วิเสสน ของ สุตฺตานิ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน อภินิ เอว ศัพฺท อวธารณ
เข้ากับ สพฺพานิ สเรน กรณ ใน อภินิ ๕

อถ กาลสตุตมี ใน อทาสิ ภควา สยกตฺตา ใน อทาสิ ๆ อาชฺยาตบถ กตฺตฺวาจก อสฺส
วิเสสน ของ โสณสฺสๆ สมฺปทาน ใน อทาสิ สรภญฺญปริโยสาเน กาลสตุตมี ใน อพฺภานฺนุโมทฺนโต
ๆ อพฺภนฺตรกิริยา ของ ภควา ภิกฺขุ อาลปน สาธฺฐ สอนบถ ลิงคตฺถ อิติ ศัพฺท สรูป ใน สาธฺฐการํ
ๆ อวุตฺตกมฺม ใน อทาสิ ๕

ภุมฺมฏฺฐกเทวนาคสฺปณฺณา สยกตฺตา ใน อทํสุ ๆ อาชฺยาตบถ กตฺตฺวาจก สาธฺฐการํ อวุตฺตกมฺม
ใน อทํสุ สตุถารา อนภิตกตฺตา ใน ทินฺนํ ๆ วิเสสน ของ สาธฺฐการํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน สุตฺวา ๆ

บุพพกาลกิริยา ใน อทิสฺส สพฺพ วิเสสน ของ ฌานํ ๆ สยกตฺตา ใน อโหสิ ๑ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก
อิตฺติ ศัพฺพํ ปการตฺถ เหวํ ศัพฺพํ กิตฺติ ยาว ศัพฺพํ กิตฺติ กิริยาวิเสสน ใน อโหสิ พุรหมโลกา อปาทาน
ใน ยาว เหว ศัพฺพํ อวธารณ เข้ากัปป เอกสาธุการํ ๆ วิกตีกตฺตา ใน อโหสิ ๑

ตฺสมี วิเสสน ของ ขณฺเณ ๆ กาลสฺตฺตฺมี ใน อทาสี ปี ศัพฺพํ อเปกฺขตฺถ เข้ากัปป เทวตา ๆ
สยกตฺตา ใน อทาสี ๑ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก เขตฺตวณฺโถ อปาทาน ใน วิสโยชนสฺตมตฺถเก ๑
ภินฺนธาร ใน กุรฺรฆมนฺนเร ๑ วิสยาธาร ใน อธิวตฺถา เณรสฺส สามีสฺมพฺนฺธ ใน มาตฺตฺ ๑ วิเสสน ของ
มหาอุปาสีกาย ๑ สามีสฺมพฺนฺธ ใน เคเห ๑ วิสยาธาร ใน อธิวตฺถา ๑ วิเสสน ของ เทวตา
มหนฺเตน วิเสสน ของ สทฺเทน ๆ กรณ ใน อทาสี สาธุการํ อวฺตฺตกมฺม ใน อทาสี ๑ **(จบเก็ง)**

อถ กาลสฺตฺตฺมี ใน อาท มหาอุปาสีกา สยกตฺตา ใน อาท ๑ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก นํ
วิเสสน ของ เทวตํ ๑ อกตฺตกมฺม ใน อาท เอโส วิเสสน ของ โภ ๑ สยกตฺตา ใน เทติ ๑
อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก สาธุการํ อวฺตฺตกมฺม ใน เทติ อิตฺติ ศัพฺพํ อาการ ใน อาท ๑
เทวตา สยกตฺตา ใน อาท ๑ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ภคินิ อาลปน อหํ สยกตฺตา ใน
ทมฺมิ ๑ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก สาธุการํ อวฺตฺตกมฺม ใน ทมฺมิ อิตฺติ ศัพฺพํ อาการ ใน อาท ๑
อุปาสีกา สยกตฺตา ใน ปุจฺฉิ ๑ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ตฺวํ สยกตฺตา ใน อสิ ๑ อาขุยาตบถ
กตฺตฺวาจก โภ วิกตีกตฺตา ใน อสิ อิตฺติ ศัพฺพํ อาการ ใน ปุจฺฉิ ๑

เทวตา สยกตฺตา ใน อาท ๑ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อหํ สยกตฺตา ใน อมฺหิ ๑ อาขุ
ยาตบถ กตฺตฺวาจก ตว สามีสฺมพฺนฺธ ใน เคเห ๑ วิสยาธาร ใน อธิวตฺถา ๑ วิเสสน ของ เทวตา ๑
วิกตีกตฺตา ใน อมฺหิ อิตฺติ ศัพฺพํ อาการ ใน อาท ๑

อุปาสีกา สยกตฺตา ใน ปุจฺฉิ ๑ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ตฺวํ สยกตฺตา ใน เทสิ ๑ อาขุยาตบถ
กตฺตฺวาจก อิตฺโต วิเสสน ของ กาลโต ๑ อปาทาน ใน ปุพฺเพ ๑ กาลสฺตฺตฺมี ใน อทตฺวา มยฺหํ
สมฺปทาน ใน อทตฺวา สาธุการํ อวฺตฺตกมฺม ใน อทตฺวา ๑ บุพพกาลกิริยา ใน เทสิ อชฺช กาลสฺตฺตฺมี
ใน เทสิ กสฺมา เหตุ ใน เทสิ อิตฺติ ศัพฺพํ อาการ ใน ปุจฺฉิ ๑

เทวตา สยกตฺตา ใน อาท ๑ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อหํ สยกตฺตา ใน ทมฺมิ ๑ อาขุยาตบถ
กตฺตฺวาจก น ศัพฺพํ ปฏฺิเสณฺตฺถ ตฺยฺหํ สมฺปทาน ใน ทมฺมิ สาธุการํ อวฺตฺตกมฺม ใน ทมฺมิ อิตฺติ ศัพฺพํ
อาการ ใน อาท ๑

อุปาสิกา สยกตฺตา ใน ปุจฺฉิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก สาธุกาโร วุตฺตกมฺม ใน ทินฺโน ๆ
กิตฺตบถ กมฺมวาทก อถ วิเสสน ของ ภาเว ๆ ลกฺขณ ใน สนฺเต ๆ ลกฺขณกิริยา กสฺส สมฺปทาน ใน
ทินฺโน เต อนภิตกตฺตา ใน ทินฺโน อิติ ศัพท์ อาการ ใน ปุจฺฉิ ๆ

เทวตา สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก สาธุกาโร วุตฺตกมฺม ใน ทินฺโน เม
อนภิตกตฺตา ใน ทินฺโน ๆ กิตฺตบถ กมฺมวาทก ตว สามีสมฺปนฺน ใน ปุตฺตสฺส ๆ วิเสสน ของ
กุกฺกิลฺลสฺสอถฺเรสฺส ๆ สมฺปทาน ใน ทินฺโน อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาห ๆ

อุปาสิกา สยกตฺตา ใน ปุจฺฉิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ก็ วิเสสน ของ กมฺม ๆ วุตฺตกมฺม
ใน กตฺ ๆ กิตฺตบถ กมฺมวาทก เม สามีสมฺปนฺน ใน ปุตฺเตน ๆ อนภิตกตฺตา ใน กตฺ อิติ ศัพท์ อาการ
ใน ปุจฺฉิ ๆ

เทวตา สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ปุตฺโต สยกตฺตา ใน เทเสสิ ๆ
อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก เต สามีสมฺปนฺน ใน ปุตฺโต อชฺช กาลสฺสคฺคมี ใน เทเสสิ สตฺถารา สหตฺถตฺติยา
เจ้ากัปป สทธิ ๆ ศัพท์ กิริยาสมวาย ใน วสิตฺวา เอกคณฺธกุกฺกิลฺล วิสยาธาร ใน วสิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา
ใน เทเสสิ สตฺถ สมฺปทาน ใน เทเสสิ ฌมฺม อวุตฺตกมฺม ใน เทเสสิ สตฺถา สยกตฺตา ใน อทาสิ ๆ
อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ตว สามีสมฺปนฺน ใน ปุตฺตสฺส ๆ สามีสมฺปนฺน ใน ฌมฺม ๆ อวุตฺตกมฺม ใน
สุตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปสนฺโน ๆ วิเสสน ของ สตฺถา สาธุกาโร อวุตฺตกมฺม ใน อทาสิ เตน
วิเสสน ของ การณฺน ๆ เหตุ ใน ทินฺโน สาธุกาโร วุตฺตกมฺม ใน ทินฺโน ๆ กิตฺตบถ กมฺมวาทก อสฺส
วิเสสน ของ ปุตฺตสฺส ตว สามีสมฺปนฺน ใน ปุตฺตสฺส ๆ สมฺปทาน ใน ทินฺโน ปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เจ้ากัปป
มยา ๆ อนภิตกตฺตา ใน ทินฺโน หิ ศัพท์ วากฺยารมฺภ สพฺพ วิเสสน ของ จานฺน ๆ สยกตฺตา ใน ชาตํ
 ๆ กิตฺตบถ กตฺตฺวาจก สมฺมาสมฺปนฺนสฺส สามีสมฺปนฺน ใน สาธุกาโร ๆ อวุตฺตกมฺม ใน สมฺปญฺฉิจิตฺวา
 ๆ เหตุ ใน ชาตํ ภูมฺมภูจฺจเทเว อวุตฺตกมฺม ใน กตฺวา อาท วิกตฺกมฺม ใน กตฺวา ๆ กิตฺติ ยาว ศัพท์
กิตฺติ กิริยาวิเสสน ใน ชาตํ พุรฺหมฺโลกา อปาทาน ใน ยาว เอว ศัพท์ อวธารณ เจ้ากัปป เอกสาธุกาโร
 ๆ วิกตฺกตฺตา ใน ชาตํ อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาห ๆ

อุปาสิกา สยกตฺตา ใน ปุจฺฉิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก สามิ อาลปน ปน ศัพท์ วากฺยารมฺภ
ฌมฺโม อวุตฺตกมฺม ใน กถิตฺโต ๆ กิตฺตบถ กมฺมวาทก ก็ ศัพท์ ปุจฺฉนฺตฺถ มม สามีสมฺปนฺน ใน ปุตฺเตน ๆ

ใน กตฺวา ๆ กิริยาวิเสสน ใน ยาจิตฺวา ปรณฺจ วิเสสน ของ วเร ๆ อวฺตุตถกมฺม ใน ยาจิตฺวา ๆ
ปฺพุพพกาลกิริยา ใน วสิตฺวา กติปาหํ อจฺจนตฺสโยค ใน วสิตฺวา สตฺถุ สามีสมฺพนฺธ ใน สนฺติเก เอ
ศัพฺท อวธารณ เข้ากัปฺ สนฺติเก ๆ วิสยาธาร ใน วสิตฺวา ๆ ปฺพุพพกาลกิริยา ใน อาปฺจุจิตฺวา อหํ
สยกตฺตา ใน ปสฺสิสฺสสามิ ๆ อาขยาตบถ กตฺตุวาจก อฺปฺชฌายํ อวฺตุตถกมฺม ใน ปสฺสิสฺสสามิ อิติ ศัพฺท
อาการ ใน อาปฺจุจิตฺวา สตฺถารํ อวฺตุตถกมฺม ใน อาปฺจุจิตฺวา ๆ ปฺพุพพกาลกิริยา ใน นิภฺขมิตฺวา
เชตวนา อปาทาน ใน นิภฺขมิตฺวา ๆ ปฺพุพพกาลกิริยา ใน อคฺมาสิ อนุปฺพุพเพน ตติยาวิเสสน ใน
อคฺมาสิ อฺปฺชฌายสฺส สามีสมฺพนฺธ ใน สนฺติกํ ๆ สมฺปาปฺณียกมฺม ใน อคฺมาสิ ฯ

ปฺนทิวเส กาลสตฺตฺมี ใน อคฺมาสิ เถโร สยกตฺตา ใน อคฺมาสิ ๆ อาขยาตบถ กตฺตุวาจก
ตํ วิเสสน ของ โสณํ ๆ อวฺตุตถกมฺม ใน อาทาย ๆ สมานกาลกิริยา ใน จรฺนโต ปิณฺฑาย สมฺปาทาน
ใน จรฺนโต ๆ อพฺภนฺตรกิริยา ของ เถโร มาตุ วิเสสน ของ อฺปาสิกาย ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน
เคหทวารํ ๆ สมฺปาปฺณียกมฺม ใน อคฺมาสิ ฯ

ปี ศัพฺท อเปกฺขตฺถ เข้ากัปฺ สาทฺ วิเสสน ของ อฺปาสิกาฯ สยกตฺตา ใน ปฺจุฉิ ๆ อาขยาตบถ
กตฺตุวาจก ปฺตฺตํ อวฺตุตถกมฺม ใน ทิสฺวาฯ ปฺพุพพกาลกิริยา ใน วนฺทิตฺวา ตฺถุจฺจมานสา วิเสสน ของ
อฺปาสิกา วนฺทิตฺวา ปฺพุพพกาลกิริยา ใน ปรีวิสิตฺวา สกฺกจฺจํ กิริยาวิเสสน ใน ปรีวิสิตฺวา ๆ
ปฺพุพพกาลกิริยา ใน ปฺจุฉิ ตาต อาลปน กิร ศัพฺท อนุสฺสวณฺตถ ตฺวํ สยกตฺตา ใน กเถสิ ๆ
อาขยาตบถ กตฺตุวาจก สจฺจํ กิริยาวิเสสน ใน กเถสิ สตฺถารา สหตฺถตติยา เข้ากัปฺ สทฺธิ ๆ ศัพฺท
กิริยาสมฺวา ย ใน วสิตฺวา เอกคนฺธกุญฺญิ วิสยาธาร วสิตฺวา ๆ ปฺพุพพกาลกิริยา ใน กเถสิ สตฺถุ
สมฺปาทาน ใน กเถสิ ฐมฺมกถํ อวฺตุตถกมฺม ใน กเถสิ อิติ ศัพฺท อาการ ใน ปฺจุฉิ ฯ

โสโณ สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขยาตบถ กตฺตุวาจก อฺปาสเก อาลปน อิทํ วิเสสน ของ
วจนํ ๆ อวฺตุตถกมฺม ใน กถิตํ กิตบถ กมฺมวาจก ตฺยหํ สมฺปาทาน ใน กถิตํ เกน อนภิตฺกตฺตา ใน
กถิตํ อิติ ศัพฺท อาการ ใน อาห ฯ

อฺปาสิกา สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขยาตบถ กตฺตุวาจก ตาต อาลปน อธิวตฺถา วิเสสน
ของ เทวตา ๆ สยกตฺตา ใน กเถสิ ๆ อาขยาตบถ กตฺตุวาจก อิมฺสฺมี วิเสสน ของ เคเห ๆ
วิสยาธาร ใน อธิวตฺถา มหนฺเตน วิเสสน ของ สทฺเทน ๆ กรณ ใน ทตฺวา สาธุการํ อวฺตุตถกมฺม

ใน ทดฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วตฺวา มยา อนภิตฺตกตฺตา ใน วุตฺเต เอโส วิเสสน ของ โโก ๆ ลิงคตฺถ อิติ ศัพท์ฺ สรูป ใน วจเนฯ ลกฺขณ ใน วุตฺเตฯ ลกฺขณกิริยา อหํ ลิงคตฺถ อิติ ศัพท์ฺ อาการ ใน วตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน กเถสิ เอว ศัพท์ฺ อวธารณ เข้ากัับ เอวံ ๆ ศัพท์ฺ กิริยาวิเสสน ใน กเถสิ เอตํ วิเสสน ของ จินฺตณํ ๆ สยกตฺตา ใน อโหสิ ฯ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ตํ วิเสสน ของ วจณํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน สุตฺวาฯ เหตุ ใน อโหสิ มยฺหํ สมฺปทาน ใน อโหสิ สเจ ศัพท์ฺ ปริกฺปฺตฺถ ปฺตฺโต สยกตฺตา ใน กเถสิฯ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก เม สามีสมฺพนฺธ ใน ปฺตฺโต สตฺถ สมฺปทาน ใน กเถสิ ฃมฺมกถํ อวุตฺตกมฺม ใน กเถสิ ฯ โส วิเสสน ของ ปฺตฺโต ๆ สยกตฺตา ใน สกฺขิสฺสตี ฯ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ปี ศัพท์ฺ อเปกฺขตฺถ เข้ากัับ มยฺหํ ๆ สมฺปทาน ใน กเถตฺถุ ๆ ตุมฺตฺถสมฺปทาน ใน สกฺขิสฺสตี อิติ ศัพท์ฺ สรูป ใน เอตํ จินฺตณํ ฯ

อถ กาลสฺตฺตฺมี ใน อาท อุปาสิกา สยกตฺตา ใน อาท ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก นํ วิเสสน ของ โสณํ ๆ อกถิตกมฺม ใน อาท ตาต อาลปฺน ฃมฺโม อวุตฺตกมฺม ใน กถิตฺถุ ๆ กิตฺบท กมฺมวาทก ยโต วิเสสน ของ ฃมฺมโต ฯ อปาทาน ใน กถิตฺถุ ตยา อนภิตฺตกตฺตา ใน กถิตฺถุ สตฺถ สามีสมฺพนฺธ ใน สมฺมุขา ฯ อาธาร ใน กถิตฺถุ ตวํ สยกตฺตา ใน สกฺขิสฺสตี ฯ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ตโต วิเสสน ของ ฃมฺมโต ฯ อปาทาน ใน กเถตฺถุ ปี ศัพท์ฺ อเปกฺขตฺถ เข้ากัับ มยฺหํ ๆ สมฺปทาน ใน กเถตฺถุ ๆ ตุมฺตฺถสมฺปทาน ใน สกฺขิสฺสตี เอว ศัพท์ฺ อวธารณ เข้ากัับ สกฺขิสฺสตี อหํ สยกตฺตา ใน สฺถิสฺสสามิ ฯ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก นาม ศัพท์ฺ สลฺยวาชตฺถ เข้ากัับ อสฺสทิวเส ฯ กาลสฺตฺตฺมี ใน สฺถิสฺสสามิ ฃมฺมสฺสวณํ อวุตฺตกมฺม ใน กาทฺเตวฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน สฺถิสฺสสามิ ตว สามีสมฺพนฺธ ใน ฃมฺมํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน สฺถิสฺสสามิ อิติ ศัพท์ฺ อาการ ใน อาท ฯ โส วิเสสน ของ โสณํฯ เหตุกตฺตา ใน อธิวเสสิ นิมฺนตฺนํ การิตกมฺม ใน อธิวเสสิ ฯ อาขยาตบท เหตุกตฺตฺวาจก ฯ

อุปาสิกา สยกตฺตา ใน อคฺมาสิ ฯ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก อหํ สยกตฺตา ใน สฺถิสฺสสามิ ฯ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ภิกฺขุสงฺฆมฺสฺส สมฺปทาน ใน ทดฺวา ทานํ อวุตฺตกมฺม ใน ทดฺวาฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน กตฺวา ปุชฺชํ อวุตฺตกมฺม ใน กตฺวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน สฺถิสฺสสามิ ปฺตฺตฺสส สามีสมฺพนฺธ ใน ฃมฺมกถํ เม สามีสมฺพนฺธ ใน ปฺตฺตฺสส ฃมฺมกถํ อวุตฺตกมฺม ใน สฺถิสฺสสามิ อิติ ศัพท์ฺ อาการ ใน จินฺเตตฺวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน จเปตฺวา เอว ศัพท์ฺ อวธารณ เข้ากัับ เอกํ ๆ วิเสสน ของ ทาสี ฯ อวุตฺตกมฺม ใน จเปตฺวา เคหฺรฺกฺขิกํ วิกตฺติกตฺตา ใน กตฺวาฯ กิริยาวิเสสน ใน จเปตฺวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา

ใน อคมาลี สัพพ วิเสสน ของ ปริชนน์ ๆ อวุตตกมม ใน อาทาย ๆ สมานกาลกิริยา ใน อคมาลี
อนโตนคร วิชาธาธาร ใน การีเต ธรรมสฺสวนตถาย สมปทาน ใน การีเต ๆ วิเสสน ของ มณฑุเพ
ๆ ภินฺนาธาธาร ใน อลงกตธมฺมาสํ ๆ สมปปาปฺณียกมม ใน อภีรุษุท ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน เทเสณตฺส
ธมฺมํ อวุตตกมม ใน เทเสณตฺส ๆ วิเสสน ของ ปุตฺตตฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน ธรรมกถํ ๆ อวุตตกมม
ใน โสตุํ ๆ ตุมตฺถสมปทาน ใน อคมาลี ฯ

(แก้ง) ปน ศัพฺพ วากฺยารมฺภ นวสตา วิเสสน ของ โจธา ๆ สยกตฺตา ใน วิจฺรณฺติ ๆ
อาขยาตบท กตฺตุวาก ตสฺมี วิเสสน ของ กาลे ๆ กาลสฺตตฺมี ใน วิจฺรณฺติ ตสฺสา วิเสสน ของอ
ปาสิกาทย ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน เคเห ๆ วิชาธาธาร ใน โอตารํ ๆ อวุตตกมม ใน โอโลเกนฺดา ๆ
อพฺกนฺตรกิริยา ใน วิจฺรณฺติ ฯ ปน ศัพฺพ วากฺยารมฺภ เคหํ สยกตฺตา ใน โหติ ๆ อาขยาตบท
กตฺตุวาก ตสฺสา วิเสสน ของ อฺปาสิกาทย ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน เคหํ สตฺตฺติ วิเสสน ของ ปากาเรหิ
ๆ กรณ ใน ปริกฺขิตฺตํ กิตฺติ สตฺตฺทวารโกฏฺจกฺขตฺตํ กิตฺติ วิกตฺติกตฺตา ใน โหติ ชนา สยกตฺตา ใน จปฺยีส
ๆ อาขยาตบท กตฺตุวาก ตตฺถ สองบท วิเสสน ของ ทวารโกฏฺจเก ๆ ภินฺนาธาธาร ใน จาเนสฺสุ เตสฺ
สองบท วิเสสน ของ จาเนสฺสุ ๆ อาธาธาร ใน จปฺยีสฺสุ จณฺเท วิเสสน ของ สุนฺเข ๆ อวุตตกมม ใน
พนฺธิตฺวา ๆ สมานกาลกิริยา ใน จปฺยีสฺ

ปน ศัพฺพ สมฺปิณฺชนตฺถ ชนา เหตุกตฺตา ใน ปฺรยีสฺสุ ปริขํ การีตกมม ใน ปฺรยีสฺสุ ๆ อาขยาตบท
เหตุกตฺตุวาก อนฺโตเคหจฺจนตฺส สามีสมฺพนฺธ ใน อุกทปาตฺถจฺจาเน ๆ อาธาธาร ใน ขนิตฺวา ปริขํ
อวุตตกมม ใน ขนิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปฺรยีสฺสุ ติปฺปนา กรณ ใน ปฺรยีสฺสุ

ตํ วิเสสน ของ ติปฺป ๆ สยกตฺตา ใน ติฏฺฐติ กิริยาสองบท ๆ อาขยาตบท กตฺตุวาก ทิวา
กาลสฺตตฺมี ใน ติฏฺฐติ อาตเปน กรณ ใน วิลีนํ ๆ วิเสสน ของ ติปฺป ปกฺกฏฺจิตฺตํ อฺปมาวิกตฺติกตฺตา ใน
หฺตุวาท วิย ศัพฺพ อฺปมาโชตก เข้ากัปป ปกฺกฏฺจิตฺตํ หฺตุวาท สมานกาลกิริยา ใน ติฏฺฐติ รตฺตี กาลสฺตตฺมี
ใน ติฏฺฐติ ถีนํ กิตฺติ กกฺขฬํ กิตฺติ วิกตฺติกตฺตา ใน หฺตุวาท ๆ สมานกาลกิริยา ใน ติฏฺฐติ ชนา สยกตฺตา
ใน โอทหีสฺสุ ๆ อาขยาตบท กตฺตุวาก ตสฺสา วิเสสน ของ ปริขาทย ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน อนนฺตรา ๆ
อาธาธาร ใน โอทหีสฺสุ มหนฺตานิ วิเสสน ของ อยสิงฺฆมาฏฺกานิ ๆ อวุตตกมม ใน โอทหีสฺสุ นิรฺนตฺร์
กิริยาวิเสสน ใน โอทหีสฺสุ ภูมฺยิ อธาธาร ใน โอทหีสฺสุ ฯ

เต วิเสสน ของ โจรา ๆ สยกตฺตา ใน ปหิณฺสีสุ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อิติ ศัพท์
ปการตฺถ อิมํ วิเสสน ของ รกฺขํ อุปาติกาย ภาวาทิสมฺปนฺน ใน -ภาวํ อนฺโตเคเห วิสยาธาร ในจิ
ต- รกฺขํ กิตี จิตฺภาวํ กิตี อวฺตตฺตมฺม ใน ปฏิจฺจ จ สองศัพท์ ปทสมฺมจฺจยตฺถ เข้ากับ อิมํ รกฺขํ และอุ
ปาติกาย อนฺโตเคเห จิตฺภาวํ ปฏิจฺจ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อลภนฺตา โอภาสํ อวฺตตฺตมฺม ใน
อลภนฺตา ๆ อพฺพนฺตรกิริยา ของ โจรา ตํทิวสํ กาลสฺตฺตมึ ใน คต- ตสฺสา วิเสสน ของ อุปาติกาย ๆ
ภาวาทิสมฺปนฺน ใน -ภาวํ คตฺภาวํ อวฺตตฺตมฺม ใน ญตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ฆนฺทิตฺวา อุมฺมมฺกํ
อวฺตตฺตมฺม ใน ฆนฺทิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปวิสิตฺวา ติปฺปริชาย กิตี อยฺสิงฺฆาฏกานํ กิตี
สามีสมฺปนฺน ใน เภฏจาภาเคน จ สองศัพท์ ปทสมฺมจฺจยตฺถ เข้ากับ ติปฺปริชาย และ อยฺสิงฺฆาฏกานํ
เอว ศัพท์ อวฺธาธณ เข้ากับ เภฏจาภาเคน ๆ ตติยาวิเสสน ใน ปวิสิตฺวา เคหํ สมฺปาปฺณียกมฺม ใน
ปวิสิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปหิณฺสีสุ โจรเชฏฺจกํ อวฺตตฺตมฺม ใน ปหิณฺสีสุ ตสฺสา วิเสสน ของ
อุปาติกาย ๆ สามีสมฺปนฺน ใน สนฺตีกํ ๆ สมฺปาปฺณียกมฺม ใน ปหิณฺสีสุ สเจ ศัพท์ ปริกปฺตฺถ ส
วิเสสน ของ อุปาติกา ๆ สยกตฺตา ใน อาคจฺจติ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อมฺหากํ ภาวาทิสมฺปนฺน
ใน -ภาวํ อธิ วิเสสน ของ จาเน ๆ อาธาร ใน ปวิฏฺจ- ปวิฏฺจภาวํ อวฺตตฺตมฺม ใน สุตฺวา ๆ
ปุพฺพกาลกิริยา ใน นิวตฺติตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาคจฺจติ เคหาภิมฺขี วิเสสน ของ อุปาติกา
ตุมฺเห เหตุกตฺตา ใน มาเรถ นํ วิเสสน ของ อุปาติกํ การิตกมฺม ใน มาเรถ ๆ อาขุยาตบถ
เหตุกตฺตฺวาจก อสิณา กรณ ใน ปหริตฺวา นํ วิเสสน ของ อุปาติกํ อวฺตตฺตมฺม ใน ปหริตฺวา ๆ
ปุพฺพกาลกิริยา ใน มาเรถ อิติ ศัพท์ สรูป ใน วจเนน ๆ กรณ ใน ปหิณฺสีสุ ๆ

โส วิเสสน ของ โจรเชฏฺจโก ๆ สยกตฺตา ใน อฏฺฐาสิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก คนฺตฺวา
ปุพฺพกาลกิริยา ใน อฏฺฐาสิ ตสฺสา วิเสสน ของ อุปาติกาย ๆ สามีสมฺปนฺน ใน สนฺตีกเ ี่ สมฺปาธาร
ใน อฏฺฐสิ ปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้ากับ โจรา ๆ สยกตฺตา ใน วิวรีสุ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก
อนฺโตเคเห วิสยาธาร ใน ชาเลตฺวา ที่ปี การิตกมฺม ใน ชาเลตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วิวรีสุ
กหาปณคพฺภทวารํ อวฺตตฺตมฺม ใน วิวรีสุ ๆ

สา วิเสสน ของ ทาสี ๆ สยกตฺตา ใน อาโรเจสิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก โจเร
อวฺตตฺตมฺม ใน ทิสฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน คนฺตฺวา อุปาติกาย สามีสมฺปนฺน ใน สนฺตีกํ ๆ

สมุปาปญญิกมม ใน คนฺตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาโรเจสิ อฺยเย อาลปน พฺหุ วิเสสน ของ โจรา
ฯ สยกตฺตา ใน วิวรีสุ ฯ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก เคหํ สมุปาปญญิกมม ใน ปวีลิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา
ใน วิวรีสุ กหาปณคพฺททวารํ อวฺตุตคกมฺม ใน วิวรีสุ อิติ ศัพฺท อาการ ใน อาโรเจสิ ฯ

อุปาสิกา สยกตฺตา ใน อาท ฯ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก โจรา สยกตฺตา ใน ทรนฺตฺตฺ ฯ
อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก อตฺตนา อนภิตกตฺตา ใน ทิฏฺฐ- ทิฏฺฐกหาปณ อวฺตุตคกมฺม ใน ทรนฺตฺตฺ อหํ
สยกตฺตา ใน สฺถมมิ ฯ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก มม สามีสมฺพนฺธ ใน ปฺตฺตสฺส ฯ สามีสมฺพนฺธ ใน
ธมฺมกถํ ฯ อวฺตุตคกมฺม ใน สฺถมมิ ตฺวํ สยกตฺตา ใน มา กริ มา ศัพฺท ปฺฏิเสธ ใน กริ ฯ อาขยาตบถ
กตฺตฺวาจก เม สามีสมฺพนฺธ ใน ธมฺมสฺส ฯ สมฺปทาน ใน กริ อนฺตรายํ อวฺตุตคกมฺม ใน กริ ตฺวํ
สยกตฺตา ใน คจฺจ ฯ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก เคหํ สมุปาปญญิกมม ใน คจฺจ อิติ ศัพฺท อาการ ใน
อาท ฯ **(จบเกิ่ง)**

ปี ศัพฺท อเปกฺขตฺถ เข้ากับ โจรา ฯ สยกตฺตา ใน วิวรีสุ ฯ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก
กหาปณคพฺทํ อวฺตุตคกมฺม ใน กตฺวา ตฺจจฺจํ วิกตฺติกตฺตา ใน กตฺวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วิวรีสุ
รชตคพฺทํ อวฺตุตคกมฺม ใน วิวรีสุ ฯ สฺวา วิเสสน ของ ทาสีฯ สยกตฺตา ใน อาโรเจสิ ฯ อาขยาตบถ
กตฺตฺวาจก ปี ศัพฺท อเปกฺขตฺถ เข้ากับ ปุณฺฯ ศัพฺท กิริยาวิเสสน ใน อาคนฺตฺวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา
ใน อาโรเจสิ ตํ วิเสสน ของ อตฺถํ ฯ อวฺตุตคกมฺม ใน อาโรเจสิ ฯ

อุปาสิกา สยกตฺตา ใน ปหิณฺธิ ฯ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก โจรา สยกตฺตา ใน ทรนฺตฺตฺ ฯ
อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก อตฺตนา อนภิตกตฺตา ใน อิจฺฉิตฺตํ ฯ วิเสสน ของ ธรฺนํ อวฺตุตคกมฺม ใน
ทรนฺตฺตฺ ตฺวํ สยกตฺตา ใน มา กริ มา ศัพฺท ปฺฏิเสธ ใน กริ ฯ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก เม สมฺปทาน
ใน กริ อนฺตรายํ อวฺตุตคกมฺม ใน กริ อิติ ศัพฺท อาการ ใน วตฺวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปหิณฺธิ ปุณฺ
ศัพฺท กิริยาวิเสสน ใน ปหิณฺธิ ตํ วิเสสน ของ ทาสี ฯ อวฺตุตคกมฺม ใน ปหิณฺธิ ฯ

โจรา สยกตฺตา ใน วิวรีสุ ฯ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก ปี ศัพฺท อเปกฺขตฺถ เข้ากับ รชตคพฺทํ
ฯ อวฺตุตคกมฺม ใน กตฺวา ตฺจจฺจํ วิกตฺติกมฺม ใน กตฺวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วิวรีสุ สฺวณฺณคพฺทํ
อวฺตุตคกมฺม ใน วิวรีสุ ฯ สฺวา วิเสสน ของ ทาสี ฯ สยกตฺตา ใน อาโรเจสิ ฯ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก
ปี ศัพฺท อเปกฺขตฺถ เข้ากับ ปุณฺ ฯ ศัพฺท กิริยาวิเสสน ใน คนฺตฺวาฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาโรเจสิ
อุปาสิกาฯ สมฺปทาน ใน อาโรเจสิ ตํ วิเสสน ของ อตฺถํ ฯ อวฺตุตคกมฺม ใน อาโรเจสิ ฯ

อด กาลสตุตมี ใน ปหิณิ อุปาสิกา สยกตุตา ใน ปหิณิ ๆ อาขยาตบท กตุตุวจาก นั วิเสสน ของ ทาสี ๆ อวตุตคกมม ใน อามนเตตวา ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน วตุวา เซ อาลปน ตวั ส ยกตุตา ใน อากจฉลิตี ๆ อาขยาตบท กตุตุวจาก อนเควาร์ อจจนตุสัโยค ใน อากนตุวา มม ส ามีสมพนฐ ใน สนตุคัก ๆ สมปาปุณียกมม ใน อากนตุวา ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน วตุตา โจรา ส ยกตุตา ใน ทรนตุ ๆ อาขยาตบท กตุตุวจาก ยถารุจิตั วิเสสน ของ ฐนั ๆ อวตุตคกมม ใน ทรนตุอ หั สยกตุตา ใน สุนามิ ๆ อาขยาตบท กตุตุวจาก มม สามีสมพนฐ ใน ปตุตสสั ๆ สามีสมพนฐ ใน รมมกถั ๆ อวตุตคกมม ใน สุนามิ ตวั สยกตุตา ใน มา กริ มา ศัพท ปฎิเสธ ใน กริ ๆ อ อาขยาตบท กตุตุวจาก เม สมปทาน ใน กริ อนตุรายั อวตุตคกมม ใน กริ อิติ ศัพท อาการ ในว ตตุตา มยา อนภิตกตุตา ใน วตุตา ปิ ศัพท อเปกขตุล เขากัป วตุตา ๆ วิเสสน ของ ตวั มม ส ามีสมพนฐ ใน ถถั ๆ อวตุตคกมม ใน อนาพยิตวา ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน อากจฉลิตี ปุนปุนั กิริยาวิเสสนใน น อากจฉลิตี เอว ศัพท อวธารณ เขากัป อากจฉลิตี

สเจ ศัพท ปริกปตุล ตวั สยกตุตา ใน อากจฉลิตี ๆ อาขยาตบท กตุตุวจาก อิทานิ กาลสตุตมี ใน อากจฉลิตี อหั สยกตุตา ใน ฆานิสสามิ ๆ อาขยาตบท กตุตุวจาก เต สมปทาน ใน กตุตพพั ๆ วิเสสน ของ ทถุทกมมั ๆ อวตุตคกมม ใน ฆานิสสามิ ตวั สยกตุตา ใน คจจ ๆ อาขยาตบท กตุตุวจาก เอว ศัพท อวธารณ เขากัป เคหั ๆ สมปาปุณียกมม ใน คจจ อิติ ศัพท อาการ ใน วตุวา ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน ปหิณิ ๕

โจรเชฐจโก สยกตุตา ใน อาห ๆ อาขยาตบท กตุตุวจาก ตสสา วิเสสน ของ อุปาสิกาย ๆ สามีสมพนฐ ใน ถถั ๆ อวตุตคกมม ใน สตุวา ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน จินเตตวา อสนิ สยกตุตา ใน ภินเทยย ๆ อาขยาตบท กตุตุวจาก เอวรูปาย วิเสสน ของ อิตถียา ๆ สามีสมพนฐ ใน สนตุคัก ๆ อวตุตคกมม ใน ทรนตุานั ๆ วิเสสน ของ อมุทากั ๆ สามีสมพนฐ ใน มตุถกั ปตุตวา ปุพพกาลกิริยา ใน ภินเทยย มตุถกั อวตุตคกมม ใน ภินเทยย

อิติ ศัพท อาการ ใน จินเตตวา ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน คนตุวา โจรานั สามีสมพนฐ ใน สนตุคัก ๆ สมปาปุณียกมม ใน คนตุวา ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน อาห ตุมุเห สยกตุตา ใน กโรถ ๆ อาขยาตบท กตุตุวจาก สัณมุ กิริยาวิเสสน ใน กโรถ อุปาสิกาย สามีสมพนฐ ใน สนตุคัก ๆ อวตุตคกมม ใน กโรถ ปฎิปากถิกั วิกติกตุตา ใน กโรถ อิติ ศัพท อาการ ใน อาห ๕

เต วิเสสน ของ โจรา ๆ เหตุกตฺตา ใน ปุริยีสฺสุ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก กหาปณฺเณหิ
กัถี รัชตฺสฺวณฺเณหิ กัถี กรณ ใน ปุริยีสฺสุ กหาปณฺคพฺภํ กัถี รัชตฺสฺวณฺณคพฺภเ กัถี การิตกมฺม ใน
ปุริยีสฺสุ ๕ กิร ศัพฺพ อนุสฺสวณฺตถฺย เอสา วิเสสน ของ รัชมฺมจาริรฺกฺชนตา สยกตฺตา ใน โหติ ๆ
อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก รัชมฺมตา วิกตฺติกตฺตา ใน โหติ รัชมฺโม สยกตฺตา ใน รกฺขติ ๆ อาขุยาตบถ
กตฺตฺวาจก ยํ กิริยาปฺรามาส รัชมฺมจารินํ วิเสสน ของ ปุคฺคัลลํ ๆ อวฺตุตฺตกมฺม ใน รกฺขติ เอว ศัพฺพ
อวธารณ เขากัถึ เตน ๆ วิเสสน ของ การณฺน ๆ เหตุ ใน อาห ภควา สยกตฺตา ใน อาห ๆ
อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก

รัชมฺโม สยกตฺตา ใน รกฺขติ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก หเว ศัพฺพ ปทฺตฺปุรณ
รัชมฺมจารี วิเสสน ของ ปุคฺคัลลํ ๆ อวฺตุตฺตกมฺม ใน รกฺขติ สฺสฺจฺฉินฺณ วิเสสน
ของ รัชมฺโม สยกตฺตา ใน อวาทิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก สฺสฺจ
อวฺตุตฺตกมฺม ใน อวาทิ เอโส วิเสสน ของ สฺสฺชวาทนภาโว ๆ สยกตฺตา
ใน โหติ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก สฺสฺจฺฉินฺณ วิเสสน ของ รัชมฺเม ๆ
ภินฺนาราร ใน อานิสฺสํโส ๆ วิกตฺติกตฺตา ใน โหติ รัชมฺมจารี วิเสสน ของ
ปุคฺคัลโล ๆ สยกตฺตา ใน น คจฺฉติ น ศัพฺพ ปฏฺฐิเสธ ใน คจฺฉติ ๆ
อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ทฺทคฺคตฺตี สมฺปาปฺณิยกมฺม ใน คจฺฉติ อิติ ศัพฺพ
อาการ ใน อาห ๕

โจรา สยกตฺตา ใน อฏฺฐํสฺสุ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก คนฺตฺวา ปุพฺพกาลกิริยา ใน อฏฺฐํสฺสุ
รัชมฺมสฺสวณฺณจฺฉาเน อาธาร ใน อฏฺฐํสฺสุ ๕ ปิ ศัพฺพ อเปกฺขตฺถฺย เขากัถึ เถโร ๆ สยกตฺตา ใน โอตฺริ
อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก รัชมฺมํ อวฺตุตฺตกมฺม ใน กเถตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน โอตฺริ รตฺติยา ลกฺขณ
ใน วิภาตาย ๆ ลกฺขณกิริยา อาสนา อปาทาน ใน โอตฺริ ๕

ตฺสฺมี วิเสสน ของ ขณฺน ๆ กาลสฺตตฺตฺมี ใน อาห โจรเชฏฺฐโก สยกตฺตา ใน อาห ๕
อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อฺปาสิกาถฺย ตฺสฺมีสมฺพนฺธ ใน ปาท- ปาทมฺมุเล ตฺสฺมีปาราร ใน นิปฺชฺชิตฺวา ๆ
ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาห อยฺเย อาลปน ตฺวํ สยกตฺตา ใน ขมาหิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก เม
สมฺปทาน ใน ขมาหิ อิติ ศัพฺพ อาการ ใน อาห ๕

อุปาสิกา สยกตฺตา ใน ปุจฺฉิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ตาต อาลปน ก็ ก็ดี อิหํ ก็ดี วิเสสน ของ การณ์ ๆ ลิงคฺตฺถ อิติ ศัพท์ อาการ ใน ปุจฺฉิ ๆ โจระเชฏฺฐโก สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อหํ สยกตฺตา ใน อฏฺฐาสี ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ตุมฺเหสุ ภินฺนาธาร อาฆาตํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน กตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อฏฺฐาสี ตุมฺเห การิตกมฺม ใน มาเรตุ- มาเรตุกาโม วิกตฺติกตฺตา ใน หุตฺวา ๆ สمانกาลกิริยา ใน อฏฺฐาสี อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาห ๆ

อุปาสิกา สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ตาต อาลปน เตนฺหิ ศัพท์ วิกตฺติปฏิรูปก อหํ สยกตฺตา ใน ขมามิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาห ๆ ปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้ากับ เสสฺโจรา ๆ สยกตฺตา ใน อาหํสุ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก เอว ศัพท์ อวารณ เข้ากับ ตถา ๆ ศัพท์ กิริยาวิเสสน ใน กตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาหํสุ

ตาตา อาลปน อหํ สยกตฺตา ใน ขมามิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อิติ ศัพท์ สฺรูป ใน วจเน ๆ ลกฺขณ ใน วุตฺเต อุปาสิกาย อนภิตฺตกตฺตา ใน วุตฺเต ๆ ลกฺขณกิริยา อยฺเย อาลปน สเจ ศัพท์ ปริกฺกปฺปตฺถ ตุมฺเห สยกตฺตา ใน ขมถ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก โน สมฺปทาน ใน ขมถ ตุมฺเห เหตุกตฺตา ใน ทาเปถ โว สามีสมฺพนฺธ ใน ปตฺตํ ๆ การิตกมฺม ใน ทาเปถ ๆ อาขุยาตบถ เหตุกตฺตฺวาจก โว สามีสมฺพนฺธ ใน ปุตฺตสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน สนฺติเก ๆ วิสยาธาร ใน ทาเปถ อมฺหากํ สมฺปทาน ใน ทาเปถ ปพฺพชฺช อวฺตฺตกมฺม ใน ทาเปถ อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาหํสุ ๆ

สา วิเสสน ของ อุปาสิกา ๆ สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ปุตฺตํ อวฺตฺตกมฺม ใน วนฺทิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาห ตาต อาลปน อิเม วิเสสน ของ โจรา ๆ สยกตฺตา ใน ยาจนฺติ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก มม สามีสมฺพนฺธ ใน คฺุณฺเส ตุมฺหากํ สามีสมฺพนฺธ ใน ฐมฺมกถาย คฺุณฺเส ก็ดี ฐมฺมกถาย ก็ดี อาธาร ใน ปสนฺนา จ สองศัพท์ ปทสมฺจฺจยตฺถ เข้ากับ มม คฺุณฺเส และ ตุมฺหากํ ฐมฺมกถาย ปสนฺนา วิเสสน ของ โจรา ปพฺพชฺช อวฺตฺตกมฺม ใน ยาจนฺติ ตุมฺเห เหตุกตฺตา ใน ปพฺพาชฺเชถ ๆ อาขุยาตบถ เหตุกตฺตฺวาจก เน วิเสสน ของ โจเร ๆ การิตกมฺม ใน ปพฺพาชฺเชถ อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาห ๆ

เถโร เหตุกตฺตา ใน ปตฺติฏฺฐาเปสฺสิ เต วิเสสน ของ โจเร ๆ การิตกมฺม ใน ปตฺติฏฺฐาเปสฺสิ ๆ อาขุยาตบถ เหตุกตฺตฺวาจก สาธฺ ลิงคฺตฺถ อิติ ศัพท์ อาการ ใน วตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ฉินฺทาเปตฺวา เตนฺหิ วิเสสน ของ โจเรหิ ๆ อนภิตฺตกตฺตา ใน นีวตฺถ- นีวตฺถวตฺถานํ สามีสมฺพนฺธ ใน

ทศานี ๆ อวุตตกมม ใน ฉินุทาเปตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน รัชชาเปตฺวา ตมพมตฺติกาย กรณ ใน รัชชาเปตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปพฺพาเชตฺวา เต วิเสสน ของ โจเรฯ การิตกมม ใน ปพฺพาเชตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปติฏฺฐาเปตี สีเสสุ อธาร ใน ปติฏฺฐาเปตี ฯ

เถโร สยกตฺตา ใน อทาสี ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ปี ศัพฺพ อเปกฺขตฺถ เข้ากัปป อุปสมฺปนฺนกาเลฯ กาลสฺสคฺตฺมี ใน อทาสี เนสํ วิเสสน ของ โจรานํ ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน อุปสมฺปนฺนกาเล เอเกกสฺส วิเสสน ของ สดสฺส ๆ สมฺปทาน ใน อทาสี วิสฺสุ สองบท กิริยาวิเสสน ใน อทาสี กมฺมฏฺฐานํ อวุตตกมม ใน อทาสี ฯ

เต กิตฺติ นวสฺตา กิตฺติ วิเสสน ของ ภิกฺขุ ๆ สยกตฺตา ใน กรีสุ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก วิสฺสุ สองบท กิริยาวิเสสน ใน คเหตุว นว วิเสสน ของ กมฺมฏฺฐานานีฯ อวุตตกมม ใน คเหตุวฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อภิรุยฺห เอกํ วิเสสน ของ ปพฺพตฺตํ สมฺปาปฺณียกมฺม ใน อภิรุยฺห ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน นิสีทิตฺวา ตสฺส สองบท วิเสสน ของ รุกฺขสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน ฉายาย ๆ อธาร ใน นิสีทิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน กรีสุ สมณธมฺมํ อวุตตกมม ใน กรีสุ ฯ

(แก้ง) สดฺธา สยกตฺตา ใน อภาสี ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก วิสโยชนสฺตมตฺถเก ภินฺนาธาร ใน เชตวนมฺมหาวิหารฯ วิสยาธาร ใน นิสินฺโน ว ศัพฺพ อวธารณ เข้ากัปป นิสินฺโน ๆ วิเสสน ของ สดฺธา เต วิเสสน ของ ภิกฺขุ ๆ อวุตตกมม ใน โอลเกตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ววฺฐจเปตฺวา เตสํ วิเสสน ของ ภิกฺขุณฺํ ๆ ภาวาทิสมฺพนฺธ จริยา- จริยาเวสน กรณ ใน ววฺฐจเปตฺวา รมฺมเทสนํ อวุตตกมม ใน ววฺฐจเปตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ฝริตฺวา โอบาสํ อวุตตกมม ใน ฝริตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อภาสี สมฺมุเข อธาร ใน นิสีทิตฺวา ๆ สมานกาลกิริยา ใน กเถนฺโต ๆ อุปมาวิเสสน ของ สดฺธา วิย ศัพฺพ อุปมาไซตฺก เข้ากัปป สมฺมุเข นิสีทิตฺวา กเถนฺโต อิมา วิเสสน ของ คาลาฯ อวุตตกมม ใน อภาสี

เมตฺตฺตาวิหารี กิตฺติ โย กิตฺติ วิเสสน ของ ภิกฺขุ ๆ สยกตฺตา ใน โหตี ๆ

อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ปสนฺโน วิกตฺติกตฺตา ใน โหตี พุทฺธสฺสเน อธาร

ใน ปสนฺโน โส วิเสสน ของ ภิกฺขุ ๆ สยกตฺตา ใน อธิคฺจเจฯ อาขยาตบท

กตฺตฺวาจก ปทํ อวุตตกมม ใน อธิคฺจเจ สนฺตํ กิตฺติ สงฺขารูปสมํ กิตฺติ สฺขํ

กิตฺติ วิเสสน ของ ปทํ ฯ

กึ่งคาถาหลังนี้ ปัจจุบันมักแปลว่า พิงบรรลुซึ่งบท อันสงบ.. ข้าพเจ้าจึงได้สัมพันธ์ตามที่นิยมแปลกัน จะอย่างไรก็ตาม คำว่า **ปัท** เป็นต้นในที่นี้ควรเป็นบทวิเสสนะของ **นิพพาน** ซึ่งเป็นปาสเสสะ เพราะในอรรถกถากล่าวว่า ปัท และ สนฺตฺ เป็นชื่อของพระนิพพาน ซึ่งก็หมายถึงเป็นคำไวพจน์นั่นเองและได้เพิ่มปาสเสสะว่า **นิพพาน** เข้ามา ดังนั้น กึ่งคาถาหลังนี้จึงควรแปลว่า พิงบรรลุ ซึ่งพระนิพพานอันเป็นส่วน อันสงบ จะเห็นได้ว่าการแปลเช่นนี้สอดคล้องกับอรรถกถาธรรมบท ภาค ๘ หน้า ๗๙ ที่ว่า สนฺตฺ ปัท สงฺขารุปสมํ สุขนฺติ ลทฺธนํมํ นิพฺพานํ อธิคฺจฺเจยฺย พิงบรรลุพระนิพพานที่ได้ชื่อว่า สงบ เป็นส่วน.. (คูอธิบายเพิ่มเติมตอนแก้บท ปัท สนฺติ)

ภิกฺขุ อาลปน ตฺวํ สยกคฺคตา ใน สิบฺจ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อิมํ
วิเสสน ของ นาวํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน สิบฺจ สิตฺตา วิเสสน ของ นาวา
ฯ สยกคฺคตา ใน เอสฺสติ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก เต อนภิตกคฺคตา
ใน สิตฺตา ลหุํ กิริยาวิเสสน ใน เอสฺสติ ตฺวํ สยกคฺคตา ใน เอหิสฺสิ ๆ
อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก เจตฺวา ปุพฺพกาลกิริยา ใน เอหิสฺสิ ราคํ กิธฺตี
โทสํ กิธฺตี อวฺตฺตกมฺม ใน เจตฺวา จ สองคํพท์ ปทสมฺมจฺจยฺยตฺถ เขํกับ ราคํ
และ โทสํ ตโต กาลสตฺตมฺมี ใน เอหิสฺสิ นิพฺพานํ อวฺตฺตกมฺม ใน เอหิสฺสิ ฯ
ภิกฺขุ สยกคฺคตา ใน จินฺนเท ชเห และ เหตุคฺคตา ใน ภาวเย จินฺนเท กิธฺตี
ชเห กิธฺตี อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ภาวเย อาขุยาตบถ เหตุคฺคตฺตฺวาจก
ปลฺยจ วิเสสน ของ ฐมฺเม ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน จินฺนเท ปลฺยจ วิเสสน ของ
ฐมฺเม ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน ชเห ปลฺยจ วิเสสน ของ ฐมฺเม ๆ การิตกมฺม ใน
ภาวเย อุตฺตริ กิริยาวิเสสน ใน ภาวเย จ สามคํพท์ วากฺยสมฺมจฺจยฺยตฺถ
เขํกับ ปลฺยจ จินฺนเท ปลฺยจ ชเห และ ปลฺยจ อุตฺตริ ภาวเย ปลฺยจสงฺคาติโค
วิเสสน ของ ภิกฺขุ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน วุจฺจติ มยา อนภิตกคฺคตา ใน วุจฺจติ
ฯ อาขุยาตบถ กมฺมวาทก โอมติณฺโณ สรฺูป ใน อิติ ๆ คํพท์ อาการ ใน
วุจฺจติ ฯ
ภิกฺขุ อาลปน ตฺวํ สยกคฺคตา ใน ฉาย และ มา อโหสิ มา คํพท์ ปฏฺิเสธ
ใน อโหสิ ปมาโท วิกตฺกคฺคตา ใน อโหสิ ฉาย กิธฺตี อโหสิ กิธฺตี อาขุยาตบถ

คำว่า **ปมาโท** ลง ณ ปัจจัย ตามปกติ ณ ปัจจัยใช้คุมพากย์ไม่ได้ ข้อความในคัมภีร์อรรถกถาที่ใจว่า **ปมชฺช** เป็นเพียงการอธิบายความหมายเท่านั้น มิได้มุ่งการอธิบายรูปศัพท์ อนึ่ง คำว่า **ปมาท** ในภาษาบาลีนิยมใช้เป็นภาวสาธนะดังอุทาหรณ์ว่า **ปมาโท มุจฺจน ปท** (ความประมาท)จะอย่างไรก็ตามบทนี้ยังใช้เป็น กัตตุสาธนะได้โดยเทียบเคียงกับอุทาหรณ์ว่า **ณายถ ภิกฺขเว มา ปมาทคฺค**[ปมาท+อตุล]ดังนั้น ในประโยคที่ว่า **มา จ ปมาโท** คำว่า ปมาโท จึงเป็นกัตตุสาธนะที่มีรูปวิเคราะห์ว่า **ปมชฺชคฺติ ปมาโท** และสัมพันธ์เป็น วิกติกตฺตา ในปาจเสสะว่า **อโหสิ** โดยแปลว่า ตฺว อ. ท่าน ปมาโท เป็นผู้ประมาท มา อโหสิ อยู่ได้แล้ว บทกิริยาว่า อโหสิ=ลง โอ อัชชตฺตนิวิกตฺติ มัชยมนุชฺช แปลง โอ เป็น อิ ดังที่คัมภีร์สัททหนิติ สุตตมาลา สูตรที่ ๑๐๕๓ ได้กล่าวว่า โอสุสิ หุธาคฺคโต ปราย อชฺชตฺตนิย โอวิกตฺติยา อิการโ โหติ ตฺว อโหสิ (ในเพราะอัชชตฺตนิวิกตฺติอยู่ท้าย หุ ธาคฺค ให้แปลง โอ วิกตฺติเป็น อิ ได้ ตัวอย่างเช่น ตฺว อโหสิ)

กตฺตุวจาก จ สองศัพท์ วากฺยสมุจฺจยตฺถ เข้ากับ ณาย และ มา
 ปมาโท จิตฺตํ สยกตฺตา ใน มา ภมฺสฺสุ มา ศัพท์ ปฏิเสธ ใน ภมฺสฺสุ ๆ
 อาขุยาตบถ กตฺตุวจาก เต สามีสมฺพนฺธ ใน จิตฺตํ กามคฺคฺณ อารฺ
 ใน ภมฺสฺสุ
 ตฺว สยกตฺตา ใน คิฺติ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตุวจาก มา ศัพท์ ปฏิเสธนตฺถ
 โลหคฺคฺพํ อวฺตตฺตกมฺม ใน คิฺติ ปมตฺโต วิกติกตฺตา ใน หุตฺวา ๆ
 สมานกาลกิริยา ใน คิฺติ ตฺว สยกตฺตา ใน กนฺทิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตุวจาก
 มา ศัพท์ ปฏิเสธนตฺถ อิํ วิเสสน ของ การณฺ ๆ สยกตฺตา ใน โหติ ๆ
 อาขุยาตบถ กตฺตุวจาก ทุกฺขํ วิกติกตฺตา ใน โหติ อิติ ศัพท์ อาการ ใน
 กนฺทิ ทยฺหมาโน วิกติกตฺตา ใน หุตฺวา ๆ สมานกาลกิริยา ใน กนฺทิ ๆ
 ฉานํ สยกตฺตา ใน นตฺถิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตุวจาก อปฺลฺลสฺส วิเสสน
 ของ ปุคฺคฺลสฺส ๆ สมปทาน ใน นตฺถิ ปฺลฺลวา สยกตฺตา ใน นตฺถิ ๆ
 อาขุยาตบถ กตฺตุวจาก อณฺายิโน วิเสสน ของ ปุคฺคฺลสฺส ๆ สมปทาน
 ใน นตฺถิ ฉานํ กิตฺติ ปฺลฺลวา กิตฺติ สยกตฺตา ใน อตฺถิ ๆ อาขุยาตบถ
 กตฺตุวจาก ยมฺหิ วิเสสน ของ ปุคฺคฺเล ๆ อารฺ ใน อตฺถิ จ สองศัพท์ ป
 ทสมุจฺจยตฺถ เข้ากับ ฉานํ และ ปฺลฺลวา โส วิเสสน ของ ปุคฺคฺโล ๆ
 สยกตฺตา ใน จิโต ๆ กิตบถ กตฺตุวจาก เว ศัพท์ ปทปฺรณฺ นิพฺพานสนฺติเก
 สมปธาร ใน จิโต ๆ

อมาสนี วิเสสน ของ รัตติ ๑ สยกคตฺตา ใน โหติ ๑ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก
สฺลฺยณาคารํ สมฺปาปฺณียกมฺม ใน ปวิฏฺฐสฺส ๑ กิ์ตี สนฺตจิตฺตสฺส กิ์ตี
วิปฺสฺสโต กิ์ตี วิเสสน ของ ภิกฺขุโน ๑ สมฺปทาน ใน โหติ สมฺมา
กิริยาวิเสสน ใน วิปฺสฺสโต ฌมฺมํ อวฺตฺตกมฺม ใน วิปฺสฺสโต ๑
ภิกฺขุ สยกคตฺตา ใน สมฺมสฺติ ๑ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ยโต สองบถ
วิเสสน ของ อาการโต ๑ ตติยาวิเสสน ใน สมฺมสฺติ ขนฺธานํ
ภาวาทิสมฺพนฺธ อุกฺทพพฺยํ ๑ อวฺตฺตกมฺม ใน สมฺมสฺติ ภิกฺขุ สยกคตฺตา
ใน ลกฺติ ๑ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ตโต สองบถ วิเสสน ของ อาการโต
๑ ตติยาวิเสสน ใน ลกฺติ ปิ์ติปาโมชฺชํ อวฺตฺตกมฺม ใน ลกฺติ ตํ วิเสสน
ของ ปิ์ติปาโมชฺชํ ๑ สยกคตฺตา ใน โหติ ๑ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อมตํ
วิกฺติกคตฺตา ใน โหติ วิชานตํ วิเสสน ของ ขนฺธานํ ๑ สามีสมฺพนฺธ ใน
อมตํ ๑

อัย วิเสสน ของ ฌมฺโม ๑ สยกคตฺตา ใน ภวติ ๑ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก
ตฺตร วิเสสน ของ อมตฌมฺเม ๑ ภินฺนาธาร ใน อาทิ ๑ วิกฺติกคตฺตา ใน
ภวติ อธิ วิเสสน ของ สาสเน ๑ ภินฺนาธาร ใน ภิกฺขุโน ปรลฺยสฺส
วิเสสน ของ ภิกฺขุโน ๑ สมฺปทาน ใน ภวติ อินฺทริยคฺคฺติ กิ์ตี สนฺตฺตฺตฺตฺติ
กิ์ตี สํวโร กิ์ตี วิเสสลาภี ของ อัย ฌมฺโม ปาฎิโมกฺเข ภินฺนาธาร ใน
สํวโรจ สามศัพฺพํ ปทสมฺมจฺยคฺคฺต เข้กับ อินฺทริยคฺคฺติ สนฺตฺตฺตฺตฺติ และ
ปาฎิโมกฺเข สํวโร ๑

ตฺวํ สยกคตฺตา ใน ฆสฺสํ ๑ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก มิตฺเต อวฺตฺตกมฺม
ใน ฆสฺสํ กลฺยาณํ กิ์ตี สฺพุทฺธาชีเว กิ์ตี อตฺนฺทิตฺเต กิ์ตี วิเสสน ของ
มิตฺเต ภิกฺขุ สยกคตฺตา ใน อสฺส และ สียา ๑ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก
ปฺฏิสนฺธารวฺตฺติ วิกฺติกคตฺตา ใน อสฺส อจารกฺุสโล วิกฺติกคตฺตา ใน สียา
ตโต เหตุ ใน กริสฺสสิ ตฺวํ สยกคตฺตา ใน กริสฺสสิ ๑ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก
ปาโมชฺชพฺุโล วิกฺติกคตฺตา ใน หุตฺวา ๑ สมานกาลกิริยา ใน กริสฺสสิ

ทุกขสฺส สามีสมฺพณฺฐ ใน อนตฺ ๑ อวุตฺตกมฺม ใน กริสฺสตี อิติ ศัพท์ สฺรูป
ใน อีมา คาคา ๑ (จบเก็ง)

ตตฺถ วิเสสน ของ ปทสฺส ๑ นิทฺธารณ ใน ปทสฺส **เมตฺตาวีหริ** สฺรูป ใน อิติ ๑ ศัพท์
สรูป ใน ปทสฺส ๑ นิทฺธารณีย และ สามีสมฺพณฺฐ ใน อตฺโถ เมตฺตาคมฺมฏฺจาเน ภินฺนาธาร กมฺม
๑ อวุตฺตกมฺม ใน กโรนฺโต ปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้ากับ กโรนฺโต ๑ กิติ จิตฺ กิติ เมตฺตาวีหริ กิติ
วิเสสน ของ ภิกฺขุ เมตฺตาวเสน กรณ ใน นิพฺพตฺเตตฺวา ติกจตฺตกฺกชฺฌานํ การิตกมฺม ใน นิพฺพตฺเตตฺวา
๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน จิตฺ ปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้ากับ เอว ศัพท์ อวธารณ เข้ากับ เมตฺตาวีหริ
นาม ศัพท์ สลฺลาชิตฺก เข้ากับ เมตฺตาวีหริเอว อิติ ศัพท์ สฺรูป ใน อตฺโถ ๑ ลิงฺคตฺถ ๑

ปสนฺโน สฺรูป ใน อิติ ๑ ศัพท์ สฺรูป ใน ปทสฺส ๑ สามีสมฺพณฺฐ ใน อตฺโถ ปน ศัพท์
วากฺยารมฺภ โย วิเสสน ของ ภิกฺขุ ๑ สยกตฺตา ใน โหติ และ โรเปติ ๑ อาขุยาตบฺท กตฺตฺวาจก
พฺุทฺธสฺสเน อธาร ใน ปสนฺโน ๑ วิทฺติกตฺตา ใน โหติ (พฺุทฺธสฺสเน) ภินฺนาธาร ใน ปสฺสํ ๑
อวุตฺตกมฺม ใน โรเปติ เอว ศัพท์ อวธารณ เข้ากับ โรเปติ พฺุทฺธสฺสเน ปสนฺโน โหติ วิวริย ใน
(พฺุทฺธสฺสเน) ปสฺสํ โรเปติ ๑ วิวรณ อิติ ศัพท์ สฺรูป ใน อตฺโถ ๑ ลิงฺคตฺถ ๑

เอตฺ วิเสสน ของ วจฺนํ ๑ สยกตฺตา ใน โหติ ๑ อาขุยาตบฺท กตฺตฺวาจก **ปํ สนฺตํ** สฺรูป
ใน อิติ ๑ ศัพท์ สฺรูป ใน เอตฺ วจฺนํ นิพฺพานสฺส สามีสมฺพณฺฐ ใน นามํ ๑ วิทฺติกตฺตา ใน โหติ ๑

หิ ศัพท์ ทพฺุทฺธิกรณชิตฺก เอวโรป วิเสสน ของ ภิกฺขุ ๑ สยกตฺตา ใน อธิจฺจติ และ วินฺทติ
๑ อาขุยาตบฺท กตฺตฺวาจก สนฺติโกฏฺฐาสฺ กิติ ลทฺธนามํ กิติ วิเสสน ของ นิพฺพานํ สพฺพสงฺขารานํ
ภาวาทิสมฺพณฺฐ อุปสนฺตตาย ๑ เหตุ ใน (ลทฺธ-) สงฺขารูปสมํ สฺรูป ใน (อิติ) ๑
ศัพท์ อาการ ใน (ลทฺธ) ปรมฺสุขตาย เหตุ ใน ลทฺธ- สฺรูป สฺรูป ใน อิติ ๑ ศัพท์ อาการ ใน ลทฺธ-
เอว ศัพท์ อวธารณ เข้ากับ วินฺทติ อธิจฺจติ วิวริย ใน วินฺทติ ๑ วิวรณ อิติ ศัพท์ สฺรูป ใน อตฺโถ
๑ ลิงฺคตฺถ ๑ (ศัพท์ว่า สงฺขารูปสมํ = สงฺขารูสมํ อิติ ลทฺธนามํ)

การสัมพันธ์ข้อความนี้เป็นการสัมพันธ์ตามแนวอรรถกถาที่ได้อธิบายไว้ จะเห็นว่า ไม่สอดคล้องกับความสัมพันธ์ในคาคาหากแปลบท **ปํ** เป็นอวุตฺตกมฺม ดังที่ได้กล่าวไว้ในเชิงอรรถที่ผ่านมา เพราะในอรรถกถาท่านได้อธิบาย ปํ ศัพท์เป็นบทวิเสสนะของ **นิพฺพาน** ที่เป็นปาสเสสะ ซึ่งใช้ในความหมายว่า (โกฏฺฐาส= ส่วน) หมายความว่า เป็นปรมัตถธรรมอย่างหนึ่งที่มีเฉพาะล้วนๆ ไม่ระคนกับสังขาร ดังที่กล่าวไว้ในคัมภีร์อภิธานปป์ที่ปิกา คาคา ๘๑๙ ตามอุทาหรณ์ในพระบาลี(วิ.มหาวิ.๒.๔๕ .๑๓๐) ว่า **ปํโส ฐมฺมํ วาเจยฺย** (พึงสอนธรรมเป็นส่วนๆ) อนึ่ง คำว่า สนฺติโก ฐฐาสฺ นี้ข้าพเจ้าเห็นว่า ไม่น่าจะถูกต้อง ควร

เป็น **สนุด โกฎาส** ซึ่งจะมีความสอดคล้องกับข้อความในอรรถกถาธรรมบท ภาค ๘ หน้า ๘๘ ที่ว่า "**สนุด ปท สงขารูปสม สุนติ ลทณาม นินพพาน อธิจเจย** (คำว่า ปท ในข้อความนี้หมายถึง โกฎาส) อีกทั้งฉบับฉฎฐสังคายนาก็ใช้เลือกว่า **สนุด โกฎาส** หากเป็นเช่นนี้การแปลและสัมพันธ์คาถาและข้อความนี้ก็จะเป็นการง่าย คือ ในคาถาก็แปลหรือสัมพันธ์ทั้ง ๔ บทเป็น วิเสสนะของ **นินพพาน** ที่เป็นปาจเสสะ ส่วนในอรรถกถาก็เพิ่มบว่า อิติ ลทณาม ไวยาทยทุกบทดังนี้ สนุด อิติ ลทณาม โกฎาส อิติ ลทณาม สงขารูปสม อิติ ลทณาม สุนติ ลทณาม นินพพาน(การนำเอา **ลทณาม** ศัพท์ไปใช้กับศัพท์ข้างหน้าเช่นนี้ ตามหลักนยะ ๔๐ ท่านเรียกว่า อธิการนัย=นัยคือการตามไป)

(แก้ง) **สิจจ ภิกขุ อิม นาว** สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ สรูป ใน คาถาปาทสสุ ๆ สามีสมพณฺฐ ใน อตุโถ ภิกขุ อาลปน ตวั สยกตฺตา ใน สิจจ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก อิม กิติ อตฺตภาวสงฺขาต กิติ วิเสสน ของ นาว ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน สิจจ อิม วิริย ใน อตฺตภาวสงฺขาต ๆ วิวรรณ มิจฺฉาวิตกฺกอุทกํ อวฺตฺตกมฺม ใน สิจฺจิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ฉทฺเทนฺโต ๆ อพฺภนฺตรกิริยา ของ ตวั อิติ ศัพท์ สรูป ใน อตุโถ ๆ ลิงฺคตฺถ ฯ

สิตฺตา เค ลทฺเมสฺสติ สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ สรูป ใน คาถาปาทสสุ ๆ สามีสมพณฺฐ ใน อตุโถ หิ ศัพท์ ตปฺปภาณฺกรณฺโชตก ภริตา วิเสสน ของ นาวา ๆ สยกตฺตา ใน คจฺฉติ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ยถา ศัพท์ อุปฺมาโชตก มหาสมฺมุเท ภินฺนาธาร ใน อุทกสฺส เอว ศัพท์ อวธารณ เข้ากับ อุทกสฺส ๆ จฺฉริกรณ ใน ภริตา ฉิทฺทานิ อวฺตฺตกมฺม ใน ปิทฺทิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยาใน สิตฺต- อุทกสฺส ภาวาทิสมพณฺฐ ใน สิตฺตตาย ๆ เหตุ ใน สิตฺตา ๆ วิเสสน ของ นาวา สลฺลหฺกา วิกตฺติกตฺตา ใน หุตฺวา ๆ สมานกาลกิริยา ใน อนฺโนสํทิตฺวา มหาสมฺมุเท อาธาร ใน อนฺโนสํทิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน คจฺฉติ สีมํ กิริยาวิเสสน ใน คจฺฉติ สุปฺภฺภูณํ สมปาปฺณิยกมฺม ใน คจฺฉติ อยู่ กิติ มิจฺฉาวิตกฺกอุทกภริตา กิติ วิเสสน ของ อตฺตภาวนาวา ๆ สยกตฺตา ใน คมิสฺสติ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก เอว ศัพท์ อุปฺเมยฺยโชตก อปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้ากับ ตว ๆ สามีสมพณฺฐ ใน อตฺตภาวนาวา จกฺขุทวาราทินิ วิเสน ของ ฉิทฺทานิ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน ปิทฺทิตฺวา สํวเรน กรณ ใน ปิทฺทิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน สิตฺต- อุปฺปนฺนสฺส วิเสสน ของ มิจฺฉาวิตกฺกอุทกสฺส ๆ ภาวาทิสมพณฺฐ ใน สิตฺตตาย ๆ เหตุ ใน สิตฺตา ๆ วิเสสน ของ อตฺตภาวนาวา สลฺลหฺกา วิกตฺติกตฺตา ใน หุตฺวา ๆ สมานกาลกิริยา ใน อนฺโนสํทิตฺวา สํสารวฺภูเ อาธาร ใน อนฺโนสํทิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน คมิสฺสติ สีมํ กิริยาวิเสสน ใน คมิสฺสติ นินพพาน อวฺตฺตกมฺม ใน คมิสฺสติ อิติ ศัพท์ สรูป ใน อตุโถ ๆ ลิงฺคตฺถ ฯ

เจตวา สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ สรูป ใน ปทสส ๆ สามีสมพณฺฐ ใน อตุโถ ตํวํ สยกตฺตา ใน ฉินฺทฺตฺวา อายฺยาตบฺท กตฺตฺวาจก รากโทสพณฺธนาณิ อวฺตุตฺตกมฺม ใน ฉินฺทฺตฺวา ตํวํ สยกตฺตา ใน ภวิสฺสตี ๆ อายฺยาตบฺท กตฺตฺวาจก เอตานิ วิเสสฺน ของ รากโทสพณฺธนาณิ ๆ อวฺตุตฺตกมฺม ใน ฉินฺทิตฺวา ๆ ปริโยสานกาลกิริยา ใน ปตฺโต อรหฺตตํ อวฺตุตฺตกมฺม ใน ปตฺโต ๆ วิกตฺกตฺตา ใน ภวิสฺสตี ตํวํ สยกตฺตา ใน เอหิสฺสี ๆ อายฺยาตบฺท กตฺตฺวาจก ตโต กิตฺติ อปรภาเค กิตฺติ กาลสฺตฺตมฺมี ใน เอหิสฺสี ตโต วิวริย ใน อปรภาเค ๆ วิวรณ อนุปาทิสฺส วิเสสฺน ของ นิพฺพานํ ๆ อวฺตุตฺตกมฺม ใน เอหิสฺสี อิติ ศัพท์ สรูป ใน อตุโถ ๆ ลิงฺคตฺถ ๙ (จบเก็ง)

ปลฺลจ ฉินฺทเท สรูป ใน อิติ ศัพท์ สรูป ใน ปททวยสฺส ๆ สามีสมพณฺฐ ใน อตุโถ ภิกฺขุ สยกตฺตา ใน ฉินฺทเทยฺย ๆ อายฺยาตบฺท กตฺตฺวาจก เหมจฺฉาอปายสมฺปาปกาณิ วิเสสฺน ของ ปลฺลจฺจรมฺภากิยสฺสโลชนาณิ ๆ อวฺตุตฺตกมฺม ใน ฉินฺทเทยฺย ปาเท อาธาร ใน พทฺธ- พทฺธรชฺชํ อวฺตุตฺตกมฺม ใน ฉินฺทหนฺโต สฺตฺเถน กรณ ใน (ฉินฺทหนฺโต) ๆ วิเสสฺน ของ ปุริโส ๆ อุปฺมาลิงฺคตฺถ วิย ศัพท์ อุปฺมาโชตก เข้ากัปฺ ปาเท พทฺธรชฺชํ ปุริโส สฺตฺเถน ฉินฺทหนฺโต เหมจฺจามคฺคตฺตเยน กรณ ใน ฉินฺทเทยฺย อิติ ศัพท์ สรูป ใน อตุโถ ๆ ลิงฺคตฺถ ๙

ปลฺลจ ชฺเท สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ สรูป ใน ปททวยสฺส ๆ สามีสมพณฺฐ ใน อตุโถ ภิกฺขุ สยกตฺตา ใน ชฺเทยฺย ปชฺเทยฺย และ ฉินฺทเทยฺย ๆ อายฺยาตบฺท กตฺตฺวาจก อฺุปริเทวโลกสมฺปาปกาณิ วิเสสฺน ของ ปลฺลจฺจรมฺภากิยสฺสโลชนาณิ ๆ อวฺตุตฺตกมฺม ใน ชฺเทยฺย ปชฺเทยฺย และ ฉินฺทเทยฺย ปุริโส อุปฺมาลิงฺคตฺถ คีวาย อาธาร ใน พทฺธ- พทฺธรชฺชํ อวฺตุตฺตกมฺม ใน (ชฺทหนฺโต) ๆ วิเสสฺน ของ ปุริโส วิย ศัพท์ อุปฺมาโชตก เข้ากัปฺ ปุริโส คีวาย พทฺธรชฺชํ ชฺทหนฺโต อรหฺตตฺมคฺเคน กรณ ใน ชฺเทยฺย ปชฺเทยฺย และ ฉินฺทเทยฺย ชฺเทยฺย วิวริย ใน ปชฺเทยฺย ๆ วิวรณ และ วิวริย ใน ฉินฺทเทยฺย ๆ วิวรณ อิติ ศัพท์ สรูป ใน อตุโถ ๆ ลิงฺคตฺถ ๙

ปลฺลจ จฺตุตฺติ ภาวเย สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ สรูป ใน คาถาปาทสฺส ๆ สามีสมพณฺฐ ใน อตุโถ ภิกฺขุ สยกตฺตา ใน ภาวเยยฺย ๆ อายฺยาตบฺท กตฺตฺวาจก อฺุทฺธมฺภากิยสฺสโลชนาณํ ญฺุจฺฉิคมฺม ใน ปทาน- ปทานตฺถาย สมฺปทาน ใน ภาวเยยฺย สทฺธาทีนํ วิเสสฺน ของ ปลฺลจฺฉินฺทริยานิ ๆ การิตกมฺม ใน ภาวเยยฺย อุตฺตฺริ กิริยาวิเสสฺน ใน ภาวเยยฺย อิติ ศัพท์ สรูป ใน อตุโถ ๆ ลิงฺคตฺถ ๙

ปลฺลจสงฺคาคิโ สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ สรูป ใน ปทสฺส ๆ สามีสมพณฺฐ ใน อตุโถ

ปณฺจสงฺคาติโค วิเสสน ของ ภิกฺขุ ๆ อวฺตุตฺตกมฺม ใน วุจฺจติ กิริยาสงบฺท ภควตา อนภิตฺตกตฺตา ใน
วุจฺจติ ๆ กิริยาสงบฺท ๆ อาขุยาตบฺท กมฺมวาทก เหว วิเสสน ของ ภาเว ๆ ลกฺขณ ใน สนฺเต ๆ
ลกฺขณกิริยา ปณฺจจฺนํ วิเสสน ของ รากโทสโมหมานทฺธิฏฺฐิสงฺคานํ ๆ ฌญฺจิกมฺม ใน อติกมฺนเนน ๆ
เหตุ ใน ปณฺจสงฺคาติโค โอมตฺติณฺโณ สฺรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ อาการ ใน วุจฺจติ จตฺตาริ วิเสสน ของ
โอเม ๆ อวฺตุตฺตกมฺม ใน ตินฺโณ เหว ศัพท์ อวฺธาธณ เข้กับ ตินฺโณ ๆ วิเสสน ของ ภิกฺขุ อิติ ศัพท์
อาการ ใน วุจฺจติ โอมตฺติณฺโณติ วุจฺจติ วิวริย ใน จตฺตาริ โอเม ตินฺโณเอวาทิ วุจฺจติ ๆ วิวธณ อิติ
ศัพท์ สฺรูป ใน อตฺโถ ๆ ลิงฺคตฺถ ฯ

ฌาย ภิกฺขุ สฺรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ สฺรูป ใน ปททฺวยสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺโถ ภิกฺขุ
อาลปน ตฺวํ สยกตฺตา ใน ฌาย และ มา ปมฺชฺชิ มา ศัพท์ ปฏฺิเสธ ใน ปมฺชฺชิ ฌาย กิตฺติ ปมฺชฺชิ
กิตฺติ อาขุยาตบฺท กตฺตฺวาจก ทฺวินฺนํ วิเสสน ของ ฌานานํ ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน วเสน ๆ กรณ ใน
ฌาย ภายกมฺมาทิสฺสุ วิเสสน ของ กมฺเมสฺสุ ๆ อธาธ ใน อปฺปมตฺต- อปฺปมตฺตวิธาธิตาย เหตุ ใน
ปมฺชฺชิ เหว ศัพท์ อวฺธาธณ เข้กับ จ ๆ สองศัพท์ วากยสมฺมจฺยตฺถ เข้กับ ทฺวินฺนํ ฌานานํ วเสน
ฌาย และ ภายกมฺมาทิสฺสุ อปฺปมตฺตวิธาธิตาย มา ปมฺชฺชิ อิติ ศัพท์ สฺรูป ใน อตฺโถ ๆ ลิงฺคตฺถ ฯ

ภมฺมสฺส สฺรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ สฺรูป ใน ปทสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺโถ จ ศัพท์
สมฺปเณตฺนตฺถ จิตฺตํ สยกตฺตา ใน มา ภมฺตฺ มา ศัพท์ ปฏฺิเสธ ใน ภมฺตฺ ๆ อาขุยาตบฺท กตฺตฺวาจก
ปณฺจจฺวิธ วิเสสน ของ กามคฺุณ เต สามีสมฺพนฺธ ใน จิตฺตํ กามคฺุณ อธาธ ใน มา ภมฺตฺ อิติ
ศัพท์ สฺรูป ใน อตฺโถ ๆ ลิงฺคตฺถ ฯ

มา โลกฺคฺุพ สฺรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ สฺรูป ใน ปทสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺโถ หิ ศัพท์
วากยารมฺภ ปมตฺตา วิเสสน ของ ชนา ๆ สยกตฺตา ใน คินฺนติ ๆ อาขุยาตบฺท กตฺตฺวาจก
สตีโวสฺสคฺคฺลกฺขณเนน วิเสสน ของ ปมาเทน ๆ กรณ ใน ปมตฺตา นิรเย วิสยาธาร ใน คินฺนติ ตตฺตํ
วิเสสน ของ โลกฺคฺุพ ๆ อวฺตุตฺตกมฺม ใน คินฺนติ เตน วิเสสน ของ การณเนน ๆ เหตุ ใน วทามิ อหํ
สยกตฺตา ใน วทามิ ๆ อาขุยาตบฺท กตฺตฺวาจก ตํ อกฺกิตฺตกมฺม ใน วทามิ

ตฺวํ สยกตฺตา ใน คิลิ ๆ อาขุยาตบฺท กตฺตฺวาจก มา ศัพท์ ปฏฺิเสธนตฺถ ปมตฺโต วิกิตฺตฺตา
ใน หุตฺวา ๆ สมานกาลกิริยา ใน คิลิ โลกฺคฺุพ อวฺตุตฺตกมฺม ใน คิลิ ตฺวํ สยกตฺตา ใน กนฺธิ ๆ

อาชญาตบท กตตุวจาก มา ศัพท์ ปฏิเสธนตุถ นิรเย วิสยาธาร ใน ทยหมาโน ๆ วิกติกตดา ใน หุตุวา ๆ สมานกาลกิริยา ใน กนุทิ อิทํ สองบท วิเสสน ของ การณํ สองบท ๆ สยกตดา ใน โหติ กิริยาสองบทๆ อาชญาตบท กตตุวจาก ทุกข์ สองบท วิกติกตดา ใน โหติ อิติ ศัพท์ อาการ ใน กนุทิ อิติ ศัพท์ สรูป ใน อตุโถ ๆ ลิงคตุถ ๑

นตุถิ ฉานํ สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ สรูป ใน ปททวยสสุ ๆ สามีสมพนุช ใน อตุโถ นาม ศัพท์ สลยลาไซตค เข้ากัับ ฉานํ ๆ สยกตดา ใน นตุถิ ๆ อาชญาตบท กตตุวจาก ฉานุปรปาทิกาย วิเสสน ของ วายามปรปลยลาย ๆ กรณ ใน อปรปลยลสสุ ๆ วิเสสน ของ ปุคคูลสสุ ๆทสมปทาน ใน นตุถิ อิติ ศัพท์ สรูป ใน อตุโถ ๆ ลิงคตุถ ๑

นตุถิ ปลยลา สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ สรูป ใน ปททวยสสุ ๆ สามีสมพนุช ใน อตุโถ จ ศัพท์ วากยารมก วุตตลคกขณา วิเสสน ของ ปลยลา ๆ สยกตดา ใน นตุถิ ๆ อาชญาตบท กตตุวจาก อชฌายนตุสสุ วิเสสน ของ ปุคคูลสสุ ๆ สมปทาน ใน นตุถิ สมหิติโต วิเสสน ของ ภิกขุๆ สยกตดา ใน ชานาติ และ ปสสุติ ๆ อาชญาตบท กตตุวจาก ยถาญตุํ กิริยาวิเสสน ใน ชานาติ และ ปสสุติ อิติ ศัพท์ อาการ ใน วุตต- อิติ ศัพท์ สรูป ใน อตุโถ ๆ ลิงคตุถ ๑

ยมุทิ ฉานนญจ ปลยลา จ สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ สรูป ใน คาลาปาทสสุ ๆ สามีสมพนุช ใน อตุโถ ปี ศัพท์ อเปกขตุถ เข้ากัับ อุกยํ อิทํ กิติ อุกยํ กิติ วิเสสน ของ ฉานนปรปลยลํ ๆ สยกตดา ใน อตุถิ ๆ อาชญาตบท กตตุวจาก ยมุทิ วิเสสน ของ ปุคคูลมุหิ ๆ อาธาร ใน อตุถิ โส วิเสสน ของ ปุคคูลโถ ๆ สยกตดา ใน จิโต ๆ กิตบท กตตุวจาก เอว ศัพท์ อวธารณ เข้ากัับ นิพพานสสุ ๆ สามีสมพนุช ใน สนุติเกๆ สมิปธาร ใน จิโต เอว ศัพท์ อวธารณ เข้ากัับ จิโต อิติ ศัพท์ สรูป ใน อตุโถ ๆ ลิงคตุถ ๑

สุลยลาการํ ปวิญจสสุ สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ สรูป ใน คาลาปาทสสุ ๆ สามีสมพนุช ใน อตุโถ เอว ศัพท์ อวธารณ เข้ากัับ กิสุมิณญจ ๆ วิเสสน ของ วิวิตโตกาเส ๆ อาธาร ใน นิสินนสสุ กมมุญจานํ อวตุตคกมุม ใน อวิชหิตวา ๆ กิริยาวิเสสน ใน นิสินนสสุ กมมุญจานมนสิกาเรน กรณ ใน นิสินนสสุ ๆ วิเสสน ของ ภิกขุโน อิติ ศัพท์ สรูป ใน อตุโถ ๆ ลิงคตุถ ๑

สนคจิตตุสสุ สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ สรูป ใน ปทสสุ ๆ สามีสมพนุช ใน อตุโถ นิพพุตจิตตุสสุ วิเสสน ของ ภิกขุโน อิติ ศัพท์ สรูป ใน อตุโถ ๆ ลิงคตุถ ๑

สมุมา สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ สรูป ใน ปทสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺถโถ วิปฺสฺสนาสงฺขาตา กิตฺตี อมานุสฺสี กิตฺตี วิเสสน ของ รติ อปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้ากับ ทิพฺพา อฏฺฐสฺมาปตฺติสงฺขาตา กิตฺตี ทิพฺพา กิตฺตี วิเสสน ของ รติ ๆ สองบท สยกตฺตา ใน โหติ และ อุปฺปชฺชติ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก เหตฺุนา กิตฺตี การณฺน กิตฺตี ตติยาวิเสสน ใน วิปฺสฺสนตฺตฺส เหตฺุนา วิวริย ใน การณฺน ๆ วิวรณ ฐมฺมํ อวฺตุตฺตกมฺม ใน วิปฺสฺสนตฺตฺส ๆ วิเสสน ของ ภิกฺขุโน ๆ สมฺปทาน ใน โหติ และ อุปฺปชฺชติ โหติ วิวริย ใน อุปฺปชฺชติ ๆ วิวรณ อิติ สรูป ใน อตฺถโถ ๆ ลิงฺคตฺถ ฯ

(แก้ง) ยโต ยโต สมฺมสฺติ สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ สรูป ใน คาถาปาทสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺถโถ ภิกฺขุ สยกตฺตา ใน สมฺมสฺติ กิริยาสองบท ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก อฏฺฐตฺตีสาย วิเสสน ของ อารมฺมณฺสุ ๆ ภินฺนาธาร ใน กมฺมํ ๆ อวฺตุตฺตกมฺม ใน กโรนฺโต ๆ อพฺภนฺตรกิริยา ของ ภิกฺขุ เยน สองบท วิเสสน ของ อากาเรน ๆ ตติยาวิเสสน ใน สมฺมสฺติ

ปุเรกตฺตาทีสุ วิเสสน ของ กาลฺสุ ๆ นิทฺธารณ ใน ยสฺมี ยสฺมี อตฺตนา อภิรฺจุเต กาลฺเ ยสฺมี สองบท และ อภิรฺจุเต วิเสสน ของ กาลฺเ อตฺตนา อนภิตฺตกตฺตา ใน อภิรฺจุเต กาลฺเ นิทฺธารณฺนีย และ กาลสฺตตฺตมฺมี ใน กโรนฺโต ยสฺมี สองบท กิตฺตี อภิรฺจุเต กิตฺตี วิเสสน ของ กมฺมฏฺจาเน ๆ อาธาร ใน กโรนฺโต ฺวา สองศัพท์ ปทวิกปฺปตฺถ เข้ากับ ปุเรกตฺตาทีสุ กาลฺสุ ยสฺมี ยสฺมี อตฺตนา อภิรฺจุเต กาลฺเ และ ยสฺมี ยสฺมี อภิรฺจุเต กมฺมฏฺจาเน กมฺมํ อวฺตุตฺตกมฺม ใน กโรนฺโต ๆ อพฺภนฺตรกิริยา ของ ภิกฺขุ อฏฺฐตฺตีสาย อารมฺมณฺสุ ฯเปฯ เยนากาเรน (สมฺมสฺติ) วิวริย ในปุเร กตฺตาทีสุ ฺวา กาลฺสุ ฯเปฯ กโรนฺโต สมฺมสฺติ ๆ วิวรณ อิติ ศัพท์ สรูป ใน อตฺถโถ ๆ ลิงฺคตฺถ ฯ

อุทฺยพฺพยฺ สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ สรูป ใน ปทสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺถโถ ปรฺยจฺจนฺนํ วิเสสน ของ ขนฺธานํ ๆ ภาวาติสมฺพนฺธ ใน อุทฺย ปรฺยจฺวีสฺติยา วิเสสน ของ ลกฺขณฺเหติ ๆ กรณ ใน สมฺมสฺติ อุทฺย อวฺตุตฺตกมฺม ใน สมฺมสฺติ ปรฺยจฺจนฺนํ วิเสสน ของ ขนฺธานํ ๆ ภาวาติสมฺพนฺธ ใน วยฺ เอว ศัพท์ อวธารณ เข้ากับ ปรฺยจฺวีสฺติยา ๆ วิเสสน ของ ลกฺขณฺเหติ ๆ กรณ ใน สมฺมสฺติ วยฺ อวฺตุตฺตกมฺม ใน สมฺมสฺติ จ สองศัพท์ ปทจฺมฺจยตฺถ เข้ากับ ปรฺยจฺจนฺนํ ขนฺธานํ ปรฺยจฺวีสฺติยา ลกฺขณฺเหติ อุทฺย และ ปรฺยจฺวีสฺติยา เอว ลกฺขณฺเหติ วยฺ อิติ ศัพท์ สรูป ใน อตฺถโถ ๆ ลิงฺคตฺถ ฯ

ปีติปาโมชฺห สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ สรูป ใน ปทสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺถโถ ภิกฺขุ ๆ สยกตฺตา ใน ลภติ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก เอว ศัพท์ กิริยาวิเสสน ใน สมฺมสนฺโต ขนฺธานํ

ภาวาทิสัมพันธ อุกฤษฏ์ ๑ อุกฤษฏ์ ใน สมุสนโต ๑ อุกฤษฏ์กิริยา ของ ภิกษุ ธรรมปฎิ
กัฏฐิ ธรรมปาโมชช กัฏฐิ อุกฤษฏ์ ใน ลกตติ จ สองศัพท์ ปทสมุจจยตต เข้ากับ ธรรมปฎิ และ
ธรรมปาโมชช อิติ ศัพท์ สรูป ใน อตฺโถ ๑ ลิงคตฺถ ๑

อมตํ สรูป ใน อิติ ๑ ศัพท์ สรูป ใน ปทสฺส ๑ สามีสัมพันธ ใน อตฺโถ ตํ กัฏฐิ อุปฺปนํ กัฏฐิ
วิเสสน ของ ปฎิปาโมชช ๑ สยกตฺตา ใน โหติ ๑ อาชฺยตบต กตฺตฺวาจก สปรฺจเย วิเสสน ของ
นามรูป ๑ ลกฺขณ ใน อุปฺภฺรหฺนเต ๑ ลกฺขณกิริยา ปากฺเฏ วิกตฺกตฺตา ใน หุตฺวา ๑ สมานกาลกิริยา
ใน อุปฺภฺรหฺนเต ตํ วิวริย ใน สปรฺจเย นามรูป ปากฺเฏ หุตฺวา อุปฺภฺรหฺนเต อุปฺปนํ ๑ วิวณฺณ อ
มตฺมทานิพฺพานสมฺปกตฺตา เหตุ ใน อมตํ วิชานตํ กัฏฐิ ปณฺชิตานํ กัฏฐิ วิเสสน ของ ชนानํ ๑
สามีสัมพันธ ใน อมตํ วิชานตํ วิวริย ใน ปณฺชิตานํ ๑ วิวณฺณ เอว ศัพท์ อวธารณ เข้ากับ อมตํ ๑
วิกตฺกตฺตา ใน โหติ อิติ ศัพท์ สรูป ใน อตฺโถ ๑ ลิงคตฺถ ๑

คฺคฺรายนมาทิ ภวติ สรูป ใน อิติ ๑ ศัพท์ สรูป ใน คาลาปาทสฺส ๑ สามีสัมพันธ ใน
อตฺโถ อัย วิเสสน ของ ธรรม ๑ สยกตฺตา ใน โหติ ๑ อาชฺยตบต กตฺตฺวาจก ตตฺถ วิเสสน ของ
อมตฺตมฺเม ๑ ภินฺนธาร ใน อาทิ วิกตฺกตฺตา ใน โหติ อิทํ วิเสสน ของ ปฎิปาโมชช ๑ สยกตฺตา ใน
โหติ ๑ อาชฺยตบต กตฺตฺวาจก (ตตฺถ วิเสสน ของ อมตฺตมฺเม) ๑ ภินฺนธาร ใน ปุพฺพภูจฺจานํ ๑
วิกตฺกตฺตา ใน โหติ ตตฺถ อมตฺตมฺเม อัย อาทิ โหติ วิวริย ใน (ตตฺถ อมตฺตมฺเม) อิทํ ปุพฺพภูจฺจานํ โหติ
๑ วิวณฺณ อิติ ศัพท์ สรูป ใน อตฺโถ ๑ ลิงคตฺถ ๑

อิธ ปณฺณสฺส สรูป ใน อิติ ๑ ศัพท์ สรูป ใน ปททวยสฺส ๑ สามีสัมพันธ ใน อตฺโถ
อิมสฺมิ วิเสสน ของ สาสเน ๑ ภินฺนธาร ใน ปณฺชิตภิกฺษุโน ๑ สมฺปทาน ใน ภวติ อิติ ศัพท์ สรูป
ใน อตฺโถ ๑ ลิงคตฺถ ๑

อิทานิ กาลสฺสคฺคฺมึ ใน อาห ภควา สยกตฺตา ใน อาห ๑ อาชฺยตบต กตฺตฺวาจก
ตํ กัฏฐิ วุตฺตํ กัฏฐิ วิเสสน ของ ปุพฺพภูจฺจานํ ๑ อุกฤษฏ์ ใน ทสฺเสนโต อาทิ สรูป ใน อิติ ๑ ศัพท์
อาการ ใน วุตฺตํ ทสฺเสนโต อุกฤษฏ์กิริยา ของ ภควา อินฺทฺริยคฺคฺติ สรูป ใน อิติ ๑ ศัพท์ สรูป ใน
อาทิ วจฺนํ อาทิ วิเสสน ของ วจฺนํ ๑ อุกฤษฏ์ ใน อาห ๑ หิ ศัพท์ ทพฺหิกรณฺชิตก จดฺปาริสฺสุทฺธิสฺสํ
สยกตฺตา ใน โหติ ๑ อาชฺยตบต กตฺตฺวาจก นาม ศัพท์ สลฺลาชิตก เข้ากับ ปุพฺพภูจฺจานํ ๑

วิกติกฤตา ใน โหติ ฯ ตตุล วิเสสน ของ คากาย์ ฯ ภินนาธาร ใน อินุทริยคฤติ ฯ สรูป ใน อิติ ฯ ศัพท์ สลญาชตก เข้ากับ อินุทริยคฤติ อินุทริยสัวโร ลิงคตุล ฯ

สนคฤจิ สรูป ใน อิติ ฯ ศัพท์ สลญาชตก เข้ากับ สนคฤจิ จตุปจยสนโตโส ลิงคตุล ฯ ปจยสนนิสตีต วิเสสน ของ สี่ล อาชิวปาริสูทธิ กี้ตี สี่ล กี้ตี อวตุตคมม ใน กถิต ภาควตา อนภิตกตุตา ใน กถิต ฯ กิตบท กมมวาก เตน วิเสสน ของ ปแทน ฯ กรณ ใน กถิต เอว ศัพท์ อวารณ เข้ากับ จ ฯ สองศัพท์ ปทสมุจยตุล เข้ากับ อาชิวปาริสูทธิ และ ปจยสนนิสตีต สี่ล ฯ ปาริปรีการิตา วตุตคมม ใน กถิตา ภาควตา อนภิตกตุตา ใน กถิตา ฯ กิตบท กมมวาก

ปาฏิโมกเข สรูป ใน อิติ ฯ ศัพท์ สรูป ใน ปแทน ฯ กรณ ใน กถิตา ปาฏิโมกขสงขาเต วิเสสน ของ เขฏจกสี่เล ฯ ภินนาธาร ใน ปาริปรีการิตา ฯ (จบแก้ง)

มิตเต ฆสสุ กถยาณ สรูป ใน อิติ ฯ ศัพท์ สรูป ใน คากาปาทสสุ ฯ สามีสมพนธ ใน อตุโถ ตวั สยกตุตา ใน ฆสสุ และ เสวสสุ ฯ อาขยาตบท กตุตวาก วิสสุฏจกมมนเต วิเสสน ของ อปปฏิรูปสหาเย ฯ อวตุตคมม ใน วขเขตวา ฯ ปุพุกกาลกิริยา ใน ฆสสุ และ เสวสสุ สารชีวิตตาย เหตุ ใน สุตธาชีเว ฯ วิเสสน ของ กถยามมิตเต ชงมพล อวตุตคมม ใน นิสตาย ฯ ปุพุกกาลกิริยา ใน ชีวิตกปนาย ฯ เหตุ ใน อกุกสี่เต ฯ วิเสสน ของ กถยามมิตเต ฯ อวตุตคมม ใน ฆสสุ และ เสวสสุ ฆสสุ วิวริย ใน เสวสสุ ฯ วิวรรณ อิติ ศัพท์ สรูป ใน อตุโถ ฯ ลิงคตุล ฯ

ปฏิสนธารวตุต สรูป ใน อิติ ฯ ศัพท์ สรูป ใน คากาปาทสสุ ฯ สามีสมพนธ ใน อตุโถ ภิกขุ สยกตุตา ใน อสสุ และ ภาเวย ฯ อาขยาตบท กตุตวาก อามิสปฏิสนธาเรน กี้ตี ธมมปฏิสนธาเรน กี้ตี กรณ ใน สมปนฺน- จ สองศัพท์ ปทสมุจยตุล เข้ากับ อามิสปฏิสนธาเรน และ ธมมปฏิสนธาเรน สมปนฺนวตุตตาย เหตุ ใน ปฏิสนธารวตุต อสสุ วิกติกฤตา ใน อสสุ ปฏิสนธารการโก วิกติกฤตา ใน ภาเวย ปฏิสนธารวตุต อสสุ วิวริย ใน ปฏิสนธารการโก ภาเวย ฯ วิวรรณ อิติ ศัพท์ สรูป ใน อตุโถ ฯ ลิงคตุล ฯ

อาจารย์กุสโล สรูป ใน อิติ ฯ ศัพท์ สรูป ใน ปทสสุ ฯ สามีสมพนธ ใน อตุโถ อาจารย์ วิเสสลาภี ของ สี่ล ปี ศัพท์ อเปกขตุล เข้ากับ สี่ล ฯ ลิงคตุล อาจารย์ วิเสสลาภี ของ วตุตปปฏิวตุต ปี ศัพท์ อเปกขตุล เข้ากับ วตุตปปฏิวตุต ฯ ลิงคตุล ภิกขุ สยกตุตา ใน สียา และ ภาเวย ฯ อาขยาตบท กตุตวาก ตตุล สองบท วิเสสน ของ อาจารย์ ฯ ภินนาธาร ใน กุสโล และ เจโก

กุสโล วิกติกตฺตา ใน สียา เจโก วิกติกตฺตา ใน ภเวยฺย ตตฺถ อจาเร กุสโล สียา วิวริย ใน ตตฺถ อจาเร เจโก ภเวยฺย ๆ วิวณฺณ อิติ ศัพท์ สรูป ใน อตฺโถ ๆ ลิงคตฺถ ฯ

ตโต ปาโมชฺชพฺโถ สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ สรูป ใน คาถาปาทสฺส ๆ สามีสมฺพณฺ ใน อตฺโถ ตฺวํ สยกตฺตา ใน กริสฺสตี ๆ อาชฺยาตบฺท กตฺตฺวาจก ตโต กิตฺตี ปฏิสฺนณารวุตฺติโต กิตฺตี อจาโรสฺสลโต กิตฺตี เหตุ ใน อุปฺปนฺเนน จ สองศัพท์ ปทสมฺจุจยตฺถ เข้ากับ ปฏิสฺนณารวุตฺติโตแล ละ อจาโรสฺสลโต ตโต วิวริย ใน ปฏิสฺนณารวุตฺติโต จ อจาโรสฺสลโต จ ๆ วิวณฺณ อุปฺปนฺเนนวิ เสสน ของ รมฺมปาโมชฺเชน ๆ เหตุ ใน ปาโมชฺชพฺโถ ๆ วิกติกตฺตา ใน หุตฺวา ๆ สมานกาลกิริยา ใน กริสฺสตี อปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้ากับ สกฺลสฺส ๆ วิเสสน ของ วมฺมทุกฺขสฺส ๆ สามีสมฺพณฺ ใน อนฺตํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน กริสฺสตี อิติ ศัพท์ สรูป ใน อตฺโถ ๆ ลิงคตฺถ ฯ

เอกเมกํ วิเสสน ของ ภิกฺขุสฺตํ ๆ ปกติกตฺตา ใน อพฺภุคฺคณฺตฺวา ๆ กิริยาปธานนัย เหวํ ศัพท์ กิริยาวิเสสน ใน เทสิตาสฺส สตฺถารา อนภินฺทิกตฺตา ใน เทสิตาสฺส ๆ กิตฺตี อิมาสฺส กิตฺตี วิเสสน ของ คาถาสฺส ๆ นิทฺธารณฺ ใน เอกเมกิสฺส คาถาย เอกเมกิสฺสา วิเสสน ของ คาถาย ๆ นิทฺธารณฺนัย และ สามีสมฺพณฺ ใน ปรีโยसानเณ ๆ กาลสฺตตฺตมฺมี ใน ปตฺวา เหว ศัพท์ อวฺธารณฺ เข้ากับ นิสินฺนนิสินฺนญฺจानเณ ๆ อาธาร ใน ปตฺวา ปฏิสฺมภินฺทาทิ สหตฺถตฺติยา เข้ากับ สห ๆ ศัพท์ ทพฺพสมฺวาย ใน อรหตฺตํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน ปตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อพฺภุคฺคณฺตฺวา เวหาสํ สมปาปฺณียกมฺม ใน อพฺภุคฺคณฺตฺวา ปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้ากับ สพฺเพ ๆ กิตฺตี เต กิตฺตี วิเสสน ของ ภิกฺขุ ๆ สยกตฺตา ใน วนฺทิสฺสุ ๆ อาชฺยาตบฺท กตฺตฺวาจก เหว ศัพท์ อวฺธารณฺ เข้ากับ อากาเสนฺ ๆ ตฺติยาวิเสสน ใน อติภฺกมิตฺวา วิสโยชนสฺตีกํ วิเสสน ของ กนฺตารํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน อติภฺกมิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วนฺณณฺดา ตถาคตฺสฺส สามีสมฺพณฺ ใน สรีรํ สุวณฺณวณฺณํ วิเสสน ของ สรีรํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน วนฺณณฺดา ๆ อพฺภนฺตรกิริยา ของ ภิกฺขุ ปาเท อวุตฺตกมฺม ใน วนฺทิสฺสุ อิติ ศัพท์ สมปาปนฺน ฯ

สมพฺพทฺถภิกฺขุขุคฺคฺตฺถ สยกตฺตา ใน นิฏฺฐิตํ ๆ

กิตฺตบฺท กตฺตฺวาจก ฯ

ปลงจสตภิกขุ วตถุ

ปลงจสตภิกขุวตถุ วุตตกมฺม ใน วุจฺเจเต

มยา อนภิตกตฺตา ใน วุจฺเจเต ๆ อาขยาตบพ กมฺมวาจก ฯ

.....

สตฺถา สยกตฺตา ใน กเถสิ ๆ อาขยาตบพ กตฺตฺวาจก **วสฺสิกา วิย ปุปฺพานิ** สฺรูป ใน
อิตฺติ ๆ ศัพฺพํ อาทยตฺถ ใน อิมํ ฐมฺมเทสนํ อิมํ วิเสสน ของ ฐมฺมเทสนํ ๆ อวุตตกมฺม ใน
กเถสิ เขตฺวเน วิสยาธาร ใน วิหรนฺโต ๆ อพฺภนฺตรกิริยา ของ สตฺถา ปลงจสเต วิเสสน ของ
ภิกขุ ๆ อวุตตกมฺม ใน อารพฺภ ๆ สมานกาลกิริยา ใน กเถสิ ฯ

กิริ ศัพฺพํ อนุสฺสวณฺตถ เต วิเสสน ของ ภิกขุ ๆ สยกตฺตา ใน วายมึสุ ๆ อาขยาตบพ
กตฺตฺวาจก สตฺถุ สามึสมฺพนฺธ ใน สนฺติเก ๆ วิสยาธาร ใน คเหตุวา กมฺมฐาณํ อวุตตกมฺม ใน
คเหตุวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน กโรนฺตา อรญฺเณ อาธาร ใน กโรนฺตา สมณฐมฺมํ อวุตตกมฺม ใน
กโรนฺตา ๆ อพฺภนฺตรกิริยา ของ ภิกขุ ว ศัพฺพํ อวธารณ เข้กัปป ปาโต ๆ กาลสตฺตมึ ใน ปุปฺพิตานิ
สํยํ กาลสตฺตมึ ใน มุจฺจนฺตานิ วนฺณฺโต อปาทาน ใน มุจฺจนฺตานิ ปุปฺพิตานิ กัถึ มุจฺจนฺตานิ กัถึ
วิเสสน ของ วสฺสิกปุปฺพานิ ๆ อวุตตกมฺม ใน ทิสฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วายมึสุ มยํ สยกตฺตา
ใน มุจฺจิสฺสามิ ๆ อาขยาตบพ กตฺตฺวาจก ปุปฺพานํ ภาวาทิสฺมฺพนฺธ มุจฺจนฺโต วนฺณฺเทหิ อปาทาน
ใน มุจฺจนฺโต ๆ อปาทาน ใน ปจฺมตรํ ๆ กิริยาวิเสสน ใน มุจฺจิสฺสามิ ราคาทึหิ วิเสสน ของ กิเลเสหิ
ๆ อปาทาน ใน มุจฺจิสฺสามิ อิตฺติ ศัพฺพํ สฺรูป ใน อาสาย ๆ กรณ ใน วายมึสุ ฯ

สตฺถา สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขยาตบพ กตฺตฺวาจก เต วิเสสน ของ ภิกขุ ๆ อวุตตกมฺม
ใน โอลิเกตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วตฺวา ภิกขเว อาลปน นาม ศัพฺพํ สลฺยาไซตก เข้กัปป
ภิกขุณา ๆ อนภิตกตฺตา ใน วายมิตพฺพํ ๆ กิตฺตบพ ภาววาจก วนฺณฺโต อปาทาน ใน มุจฺจนก-
มุจฺจนกปุปฺเพน อูปมาวิเสสน ของ ภิกขุณา วิย ศัพฺพํ อูปมาไซตก เข้กัปป วนฺณฺโต มุจฺจนกปุปฺเพน
วนฺณฺตฺทุกฺขโต อปาทาน ใน มุจฺจิจฺจุ ๆ ตุมฺตถสมฺปทาน ใน วายมิตพฺพํ เอว ศัพฺพํ อวธารณ เข้กัปป
วายมิตพฺพํ อิตฺติ ศัพฺพํ อาการ ใน วตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน นิสินฺโน คนฺธกฺกุญฺญิ วิสยาธาร ใน
นิสินฺโน ว ศัพฺพํ อวธารณ เข้กัปป นิสินฺโน ๆ วิเสสน ของ สตฺถา อาโลกํ อวุตตกมฺม ใน ฝริตฺวา

ๆ ปุ่พพกาลกิรียา ใน อาห อิมั วิเสสน ของ คาลั อวุดตกมม ใน อาห
วสสิกา สยกตดา ใน ปมฺลจติ ๆ อาขยาตบท กตตุวจาก วิย ศัพท
อุปมาโชตค มชฺชวานิ วิเสสน ของ ปุ่พพานิ ๆ อวุดตกมม ใน ปมฺลจติ
ภิกขุโว อาลปน ตุมฺเห สยกตดา ใน วิปฺปมฺลเจด ๆ อาขยาตบท
กตตุวจาก เอวํ ศัพท อุปเมยฺยโชตค รากั กัตี โทสั กัตี อวุดตกมม ใน
วิปฺปมฺลเจด จ สองศัพท ปทวิกปฺปตฺถ เข้ากัป รากั และ โทสั อิติ
ศัพท สรฺูป ใน อิมั คาลั

ตตฺถ วิเสสน ของ คาลายั ๆ ภินฺนาธาร ใน วสสิกา ๆ สรฺูป ใน อิติ ๆ ศัพท สลฺลาโชตค
เข้ากัป วสสิกา สฺมณา ลิงคตฺถ ๑

มชฺชวานิ สรฺูป ใน อิติ ๆ ศัพท สรฺูป ใน ปทสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน อตุโถ มิลาตานิ
วิเสสน ของ ปุ่พพานิ อิติ ศัพท สรฺูป ใน อตุโถ ๆ ลิงคตฺถ ๑

อิทํ วิเสสน ของ อตุลฺรูป ๆ สยกตดา ใน โหติ ๆ อาขยาตบท กตตุวจาก วุดตํ วิกติกตดา ใน
น โหติ วสสิกา สยกตดา ใน มฺลจติ และ วิสฺสชฺเชติ ๆ อาขยาตบท กตตุวจาก ยถา ศัพทอุป
ปมาโชตค หียโย กาลสฺตตฺถมิ ใน ปุ่พพิต- ปุ่พพิตปุ่พพานิ อวุดตกมม ใน มฺลจติ ปุ่พทิวเส กาลสฺตตฺถมิ ใน
น ปุ่พราณญฺตานิ ๆ วิเสสน ของ ปุ่พพิตปุ่พพานิ วณฺฺโถ อปาทาน ใน วิสฺสชฺเชติ หียโย ปุ่พพิตปุ่พพานิ
ปุ่พทิวเส ปุ่พราณญฺตานิ มฺลจติ วิวริย ใน วณฺฺโถ วิสฺสชฺเชติ ๆ วิวรณ ปิ ศัพท อเปกฺขตฺถ เข้ากัป
ตุมฺเห ๆ สยกตดา ใน วิปฺปมฺลเจด ๆ อาขยาตบท กตตุวจาก เอวํ ศัพท อุปเมยฺยโชตค รากาทย
วิเสสน ของ โทเสฯ อวุดตกมม ใน วิปฺปมฺลเจด อิติ ศัพท สรฺูป ใน อิทํ อตุลฺรูป ๑

เทสนาวสาเน กาลสฺตตฺถมิ ใน ปติฏฺฐหีสฺสุ ปิ ศัพท อเปกฺขตฺถ เข้ากัป สพฺเพ ๆ วิเสสน
ของ ภิกขุ ๆ สยกตดา ใน ปติฏฺฐหีสฺสุ ๆ อาขยาตบท กตตุวจาก อรหฺตเต อาธาร ใน
ปติฏฺฐหีสฺสุ อิติ ศัพท สฺมาปฺนณ ๑

ปฺลยจสคภิกขุวคฺคฺล สยกตดา ใน นิฏฺฐิตํ ๆ

กิตบท กตตุวจาก ๑

อิทั วิเสสน ของ สยน์ ๆ สยกตฺตา ใน โหติ ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก น ศัพฺทํ ปฏฺิเสธนตฺถ
ใน ชาตฺยา และ โคตฺตสฺส ๆ สมฺปทาน ใน ปฏฺิรูปํ วา สองศัพฺทํ ปทวิกปฺปตฺถ
เข้ากับ ชาตฺยา และ โคตฺตสฺส ปฏฺิรูปํ วิกตฺิกตฺตา ใน โหติ อิติ ศัพฺทํ อาการ ใน จินฺเตตฺวา ๆ
ปฺพุพฺพกาลกิริยา ใน นิปฺชชนฺติ ปฺน ศัพฺทํ กิริยาวิเสสน ใน นิปฺชชนฺติ สตฺตาหํ อจฺจนตฺสโยค ใน
นิปฺชชนฺติ นิราหारा วิกตฺิกตฺตา ใน หุตฺวา ๆ สมานกาลกิริยา ใน นิปฺชชนฺติ

ปฺน ศัพฺทํ ปกฺขนฺตรโชนก วิปฺปกฺกิลฺณภาเว ลกฺขณ ใน อสฺติ ๆ ลกฺขณกิริยา จุณฺณานํ
ภาวาทิสฺมพฺนฺธ ใน -ภาเว อิทั วิเสสน ของ สยน์ ๆ สยกตฺตา ใน โหติ ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก
เต สามีสฺมพฺนฺธ ใน ชาตฺโคตฺตานํ ๆ สมฺปทาน ใน อนฺจฺจวัก ๆ วิกตฺิกตฺตา ใน โหติ อิติ ศัพฺทํ อาการ
ใน จินฺเตตฺวา ๆ ปฺพุพฺพกาลกิริยา ใน นิกฺขมิตฺวา อาสยา อปาทาน ใน นิกฺขมิตฺวา ๆ ปฺพุพฺพกาลกิริยา
ใน วิชฺฆมิตฺวา ๆ ปฺพุพฺพกาลกิริยา ใน อนฺวิโลเกตฺวา ทิสฺวา อวฺตุตฺตมฺม ใน อนฺวิโลเกตฺวา ๆ
ปฺพุพฺพกาลกิริยา ใน นทิตฺวา ติกฺขตฺตํ กิตฺตี สีนฺทา กิตฺตี กิริยาวิเสสน ใน นทิตฺวา ๆ ปฺพุพฺพกาลกิริยา
ใน ปกฺกมฺนฺติ โคจฺราย สมฺปทาน ใน ปกฺกมฺนฺติ อัย วิเสสน ของ ภิกฺขุ ๆ สยกตฺตา ใน อาคโธ
ๆ กิตฺบถ กตฺตฺวาจก เอรฺรูปาย วิเสสน ของ สีนฺโยนฺยา ๆ อปาทาน ใน อาคโธ ๕

ภิกฺขุ สยกตฺตา ใน อโรเจสฺสุ ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก ตฺสฺส วิเสสน ของ เณรฺสฺส ๆ
สามีสฺมพฺนฺธ ใน ภายสฺมาจาร์ ๆ อวฺตุตฺตมฺม ใน ทิสฺวา ๆ ปฺพุพฺพกาลกิริยา ใน อโรเจสฺสุ สตฺถ
สมฺปทาน ใน อโรเจสฺสุ ภาเว อาลปฺน สนฺตกายตฺตฺเรสฺสทิสฺส วิเสสน ของ ภิกฺขุ ๆ สยกตฺตา ใน
โหติ ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก น ศัพฺทํ ปฏฺิเสธ ใน ทิฏฺฐปฺพุโพ โน อนภฺิหิตกตฺตา ใน ทิฏฺฐ-
ทิฏฺฐปฺพุโพ วิกตฺิกตฺตา ใน หติ หิ ศัพฺทํ เหตุโชนก หตฺถจฺจนํ กิตฺตี ปาทจฺจนํ กิตฺตี ภายวิชฺฆมิตฺตา กิตฺตี
สยกตฺตา ใน นตฺถิ ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก อิมสฺส วิเสสน ของ เณรฺสฺส ๆ สามีสฺมพฺนฺธ ใน
หตฺถจฺจนํ ปาทจฺจนํ และ ภายวิชฺฆมิตฺตา นิสฺสินฺนฺฐานเ อาธาร ใน นตฺถิ วา สามศัพฺทํ ปทวิกปฺปตฺถ
เข้ากับ หตฺถจฺจนํ ปาทจฺจนํ และ ภายวิชฺฆมิตฺตา อิติ ศัพฺทํ อาการ ใน อโรเจสฺสุ ๕

สตฺถา สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก ตํ วิเสสน ของ ปวตฺตี ๆ อวฺตุตฺตมฺม

ใน สุตวา ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน วตฺวา

ภิกฺขเว อาลปน นาม ศัพท์ สลฺยาชตฺก เข้กัฏฺ ภิกฺขุณา ๆ อนภิตฺกตฺตา ใน ภวิตพฺพ
ๆ กิตฺตท ภาววาทก สนฺตกายตฺเตเรณ อุปฺมาวิเสสน ของ ภิกฺขุณา วิย ศัพท์ อุปฺมาชตฺก เข้กัฏฺ
สนฺตกายตฺเตเรณ กายาทิหิ วิเสสน ของ ทฺวารเหติ ๆ ตติยวิเสสน ใน อุปฺสนฺเตน เอว ศัพท์
อวธารณ เข้กัฏฺ อุปฺสนฺเตน ๆ วิกตฺกตฺตา ใน ภวิตพฺพ อิติ ศัพท์ อาการ ใน วตฺวา ๆ ปุพพกาลกิริยา
ใน อาห อิมํ วิเสสน ของ คาลํ ๆ อวตฺตกมฺม ใน อาห

สนฺตกาโย ก็ดี สนฺตวาโจ ก็ดี สนฺตมโน ก็ดี สุตฺมาหิตฺโต ก็ดี วนฺตโลกามิสฺโส
ก็ดี วิเสสน ของ ภิกฺขุ ๆ อวตฺตกมฺม ใน วุจฺจติ มยา อนภิตฺกตฺตา
ใน วุจฺจติ ๆ อาขฺยาดตฺตท กตฺตฺวาจก อุปฺสนฺโต สฺรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์
อาการ ใน วุจฺจติ อิติ ศัพท์ สฺรูป ใน อิมํ คาลํ ฯ

ตตฺถ วิเสสน ของ ปทฺเสสุ ๆ นิทฺธารณ ใน ปทฺสส **สนฺตกาโย** สฺรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์
อาทยตฺถ ใน ปทฺสส ๆ นิทฺธารณีย และ สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺถโถ

ภิกฺขุ วตฺตกมฺม ใน วุจฺจติ ภควตา อนภิตฺกตฺตา ใน วุจฺจติ ๆ อาขฺยาดตฺตท กมฺมวาทก
ปาดมฺติปาดมฺทินํ วิเสสน ของ กายทฺวจฺจิตานํ ๆ ภาวาทิสมฺพนฺธ ใน อภาเวน ๆ เหตุ ใน สนฺตกาโย
มุสวาทมฺทินํ วิเสสน ของ วจฺจิทฺวจฺจิตานํ ๆ ภาวาทิสมฺพนฺธ ใน อภาเวน ๆ เหตุ ใน สนฺตวาโจ
อภิขฺฌมฺทินํ วิเสสน ของ มโนทฺวจฺจิตานํ ๆ ภาวาทิสมฺพนฺธ ใน อภาเวน ๆ เหตุ ใน สนฺตมโน

ปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้กัฏฺ ตินฺณํ กายาทิหิ ก็ดี ตินฺณํ ก็ดี วิเสสน ของ ทฺวารานํ ๆ
ภาวาทิสมฺพนฺธ สมหิตตฺตฺตา สฺฐจฺจ กิริยวิเสสน ใน สมหิต- สมหิตตฺตฺตา เหตุ ใน สุตฺมาหิตฺโต
จตฺตฺติ วิเสสน ของ มคฺเคหิ ๆ กรณ ใน วนฺต- โลกามิสฺส ภาวาทิสมฺพนฺธ วนฺตตฺตย ๆ เหตุ
ใน วนฺตโลกามิสฺส สนฺตกาโย ก็ดี สนฺตวาโจ ก็ดี สนฺตมโน ก็ดี สุตฺมาหิตฺโต ก็ดี วนฺตโลกามิสฺส ก็ดี
วิเสสน ของ ภิกฺขุ อพฺภนฺตเร พฺยาปิการฺธา ใน กิลฺเสานํ ราคาทิหิ วิเสสน ของ กิลฺเสานํ ๆ
ภาวาทิสมฺพนฺธ อุปฺสนฺตตฺตย ๆ เหตุ ใน อุปฺสนฺโต ๆ สมภวาน ใน วุจฺจติ อิติ ศัพท์ สฺรูป ใน
อตฺถโถ ๆ ลิงฺคตฺถ ฯ (จบเก็ง)

เทศนาวสานเ กาลสตุตมี ใน ปติฏฐหิ เถโร สยกตุตา ใน ปติฏฐ□หิ ๆ อาขุยาตบห
กตุตุวาก อรหตุเต อาธาร ใน ปติฏฐ□หิ เทศนา สยกตุตา ใน อโหสิ ๆ อาขุยาตบห
กตุตุวาก ปี ศัพท อเปกขตุถ เข้ากั๊บ สมปตุตานัน ๆ วิเสสน ของ ชนนานัน ๆ สมปทาน ใน
อโหสิ สาสตุถิกา วิกตีกตุตา ใน อโหสิ อิติ ศัพท สมานน ๆ

สนคทายตุเถรวตุตุ สยกตุตา ใน นิฏฐิตัน ๆ

กิตบห กตุตุวาก ๆ

นงคณภูฏเดระ วตุถ

นงคณภูฏเดระวตุถ วตุถกมม ใน วุจเต

มยา อนภิตกตดา ใน วุจเต ๆ อาขยาตบท กมมวาก ฯ

.....

สตถา สยกตดา ใน กเถสิ ฯ อาขยาตบท กตตุวาก **อตุตนา โจทยตุตนา** สรูป ใน
อติ ฯ ศัพท อาทยตุถ ใน อิม ฐมมเทสน อิม วิเสสน ของ ฐมมเทสน ฯ อวตุตกมม ใน กเถสิ
เชตวเน วิสยาธาร ใน วิหรนโต ฯ อพภนุตรกิริยา ของ สตถา นงคณภูฏเดระ อวตุตกมม ใน
อารพท ฯ สมานกาลกิริยา ใน กเถสิ ฯ

กิริ ศัพท อนุสฺสวณตุถ เอโก วิเสสน ของ ทุกคตมณฺสฺส ฯ สยกตดา ใน ชีวติ ฯ อาขยาตบท
กตตุวาก ปเรตฺ วิเสสน ของ ชนานํ ฯ สมปทาน ใน กตฺวา ภตฺติ อวตุตกมม ใน กตฺวา ฯ
ปฺพุพกาลกิริยา ใน ชีวติ ฯ เอโก วิเสสน ของ ภิกฺขุ ฯ สยกตดา ใน อาท อาขยาตบท กตตุวาก
ตํ กิตฺติ ปิไลตฺกขณฺฑนินฺวตุถ กิตฺติ คจฺจนตํ กิตฺติ วิเสสน ของ ทุกคตมณฺสฺส ฯ อวตุตกมม ใน ทิสฺวา นงคณ
อวตุตกมม ใน อุกฺขิปิตฺวา ฯ ปฺพุพกาลกิริยา ใน คจฺจนตํ ทิสฺวา ปฺพุพกาลกิริยา ใน อาท เอวํ ศัพท
กิริยาวิเสสน ใน อาท ปน ศัพท วากฺยารมฺภ ปฺพุพชิตฺตุ ตุมตฺถกตดา ใน โหติ ฯ อาขยาตบท
กตตุวาก กิ ศัพท ปุจฺจนตุถ เต อนภิตกตดา ใน ปฺพุพชิตฺตุ เอวํ ศัพท กิริยาวิเสสน ใน ชีวนโต ฯ
อปาทาน ใน วรํ น ศัพท ปฏฺิเสธนตุถ วรํ วิกตฺกตดา ใน โหติ อติ ศัพท สรูป ใน เอวํ ฯ

ทุกคตมณฺสฺส สยกตดา ใน ปุจฺฉิ ฯ อาขยาตบท กตตุวาก ฆนฺเต อาลปน โภ เหตุกตดา
ใน ปฺพุพพาเชสฺสติ ฯ อาขยาตบท เหตุกตตุวาก มํ การิตกมม ใน ปฺพุพพาเชสฺสติ เอวํ ศัพท
กิริยาวิเสสน ใน ชีวนตํ ฯ วิเสสน ของ มํ อติ ศัพท อาการ ใน ปุจฺฉิ ฯ

เถโร สยกตดา ใน อาท ฯ อาขยาตบท กตตุวาก สเจ ศัพท ปริกฺกปฺปตฺถ ตฺวํ สยกตดา
ใน ปฺพุพชิสฺสติ ฯ อาขยาตบท กตตุวาก อหํ เหตุกตดา ใน ปฺพุพพาเชสฺสสามิ ฯ อาขยาตบท
กตตุวาก ตํ การิตกมม ใน ปฺพุพพาเชสฺสสามิ อติ ศัพท อาการ ใน อาท ฯ

ทุกคตมนุสฺสํ สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก ภนฺเต อาลปนฺ สาสฺว ลิงฺคตฺถ สเจ ศัพท์ ปริกปฺปตฺถ ตุมฺเห สยกตฺตา ใน ปพฺพาเชสฺสสฺส ๆ อาขยาตบถ เหตุกตฺตฺวาจก มํ การิตกมฺม ใน ปพฺพาเชสฺสสฺส อหํ สยกตฺตา ใน ปพฺพาเชสฺสสฺสํ ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาห ๆ

อถ กาลสฺสตฺตมึ ใน จปาเปตี เถโร เหตุกตฺตา ใน จปาเปตี ทุกคตมนุสฺสํ การิตกมฺม ใน จปาเปตี ๆ อาขยาตบถ เหตุกตฺตฺวาจก นํ วิเสสน ของ ทุกคตมนุสฺสํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน เนตฺวา เชตฺวานํ สมปาปฺณียกมฺม ใน เนตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน นหาเปตฺวา สหตฺถเถน กรณ ใน นหาเปตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน จเปตฺวา มาลเก อารทฺร ใน จเปตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปพฺพาเชตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน จปาเปตี นีวตฺถปปีโลตฺถกขณฺฑเฑน สหตฺถตฺตียา เข้ากัปป สทฺธิ ๆ ศัพท์ ทพฺพสมฺมวาย ใน นจฺจลํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน จปาเปตี เอว ศัพท์ อวธารณ เข้ากัปป มาลกสีมายํ ๆ สมปีธาร ใน รุกฺขสาขาย ๆ อารทฺร ใน จปาเปตี ๆ โส วิเสสน ของ ภิกฺขุ ๆ สยกตฺตา ใน ปลฺลยายิ ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก ปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้ากัปป อุปสมฺบพฺทกาเล ๆ กาลสฺสตฺตมึ ใน ปลฺลยายิ นจฺจลกฺกุฏฺถเถโร สฺรูป ใน อิติ เอว ศัพท์ อวธารณ เข้ากัปป อิติ ๆ ศัพท์ อาการ ใน ปลฺลยายิ ๆ

โส วิเสสน ของ นจฺจลกฺกุฏฺถเถโร ๆ สยกตฺตา ใน โอวทิ ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก พุทฺธานํ สมบฺพทาน ใน อุปฺปนฺ- อุปฺปนฺนลาภสฺสการํ อวุตฺตกมฺม ใน นิสฺสาย ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ชีวนฺโต ๆ อพฺภนฺตฺรกิริยา ของ นจฺจลกฺกุฏฺถเถโร อุกฺกณฺจิตฺวา ปุพฺพกาลกิริยา ใน อสฺสโกนฺโต วิโนเทตฺถ ตฺมตฺถสมบฺพทาน ใน อสฺสโกนฺโต ๆ อพฺภนฺตฺรกิริยา ของ นจฺจลกฺกุฏฺถเถโร อิทานิ กาลสฺสตฺตมึ ใน คมฺมิสฺสสฺสํ อหํ สยกตฺตา ใน คมฺมิสฺสสฺสํ ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก น ศัพท์ ปฺปฏิเสธ ใน สทฺธาเทยฺยานิ วิเสสน ของ กาสายานิ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน ปรฺทิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน คมฺมิสฺสสฺสํ

อิติ ศัพท์ อาการ ใน จินฺเตตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน คนฺตฺวา รุกฺขมฺลํ สมปาปฺณียกมฺม ใน คนฺตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน โอวทิ ว ศัพท์ อวธารณ เข้ากัปป อตฺตนา ๆ กรณ ใน โอวทิ อตฺตานํ อวุตฺตกมฺม ใน โอวทิ อหฺริก กัถิ นิลฺลชฺช กัถิ อาลปนฺ ตฺวํ สยกตฺตา ใน อสิ ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก อิทํ วิเสสน ของ นีวตฺถปปีโลตฺถกขณฺฑเฑน ๆ อวุตฺตกมฺม ใน นีวเสตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วิพฺภมิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน กตฺวา ภตฺตี อวุตฺตกมฺม ใน กตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ชีวฺตุ- ชีวฺตุกาโม วิกตฺติกตฺตา ใน ชาโต ๆ วิกตฺติกตฺตา ใน อสิ อิติ ศัพท์ อาการ ใน โอวทิ ๆ

จิตต์ สยกตฺตา ใน คตฺ ๑ กิตฺตท กตฺตฺวาทฺจ ตสฺส วิเสสน ของ นงฺคฺลกุฏฺตฺเถรฺสส ๑ อนาทฺร ใน โวทฺหนตฺสส ๑ อนาทฺรทฺริยา เอว คฺตฺท กิริยาวิเสสน ใน โวทฺหนตฺสส อตฺตานิ อวฺตฺตกมฺม ใน โวทฺหนตฺสส เอว คฺตฺท อวธาธณ เข้ากัปป โวทฺหนตฺสส ตฺนุภาวํ อวฺตฺตกมฺม ใน คตฺ ๑ โส วิเสสน ของ นงฺคฺลกุฏฺตฺเถโร ๑ สยกตฺตา ใน โวทฺท ๑ อาขยาตฺตท กตฺตฺวาทฺจ นีวตฺติตฺวา ปุพฺพกาลทฺริยา ใน อุกฺกณฺจิตฺวา ปุณ คฺตฺท กิริยาวิเสสน ใน อุกฺกณฺจิตฺวา กติปาหจฺเจน ตติยาวิเสสน ใน อุกฺกณฺจิตฺวา ๑ปุพฺพกาลทฺริยา ใน โวทฺท เอว คฺตฺท อวธาธณ เข้ากัปป ตถ ๑ คฺตฺท กิริยาวิเสสน ใน โวทฺท อตฺตานิ อวฺตฺตกมฺม ใน โวทฺท ๑

จิตต์ สยกตฺตา ใน นีวตฺติตฺ ๑ อาขยาตฺตท กตฺตฺวาทฺจ ปุณ คฺตฺท กิริยาวิเสสน ใน นีวตฺติตฺ อสฺส วิเสสน ของ นงฺคฺลกุฏฺตฺเถรฺสส ๑ สามีสมฺพนฺธ ใน จิตต์ ๑ โส วิเสสน ของ นงฺคฺลกุฏฺตฺเถโร ๑ สยกตฺตา ใน โวทฺท ๑ อาขยาตฺตท กตฺตฺวาทฺจ ว คฺตฺท อวธาธณ เข้ากัปป อิมินา ๑ วิเสสน ของ นีหาธณ ๑ ตติยาวิเสสน ใน โวทฺท อุกฺกณฺจิตฺกาเล กาลสฺตฺตมฺม ใน โวทฺท ตตฺถ วิเสสน ของ จาเน ๑ อาธาร ใน คนฺตฺวา ๑ ปุพฺพกาลทฺริยา ใน โวทฺท อตฺตานิ อวฺตฺตกมฺม ใน โวทฺท ๑

อด กาลสฺตฺตมฺม ใน ปุจฺฉิสฺสุ ภิกฺขุ สยกตฺตา ใน ปุจฺฉิสฺสุ ๑ อาขยาตฺตท กตฺตฺวาทฺจ นํ กิตฺตี อาคจฺจนตฺ กิตฺตี วิเสสน ของ นงฺคฺลกุฏฺตฺเถโร ๑ อวฺตฺตกมฺม ใน ทิสฺวา ตตฺถ วิเสสน ของ จาเน ๑ อาธาร ใน คจฺจนตฺ อภินฺท กิริยาวิเสสน ใน คจฺจนตฺ ทิสฺวา ปุพฺพกาลทฺริยา ใน ปุจฺฉิสฺสุ อาวุโส วิเสสน ของ นงฺคฺลกุฏฺตฺเถโร ๑ อาลปน ตฺวํ สยกตฺตา ใน คจฺฉิสฺ ๑ อาขยาตฺตท กตฺตฺวาทฺจ กสฺมา เหตุ ใน คจฺฉิสฺ เอตฺถ วิเสสน ของ จาเน ๑ อาธาร ใน คจฺฉิสฺ อิติ คฺตฺท อาการ ใน ปุจฺฉิสฺสุ ๑ โส วิเสสน ของ นงฺคฺลกุฏฺตฺเถโร ๑ สยกตฺตา ใน ปาปุณฺนิ ๑ อาขยาตฺตท กตฺตฺวาทฺจ ฆนฺเต อาลปน อหํ สยกตฺตา ใน คจฺฉามิ ๑ อาขยาตฺตท กตฺตฺวาทฺจ อาจฺริยสฺส สามีสมฺพนฺธ ใน สนฺตฺกํ ๑ สมปาปุณฺนิกมฺม ใน คจฺฉามิ อิติ คฺตฺท อาการ ใน วตฺวา ๑ ปุพฺพกาลทฺริยา ใน ปาปุณฺนิ เอว คฺตฺท อวธาธณ เข้ากัปป กติปาหสฺส ๑ สมปทาน ใน ปาปุณฺนิ อรหตฺตํ อวฺตฺตกมฺม ใน ปาปุณฺนิ ๑

ภิกฺขุ สยกตฺตา ใน อาหํสุ ๑ อาขยาตฺตท กตฺตฺวาทฺจ เตน วิเสสน ของ นงฺคฺลกุฏฺตฺเถเรน ๑ สหตฺตตติยา เข้ากัปป สทฺธิ ๑ คฺตฺท ทพฺพสมฺวาเย ใน เกลี ๑ อวฺตฺตกมฺม ใน กโรนฺตา ๑ อพฺภนฺตรทฺริยา ของ ภิกฺขุ อาวุโส วิเสสน ของ นงฺคฺลกุฏฺตฺเถโร ๑ อาลปน วิจฺรณฺมคฺโค สยกตฺตา ใน ชาโต ๑ กิตฺตท กตฺตฺวาทฺจ ตว สามีสมฺพนฺธ ใน วิจฺรณฺมคฺโค อวฺลยฺโซ อูปมาวิกตฺกตฺตา ใน ชาโต วิย

ศัพท อุมมาโชตก เข้ากับ อวลลโช ตวั สยกตฺตา ใน น คจฺฉลิตฺติ น ศัพท ปฏฺิเสธ ใน คจฺฉลิตฺติ ฯ
อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อจฺฉริยสฺส สามีสมฺพนฺธ ใน สนฺตํ ก ๆ สมฺปาปฺณียกมฺม ใน คจฺฉลิตฺติ มลฺลเย
ศัพท สํสยตฺถ อิติ ศัพท อาการ ใน อาหํสุ ฯ

นงฺคลฺกฺกุฏฺเถโร สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ฆนฺเต อาลปน อาม ศัพท
สมฺปฏฺิจฺฉนฺตฺถ เหวํ สจฺจวาทกฺลิ่งคตฺถ มยํ สยกตฺตา ใน อคฺมิมา ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก
สํสฺสคฺเค ลกฺขณฺ ใน สติ ฯ ลกฺขณฺกิริยา ปน ศัพท วิเสสฺโชตก อิทานิ กาลสฺตฺตฺมึ ใน ฉินฺโน สํสฺสคฺโค
อวฺตฺตกมฺม ใน ฉินฺโน ฯ กิตฺบถ กมฺมวาทก โน อนภฺิหิตกตฺตา ใน ฉินฺโน เตน วิเสสน ของ การณ
ฯ เหตุ ใน คจฺฉาม มยํ สยกตฺตา ใน น คจฺฉาม น ศัพท ปฏฺิเสธ ใน คจฺฉาม ฯ อาขุยาตบถ
กตฺตฺวาจก อิติ ศัพท อาการ ใน อาห ฯ

ภิกฺขุ สยกตฺตา ใน อโรเจสุํ ฯ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ตํ วิเสสน ของ วจฺน์ ฯ อวฺตฺตกมฺม
ใน สุตฺวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อโรเจสุํ เอโส วิเสสน ของ นงฺคลฺกฺกุฏฺเถโร ฯ สยกตฺตา ใน
พฺยาคโรติ ฯ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อภฺุตํ วิเสสน ของ วจฺน์ ฯ อวฺตฺตกมฺม ใน วตฺวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา
ใน พฺยาคโรติ อลฺลํ อวฺตฺตกมฺม ใน พฺยาคโรติ อิติ ศัพท อาการ ใน อโรเจสุํ สตฺถุ สมฺปทาน
ใน อโรเจสุํ ตํ วิเสสน ของ อคฺถํ ฯ อวฺตฺตกมฺม ใน อโรเจสุํ ฯ

(แก้ง) สตฺถา สยกตฺตา ใน อภาสิ ฯ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ภิกฺขเว อาลปน อาม ศัพท
สมฺปฏฺิจฺฉนฺตฺถ ปฺตฺโต ฯ สยกตฺตา ใน ปตฺโต ฯ กิตฺบถ กตฺตฺวาจก มม สามีสมฺพนฺธ ใน ปตฺโต ว
ศัพท อวฺธารณ เข้ากับ อตฺตนา ฯ กรณ ใน โจเทตฺวา อตฺตานํ อวฺตฺตกมฺม ใน โจเทตฺวา ฯ
ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปตฺโต ปุพฺพชิตกิจฺจสฺส สามีสมฺพนฺธ ใน มตฺถกํ ฯ อวฺตฺตกมฺม ใน ปตฺโต อิติ
ศัพท อาการ ใน วตฺวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน เทสนฺโต ฐมฺมํ อวฺตฺตกมฺม ใน เทสนฺโต ฯ
อพฺภนฺตรกิริยา ของ สตฺถา อีมา วิเสสน ของ คธา ฯ อวฺตฺตกมฺม ใน อภาสิ

ตวั สยกตฺตา ใน โจทย ฯ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อตฺตนา กรณ ใน
โจทย อตฺตานํ อวฺตฺตกมฺม ใน โจทย ตวั สยกตฺตา ใน ปฏฺิมํส ฯ
อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก เอตํ วิเสสน ของ อตฺตานํ ฯ อวฺตฺตกมฺม ใน

ปฏิมัส อตตนา กรณ ใน ปฏิมัส ภิกขุ อาลปน โส วิเสสน ของ ตั๋ว ๆ
สยกตฺตา ใน วิหาหิสิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อตฺตคฺคฺตฺโต ก็ดี สติมา
ก็ดี วิกตฺกตฺตา ใน หุคฺวา ๆ สมานกาลกิริยา ใน วิหาหิสิ สฺขํ กิริยาวิเสสน
วิหาหิสิ ฯ

อตฺตา สยกตฺตา ใน โหติ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก หิ ศัพฺทํ อวธารณ
เข้ากับ อตฺตา อตฺตโน สามีสมฺพนฺธ ใน นาโถ ๆ วิกตฺกตฺตา ใน โหติ
ว ศัพฺทํ อวธารณ เข้ากับ อตฺตา ๆ สยกตฺตา ใน โหติ ๆ อาขุยาตบถ
กตฺตฺวาจก อตฺตโน สามีสมฺพนฺธ ใน คติ ๆ วิกตฺกตฺตา ใน โหติ ตสฺมา
เหตุ ใน สยม ตั๋ว สยกตฺตา ใน สยม ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก
อตฺตานํ อวุตฺตกมฺม ใน สยม อสฺสํ อวุตฺตกมฺม ใน (สยมฺเนโต) ภาทํ
วิเสสน ของ อสฺสํ สยมฺเนโต วิเสสน ของ วาณิไซ ๆ อุปฺมาลึงคฺตฺถ อิว
ศัพฺทํ อุปฺมาไซตฺก เข้ากับ ภาทํ อสฺสํ สยมฺเนโต วาณิไซ อิติ ศัพฺทํ สฺรูป
ใน อิม่า คาลา ฯ

ตฺตฺถ วิเสสน ของ ปเทศุ ๆ นิทฺธารณ ใน ปทสฺส **โจทยคฺตฺตานํ** สฺรูป ใน อิติ ๆ ศัพฺทํ สฺรูป
ใน ปทสฺส ๆ นิทฺธารณีย และ สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺโถ ตั๋ว สยกตฺตา ใน โจทย และ เหตุคฺตฺตา ใน
สารย โจทย อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก สารย อาขุยาตบถ เหตุคฺตฺตฺวาจก ว ศัพฺทํ อวธารณ เข้ากับ
อตฺตนา ๆ กรณ ใน โจทย และ สารย อตฺตานํ อวุตฺตกมฺม ใน โจทย และ การิตกมฺม ใน สารย
โจทย วิวริย ใน สารย ๆ วิวรณ อิติ ศัพฺทํ สฺรูป ใน อตฺโถ ๆ ลึงคฺตฺถ ฯ

ปฏิมัส สฺรูป ใน อิติ ศัพฺทํ สฺรูป ใน ปทสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺโถ ตั๋ว สยกตฺตา ใน
ปรีวิมฺส ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ว ศัพฺทํ อวธารณ เข้ากับ อตฺตนา ๆ กรณ ใน ปรีวิมฺส อตฺตานํ
อวุตฺตกมฺม ใน ปรีวิมฺส อิติ ศัพฺทํ สฺรูป ใน อตฺโถ ๆ ลึงคฺตฺถ ฯ

โส สฺรูป ใน อิติ ศัพฺทํ อาทยคฺถ ใน ปทสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺโถ ภิกขุ อาลปน โส
วิเสสน ของ ตั๋ว ๆ สยกตฺตา ใน วิหริสฺสฺสิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก เอวํ วิเสสน ของ ภาเว ๆ
ลกฺขณ ใน สนฺเต ๆ ลกฺขณกิริยา ว ศัพฺทํ อวธารณ เข้ากับ อตฺตนา ๆ อนภิทฺกตฺตา ใน คฺคฺต-
คฺคฺตฺตฺตาย เหตุ ใน อตฺตคฺคฺตฺโต อุปฺภูจิตฺสฺสฺติคฺตฺตฺย เหตุ ใน สติม อตฺตคฺคฺตฺโต ก็ดี สติมา ก็ดี วิกตฺกตฺตา

ใน หุคฺวา ๆ สมานกาลกิริยา ใน วิหริสฺสตี สพุพิริยาปเลสุ อธาร ใน วิหริสฺสตี สุขํ กิริยาวิเสสน ใน วิหริสฺสตี อิติ ศัพท์ สรูป ใน อตุโถ ๆ ลิงคตุถ ฯ

นาโถ สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ สรูป ใน ปทสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน อตุโถ อวสฺสโย ก็ดี ปติฏฺฐา ก็ดี วิกติกตุตา ใน โหติ อวสฺสโย วิวริย ใน ปติฏฺฐา ๆ วิวรณ อิติ ศัพท์ สรูป ใน อตุโถ ๆ ลิงคตุถ ฯ (หิ ศัพท์ วากฺยารมภ ปโร วิเสสน ของ ปุคฺคโล ๆ สยกตุตา ใน ภาเวยฺย ๆ อาขุยาตบท กตุตุวจาก โโก วิเสสลาภี ของ ปโร ปุคฺคโล นาโถ วิกติกตุตา ใน ภาเวยฺย) ฯ

ปุคฺคเลน อนภิตกตุตา ใน น สกฺกา น ศัพท์ ปฏิเสธ ใน สกฺกา ๆ กิริยาบท ภาววจาก ยสฺมา กิริยาปรามาส ปรสฺส วิเสสน ของ ปุคฺคลสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน อตุตภาเวฯ อธาร ใน ปติฏฺฐาย ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน สกฺกา กุสลํ อวุตฺตกมฺม ใน กตุวาฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ภาวิตุํ สคฺคปรายเนน วิกติกตุตา ใน ภาวิตุํ ๆ สองบท ตุมตฺถสมฺปทาน ใน สกฺกา มคฺคํ การิตกมฺม ใน ภาเวตุวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ภาวิตุํ สคฺคปรายเนน ก็ดี สจฺจนิกตฺพลเนน ก็ดี วิกติกตุตา ใน ภาวิตุํ วา สองศัพท์ ปทวิกปฺปตฺถ เข้ากับ กุสลํ กตุวา สคฺคปรายเนน (ภาวิตุํ) และ มคฺคํ ภาเวตุวา สจฺจนิกตฺพลเนน ภาวิตุํ ตสฺมา เหตุ ใน โหติ อตุโถ สยกตุตา ใน โหติ ๆ อาขุยาตบท กตุตุวจาก ปุคฺคโล สยกตุตา ใน ภาเวยฺย ๆ อาขุยาตบท กตุตุวจาก โโก ก็ดี ปโร ก็ดี วิเสสน ของ ปุคฺคโล หิ ศัพท์ วจนาลงฺการ นาม ศัพท์ สลฺยาไซตก เข้ากับ โโก นาโถ วิกติกตุตา ใน ภาเวยฺย อิติ ศัพท์ สรูป ใน อตุโถ ฯ

ตสฺมา สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ อาทยตุถ ใน ปทสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน อตุโถ ว ศัพท์ อวธารณ เข้ากับ อตุตา ๆ สยกตุตา ใน โหติ ๆ อาขุยาตบท กตุตุวจาก ยสฺมา กิริยาปรามาส อตุตโน สามีสมฺพนฺธ ใน คติ ปติฏฺฐา และ สรณํ ๆ วิกติกตุตา ใน โหติ คติ วิวริย ใน ปติฏฺฐา ๆ วิวรณ และ วิวริย ใน สรณํ ๆ วิวรณ

ตสฺมา เหตุ ใน สยฺม และ โคปย วาณิไซ สยกตุตา ใน สยฺเมติ และ ปฏฺิษคฺคคติ ๆ อาขุยาตบท กตุตุวจาก ยถา ศัพท์ อุปฺมาไซตก ภาทรํ ก็ดี อสฺสาขานียํ ก็ดี ตํ ก็ดี วิเสสน ของ อสฺสํ ภาทรํ วิวริย ใน อสฺสาขานียํ ๆ วิวรณ อสฺสํ อวุตฺตกมฺม ใน นิสฺสายฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปตฺถยฺนโต ลากํ อวุตฺตกมฺม ใน ปตฺถยฺนโต ๆ อพฺภานฺตรกิริยา ของ วาณิไซ ตสฺส วิเสสน ของ อสฺสสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน วิสฺมญฺจานจาร์ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน ปริจฺฉินฺทิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน นหาเปฺนโต

ทิวสสุ สามีสมพนธ ใน ติกขตุคฺคํ ๆ กิริยาวิเสสน ใน นหาเปโนโต และ โภเชนโต ๆ อพภนฺตรกิริยา
ของ วาณิโช สัมเมติ วิวริย ใน ปฏิชคฺคตติ ๆ วิวรณ

ปี ศัพท์ อเปกขตุถ เข้ากับ ตฺวํ ๆ สยกตฺตา ใน สัมม และ โคปย ๆ อาขยาตบพ กตฺตฺวาจก
เอวํ ศัพท์ อุปเมยฺยชิตก อนุปฺปนฺนสฺส วิเสสน ของ อกฺุสฺสสฺส ๆ ภาวาทิสมพนธ อุปฺปาทำ ๆ
อวุตฺตกมฺม ใน นิวาเรนโต ๆ อพภนฺตรกิริยา ของ ตฺวํ สติสมฺโมเสน เหตุ ใน อุปฺปนํ ๆ วิเสน ของ
อกุสลํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน ปชหนโต ๆ อพภนฺตรกิริยา ของ ตฺวํ อตฺตานํ อวุตฺตกมฺม ใน สัมม และ
โคปย สัมม วิวริย ใน โคปย ๆ วิวรณ ตฺวํ สยกตฺตา ใน อธิคมิสฺสตี ๆ อาขยาตบพ กตฺตฺวาจก เอวํ
วิเสสน ของ ภาเว ๆ ลกฺขณ ใน สนฺเต ๆ ลกฺขณกิริยา ปจฺมชฺฌานํ อวุตฺตกมฺม ใน กตฺวา อาทิ
วิกติกตฺตา ใน กตฺวา ๆ กิริยาวิเสสน ใน อธิคมิสฺสตี โลกียโลกตฺตรวิเสสํ อวุตฺตกมฺม ใน อธิคมิสฺสตี
อิตติ ศัพท์ สรูป ใน อตฺโถ ๆ ลิงคตฺถ ๖ (จบเกิ่ง)

เทศนาวสานे กาลสตุตฺตมึ ใน ปาปฺณิสฺสุ พหุ วิเสสน ของ ชนา ๆ สยกตฺตา ใน
ปาปฺณิสฺสุ ๆ อาขยาตบพ กตฺตฺวาจก โสตาปตฺติผลาทีนึ วิเสสน ของ อริยผลานึ ๆ อวุตฺตกมฺม
ใน ปาปฺณิสฺสุ อิตติ ศัพท์ สมาเป็นน ๖

นงฺคฺลภูคฺคฺเตรวคฺคฺ สยกตฺตา ใน นิฏฺจิตํ ๆ

กิตบพ กตฺตฺวาจก ๖

สตฺถา สยกตฺตา ใน โวทฺธิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ตสฺส วิเสสฺน ของ วกฺกฺลิสฺส ๆ สามีสมฺพฺนฺธ ใน ฌาณปริกปํกํ ๆ อวฺตุตฺตกมฺม ใน อาคเมฺนฺโต ๆ อพฺภนฺตรกิริยา ของ สตฺถา กิณฺจฺ วิเสสฺน ของ วจฺนํ ๆ อวฺตุตฺตกมฺม ใน อวตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ฌตฺวา อิทานิ กาลสตฺตมฺมี ใน คตฺ ฌาณํ สยกตฺตา ใน คตฺ ๆ กิตฺบถ กตฺตฺวาจก อสฺส วิเสสฺน ของ วกฺกฺลิสฺส ๆ สามีสมฺพฺนฺธ ใน ฌาณํ ปริปํกํ อวฺตุตฺตกมฺม ใน คตฺ อิติ ศักฺท อาการ ใน ฌตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ฌตฺวา

วกฺกฺลฺ อาลปนํ กิ วิเสสฺน ของ ปโยชนํ ๆ ลิงฺคตฺถ เต อนภฺทิตกตฺตา ใน ทิฏฺเณ ๆ วิเสสฺน ของ ปุตฺติกาเยน อิมินา วิเสสฺน ของ ปุตฺติกาเยน ๆ กรณ ใน ปโยชนํ วกฺกฺลฺ อาลปนํ โย วิเสสฺน ของ ปุคฺคโล ๆ สยกตฺตา ใน ปสฺสตี ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก โข ศักฺท วจฺนาลงฺการ ฌมฺมํ อวฺตุตฺตกมฺม ใน ปสฺสตี โส วิเสสฺน ของ ปุคฺคโล ๆ สยกตฺตา ใน ปสฺสตี ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก มํ อวฺตุตฺตกมฺม ใน ปสฺสตี โย วิเสสฺน ของ ปุคฺคโล ๆ สยกตฺตา ใน ปสฺสตี ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก มํ อวฺตุตฺตกมฺม ใน ปสฺสตี โส วิเสสฺน ของ ปุคฺคโล ๆ สยกตฺตา ใน ปสฺสตี ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ฌมฺมํ อวฺตุตฺตกมฺม ใน ปสฺสตี อิติ ศักฺท อาการ ใน ฌตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน โวทฺธิ ๆ

โส วิเสสฺน ของ วกฺกฺลฺ ๆ สยกตฺตา ใน สกฺโกติ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก เอวํ ศักฺท กิริยาวิเสสฺน ใน โวทฺธิโต ปิ ศักฺท อเปกฺขตฺถ ฌกัฏฺฐ โวทฺธิโต ๆ วิเสสฺน ของ วกฺกฺลฺ สตฺถุ ฌญฺจิกมฺม ใน ทสฺสนํ ๆ อวฺตุตฺตกมฺม ใน ปหาย ๆ สมานกาลกิริยา ใน คนฺตุํ เอว ศักฺท อวฺธาธณ ฌกัฏฺฐ น ๆ ศักฺท ปฏิเสธนตฺถ อลฺยตฺถ วิเสสฺน ของ ฌาเน ๆ อาธาร ใน คนฺตุํ ๆ ตุมฺตฺถสมฺปทาน ใน สกฺโกติ ๆ

อถ กาลสตฺตมฺมี ใน ปฌาเมติ สตฺถา สยกตฺตา ใน ปฌาเมติ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก นํ วิเสสฺน ของ วกฺกฺลฺี่ ๆ อวฺตุตฺตกมฺม ใน ปฌาเมติ ออยํ วิเสสฺน ของ ภิกฺขุ ๆ สยกตฺตา ใน น พุชฺฉิสฺสตี น ศักฺท ปฏิเสธ ใน พุชฺฉิสฺสตี ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก สํเวคํ อวฺตุตฺตกมฺม ใน อลภิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน พุชฺฉิสฺสตี อิติ ศักฺท อาการ ใน จินฺเตตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน คนฺตฺวา วสฺสุปฺนายิกาย ลกฺขณ ใน อุปกฺกฏฺจาย ๆ ลกฺขณกิริยา ราชคฺทํ สมฺปาปุณฺณิยมฺม ใน คนฺตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปฌาเมติ วสฺสุปฺนายิกาทิวเส กาลสตฺตมฺมี ใน ปฌาเมติ วกฺกฺลฺ อาลปนํ ตวํ สยกตฺตา ใน อเปทฺธิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อิติ ศักฺท อาการ ใน ปฌาเมติ ๆ

โส วิเสสฺน ของ วกฺกฺลฺี่ ๆ สยกตฺตา ใน อภฺริฏฺฐิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก สตฺถา สยกตฺตา

ใน น อลปติ น ศัพท์ ปฏิเสธ ใน อลปติ ๆ อาชญาตบท กตตุวจาก ม อวุตตกมม ใน อลปติ
อติ ศัพท์ อาการ ใน จินเตตวา ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน อสโกโกนโต เตมาส์ อจจนตส์โยค ใน
อสโกโกนโต สตถุ สามีสมนพนุช ใน สมมุเข ๆ อาธาร ใน จาตุ ๆ ตุมตถสมปทาน ใน อสโกโกนโต
ๆ อพภนุตรกิริยา ของ วกกลิ ก็ วิเสสน ของ ปโยชนั ๆ ลิงคตถ มยหุ สมปทาน ใน ปโยชนั ชีวเตน
กรณ ใน ปโยชนั อหุ เหตุคตตวา ใน ปาเตสสามิ ๆ อาชญาตบท เหตุคตตวาจาก ปพพตา อปาทาน
ใน ปาเตสสามิ อตตานัน การิตกมม ใน ปาเตสสามิ อติ ศัพท์ สรูป ใน จินตเนน ๆ กรณ ใน อภิรุหิ
คิซุณญุ สมนปาปณียกมม ใน อภิรุหุ ๆ

สตถา สยกตตวา ใน มุญจิ ๆ อาชญาตบท กตตุวจาก ตสส วิเสสน ของ วกกลิสส ๆ
ภาวาทิสมนพนุช ใน กิลมนภาว ๆ อวุตตกมม ใน ญตวา ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน จินเตตวา

อัย วิเสสน ของ ภิกขุ เหตุคตตวา ใน นาเสยย ๆ อาชญาตบท เหตุคตตวาจาก มม
สามีสมนพนุช ใน สนตिका ๆ อปาทาน ใน อลภนโต อสสาส์ อวุตตกมม ใน อลภนโต ๆ อพภนุตรกิริยา
ของ ภิกขุ มคคผลานัน สามีสมนพนุช ใน อุปนิสสุยั ๆ การิตกมม ใน นาเสยย อติ ศัพท์ อาการ
ใน จินเตตวา ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน มุญจิ อตตานัน อวุตตกมม ใน ทสเสตุ ๆ ตุมตถสมปทาน ใน
มุญจิ โอภาสั อวุตตกมม ใน มุญจิ ๆ

อถ กาลสตตมึ ใน ปหึยิ ปี ศัพท์ อเปกขตถ เข้ากับ ตวามหนโต ๆ วิเสสน ของ โสโก ๆ
สยกตตวา ใน ปหึยิ ๆ อาชญาตบท กตตุวจาก อสส วิเสสน ของ วกกลิสส ๆ ภาวาทิสมนพนุช ใน
โสโก สตถุ สามีสมนพนุช ใน ทิฏฐกาลโต ๆ อปาทาน ใน ปญจาย ๆ กิริยาวิเสสน ใน ปหึยิ ๆ
สตถา สยกตตวา ใน อาห ๆ อาชญาตบท กตตุวจาก สุกขตพากั การิตกมม ใน ปุเรนโต
โอเขน กรณ ใน ปุเรนโต ๆ วิเสสน ของ (เทวตาวิเสส) ๆ อุปมาลิงคตถ วิย ศัพท์ อุปมาไซตถ
เข้ากับ สุกขตพากั โอเขน ปุเรนโต เทวตาวิเสส เทรสส สมปทาน ใน อุปปาเทตุ พลวปปีติปาโมชชั
การิตกมม ใน อุปปาเทตุ ๆ ตุมตถสมปทาน ใน อาห อิมั วิเสสน ของ คาลั ๆ อวุตตกมม ใน อาห
ปาโมชชพพุโล ก็ดี ปสนโน ก็ดี วิเสสน ของ ภิกขุ ๆ สยกตตวา

ใน อธิคจเณ ๆ อาชญาตบท กตตุวจาก พุทฐสาสเน อาธาร ใน ปสนโน
สนตั ก็ดี สงขารูปสมั ก็ดี สุงั ก็ดี วิเสสน ของ ปหุ ๆ อวุตตกมม ใน
อธิคจเณ อติ ศัพท์ สรูป ใน อิมั คาลั ๆ

อตุโธ อวุตตกมฺม ใน เวทิตพฺโพ ปณฺฑิตฺเตน อนภิตฺตคตฺตา ใน เวทิตพฺโพ ๆ กิตฺตบถ กมฺมวาทก
ตสฺส วิเสสฺน ของ คาทวจนฺตสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน อตุโธ

ปาโมชฺชพฺพุโล วิเสสฺน ของ ภิกฺขุ ๆ สยกตฺตา ใน โรเปติ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตวาทก ปี ศัพฺพ
อเปกฺขตฺถ เขากัปฺป ปกฺติยา ๆ ตติยาวิเสสฺน ใน ปาโมชฺชพฺพุโล พุทฺธสฺสเน ภินฺนาธาร ใน ปสฺสทํ
ๆ อวุตตกมฺม ใน โรเปติ โส กัถี ปสนฺโน กัถี วิเสสฺน ของ ภิกฺขุ ๆ สยกตฺตา ใน อธิจฺเจยฺย ๆ
อาขุยาตบถ กตฺตวาทก เอวํ ศัพฺพ กิริยาวิเสสฺน ใน ปสนฺโน พุทฺธสฺสเน อธาร ใน ปสนฺโน สนฺตํ
กัถี สงฺขารูปสมํ กัถี ลทฺธนามํ กัถี วิเสสฺน ของ ปทํ สฺขํ สรฺูป ใน อิติ ๆ ศัพฺพ อาการ ใน ลทฺธ- ปทํ
กัถี นิพฺพานํ กัถี อวุตตกมฺม ใน อธิจฺเจยฺย สนฺตํ ปทํ สงฺขารูปสมํ สฺขนฺติ ลทฺธนามํ วิวริย ใน
นิพฺพานํ ๆ วิวรณ อิติ ศัพฺพ สรฺูป ใน อตุโธ ฯ (จบเก็ง)

จ ปน สองศัพฺพ นิปาทสมฺมท สตฺถา สยกตฺตา ใน อภาสิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตวาทก อิมํ
วิเสสฺน ของ คาลํ ๆ อวุตตกมฺม ใน วตฺวา ๆ ปริโยสานกาลกิริยา ใน ปสาเรตฺวา วกฺกิลิตฺเตรสฺส
สมฺปทาน ใน ปสาเรตฺวา หตฺถํ อวุตตกมฺม ใน ปสาเรตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อภาสิ

วกฺกิลิ อาลปน ตฺวํ สามบถ สยกตฺตา ใน เอหิ มา ภายิ และ

โอลิเกหิ มา ศัพฺพ ปฏฺิเสธ ใน ภายิ เอหิ กัถี ภายิ กัถี โอลิเกหิ กัถี

อาขุยาตบถ กตฺตวาทก ตถาคตฺ อวุตตกมฺม ใน โอลิเกหิ อหํ สยกตฺตา

ใน อุทฺธริสฺสสามิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตวาทก ตํ อวุตตกมฺม ใน อุทฺธริสฺสสามิ

ปงฺเก อธาร ใน สนฺนํ ๆ วิเสสฺน ของ กุณฺชริ์ ๆ อวุตตกมฺม ใน

(อุทฺธรนฺโต ๆ วิเสสฺน ของ หตฺถาจรฺโย) ๆ อุปฺมาลึงฺคตฺถ อิว ศัพฺพ

อุปฺมาโชตฺก เขากัปฺป ปงฺเก สนฺนํ กุณฺชริ์ อุทฺธรนฺโต หตฺถาจรฺโย ฯ

วกฺกิลิ อาลปน ตฺวํ สามบถ สยกตฺตา ใน เอหิ มา ภายิ และ

โอลิเกหิ มา ศัพฺพ ปฏฺิเสธ ใน ภายิ เอหิ กัถี ภายิ กัถี โอลิเกหิ กัถี

อาขุยาตบถ กตฺตวาทก ตถาคตฺ อวุตตกมฺม ใน โอลิเกหิ อหํ สยกตฺตา

ใน อุทฺธริสฺสสามิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตวาทก ตํ อวุตตกมฺม ใน อุทฺธริสฺสสามิ

ราหุคฺคหิตํ วิเสสฺน ของ จนฺทิมํ ๆ อุปฺมาวิเสสฺน ของ ตํ อิว ศัพฺพ

อุปฺมาโชตฺก เขากัปฺป ราหุคฺคหิตํ จนฺทิมํ อิติ ศัพฺพ สรฺูป ใน อิมา คาทา

อิม่า วิเสสน ของ คธา ๑ อวุตตกมฺม ใน อภาสี ๑ โส วิเสสน ของ วกฺกลี ๑ สยกคฺคา
ใน อฏฺฐาสิ ๑ อาขยาคบฺท กตฺตฺวาจก ทสฺพลี อวุตตกมฺม ใน ทิฏฺฐโฆ ๑ กิตฺตบ ทมฺมวาทก เม
อนภิตฺตคฺคา ใน ทิฏฺฐโฆ อวาทนํ อวุตตกมฺม ใน ลหฺธํ มยา อนภิตฺตคฺคา ใน ลหฺธํ ๑ กิตฺตบ
กมฺมวาทก ตฺวํ สยกคฺคา ใน เอหิ ๑ อาขยาคบฺท กตฺตฺวาจก อิติ ศัพท์ สฺรูป ใน อวาทนํ จ
สองศัพท์ วากฺยสมฺมจฺยตฺถ เข้กับ ทสฺพลี เม ทิฏฺฐโฆ และ เอหิตฺติ อวาทนํ ลหฺธํ อิติ สฺรูป ใน
จินฺตเนน ๑ กรณ ใน อุปฺปาเตตฺวา พลวปฺปิตฺติ การิตกมฺม ใน อุปฺปาเตตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน
จินฺเตตฺวา มยา อนภิตฺตคฺคา ใน คนฺตพฺพํ ๑ กิตฺตบ ภาววาทก กุโธ วิเสสน ของ จานโธ ๑
ตฺติยาวิเสสน ใน คนฺตพฺพํ นุ ศัพท์ ปุจฺจนตฺถ โข ศัพท์ วจนาลงฺการ

อิติ ศัพท์ อาการ ใน จินฺเตตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อปฺสฺสนโธ คมนมคฺคํ อวุตตกมฺม
ใน อปฺสฺสนโธ ๑ อพฺภนฺตรกิริยา ของ วกฺกลี ทสฺพลสฺส สามีสมฺพนฺธ ใน สมฺมุเข ๑ กิตฺติ อากาเส
กิตฺติ อาธาร ใน อุปฺปติตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อวชฺชนโธ ปจฺมปาเท ลกฺขณ ใน จิตฺเต ๑
ลกฺขณกิริยา ปุพฺพเต อาธาร ใน จิตฺเต เอว ศัพท์ อวธารณ เข้กับ จิตฺเต สฺตถารว อนภิตฺตคฺคา ใน
วุตฺต- วุตฺตคาคํ อวุตตกมฺม ใน อวชฺชนโธ ๑ อพฺภนฺตรกิริยา ของ วกฺกลี

เอว ศัพท์ อวธารณ เข้กับ อากาเส ๑ อาธาร ใน วิกฺขมฺเภตฺวา ปิตฺติ อวุตตกมฺม ใน
วิกฺขมฺเภตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปตฺวา ปฐฺมิกภิตฺติ สหตฺถตฺติยา เข้กับ สห ๑ ศัพท์ ทพฺพสมวาย
ใน อรหฺตฺตํ ๑ อวุตตกมฺม ใน ปตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วนฺทมาโน ตลาถคํ อวุตตกมฺม ใน
วนฺทมาโน ว ศัพท์ อวธารณ เข้กับ วนฺทมาโน ๑ อพฺภนฺตรกิริยา ของ วกฺกลี โธตฺริตฺวา
ปุพฺพกาลกิริยา ใน อฏฺฐาสิ สฺตถุ สามีสมฺพนฺธ ใน สนฺติเก ๑ วิสยธาร ใน อฏฺฐาสิ ๑ อถ กิตฺติ อ
ปรภาเค กิตฺติ กาลสฺตฺถมฺม ใน จเปสิ สฺตถา สยกคฺคา ใน จเปสิ ๑ อาขยาคบฺท กตฺตฺวาจก นํ วิเสสน ข
อง วกฺกลี ๑ อวุตตกมฺม ใน จเปสิ สฺทฺธาวิมฺุตฺตานํ วิเสสน ของ ภิกฺขุณฺโณ ๑ ญฺจื่อปาทาน ใน อคฺค-
อคฺคฺจฺจาเน อาธาร ใน จเปสิ อิติ ศัพท์ สมฺาปนฺน ๑

วกฺกลีคฺคฺเรวคฺคฺ สยกคฺคา ใน นิฏฺฐิตํ ๑

กิตฺตบ กตฺตฺวาจก ๑

สุนนสามเณร วตถุ

สุนนสามเณรวตถุ วุตตกมม ใน วุจเจเต

มยา อนภิตกคตฺตา ใน วุจเจเต ๆ อาขยาตบท กมฺมวาทก ฯ

.....

สตฺถา สยกคตฺตา ใน กเถสิ ฯ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก โย ทเว สฺรูป ใน อิติ ฯ
ศัพฺท อาทยตฺถ ใน อิมํ ฌมฺมเทสนํ อิมํ วิเสสน ของ ฌมฺมเทสนํ ๆ อวุตตกมม ใน กเถสิ
ปฺพุพพาราเม วิสยาธาร ใน วิหรนฺโต ฯ อพฺภนฺตรกิริยา ของ สตฺถา สุนนสามเณร อวุตตกมม
ใน อารพฺภ ฯ สมานกาลกิริยา ใน กเถสิ ฯ

อัย วิเสสน ของ อนฺุพฺพุพิกถา ฯ ลิงฺคตฺถ ตฺตร วิเสสน ของ วตฺถุสฺมี ฯ ภินฺนาธาร ใน
อนฺุพฺพุพิกถา ฯ หิ ศัพฺท วิตฺถารไซตฺก ปทฺมุตฺตรกาลสฺมี กาลสตฺตฺมี ใน จเปสิ เอโก วิเสสน ของ
กฺลปฺตฺโต ฯ สยกคตฺตา ใน จเปสิ ฯ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก สตฺถาร อวุตตกมม ใน ทิสฺวา จตฺตฺปริสมชฺเณ
อาธาร ใน จเปนฺตํ เอโก วิเสสน ของ ภิกฺขุ ฯ อวุตตกมม ใน จเปนฺตํ ทิพฺพจกฺขุگانํ วิเสสน ของ
ภิกฺขุณฺํ ฯ อปาทาน ใน อคฺค- อคฺคฺจฺจาเน อาธาร ใน จเปนฺตํ ฯ วิเสสน ของ สตฺถาร ทิสฺวา
ฯ ปฺพุพพกาลกิริยา ใน ปตฺถยมาโน ตํ วิเสสน ของ สมฺปตฺตี ฯ อวุตตกมม ใน ปตฺถยมาโน ฯ
อพฺภนฺตรกิริยา ของ กฺลปฺตฺโต สตฺถาร อวุตตกมม ใน นิมนฺเตตฺวาฯ ปฺพุพพกาลกิริยา ใน ทตฺวา
สตฺตฺทาหํ อจฺจนฺตสฺโยค ใน ทตฺวา พุทฺธปฺมฺมุขสฺส วิเสสน ของ ภิกฺขุสงฺฆสฺส ฯ สมฺปทาน ใน
ทตฺวา ทานํ อวุตตกมม ใน ทตฺวาฯ ปฺพุพพกาลกิริยา ใน จเปสิ

ภนฺเต อาลปน ปี ศัพฺท อเปกฺขตฺถ เข้ากั๊บ อหํ ฯ สยกคตฺตา ใน ภเวยฺย ฯ อาขยาตบท
กตฺตฺวาจก อนาคเต กาลสตฺตฺมี ใน ภเวยฺย เอกสฺส วิเสสน ของ พุทฺธสฺส ฯ สามีสมฺพนฺธ ใน
สาสเน ฯ ภินฺนาธาร ใน อคฺโค ทิพฺพจกฺขุگانํ วิเสสน ของ ภิกฺขุณฺํ ฯ อปาทาน ใน อคฺโค ฯ
วิกตฺติคตฺตา ใน ภเวยฺย อิติ ศัพฺท สฺรูป ใน ปตฺถนํ ฯ อวุตตกมม ใน จเปสิ ฯ

อเปกษตุล เข้ากับ สุนนเสฐจี้ ๆ สยกตุตา ใน เทติ ๆ อาขุยาตบท กตุตุวจาก ตสมี วิเสสน ของ นคร ๆ วิสยาธาร ใน เทติ นิจกกาล์ อจจนตุสโยค ใน เทติ มหาทาน์ อวตุตคมม ใน เทติ ฯ

อถกทิวสั กาลสตุตมี ใน ปจจุจฐาสติ นาม ศัพท์ สญญาโชตก เข้ากับ อูปริฎฐโ จ วิเสสน ของ ปจเจกพุทโธ ๆ สยกตุตา ใน ปจจุจฐาสติ ๆ อาขุยาตบท กตุตุวจาก คนธมาทเน อาธาร ใน วุจฐาย นิโรธสมาปตติโต อปาทาน ใน วุจฐาย ๆ ปุพุกกาลกิริยา ใน จินเตตวา อชช กาลสตุตมี ใน กริสฺสามิ อหํ สยกตุตา ใน กริสฺสามิ ๆ อาขุยาตบท กตุตุวจาก กสส สมปทาน ใน กริสฺสามิ นุ ศัพท์ ปุจจนตุล โข ศัพท์ วจนาลงการ ใน อนุกุคหํ อวตุตคมม ใน กริสฺสามิ อิติ ศัพท์ อาการ ใน จินเตตวา ๆ ปุพุกกาลกิริยา ใน ญตวา

อชช กาลสตุตมี ใน วุจฐติ กาคุํ ตุมตุตสมปทาน ใน วุจฐติ ๆ อาขุยาตบท กตุตุวจาก มยา อนภิตกตุตา ใน กาคุํ อนนการสส สมปทาน ใน กาคุํ อนุกุคหํ อวตุตคมม ใน กาคุํ จ ศัพท์ วากุยารมก อิทานิ กาลสตุตมี ใน อากมิสฺสติ โส วิเสสน ของ อนนการโ ร ๆ สยกตุตา ใน อากมิสฺสติ ๆ อาขุยาตบท กตุตุวจาก อฎวิโต อปาทาน ใน อาทาย ตินํ อวตุตคมม ใน อาทาย ๆ ปุพุกกาลกิริยา ใน อากมิสฺสติ เคหํ สมปาปฺณียกมม ใน อากมิสฺสติ อิติ ศัพท์ อาการ ใน ญตวา ๆ ปุพุกกาลกิริยา ใน อาทาย ปตุตจิวริ อวตุตคมม ใน อาทาย ๆ ปุพุกกาลกิริยา ใน คนตุวา อิทธิยา กรณ ใน นตุวา ๆ ปุพุกกาลกิริยา ใน ปจจุจฐาสติ อนนการสส สามีสมพนธ ใน สมมุเจ ๆ อาธาร ใน ปจจุจฐาสติ ฯ

อนนการโ สยกตุตา ใน จเปสิ ๆ อาขุยาตบท กตุตุวจาก ตํ กิติ์ ตุจจนปตุตหตุล กิติ์ วิเสสน ของ ปจเจกพุทโธ ๆ อวตุตคมม ใน ทิสฺวา ๆ ปุพุกกาลกิริยา ใน ปจจิติวา ฆนเต อาลปน ตุมเห สยกตุตา ใน ลภิตตุล ๆ อาขุยาตบท กตุตุวจาก อปี ศัพท์ ปุจจนตุล ภิกขํ อวตุตคมม ใน ลภิตตุล อิติ ศัพท์ อาการ ใน ปจจิติวา ๆ ปุพุกกาลกิริยา ใน วตุวา

มหาปุณญ อาลปน อหํ สยกตุตา ใน ลภิสฺสามิ ๆ อาขุยาตบท กตุตุวจาก อิติ ศัพท์ สรูป ใน วจน ๆ ลกขณ ใน วุตเต ปจเจกพุทฺเธน อนภิตกตุตา ใน วุตเต ๆ ลกขณกิริยา ฆนเต อาลปน เตนหิ ศัพท์ วิภตุติปฏฺฐูปก ตุมเห สยกตุตา ใน อากเมถ ๆ อาขุยาตบท กตุตุวจาก โลกั วิเสสน

ของ กาล์ ๆ อวตตกมม ใน อากเมถ อิติ ศัพท อาการ ใน วตุวา ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน จตฺเตตฺวา
ติณกาซ อวตตกมม ใน จตฺเตตฺวา ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน คนฺตฺวา เวเคน ตติยาวิเสสน ใน คนฺตฺวา
เคหํ สมฺปาปฺนิยกมม ใน คนฺตฺวา ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน ปุจฺฉิตฺวา

ภทฺเท อาลปน จปิตภาคภตฺตํ สยกตฺตา ใน อตฺถิ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก ก็ ศัพท
ปุจฺฉนตฺถ มยฺหํ สมฺปทาน ใน จปิต- อูทาหุ ศัพท ปุจฺฉนตฺถ จปิตภาคภตฺตํ ๆ สยกตฺตา ใน นตฺถิ ๆ
อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก มยฺหํ สมฺปทาน ใน จปิต- อิติ ศัพท อาการ ใน ปุจฺฉิตฺวา ภาริยํ อวตตกมม
ใน ปุจฺฉิตฺวา ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน ปุจฺฉาคนฺตฺวา สามิ อาลปน ตํ วิเสสน ของ ภตฺตํ ๆ สยกตฺตา
ใน อตฺถิ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก อิติ ศัพท สฺรูป ใน วจเน ๆ ลกฺขณ ใน วุตฺเต ภาริยา
อนภิตฺตกตฺตา ใน วุตฺเต ๆ ลกฺขณกิริยา

เวเคน ตติยาวิเสสน ใน ปุจฺฉาคนฺตฺวา ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน อาทาย ปุจฺเจกพฺพุทฺส
สามีสมฺพนฺธ ใน ปตฺตํ ๆ อวตตกมม ใน อาทาย ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน จินฺเตตฺวา เทยฺยธมฺโม
สยกตฺตา ใน น โหติ น ศัพท ปฺฏิเสธ ใน โหติ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก ทาทูกามตฺตาย ลกฺขณ
ใน สติ ๆ ลกฺขณกิริยา มยฺหํ ภาวาทิสมฺพนฺธ ใน ทาทูกามตฺตาย อหํ สยกตฺตา ใน น ลภามิ น ศัพท
ปฺฏิเสธ ใน ลภามิ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก เทยฺยธมฺเม ลกฺขณ ใน สติ ๆ ลกฺขณกิริยา ปฺฏิคฺคาหํ
อวตตกมม ใน ลภามิ

ปน ศัพท วิเสสชฺตก อชฺช กาลสตฺตมฺมิ ใน ทิฏฺโฐ และ อตฺถิ ปฺฏิคฺคาหโก วุตตกมม ใน
ทิฏฺโฐ ๆ กิตบท กมฺมวาทก เม อนภิตฺตกตฺตา ใน ทิฏฺโฐ เทยฺยธมฺโม สยกตฺตา ใน อตฺถิ ๆ
อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก จ สองศัพท วากฺยสมฺมจฺจยตฺถ เข้ากั๊บ เม ปฺฏิคฺคาหโก ทิฏฺโฐ และ เทยฺยธมฺโม
อตฺถิ ลภาน สยกตฺตา ใน อตฺถิ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก วต ศัพท อจฺฉริยตฺถ เม สมฺปทาน ใน
อตฺถิ อิติ ศัพท อาการ ใน จินฺเตตฺวา ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน คนฺตฺวา เคหํ สมฺปาปฺนิยกมม ใน
คนฺตฺวา ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน อากิราเปตฺวา ปตฺเต อาธาร ใน อากิราเปตฺวา ภตฺตํ อวตตกมม ใน
อากิราเปตฺวา ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน ปุจฺฉาหริตฺวา ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน ปตฺติฏฺฐาเปตฺวา ปุจฺเจกพฺพุทฺส
สามีสมฺพนฺธ ใน หตฺเถ ๆ อาธาร ใน ปตฺติฏฺฐาเปตฺวา ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน จเปตี

ปน ศัพท วากฺยารมฺภ ทาลิทฺธิยํ สยกตฺตา ใน มา อหุ มา ศัพท

ปฏิเสธ ใน อหุ ๆ อาชฺยาคบท กตฺตฺวจาก อิมินา วิเสสน ของ ทาเนน
 ๆ กรณ ใน อหุ เม สมฺปทาน ใน อหุ นาม ศัพท์ สลฺยลาไซตค เข้ากับ
วจนํ ๆ สยกตฺตา ใน มา อโหสิ มา ศัพท์ ปฏิเสธ ใน อโหสิ ๆ อาชฺยาคบท
กตฺตฺวจาก นตฺติ สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ สรูป ใน วจนํ ภวากเว วิสยาธาร
ใน อโหสิ

ภนฺเต อาลปน อหํ สยกตฺตา ใน มุจฺเจยฺย และ น สฺลฺยเยยฺย น ศัพท์ ปฏิเสธ ใน สฺลฺยเยยฺย
มุจฺเจยฺย กิตฺติ สฺลฺยเยยฺย กิตฺติ อาชฺยาคบท กตฺตฺวจาก เอวรูปา วิเสสน ของ ทุชฺชิวิตา ๆ อปาทาน ใน
มุจฺเจยฺย นตฺติ สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ สรูป ใน ปทํ เอว ศัพท์ อวธารณ เข้ากับ ปทํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน
สฺลฺยเยยฺย อิติ ศัพท์ สรูป ใน ปตฺถนํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน จเปติ ฯ

ปจฺเจกพุทฺโธ สยกตฺตา ใน ปกฺกามิ ๆ อาชฺยาคบท กตฺตฺวจาก มหาปฺลฺย อาลปน เอวํ
วิเสสน ของ ปตฺถิตปฺปตฺถนา ๆ สยกตฺตา ใน โทตฺตฺย อาชฺยาคบท กตฺตฺวจาก อิติ ศัพท์ สรูป ใน
อนฺโมทนํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน กตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปกฺกามิ ฯ อธิวตฺถา วิเสสน ของ เทวตา
 ๆ สยกตฺตา ใน อทาสิ ๆ อาชฺยาคบท กตฺตฺวจาก ปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้ากับ สฺมฺนเสฏฺฐิโน ๆ
สามีสมฺพนฺธ ใน ฉตฺเต ๆ อาธาร ใน อธิวตฺถา

อโห ศัพท์ อจฺฉริยตฺถ ปรมทานํ วิเสสน ของ ทานํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน
สฺรูปปฺตฺติจฺจิตํ อนฺนภาเรน อนฺนิกิตฺตกตฺตา ใน สฺรูปปฺตฺติจฺจิตํ ๆ กิตฺตบท
กมฺมวจาก อฺปรินฺนุเจ อาธาร ใน สฺรูปปฺตฺติจฺจิตํ

อิติ ศัพท์ อาการ ใน วตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อทาสิ ติกฺขตฺตํ กิริยาวิเสสน ใน อทาสิ
สารุการํ อวฺตฺตกมฺม ใน อทาสิ ฯ

อถ กาลสฺตฺตมฺมี ใน อาห เสฏฺฐิ สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาชฺยาคบท กตฺตฺวจาก นํ วิเสสน
ของ เทวตํ ๆ อกฺกิตกมฺม ใน อาห ตฺวํ สยกตฺตา ใน น ปสฺสสิ น ศัพท์ ปฏิเสธ ใน ปสฺสสิ ๆ
อาชฺยาคบท กตฺตฺวจาก ก็ ศัพท์ ปุจฺจนตฺถ มํ อวฺตฺตกมฺม ใน ปสฺสสิ เอตฺตํ วิเสสน ของ กาลํ
 ๆ อจฺจนตฺสโยค ใน ททมานํ ทานํ อวฺตฺตกมฺม ใน ททมานํ ๆ วิเสสน ของ มํ อิติ ศัพท์ อาการ ใน
อาห ฯ เทวตา สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาชฺยาคบท กตฺตฺวจาก อหํ สยกตฺตา ใน เทมิ ๆ อาชฺยาคบท
กตฺตฺวจาก น ศัพท์ ปฏิเสธนตฺถ ตว สามีสมฺพนฺธ ใน ทานํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน อารพฺก ฯ

สมานกาลกิริยา ใน เหมิ สาธุการ อวุตตกมฺม ใน เหมิ ปน ศัพท์ วิเสสชิตก เอโส วิเสสน ของ
สาธุการโ ฤ วุตตกมฺม ใน ปวตฺติโต กิตบถ เหตุกมฺมวาก อนนภาเรน อนภิตกตฺตา ใน ทินฺน-
อุปริฏฺฐสฺส สมฺปทาน ใน ทินฺน- ทินฺนปิตฺตปาเต อาธาร ใน ปสฺสีทิวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน
ปวตฺติโต มยา อนภิตกตฺตา ใน ปวตฺติโต อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาห ๆ

โส วิเสสน ของ เสฎฺฐี ๆ สยกตฺตา ใน ปุจฺฉิ ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก โภ อาลปน เอตํ
วิเสสน ของ การณํ ๆ สยกตฺตา ใน โหติ ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก วต ศัพท์ วจนาลงการ อจฺฉริยํ
วิกตีกตฺตา ใน โหติ อหํ สยกตฺตา ใน น อสฺสฺสํ น ศัพท์ ปฏิเสธ ใน อสฺสฺสํ ๆ อาขยาตบถ
กตฺตฺวาจก เอตฺตํ วิเสสน ของ กาลํ ๆ อจฺฉนตฺสํโยค ใน เทนฺโต ทานํ อวุตตกมฺม ใน เทนฺโต ๆ
อพฺภนฺตรกิริยา ของ อหํ เทวตํ การิตกมฺม ใน ทาเปตฺตุ สาธุการ อวุตตกมฺม ใน ทาเปตฺตุ ๆ
คฺคฺมตฺตสมฺปทาน ใน อสฺสฺสํ อนนภาโร เหตุกตฺตา ใน ทาเปสิ เทวตํ การิตกมฺม ใน ทาเปสิ ๆ
อาขยาตบถ เหตุกตฺตฺวาจก มํ อวุตตกมฺม ใน นิสฺสาย ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ชีวนฺโต ๆ อพฺภนฺตรกิริยา
ของ อนนภาโร เอว ศัพท์ อวธารณ เข้กับ เอกปิตฺตปาเตน ๆ กรณ ใน ทาเปสิ สาธุการ
อวุตตกมฺม ใน ทาเปสิ อหํ สยกตฺตา ใน กริสฺสํมิ ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก ตสฺส วิเสสน ของ
อนนภาสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน ทาเน ๆ ภินฺนาธาร ใน อนุจฺฉวิกํ ๆ วิเสสน ของ ฐนํ ๆ อวุตตกมฺม
ใน กตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน กริสฺสํมิ ตํ วิเสสน ของ ปิตฺตปาตํ ๆ อวุตตกมฺม ใน กริสฺสํมิ
มม สามีสมฺพนฺธ ใน สนตํ ๆ วิกตีกมฺม ใน กริสฺสํมิ อิติ ศัพท์ อาการ ใน จินฺเตตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา
ใน ปกฺโกสาเปตฺวา ตํ วิเสสน ของ อนนภาร์ ๆ อวุตตกมฺม ใน ปกฺโกสาเปตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา
ใน ปุจฺฉิ อชฺช กาลสฺตตฺตมึ ใน ทินฺนํ กิลฺยจิ วิเสสน ของ วตฺถุ ๆ อวุตตกมฺม ใน ทินฺนํ ๆ กิตบถ
กมฺมวาก ตยา อนภิตกตฺตา ใน ทินฺนํ กสฺสฺสจि สมฺปทาน ใน ทินฺนํ อิติ ศัพท์ อาการ ใน ปุจฺฉิ ๆ

อนนภาโร สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก สามิ อาลปน อาม ศัพท์
สมฺปฏฺิจฺฉนฺตอ อชฺช กาลสฺตตฺตมึ ใน ทินฺนํ ฆตฺตํ อวุตตกมฺม ใน ทินฺนํ ๆ กิตบถ กมฺมวาก
อุปริฏฺฐจฺเจกพฺพทฺสฺส สมฺปทาน ใน ทินฺนํ เม อนภิตกตฺตา ใน ทินฺนํ อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาห
ฯ เสฎฺฐี สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก โภ อาลปน หนฺท ศัพท์ อุกฺโยชนฺตอ ตํ
สยกตฺตา ใน เทหิ ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก กหาปณํ อวุตตกมฺม ใน คเหตุวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา

ใน เทหิ เอตํ วิเสสน ของ ปิณฺฑปาตํ มยฺหํ สมฺปทาน ใน เทหิ ปิณฺฑปาตํ อวุตฺตกมฺม ใน เทหิ อิติ ศักฺขํ อาการ ใน อาห ฯ

อนฺนภาโร สยกตฺตา ใน อาห ฯ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก สามิ อาลปน อหํ สยกตฺตา ใน น เทมิ น ศักฺขํ ปฏิเสธ ใน เทมิ ฯ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อิติ ศักฺขํ อาการ ใน อาห ฯ โส วิเสสน ของ เสฎฺฐิ ฯ เหตุกตฺตา ใน วทฺตฺเตสิ ธนํ การิตกมฺม ใน วทฺตฺเตสิ ฯ อาขุยาตบถ เหตุกตฺตฺวาจก สหสฺสํ ทฺติยาปาทาน ใน ยาว ฯ ศักฺขํ กิริยาวิเสสน ใน วทฺตฺเตสิ ฯ อิตโร วิเสสน ของ อนฺนภาโร ฯ สยกตฺตา ใน น อทาสิ น ศักฺขํ ปฏิเสธ ใน อทาสิ ฯ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อปี ศักฺขํ อเปกฺขตฺถ เจํกัปป สหสฺเสน ฯ กรณ ใน อทาสิ ฯ

อถ กาลสฺตฺตมึ ใน อาห เสฎฺฐิ สยกตฺตา ใน อาห ฯ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก นํ วิเสสน ของ อนฺนภาโร ฯ อกฺกิตกมฺม ใน อาห โภ อาลปน เอตํ วิเสสน ของ การณํ ฯ สยกตฺตา ใน โหตุ ฯ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ยหิ ศักฺขํ ปริกฺกปฺปตฺถ ตฺวํ สยกตฺตา ใน น เทสิ น ศักฺขํ ปฏิเสธ ใน เทสิ ฯ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ปิณฺฑปาตํ อวุตฺตกมฺม ใน เทสิ ตฺวํ สยกตฺตา ใน เทหิ ฯ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก สหสฺสํ อวุตฺตกมฺม ใน คเหตุวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน เทหิ ปตฺตี อวุตฺตกมฺม ใน เทหิ เม สมฺปทาน ใน เทหิ อิติ ศักฺขํ อาการ ใน อาห ฯ

โส วิเสสน ของ อนฺนภาโร ฯ สยกตฺตา ใน ปุจฺฉิ ฯ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อหํ สยกตฺตา ใน ชานิสฺสามิ ฯ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อยฺเยน สหตฺถตฺติยา เจํกัปป สหฺธิ ฯ ศักฺขํ กิริยาสมวาย ใน มนฺเตตฺวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ชานิสฺสามิ อิติ ศักฺขํ อาการ ใน วตฺวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน สมฺปาปฺณิตฺวา เวเคน ตฺติยาวิเสสน ใน สมฺปาปฺณิตฺวา ปจฺเจกพฺพุธํ อวุตฺตกมฺม ใน สมฺปาปฺณิตฺวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปุจฺฉิ กนฺเต อาลปน สุมฺนเสฎฺฐิ สยกตฺตา ใน ยาจติ ฯ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก สหสฺสํ อวุตฺตกมฺม ใน ทตฺวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ยาจติ ตุมฺหากํ สามีสมฺพนฺธ ใน ปิณฺฑปาเต ฯ ภินฺนาธาร ใน ปตฺตี ฯ อวุตฺตกมฺม ใน ยาจติ อหํ สยกตฺตา ใน กโรมิ ฯ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ก็ ศักฺขํ ปุจฺฉนฺตฺถ อิติ ศักฺขํ อาการ ใน ปุจฺฉิ ฯ

อถ กาลสฺตฺตมึ ใน อาหริ โส วิเสสน ของ ปจฺเจกพฺพุโธ ฯ สยกตฺตา ใน อาหริ ฯ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อสฺส วิเสสน ของ อนฺนภาโรสฺส ฯ สมฺปทาน ใน อาหริ อูปมํ อวุตฺตกมฺม ใน อาหริ ปณฺฑิต อาลปน ทีโป สยกตฺตา ใน ชาเลยฺย ฯ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ปี ศักฺขํ

อเปกขุด เข้ากับ เสยยดา ๆ อุปมาโชตก กุสสติเก วิเสสน ของ คาเม ๆ ภินนาธาร ใน ชมเร
เอกสมี่ วิเสสน ของ ชมเร ๆ วิสยาธาร ใน ทีโป

เสสา วิเสสน ของ ชนา ๆ สยกตดา ใน คณเหยยู่ ๆ อาขยาตบท กตตุวจาก อตตโน
สามีสมนพนธ ใน เตเลน ๆ กรณ ใน เตเมตวา วฎฎี การิตกมม ใน เตเมตวา ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน
คนตวา ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน ซาลาเปตวา ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน คณเหยยู่ ปภา วุตตกมม ใน
วตตพพา ปุคคเลน อนนทิตกตดา ใน วตตพพา ๆ กิตบท กมมวจาก ปริมทีปสส สามีสมนพนธ ใน
ปภา อตติ สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท อาการ ใน วตตพพา นตติ สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท อาการ ใน
วตตพพา วา สองศัพท ปทวิกปตล เข้ากับ อตติตติ และ นตติตติ อิติ ศัพท อาการ ใน อาหริ ฯ
อนนภาโร สยกตดา ใน อาห ฯ อาขยาตบท กตตุวจาก ฆนเต อาลปน ปภา สยกตดา ใน โหติ
ฯ อาขยาตบท กตตุวจาก อติเรกตรา วิเสสน ของ ปภา อิติ ศัพท อาการ ใน อาห ฯ

ปจเจกพุโร สยกตดา ใน อาห ฯ อาขยาตบท กตตุวจาก ปณตติ อาลปน อุพุงกยาคุ
กิตี กญจญกิกขา กิตี สยกตดา ใน โหตุฯ อาขยาตบท กตตุวจาก เอว ศัพท อวธารณ เข้ากับ เอว
ฯ อุปเมยโชตก วา สองศัพท ปทวิกปตล เข้ากับ อุพุงกยาคุ และ กญจญกิกขา อตดา สยกตดา
ใน เทติ ฯ อาขยาตบท กตตุวจาก ปุคคตสส อนาทร ใน เทนตสส ฯ อนาทรกิริยา อตตโน
สามีสมนพนธ ใน ปีนุชปาเต ฯ ภินนาธาร ใน ปตตี ปเรส วิเสสน ของ ชนान์ฯ สมปทาน ใน
เทนตสส ปตตี อวตตกมม ใน เทนตสส ยตตกาน วิเสสน ของ ชนान์ ฯ สมปทาน ใน เทติ ตตตก
วิเสสน ของ ปุณณฺ์ ๆ สยกตดา ใน วทตติ ฯ อาขยาตบท กตตุวจาก ตตตกาน วิเสสน ของ
ชนาน์ ฯ สมปทาน ใน วทตติ หิ ศัพท วากยารมภ ตวั สยกตดา ใน อทาสี ฯ อาขยาตบท
กตตุวจาก เอว ศัพท อวธารณ เข้ากับ เอก์ ฯ วิเสสน ของ ปีนุชปาตฺ์ ฯ อวตตกมม ใน อทาสี
ปน ศัพท วิเสสโชตก เทว วิเสสน ของ ปีนุชปาตา ฯ สยกตดา ใน โหนติ ฯ อาขยาตบท
กตตุวจาก ปตติยา ลกขณ ใน ทินนาย ตยา อนนทิตกตดา ใน ทินนายฯ ลกขณกิริยา เสฎฐิสส
สมปทาน ใน ทินนาย เอโก สองบท วิเสสน ของ ปีนุชปาโต ตว สามีสมนพนธ ใน ปีนุชปาโต
ตสส วิเสสน ของ เสฎฐิโน ฯ สามีสมนพนธ ใน ปีนุชปาโต ฯ สองบท สรูป ใน เทว ปีนุชปาตา
อิติ ศัพท อาการ ใน อาห ฯ

โส วิเสสน ของ อนุนภาโรฯ สยกตฺตา ใน อาหฯ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก ภนฺเต อาลปน
สาธฺ ลิงคตฺถ อิติ ศัพท์ อาการ ใน สมปฺภิจฺจิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อภิวาเทตฺวา ตํ วิเสสน
ของ ปจฺเจกพฺพุทฺธํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน อภิวาเทตฺวาฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน คนฺตฺวา เสฏฺฐิสฺส สามีสมฺพนฺธ
ใน สนฺติกํ ๆ สมปฺปญฺญิกมฺม ใน คนฺตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาห สามิ อาลปน ตฺวํ สยกตฺตา
ใน คณฺห ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก ปตฺตี อวฺตฺตกมฺม ใน คณฺห อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาห ฯ

เสฏฺฐี สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก เตนฺหิ ศัพท์ วิภตฺติปฺปฏิรูปก ตฺวํ
สยกตฺตา ใน คณฺห ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก อิมเ วิเสสน ของ กหาปเณฯ อวฺตฺตกมฺม ใน คณฺ
ห อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาห ฯ

อนุนภาโร สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก อห สยกตฺตา ใน น วิภฺกัณฺณามิ
น ศัพท์ ปฺภิสฺเสธ ใน วิภฺกัณฺณามิ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก ปิณฺฑปาตํ อวฺตฺตกมฺม ใน วิภฺกัณฺณามิ อหํ
สยกตฺตา ใน ทมฺมิฯ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก สทฺธาย กรณฺ ใน ทมฺมิ เต สมปฺทาน ใน ทมฺมิ ปตฺตี
อวฺตฺตกมฺม ใน ทมฺมิ อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาห ฯ

เสฏฺฐี สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก ตฺวํ สยกตฺตา ใน เทสิฯ อาขุยาตบท
กตฺตฺวาจก สทฺธาย กรณฺ ใน เทสิ ปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้ากับ อหํ ๆ สยกตฺตา ใน ปุเชมิฯ
อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก สทฺธาย กรณฺ ใน ปุเชมิ ตว สามีสมฺพนฺธ ใน คณฺํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน
ปุเชมิ ตาต อาลปน ตฺวํ สยกตฺตา ใน คณฺห ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก

ปน ศัพท์ สมปฺปนฺฑานตฺถ ตฺวํ สยกตฺตา ใน มา อกาสิ มา ศัพท์ ปฺภิสฺเสธ ใน อกาสิฯ
อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก อิตฺโต วิเสสน ของ กาลโตฯ อปาทาน ใน ปญฺจายฯ กิริยาวิเสสน ใน
อกาสิ สหตฺถา กิริยาวิเสสน ใน อกาสิ กมฺมํ อวฺตฺตกมฺม ใน อกาสิ ตฺวํ สยกตฺตา ใน วสฯ
อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก วิถิยํ อาธาร ใน มาเปตฺวาฯ มรํ อวฺตฺตกมฺม ใน มาเปตฺวาฯ ปุพฺพกาลกิริยา
ใน วส จ ศัพท์ วากฺยารมฺภ อตฺโถ สยกตฺตา ใน โหติฯ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก เยน วิเสสน ของ
วตฺถุณาฯ กรณฺ ใน อตฺโถ เต สมปฺทาน ใน โหติ ตฺวํ สยกตฺตา ใน คณฺหาหิฯ อาขุยาตบท
กตฺตฺวาจก สพฺพํ กิตี ตํ กิตี วิเสสน ของ วตฺถุํฯ อวฺตฺตกมฺม ใน คณฺหาหิ มม สามีสมฺพนฺธ
ใน สนฺติกาฯ อปาทาน ใน คณฺหาหิ อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาห ฯ

ปน ศัพท์ วาทยารมภ ปิณฺฑปาโต สยกตฺตา ใน เทติ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก นิโรธา
อปาทาน ใน วุจฺจิตตฺส ๆ วิเสสน ของ ปจฺเจกพฺพุตฺตฺส ๆ สมฺปทาน ใน ทินฺโน ๆ วิเสสน ของ
ปิณฺฑปาโต เอว ศัพท์ อวธารณ เข้ากับ ตทเห ๆ กาลสฺตตฺตฺมี ใน เทติ วิปากํ อวฺตฺตกมฺม ใน เทติ
ตสฺมา เหตุ ใน ทาเปสิ ปี ศัพท์ อเปกขตฺถ เข้ากับ ราชฯ ๆ เหตุกตฺตา ใน ทาเปสิ ราชปฺริสฺ
กาวิตกมฺม ใน ทาเปสิ ๆ อาขยาตบท เหตุกตฺตฺวาจก ตํ วิเสสน ของ ปวตฺตี ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน สุตฺวา
ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปกฺโกสาเปตฺวา อนนฺนารํ อวฺตฺตกมฺม ใน ปกฺโกสาเปตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน
น คเหตุวา ปตฺตี อวฺตฺตกมฺม ใน คเหตุวาๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ทตฺวา มหนฺตํ วิเสสน ของ โภคํ ๆ
อวฺตฺตกมฺม ใน ทตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ทาเปสิ ตสฺส วิเสสน ของ อนนฺนารสฺส ๆ สมฺปทาน ใน
น ทาเปสิ เสฏฺฐิณฺณํ อวฺตฺตกมฺม ใน ทาเปสิ ฯ

โส วิเสสน ของ อนนฺนารอ ๆ สยกตฺตา ใน คณฺหิ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก สุมฺนเสฏฺฐิณฺณํ
สํมิสมฺพนฺธ ใน สหายโก ๆ วิกติกตฺตา ใน หุตฺวาๆ สมานกาลกิริยา ใน กตฺวา ยาวชิวํ อจฺจนฺตสฺโยค
ใน กตฺวา ปุณฺณานิ อวฺตฺตกมฺม ใน กตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน จุโต ตโต วิเสสน ของ อตฺตภาวโต
ๆ อปาทาน ใน จุโตๆ วิเสสน ของ อนนฺนารอ เทวโลเก วิสยาธาร ใน นิพฺพตฺติตฺวาๆ ปุพฺพกาลกิริยา
ใน สฺสรนฺโต เทวมนุสฺเสสฺส อธาร ใน สฺสรนฺโต ๆ อพฺพนฺตรกิริยา ของ อนนฺนารอ อิมสฺมิ วิเสสน
ของ พุทฺธูปปาเท ๆ กาลสฺตตฺตฺมี ใน คณฺหิ กิปลวตฺถุนคเร วิสยาธาร ใน คณฺหิ อมิตฺทนสฺส
สยฺลวาวิเสสน ของ สกฺกสฺส ๆ สํมิสมฺพนฺธ ใน เคเหๆ วิสยาธาร ใน คณฺหิ ปฺฏิสนฺธิ อวฺตฺตกมฺม
ใน คณฺหิ ฯ มาตาปิตโร สยกตฺตา ใน กรีสฺส ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก อนฺนรฺุโธ สรฺูป ใน อิติ ๆ
ศัพท์ สรฺูป ใน วจฺนํๆ อวฺตฺตกมฺม ใน กรีสฺส อสฺส วิเสสน ของ ทารกสฺส ๆ สํมิสมฺพนฺธ ใน นามํ
ๆ วิกติกมฺม ใน กรีสฺส ๆ โส วิเสสน ของ กุมารอ ๆ สยกตฺตา ใน อโหสิ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก
มหานามสฺกฺกสฺส สํมิสมฺพนฺธ ใน กนิฏฺฐภาตา สตฺถุ สํมิสมฺพนฺธ ใน จุลลปิตฺตุ ๆ สํมิสมฺพนฺธ ใน
ปฺตฺโต กนิฏฺฐภาตา กิตฺตี ปฺตฺโต กิตฺตี ปรมสฺสุขมาโล กิตฺตี มหาปุณฺโณ กิตฺตี วิกติกตฺตา ใน อโหสิ ฯ

กิริ ศัพท์ อนุสฺสวณฺตฺถ เอกทิวสํ กาลสฺตตฺตฺมี ใน ปหิณฺนิ อนฺนรฺุโธ สยกตฺตา ใน ปหิณฺนิ ๆ
อาขยาตบท กตฺตฺวาจก จสฺสุ วิเสสน ของ ขตฺติเยสฺสุ ๆ ลกฺขณ ใน กิพฺพนฺเตสฺสุ ๆ ลกฺขณกิริยา ปุเว
อวฺตฺตกมฺม ใน กตฺวา ลกฺขํ วิกติกมฺม ใน กตฺวา ๆ กิริยาวิเสสน ใน กิพฺพนฺเตสฺสุ คฺกุเลหิ กรณ ใน
กิพฺพนฺเตสฺสุ ปราชิตอ วิเสสน ของ อนฺนรฺุโธ ปฺริสฺส อวฺตฺตกมฺม ใน ปหิณฺนิ ปุวานํ สมฺปทาน ใน อตฺถาย

ๆ สมปทาน ใน ปิณฺณิ มาตุ สามีสมฺพนฺธ ใน สนฺติกั ๑ สมปาปฺณียกมฺม ใน ปิณฺณิ ๖ สา วิเสสน ของ
มาตา ๑ สยกตฺตา ใน เปเสสิ ๑ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก มหนฺตํ วิเสสน ของ สุวณฺณถาลํ ๑
การิตกมฺม ใน ปุเรตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน เปเสสิ ปุเว อวฺตตกมฺม ใน เปเสสิ ๖

อนฺรุทฺโธ สยกตฺตา ใน ปิณฺณิ ๑ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก ปุเว อวฺตตกมฺม ใน ขาติตฺวา ๑
ปุพฺพกาลกิริยา ใน กิพฺพนฺโต ปุณฺ สัพฺพ กิริยาวิเสสน ใน กิพฺพนฺโต ๑ อพฺภนฺตรกิริยา ของ อนฺรุทฺโธ
ปฺราจฺชิโต วิเสสน ของ อนฺรุทฺโธ เอว สัพฺพ อวฺธาธณ เข้ากักับ ตถา ๑ สัพฺพ กิริยาวิเสสน ใน ปิณฺณิ
๖ มาตา สยกตฺตา ใน ปิณฺณิ ๑ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก ปุเวสุ ลกฺขณ ใน อาหฺนฺตฺสุ ปุริเสน
อนภิตฺตกตฺตา ใน อาหฺนฺตฺสุ ๑ ลกฺขณกิริยา เอว สัพฺพ กิถิ ติกฺขตฺตํ กิถิ กิริยาวิเสสน ใน อาหฺนฺตฺสุ
จตฺตฺเถ วิเสสน ของ วาเร ๑ อาธาร ใน ปิณฺณิ อิทานิ กาลสฺตฺตมฺมิ ใน นตฺถิ ปุวา สยกตฺตา ใน นตฺถิ
๑ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก อิติ สัพฺพ สฺรูป ใน ฅวาปน- ฅวาปนเหตุกั กิริยาวิเสสน ใน ปิณฺณิ สาสนํ
อวฺตตกมฺม ใน ปิณฺณิ ๖

อนฺรุทฺโธ สยกตฺตา ใน เปเสสิ ๑ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก ตสฺสา วิเสสน ของ มาตุ ๑
สามีสมฺพนฺธ ใน วจฺณ ๑ อวฺตตกมฺม ใน สุตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน กตฺวา นตฺถิ สฺรูป ใน อิติ ๑
สัพฺพ สฺรูป ใน ปทสฺส ๑ ภาวาทิสมฺพนฺธ ใน อสฺสุตฺปุพฺพตฺยา ๑ เหตุ ใน กตฺวา นาม สัพฺพ
สญฺญาไซตฺถก เข้ากักับ นตฺถิปุวา ๑ สยกตฺตา ใน ภวิสฺสนฺติ ๑ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก อิทานิ
กาลสฺตฺตมฺมิ ใน ภวิสฺสนฺติ อิติ สัพฺพ สฺรูป ใน สญฺณํ ๑ อวฺตตกมฺม ใน กตฺวา ปุพฺพกาลกิริยา ใน
เปเสสิ ตฺวํ สยกตฺตา ใน คจฺจ และ อาหาร ๑ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก นตฺถิปุเว อวฺตตกมฺม ใน อาหาร
อิติ สัพฺพ สฺรูป ใน วจฺเนน ๑ กรณ ใน เปเสสิ ปุริสํ อวฺตตกมฺม ใน เปเสสิ ๖

อถ กาลสฺตฺตมฺมิ ใน ปิณฺณิ มาตา สยกตฺตา ใน ปิณฺณิ ๑ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก อสฺส
วิเสสน ของ อนฺรุทฺธสฺส ๑ สามีสมฺพนฺธ ใน มาตา อยฺเย อาลปน กิร สัพฺพ อนฺุสฺสวนตฺถ คุมฺเห
สยกตฺตา ใน เทถ ๑ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก นตฺถิปุเว อวฺตตกมฺม ใน เทถ อิติ สัพฺพ สฺรูป ใน วจฺเน
๑ ลกฺขณ ใน วุตฺเต ๑ ปุริเสน อนภิตฺตกตฺตา ใน วุตฺเต ๑ ลกฺขณกิริยา ปทํ สยกตฺตา ใน โหติ ๑
อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก มม สามีสมฺพนฺธ ใน ปุตฺเตน ๑ อนภิตฺตกตฺตา ใน อสฺสุตฺ- นตฺถิ สฺรูป ใน
อิติ ๑ สัพฺพ สฺรูป ใน ปทํ อสฺสุตฺปุพฺพ วิกตฺติคตฺตา ใน โหติ อหํ เหตุคตฺตา ใน ซานาเปยฺยํ ตํ วิเสสน
ของ อนฺรุทฺธ ๑ การิตกมฺม ใน ซานาเปยฺยํ ๑ อาขยาตบถ เหตุคตฺตฺวาจก กถํ นุ สองสัพฺพ ปุจฺจนตฺถ

โฆ ศัพท์ วจนาลงการ ใน นตฺถิภาวํ อวุตฺตกมฺม ใน ชานาเปยฺยํ อิติ ศัพท์ อาการ ใน จินฺเตตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน โธวิตฺวา สุวณฺณปาตี อวุตฺตกมฺม ใน โธวิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปฏิกุชฺชิตฺวา อปราย วิเสสน ของ สุวณฺณปาติยา ๆ กรณ ใน ปฏิกุชฺชิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปหิณฺนิ ตาด อาลปน หนฺท ศัพท์ อุกฺโขชนตฺถ ตํ สยกตฺตา ใน เทหิ ๆ อาขยาตบฺท กตฺตฺวาจก อิมํ วิเสสน ของ สุวณฺณปาตี ๆ อวุตฺตกมฺม ใน เทหิ มม สามีสมฺพนฺธ ใน ปุคฺคตฺสฺส ๆ สมฺปทาน ใน เทหิ อิติ ศัพท์ สฺรูป ใน วจเนน ๆ กรณ ใน ปหิณฺนิ ฯ

ตสฺมี วิเสสน ของ ขณฺเฑ ๆ กาลสฺตฺตมฺมี ใน ปุริยีสฺสุ นครปริคฺคาหกา วิเสสน ของ เทวตา ๆ เหตุกตฺตา ใน ปุริยีสฺสุ ๆ อาขยาตบฺท กตฺตฺวาจก ปตฺถนา อวุตฺตกมฺม ใน จปีตา ๆ กิตฺตบฺท กมฺมวาทก อมฺหากํ สามีสมฺพนฺธ ใน สามินา ๆ อนภิตฺตกตฺตา ใน ปีตา อนนฺถารกาเล กาลสฺตฺตมฺมี ใน จปีตา อุกฺปริจฺจปฺเจกพฺุทฺธสฺส สมฺปทาน ใน ทตฺวา ภาคภตฺตํ อวุตฺตกมฺม ใน ทตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน จปีตา อหํ สยกตฺตา ใน น สฺเณยฺยํ น ศัพท์ ปฏฺิเสธ ใน สฺเณยฺยํ ๆ อาขยาตบฺท กตฺตฺวาจก นตฺถิ สฺรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ สฺรูป ใน ปทํ เหว ศัพท์ อวธารณ เข้กับ ปทํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน สฺเณยฺยํ อิติ ศัพท์ สฺรูป ใน ปตฺถนา

สเจ ศัพท์ ปริกปฺปตฺถ มยํ สยกตฺตา ใน อชฺฌเปกฺเขยฺยาม ๆ อาขยาตบฺท กตฺตฺวาจก ตํ วิเสสน ของ อตฺถํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน ญตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อชฺฌเปกฺเขยฺยาม ปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้กับ มุทฺธา ๆ สยกตฺตา ใน ฝลฺลเยยฺย อาขยาตบฺท กตฺตฺวาจก โน สามีสมฺพนฺธ ใน มุทฺธา สตฺตธา ตติยาวิเสสน ใน ฝลฺลเยยฺย อิติ ศัพท์ อาการ ใน จินฺเตตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปุริยีสฺสุ ทิพฺพปฺุเวหิ กรณ ใน ปุริยีสฺสุ ปาตี การิตกมฺม ใน ปุริยีสฺสุ ฯ

โส วิเสสน ของ ปุริโส ๆ สยกตฺตา ใน วิวริ ๆ อาขยาตบฺท กตฺตฺวาจก ปาตี อวุตฺตกมฺม ใน อาหริตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน จเปตฺวา เตสํ วิเสสน ของ ขตฺติยานํ ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน สนฺติเก ๆ วิสยธาร ใน จเปตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วิวริ ฯ

คนฺโธ สยกตฺตา ใน ฝริ ๆ อาขยาตบฺท กตฺตฺวาจก เตสํ วิเสสน ของ ทิพฺพปฺุวานํ ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน คนฺโธ สกฺลนคตํ อจฺจนตฺสํโยค ใน ฝริ ฯ ปน ศัพท์ วากฺยารมฺภ คนฺโธ สยกตฺตา ใน อญฺจาสิ ๆ อาขยาตบฺท กตฺตฺวาจก ปฺุเว ลกฺขณ ใน สมานเฑ ๆ ลกฺขณกิริยา มุเข อธาร ใน จปี ต- จปีตมตฺเต วิกตฺติกตฺตา ใน สมานเฑ สตฺตรสฺหธณฺิสฺสหาสนิ อจฺจนตฺสํโยค ใน ฝริตฺวา ๆ

สมานกาลกิริยา ใน อัญจาลี ฯ

อนรุทฺโธ สยกตฺตา ใน จินฺเตสิ ฯ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก มาตา สยกตฺตา ใน ปิยายติ ฯ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก น ศัพฺทํ ปฏิเสธฺนตฺถ มํ อวฺตฺตกมฺม ใน ปิยายติ มลฺลเย ศัพฺทํ สํสยตฺถ อิตฺ วิเสสน ของ กาลโต ฯ อปาทาน ใน ปุพฺเพ ฯ กาลสฺตฺตฺมึ ใน ปิยายติ หิ ศัพฺทํ เหตุไซตฺถ นาม ศัพฺทํ สลฺลาไซตฺถ เขํกัปป นตฺถิปฺวา ฯ สยกตฺตา ใน โหนฺติ ฯ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก น ศัพฺทํ ปฏิเสธฺนตฺถ ม สมฺปทาน ใน ปกฺก- อลฺลทา กาลสฺตฺตฺมึ ใน ปกฺก- ตาย วิเสสน ของ มาตฺยา ฯ อนภิหิตกตฺตา ใน ปกฺก- ปกฺกปุพฺพา วิกตฺติกตฺตา ใน โหนฺติ อิติ ศัพฺทํ อาการ ใน จินฺเตสิ ฯ

โส วิเสสน ของ อนรุทฺโธ สยกตฺตา ใน อาห ฯ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก คนฺตฺวา ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาห มาตฺรํ อภิตฺตกมฺม ใน อาห เอวํ ศัพฺทํ กิริยาวิเสสน ใน อาห อมฺม อาลปน อํ สยกตฺตา ใน อมฺหิ ฯ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก น ศัพฺทํ ปฏิเสธฺนตฺถ ตว สามีสฺมฺพนฺธ ใน ปิโย ฯ วิกตฺติกตฺตา ใน อมฺหิ อิติ ศัพฺทํ สฺรูป ใน เอวํ ฯ

มาตา สยกตฺตา ใน อาห ฯ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ตาต อาลปน ตฺวํ สยกตฺตา ใน วเทสิ ฯ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ก็ วิเสสน ของ วจฺนํ อวฺตฺตกมฺม ใน วเทสิ ตฺวํ สยกตฺตา ใน อสิ ฯ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก มม สามีสฺมฺพนฺธ ใน อภฺจฺหิ และ ททยมฺสโต ปิ สองศัพฺทํ ปทสมฺจฺจยตฺถ เขํกัปป อภฺจฺหิ และ ททยมฺสโต ฯ อปาทาน ใน ปิยโร ฯ วิกตฺติกตฺตา ใน อสิ อิติ ศัพฺทํ อาการ ใน อาห ฯ อนรุทฺโธ สยกตฺตา ใน ปุจฺฉิ ฯ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อมฺม อาลปน สเจ ศัพฺทํ ปริกฺกปฺตฺถ อํ สยกตฺตา ใน อมฺหิ ฯ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ตว สามีสฺมฺพนฺธ ใน ปิโย ฯ วิกตฺติกตฺตา ใน อมฺหิ กสฺมา เหตุ ใน อทาสิ ปุพฺเพ กาลสฺตฺตฺมึ ใน อทาสิ ตฺวํ สยกตฺตา ใน น อทาสิ น ศัพฺทํ ปฏิเสธ ใน อทาสิ ฯ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก มม สมฺปทาน ใน อทาสิ เอวรฺูป วิเสสน ของ นตฺถิปฺวเ นาม ศัพฺทํ สลฺลาไซตฺถ เขํกัปป นตฺถิปฺวเ ฯ อวฺตฺตกมฺม ใน อทาสิ อิติ ศัพฺทํ อาการ ใน ปุจฺฉิ ฯ

สา วิเสสน ของ เทวี ฯ สยกตฺตา ใน ปุจฺฉิ ฯ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ตํ วิเสสน ของ ปุริสํ ฯ อวฺตฺตกมฺม ใน ปุจฺฉิ ตาต อาลปน กิณฺจ วิเสสน ของ วุตฺถุ สยกตฺตา ใน อโหสิ ฯ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ปาติยํ อาธาร ใน อโหสิ อิติ ศัพฺทํ อาการ ใน ปุจฺฉิ ฯ

ปุริโส สยกตฺตา ใน อาห ฯ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อยฺเย อาลปน อาม ศัพฺทํ สมฺปฏิจฺจนตฺถ ปาติ สยกตฺตา ใน อโหสิ ฯ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ปุวานํ ฌณฺจฺจฺกรณ ใน ปริปุณฺณา ฯ วิกตฺติกตฺตา

ใน อโหสิ เอรูปา วิเสสน ของ ปุวาๆ สยกตฺตา ใน โหนฺติ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก น ศัพฺท
ปฺฏิเสธ ใน ทิฏฺฐปฺพุพา เม อนภิตกตฺตา ใน ทิฏฺฐ- ทิฏฺฐปฺพุพา วิกติกตฺตา ใน โหนฺติ อิติ ศัพฺท
ใน อาห ๖ สธา วิเสสน ของ เทวี ๆ สยกตฺตา ใน จินฺเตสิ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก ปฺตฺโต
สยกตฺตา ใน โหติ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก เม สามีสมฺพนฺธ ใน ปฺตฺโต กตฺปฺลฺโย วิกติกตฺตา ใน
โหติ ทพฺพุพา สยกตฺตา ใน ภวิสฺสนฺติ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก เทวตาหิ อนภิตกตฺตา ใน
ปฺหิตา อสฺส วิเสสน ของ ปฺตฺตสฺส ๆ สมฺปทาน ใน ปฺหิตา ๆ วิกติกตฺตา ใน ภวิสฺสนฺติ อิติ ศัพฺท
อาการ ใน จินฺเตสิ ๖ ปี ศัพฺท อเปกฺขตฺถ เข้กับ โส ๆ วิเสสน ของ อนฺรุทฺโธ สยกตฺตา ใน อาห
ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก มาตฺร อกฺกิตกมฺม ใน อาห

อมฺม อาลปน เอรูปา วิเสสน ของ ปุวาๆ สยกตฺตา ใน โหนฺติ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก
น ศัพฺท ปฺฏิเสธ ใน ขาทิตปฺพุพา มยา อนภิตกตฺตา ใน ขาทิต- ขาทิตปฺพุพา วิกติกตฺตา ใน
โหนฺติ ตฺวํ สยกตฺตา ใน ปฺเจยยาสิ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก อิติ วิเสสน ของ กาลโต ๆ อปาทาน
ใน ปฺฏฺจาย ๆ กิริยาวิเสสน ใน ปฺเจยยาสิ เม สมฺปทาน ใน ปฺเจยยาสิ เอว ศัพฺท อวธารณ เข้กับ
นตฺถิปุํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน ปฺเจยยาสิ อิติ ศัพฺท อาการ ใน อาห ๖

สธา วิเสสน ของ มาตา สยกตฺตา ใน ปฺหิณฺติ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก ตโต วิเสสน
ของ กาลโต ๆ อปาทาน ใน ปฺฏฺจาย ๆ กิริยาวิเสสน ใน ปฺหิณฺติ เตน วิเสสน ของ ปฺตฺเตน ๆ
อนภิตกตฺตา ใน วุตฺต- อหํ สยกตฺตา ใน อมฺหิ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก ปฺเว อวฺตฺตกมฺม ใน
ขาทิตฺ- ขาทิตฺกาโม วิกติกตฺตา ใน อมฺหิ อิติ ศัพฺท อาการ ใน วุตฺต- วุตฺตกาเล กาลสฺตฺตฺมึ ใน
ปฺหิณฺติ สุวณฺณปาตี อวฺตฺตกมฺม ใน โธวิตฺวา ๆ ปฺพุพกาลกิริยา ใน ปฺฏิกฺขชิตฺวา อณฺญา วิเสสน
ของ ปาติยา ๆ กรณ ใน ปฺฏิกฺขชิตฺวา ๆ ปฺพุพกาลกิริยา ใน ปฺหิณฺติ ๖

เทวตา เหตุกตฺตา ใน ปฺุเรนฺติ ปาตี การิตกมฺม ใน ปฺุเรนฺติ ๆ อาขุยาตบท เหตุกตฺตฺวาจก
๖ โส วิเสสน ของ อนฺรุทฺโธ สยกตฺตา ใน ปฺริกฺขชิตฺวา ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก เอวํ ศัพฺท ปฺการตฺถ
อการมฺชฺเฒ อาธาร ใน วสนฺโต ๆ อพฺภนฺตรกิริยา ของ อนฺรุทฺโธ นตฺถิ สฺรูป ใน อิติ ศัพฺท สฺรูป
ใน ปทสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺถึ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน อชานิตฺวา ๆ ปฺพุพกาลกิริยา ใน ปฺริกฺขชิตฺวา เอว
ศัพฺท อวธารณ เข้กับ ทิพฺพุเว ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน ปฺริกฺขชิตฺวา ๖

ปน ศัพฺท วากฺยารมฺภ โส วิเสสน ของ อนฺรุทฺโธ สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขุยาตบท

กตฺตฺวาจก สากิยฺกุมารេสุ ลกฺขณ ใน ปพฺพชิตฺเตสุ ๆ ลกฺขณกิริยา สตฺถุ สามีสมฺพนฺธ ใน ปริวารตุลฺ
 ๆ สมฺปทาน ใน ปพฺพชนฺเตสุ กุลปฺปฏฺธิปฏฺธิยา ตติยาวิเสสน ใน ปพฺพชนฺเตสุ มหานาเม
สญฺญาวิเสสน ของ สกฺเกน ๆ อนภิตกตฺตา ใน วุตฺเต

ตาท อาลปน โภจฺจ สยกตฺตา ใน นตฺถิ ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก อมฺหากํ สามีสมฺพนฺธ
ใน กุเล ๆ วิสยาธาร ใน โภจฺจ ปพฺพชิตฺโต วิเสสน ของ โภจฺจ ตยา กิตฺตี มยา กิตฺตี อนภิตกตฺตา ใน
ปพฺพชิตฺตพฺพํ ๆ กิตบถ กมฺมวาทก วา สองศัพฺพํ ปทวิทปฺปตฺถ เข้กับ ตยา และ มยา อิติ ศัพฺพํ สรฺูป
ใน วจเน ๆ ลกฺขณ ใน วุตฺเต ๆ ลกฺขณกิริยา อหํ สยกตฺตา ใน น สกฺขิสฺสสามิ น ศัพฺพํ ปฏฺธิเสธ ใน
สกฺขิสฺสสามิ ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก อติสุขฺมาโล วิทิตกตฺตา ใน หุตฺวา ๆ สมานกาลกิริยา ใน
สกฺขิสฺสสามิ ปพฺพชิตฺตุํ ตุมตฺตสมฺปทาน ใน สกฺขิสฺสสามิ อิติ ศัพฺพํ อาการ ใน อาท ฯ

มหานาโม สยกตฺตา ใน อาท ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก เตนหิ ศัพฺพํ วิทิตฺติปฏฺธิรูปก ตฺวํ
สยกตฺตา ใน อุกฺคณฺห ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก กมฺมนฺตานํ อวุตฺตกมฺม ใน อุกฺคณฺห อหํ สยกตฺตา ใน
น ปพฺพชิตฺสสามิ ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก อิติ ศัพฺพํ อาการ ใน อาท ฯ อนฺนรฺุทฺโธ สยกตฺตา ใน
ปฺจฺจฉิ ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก โภ กิตฺตี เอโส กิตฺตี วิเสสน ของ กมฺมนฺโต นาม ศัพฺพํ สญฺญาโชตก
เข้กับ กมฺมนฺโต ๆ ลิงฺคตฺถ อิติ ศัพฺพํ อาการ ใน ปฺจฺจฉิ ฯ

หิ ศัพฺพํ ทพฺพหิกรณฺโชตก โส วิเสสน ของ อนฺนรฺุทฺโธ ๆ สยกตฺตา ใน น ชานาติ น ศัพฺพํ
ปฏฺธิเสธ ใน ชานาติ ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก ฆตฺตสฺส สามีสมฺพนฺธ ใน อุกฺกจฺจานฺจฺจานํ ปิ ศัพฺพํ
อเปกฺขตฺถ เข้กับ อุกฺกจฺจานฺจฺจานํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน ชานาติ อนฺนรฺุทฺโธ สยกตฺตา ใน ชานิสฺสติ ๆ
อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก กมฺมนฺตํ อวุตฺตกมฺม ใน ชานิสฺสติ เอว ศัพฺพํ อวธารณ เข้กับ กิ ๆ ศัพฺพํ
ปฺจฺจฉนตฺถ ตสฺมา เหตุ ใน อาท อนฺนรฺุทฺโธ สยกตฺตา ใน อาท ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก เอวํ
ศัพฺพํ กิริยาวิเสสน ใน อาท ฯ

(แก้ง) หิ ศัพฺพํ วากฺยารมฺภ เอกทิวสํ กาลสตฺตฺตฺมิ ใน มนฺตยีสฺสุ ตโย วิเสสน ของ ชนา
 ๆ สยกตฺตา ใน มนฺตยีสฺสุ ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก อนฺนรฺุทฺโธ กิตฺตี ภาทฺธิโย กิตฺตี กิมฺพิโล กิตฺตี ลิงฺคตฺถ
และ สรฺูป ใน อิติ ๆ ศัพฺพํ สรฺูป ใน ตโย ชนา นาม ศัพฺพํ สญฺญาโชตก เข้กับ ฆตฺตํ ๆ สยกตฺตา
ใน อุกฺกจฺจาติ ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก กหํ วิเสสน ของ จาเน ๆ อาธาร ใน อุกฺกจฺจาติ อิติ ศัพฺพํ
อาการ ใน มนฺตยีสฺสุ ฯ

เตสุ วิเสสน ของ ขตฺติเยสุ ๆ นิทธารณ ใน กิมฺพโล ๆ นิทธารณีย และ สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ภตฺตํ สยกตฺตา ใน อุฏฺฐาติ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก โภจฺเจสุ อาธาร ใน อุฏฺฐาติ อิติ ศัพฺท อาการ ใน อาห ๆ กิร ศัพฺท อนุสฺสวณฺตถ เอกทิวสํ กาลสฺตฺตมึ ใน อทฺทส โส วิเสสน ของ กิมฺพโล ๆ สยกตฺตา ใน อทฺทส ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก วิหิ อวฺตฺตกมฺม ใน ปกฺขิปนฺเต โภจฺเจสุ อาธาร ใน ปกฺขิปนฺเต ๆ วิเสสน ของ ชเน ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน อทฺทส ตฺสฺมา เหตุ ใน อาห กิมฺพโล สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ภตฺตํ สยกตฺตา ใน อุปฺปชฺชติ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก โภจฺเจ อาธาร ใน อุปฺปชฺชติ อิติ ศัพฺท สฺรูป ใน สลฺยาถ ๆ กรณ ใน อาห เหวํ ศัพฺท กิริยาวิเสสน ใน อาห ๆ

ถ กาลสฺตฺตมึ ใน อาห ภทฺทโย สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก นํ วิเสสน ของ กิมฺพิลํ ๆ อภิตฺตกมฺมา ใน วตฺวา ตฺวํ สยกตฺตา ใน น ชานาติ น ศัพฺท ปฏิเสธ ใน ชานาติ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก อิติ ศัพฺท อาการ ใน วตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาห นาม ศัพฺท สลฺยาชฺชตฺก เขํกัปฺภ ภตฺตํ ๆ สยกตฺตา ใน อุฏฺฐาติ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก อุกฺขลียํ อาธาร ใน อุฏฺฐาติ อิติ ศัพฺท อาการ ใน อาห ๆ

กิร ศัพฺท อนุสฺสวณฺตถ เอกทิวสํ กาลสฺตฺตมึ ใน อกาสิ โส วิเสสน ของ ภทฺทโย ๆ สยกตฺตา ใน อกาสิ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก อุกฺขลิตฺ อปาทาน ใน วทฺฒเนเต ภตฺตํ อวฺตฺตกมฺม ใน วทฺฒเนเต ๆ วิเสสน ของ ชเน ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน ทิสฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อกาสิ เอตํ วิเสสน ของ ภตฺตํ ๆ สยกตฺตา ใน อุปฺปชฺชติ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก เหว ศัพฺท อวธารณ เขํกัปฺภ เอตถ ๆ วิเสสน ของ อุกฺขลียํ ๆ อาธาร ใน อุปฺปชฺชติ อิติ ศัพฺท สฺรูป ใน สลฺยํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน อกาสิ ตฺสฺมา เหตุ ใน อาห ภทฺทโย สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก เหวํ ศัพฺท กิริยาวิเสสน ใน อาห ๆ อนุรฺุโร สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก เต วิเสสน ของ ขตฺติเย ๆ อภิตฺตกมฺม ใน วตฺวา ปี ศัพฺท อเปกฺขตฺถ เขํกัปฺภ อุกฺโข วิเสสน ของ ตฺมฺเห ๆ สยกตฺตา ใน น ชานาถ น ศัพฺท ปฏิเสธ ใน ชานาถ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก อิติ ศัพฺท อาการ ใน วตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาห ภตฺตํ สยกตฺตา ใน อุฏฺฐาติ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก รตนฺพฺเพรมฺกฺลาถ วิเสสน ของ มหาสฺวณฺณปาดิยํ ๆ อาธาร ใน อุฏฺฐาติ อิติ ศัพฺท อาการ ใน อาห ๆ

กิริ สัพพ อนุสฺสวณฺตถ โภจฺญญฺตถ วิเสสน ของ ชนา ๆ สยกคฺตถา ใน โหนฺติ ๆ อาขุยาตบพ กตฺตฺวจาก เตน วิเสสน ของ อนุรฺทฺเรน ๆ อนภิตกคฺตถา ใน ทิฏฺฐ- เอว สัพพ อวธารณ เข้ากับน ๆ สัพพ ปฏิเสธ ใน วิถี อวุตฺตกมฺม ใน โภจฺญญฺตถา ทิฏฺฐปฺพพา วิคิตกคฺตถา ใน โหนฺติ ปจฺนตา วิเสสน ของ ชนา ๆ สยกคฺตถา ใน โหนฺติ ๆ อาขุยาตบพ กตฺตฺวจาก เตน วิเสสน ของ อนุรฺทฺเรน ๆ อนภิตกคฺตถา ใน ทิฏฺฐ- น สัพพ ปฏิเสธนฺตถ ฆตฺตํ อวุตฺตกมฺม ใน ปจฺนตา ทิฏฺฐปฺพพา วิคิตกคฺตถา ใน โหนฺติ อนุรฺทฺโร สยกคฺตถา ใน ปสฺสตี ๆ อาขุยาตบพ กตฺตฺวจาก สฺวณฺณปาตีย์ อธาร ใน วทฺเตตฺวา ๆ ปฺพพกาลกิริยา ใน จปีต- ปฺรโต ตติยาวิเสสน ใน จปีต- เอว สัพพ อวธารณ เข้ากับน จปีตฆตฺตํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน ปสฺสตี ตสฺมา เหตุ ใน อกาสิ อนุรฺทฺโร สยกคฺตถา ใน อกาสิ ๆ อาขุยาตบพ กตฺตฺวจาก เอตํ วิเสสน ของ ฆตฺตํ ๆ สยกคฺตถา ใน อุปฺปชฺชตี ๆ อาขุยาตบพ กตฺตฺวจาก เอว สัพพ อวธารณ เข้ากับน ปาตีย์ ๆ อธาร ใน อุปฺปชฺชตี อิติ สัพพ สฺรูป ใน สณฺณํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน อกาสิ ตสฺมา เหตุ ใน อาห อนุรฺทฺโร สยกคฺตถา ใน อาห ๆ อาขุยาตบพ กตฺตฺวจาก เอว สัพพ กิริยาวิเสสน ใน อาห ๆ

กฺลปฺโต สยกคฺตถา ใน ชานิสฺสตี ๆ อาขุยาตบพ กตฺตฺวจาก เอว สัพพ กิริยาวิเสสน ใน อชานนฺโต ปี สัพพ อเปกฺขตฺถ เข้ากับน ฆตฺตฺวจฺจานฺนํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน อชานนฺโต ๆ กิติ มหาปฺโยถ กิติ วิเสสน ของ กฺลปฺโต กมฺมนฺเต อวุตฺตกมฺม ใน ชานิสฺสตี กิ สัพพ ปุจฺจนฺตถ ๆ

โส วิเสสน ของ อนุรฺทฺโร ๆ สยกคฺตถา ใน ปพฺพชฺชิตฺถ ๆ อาขุยาตบพ กตฺตฺวจาก อนุรฺทฺธ อาลปน ตวํ สยกคฺตถา ใน เอหิ ๆ อาขุยาตบพ กตฺตฺวจาก โช สัพพ วจฺนาลงฺการ ใน อหํ สยกคฺตถา ใน อนุสาสิสฺสामी ๆ อาขุยาตบพ กตฺตฺวจาก เต สมฺปทาน ใน อนุสาสิสฺสामी จมฺวาวสฺตถํ สมฺปทาน ใน อนุสาสิสฺสामी เขตฺตํ วุตฺตกมฺม ใน กสาเปตพฺพํ ตยา อนภิตกคฺตถา ใน กสาเปตพฺพํ ๆ กิตบพ เหตุกมฺมวจาก ปจฺมํ กิริยาวิเสสน ใน กสาเปตพฺพํ

อิติ สัพพ สฺรูป ใน อาทินา นเยน อาทินา วิเสสน ของ นเยน ๆ ตติยาวิเสสน ใน วุตฺตทานํ ภาตฺวา อนภิตกคฺตถา ใน วุตฺตทานํ ๆ วิเสสน ของ กมฺมนฺตานํ ๆ ภาวาทิสฺมพฺพนฺธ ใน -ภาวํ อปริยฺนตภาวํ อวุตฺตกมฺม ใน สุตฺวา ๆ ปฺพพกาลกิริยา ใน อาปุจฺจิตฺวา อตฺถโส สยกคฺตถา ใน อตฺถิตฺถ ๆ อาขุยาตบพ กตฺตฺวจาก น สัพพ ปฏิเสธนฺตถ เม สมฺปทาน ใน อตฺถิตฺถ จมฺวาวเสน กรณ ใน อตฺถโส อิติ สัพพ อาการ ใน อาปุจฺจิตฺวา มาตฺรํ อวุตฺตกมฺม ใน อาปุจฺจิตฺวา ๆ ปฺพพกาลกิริยา ใน

นิกขมิตวา ภาททิยปมฺเขหิ กัถิ ปญฺจหิ กัถิ วิเสสน ของ สากิยกุมมาเรหิ ๆ สหตุตตติยา เข้ากับ สัทธี
ๆ ศัพท์ กิริยาสมวาย ใน นิกขมิตวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อุปสงฺกมิตวา อนุปฺเปยมพฺวเน วิสยาธาร
ใน อุปสงฺกมิตวา สตถารํ อวุตฺตกมฺม ใน อุปสงฺกมิตวาๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปพฺพชิ ๗

จ ปน สองศัพท์ นิปาตสมฺห โส วิเสสน ของ อนุรฺรทฺโธ ๗ สยกตฺตา ใน อาหๆ อาขยาตบท
กตฺตฺวาจก ปพฺพชิตฺวา ปรีโยสถานกาลกิริยา ใน ปฺฏิปนฺโน สมมาปฺฏิปทํ กิริยาวิเสสน ใน ปฺฏิปนฺโน
ๆ วิเสสน ของ อนุรฺรทฺโธ อนุปฺพเพน ตติยาวิเสสน ใน สจฺฉิกตฺวา ติสฺโส วิเสสน ของ วิชฺชา ๗
อวุตฺตกมฺม ใน สจฺฉิกตฺวา ๗ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อุทาเนตฺวา ทิพฺเพน วิเสสน ของ จกฺขุณา ๗ กรณ
ใน โอโลคน- เอกาเสน อุปฺปสิเลตฺติกาธาร ใน นิสินฺโน ๗ กัถิ โอโลคนสมตฺโต กัถิ วิกตฺติกตฺตา ใน
หุตฺวา ๖ ศัพท์ อวธารณ เข้ากับ นิสินฺโน หตุตฺตเล อุปฺปสิเลตฺติกาธาร ในจปีต- จปีตอามลกานิ
อุปมาวิเสสน ของ สหสฺสโลกธาตฺโย วิย ศัพท์ อุปมาไซตฺก เข้ากับ หตุตฺตเล จปีตอามลกานิ
สหสฺสโลกธาตฺโย อวุตฺตกมฺม ใน โอโลคน- หุตฺวา สมานกาลกิริยา ใน อุทเนตฺวา

อหํ สยกตฺตา ใน ชานามิ ๗ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ปุพฺเพนิวาสํ
อวุตฺตกมฺม ใน ชานามิ ทิพฺพจกฺขุ วุตฺตกมฺม ใน วิโสธิตํ มยา
อนภิตฺตกตฺตา ใน วิโสธิตํ ๗ กิตฺบท เหตุกมฺมวจาก อหํ สยกตฺตา ใน
อมฺหิ ๗ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก เตวิชฺโช กัถิ อิทฺธิปตฺโต กัถิ วิกตฺติกตฺตา
ใน อมฺหิ สาสนํ วุตฺตกมฺม ใน กตํ มยา อนภิตฺตกตฺตา ใน กตํ ๗ กิตฺบท
กมฺมวจาก พุทฺธสฺส สามีสมฺพนฺธ ใน สาสนํ

อิตฺติ ศัพท์ สรฺูป ใน อุทานํ ๗ อวุตฺตกมฺม ใน อุทาเนตฺวา ๗ ปุพฺพกาลกิริยา ใน โอโลเกนฺโต
อัย วิเสสน ของ สมปฺตติ ๗ อวุตฺตกมฺม ใน ลทฺธา ๗ กิตฺบท กมฺมวจาก กิ อวุตฺตกมฺม ใน กตฺวา นุ
ศัพท์ ปุจฺจนตฺถ โจ ศัพท์ วจนาลงฺการ เม อนภิตฺตกตฺตา ใน ลทฺธา กตฺวา ปุพฺพกาลกิริยา ใน
ลทฺธา อิตฺติ ศัพท์ สรฺูป ใน จินตเนนๆ กรณ ใน โอโลเกนฺโตๆ อพฺภนฺตรกิริยา ของ อนุรฺรทฺโธ

อหํ สยกตฺตา ใน จเปสึ ๗ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ปุทฺมตฺตรปาทมฺมุเล สมปีปารฺธ ใน จเปสึ
ปตฺถนํ อวุตฺตกมฺม ใน จเปสึ อิตฺติ ศัพท์ อาการ ใน ฃตฺวาๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ฃตฺวา ปุณ ศัพท์
กิริยาวิเสสน ใน ฃตฺวา อหํ สยกตฺตา ใน อโหสิ ๗ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก สัสาเร อาธาร ใน

สัสนุโต ๆ อพภนุตรกิริยา ของ อหํ นาม ศัพทํ สลฺยาโชตค เข้ากัับ อสุกฺสมิ ๆ วิเสสน ของ กาล
กาลสตุตฺตมิ ใน อโหสิ พาราณสียิ ภินฺนาร ใน สุมฺนเสฏฺฐิ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน นิสฺสาย ๆ
ปฺพุพกาลกิริยา ใน ชีวนุโต ๆ อพภนุตรกิริยา ของ อหํ นาม ศัพทํ สลฺยาโชตค เข้ากัับ อนฺนภาโร
วิกติกตฺตา ใน อโหสิ อิติ ศัพทํ อาการ ใน ญตฺวา ๆ ปฺพุพกาลกิริยา ใน อาห

อหํ สยกตฺตา ใน อาสี ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก อนฺนภาโร กิติ
ทลิตฺโท กิติ ตินฺนารโก กิติ วิกติกตฺตา ใน อาสี ปฺเร กาลสตุตฺตมิ ใน
อาสี ปิณฺทปาโต วุตฺตกมฺม ใน ทินฺโน มยา อนภิตฺตกตฺตา ใน ทินฺโน ๆ
กิตบท กมฺมวาก อฺปริฏฺฐสฺส สมฺปทาน ใน ทินฺโน ยสฺสฺสิโน วิเสสน
ของ อฺปริฏฺฐสฺส อิติ ศัพทํ อาการ ใน อาห ฯ

อถ กาลสตุตฺตมิ ใน อโหสิ เอตํ วิเสสน ของ จินฺตณํ ๆ สยกตฺตา ใน อโหสิ ๆ อาขยาตบท
กตฺตฺวาจก อสฺส วิเสสน ของ เณรฺสฺส ๆ สมฺปทาน ใน อโหสิ โย กิติ โส กิติ สหายโก กิติ วิเสสน
ของ สุมฺนเสฏฺฐิ ๆ สยกตฺตา ใน อคฺคเหสิ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ตทา กาลสตุตฺตมิ ใน อคฺคเหสิ
มยา อนภิตฺตกตฺตา ใน ทินฺน- อฺปริฏฺฐสฺส สมฺปทาน ใน ทินฺน- ทินฺนปิณฺทปาโต อปาทาน ใน
อคฺคเหสิ กทาปณฺเ อวุตฺตกมฺม ใน ทตฺวา ๆ ปฺพุพกาลกิริยา ใน อคฺคเหสิ ปฺตฺติ อวุตฺตกมฺม ใน
อคฺคเหสิ มม สามีสมฺพนฺธ ใน สหายโก

โส วิเสสน ของ สุมฺรเสฏฺฐิ ๆ สยกตฺตา ใน นิพฺพตฺโต ๆ กิตบท กตฺตฺวาจก กหํ วิเสสน ของ
จानฺน ๆ อาธาร ใน นิพฺพตฺโต นุ ศัพทํ ปุจฺจนตฺถ โข ศัพทํ วจนาลงฺการ ใน เอตฺรหิ กาลสตุตฺตมิ ใน
นิพฺพตฺโต อิติ ศัพทํ สรฺูป ใน จินฺตณํ ฯ **(จบเก็ง)**

อถ กาลสตุตฺตมิ ใน อทฺทส เถโร สยกตฺตา ใน อทฺทส ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก นํ วิเสสน
ของ สุมฺนเสฏฺฐิ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน อทฺทส นาม ศัพทํ สลฺยาโชตค เข้ากัับ มุณฺฑนิกโม ๆ สยกตฺตา
ใน อตฺถิ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก วิชฺฌาภูวียิ สมิปาธาร ใน ปพฺพตปาเท ๆ อาธาร ใน อตฺถิ เทว
วิเสสน ของ ปฺตฺตา ๆ สยกตฺตา ใน โหนฺติ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ตตฺถ วิเสสน ของ มุณฺฑนิกเม
ๆ อาธาร ใน โหนฺติ นาม ศัพทํ สลฺยาโชตค เข้ากัับ มหามุณฺฑนสฺส ๆ วิเสสน ของ อฺปาสกฺสฺส ๆ
สามีสมฺพนฺธ ใน ปฺตฺตา มหาสุมฺโน กิติ จุพฺสุมฺโน กิติ ลิงฺกตฺถ และ สรฺูป ใน อิติ ๆ ศัพทํ สรฺูป ใน
เทว ปฺตฺตา เตสฺ วิเสสน ของ ปฺตฺเตสฺ ๆ นิทฺธารณ ใน โส สุมฺนเสฏฺฐิ โส วิเสสน ของ สุมฺนเสฏฺฐิ

ๆ นิพพานณีย์ และ สยกคตฺตา ใน นิพพคฺโต ๗ กิตฺตบถ กตฺตฺวาจก จุฬสมฺโน วิกิตฺกคตฺตา ใน หุตฺวา
๗ สฺมานกาลกิริยา ใน นิพพคฺโต อิติ ศัพท์ อาการ ใน อทฺทส

จ ปน สองศัพท์ นิปาตสมุหฺ เถโร สยกคตฺตา ใน จินฺเตสิ ๗ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ทิสฺวา
ปรีโยสฺสานกาลกิริยา ใน จินฺเตสิ อุปกาโร สยกคตฺตา ใน อตฺถิ ๗ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก มยิ ลกฺขณ
ใน คเต ๗ ลกฺขณกิริยา นุ ศัพท์ ปุจฺจนตฺถ โข ศัพท์ วจนาลงฺการ ตตฺถ วิเสสน ของ จาเน ๗
อาธาร ใน คเต อุทาหุ ศัพท์ ปุจฺจนตฺถ อุปกาโร สยกคตฺตา ใน นตฺถิ ๗ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อิติ
ศัพท์ อาการ ใน จินฺเตสิ ๗

โส วิเสสน ของ เถโร ๗ สยกคตฺตา ใน อทฺทส ๗ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อุปฺธาเรนฺโต
อภฺนฺตรกิริยา ของ เถโร อิทํ วิเสสน ของ การณํ ๗ อวฺตฺตกมฺม ใน อทฺทส โส วิเสสน ของ
จุฬสมฺโน ๗ สยกคตฺตา ใน ปพฺพชิสฺสตี ๗ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก มยิ ลกฺขณ ใน คเต ๗ ลกฺขณกิริยา
ตตฺถ วิเสสน ของ จาเน ๗ อาธาร ใน คเต ว ศัพท์ อวธารณ เข้กับ สตฺตฺวสฺสตีโก ๗ วิเสสน ของ
จุฬสมฺโน นิภฺมิตฺวา ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปพฺพชิสฺสตี จ ศัพท์ สมฺปฺนิษฺนตฺถ จุฬสมฺโน สยกคตฺตา
ใน ปาปฺณิสฺสตี ๗ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก เอว ศัพท์ อวธารณ เข้กับ ชุรคฺเค ๗ กาลสฺตฺตมฺมี ใน
ปาปฺณิสฺสตี อรหฺตฺตํ อวฺตฺตกมฺม ใน ปาปฺณิสฺสตี อิติ ศัพท์ อาการ ใน อทฺทส จ ปน สองศัพท์
นิปาตสมุหฺ เถโร สยกคตฺตา ใน โอตฺริ ๗ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ทิสฺวา ปรีโยสฺสานกาลกิริยา ใน
คนฺตฺวา อนฺโตวสฺเส ลกฺขณ ใน อุปกฺฎเจ ๗ ลกฺขณกิริยา อากาเสน ตติยาวิเสสน ใน คนฺตฺวา ๗
ปุพฺพกาลกิริยา ใน โอตฺริ คามทฺวาเร สมฺปฺปาธาร ใน โอตฺริ ๗

ปน ศัพท์ วากฺยารมฺภ มหามฺณฺโฑ สลฺยวิเสสน ของ อุปาสโก ๗ สยกคตฺตา ใน อโหสิ
๗ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก เถรสฺส สามีสฺมพฺนฺธ ใน วิสฺสาสิโก ปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้กับ ปุพฺเพ
๗ กาลสฺตฺตมฺมี ใน อโหสิ เอว ศัพท์ อวธารณ เข้กับ วิสฺสาสิโก ๗ วิกิตฺกคตฺตา ใน อโหสิ ๗ โส วิเสสน
ของ อุปาสโก สยกคตฺตา ใน อาห ๗ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก เถร์ อวฺตฺตกมฺม ใน ทิสฺวา
ปฺนิษฺนปาทกาเล กาลสฺตฺตมฺมี ใน ปารุปฺนตํ จิวร์ อวฺตฺตกมฺม ใน ปารุปฺนตํ ๗ วิเสสน ของ เถร์ ทิสฺวา
ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาห ปุคฺตํ วิเสสน ของ มหาสมฺนํ ๗ อภฺตฺตกมฺม ใน อาห

ตาท อาลปน อยโย วิเสสน ของ อนฺรุทฺตเถโร ๗ สยกคตฺตา ใน อาคโต ๗ กิตฺตบถ

กตฺตฺวาจาก เม สามีสมนุท ใน อโยโย อโยโย วิเสสน ของ โภจิ ๆ สยกตฺตา ใน น คณฺหาติ น ศัพท์ ปฏิเสธ ใน คณฺหาติ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจาก ยาว ศัพท์ ปริจฺเจทนตฺถ อสฺส วิเสสน ของ อโยยสฺส ๆ สามีสมนุท ใน ปตฺตํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน คณฺหาติ ตฺวํ สยกตฺตา ใน คณฺห ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจาก ตาว ศัพท์ ปริจฺเจทนตฺถ อสฺส วิเสสน ของ อโยยสฺส ๆ สามีสมนุท ใน ปตฺตํ คณฺตฺวา ปุพฺพกาลกิริยา ใน คณฺห ปตฺตํ อวุตฺตกมฺม ใน คณฺห อหํ สยกตฺตา ใน ปญฺญาเปสฺสสามิ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจาก อาสนํ อวุตฺตกมฺม ใน ปญฺญาเปสฺสสามิ อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาห ๆ

โส วิเสสน ของ มหาสมฺมโน ๆ สยกตฺตา ใน อกาสิ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจาก ตถา ศัพท์ กิริยาวิเสสน ใน อกาสิ ๆ อฺปาสโก สยกตฺตา ใน คณฺหิ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจาก เถโร อวุตฺตกมฺม ใน ปรีวสิตฺวา อนฺโตนิเวสเน อาธาร ใน ปรีวสิตฺวา สกฺกจฺจํ กิริยาวิเสสน ใน ปรีวสิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน คณฺหิ เตมาสํ อจฺจนตฺสํโยค ใน วสน- วสนตฺถาย สมฺปทาน ใน คณฺหิ ปฏิยฺลํ อวุตฺตกมฺม ใน คณฺหิ ๆ เถโร เหตุกตฺตา ใน อธิวาเสสิ ปฏิยฺลํ การิตกมฺม ใน อธิวาเสสิ ๆ อาขยาตบท เหตุกตฺตฺวาจาก ๆ

อถ กาลสตฺตมฺมี ใน อาห อฺปาสโก สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจาก นํ วิเสสน ของ เถโร ๆ อวุตฺตกมฺม ใน ปุชฺชคฺคิตฺวา เอกทิวสํ อจฺจนตฺสํโยค ใน ปุชฺชคฺคณฺโต ๆ อฺปมาวิเสสน ของ อฺปาสโก วิย ศัพท์ อฺปมาไซตถ เขํกับ เอกทิวสํ ปุชฺชคฺคณฺโต เตมาสํ อจฺจนตฺสํโยค ใน ปุชฺชคฺคิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาหริตฺวา มหาปวารณาย กาลสตฺตมฺมี ใน อาหริตฺวา ติจีวโร กิตฺติ วตฺถุณี กิตฺติ อวุตฺตกมฺม ใน อาหริตฺวา คฺพเตลตฺถนฺตฺถลาทีนํ วิเสสน ของ วตฺถุณี เอว ศัพท์ อวารณ เขํกับ จ ๆ สองศัพท์ ปทสมฺมจฺจยตฺถ เขํกับ ติจีวโร และ คฺพเตลตฺถนฺตฺถลาทีนํ อาหริตฺวา ปุพฺพกาลกิริยา ใน จเปตฺวา เถรสฺส สามีสมนุท ใน ปาท- ปาทมฺมูเล สมฺปาทาร ใน จเปตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาห ฆนฺเต อาลปนํ ตฺมฺเห สยกตฺตา ใน คณฺหาถ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจาก อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาห ๆ เถโร สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจาก อฺปาสก อาลปนํ อลํ ปฏิเสธลฺิงคตฺถ อ ตฺถโล สยกตฺตา ใน อตฺถิ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจาก น ศัพท์ ปฏิเสธนตฺถ เม สมฺปทาน ใน อตฺถิ อิมินา วิเสสน ของ สกฺกาเรณ ๆ ทรณ ใน อตฺถโล อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาห ๆ

อฺปาสโก สยกตฺตา ใน ยาจิ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจาก ฆนฺเต อาลปนํ เอโส วิเสสน ของ ลาโห ๆ สยกตฺตา ใน โหติ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจาก นาม ศัพท์ สยฺยมาไซตถ เขํกับ

วสุสาวาสีกลาโภ ๆ วิกติกตดา ใน โหติ ตุมเห สยกตดา ใน คณฺหาถ ๆ อาขุยาตบถ กตตุวจาก
นํ วิเสสน ของ ลากํ ๆ อวุตตกมฺม ใน คณฺหาถ อิติ ศัพท์ อาการ ใน ยาจิ ๆ เถโร สยกตดา ใน
อาห ๆ อาขุยาตบถ กตตุวจาก อุปาสก อาลปน อลํ ปฏฺิเสธลิ่งคตฺถ อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาห
ฯ อุปาสก สยกตดา ใน ปุจฺฉิ ๆ อาขุยาตบถ กตตุวจาก ฆนฺเต อาลปน ตุมเห สยกตดา ใน น
คณฺหาถ น ศัพท์ ปฏฺิเสธ ใน คณฺหาถ ๆ อาขุยาตบถ กตตุวจาก กิมตถํ สมฺปทาน ใน คณฺหาถ
อิติ ศัพท์ อาการ ใน ปุจฺฉิ ฯ

เถโร สยกตดา ใน อาห ๆ อาขุยาตบถ กตตุวจาก กปฺปิยการโก วิเสสน ของ สามเณโร
ปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้ากับ สามเณโร ๆ สยกตดา ใน นตฺถิ ๆ อาขุยาตบถ กตตุวจาก มยฺหํ
สามีสฺมพฺนฺธ ใน สนฺติเก ๆ วิสยธาร ใน นตฺถิ อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาห ฯ อุปาสก สยกตดา
ใน อาห ๆ อาขุยาตบถ กตตุวจาก ฆนฺเต อาลปน เตนฺหิ ศัพท์ วิกตฺติปฏฺิรูปก ปุจฺโต วิเสสน ของ
มหาสุมนฺ โย ๆ สยกตดา ใน ภาวีสฺสติ ๆ อาขุยาตบถ กตตุวจาก มม สามีสฺมพฺนฺธ ใน ปุจฺโต
สามเณโร วิกติกตดา ใน ภาวีสฺสติ อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาห ฯ

เถโร สยกตดา ใน อาห ๆ อาขุยาตบถ กตตุวจาก อุปาสก อาลปน อตฺถิ สยกตดา ใน
อตฺถิ ๆ อาขุยาตบถ กตตุวจาก น ศัพท์ ปฏฺิเสธนตฺถ เม สมฺปทาน ใน อตฺถิ มหาสุมนฺ ฆรณฺ ใน
อตฺถิ อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาห ฯ อุปาสก สยกตดา ใน อาห ๆ อาขุยาตบถ กตตุวจาก ฆนฺเต
อาลปน เตนฺหิ ศัพท์ วิกตฺติปฏฺิรูปก ตุมเห เหตุกตดา ใน ปพฺพาเชถ ๆ อาขุยาตบถ เหตุกตตุวจาก
จุพฺสุมนํ ภาริตกมฺม ใน ปพฺพาเชถ อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาห ฯ

เถโร เหตุกตดา ใน ปพฺพาเชติ ๆ อาขุยาตบถ กตตุวจาก สาธุ ลิ่งคตฺถ อิติ ศัพท์
อาการ ใน สมฺปฏฺิจฺฉิตฺวาฯ ปพฺพกาลกิริยา ใน ปพฺพาเชติ จุพฺสุมนํ ภาริตกมฺม ใน ปพฺพาเชติ ฯ
โส วิเสสน ของ จุพฺสุมนฺ โย ๆ สยกตดา ใน ปาปฺถิ ๆ อาขุยาตบถ กตตุวจาก เอว ศัพท์ อวธารณ
เข้ากับ ชุรคฺเค ๆ กาลสฺตตฺถิ ใน ปาปฺถิ อรหตฺถํ อวุตตกมฺม ใน ปาปฺถิ ฯ

เถโร สยกตดา ใน โอตฺริ ๆ อาขุยาตบถ กตตุวจาก เตน วิเสสน ของ สามเณเรน ๆ
สทฺถตฺติยา เข้ากับ สทฺธิ ๆ ศัพท์ กิริยาสมวาย ใน วสิตฺวา อทฺตมาสมตฺถํ วิเสสน ของ กาลํ ๆ
อจฺจนตฺสโยค ใน วสิตฺวา ตตฺถ วิเสสน ของ ฆานเณ ๆ อาธาร ใน วสิตฺวา ๆ ปพฺพกาลกิริยา ใน
อาปฺจุฉิตฺวา มยฺ สยกตดา ใน ปสฺสิสฺสาม ๆ อาขุยาตบถ กตตุวจาก สตฺถารํ อวุตตกมฺม ใน ป

สัสสาม อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาปุจิจิตวา ตสฺส วิเสสน ของ สามเนรสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน ฅาตเก ๆ อวุตตกมฺม ใน อาปุจิจิตวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน คนฺตวา อากาเสน ตติยาวิเสสน ใน คนฺตวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน โอตริ หิมวณตปฺปเทเส ภินฺนาธาร อรณฺณกุกฺกิกายํ ๆ วิชาธาธา ใน โอตริ ฯ ปน ศัพท์ วากยารมฺภ เถโร สยกตฺตา ใน โหติ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ปิ ศัพท์ อเปกฺขตฺต เชาักับ ปกตฺติยา ๆ ตติยาวิเสสน ใน อารทฺธวิริโย ๆ วิกตฺติกตฺตา ใน โหติ อฺทรวาโต สยกตฺตา ใน สมฺภูจฺหิ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ตสฺส วิเสสน ของ เณรสฺส ๆ อนาทร ใน จงฺกมณตสฺส ๆ อนาทรกิริยา ตตฺต วิเสน ของ จาเน ๆ อาธาธา ใน จงฺกมณตสฺส ปพฺพรตฺตาปรรตฺตํ อจฺจนตฺสํโยค ใน จงฺกมณตสฺส ฯ

อถ กาลสตฺตมึ ใน ปุจฺฉิ สามเนโร สยกตฺตา ใน ปุจฺฉิ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก นํ กิตฺติ กิลนฺตรูปํ กิตฺติ วิเสสน ของ เณร ๆ อวุตตกมฺม ใน ทิสฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปุจฺฉิ ฆนเต อาลปน กิ สยกตฺตา ใน รุชฺชติ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก โว สมปทาน ใน รุชฺชติ อิติ ศัพท์ อาการ ใน ปุจฺฉิ ฯ เถโร สยกตฺตา ใน อาท ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก อฺทรวาโต สยกตฺตา ใน สมฺภูจฺหิตฺโต ๆ กิตฺตบท กตฺตฺวาจก เม สมปทาน ใน สมฺภูจฺหิตฺโต อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาท ฯ

สามเนโร สยกตฺตา ใน อาท ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ฆนเต อาลปน อฺทรวาโต สยกตฺตา ใน โหติ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ปิ ศัพท์ อเปกฺขตฺต เชาักับ อณฺณทา ๆ กาลสตฺตมึ ใน สมฺภูจฺหิต-สมฺภูจฺหิตฺตฺตฺตฺตฺต วิกตฺติกตฺตา ใน โหติ อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาท ฯ

เถโร สยกตฺตา ใน อาท ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก อวฺโส อาลปน อาม ศัพท์ สมฺปฺภูจฺฉนตฺต อโว สจฺจวจากลฺิงคตฺต อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาท ฯ สามเนโร สยกตฺตา ใน ปุจฺฉิ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ฆนเต อาลปน ฆาสุกํ สยกตฺตา ใน โหติ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก เกน วิเสสน ของ วตฺตฺตฺตนา ๆ กรณ ใน โหติ อิติ ศัพท์ อาการ ใน ปุจฺฉิ ฯ

เถโร สยกตฺตา ใน อาท ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก อวฺโส อาลปน ฆาสุ สยกตฺตา ใน โหติ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ปานึเย ลกฺขณ ใน ลทฺเธ มยา อนภิตฺตกตฺตา ใน ลทฺเธ ๆ ลกฺขณกิริยา อนตฺตตฺตโต อปาทาน ใน ลทฺเธ อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาท ฯ สามเนโร สยกตฺตา ใน อาท ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ฆนเต อาลปน เตนหิ ศัพท์ วิกตฺติปฺปฏิรูปก อหํ สยกตฺตา ใน อาทรมิ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาท ฯ

เถโร สยกตฺตา ใน ปุจฺฉิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก สามเณร อาลปน ตฺวํ สยกตฺตา ใน สกขิสฺสตี ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อิติ ศัพท์ อาการ ใน ปุจฺฉิ ๆ สามเณโร สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ฆนฺเต อาลปน อาม ศัพท์ สมฺปฏฺิจฺจนฺตถ เหวํ สจฺจวาทกฺลิ่งคฺคถ อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาห ๆ

เถโร สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก เตนฺหิ ศัพท์ วิภคฺติปฏฺิรูปก นาม ศัพท์ สลฺลาไซตฺก เข้ากัปป ปนฺนโก ๆ วิเสสน ของ นาคราชา ๆ สยกตฺตา ใน ชานาติ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อนฺตตฺเต วิสยธาร ใน นาคราชา มํ อวฺตฺตกมฺม ใน ชานาติ ตฺวํ สยกตฺตา ใน อาห ร ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ตสฺส วิเสสน ของ ปนฺนกสฺส ๆ สมฺปทาน ใน อัจจกฺขิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาห ฆตฺตฺถตฺถาย สมฺปทาน ใน อาห เอกํ วิเสสน ของ ปานียวาทกํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน อาห อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาห ๆ

โส วิเสสน ของ สามเณโร ๆ สยกตฺตา ใน อคฺมาตี ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก สาธุ ลิ่งคฺคถ อิติ ศัพท์ อาการ ใน สมฺปฏฺิจฺฉิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วนฺทิตฺวา อฺปฺชฌายํ อวฺตฺตกมฺม ใน วนฺทิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อพฺภุคฺคณฺวา เวทาสํ สมฺปาปฺณียกมฺม ใน อพฺภุคฺคณฺตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อคฺมาตี ปลฺยโยชนสฺตํ วิเสสน ของ จานํ ๆ สมฺปาปฺณียกมฺม ใน อคฺมาตี ๆ

ปน ศัพท์ วากฺยารมฺภ ตํทิวสํ กาลสฺตฺตมฺมี ใน โหติ นาคนาฏกปฏฺิวโต วิเสสน ของ นาคราชา ๆ สยกตฺตา ใน โหติ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อุกทกัปปํ กิริยาวิเสสน ใน กัปปิตฺตุ- กัปปิตฺตุกาโม ๆ วิภคฺติกตฺตา ใน โหติ ๆ โส วิเสสน ของ นาคราชา ๆ สยกตฺตา ใน กุชฺฉิ และ นิปฺชชฺชิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก คจฺจนฺตํ วิเสสน ของ สามเณรํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน ทิสฺวา ว ศัพท์ อวธารณ เข้ากัปป ทิสฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน กุชฺฉิ อัย วิเสสน ของ มุณฺทกสมฺมโณ ๆ สยกตฺตา ใน วิจฺรติ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อตฺตโน สามีสมฺพนฺธ ใน ปาทปป์สํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน โอิกฺรินฺโต มม สามีสมฺพนฺธ ใน มตฺถเก ๆ อฺปฺสฺติเลสิกาธาร โอิกฺรินฺโต ๆ อพฺภนฺตรกิริยา ใน วิจฺรติ มุณฺทกสมฺมโณ สยกตฺตา ใน ภวิสฺสตี ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อนฺตตฺเต ภินฺนาราร ใน ปานีย- ปานียตฺถาย สมฺปทาน ใน อาคโต ๆ วิภคฺติกตฺตา ใน ภวิสฺสตี อิทานิ กาลสฺตฺตมฺมี ใน ทสฺสามิ อหํ สยกตฺตา ใน น ทสฺสามิ น ศัพท์ ปฏฺิเสธ ใน ทสฺสามิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อสฺส วิเสสน ของ มุณฺทกสมฺมณฺสสฺส ๆ สมฺปทาน ใน ทสฺสามิ ปานียํ อวฺตฺตกมฺม ใน ทสฺสามิ

อิติ ศัพท์ อากาโร ใน กุชฌิ ปลงวาสโยชนิกัม วิเสสน ของ อนัตตคตททำ ๆ อวุตตกมม ใน ปิตทิตฺวา มหาปาติยา กรณ ใน ปิตทหนโต อุกฺขลึ อวุตตกมม ใน ปิตทหนโต ๆ วิเสสน ของ (ปุกฺคฺโล) ๆ อุปมาลึงคตฺถ วิย ศัพท์ อุปมาโชตค เข้ากัับ มหาปาติยา อุกฺขลึ ปิตทหนโต ปุกฺคฺโล พณฺณ กรณ ใน ปิตทิตฺวา ๆ สمانกาลกิริยา ใน นิปฺชฺชิ ฯ

สามเณโร สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก นาคราชาสฺส สามีสุมพฺนฺธ ใน อากาโร ๆ อวุตตกมม ใน โอลฺเกตฺวา ว ศัพท์ อวธารณ เข้ากัับ โอลฺเกตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ฌตฺวา อัย วิเสสน ของ นาคราชา ๆ สยกตฺตา ใน กุทฺโธ ๆ กิตบท กตฺตฺวาจก อิติ ศัพท์ อากาโร ใน ฌตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาห อิมํ วิเสสน ของ คาลํ ๆ อวุตตกมม ใน อาห

อฺคฺคเตช กัฏฺตี มหพฺพล กัฏฺตี วิเสสน ของ นาคราชา ๆ อาลปน ตฺวํ สยกตฺตา ใน สฺโณหิ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก เม สามีสุมพฺนฺธ ใน (วจนํ) ๆ อวุตตกมม ใน สฺโณหิ ตฺวํ สยกตฺตา ใน เทหิ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก เม สมฺปทาน ใน เทหิ ปานียฆฺณํ อวุตตกมม ใน เทหิ อํ สยกตฺตา ใน อมฺหิ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก เกสชชตฺถํ สมฺปทาน ใน อาคโต ๆ วิกตีกตฺตา ใน อมฺหิ อิติ ศัพท์ สฺรูป ใน อิมํ คาลํ ฯ

นาคราชา สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ตํ วิเสสน ของ คาลาวจนํ ๆ อวุตตกมม ใน สฺตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาห อิมํ วิเสสน ของ คาลํ ๆ อวุตตกมม ใน อาห นาม ศัพท์ สลฺยโชตค เข้ากัับ คจฺคา ๆ วิเสสน ของ มหานที ๆ สยกตฺตา ใน อปฺเปติ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ปฺรตฺถิมสฺมี วิเสสน ของ ทิสภาเค ๆ ภินฺนารฺ ใน มหาสมฺมทํ สมฺปาปุณฺณิกมม ใน อปฺเปติ ตฺวํ สยกตฺตา ใน หร ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ตโต วิเสสน ของ คจฺคาโต ๆ อปาทาน ใน หร ปานียํ อวุตตกมม ใน หร อิติ ศัพท์ สฺรูป ใน อิมํ คาลํ ฯ

สามเณโร สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ตํ วิเสสน ของ คาลาวจนํ ๆ อวุตตกมม ใน สฺตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน จินฺเตตฺวา อัย วิเสสน ของ นาคราชา ๆ สยกตฺตา ใน น ทสฺสติ น ศัพท์ ปฺฐิสฺเส ใน ทสฺสติ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก อตฺตโน ภาวาทิสุมพฺนฺธ อิจฺฉาย

ๆ ตติยาวิเสสน ใน ทสฺสติ อหํ สยกตฺตา ใน คณฺหิสฺสามิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก พลการ์
กิริยาวิเสสน ใน กตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ชานาเปตฺวา มหानุภาวํ อวฺตุตฺตกมฺม ใน ชานาเปตฺวา
ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อภิภฺวิตฺวา อิมํ วิเสสน ของ นาคราชานํ ๆ อวฺตุตฺตกมฺม ใน อภิภฺวิตฺวา ๆ
ปุพฺพกาลกิริยา ใน คณฺหิสฺสามิ ปานีเย อวฺตุตฺตกมฺม ใน คณฺหิสฺสามิ อิติ ศัพท์ อาการ ใน จินฺเตตฺวา ๆ
ปุพฺพกาลกิริยา ใน วตฺวา

มหาราช อาลปน อุชฺฌมาโย เหตุกตฺตา ใน อาหาราเปติ ๆ อาขุยาตบถ เหตุกตฺตฺวาจก
มํ การิตกมฺม ใน อาหาราเปติ ว ศัพท์ อวธารณ เข้ากั๊บ อโนตฺตตฺโต ๆ อปาทาน ใน อาหาราเปติ
ปานีเย อวฺตุตฺตกมฺม ใน อาหาราเปติ เตน วิเสสน ของ การณน ๆ เหตุ ใน หริสฺสามิ อหํ สยกตฺตา
ใน หริสฺสามิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก เอว ศัพท์ อวธารณ เข้ากั๊บ อิทํ ๆ วิเสน ของ ปานีเย
ๆ อวฺตุตฺตกมฺม ใน หริสฺสามิ ตฺวํ สยกตฺตา ใน อเปหิ และ มา วาเรหิ มา ศัพท์ ปฏฺวิเสธ ใน วาเรหิ
อเปหิ กั๊ตี วาเรหิ กั๊ตี อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก มํ อวฺตุตฺตกมฺม ใน วาเรหิ อิติ ศัพท์ อาการ ใน วตฺวา
ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาห อิมํ วิเสสน ของ คาลํ ๆ อวฺตุตฺตกมฺม ใน อาห

อหํ สยกตฺตา ใน หาสฺสํ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ว ศัพท์ อวธารณ
เข้ากั๊บ อิทํ ๆ วิเสสน ของ อโนตฺตตฺโต ๆ อปาทาน ใน หาสฺสํ ปานีเย
อวฺตุตฺตกมฺม ใน หาสฺสํ อหํ สยกตฺตา ใน อมฺหิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก
ว ศัพท์ อวธารณ เข้ากั๊บ อิมินา ๆ วิเสสน ของ ปานีเยน ๆ กรณ ใน
อตฺถิโก ๆ วิกตฺติกตฺตา ใน อมฺหิ ยหิ ศัพท์ ปริกฺปฺปตฺถ ถามพลํ สยกตฺตา ใน
น อตฺถิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก (เต) สามีสฺสมฺพนฺธ ใน ถามพลํ
นาคราช อาลปน ตฺวํ สยกตฺตา ใน นิวารย ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก
อิติ ศัพท์ สรูป ใน อิมํ คาลํ ๆ

อถ กาลสฺตฺตฺมี ใน อาห นาคราชา สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก นํ
วิเสสน ของ สามเณรํ ๆ อกฺกิตกมฺม ใน อาห

สามเณร อาลปน สเจ ศัพท์ ปริกฺปฺปตฺถ วิกฺกมฺโปริสฺสํ สยกตฺตา ใน
อตฺถิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ตว ภาวาทิสฺสมฺพนฺธ ใน วิกฺกมฺโปริสฺสํ

อหัง สยกตฺตา ใน อภินนฺทามิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก เต สามีสฺมพฺนธ
ใน วาจํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน อภินนฺทามิ ตฺวํ สยกตฺตา ใน หรฺสฺสุ ๆ
อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ปานีโย อวุตฺตกมฺม ใน หรฺสฺสุ มม สามีสฺมพฺนธ
ใน ปานีโย อติ ศัพท์ อาการ ใน อาห ฯ

อถ กาลสฺตฺตฺมี ใน อคฺมาสิ สามเณโร สยกตฺตา ใน อคฺมาสิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก
นํ วิเสสน ของ นาคฺราชาณํ ๆ อภิตฺตกมฺม ใน วตฺวา มหाराช อาลปน อหัง สยกตฺตา ใน หรามิ
ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก เอวํ ศัพท์ กิริยาวิเสสน ใน หรามิ

อติ ศัพท์ อาการ ใน วตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วตฺวา ตฺวํ สยกตฺตา ใน หราหิ ๆ
อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก สกฺโกนฺโต อพฺภนฺตรกิริยา ของ ตฺวํ อติ ศัพท์ สรูป ใน วจเน ๆ ลกฺขณ ใน
วุตฺเต นาคฺราเชน อนภิตฺตกตฺตา ใน วุตฺเต ๆ ลกฺขณกิริยา เตนหิ ศัพท์ วิภคฺติปฏฺฐูปก ตฺวํ
สยกตฺตา ใน ชาณฺสฺสุ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก สฺกุญฺจ กิริยาวิเสสน ใน ชาณฺสฺสุ อติ ศัพท์ อาการ
ใน วตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน คเหตุวา ติกฺขชฺตฺตํ กิริยาวิเสสน ใน คเหตุวา ปฏิยฺญํ อวุตฺตกมฺม
ใน คเหตุวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน จินฺเตตฺวา หริตฺตํ ตุมฺตฺถสมฺปทาน ใน วมฺภูติ ๆ อาขุยาตบถ
กตฺตฺวาจก พุทฺธสาสนฺสฺส สามีสฺมพฺนธ ใน อานฺุภาวํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน ทสฺเสตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา
ใน หริตฺตํ มยา อนภิตฺตกตฺตา ใน หริตฺตํ ปานีโย อวุตฺตกมฺม ใน หริตฺตํ อติ ศัพท์ อาการ ใน จินฺเตตฺวา
ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อคฺมาสิ อากาสฺมฺจกเทวตฺานํ สามีสฺมพฺนธ ใน สนฺติกํ ตาว ศัพท์ กิริยาวิเสสน
ใน อคฺมาสิ สนฺติกํ สมฺปาปฺณิยกมฺม ใน อคฺมาสิ ฯ

ตา วิเสสน ของ เทวตา ๆ สยกตฺตา ใน อญฺจํสุ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อาคฺนฺตฺวา
ปุพฺพกาลกิริยา ใน วนฺทิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วตฺวา ฆนฺเต อาลปน ก็ ลิงฺคตฺถ อติ ศัพท์
อาการ ใน วตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อญฺจํสุ ฯ

สามเณโร สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก สงฺคาโม สยกตฺตา ใน ภวิสฺสฺติ
ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก เอตฺตฺมี วิเสสน ของ อนฺนตฺตฺททฺทปฏฺฐเจฯ อุปฺสิเลสิกาธาร ใน ภวิสฺสฺติ
ปฺนฺนกนาคฺราเชน สหตฺถตฺติยา เขํกับ สทฺธิ ๆ ศัพท์ ทพฺพสมฺวาเย ใน มมๆ สามีสฺมพฺนธ ใน
สงฺคาโม ตุมฺเห สยกตฺตา ใน โอลฺเถถ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ตตฺถ วิเสสน ของ จาเน ฯ

อาหาร ใน คนดูวา ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน โอลเกด ชยปราชย์ อวุตตกมม ใน โอลเกด อิติ ศัพท
อาการ ใน อาท ฯ

โส วิเสสน ของ สามณโร ฯ สยกตฺตา ใน อโรเจสิ ฯ อาชฺยาตบท กตฺตฺวาจก เอว ศัพท
อวธารณ เข้ากั๊บ เอเตน ฯ วิเสสน ของ นีหาเรน ฯ ตติยาวิเสสน ใน อุปสงกมิตฺวา จตฺตารโ
วิเสสน ของ โลกปาเล ฯ กิติ สกฺกสฺยามสนฺตฺสฺติตฺสนิมิตฺวสวตฺติ กิติ อวุตตกมม ใน อุปสงกมิตฺวา
จ สองศัพท ปทสมฺมจฺยตฺถ เข้ากั๊บ จตฺตารโ โลกปาเล และ สกฺกสฺยาม สนฺตฺสฺติตฺสนิมิตฺวสวตฺติ
อุปสงกมิตฺวา ปุพพกาลกิริยา ใน อโรเจสิ ตํ วิเสสน ของ อตฺถํ ฯ อวุตตกมม ใน อโรเจสิ ฯ

สามณโร สยกตฺตา ใน อโรเจสิ ฯ อาชฺยาตบท กตฺตฺวาจก ตโต วิเสน ของ จานโต ฯ
อปาทาน ใน ปรี ฯ วิเสสน ของ จานํ ฯ สมฺปาปฺณิยกมม ใน คนฺตฺวา ปฏิปาฏิยา ตติยาวิเสสน
ใน คนฺตฺวา พุทฺโธโลกา อปาทาน ใน ยาว ฯ ศัพท กิริยาวิเสสน ใน คนฺตฺวา ฯ ปุพพกาลกิริยา ใน
ปฺภูโจ ตตฺถ สองบท วิเสสน ของ จาเน ฯ ภินฺนาธาร ใน พุทฺโธเมหิ ฯ อนภิตฺตกตฺตา ใน ปฺภูโจ
อาคนฺตฺวา ปุพพกาลกิริยา ใน วนฺทิตฺวา ฯ ปุพพกาลกิริยา ใน จิตฺเทหิ ฯ วิเสสน ของ พุทฺโธเมหิ
ภนฺเต อาลปน กิ ลิงฺกตฺถ อิติ ศัพท อาการ ใน ปฺภูโจ ฯ วิเสสน ของ สามณโร ตํ วิเสสน ของ
อตฺถํ ฯ อวุตตกมม ใน อโรเจสิ ฯ

โส วิเสสน ของ สามณโร ฯ สยกตฺตา ใน อโรเจสิ ฯ อาชฺยาตบท กตฺตฺวาจก เอว ศัพท
ปการตฺถ อสฺสญฺเณ กิติ อรุปีพุทฺธมาโน กิติ อวุตตกมม ใน จเปตฺวา จ สองศัพท ปทสมฺมจฺยตฺถ
เข้ากั๊บ อสฺสญฺเณ และ อรุปีพุทฺธมาโน จเปตฺวา กิริยาวิเสสน ใน อโรเจสิ สพฺพตฺถ วิเสสน ของ
จาเน ฯ อาหาร ใน อโรเจสิ เอว ศัพท อวธารณ เข้ากั๊บ มุหุตฺตํ ฯ อจฺจนฺตฺสฺโยค ใน อโรเจสิ
อาหิณฺชิตฺวา สมานกาลกิริยา ใน อโรเจสิ ฯ

ปี ศัพท อเปกฺขตฺถ เข้ากั๊บ สพฺพา ฯ วิเสสน ของ เทวตา ฯ สยกตฺตา ใน สนฺนิปตีสุ ฯ
อาชฺยาตบท กตฺตฺวาจก ตสฺส วิเสสน ของ สามณเรสฺส ฯ สามีสมฺพนฺธ ใน วจัน ฯ อวุตตกมม ใน
สุตฺวา ฯ ปุพพกาลกิริยา ใน สนฺนิปตีสุ อนนตฺตททหปีฏฺเฐ อาหาร ใน สนฺนิปตีสุ นาฬิยํ อาหาร ใน
ปภฺจิตฺตา ฯ วิเสสน ของ ปฺวฺจฺจณฺณา ฯ อุปฺมาลิงฺกตฺถ วิย ศัพท อุปฺมาชฺตก เข้ากั๊บ นาฬิยํ

ปกฺจิตฺตา ปุจฺจณฺณา อากาเส การิตกมฺม ใน ปุเรตฺวา นิรฺนตฺรํ กิริยาวิเสสน ใน ปุเรตฺวา ๆ กิริยาวิเสสน
ใน สนนฺิปตีสฺสุ ฯ สามเณโร สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก เทวสงฺฆเม ลกฺขณ ใน
สนนฺิปตฺเต ฯ ลกฺขณกิริยา อากาเส อาธาร ใน จตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาห นาคฺราชนํ
อกถิตกมฺม ใน อาห

อุคฺคเตช กัถิ มหพฺพล กัถิ วิเสสน ของ นาคฺราช ๆ อาลปน ตฺวํ
สยกตฺตา ใน สุโณหิ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก เม สามีสมฺพนฺธ ใน
วงฺนํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน สุโณหิ ตฺวํ สยกตฺตา ใน เทหิ ๆ อาขุยาตบท
กตฺตฺวาจก เม สมฺปทาน ใน เทหิ ปานียฆฺมํ อวฺตฺตกมฺม ใน เทหิ อหํ
สยกตฺตา ใน อมฺหิ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก เกสชฺชตฺถํ สมฺปทาน ใน
อาคโต ฯ วิกตฺติกตฺตา ใน อมฺหิ อิติ ศัพฺท อาการ ใน อาห ฯ

อถ กาลสฺตฺตมึ ใน อาห นาโค สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก นํ วิเสสน
ของ สามเณรํ ๆ อกถิตกมฺม ใน อาห

สามเณร อาลปน สเจ ศัพฺท ปริกปฺปตฺถ วิกฺกมโปริสํ สยกตฺตา ใน
อตฺถิ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก ตว ภาวาทิสมฺพนฺธ วิกฺกมโปริสํ
อหํ สยกตฺตา ใน อภินนฺทามิ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก เต สามีสมฺพนฺธ
ใน วาจํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน อภินนฺทามิ ตฺวํ สยกตฺตา ใน หรสฺสุ ๆ
อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก ปานียํ อวฺตฺตกมฺม ใน หรสฺสุ มม สามีสมฺพนฺธ
ใน ปานียํ อิติ ศัพฺท อาการ ใน อาห ฯ

โส วิเสสน ของ สามเณโร ๆ สยกตฺตา ใน นิปฺปีเพสิ ฯ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก ติกฺขชฺตฺตํ
กิริยาวิเสสน ใน คเหตุวา นาคฺราชสฺส สามีสมฺพนฺธ ใน ปฏฺฐิณํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน คเหตุวา ๆ
ปุพฺพกาลกิริยา ใน จิตโก อากาเส อาธาร ใน จิตโก ว ศัพฺท อวธารณ เจกัถฺบ จิตโก ๆ วิเสสน
ของ สามเณโร ทฺวาทสโยชนิกํ วิเสสน ของ พฺรหฺมตฺตภาวํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน มาเปตฺวา ๆ
ปุพฺพกาลกิริยา ใน โอรุยฺห อากาสโต อปาทาน ใน โอรุยฺห ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อกฺกมิตฺวา
นาคฺราชสฺส สามีสมฺพนฺธ ใน ผนฺเณ ๆ อาธาร ใน อกฺกมิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน นิปฺปีเพสิ
อโรมุขํ วิกตฺติกมฺม ใน กตฺวา ๆ กิริยาวิเสสน ใน นิปฺปีเพสิ ฯ

เอว ศัพท อวธารณ เข้ากับ ดาว ๆ กาลสตุตมี ใน อเหตุ ทัพพมตดา วิเสสน ของ
ผณปฏกา ๆ สยกตดา ใน อเหตุ ๆ อาขยาตบท กตตุวจาก พลวตา วิเสสน ของ ปุริเสน ๆ
อนภิตกตดา ใน อกุกนต- อกุกนตอลลจมม อุปมาลึงคตถ วิย ศัพท อุปมาโชตค เข้ากับ พลวตา
ปุริเสน อกุกนตอลลจมม ผณ ลกขณ ใน สนเต ๆ ลกขณกิริยา นาคราชสสุ สามีสมพนธ ใน ผณ
อกุกนตมตเต วิกติกตดา ใน สนเต โภภิชชิตวา ปุพพกาลกิริยา ใน อเหตุ ๆ ตาลกขณฐปรปมาณ
วิเสสน ของ อุกทวภูฏโย ๆ สยกตดา ใน อคคจันตสุ ๆ อาขยาตบท กตตุวจาก นาคราชสสุ
สามีสมพนธ ใน ผณเทหิ ๆ อปาทาน ใน มุตต- มุตตฏฐาเน อาธาร ใน อคคจันตสุ ๆ

สามณเโร เหตุกตดา ใน ปุเรสิ ๆ อาขยาตบท เหตุกตตุวจาก เอว ศัพท อวธารณ
เข้ากับ อากาเส ๆ อาธาร ใน ปุเรสิ ปานียวรก การิตกมม ใน ปุเรสิ ๆ เทวสงโม สยกตดา ใน
อทาสี ๆ อาขยาตบท กตตุวจาก สารุการิ อวตตกมม ใน อทาสี ๆ

นาคราชา สยกตดา ใน กุชณิ ๆ อาขยาตบท กตตุวจาก ลชชิตวา ปุพพกาลกิริยา ใน
กุชณิ สามณเรสสุ สมปทาน ใน กุชณิ ๆ อกขินี สยกตดา ใน อเหตุ ๆ อาขยาตบท กตตุวจาก
ชยกุสมณณานิ วิกติกตดา ใน อเหตุ อสสุ วิเสสน ของ นาคเรลโย ๆ สามีสมพนธ ใน อกขินี
ฯ โส วิเสสน ของ นาคราชา ๆ สยกตดา ใน อนุนนธิ ๆ อาขยาตบท กตตุวจาก อัย วิเสสน ของ
สามณเโร ๆ เหตุกตดา ใน ลชชาเปสิ ๆ อาขยาตบท เหตุกตตุวจาก ม์ การิตกมม ใน ลชชาเปสิ
เทวสงม์ การิตกมม ใน สนนิปาเตตวา ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน คเหตุวา ปานีย อวตตกมม ใน
คเหตุวา ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน ลชชาเปสิ อหิ สยกตดา ใน มททามิ ๆ อาขยาตบท กตตุวจาก
เอต วิเสสน ของ สามณเร ๆ อวตตกมม ใน คเหตุวา ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน ปกขิปิตวา มุเข
อาธาร ใน ปกขิปิตวา หตถ อวตตกมม ใน ปกขิปิตวา ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน มททามิ หทยมส์
อวตตกมม ใน มททามิ ตสสุ วิเสสน ของ สามณเรสสุ ๆ สามีสมพนธ ใน หทยมส์

อหิ สยกตดา ใน จิปามี ๆ อาขยาตบท กตตุวจาก ปาเท อาธาร ใน คเหตุวา น วิเสสน
ของ สามณเร ๆ อวตตกมม ใน คเหตุวา ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน จิปามี ปรคจกาย อาธาร ใน
จิปามี วา สองศัพท วากยวิกปตถ เข้ากับ เอต คเหตุวา มุเข หตถ ปกขิปิตวา หทยมส์ ตสสุ
มททามิ และ ปาเท น คเหตุวา ปรคจกาย จิปามี อิติ ศัพท อาการ ใน จินเตตวา ๆ ปุพพกาลกิริยา
ใน อนุนนธิ เวเคน ตติยาวิเสสน ใน อนุนนธิ ๆ

ปี ศัพท์ อเปกขตุล เข้ากับ อนุพจนนโด ๆ วิเสสน ของ นาคราชา ๆ สยกตฺตา ใน น อสกฺขิ
น ศัพท์ ปฏิเสธ ใน อสกฺขิ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก น วิเสสน ของ สามเณโร ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน
ปาปฺณิโต ๆ ตุมฺหฺเตสมฺปทาน ใน อสกฺขิ เหว ศัพท์ อวฺธารณ เข้ากับ อสกฺขิ ๆ สามเณโร สยกตฺตา
ใน อาห ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก อคฺนฺตฺวา ปุพฺพกาลกิริยา ใน จเปตฺวา อฺปชฺฌายสฺส สามีสมฺพณฺธไ
น หตฺเต เหว อวฺธาร ใน จเปตฺวา ปานีโย อวฺตฺตกมฺม ใน จเปตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาห ฆนฺเต อ
าลปน ตุมฺเห สยกตฺตา ใน ปิวถ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก อิติ อาการ ใน อาห ๆ

ปี ศัพท์ อเปกขตุล เข้ากับ นาคราชา ๆ สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก
ปจฺจโต ตติยาวิเสสน ใน อคฺนฺตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาห ฆนฺเต วิเสสน ของ อนุรฺุทฺธ ๆ
อาลปน สามเณโร สยกตฺตา ใน อคฺโต ๆ กิตฺตบท กตฺตฺวาจก มยา อนภิตฺตกตฺตา ใน อทินฺนํ เหว
ศัพท์ อวฺธารณ เข้ากับ อทินฺนํ ๆ วิเสสน ของ ปานีโย ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน คเหตุวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา
ใน อคฺโต ตุมฺเห สยกตฺตา ใน มา ปิวถ มา ศัพท์ ปฏิเสธ ใน ปิวถ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก
อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาห ๆ

อนุรฺุทฺธตฺเถโร สยกตฺตา ใน ปุจฺฉิ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก สามเณร อาลปน กิร ศัพท์
อนุสฺสวณฺตฺตฺต เหว สจฺจวาทกฺลิ่งคฺตฺต อิติ ศัพท์ อาการ ใน ปุจฺฉิ ๆ สามเณโร สยกตฺตา ใน อาห
ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ฆนฺเต อาลปน ตุมฺเห สยกตฺตา ใน ปิวถ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ทินฺนํ
วิเสสน ของ ปานีโย ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน อาหฺนํ ๆ กิตฺตบท กมฺมวาทก อิมินา วิเสสน ของ นาคราชา
ๆ อนภิตฺตกตฺตา ใน ทินฺนํ เม อนภิตฺตกตฺตา ใน อาหฺนํ อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาห ๆ

เถโร สยกตฺตา ใน ปิว ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก นาม ศัพท์ สลฺลวฺชาชฺตก เข้ากับ มุสากฺกํ
ๆ สยกตฺตา ใน นตฺถิ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก จีณฺสวสามเณรสฺส สมฺปทาน ใน นตฺถิ อิติ ศัพท์
อาการ ใน ญตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปิว ปานีโย อวฺตฺตกมฺม ใน ปิว ๆ เหว ศัพท์ อวฺธารณ
เข้ากับ ตํขณฺณํ ๆ กาลสฺตฺตมฺมิ ใน ปฏิปฺสสมฺภิ อวาโร สยกตฺตา ใน ปฏิปฺสสมฺภิ ๆ อาขยาตบท
กตฺตฺวาจก อสฺส วิเสสน ของ เณรสฺส ๆ สามีสมฺพณฺธ ใน อวาโร ๆ

นาโค สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ปุณ ศัพท์ กิริยาวิเสสน ใน อาห เถโร
อกฺกิตฺตกมฺม ใน อาห ฆนฺเต อาลปน อหํ สยกตฺตา ใน อมฺหิ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก สามเณเรณ
อนภิตฺตกตฺตา ใน ลชฺชาปีโต สพฺพํ วิเสสน ของ เทวคณฺณํ ๆ การิตกมฺม ใน สนฺนิปาเตตฺวา ๆ

บุพพกาลกิริยา ใน ลชชาปีโต ๆ วิกติกตดา ใน อมฺหิ อหํ สยกตดา ใน ฝาเลสฺสามิ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก อสฺส วิเสสน ของ สามเณรสฺส ๆ สามีสฺมพฺนธ ใน ทหฺยํ อวฺตฺตกมฺม ใน ฝาเลสฺสามิ อหํ สยกตดา ใน จิปีสฺสามิ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก ปาเท อาธาร ใน คเหตุวา นํ วิเสสน ของ สามเณรฺ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน คเหตุวา ๆ บุพพกาลกิริยา ใน จิปีสฺสามิ ปรคฺงคฺายํ อาธาร ใน จิปีสฺสามิ วา สองศฺัพท์ วากฺยวิกปฺปตฺถ เข้ากัับ อหฺมสฺส ทหฺยํ ฝาเลสฺสามิ และ ปาเท นํ คเหตุวา ปรคฺงคฺายํ จิปีสฺสามิ อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาห ฯ

เถโร สยกตดา ใน อาห ฯ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก มหาราช อาลปน สามเณโร สยกตดา ใน โหติ ฯ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก มหฺนุภาโว วิกติกตดา ใน โหติ ตุมฺเห สยกตดา ใน นสฺกฺขิสฺสถ น ศัพท์ ปฺฏิเสธ ใน สกฺขิสฺสถ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก สามาเณเรน สหฺตฺถตฺติยา เข้ากัับ สหฺธิ์ ๆ ศัพท์ กิริยาสมวาย ใน สงฺคามตฺถุ ๆ ตุมฺตฺถสมฺปทาน ใน สกฺขิสฺสถ ตุมฺเห สยกตดา ใน คจฺจณฺ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก นํ วิเสสน ของ สามาเณรฺ ๆ การิตกมฺม ใน ขมาเปตฺวา ฯ บุพพกาลกิริยา ใน คจฺจณฺ อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาห ฯ โส วิเสสน ของ นาคราชาฯ สยกตดา ใน ชานาติ ฯ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก ปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้ากัับ สยํ กิริยาวิเสสน ใน ชานาติ สามเณรสฺส สามีสฺมพฺนธ ใน อานฺุภาวํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน ชานาติ ปน ศัพท์ วิเสสฺโชตฺก นาคราชา สยกตดา ใน โหติ ฯ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก ลชฺชาย เหตุ ใน อาคโต อนฺุพฺนธิตฺวา สมานกาลกิริยา ใน อาคโต ๆ วิกติกตดา ใน โหติ ฯ

อถ กาลสฺตฺตฺมี ใน ปกฺกามิ นาคราชา สยกตดา ใน ปกฺกามิ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก นํ วิเสสน ของ สามาเณรฺ ๆ การิตกมฺม ใน ขมาเปตฺวา เณรสฺส สามีสฺมพฺนธ ใน วจฺเนนฺ ตฺติยาวิเสสน ใน ขมาเปตฺวาฯ บุพพกาลกิริยา ใน กตฺวา เตน วิเสสน ของ สามาเณเรน ๆ สหฺตฺถตฺติยา เข้ากัับ สหฺธิ์ ๆ ศัพท์ ทพฺพสมวาย ใน มิตฺตฺสนฺถวํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน กตฺวา ๆ บุพพกาลกิริยา ใน วตฺวา อากมฺนกิจฺจํ สยกตดา ใน นตฺถิ ฯ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก อตฺเถ ลกฺขณฺ ใน สติ ฯ ลกฺขณฺกิริยา อิติ วิเสสน ของ กาลโต ฯ อปาทาน ใน ปฏฺฐาย ฯ กิริยาวิเสสน ใน นตฺถิ อนฺอตฺตฺททหฺอฺทเกน กรณฺ ใน อตฺเถ ตุมฺหากํ ภาวาทิสฺมพฺนธ อากมฺน- ตุมฺเห สยกตดา ใน ปฺหิเณยฺยาถ ฯ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก มยฺหํ สมฺปทาน ใน ปฺหิเณยฺยาถ สาสนํ อวฺตฺตกมฺม ใน ปฺหิเณยฺยาถ เหว ศัพท์ อวฺธารณฺ เข้ากัับ อหํ ๆ สยกตดา ใน ทสฺสามิ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก

อาหาริตวา ปุพฺพกาลกิริยา ใน ทสฺสามิ อิติ ศัพท์ อาการ ใน วตฺวาฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปกฺกามิ
ฯ ปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้กับ เถโร ฯ สยกตฺตา ใน ปายาสี ฯ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก สามาเณร
อวุตฺตกมฺม ใน อาทายฯ สมานกาลกิริยา ใน ปายาสี ฯ

สตฺถา สยกตฺตา ใน นิสีทิ ฯ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก เถรสฺส ภาวาทิสมฺพนฺธ ใน อาคมนภาว
ฯ อวุตฺตกมฺม ใน ฌตฺวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน นิสีทิ มิคารมาตฺตฺปาสาเท อุปฺปิลลิตฺถาธาร ใน นิสีทิ
เถรสฺส ภาวาทิสมฺพนฺธ ใน อาคมนํฯ อวุตฺตกมฺม ใน โอลฺเกนโต ฯ อพฺภนฺตรกิริยา ของ นิสีทิ ฯ
ปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้กับ ภิกฺขุ ฯ สยกตฺตา ใน ปฏิคฺคเหตฺตํ ฯ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก อากฺคณฺตํ
วิเสสน ของ เถรํ ฯ อวุตฺตกมฺม ใน ทิสฺวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปจฺจุคนฺตฺวาฯ ปุพฺพกาลกิริยา
ใน ปฏิคฺคเหตฺตํ ปตฺตจิวรํ อวุตฺตกมฺม ใน ปฏิคฺคเหตฺตํ ฯ

อถ กาลสตฺตมึ ใน อาหํสุ เอกฺจเจ วิเสสน ของ ภิกฺขุ ฯ สยกตฺตา ใน อาหํสุ ฯ อาขยาตบท
กตฺตฺวาจก สามาเณร อวุตฺตกมฺม ใน คเหตุวา ปี สามศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้กับ สีสฺเส กณฺเณสุ และ
พาทาย ฯ อาธาร ใน คเหตุวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน สยฺจาเลนฺตา ฯ อพฺภนฺตรกิริยา ของ ภิกฺขุ
สามเณร อาลปน ตฺวํ สยกตฺตา ใน น อุกฺกณฺจฺสี น ศัพท์ ปฏิเสธ ใน อุกฺกณฺจฺสี ฯ อาขยาตบท
กตฺตฺวาจก ก็ ศัพท์ ปุจฺจนฺตฺถ อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาหํสุ ฯ

สตฺถา สยกตฺตา ใน จินฺเตสิ ฯ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก เตสิ วิเสสน ของ ภิกฺขุณฺํ ฯ
สามีสมฺพนฺธ ใน กิริยํ ฯ อวุตฺตกมฺม ใน ทิสฺวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน จินฺเตสิ กมฺมํ สยกตฺตา ใน
โหติ ฯ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ภาริยํ วิกตฺติกตฺตา ใน โหติ วัต ศัพท์ สํเวคตฺถ อิมํ วิเสสน ของ
ภิกฺขุณฺํ ฯ สามีสมฺพนฺธ ใน กมฺมํ อิมํ วิเสสน ของ ภิกฺขุ ฯ สยกตฺตา ใน คณฺหนฺติ และ น ชานนฺติ
น ศัพท์ ปฏิเสธ ใน ชานนฺติ คณฺหนฺติ ก็ดี ชานนฺติ ก็ดี อาขยาตบท กตฺตฺวาจก อาสีวีสํ อวุตฺตกมฺม
ใน คณฺหนฺตา คิวายํ อาธาร ใน คณฺหนฺตา ฯ วิเสสน ของ (ปฺคฺคฺลา) ฯ อุปฺมาลิ่งคตฺถ วย ศัพท์
อุปฺมาไซตฺถ เข้กับ อาสีวีสํ คิวายํ คณฺหนฺตา ปฺคฺคฺลา สามเณร อวุตฺตกมฺม ใน คณฺหนฺติ อสฺส
วิเสสน ของ สามเณรสฺส ฯ สามีสมฺพนฺธ ใน อานฺภาวํ ฯ อวุตฺตกมฺม ใน ชานนฺติ

อชฺช กาลสตฺตมึ ใน วมฺภูติ กาคฺตุํ ตุมตฺถกตฺตา ใน วมฺภูติ ฯ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก มยา
อนภิตฺตกตฺตา ใน กาคฺตุํ สฺมนสามเณรสฺส สามีสมฺพนฺธ ใน คณฺนํฯ อวุตฺตกมฺม ใน กาคฺตุํ ปากฺกํ
วิกตฺติกมฺม ใน กาคฺตุํ อิติ ศัพท์ อาการ ใน จินฺเตสิ ฯ ปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้กับ เถโร ฯ สยกตฺตา

ใน นิสีทิ ๆ อาขุยาตบท กตตุวจาก อาคนตุวา ปุพพกาลกิริยา ใน วนทิตฺวา สตุถาริ อวุตฺตกมฺม
ใน วนทิตฺวา ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน นิสีทิ ฯ

สตุถา สยกตฺตา ใน อามนฺเตสิ ฯ อาขุยาตบท กตตุวจาก เตน วิเสสน ของ เถเรน ฯ
สทตฺตติยา เข้ากัปป สทธี ฯ ศัพฺพ ทพพสมวาย ใน ปฏิสนฺถาริ ฯ อวุตฺตกมฺม ใน กตฺวา ฯ
ปุพพกาลกิริยา ใน อามนฺเตสิ อานนฺทเถริ อวุตฺตกมฺม ใน อามนฺเตสิ

อานนฺท อาลปน อหิ สยกตฺตา ใน อมฺหิ ฯ อาขุยาตบท กตตุวจาก อโนตตฺตทหุทเกน
กรณ ใน ไรฺวติ- ปาเท อวุตฺตกมฺม ใน ไรฺวติ- ไรฺวติกาโม วิกติกตฺตา ใน อมฺหิ ตฺวํ เหตุกตฺตา ในอ
าหาราเปสิ สามาเณริ การิตกมฺม ใน อาหาราเปสิ ฯ อาขุยาตบท กตตุวจาก สามเณรานิ
สมฺปทาน ใน ทตฺวา ฆณฺฑิ อวุตฺตกมฺม ใน ทตฺวา ฯ ปุพพกาลกิริยา ใน อาหาราเปสิ ปานีโย อวุตฺตกมฺม
ใน อาหาราเปสิ อิติ ศัพฺพ อาการ ใน อามนฺเตสิ ฯ

เถโร เหตุกตฺตา ใน สนฺนิปาเตสิ ฯ อาขุยาตบท กตตุวจาก วิหาเร วิเสยธาร ใน
สนฺนิปาเตสิ ปลฺลจมตฺตานิ วิเสสน ของ สามเณรสตานิ ฯ การิตกมฺม ใน สนฺนิปาเตสิ ฯ เตสั
วิเสสน ของ สามเณรานิ ฯ นิทฺธารณ ใน สุมนสามเณโร ฯ นิทฺธารณิย และ สยกตฺตา ใน อโหสิ
ฯ อาขุยาตบท กตตุวจาก สพฺพนวกิ วิกติกตฺตา ใน อโหสิ ฯ เถโร สยกตฺตา ใน อาท ฯ
อาขุยาตบท กตตุวจาก สพฺพมหลลกั วิเสสน ของ สามเณริ อกถิตกมฺม ใน อาท สามเณร
อาลปน สตุถา สยกตฺตา ใน โหติ ฯ อาขุยาตบท กตตุวจาก อโนตตฺตทหุทเกน กรณ ใน ไรฺวติ-
ปาเท อวุตฺตกมฺม ใน ไรฺวติ- ไรฺวติกาโม วิกติกตฺตา ใน โหติ ตฺวํ สยกตฺตา ใน อาท ฯ
อาขุยาตบท กตตุวจาก ฆณฺฑิ อวุตฺตกมฺม ใน อาทาย ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน คนฺตฺวา ฯ ปุพพกาลกิริยา
ใน อาท ปานีโย อวุตฺตกมฺม ใน อาท อิติ ศัพฺพ อาการ ใน อาท ฯ

โส วิเสสน ของ สามเณโร ฯ สยกตฺตา ใน น อิจฺฉิ น ศัพฺพ ปฏิสฺเสธ ใน อิจฺฉิ ฯ
อาขุยาตบท กตตุวจาก ฆนฺเต อาลปน อหิ สยกตฺตา ใน น สกโกมิ น ศัพฺพ ปฏิสฺเสธ ใน สกโกมิ
ฯ อาขุยาตบท กตตุวจาก อิติ ศัพฺพ อาการ ใน วตฺวา ฯ ปุพพกาลกิริยา ใน อิจฺฉิ ฯ เถโร
สยกตฺตา ใน ปุจฺฉิ ฯ อาขุยาตบท กตตุวจาก ปิ ศัพฺพ อเปกฺขตฺต เข้ากัปป เสเส ฯ วิเสสน ของ
สามเณเร ฯ อวุตฺตกมฺม ใน ปุจฺฉิ ปฏิปาฏิยา ตติยาวิเสสน ใน ปุจฺฉิ ฯ ปิ ศัพฺพ อเปกฺขตฺต เข้ากัปป

เต ๆ วิเสสน ของ สามเนรา ๆ สยกตุตา ใน ปฏิกิจปิสุ ๆ อาขยาตบถ กตุตุวาจก เอว ศัพท์ อวธารณ เข้ากับ ตถา ๆ ศัพท์ กิริยาวิเสสน ใน วตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปฏิกิจปิสุ ๆ

ปุจฺฉา ลิงฺคตฺถ ปน ศัพท์ วากฺยารมฺภ จีณาสวสามเนรา สยกตุตา ใน นตฺถิ ๆ อาขยาตบถ กตุตุวาจก ก็ ศัพท์ ปุจฺฉนตฺถ เอตฺถ วิเสสน ของ สมาคเม ๆ อาธาร ใน นตฺถิ อิติ ศัพท์ สรูป ใน ปุจฺฉา ๆ วิสซชนฺํ ลิงฺคตฺถ จีณาสวสามเนรา สยกตุตา ใน อตฺถิ ๆ อาขยาตบถ กตุตุวาจก ปน ศัพท์ วิเสสไซตฺถ เต วิเสสน ของ สามเนรา ๆ สยกตุตา ใน น อิจฺฉิสุ น ศัพท์ ปฏิเสธ ใน อิจฺฉิสุ ๆ อาขยาตบถ กตุตุวาจก อัย วิเสสน ของ มาลาปุญฺโฏ ๆ วุตฺตกมฺม ใน พทฺโธ สตฺถารา อนภิตฺถกตฺตา ใน พทฺโธ ๆ กิตฺถ กมฺมวาจก น ศัพท์ ปฏิเสธนตฺถ อมฺหากํ สมฺปทาน ใน พทฺโธ มาลาปุญฺโฏ วุตฺตกมฺม ใน พทฺโธ สตฺถารา อนภิตฺถกตฺตา ใน พทฺโธ ๆ กิตฺถ กมฺมวาจก เอว ศัพท์ อวธารณ เข้ากับ สุมฺนสามเนรสฺส ๆ สมฺปทาน ใน พทฺโธ อิติ ศัพท์ สรูป ใน จินฺตเนน ๆ กรณ ใน อิจฺฉิสุ ๆ ปน ศัพท์ วิเสสไซตฺถ ปุชฺชชนา วิเสสน ของ สามเนรา ๆ สยกตุตา ใน น อิจฺฉิสุ น ศัพท์ ปฏิเสธ ใน อิจฺฉิสุ ๆ อาขยาตบถ กตุตุวาจก อตฺตโน ภาวาทิสมฺปนฺน ใน อสมตฺถาย เอว ศัพท์ อวธารณ เข้ากับ อสมตฺถาย ๆ เหตุ ใน อิจฺฉิสุ อิติ ศัพท์ สรูป ใน วิสซชนฺํ ๆ

ปน ศัพท์ วากฺยารมฺภ เถโร สยกตุตา ใน อาท ๆ อาขยาตบถ กตุตุวาจก ปริโยसानเ กาลสตฺถมฺมี ใน อาท วาเร ลกฺขณ ใน สมฺปตฺเต ๆ ลกฺขณกิริยา สุมฺนสฺส สมฺปทาน ใน สมฺปตฺเต สามเนร อาลปน สตฺถา สยกตุตา ใน โหติ ๆ อาขยาตบถ กตุตุวาจก อนตฺตตฺถทหุทฺถเกณ กรณ ใน ไรฺวิตฺ- ปาทเ อวุตฺตกมฺม ใน ไรฺวิตฺ- ไรฺวิตฺกาโม วิกตฺถกตฺตา ใน โหติ กิร ศัพท์ อนุสฺสวณตฺถ ตฺวํ สยกตุตา ใน อาทร ๆ อาขยาตบถ กตุตุวาจก ฆมฺภู อวุตฺตกมฺม ใน คเหตุวาทฺ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาทร อุทกํ อวุตฺตกมฺม ใน อาทร อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาท ฯ

โส วิเสสน ของ สุมฺนสามเนโร ๆ สยกตุตา ใน อาท ๆ อาขยาตบถ กตุตุวาจก อหํ สยกตุตา ใน อาทริสฺสามิ ๆ อาขยาตบถ กตุตุวาจก สตฺถริ ลกฺขณ ใน อาทราเปเนเต มํ การิตกมฺม ใน อาทราเปเนเต ๆ ลกฺขณกิริยา อิติ ศัพท์ อาการ ใน วตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วนฺทิตฺวา สตฺถารํ อวุตฺตกมฺม ใน วนฺทิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาท ฆนฺเต อาลปน กิร ศัพท์ อนุสฺสวณตฺถ ตฺมฺเห เหตุกตฺตา ใน อาทราเปเลฯ อาขยาตบถ เหตุกตฺตุวาจก อนตฺตตฺโต อปาทาน ใน อาทราเปเล มํ การิตกมฺม ใน อาทราเปเล อุทกํ อวุตฺตกมฺม ใน อาทราเปเล อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาท ฯ

สตฺถา สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก สุมฺน อาลปน อาม ศัพฺท สมฺปฺปฺจฺจนตฺถ
เอวํ สจฺจวาทกฺลิ่งคตฺถ อิติ ศัพฺท อาการ ใน อาห ๆ โส วิเสสน ของ สุมฺนสามเณโร ๆ สยกตฺตา
ใน ปกฺขนฺทึ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก วิสาขาย อนภิตฺตคตฺตา ใน การิตฺเตสุ ๆ กิตฺติ ฆนฺสฺวณฺณโกภฺภิเมสุ
กิตฺติ วิเสสน ของ เสนาสกฺกุญฺโฐ ๆ นิทฺธารณ ใน เอกํ สฺถฺจึฏฺฐอุทกคฺคณฺหนํ มหาฆฺมฺภู เอกํ กิตฺติ
สฺถฺจึฏฺฐอุทกคฺคณฺหนํ กิตฺติ วิเสสน ของ มหาฆฺมฺภู ๆ นิทฺธารณึย และ อวฺตุตคมฺม ใน คเหตุว
หตฺถเณ กรณ ใน คเหตุว ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน จินฺเตตฺวา อตฺถโส สยกตฺตา ใน นตฺถิ ๆ อาขุยาตบถ
กตฺตฺวาจก อิมินา วิเสสน ของ ฆเณน ๆ กรณ ใน อตฺถโส เม สมฺปทาน ใน นตฺถิ อุกฺขิปิตฺวา
ปุพฺพกาลกิริยา ใน จปีเตน อํสฺกุญฺเฐ อฺปฺสฺสิเลสิกาธาร ใน จปีเตน ๆ วิเสสน ของ ฆเณน อิติ ศัพฺท
อาการ ใน จินฺเตตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน กตฺวา โอลมฺพํ วิกตฺติคมฺม ใน กตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา
ใน อพฺภุคฺคณฺตฺวา เวทาสํ สมฺปาปฺณิยคมฺม ใน อพฺภุคฺคณฺตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปกฺขนฺทึ
หิมวฺนตฺถาภิมุโข วิกตฺติคตฺตา ใน หตฺถว ๆ สมานกาลกิริยา ใน ปกฺขนฺทึ ๆ

นาคราชา สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก สามเณโร อวฺตุตคมฺม ใน ทิสฺวา
ว ศัพฺท อวฺธารณ เข้ากัปป ทูโรโต ๆ อปาทาน ใน อาคจฺจนตํ ๆ วิเสสน ของ สามเณโร ทิสฺวา
ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปจฺจุคฺคณฺตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาทาย กุญฺญํ อวฺตุตคมฺม ใน อาทาย
อํสฺกุญฺเฐน กรณ ใน อาทาย ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วตฺวา ฆนฺเต อาลปน ตุมฺเห สยกตฺตา ใน อตฺถ
ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก มาทิสฺเส วิเสสน ของ ทาสฺเส ๆ ลกฺขณ ใน วิชฺชมาเน ๆ ลกฺขณกิริยา
กสฺมา เหตุ ใน อตฺถ สยํ กิริยาวิเสสน ใน อาคตา ๆ วิกตฺติคตฺตา ใน อตฺถ ตุมฺเห สยกตฺตา ใน น
ปฺหิณฺตฺถ น ศัพฺท ปฺภฺสิเร ใน ปฺหิณฺตฺถ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อตฺถเณ ลกฺขณ ใน สติ ๆ
ลกฺขณกิริยา อุกฺกเณน กรณ ใน อตฺถเณ กสฺมา เหตุ ใน ปฺหิณฺตฺถ สาสนฺมตฺตํ วิเสสน ของ อตฺถํ ๆ
อวฺตุตคมฺม ใน ปฺหิณฺตฺถ อิติ ศัพฺท อาการ ใน วตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาทาย กุญฺเณน กรณ
ใน อาทาย อุกฺกํ อวฺตุตคมฺม ใน อาทาย ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อุกฺขิปิตฺวา สยํ กิริยาวิเสสน ใน
อุกฺขิปิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาห ฆนฺเต อาลปน ตุมฺเห สยกตฺตา ใน โทถ ๆ อาขุยาตบถ
กตฺตฺวาจก ปฺรูโต ตติยาวิเสสน ใน โทถ เอว ศัพฺท อวฺธารณ เข้ากัปป อหํ ๆ สยกตฺตา ใน อาหริสฺสามิ
ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อิติ ศัพฺท อาการ ใน อาห ๆ

สุนสามเณโร สยกตฺตา ใน อากคฺฉิ ๑ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก มหาราช อาลปนฺ ตุมฺเห สยกตฺตา ใน ติฏฺฐถ ๑ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก เอว ศัพฺท อวธารณ เข้กัปป อหํ ๑ สยกตฺตา ใน อมฺหิ ๑ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก สมฺมาสมฺพุทฺเธน อนภิตกตฺตา ใน อาณตฺโต ๑ วิกตีกตฺตา ใน อมฺหิ อิติ ศัพฺท อาการ ใน วตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน นินฺวตฺเตตฺวา นาคฺราชนํ การิตกมฺม ใน นินฺวตฺเตตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน คเหตุวา กุณฺมุขวณฺณิยํ อารฺช ใน คเหตุวา หตฺถเนน กรณ ใน คเหตุวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อากคฺฉิ อากาเสน ตติยาวิเสสน ใน อากคฺฉิ ๑

อถ กาลสคฺคตฺมึ ใน อาห สคฺคตา สยกตฺตา ใน อาห ๑ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก นํ กิตี อากจฺจนตํ กิตี วิเสสน ของ สามเณรํ ๑ อวุตฺตกมฺม ใน โอลเกตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อามนฺเตตฺวา ภิกฺขุ อวุตฺตกมฺม ใน อามนฺเตตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาห ภิกฺขเว อาลปนฺ ตุมฺเห สยกตฺตา ใน ปสฺสถ ๑ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก สามเณรสฺส สามีสมฺพนฺธ ใน ลีพฺทํ ๑ อวุตฺตกมฺม ใน ปสฺสถ สุนสามเณโร สยกตฺตา ใน โสภติ ๑ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อากาเส อารฺช ใน (โสภมาโน) ๑ วิเสสน ของ หํสฺราชา ๑ อุมฺมาลิจฺจคฺคตฺต วิย ศัพฺท อุมฺมาไซตฺก เข้กัปป อากาเส โสภมาโน หํสฺราชา อิติ ศัพฺท อาการ ใน อาห ๑

ปี ศัพฺท อเปกฺขตฺถ เข้กัปป โส ๑ วิเสสน ของ สุนสามเณโร ๑ สยกตฺตา ใน อญฺจาสิ ๑ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ปานีเยจฺจํ อวุตฺตกมฺม ใน จเปตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วนฺทิตฺวา สคฺคตฺวารํ อวุตฺตกมฺม ใน วนฺทิตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อญฺจาสิ ๑

อถ กาลสคฺคตฺมึ ใน อาห สคฺคตา สยกตฺตา ใน อาห ๑ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก นํ วิเสสน ของ สุนสามเณโร ๑ อภิตกมฺม ใน อาห สุน อาลปนฺ ตฺวํ สยกตฺตา ใน อสิ ๑ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก กติวสุโส วิกตีกตฺตา ใน อสิ อิติ ศัพฺท อาการ ใน อาห ๑

สุนสามเณโร สยกตฺตา ใน อาห ๑ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ฆนฺเต อาลปน อหํ สยกตฺตา ใน อมฺหิ ๑ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก สคฺคตฺวสุโส วิกตีกตฺตา ใน อมฺหิ อิติ ศัพฺท อาการ ใน อาห ๑ สคฺคตา สยกตฺตา ใน อทาสิ ๑ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก สุน อาลปนฺ เตนฺหิ ศัพฺท วิกตฺติปฏิรูปก ตฺวํ สยกตฺตา ใน โหหิ ๑ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อชฺชโต อปาทาน ใน ปญฺจาย ๑ กิริยาวิเสสน ใน โหหิ ภิกฺขุ วิกตีกตฺตา ใน โหหิ อิติ ศัพฺท อาการ ใน วตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อทาสิ ทายชฺชอุปสมฺบตฺตํ อวุตฺตกมฺม ใน อทาสิ ๑

กิริ ศัพท์ อนุสฺสวณฺตฺถ เอว ศัพท์ อวธรรณ เข้กับ เทว ๆ กัถิ สดฺตวสฺสา กัถิ วิเสสน
ของ สามเณรา ๆ สยกตฺตา ใน ลภิสฺสุ ๆ อาขยาดบท กตฺตฺวาจก อุปสมฺปนฺท อวฺตตกมฺม ใน ลภิสฺสุ
อัย วิเสสน ของ สุมฺโน จ สองศัพท์ ปทสมฺจุจยตฺถ เข้กับ อัย สุมฺโน และ โสပါโก สุมฺโน กัถิ
โสปาโก กัถิ ลิงฺคตฺถ และ สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ สรูป ใน เทว สดฺตวสฺสา สามเณรา ๆ ภิกฺขุ
เหตุกตฺตา ใน สมฺภูจาเปสฺสุ ๆ อาขยาดบท กตฺตฺวาจก ตสฺมี วิเสสน ของ สุมฺนสามเณรสมฺมี ๆ
ลกฺขณ ใน อุปสมฺปนฺเน ๆ ลกฺขณกิริยา เอว กิริยาวิเสสน ใน อุปสมฺปนฺเน ฌมฺมสภาย
อาธารา ใน สมฺภูจาเปสฺสุ กถิ การิตกมฺม ใน สมฺภูจาเปสฺสุ

อาวฺโส อาลปน อจฺฉริย ลิงฺคตฺถ อานุกาโว สยกตฺตา ใน โหติ ๆ อาขยาดบท กตฺตฺวาจก
ปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้กับ เอวฺรุโป นาม ศัพท์ สลฺยธาไซตฺถ เข้กับ เอวฺรุโป ๆ วิกตฺติกตฺตา ใน โหติ
ททรสฺส วิเสสน ของ สามเณรสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน อานุกาโว เอวฺรุโป วิเสสน ของ อานุกาโว
ๆ สยกตฺตา ใน โหติ ๆ อาขยาดบท กตฺตฺวาจก น ศัพท์ ปฏฺิเสธ ใน ทิฏฺฐปฺพุโพ โน อนภฺิหิตกตฺตา
ใน ทิฏฺฐ- อิตฺถ วิเสสน ของ กาลโต ๆ อปาทาน ใน ปฺพุเพ ๆ กาลสตฺตฺมี ใน ทิฏฺฐ- ทิฏฺฐปฺพุโพ
วิกตฺติกตฺตา ใน โหติ อิติ ศัพท์ สรูป ใน กถิ ๆ

สตฺถา สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขยาดบท กตฺตฺวาจก อาคนฺตฺวา ปฺพุพกาลกิริยา ใน
ปฺจุฉิตฺวา ภิกฺขเว อาลปน ตุมฺเห สยกตฺตา ใน อตฺถ ๆ อาขยาดบท กตฺตฺวาจก กาย วิเสสน ของ
กลาย นุ ศัพท์ ปฺจุฉนฺตฺถ เอตฺรหิ กาลสตฺตฺมี ใน อตฺถ กลาย กรรม ใน สนฺนินฺนนา ๆ วิกตฺติกตฺตา
ใน อตฺถ อิติ ศัพท์ อาการ ใน ปฺจุฉิตฺวา ๆ ปฺพุพกาลกิริยา ใน วตฺวา มยฺ สยกตฺตา ใน อมฺห ๆ
อาขยาดบท กตฺตฺวาจก อิมาย วิเสสน ของ กลาย นาม ศัพท์ สลฺยธาไซตฺถ เข้กับ อิมาย เอตฺรหิ
กาลสตฺตฺมี ใน อมฺห กลาย กรรม ใน สนฺนินฺนนา ๆ วิกตฺติกตฺตา ใน อมฺห อิติ ศัพท์ สรูป ใน วจเน
ๆ ลกฺขณ ใน วฺตฺเต เตหิ วิเสสน ของ ภิกฺขุหิ ๆ อนภฺิหิตกตฺตา ใน วฺตฺเต ๆ ลกฺขณกิริยา

ภิกฺขเว อาลปน ปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้กับ ททโร ๆ สยกตฺตา ใน ลภติ ๆ อาขยาดบท
กตฺตฺวาจก มม สามีสมฺพนฺธ ใน สาสเน ๆ ภินฺนาธาร ใน ททโร สมฺมาปฏฺิปนฺโน วิเสสน ของ ททโร
เอวฺรุปี วิเสสน ของ สมฺปตฺตี ๆ อวฺตตกมฺม ใน ลภติ เอว ศัพท์ อวธรรณ เข้กับ ลภติ อิติ ศัพท์
อาการ ใน วตฺวา ๆ ปฺพุพกาลกิริยา ใน เทเสนฺโต ฌมฺม อวฺตตกมฺม ใน เทเสนฺโต ๆ อพฺภนฺตฺรกิริยา
ของ สตฺถา อิมิ วิเสสน ของ คากถิ ๆ อวฺตตกมฺม ใน อาห

โย ก็ดี ททโร ก็ดี วิเสสน ของ ภิกขุ ๆ สยกตฺตา ใน ยฺยชฺชติ ๆ
อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก หเว ศัพฺพํ ปทปฺปฺรณ พุทฺธสฺสเน อาธาร
ใน ยฺยชฺชติ โส วิเสสน ของ ภิกขุ ๆ เหตุกตฺตา ใน ปภาเสติ ๆ
อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อิมํ วิเสสน ของ โลกํ ๆ การิตกมฺม
ใน ปภาเสติ อพฺภา อปาทาน ใน มุตฺโต ๆ วิเสสน ของ จนฺทิมมา
(โลกํ การิตกมฺม ใน ปภาเสนฺโต) ๆ วิเสสน ของ จนฺทิมมา ๆ
อุปฺมาลึงฺคตฺถ อิว ศัพฺพํ อุปฺมาโชตฺก เข้กัปป อพฺภา มุตฺโต จนฺทิมมา โอกา
สโลกํ ปภาเสนฺโต อิติ ศัพฺพํ สฺรูป ใน อิมํ คาลํ ฯ

ตตฺถ วิเสสน ของ ปเทสุ ๆ นิทฺธารณ ใน ปทสฺส **ยฺยชฺชติ** สฺรูป ใน อิติ ๆ ศัพฺพํ สฺรูป ใน
ปทสฺส ๆ นิทฺธารณีย และ สยกตฺตา ใน อตฺถโถ ฌญฺติ ก็ดี วายมติ ก็ดี อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก
ของ ภิกขุ ฌญฺติ วิวริย ใน วายมติ ๆ วิวฺรณ อิติ ศัพฺพํ สฺรูป ใน อตฺถโถ ๆ ลึงฺคตฺถ ฯ

ปภาเสติ สฺรูป ใน อิติ ๆ ศัพฺพํ อาทยตฺถ ใน ปทสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺถโถ โส วิเสสน
ของ ภิกขุ ๆ เหตุกตฺตา ใน โอกาเสติ และ สยกตฺตา ใน กโรติ โอกาเสติ อาขุยาตบถ เหตุกตฺตฺวาจก
กโรติ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อตฺถโน สามีสมฺพนฺธ ใน อรหตฺตมคฺคณฺณณณณ ๆ กรณ ใน
โอกาเสติ และ กโรติ อพฺภาที่หิ วิเสสน ของ มเลหิ ๆ อปาทาน ใน มุตฺโต ๆ วิเสสน ของ จนฺทิมมา
(โลกํ การิตกมฺม ใน โอกาเสนฺโต) ๆ วิเสสน ของ จนฺทิมมา ๆ อุปฺมาลึงฺคตฺถ วิย ศัพฺพํ อุปฺมาโชตฺก
เข้กัปป อพฺภาที่หิ มุตฺโต จนฺทิมมา โลกํ โอกาเสนฺโต ขนฺธาภิเกทํ วิเสสน ของ โลกํ ๆ การิตกมฺม ใน
โอกาเสติ เอกาโลกํ วิกตฺติกมฺม ใน กโรติ ขนฺธาภิเกทํ โลกํ โอกาเสติ วิวริย ใน เอกาโลกํ กโรติ
ๆ วิวฺรณ อิติ ศัพฺพํ สฺรูป ใน อตฺถโถ ๆ ลึงฺคตฺถ ฯ

เทสนาวสานเน กาลสฺตฺตฺมึ ใน ปาปฺณิสฺสุ พหุ วิเสสน ของ ชนา ๆ สยกตฺตา ใน
ปาปฺณิสฺสุ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก โสตาปตฺติผลาที่นึ วิเสสน ของ อริยผลานึ ๆ อวฺจตฺตกมฺม
ใน ปาปฺณิสฺสุ อิติ ศัพฺพํ สฺมาปฺนฺน ฯ

สฺมฺนสามเณรวคฺคฺ สยกตฺตา ใน นิฏฺจิกํ ๆ

กิตฺตบถ กตฺตฺวาจก ฯ

พราหมณ์วคค วรรณนา

พราหมณ์วคควรรณนา วุตตกมม ใน วุจเต
มยา อนภิตกคตฺตา ใน วุจเต ๆ อาขยาตบท กมฺมวาทก ฯ

ปสาทพหุลพราหมณ วคฺค

ปสาทพหุลพราหมณวคฺค วุตตกมม ใน วุจเต
มยา อนภิตกคตฺตา ใน วุจเต ๆ อาขยาตบท กมฺมวาทก ฯ

.....

สตฺถา สยกตฺตา ใน กเถสิ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก **ฉินท โสคํ ปรกฺกมฺม** สฺรูป ใน
อิตฺติ ๆ ศัพท์ อาทยคฺค ใน อิมํ ฌมฺมเทสนํ อิมํ วิเสสน ของ ฌมฺมเทสนํ ๆ อวุตตกมม ใน กเถสิ
เชตฺวเน วิสยาธาร ใน วิหรนฺโต ๆ อพฺภนฺตฺรกีริยา ของ สตฺถา ปสาทพหุล วิเสสน ของ พราหมณ
ๆ อวุตตกมม ใน อารพฺภ ๆ สฺมานกาลกีริยา ใน กเถสิ ฯ

กิริ ศัพท์ อนุสฺสวนคฺค โส วิเสสน ของ พราหมณ สยกตฺตา ใน วทิตฺติ ๆ อาขยาตบท
กตฺตฺวาจก ภควโต สามีสมฺปนฺน ใน ฌมฺมเทสนํ ๆ อวุตตกมม ใน สุตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกีริยา ใน
ปฺภฺจเปตฺวา ปสนฺนจิตฺโต วิเสสน ของ พราหมณ อตฺตโน สามีสมฺปนฺน ใน เคเท ๆ วิสยาธาร ใน
ปฺภฺจเปตฺวา โสพสมตฺตานํ วิเสสน ของ ภิกฺขุณฺํ ๆ สฺมปทาน ใน ปฺภฺจเปตฺวา นิจฺจกตฺตํ อวุตตกมม
ใน ปฺภฺจเปตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกีริยา ใน คเหตุวา ภิกฺขุณฺํ สามีสมฺปนฺน ใน อาคตเวลายํ ๆ กาลสตฺตมึ
ใน คเหตุวา ปตฺตํ อวุตตกมม ใน คเหตุวา ๆ ปุพฺพกาลกีริยา ใน วทนฺโต โภจนฺโต วิเสสน ของ
อรนฺโต ๆ สยกตฺตา ใน อากจฺจนฺตฺติ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก โภจนฺโต วิเสสน ของ ออรนฺโต ๆ
สยกตฺตา ใน นิสฺสึทฺตฺติ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก อิตฺติ ศัพท์ สฺรูป ใน ยงฺกิลฺลิจิ วจฺนํ ยงฺกิลฺลิจิ วิเสสน
ของ วจฺนํ ๆ อวุตตกมม ใน วทนฺโต ๆ อพฺภนฺตฺรกีริยา ของ พราหมณ เหว ศัพท์ อวธารณ เข้ากับ
อรนฺตฺวาทปฺปฏิสฺยคฺค วิเสสน ของ วจฺนํ ๆ อวุตตกมม ใน วทิตฺติ ฯ

เตสุ วิเสสน ของ ภิกฺขุสุ ๆ นิทฺธารณ ใน ปุณฺณชฺชา ภิกฺขุ ปุณฺณชฺชา วิเสสน ของ ภิกฺขุ
ๆ นิทฺธารณึย และ สยกตฺตา ใน จินฺตยึสุ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก อัย วิเสสน ของ พราหมณ
ๆ สยกตฺตา ใน โทติ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก อมฺเหสุ ภินฺนาธาร ใน ออรนฺตฺสยฺยึ ๆ วิกตฺติคตฺตา

ใน โหติ อิติ ศัพท์ อาการ ใน จินตยีสู่ จีณาสวา วิเสสน ของ ภิกขุๆ นิธารณีย และ สยกตฺตา
ใน จินตยีสู่ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก อัย วิเสสน ของ พฺราหฺมโณ ๆ สยกตฺตา ใน ชานาติ ๆ
อาขยาตบท กตฺตฺวาจก โน ภาวาทิสมฺพนฺธ ใน -ภาวํ จีณาสวภาวํ อวฺตฺตกมฺม ใน ชานาติ อิติ
ศัพท์ อาการ ใน จินตยีสู่ ฯ

ปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้ากับ สพฺเพ เต กิตฺติ สพฺเพ กิตฺติ วิเสสน ของ ภิกขุ ๆ สยกตฺตา ใน น
คฺมฺิสฺสู น ศัพท์ ปฏิเสธ ใน คฺมฺิสฺสู ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก เอวํ ศัพท์ ปการตฺถ กุกฺกฺจายนฺดา
อพฺภนฺตรกิริยา ของ ภิกขุ ตสฺส วิเสสน ของ พฺราหฺมณสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน เคหฺ์ๆ สมฺปาปฺุณฺนิยกมฺม
ใน คฺมฺิสฺสู ฯ โส วิเสสน ของ พฺราหฺมโณ ๆ สยกตฺตา ใน อโรเจสี ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ทุกฺขี
กิตฺติ ทุมฺมโน กิตฺติ วิกตฺกตฺตา ใน หุตฺวา ๆ สมานกาลกิริยา ใน จินฺเตตฺวา อยฺยา สยกตฺตา ใน น
อาคจฺจนฺติ น ศัพท์ ปฏิเสธ ใน อาคจฺจนฺติ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ก็ เหตุ ใน อาคจฺจนฺติ น
ศัพท์ ปุจฺจนฺตฺถ โข ศัพท์ วจนาลงฺการ ใน อิติ ศัพท์ อาการ ใน จินฺเตตฺวาๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน
คนฺตฺวา วิหารํ สมฺปาปฺุณฺนิยกมฺม ใน คนฺตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วนฺทิตฺวา สตฺถารํ อวฺตฺตกมฺม ใน
วนฺทิตฺวาๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อโรเจสี ตํ วิเสสน ของ อตฺถํๆ อวฺตฺตกมฺม ใน อโรเจสี ฯ

สตฺถา สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ภิกขุ อวฺตฺตกมฺม ใน อามนฺเตตฺวา ๆ
ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปุจฺฉิตฺวา ภิกฺขเว อาลปน ก็ กิตฺติ เอตํ กิตฺติ วิเสสน ของ การณฺ์ๆ ลิงฺคตฺถ อิติ
ศัพท์ อาการ ใน ปุจฺฉิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาห ตสฺมึ วิเสสน ของ อตฺถे ๆ ลกฺขณ ใน
อารโจีเต ๆ ลกฺขณกิริยา เตหิ วิเสสน ของ ภิกฺขุหิๆ อนภิตกตฺตา ใน อโรจีเต ภิกฺขเว อาลปน
ปน ศัพท์ วากฺยารมฺภ ตุมฺเห สยกตฺตา ใน สาทิยถ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก อรหนฺตฺวาทํ
อวฺตฺตกมฺม ใน สาทิยถ อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาห ฯ

ภิกขุ สยกตฺตา ใน อาหฺ์สู ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ฆนฺเต อาลปน มยฺ สยกตฺตา ใน น
สาทิยาม น ศัพท์ ปฏิเสธ ใน สาทิยาม ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาหฺ์สู
ฯ สตฺถา สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก เอตํ วิเสสน ของ ฆณฺ์ๆ สยกตฺตา ใน
โหติ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก เอวํ วิเสสน ของ ภาเว ๆ ลกฺขณ ใน สนฺเต ๆ ลกฺขณกิริยา
มนฺุสฺสานํ ภาวาทิสมฺพนฺธ ใน ปสาท- ปสาทภณฺ์ วิกตฺกตฺตา ใน โหติ

ภิกฺขเว อาลปน อนาปตฺติ สยกตฺตา ใน อตฺถิ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ปสาทภณฺ์

นิมิตตสดุดี ใน อตฺถิ อปฺปิ สํพทฺ อปรนํ โข ปน สองสํพทฺ นินฺปาตสมฺมุท เปมํ สยกตฺตา ใน โหติ ฯ
อาชฺยาดบท กตฺตฺวาจก พฺราหฺมณฺสฺส ภาวาทิสฺมฺพนฺธ เปมํ อรหนฺเตสฺส พฺยาปีกาธาร ใน เปมํ
อริมตฺตํ วิกตฺติกตฺตา ใน โหติ ตสฺมา เหตุ ใน ยุตฺตํ ปตฺตํ ตุมฺตฺถสมฺปทาน ใน ยุตฺตํ ฯ กิตฺตบท กตฺตฺวาจก
ปี สํพทฺ อเปกฺขตฺถ เขํกัปปํ ตุมฺเหหิ ฯ อนนฺทิตกตฺตา ใน ปตฺตํ ตณฺหาโสํตํ อวฺตุตฺตกมฺม ใน เณตฺวา
ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปตฺตํ เอว สํพทฺ อวธารณ เขํกัปปํ อรหตฺตํ ฯ อวฺตุตฺตกมฺม ใน ปตฺตํ อิติ สํพทฺ
อาการ ใน วตฺวาฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน เทเสนฺโต ฐมฺมํ อวฺตุตฺตกมฺม ใน เทเสนฺโต ฯ อพฺภนฺตรกิริยา
ของ สดฺธา อิมํ วิเสสน ของ คาลํ ฯ อวฺตุตฺตกมฺม ใน อาท

พฺราหฺมณ อาลปน ตฺวํ สยกตฺตา ใน ฉินฺท และ ปนฺท ฯ อาชฺยาดบท
กตฺตฺวาจก โสํตํ อวฺตุตฺตกมฺม ใน ฉินฺท ปฺรกกมฺม ปุพฺพกาลกิริยา ใน
ฉินฺท และ ปนฺท กามे อวฺตุตฺตกมฺม ใน ปนฺท พฺราหฺมณ อาลปน ตฺวํ
สยกตฺตา ใน อสิ ฯ อาชฺยาดบท กตฺตฺวาจก สงฺขารานํ ภาวาทิสฺมฺพนฺธ
ใน ขยํ ฯ อวฺตุตฺตกมฺม ใน ฌตฺวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อสิ อกตฺถญฺญ
วิกตฺติกตฺตา ใน อสิ อิติ สํพทฺ สฺรูป ใน อิมํ คาลํ ฯ

ตตฺถ วิเสสน ของ ปเทสฺส ฯ นินฺทธารณ ใน ปทสฺส **ปฺรกกมฺม** สฺรูป ใน อิติ ฯ สํพทฺ สฺรูป
ใน ปทสฺส ฯ นินฺทธารณิย และ สามีสฺมฺพนฺธ ใน อตฺถิ นาม สํพทฺ สลฺยาไซตฺถ เขํกัปปํ ตณฺหาโสํตํ
ฯ อวฺตุตฺตกมฺม ใน น สกฺกา น สํพทฺ ปฺฏิเสธ ใน สกฺกา เกนจิ อนนฺทิตกตฺตา ใน สกฺกาฯ กิริยาบท
กมฺมวจาก อปฺปมตฺตเกน วิเสสน ของ วายาเมน ฯ กรณ ใน ฉินฺทิตฺตํ ฯ ตุมฺตฺถสมฺปทาน ใน สกฺกา
ตสฺมา เหตุ ใน ฉินฺท ปนฺท และ นีหฺร ตฺวํ สยกตฺตา ใน ฉินฺท ปนฺท และ นีหฺรฯ อาชฺยาดบท
กตฺตฺวาจก ฌานสมฺปยุตฺเตน กิํตี มหนฺเตน กิํตี วิเสสน ของ ปฺรกกเมน ฯ กรณ ใน ปฺรกกมิตฺวา
ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ฉินฺท ปนฺท และ นีหฺร ตํ วิเสสน ของ โสํตํ ฯ อวฺตุตฺตกมฺม ใน ฉินฺท ปี สํพทฺ
อเปกฺขตฺถ เขํกัปปํ อฺโห ฯ วิเสสน ของ กามे อวฺตุตฺตกมฺม ใน ปนฺท และ นีหฺร ปนฺท วิวริย ใน
นีหฺร ฯ วิวรณ อิติ สํพทฺ สฺรูป ใน อตฺถิฯ ลิงฺคตฺถ ฯ

เอตํ วิเสสน ของ วจฺนํ ฯ สยกตฺตา ใน โหติ ฯ อาชฺยาดบท กตฺตฺวาจก **พฺราหฺมณ** สฺรูป
ใน อิติ ฯ สํพทฺ สฺรูป ใน เอตํ วจฺนํ จีณาสวานํ ญฺจึกมฺม ใน อาลปนํ ฯ วิกตฺติกตฺตา ใน โหติ ฯ

สงขาราน ฺสรูป ใน อิติ ๑ ศัพท์ ฺสรูป ใน ปทสฺส ๑ สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺโถ ปรยจฺนํ วิเสสน ของ จนฺธานํ ๑ ภาวาทิสมฺพนฺธ ใน ขยํ ๑ อวฺตุตฺตกมฺม ใน ชานิตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อสิ อิติ ศัพท์ ฺสรูป ใน อตฺโถ ๑ ลิงฺคตฺถ ๑

อกตลฺลย ฺสรูป ใน อิติ ๑ ศัพท์ ฺสรูป ใน ปทสฺส ๑ สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺโถ ตํวํ สยกตฺตา ใน โหสิ ๑ อาขุยาตบท กตฺตุวจาก เหวํ วิเสสน ของ ภาเว ๑ ลกฺขณ ใน สนฺเต ๑ ลกฺขณกิริยา สฺวณฺณทิสฺสุ วิเสสน ของ ปจฺจเยสฺสุ ๑ นิทฺธารณ ใน เกนจิ ปจฺจเยน เกนจิ วิเสสน ของ ปจฺจเยน นิทฺธารณีย และ อนภิตกตฺตา ใน อกตสฺส ๑ วิเสสน ของ นิพฺพานสฺส ๑ ฉฺฉริกมฺม ใน ชานนโต ๑ เหตุ ใน อกตลฺลย นาม ศัพท์ สลฺยาชตฺก เข้กัป อกตลฺลย ๑ วิกตฺติกตฺตา ใน โหสิ อิติ ศัพท์ ฺสรูป ใน อตฺโถ ๑ ลิงฺคตฺถ ๑

เทสฺนาวสาเน กาลสฺตตฺตมึ ใน ปาปฺถิสฺสุ พหุ วิเสสน ของ ชนา ๑ สยกตฺตา ใน ปาปฺถิสฺสุ ๑ อาขุยาตบท กตฺตุวจาก โสตาปฺตติฬลาทีนึ วิเสสน ของ อริยพลานึ ๑ อวฺตุตฺตกมฺม ใน ปาปฺถิสฺสุ อิติ ศัพท์ สฺมาปฺนฺน ๑

ปสาทพฺพทฺพรทฺมณฺวตฺถ สยกตฺตา ใน นิฏฺจิตํ ๑

กิตฺบท กตฺตุวจาก ๑

สมพหุภิกขุ วตถุ

สมพหุภิกขุวตถุ วุตตกมม ใน วุจเจเต

มยา อนภิตกตตฺตา ใน วุจเจเต ๆ อาขุยาตบท กมฺมวาทก ฯ

.....

สตฺถา สยกตฺตา ใน กเถสิ ฯ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก **ยทา ทฺวเยสุ ฐมฺเมสุ** สฺรฺูป ใน อิติ ฯ ศัฟฺทฺ อาทยตฺถ ใน อิมํ ฐมฺเมทฺสนํ อิมํ วิเสสน ของ ฐมฺเมทฺสนํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน กเถสิ เชตฺวเน วิสยาธาร ใน วิหรนฺโต ฯ อพฺพนฺตรกิริยา ของ สตฺถา สมพฺหุเล วิเสสน ของ ภิกขุ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน อารพฺภ ฯ สฺमानกาลกิริยา ใน กเถสิ ฯ

เอกทิวสํ กาลสตฺตฺตฺมี ใน นิสีทิสฺสุ ตีสมตฺตา กิตฺตี ทิสาวาสิกา กิตฺตี วิเสสน ของ ภิกขุ ๆ สยกตฺตา ใน นิสีทิสฺสุ ฯ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก อาคนฺตฺวา ปุพฺพกาลกิริยา ใน วนฺทิตฺวา สตฺถารํ อวุตฺตกมฺม ใน วนฺทิตฺวาฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน นิสีทิสฺสุ ฯ

สารีปฺตฺตฺตฺเถโร สยกตฺตา ใน ปุจฺฉิ ฯ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก เตสํ วิเสสน ของ ภิกขุณฺํ ๆ สามีสมพฺนฺธ ใน อุปฺนิสฺสยํ อรหตฺตฺสส สามีสมพฺนฺธ ใน อุปฺนิสฺสยํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน ทิสฺวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อุปฺสงฺกมิตฺวา สตฺถารํ อวุตฺตกมฺม ใน อุปฺสงฺกมิตฺวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน จิตฺโก ว ศัฟฺทฺ อวธารณ เหน้กัับ จิตฺโก ฯ วิเสสน ของ สารีปฺตฺตฺตฺเถโร อิมํ วิเสสน ของ ปฺลนฺหํ ฯ อวุตฺตกมฺม ใน ปุจฺฉิ ฆนฺเต อาลปน เทว วิเสสน ของ ฐมฺมา ฯ วุตฺตกมฺม ใน วุจฺจนฺติ ตุมฺเหหิ อนภิตกตฺตา ใน วุจฺจนฺติ ฯ อาขุยาตบท กมฺมวาทก เทว ฐมฺมา สฺรฺูป ใน อิติ ฯ ศัฟฺทฺ อาการ ใน วุจฺจนฺติ อิติ ศัฟฺทฺ เหวตฺตฺถ เทว วิเสสน ของ ฐมฺมา สยกตฺตา ใน โหนฺติ ฯ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก กตฺเม วิกตฺกตฺตา ใน โหนฺติ นุ ศัฟฺทฺ ปุจฺจนฺตฺถ โข ศัฟฺทฺ วจนาลงฺการ อิติ ศัฟฺทฺ สฺรฺูป ใน อิมํ ปฺลนฺหํ ฯ

อถ กาลสตฺตฺตฺมี ใน อาห สตฺถา สยกตฺตา ใน อาห ฯ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก นํ วิเสสน ของ สารีปฺตฺตฺตฺเถโร อกถิตกมฺม ใน วตฺวา สารีปฺตฺตฺ อาลปน สมถวิปฺสฺสนา วุตฺตกมฺม ใน วุจฺจนฺติ มยา อนภิตกตฺตา ใน วุจฺจนฺติ ฯ อาขุยาตบท กมฺมวาทก เทว ฐมฺมา สฺรฺูป ใน อิติ ฯ ศัฟฺทฺ อาการ ใน วุจฺจนฺติ โข ศัฟฺทฺ วจนาลงฺการ อิติ ศัฟฺทฺ อาการ ใน วตฺวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาห อิมํ วิเสสน ของ คาลํ ฯ อวุตฺตกมฺม ใน อาห

ยथा กาลสตุตมี ใน โหติ พุราหฺมโณ สยกตฺตา ใน โหติ ๆ อาขุยาตบถ
กตฺตฺวาจก ทฺวเยสุ วิเสสน ของ ฐมเมสุ ๆ ภินฺนาธาร ใน ปารคฺคู ๆ
วิกตีกตฺตา ใน โหติ อถ กาลสตุตมี ใน คจฺจนฺติ สพฺเพ วิเสสน ของ
สํโยคา ๆ สยกตฺตา ใน คจฺจนฺติ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อสฺส กิตฺตี
ชานโต กิตฺตี วิเสสน ของ พุราหฺมณฺสฺส ๆ สามีสฺมพฺนฺธ ใน สํโยคา
อฏฺฐํ อวฺตุตฺตกมฺม ใน คจฺจนฺติ อิติ ศัพฺท์ สรฺูป ใน อิมํ คาลํ ฯ

ตตฺถ วิเสสน ของ ปเทสุ ๆ นิทฺธารณ ใน ปทสฺส **ยथा** สรฺูป ใน อิติ ศัพฺท์ อาทยตฺถ
ใน ปทสฺส ๆ นิทฺธารณีย และ สามีสฺมพฺนฺธ ใน อตฺถโย ยสฺมี วิเสสน ของ กाले ๆ กาลสตุตมี ใน
โหติ อยํ วิเสสน ของ จีณาสโว ๆ สยกตฺตา ใน โหติ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ทฺวริธา ตติยาวิเสสน
ใน จิตฺเตสุ ๆ วิเสสนของ สมถวิปฺสฺสนาฐมเมสุ ๆ ภินฺนาธาร ใน ปารคฺคู อภิลฺยาปารคาทิวเสน ๆ
กรณ ใน ปารคฺคู ๆ วิกตีกตฺตา ใน โหติ

อถ กาลสตุตมี ใน คจฺจนฺติ สํโยชนสมตฺถา กิตฺตี สพฺเพ กิตฺตี กามสํโยคาทโย กิตฺตี วิเสสน
ของ สํโยคา ๆ สยกตฺตา ใน คจฺจนฺติ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อสฺส วิเสสน ของ จีณาสวสฺส
ๆ สามีสฺมพฺนฺธ ใน สํโยคา วฏฺฐสฺมี ภินฺนาธาร ใน สํโยชน- สํโยชนสมตฺถา สณฺณิ สพฺเพ สณฺญา
เอวํ ศัพฺท์ กิริยาวิเสสน ใน ชานนตฺสฺส ๆ วิเสสน ของ จีณาสวสฺส อฏฺฐํ กิตฺตี ปริกฺขยํ กิตฺติ อวฺตุตฺตกมฺม
ใน คจฺจนฺติ อฏฺฐํ วิวริย ใน ปริกฺขยํ ๆ วิวรณ อิติ ศัพฺท์ สรฺูป ใน อตฺถโย ๆ ลิงฺคตฺถ ฯ

เทสนาวสานे กาลสตุตมี ใน ปติฏฺฐหิํสุ ปี ศัพฺท์ อเปกฺขตฺถ เขํกับ สพฺเพ ๆ กิตฺตี เต
กิตฺตี วิเสสน ของ ภิกฺขุ ๆ สยกตฺตา ใน ปติฏฺฐหิํสุ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อรหฺตฺเต อาธาร ใน ป
ติฏฺฐหิํสุ อิติ ศัพฺท์ สมารฺปนฺน ฯ

สมพฺพฺลภิกฺขวคฺคฺถ สยกตฺตา ใน นิฏฺฐคํ ๆ

กิตฺตบถ กตฺตฺวาจก ฯ

มาร วตุ

มารวตุ อวตุตกมม ใน วุจเต

มยา อนภิตกตดา ใน วุจเต ๆ อาขยาตบท กมมวาก ฯ

.....

สตถา สยกตดา ใน กเถสิ ฯ อาขยาตบท กตตุวาก ยสุส ปาร์ อปาร์ วา สรูป
ใน อิติ ฯ ศัพท อาทยตถ ใน อิม ฐมมเทสน อิม วิเสสน ของ ฐมมเทสน ฯ อวตุตกมม ใน
กเถสิ เขตวเน วิสยธาร ใน วิหรนโต ฯ อพุนทรกิริยา ของ สตถา มารี อวตุตกมม ใน
อารพภ ฯ สมานกาลกิริยา ใน กเถสิ ฯ

กิริ ศัพท อนุสฺสวนตถ เอกสฺมี วิเสสน ของ ทิวเส ฯ กาลสตฺตมี ใน ปุจฺฉิ โส วิเสสน ของ
มารี ฯ สยกตดา ใน ปุจฺฉิ ฯ อาขยาตบท กตตุวาก อลฺยตโร วิเสสน ของ ปุริโส ฯ อุปมาวิกตติตดา
ใน หุตฺวา วิย ศัพท อุปมาไซตท เข้ากับ อลฺยตโร ปุริโส หุตฺวา สมานกาลกิริยา ใน อุปสงกมิตฺวา
สตถาริ อวตุตกมม ใน อุปสงกมิตฺวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปุจฺฉิ ฆนเต อาลปน ปาร์ วตุตกมม
ใน วุจฺฉิตฺตุมเหติ อนภิตกตดา ใน วุจฺฉิตฺต ฯ อาขยาตบท กมมวาก ปาร์ สรูป ใน อิติ ฯ ศัพท
อาการ ใน วุจฺฉิตฺต นาม ศัพท สลฺยไซตท เข้ากับ ปาร์ เอต วิเสสน ของ ปาร์ ฯ ลิงฺคตถ ก็ นุ
สองศัพท ปุจฺฉนตถ โข ศัพท วจนาลงการ อิติ ศัพท อาการ ใน ปุจฺฉิ ฯ

สตถา สยกตดา ใน อาท ฯ อาขยาตบท กตตุวาก อัย วิเสสน ของ ปุริโส ฯ สยกตดา
ใน โหติ ฯ อาขยาตบท กตตุวาก มารี วิกตติตดา ใน โหติ อิติ ศัพท อาการ ใน วิทิตฺวา ฯ
ปุพฺพกาลกิริยา ใน วตฺวา ปาปิม อาลปน ก็ วิเสสน ของ ปโยชน ฯ ลิงฺคตถ ตว สมปทาน ใน
ปโยชน ปาเรน กรณ ใน ปโยชน ต วิเสสน ของ ปาร์ ฯ อวตุตกมม ใน ปตฺตพฺพ ฯ กิตบท กมมวาก
วิตฺราเคหิ วิเสสน ของ ปุคฺคเลหิ ฯ อนภิตกตดา ใน ปตฺตพฺพ อิติ ศัพท อาการ ใน วตฺวา ฯ
ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาท อิม วิเสสน ของ คาลํ อวตุตกมม ใน อาท

ปาร์ กิติ อปาร์ กิติ ปาราปาร์ กิติ สยกตดา ใน น วิชฺชติ น ศัพท
ปฺฐิสฺเร ใน วิชฺชติ ฯ อาขยาตบท กตตุวาก ยสุส วิเสสน ของ
ปุคฺคลสฺส ฯ สมปทาน ใน วิชฺชติ วา สามศัพท ปทวิกปตฺต เข้ากับ
ปาร์ อปาร์ และ ปาราปาร์ อหิ สยกตดา ใน พฺรุมิ ฯ อาขยาตบท

กตฺตฺวาจก วิตฺทฺทฺรํ กิ์ตี วิสฺยฺตฺตํ กิ์ตี ตํ กิ์ตี วิเสสน ของ ปุคฺคฺล
๑ อวฺตฺตกมฺม ใน พฺรุมิ พฺรหฺมณํ สมฺภาวน ใน พฺรุมิ อิติ ศัฟฺทฺ สฺรูป
ใน อิมํ คาลํ ๑

ตตฺถ วิเสสน ของ คาลายํ ๑ ภินฺนาราร ใน **ปาร์** ๑ สฺรูป ใน อิติ ๑ ศัฟฺทฺ สลฺลาไซตฺก
เข้กั๊บ ปาร์ อชฺชตฺติกานิ กิ์ตี ฉ กิ์ตี วิเสสน ของ อายตฺนานิ ๑ ลิงฺคตฺถ ๑

อปาร์ สฺรูป ใน อิติ ๑ ศัฟฺทฺ สลฺลาไซตฺก เข้กั๊บ อปาร์ พาทฺรานิ กิ์ตี ฉ กิ์ตี วิเสสน ของ
อายตฺนานิ ๑ ลิงฺคตฺถ ๑

ปารปาร์ สฺรูป ใน อิติ ๑ ศัฟฺทฺ สลฺลาไซตฺก เข้กั๊บ ปารปาร์ ตํ กิ์ตี อุกฺขํ กิ์ตี วิเสสน
ของ อายตฺนํ ๑ ลิงฺคตฺถ ๑

น วิชฺชติ สฺรูป ใน อิติ ๑ ศัฟฺทฺ สฺรูป ใน ปทสฺส ๑ สามีสมฺพนธ ใน อตฺโถ สพฺทํ กิ์ตี เอตํ
กิ์ตี วิเสสน ของ ปารปาร์ ๑ สยกตฺตา ใน นตฺถิ ๑ อาชฺยตฺตบท กตฺตฺวาจก ยสฺส วิเสสน ของ
ปุคฺคฺลสฺส ๑ สมฺปทาน ใน นตฺถิ อหํ สฺรูป ใน อิติ มมํ สฺรูป ใน อิติ ๑ สองศัฟฺทฺ สฺรูป ใน คณฺ-
วา สองศัฟฺทฺ ปทวิกปฺปตฺถ เข้กั๊บ อหนฺติ และ มนฺติ คณฺภาเวน เหตุ ใน นตฺถิ อหํ สยกตฺตา
ใน วทามิ ๑ อาชฺยตฺตบท กตฺตฺวาจก ตํ วิเสสน ของ ปุคฺคฺลํ ๑ อวฺตฺตกมฺม ใน วทามิ กิเลสฺทรานํ
ภาวาทิสมฺพนธ วิคเมน ๑ เหตุ ใน วิตฺทฺทฺรํ สพฺพกฺกิเลสฺหิ อปาทาน ใน วิสฺยฺตฺตํ วิตฺทฺทฺรํ กิ์ตี
วิสฺยฺตฺตํ กิ์ตี วิเสสน ของ ปุคฺคฺลํ พฺรหฺมณํ สมฺภาวน ใน วทามิ อิติ ศัฟฺทฺ สฺรูป ใน อตฺโถ ๑ ลิงฺคตฺถ ๑

เทสนาวสานเ กาลสฺตตฺมี ใน ปาปฺณิสฺสุ พหุ วิเสสน ของ ชนา ๑ สยกตฺตา ใน ปาปฺ
ณิสฺสุ ๑ อาชฺยตฺตบท กตฺตฺวาจก โสตาปตฺติผลาทินิ วิเสสน ของ อริยฺพลานิ ๑ อวฺตฺตกมฺม ใน ป
าปฺณิสฺสุ อิติ ศัฟฺทฺ สมฺปนฺน ๑

มารวคฺคฺล สยกตฺตา ใน นิฏฺจติ ๑

กิตฺตบท กตฺตฺวาจก ๑

บุคคล ๆ อุตุดตมม ใน วทามิ (พราหมณ์) สมภวาน ใน วทามิ อิติ ศัพท์ อาการ ใน วตวา ๆ
ปพพกาลกิริยา ใน อาห อิม วิเสสน ของ คาล์ ๆ อุตุดตมม ใน อาห

อห สยกตดา ใน พุมิ ๆ อาขยาตบท กตตุวจาก อุตุดตมตถ์ อุตุดตมม
ใน อนุปตต ฌายี กดี วิรัช กดี อาสิน กดี กตกิจจ กดี อนาสว
กดี อนุปตต กดี ต กดี วิเสสน ของ บุคคล ๆ อุตุดตมม ใน พุมิ

พราหมณ์ สมภวาน ใน พุมิ อิติ ศัพท์ สรูป ใน อิม คาล์ ๆ

ตตุล วิเสสน ของ ปเทศ ๆ นิทรารณ ใน ปทสส **ฌายี** สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ สรูป ใน
ปทสส ๆ นิทรารณีย และ สามีสมนุช ใน อตโถ

อห สยกตดา ใน วทามิ ๆ อาขยาตบท กตตุวจาก ทูเรน วิเสสน ของ ฌาเนน ๆ กรณ
ใน ฌายนต กามรเชน กรณ ใน วิรัช วเน อาธาร ใน เอกมาสิน จตุหิ วิเสสน ของ มคเคหิ ๆ
กรณ ใน กต- โสพนน วิเสสน ของ กิจจัน ๆ ภาวาทิสมนุช กตตดา ๆ เหตุ ใน กตกิจจ
อัสวาน ภาวาทิสมนุช อภาเวน ๆ เหตุ ใน อนาสว อุตุดตมตถ์ กดี อรหตต กดี อุตุดตมม
ใน อนุปตต อุตุดตมตถ์ วิวช ใน อรหตต ๆ วิวณ ฌายนต กดี วิรัช กดี เอกมาสิน กดี กตกิจจ
กดี อนาสว กดี อนุปตต กดี วิเสสน ของ บุคคล ๆ อุตุดตมม ใน วทามิ พราหมณ์ สมภวาน
ใน วทามิ อิติ ศัพท์ สรูป ใน อตโถ ๆ ลิงคตล ๆ

เทศนาวसाने กาลสตุตมิ ใน ปติฎฐหิ โส วิเสสน ของ พราหมโณ ๆ สยกตดา ใน ปติฎฐหิ
ๆ อาขยาตบท กตตุวจาก โสตาปตติพล อาธาร ใน ปติฎฐหิ เทสนา สยกตดา ใน อโหสิ ๆ
อาขยาตบท กตตุวจาก ปี ศัพท์ อเปกขตล เข้ากับ สมปตตานัน วิเสสน ของ ชนान์ ๆ สมปทาน
ใน อโหสิ สาทติกา วิกตติตดา ใน อโหสิ อิติ ศัพท์ สมานน ๆ

อถครพราหมณวคถุ สยกตดา ใน นิฎฐิต์ ๆ

กิตบท กตตุวจาก ๆ

อานนทเถร วตฺถุ

อานนทเถรวตฺถุ วุตฺตกมฺม ใน วุจฺเจเต

มยา อนภิกฺขิตฺตคตฺตา ใน วุจฺเจเต ๆ อาขุยาตบพท กมฺมวาทก ฯ

.....

สตฺถา สยกตฺตา ใน กเถสิ ๆ อาขุยาตบพท กตฺตฺวาทก **ทิวา ตปฺติ อาทิจฺโจ** สรฺูป ใน อิติ ๆ ศัพฺท อาทยตฺถ ใน อิมํ ฌมฺมเทสนํ อิมํ วิเสสน ของ ฌมฺมเทสนํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน กเถสิ มิคารมาตฺตฺปาสาเท วิสยาราร ใน วิหรนฺโต ๆ อพฺภนฺตรกิริยา ของ สตฺถา อานนทเถรํ อวุตฺตกมฺม ใน อารพฺภ ๆ สมานกาลกิริยา ใน กเถสิ ฯ

กิริ ศัพฺท อนุสฺสวณฺตฺถ ปเสนทิโกสฺโล สยกตฺตา ใน อคฺมาสิ ๆ อาขุยาตบพท กตฺตฺวาทก มหาปวารณาย กาลสตฺตฺมํ ใน อคฺมาสิ สพฺพาทฺรณปฺปฏิมณฺฑลิต วิเสสน ของ ปเสนทิโกสฺโล คนฺธาทีนํ วิเสสน ของ วตฺถุณิ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน อาทาย ๆ สมานกาลกิริยา ใน อคฺมาสิ วิหารํ สมปาปฺณียกมฺม ใน อคฺมาสิ ฯ ตสฺมํ วิเสสน ของ ขณฺเฑ ๆ กาลสตฺตฺมํ ใน โหติ กาพฺพาทฺยิตฺเถโร สยกตฺตา ใน โหติ ๆ อาขุยาตบพท กตฺตฺวาทก ฌณฺโณ อวุตฺตกมฺม ใน สมปาชฺชิตฺวา ๆ สมานกาลกิริยา ใน นิสินฺโน ปรีสปรียนฺเต อาธาร ใน นิสินฺโน ๆ วิกตฺติคตฺตา ใน โหติ ฯ

(**แก้ง**) ปน ศัพฺท วากฺยารมฺภ เอตํ วิเสสน ของ วจฺนํ ๆ สยกตฺตา ใน โหติ ๆ อาขุยาตบพท กตฺตฺวาทก เอว ศัพฺท อวธารณ เขากัป นามํ ๆ วิกตฺติคตฺตา ใน โหติ (กาพฺพาทฺยิตฺเถโร สรฺูป ใน อิติ) ๆ ศัพฺท สรฺูป ใน เอตํ วจฺนํ อสฺส วิเสสน ของ เถรสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน นามํ สรีรํ สยกตฺตา ใน โหติ ๆ อาขุยาตบพท กตฺตฺวาทก (ตสฺส วิเสสน ของ เถรสฺส) ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน สรีรํ สุวณฺณวณฺณํ วิกตฺติคตฺตา ใน โหติ ปน ศัพฺท วากฺยารมฺภ ตสฺมํ วิเสสน ของ ขณฺเฑ ๆ กาลสตฺตฺมํ ใน อุกฺคจฺจติ และ เอตฺติ จนฺโท สยกตฺตา ใน อุกฺคจฺจติ ๆ อาขุยาตบพท กตฺตฺวาทก สฺริโย สยกตฺตา ใน เอติ ๆ อาขุยาตบพท กตฺตฺวาทก อฏฺฐํ อวุตฺตกมฺม ใน เอติ ฯ

อานนทเถโร สยกตฺตา ใน โอลเถสิ ๆ อาขุยาตบพท กตฺตฺวาทก อฏฺฐํ อวุตฺตกมฺม ใน

เอहनตสฺส ๆ วิเสสน ของ สฺริยสฺส อุกฺคจฺจนตสฺส วิเสสน ของ จนฺทสฺส สฺริยสฺส กัถิ จนฺทสฺส กัถิ
สามีสมนฺน ใน โองาสํ ๆ อวฺตตมฺม ใน โอลิเกตฺวา จ ศัพฺท ปทสมฺมจฺยตฺต เข้กัปป
อฏฺฐเมนตสฺส สฺริยสฺส และ อุกฺคจฺจนตสฺส จนฺทสฺส โอลิเกตฺวา ปุพฺพกาลกิริยา ใน โอลิเกสิ
รณฺโณ กัถิ เถรสฺส กัถิ ตถาคตสฺส กัถิ สามีสมนฺน ใน สรีโรภาสํ สามบท ๆ อวฺตตมฺม ใน
โอลิเกสิ จ สามศัพฺท ปทสมฺมจฺยตฺต เข้กัปป รณฺโณ สรีโรภาสํ เถรสฺส สรีโรภาสํ และ ตถาคตสฺส
สรีโรภาสํ ฯ

ตตฺถ วิเสสน ของ ชเนสุ ๆ นิทฺธารณ ใน สตฺถา ๆ นิทฺธารณีย และ สยกตฺตา ใน วิโรจติ
ฯ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก สพฺโพภาเส อวฺตตมฺม ใน อติกฺกมิตฺวา ๆ กิริยาวิเสสน ใน วิโรจติ ฯ
เถโร สยกตฺตา ใน าท ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก สตฺถารํ อวฺตตมฺม ใน วนฺทิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา
ใน อาท ฆนฺเต อาลปน อชฺช กาลสตฺตมึ ใน รุจฺจติ โองาสํ อวฺตตมฺม ใน รุจฺจติ มยา อนภิทฺตกตฺตา
ใน รุจฺจติ ฯ อาขุยาตบท กมฺมวาทก มม อนาทฺร ใน โอลิเกนตสฺส ฯ อนาทฺรกิริยา อิเม วิเสสน
ของ โองาสํ ๆ อวฺตตมฺม ใน โอลิเกนตสฺส เอว ศัพฺท อวฺธารณ เข้กัปป ตุมฺหากํ ๆ สามีสมนฺน
ใน โองาสํ ทิ ศัพฺท เหตุไซตฺถก สรีริ สยกตฺตา ใน วิโรจติ ฯ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก ตุมฺหากํ
สามีสมนฺน ใน สรีริ สพฺโพภาเส อวฺตตมฺม ใน อติกฺกมิตฺวา ๆ กิริยาวิเสสน ใน วิโรจติ อิติ ศัพฺท
อาการ ใน อาท ฯ

อถ กาลสตฺตมึ ใน อาท สตฺถา สยกตฺตา ใน อาท ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก นํ วิเสสน
ของ เถริ์ ๆ อกถิตกมฺม ใน อาท ฯ

อานนฺท อาลปน นาม ศัพฺท สยฺวาไซตฺถก เข้กัปป สฺริโย ๆ สยกตฺตา ใน วิโรจติ ฯ
อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก ทิวา กาลสตฺตมึ ใน วิโรจติ จนฺโท สยกตฺตา ใน วิโรจติ ฯ อาขุยาตบท
กตฺตฺวาจก รตฺตี กาลสตฺตมึ ใน วิโรจติ ราชสา สยกตฺตา ใน วิโรจติ ฯ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก เอว
ศัพฺท อวฺธารณ เข้กัปป อลงฺกตกาเล กาลสตฺตมึ ใน วิโรจติ จัณฺสาโว สยกตฺตา ใน วิโรจติ ฯ
อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก คณสงฺคณิกํ อวฺตตมฺม ใน ปทาย ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วิโรจติ เอว
ศัพฺท อวฺธารณ เข้กัปป อนฺโตสมาปฺตติยํ ๆ อาธาร ใน วิโรจติ

ปน ศัพฺท ปกฺขนฺตรไซตฺถก พุทฺโธ สยกตฺตา ใน วิโรจติ ฯ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก ปี
ศัพฺท อเปกฺขตฺต เข้กัปป รตฺตี และ ทิวา ๆ กาลสตฺตมึ ใน วิโรจติ ปญฺจวิเชน วิเสสน ของ

เดชน ๑ กรณ ใน วิโรจติ อิติ ศัพท์ อาการ ใน วตุวา ๑ ปุพพกาลกิริยา ใน อาห อิม วิเสสน ของ
กาล ๑ อวุตตกมม ใน อาห

อาทิจโจ สยกตฺตา ใน ตปติ ๑ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก ทิวา กาลสตุตฺตมึ
ใน ตปติ จนนฺทมา สยกตฺตา ใน อาภาติ ๑ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก รตฺตี
กาลสตุตฺตมึ ใน อาภาติ สนนฺทโร วิเสสน ของ ขตฺติโย ๑ สยกตฺตา ใน
ตปติ ๑ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก ฉายี วิเสสน ของ พฺราหมโณ ๑
สยกตฺตา ใน ตปติ ๑ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก อถ ศัพท์ ศัพท์ ปกฺขนฺตรโชตก
พฺทฺโร สยกตฺตา ใน ตปติ ๑ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก สพฺพ วิเสสน ของ
อโหฺรตฺตี ๑ อจฺจนตฺสโยค ใน ตปติ เตชสา กรณ ใน ตปติ อิติ ศัพท์
สรูป ใน อิม กาล ๑

ตตฺถ วิเสสน ของ ปเทศ ๑ นิทฺธารณ ใน ปททฺวยสฺส **ทิวา ตปติ** สรูป ใน อิติ ๑ ศัพท์
สรูป ใน ปททฺวยสฺส ๑ นิทฺธารณึย และ สามึสมฺพนฺธ ใน อตฺโถ สฺริโย สยกตฺตา ใน วิโรจติ ๑
อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก ว ศัพท์ อวฺธารณ เข้ากัป ทิวา ๑ กาลสตุตฺตมึ ใน วิโรจติ ปน ศัพท์
วิเสสโชตก ปิ ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้ากัป คตฺมคฺโค ๑ สยกตฺตา ใน น ปณฺณายติ น ศัพท์ ปฏฺิเสธ
ใน ปณฺณายติ ๑ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก รตฺตี กาลสตุตฺตมึ ใน ปณฺณายติ อสฺส วิเสสน ของ
สฺริยสฺส ๑ สามึสมฺพนฺธ ใน คตฺมคฺโค อิติ ศัพท์ สรูป ใน อตฺโถ ๑ ลิงฺคตฺถ ๑

จนนฺทมา สรูป ใน อิติ ๑ ศัพท์ สรูป ใน ปทสฺส ๑ สามึสมฺพนฺธ ใน อตฺโถ ปิ ศัพท์
อเปกฺขตฺถ เข้ากัป จนนฺโท ๑ สยกตฺตา ใน วิโรจติ ๑ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก อพฺภาทีหิ วิเสสน ของ
มเลหิ ๑ อปาทาน ใน มฺคฺโต ๑ วิเสสน ของ จนนฺโท เอว ศัพท์ อวฺธารณ เข้ากัป รตฺตี ๑ กาลสตุตฺตมึ
ใน วิโรจติ จนนฺโท สยกตฺตา ใน โน วิโรจติ โน ศัพท์ ปฏฺิเสธ ใน วิโรจติ ๑ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก
ทิวา กาลสตุตฺตมึ ใน วิโรจติ อิติ ศัพท์ สรูป ใน อตฺโถ ๑ ลิงฺคตฺถ ๑

สนนฺทโร สรูป ใน อิติ ๑ ศัพท์ สรูป ใน ปทสฺส ๑ สามึสมฺพนฺธ ใน อตฺโถ ราชา
สยกตฺตา ใน วิโรจติ ๑ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก สฺวณฺณมณฺนิจิตฺเตหิ วิเสสน ของ สพฺพาทฺรณฺเหหิ ๑
กรณ ใน ปฏฺิณฺทโท จตฺรฺจฺคินิยา วิเสสน ของ เสนาย ๑ อนภิทกตฺตา ใน ปริกฺจิตฺโต ว ศัพท์
อวฺธารณ เข้ากัป ปริกฺจิตฺโต ปฏฺิณฺทโท กิตฺตี ปริกฺจิตฺโต กิตฺตี วิเสสน ของ ราชา ๑ สยกตฺตา

ใน วิโรจติ น ศัพท์ ปฏิเสธ ใน วิโรจติ ๆ อาขยาตบท กตตุวจาก อญญาตกเวเสน กรณ ใน จิโต
ๆ วิเสสน ของ ราชา อิติ ศัพท์ สรูป ใน อตฺโถ ๆ ลิงคตฺถ ๖

ณายิ สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ สรูป ใน ปทสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺโถ ปน ศัพท์
ปกฺขนฺตรโชนฺทก จีณาสโว สยกตฺตา ใน วิโรจติ ๆ อาขยาตบท กตตุวจาก คณฺ อวฺตุตฺตกมฺม ใน
วิโนเทควา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ฉายนฺโต ๖ ศัพท์ อวธารณ เข้ากับ ฉายนฺโต ๆ อพฺภนฺตรกิริยา
ของ จีณาสโว อิติ ศัพท์ สรูป ใน อตฺโถ ๆ ลิงคตฺถ ๖

เตชสา สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ อาทยตฺถ ใน ปทสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺโถ ปน ศัพท์
ปกฺขนฺตรโชนฺทก สมฺมาสมฺพนฺทโร สยกตฺตา ใน วิโรจติ ๆ อาขยาตบท กตตุวจาก สीलเตเชน กิตี
คฺคุณเตเชน กิตี ปญฺญาเตเชน กิตี ปญฺญเตเชน กิตี มฺมเตเชน กิตี กรณ ใน ปริยาทยิตฺวา ทุสฺสึลเตชฺ
กิตี ทฺคฺคฺคุณเตชฺ กิตี ทฺคฺคฺปญฺญเตชฺ กิตี อปฺญฺญเตชฺ กิตี มฺมเตชฺ กิตี อวฺตุตฺตกมฺม ใน ปริยาทยิตฺวา
ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วิโรจติ อิมินา กิตี ปญฺจวิเรน กิตี วิเสสน ของ เตชสา ๆ กรณ ใน วิโรจติ
เอว ศัพท์ อวธารณ เข้ากับ นิจฺจกาลํ ๆ อจฺจนฺตสฺโยค ใน วิโรจติ อิติ ศัพท์ สรูป ใน อตฺโถ ๆ
ลิงคตฺถ ๖ **(จบเก็ง)**

เทสนาวสาเน กาลสฺตตฺตมึ ใน ปาปฺณิสฺสุ พหุ วิเสสน ของ ชนา ๆ สยกตฺตา ใน
ปาปฺณิสฺสุ ๆ อาขยาตบท กตตุวจาก โสตาปฺตติผลาทีนึ วิเสสน ของ อริยผลานึ ๆ อวฺตุตฺตกมฺม
ใน ปาปฺณิสฺสุ อิติ ศัพท์ สรูป ใน อตฺโถ ๖

อานนทฺตฺถเรวคฺคฺตุ สยกตฺตา ใน นิฏฺจิตํ ๆ

กิตฺตบท กตตุวจาก ๖

อณฺตรปพฺพชิต วคฺถ

อณฺตรปพฺพชิตวคฺถ วุคฺตกมฺม ใน วุจฺเจเต

มยา อนภิตกคฺคตา ใน วุจฺเจเต ๆ อาขุยาตบถ กมฺมวาทก ฯ

.....

สตฺถา สยกคฺคตา ใน กเถสิ ฯ อาขุยาตบถ กคฺคตฺวาทก **พาทิตปาโป** สฺรูป ใน อิติ ฯ ศัพท์
อาทยตฺถ ใน อิมํ ฐมฺมเทสนํ อิมํ วิเสสน ของ ฐมฺมเทสนํ ๆ อวุคฺตกมฺม ใน กเถสิ เขตวเน
วิสยาธาร ใน วิหรนฺโต ฯ อพฺพนฺตรกิริยา ของ สตฺถา อณฺตร วิเสสน ของ ปพฺพชิตํ ๆ อวุคฺตกมฺม
ใน อารพฺภ ฯ สฺमानกาลกิริยา ใน กเถสิ ฯ

กิริ ศัพท์ อณฺสุสฺวานตฺถ เอโก วิเสสน ของ พฺราหฺมโณ ฯ สยกคฺคตา ใน ปุจฺฉิ ฯ อาขุยาตบถ
กคฺคตฺวาทก พาทิรปพฺพชฺชาย กรณ ใน ปพฺพชิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน จินฺเตตฺวา โคตโม วิเสสน
ของ สฺมโณ ฯ สยกคฺคตา ใน วทติ ฯ อาขุยาตบถ กคฺคตฺวาทก อตฺตโน สามีสฺมพฺนฺธ ใน สวาทเก ฯ
อวุคฺตกมฺม ใน วทติ ปพฺพชิตา สฺรูป ใน อิติ ฯ ศัพท์ อาการ ใน วทติ

จ ศัพท์ วากฺยารมฺภ อหํ สยกคฺคตา ใน อมฺหิ ฯ อาขุยาตบถ กคฺคตฺวาทก ปพฺพชิตฺโต วิคฺคิตคฺคตา
ใน อมฺหิ วตฺตํ ตุมฺมตฺถกคฺคตา ใน ฆฏฺฐิติ ฯ อาขุยาตบถ กคฺคตฺวาทก สฺมเณน อนภิตกคฺคตา ใน วตฺตํ
ปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้กัปป มํ ฯ อวุคฺตกมฺม ใน วตฺตํ โห ศัพท์ วจนาลงฺการ เอวํ ศัพท์ กิริยาวิเสสน
ใน วตฺตํ อิติ ศัพท์ อาการ ใน จินฺเตตฺวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อฺปฺสงฺกมิตฺวา สตฺถารํ อวุคฺตกมฺม
ใน อฺปฺสงฺกมิตฺวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปุจฺฉิ เอตํ วิเสสน ของ อตฺถํ ฯ อวุคฺตกมฺม ใน ปุจฺฉิ ฯ

สตฺถา สยกคฺคตา ใน อาห ฯ อาขุยาตบถ กคฺคตฺวาทก อหํ สยกคฺคตา ใน วทามิ ฯ อาขุยาตบถ
กคฺคตฺวาทก น ศัพท์ ปฺฏิเสธฺนตฺถ เอตฺตเกณ วิเสสน ของ การเณน ใน วทามิ ปพฺพชิตฺโต สฺรูป
ใน อิติ ฯ ศัพท์ อาการ ใน วทามิ ปน ศัพท์ วิเสสฺโชตฺถ ปุคฺคโล สยกคฺคตา ใน โหติ ฯ อาขุยาตบถ
กคฺคตฺวาทก กิเลสฺมถานํ ภาวาทิสฺมพฺนฺธ ปพฺพชิตคฺคตา ฯ เหตุ ใน ปพฺพชิตฺโต นาม ศัพท์ สลฺยฺวาโชตฺถ
เข้กัปป ปพฺพชิตฺโต ฯ วิคฺคิตคฺคตา ใน โหติ อิติ ศัพท์ อาการ ใน วตฺวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาห
อิมํ วิเสสน ของ คาลํ ฯ อวุคฺตกมฺม ใน อาห

พาทิตปาโป วิเสสน ของ ปุคฺคโล ๆ วุคฺตกมฺม ใน วุจฺฉติ มยา อนภิต-

กคฺคตา ใน วุจฺฉติ ฯ อาขุยาตบถ กมฺมวาทก หิ ศัพท์ กิริยาปรามาส

พราหมณ์ สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ อากาโร ใน วุจติ ๆ ปุคฺโคโล วุตตกมฺม
ใน วุจติ มยา อนภิตกตฺตา ใน วุจติ ๆ อาขยาตบถ กมฺมวาท
สมจริยาย เหตุ ใน วุจติ สมโน สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ อากาโร ใน
วุจติ โย วิเสสน ของ ปุคฺโคโล ๆ สยกตฺตา ใน จรติ ๆ อาขยาตบถ
กตฺตวาท ปพฺพชโย อพฺพนฺตรกิริยา ของ ปุคฺโคโล อตฺตโน สามีสมฺปนฺน
ใน มลฺล ๆ อวุตตกมฺม ใน ปพฺพชโย ตสฺมา เหตุ ใน วุจติ โส วิเสสน ข
อง ปุคฺโคโล ๆ วุตตกมฺม ใน วุจติ มยา อนภิตกตฺตา ใน วุจติ ๆ
อาขยาตบถ กมฺมวาท ปพฺพชโย สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ อากาโร ใน
วุจติ อิติ ศัพท์ สรูป ใน อิมํ คาลํ ฯ

ตตฺถ วิเสสน ของ ปเทสฺส ๆ นิทฺธารณ ใน ปทสฺส **สมจริยาย** สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์
สรูป ใน ปทสฺส ๆ นิทฺธารณีย และ สามีสมฺปนฺน ใน อตฺโถ สพฺพากุสลาณี การิตกมฺม ใน สมตฺวา
ๆ กิริยาวิเสสน ใน จรณณ ๆ เหตุ ใน วุจติ อิติ ศัพท์ สรูป ใน อตฺโถ ๆ ลิงฺคตฺถ ฯ

ตสฺมา สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ อาทยตฺถ ใน ปทสฺส ๆ สามีสมฺปนฺน ใน อตฺโถ ปุคฺโคโล
วุตตกมฺม ใน วุจติ กิริยาตบถ ภาวตา อนภิตกตฺตา ใน วุจติ กิริยาตบถ ๆ อาขยาตบถ
กมฺมวาท ยสฺมา กิริยาปฺรามาส พาทิตปาทาย เหตุ ใน วุจติ พราหมณ์ สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์
อากาโร ใน วุจติ อุกุสลาณี การิตกมฺม ใน สมตฺวา ๆ กิริยาวิเสสน ใน จรณณ ๆ เหตุ ใน วุจติ
สมโน สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ อากาโร ใน วุจติ

ตสฺมา เหตุ ใน วุจติ โย วิเสสน ของ ปุคฺโคโล ๆ สยกตฺตา ใน จรติ ๆ อาขยาตบถ
กตฺตวาท อตฺตโน สามีสมฺปนฺน ใน ราคาทิมลฺล ๆ อวุตตกมฺม ใน ปพฺพชยนฺโต และ วินฺเทนฺโต
ๆ อพฺพนฺตรกิริยา ของ ปุคฺโคโล ปพฺพชยนฺโต วิวริย ใน วินฺเทนฺโต ๆ วิวรณ ปิ ศัพท์ อเปกฺขตฺถ
เข้ากับ โส ๆ วิเสสน ของ ปุคฺโคโล ๆ วุตตกมฺม ใน วุจติ ภาวตา อนภิตกตฺตา ใน วุจติ ๆ
อาขยาตบถ กมฺมวาท เตน วิเสสน ของ ปพฺพชยนน ๆ เหตุ ใน วุจติ ปพฺพชโย สรูป ใน อิติ
ๆ ศัพท์ อากาโร ใน วุจติ อิติ ศัพท์ สรูป ใน อตฺโถ ๆ ลิงฺคตฺถ ฯ

เทสนาวสาน กาลสตฺตมึ ใน ปติฏฺฐหิ โส วิเสสน ของ ปพฺพชโย ๆ สยกตฺตา ใน ปติฏฺฐหิ
ๆ อาขยาตบถ กตฺตวาท โสตาปตฺติผล อากาโร ใน ปติฏฺฐหิ เทสนา สยกตฺตา ใน อโหสิ ฯ

อาชญาตบท กตตุวจาก ปี ศัพท์ อเปกขตุถ เข้ากับ สมุปลตตานัน วิเสสน ของ ชนนาน ๑ สมุปลทาน
ใน อโหสิ สาคติกา วิกติกตตทา ใน อโหสิ อิติ ศัพท์ สมานน ๑

อณตรปพพิทวตุถ สยกคตา ใน นิฎจิต์ ๑
กิตบท กตตุวจาก ๑

สาริปุคฺคตฺเถร วคฺถ

สาริปุคฺคตฺเถรวคฺถ วคฺถกมฺม ใน วุจฺเจเต

มยา อนภิกฺขิตกคฺคตา ใน วุจฺเจเต ๆ อาขุยาตบถ กมฺมวาทก ฯ

.....

สตฺถา สยกคฺคตา ใน กเถสิ ฯ อาขุยาตบถ กคฺคตฺวาทก **น พฺราหฺมณฺสฺส** สฺรป
ใน อิติ ฯ ศัพท์ อาทยตฺถ ใน อิมํ ฌมฺมเทสฺสนํ อิมํ วิเสสน ของ ฌมฺมเทสฺสนํ ๆ อวคฺคตฺกมฺม ใน
กเถสิ เขตฺวเน วิสยธาร ใน วิหรนฺโต ๆ อพฺภนฺตรกิริยา ของ สตฺถา สาริปุคฺคตฺเถร
อวคฺคตฺกมฺม ใน อารพฺภ ๆ สฺมานกาลกิริยา ใน กเถสิ ฯ

กิริ ศัพท์ อนุสฺสวณฺตล สฺมพฺพฺลา วิเสสน ของ มนุสฺสา ๆ สยกคฺคตา ใน กถียิสฺสุ ๆ อาขุยาตบถ
กคฺคตฺวาทก เอกสฺมี วิเสสน ของ จาเน ๆ ภินฺนธาร ใน มนุสฺสา อโห ศัพท์ อจฺฉริยตฺถ อโยโย
สยกคฺคตา ใน โหติ ฯ อาขุยาตบถ กคฺคตฺวาทก อมหากํ สามีสมฺพฺนฺธ ใน อโยโย ขนฺติพฺเลน กรณ ใน
สฺมมฺนาคโต ๆ วิคฺคิตกคฺคตา ใน โหติ ปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้ากับ โภปมตฺตํ ๆ วิเสสน ของ การณฺ์ ๆ
สยกคฺคตา ใน น โหติ น ศัพท์ ปฏฺิเสธ ใน โหติ ฯ อาขุยาตบถ กคฺคตฺวาทก อณฺฺเณสฺสุ วิเสสน ของ
ชนฺฺสฺสุ ๆ ลกฺขณ ใน อุกโกสนฺเตสฺสุ และ ปฺหรนฺเตสฺสุ ๆ ลกฺขณกิริยา วา สองศัพท์ ปทวิกปฺปคฺค
เข้ากับ อุกโกสนฺเตสฺสุ และ ปฺหรนฺเตสฺสุ อิติ ศัพท์ อาการ ใน กถียิสฺสุ เถรสฺส สามีสมฺพฺนฺธ ใน คุณกถํ
ๆ อวคฺคตฺกมฺม ใน กถียิสฺสุ ฯ

อล กาลสฺตตฺมี ใน ปุจฺฉิ เอโก กิติ มิจฺฉาทิฏฺฐิกโก กิติ วิเสสน ของ พฺราหฺมโณ ฯ สยกคฺคตา
ใน ปุจฺฉิ ฯ อาขุยาตบถ กคฺคตฺวาทก เอโส วิเสสน ของ โภ ฯ สยกคฺคตา ใน น กุชฺฉติ น ศัพท์ ปฏฺิเสธ
ใน กุชฺฉติ ฯ อาขุยาตบถ กคฺคตฺวาทก อิติ อาการ ใน ปุจฺฉิ ฯ มนุสฺสา สยกคฺคตา ใน อาหํสฺสุ
ๆ อาขุยาตบถ กคฺคตฺวาทก เถโร สยกคฺคตา ใน น กุชฺฉติ น ศัพท์ ปฏฺิเสธ ใน กุชฺฉติ ฯ อาขุยาตบถ
กคฺคตฺวาทก อมหากํ สามีสมฺพฺนฺธ ใน เถโร อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาหํสฺสุ ฯ

พฺราหฺมโณ สยกคฺคตา ใน ปุจฺฉิ ฯ อาขุยาตบถ กคฺคตฺวาทก กุชฺฉาเปนฺโต วิเสสน ของ

ปุคฺคโล ๆ สยกตฺตา ใน น ภวิสฺสติ น ศัพท์ ปฏิสฺเสธ ใน ภวิสฺสติ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อิติ ศัพท์
อาการ ใน ปุจฺฉิ ๖ มนุสฺสา สยกตฺตา ใน อาหํสุ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก พฺราหฺมณ อาลปน เอตํ
วิเสสน ของ การณ์ ๆ สยกตฺตา ใน นตฺถิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาหํสุ
๖ พฺราหฺมโณ สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก เตนฺหิ ศัพท์ วิภตฺติปฏิรูปก อหํ
เหตุกตฺตา ใน กุชฺฌาเปสฺสามิ เถโร การิตกมฺม ใน กุชฺฌาเปสฺสามิ ๆ อาขุยาตบถ เหตุกตฺตฺวาจก
อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาห ๖ มนุสฺสา สยกตฺตา ใน อาหํสุ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก สเจ ศัพท์
ปริกปฺปตฺถ ตฺวํ สยกตฺตา ใน สกโกถิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ตฺวํ เหตุกตฺตา ใน กุชฺฌาเปหิ เถโร
การิตกมฺม ใน กุชฺฌาเปหิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาหํสุ ๖

โส วิเสสน ของ พฺราหฺมโณ ๆ สยกตฺตา ใน อาทาสิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก เอวํ วิเสสน
ของ การณ์ ๆ สยกตฺตา ใน โหตุ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อหํ สยกตฺตา ใน ชานิสฺสามิ ๆ
อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก กตฺตฺพพํ วิเสสน ของ กมฺมํ ๆ อวฺตุตฺตกมฺม ใน ชานิสฺสามิ อิติ ศัพท์ อาการ
ใน จินฺเตตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ทิสฺวา เถโร อวฺตุตฺตกมฺม ใน ทิสฺวา ภิกฺขาย สมฺปทาน ใน ปวิภูจฺ
๖ วิเสสน ของ เถโร ทิสฺวา ปุพฺพกาลกิริยา ใน คนฺตฺวา ปจฺจภาเคน ตติยาวิเสสน ใน คนฺตฺวา
๖ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อทาสิ ปิฏฺฐิมชฺเฒ อารฺธ ใน อทาสิ มหนฺตํ วิเสสน ของ ปาณิปฺปหารํ ๆ
อวฺตุตฺตกมฺม ใน อทาสิ ๆ เถโร สยกตฺตา ใน คโต ๆ กิตฺตบถ กตฺตฺวาจก นาม ศัพท์ สลฺยาโชตก
เขํกับ กิ ๆ กิตฺติ เอตํ กิตฺติ วิเสสน ของ การณ์ ๆ ลิงฺคตฺถ อิติ ศัพท์ อาการ ใน อนฺโณโลเกตฺวา ว
ศัพท์ อวฺธารณ เขํกับ อนฺโณโลเกตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน คโต ๖ ทาโท สยกตฺตา ใน อูปฺปชฺชิ
๖ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก พฺราหฺมณสฺส สามีสฺสมฺพนฺธ ใน สกฺลสฺรีเร ๆ อารฺธ ใน อูปฺปชฺชิ ๖

โส วิเสสน ของ พฺราหฺมโณ ๆ สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อโห ศัพท์
อจฺฉริยตฺถ อโยโย สยกตฺตา ใน โหติ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก คุณสมฺปนฺโน วิภตฺติกตฺตา ใน โหติ
อิติ ศัพท์ อาการ ใน จินฺเตตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน นิปฺชฺชิตฺวา ๆ เถรสฺส สามีสฺสมฺพนฺธ ใน ปาท-
ปาทมฺมุเล สมฺปหาร ใน นิปฺชฺชิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วตฺวา ฆนฺเต อาลปน ตุมฺเห สยกตฺตา ใน
น ขมถ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก เม สมฺปทาน ใน ขมถ อิติ ศัพท์ อาการ ใน ใน วตฺวา ๆ
ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาห กิ กิตฺติ เอตํ กิตฺติ วิเสสน ของ การณ์ ๆ ลิงฺคตฺถ อิติ ศัพท์ สฺรูป ใน วจเน
๖ ลกฺขณ ใน วุตฺเต เถเรณ อนฺนินฺทิตกตฺตา ใน วุตฺเต ๆ ลกฺขณกิริยา อหํ สยกตฺตา ใน ปหรี

อวุตตกมฺม ใน อาหํสุ ฯ มนุสฺสา สยกตฺตา ใน อาหํสุ ฯ อาชฺยาคบฺท กตฺตฺวาจก ตํ วิเสสน ของ พุราหมณฺ์ ฯ อวุตตกมฺม ใน ทิสฺวา เถเรน สหตฺตตฺติยา เข้ากัรบ สทฺธิ์ ฯ ศัฟฺท กิริยาสมฺวาย ใน คจฺจนฺตํ ฯ วิเสสน ของ พุราหมณฺ์ ทิสฺวา ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาหํสุ ฆนฺเต อาลปนฺ คุมฺเห เหตุกตฺตา ใน นิวตฺเตถ ฯ อาชฺยาคบฺท เหตุกตฺตฺวาจก คุมฺหากํ สามีสมฺพนฺธ ใน ปตฺตํ ฯ อวุตตกมฺม ใน คเหตุวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน นิวตฺเตถ พุราหมณฺ์ การิตกมฺม ใน นิวตฺเตถ อิติ ศัฟฺท อาการ ใน อาหํสุ ฯ

เถโร สยกตฺตา ใน ปุจฺฉิ ฯ อาชฺยาคบฺท กตฺตฺวาจก อุปาสกา อาลปนฺ กิ์ กิ์ดี เอตํ กิ์ดี วิเสสน ของ การณฺ์ ฯ ลิงฺคตฺถ อิติ ศัฟฺท อาการ ใน ปุจฺฉิ ฯ มนุสฺสา สยกตฺตา ใน อาหํสุ ฯ อาชฺยาคบฺท กตฺตฺวาจก คุมฺเห สยกตฺตา ใน อตฺถ ฯ อาชฺยาคบฺท กตฺตฺวาจก พุราหมณฺเณ อนภิหิตกตฺตา ใน ปหฺญา ฯ วิกติกตฺตา ใน อตฺถ มยฺ สยกตฺตา ใน ชานิสฺสาม ฯ อาชฺยาคบฺท กตฺตฺวาจก อสฺส วิเสสน ของ พุราหมณฺสฺส ฯ สมฺปทาน ใน กตฺพตฺพิ์ ฯ วิเสสน ของ กมฺมํ ฯ อวุตตกมฺม ใน ชานิสฺสาม อิติ ศัฟฺท อาการ ใน อาหํสุ ฯ

เถโร สยกตฺตา ใน ปุจฺฉิ ฯ อาชฺยาคบฺท กตฺตฺวาจก ปนฺ ศัฟฺท วากฺยารมฺภ คุมฺเห สยกตฺตา ใน อตฺถ ฯ อาชฺยาคบฺท กตฺตฺวาจก กิ์ ศัฟฺท ปุจฺฉนฺตฺถ อิมินา วิเสสน ของ พุราหมณฺเณ ฯ อนภิหิตกตฺตา ใน ปหฺญา วิกติกตฺตา ใน อตฺถ อุทาหุ์ ศัฟฺท ปุจฺฉนฺตฺถ อหํ สยกตฺตา ใน อมฺหิ์ ฯ อาชฺยาคบฺท กตฺตฺวาจก อิมินา วิเสสน ของ พุราหมณฺเณ ฯ อนภิหิตกตฺตา ใน ปหฺญฺเ์ วิกติกตฺตา ใน อมฺหิ์ อิติ ศัฟฺท อาการ ใน ปุจฺฉิ ฯ

มนุสฺสา สยกตฺตา ใน อาหํสุ ฯ อาชฺยาคบฺท กตฺตฺวาจก ฆนฺเต อาลปนฺ คุมฺเห สยกตฺตา ใน อตฺถ ฯ อาชฺยาคบฺท กตฺตฺวาจก อิมินา วิเสสน ของ พุราหมณฺเณ ฯ อนภิหิตกตฺตา ใน ปหฺญา ฯ วิกติกตฺตา ใน อตฺถ อิติ ศัฟฺท อาการ ใน อาหํสุ ฯ

เถโร สยกตฺตา ใน คโต์ ฯ กิตบฺท กตฺตฺวาจก เอโส วิเสสน ของ พุราหมฺโณ์ ฯ เหตุกตฺตา ใน ขมาเปฺติ มํ การิตกมฺม ใน ขมาเปฺติ ฯ อาชฺยาคบฺท เหตุกตฺตฺวาจก มํ อวุตตกมฺม ใน ปหฺริตฺวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ขมาเปฺติ คุมฺเห สยกตฺตา ใน คจฺจถ ฯ อาชฺยาคบฺท กตฺตฺวาจก อิติ ศัฟฺท อาการ ใน วตฺวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อฺยโยเชตฺวา มนุสฺเส อวุตตกมฺม ใน อฺยโยเชตฺวา ฯ

ปุพพกาลกิริยา ใน นิวตดาเปตฺวา พุราหฺมาณํ การิตกมฺม ใน นิวตดาเปตฺวา ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน คโต เอว ศัพท์ อวธารณ เข้ากับ วิหารํ ๆ สมปาปฺณียกมฺม ใน คโต ฯ

(แก้ง) ภิกฺขุ สยกตฺตา ใน อุชฺฌายีสฺสุ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก นาม ศัพท์ สลฺยาชตฺก เข้ากับ กิ ๆ กิตฺตี เอตํ กิตฺตี วิเสสน ของ การณํ ๆ ลิงฺคตฺตฺตฺเถโร สยกตฺตา ใน อาคโต ๆ กิตบท กตฺตฺวาจก อตฺตา วุตฺตกมฺม ใน ปหฺนฺโฏ ๆ กิตบท กมฺมวาทก เยน วิเสสน ของ พุราหฺมเณน ๆ อนภิตกตฺตา ใน ปหฺนฺโฏ เอว ศัพท์ อวธารณ เข้ากับ ตสฺส ๆ วิเสสน ของ พุราหฺมณฺสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน เคเห ๆ วิสยาธาร ใน นิสฺสีทิตฺวา ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน คเหตุวา ภิกฺขุ อวุตฺตกมฺม ใน คเหตุวา ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน อาคโต

โส วิเสสน ของ พุราหฺมโณ ๆ สยกตฺตา ใน น ลขฺชิสฺสฺสติ และ วิจฺริสฺสฺสติ น ศัพท์ ปฏิเสธ ใน ลขฺชิสฺสฺสติ ๆ กิตฺตี วิจฺริสฺสฺสติ กิตฺตี อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก เณรฺสฺส สามีสมฺพนฺธ ใน ปหฺนฺกาลโต ๆ อปาทาน ใน ปญฺจาย ๆ กิริยาวิเสสน ใน ลขฺชิสฺสฺสติ และ วิจฺริสฺสฺสติ อิทานิ กาลสฺตฺตฺมึ ใน ลขฺชิสฺสฺสติ และ วจฺริสฺสฺสติ กสฺสจฺจิ สมฺปทาน ใน ลขฺชิสฺสฺสติ อวเสเส วิเสสน ของ ภิกฺขุ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน โปเถนฺโต ๆ อพฺภนฺตรกิริยา ของ วิจฺริสฺสฺสติ อิติ ศัพท์ อาการ ใน อุชฺฌายีสฺสุ ฯ

สฺตถา สยกตฺตา ใน อภาสิ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก อาคนฺตฺวา ปุพพกาลกิริยา ใน ปุจฺฉิตฺวา ภิกฺขเว อาลปนฺ ตุมฺเห สยกตฺตา ใน อตฺถ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก กาย วิเสสน ของ กถาย นุ ศัพท์ ปุจฺฉนฺตฺถ เอตฺรหิ กาลสฺตฺตฺมึ ใน อตฺถ กถาย กรณ ใน สนฺนินฺสิณฺนา ๆ วิกตฺกิตฺตา ใน อตฺถ อิติ ศัพท์ อาการ ใน ปุจฺฉิตฺวา ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน วตฺวา มยฺ สยกตฺตา ใน อมฺห ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก อิมาย วิเสสน ของ กถาย นาม ศัพท์ สลฺยาชตฺก เข้ากับ อิมาย เอตฺรหิ กาลสฺตฺตฺมึ ใน อมฺห กถาย กรณ ใน สนฺนินฺสิณฺนา ๆ วิกตฺกิตฺตา ใน อมฺห อิติ ศัพท์ สฺรูป ใน วจเน ๆ ลกฺขณ ใน วุตฺเต เตหิ วิเสสน ของ ภิกฺขุหิ ๆ อนภิตกตฺตา ใน วุตฺเต ๆ ลกฺขณกิริยา

ภิกฺขเว อาลปนฺ พุราหฺมโณ สยกตฺตา ใน นตฺถิ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก พุราหฺมาณํ อวุตฺตกมฺม ใน ปหฺรฺนฺโต นาม ศัพท์ สลฺยาชตฺก เข้ากับ ปหฺรฺนฺโต ๆ วิเสสน ของ พุราหฺมโณ ปน ศัพท์ วิเสสชตฺก สมณฺพุราหฺมโณ สยกตฺตา ใน ภวิสฺสฺสติ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก คิหิพุราหฺมเณน อนภิตกตฺตา ใน ปหฺนฺโฏ ๆ วิกตฺกิตฺตา ใน ภวิสฺสฺสติ นาม ศัพท์ สลฺยาชตฺก เข้ากับ โโกโร เอโส วิเสสน ของ โโกโร ๆ สยกตฺตา ใน คจฺฉติ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก อนาคามิมคฺเคน กรณ ใน

สมุคฺฆมาตํ ๑ อวุตฺตกมฺม ใน กจฺฉติ อิติ ศักฺพฺท อาการ ใน วตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน เทเสนฺโต
ธมฺมํ อวุตฺตกมฺม ใน เทเสนฺโต๑ อพฺภนฺตรกิริยา ของ สตุถา อีมา วิเสสน ของ คาถา ๑ อวุตฺตกมฺม ไ
น อภาสี

พฺราหฺมโณ สยกตฺตา ใน น ปหเรยฺย น ศักฺพฺท ปฏฺิเสธ ใน ปหเรยฺย ๑
อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก พฺราหฺมณฺสฺส สมฺปทาน ใน ปหเรยฺย พฺราหฺมโณ
สยกตฺตา ใน น มุญฺเจถ น ศักฺพฺท ปฏฺิเสธ ใน มุญฺเจถ ๑ อาขุยาตบถ
กตฺตฺวาจก อสฺส วิเสสน ของ พฺราหฺมณฺสฺส ๑ สมฺปทาน ใน มุญฺเจถ
เวรํ อวุตฺตกมฺม ใน มุญฺเจถ ธิ ครหตฺถโชตก พฺราหฺมณฺสฺส ฉฺฉริกมฺม
ใน หนฺตารํ ๑ วิเสสน ของ พฺราหฺมณฺ ๑ อวุตฺตกมฺม ใน ธิ ธิ ครหตฺถโชตก
ตฺโต วิเสสน ของ พฺราหฺมณฺโต ๑ อปาทาน ใน ธิ ตํ วิเสสน ของ
พฺราหฺมณฺ ๑ อวุตฺตกมฺม ใน ธิ โย วิเสสน ของ พฺราหฺมโณ ๑ สยกตฺตา
ใน มุญฺจติ ๑ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อสฺส วิเสสน ของ พฺราหฺมณฺสฺส
๑ สามีสฺมพฺนฺธ ใน อุปริ ๑ อาธาร ใน มุญฺจติ เวรํ อวุตฺตกมฺม ใน
มุญฺจติ ๑

เอตํ วิเสสน ของ นิเสธนํ ๑ สยกตฺตา ใน โหติ ๑ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก
น ศักฺพฺท ปฏฺิเสธ ใน กิลฺยจิ พฺราหฺมณฺสฺส สมฺปทาน ใน น กิลฺยจิ เสยฺโย
กิลฺยจิ วิเสสน ของ เสยฺโย ๑ วิกตฺกตฺตา ใน โหติ อานิสฺโส ลิงฺคตฺถ ยํ
กิริยาปรมาส มนฺโส ฉฺฉริกมฺม ใน อานิสฺโส ปิเยหิ วิเสสน ของ
สฺสาเวหิ ๑ อปาทาน ใน อานิสฺโส หีสฺมโน สยกตฺตา ใน นีวตฺตติ ๑
อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ยโต สอฺงบถ วิเสสน ของ วตฺถุโต อปาทาน
ใน นีวตฺตติ ทุกฺขํ สยกตฺตา ใน สมฺมติ ๑ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ตฺโต
สอฺงบถ วิเสสน ของ วตฺถุโต ๑ อปาทาน ใน สมฺมติ เหว ศักฺพฺท อวธาร
ณ เข้ากัปป สมฺสฺติ อิติ ศักฺพฺท สฺรูป ใน อีมา คาถา ๑

ตฺถล วิเสสน ของ ปเทสุ ๑ นิทฺธารณ ใน ปทสฺส **ปหเรยฺย** สฺรูป ใน อิติ ๑ ศักฺพฺท สฺรูป
ใน ปทสฺส ๑ นิทฺธารณีย และ สามีสฺมพฺนฺธ ใน อตุโล

ชีณาสวพราหมโณ สยกตฺตา ใน น ปหเรยฺย น ศัพฺทํ ปฏิเสธ ใน ปหเรยฺย ๆ อาขยาตบพ กตฺตฺวาจก อหํ สยกตฺตา ใน อสฺมิ ๆ อาขยาตบพ กตฺตฺวาจก อิติ ศัพฺทํ อาการ ใน ชานนโธ ๆ อพฺกนฺตรกิริยา ของ ชีณาสวพราหมโณ ชีณาสวสฺส กิตฺติ พฺราหมณสฺส กิตฺติ สมฺปทาน ใน ปหเรยฺย อณฺฺลสฺส วิเสสน ของ พฺราหมณสฺส วา สองศัพฺทํ ปทวิกปฺปตฺต เจกักับ ชีณาสวสฺส และ อณฺฺลสฺส พฺราหมณสฺส อิติ ศัพฺทํ สรฺูป ใน อตฺโถ ๆ ลิงฺคตฺถ ๙

นาสฺส มฺลฺเจถ สรฺูป ใน อิติ ๆ ศัพฺทํ สรฺูป ใน ปททฺวยสฺส ๆ สามีสฺมพฺนธ ใน อตฺโถ ปี ศัพฺทํ อเปกฺขตฺถ เจกักับ โส ๆ กิตฺติ ปทโณ กิตฺติ วิเสสน ของ ชีณาสวพราหมโณ ๆ สยกตฺตา ใน น มฺลฺเจถ และ น กเรยฺย น ศัพฺทํ ปฏิเสธ ใน มฺลฺเจถ และ กเรยฺย ๆ อาขยาตบพ กตฺตฺวาจก อสฺส กิตฺติ จิตฺสฺส กิตฺติ วิเสสน ของ พฺราหมณสฺส ๆ สมฺปทาน ใน มฺลฺเจถ ปทริตฺวา ปุพฺพกาลกิริยา ใน จิตฺสฺส อสฺส วิวริย ใน ปทริตฺวา จิตฺสฺส ๆ วิวรณ เวรํ อวฺตฺตกมฺม ใน มฺลฺเจถ ตสฺมี วิเสสน ของ พฺราหมณฺ ๆ ภินฺนาธาร ใน โภปี ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน กเรยฺย อสฺส ปทริตฺวา จิตฺสฺส เวรํ น มฺลฺเจถ วิวริย ใน ตสฺมี โภปี น กเรยฺย ๆ วิวรณ อิติ ศัพฺทํ สรฺูป ใน อตฺโถ ๆ ลิงฺคตฺถ ๙

ธ พฺราหมณสฺส สรฺูป ใน อิติ ๆ ศัพฺทํ สรฺูป ใน ปททฺวยสฺส ๆ สามีสฺมพฺนธ ใน อตฺโถ อหํ สยกตฺตา ใน ครหามิ ๆ อาขยาตบพ กตฺตฺวาจก ชีณาสวพฺราหมณสฺส ญฺญจิกมฺม ใน หนตฺตารํ ๆ วิเสสน ของ พฺราหมณฺ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน ครหามิ อิติ ศัพฺทํ สรฺูป ใน อตฺโถ ๆ ลิงฺคตฺถ ๙

ตโต ธ สรฺูป ใน อิติ ๆ ศัพฺทํ สรฺูป ใน ปททฺวยสฺส ๆ สามีสฺมพฺนธ ใน อตฺโถ ปน ศัพฺทํ ปกฺขนฺตรโชตฺก โย วิเสสน ของ พฺราหมโณ ๆ สยกตฺตา ใน มฺลฺเจติ ๆ อาขยาตบพ กตฺตฺวาจก ตํ กิตฺติ ปทฺรณฺตํ กิตฺติ วิเสสน ของ พฺราหมณฺ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน ปฏฺิปปทฺรณฺโต ๆ อพฺกนฺตรกิริยา ของ พฺราหมโณ ตสฺส วิเสสน ของ พฺราหมณสฺส ๆ สามีสฺมพฺนธ ใน อฺปฺริ ๆ อธาร ใน มฺลฺเจติ เวรํ อวฺตฺตกมฺม ใน มฺลฺเจติ

อหํ สยกตฺตา ใน ครหามิ ๆ อาขยาตบพ กตฺตฺวาจก ตํ วิเสสน ของ พฺราหมณฺ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน ครหามิ ปี ศัพฺทํ อเปกฺขตฺถ เจกักับ ตโต ๆ วิเสสน ของ พฺราหมณฺโต ๆ อปาทาน ใน ครหามิ เหว ศัพฺทํ อวธารณ เจกักับ ครหามิ อิติ ศัพฺทํ สรฺูป ใน อตฺโถ ๆ ลิงฺคตฺถ ๙

เอกทกิลุจิ เสโย สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ สรูป ใน ปทาน์ ๆ สามีสมฺพณฺ ใน อตุโถ
อปฺปจฺจกโกสนํ กิตฺติ อปฺปปฏิปฺปหฺรณํ กิตฺติ ลิงฺคตฺถ ยํ วิเสสน ของ อปฺปจฺจกโกสนํ และ อปฺปปฏิปฺปหฺรณํ
จีณาสวสฺส ภาวาทิสมฺพณฺ อปฺปจฺจกโกสนํ และ อปฺปปฏิปฺปหฺรณํ อกโกสนตํ วิเสสน ของ
พฺรหฺมณํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน อปฺปจฺจกโกสนํ ปหฺรณตํ วิเสสน ของ พฺรหฺมณํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน
อปฺปปฏิปฺปหฺรณํ วา สองศัพท์ ปทวิกปฺปตฺถ เข้กับ อกโกสนตํ อปฺปจฺจกโกสนํ และ ปหฺรณตํ อปฺปปฏิ-
ปฺปหฺรณํ เอตํ วิเสสน ของ อปฺปจฺจกโกสนนปฺปปฏิปฺปหฺรณํ ๆ สยกตฺตา ใน โหติ กิริยาสองบท ๆ
อาขยาตบท กตฺตุวาทก ตสฺส วิเสสน ของ จีณาสวพฺรหฺมณฺสฺส ๆ สมฺปทาน ใน น กิลุจิ เสโย
และ อปฺปมตฺตกเสโย น ศัพท์ ปฏิเสธ ใน กิลุจิ ๆ วิเสสน ของ เสโย กิตฺติ อปฺปมตฺตกเสโย
วิกตีกตฺตา ใน โหติ น กิลุจิ เสโย วิวริย ใน อปฺปมตฺตกเสโย วิวรณ น ศัพท์ ปฏิเสธนตฺถ
อลฺลิจ ศัพท์ อรุจิสฺสูจนตฺถ เอว ศัพท์ อวธารณ เข้กับ อธิมตฺตํ วิเสสน ของ เสโย ๆ วิกตีกตฺตา
ใน โหติ อิติ ศัพท์ สรูป ใน อตุโถ ๆ ลิงฺคตฺถ ฯ

ยทานิเสธ มนโส ปิเยหิ สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ สรูป ใน คาถาปาทสฺส ๆ สามีสมฺพณฺ
ใน อตุโถ หิ ทพฺที่กรณฺชิตก โกรฺฐปฺปาโท สยกตฺตา ใน โหติ ๆ อาขยาตบท กตฺตุวาทก
โกธนสฺส ภาวาทิสมฺพณฺ โกรฺฐปฺปาโท มนโส สามีสมฺพณฺ ใน ปิโย นาม ศัพท์ สยฺลลาชิตก
เข้กับ ปิโย ๆ วิกตีกตฺตา ใน โหติ ปน ศัพท์ วากยารมฺภ เอโส วิเสสน ของ โกรฺฐนํ สยกตฺตา
ใน อปรชฺฌติ ๆ อาขยาตบท กตฺตุวาทก เตหิ กิตฺติ ปิเยหิ กิตฺติ วิเสสน ของ สภาเวหิ ๆ เหตุ ใน
อปรชฺฌติ มาตาปีตฺตฺส กิตฺติ ปณฺตฺติเตสฺส กิตฺติ อาธาร ใน อปรชฺฌติ พุทฺธาทีสฺส วิเสสน ของ ปณฺตฺติเตสฺส
ปี สองศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้กับ มาตาปีตฺตฺส และ พุทฺธาทีสฺส ตสฺมา เหตุ ใน โหติ นิเสธ กิตฺติ นิคฺคโ
กิตฺติ ลิงฺคตฺถ โย วิเสสน ของ นิเสธ และ นิคฺคโ อสฺส วิเสสน ของ โกรธนสฺส ๆ ภาวาทิสมฺพณฺ
ใน นิเสธ และ นิคฺคโ เตหิ กิตฺติ ปิเยหิ กิตฺติ วิเสสน ของ สภาเวหิ ๆ อปาทาน ใน นิเสธ และ
นิคฺคโ มนโส ญฺญีกมฺม ใน นิเสธ โกรธเวสน กรณ ใน อปฺปชฺชมานสฺส ๆ วิเสสน ของ จิตฺตสฺส
ๆ ญฺญีกมฺม ใน นิคฺคโ มโน นิเสธ วิวริย ใน โกรธเวสน อปฺปชฺชมานสฺส จิตฺตสฺส นิคฺคโ ๆ
วิวรณ เอตํ วิเสสน ของ นิเสธนํ ๆ สยกตฺตา ใน โหติ ๆ อาขยาตบท กตฺตุวาทก น ศัพท์ ปฏิเสธ
ใน กิลุจิ ๆ วิเสสน ของ เสโย ๆ วิกตีกตฺตา ใน โหติ อิติ ศัพท์ สรูป ใน อตุโถ ๆ ลิงฺคตฺถ ฯ

หีสมน สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ ศัพท์ สลฺยาชิตก เข้ากับ หีสมน โกรมโน ลิงคตฺถ โส วิเสสน ของ โกรมโน ๆ สยกตฺตา ใน นีวตฺตติ ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก ตสฺส วิเสสน ของ โกรมโนสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน โกรมโน ยโต สองบถ วิเสสน ของ วตฺถุโต ๆ อปาทาน ใน นีวตฺตติ อนาคามิมคฺเคน กรณ ใน สมุคฺฆาตํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน คจฺจนฺโต ๆ อพฺภนฺตรกิริยา ของ โกรมโน ฯ

คโต คโต สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ สรูป ใน ปททฺวยสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน อถฺโถ วรรณฺทุกุํ สยกตฺตา ใน นีวตฺตติ ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก คโต สองบถ วิเสสน ของ วตฺถุโต ๆ อปาทาน ใน นีวตฺตติ ปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้ากับ สกฺลํ ๆ วิเสสน ของ วรรณฺทุกุํ เหว ศัพท์ อวฺธาณ เข้ากับ นีวตฺตติ อิติ ศัพท์ สรูป ใน อถฺโถ ๆ ลิงคตฺถ ฯ **(จบเกิ่ง)**

เทศนาวสานเณ กาลสฺตฺตมฺมี ใน ปาปฺถึสฺสุ พหุ วิเสสน ของ ชนา ๆ สยกตฺตา ใน ปาปฺถึสฺสุ ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก โสตาปตฺติผลาทีนึ วิเสสน ของ อริยผลานึ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน ปาปฺถึสฺสุ อิติ ศัพท์ สมารฺปนฺน ฯ

สารีปฺคตฺตฺเถรวตฺถุ สยกตฺตา ใน นิฎฺฐิตํ ๆ

กิตบถ กตฺตฺวาจก ฯ

มหาปชาบดีโคตมี วัตถุ

มหาปชาบดีโคตมีวัตถุ วัตถุคัมภีร์ ใน วจุจเต

มยา อนภิตกคตฺตา ใน วจุจเต ๆ อาขยาตบถ กมฺมวาทก ฯ

.....

สตฺถา สยกคตฺตา ใน กเถสิ ฯ อาขยาตบถ กคตฺตฺวาจก **ยสฺส กาเยน** สฺรูป ใน อิติ ฯ ศัพท์ อาทยตฺถ ใน อิมํ ฐมฺมเทสนํ อิมํ วิเสสน ของ ฐมฺมเทสนํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน กเถสิ เขตฺวาเน วิสยาธาร ใน วิหรนฺโต ๆ อพฺภนฺตรกิริยา ของ สตฺถา โคตมี วิเสสน ของ มหาปชาบดี ๆ อวุตฺตกมฺม ใน อารพฺภ ฯ สฺमानกาลกิริยา ใน กเถสิ ฯ

หิ ศัพท์ สงฺเขปไซตฺถก สปริวารา กิติ โคตมี กิติ วิเสสน ของ มหาปชาบดี ๆ สยกคตฺตา ใน ลภิ ฯ อาขยาตบถ กคตฺตฺวาจก ภควตา อนภิตกคตฺตา ใน ปญฺญตฺเต อนุปฺปนฺเน วิเสสน ของ วัตถุสมิ ฯ นิमितฺตสตฺตฺตฺมิ ใน ปญฺญตฺเต ฯ กิติ อฏฺฐ กิติ วิเสสน ของ ธรรมเม ฯ อวุตฺตกมฺม ใน สฺมฺปฺภิจฺฉิตฺวา มณฺฑานกชาติโย วิเสสน ของ ปุริโส ฯ อุปฺมาลึงคตฺถ สฺรภิปุพฺพทามํ อวุตฺตกมฺม ใน (สฺมฺปฺภิจฺฉนฺโต) ฯ วิเสสน ของ ปุริโส วิย ศัพท์ อุปฺมาไซตฺถก เข้กักับ มณฺฑานกชาติโย ปุริโส สฺรภิปุพฺพทามํ สฺมฺปฺภิจฺฉนฺโต สิริสา กรณ ใน สฺมฺปฺภิจฺฉิตฺวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ลภิ อุปฺสมฺปทํ อวุตฺตกมฺม ใน ลภิ ฯ อลฺโล วิเสสน ของ อุปฺชฌาโย และ อจฺริโย ฯ สยกคตฺตา ใน นตฺถิ ฯ อาขยาตบถ กคตฺตฺวาจก ตสฺส วิเสสน ของ มหาปชาบดียา ฯ สามีสมฺพนฺธ ใน อุปฺชฌาโย และ อจฺริโย วา ศัพท์ ปทวิกปฺปตฺถ เข้กักับ อุปฺชฌายา และ อจฺริโย ฯ

อปฺเรน วิเสสน ของ สมเยน ฯ ตติยาวิเสสน ใน สฺมฺภูจฺจาเปสฺสุ ภิกฺขุณีโย เหตุคคตฺตา ใน สฺมฺภูจฺจาเปสฺสุ ฯ อาขยาตบถ เหตุคคตฺตฺวาจก เอวํ ศัพท์ กิริยาวิเสสน ใน ลทฺธ- ลทฺธฺรูปสมฺปทํ วิเสสน ของ เถรี ฯ อวุตฺตกมฺม ใน อารพฺภ ฯ สฺमानกาลกิริยา ใน อสมฺภูจฺจาเปสฺสุ กถํ การิตกมฺม ใน สฺมฺภูจฺจาเปสฺสุ อจฺริยฺอุปฺชฌายา สยกคตฺตา ใน น ปญฺญายนฺติ น ศัพท์ ปฏฺิเสธ ใน ปญฺญายนฺติ ฯ อาขยาตบถ กคตฺตฺวาจก โคตมียา วิเสสน ของ มหาปชาบดียา ฯ สามีสมฺพนฺธ ใน อจฺริยฺอุปฺชฌายา อสา วิเสสน ของ มหาปชาบดี ฯ สยกคตฺตา ใน คณฺหิ ฯ อาขยาตบถ กคตฺตฺวาจก เอวํ ศัพท์ อวธารณ เข้กักับ สหตฺถเลน ฯ กรณ ใน คณฺหิ กาสายานิ อวุตฺตกมฺม ใน คณฺหิ อิติ ศัพท์ สฺรูป ใน กถํ ฯ

จ ปน สองศัพท์ นิปาดสมุท ภิกขุณีโย สยกตฺตา ใน น กโรนฺติ กิริยาสองบท เอว ศัพท์
อวธารณ เข้ากับ น ๆ สองศัพท์ ปฏิเสธ ใน กโรนฺติ กิริยาสองบท ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก เอว
ศัพท์ กิริยาวิเสสน ใน วตฺวา ๆ ปริโยสานกาลกิริยา ใน กโรนฺติ กิริยาสองบท กุกฺกฺจฺจาณนฺติโย
อพฺภนฺตรกิริยา ของ ภิกขุณีโย ตาย วิเสสน ของ เถรียา ๆ สหตฺตตฺติยา เข้ากับ สทฺธิ์ ๆ ศัพท์
กิริยาสมวาย ใน กโรนฺติ กิริยาสองบท อุปฺสถํ ก็ดี ปวารณํ ก็ดี อวฺตฺตกมฺม ใน กโรนฺติ กิริยาสองบท
ฯ ตา วิเสสน ของ ภิกขุณีโย ๆ สยกตฺตา ใน อาโรเจสุ์ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก คนฺตฺวา
ปฺพพฺพกาลกิริยา ใน อาโรเจสุ์ อปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้ากับ ตถาคตฺตฺส ๆ สมฺปทาน ใน อาโรเจสุ์
ตํ วิเสสน ของ อตฺถํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน อาโรเจสุ์ ๆ

สตฺถา สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ตาสิ วิเสสน ของ ภิกขุณีนิ น ๆ
สามีสมฺพนฺธ ใน กถํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน สุตฺวา ๆ ปฺพพฺพกาลกิริยา ใน วตฺวา อฏฺฐ วิเสสน ของ
ครุฑมฺมา ๆ วุตฺตกมฺม ใน ทินฺนา ๆ กิตฺตบท กมฺมวาทก มยา อนภิตฺตกตฺตา ใน ทินฺนา โคตฺมียา
วิเสสน ของ มหาปฺชาปติยา ๆ สมฺปทาน ใน ทินฺนา เอว ศัพท์ อวธารณ เข้ากับ อหํ ๆ สยกตฺตา
ใน อมฺหิ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก อสฺสา วิเสสน ของ มหาปฺชาปติยา ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน อาจริโย
ฯ วิกิตฺกตฺตา ใน อมฺหิ เอว ศัพท์ อวธารณ เข้ากับ อหํ ๆ สยกตฺตา ใน อมฺหิ ๆ อาขยาตบท
กตฺตฺวาจก อสฺสา วิเสสน ของ มหาปฺชาปติยา ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน อุปฺชฺฌาโย ๆ วิกิตฺกตฺตา ใน
อมฺหิ นาม ศัพท์ สลฺยาไซตฺก เข้ากับ กุกฺกฺจฺจํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน น กตฺตพฺพํ น ศัพท์ ปฏิเสธ ใน
กตฺตพฺพํ ตุมฺเหหิ อนภิตฺตกตฺตา ใน กตฺตพฺพํ ๆ กิตฺตบท กมฺมวาทก กายทฺจฺจริตาทิวริหิตฺเตสุ วิเสสน
ของ ชีณาสเวสุ์ ๆ ภินฺนาธาร ใน กุกฺกฺจฺจํ

อิตฺติ ศัพท์ อาการ ใน วตฺวา ๆ ปฺพพฺพกาลกิริยา ใน เทเสนฺโต ธมฺมํ อวฺตฺตกมฺม ใน เทเสนฺโต
ฯ อพฺภนฺตรกิริยา ของ สตฺถา อิมํ วิเสสน ของ คากถํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน อาห

ทุกฺกฺภูํ วิเสสน ของ กมฺมํ ๆ สยกตฺตา ใน นตฺถิ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวา
จก ยสฺส วิเสสน ของ ปุคฺคตฺสสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน กมฺมํ กาเยน ก็ดี
วาทาย ก็ดี มนฺสา ก็ดี ตติยาวิเสสน ใน นตฺถิ อหํ สยกตฺตา ใน พฺรุมฺมิ

ๆ อาชญาตบท กตตุวจาก ตีหิ วิเสสน ของ จานะหิ ๑ ตติยวิเสสน ใน
ลุ่มต ๑ กัตตี ต กัตตี วิเสสน ของ ปุคคัล ๑ อวุตตกมม ใน พุริมิ พุราหุณ
สมุภาวน ใน พุริมิ อิติ ศัพท สรูป ใน อิม คาล ๑

ตตุถ วิเสสน ของ คาลาย ๑ ภินนธาร ใน **ทุกกฏ** ๑ สรูป ใน อิติ ๑ ศัพท สลญาชิตก
เข้กับ ทุกกฏ สวชช กัตตี ทุกขุทริย กัตตี อปายลวตตนิก กัตตี วิเสสน ของ กมม ๑ ลิงคตุถ สวชช
วิวริย ใน ทุกขุทริย ๑ วิวณ และ วิวริย ใน อปายลวตตนิก ๑ วิวณ ๑

ตีหิ จานะหิ สรูป ใน อิติ ๑ ศัพท สรูป ใน ปททวยสส ๑ สามีสมพนธ ใน อตุโถ อห
สยกตุตา ใน วทามิ ๑ อาชญาตบท กตตุวจาก เอเตหิ กัตตี กายาทีหิ กัตตี ตีหิ กัตตี วิเสสน ของ
การณะหิ ๑ ตติยวิเสสน ใน -ปีหิต กายทุจจริตาทีปเวสนนิวารณตุถาย สมปทาน ใน -ปีหิต
ทวารปีหิต วิเสสน ของ ปุคคัล ๑ อวุตตกมม ใน วทามิ พุราหุณ สมุภาวน ใน วทามิ อิติ ศัพท
สรูป ใน อตุโถ ๑ ลิงคตุถ ๑

เทสนาวसान กาลสตุตมี ใน ปาปุนีสู พหุ วิเสสน ของ ชนา ๑ สยกตุตา ใน
ปาปุนีสู ๑ อาชญาตบท กตตุวจาก โสตาปตติผลาทีนิ วิเสสน ของ อริยผลานิ ๑ อวุตตกมม
ใน ปาปุนีสู อิติ ศัพท สมานน ๑

มหาปชาปตีโคตมีวตุล สยกตุตา ใน นิฎจิต ๑

กิตบท กตตุวจาก ๑

สาริปุคฺคตฺเถร วคฺถ

สาริปุคฺคตฺเถรวคฺถ วคฺถกมฺม ใน วุจฺเจเต

มยา อนภิกฺขิตกคฺคตา ใน วุจฺเจเต ๆ อาขุยาตบถ กมฺมวาทก ฯ

.....

สตฺถา สยกคฺคตา ใน กเถสิ ฯ อาขุยาตบถ กคฺคตฺวาทก **ยมหา ฌมฺม วิชานเนยฺย** สรูป
ใน อิติ ฯ ศัพท์ อาทยตฺถ ใน อิมํ ฌมฺมเทสนํ อิมํ วิเสสน ของ ฌมฺมเทสนํ ๆ อวคฺคตฺกมฺม ใน กเถสิ
เชตวเน วิสยาธาร ใน วิหรนฺโต ฯ อพฺภนฺตรกิริยา ของ สตฺถา สาริปุคฺคตฺเถโร อวคฺคตฺกมฺม ใน
อารพฺภ ฯ สมานกาลกิริยา ใน กเถสิ ฯ

(**แก้ง**) กิร ศัพท์ อนุสฺสวณตฺถ โส กิติ อายสฺมา กิติ วิเสสน ของ สาริปุคฺคตฺเถโร ฯ
สยกคฺคตา ใน นิปฺชชิ ฯ อาขุยาตบถ กคฺคตฺวาทก อสฺสชิตฺเถรสฺส สามีสมฺพนฺธ ใน สนฺติเก ฯ วิสยาธาร
ใน สุตฺวา ฌมฺม อวคฺคตฺกมฺม ใน สุตฺวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปตฺต- โสตาปตฺติผลํ อวคฺคตฺกมฺม ใน
ปตฺต- ปตฺตคาลโต อปาทาน ใน ปฏฺจาย ฯ กิริยาวิเสสน ใน นิปฺชชิ

อตฺตา สยกคฺคตา ใน สฺถนาติ ฯ อาขุยาตบถ กคฺคตฺวาทก เถโร สยกคฺคตา ใน วสติ ฯ
อาขุยาตบถ กคฺคตฺวาทก ยสฺสํ วิเสสน ของ ทิสายํ ฯ อาธาร ใน วสติ อิติ ศัพท์ อาการ ใน สฺถนาติ
ตโต วิเสสน ของ ทิสโต ฯ อปาทาน ใน ปคฺคยฺห อณฺชลิ อวคฺคตฺกมฺม ใน ปคฺคยฺห ฯ ปุพฺพกาลกิริยา
ใน นิปฺชชิ ว ศัพท์ อวธารณ เข้ากับ ตโต ฯ วิเสสน ของ ทิสโต ฯ อปาทาน ใน นิปฺชชิ สีสํ
อวคฺคตฺกมฺม ใน กตฺวา ฯ สมานกาลกิริยา ใน นิปฺชชิ ฯ

ภิกฺขุ สยกคฺคตา ใน อโรเจสฺสุ ฯ อาขุยาตบถ กคฺคตฺวาทก มิจฺฉาทิฏฺฐิโก วิเสสน ของ สาริปุคฺคโต
ฯ สยกคฺคตา ใน วิจรติ ฯ อาขุยาตบถ กคฺคตฺวาทก อปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้ากับ อชฺช ฯ กาลสฺตฺถมี
ใน วิจรติ ทิสตา อวคฺคตฺกมฺม ใน นมฺสฺสมาโน ฯ อพฺภนฺตรกิริยา ใน วิจรติ อิติ ศัพท์ อาการ ใน
จินฺเตตฺวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อโรเจสฺสุ ตํ วิเสสน ของ อตฺถํ ฯ อวคฺคตฺกมฺม ใน อโรเจสฺสุ
ตถาคตฺสฺส สมปทาน ใน อโรเจสฺสุ ฯ

สตถา สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก เถรี อวฺตฺตกมฺม ใน ปกฺโกสาเปตฺวา
 ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปุจฺฉิตฺวา สารีปฺตฺต อาลปน กิร ศัพฺพ อนุสฺสวณฺตถ ตฺวํ สยกตฺตา ใน วิจฺรสี
 ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก สจฺจํ กิริยาวิเสสน ใน วิจฺรติ ทิสสา อวฺตฺตกมฺม ใน นมฺสฺสนฺโต ๆ
 อพฺภนฺตรกิริยา ใน วิจฺรสี อิติ ศัพฺพ อาการ ใน ปุจฺฉิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วตฺวา ฆนฺเต
 อาลปน ว ศัพฺพ อวฺธารณ เข้กับ ตุมฺเห ๆ สยกตฺตา ใน ชานาถ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก มม
 ภาวาทิสฺมพฺนฺธ นมฺสฺสนภาวํ และ อนมฺสฺสนภาวํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน นมฺสฺสน- และ อนมฺสฺสน
 วา สองศัพฺพ ปทฺวิกปฺปตฺถ เข้กับ นมฺสฺสนภาวํ และ อนมฺสฺสนภาวํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน ชานาถ อิติ
 ศัพฺพ สฺรูป ใน วจเน ๆ ลกฺขณ ใน วุตฺเต เถเรน อนภิตฺตกตฺตา ใน วุตฺเต ๆ ลกฺขณกิริยา

ภิกฺขเว อาลปน สารีปฺตฺโต สยกตฺตา ใน นมฺสฺสติ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก น ศัพฺพ
 ปฏฺิเสธนฺตถ ทิสสา อวฺตฺตกมฺม ใน นมฺสฺสติ ปน ศัพฺพ วิเสสไซฺตถ สารีปฺตฺโต สยกตฺตา ใน นมฺสฺสติ
 ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อสฺสชิตฺเถรสฺส สามีสฺมพฺนฺธ ใน สนฺติกา ๆ อปาทาน ใน สุตฺวา ฌมฺม
 อวฺตฺตกมฺม ใน สุตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปตฺต- สไตปาตฺตติผลํ อวฺตฺตกมฺม ใน ปตฺต- ปตฺตคายน
 เหตุ ใน นมฺสฺสติ อตฺตโน สามีสฺมพฺนฺธ ใน อาจฺริยํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน นมฺสฺสติ

หิ ศัพฺพ ทพฺพทฺิกรณไซฺตถ ภิกฺขุ สยกตฺตา ใน วิชานาติ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ยํ วิเสสน
 ของ อาจฺริยํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน นิสฺสาย ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วิชานาติ ฌมฺม อวฺตฺตกมฺม ใน
 วิชานาติ โส วิเสสน ของ อาจฺริโย ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน นมฺสฺสิตพฺโพ ๆ กิตฺตบถ กมฺมวาทก เตน วิเสสน
 ของ ภิกฺขุณา ๆ อนภิตฺตกตฺตา ใน นมฺสฺสิตพฺโพ พฺราหฺมณฺน อนภิตฺตกตฺตา ใน นมฺสฺสียามาโน ๆ
 วิเสสน ของ อคฺคิ ๆ อุปฺมาลิจฺจคฺคถ วิย ศัพฺพ อุปฺมาไซฺตถ เข้กับ พฺราหฺมณฺน นมฺสฺสียามาโน อคฺคิ
 สกฺกจฺจํ กิริยาวิเสสน ใน นมฺสฺสิตพฺโพ เอว ศัพฺพ อวฺธารณ เข้กับ นมฺสฺสิตพฺโพ อิติ ศัพฺพ อาการ
 ใน วตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน เทเสนฺโต ฌมฺม อวฺตฺตกมฺม ใน เทเสนฺโต ๆ อพฺภนฺตรกิริยา ของ
 สตฺถา อิมํ วิเสสน ของ คาลํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน อาห

ปฺคฺคโล สยกตฺตา ใน วิชานเนยฺย และ นมฺสฺเสยฺย ๆ อาขุยาตบถ
 กตฺตฺวาจก ยมฺหา วิเสสน ของ อาจฺริยมฺหา ๆ อปาทาน ใน วิชานเนยฺย
 สมฺมาสมฺพุทฺธเทสิตฺถ วิเสสน ของ ฌมฺมํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน วิชานเนยฺย

สกกจจํ กิริยาวิเสสน ใน นมสเสยฺย ตํ วิเสสน ของ อาจริยํ ๑ อวุตตกมฺม
ใน นมสเสยฺย อคฺคิหุตฺตํ อวุตตกมฺม ใน (นมสสมาโน) ๑ วิเสสน ของ
พฺรหฺมโณ ๑ อุปฺมาลิจฺจตฺต อิว สํพัทฺถ อุปฺมาโชตก เขํกับ อคฺคิหุตฺตํ
นมสสมาโน พฺรหฺมโณ อิติ สํพัทฺถ สฺรูป ใน อิมํ คาลํ ๑

ตตฺต วิเสสน ของ ปเทสุ ๑ นิทฺธารณ ใน ปทสฺส **อคฺคิหุตฺตํ** สฺรูป ใน อิติ ๑ สํพัทฺถ
อาทยตฺต ใน ปทสฺส ๑ นิทฺธารณีย และ สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺถโ

พฺรหฺมโณ สยกตฺตา ใน นมสฺสติ ๑ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ยถา สํพัทฺถ อุปฺมาโชตก
อคฺคิหุตฺตํ อวุตตกมฺม ใน นมสฺสติ สมฺมา กิริยาวิเสสน ใน ปริจฺรณน อลฺลชฺฉลิกมฺมาทึทึ วิเสสน ของ ส
สามิจิกมฺเมทึ ปริจฺรณน กัทึ สามิจิกมฺเมทึ กัทึ กรณ ใน นมสฺสติ เอว สํพัทฺถ อวฺธารณ เขํกับ จ ๑
สองสํพัทฺถ ปทสมฺจฺจยตฺต เขํกับ สมฺมา ปริจฺรณน และ อลฺลชฺฉลิกมฺมาทึทึ สกกจจํ กิริยาวิเสสน ใน
น นมสฺสติ ปุคฺคโ สยกตฺตา ใน วิชานะยฺย และ นมสเสยฺย ๑ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก เอว สํพัทฺถ อ
ปเมยฺยโชตก ยมฺหา วิเสสน ของ อาจริยา ๑ อปาทาน ใน วิชานะยฺย ตถาคตฺตปเวทิตํ วิเสสน ข
อง ฐมฺม ๑ อวุตตกมฺม ใน วิชานะยฺย ตํ วิเสสน ของ อาจริยํ ๑ อวุตตกมฺม ใน นมสเสยฺย สกกจจํ
กิริยาวิเสสน ใน นมสเสยฺย อิติ สํพัทฺถ สฺรูป ใน อตฺถโ ๑ ลิงฺคตฺต ๑ (จบเก็ง)

เทสนาวสานน กาลสตฺตมึ ใน ปาปฺณิสฺสุ พหุ วิเสสน ของ ชนา ๑ สยกตฺตา ใน
ปาปฺณิสฺสุ ๑ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก โสตาปตฺติผลาทึนึ วิเสสน ของ อริยผลานึ ๑ อวุตตกมฺม
ใน ปาปฺณิสฺสุ อิติ สํพัทฺถ สมฺาปนฺน ๑

สาริปฺตฺตคฺคฺเตรวตฺถ สยกตฺตา ใน นิฏฺฐิตํ ๑

กิตฺตบท กตฺตฺวาจก ๑

ชฎิลพราหมณ์ วัตถุ

ชฎิลพราหมณ์วัตถุ วัตถุคัมภีร์ ใน วจุจเต

มยา อนภิตกคตา ใน วจุจเต ๆ อาชยาตบท กมมวาก ฯ

.....

สตถา สยกคตา ใน กเถสิ ฯ อาชยาตบท กตตุวาก **น ชฎา** สรูป ใน อิติ ฯ ศัพท อายคต ใน อิม ฐมมเทสน อิม วิเสสน ของ ฐมมเทสน ๆ อวุตคกมม ใน กเถสิ เขตวเน วิชยาร ใน วิหรนโต ฯ อพจนตรกิริยา ของ สตถา เอภ วิเสสน ของ ชฎิลพราหมณ์ ๆ อวุตคกมม ใน อารพภฯ สมานกาลกิริยา ใน กเถสิ ฯ

กิริ ศัพท อนุสสวนตถ โส วิเสสน ของ พราหมโณ ฯ สยกคตา ใน ปุจฉิ ฯ อาชยาตบท กตตุวาก อห สยกคตา ใน อมฺหิ ฯ อาชยาตบท กตตุวาก มาติโต กิติ ปิติโต กิติ ตติยวิเสสน ใน สุชาโต จ สองศัพท ปทสมุจยตถ เขภกับ มาติโต และ ปิติโต สุชาโต วิเสสน ของ อห พราหมณกุล วิชยาร ใน นิพพตโต ฯ วิคตคตา ใน อมฺหิ

สเจ ศัพท ปริกปคต โคตโม วิเสสน ของ สมโณ ฯ สยกคตา ใน วทติฯ อาชยาตบท กตตุวาก อตตโน สามีสมฺพนฺธ ใน สาวเก ฯ อวุตคกมม ใน วทติ พราหมณา สรูป ใน อิติ ฯ ศัพท อาการ ใน วทติ วตฺตํ ตุมคตสมฺปทาน ใน วมฺภูติฯ อาชยาตบท กตตุวาก สมเนน อนภิตกคตา ใน วตฺตํ ปิ ศัพท อเปกขตถ เขภกับ มํ อวุตคกมม ใน วตฺตํ นุ ศัพท ปุจฉนตถ โข ศัพท วจนาลงการ ตถา ศัพท กิริยวิเสสน ใน วตฺตํ อิติ ศัพท อาการ ใน จินเตตวฯ ปุพพกาลกิริยา ใน คนตฺวา สตถุ สามีสมฺพนฺธ ใน สนตฺกํ ฯ สมปปุณฺณิกมม ใน คนตฺวาฯ ปุพพกาลกิริยา ใน ปุจฉิ ตํ วิเสสน ของ อตถํ ฯ อวุตคกมม ใน ปุจฉิ ฯ

อถ กาลสตตฺมี ใน อาห สตถา สยกคตา ใน อาหฯ อาชยาตบท กตตุวาก นํ วิเสสน ของ พราหมณฺ์ ฯ อภิตคกมม ใน วตฺวา พราหมณ อาลปน อห สยกคตา ใน น วทามิ น ศัพท ปฐิสฺเร ใน วทามิฯ อาชยาตบท กตตุวาก ชฎามตฺเตน วิเสสน ของ การเนน ฯ กรณ ใน วทามิ พราหมณฺ์ สมภวาน ใน วทามิ อห สยกคตา ใน น วทามิ น ศัพท ปฐิสฺเร ใน วทามิ ฯ อาชยาตบท กตตุวาก ชาติโคตมตฺเตน วิเสสน ของ การเนนฯ กรณ ใน วทามิ พราหมณฺ์ สมภวาน ใน วทามิ

ปน ศัพท์ ปกขนตรโศตก อหิ สยกตฺตา ใน วทามิ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก เอว ศัพท์ อวธารณ เข้ากับ ปฏิวิทฺตฺสจฺจํ ๆ วิเสสน ของ ปุคฺคํ ๑ อวฺตฺตกมฺม ใน วทามิ พฺรหฺมโณ สฺรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ อาการ ใน วทามิ อิติ ศัพท์ อาการ ใน วตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาห อิมํ วิเสสน ของ คาคํ ๑ อวฺตฺตกมฺม ใน อาห

ปุคฺคโล สามบท สยกตฺตา ใน โหติ กิริยาสามบท ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก น สามศัพท์ ปฏิเสธนตฺถ ชฺฐาหิ กิตฺติ โคตฺเตน กิตฺติ ชฺจจา กิตฺติ ตติยาวิเสสน ใน พฺรหฺมโณ สามบท ๆ วิกตฺติกตฺตา ใน โหติ กิริยาวิเสสน สจฺจํ กิตฺติ ฌมฺโณ กิตฺติ สยกตฺตา ใน อตฺถิ ๑ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ยมฺหิ วิเสสน ของ ปุคฺคฺลสฺมี ๆ อาธาร ใน อตฺถิ จ สองศัพท์ ปทสมฺมจฺจยตฺถ เข้ากับ สจฺจํ และ ฌมฺโณ โส วิเสสน ของ ปุคฺคโล ๑ สยกตฺตา ใน โหติ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก สฺจฺจิ วิกตฺติกตฺตา ใน โหติ โส วิเสสน ของ ปุคฺคโล ๑ สยกตฺตา ใน โหติ ๑ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก พฺรหฺมโณ วิกตฺติกตฺตา ใน โหติ จ สองศัพท์ วากฺยสมฺมจฺจยตฺถ เข้ากับ โส สฺจฺจิ (โหติ) และ โส พฺรหฺมโณ (โหติ) อิติ ศัพท์ สฺรูป ใน อิมํ คาคํ ๑

ตตฺถ วิเสสน ของ ปทสฺสุ ๑ นิทฺธารณ ใน ปทสฺส **สจฺจํ** สฺรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ อาทยตฺถ ใน ปทสฺส ๑ นิทฺธารณีย และ สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺถโล จิตฺตํ วิเสสน ของ สจฺจญฺณณานํ ๑ กิตฺติ นววิธโลกุตฺตรฌมฺโณ กิตฺติ สยกตฺตา ใน อตฺถิ ๑ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ยสฺมี วิเสสน ของ ปุคฺคฺล ๑ อาธาร ใน อตฺถิ จตฺตฺวาริ วิเสสน ของ สจฺจจฺานิ ๑ อวฺตฺตกมฺม ใน ปฏิวิทฺตฺตฺวา โสพฺสฺหิ วิเสสน ของ อากาเรหิ ๑ กรณ ใน ปฏิวิทฺตฺตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน จิตฺตํ เอว ศัพท์ อวธารณ เข้ากับ จ ๑ สองศัพท์ ปทสมฺมจฺจยตฺถ เข้ากับ จตฺตฺวาริ สจฺจจฺานิ ๑ ๒๑ สจฺจญฺณณานํ และ นววิธโลกุตฺตรฌมฺโณ โส วิเสสน ของ ปุคฺคโล ๑ สยกตฺตา ใน โหติ ๑ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก สฺจฺจิ วิกตฺติกตฺตา ใน โหติ โส วิเสสน ของ ปุคฺคโล ๑ สยกตฺตา ใน โหติ ๑ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก พฺรหฺมโณ วิกตฺติกตฺตา ใน โหติ เอว ศัพท์ อวธารณ เข้ากับ จ ๑ สองศัพท์ วากฺยสมฺมจฺจยตฺถ เข้ากับ โส สฺจฺจิ (โหติ) และ โส พฺรหฺมโณ (โหติ) อิติ ศัพท์ สฺรูป ใน อตฺถโล ๑ ลิงคตฺถ ๑

เทสนาวสาเน กาลสฺตฺตฺมี ใน ปาปฺณิสฺสุ พหุ วิเสสน ของ ชนา สยกตฺตา ใน

ปาปฺปณีสฺสุ ๑ อาชฺยาคบถ กตฺตฺวจาก โสตาปคฺติผลาทีนึ วิเสสนของ อริยผลานิ ๑ อวฺตุตคम्म ใน ปา
ปฺปณีสฺสุ อิติ ศัพท์ สฺมาปนน ๑

ชฎิลพราหมณวคฺถ สยกคฺตา ใน นิฎฺจิต์ ๑

กิตบถ กตฺตฺวจาก ๑

กุกกพราหมณ วตุถ

กุกกพราหมณวตุถ วตุตถกมม ใน วุจเต
มยา อนภิตถกตุตา ใน วุจเต ๆ อาขุยาตบถ กมมวาก ๖

.....

สตถา สยกตุตา ใน กเถสิ ๆ อาขุยาตบถ กตุตุวาก **กิบเต** สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท
อาทยตุถ ใน อิมั ฐมมเทสนั อิมั วิเสสน ของ ฐมมเทสนั ๆ อวตุตถกมม ใน กเถสิ ฐฎาการศาลายั
วิศยธาร ใน วิหรนโต ๆ อพฺภนฺตรกิริยา ของ สตถา เอกั กิติ วคฺคฺลิวตุตถั กิติ วิเสสน ของ
กุกกพราหมณั ๆ อวตุตถกมม ใน อารพฺภ ๆ สมานกาลกิริยา ใน กเถสิ ๖

กิบ ศัพท อนุสฺสวนตุถ โส วิเสสน ของ พราหมโณ ๆ สยกตุตา ใน วทติ ๆ อาขุยาตบถ
กตุตุวาก เวสาลีนครทวาวเร ฆินฺนาธาร ใน กุกฺกฺรฺกฺขํ เอกั วิเสสน ของ กุกฺกฺรฺกฺขํ ๆ สมปาปฺณียกมม
ใน อารุหฺ ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน คณฺหิตฺวา ทฺวิหิ วิเสสน ของ ปาเทหิ ๆ กรณ ใน คณฺหิตฺวา สางั
อวตุตถกมม ใน คณฺหิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน โอลมฺพนโต อโรสิโร วิคตีกตุตา ใน หุตฺวา ๆ
สมานกาลกิริยา ใน โอลมฺพนโต ๆ อพฺภนฺตรกิริยา ของ พราหมโณ

ตุมฺเห สามบถ สยกตุตา ใน เทถ กิริยาสามบถ ๆ อาขุยาตบถ กตุตุวาก กปิลานั
สามีสฺมฺพนฺธ ใน สตํ ๆ กิติ กหาปเณ กิติ ปริจาริกั กิติ อวตุตถกมม ใน เทถ กิริยาสามบถ เม
สามบถ สมฺปทาน ใน เทถ กิริยาสามบถ เจ ศัพท ปริกปฺปตฺถ ตุมฺเห สยกตุตา ใน โน
ทสฺสธ โน ศัพท ปฺฐิสฺธ ใน ทสฺสธ ๆ อาขุยาตบถ กตุตุวาก

อหํ สยกตุตา ใน กริสฺสามิ ๆ อาขุยาตบถ กตุตุวาก อิตฺโต วิเสสน ของ กุกฺกฺรฺกฺขโต ๆ
อปาทาน ใน ปตฺติวาทฺ ๆ สมานกาลกิริยา ใน มรณโต ๆ อพฺภนฺตรกิริยา ของ อหํ นครั อวตุตถกมม
ใน ปตฺติวาทฺ ๆ สมานกาลกิริยา ใน มรณโต ๆ อพฺภนฺตรกิริยา ของ อหํ นครั อวตุตถกมม ใน
กริสฺสามิ อนครั วิคตีกมม ใน กริสฺสามิ อิติ ศัพท อาการ ใน วทติ ๖

ภิกฺขุ สยกตุตา ใน ปสฺสีสฺสุ ๆ อาขุยาตบถ กตุตุวาก ภิกฺขุสงฺฆมฺปวิวุตฺตสฺส วิเสสน ของ
ตถาคตสฺส อปปี ศัพท อเปกฺขตุถ เข้ากัป ตถาคตสฺส ๆ สามีสฺมฺพนฺธ ใน นครปวิสนกาเล ๆ
กาลสตุตฺถมึ ใน ทิสฺวา ตั วิเสสน ของ พราหมณั ๆ วตุตถกมม ใน ทิสฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน
ปสฺสีสฺสุ ปปี ศัพท อเปกฺขตุถ เข้ากัป นิกฺขมณกาเล ๆ กาลสตุตฺถมึ ใน ปสฺสีสฺสุ นั กิติ โอลมฺพนตํ กิติ

วิเสสน ของ พราหมณ์ ๆ อวุตตกมม ใน ปัสสีสุ เอว ศัพท อวธารณ เข้ากับ ตถา ๆ ศัพท กิริยาวิเสสน ใน โอลมพนต์ ๆ

ปี ศัพท อเปกขตถ เข้ากับ นาคธา ๆ สยกตธา ใน อทสุ ๆ อาขยาตบท กตตุวาจก อยู่ วิเสสน ของ พราหมณ์ ๆ สยกตธา ใน กรเยย ๆ อาขยาตบท กตตุวาจก ปาโต อปาทาน ใน ปฏจาย ๆ กิริยาวิเสสน ใน โอลมพนโต เอว ศัพท กิริยาวิเสสน ใน โอลมพนโต ๆ อพภนตรกิริยา ของ พราหมณ์ ปติตฺวา ปุพฺพกาลกิริยา ใน กรเยย นคร อวุตตกมม ใน กรเยย นคร วิกตีกมม ใน กรเยย อิติ ศัพท อาการ ใน จินเตตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปฏิสฺสูณิตฺวา นครวินาสกิตา วิเสสน ของ นาคธา โส วิเสสน ของ พราหมณ์ ๆ สยกตธา ใน ยาจติ ๆ อาขยาตบท กตตุวาจก ยี่ วิเสสน ของ วุตถุ ๆ อวุตตกมม ใน ยาจติ มย สยกตธา ใน เทม ๆ อาขยาตบท กตตุวาจก ตํ กิติ สพฺพ กิติ วิเสสน ของ วตถุ ๆ อวุตตกมม ใน เทม อิติ ศัพท อาการ ใน ปฏิสฺสูณิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อทสุ ๆ

โส วิเสสน ของ พราหมณ์ ๆ สยกตธา ใน อคมาสี ๆ อาขยาตบท กตตุวาจก โอตริตฺวา ปุพฺพกาลกิริยา ใน คเหตุวา สพฺพ วิเสสน ของ วตถุ ๆ อวุตตกมม ใน คเหตุวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อคมาสี ๆ ภิกฺขุ สยกตธา ใน อาโรเจสุ ๆ อาขยาตบท กตตุวาจก วิหารูปจาเร อาธาร ใน วิจิริตฺวา ตํ กิติ คจฺจนตํ กิติ วิเสสน ของ พราหมณ์ ๆ อวุตตกมม ใน ทิสฺวา คาวิ อูปมาลิจฺจคตถ วิย ศัพท อูปมาโชตค เข้ากับ คาวิ วิจิริตฺวา สมานกาลกิริยา ใน คจฺจนตํ ทิสฺวา ปุพฺพกาลกิริยา ใน สลฺขานิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปุจฺจิตฺวา พราหมณ อาลปน ยถาปตฺถิตํ วิเสสน ของ วตถุ ๆ อวุตตกมม ใน ลทฺธฺ ๆ กิตบท กมฺมวาจก เต อนภิตฺกตฺธา ใน ลทฺธฺ อิติ ศัพท อาการ ใน ปุจฺจิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน สุตฺวา อาม ศัพท สมฺปฏิจฺจนตถ ยถาปตฺถิตํ วิเสสน ของ วตถุ ๆ อวุตตกมม ใน ลทฺธฺ ๆ กิตบท กมฺมวาจก เม อนภิตฺกตฺธา ใน ลทฺธฺ อิติ ศัพท อาการ ใน สุตฺวา ๆ คำว่า ปาโต ใน ปาโต ปฏจาย เป็นอปาทานใน ปฏจาย โดยการลง สฺมา วิกตติแล้วลบเสีย แม้อื่น ๆ เช่น อชฺช ปฏจาย คำว่า อชฺช จัดว่าเป็นอปาทานใน ปฏจาย เช่นกัน โดยการลง สฺมา วิกตติแล้วลบเสีย นิบาตเหล่านี้แม่ ไวยากรณ์จะกล่าววาลงวิกตติในกาลสัตตมี ก็เป็นวิธีใช้ส่วนมากเท่านั้น อาจเปลี่ยนแปลงได้ตามบริบท

ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาโรเจสุ อนุโตวิหาเร วิทยาลัย ใน อาโรเจสุ ตถาคตสฺส สมฺปทาน ใน อาโรเจสุ ตํ วิเสสน ของ อตฺถํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน อาโรเจสุ ฯ

สตฺถา สยกตฺตา ใน อหริ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ภิกฺขเว อาลปน เอโส วิเสสน ของ พฺราหฺมโณ ๆ สยกตฺตา ใน โหติ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก น ศัพท์ ปฏิเสธ ใน โหติ เอว ศัพท์ อวธารณ เข้ากัับ อิทานิ ๆ กาลสฺตฺตมึ ใน โหติ กุหฺกโจโร วิกตีกตฺตา ใน โหติ ปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้ากัับ ปุพฺเพ ๆ กาลสฺตฺตมึ ใน อโหสิ เอโส วิเสสน ของ พฺราหฺมโณ ๆ สยกตฺตา ใน อโหสิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก เอว ศัพท์ อวธารณ เข้ากัับ กุหฺกโจโร วิกตีกตฺตา ในอโหสิ

ปน ศัพท์ วากฺยารมฺภ เอโส วิเสสน ของ พฺราหฺมโณ ๆ สยกตฺตา ใน วญฺเจติ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อิทานิ กาลสฺตฺตมึ ใน วญฺเจติ พาลชนํ อวุตฺตกมฺม ใน วญฺเจติ ปน ศัพท์ วิเสสชฺตก เอโส วิเสสน ของ พฺราหฺมโณ ๆ สยกตฺตา ใน น อสฺกฺขิ น ศัพท์ ปฏิเสธ ใน อสฺกฺขิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ตทา กาลสฺตฺตมึ ใน อสฺกฺขิ ปณฺชิตฺเต อวุตฺตกมฺม ใน วญฺเจตฺตุ ๆ ตุมฺมตฺตสมฺปทาน ใน อสฺกฺขิ อิติ ศัพท์ อาการ ใน วตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ยาจิโต เตหิ วิเสสน ของ ภิกฺขุหิ ๆ อนภินิหิตกตฺตา ใน ยาจิโต ๆ วิเสสน ของ สตฺถา อตฺถํ อวุตฺตกมฺม ใน อหริ

อตฺถิตฺเต กาลสฺตฺตมึ ใน กปฺเปติ เอโก วิเสสน ของ กุหฺกตาปโส ๆ สยกตฺตา ใน กปฺเปติ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก เอกํ วิเสสน ของ กาสิกคามํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน นิสฺสาย ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน กปฺเปติ วาสํ อวุตฺตกมฺม ใน กปฺเปติ ฯ

เอกํ วิเสสน ของ กุลํ ๆ สยกตฺตา ใน ปฏิชฺคฺคิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ตํ วิเสสน ของ กุหฺกตาปสึ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน ปฏิชฺคฺคิ ตํ วิเสสน ของ กุลํ ๆ สยกตฺตา ใน เทติ กิริยาสองบถ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ทิวา กาลสฺตฺตมึ ใน อุปฺปนฺน- อุปฺปนฺนขาทนียโกชนียโต อปาทาน ใน เทติ อตฺตโน สามีสมฺพนฺธ ใน ปุตฺตานํ ๆ สมฺปทาน ใน (เทนตํ) ๆ อุมฺมาวิเสสน ของ กุลํ วยิ ศัพท์ อุมฺมาชฺตก เข้ากัับ อตฺตโน ปุตฺตานํ เทนตํ อปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้ากัับ ตสฺส ๆ วิเสสน ของ กุหฺกตาปสฺส ๆ สมฺปทาน ใน เทติ เอกํ วิเสสน ของ โกฏฺจาสํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน เทติ สายํ กาลสฺตฺตมึ ใน อุปฺปนฺน- อุปฺปนฺนโกฏฺจาสํ อวุตฺตกมฺม ใน จเปตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน เทติ ทุติยทิวเส กาลสฺตฺตมึ ใน เทติ ฯ

อถกทิวส์ กาลสตุตมี ใน เทติ ตั วิเสสน ของ กุล์ ๆ สยกตุตา ใน เทติ ๆ อาขุยาตบท กตุตุวจาก สายั กาลสตุตมี ใน ลกิตวา โครมส์ อวตุตกมม ใน ลกิตวา ๆ ปุพุกกาลกิริยา ใน ปจิตวา สารุกั วิกติกตุตา ใน กตุวา ๆ กิริยาวิเสสน ใน ปจิตวา ๆ ปุพุกกาลกิริยา ใน จเปตุวา ตโต วิเสสน ของ โครมส์โต ๆ อปาทาน ใน จเปตุวา โกฎาสั อวตุตกมม ใน จเปตุวา ๆ ปุพุกกาลกิริยา ใน เทติ ทุตยทิวเส กาลสตุตมี ใน เทติ ตสสุ วิเสสน ของ กุกกตาปสสุ ๆ สมปทาน ใน เทติ ๕

ตาปโส สยกตุตา ใน จเปสิ ๆ อาขุยาตบท กตุตุวจาก มส์ อวตุตกมม ใน ขาทิตวา ว ศัพท อวธารณ เขากั ขาทิตวา ๆ ปุพุกกาลกิริยา ใน พทุไร รสตณหาย อนภิตกตุตา ใน พทุไร ๆ วิเสสน ของ ตาปโส เอต วิเสสน ของ มส์ ๆ สยกตุตา ใน โหติ ๆ อาขุยาตบท กตุตุวจาก กิ วิเสน ของ มส์ นาม ศัพท สลญาไซตค เขากั มส์ ๆ วิกติกตุตา ใน โหติ อิติ ศัพท อาการ ใน ปุจนิตุวา ๆ ปุพุกกาลกิริยา ใน สตุวา โครมส์ ลิงคตุต อิติ ศัพท อาการ ใน สตุวา ๆ ปุพุกกาลกิริยา ใน จริตุวา ภิกุขาย สมปทาน ใน จริตุวา ๆ ปุพุกกาลกิริยา ใน คเหตุวา สปิพิทคกุกกณฐาทินิ วิเสสน ของ วตุญนิ ๆ อวตุตกมม ใน คเหตุวา ๆ ปุพุกกาลกิริยา ใน คนตุวา ปณฐสาถั ส มปาปณียกมม ใน คนตุวา ๆ ปุพุกกาลกิริยา ใน จเปสิ เอกมนเต อาธาร ใน จเปสิ ๕

ปน ศัพท วากุยารมุก โครราชา สยกตุตา ใน วิหริติ ๆ อาขุยาตบท กตุตุวจาก ปณฐสาถาย สามีสมพนฐ ใน อวิทูเร ๆ อาธาร ใน วิหริติ เอกสมิ วิเสน ของ วมมิเก ๆ วิสยธาร ใน วิหริติ ๕ โส วิเสสน ของ โครราชา ๆ สยกตุตา ใน อากจจติ ๆ อาขุยาตบท กตุตุวจาก กาลเณ ตติยาวิเสสน ใน อากจจติ กาลั อจจนตส์โยค ใน อากจจติ ตาปส์ อวตุตกมม ใน วนทิตุ่ ๆ ตุมตุตสมปทาน ใน อากจจติ ๕

ปน ศัพท วากุยารมุก เอโส วิเสสน ของ ตาปโส ๆ สยกตุตา ใน นิสีทิ ๆ อาขุยาตบท กตุตุวจาก ตัทิวส์ กาลสตุตมี ใน นิสีทิ อห สยกตุตา ใน วริสสามิ ๆ อาขุยาตบท กตุตุวจาก ตั วิเสน ของ โครราชานั ๆ อวตุตกมม ใน วริสสามิ อิติ ศัพท สรูป ใน จินตเนน ๆ กรณ ใน ปฏิจณาเหตุวา ทนุหุ อวตุตกมม ใน ปฏิจณาเหตุวา ๆ ปุพุกกาลกิริยา ใน นิสีทิ ตสสุ วิเสสน ของ วมมิกสสุ ๆ สามีสมพนฐ ใน อวิทูเร ๆ วิเสสน ของ จาเน ๆ อาธาร ใน นิสีทิ นิตุทายนโต อูปมาวิเสสน ของ ตาปโส วิย ศัพท อูปมาไซตค เขากั นิตุทายนโต ๕

(แก้ง) โครราชา สยกตฺตา ใน นีวตฺติ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก วมฺมิกโต อปาทาน ใน นิกฺขมิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อากจฺจนฺโต ตสฺส วิเสสน ของ ตาปสฺสส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน สนฺตีกํ ๆ สมฺปาปฺณียกมฺม ใน อากจฺจนฺโต ๆ อพฺภนฺตฺรกิริยา ของ โครราชา อากาโร อวฺตุตฺตกมฺม ใน สลลฺกเขตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน นีวตฺติ อชฺช กาลสฺตฺตฺมึ ใน รุจฺจติ อากาโร วฺตุตฺตกมฺม ใน รุจฺจติ น ศัพฺทํ ปฏฺิเสธ ใน รุจฺจติ ๆ อาขุยาตบถ กมฺมวาทก เม อนภฺิหิตกตฺตา ใน รุจฺจติ อจฺริยสฺส สามีสมฺพนฺธ ใน อากาโร อิติ ศัพฺทํ สฺรูป ใน จินฺตเนน ๆ กรณ ใน นีวตฺติ ว ศัพฺทํ อวธารณ เขากัปฺ ตโต ๆ วิเสสน ของ จานฺโต ๆ อปาทาน ใน นีวตฺติ ฯ

ตาปโส สยกตฺตา ใน จิปี ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ตสฺส วิเสสน ของ โครธฺรโณ ๆ ภาวาทิสมฺพนฺธ ใน นีวตฺตนภาวํ ๆ อวฺตุตฺตกมฺม ใน ญตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน จิปี ตสฺส วิเสสน ของ โครธฺรโณ ๆ ภาวาทิสมฺพนฺธ มรณ- มรณตฺถาย ๆ สมฺปทาน ใน จิปี ทณฺฑํ อวฺตุตฺตกมฺม ใน จิปี ฯ ทณฺฑโท สยกตฺตา ใน คโต ๆ กิตฺบถ กตฺตฺวาจก วิรชฺฉิตฺวา สมานกาลกิริยา ใน คโต ฯ โครราชา สยกตฺตา ใน อาท ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก วมฺมิกํ สมฺปาปฺณียกมฺม ใน ปวิสิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน นีหฺริตฺวา ตโต วิเสสน ของ วมฺมิกโต ๆ อปาทาน ใน นีหฺริตฺวา สีสํ อวฺตุตฺตกมฺม ใน นีหฺริตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน โอลิเกนฺโต อากตฺมคฺคํ อวฺตุตฺตกมฺม ใน โอลิเกนฺโต ๆ อพฺภนฺตฺรกิริยา ของ โครราชา ตาปสฺ อกฺกิตฺตกมฺม ใน อาท

อหํ สยกตฺตา ใน อุปลฺลยฺฉิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก สมณฺํ สมภวาน ใน มลฺลยฺมาโน ตํ อวฺตุตฺตกมฺม ใน มลฺลยฺมาโน ๆ อพฺภนฺตฺรกิริยา ของ อหํ อสฺลยฺลตํ วิเสสน ของ ตํ โส วิเสสน ของ ตฺवं ๆ สยกตฺตา ใน ปาหาลิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก มํ อวฺตุตฺตกมฺม ใน ปาหาลิ ทณฺฑเฑน กรณ ใน ปาหาลิ ปุคฺคโล สยกตฺตา ใน โหติ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ยถา ศัพฺทํ อุปฺมาไซตฺก อสฺสมโณ วิกตฺติกตฺตา ใน โหติ ตถา ศัพฺทํ อุปฺมาไซตฺก

กาลานี้สัมพันธ์ตามธัมมปทัฏฐกถาคาถาโยชนา (กุหกพฺรหฺมณฺมวตฺตฺ. ๒๗๑) ดังนี้ข้อความว่า อหํ **อฺสฺลยฺลตํ** ภายทึหิ อฺสฺลยฺลตํ. ภายทฺวาราทึหิ อสฺวตฺ วา. **คํ** ตฺवं. **สมณฺํ** สมณฺนติ. **มลฺลยฺมาโน** ญายฺมาโน. **อุปลฺลยฺฉิ** อุปฺสงฺกมึ. มยา ยาทิเสน อากาเรน. **อฺสฺสมโณ** น สมโณ ดหฺติ. **ตถา** ตาทิเสน อากาเรน. **โส** โส ตฺवं. **มํ** อุปฺคตํ มํ. **ทณฺฑเฑน** มุคฺคเรน. **ปาหาลิ** ปิหฺริ. จิปีสิตี โยชนา.

ทุมเมธ อาลปน ก็ วิเสสน ของ ปโยชนฺ ๑ ลิงคตฺเต เต สมฺปทาน ใน
ปโยชนฺ ชฎาหิ กรณ ใน ปโยชนฺ ก็ วิเสสน ของ ปโยชนฺ ๑ ลิงคตฺเต
เต สมฺปทาน ใน ปโยชนฺ อชินสาฎิยา กรณ ใน ปโยชนฺ อพฺภนฺตรํ
สยกตฺตา ใน โหติ ๑ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก เต สามีสมฺพนฺธ ใน
อพฺภนฺตรํ คหณํ วิกตฺติกตฺตา ใน โหติ ตฺวํ สยกตฺตา ใน ปริมชฺชติ ๑
อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก พาหิรํ อวฺตุตฺตกมฺม ใน ปริมชฺชติ อิติ ศัฟฺท
อาการ ใน อาห ๑

อถ กาลสฺสคตฺตมึ ใน อาห ตาปโส สยกตฺตา ใน อาห ๑ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก นํ
วิเสสน ของ โครธาธาณํ ๑ อกตฺติกมฺม ใน อาห สนฺตเกณ กรณ ใน ปโลเกตุํ ๑ ตุมตฺเตสมฺปทาน
ใน อาห เอวํ ศัฟฺท กิริยาวิเสสน ใน อาห

โคณ อาลปน ตฺวํ สามบถ สยกตฺตา ใน เอหิ นินฺตฺตฺสฺ และ ภูถฺช ๑
อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก สาลีนํ สามีสมฺพนฺธ ใน โอทนํ ๑ อวฺตุตฺตกมฺม
ใน ภูถฺช เตลํ กิตฺติ โลณํ กิตฺติ สยกตฺตา ใน อตฺถิ ๑ อาขุยาตบถ
กตฺตฺวาจก จ สองศัฟฺท ปทสมฺมจฺจยตฺถ เขกัปป เตลํ และ โลณํ เม
สามีสมฺพนฺธ ใน เตลํ และ โลณํ ปิปรฺผลิ สยกตฺตา ใน โหติ ๑ อาขุยาตบถ
กตฺตฺวาจก ปหฺตุํ วิกตฺติกตฺตา ใน โหติ มยฺหํ สามีสมฺพนฺธ ใน ปิปรฺผลิ อิติ
ศัฟฺท สรูป ใน เอวํ ๑

โครธาธา สยกตฺตา ใน อาห ๑ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ตํ วิเสสน ของ วจฺนํ ๑ อวฺตุตฺตกมฺม
ใน สุตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วตฺวา ตฺวํ สยกตฺตา ใน กเถสิ ๑ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ยถา
สองศัฟฺท ปการตฺถ ว ศัฟฺท อวธาธณ เขกัปป ปลาโยติคฺกามตา ๑ สยกตฺตา ใน โหติ ๑ อาขุยาตบถ
กตฺตฺวาจก ตถา สองศัฟฺท ปการตฺถ เม ภาวาทิสมฺพนฺธ ใน -กามตา อิติ ศัฟฺท อาการ ใน วตฺวา
๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาห อิมํ วิเสสน ของ คาถิ ๑ อวฺตุตฺตกมฺม ใน อาห

เอโส วิเสสน ของ อหํ ๑ สยกตฺตา ใน ปเวกฺขามิ ๑ อาขุยาตบถ
กตฺตฺวาจก ภิชฺชโย กิริยาวิเสสน ใน ปเวกฺขามิ สตฺโปริสํ วิเสสน ของ

วมมิกำ ๆ สมปาปุณียกมม ใน ปเวกขามิ เตล่ กี้ดี โลณ่ กี้ดี สยกตฺตา
ใน อาสี ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก จ สองศัพทฺ ปทสมฺจตฺถ เข้ากับ
เตล่ และ โลณ่ เต สามีสมฺพนฺธ ใน เตล่ และ โลณ่ กี้ วิเสสน ของ
ปโยชนฺ ๆ วิกตีกตฺตา ใน อาสี ปิปฺพลี สยกตฺตา ใน โหติ อาขุยาตบถ
กตฺตฺวาจก อหิตํ วิกตีกตฺต ใน โหติ มยฺหํ สมฺปทาน ใน อหิตํ อิติ
ศัพทฺ สรูป ใน อิมํ คาลํ ฯ

จ ปน สองศัพทฺ นิปาตสมฺห โครราชา สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก เอวํ
ศัพทฺ กิริยาวิเสสน ใน วตฺวา ๆ ปรีโยสานกาลกิริยา ใน อาห อหํ สยกตฺตา ใน อกาสี ๆ อาขุยาตบถ
กตฺตฺวาจก เอตฺตํ วิเสสน ของ คาลํ ๆ อจฺจนตฺสโยค ใน อกาสี ตยิ ภินฺนาธาร ใน สมณสญฺญ
ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน อกาสี อิทานิ กาลสตฺตมฺมี ใน จิตฺโต ทณฺเฑ วฺตฺตกมฺม ใน จิตฺโต ๆ กิตบถ
กมฺมวาทก เต อนภิตกตฺตา ใน จิตฺโต มํ อวฺตฺตกมฺม ใน ปหริตฺตุ- ปหริตฺตุกามตาย เหตุ ใน จิตฺโต
ตฺวํ สยกตฺตา ใน อสี ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ตสฺส วิเสสน ของ ทณฺเฑสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน
จิตฺตคาลโต เอว ศัพทฺ อวธารณ เข้ากับ จิตฺตคาลโต ๆ อปาทาน ใน ชาโต อสฺสมโณ วิกตีกตฺตา
ใน ชาโต ๆ วิกตีกตฺตา ใน อสี กี้ วิเสสน ของ ปโยชนฺ ๆ ลิงฺคตฺถ ตาทิสฺส กี้ดี ทฺุปฺพลฺยสฺส กี้ดี
วิเสสน ของ ปุคฺคตฺสส ๆ สมฺปทาน ใน ปโยชนฺ ชฎาหิ กรณ ใน ปโยชนฺ กี้ วิเสสน ของ ปโยชนฺ
ๆ ลิงฺคตฺถ สขุเรน วิเสสน ของ อชินจฺมเมน ๆ กรณ ใน ปโยชนฺ หิ ศัพทฺ เหตุชฺตก อพฺภนฺตรํ
สยกตฺตา ใน โหติ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก เต สามีสมฺพนฺธ ใน อพฺภนฺตรํ คหณํ วิกตีกตฺตา ใน
โหติ ตฺวํ สยกตฺตา ใน ปริมชฺชสี ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก เกวลํ กิริยาวิเสสน ใน ปริมชฺชสี เอว
ศัพทฺ อวธารณ เข้ากับ พาหิรํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน ปริมชฺชสี อิติ ศัพทฺ อาการ ใน อาห อิติ ศัพทฺ
อาการ ใน อาหริ ฯ

สตฺถา สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อิมํ วิเสสน ของ อตีตํ ๆ อวฺตฺตกมฺม
ใน อาหริตฺวา ๆ ปรีโยสานกาลกิริยา ใน วตฺวา เอโส วิเสสน ของ พฺราหฺมโณ ๆ สยกตฺตา ใน
อโหสี ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ตทา กาลสตฺตมฺมี ใน อโหสี กุหโก วิเสสน ของ ตาปโส ๆ
วิกตีกตฺตา ใน อโหสี ปน ศัพทฺ ปกฺขนฺตรชฺตก โครราชา สยกตฺตา ใน อโหสี ๆ อาขุยาตบถ
กตฺตฺวาจก ตทา กาลสตฺตมฺมี ใน โครราชา เอว ศัพทฺ อวธารณ เข้ากับ อหํ ๆ วิกตีกตฺตา ใน อโหสี

เอตริ กาลสตุตมี ใน อโหสิ อิติ ศัพท์ อาการ ใน วดฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน สโมธานะตฺวา ชาตํ
การิตกมฺม ใน สโมธานะตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ทสฺเสนโต ตทา กาลสตุตมี ใน นิคฺคหิต-
โคธปณฺฑิติน อนภิตกตฺตา ใน นิคฺคหิต- ตสฺส วิเสสน ของ ตาปสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน
นิคฺคหิตการณํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน ทสฺเสนโต ๆ อพฺพนฺตรกิริยา ของ สตุถา อิมํ วิเสสน ของ คาลํ
ๆ อวุตฺตกมฺม ใน อาท

ทุมเมธ อาลปน ก็ วิเสสน ของ ปโยชนํ ๆ ลิงฺคตฺถ เต สมฺปทาน
ใน ปโยชนํ ฆฺฎาหิ กรณ ใน ปโยชนํ ๆ ก็ วิเสสน ของ ปโยชนํ ๆ
ลิงฺคตฺถ เต สมฺปทาน ใน ปโยชนํ อชินสาฎิกายา กรณ ใน ปโยชนํ
อพฺพนฺตรํ สยกตฺตา ใน โหติ ๆ อาขุยาตบท กตฺตุวาทจ เต
สามีสมฺพนฺธ ใน อพฺพนฺตรํ คหณํ วิคิตกตฺตา ใน โหติ ตฺวํ สยกตฺตา
ใน ปริมฺชชฺสี ๆ อาขุยาตบท กตฺตุวาทจ พาหิรํ อวุตฺตกมฺม ใน
ปริมฺชชฺสี อิติ ศัพท์ สฺรูป ใน อิมํ คาลํ ฯ

ตตฺถ วิเสสน ของ ปเทสุ ๆ นิทธารณ ใน ปททวยสฺส **กินเต ฆฺฎาหิ** สฺรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์
อาทยตฺถ ใน ปททวยสฺส ๆ นิทธารณีย และ สามีสมฺพนฺธ ใน อตุโถ อมฺโถ วิเสสน ของ ทฺวปฺปญฺโถ
ๆ อาลปน กิมตฺโถ ลิงฺคตฺถ ตว สมฺปทาน ใน กิมตฺโถ ปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้ากับ สฺพทฺธาหิ ๆ ก็ดี
อิมาย ก็ดี วิเสสน ของ ฆฺฎาหิ ปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้ากับ นินฺวตฺถาย สฺชฺราย ก็ดี นินฺวตฺถาย ก็ดี อิมาย
ก็ดี วิเสสน ของ อชินจมฺมสาฎิกาย ฆฺฎาหิ ก็ดี อชินจมฺมสาฎิกาย ก็ดี กรณ ใน กิมตฺโถ จ
สองศัพท์ ปทวิกปฺปตฺถ เข้ากับ สฺพทฺธาหิปี อิมาย ฆฺฎาหิ และ สฺชฺราย นินฺวตฺถายปี อิมาย
อชินจมฺมสาฎิกาย อิติ ศัพท์ สฺรูป ใน อตุโถ ๆ ลิงฺคตฺถ ฯ

อพฺพนฺตรํ สฺรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ อาทยตฺถ ใน ปทสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน อตุโถ หิ ศัพท์
เหตุชฺตก อพฺพนฺตรํ สยกตฺตา ใน โหติ ๆ อาขุยาตบท กตฺตุวาทจ เต สามีสมฺพนฺธ ใน อพฺพนฺตรํ
ราคาทิกฺกิลเสศคหณํ วิคิตกตฺตา ใน โหติ ตฺวํ สยกตฺตา ใน ปริมฺชชฺสี ๆ อาขุยาตบท กตฺตุวาทจ เกวถํ
กิริยาวิเสสน ใน ปริมฺชชฺสี หตฺถิลณฺฑํ ก็ดี อสฺสลณฺฑํ ก็ดี อฺปมาลิงฺคตฺถ วีย สองศัพท์ อฺปมาชฺตก
เข้ากับ หตฺถิลณฺฑํ และ อสฺสลณฺฑํ มฺภูจํ วิคิตกมฺม ใน กตฺวา ๆ กิริยาวิเสสน ใน ปริมฺชชฺสี พาหิรํ
อวุตฺตกมฺม ใน ปริมฺชชฺสี อิติ ศัพท์ สฺรูป ใน อตุโถ ๆ ลิงฺคตฺถ ฯ **(จบเ็ง)**

เทศนาวิธาน กาลสดมภ์ ใน ปาปณีสสุ พหุ วิเสสน ของ ชนา ๆ สยกตฺตา ใน
ปาปณีสสุ ๆ อาชฺยาดบท กตฺตฺวาจก โสตาปตฺติผลาทีนึ วิเสสน ของ อริยผลานึ ๆ อวฺตุตกมฺม
ใน ปาปณีสสุ อิติ ศัพท์ สฺมาปฺนุณ ฯ

กุททพฺรหฺมณวคฺคฺ สยกตฺตา ใน นิฎฺฐิตํ ฯ

กิตฺตบท กตฺตฺวาจก ฯ

กัสาโคตมี วัตถุ

กัสาโคตมีวัตถุ วัตถุทกมม ใน วุจเจเต

มยา อนนทิตกคตฺตา ใน วุจเจเต ๆ อาขยาตบพ ทมมวาทก ฯ

สตฺถา สยกคตฺตา ใน กเถสึ ๆ อาขยาตบพ ทตฺตฺวาทก **ปัสสูลธร์** สรฺูป ใน อิตฺติ ๆ ศัพฺพํ
อาทยตฺถ ใน อิมํ ฐมฺมเทสนํ อิมํ วิเสสน ของ ฐมฺมเทสนํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน กเถสึ ทิชฺชุกฺกุญฺเ
สฺสณฺวาวิเสสน ของ ปุพฺพเต ๆ อาธาร ใน วิหรนฺโต ๆ อพฺภนฺตรกิริยา ของ สตฺถา กัสาโคตมี
อวฺตฺตกมฺม ใน อารพฺภ ๆ สฺमानกาลกิริยา ใน กเถสึ ฯ

กัร ศัพฺพํ อนฺุสฺสวณฺตฺถ ตทา กาลสตฺตฺมึ ใน นิสึทึ สกฺโก สยกคตฺตา ใน นิสึทึ ๆ อาขยาตบพ
ทตฺตฺวาทก ปฺรจฺยมาวสาเน กาลสตฺตฺมึ ใน อฺปฺสงฺกมิตฺวา เทวปฺริสาย สหตฺถตฺติยา เข้กัปป สทฺธิ
ๆ ศัพฺพํ กิริยาสมวาย ใน อฺปฺสงฺกมิตฺวา สตฺถารํ อวฺตฺตกมฺม ใน อฺปฺสงฺกมิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา
ใน วนฺทิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน นิสึทึ เอกมฺนฺเต อาธาร ใน นิสึทึ สาราณียํ วิเสสน ของ
ฐมฺมกถํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน สฺถนฺโต ๆ อพฺภนฺตรกิริยา ของ นิสึทึ ฯ ตฺสฺมึ วิเสสน ของ ขเถน ๆ
กาลสตฺตฺมึ ใน นิวตฺติ กัสาโคตมี สยกคตฺตา ใน นิวตฺติ ๆ อาขยาตบพ ทตฺตฺวาทก อหํ สยกคตฺตา ใน
ปฺสฺสึสฺสํมิ ๆ อาขยาตบพ ทตฺตฺวาทก สตฺถารํ อวฺตฺตกมฺม ใน ปฺสฺสึสฺสํมิ อิตฺติ ศัพฺพํ อาการ ใน
จันฺเตตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาคณฺตฺวา อากาเสน ตฺติยาวิเสสน ใน อาคณฺตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา
ใน ทิสฺวา สกฺกํ อวฺตฺตกมฺม ใน ทิสฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน นิวตฺติ ฯ

โส วิเสสน ของ สกฺโก สยกคตฺตา ใน ปุจฺฉิ ๆ อาขยาตบพ ทตฺตฺวาทก ตํ กัถึ นิวตฺตนฺตึ กัถึ
วิเสสน ของ กัสาโคตมี วนฺทิตฺวา ปุพฺพกาลกิริยา ใน นิวตฺตนฺตึ กัสาโคตมี อวฺตฺตกมฺม ใน ทิสฺวา
ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปุจฺฉิ สตฺถารํ อวฺตฺตกมฺม ใน ปุจฺฉิ ฆนฺเต อาลปน เอสสา วิเสสน ของ กัคฺคฺขุณึ
ๆ สยกคตฺตา ใน นิวตฺติ ๆ อาขยาตบพ ทตฺตฺวาทก นาม ศัพฺพํ สฺสณฺวาไซตฺถ เข้กัปป กา ๆ วิเสสน
ของ กัคฺคฺขุณึ ว ศัพฺพํ อวฺธาธณ เข้กัปป อาคจฺจมาณา ๆ อพฺภนฺตรกิริยา ของ กัคฺคฺขุณึ ตฺมฺเห อวฺตฺตกมฺม
ใน ทิสฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน นิวตฺติ อิตฺติ ศัพฺพํ อาการ ใน ปุจฺฉิ ฯ

สตฺถา สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก มหาราช อาลปนฺน เอสา วิเสสน ของ
ภิกฺขุณี ๆ สยกตฺตา ใน โหติ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก นาม ศัพฺพํ สณฺณวชิตก เข้กับ กิสาโคตมึ
ๆ วิเสสน ของ ภิกฺขุณี มม สามึสมฺพนฺธ ใน ฐิตา ปัสฺสูกฺกิตฺเตเรณึ ฌฏฺฐิอปาทาน ใน อคฺคา ฐิตา
กึตฺติ อคฺคา กึตฺติ วิกิตฺติกตฺตา ใน โหติ อิติ ศัพฺพํ อาการ ใน วตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาห อิมึ วิเสสน
ของ คาลึ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน อาห

อหึ สยกตฺตา ใน พฺรุมิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ปัสฺสูกฺกธฺรึ กึตฺติ กิสึ กึตฺติ
ธฺมณิสฺสนฺถตฺตึ กึตฺติ เอกึ กึตฺติ ฌายนฺตึ กึตฺติ ตึ กึตฺติ วิเสสน ของ ชนฺตึ ๆ
อวฺตฺตกมฺม ใน พฺรุมิ วนฺสึมิ อารฺธ ใน ฌายนฺตึ พฺราหฺมณึ สมฺภาวน
ใน พฺรุมิ อิติ ศัพฺพํ สฺรูป ใน อิมึ คาลึ ๆ

ตฺตฺถ วิเสสน ของ ปเทสุ ๆ นิทฺธารณ ใน ปทสฺส กิสึ สฺรูป ใน อิติ ๆ ศัพฺพํ อาทยตฺถ ใน
ปทสฺส ๆ นิทฺธารณึย และ สามึสมฺพนฺธ ใน อตฺถโล หิ ศัพฺพํ วากฺยารมฺภ ปัสฺสูกฺกิกา วิเสสน ของ ชนา
ๆ สยกตฺตา ใน โหนฺติ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อตฺถโน สมฺปทาน ใน อนฺนรูปึ ๆ วิเสสน ของ ปฏิปทึ
ๆ การิตกมฺม ใน ปฺเรนฺตา ๆ อพฺภนฺตรกิริยา ของ ชนา อปฺปมึสฺสโลหิตา กึตฺติ ธฺมณิสฺสนฺถตฺตฺตา กึตฺติ
วิกิตฺติกตฺตา ใน โหนฺติ เอว ศัพฺพํ อวฺชารณ เข้กับ จจฺ สอญฺศัพฺพํ ปทสมฺมจฺจยตฺถ เข้กับ อปฺปมึสฺสโลหิตา
และ ธฺมณิสฺสนฺถตฺตฺตา ตสฺมา เหตุ ใน อาห ภควา สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก
เอวึ ศัพฺพํ กิริยาวิเสสน ใน อาห อิติ ศัพฺพํ สฺรูป ใน อตฺถโล ๆ ลิงฺคตฺถ ๆ

เอกึ วนฺสึมิ สฺรูป ใน อิติ ๆ ศัพฺพํ อาทยตฺถ ใน ปททวฺยสฺส ๆ สามึสมฺพนฺธ ใน อตฺถโล อหึ
สยกตฺตา ใน วทามิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก วิวิตฺเต วิเสสน ของ จาเน ๆ อารฺธ ใน ฌายนฺตึ
เอกึ กึตฺติ ฌายนฺตึ กึตฺติ ตึ กึตฺติ วิเสสน ของ ปุคฺคลึ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน วทามิ พฺราหฺมณึ สมฺภาวน ใน
วทามิ อิติ ศัพฺพํ สฺรูป ใน อตฺถโล ๆ ลิงฺคตฺถ ๆ

เทสนาวสานเณ กาลสฺตฺตมึ ใน ปาปฺถึสิ พฺหุ วิเสสน ของ ชนา ๆ สยกตฺตา ใน
ปาปฺถึสิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก โสตาปฺตฺติฬลาทีนึ วิเสสน ของ อริยฬลาณี ๆ อวฺตฺตกมฺม
ใน ปาปฺถึสิ อิติ ศัพฺพํ สมฺาปนฺน ๆ

กิสาโคตมึวคฺคฺถ สยกตฺตา ใน นิฏฺฐิตึ ๆ

กิตบถ กตฺตฺวาจก ๆ

อภิญโญ ก็ดี อคฺคหโณ ก็ดี วิกติกตฺตา ใน โหติ อหํ สยกตฺตา ใน วทามิ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก
ตํ วิเสสน ของ ปุคฺคัลลํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน วทามิ พุราหฺมณํ สมภวาน ใน วทามิ อิติ ศัพท์ อาการ
ใน วตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาท อิมํ วิเสสน ของ คาลํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน อาท

จ ศัพท์ วากฺยารมฺภ อหํ สยกตฺตา ใน พฺรุมฺมิ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก
น ศัพท์ ปฏิเสธนตฺถ พุราหฺมณํ สมภวาน ใน พฺรุมฺมิ โยนินฺชํ ก็ดี มตฺตฺติสม
ภวํ ก็ดี วิเสสน ของ ปุคฺคัลลํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน พฺรุมฺมิ โส วิเสสน ของ ปุคฺคฺโล
ๆ สยกตฺตา ใน โหติ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก นาม ศัพท์ สลฺลาชิตฺถก
เข้ากับ โภวาทิ ๆ วิกติกตฺตา ใน โหติ เว ศัพท์ ปทปฺปฺรณ โส วิเสสน
ของ ปุคฺคฺโล ๆ สยกตฺตา ใน โหติ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก สกฺกิลฺจโน
วิกติกตฺตา ใน โหติ อหํ สยกตฺตา ใน พฺรุมฺมิ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก
อภิญจโน ก็ดี อนาทานํ ก็ดี ตํ ก็ดี วิเสสน ของ ปุคฺคัลลํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน
พฺรุมฺมิ พุราหฺมณํ สมภวาน ใน พฺรุมฺมิ อิติ ศัพท์ สรูป ใน อิมํ คาลํ ๕

ตฺถ วิเสสน ของ ปทสฺส ๆ นิทฺธารณ ใน ปทสฺส **โยนิชํ** สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ สรูป ใน
ปทสฺส ๆ นิทฺธารณีย และ สามีสมฺปนฺน ใน อตฺโถ โยนินฺยา อปาทาน ใน ชาตํ ๆ วิเสสน ของ ปุคฺคัลลํ
อิติ ศัพท์ สรูป ใน อตฺโถ ๆ ลิงฺคตฺถ ๕

มคฺคฺติสมภวํ สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ สรูป ใน ปทสฺส ๆ สามีสมฺปนฺน ใน อตฺโถ พุราหฺมณินฺยา
วิเสสน ของ มาตฺตุ ๆ สามีสมฺปนฺน ใน สนฺติเกฯ วิเสสน ของ อฺทฺรสมฺมิ ๆ อาธาร ใน สมภฺกตํ ๆ วิเสสน
ของ ปุคฺคัลลํ อิติ ศัพท์ สรูป ใน อตฺโถฯ ลิงฺคตฺถ ๕

โภวาทิ สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ อาทยตฺถ ใน ปทสฺส ๆ สามีสมฺปนฺน ใน อตฺโถ ปน ศัพท์
วากฺยารมฺภ โส วิเสสน ของ ปุคฺคฺโลฯ สยกตฺตา ใน โหติ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก อามนฺตนาทีสุ
วิเสสน ของ กาลสฺส ๆ กาลสฺสตฺตฺมึ ใน วิจฺรณฺโต โภ โภ สรูปใน อิติ ๆ ศัพท์ อาการ ใน วตฺวา ๆ
สมานกาลกิริยา ใน วิจฺรณฺโต ๆ อพฺภนฺตรกิริยา ของ ปุคฺคฺโล นาม ศัพท์ สลฺลาชิตฺถก เข้ากับ
โภวาทิ ๆ วิกติกตฺตา ใน โหติ เว ศัพท์ วจฺนาลงฺการ โส วิเสสน ของ ปุคฺคฺโล ๆ สยกตฺตา ใน โหติ
ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ราคาทิหิ วิเสสน ของ กิลฺจเนหิ ๆ กรณ ใน สกฺกิลฺจโนฯ วิกติกตฺตา ใน

โหติ ปน ศัพท วิเสสชิตก อหํ สยกตฺตา ใน วทามิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ราคาทีหิ วิเสสน
ของ กิณฺจเนหิ ๆ กรณ ใน อภิณฺจัน จตุหิ วิเสสน ของ อูปาทาเนหิ ๆ กรณ ใน อนาทานํ อภิณฺจัน
กิตฺติ อนาทานํ กิตฺติ วิเสสน ของ ปุคฺคัลลํ ๆ อวฺตุตฺตกมฺม ใน วทามิ พุราหฺมณํ สมภาวน ใน วทามิ อิติ
ศัพทํ สรูป ใน อตฺโถ ๆ ลิงฺคตฺถ ។

เทสนาวसाने กาลสฺสत्ตมึ ใน ปติฏฺจหิ โส วิเสสน ของ พุราหฺมโณ ๆ สยกตฺตา ใน ปติฏฺจหิ
ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก โสตาปฺตฺติพล्ले आहार ใน ปतिฏฺจหิ เทสนา สยกตฺตา ใน ओहिसि ๆ
आखुयात्तवत्त कत्तुवाजक पी श्पत्त ओपेक्खत्तु खेत्तु सम्पत्तानं विसेसन ของ चनानं ๆ सम्पत्तान
ใน ओहिसि सात्तुलिका विकित्तत्ता ใน ओहिसि अति श्पत्त सम्पन्न ។

อณฺตรพุราหฺมณวคฺคฺ สยกตฺตา ใน นิฏฺจิต्तํ ๆ

กิตฺตบถ กตฺตฺวาจก ។

อุคฺคเสณ วตฺถุ

อุคฺคเสณวตฺถุ วุตฺตกมฺม ใน วุจฺจเต

มยา อนภิตฺตกตฺตา ใน วุจฺจเต ๆ อาขุยาตบถ กมฺมวาจก ฯ

.....

สตฺถา สยกตฺตา ใน กเถสิ ฯ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก **สพฺพสฺสยโลชนํ** สฺรูป ใน อิติ
ฯ ศัพท์ อาทยตฺถ ใน อิมํ ฌมฺมเทสนํ อิมํ วิเสสน ของ ฌมฺมเทสนํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน กเถสิ เวพฺพเน
วิสยาธาร ใน วิหรนฺโต ฯ อพฺพนฺตฺรกีริยา ของ สตฺถา นาม ศัพท์ สยฺวาไซตฺก เข้ากับ อุคฺคเสณํ
ฯ วิเสสน ของ เสฏฺฐิปรุตฺตํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน อารพฺภ ฯ สฺมานกาลกีริยา ใน กเถสิ ฯ

วตฺถุ อวุตฺตกมฺม ใน วิตฺถาริตํ มยา อนภิตฺตกตฺตา ใน วิตฺถาริตํ ๆ กิตฺบถ เหตุกมฺมวาจก
มฺลฺยจ ปฺเร มฺลฺยจ ปฺจฺจโต สฺรูป ใน อิติฯ ศัพท์ อาทยตฺถ ใน คาถาวถฺณนาย ๆ อาธาร ใน วิตฺถาริตํ
เอว ศัพท์ อวธารณ เข้ากับ วิตฺถาริตํ ฯ

หิ ศัพท์ วาขุยารมฺภ ตทา กาลสตฺตฺมึ ใน อาห สตฺถา สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขุยาตบถ
กตฺตฺวาจก ฆนฺเต อาลปฺน อุคฺคเสโน สยกตฺตา ใน วทฺติ ฯ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อหํ สยกตฺตา
ใน น ภายามิ น ศัพท์ ปฺฏิเสธ ใน ภายามิ ฯ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อิติ ศัพท์ อาการ ใน วทฺติ
อุคฺคเสโน สยกตฺตา ใน พฺยากรโรติ ฯ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อฏฺเตน วิเสสน ของ วจเนน ฯ กรณ
ใน พฺยากรโรติ มลฺยเอว ศัพท์ สํสยตฺถ อลฺยลํ อวุตฺตกมฺม ใน พฺยากรโรติ อิติ ศัพท์ สฺรูป ใน วจเน ฯ
ลกฺขณ ใน วุตฺเต ฯ ลกฺขณกีริยา ภิกฺขุหิ อนภิตฺตกตฺตา ใน วุตฺเต ภิกฺขเว อาลปฺน ปฺตฺตสฺทิสฺสา กิตฺติ
ฉินฺนสยฺโลชนา กิตฺติ วิเสสน ของ ภิกฺขุ ฯ สยกตฺตา ใน น ภายนฺติ น ศัพท์ ปฺฏิเสธ ใน ภายนฺติ
ฯ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก มม สามีสมฺพนฺธ ใน ปฺตฺต- เอว ศัพท์ อวธารณ เข้ากับ ภายนฺติ อิติ
ศัพท์ อาการ ใน วตฺวา ฯ ปฺพพฺพกาลกีริยา ใน อาห อิมํ วิเสสน ของ คาลํ ฯ อวุตฺตกมฺม ใน อาห
เว ศัพท์ ปฺทปฺรุณ โย วิเสสน ของ ปฺคฺคโล ฯ สยกตฺตา ใน น ปฺริตสฺสฺติ
น ศัพท์ ปฺฏิเสธ ใน ปฺริตสฺสฺติ ฯ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก **สพฺพสฺสยโลชนํ**

อวตตกมม ใน เจตวา ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน ปรีตสสติ อหํ สยกตฺตา
ใน พุริมิ ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก สงฺคาติคํ กิตี วิสฺยุตฺตํ กิตี ตํ กิตี
วิเสสน ของ ปุคฺคัลลํ ๆ อวตตกมม ใน พุริมิ พุราหฺมณํ สมฺภาวน ใน
พุริมิ อิติ ศัพฺพํ สฺรูป ใน อิมํ คาลํ ฯ

ตตฺถ วิเสสน ของ ปเทสุ ๆ นิทฺธารณ ใน ปทสฺส **สพฺพสฺสโลชนํ** สฺรูป ใน อิติ ๆ ศัพฺพํ
สรูป ใน ปทสฺส ๆ นิทฺธารณีย และ สามีสมฺปนฺน ใน อตฺโถ ทสฺวิธสฺสโลชนํ อวตตกมม ใน เจตวา
อิติ ศัพฺพํ สฺรูป ใน อตฺโถ ๆ ลิงฺคตฺถ ฯ

น ปรีตสสติ สฺรูป ใน อิติ ๆ ศัพฺพํ สฺรูป ใน ปทสฺส ๆ สามีสมฺปนฺน ใน อตฺโถ ตณฺหยา
เหตุ ใน ภายติ น ศัพฺพํ ปฏฺิเสธ ใน ภายติ ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก ของ ปุคฺคฺโล อิติ ศัพฺพํ สฺรูป
ใน อตฺโถ ๆ ลิงฺคตฺถ ฯ

คฺมทํ สฺรูป ใน อิติ ๆ ศัพฺพํ สฺรูป ใน ปทสฺส ๆ ภาวาทิสมฺปนฺน ปทจฺเจโท ๆ วุตตกมม
ใน กาทพฺโพ ปณฺชิตฺเตน อนภฺิหิตกตฺตฺตา ใน กาทพฺโพ ๆ กิตฺตบถ กมฺมวาทก ตํ อหํ สฺรูป ใน อิติ ๆ ศัพฺพํ
สรูป ใน ปทจฺเจโท อตฺโถ อวตตกมม ใน เวทิตพฺโพ ปณฺชิตฺเตน อนภฺิหิตกตฺตฺตา ใน เวทิตพฺโพ ๆ กิตฺตบถ
กมฺมวาทก อหํ สยกตฺตา ใน วทามิ ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก รากาทีนํ วิเสสน ของ สงฺคานํ ๆ
ภาวาทิสมฺปนฺน ใน อตีตตฺตฺตา ๆ เหตุ ใน สงฺคาติคํ ปี ศัพฺพํ อเปกฺขตฺถ เข้ากัปป จตฺตุนนํ ๆ วิเสสน ของ
โยคานํ ๆ ภาวาทิสมฺปนฺน ใน อภาเวน ๆ เหตุ ใน วิสฺยุตฺตํ สงฺคาติคํ กิตี วิสฺยุตฺตํ กิตี ตํ กิตี วิเสสน
ของ ปุคฺคัลลํ ๆ อวตตกมม ใน วทามิ พุราหฺมณํ สมฺภาวน ใน วทามิ อิติ ศัพฺพํ สฺรูป ใน อตฺโถ ฯ

เทสนาวสาเน กาลสฺตตฺตฺมิ ใน ปาปฺณิสฺสุ พหุ วิเสสน ของ ชนา สยกตฺตา ใน
ปาปฺณิสฺสุ ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก โสตาปตฺติผลาทินี วิเสสน ของ อริยผลานิ ๆ อวตตกมม
ใน ปาปฺณิสฺสุ อิติ ศัพฺพํ สมฺปาปนฺน ฯ

อฺคฺคเสนาตฺถ สยกตฺตา ใน นิฏฺจิตํ ๆ

กิตฺตบถ กตฺตฺวาจก ฯ

เทวพราหมณ์ วัตถุ

เทวพราหมณ์วัตถุ วัตถุคัมภีร์ ใน วุจจเต

มยา อนภิตกคตฺตา ใน วุจจเต ๆ อาขุยาตบถ กมฺมวาทก ฯ

.....

สตฺถา สยกคตฺตา ใน กเถสิ ฯ อาขุยาตบถ กคตฺตฺวาจก **เจตฺวา นทฺธิ** สฺรูป ใน อิติ
ฯ ศัพฺพ อายตฺต ใน อิมํ ฌมฺมเทสนํ อิมํ วิเสสน ของ ฌมฺมเทสนํ ๆ อวฺตฺตคัมภ ใน กเถสิ
เชตฺวเน วิสยาธาร ใน วิหรนฺโต ๆ อพฺนฺนฺตรกิริยา ของ สตฺถา เทว วิเสสน ของ พฺราหมเณ
ฯ อวฺตฺตคัมภ ใน อารพฺภ ฯ สฺมานกาลกิริยา ใน กเถสิ ฯ

(**แก้ง**) กิร ศัพฺพ อนุสฺสวณฺตฺถ นาม ศัพฺพ สลฺยาไซตฺก เข้ากัปป จุพฺโรหิตฺโต ฯ วิเสสน ของ
โคโณ ฯ สยกคตฺตา ใน โหติ ฯ อาขุยาตบถ กคตฺตฺวาจก เตสฺ วิเสสน ของ พฺราหมเณสฺสุ ฯ นิทฺธารณ
ใน เอกสฺส พฺราหมเณสฺส เอกสฺส วิเสสน ของ พฺราหมเณสฺส ฯ นิทฺธารณีย และ สามีสมฺพนฺธ ใน
โคโณ นาม ศัพฺพ สลฺยาไซตฺก เข้ากัปป มหาโรหิตฺโต ฯ วิเสสน ของ โคโณ ฯ สยกคตฺตา ใน โหติ ฯ
อาขุยาตบถ กคตฺตฺวาจก เอกสฺส วิเสสน ของ พฺราหมเณสฺส ฯ นิทฺธารณีย และ สามีสมฺพนฺธ ใน
โคโณ ฯ เอกทิวสํ กาลสฺตฺตฺมึ ใน โยชยีสฺสุ เต วิเสสน ของ พฺราหมเณมา ฯ สยกคตฺตา ใน โยชยีสฺสุ ฯ
อาขุยาตบถ กคตฺตฺวาจก โคโณ สยกคตฺตา ใน โหติ ฯ อาขุยาตบถ กคตฺตฺวาจก ตว สามีสมฺพนฺธ ใน
โคโณ พลฺวา วิกตฺติคตฺตา ใน โหติ โคโณ สยกคตฺตา ใน โหติ ฯ อาขุยาตบถ กคตฺตฺวาจก มม
สามีสมฺพนฺธ ใน โคโณ พลฺวา วิกตฺติคตฺตา ใน โหติ

อิติ ศัพฺพ อาการ ใน วิวิทฺตฺวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วตฺตฺวา กิ วิเสสน ของ ปโยชนํ ฯ
ลึงคตฺถ โน สมฺปทาน ใน ปโยชนํ วิวาเทน กรณ ใน ปโยชนํ มยํ สยกคตฺตา ใน ชานิสฺสาม ฯ
อาขุยาตบถ กคตฺตฺวาจก เน วิเสสน ของ โคเณ ฯ อวฺตฺตคัมภ ใน ปาเชตฺวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน
ชานิสฺสาม อิติ ศัพฺพ อาการ ใน วตฺตฺวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปุเรตฺวา อจิรวตฺตีเร อาการ ใน
โยชยีสฺสุ สกฺกํ การิตคัมภ ใน ปุเรตฺวา วาลุกาย กรณ ใน ปุเรตฺวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน โยชยีสฺสุ

โคณ อวุตตกมม ใน โยชยีสฺ ๑

ตสมึ วิเสสน ของ ขณ ๑ กาลสตุตมึ ใน โหนติ ปี ศัพท อเปกขตุล เข้ากับ ภิกขุ ๑ สยกตุตา ใน โหนติ ๑ อาขยาตบท กตุตฺวาจก นหายิตฺตุํ ตุมตฺถสมฺปทาน ใน คตา ตตุถ วิเสสน ของ จาเน ๑ อาธาร ใน คตา ๑ วิกติกตุตา ใน โหนติ ๑ พฺราหฺมณา สยกตุตา ใน ปาเชสฺสุ ๑ อาขยาตบท กตุตฺวาจก โคณ อวุตตกมม ใน ปาเชสฺสุ ๑ สกฺกํ สยกตุตา ใน อฏฺฐาสิ ๑ อาขยาตบท กตุตฺวาจก นิจฺจลํ วิกติกตุตา ใน หุตฺวา ๑ สมานกาลกิริยา ใน อฏฺฐาสิ ๑ ปน ศัพท วิเสสไซตค นทฺธิวฺรตฺตา สยกตุตา ใน ฉิขฺชียสฺ ๑ อาขยาตบท กตุตฺวาจก ๑

ภิกขุ สยกตุตา ใน อาโรจยีสฺ ๑ อาขยาตบท กตุตฺวาจก ทิสฺวา ปุพฺพกาลกิริยา ใน คนฺตฺวา วิหาริ สมฺปาปฺณิกมม ใน คนฺตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาโรจยีสฺ ตํ วิเสสน ของ อตุถํ ๑ อวุตตกมม ใน อาโรจยีสฺ สตุถฺ สมฺปทาน ใน อาโรจยีสฺ ๑

สตุถา สยกตุตา ใน อาห ๑ อาขยาตบท กตุตฺวาจก ภิกขเว อาลปน เอตา วิเสสน ของ นทฺธิวฺรตฺตา ๑ สยกตุตา ใน โหนติ ๑ อาขยาตบท กตุตฺวาจก พาหิรา วิกติกตุตา ใน โหนติ โยโกจิ วิเสสน ของ ปุคฺคโล ๑ สยกตุตา ใน ฉินฺหติ ๑ อาขยาตบท กตุตฺวาจก เอตา วิเสสน ของ นทฺธิวฺรตฺตา ๑ อวุตตกมม ใน ฉินฺหติ เอว ศัพท อวธารณ เข้ากับ ฉินฺหติ ปน ศัพท ปกฺขนฺตรไซตค ฉินฺหิตฺตุํ ตุมตฺถสมฺปทาน ใน ฆฏฺฐติ ๑ อาขยาตบท กตุตฺวาจก ภิกขุณา อนภิตกตุตา ใน ฉินฺหิตฺตุํ อชฺฌตฺติกํ วิเสสน ของ โกรนทฺธิ และ ตณฺหารตฺตํ ๑ อวุตตกมม ใน ฉินฺหิตฺตุํ เอว ศัพท อวธารณ เข้ากับ จ ๑ สองศัพท ปทสมฺจฺยตฺถ เข้ากับ โกรนทฺธิ และ ตณฺหารตฺตํ อิติ ศัพท อาการ ใน วตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาห อิมํ วิเสสน ของ คาลํ ๑ อวุตตกมม ใน อาห

อหํ สยกตุตา ใน พฺรุมิ ๑ อาขยาตบท กตุตฺวาจก เจตฺวา ปุพฺพกาลกิริยา
ใน จิตํ นทฺธิ กิติ วรตฺตํ กิติ สนฺธานํ กิติ อวุตตกมม ใน เจตฺวา สหฺนุกมม
วิเสสน ของ สนฺธานํ จ สามศัพท ปทสมฺจฺยตฺถ เข้ากับ นทฺธิ วรตฺตํ แ
ละ สนฺธานํ สหฺนุกมม จิตํ กิติ อุกฺขิตฺตฺปฺลิมํ กิติ พุทฺธํ กิติ ตํ กิติ
วิเสสน ของ ปุคฺคลํ ๑ อวุตตกมม ใน พฺรุมิ พฺราหฺมณํ สมฺภาวน ใน
พฺรุมิ อิติ ศัพท สฺรูป ใน อิมํ คาลํ ๑

ตลอด วิเสสน ของ ปทสฺส ๆ นิทธารณ ใน ปทสฺส **นทธี** สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ สรูป ใน ปทสฺส ๆ นิทธารณีย และ สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺโถ นยฺหนภาเวน ตติยาวิเสสน ใน ปวตฺตํ วิเสสน ของ โภจํ อวุตฺตกมฺม ใน เฉตฺวา อิติ ศัพท์ สรูป ใน อตฺโถ ๆ ลิงฺคตฺถ ๕

วรคฺคํ สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ สรูป ใน ปทสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺโถ พนฺธนภาเวน ตติยาวิเสสน ใน ปวตฺตํ วิเสสน ของ ตณฺหํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน เฉตฺวา อิติ ศัพท์ สรูป ใน อตฺโถ ๆ ลิงฺคตฺถ ๕

สนฺธานํ สหนฺกฺกมํ สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ สรูป ใน คาถาปาทสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺโถ อหํ สยกตฺตา ใน วทามิ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก อนฺุสยานุกมฺสทิตฺตํ วิเสสน ของ ทฺวาสนฺุจิทฺติสนฺุธานํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน ฉินฺทิตฺวา อิทํ กิตฺติ สพฺพํ กิตฺติ วิเสสน ของ ทฺวาสนฺุจิทฺติสนฺุธานํ ปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้ากับ สพฺพํ ฉินฺทิตฺวา ปุพฺพกาลกิริยา ใน จิตฺตํ ๆ กิตฺติ อุกฺกิตฺตปฺลิมฺมํ กิตฺติพฺพุชฺชํ กิตฺติ ตํ กิตฺติ วิเสสน ของ ปุคฺคํ อวิชฺชาปฺลิมฺสฺส ภาวาทิสมฺพนฺธ ใน อุกฺกิตฺตตฺตา ๆ เหตุ ใน อุกฺกิตฺตปฺลิมฺมํ จตฺตุนฺนํ วิเสสน ของ สจฺจานํ ๆ ภาวาทิสมฺพนฺธ ใน พุทฺธตฺตา ๆ เหตุ ใน พุทฺธํ ปุคฺคํ อวุตฺตกมฺม ใน วทามิ พฺราหฺมณฺณํ สมฺภาวน ใน วทามิ อิติ ศัพท์ สรูป ใน อตฺโถ ๆ ลิงฺคตฺถ ๕ **(จบเก็ง)**

เทสนาวสาเน กาลสฺตตฺตมึ ใน ปตฺติจฺหึสฺสุ ปฺลยฺจสฺตา วิเสสน ของ ภิกฺขุ ๆ สยกตฺตา ใน ปตฺติจฺหึสฺสุ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก อรฺหนเต อารฺธ ใน ปตฺติจฺหึสฺสุ เทสนา สยกตฺตา ใน อโหสิ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้ากับ สมฺปตฺตานํ วิเสสน ของ ชนฺานํ สมฺปทาน ใน อโหสิ สาทฺตฺติกา วิกตฺติกตฺตา ใน อโหสิ อิติ ศัพท์ สมฺาปฺนฺน ๕

เทวพฺราหฺมณฺวตฺถุ สยกตฺตา ใน นิฏฺจิตฺตํ ๆ

กิตฺตบท กตฺตฺวาจก ๕

อกโกสการทวาช วตถุ

อกโกสการทวาชวตถุ วุตตกมม ใน วุจเจเต

มยา อนภิตกตตทา ใน วุจเจเต ๆ อาขยาตบท กมมวาก ๖

.....

สตถา สยกตตทา ใน กเถสิ ๆ อาขยาตบท กตตุวาก **อกโกส** สรูป ใน อิติ ๆ
ศัพท อาทยตถ ใน อิม ฌมมเทสน อิม วิเสสน ของ ฌมมเทสน ๆ อวุตตกมม ใน กเถสิ
เวพฺพเน วิสยาธาร ใน วิหรนโต ๆ อพฺพนตรกิริยา ของ สตถา อกโกสการทวาช อวุตตกมม
ใน อารพฺภ ๆ สมานกาลกิริยา ใน กเถสิ ๖

หิ ศัพท วิตุถารไซตก นาม ศัพท สลฺลาไซตก เข้กับ ธนฺญชานี ๆ วิเสสน ของ พฺราหฺมณี
ๆ สยกตตทา ใน อโหสิ ๆ อาขยาตบท กตตุวาก อกโกสการทวาชสฺส สามีสมฺพนฺธ ใน ภาตฺตุ ๆ
วิเสสน ของ ภารทวาชสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน พฺราหฺมณี โสตาปฺนนา วิกตีกตตทา ใน อโหสิ ๖

สา วิเสสน ของ พฺราหฺมณี ๆ สยกตตทา ใน อฺุทานฺสิ ๆ อาขยาตบท กตตุวาก ปิ
สามศัพท อเปกฺขตถ เข้กับ จิปีตฺวา กาสิตฺวา และ ปกฺขลิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อฺุทานฺสิ
นโม สยกตตทา ใน โหตฺตุ ๆอาขยาตบท กตตุวาก ตสฺส กิตฺติ อรหโต กิตฺติ สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส กิตฺติ
วิเสสน ของ ภควโต ๆ สมปฺทาน ใน โหตฺตุ อิติ ศัพท สรูป ใน อิม อฺุทานํ อิม วิเสสน ของ อฺุทานํ
ๆ อวุตตกมม ใน อฺุทานฺสิ ๖

เอกทิวสํ กาลสฺตตฺตมึ ใน อฺุทานฺสิ สา วิเสสน ของ พฺราหฺมณี ๆ สยกตตทา ใน อฺุทานฺสิ ๆ
อาขยาตบท กตตุวาก พฺราหฺมณฺปฺริเวสนาย กาลสฺตตฺตมึ ใน ปกฺขลิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน
อฺุทานฺสิ เอว ศัพท อวธารณ เข้กับ ตถา ๆ ศัพท กิริยาวิเสสน ใน อฺุทานฺสิ มหาสทฺเทน กรณ
ใน อฺุทานฺสิ อฺุทานํ อวุตตกมม ใน อฺุทานฺสิ ๖ พฺราหฺมโณ สยกตตทา ใน อาห ๆ อาขยาตบท
กตตุวาก กุชฺฌิตฺวา ปุพฺพกาลกิริยา ใน วตฺวา อຍ วิเสสน ของ วสฺสิ ๆ สยกตตทา ใน ภาสฺติ ๆ
อาขยาตบท กตตุวาก เอว ศัพท อวธารณ เข้กับ เอว ๆ ศัพท กิริยาวิเสสน ใน ภาสฺติ ยตถ

วิเสสน ของ จาเน ๆ อาธาร ใน ปกฺขลิตฺวา ตตฺถ วิเสสน ของ จาเน อาธาร ใน ปกฺขลิตฺวา วา
สองศััพท์ ปทวิกปฺปตฺถ เข้ากัรบ ยตฺถ และ ตตฺถ ปกฺขลิตฺวา ปุพฺพกาลกิริยา ใน ภาสติ ตสฺส กัตี
มฺนุชฺชทสฺส กัตี วิเสสน ของ สมณสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน วณฺณ ๆ อวฺตุตฺตกมฺม ใน ภาสติ อิติ ศััพท์
อาการ ใน วตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาห วสฺสิ อาลปนฺ อิทานิ กาลสฺตตฺตมึ ใน อาโรเปสฺสามิ
อหํ สยกตฺตา ใน อาโรเปสฺสามิ ๆ อาขุยาตบฺท กตฺตฺวาจก เต สามีสมฺพนฺธ ใน สตฺถฺโน คนฺตฺวา
ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาโรเปสฺสามิ ตสฺส วิเสสน ของ สตฺถฺโน ๆ สมฺปทาน ใน อาโรเปสฺสามิ วาท์
อวฺตุตฺตกมฺม ใน อาโรเปสฺสามิ อิติ ศััพท์ อาการ ใน อาห ๆ

(แก้ง) อถ กาลสฺตตฺตมึ ใน อาห สภา วิเสสน ของ พฺราหฺมณึ ๆ สยกตฺตา ใน อาห ๆ
อาขุยาตบฺท กตฺตฺวาจก นํ วิเสสน ของ พฺราหฺมณึ ๆ อถิตฺตกมฺม ใน อาห พฺราหฺมณฺ อาลปนฺ ตฺวํ
สยกตฺตา ใน กจฺฉ ๆ อาขุยาตบฺท กตฺตฺวาจก อหํ สยกตฺตา ใน น ปสฺสามิ น ศััพท์ ปฏฺิเสธ ใน
ปสฺสามิ ๆ อาขุยาตบฺท กตฺตฺวาจก ตํ วิเสสน ของ ปุคฺคโล ๆ อวฺตุตฺตกมฺม ใน ปสฺสามิ โย วิเสสน ของ
ปุคฺคโล ๆ สยกตฺตา ใน อาโรเปยฺย ๆ อาขุยาตบฺท กตฺตฺวาจก ตสฺส วิเสสน ของ ภควโต ๆ
สมฺปทาน ใน อาโรเปยฺย วาท์ อวฺตุตฺตกมฺม ใน อาโรเปยฺย อปึจ ศััพท์ อปรนัยฺย ตฺวํ สยกตฺตา ใน
ปุจฺฉสฺสุ ๆ อาขุยาตบฺท กตฺตฺวาจก คนฺตฺวา ปริโยสานกาลกิริยา ใน ปุจฺฉสฺสุ ภควนฺตํ อถิตฺตกมฺม
ใน ปุจฺฉสฺสุ ปถนํ อวฺตุตฺตกมฺม ใน ปุจฺฉสฺสุ อิติ ศััพท์ อาการ ใน อาห ๆ

โส วิเสสน ของ พฺราหฺมโณ ๆ สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขุยาตบฺท กตฺตฺวาจก สตฺถฺ
สามีสมฺพนฺธ ใน สนฺติกั ๆ สมฺปาปฺณียกมฺม ใน คนฺตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อวฺนทิตฺวา ว ศััพท์
อวธารณฺ เข้ากัรบ อวฺนทิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน จิโต เอกมฺนฺตํ อาธาร ใน จิโต ๆ วิเสสน ของ
พฺราหฺมโณ ปถนํ อวฺตุตฺตกมฺม ใน ปุจฺฉนฺโต ๆ อพฺภนฺตรกิริยา ของ พฺราหฺมโณ อิมํ วิเสสน ของ
คาลั ๆ อวฺตุตฺตกมฺม ใน อาห

ปุคฺคโล สยกตฺตา ใน เสติ ๆ อาขุยาตบฺท กตฺตฺวาจก กั อวฺตุตฺตกมฺม ใน
มฺตฺวา สฺสุ ศััพท์ ปทปฺรูณฺ มฺตฺวา ปุพฺพกาลกิริยา ใน เสติ สฺสุ กิริยาวิเสสน
ใน เสติ ปุคฺคโล สยกตฺตา ใน น โสจติ น ศััพท์ ปฏฺิเสธ ใน โสจติ ๆ
อาขุยาตบฺท กตฺตฺวาจก กั อวฺตุตฺตกมฺม ใน มฺตฺวา สฺสุ ศััพท์ ปทปฺรูณ
มฺตฺวา ปุพฺพกาลกิริยา ใน โสจติ โคตมฺ อาลปนฺ ตฺวํ สยกตฺตา ใน

โรเจลี ๆ อาชญาตบท กตตุวจาก กิสส กี้ดี เอกธมมสส กี้ดี วิเสสน
ของ ธมมสส ๆ ญจจีกมม ใน วรํ สุ ศัพทํ ปทปุรณ วรํ อวุตตกมม ใน
โรเจลี อิติ ศัพทํ สรูป ใน อิมํ คำถํ ฯ

อถ กาลสตุตมี้ ใน อาห สตุถา สยกตุตา ใน อาห ๆ อาชญาตบท กตตุวจาก อสส วิเสสน
ของ พุราหมณสส ๆ สามีสมพนธ ใน ปถุหํ ๆ อวุตตกมม ใน พุยาโกโรนโต ๆ วิเสสน ของ สตุถา
อิมํ วิเสสน ของ คำถํ ๆ อวุตตกมม ใน อาห

ปุคฺคโล สยกตุตา ใน เสติ ๆ อาชญาตบท กตตุวจาก โกรํ อวุตตกมม
ใน ฆตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน เสติ สุขํ กิริยาวิเสสน ใน เสติ ปุคฺคโล
สยกตุตา ใน น โสจติ น ศัพทํ ปฏิเสธ ใน โสจติ ๆ อาชญาตบท
กตตุวจาก โกรํ อวุตตกมม ใน ฆตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน โสจติ
พุราหมณ อาลปน อริยา สยกตุตา ใน ปัสสนติ ๆ อาชญาตบท
กตตุวจาก โกรสส ญจจีกมม ใน วรํ วิสมุลสส กี้ดี มธฺรคฺคสส กี้ดี
วิเสสน ของ โกรสส วรํ อวุตตกมม ใน ปัสสนติ หิ ศัพทํ เหตุไซตก
ปุคฺคโล สยกตุตา ใน น โสจติ น ศัพทํ ปฏิเสธ ใน โสจติ ๆ อาชญาตบท
กตตุวจาก ตํ วิเสสน ของ โกรํ ๆ อวุตตกมม ใน ฆตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริ
ยา ใน โสจติ อิติ ศัพทํ สรูป ใน อิมํ คำถํ ฯ

โส วิเสสน ของ พุราหมณ ใน ปาปุณิ ๆ อาชญาตบท กตตุวจาก สตุถริ
อาธาร ใน ปสฺสิทฺตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปพฺพชิตฺตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปาปุณิ อรหตุตํ
อวุตตกมม ใน ปาปุณิ ฯ

อถ กาลสตุตมี้ ใน อโกโกสิ กนิฏฺโฐ วิเสสน ของ อโกโกสกาทรฺวาชฺ ๕ สยกตุตา ใน
อโกโกสิ ๆ อาชญาตบท กตตุวจาก อสส วิเสสน ของ พุราหมณสส ๆ สามีสมพนธ ใน กนิฏฺโฐ กิร
ศัพทํ อนุสฺสวณตุถ ภาตา สยกตุตา ใน ปพฺพชิตฺโต ๆ กิตบท กตตุวจาก เม สามีสมพนธ ใน ภาตา
อิติ ศัพทํ อาการ ใน สุตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน กุทฺโธ ๆ วิเสสน ของ อโกโกสกาทรฺวาชฺ
อาคนตุวา ปุพฺพกาลกิริยา ใน อโกโกสิ สตุถารํ อวุตตกมม ใน อโกโกสิ อสพฺภาหิ กี้ดี พฺรฺสุหาหิ กี้ดี
วิเสสน ของ วาจาหิ ๆ กรณ ใน อโกโกสิ ฯ

ปี ศัพท์ อเพกขตถ เข้ากับ โส ๆ วิเสสน ของ อุกโกสกภารทวาชะ ๆ สยกตฺตา ใน ปาปฺณิ
 ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก สตฺถารา อนภิตกตฺตา ใน สยฺลตฺโต อติถีนํ สมฺปทาน ใน ขาพนียาทิตาน-
ขาพนียาทิตานโอบมฺเมน กรณ ใน สยฺลตฺโต ๆ วิเสสน ของ อุกโกสกภารทวาชะ สตฺถริ อาธาร
ใน ปสนฺโน ๆ วิเสสน ของ อุกโกสกภารทวาชะ ปุพฺพชิตฺวา ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปาปฺณิ อรหตฺตํ
อวุตฺตกมฺม ใน ปาปฺณิ ฯ กนิฏฺฐภาตโร สยกตฺตา ใน ปาปฺณิสฺสุ ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก อปเร กิตฺติ
เทว กิตฺติ วิเสสน ของ กนิฏฺฐภาตโร ปี ศัพท์ อเพกขตถ เข้ากับ อปเร อสฺส วิเสสน ของ
อุกโกสกภารทวาชฺส สามีสมฺพนฺธ ใน กนิฏฺฐภาตโร สุนฺทริกภารทวาชะ กิตฺติ พิลงฺคกภารทวาชะ กิ
ติ ลิงฺคตฺถ และ สรฺูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ สรฺูป ใน เทว กนิฏฺฐภาตโร สตฺถารํ อวุตฺตกมฺม ในอ
ุกโกสนฺดา ว ศัพท์ อวธารณ เข้ากับ อุกโกสนฺดา ๆ อพฺพนฺตรกิริยา ของ กนิฏฺฐภาตโร สตฺถาราอน
ภิตกตฺตา ใน วินีตา ๆ วิเสสน ของ กนิฏฺฐภาตโร ปุพฺพชิตฺวา ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปาปฺณิสฺสุ อรห
ตฺตํ อวุตฺตกมฺม ใน ปาปฺณิสฺสุ ฯ

อเถกทิวสํ กาลสฺสตฺตมึ ใน สมฺภูจฺจาเปสฺสุ ภิกฺขุ เหตุกตฺตา ใน สมฺภูจฺจาเปสฺสุ ๆ อาขยาตบถ
กตฺตฺวาจก ฐมฺมสภายํ อาธาร ใน สมฺภูจฺจาเปสฺสุ กถํ การิตกมฺม ใน สมฺภูจฺจาเปสฺสุ

อาวุโส อาลปน พุทฺธคฺคณา สยกตฺตา ใน โหนฺติ ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก อจฺฉริยา
วิกตฺติกตฺตา ใน โหนฺติ วต ศัพท์ อจฺฉริยตฺถ สตฺถา สยกตฺตา ใน ชาโต ๆ กิตฺบถ กตฺตฺวาจก ภาติเกสฺ
ลกฺขณ ใน อุกโกสนฺเตสฺสุ ๆ ลกฺขณกิริยา นาม ศัพท์ สยฺลวาชตฺก เข้ากับ จตฺตฺสฺสุ ๆ วิเสสน ของ
ภาติเกสฺ กิณฺจ วิเสสน ของ วจฺนํ อวุตฺตกมฺม ใน อวตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ชาโต เอว ศัพท์
อวธารณ เข้ากับ เตสํ ๆ กิตฺติ จตฺตฺนํ กิตฺติ วิเสสน ของ ภาติกาณํ ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน ปติฏฺฐา ๆ
วิกตฺติกตฺตา ใน ชาโต อิติ ศัพท์ สรฺูป ใน กถํ ฯ

สตฺถา สยกตฺตา ใน อาท ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก อาคนฺตฺวา ปุพฺพกาลกิริยา ใน
ปุจฺฉิตฺวา ภิกฺขเว อาลปน ตุมฺเห สยกตฺตา ใน อตฺถ ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก กาย วิเสสน ของ
กถาย นุ ศัพท์ ปุจฺฉนฺตฺถ เอตฺรหิ กาลสฺสตฺตมึ ใน อตฺถ กถาย กรณ ใน สนฺนินฺนนา ๆ วิกตฺติกตฺตา
ใน อตฺถ อิติ ศัพท์ อาการ ใน ปุจฺฉิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วตฺวา

มยํ สยกตฺตา ใน อมฺห ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก อิมาย วิเสสน ของ กถาย นาม ศัพท์
สยฺลวาชตฺก เข้ากับ อิมาย เอตฺรหิ กาลสฺสตฺตมึ ใน อมฺห กถาย กรณ ใน สนฺนินฺนนา ๆ วิกตฺติกตฺตา

ใน อมฺห อิติ ศัพท์ สรูป ใน วจเนฯ ลกฺขณ ใน วุตฺเต เตหิ วิเสสน ของ ภิกฺขุหิ ๆ อนภิตกตฺตา ใน วุตฺเต ๆ ลกฺขณกิริยา

ภิกฺขเว อาลปน อหํ สยกตฺตา ใน โหมิ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก มม ภาวาทิสมฺปนฺน ใน สมฺนฺนาคตฺตฺตา ขนฺติพลฺน กรณ ใน สมนฺนาคต- สมฺนฺนาคตฺตฺตา เหตุ ใน อทฺตฺสนฺโต ทฺวฺจฺเจสุ วิเสสน ของ ชเนสุ ๆ อาธาร ใน อทฺตฺสนฺโต ๆ อพฺนฺนตฺตฺริยา ของ อหํ มหาชนฺสฺส สามีสมฺปนฺน ใน ปตฺติจฺจฯ ๆ วิกตฺติกตฺตา ใน โหมิ เอว ศัพท์ อวธารณ เข้ากัป โหมิ อิติ ศัพท์ อาการ ใน วตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาห อิมํ วิเสสน ของ คาลํ ๆ อวตฺตกมฺม ใน อาห

โย วิเสสน ของ ปุคฺคโล ๆ สยกตฺตา ใน ติตฺติกฺขติ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก อุกฺโกสํ กิตฺติ วรฺพณํ กิตฺติ อวตฺตกมฺม ใน ติตฺติกฺขติ จ สองศัพท์ ปทสมฺจฺยตฺถ เข้ากัป อุกฺโกสํ และ วรฺพณํ อทฺตฺตฺริยวิกตฺติกตฺตา ใน หุตฺวา ๆ สมานกาลกิริยา ใน ติตฺติกฺขติ อหํ สยกตฺตา ใน พฺรุมฺมิ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ขนฺติพลํ กิตฺติ พลานํกํ กิตฺติ ตํ กิตฺติ วิเสสน ของ ปุคฺคลํ ๆ อวตฺตกมฺม ใน พฺรุมฺมิ พฺราหฺมณํ สมฺภาวน ใน พฺรุมฺมิ อิติ ศัพท์ สรูป ใน อิมํ คาลํ ฯ

ตตฺถ วิเสสน ของ ปเทสุ ๆ นิทฺธารณ ใน ปทสฺส **อทฺตฺโร** สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ อาทยตฺถ ใน ปทสฺส ๆ นิทฺธารณีย และ สามีสมฺปนฺน ใน อตฺโถ

โย วิเสสน ของ ปุคฺคโล ๆ เหตุกตฺตา ใน อธิวาเสติ ๆ อาขยาตบท เหตุกตฺตฺวาจก เอวํ ศัพท์ ปการตฺถ ทสฺหิ วิเสสน ของ อุกฺโกสวตฺตฺหิ ๆ กรณ ใน อุกฺโกสํ และ ปริภาสํ ปาณิอาทิตฺติ วิเสสน ของ ปหฺรณวตฺตฺหิ ๆ กรณ ใน โปถนํ อนทฺตฺพนฺนนาทิตฺติ วิเสสน ของ พนฺนเนหิ ๆ กรณ ใน พนฺนํ อุกฺโกสํ กิตฺติ ปริภาสํ กิตฺติ โปถนํ กิตฺติ พนฺนํ กิตฺติ การิตกมฺม ใน อธิวาเสติ จ สี่ศัพท์ ปทสมฺจฺยตฺถ เข้ากัป ทสฺหิ อุกฺโกสวตฺตฺหิ อุกฺโกสํ ปริภาสํ ปาณิอาทิตฺติ โปถนํ และ อนทฺตฺพนฺนนาทิตฺติ พนฺนํ อุกฺกฺทฺมานโส วิกตฺติกตฺตา ใน หุตฺวา ๆ สมานกาลกิริยา ใน อธิวาเสติ อหํ สยกตฺตา ใน วทามิ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ขนฺติพลฺน กรณ ใน สมฺนฺนาคต- สมฺนฺนาคตฺตฺตา เหตุ ใน ขนฺติพลํ ปุณฺนปฺปฺนํ กิริยาวิเสสน ใน อุปฺปตฺติยา ๆ ตติยาวิเสสน ใน อนนฺนิกฺกฺเตน ๆ วิเสสน ของ ขนฺติพลฺน เอว ศัพท์ อวธารณ

เข้ากับ อนันท์ภูเตน ขนติพลน กรณ ใน สมณนาคต- สมณนาคตตตต เหตุ ใน พลานี้กั ขนติพลั กิติ
พลานี้กั กิติ ตั กิติ เอวรูป กิติ วิเสสน ของ ปุคคัลลั อวตตตตตต ใน วทามิ ตั วิวริย ใน เอวรูป ะ
วิวรรณ พุราหุณั สมภวาน ใน วทามิ อิติ ศัพท สรูป ใน อตโต ะ ลิงคตต ะ (จบเก็ง)
เทศนาวสานे กาลสตุตมี ใน ปาปุณิสสุ พหุ วิเสสน ของ ชนา ะ สยกตต ใน
ปาปุณิสสุ ะ อาขยาตบถ กตตุวจาก โสตาปตตตตตตตต วิเสสน ของ อริยพลานิ ะ อวตตตตตต
ใน ปาปุณิสสุ อิติ ศัพท สมานน ะ

อกโกสภการทวาชตุล สยกตต ใน นิฎจิต्त ะ

กิตบถ กตตุวจาก ะ

สาริปุคฺคตฺเถร วคฺถ

สาริปุคฺคตฺเถรวคฺถ วคฺถกมฺม ใน วุจฺเจเต
มยา อนภิกฺขิตกคฺคตา ใน วุจฺเจเต ๆ อาขุยาตบพท กมฺมวาทก ฯ

.....

สตฺถา สยกคฺคตา ใน กเถสิ ฯ อาขุยาตบพท กคฺคตฺวาทก **อกโกธนํ** สรฺูป ใน อิติ ฯ
ศัพฺพํ อาทยตฺถ ใน อิมํ ฌมฺมเทสนํ อิมํ วิเสสน ของ ฌมฺมเทสนํ ๆ อวคฺคตฺกมฺม ใน กเถสิ
เวพฺพวเน วิสยาธาร ใน วิหรนฺโต ฯ อพฺภนฺตรกิริยา ของ สตฺถา สาริปุคฺคตฺเถรํ อวคฺคตฺกมฺม
ใน อารพฺภ ฯ สมานกาลกิริยา ใน กเถสิ ฯ

(**แก้ง**) กิร ศัพฺพํ อนุสฺสวณตฺถ ตทา กาลสตฺตมึ ใน อคฺมาสิ เถโร สยกคฺคตา ใน อคฺมาสิ ฯ
อาขุยาตบพท กคฺคตฺวาทก ปรฺยจฺหิ วิเสสน ของ ภิกฺขุสฺสเทหิ ฯ สหตฺถตฺติยา เข้ากับ สทฺธิ ฯ ศัพฺพํ
กิริยาสมวาย ใน จรฺนฺโต ปิณฺฑทาย สมฺปทาน ใน จรฺนฺโต ฯ อพฺภนฺตรกิริยา ของ เถโร นาลกคาเม
อาธาร ใน อคฺมาสิ มาตฺถุ สามึสมฺพนฺธ ใน ฌรทวารํ ฯ สมฺปาปฺณียกมฺม ใน อคฺมาสิ ฯ

อถ กาลสตฺตมึ ใน อกโกสิ สวา วิเสสน ของ มาตา ฯ สยกคฺคตา ใน อกโกสิ ฯ อาขุยาตบพท
กคฺคตฺวาทก นํ วิเสสน ของ เถรํ ฯ การิตกมฺม ใน นิสึทาเปตฺวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปรวิวิสมานา
ฯ อพฺภนฺตรกิริยา ของ มาตา

อมฺโห อาลปน ตฺวํ สยกคฺคตา ใน อรหฺสิ และ อสิ ฯ อาขุยาตบพท กคฺคตฺวาทก
อฺจุจฺฉิชาททฺจฺฉิฉฺฉกฺคตฺถํ อวคฺคตฺกมฺม ใน อลภิตฺวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อรหฺสิ ปรฺมเรสุ วิสยาธาร
ในปริภุฉิฉฺฉํ อฺพฺพกฺปิณฺฑเจณ กรณ ใน ปริภุฉิฉฺฉํ ฌมฺมิตํ วิเสสน ของ กคฺคตฺถํ ฯ อวคฺคตฺกมฺม ใน
ปริภุฉิฉฺฉํ ฯ ตุมตฺถสมฺปทาน ใน อรหฺสิ อสิฉิฉิโกธฺนํ อวคฺคตฺกมฺม ใน ปหาย ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน
ปรพฺพชิตฺโต ฯ วิกตฺกคฺคตา ใน อสิ อหํ สยกคฺคตา ใน อมฺหิ ฯ อาขุยาตบพท กคฺคตฺวาทก ตยา อนภิกฺขิตกคฺคตา
ใน นาสิตา ฯ วิกตฺกคฺคตา ใน อมฺหิ อิทานิ กาลสตฺตมึ ใน ภุฉฺฉาหิ ตฺวํ สยกคฺคตา ใน ภุฉฺฉาหิ ฯ
อาขุยาตบพท กคฺคตฺวาทก อิติ ศัพฺพํ อาการ ใน อกโกสิ

สา วิเสสน ของ มาตา ๆ สยกตฺตา ใน วเทสิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ปี ศัพฺท อเปกฺขตฺถ
เข้ากับ ภิกฺขุณฺํ ๆ สมฺปทาน ใน ททมาณา ภตฺตํ อวฺตฺตกมฺม ใน ททมาณา ๆ อพฺภนฺตรกิริยา ของ
มาตา ปฺตฺโต วฺตฺตกมฺม ใน กโต ๆ กิตบถ กมฺมวาทก ตุมฺเหหิ อนภิตกตฺตา ใน กโต มม สามีสมฺพนฺธ
ใน ปฺตฺโต อตฺตโน สามีสมฺพนฺธ ใน จุฬปฺฐจาโก ๆ วิคติกมฺม ใน กโต อิทานิ กาลสฺตฺตมึ ใน ภูลฺชถ
ตุมฺเห สยกตฺตา ใน ภูลฺชถ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อิติ ศัพฺท อาการ ใน วเทสิ ฯ

เถโร สยกตฺตา ใน อคฺมาสิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ภิกฺขํ อวฺตฺตกมฺม ใน คเหตุวา ๆ
ปฺพุพฺพกาลกิริยา ใน อคฺมาสิ เอว ศัพฺท อวฺธารณ เข้ากับ วิหารํ ๆ สมฺปาปฺณียกมฺม ใน อคฺมาสิ ฯ
อล กาลสฺตฺตมึ ใน อาปฺจุฉิ อายสฺมา วิเสสน ของ ราหุโล ๆ สยกตฺตา ใน อาปฺจุฉิ ๆ อาขุยาตบถ ก
ตฺตฺวาจก สตฺถารํ อวฺตฺตกมฺม ใน อาปฺจุฉิ ปิณฺฑปาเตน กรณ ใน อาปฺจุฉิ ฯ อล กาลสฺตฺตมึ ใน
อาห สตฺถา สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก นํ วิเสสน ของ ราหุลํ ๆ อกฺกิตกมฺม ใน
อาห ราหุล อาลปน ตุมฺเห สยกตฺตา ใน คมิตฺถ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก กํ วิเสสน ของ จาน
ๆ อาธาร ใน คมิตฺถ อิติ ศัพฺท อาการ ใน อาห ฯ

ราหุโล สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ฆนฺเต อาลปน มยํ สยกตฺตา ใน
คฺมิมา ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อโยยิกาย สามีสมฺพนฺธ ใน คามํ ๆ สมฺปาปฺณียกมฺม ใน คฺมิมา
อิติ ศัพฺท อาการ ใน อาห ฯ สตฺถา สยกตฺตา ใน ปฺจุฉิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ปน ศัพฺท
วากฺยารมฺภ อฺปฺชฌาโย วฺตฺตกมฺม ใน วฺตฺโต ๆ กิตบถ กมฺมวาทก ก็ ศัพฺท ปฺจุฉนฺตฺถ เต สามีสมฺพนฺธ
ใน อฺปฺชฌาโย อโยยิกาย อนภิตกตฺตา ใน วฺตฺโต อิติ ศัพฺท อาการ ใน ปฺจุฉิ ฯ

ราหุโล สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ฆนฺเต อาลปน อฺปฺชฌาโย วฺตฺตกมฺม
ใน อกฺโกสิโต ๆ กิตบถ กมฺมวาทก อโยยิกาย อนภิตกตฺตา ใน อกฺโกสิโต เม สามีสมฺพนฺธ ใน
อฺปฺชฌาโย อิติ ศัพฺท อาการ ใน อาห ฯ

สตฺถา สยกตฺตา ใน ปฺจุฉิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อฺปฺชฌาโย วฺตฺตกมฺม ใน อกฺโกสิโต
ๆ กิตบถ กมฺมวาทก อโยยิกาย อนภิตกตฺตา ใน อกฺโกสิโต เต สามีสมฺพนฺธ ใน อฺปฺชฌาโย กิณฺติ
ศัพฺท ปฺจุฉนฺตฺถ วตฺวา ปฺพุพฺพกาลกิริยา ใน อกฺโกสิโต อิติ ศัพฺท อาการ ใน ปฺจุฉิ ฯ

ราหูโล สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก ภนฺเต อาลปน อุปฺชฌาโย วุตฺตกมฺม ใน อุกโกสิโต ๆ กิตฺตบท กมฺมวาทก อยฺยิกาย อนภิตฺตกตฺตา ใน อุกโกสิโต เม สามีสมฺพนฺธ ใน อุปฺชฌาโย นาม ศัพท์ สลฺยาไซตฺก เข้กัฏ อิทํ ๆ วิเสสน ของ วจฺนํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน วตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อุกโกสิโต อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาห ๆ

สตฺถา สยกตฺตา ใน ปุจฺฉิ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก ปน ศัพท์ วาญฺยารมฺภ กิ วิเสสน ของ วจฺนํ ๆ วุตฺตกมฺม ใน วุตฺตํ ๆ กิตฺตบท กมฺมวาทก อุปฺชฌาเยน อนภิตฺตกตฺตา ใน วุตฺตํ เต สามีสมฺพนฺธ ใน อุปฺชฌาเยน อิติ ศัพท์ อาการ ใน ปุจฺฉิ ๆ

ราหูโล สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก ภนฺเต อาลปน กิลฺลิจิ วิเสสน ของ วจฺนํ ๆ วุตฺตกมฺม ใน วุตฺตํ ๆ กิตฺตบท กมฺมวาทก น ศัพท์ ปฺภิสฺสเรณฺตล อุปฺชฌาเยน อนภิตฺตกตฺตา ใน วุตฺตํ เม สามีสมฺพนฺธ ใน อุปฺชฌาเยน อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาห ๆ

ภิกฺขุ เหตุกตฺตา ใน สมฺภูจฺจาเปสฺสุ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก ตํ วิเสสน ของ วจฺนํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน สุตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน สมฺภูจฺจาเปสฺสุ ฐมฺมสภายํ อาธาร ใน สมฺภูจฺจาเปสฺสุ กถํ กา วิตกมฺม ใน สมฺภูจฺจาเปสฺสุ อาวุโส อาลปน คฺคฺคา สยกตฺตา ใน โหนฺติ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก อจฺฉริยา วิกตฺติกตฺตา ใน โหนฺติ วต ศัพท์ อจฺฉริยตฺถ สารีปุตฺตตฺเถรสฺส สามีสมฺพนฺธ ใน คฺคฺคา ปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้กัฏ โทณมตฺตํ ๆ วิเสสน ของ การณํ ๆ สยกตฺตา ใน อโหสิ น ศัพท์ ปฺภิสฺสเร ใน อโหสิ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก มาตริ ลกฺขณ ใน อุกโกสนฺติยา ๆ ลกฺขณกิริยา นาม ศัพท์ สลฺยาไซตฺก เข้กัฏ เอวํ ๆ ศัพท์ กิริยาวิเสสน ใน อุกโกสนฺติยา อสฺส วิเสสน ของ เถรสฺส ๆ สมฺปทาน ใน อโหสิ อิติ ศัพท์ สรฺูป ใน กถํ ๆ

สตฺถา สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก อาคนฺตฺวา ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปุจฺฉิตฺตฺวา ภิกฺขเว อาลปน คฺคฺคา สยกตฺตา ใน อตฺถ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก กาย วิเสสน ของ กถาย นุ ศัพท์ ปุจฺฉนฺตฺถ เอตฺรหิ กาลสฺตฺตฺมึ ใน อตฺถ กถาย กรณ ใน สนฺนิตฺตฺนา ๆ วิกตฺติกตฺตา ใน อตฺถ อิติ ศัพท์ อาการ ใน ปุจฺฉิตฺตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วตฺวา มยํ สยกตฺตา ใน อมฺห ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก อิมายา วิเสสน ของ กถาย นาม ศัพท์ สลฺยาไซตฺก เข้กัฏ อิมาย เอตฺรหิ กาลสฺตฺตฺมึ ใน อมฺห กถาย กรณ ใน สนฺนิตฺตฺนา ๆ วิกตฺติกตฺตา ใน อมฺห อิติ ศัพท์ สรฺูป ใน วจฺเน ๆ ลกฺขณ ใน วุตฺเต เตหิ วิเสสน ของ ภิกฺขุหิ ๆ อนภิตฺตกตฺตา ใน วุตฺเต ๆ ลกฺขณกิริยา ภิกฺขเว

อาลปน นาม ศัพท์ สลยธาโชตก เข้ากับ ชีณาสวา ๆ สยกตฺตา ใน โหนฺติ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก
ว ศัพท์ อวธารณ เข้ากับ อุกฺโกธนา ๆ วิกตฺกตฺตา ใน โหนฺติ อิติ ศัพท์ อาการ ใน วตฺวา ๆ
ปุกฺพกาลกิริยา ใน อาห อิมํ วิเสสน ของ คาลํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน อาห

อหํ สยกตฺตา ใน พฺรุมิ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก อุกฺโกธนํ กิตฺตี วตฺตฺวานตํ
กิตฺตี สีสฺวานตํ กิตฺตี อนุสฺสทํ กิตฺตี ทนฺตํ กิตฺตี อนุตฺติมสฺสรีรํ กิตฺตี ตํ กิตฺตี วิเสสน
ของ ปุคฺคัลลํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน พฺรุมิ พฺรฺาหฺมณํ สมฺภาวน ใน พฺรุมิ อิติ
ศัพท์ สฺรูป ใน อิมํ คาลํ ฯ

ตตฺถ วิเสสน ของ ปทฺเสสุ ๆ นิทฺธารณ ใน ปทฺสส **วณฺตฺวานตํ** สฺรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ สฺรูป
ใน ปทฺสส ๆ นิทฺธารณีย และ สามีสฺมพฺพนฺธ ใน อตฺถโ

อหํ สยกตฺตา ใน วทามิ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก ฐตฺตฺกฺวตฺเตน กรณ ใน สมฺนฺนาคตํ ๆ
กิตฺตี สีสฺวานตํ กิตฺตี อนุสฺสทํ กิตฺตี ทนฺตํ กิตฺตี อนุตฺติมสฺสรีรํ กิตฺตี ตํ กิตฺตี วิเสสน ของ ปุคฺคัลลํ จตฺตฺปาริสฺสทฺธิสฺสีเลน
กรณ ใน สีสฺวานตํ ตณฺหาอุสฺสทาภาเวน เหตุ ใน อนุสฺสทํ ฉพฺินทฺริยทมนน เหตุ ใน ทนฺตํ โภกฺกฺย
อาธาร ใน จิเตน ๆ วิเสสน ของ อตฺตภาเวน ๆ เหตุ ใน อนุตฺติมสฺสรีรํ ปุคฺคัลลํ อวฺตฺตกมฺม ใน วทามิ
พฺรฺาหฺมณํ สมฺภาวน ใน วทามิ อิติ ศัพท์ สฺรูป ใน อตฺถโ ๆ ลิงฺคตฺถ ฯ **(จบเก็ง)**

เทสนาวสานे กาลสฺตตฺมึ ใน ปาปฺณิสฺสุ พหุ วิเสสน ของ ชนา ๆ สยกตฺตา ใน
ปาปฺณิสฺสุ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก โสตาปฺตฺติผลาทินิ วิเสสน ของ อริยผลานิ ๆ อวฺตฺตกมฺม
ใน ปาปฺณิสฺสุ อิติ ศัพท์ สมฺาปนฺน ฯ

สาริปฺตฺตคฺคฺเตรวตฺถ สยกตฺตา ใน นิฏฺจิตํ ๆ

กิตฺตบท กตฺตฺวาจก ฯ

อุปปลวณณาเถรี วัตถุประสงค์

อุปปลวณณาเถรีวัตถุประสงค์ ใน วุจเจเต

มยา อนภิตกคตฺตา ใน วุจเจเต ๆ อาขยาตบถ กมฺมวาทก ฯ

.....

สตฺถา สยกคตฺตา ใน กเถสิ ฯ อาขยาตบถ กคตฺตฺวาจก **วาริ โปกฺขรปคฺเตว** สฺรูป
ใน อิติ ฯ ศัพท์ อาทยตฺถ ใน อิมํ ฌมฺมเทสนํ อิมํ วิเสสน ของ ฌมฺมเทสนํ ๆ อวุตฺตกมฺม
ใน กเถสิ เชตฺวเน วิสยาธาร ใน วิหรนฺโต ฯ อพฺพนฺตรกิริยา ของ สตฺถา อุปปลวณณาเถรี
อวุตฺตกมฺม ใน อารพฺภ ฯ สฺมาณกาลกิริยา ใน กเถสิ ฯ

วตฺถุ วุตฺตกมฺม ใน วิตฺถาริตํ มยา อนภิตกคตฺตา ใน วิตฺถาริตํ ๆ กิตฺบถ เหตุกมฺมวาทก
มธฺวาท มลฺลตี พาลอ สฺรูป ใน อิติ ฯ ศัพท์ อาทยตฺถ ใน คาทฺวาณณาย ฯ อาธาร ใน วิตฺถาริตํ
เอว ศัพท์ อวธารณ เข้ากับ วิตฺถาริตํ ฯ

หิ ศัพท์ ทพฺพิกรณชฺเรตฺก วาณํ วุตฺตกมฺม ใน วุตฺตํ มยา อนภิตกคตฺตา ใน วุตฺตํ ๆ กิตฺบถ
กมฺมวาทก ตตฺถ วิเสสน ของ วตฺถุสฺมึ ฯ อาธาร ใน วุตฺตํ อปเรณ วิเสสน ของ สฺมเยณ ฯ
ตติยาวิเสสน ใน สฺมฺภูจฺจาเปสิ มหาชน เหตุคตฺตา ใน สฺมฺภูจฺจาเปสิ ฯ อาขยาตบถ เหตุคตฺตฺวาจก
ธมฺมสฺถายํ อาธาร ใน สฺมฺภูจฺจาเปสิ กถํ การิตกมฺม ใน สฺมฺภูจฺจาเปสิ

ปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้ากับ จีณาสฺวา ฯ สยกคตฺตา ใน เสวณฺติ และ น เสวิสฺสนฺติ น ศัพท์
ปฏฺิเสธ ใน เสวิสฺสนฺติ เสวณฺติ กิตี เสวิสฺสนฺติ กิตี อาขยาตบถ กคตฺตฺวาจก มลฺลเอว ศัพท์ สํสยตฺถ
กามํ อวุตฺตกมฺม ใน เสวณฺติ ก็ ศัพท์ ปุจฺจนตฺถ หิ ศัพท์ เหตุชฺเรตฺก เอเต วิเสสน ของ จีณาสฺวา ฯ
สยกคตฺตา ใน โหนฺติ กิริยาสามบถ ฯ อาขยาตบถ กคตฺตฺวาจก น ศัพท์ ปฏฺิเสธ โภพาปรุกฺขา
วิกตฺติคตฺตา ใน โหนฺติ น ศัพท์ ปฏฺิเสธนตฺถ วมฺมิกา วิกตฺติคตฺตา ใน โหนฺติ ว ศัพท์ อวธารณ เข้ากับ
อลฺลมํสฺสรีรา ฯ วิกตฺติคตฺตา ใน โหนฺติ จ ศัพท์ วากฺยสมฺมจฺยตฺถ เข้ากับ น เอเต โภพาปรุกฺขา
(โหนฺติ) และ น วมฺมิกา (โหนฺติ) ตสฺมา เหตุ ใน สาทิยนฺติ ปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้ากับ เต ๆ วิเสสน

ของ จีณาสวา ๆ สยกตฺตา ใน สาทิยนฺติ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก กามสุขํ อวฺตฺตกมฺม ใน สาทิยนฺติ อิติ ศัพท์ สรุปรูป ใน กถํ ฯ

สตฺถา สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อาคนฺตฺวา ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปุจฺฉิตฺตฺวา ภิกฺขเว อาลปนํ ตุมฺเห สยกตฺตา ใน อตฺถ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก กาย วิเสสน ของ กถา นุ ศัพท์ ปุจฺฉนฺตฺถ เอตฺรหิ กาลสตฺตฺตฺมึ ใน อตฺถ กถา กรณ ใน สนฺนินฺนนา ๆ วิกตฺติกตฺตา ใน อตฺถ อิติ ศัพท์ อาการ ใน ปุจฺฉิตฺตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วตฺวา มยํ สยกตฺตา ใน อมฺห ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อิมาย วิเสสน ของ กถา นาม ศัพท์ สลฺลยาชฺตก เขํกับ อิมาย เอตฺรหิ กาลสตฺตฺตฺมึ ใน อมฺห กถา กรณ ใน สนฺนินฺนนา ๆ วิกตฺติกตฺตา ใน อมฺห อิติ ศัพท์ สรุปรูป ใน วจเน ๆ ลกฺขณ ใน วุตฺเต เตหิ วิเสสน ของ ภิกฺขุหิ ๆ อนภฺหิตกตฺตา ใน วุตฺเต ๆ ลกฺขณกิริยา

ภิกฺขเว อาลปนํ จีณาสวา สยกตฺตา ใน น สาทิยนฺติ และ น เสวนฺติ น ศัพท์ ปฏิเสธ ใน สาทิยนฺติ และ เสวนฺติ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก กามสุขํ อวฺตฺตกมฺม ใน สาทิยนฺติ กาม อวฺตฺตกมฺม ใน เสวนฺติ หิ ศัพท์ ตปฺปภาฏิกฺรณชฺตก ปตฺติโตทกพิณฺฑุ สยกตฺตา ใน น ลิปฺปติ น สณฺจาทิ และ ปตฺติ น ศัพท์ ปฏิเสธ ใน ลิปฺปติ และ สณฺจาทิ ลิปฺปติ กิถิ สณฺจาทิ กิถิ ปตฺติ กิถิ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ยถา ศัพท์ อูปมาลึงฺกตฺถ ปทุมฺปตฺเต อูปลิเสสิกาธาร ใน ปตฺติ- วินิวตฺติตฺตฺวา สมานกาลกิริยา ใน ปตฺติ เอว ศัพท์ อวฺธารณ เขํกับ ปตฺติ

จ ศัพท์ สมฺปเณฺชานตฺถ สาสโป สยกตฺตา ใน น อูปลิปฺปติ น สนฺติ และ ปตฺติ น สองศัพท์ ปฏิเสธ ใน อูปลิปฺปติ และ สณฺจาทิ อูปลิปฺปติ กิถิ สณฺจาทิ กิถิ ปตฺติ กิถิ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ยถา ศัพท์ อูปมาชฺตก อารคฺเค อูปลิเสสิกาธาร ใน อูปลิปฺปติ และ สณฺจาทิ วินิวตฺติตฺตฺวา สมานกาลกิริยา ใน ปตฺติ เอว ศัพท์ อวฺธารณ เขํกับ ปตฺติ

ปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เขํกับ ทฺวิโธ ๆ วิเสสน ของ กามิ ๆ สยกตฺตา ใน น ลิปฺปติ และ น สณฺจาทิ น สองศัพท์ ปฏิเสธ ใน ลิปฺปติ และ สณฺจาทิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก เอวํ ศัพท์ อูปเมยฺยชฺตก จีณาสวสฺส สามีสมฺพณฺธ ใน จิตฺเต ๆ อารธา ใน ลิปฺปติ และ สณฺจาทิ อิติ ศัพท์ อาการ ใน วตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน เทเสนฺโต อนฺุสนฺธิ อวฺตฺตกมฺม ใน จมฺเฏตฺตฺวา ๆ สมานกาลกิริยา ใน เทเสนฺโต ฐมฺมํ อวฺตฺตกมฺม ใน เทเสนฺโต ๆ อพฺภนฺตรกิริยา ของ สตฺถา อิมิ วิเสสน ของ คถํ พฺรหฺมณฺณวคฺเค ภินฺนาธาร ใน คถํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน อาห

โย วิเสสน ของ ปุคฺคโล ๆ สยกตฺตา ใน น ลิปฺปติ น ศัพฺท ปฏฺิเสธ ใน
ลิปฺปติ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก วาริ อุปฺมาลิจฺจคฺคตฺต โปกฺขรปฺตฺเต
อุปฺลิลลิตฺติอาธาร ใน อลิปฺปนฺตํ ๆ วิเสสน ของ วาริ อิว ศัพฺท อุปฺมาโชตก
เข้กัฏฺ วาริ โปกฺขรปฺตฺเต อลิปฺปนฺตํ อารคฺเค อุปฺลิลลิตฺติอาธาร ใน
อลิปฺปนฺโต ๆ วิเสสน ของ สาสโป ๆ อุปฺมาลิจฺจคฺคตฺต อิว ศัพฺท อุปฺมาโชตก
เข้กัฏฺ อารคฺเค อลิปฺปนฺโต สาสโป กามสุ อารฺธ ใน ลิปฺปติ อหํ
สยกตฺตา ใน พฺรุมิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ตํ วิเสสน ของ ปุคฺคลํ ๆ
อวุตฺตกมฺม ใน พฺรุมิ พฺราหฺมณํ สมฺภาวน ใน พฺรุมิ อิติ ศัพฺท สฺรูป ใน
อิมํ พฺราหฺมณวคฺเค คาลํ อิติ ศัพฺท สฺรูป ใน วจฺนํ ฯ

ตฺตฺถ วิเสสน ของ ปเทสุ ๆ นิทฺธารณ ใน ปททฺวยสฺส **โย น ลิปฺปติ** สฺรูป ใน อิติ ๆ ศัพฺท
อาทยตฺถ ใน ปททฺวยสฺส ๆ นิทฺธารณีย และ สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺถ
โย วิเสสน ของ ปุคฺคโล ๆ สยกตฺตา ใน น อุปฺลิปฺปติ และ น สณฺจติ น สองศัพฺท ปฏฺิเสธ
ใน อุปฺลิปฺปติ และ สณฺจติ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก เอว ศัพฺท อวธารณ เข้กัฏฺ เอว ๆ ศัพฺท
ปการตฺถ อพฺภนฺตเร ภินฺนาธาร ใน กามे ปี ศัพฺท อเปกฺขตฺถ เข้กัฏฺ ทฺุพฺพิเช ๆ วิเสสน ของ กามे
อาธาร ใน อุปฺลิปฺปติ ตสฺมี วิเสสน ของ กามे ๆ อาธาร ใน สณฺจติ อพฺภนฺตเร ทฺุพฺพิเชปี กามे
น อุปฺลิปฺปติ วิวริย ใน ตสฺมี กามे น สณฺจติ ๆ วิวรณ อหํ สยกตฺตา ใน วทามิ ๆ อาขุยาตบถ
กตฺตฺวาจก ตํ วิเสสน ของ ปุคฺคลํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน วทามิ พฺราหฺมณํ สมฺภาวน ใน วทามิ อิติ ศัพฺท
สฺรูป ใน อตฺถ ๆ ลิจฺจคฺคตฺต ฯ

เทสฺนาวสาเน กาลสฺตฺตฺมี ใน ปาปฺณิสฺสุ พฺหุ วิเสสน ของ ชนา ๆ สยกตฺตา ใน
ปาปฺณิสฺสุ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก โสตาปตฺติผลาทินิ วิเสสน ของ อริยพฺลานิ ๆ อวุตฺตกมฺม
ใน ปาปฺณิสฺสุ อิติ ศัพฺท สมฺาปนฺน ฯ

อุปฺปหลวงฺณาเถรีวคฺถ สยกตฺตา ใน นิฎฺฐิตํ ๆ

กิตฺตบถ กตฺตฺวาจก ฯ

สตฺถา สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก พฺราหฺมณ อาลปน เอโส วิเสสฺน ของ
ภิกฺขุ ๆ สยกตฺตา ใน โหติ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ปนฺนภาโร วิกตฺติกตฺตา ใน โหติ อิติ ศัฟฺท
อาการ ใน อาห ๆ พฺราหฺมณ สยกตฺตา ใน สลฺลภฺเขสิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ปนฺนภาโร สฺรูป
ใน อิติ ๆ ศัฟฺท สฺรูป ใน วจเน ๆ ลกฺขณ ใน วุตฺเต สตฺถารา อนภิตฺตกตฺตา ใน วุตฺเต ๆ ลกฺขณกิริยา
อรหา สฺรูป ใน อิติ ๆ ศัฟฺท อาการ ใน สลฺลภฺเขสิ ๆ

ตสฺมา เหตุ ใน อาห สตฺถา สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ปี ศัฟฺท
อเปกฺขตฺถ เข้ากับ ปฺน ๆ ศัฟฺท กิริยาวิเสสฺน ใน วุตฺเต เตน วิเสสฺน ของ พฺราหฺมณฺน ๆ อนภิตฺตกตฺตา
ใน วุตฺเต โภ วิเสสฺน ของ โคตม ๆ อาลปน เอวํ สจฺจวาจกฺลิ่งคตฺถ อิติ ศัฟฺท สฺรูป ใน วจเน ๆ
ลกฺขณ ใน วุตฺเต ๆ ลกฺขณกิริยา พฺราหฺมณ อาลปน อาม ศัฟฺท สมฺปฺภิจฺจนตฺถ โส วิเสสฺน ของ
ภิกฺขุ ๆ สยกตฺตา ใน โหติ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ปนฺนภาโร วิกตฺติกตฺตา ใน โหติ อิติ ศัฟฺท
อาการ ใน วตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาห อิมํ วิเสสฺน ของ คาลํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน อาห
โย วิเสสฺน ของ ปุคฺคโล ๆ สยกตฺตา ใน ปชานาติ ๆ อาขุยาตบถ
กตฺตฺวาจก ทฺกฺขสฺส ภาวาติสมฺพนฺธ ใน ขยํ เอว ศัฟฺท อวธารณ เข้ากับ
อิหฺ ๆ วิเสสฺน ของ สาสเนฯ ภันฺนาธาร ใน ปุคฺคโล ขยํ อวุตฺตกมฺม ใน
ปชานาติ อตฺตโน สามีสมฺพนฺธ ใน ทฺกฺขสฺส อหํ สยกตฺตา ใน พฺรุมฺมิ ๆ
อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ปนฺนภาโร กิตฺตี วิสฺยุตฺตํ กิตฺตี ตํ กิตฺตี วิเสสฺน ของ
ปุคฺคลํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน พฺรุมฺมิ พฺราหฺมณํ สมภวาน ใน พฺรุมฺมิ อิติ ศัฟฺท
สรูป ใน อิมํ คาลํ ๆ

ตตฺถ วิเสสฺน ของ ปเทสุ ๆ นิทฺธารณ ใน ปทสฺส **ทฺกฺขสฺส** สฺรูป ใน อิติฯ ศัฟฺท สฺรูป ใน
ปทสฺส ๆ นิทฺธารณีย และ สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺถโล ขนฺธทฺกฺขสฺส ภาวาติสมฺพนฺธ ใน ขยํ อิติ ศัฟฺท
สรูป ใน อตฺถโล ๆ ลิงฺคตฺถ ๆ

ปนฺนภาโร สฺรูป ใน อิติฯ ศัฟฺท สฺรูป ใน ปทสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺถโล อหํ สยกตฺตา
ใน วทามิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก โอรฺหิตฺตกฺขนฺธภาโร กิตฺตี วิสฺยุตฺตํ กิตฺตี ตํ กิตฺตี วิเสสฺน ของ ปุคฺคลํ
จตุหิ วิเสสฺน ของ โยเคหิฯ กิตฺตี สพฺพกฺกิลเสหิ กิตฺตี อปาทาน ใน วิสฺยุตฺตํ วา สองศัฟฺท ปทวิกปฺปตฺถ

เข้ากับ จตุหิ โยเคหิ และ สัพพกิลเสหิ ปุคฺคํ อวุตตมม ใน พุราหฺมณํ สมภวาน ใน
วทามิ อิติ ศัพท์ สรูป ใน อตฺถํ ๑ ลิงคตฺถ ๑

เทสนาวสาเน กาลสคฺตมึ ใน ปติฏฺฐหิ โส วิเสสน ของ พุราหฺมโณ ๑ สยกตฺตา ใน ปติฏฺฐหิ
๑ อาขยตบฺท กตฺตฺวาจก โสตาปตฺติพลฺเล อาธาร ใน ปติฏฺฐหิ เทสนา สยกตฺตา ใน อโหสิ ๑
อาขยตบฺท กตฺตฺวาจก ปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้ากับ สมฺปตฺตานํ ๑ วิเสสน ของ ชนानํ ๑ สมฺปทาน
ใน อโหสิ สาทฺถิกา วิกตฺกตฺตา ใน อโหสิ อิติ ศัพท์ สมฺปนน ๑

อณฺดรพฺราหฺมณวคฺถ สยกตฺตา ใน นิฏฺฐิตํ ๑

กิตบฺท กตฺตฺวาจก ๑

เขมาภิกษุณี วัตถุ

เขมาภิกษุณีวัตถุ วัตถุตกมม ใน วุจเจเต

มยา อนภิตกคตฺตา ใน วุจเจเต ๆ อาขุยาตบท กมฺมวาทก ฯ

.....

สตฺถา สยกตฺตา ใน กเถสิ ฯ อาขุยาตบท กตฺตฺวาทก **คมฺภีรปฺลวํ** สรฺูป ใน อิติ ฯ ศัพท์ อาทยตฺถ ใน อิมํ ฌมฺมเทสนํ อิมํ วิเสสน ของ ฌมฺมเทสนํ ๆ อวฺตุตกมฺม ใน กเถสิ คิขฺณฺญฺเฐ วิสยาธาร ใน วิหรนฺโต ฯ อพฺภนฺตรกิริยา ของ สตฺถา เขมํ สลฺยววิเสสน ของ ภิกฺษุณี ๆ อวฺตุตกมฺม ใน อารพฺภ ฯ สฺมานกาลกิริยา ใน กเถสิ ฯ

หิ ศัพท์ สงฺเขปฺไซตฺก เอกทิวสํ กาลสตฺตฺมึ ใน นิสฺสีทิ เทวราชา วิเสสน ของ สกฺโก ฯ สยกตฺตา ใน นิสฺสีทิ ฯ อาขุยาตบท กตฺตฺวาทก ปฺจฺมยामสฺมนนฺตเร กาลสตฺตฺมึ ใน อาคนฺตฺวา เทวปฺริสาย สหตฺถตฺตฺติยา เข้กัฏ สทฺธิ ฯ ศัพท์ กิริยาสมวาย ใน อาคนฺตฺวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน นิสฺสีทิ สตฺถุ สามีสฺมฺพนฺธ ใน สนฺติเก ฯ วิสยาธาร ใน นิสฺสีทิ สาราณียํ วิเสสน ของ ฌมฺมกถํ ฯ อวฺตุตกมฺม ใน สฺถนฺนฺโต ฯ อพฺภนฺตรกิริยา ของ นิสฺสีทิ ฯ

ตฺสฺมึ วิเสสน ของ ขณฺเฑ ฯ กาลสตฺตฺมึ ใน นินฺวตฺติ เขมา สลฺยววิเสสน ของ ภิกฺษุณี ๆ สยกตฺตา ใน นินฺวตฺติ ฯ อาขุยาตบท กตฺตฺวาทก อหํ สยกตฺตา ใน ปฺสฺสิสฺสฺสามิ ฯ อาขุยาตบท กตฺตฺวาทก สตฺถารํ อวฺตุตกมฺม ใน ปฺสฺสิสฺสฺสามิ อิติ ศัพท์ อาการ ใน จินฺเตตฺวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาคนฺตฺวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ทิสฺวา สกฺกํ อวฺตุตกมฺม ใน ทิสฺวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน จิตฺตา อากาเส อาธาร ใน จิตฺตา ว ศัพท์ อวฺธาธณ เข้กัฏ จิตฺตา ฯ วิเสสน ของ ภิกฺษุณี สตฺถารํ อวฺตุตกมฺม ใน วนฺทิตฺวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน นินฺวตฺติ ฯ

สกฺโก สยกตฺตา ใน ปุจฺฉิ ฯ อาขุยาตบท กตฺตฺวาทก ตํ วิเสสน ของ ภิกฺษุณี ๆ อวฺตุตกมฺม ใน ทิสฺวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปุจฺฉิ ฆนฺเต อาลปนฺน เสา วิเสสน ของ ภิกฺษุณี ๆ สยกตฺตา ใน นินฺวตฺติ ฯ อาขุยาตบท กตฺตฺวาทก กา วิกิตฺกตฺตา ใน หุตฺวา ฯ สฺมานกาลกิริยา ใน อาคจฺจฺมานา

ๆ อพฺพนฺตรกิริยา ของ ภิกฺขุณี อากาเส อารฺธ ใน จิตฺตา ว ศัพท์ อวธารณ เข้ากับ จิตฺตา ๆ วิเสสน ของ ภิกฺขุณี วนฺทิตฺวา ปุพฺพกาลกิริยา ใน นินฺวตฺติ อิติ ศัพท์ อาการ ใน ปุจฺฉิ ฯ

สตฺถา สยกตฺตา ใน อาท ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก มหาราช อาลปน เอสา วิเสสน ของ ภิกฺขุณี ๆ สยกตฺตา ใน โหติ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก มม สามีสฺมพฺนฺธ ใน ธิตฺตา ๆ กิตฺติ มหาปฺลฺยา กิตฺติ โกวิทา กิตฺติ วิกตฺติกตฺตา ใน โหติ นาม ศัพท์ สลฺยาไซตฺก เข้ากับ เขมา ๆ วิเสสน ของ ธิตฺตา มคฺคามคฺคสฺส ฉฺฉฺฉินฺนาธาร ใน โกวิทา อิติ ศัพท์ อาการ ใน วตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาท อิมํ วิเสสน ของ คาลํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน อาท

อหํ สยกตฺตา ใน พฺรุมฺมิ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก คมภีรปฺลฺยํ กิตฺติ เมธาวิ กิตฺติ โกวิทํ กิตฺติ อนฺุปฺตตํ กิตฺติ ตํ กิตฺติ วิเสสน ของ ปุคฺคํ มคฺคามคฺคสฺส ฉฺฉฺฉินฺนาธาร ใน โกวิทํ อุตฺตมตฺถํ อวฺตฺตกมฺม ใน อนฺุปฺตตํ ปุคฺคํ อวฺตฺตกมฺม ใน พฺรุมฺมิ พฺราหฺมณํ สมฺภวาน ใน พฺรุมฺมิ อิติ ศัพท์ สฺรูป ใน อิมํ คาลํ ฯ

ตตฺถ วิเสสน ของ ปเทสฺส ๆ นิทฺธารณ ใน ปทสฺส **คมภีรปฺลฺยํ** สฺรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ อาทยตฺถ ใน ปทสฺส ๆ นิทฺธารณีย และ สามีสฺมพฺนฺธ ใน อตฺถโถ

อหํ สยกตฺตา ใน วทามิ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก คมภีเรสฺส กิตฺติ ขนฺธาทีสฺส กิตฺติ วิเสสน ของ รมฺเมสฺส ๆ อารฺธ ใน ปวตฺตาย ๆ วิเสสน ของ ปฺลฺยาบาย ๆ กรณ ใน สมฺนฺนาคตํ ๆ กิตฺติ เมธาวิ กิตฺติ โกวิทํ กิตฺติ อนฺุปฺตตํ กิตฺติ ตํ กิตฺติ วิเสสน ของ ปุคฺคํ รมฺโมชปฺลฺยาบาย กรณ ใน สมฺนฺนาคตํ คมภีเรสฺส ขนฺธาทีสฺส ปวตฺตาย ปฺลฺยาบาย สมฺนฺนาคตํ รมฺโมชปฺลฺยาบาย สมฺนฺนาคตํ สลฺยํ เมธาวิ สลฺยา

อัย สึบท วิเสสน ของ มคฺโค ๆ สึบท สยกตฺตา ใน โหติ กิริยาสึบท ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ทฺคฺคตฺติยา สามีสฺมพฺนฺธ ใน มคฺโค ๆ วิกตฺติกตฺตา ใน โหติ สฺคฺคตฺติยา สามีสฺมพฺนฺธ ใน มคฺโค ๆ วิกตฺติกตฺตา ใน โหติ นิพฺพานสฺส สามีสฺมพฺนฺธ ใน มคฺโค ๆ วิกตฺติกตฺตา ใน โหติ อมคฺโค วิกตฺติกตฺตา ใน โหติ อิติ ศัพท์ สฺรูป ใน เอวํ ๆ วิเสสน ของ โกวิทํ มคฺเค กิตฺติ อมคฺเค กิตฺติ ฆินฺนาธาร ใน เจกตฺตาย จ สองศัพท์ ปทสมฺมุจฺจยตฺถ เข้ากับ มคฺเค และ อมคฺเค เจกตฺตาย เหตุ ใน โกวิทํ มคฺคามคฺคสฺส

ฉฐจึภินนธาร ใน โกวิท อรหตตสงขาท วิเสสน ของ อุตตมตถึ ๆ อวุตตมม ใน อนนุปรตตํ ปุคคตํ
อวุตตมม ใน วทามิ พุราหมณํ สมภวาน ใน วทามิ อิติ ศัพทํ สรูป ใน อตโตๆ ลิงคตถึ ๖

เทสนาวसाने กालसत्तमी ใน ปาปฺณิสฺสุ พหุ วิเสสน ของ ชนา ๆ สยกตฺตา ใน
ปาปฺณิสฺสุ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก โสตาปรตฺติผลาทีนิ วิเสสน ของ อริยพลานิ ๆ อวุตตมม
ใน ปาปฺณิสฺสุ อิติ ศัพทํ สมานน ๖

เขมาภิกฺขุณีวคฺคฺ สยกตฺตา ใน นิฏฺฐิตํ ๆ

กิตบท กตฺตฺวาจก ๖

ปพการวาสิติสตฺเถร วตฺถุ

ปพการวาสิติสตฺเถรวตฺถุ วตฺถกมฺม ใน วุจฺเจเต
มยา อนภิตฺตคตฺตา ใน วุจฺเจเต ๆ อาขุยาตบถ กมฺมวาทก ฯ

.....

สตฺถา สยกตฺตา ใน กเถสิ ฯ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก **อัสสฺสฺส** สรฺูป ใน อิติ ฯ ศัพฺท
อาทยตฺถ ใน อิมํ ฐมฺมเทสนํ อิมํ วิเสสน ของ ฐมฺมเทสนํ ๆ อวตฺถกมฺม ใน กเถสิ เขตฺวเน
วิสาธาธ ใน วิหรนฺโต ๆ อพฺกนฺตรกิริยา ของ สตฺถา ปพการวาสิติสตฺเถร อวตฺถกมฺม ใน อ
ารพฺก ๆ สฺมานกาลกิริยา ใน กเถสิ ฯ

กิริ ศัพฺท อนุสฺสวณฺตฺถ โส วิเสสน ของ เถโร ฯ สยกตฺตา ใน ปาปฺถิ ฯ อาขุยาตบถ
กตฺตฺวาจก สตฺถุ สามีสมฺพนฺธ ใน สนฺติเก ฯ วิสาธาธ ใน คเหตุวา กมฺมฏฺจานํ อวตฺถกมฺม ใน
คเหตุวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปวิสิตฺวา อรณฺณํ สฺมปาปฺถิยกมฺม ใน ปวิสิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา
ใน โอลิเกนฺโต สฺปฺปายเสนาสนํ อวตฺถกมฺม ใน โอลิเกนฺโต ๆ อพฺกนฺตรกิริยา ของ เถโร เอกํ
วิเสสน ของ เลนปพการํ ๆ อวตฺถกมฺม ใน ปาปฺถิ ฯ จิตฺตํ สยกตฺตา ใน ลกฺขิ ฯ อาขุยาตบถ
กตฺตฺวาจก เอว ศัพฺท อวธาธณ เข้ากัป สฺมปฺตฺตฺกฺขณฺณ ฯ กาลสตฺตฺมึ ใน ลกฺขิ อสฺส วิเสสน ของ
เถรสฺส ฯ สามีสมฺพนฺธ ใน จิตฺตํ เอกคฺคตํ อวตฺถกมฺม ใน ลกฺขิ ฯ

โส วิเสสน ของ เถโร ฯ สยกตฺตา ใน จินฺเตสิ ฯ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อหํ สยกตฺตา ใน
สฺกฺขิสฺสํมิ ฯ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อธิ วิเสสน ของ จาเน ฯ อาธาธ ใน วสนฺโต ๆ อพฺกนฺตรกิริยา
ของ อหํ ปพฺพชิตฺกิจจํ การิตกมฺม ใน นิปฺพาเทตฺถุ ๆ ตุมฺตฺถสฺมปฺทาน ใน สฺกฺขิสฺสํมิ อิติ ศัพฺท อากาธ
ใน จินฺเตสิ ฯ อธิวตฺถา วเสสน ของ เทวตา ๆ สยกตฺตา ใน นิกฺขมิ ฯ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ปิ
ศัพฺท อเปกฺขตฺถ เข้ากัป เลเน ฯ วิสาธาธ ใน อธิวตฺถา สึลวา วิเสสน ของ ภิกฺขุ ๆ สยกตฺตา ใน
อาคโต ฯ กิตบถ กตฺตฺวาจก วสิตฺถุ ตุมฺตฺถสฺมปฺทาน ใน โหติ ฯ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อิมินา วิเสสน
ของ ภิกฺขุณา ๆ สหตฺถตฺติยา เข้ากัป สทฺธิ ฯ ศัพฺท กิริยาสมวาย ใน วสิตฺถุ เอกฺกฺจาเน อาธาธ ใน
วสิตฺถุ มยา อนภิตฺตคตฺตา ใน วสิตฺถุ ทุกฺขํ วิคิตฺกตฺตา ใน โหติ ปน ศัพฺท วากฺยารมฺภ อัย วิเสสน ของ

ภิกขุ ๆ สยกตฺตา ใน ปกฺกมิสฺสตี ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อีธ วิเสสน ของ จาเน ๆ อาธาร ใน
วสีตฺวา เอว สัพฺพ อวธารณ เข้ากัฏ เอรตฺตี ๆ อจฺจนตฺสัโยค ใน วสีตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน
ปกฺกมิสฺสตี อิติ สัพฺพ อาการ ใน จินฺเตตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาทาย ปุตฺเต อวฺตฺตกมฺม ใน
อาทาย ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน นิกฺขมิ ฯ

เถโร สยกตฺตา ใน ปาวีสี ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ปุณฺทิวเส กัฏี ปาโต กัฏี กาลสฺตฺตฺมี
ใน ปาวีสี ว สัพฺพ อวธารณ เข้ากัฏ ปาโต โคจรคามํ สมฺปาปฺณียกมฺม ใน ปาวีสี ปีนฺทาย
สมฺปทาน ใน ปาวีสี ฯ

อถ กาลสฺตฺตฺมี ใน ยาจิ เอกา วิเสสน ของ อุปาสิกา ๆ สยกตฺตา ใน ยาจิ ๆ อาขุยาตบถ
กตฺตฺวาจก นํ วิเสสน ของ เถโร ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน ทิสฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปฎฺธิกิตฺวา
ปุตฺตฺสิเนหํ อวฺตฺตกมฺม ใน ปฎฺธิกิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน นิสีทาเปตฺวา เคเห วิสยาธาร ใน
นิสีทาเปตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน โภเชตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ยาจิ อตฺตานํ อวฺตฺตกมฺม ใน
นิสฺสาย ๆ สมานกาลกิริยา ใน วสน- เตมาสํ อจฺจนตฺสัโยค ใน วสน- วสนตฺถาย สมฺปทาน ใน
ยาจิ ฯ ปี สัพฺพ อเปกฺขตฺถ เข้ากัฏ สัโย วิเสสน ของ เถโร ๆ สยกตฺตา ใน อคฺมาสี ๆ อาขุยาตบถ
กตฺตฺวาจก มยา อนภิตฺตกตฺตา ใน สกฺกา ๆ กิริยาบถ ภาวฺวาจก อิมํ วิเสสน ของ อุปาสิกา ๆ
อวฺตฺตกมฺม ใน นิสฺสาย ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน สกฺกา ภาวนิสฺสรณํ อวฺตฺตกมฺม ใน กาคฺตุ ๆ ตุมฺตฺตสมฺปทาน
ใน สกฺกา อิติ สัพฺพ สฺรูป ใน จินฺตเนน ๆ กรณ ใน อธิวเสตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อคฺมาสี เอว
สัพฺพ อวธารณ เข้ากัฏ ตํ ๆ วิเสสน ของ เถโร ๆ สมฺปาปฺณียกมฺม ใน อคฺมาสี ฯ

เทวตา สยกตฺตา ใน จินฺเตสิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ตํ กัฏี อาคฺจฺจนตํ กัฏี วิเสสน ของ
เถโร ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน ทิสฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน จินฺเตสิ อัย วิเสสน ของ ภิกขุ ๆ สยกตฺตา ใน
ภวิสฺสตี ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อทฺธา กิริยาวิเสสน ใน ภวิสฺสตี เกนจิ อนภิตฺตกตฺตา ใน
นิมนฺติโต ๆ วิกิตฺกตฺตา ใน ภวิสฺสตี อัย วิเสสน ของ ภิกขุ ๆ สยกตฺตา ใน คมฺมิสฺสตี ๆ อาขุยาตบถ
กตฺตฺวาจก เสว กัฏี ปรเสว กัฏี กาลสฺตฺตฺมี ใน คมฺมิสฺสตี วา สอญฺสัพฺพ ปทฺวิกปฺปตฺถ เข้ากัฏ เสว และ
ปรเสว อิติ สัพฺพ อาการ ใน จินฺเตสิ ฯ

เทวตา เหตุกตฺตา ใน ปรีวตฺเตสิ ๆ อาขุยาตบถ เหตุกตฺตฺวาจก อทฺตฺมาสมฺตฺเต วิเสสน
ของ กาลเอ ๆ ลกฺขณ ใน อติกนฺเต ๆ ลกฺขณกิริยา เอว สัพฺพ กิริยาวิเสสน ใน อติกนฺเต อัย

วิเสสน ของ ภิกขุ สยกตฺตา ใน วสิสฺสตี ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก เหว ศัพฺท อวธารณ เข้กับ อิศ ๆ วิเสสน ของ จาเน ๆ อาธาร ใน วสิสฺสตี มลฺลเเว ศัพฺท สํสยตถ อนฺโตวสฺส อจฺจนตฺสโยค ใน วสิสฺสตี ปน ศัพฺท วากฺยารมฺภ วสิตฺถุ ตุมตฺตสมฺปทาน ใน โหตี ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก สีสฺลวคา วิเสสน ของ ภิกขุณา ๆ สหตฺถตฺตียา เข้กับ สทฺธี ๆ ศัพฺท กิริยาสมวาย ใน วสิตฺถุ เอกฺกฺจฺจาเน อาธาร ใน วสิตฺถุ ปุตฺตเกหิ สหตฺถตฺตียา เข้กับ สทฺธี ๆ ศัพฺท กิริยาสมวาย ใน วสิตฺถุ มยา อนภินิตฺกตฺตา ใน วสิตฺถุ ทุกฺกร วิกตฺกตฺตา ใน โหตี จ ศัพฺท สมฺปเณฺชนตฺถ มยา อนภินิตฺกตฺตา ใน น สกฺกา น ศัพฺท ปฺฏิเสธ ใน สกฺกา ๆ กิริยาบถ ภาววาก อิมํ วิเสสน ของ เถร์ ๆ อกฺกิตกมฺม ใน วตฺถุ

ตฺวํ สยกตฺตา ใน นิกฺขม ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อิติ ศัพฺท อาการ ใน วตฺถุ ๆ ตุมตฺตสมฺปทาน ใน สกฺกา ขลิตฺ สยกตฺตา ใน อตฺถิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก นุ ศัพฺท ปุจฺจนตฺถ โห ศัพฺท วจนาลงฺการ ใน อิมสฺส วิเสสน ของ เถรสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน สีเล ๆ ภินฺนาธาร ใน ขลิตฺ อิติ ศัพฺท อาการ ใน จินฺเตตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน โอลเณตฺตี ทิพฺเพน วิเสสน ของ จกฺขุณา ๆ กรณ ใน โอลเณตฺตี ๆ อพฺภนฺตรกิริยา ของ เทวตา อุปสมฺปท กาลโต อุปาทาน ใน ปฏฺจาย ๆ กิริยาวิเสสน ใน อทิสฺวา ตสฺส วิเสสน ของ เถรสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน สีเล ๆ ภินฺนาธาร ใน ขลิตฺ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน อทิสฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน จินฺเตตฺวา

สีลํ สยกตฺตา ใน ปริสฺทฺธํ ๆ กิตบถ กตฺตฺวาจก อสฺส วิเสสน ของ เถรสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน สีลํ อหํ เหตุกตฺตา ใน อุปฺปาเทสฺสามิ ๆ อาขุยาตบถ เหตุกตฺตฺวาจก เหว ศัพฺท อวธารณ เข้กับ ภิลฺลิจิ วิเสสน ของ การณํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน กตฺวา อสฺส วิเสสน ของ เถรสฺส ๆ สมฺปทาน ใน อุปฺปาเทสฺสามิ กตฺวา ปุพฺพกาลกิริยา ใน อุปฺปาเทสฺสามิ อยสฺ การิตกมฺม ใน อุปฺปาเทสฺสามิ อิติ ศัพฺท อาการ ใน จินฺเตตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อธิมฺจุจิตฺวา อุปฺจฺจกฺกุเล วิสยาธาร ใน อธิมฺจุจิตฺวา อุปาสิกาย สามีสมฺพนฺธ ใน เขมฺมฺจฺปุตฺตสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน สรีเร ๆ พฺยาปีกาธาร ใน อธิมฺจุจิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปริวตฺเตสิ คีวํ การิตกมฺม ใน ปริวตฺเตสิ ๆ

อกฺกฺจฺนิ สยกตฺตา ใน นิกฺขมฺมฺสฺสุ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ตสฺส วิเสสน ของ ปุตฺตสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน อกฺกฺจฺนิ เขโพ สยกตฺตา ใน ปคฺขมฺรติ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก มฺจุโต อุปาทาน ใน ปคฺขมฺรติ ๆ อุปาสิกา สยกตฺตา ใน วิรวิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ตํ วิเสสน ของ ปุตฺตํ ๆ

อวตตกมม ใน ทิสวาๆ ปุพพกาลกิริยา ใน วิรวี ก็ ก็ดี อิทํ ก็ดี วิเสสน ของ การณํ ๑ ลิงคตถ อิติ ศัพทํ อาการ ใน วิรวี ๕

อถ กาลสตุตถมี ใน อาห เทวตา สยกตฺตา ใน อาห ๑ อาขยาตบพ กตฺตฺวาจก นํ วิเสสน ของ อุปาสิกํ ๑ อกถิตกมม ใน อาห อทิสฺสมานรฺupa วิเสสน ของ เทวตา เอวํ ศัพทํ กิริยาวิเสสนใน อาห เอโส วิเสสน ของ ปุตุโตๆ อวตตกมม ใน คหิตฺโตๆ กิตบพ กมฺมวาทก มยา อนภิทกตฺตา ใน คหิตฺโต อตฺถโส สยกตฺตา ใน นตฺถิๆ อาขยาตบพ กตฺตฺวาจก ปี ศัพทํ อเปกขตฺถ เข้ากับ พลิกมฺเมน ๑ กรณ ใน อตฺถโส เม สมฺปทาน ใน นตฺถิ ปน ศัพทํ วิเสสชฺตค ตุมฺเห สยกตฺตา ใน เทถ ๑ อาขยาตบพ กตฺตฺวาจก ตุมฺหากํ สามีสมฺพนฺธ ใน กุลฺลกตฺถเณรํ ๑ อกถิตกมม ใน ยาจิตฺวา ลฺภจิมฺฐกํ อวตตกมม ใน ยาจิตฺวาๆ ปุพพกาลกิริยา ใน ปจิตฺวา เตน วิเสสน ของ ลฺภจิมฺฐเกน ๑ กรณ ใน ปจิตฺวา เถลํ อวตตกมม ใน ปจิตฺวา ๑ ปุพพกาลกิริยา ใน เทถ อิมสฺส วิเสสน ของ ปุตุตฺสส ๑ สมฺปทาน ใน เทถ นตฺถุโต ตติยาวิเสสน ใน เทถ อหํ สยกตฺตา ใน มุญฺจิสฺสามิ ๑ อาขยาตบพ กตฺตฺวาจก เอวํ วิเสสน ของ ภาเว ๑ ลกฺขณ ใน สนฺเต ๑ ลกฺขณกิริยา อิมํ วิเสสน ของ ปุตุตฺ ๑ อวตตกมม ใน มุญฺจิสฺสามิ อิติ ศัพทํ สรฺูป ใน เอวํ ๕

อุปาสิกา สยกตฺตา ใน อาห ๑ อาขยาตบพ กตฺตฺวาจก เอโส วิเสสน ของ ปุตุโต ๑ สยกตฺตา ใน นสฺสตุ และ มรฺตฺ ๑ อาขยาตบพ กตฺตฺวาจก วา สองศัพทํ วากฺยวิกปฺปตฺถ เข้ากับ นสฺสตุ และ มรฺตฺ อหํ สยกตฺตา ใน น สกฺขิสฺสามิ น ศัพทํ ปฏฺฐิเสธ ใน สกฺขิสฺสามิ ๑ อาขยาตบพ ออยฺยํ อกถิตกมม ใน ยาจิตฺตุ ลฺภจิมฺฐกํ อวตตกมม ใน ยาจิตฺตุ ๑ ตุมฺตถสมฺปทาน ใน สกฺขิสฺสามิ อิติ ศัพทํ อาการ ใน อาห ๕

เทวตา สยกตฺตา ใน อาห ๕ อาขยาตบพ กตฺตฺวาจก สเจ ศัพทํ ปริกปฺปตฺถ ตุมฺเห สยกตฺตา ใน น สกฺโกถ น ศัพทํ ปฏฺฐิเสธ ใน สกฺโกถ ๑ อาขยาตบพ กตฺตฺวาจก ลฺภจิมฺฐกํ อวตตกมม ใน ยาจิตฺตุ ๑ ตุมฺตถสมฺปทาน ใน สกฺโกถ ตุมฺเห สยกตฺตา ใน วเทถ ๑ อาขยาตบพ กตฺตฺวาจก น าสีกาย อาธาร ใน ปกฺขิปิตฺตุ อสฺส วิเสสน ของ ปุตุตฺสส ๑ สามีสมฺพนฺธ ใน นาสีกาย หิงฺคฺคฺจฺจฺฉนฺ อวตตกมม ใน ปกฺขิปิตฺตุ ๑ ตุมฺตถสมฺปทาน ใน วเทถ อิติ ศัพทํ อาการ ใน อาห ๕

อุปาสิกา สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก มยฺ สยกตฺตา ใน น สกฺโกม น ศัพฺทํ ปฏิเสธ ใน สกฺโกม ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ปี ศัพฺทํ อเปกฺขตฺถ เขกัฏฺฐ อิทํ ๆ วิเสสน ของ วจันฺ ๑ อวฺตฺตกมฺม ใน วตฺตํ ๆ ตุมฺหฺตฺตสมฺปทาน ใน สกฺโกม อิติ ศัพฺทํ อาการ ใน อาห ๑

เทวตา สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก เตนฺทึ ศัพฺทํ วิกตฺติปฏิรูปฺก ตุมฺเห สยกตฺตา ใน อาสิลฺยจฺจ ๑ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อสฺส วิเสสน ของ เณรสฺส ๑ สามีสมฺพนฺธ ใน ปาท- ปาทโรวฺนุทกั อวฺตฺตกมฺม ใน อาสิลฺยจฺจ สีเส อุปฺสิเลสิกาธาร ใน อาสิลฺยจฺจ อิติ ศัพฺทํ อาการ ใน อาห ๑ อุปาสิกา สยกตฺตา ใน อกาสิ ๑ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก มยา อนภิหิตกตฺตา ใน น สกฺกา ๑ กิริยาบถ ภาวฺวาจก อิทํ วิเสสน ของ กมฺม ๑ อวฺตฺตกมฺม ใน กาคฺคํ ๆ ตุมฺหฺตฺตสมฺปทาน ใน น สกฺกา อิติ ศัพฺทํ อาการ ใน วตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน นิสีทาเปตฺวา เวลาย กาลสฺตฺตมฺมึ ใน อากคฺคํ ๑ วิเสสน ของ เถโร ๑ การิตกมฺม ใน นิสีทาเปตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ทตฺวา ยาคฺคฺชฺชกั อวฺตฺตกมฺม ใน ทตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน โรวิทฺวา อนฺตรรกตฺเต กาลสฺตฺตมฺมึ ใน นิสินฺนสฺส ๑ วิเสสน ของ เณรสฺส ๑ สามีสมฺพนฺธ ใน ปาท ๑ อวฺตฺตกมฺม ใน โรวิทฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน คเหตุวา อุกกั อวฺตฺตกมฺม ใน คเหตุวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาปุจฺจิตฺวา

ภนฺเต อาลปน มยฺ สยกตฺตา ใน อาสิลฺยจาม ๑ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อิทํ วิเสสน ของ อุกกั ๑ อวฺตฺตกมฺม ใน อาสิลฺยจาม ทารกสฺส สามีสมฺพนฺธ ใน สีเส ๑ อุปฺสิเลสิกาธาร ใน อาสิลฺยจาม อิติ ศัพฺทํ อาการ ใน อาปุจฺจิตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อกาสิ เตน วิเสสน ของ เถเรน ๑ อนภิหิตกตฺตา ใน วตฺเต ตุมฺเห สยกตฺตา ใน อาสิลฺยจ ๑ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อิติ ศัพฺทํ สรฺูป ใน วจเน ๑ ลกฺขณ ใน วตฺเต ๑ ลกฺขณกิริยา ตถา ศัพฺทํ กิริยาวิเสสน ใน อกาสิ ๑

เทวตา สยกตฺตา ใน อฏฺฐาสิ ๑ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก เอว ศัพฺทํ อวฺธารณ เขกัฏฺฐ ดาว ๑ กาลสฺตฺตมฺมึ ใน คนฺตฺวา ตํ วิเสสน ของ ปุคฺคํ ๑ อวฺตฺตกมฺม ใน มุญฺจิตฺวา ๑ สมานกาลกิริยา ใน คนฺตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อฏฺฐาสิ เลนทฺวาเร สมฺปาธาร ใน อฏฺฐาสิ ๑

ปี ศัพฺทํ อเปกฺขตฺถ เขกัฏฺฐ เถโร ๑ สยกตฺตา ใน ปกฺกามิ ๑ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ภคฺตฺติจฺจาวสาเน กาลสฺตฺตมฺมึ ใน อฏฺฐาย ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน สขฺฌายนฺโต อาสนา อปาทาน ใน อฏฺฐาย อวิสฏฺฐกมฺมฏฺฐานตฺยา เหตุ ใน สขฺฌายนฺโต ทวตฺตีสาการิ อวฺตฺตกมฺม ใน สขฺฌายนฺโต ว ศัพฺทํ อวฺธารณ เขกัฏฺฐ สขฺฌายนฺโต ๑ อพฺภนฺตรกิริยา ของ เถโร ๑

อด กาลสตุตมี ใน อาห ส วิเสสน ของ เทวดา ๆ สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขุยาตบห กตฺตฺวาจก น วิเสสน ของ เถโร ๆ อกถิตกมฺม ใน อาห เสนทวาริ อวุตฺตกมฺม ใน สมฺปตฺต-สมฺปตฺตกาเล กาลสตุตมี ใน อาห มหาเวชฺช อาลปน ตฺวํ สยกตฺตา ใน มา ปวิส มา ศัพฺท ปฏฺิเสธ ใน ปวิส ๆ อาขุยาตบห กตฺตฺวาจก อธิ วิเสสน ของ เลเน ๆ วิสยาธาร ใน ปวิส อิติ ศัพฺท อาการ ใน อาห ๆ โส วิเสสน ของ เถโร ๆ สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขุยาตบห กตฺตฺวาจก เอว ศัพฺท อวารณ เขากัฏฺ ดตฺถ ๆ วิเสสน ของ จาเน ๆ อาธาร ใน จตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาห ตฺวํ สยกตฺตา ใน อสิ ๆ อาขุยาตบห กตฺตฺวาจก กา วิกตฺกตฺตา ใน อสิ อิติ ศัพฺท อาการ ใน อาห ๆ เทวดา สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขุยาตบห กตฺตฺวาจก อหํ สยกตฺตา ใน อมฺหิ ๆ อาขุยาตบห กตฺตฺวาจก อธิ วิเสสน ของ เลเน ๆ วิสยาธาร อธิวตฺตา ๆ วิเสสน ของ เทวดา ๆ วิกตฺกตฺตา ใน อมฺหิ อิติ ศัพฺท อาการ ใน อาห ๆ

(แก้ง) เถโร สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขุยาตบห กตฺตฺวาจก กตฺตฺจฺจํ สยกตฺตา ใน อตฺถิ ๆ อาขุยาตบห กตฺตฺวาจก นุ ศัพฺท ปุจฺจนตฺถ โข ศัพฺท วจนาลงฺการ มยา อนนฺทิตกตฺตา ใน กต-เวชฺชกมฺมสฺส สามีสมฺพนฺธ ใน กตฺตฺจฺจํ อิติ ศัพฺท อาการ ใน จินฺเตตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน โอลฺเกนฺโต อฺปสมฺพทโต อปาทาน ใน ปฏฺจาย ๆ กิริยาวิเสสน ใน โอลฺเกนฺโต ๆ อพฺพนตรกิริยา ของ เถโร อตฺตโน สามีสมฺพนฺธ ใน สีเล ๆ กิณฺนาธาร ใน ติลกั และ กาทกั ๆ อวุตฺตกมฺม ใน อทิสฺวา วา สองศัพฺท ปทวิกปฺปตฺถ เขากัฏฺ ติลกั และ กาทกั อทิสฺวา ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาห

อหํ สยกตฺตา ใน น ปสฺสามิ น ศัพฺท ปฏฺิเสธ ใน ปสฺสามิ ๆ อาขุยาตบห กตฺตฺวาจก มยา อนนฺทิตกตฺตา ใน กต-เวชฺชกมฺมสฺส สามีสมฺพนฺธ ใน กตฺตฺจฺจํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน ปสฺสามิ ตฺวํ สยกตฺตา ใน วเทสิ ๆ อาขุยาตบห กตฺตฺวาจก กสฺมา เหตุ ใน วเทสิ เอว ศัพฺท กิริยาวิเสสน ใน วเทสิ อิติ ศัพฺท อาการ ใน อาห ๆ

เทวดา สยกตฺตา ใน ปุจฺฉิ ๆ อาขุยาตบห กตฺตฺวาจก ตฺวํ สยกตฺตา ใน น ปสฺสสิ น ศัพฺท ปฏฺิเสธ ใน ปสฺสสิ ๆ อาขุยาตบห กตฺตฺวาจก อิติ ศัพฺท อาการ ใน ปุจฺฉิ ๆ เถโร สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขุยาตบห กตฺตฺวาจก อาม ศัพฺท สมฺปฏฺิจฺจนตฺถ อหํ สยกตฺตา ใน น ปสฺสามิ น ศัพฺท ปฏฺิเสธ ใน ปสฺสามิ ๆ อาขุยาตบห กตฺตฺวาจก อิติ ศัพฺท อาการ ใน อาห ๆ เทวดา สยกตฺตา ใน อาห

ๆ อาชญาตบต กตตุวจาก เตนหิ ศัพท วิภคตีปฏิรูปก อหํ สยกตดา ใน อาจิกขามิ ๆ อาชญาตบต
กตตุวจาก เต สมฺปทาน ใน อาจิกขามิ อิติ ศัพท อาการ ใน อาห ๕

เถโร สยกตดา ใน อาห ๆ อาชญาตบต กตตุวจาก (อาม ศัพท สมฺปฏิจจนตล) ตฺวํ
สยกตดา ใน อาจิกขาหิ ๆ อาชญาตบต กตตุวจาก อิติ ศัพท อาการ ใน อาห ๕ เทวตา สยกตดา
ใน อาห ๆ อาชญาตบต กตตุวจาก กลา สยกตดา ใน ติจฺจตุ ๆ อาชญาตบต กตตุวจาก ตาว ศัพท
กิริยาวิเสสน ใน ติจฺจตุ ทูเร ภินฺนาร ใน กลา เอว ศัพท อวธารณ เข้ากัป อชฺช ๆ กาลสตุตฺถมี
ใน อสิตตํ ปาทโรวณุกํ อวุตตกมฺม ใน อสิตตํ ๆ กิตบต กมฺมวาก ก็ ศัพท ปุจฺจนตล ตยา
อนภิตกตดา ใน อสิตตํ อมนุสฺสคฺคหิตสฺส วิเสสน ของ อุปฺภจากปุตตสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน
สึเส ๆ อุปฺเปลลิกาธาร อสิตตํ อูทาหุ ศัพท ปุจฺจนตล ปาทโรวณุกํ อวุตตกมฺม ใน น อสิตตํ
น ศัพท ปฏิเสธ ใน อสิตตํ ๆ กิตบต กมฺมวาก ตยา อนภิตกตดา ใน อสิตตํ อิติ ศัพท อาการ
ใน อาห ๕

เถโร สยกตดา ใน อาห ๆ อาชญาตบต กตตุวจาก อาม ศัพท สมฺปฏิจจนตล ปาทโรวณุกํ
วุตตกมฺม ใน อสิตตํ มยา อนภิตกตดา ใน อสิตตํ ๆ กิตบต กมฺมวาก อิติ ศัพท อาการ ใน
อาห ๕ เทวตา สยกตดา ใน อาห ๆ อาชญาตบต กตตุวจาก ตฺวํ สยกตดา ใน ปสฺสตี น ศัพท
ปฏิเสธ ใน ปสฺสตี ๆ อาชญาตบต กตตุวจาก ก็ ศัพท ปุจฺจนตล เอตํ วิเสสน ของ การณํ ๆ
อวุตตกมฺม ใน ปสฺสตี อิติ ศัพท อาการ ใน อาห ๕ เถโร สยกตดา ใน อาห ๆ อาชญาตบต
กตตุวจาก ตฺวํ สยกตดา ใน วเทสิ ๆ อาชญาตบต กตตุวจาก เอตํ วิเสสน ของ การณํ ๆ
อวุตตกมฺม ใน สนฺธาย ๆ กิริยาวิเสสน ใน วเทสิ อิติ ศัพท อาการ ใน อาห ๕

เทวตา สยกตดา ใน อาห ๆ อาชญาตบต กตตุวจาก อาม ศัพท สมฺปฏิจจนตล อหํ
สยกตดา ใน วทามิ ๆ อาชญาตบต กตตุวจาก เอตํ วิเสสน ของ การณํ ๆ อวุตตกมฺม ใน สนฺธาย
ๆ กิริยาวิเสสน ใน วทามิ อิติ ศัพท อาการ ใน อาห ๕

เถโร สยกตดา ใน จินฺเตสิ ๆ อาชญาตบต กตตุวจาก อโห ศัพท อจฺฉริยตล วต ศัพท
วจนาลงฺการ อตฺตา สยกตดา ใน โหติ ๆ อาชญาตบต กตตุวจาก เม อนภิตกตดา ใน สมฺมาปณฺหิโต
ๆ วิภคิตตดา ใน โหติ อนุรูป วิเสสน ของ กมฺมํ ๆ อวุตตกมฺม ใน จริตํ ๆ กิตบต กมฺมวาก สาสนสฺส
สมฺปทาน ใน อนุรูป วต ศัพท อจฺฉริยตล เม อนภิตกตดา ใน จริตํ

ปี ศัพท์ อเปกขตฺต เข้ากับ เทวตา ๆ สยกตฺตา ใน อทฺทส ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก มม
สามีสมฺพณฺธ ใน จตฺตฺปาริสฺสุทฺธิสึเลฯ ภินฺนาธาร ใน ติลกั และ กภาพกัฯ อวฺตุตฺตกมฺม ใน อทิสฺวา วา
สองศัพท์ ปทวิกปฺปตฺต เข้ากับ ติลกั และ กภาพกั อทิสฺวา ปุพฺพกาลกิริยา ใน อทฺทส ทารกสฺส
สามีสมฺพณฺธ ใน สึเสฯ อฺปฺตีเลตฺติกาธาร อาสิตฺตํ ๆ กิตฺติ ปาทโรวมตฺตํ กิตฺติ วิเสสน ของ การณั
ฯ อวฺตุตฺตกมฺม ใน อทฺทส อิติ ศัพท์ อาการ ใน จินฺเตสิ ฯ

พลวปฺปิตฺติ สยกตฺตา ใน อฺปฺปชฺชิตฺติ ฯ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ตสฺส วิเสสน ของ เณรสฺส ฯ
สมฺปทาน ใน อฺปฺปชฺชิตฺติ สึลลํ อวฺตุตฺตกมฺม ใน อารพฺก ฯ เหตุ ใน อฺปฺปชฺชิตฺติ ฯ โส วิเสสน ของ เณโร ฯ
สยกตฺตา ใน อฺุทานฺสิ ฯ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ตํ วิเสสน ของ พลวปฺปิตฺติ ฯ อวฺตุตฺตกมฺม ใน
วิกฺขมฺเภตฺวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อกฺตฺวา ปี ศัพท์ อเปกขตฺต เข้ากับ ปาทุทฺธารั ฯ อวฺตุตฺตกมฺม
ใน อกฺตฺวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปตฺวา เอว ศัพท์ อวธารณ เข้ากับ ตตฺถฯ วิเสสน ของ จานเ
ฯ อธาร ใน ปตฺวา อรหตฺตํ อวฺตุตฺตกมฺม ใน ปตฺวาฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วตฺวา ตวํ สยกตฺตา ใน
ทฺุเสสิ ฯ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก มาทิสฺ วิเสสน ของ ปฺริสฺสุทฺธสมณั ฯ อวฺตุตฺตกมฺม ใน ทฺุเสสิ ตวํ
สยกตฺตา ใน มา วสิ มา ศัพท์ ปฺฏิเสธ ใน วสิ ฯ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก อธิ วิเสสน ของ
วนสณฺฑเฯ อธาร ใน วสิ เอว ศัพท์ อวธารณ เข้ากับ ตวํ ฯ สยกตฺตา ใน นิกฺขม ฯ อาขยาตบท
กตฺตฺวาจก อิติ ศัพท์ อาการ ใน วตฺวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน โวทฺทนฺโต เทวตํ อวฺตุตฺตกมฺม ใน
โอทฺทนฺโต ฯ อพฺภนฺตรกิริยา ของ เณโร อิมั วิเสสน อฺุทานั ฯ อวฺตุตฺตกมฺม ใน อฺุทานฺสิ

วาโส สยกตฺตา ใน วิสฺสุทฺโธ ฯ กิตฺตบท กตฺตฺวาจก วต ศัพท์ ปทปฺรูณ เม
ภาวาทิสมฺพณฺธ ใน วาโส ตวํ สยกตฺตา ใน มา ทฺุเสสิ มา ศัพท์ ปฺฏิเสธ
ใน ทฺุเสสิ ฯ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก นิมฺมลั กิตฺติ ตปฺสฺสินั กิตฺติ วิสฺสุทฺธั กิตฺติ
วิเสสน ของ มั ฯ อวฺตุตฺตกมฺม ใน ทฺุเสสิ ตวํ สยกตฺตา ใน นิกฺขม ฯ
อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ปวฺนา อปาทาน ใน นิกฺขม อิติ ศัพท์ สรฺูป ใน
อิมั อฺุทานั ฯ

โส วิเสสน ของ เณโร ฯ สยกตฺตา ใน อาท ฯ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก เอว ศัพท์ อวธารณ
เข้ากับ ตตฺถฯ วิเสสน ของ จานเ ฯ อธาร ใน วสิตฺวา เตมาสิ อจฺจนฺตฺสโยค ใน วสิตฺวา ฯ
ปุพฺพกาลกิริยา ใน คนฺตฺวา วุตฺตวสฺโส วิเสสน ของ เณโร สตฺถุ สามีสมฺพณฺธ ใน สนฺติกั ฯ

สมุปาปญญิกมม ใน คนฺตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปุณฺโ จภิกฺขุหิ อนภิตกตฺตา ใน ปุณฺโ จ อาวุโส
อาลปน ปพฺพชิตกัจจํ วุตฺตกมฺม ใน ปาปีตํ ฤทฺถบพ เหตุกมฺมวาทก กิ สํพทํ ปุจฺจนตฺถ เต อนภิตกตฺตา
ใน ปาปีตํ มตฺถกํ อวุตฺตกมฺม ใน ปาปีตํ อิติ สํพทํ อาการ ใน ปุณฺโ จ ๆ วิเสสน ของ เถโร ตสฺมี
วิเสสน ของ เถเน ๆ วิสยธาร ใน -อุปคฺมนโต วสฺสคฺมนโต อปาทาน ใน ปุณฺจาย ๆ กิริยาวิเสสน
ใน อโรเจตฺวา สพฺพ กิตี ตํ กิตี วิเสสน ของ ปวตฺตี ๆ อวุตฺตกมฺม ใน อโรเจตฺวา ภิกฺขุณฺํ สมฺปทาน
ใน อโรเจตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อห

อาวุโส อาลปน ตฺวํ สยกตฺตา ใน น กุชฺฌสิ น สํพทํ ปุณฺโ เสธ ใน กุชฺฌสิ ๆ อาขุยาตบพ
กตฺตฺวาจก เทวตฺยา อนภิตกตฺตา ใน วุจฺจมาโน เอวํ สํพทํ กิริยาวิเสสน ใน วุจฺจมาโน ๆ อ
พฺภนฺตรกิริยา ของ ตฺวํ อิติ สํพทํ สฺรูป ใน วจเน ๆ ลกฺขณ ใน วุตฺเต ภิกฺขุหิ อนภิตกตฺตา ใน วุ
ตฺเต ๆ ลกฺขณกิริยา อหํ สยกตฺตา ใน น กุชฺฌามิ น สํพทํ ปุณฺโ เสธ ใน กุชฺฌามิ ๆ อาขุยาตบพ ก
ตฺตฺวาจก อิติ สํพทํ อาการ ใน อห ๆ

ภิกฺขุ สยกตฺตา ใน อโรเจตฺวํ ๆ อาขุยาตบพ กตฺตฺวาจก ตํ วิเสสน ของ อตฺถํ ๆ อวุตฺตกมฺม
ใน อโรเจตฺวํ ตถาคตฺสฺส สมฺปทาน ใน อโรเจตฺวํ ฆนฺเต อาลปน อโย วิเสสน ของ ภิกฺขุ ๆ สยกตฺตา
ใน พุยาโกโรติ ๆ อาขุยาตบพ กตฺตฺวาจก อณฺณํ อวุตฺตกมฺม ใน พุยาโกโรติ อโย วิเสสน ของ ภิกฺขุ
ๆ สยกตฺตา ใน วทฺติ ๆ อาขุยาตบพ กตฺตฺวาจก เทวตฺยา อนภิตกตฺตา ใน วุจฺจมาโน นาม สํพทํ
สญฺญาโชตฺก เขํกัปป อิมํ ๆ วิเสสน ของ วจฺนํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน วุจฺจมาโน ปี สํพทํ อเปกฺขตฺถ
เขํกัปป วุจฺจมาโน ๆ อพฺภนฺตรกิริยา ของ ภิกฺขุ อหํ สยกตฺตา ใน น กุชฺฌามิ น สํพทํ ปุณฺโ เสธ ใน
กุชฺฌามิ ๆ อาขุยาตบพ กตฺตฺวาจก อิติ สํพทํ อาการ ใน วทฺติ อิติ สํพทํ อาการ ใน อโรเจตฺวํ ๆ

สฺตฺถา สยกตฺตา ใน อห ๆ อาขุยาตบพ กตฺตฺวาจก เตสํ วิเสสน ของ ภิกฺขุณฺํ ๆ สามีสมฺพนฺธ
ใน กถํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน สุตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วตฺวา ภิกฺขเว อาลปน ปุตฺโต สยกตฺตา ใน
กุชฺฌติ ๆ อาขุยาตบพ กตฺตฺวาจก เอวํ สํพทํ อวธารณ เขํกัปป น ๆ สํพทํ ปุณฺโ เสธนตฺถ มม
สามีสมฺพนฺธ ใน ปุตฺโต หิ สํพทํ เหตุโชตฺก นาม สํพทํ สญฺญาโชตฺก เขํกัปป สํสคฺโค ๆ สยกตฺตา
ใน นตฺถิ ๆ อาขุยาตบพ กตฺตฺวาจก เอตฺสฺส วิเสสน ของ ปุตฺตฺสฺส มม สามีสมฺพนฺธ ใน ปุตฺตฺสฺส ๆ
สมฺปทาน ใน นตฺถิ คิหิหิ กิตี ปพฺพชิตฺเทหิ กิตี ภรณ ใน สํสคฺโค วา สองสํพทํ ปทวิกปฺปตฺถ เขํกัปป
คิหิหิ และ ปพฺพชิตฺเทหิ เอโส วิเสสน ของ ปุตฺโต ๆ สยกตฺตา ใน โหติ ๆ อาขุยาตบพ กตฺตฺวาจก มม

สามีสมฺพนฺธ ใน ปุคฺโต อสฺสฏฺโงกัฏฺตี อปฺปิจฺโน กัฏฺตี สนฺตฺตฺตฺโงกัฏฺตี วิกตฺติคฺคฺตา ใน โหติ อิติ ศัพฺพ
อาการ ใน วตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน เทเสนฺโต ธมฺมํ อวฺตฺตฺกมฺม ใน เทเสนฺโต ๆ อพฺภนฺตรกิริยา
ของ สตฺถา อิมํ วิเสสน ของ คาคํ ๆ อวฺตฺตฺกมฺม ใน อาห

อหํ สยกตฺตา ใน พฺรุมฺมิ ๆ อาขยาตบฺท กตฺตฺวาจก อสฺสฏฺจํ กัฏฺตี
อนอกสฺสารี กัฏฺตี อปฺปิจฺจํ กัฏฺตี ตํ กัฏฺตี วิเสสน ของ ปุคฺคํ คหฺนฺเจหิ กัฏฺตี
อนาคาเรหิ กัฏฺตี วิเสสลาภี ของ อุกฺขํ ชเนหิ จ ศัพฺพ ปทฺวิกปฺปตฺถ
เข้ากับ คหฺนฺเจหิ และ อนาคาเรหิ อุกฺขํ วิเสสนวจนวิกตฺติวิปฺลฺลาส
ของ ชเนหิ ๆ กรณ ใน อสฺสฏฺจํ ปุคฺคํ อวฺตฺตฺกมฺม ใน พฺรุมฺมิ พฺรามาณํ
สมฺภวาน ใน พฺรุมฺมิ อิติ ศัพฺพ สฺรูป ใน อิมํ คาคํ ๆ

ตตฺถ วิเสสน ของ ปเทสุ ๆ นิทฺธารณ ใน ปทฺสส **อสฺสฏฺจํ** สฺรูป ใน อิติ ๆ ศัพฺพ สฺรูป ใน
ปทฺสส ๆ นิทฺธารณีย และ สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺโถ ทสฺสนสฺวนสมฺมุตฺตปนปฺริโลกายสฺสคฺคานํ
ภาวาทิสมฺพนฺธ อภาเวน ๆ เหตุ ใน อสฺสฏฺจํ ๆ วิเสสน ของ ปุคฺคํ อิติ ศัพฺพ สฺรูป ใน อตฺโถ
ๆ ลิงฺคตฺถ ๆ

อุกฺขํ สฺรูป ใน อิติ ๆ ศัพฺพ สฺรูป ใน ปทฺสส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺโถ คิหิหิ จ อนาคาเรหิ
จ สฺรูป ใน อิติ ๆ ศัพฺพ สฺรูป ใน อุกฺเขหิปี ชเนหิ ปี ศัพฺพ อเปกฺขตฺถ เข้ากับ อุกฺเขหิ ๆ วิเสสน ของ
ชเนหิ ๆ กรณ ใน อสฺสฏฺจํ ๆ วิเสสน ของ ปุคฺคํ อิติ ศัพฺพ สฺรูป ใน อตฺโถ ๆ ลิงฺคตฺถ ๆ

อนอกสฺสารี สฺรูป ใน อิติ ๆ ศัพฺพ สฺรูป ใน ปทฺสส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺโถ อนาลยจารี
วิเสสน ของ ปุคฺคํ อิติ ศัพฺพ สฺรูป ใน อตฺโถ ๆ ลิงฺคตฺถ ๆ อหํ สยกตฺตา ใน วทามิ ๆ อาขยาตบฺท
กตฺตฺวาจก ตํ กัฏฺตี เอรฺวรูปํ กัฏฺตี วิเสสน ของ ปุคฺคํ ตํ วิวริย ใน เอรฺวรูปํ ๆ วิวรณ ปุคฺคํ อวฺตฺตฺกมฺม
ใน พฺรุมฺมิ พฺรามาณํ สมฺภวาน ใน พฺรุมฺมิ อิติ ศัพฺพ สฺรูป ใน อตฺโถ ๆ ลิงฺคตฺถ ๆ **(จบเก็ง)**

เทสนาวसाने กาลสฺตฺตฺมึ ใน ปาปฺถึสุ พหุ วิเสสน ของ ชนา ๆ สยกตฺตา ใน
ปาปฺถึสุ ๆ อาขยาตบฺท กตฺตฺวาจก โสตาปตฺติผลาทีนึ วิเสสน ของ อริยผลานึ ๆ อวฺตฺตฺกมฺม
ใน ปาปฺถึสุ อิติ ศัพฺพ สมฺปนฺน ๆ

ปพฺพการวาทิสฺสเถรวตฺถ สยกตฺตา ใน นิฏฺฐิตํ ๆ

กิตบฺท กตฺตฺวาจก ๆ

อภฺยตฺรภิกขุ วตฺถุ

อภฺยตฺรภิกขุวตฺถุ วตฺถุคกมฺม ใน วุจฺจเต
มยา อนภิกิตกตฺตา ใน วุจฺจเต ๆ อาขุยาตบถ กมฺมวาทก ฯ

.....

สตฺถา สยกตฺตา ใน กเถสิ ฯ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาทก **นินาย** สรฺูป ใน อิติ ฯ ศัพฺท์
อาทยตฺถ ใน อิมํ ฐมฺมเทสนํ อิมํ วิเสสน ของ ฐมฺมเทสนํ ๆ อวตฺถุคกมฺม ใน กเถสิ เขตฺวเน
วิสาธาธ ใน วิหรนฺโต ฯ อพฺภนฺตฺรภิกฺขิยา ของ สตฺถา อภฺยตฺร วิเสสน ของ ภิกขุํ ๆ อวตฺถุ
คกมฺม ใน อารพฺภ ฯ สฺมาณกาลภิกฺขิยา ใน กเถสิ ฯ

ข้อสอบสนามหลวง พ ศ ๒๕๐๒

(แก้ง) ภิกฺขุ ศัพฺท์ อนุสฺสวณฺตฺถ โส วิเสสน ของ ภิกขุ ๆ สยกตฺตา ใน นิกฺขมิ ฯ อาขุยาตบถ
กตฺตฺวาทก สตฺถุ สามีสมฺพนฺธ ใน สนฺติเก ฯ สมิปาธาธ ใน คเหตุวา กมฺมฐฺจานํ
อวตฺถุคกมฺม ใน คเหตุวา ฯ ปุพฺพกาลภิกฺขิยา ใน วายมนฺโต อรณฺเย วิสาธาธ ใน วายมนฺโต ฯ
อพฺภนฺตฺรภิกฺขิยา ของ ภิกขุ อรหตฺตํ อวตฺถุคกมฺม ใน ปตฺวา ฯ ปุพฺพกาลภิกฺขิยา ใน จินฺเตตฺวา อหํ
สยกตฺตา ใน อโรเจสฺสามิ ฯ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาทก (อตฺตนา อนภิกิตกตฺตา ใน ปฏฺลิทฺธ-)
ปฏฺลิทฺธคฺคณํ อวตฺถุคกมฺม ใน อโรเจสฺสามิ สตฺถุ สฺมฺปทาน ใน อโรเจสฺสามิ อิติ ศัพฺท์ อากาธ ใน
จินฺเตตฺวา ฯ ปุพฺพกาลภิกฺขิยา ใน นิกฺขมิ ตโต วิเสสน ของ อรณฺญโต ฯ อปาทาน ใน นิกฺขมิ ฯ
อถ กาลสตฺถมึ ใน (อนุพฺพนฺธิ) เอกา วิเสสน ของ อิตฺถึ ฯ สยกตฺตา ใน อนุพฺพนฺธิ ฯ
อาขุยาตบถ กตฺตฺวาทก นํ วิเสสน ของ เถรํ ๆ อวตฺถุคกมฺม ใน ทิสฺวา เอกสฺมิ วิเสสน ของ คาเม
ฯ ภินฺนาธาธ ใน อิตฺถึ สามีเกณ สหตฺถตฺตฺติยา เข้ากัฏ สทฺธิ ฯ ศัพฺท์ ทพฺพสมฺมวาย ใน กลทํ ฯ

ตั้งแต้ โส ภิกฺขุ สตฺถุ ฯเปฯ ตํ อาทาย นิตฺติ ฯ เป็นข้อสอบวิชาสัมพันธ์ไทย พ ศ ๒๕๐๒

เชิงอรธบอกว่า สมิปาธาธ หมายความว่า เรียนในที่ไกล ควรจะเป็นวิสาธาธ หมายความว่า เรียนอยู่ในสำนัก

อวุตตกมฺม ใน กตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน จินฺเตตฺวา ตสฺมี วิเสสน ของ สามิเก ๆ ลกฺขณ ใน นิภมฺนเต ๆ ลกฺขณกิริยา พหิ อาธาร ใน นิภมฺนเต อหํ สยกตฺตา ใน คมิสฺสามิ ๆ อาขยาตบพ กตฺตฺวาจก กุลฺลํ สมฺปาปฺณียกมฺม ใน คมิสฺสามิ อิติ ศักฺท อาการ ใน จินฺเตตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปฏิปฺนฺนา มคฺคํ สมฺปาปฺณียกมฺม ใน ปฏิปฺนฺนา ๆ วิเสสน ของ อิตฺถิ อนุตรามคฺเค อาธาร ใน ทิสฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน จินฺเตตฺวา อหํ สยกตฺตา ใน คมิสฺสามิ ๆ อาขยาตบพ กตฺตฺวาจก อิมํ วิเสสน ของ เถโร ๆ อวุตตกมฺม ใน นิสฺสาย ๆ สมานกาลกิริยา ใน คมิสฺสามิ อิติ ศักฺท อาการ ใน จินฺเตตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อนุพฺนฺธิ ปฺญฺจิตฺโต ปฺญฺจิตฺโต ตติยาวิเสสน ใน อนุพฺนฺธิ ฯ

(ปฺน ศักฺท วิเสสไซฺตคฺ เถโร สยกตฺตา ใน น ปสฺสตี น ศักฺท ปฺญฺเสธ ใน ปสฺสตี ๆ อาขยาตบพ กตฺตฺวาจก ตํ วิเสสน ของ อิตฺถิ ๆ อวุตตกมฺม ใน ปสฺสตี ฯ)

อถ กาลสฺตตฺตฺมี ใน (สนฺตฺชฺเชตี) สามิโก สยกตฺตา ใน สนฺตฺชฺเชตี ๆ อาขยาตบพ กตฺตฺวาจก อสฺสา วิเสสน ของ อิตฺถิยา ๆ สามิสมฺพฺนฺธ ใน สามิโก เคหํ สมฺปาปฺณียกมฺม ใน อากฺโต ๆ วิเสสน ของ สามิโก ตํ วิเสสน ของ อิตฺถิ ๆ อวุตตกมฺม ใน อทิสฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน จินฺเตตฺวา อัย วิเสสน ของ อิตฺถิ ๆ สยกตฺตา ใน ภวิสฺสตี ๆ อาขยาตบพ กตฺตฺวาจก กุลฺลํ สมฺปาปฺณียกมฺม ใน คตฺตา ๆ วิกตฺกตฺตา ใน ภวิสฺสตี อิติ ศักฺท อาการ ใน จินฺเตตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อนุพฺนฺธฺนฺโต ๆ อพฺภนฺตรกิริยา ของ สามิโก ตํ วิเสสน ของ อิตฺถิ ๆ อวุตตกมฺม ใน ทิสฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน จินฺเตตฺวา อิมาย กิตฺตี เอกิกาย กิตฺตี วิเสสน ของ อิตฺถิยา ๆ อนภิตฺตคฺตฺตา ใน สกฺกา ๆ กิริยาบพ ภาววาทก น ศักฺท ปฺญฺเสธ ใน สกฺกา อิมํ วิเสสน ของ อฏฺฐวี ๆ สมฺปาปฺณียกมฺม ใน ปฏิปฺชฺชิตฺตุํ ๆ ตุมฺตฺถสมฺปทาน ใน สกฺกา

อัย วิเสสน ของ อิตฺถิ ๆ สยกตฺตา ใน คจฺจตี ๆ อาขยาตบพ กตฺตฺวาจก ก็ อวุตตกมฺม ใน นิสฺสาย นุ ศักฺท ปุจฺจนฺตฺถ โข ศักฺท วจนาลงฺการ นิสฺสาย สมานกาลกิริยา ใน คจฺจตี อิติ ศักฺท อาการ ใน จินฺเตตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน โอลฺเลนฺโต ๆ อพฺภนฺตรกิริยา ของ สามิโก เถโร อวุตตกมฺม ใน ทิสฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน จินฺเตตฺวา

อัย วิเสสน ของ เถโร ๆ สยกตฺตา ใน ภวิสฺสตี ๆ อาขยาตบพ กตฺตฺวาจก อิมํ วิเสสน ของ อิตฺถิ ๆ อวุตตกมฺม ใน คณฺหิตฺวา ๆ สมานกาลกิริยา ใน นิภมฺนฺโต ๆ วิกตฺกตฺตา ใน ภวิสฺสตี อิติ ศักฺท อาการ ใน จินฺเตตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน สนฺตฺชฺเชตี เถโร อวุตตกมฺม ใน สนฺตฺชฺเชตี ฯ

อด กาลสตุตมี ใน อาท สา วิเสสน ของ อิติถึ ๑ สยกตุตา ใน อาท ๑ อาขยาตบท กตุตุวจาก นั วิเสสน ของ สามิกั ๑ อกถิตกมม ใน อาท เอโส วิเสสน ของ ภทนต์ ๑ สยกตุตา ใน ปสฺสติ และ อาลปติ ๑ อาขยาตบท กตุตุวจาก เอว ศัพท อวธารณ เข้ากั บ ศัพทหนั น สองศัพท ปฏิเสธ ใน ปสฺสติ และ อาลปติ มั อวตุตกมม ใน ปสฺสติ และ อาลปติ ตวั สยกตุตา ใน อวจ ๑ อาขยาตบท กตุตุวจาก มา ศัพท ปฏิเสธ ใน อวจ นั วิเสสน ของ ภทนต์ ๑ อกถิตกมม ใน อวจ กิลจ วิเสสน ของ วจัน ๑ อวตุตกมม ใน อวจ อิติ ศัพท อาการ ใน อาท ๑

โส วิเสสน ของ สามิกอ ๑ สยกตุตา ใน นีวตุติ ๑ อาขยาตบท กตุตุวจาก ปน ศัพท วากยารมก ตวั สยกตุตา ใน อัจจิสฺสตี ๑ อาขยาตบท กตุตุวจาก ก็ ศัพท ปุจฺจนตุล อตุตถัน อวตุตกมม ใน คเหตุว ๑ สมานกาลกิริยา ใน คจฺจนตุ ๑ วิเสสน ของ เถร์ ๑ อวตุตกมม ใน อัจจิสฺสตี มม สมปทาน ใน อัจจิสฺสตี น ศัพท ปฏิเสธ ใน อัจจิสฺสตี

อหิ สยกตุตา ใน กริสฺสามิ ๑ อาขยาตบท กตุตุวจาก เอว ศัพท อวธารณ เข้ากั บ ตุยหิ ๑ สมปทาน ใน อนุจฺจวิกั ๑ วิเสสน ของ กมม ๑ อวตุตกมม ใน กริสฺสามิ อิมสฺส วิเสสน ของ เถรสฺส ๑ สมปทาน ใน กริสฺสามิ อิติ ศัพท อาการ ใน วตุว ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน โปเถตุว อุปฺปนโนโกโร วิเสสน ของ สามิกอ อิตฺถิยา ภินฺนารุ ใน อาฆาเตน ๑ กรณ ใน โปเถตุว เถร์ อวตุตกมม ใน โปเถตุว ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน นีวตุติ ตั วิเสสน ของ อิติถึ ๑ อวตุตกมม ใน อาทาย ๑ สมานกาลกิริยา ใน นีวตุติ ๑ **(จบข้อสอบสนามหลวง)**

สกลสรีร์ สยกตุตา ใน อโหสิ ๑ อาขยาตบท กตุตุวจาก เถรสฺส สามีสฺมพฺนธ ใน สกลสรีร์ สลฺลชาตคณฺท วิกติกตุตา ใน อโหสิ ๑ อด กาลสตุตมี ใน ปุจฺจิสฺส ภิกขุ สยกตุตา ใน ปุจฺจิสฺส ๑ อาขยาตบท กตุตุวจาก อสฺส วิเสสน ของ เถรสฺส ๑ สามีสฺมพฺนธ ใน อาคตกาเล วิหารั สมฺปาปฺณียกมม ใน อาคต- อาคตกาเล กาลสตุตมี ใน ปุจฺจิสฺส สรีร์ อวตุตกมม ใน สมฺปาหนตา ๑ อพฺภนฺตรกิริยา ของ ภิกขุ คณฺเฑ อวตุตกมม ใน ทิสฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปุจฺจิสฺส ก็ กิติ อิทั กิติ วิเสสน ของ การณ ๑ ลิงฺคตุล อิติ ศัพท อาการ ใน ปุจฺจิสฺส ๑ โส วิเสสน ของ เถโร ๑ สยกตุตา ใน อโรเจสิ ๑ อาขยาตบท กตุตุวจาก เตสั วิเสสน ของ ภิกขุณ ๑ สมปทาน ใน อโรเจสิ ตั วิเสสน ของ อตุถั ๑ อวตุตกมม ใน อโรเจสิ ๑

อด กาลสตุตมี ใน อาหํสุ ภิกขุ ๆ สยกตฺตา ใน อาหํสุ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก นํ วิเสสน
ของ เถร์ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน อาหํสุ อาวุโส อาลปน ตสฺมี วิเสสน ของ ปุริเส ๑ ลกฺขณ ใน ปฺหรนฺเต
๑ ลกฺขณกิริยา เหวํ ศัพท์ กิริยาวิเสสน ใน ปฺหรนฺเต ตฺวํ สยกตฺตา ใน อวจ ๑ อาขุยาตบถ
กตฺตฺวาจก ก็ อวุตฺตกมฺม ใน อวจ โภโร สยกตฺตา ใน อุปฺปนโน ๑ กิตฺตบถ กตฺตฺวาจก ก็ ศัพท์
ปฺจจนฺตล เต สมฺปทาน ใน อุปฺปนโน วา สองศัพท์ วากฺยวิกปฺตล เข้กับ ก็ ตฺวํ อวจ และ ก็ เต
โภโร อุปฺปนโน อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาหํสุ ๑ เถโร สยกตฺตา ใน อาห๑ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก
อาวุโส อาลปน โภโร สยกตฺตา ใน น อุปฺปชฺชติ น ศัพท์ ปฺฏิเสธ ใน อุปฺปชฺชติ๑ อาขุยาตบถ
กตฺตฺวาจก เม สมฺปทาน ใน อุปฺปชฺชติ อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาห ๑

เต วิเสสน ของ ภิกขุ ๆ สยกตฺตา ใน อาหํสุ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก สตุถฺ สามีสมฺพนฺธ
ใน สนฺติกํ ๑ สมฺปาปฺณียกมฺม ใน คนฺตฺวา๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาโรเจตฺวา ตํ วิเสสน ของ อดถ์
๑ อวุตฺตกมฺม ใน อาโรเจตฺวา๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาหํสุ

ภนฺเต อาลปน เอโส วิเสสน ของ ภิกขุ ๆ สยกตฺตา ใน วเทติ และ พฺยาโรติ ๑ อาขุยาตบถ
กตฺตฺวาจก โภโร สยกตฺตา ใน อุปฺปชฺชติ ๑ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก เต สมฺปทาน ใน อุปฺปชฺชติ อิติ
ศัพท์ อาการ ใน วุจฺจมาโน ๑ อพฺภนฺตรกิริยา ของ ภิกขุ อาวุโส อาลปน โภโร สยกตฺตา ใน น
อุปฺปชฺชติ น ศัพท์ ปฺฏิเสธ ใน อุปฺปชฺชติ ๑ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก เม สมฺปทาน ใน อุปฺปชฺชติ อิติ
ศัพท์ อาการ ใน วเทติ อดถ์ วิเสสน ของ วจัน ๑ อวุตฺตกมฺม ใน วตฺวา๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน
พฺยาโรติ อดถ์ อวุตฺตกมฺม ใน พฺยาโรติ อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาหํสุ ๑

สตุถฺ สยกตฺตา ใน อาห๑ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก เตสํ วิเสสน ของ ภิกขุ ๑ สามีสมฺพนฺธ
ใน ถถ์ อวุตฺตกมฺม ใน สุตฺวา๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วตฺวา ภิกฺขเว อาลปน นาม ศัพท์ สลฺลาไซตล
เข้กับ จีณาสวา ๑ สยกตฺตา ใน โหฺนติ ๑ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก นิตฺตทณฺธา วิกตีกตฺตา ใน
โหฺนติ เต วิเสสน ของ จีณาสวา ๑ สยกตฺตา ใน น กโรนฺติ น ศัพท์ ปฺฏิเสธ ใน กโรนฺติ ๑
อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้กับ ปฺหรนฺเตสุ ๑ วิเสสน ของ ชเนสุ๑ ภินฺนาธาร
ใน โภธ ๑ อวุตฺตกมฺม ใน กโรนฺติ เหว ศัพท์ อวธารณ เข้กับ กโรนฺติ อิติ ศัพท์ อาการ ใน วตฺวา
๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาห อิมํ วิเสสน ของ คาลถ์ อวุตฺตกมฺม ใน อาห

โย วิเสสน ของ ปุคฺคโล ๆ สยกตฺตา ใน น หนฺติ และ เหตุกตฺตา ใน
น ฆาเตติ น สองศัทฺ์ ปฏิเสธ ใน หนฺติ และ ฆาเตติ หนฺติ อาขยาตบพ
กตฺตฺวาจก อญฺญํ วิเสสน ของ ปุคฺคลํ ๆ การิตกมฺม ใน ฆาเตติ ๆ
อาขยาตบพ เหตุกตฺตฺวาจก นิธาย ปุพฺพกาลกิริยา ใน หนฺติ และ
ฆาเตติ ทณฺฑํ อวฺตุตกมฺม ใน นิธาย ภูเตสุ ภินฺนาธาร ใน ทณฺฑํ ตเสสุ
กัตี ฉาวเรสุ กัตี วิเสสน ของ ภูเตสุ จ สองศัทฺ์ ปทสมฺมจฺยตฺถ เข้ากับ
ตเสสุ และ ฉาวเรสุ สยํ กิริยาวิเสสน ใน หนฺติ อหํ สยกตฺตา ใน พุริมิ
ๆ อาขยาตบพ กตฺตฺวาจก ตํ วิเสสน ของ ปุคฺคลํ ๆ อวฺตุตกมฺม ใน พุริมิ
พฺราหฺมณํ สมฺภวาน ใน พุริมิ อิติ ศัทฺ์ สรูป ใน อิมํ คาลํ ฯ

ตตฺถ วิเสสน ของ ปเทสุ ๆ นิทฺธารณ ใน ปทสฺส **นิธาย** สรูป ใน อิติ ๆ ศัทฺ์ สรูป ใน
ปทสฺส ๆ นิทฺธารณีย และ สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺโถ นิกฺขิปีตฺวา กัตี โอรเปตฺวา กัตี ปุพฺพกาลกิริยา
ใน หนฺติ และ ฆาเตติ นิกฺขิปีตฺวา วิวริย ใน อโรเปตฺวา ๆ วิวรณ อิติ ศัทฺ์ สรูป ใน อตฺโถ
ๆ ลิงฺคตฺถ ฯ

ตเสสุ ฉาวเรสุ จ สรูป ใน อิติ ๆ ศัทฺ์ สรูป ใน คาถาปาทสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺโถ
ตณฺหาตาเสน เหตุ ใน ตเสสุ ตณฺหาถาเวณ ตติยาวิเสสน ใน ถิตายๆ เหตุ ใน ฉาวเรสุ ตเสสุ
กัตี ฉาวเรสุ กัตี วิเสสน ของ ภูเตสุ จ สองศัทฺ์ ปทวิกปฺปตฺถ เข้ากับ ตณฺหาตาเสน ตเสสุ และ
ตณฺหาถาเวณ ถิตาย ฉาวเรสุ อิติ ศัทฺ์ สรูป ใน อตฺโถ ๆ ลิงฺคตฺถ ฯ

โย น หนฺติ สรูป ใน อิติ ๆ ศัทฺ์ สรูป ใน ปททวยสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺโถ โย
วิเสสน ของ ปุคฺคโล ๆ สยกตฺตา ใน น หนฺติ และ เหตุกตฺตา ใน น ฆาเตติ น สองศัทฺ์ ปฏิเสธ
ใน หนฺติ และ ฆาเตติ หนฺติ อาขยาตบพ กตฺตฺวาจก ฆาเตติ อาขยาตบพ เหตุกตฺตฺวาจก เอวํ ศัทฺ์
กิริยาวิเสสน ใน วิกต- สพฺพสฺตฺเตสุ อาราร ใน วิกต- วิกตปฺฏิฆาย เหตุ ใน นิกฺขิตฺตทณฺเฑทฺท ๕
วิเสสน ของ ปุคฺคโล เอว ศัทฺ์ อวธารณ เข้ากับ น กญฺจิ วิเสสน ของ สตฺตํ ๆ อวฺตุตกมฺม ใน หนฺติ
และ ฆาเตติ สยํ กิริยาวิเสสน ใน หนฺติ อญฺญํ วิเสสน ของ ปุคฺคลํ ๆ การิตกมฺม ใน ฆาเตติ อหํ
สยกตฺตา ใน วทามิ ๆ อาขยาตบพ กตฺตฺวาจก ตํ วิเสสน ของ ปุคฺคลํ ๆ อวฺตุตกมฺม ใน วทามิ
พฺราหฺมณํ สมฺภวาน ใน วทามิ อิติ ศัทฺ์ สรูป ใน อตฺโถ ๆ ลิงฺคตฺถ ฯ **(จบเก็ง)**

เทศนาวิธาน กาลสดมภ์ ใน ปาปณีสสุ พหุ วิเสสน ของ ชนา ๆ สยกตฺตา ใน
ปาปณีสสุ ๆ อาชฺยตบถ กตฺตฺวาจก โสตาปตฺติผลาทีนึ วิเสสน ของ อริยผลานึ ๆ อวุตฺตกมฺม
ใน ปาปณีสสุ อิติ ศัพท์ สฺมาปฺนุณ ฯ

อณฺวครภิกขุวคฺคฺล สยกตฺตา ใน นิฎฺฐิตํ ฯ

กิตฺตบถ กตฺตฺวาจก ฯ

สามเณร วกฤ

สามเณรวกฤ วกฤตกมม ใน วกฤจเต

มยา อนภิตกคตฺตา ใน วกฤจเต ๆ อาขุยาตบท กมฺมวาทก ฯ

.....

สตฺถา สยกคตฺตา ใน กเถสิ ฯ อาขุยาตบท กคตฺตฺวาจก **อวิรุทฺธ** สรฺูป ใน อิติ ฯ
ศัพฺท อาทยตฺถ ใน อิมํ ฌมฺมเทสนํ อิมํ วิเสสน ของ ฌมฺมเทสนํ ๆ อวฺตุตฺกมฺม ใน กเถสิ
เชตฺวเน วิสยาธาร ใน วิหรนฺโต ฯ อพฺภนฺตรกิริยา ของ สตฺถา สามเณเร อวฺตุตฺกมฺม ใน
อารพฺภ ฯ สมนกาลกิริยา ใน กเถสิ ฯ

กิริ ศัพฺท อนุสฺสวณฺตฺถ เอกา วิเสสน ของ พฺราหฺมณฺณี ๆ สยกคตฺตา ใน อาท ฯ อาขุยาตบท
กคตฺตฺวาจก จตฺตุนํ วิเสสน ของ ภิกฺขุณฺนี ๆ สมฺปทาน ใน สขฺเชตฺวา อุกฺเทศกตฺตํ อวฺตุตฺกมฺม ใน
สขฺเชตฺวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาท พฺราหฺมณฺ อกถิตกมฺม ใน อาท พฺราหฺมณ อาลปนํ ตํ
สยกคตฺตา ใน อาเนหิ ฯ อาขุยาตบท กคตฺตฺวาจก วิหารํ สมฺปาปฺณียกมฺม ใน คนฺตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา
ใน อุกฺทิสิตฺวา จตฺตารอ วิเสสน ของ มหฺลลกพฺราหฺมณฺเอว อวฺตุตฺกมฺม ใน อุกฺทิสิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา
ใน อาเนหิ อิติ ศัพฺท อาการ ใน อาท ฯ

โส วิเสสน ของ พฺราหฺมณฺเอว ๆ สยกคตฺตา ใน อาท ฯ อาขุยาตบท กคตฺตฺวาจก วิหารํ
สมฺปาปฺณียกมฺม ใน คนฺตฺวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาท ตุมฺเห สยกคตฺตา ใน เทถ ฯ อาขุยาตบท
กคตฺตฺวาจก จตฺตารอ วิเสสน ของ พฺราหฺมณฺเอว เม สมฺปทาน ใน เทถ พฺราหฺมณฺเอว อวฺตุตฺกมฺม ใน
อุกฺทิสิตฺวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน เทถ อิติ ศัพฺท อาการ ใน อาท ฯ

สตฺตฺวสฺสิกา กิตฺติ จตฺตารอ กิตฺติ วิเสสน ของ จีณาสวสามเณรา ๆ สยกคตฺตา ใน ปาปฺณีสฺสุ ฯ
อาขุยาตบท กคตฺตฺวาจก ตสฺส วิเสสน ของ พฺราหฺมณฺสฺส ฯ สมฺปทาน ใน ปาปฺณีสฺสุ สงฺกิจฺจอ กิตฺติ
ปณฺฑิตอ กิตฺติ โสปาโก กิตฺติ เรวโต กิตฺติ ลิงฺคตฺถ และ สรฺูป ใน อิติ ฯ ศัพฺท สรฺูป ใน สตฺตฺวสฺสิกา
จตฺตารอ จีณาสวสามเณรา ฯ

พฺราหฺมณฺณี สยกคตฺตา ใน อาท ฯ อาขุยาตบท กคตฺตฺวาจก มหารทานิ วิเสสน ของ อาสนานิ
ฯ อวฺตุตฺกมฺม ใน ปณฺญาเปตฺวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน จิตฺตา ฯ วิเสสน ของ พฺราหฺมณฺณี สามเณเร

อวุตตกมม ใน ทิสฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน กุปฺปีตา ๆ วิเสสน ของ พุราหฺมณฺ์ อุตฺเทน อาธาร ใน ปกฺกจิตฺต- ปกฺกจิตฺตโลณฺ์ อุมฺมาลิจฺจคฺคตฺต วิย ศัพฺพ อุมฺมาไซตฺก เข้ํกัฏฺบ อุตฺเทน ปกฺกจิตฺตโลณฺ์ ตฺถกฺกฏายมาณา อพฺภนฺตรกิริยา ของ พุราหฺมณฺ์ ตฺวํ สยกตฺตา ใน อสิ ๆ อาขยาตบฺท กตฺตฺวาจก วิหารํ สมฺปาปฺณิยกมฺม ใน คนฺตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน คเหตฺุวา อตฺตโน สามีสมฺพฺนฺธ ใน นตฺต- ปิ ศัพฺพ อเปกฺขตฺต เข้ํกัฏฺบ นตฺตมฺมตฺเต ๆ กิถิ อปฺปโหนฺเต กิถิ จตฺตฺวาโร กิถิ วิเสสน ของ กุมารเก ๆ อวุตตกมม ใน คเหตฺุวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาคโธ ๆ วิกตฺกตฺตา ใน อสิ

อิตฺติ ศัพฺพ อาการ ใน วตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อทตฺวา เตสํ วิเสสน ของ สามเณรานํ ๆ สมฺปทาน ใน อทตฺวา เตสํ วิเสสน ของ อาสเนสฺส อฺปฺสึเลสิกาธาร ใน นิสฺสีทํ ๆ ตุมฺมตฺตสมฺปทาน ใน อทตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อตฺถริตฺวา นิจฺปีจกานิ อวุตตกมม ใน อตฺถริตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วตฺวา ตุมฺมเห สยกตฺตา ใน นิสฺสีท ๆ อาขยาตบฺท กตฺตฺวาจก เอเตสฺส วิเสสน ของ ปิจฺเจสฺส ๆ อฺปฺสึเลสิกาธาร นิสฺสีท อิตฺติ ศัพฺพ อาการ ใน วตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาห พุราหฺมณฺ์ อาลปฺน ตฺวํ สยกตฺตา ใน คจฺจ ๆ อาขยาตบฺท กตฺตฺวาจก ตฺวํ สยกตฺตา ใน อาเนหิ ๆ อาขยาตบฺท กตฺตฺวาจก มหฺลลเก วิเสสน ของ พุราหฺมณฺ์ อวุตตกมม ใน โอลฺลเกตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาเนหิ อิตฺติ ศัพฺพ อาการ ใน อาห ๆ

พุราหฺมณฺ์ สยกตฺตา ใน อาเนสิ ๆ อาขยาตบฺท กตฺตฺวาจก วิหารํ สมฺปาปฺณิยกมฺม ใน คนฺตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ทิสฺวา สาริปฺปุตฺตคฺคเถรํ อวุตตกมม ใน ทิสฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วตฺวา ตฺวํ สยกตฺตา ใน เอหิ ๆ อาขยาตบฺท กตฺตฺวาจก มยฺ สยกตฺตา ใน คมิสฺสาม ๆ อาขยาตบฺท กตฺตฺวาจก อุมฺหากํ สามีสมฺพฺนฺธ ใน เคหํ ๆ สมฺปาปฺณิยกมฺม ใน คมิสฺสาม อิตฺติ ศัพฺพ อาการ ใน วตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาเนสิ ๆ

เถโร สยกตฺตา ใน ปกฺกามิ ๆ อาขยาตบฺท กตฺตฺวาจก อาคนฺตฺวา ปุพฺพกาลกิริยา ใน ทิสฺวา สามเณเร อวุตตกมม ใน ทิสฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปุจฺจิตฺวา ฆตฺตํ วุตตกมม ใน ลทฺธํ ๆ กิตบฺท กมฺมวาจก อิเมหิ วิเสสน ของ พุราหฺมณฺ์ อณฺภิทกตฺตา ใน ลทฺธํ อิตฺติ ศัพฺพ อาการ ใน ปุจฺจิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ญตฺวา ฆตฺตํ วุตตกมม ใน น ลทฺธํ นศัพฺพ ปฺภฺวิเสธ ใน ลทฺธํ อิเมหิ วิเสสน ของ พุราหฺมณฺ์ อณฺภิทกตฺตา ใน ลทฺธํ ๆ กิตบฺท กมฺมวาจก อิตฺติ ศัพฺพ สรฺูป ใน

วจนะ ๆ ลกขณ ใน วุตเต พราหมณเณ อนภิตกตตฺตา ใน วุตเต ๆ ลกขณกิริยา เอว ศัพท์ อวธารณ เข้กับ จตฺนํ ๆ วิเสสน ของ พราหมณนํ ๆ สมปทาน ใน ปุญฺยตฺต- ฆตฺตสฺส ภาวาทิสมฺพนฺธ -ภาวํ ปุญฺยตฺตภาวํ อวุตฺตกมฺม ใน ญตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ญตฺวา ตุมฺเห สยกตฺตา ใน อาหาร ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก เม สมปทาน ใน อาหาร ปตฺตํ อวุตฺตกมฺม ใน อาหาร อิติ ศัพท์ อาการ ใน ญตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน คเหตุวา ปตฺตํ อวุตฺตกมฺม ใน คเหตุวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปกฺกามิ ฯ

ปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้กับ พราหมณิ ๆ สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก ก็ วิเสสน ของ วจนํ ๆ วุตฺตกมฺม ใน วุตฺตํ กิตฺตบถ กมฺมวาทก อิมินา วิเสสน ของ พราหมณเณ ๆ อนภิตกตฺตา ใน วุตฺตํ อิติ ศัพท์ อาการ ใน ปุจฺฉิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาห

อัย วิเสสน ของ พราหมโณ ๆ สยกตฺตา ใน คโต ๆ กิตฺตบถ กตฺตฺวาจก ลทฺฐํ ตุมฺคตฺกตฺตา ใน ฆฏฺฐติ ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก เอเตสํ วิเสสน ของ นิสินฺนพราหมณนํ ๆ ฆฏฺฐีอนภิตกตฺตา ใน ลทฺฐํ ตฺวํ สยกตฺตา ใน อาหาร ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก เม สมปทาน ใน อาหาร ปตฺตํ อวุตฺตกมฺม ใน อาหาร อิติ ศัพท์ อาการ ใน ญตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน คเหตุวา อตฺตโน สามีสมฺพนฺธ ใน ปตฺตํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน คเหตุวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน คโต อิติ ศัพท์ สรูป ใน ว จนะ ๆ ลกขณ ใน วุตเต พราหมณเณ อนภิตกตฺตา ใน วุตเต ๆ ลกขณกิริยา อัย วิเสสน ของพราหมโณ ๆ สยกตฺตา ใน ภวิสฺสติ ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก น ศัพท์ ปุญฺเสธนฺตล ภูชิตฺตฺกามา วิกตฺกตฺตา ใน ภวิสฺสติ ตฺวํ สยกตฺตา ใน อาเนหิ ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก สีมํ กิริยาวิเสสน ใน คนฺตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน โอลเเกตฺวา อลฺลํ วิเสสน ของ พราหมณิ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน โอลเเกตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาเนหิ อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาห ฯ

พราหมโณ สยกตฺตา ใน อาเนสิ ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก คนฺตฺวา ปุพฺพกาลกิริยา ใน ทิสฺวา มหาโมคคฺคฺลถานตฺเถรํ อวุตฺตกมฺม ใน ทิสฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ญตฺวา เอว ศัพท์ อวธารณ เข้กับ ตถา ๆ ศัพท์ กิริยาวิเสสน ใน ญตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาเนสิ ฯ

ปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้กับ โส ๆ วิเสสน ของ เถโร ๆ สยกตฺตา ใน ปกฺกามิ ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก สามเณเร อวุตฺตกมฺม ใน ทิสฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ญตฺวา เอว ศัพท์ อวธารณ

เข้ากับ ตลา ๆ ศัพท์ กิริยาวิเสสน ใน วตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน คเหตุวา ปตฺตํ อวุตฺตกมฺม ใน คเหตุวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปกฺกามิ ฯ

อถ กาลสตุตฺตมึ ใน อาห พฺราหฺมณึฯ สยกตฺตา ใน อาหฯ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก นํ วิเสสน ของ พฺราหฺมณึ ๆ อถิตกมฺม ใน อาห

เอเต วิเสสน ของ พฺราหฺมณา สยกตฺตา ใน โหนฺติ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก น ศัพท์ ปฏฺิเสธ ใน ภฺลฺลชิตฺตฺกามา วิกตฺติกตฺตา ใน โหนฺติ ตฺวํ สยกตฺตา ใน อาเนหิฯ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก พฺราหฺมณฺวาทกั สมฺปาปฺปณฺนิยกมฺม ใน คนฺตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาเนหิ เอกํ วิเสสน ของ มหฺลลภพฺราหฺมณึ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน อาเนหิ อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาห ฯ

ปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้ากับ สามเณฺรา ๆ สยกตฺตา ใน นิสึทึสุฯ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ปาโต อปาทาน ใน ปฏฺจาย ๆ กิริยาวิเสสน ใน อลภฺมานา กิลฺย วิเสสน ของ โภชนํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน อลภฺมานา ๆ อพฺนฺตฺรกิริยา ของ สามเณฺรา ชิมฺจฺจาย อนภฺทิตกตฺตา ใน ปีพิตาฯ วิเสสน ของ สามาเณฺรา ฯ อถ กาลสตุตฺตมึ ใน ทสฺเสสิ อาสนํ สยกตฺตา ใน ทสฺเสสิ ฯ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก เนสึ วิเสสน ของ สามเณฺรานํ ๆ สามึสมฺพฺนฺธ ใน คนฺเตเชน ๆ กรณ ใน ทสฺเสสิ สกฺกสฺส สามึสมฺพฺนฺธ ใน อาสนํ อฺนฺหาการํ อวุตฺตกมฺม ใน ทสฺเสสิ ฯ

โส วิเสสน ของ สกฺโก ๆ สยกตฺตา ใน นิสึทึ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อวชฺชนโต อพฺนฺตฺรกิริยา ของ สกฺโก เตสึ กิตฺติ นิสินฺนํ กิตฺติ วิเสสน ของ สามเณฺรานํ ปาโต อปาทาน ใน ปฏฺจาย ๆ กิริยาวิเสสน ใน นิสินฺนํ ภาวาทิสฺมฺพฺนฺธ ใน -ภาวํ กิลนฺตภาวํ อวุตฺตกมฺม ใน จตฺวาฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน จินฺเตตฺวา คนฺตํ คนฺตฺตสมฺปทาน ใน วมฺภูติ ฯ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก มยา อนภฺทิตกตฺตา ใน คนฺตํ ตตฺถ วิเสสน ของ จาเน ฯ อาธาร ใน คนฺตํ อิติ ศัพท์ อาการ ใน จินฺเตตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน นิสึทึ ชฺราชฺเณณฺมมฺหฺลลภพฺราหฺมณฺเณ วิกตฺติกตฺตา ใน หุตฺวา ๆ สฺมานกาลกิริยา ใน นิสึทึ ตสฺมึ วิเสสน ของ พฺราหฺมณฺวาทเก ฯ อาธาร ใน นิสึทึ พฺราหฺมณฺนํ อปาทาน ใน อคฺค- อคฺคาสเน อฺปฺสึเลสิกาธาร ใน นิสึทึ ฯ

พฺราหฺมณฺเณ สยกตฺตา ใน อคฺมาสิ ฯ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ตํ วิเสสน ของ สกฺกํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน ทิสฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน จินฺเตตฺวา อิทานิ กาลสตุตฺตมึ ใน ภฺวิสฺสติ พฺราหฺมณึ สยกตฺตา ใน ภฺวิสฺสติ ฯ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก เม สามึสมฺพฺนฺธ ใน พฺราหฺมณึ อตฺตมฺนา วิกตฺติกตฺตา

ใน ภวิสฺสติ อิติ ศัพท์ อาการ ใน จินฺเตตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วตฺวา ตฺวํ สยกตฺตา ใน เอหิ ๆ
อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก มยํ สยกตฺตา ใน คมิสฺสาม ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก เคหํ สมฺปาปฺณียกมฺม
ใน คมิสฺสาม อิติ ศัพท์ อาการ ใน วตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อคฺมาสิ ตํ วิเสสน ของ สกฺกํ ๆ
อวุตฺตกมฺม ใน อาทาย ๆ สมานกาลกิริยา ใน อคฺมาสิ เคหํ สมฺปาปฺณียกมฺม ใน อคฺมาสิ ฯ

พฺราหฺมณฺี สยกตฺตา ใน อาท ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก ตํ วิเสสน ของ สกฺกํ ๆ อวุตฺตกมฺม
ใน ทิสฺวา ว ศัพท์ อวธารณ เข้ากั๊บ ทิสฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อตฺถริตฺวา ตฺถฺจฺจิตฺตา วิเสสน
ของ พฺราหฺมณฺี ทฺวีสุ วิเสสน ของ อาสเนสุ ๆ อุปฺสึเลสิกาธาร ใน อตฺถริตฺวา ๆ อตฺถรณํ อวุตฺตกมฺม
ใน อตฺถริตฺวา เอกสฺมี วิเสสน ของ อาสเน ๆ อุปฺสึเลสิกาธาร ใน อตฺถริตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน
อาท อยฺย อาลปนํ ตฺวํ สยกตฺตา ใน นิสฺสีท ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก อธิ วิเสสน อง อาสเน ๆ
อุปฺสึเลสิกาธาร ใน นิสฺสีท อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาท ฯ

สฺกโก สยกตฺตา ใน นิสฺสีท ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก เคหํ สมฺปาปฺณียกมฺม ใน ปฺวิสิตฺวา
ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วนฺทิตฺวา จตฺตาโร วิเสสน ของ สามเณเร ๆ อวุตฺตกมฺม ใน วนฺทิตฺวา
ปฺลยจฺปตฺติจฺจเตน กรณ ใน วนฺทิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน นิสฺสีท เตสํ วิเสสน ของ สามเณรานํ ๆ
สํมิสมฺพฺนฺธ ใน อาสนปฺริยนฺเต ๆ อาธาร ใน นิสฺสีท ญฺมฺมยํ อุปฺสึเลสิกาธาร นิสฺสีท ปฺลลฺงฺเกน
ตฺติยาวิเสสน ใน นิสฺสีท ฯ

อถ กาลสฺตฺตฺมี ใน อาท พฺราหฺมณฺี สยกตฺตา ใน อาท ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก นํ วิเสสน
ของ สกฺกํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน ทิสฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาท พฺราหฺมณฺ์ อกฺกิตฺกมฺม ใน อาท
อโห ศัพท์ สํเวคตฺถ พฺราหฺมณฺ์ อวุตฺตกมฺม ใน อาเนโิต ๆ กิตฺบถ กมฺมวาทฺจก เต อนนฺทิตฺกตฺตา
ใน อาเนโิต ตฺวํ สยกตฺตา ใน อสิ ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก ปิ ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้ากั๊บ เอตํ ๆ กั๊ดี
อุมฺมตฺตํ กั๊ดี วิเสสน ของ พฺราหฺมณฺ์ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน คเหตฺวา ๆ สมานกาลกิริยา ใน อากโค
ๆ วิกตฺกิตฺตา ใน อสิ โส วิเสสน ของ พฺราหฺมณฺ์ สยกตฺตา ใน วจฺรติ ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก
อตฺตโน สํมิสมฺพฺนฺธ ใน นตฺตุ- นตฺตุมตฺเต วิเสสน ของ สามเณเร ๆ อวุตฺตกมฺม ใน วนฺทนฺโิต ๆ
อพฺกนฺตฺริกิริยา ใน วจฺรติ กั๊ วิเสสน ของ ปโยชนํ ๆ ลิงฺคตฺถ อิมินา วิเสสน ของ พฺราหฺมณฺ์ ๆ
กรณ ใน ปโยชนํ ตฺวํ สยกตฺตา ใน นีหฺราหิ ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก นํ วิเสสน ของ พฺราหฺมณฺ์ ๆ
อวุตฺตกมฺม ใน นีหฺราหิ อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาท ฯ

โส วิเสสน ของ สกโก ๆ สยกตฺตา ใน น อิจฺฉติ น ศัพฺท ปฏฺิเสธ ในอิจฺฉติ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก ปี ตามศัพฺท อเปกฺขตฺถ เข้ากั๊บ ขนฺธ หตฺถ และ กจฺฉาย ๆ อาธาร ใน คเหตุวฯ ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน นิกฺกขุฑฺฒิมานอ ๆ อพฺพนฺตฺรกิริยา ของ สกโก ปี ศัพฺท อเปกฺขตฺถ เข้ากั๊บ อฏฺฐาตุ ๆ ตุมตฺตสมปทาน ใน อิจฺฉติ ฯ

(แก้ง) อถ กาลสฺตตฺมึ ใน อาห พฺราหฺมณึ สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขุยาตบทกตฺตฺวาจก นั วิเสสน ของ พฺราหฺมณึ ๆ อถิตกมฺม ใน อาห พฺราหฺมณ อาลปน ตฺว สยกตฺตา ใน เอหิ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก ตฺว สยกตฺตา ใน คณฺห ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก เอกสฺมึ วิเสสน ของ หตฺถ ๆ อาธาร ใน คณฺห อห สยกตฺตา ใน คณฺหิสฺสามิ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก เอกสฺมึ วิเสสน ของ หตฺถ ๆ อาธาร ใน คณฺหิสฺสามิ อิติ ศัพฺท อาการ ใน อาห ฯ

ปี ศัพฺท อเปกฺขตฺถ เข้ากั๊บ อฺโก ๆ วิเสสน ของ ชายปติกา ๆ สยกตฺตา ใน อํสุ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก ทฺวิสุ วิเสสน ของ หตฺถสุ ๆ อาธาร ใน คเหตุวฯ ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน โปเถนฺตา ปฏฺิจิย อาธาร ใน โปเถนฺตา ๆ อพฺพนฺตฺรกิริยา ของ ชายปติกา เคหทฺวารโต อปาทาน ใน พหิ ๆ อาธาร ใน อํสุ ฯ ปี ศัพฺท อเปกฺขตฺถ เข้ากั๊บ สกโก ๆ เหตุกตฺตา ใน ปรีวตฺเตสิ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก เอว ศัพฺท อวธารณ เข้ากั๊บ นิสินฺนฏฺฐาเน ๆ อาธาร ใน นิสินฺนอ ๆ วิเสสน ของ สกโก หตฺถ การิตกมฺม ใน ปรีวตฺเตสิ ฯ

เต วิเสสน ของ ชายปติกาฯ สยกตฺตา ใน วิสฺสขฺเชสุ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก นินฺวตฺติตฺวา ปุพฺพกาลกิริยา ใน ทิสฺวา ตํ กั๊ดี นิสินฺนํ กั๊ดี วิเสสน ของ สกโก เอว ศัพฺท อวธารณ เข้ากั๊บ นิสินฺนํ สกโก อวฺตุตฺตกมฺม ใน ทิสฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน รวนฺตา กั๊ตฺรว กิริยาวิเสสน ใน รวนฺตา ๆ อพฺพนฺตฺรกิริยา ของ ชายปติกา ฯ

ข้อสอบสนามหลวง พ ศ ๒๕๓๒

สกโก เหตุกตฺตา ใน ชานาเปสิ (ชายปติกา การิตกมฺม ใน ชานาเปสิ) ชานาเปสิ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก ตฺสฺมึ วิเสสน ของ ขณฺเฑ ๆ กาลสฺตตฺมึ ใน ชานาเปสิ อตฺตโน ภาวาทิสฺมพฺนฺธ ใน สกโกภาว ๆ อวฺตุตฺตกมฺม ใน ชานาเปสิ ฯ

ตั้งแต่ สกโก อตฺตโน ฯเปฯ คุมฺเท น กุชฺฉิตฺถาติ ฯ เป็นข้อสอบสัมพันธ์ไทย พ ศ ๒๕๓๒

อด กาลสตุตตี ใน อหังสุ ชายปติกา สยกตฺตา ใน อหังสุ ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก เนสํ
วิเสสน ของ สามเณรานํ ๆ สมฺปทาน ใน อหังสุ อาหารํ อวุตฺตกมฺม ใน อหังสุ ฯ

ชนา ปกตฺติกตฺตา ใน คเหตุวา ๆ กิริยาปธานนํย ปรุจ วิเสสน ของ ชนา ปี ศัพฺทํ อเปกฺขตฺถ
เขํกัปป ปรุจ อาหารํ อวุตฺตกมฺม ใน คเหตุวา เอโก วิเสสน ของ สามเณโร ๆ สยกตฺตา ใน นิกฺขมิ

ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก กณฺณกมณฺฑลํ อวุตฺตกมฺม ใน วินิวิชฺฌิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน
นิกฺขมิ เอโก วิเสสน ของ สามเณโร ๆ สยกตฺตา ใน นิกฺขมิ ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก จทนฺตฺส
สามีสมฺพนฺธ ใน ปุริมภาคํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน วินิวิชฺฌิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน นิกฺขมิ

เอโก วิเสสน ของ สามเณโร ๆ สยกตฺตา ใน นิกฺขมิ ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก จทนฺตฺส
สามีสมฺพนฺธ ใน ปจฺจิมภาคํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน วินิวิชฺฌิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน นิกฺขมิ เอโก
วิเสสน ของ สามเณโร ๆ สยกตฺตา ใน นิกฺขมิ ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก ปจฺจิม อธาธ ใน
นิมฺมุชฺชิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน นิกฺขมิ สกโก สยกตฺตา ใน นิกฺขมิ ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก ปี
ศัพฺทํ อเปกฺขตฺถ เขํกัปป สกโก เอเกน วิเสสน ของ จาเนน ๆ ตติยาวิเสสน ใน นิกฺขมิ ชนา
สยกตฺตา ใน อคมฺสฺสุ ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก อิติ ศัพฺทํ ปการตฺถ เอวํ กิริยาวิเสสน ใน อคมฺสฺสุ
ปรุจ วิเสสน ของ ชนา ปี ศัพฺทํ อเปกฺขตฺถ เขํกัปป ปรุจ วิเสสน ของ จานานิ ๆ สมฺปาปฺณียกมฺม
ใน อคมฺสฺสุ ฯ

จ ปน นิปาตสมฺมุท กิร ศัพฺทํ อนุสฺสวณตฺถ เคนํ สยกตฺตา ใน ชาตํ ๆ กิตบถ กตฺตฺวาจก ตโต
วิเสสน กาลโต ๆ อาปาทาน ปฏฺฐาย ๆ กิริยาวิเสสน ใน ชาตํ ตํ วิเสสน ของ เคนํ
ปรุจจฺฉิทฺทเคนํ วิกตฺติกตฺตา ใน ชาตํ นาม ศัพฺทํ สลฺยาไซตฺถ เขํกัปป ปรุจจฺฉิทฺทเคนํ ฯ

ภิกฺขุ สยกตฺตา ใน ปุจฺฉิสฺสุ ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก สามเณเร อวุตฺตกมฺม ใน ปุจฺฉิสฺสุ ปี
ศัพฺทํ อเปกฺขตฺถ เขํกัปป สามเณเร วิหารํ สมฺปาปฺณียกมฺม ใน คต- คตกาเล กาลสตุตตี ใน ปุจฺฉิสฺสุ
อาวุโส อาลปน อิทํ วิเสสน ของ การณํ ๆ สยกตฺตา ใน โหติ ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก กิทิสํ
วิกตฺติกตฺตา ใน โหติ อิติ ศัพฺทํ อาการ ใน ปุจฺฉิสฺสุ ฯ

สามเณรา สยกตฺตา ใน อหังสุ ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก ตุมฺเห สยกตฺตา ใน มาปฺจฺจณ
มา ศัพฺทํ ปฏฺฐิสฺเส ใน ปุจฺจณ ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก โน อวุตฺตกมฺม ใน ปุจฺจณ พฺราหฺมณฺณี

สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อมฺหากํ สามีสมฺพณฺธ ใน ทิฏฺฐกาลโต (อมฺหากํ
ภาวาทิสมฺพณฺธ ทิฏฺฐ-) ทิฏฺฐกาลโต อปาทาน ใน ปฏฺฐาย ๆ กิริยาวิเสสน ใน หุตฺวา โภธาภ-ภูตฺตา
วิกตฺติกตฺตา ใน หุตฺวา ๆ สมานกาลกิริยา ใน อทฺตฺวา ปฺลยฺตฺตาสเนสฺส อฺปฺสฺสิเลสิกาธาร ใน
นีสํทิตฺตํ โน สมฺปทาน ใน อทฺตฺวา นีสํทิตฺตํ ตุมฺตฺตสมฺปทาน ใน อทฺตฺวา ปิ สํพทฺ อเปกฺขตฺถ เขํกัฏ
นีสํทิตฺตํ อทฺตฺวา ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาห ตฺวํ สยกตฺตา ใน อาเนหิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก สีสํ
กิริยาวิเสสน ใน อาเนหิ มหฺลลฺกพฺรหฺมณฺณํ อวฺตฺตกมฺม ใน อาเนหิ อิติ สํพทฺ อการ ใน อาห ๆ

อฺปฺชฺฌาโย สยกตฺตา ใน นิกฺขมิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อมฺหากํ สามีสมฺพณฺธ ใน
อฺปฺชฺฌาโย อคฺนฺตฺวา ปุพฺพกาลกิริยา ใน ทิสฺวา อมฺเห อวฺตฺตกมฺม ใน ทิสฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา
ใน วตฺวา ลทฺธํ ตุมฺตฺตสมฺปทาน ใน วญฺญติ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อิมฺสํ วิเสสน ของ
นินฺนินฺนพฺรหฺมณฺณํ ๆ จญฺจโณนฺนินฺนินฺนทกตฺตา ใน ลทฺธํ อิติ สํพทฺ อการ ใน วตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา
ใน ออาหารเปตฺวา ปตฺตํ อวฺตฺตกมฺม ใน ออาหารเปตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน นิกฺขมิ ๆ

พฺรหฺมโณ สยกตฺตา ใน อาเนสิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก วจเน ลกฺขณฺวณฺต ใน วุตฺเต
พฺรหฺมณฺณิยา อนฺนินฺนทกตฺตา ใน วุตฺเต ๆ ลกฺขณฺวณฺตกิริยา ตฺวํ สยกตฺตา ใน อาเนหิ ๆ อาขุยาตบถ
กตฺตฺวาจก อญฺญํ วิเสสน ของ มหฺลลฺกพฺรหฺมณฺณํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน อาเนหิ อิติ สํพทฺ สรฺูป ใน วจเน
มหาโมคฺคคฺคฺลานตฺเถโร อวฺตฺตกมฺม ใน อาเนสิ ๆ

โส วิเสสน ของ มหาโมคฺคคฺคฺลานตฺเถโร ๆ สยกตฺตา ใน ปกฺกามิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก
อมฺเห อวฺตฺตกมฺม ใน ทิสฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วตฺวา ตถา กิริยาวิเสสน ใน วตฺวา เอว สํพทฺ
อวฺธารณ เขํกัฏ ตถา วตฺวา ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปกฺกามิ ๆ

อถ วิวริย ใน เอวํ สนฺเต ๆ วิวรณฺ เอวํ วิเสสน ของ ภาเว ๆ ลกฺขณฺวณฺต ใน สนฺเต ๆ
ลกฺขณฺวณฺตกิริยา พฺรหฺมณฺณิ สยกตฺตา ใน ปหิณฺนิตฺติ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก เอเต วิเสสน ของ
พฺรหฺมณฺณา ๆ สยกตฺตา ใน โหนฺนิตฺติ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก น สํพทฺ ปฏฺฐิเสธฺนตฺถ ภูลฺลชฺชิตฺตฺกามา
วิกตฺติกตฺตา ใน โหนฺนิตฺติ ตฺวํ สยกตฺตา ใน คจฺจนฺ และ อาเนหิ คจฺจนฺ และ อาเนหิ อาขุยาตบถ
กตฺตฺวาจก พฺรหฺมณฺณวาทกโต อปาทาน ใน อาเนหิ เอกํ วิเสสน ของ มหฺลลฺกพฺรหฺมณฺณํ ๆ อวฺตฺตกมฺม
ใน อาเนหิ อิติ สํพทฺ สรฺูป ใน วจเนน ๆ กรณ ใน ปหิณฺนิตฺติ พฺรหฺมณฺณํ อวฺตฺตกมฺม ใน ปหิณฺนิตฺติ โส วิเสสน
ของ พฺรหฺมโณ ๆ สยกตฺตา ใน อาเนสิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ตตฺถ วิเสสน ของ จาเน ๆ

อาหาร ใน คนดูวา ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน อาเนสิ พุราหุมนเวเสน กรณ ใน อาคคฺ ๆ วิเสสน ของ สกกํ ๆ อวุตตกมฺม ใน อาเนสิ ชายปติกา สยกตฺตา ใน อหํสุ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ตสฺส วิเสสน ของ สกกสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน อาคคกาลเอ ๆ กาลสฺสคฺตฺมี ใน อหํสุ อมฺหากํ สมฺปทาน ใน อหํสุ อาหารํ อวุตตกมฺม ใน อหํสุ อิติ ศัพท์ อาการ ใน อหํสุ ฯ

ภิกฺขุ สยกตฺตา ใน ปุจฺฉิสฺสุ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ปน ศัพท์ วากฺยารมฺภ ตุมฺเห สยกตฺตา ใน น กุชฺฉิตฺถ น ศัพท์ ปฏฺิเสธ ใน กุชฺฉิตฺถ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก เอวํ กิริยาวิเสสน ใน กโรนฺตานิ กโรนฺตานิ กิตฺตี เตสํ กิตฺตี วิเสสน ของ ชายปติกานํ สมฺปทาน ใน น กุชฺฉิตฺถ อิติ ศัพท์ อาการ ใน ปุจฺฉิสฺสุ ฯ (จบขอสอบสนามหลวง)

สามเณรา สยกตฺตา ใน อหํสุ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก มยํ สยกตฺตา ใน น กุชฺฉิมฺหา น ศัพท์ ปฏฺิเสธ ใน กุชฺฉิมฺหา ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก อิติ ศัพท์ อาการ ใน อหํสุ ฯ ภิกฺขุ สยกตฺตา ใน อโรเจสฺสุ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ตํ วิเสสน ของ วจฺนํ อวุตตกมฺม ใน สุตฺวา ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน อโรเจสฺสุ สตฺถุ สมฺปทาน ใน อโรเจสฺสุ ฆนฺเต อาลปน อิเม วิเสสน ของ สามเณรา ๆ สยกตฺตา ใน พฺยากรโรนฺติ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก มยํ สยกตฺตา ใน น กุชฺฉิมฺหา น ศัพท์ ปฏฺิเสธ ใน กุชฺฉิมฺหา ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก อิติ ศัพท์ สรูป ใน อญฺุตํ วจฺนํ อญฺุตํ วิเสสน ของ วจฺนํ ๆ อวุตตกมฺม ใน วตฺวา ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน พฺยากรโรนฺติ อลฺลํ อวุตตกมฺม ใน พฺยากรโรนฺติ อิติ ศัพท์ อาการ ใน อโรเจสฺสุ ฯ

สตฺถา สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ภิกฺขเว อาลปน นาม ศัพท์ สลฺลวไซตฺถ เขกฺกัปป จีณาสวา ๆ สยกตฺตา ใน น วิรุชฺฌนฺติ น ศัพท์ ปฏฺิเสธ ใน วิรุชฺฌนฺติ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ปี ศัพท์ อเปกฺกขตฺถ เขกฺกัปป วิรุทฺเธสฺสุ ๆ วิเสสน ของ ชเนสฺสุ ๆ อาหาร ใน วิรุชฺฌนฺติ เอว ศัพท์ อวธารณ เขกฺกัปป วิรุชฺฌนฺติ อิติ ศัพท์ อาการ ใน วตฺวา ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน อาห อิมํ วิเสสน ของ คาลํ ๆ อวุตตกมฺม ใน อาห

อหํ สยกตฺตา ใน พฺรุมิ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก อวิรุทฺธํ กิตฺตี นิพฺพุตํ กิตฺตี อนาทานํ กิตฺตี ตํ กิตฺตี วิเสสน ของ ปุคฺคํ วิรุทฺเธสฺสุ วิเสสน ของ ชเนสฺสุ ๆ อาหาร ใน อวิรุทฺธํ อตฺตทณฺเฑสฺสุ วิเสสน ของ ชเนสฺสุ ๆ อาหาร ใน นิพฺพุตํ สาทาเนสฺสุ วิเสสน ของ ชเนสฺสุ ๆ อาหาร ใน อนาทานํ

บุคคล อวตตกมม ใน พุริ พราหมณ์ สมภวาน ใน พุริ อิติ ศัพท์
สรูป ใน อิม คาล ๑

ตตต วิเสสน ของ ปเทศ ๑ นิทรารณ ใน ปทส อวิรุทฺธ สรูป ใน อิติ ๑ ศัพท์ อาทยตต
ใน ปทส ๑ นิทรารณีย และ สามีสมพนฺธ ใน อตโธ อหํ สยกตฺตา ใน วทามิ ๑ อาขยาตบ
กตฺตฺวาจก อาฆาตวเสน กรณ ใน วิรุทฺธสฺส ปิ ศัพท์ อเปกฺขตต เข้ากับ วิรุทฺธสฺส ๑ วิเสสน ของ
โลกิยมหาชนสฺส ๑ อาธาร ใน อวิรุทฺธ อาฆาตาภาเวน เหตุ ใน อวิรุทฺธ ๑ กิติ นิพฺพุตฺ กิติ
นิกฺขิตตฺตทณฺฑํ กิติ อนาทานํ กิติ ตํ กิติ เอรูปี กิติ วิเสสน ของ บุคคล หตฺถคเต วิเสสน ของ ทณฺฑ
และ สตฺเถ ๑ ลกฺขณ ใน อวิชฺชมาเน๑ ลกฺขณกิริยา วา ศัพท์ ปทสมฺมจฺยตต เข้ากับ ทณฺฑ
และ สตฺเถ ปิ ศัพท์ อเปกฺขตต เข้ากับ อวิชฺชมาเน

ประสํ วิเสสน ของ ชนานํ ๑ สมฺปทาน ใน ปหารทานโต ๑ อปาทาน ใน อวิรัต- อวิรัตตฺตา
เหตุ ใน นิพฺพุตฺ อตตตทณฺฑสฺส วิเสสน ของ ชนสฺส ๑ อาธาร ใน นิพฺพุตฺ และ นิกฺขิตตฺตทณฺฑํ นิพฺพุตฺ
วิวิริย ใน นิกฺขิตตฺตทณฺฑํ ๑ วิวรรณ ปรณฺจนํ วิเสสน ของ ชนธานํ ๑ ภาวาทิสมพนฺธ ใน คหิตตฺตา
อหํ มมํ สรูป ใน อิติ๑ ศัพท์ อาการ ใน คหิต- คหิตตฺตา เหตุ ใน สาทานสฺส ๑ วิเสสน ของ ชนสฺส
๑ อาธาร ใน อนาทานํ ตสฺส วิเสสน ของ คหณสฺส ๑ ภาวาทิสมพนฺธ อภาเวน ๑ เหตุ ใน
อนาทานํ ตํ วิวิริย ใน เอรูปี ๑ วิวรรณ บุคคล อวตตกมม ใน พุริ พราหมณ์ สมภวาน ใน พุริ
อิติ ศัพท์ สรูป ใน อตโธ ๑ ลิงฺคตต ๑ (จบเก็ง)

เทศนาวसाने कालसत्तमीं नि पापुन्निस्सु प्हु विसेसनं च नना १ स्यकत्ता नि
पापुन्निस्सु १ आख्यातबत कत्तुवाजक सोत्तापत्तिफलानि विसेसनं च अरियफलानि १ अवत्तकमम
नि पापुन्निस्सु अति शर्षत् समापन १

สามณฺรวตฺต สยกตฺตา ใน นิฏฺจิตํ ๑

กิตบถ กตฺตฺวาจก ๑

มหาปณฺถกคฺคเณร วคฺค

มหาปณฺถกคฺคเณรวคฺค วคฺคตคฺคมม ใน วุจฺเจเต

มยา อนภิกฺขิตกคฺคตา ใน วุจฺเจเต ๆ อาขุยาตบพท กมฺมวาทก ฯ

.....

สตฺถา สยกคฺคตา ใน กเถสิ ฯ อาขุยาตบพท กคฺคตฺวาจก **ยสฺส ราโค จ** สรฺูป ใน อิติ ฯ
ศัฟฺท อาทยตฺถ ใน อิมํ ฐมฺมเทสนํ อิมํ วิเสสน ของ ฐมฺมเทสนํ ๆ อวคฺคตคฺคมม ใน กเถสิ เวพฺพเน
วิสาธาธาร ใน วิหรนฺโต ฯ อพฺภนฺตรกิริยา ของ สตฺถา มหาปณฺถกํ อวคฺคตคฺคมม ใน อารพฺภ ฯ
สฺमानกาลกิริยา ใน กเถสิ ฯ

หิ ศัฟฺท สงฺเขปไซฺตทก โส กิถิ อายสฺมา กิถิ วิเสสน ของ มหาปณฺถโก ฯ สยกคฺคตา ใน กเถสิ
ฯ อาขุยาตบพท กคฺคตฺวาจก จูพฺปณฺถกํ อวคฺคตคฺคมม ใน นิกฺกขตฺติวาทา จตฺตฺหิ วิเสสน ของ มาเสหิ ฯ
ตติยาวิเสสน ใน อสกโกนฺตํ เอกํ วิเสสน ของ คาคํ อวคฺคตคฺคมม ใน กาคํ ปคฺคณํ วิกตฺติกคฺคตา ใน กาคํ
ฯ ตุมตฺตสฺมปทาน ใน อสกโกนฺตํ ฯ วิเสสน ของ จูพฺปณฺถกํ

ตฺวํ สยกคฺคตา ใน อสิ ฯ อาขุยาตบพท กคฺคตฺวาจก ปิ ศัฟฺท อเปกฺขตฺถ เข้ากัปป สาสเน ฯ
ภินฺนาธาธาร ใน อภพฺโพ ปิ ศัฟฺท อเปกฺขตฺถ เข้ากัปป คิหิโกคาฯ อปาทาน ใน ปรีหิโน อภพฺโพ กิถิ
ปรีหิโน กิถิ วิกตฺติกคฺคตา ใน อสิ กิ วิเสสน ของ ปโยชนํ ลิงคตฺถ เต สฺมปทาน ใน ปโยชนํ อิศ
วิเสสน ของ จาเน ฯ อาธาธาร ใน วาเสน ฯ กรณ ใน ปโยชนํ

ตฺวํ สยกคฺคตา ใน นิกฺกขมสฺสุ ฯ อาขุยาตบพท กคฺคตฺวาจก อิติ วิเสสน ของ จานฺโต ฯ
อปาทาน ใน นิกฺกขมสฺสุ อิติ ศัฟฺท สรฺูป ใน วจเนน ฯ กรณ ใน นิกฺกขตฺติวาทา วิหารา อปาทาน ใน
นิกฺกขตฺติวาทา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน กเถสิ ทฺวารํ อวคฺคตคฺคมม ใน กเถสิ ฯ

ภิกฺขุ เหตุกคฺคตา ใน สฺมฺภูจฺจาเปสฺสุ ฯ อาขุยาตบพท เหตุกคฺคตฺวาจก กถํ การิตคฺคมม ใน สฺมฺภูจฺจาเปสฺสุ
อาวฺสุส อาลปน นาม ศัฟฺท สยฺธวาไซฺตทก เข้ากัปป อิทํ ฯ วิเสสน ของ กมฺมํ ๆ อวคฺคตคฺคมม ใน กถํ ฯ
กิตบพท กมฺมวาทก มหาปณฺถกคฺคเณเรน อนภิกฺขิตกคฺคตา ใน กถํ โกโร สยกคฺคตา ใน อฺอุปฺปชฺชติ ฯ
อาขุยาตบพท กคฺคตฺวาจก ปิ ศัฟฺท อเปกฺขตฺถ เข้ากัปป จีณฺสาสวานํฯ สฺมปทาน ใน อฺอุปฺปชฺชติ มยฺเย
ศัฟฺท สัสมยตฺถ อิติ ศัฟฺท สรฺูป ใน กถํ ฯ

สตฺถา สยกคฺคตา ใน อาห ฯ อาขุยาตบพท กคฺคตฺวาจก อาคณฺคฺวา ปุพฺพกาลกิริยา ใน

ปุจฉิตวา ภิกขเว อาลปน ตุมเห สยกตฺตา ใน อตฺถ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก กาย วิเสสน ของ
กถาย นุ ศัพท์ ปุจฉนตฺถ เอตฺรหิ กาลสตุตฺตมึ ใน อตฺถ กถาย กรณ ใน สนฺนินฺนินา ๆ วิกตฺกตฺตา
ใน อตฺถ อิติ ศัพท์ อาการ ใน ปุจฉิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วตฺวา มยฺ สยกตฺตา ใน อมฺห ๆ
อาขยาตบท กตฺตฺวาจก อิมาย วิเสสน ของ กถาย นาม ศัพท์ สลฺลาไซตฺก เข้กัป อิมาย เอตฺรหิ
กาลสตุตฺตมึ ใน อมฺห กถาย กรณ ใน สนฺนินฺนินา ๆ วิกตฺกตฺตา ใน อมฺห อิติ ศัพท์ สฺรูป ใน วจเน
ๆ ลกฺขณ ใน วุตฺเต เตหิ วิเสสน ของ ภิกฺขุหิ ๆ อนภิตฺกตฺตา ใน วุตฺเต ๆ ลกฺขณกิริยา

ภิกขเว อาลปน รากาทย วิเสสน ของ กิเลสฯ สยกตฺตา ใน อตฺถิ ๆ อาขยาตบท
กตฺตฺวาจก น ศัพท์ ปฏฺิเสธนตฺถ จีณาสวานํ สมฺปทาน ใน อตฺถิ ปน ศัพท์ ปกฺขนตฺรไซตฺก ตํ วิเสสน
ของ กมฺม ๆ อวุตฺตกมฺม ใน กตฺ ๆ กิตฺบท กมฺมวาทก มม สามีสมฺพนฺธ ใน ปุตฺเตน ๆ อนภิตฺกตฺตา
ใน กตฺ อถฺถปุเรกฺขารตฺาย กิตฺตี ธมฺมปุเรกฺขารตฺาย กิตฺตี เหตุ ใน กตฺ เอว ศัพท์ อวธารณ เข้กัป จ
สองศัพท์ ปทสมฺจฺยตฺถ เข้กัป อตฺถปุเรกฺขารตฺาย และ ธมฺมปุเรกฺขารตฺาย อิติ ศัพท์ อาการ
ใน วตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาห อิมํ วิเสสน ของ คาคํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน อาห

ราโค กิตฺตี โทโส กิตฺตี มาโน กิตฺตี มกฺโข กิตฺตี วุตฺตกมฺม ใน ปาติโต ๆ กิตฺบท

เหตุกมฺมวาทก ยสฺส วิเสสน ของ ปุคฺคลสฺส ๆ ญฺจฺฉิอนภิตฺกตฺตา ใน
ปาติโต จ สศัพท์ ปทสมฺจฺยตฺถ เข้กัป ราโค โทโส มาโน และ มกฺโข
สาสโป อูปมาลิจฺจตฺถ อารคฺคา อปาทาน ใน (ปตฺนโต) ๆ วิเสสน ของ
สาสโป อิว ศัพท์ อูปมาไซตฺก เข้กัป สาสโป อารคฺคา ปตฺนโต อหํ
สยกตฺตา ใน พฺรุมฺมิ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ตํ วิเสสน ของ ปุคฺคลํ ๆ
อวุตฺตกมฺม ใน พฺรุมฺมิ พฺรหฺมณํ สมฺภวาน ใน พฺรุมฺมิ อิติ ศัพท์ สฺรูป ใน
อิมํ คาคํ ๆ

ตตฺถ วิเสสน ของ ปเทสุ ๆ นิทฺธารณ ใน ปทสฺส **อารคฺคา** สฺรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ อาทยตฺถ
ใน ปทสฺส ๆ นิทฺธารณีย และ สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺถโต

เอเต กิตฺตี รากาทย กิตฺตี วิเสสน ของ กิเลสฯ อยฺ กิตฺตี ปฺรคฺคณมกฺขนลกฺขณ กิตฺตี วิเสสน
ของ มกฺโข กิเลสฯ กิตฺตี มกฺโข กิตฺตี วุตฺตกมฺม ใน ปาติตา และ สยกตฺตา ใน น สนฺติญฺจนฺติ น ศัพท์
ปฏฺิเสธ ใน สนฺติญฺจนฺติ ปาติตา กิตฺบท เหตุกมฺมวาทก สนฺติญฺจนฺติ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก

ยสฺส วิเสสน ของ ปุคฺคตสฺสๆ ฃฏฐีอนภิตกคตฺตา ใน ปาติตา จ สองศัฟท์ ปทสมุจฺยคฺถ
เข้ากั๊บ เอเต รากาทยไย และ อัยํ ปรัคฺคณมกฺขนลกฺขณเณ มกฺโข อารคฺคา อปทาน ใน (ปตนฺโต) ๆ
วิเสสน ของ สาสโป ๆ อุปมาลึงคฺถล วิย ศัฟท์ อุปมาโชตก เข้ากั๊บ อารคฺคา ปตนฺโต สาสโป
สยกคตฺตา ใน น สนฺติฏฺฐติ น ศัฟท์ ปฏิสฺเท ใน สนฺติฏฺฐติ ๆ อาขุยาตบท กคฺตุวากจ ยถา
ศัฟท์ อุปมาโชตก อารคฺเค อุปสิเลสิกาธาร สนฺติฏฺฐติ เอวํ ศัฟท์ อุปมาโชตก จิตฺเต อาธาร ใน
สนฺติฏฺฐติ ยสฺเสเต รากาทยไย ๆเปฯ สาสโป วิย ปาติตา วิวริย ใน ยถา สาสโป ๆเปฯ จิตฺเต
น สนฺติฏฺฐนฺติ ๆ วิวรณ อหํ สยกคตฺตา ใน วทามิฯ อาขุยาตบท กคฺตุวากจ ตํ วิเสสน ของ ปุคฺคถํ
ๆ อวุตฺตกมฺม ใน วทามิ พุราหฺมณํ สมฺภาวน ใน วทามิ อิติ ศัฟท์ สรูป ใน อตฺถโลฯ ลึงคฺถล ๆ
เทสนาวसानเ กาลสฺตฺตฺมี ใน ปาปุณฺสีสุ พหุ วิเสสน ของ ชนา ๆ สยกคตฺตา ใน
ปาปุณฺสีสุ ๆ อาขุยาตบท กคฺตุวากจ โสตาปตฺติผลาทีนํ วิเสสน ของ อริยผลานิ ๆ อวุตฺตกมฺม
ใน ปาปุณฺสีสุ อิติ ศัฟท์ สมานน ๆ

มหาปณฺถกคฺเตรวคฺถล สยกคตฺตา ใน นิฏฺฐิตํ ๆ

กิตบท กคฺตุวากจ ๆ

ปิลินทพจตุเถร วคฺฉ

ปิลินทพจตุเถรวคฺฉ วุคฺฉกมฺม ใน วุจฺเจเต
มยา อนภิตกคฺคตา ใน วุจฺเจเต ๆ อาขยาตบพท กมฺมวาจก ฯ

.....

สตฺถา สยกคฺคตา ใน กเถสิ ฯ อาขยาตบพท กคฺคฺจวาจก **อกกุกฺค** สฺรูป ใน อิติ ฯ
ศัพฺพ อาทยตฺถ ใน อิมํ ฌมฺมเทสนํ อิมํ วิเสสน ของ ฌมฺมเทสนํ ๆ อวุคฺฉกมฺม ใน กเถสิ
เวพฺพวเน วิสยาธาร ใน วิหรนฺโต ฯ อพฺพนฺตฺรกีริยา ของ สตฺถา ปิลินทพจตุเถร อวุคฺฉกมฺม
ใน อารพฺภ ฯ สฺमानกาลกีริยา ใน กเถสิ ฯ

กิริ ศัพฺพ อนุสฺสวณฺตฺถ โส กิตี อายสฺมา กิตี วิเสสน ของ เถโร ฯ สยกคฺคตา ใน สฺมฺทาจรติ
ฯ อาขยาตบพท กคฺคฺจวาจก วสฺสิ อาลปน ตฺวํ สยกคฺคตา ใน เอหิ ฯ อาขยาตบพท กคฺคฺจวาจก วสฺสิ
อาลปน ตฺวํ สยกคฺคตา ใน ยาหิ ฯ อาขยาตบพท กคฺคฺจวาจก

อิติ ศัพฺพ สฺรูป ใน อาทีนํ วจนานํ อาทีนํ วิเสสน ของ วจนานํ ๆ อวุคฺฉกมฺม ใน วทฺนฺโต
ฯ อพฺพนฺตฺรกีริยา ของ เถโร ปี สองศัพฺพ อเปกขตฺถ เข้ากับ คิหิ และ ปพฺพชิตฺเต ฯ อวุคฺฉกมฺม ใน
สฺมฺทาจรติ เอว ศัพฺพ อวธารณ เข้ากับ วสฺสิวาเทน ฯ กรณ ใน สฺมฺทาจรติ ฯ

อเถกทิวสํ กาลสตฺตมึ ใน อโรเจสฺสุ สฺมฺพหฺลลา วิเสสน ของ ภิกฺขุฯ สยกคฺคตา ใน อโรเจสฺสุ
ฯ อาขยาตบพท กคฺคฺจวาจก สตฺถุ สฺมฺปทาน ใน อโรเจสฺสุ ฆนฺเต อาลปน อายสฺมา วิเสสน ของ
ปิลินทพจฺฉ ไฉ ฯ สยกคฺคตา ใน สฺมฺทาจรติ ฯ อาขยาตบพท กคฺคฺจวาจก ภิกฺขุ อวุคฺฉกมฺม ใน สฺมฺทาจรติ
วสฺสิเวเทน กรณ ใน สฺมฺทาจรติ อิติ ศัพฺพ อาการ ใน อโรเจสฺสุ ฯ

สตฺถา สยกคฺคตา ใน อาท ฯ อาขยาตบพทท กคฺคฺจวาจก ตํ วิเสสน ของ ปิลินทพจฺฉ ฯ
อวุคฺฉกมฺม ใน ปกฺโกสาเปตฺวา ฯ ปุพฺพกาลกีริยา ใน ปุจฺฉิตฺวา ปิลินทพจฺฉ อาลปน กิริ ศัพฺพ
อนุสฺสวณฺตฺถ ตฺวํ สยกคฺคตา ใน สฺมฺทาจรติ ฯ อาขยาตบพทท กคฺคฺจวาจก สจฺจํ กิริยาวิเสสน ใน
สฺมฺทาจรติ ภิกฺขุ อวุคฺฉกมฺม ใน สฺมฺทาจรติ วสฺสิวาเทน กรณ ใน สฺมฺทาจรติ อิติ ศัพฺพ อาการ ใน
ปุจฺฉิตฺวา ฯ ปุพฺพกาลกีริยา ใน มนฺสิกริตฺวา

ฆนฺเต อาลปน เอวํ สจฺจวาจกคฺคตฺถ อิติ ศัพฺพ สฺรูป ใน วจนฺ ฯ ลกฺขณ ใน วุคฺฉ
ปิลินทพจฺฉ อนภิตกคฺคตา ใน วุคฺฉเต ฯ ลกฺขณกีริยา ตสฺส กิตี อายสฺมฺโต กิตี วิเสสน ของ

ปี่ลินทวจจสส ๆ สามีสมฺพนธ ใน ปุพฺพเพนิวาส์ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน มนสิกริตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน
วตฺวา ภิกฺขเว อาลปน ตุมฺเห สยกตฺตา ใน มา อุชฺฌายิตฺถ มา ศัพท์ ปฏฺิเสธ ใน อุชฺฌายิตฺถ ๆ
อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก โข ศัพท์ วจนาลงฺการ วจฺจสส สลฺยาวิเสสน ของ ภิกฺขุโน ๆ สมฺปทาน
ใน อุชฺฌายิตฺถ ภิกฺขเว อาลปน วจฺจสส สยกตฺตา ใน สมฺมาจรติ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก น ศัพท์
ปฏฺิเสธนตฺถ โทสนนฺตโร วิเสสน ของ วจฺจสส ภิกฺขุ อวุตฺตกมฺม ใน สมฺมาจรติ วสฺสลิวาเทน กรณ ใน
สมฺมาจรติ ภิกฺขเว อาลปน ปรฺยจ วิเสสน ของ ชาตีสตานิ ๆ สยกตฺตา ใน อพฺโพทิกณฺเณนิ ๆ
กิตฺตบท กตฺตฺวาจก วจฺจสส สลฺยาวิเสสน ของ ภิกฺขุโน ๆ สามีสมฺพนธ ใน ชาตีสตานิ สพฺพานิ กิตฺตี
ตานิ กิตฺตี วิเสสน ของ ชาตีสตานิ ๆ สยกตฺตา ใน โทหนฺติ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก พฺราหฺมณฺกุเล
วิสยธาร ใน ปจฺจชาตานิ ๆ วิกตฺติกตฺตา ใน โทหนฺติ

โส วิเสสน ของ วสฺสลิวาโท ๆ วุตฺตกมฺม ใน สมฺมาจฺฉินฺโณ ๆ กิตฺตบท กมฺมวาทก ตสฺส วิเสสน
ของ วจฺจสส ๆ ฉฺฉนฺนํ อภิหิตกตฺตา ใน สมฺมาจฺฉินฺโณ ที่มฺรตฺตํ อจฺจนตฺสโยค ใน สมฺมาจฺฉินฺโณ
กุกฺกสํ กิตฺตี พฺรฺสํ กิตฺตี วิเสสน ของ ฉฺฉนฺนํวจฺจสส สยกตฺตา ใน นตฺถิ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก นาม ศัพท์
สลฺยาโชตฺก เข้กับ จีณาสวสฺส ๆ สมฺปทาน ใน นตฺถิ ปรฺสํ วิเสสน ของ ชนฺนํ ๆ ฉฺฉนฺนํ
ใน ฉฺฉนฺนํ- เอว ศัพท์ อวธารณ เข้กับ ฉฺฉนฺนํวจฺจสส หิ ศัพท์ เหตุโชตฺก ปฺตฺโต สยกตฺตา ใน กเถติ
ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก อจฺฉินฺนวเสน กรณ ใน กเถติ มม สามีสมฺพนธ ใน ปฺตฺโต เอว ศัพท์
กิริยาวิเสสน ใน กเถติ อิติ ศัพท์ อาการ ใน วตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน เทเสนโธ ฐมฺมํ อวุตฺตกมฺม
ใน เทเสนโธ ๆ อพฺพนตฺรกิริยา ของ สตฺถา อิมํ วิเสสน ของ คาลํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน อาท

ปฺคฺคฺโล สยกตฺตา ใน อุทฺริเย ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก อกกุกฺกสํ กิตฺตี
วิญฺญาปนํ กิตฺตี ตํ กิตฺตี สจฺจํ กิตฺตี วิเสสน ของ คิริ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน
อุทฺริเย ปฺคฺคฺโล เหตุกตฺตา ใน น อภิสเซ น ศัพท์ ปฏฺิเสธ ใน อภิสเซ
ๆ อาขุยาตบท เหตุกตฺตฺวาจก ยาย วิเสสน ของ คิราย ๆ กรณ ใน
อภิสเซ กณฺจิ การิตกมฺม ใน อภิสเซ อหํ สยกตฺตา ใน พฺรฺมิ ๆ อาขุยาตบท
กตฺตฺวาจก กตฺตฺวาจก ตํ วิเสสน ของ ปฺคฺคฺลํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน พฺรฺมิ พฺราหฺมณฺ
สมฺภาวน ใน พฺรฺมิ อิติ ศัพท์ สรฺูป ใน อิมํ คาลํ ๆ

ตตุถ วิเสสน ของ ปทสฺส ๆ นิทธารณ ใน ปทสฺส **อภกฺกสฺ** สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ สรูป ใน ปทสฺส ๆ นิทธารณีย และ สามีสมนพฺนธ ใน อตุโถ อพฺรุตฺ วิเสสน ของ คิริ อิติ ศัพท์ สรูป ใน อตุโถ ๆ ลิงคตุถ ฯ

วิญญาปนี สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ สรูป ใน ปทสฺส ๆ สามีสมนพฺนธ ใน อตุโถ อตุถวิญญาปนี วิเสสน ของ คิริ อิติ ศัพท์ สรูป ใน อตุโถ ๆ ลิงคตุถ ฯ

ตจฺจ สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ สรูป ใน ปทสฺส ๆ สามีสมนพฺนธ ใน อตุโถ ภูตตุถ วิเสสน ของ คิริ อิติ ศัพท์ สรูป ใน อตุโถ ๆ ลิงคตุถ ฯ

นากิสเช สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ สรูป ใน ปทสฺส ๆ สามีสมนพฺนธ ใน อตุโถ ปุคฺคโล เหตุกตุตา ใน น ลคฺคาเปยฺย น ศัพท์ ปฏิเสธ ใน ลคฺคาเปยฺย ๆ อาขยาตบท เหตุกตุตฺวาจก ยาย วิเสสน ของ คิราย ๆ กรณ ใน ลคฺคาเปยฺย อณฺถ วิเสสน ของ ปุคฺคลฺ ๆ การิตกมฺม ใน ลคฺคาเปยฺย กุชฺฌาปนวเสน กรณ ใน ลคฺคาเปยฺย นาม ศัพท์ สลฺยาไซตก เข้กับ จีณาสโว ๆ สยกตุตา ใน ภาเสยฺย ๆ อาขยาตบท กตุตฺวาจก เอว ศัพท์ อวธารณ เข้กับ เอวรูป ๆ กิติ ตํ กิติ วิเสสน ของ คิริ ๆ อวุตตกมฺม ใน ภาเสยฺย ตสฺมา เหตุ ใน วทามิ อหํ สยกตุตา ใน วทามิ ๆ อาขยาตบท กตุตฺวาจก ตํ วิเสสน ของ ปุคฺคลฺ ๆ อวุตตกมฺม ใน วทามิ พฺรหฺมณฺ สมนวณ ใน วทามิ อิติ ศัพท์ สรูป ใน อตุโถ ๆ ลิงคตุถ ฯ

เทสนาวसाने กालสตุตฺตมิ ใน ปาปฺณิสฺส พหู วิเสสน ของ ชนา ๆ สยกตุตา ใน ปาปฺณิสฺส ๆ อาขยาตบท กตุตฺวาจก โสตาปตฺติผลาทีนฺ วิเสสน ของ อริยผลานิ ๆ อวุตตกมฺม ใน ปาปฺณิสฺส อิติ ศัพท์ สมนปน ฯ

ปีลินทวจตุเถรวคฺคฺ สยกตุตา ใน นิฏฺจิตฺ ๆ

กิตบท กตุตฺวาจก ฯ

อณฺฏตฺรภิกขุ วตฺถุ

อณฺฏตฺรภิกขุวตฺถุ วุตฺตกมฺม ใน วุจฺเจเต

มยา อนภิกขิตกตฺตา ใน วุจฺเจเต ๆ อาขุยาตบถ กมฺมวาทก ฯ

.....

สตฺถา สยกตฺตา ใน กเถสิ ฯ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก โยธ ทัณฺฑิ สรฺูป ใน อิติ ฯ
ศัพฺพท อาทยตฺถ ใน อิมํ ฌมฺมเทสนํ อิมํ วิเสสน ของ ฌมฺมเทสนํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน กเถสิ
เชตฺวเน วิสยาธาร ใน วิหรนฺโต ๆ อพฺภนฺตฺรภิกฺขิยา ของ สตฺถา อณฺฏตฺร วิเสสน ของ ภิกขุํ ๆ
อวุตฺตกมฺม ใน อารพฺภ ๆ สฺมาเนกาลภิกฺขิยา ใน กเถสิ ฯ

(แก้ง) ภิกฺขุ ศัพฺพท อนฺุสฺสวณฺตฺถ เอโก กัถิ มิจฺฉาทิฏฺฐิโก กัถิ วิเสสน ของ พฺราหฺมโณ ฯ
สยกตฺตา ใน นิสฺสิทฺธิ ฯ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก สวตฺถุณฺฑิ ภินฺนาธาร ใน พฺราหฺมโณ สรีเร พฺยาปิกาธาร
ใน คณฺธคคฺคณฺเณน ฯ เหตุ ใน อปเนตฺวา อุตฺตฺริสาฎกํ อวุตฺตกมฺม ใน อปเนตฺวา ๆ ปุพฺพกาลภิกฺขิยา
ใน จเปตฺวา เอกมฺนฺเต อธาร ใน จเปตฺวา ๆ ปุพฺพกาลภิกฺขิยา ใน นิสฺสิทฺธิ เคทฺทฺวาเร สมิปาธาร ใน
นิสฺสิทฺธิ พหิมุโข วิกตฺติกตฺตา ใน หุตฺวา ๆ ปุพฺพกาลภิกฺขิยา ใน นิสฺสิทฺธิ ฯ

อถ กาลสตฺตฺตฺมิ ใน คณฺหิ เอโก วิเสสน ของ จีณฺสาโว ฯ สยกตฺตา ใน คณฺหิ ฯ อาขุยาตบถ
กตฺตฺวาจก ภตฺตฺติจจํ อวุตฺตกมฺม ใน กตฺวา ๆ ปุพฺพกาลภิกฺขิยา ใน คจฺฉนฺโต วิหารํ สฺมปาปฺปณฺเณน
ใน คจฺฉนฺโต ๆ อพฺภนฺตฺรภิกฺขิยา ของ จีณฺสาโว ตํ วิเสสน ของ สาฎกํ อวุตฺตกมฺม ใน ทิสฺวา ฯ
ปุพฺพกาลภิกฺขิยา ใน โอลเเกตฺวา อิตฺ สอนบถ วิเสสน ของ ปสฺสโต ๆ ตติยาวิเสสน ใน โอลเเกตฺวา
จ สอนศัพฺพท ปทสมฺมจฺยตฺถ เข้ากับ อิตฺ สอนบถ โอลเเกตฺวา ปุพฺพกาลภิกฺขิยา ใน อปสฺสนฺโต กิณฺจ
อวุตฺตกมฺม ใน อปสฺสนฺโต ๆ อพฺภนฺตฺรภิกฺขิยา ของ จีณฺสาโว

อຍ วิเสสน ของ สาฎโก ฯ สยกตฺตา ใน โหติ ฯ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก นิสฺสามิโก
วิกตฺติกตฺตา ใน โหติ อิติ ศัพฺพท อาการ ใน จินฺเตตฺวา ๆ ปุพฺพกาลภิกฺขิยา ใน อธิฏฺฐหิตฺวา ปสฺสุกฺล
วิกตฺติกมฺม ใน กตฺวา ๆ ภิกฺขิยาวิเสสน ใน อธิฏฺฐหิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลภิกฺขิยา ใน คณฺหิ ฯ

อด กาลสตุตมี ใน อาห พุราหฺมโณ สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก นํ วิเสสน ของ จีณาสวํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน ทิสฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อกโกสนโต ว ศัพท์ อวธารณ เข้ากับ อกโกสนโต ๆ อพฺพนฺตฺรกิริยา ของ พุราหฺมโณ อุปสงฺกมิตฺวา ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาห มุณฺฑสมณ อาลปน ตฺวํ สยกตฺตา ใน คณฺหสิ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก มม สามีสมฺพนฺธ ใน สากฺกํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน คณฺหสิ อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาห ๆ

จีณาสโว สยกตฺตา ใน ปุจฺฉิ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก พุราหฺมณ อาลปน เอโส วิเสสน ของ สากฺโก ๆ สยกตฺตา ใน โหติ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก ตว สามีสมฺพนฺธ ใน สากฺโก ๆ วิกิตฺกตฺตา ใน โหติ อิติ ศัพท์ อาการ ใน ปุจฺฉิ ๆ

พุราหฺมโณ สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก สมณ อาลปน อาม ศัพท์ สมฺปฏฺิจฺจนตฺถ เหวํ สจฺจวาจกฺลิ่งคตฺถ อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาห ๆ

จีณาสโว สยกตฺตา ใน อโรเจสิ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก สากฺโก วฺตฺตกมฺม ใน คหิโต ๆ กิตบท กมฺมวาจก มยา อนภิตฺตกตฺตา ใน คหิโต กณฺจิ อวฺตฺตกมฺม ใน อปฺสฺสนเตน ๆ วิเสสน ของ มยา ปฺสฺสกุลสฺสณฺณาย กรณ ใน คหิโต ตฺวํ สยกตฺตา ใน คณฺห ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก นํ วิเสสน ของ สากฺกํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน คณฺห อิติ ศัพท์ อาการ ใน วตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ทตฺวา ตสฺส วิเสสน ของ พุราหฺมณสฺส ๆ สมฺปทาน ใน ทตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน คนฺตฺวา วิหารํ สมฺปาปฺณียกมฺม ใน คนฺตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อโรเจสิ ภิกฺขุณํ สมฺปทาน ใน อโรเจสิ ตํ วิเสสน ของ อดถํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน อโรเจสิ ๆ

อด กาลสตุตมี ใน อาหฺสฺสุ ภิกฺขุ สยกตฺตา ใน อาหฺสฺสุ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก อสฺส วิเสสน ของ จีณาสวสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน วจฺนํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน สุตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน กโรนฺตฺตา เตน วิเสสน ของ จีณาสเวณ ๆ สหตฺถตฺติยา เข้ากับ สทฺธิ ๆ ศัพท์ ทพฺพสมวาย ใน เกลฺลึ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน กโรนฺตฺตา ๆ อพฺพนฺตฺรกิริยา ของ ภิกฺขุ

อาวุโส อาลปน สากฺโก สยกตฺตา ใน โหติ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก กิ นฺุ สองศัพท์ ปุจฺฉนฺตฺถ โข ศัพท์ วจฺนาลงฺการ ใน ทีโฆ กิตฺติ รสฺโส กิตฺติ ฉฺฉุโล กิตฺติ สณฺโห กิตฺติ วิกิตฺกตฺตา ใน โหติ วา สี่ศัพท์ ปทวิกปฺปตฺถ เข้ากับ ทีโฆ รสฺโส ฉฺฉุโล และ สณฺโห อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาหฺสฺสุ ๆ

จีณาสโว สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก อาวุโส อาลปน สากฺโก สยกตฺตา

ใน โหตุ ๆ อาชญาตบท กตตุวจาก ทีโฆ กิติ รสโส กิติ ฐโล กิติ สณโห กิติ วิกติกตตะ ใน โหตุ วา
สี่ศัพท์ ปทวิกปฺปตฺถ เข้กับ ทีโฆ รสโส ฐโล และ สณโห อลโย สยกตตะ ใน นตฺถิ ๆ อาชญาตบท
กตตุวจาก มยหํ สมฺปทาน ใน นตฺถิ ตสฺมี วิเสสน ของ สาฏเก ๆ พยาปีกาธาร ใน อลโย อหํ
สยกตตะ ใน คณฺหี ๆ อาชญาตบท กตตุวจาก ปัสฺสกุณฺสณฺณาย กรณฺ ใน คณฺหี อิติ ศัพท์ อาการ
ใน อาห ๆ

ภิกฺขุ สยกตตะ ใน อาโรเจสุ ๆ อาชญาตบท กตตุวจาก ตํ วิเสสน ของ วจฺนํ ๆ อวฺตตฺกมฺม
ใน สุตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาโรเจสุ ตถาคตฺตสฺส สมฺปทาน ใน อาโรเจสุ ฆนฺเต อลปนฺ เอโส
วิเสสน ของ ภิกฺขุ ๆ สยกตตะ ใน พฺยากโรติ ๆ อาชญาตบท กตตุวจาก อฏฺฐํ วิเสสน ของ วจฺนํ
ๆ อวฺตตฺกมฺม ใน วตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน พฺยากโรติ อณฺณํ อวฺตตฺกมฺม ใน พฺยากโรติ อิติ ศัพท์
อาการ ใน อาโรเจสุ ๆ สตฺถา สยกตตะ ใน อาห ๆ อาชญาตบท กตตุวจาก

ภิกฺขเว อลปนฺ เอโส วิเสสน ของ ภิกฺขุ ๆ สยกตตะ ใน กเถติ ๆ อาชญาตบท กตตุวจาก
ภฺภูตํ วิเสสน ของ วจฺนํ ๆ อวฺตตฺกมฺม ใน กเถติ นาม ศัพท์ สณฺณวฺชิตฺถ เข้กับ ปิณฺสาสวา ๆ
สยกตตะ ใน น คณฺหนฺติ น ศัพท์ ปฏฺิเสธ ใน คณฺหนฺติ ๆ อาชญาตบท กตตุวจาก ปเรสฺส วิเสสน
ของ ชนฺนํ ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน สนฺตฺกํ ๆ อวฺตตฺกมฺม ใน คณฺหนฺติ อิติ ศัพท์ อาการ ใน วตฺวา
ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาห อิมํ วิเสสน ของ คาลํ ๆ อวฺตตฺกมฺม ใน อาห

โย วิเสสน ของ ปุคฺคโล ๆ สยกตตะ ใน น อาทียติ น ศัพท์ ปฏฺิเสธ ใน

อาทียติ ๆ อาชญาตบท กตตุวจาก อิชฺ วิเสสน ของ โลเก ทีฆํ กิติ รสฺสํ

กิติ อณฺุํ กิติ ฐลํ กิติ สุภํ กิติ อทินฺนํ กิติ วิเสสน ของ วตฺถุํ วา

หกศัพท์ ปทสมฺมจฺยตฺถ เข้กับ ทีฆํ รสฺสํ อณฺุํ ฐลํ สุภํ และ อสุภํ วตฺถุํ

บทว่า **สุภาสถํ** เป็นบทสนธิ แยกบทเป็น สุภํ + อสุภํ ลปนคคหิตที่บทหน้าเพื่อรักษาฉนะจันท์หรือ
เพื่อให้เสียงได้ง่าย หลังจากนั้นให้ลบสระหน้าที่จะสระหลัง เหมือนคำว่า **คาสาหิ** (คาส+ อห)ดังที่คัมภีร์
ปทฺรปฺลิตฺธิธฺธิบายสูตร ๕๓ ได้กล่าวว่า นิคฺคหิตํ โข สเร ปเร โลปํ ปปฺโปติ กฺวจิ จฺนทานุรกฺขณฺเ สุขฺจฺจาณฺเ.
ปพฺพสฺสรโลโป. ปเรสฺส อสฺโยคนฺตสฺส ทีโฆ. อนึ่งบทว่า **อณฺุํ ฐลํ สุภํ** แม้จะไม่มี วา ศัพท์ แต่ก็จัดว่ามีอรรถ
ดังนั้น ในอรรถถาจึงได้อธิบายว่า **อณฺุํ วา ฐลํ วา . สุภํ วา อสุภํ วา** ด้วยเหตุดังที่กล่าวมานี้ ในเวลาสัมพันธ
จึงต้องเพิ่มปาด เสสะ คือ วา ศัพท์เข้ามาด้วย

อวตตกมม ใน อาทิตย โลเก อาธาร ใน อทินัน อหํ สยกตฺตา ใน พฺรุมิ

ฯ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก ตํ วิเสสน ของ ปุคฺคัล ํ อวตตกมม ใน พฺรุมิ

พฺรุมิ สุมภวาน ใน พฺรุมิ อิติ ศัพฺท สฺรูป ใน อิมํ คาลํ ํ

อตฺโถ สยกตฺตา ใน โหติ ํ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก ตสฺส วิเสสน ของ คาลาจาจนสฺส ํ
สามีสุมพฺนธ ใน อตฺโถ ํ วิกตฺติกตฺตา ใน โหติ

โย วิเสสน ของ ปุคฺคโล ํ สยกตฺตา ใน น อาทิตย น ศัพฺท ปฏฺิเสธ ใน อาทิตย ํ
อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก สาธุกาภรณาทีสุ วิเสสน ของ วตฺถุสุ ํ นิทฺธารณ ใน ทิมํ รสฺสํ วตฺถุํ ทิมํ
กิตฺตี รสฺสํ กิตฺตี วิเสสน ของ วตฺถุํ ํ นิทฺธารณีย และ อวตตกมม ใน อาทิตย วา สองศัพฺท
ปทวิกปฺปตฺถ เข้กับ ทิมํ และ รสฺสํ มณฺิมตฺตาทีสุ วิเสสน ของ รตนฺสุ ํ นิทฺธารณ ใน อนฺถํ ญฺลํ รตนํ
อนฺถํ กิตฺตี ญฺลํ กิตฺตี วิเสสน ของ รตนํ ํ นิทฺธารณีย และ อวตตกมม ใน อาทิตย วา สองศัพฺท
ปทสมุจฺจยตฺถ เข้กับ อนฺถํ และ ญฺลํ มหคฺฆมอปฺคฺฆมวเสน กรณ ใน สุกํ และ อสุกํ ํ วิเสสน ของ
วตฺถุํ ํ อวตตกมม ใน อาทิตย วา ศัพฺท ปทวิกปฺปตฺถ เข้กับ สุกํ และ อสุกํ อิมสฺมี วิเสสน
ของ โลเก ํ อาธาร ใน ปรปฺริคฺคหิตํ ํ วิเสสน ของ วตฺถุํ รตนํ และ วตฺถุํ อหํ สยกตฺตา ใน วทามิ
ํ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก ตํ วิเสสน ของ ปุคฺคัล ํ อวตตกมม ใน วทามิ พฺรุมิ สุมภวาน ใน
วทามิ อิติ ศัพฺท สฺรูป ใน อตฺโถ ํ **(จบเก็ง)**

เทสนาวसान กาลสฺตตฺมี ใน ปาปฺณีสฺสุ พฺหุ วิเสสน ของ ชนา ํ สยกตฺตา ใน
ปาปฺณีสฺสุ ํ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก โสตาปตฺติผลาทีนิ วิเสสน ของ อริยผลานิ ํ อวตตกมม
ใน ปาปฺณีสฺสุ อิติ ศัพฺท สฺมาปฺน ํ

อณฺวตฺตกริกฺขวคฺคฺล สยกตฺตา ใน นิฏฺจิตํ ํ

กิตบถ กตฺตฺวาจก ํ

สาริปุคฺคตฺเถร วคฺถ

สาริปุคฺคตฺเถรวคฺถ วคฺถกมฺม ใน วุจฺเจเต

มยา อนภิกฺขิตกคฺคตา ใน วุจฺเจเต ๆ อาขุยาตบพท กมฺมวาทก ฯ

.....

สตฺถา สยกคฺคตา ใน กเถสิ ฯ อาขุยาตบพท กคฺคตฺวาทก **อาสา ยสฺส** สรูป ใน อิติ
ฯ ศัพท์ อาทยตฺถ ใน อิมํ ฌมฺมเทสนํ อิมํ วิเสสน ของ ฌมฺมเทสนํ ๆ อวคฺคตฺกมฺม ใน กเถสิ
เชตวเน วิสยธาร ใน วิหรนฺโต ฯ อพฺภนฺตรกิริยา ของ สตฺถา สาริปุคฺคตฺเถร อวคฺคตฺกมฺม
ใน อารพฺภ ฯ สมานกาลกิริยา ใน กเถสิ ฯ

(**แก้ง**) กิร ศัพท์ อนุสฺสวณตฺถ โส กิติ ปรณฺจภิกฺขุสฺตปริวาริ กิติ วิเสสน ของ เถโร ฯ
สยกคฺคตา ใน อุปคณฺธิ ฯ อาขุยาตบพท กคฺคตฺวาทก ชนปเท อาธาร ใน คนฺตฺวา เอกํ วิเสสน ของ
วิหารํ ฯ สมฺปาปฺณียกมฺม ใน คนฺตฺวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อุปคณฺธิ วสฺสํ อวคฺคตฺกมฺม ใน อุปคณฺธิ
ฯ มนุสฺสา สยกคฺคตา ใน ปฺภิสฺสณฺธิสุ ฯ อาขุยาตบพท กคฺคตฺวาทก เถโร อวคฺคตฺกมฺม ใน ทิสฺวา ฯ
ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปฺภิสฺสณฺธิสุ พหุํ วิเสสน ของ วสฺสวาทิกํ อวคฺคตฺกมฺม ใน ปฺภิสฺสณฺธิสุ ฯ

เถโร สยกคฺคตา ใน อาห ฯ อาขุยาตบพท กคฺคตฺวาทก ปวาเรตฺวา ปุพฺพกาลกิริยา ใน
คจฺจนฺโต สพฺพสมฺมิ วิเสสน ของ วสฺสวาทิกเก ฯ ลกฺขณ ใน อสมฺปตฺเตฯ ลกฺขณกิริยา เอว ศัพท์
อวธารณ เข้ากับ อสมฺปตฺเต สตฺถุ สามีสมฺพนฺธ ใน สนฺติกํ ฯ สมฺปาปฺณียกมฺม ใน คจฺจนฺโต ฯ
อพฺภนฺตรกิริยา ของ เถโร ภิกฺขุ อภิกฺขิตกมฺม ใน อาห

คฺคฺมเห สยกคฺคตา ใน เปเสยฺยถ และ ปฺหิณฺเอยฺยตฺถ ฯ อาขุยาตบพท กคฺคตฺวาทก วสฺสวาทิกเก
ลกฺขณ ใน อาหฺเณ ฯ ลกฺขณกิริยา ทหรานํ กิติ สามเณรานํ กิติ สมฺปทาน ใน อาหฺเณ เอว ศัพท์
อวธารณ เข้ากับ จ ฯ สองศัพท์ ปทสมฺจฺยตฺถ เข้ากับ ทหรานํ และ สามเณรานํ มนุสฺเสหิ
อนภิกฺขิตกคฺคตา ใน อาหฺเณ คเหตุว ปุพฺพกาลกิริยา ใน เปเสยฺยถ จเปตฺวา ปุพฺพกาลกิริยา ใน
ปฺหิณฺเอยฺยถ สาสนํ อวคฺคตฺกมฺม ใน ปฺหิณฺเอยฺยถ วา สองศัพท์ วากฺยวิกปฺปตฺถ เข้ากับ คเหตุว

เปเสยยาถ และ จเปตฺวา สาสนํ ปหิณฺเอยยาถ อิติ ศัพฺทํ อาการ ใน อาท ฯ จ ปน สองศัพฺทํ นิปาตสมฺห เถโร สยกตฺตา ใน อคฺมาสิ ฯ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก เหวํ ศัพฺทํ กิริยาวิเสสน ใน วตฺวา ฯ ปริโยสานกาลกิริยา ใน อคฺมาสิ สตฺถุ สามีสมฺพนฺธ ใน สนฺติกํ ฯ สมฺปาปฺณิยกมฺม ใน อคฺมาสิ ฯ

ภิกฺขุ เหตุกตฺตา ใน สมฺภูจฺจาเปสฺสุ ฯ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก กถํ การิตกมฺม ใน สมฺภูจฺจาเปสฺสุ ตณฺหา สยกตฺตา ใน อตฺถิ ฯ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก อปี ศัพฺทํ อเปกฺขตฺถ เข้ากัับ อชฺช ฯ กาลสตฺตฺมี ใน อตฺถิ มลฺลเณ ศัพฺทํ สํสยตฺถ สารีปฺตฺตฺเตเรสฺส ภาวาทิสมฺพนฺธ ใน ตณฺหา เหวํ ศัพฺทํ อวารารณ เข้ากัับ อตฺถิ ทิ ศัพฺทํ วจนาลงฺการ เถโร สยกตฺตา ใน อาคโตะ กิตฺตบท กตฺตฺวาจก ตถา ศัพฺทํ กิริยาวิเสสน ใน อาคโตะ ตุมฺเห สยกตฺตา ใน เปเสยยาถ และ ปหิณฺเอยยาถ ฯ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก วสฺสาวาสิเก ลกฺขณ ใน ทินฺเน ฯ ลกฺขณกิริยา มนฺุสฺเสทฺธิ อนภิตฺตกตฺตา ใน ทินฺเน อตฺตโน สามีสมฺพนฺธ ใน สทฺธิวิหาริกานํ ฯ สมฺปทาน ใน เปเสยยาถ วสฺสาวาสิกํ อวฺุตฺตกมฺม ใน เปเสยยาถ จเปตฺวา ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปหิณฺเอยยาถ สาสนํ อวฺุตฺตกมฺม ใน ปหิณฺเอยยาถ วา สองศัพฺทํ วากฺยวิกปฺปตฺถ เข้ากัับ อตฺตโน สทฺธิวิหาริกานํ วสฺสาวาสิกํ เปเสยยาถ และ จเปตฺวา สาสนํ ปหิณฺเอยยาถ อิติ ศัพฺทํ อาการ ใน วตฺวา ภิกฺขุณํ สมฺปทาน ใน วตฺวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาคโตะ อิติ ศัพฺทํ สรฺูป ใน กถํ ฯ

สตฺถา สยกตฺตา ใน อาท ฯ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก อาคฺนตฺวา ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปุจฺฉิตฺวา ภิกฺขเว อาลปน ตุมฺเห สยกตฺตา ใน อตฺถ ฯ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ภาย วิเสสน ของ ภาย นุ ศัพฺทํ ปุจฺฉนฺตฺถ เอตฺรทฺธิ กาลสตฺตฺมี ใน อตฺถ ภาย กรณ ใน สนฺนินฺนนา ฯ วิกิตฺกตฺตา ใน อตฺถ อิติ ศัพฺทํ อาการ ใน ปุจฺฉิตฺวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วตฺวา มยํ สยกตฺตา ใน อมฺห ฯ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก อิมาย วิเสสน ของ ภาย นาม ศัพฺทํ สลฺลญาไซตฺถ เข้ากัับ อิมาย เอตฺรทฺธิ กาลสตฺตฺมี ใน อมฺห ภาย กรณ ใน สนฺนินฺนนา ฯ วิกิตฺกตฺตา ในอมฺห อิติ ศัพฺทํ สรฺูป ใน วจเน ฯ ลกฺขณ ใน วุตฺเต เตหิ วิเสสน ของ ภิกฺขุหิ ฯ อนภิตฺตกตฺตา ใน วุตฺเต ฯ ลกฺขณกิริยา ภิกฺขเว อาลปน ตณฺหา สยกตฺตา ใน อตฺถิ ฯ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก น ศัพฺทํ ปฺฏิเสธฺนตฺถ มม สามีสมฺพนฺธ ใน ปุตฺตสฺส ฯ ภาวาทิสมฺพนฺธ ใน ตณฺหา ปน ศัพฺทํ วิเสสไซตฺถ เหวํ วิเสสน ของ วจนํ ฯ วุตฺตกมฺม

ใน กติ ๑ ๑ กิตบถ กมฺมวาทก ปริหานิ สยกตฺตา ใน มา อโหสิ มา ศัพท์ ปฏิเสธ ใน อโหสิ ๑
อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก มนุสฺसानํ สามีสมฺพณฺธ ใน ปุณฺณโต ททฺรสามเณราน สามีสมฺพณฺธ ใน
ธมฺมิกลาภโต ปุณฺณโต กิติ ธมฺมิกลาภโต กิติ อปาทาน ใน ปริหานิ จ สองศัพท์ ปทสมฺมุจฺจยต
เจ้ากัปป มนุสฺसानํ ปุณฺณโต และ ททฺรสามเณรานํ ธมฺมิกลาภโต อิติ ศัพท์ สรูป ใน เหว วจัน เตน
วิเสสน ของ ปุตุเตน มม สามีสมฺพณฺธ ใน ปุตุเตน ๑ อนภิตกตฺตา ใน กติ ๑ อิติ ศัพท์ อาการ ใน
วตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาท อิมํ วิเสสน ของ คาลํ ๑ อวุตฺตกมฺม ใน อาท
อาสา สยกตฺตา ใน น วิชฺชนฺติ น ศัพท์ ปฏิเสธ ใน วิชฺชนฺติ ๑ อาขยาตบถ
กตฺตฺวาจก ยสฺส วิเสสน ของ ปุคฺคลยสฺส ๑ ภาวาทิสมฺพณฺธ ใน อาสา
อสมฺม วิเสสน ของ โลเก ปรมฺหิ วิเสสน ของ โลเก ๑ สองบถ อาธาร
ใน วิชฺชนฺติ จ สองศัพท์ ปทสมฺมุจฺจยตฺถ เจ้ากัปป อิมสมฺม โลเก และ ปรมฺหิ
(โลเก) อหํ สยกตฺตา ใน พุริ ๑ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก นิราสาสํ กิติ
วิสยุตฺตํ กิติ ตํ กิติ วิเสสน ของ ปุคฺคลํ ๑ อวุตฺตกมฺม ใน พุริ พุราหฺมณฺ
สมฺภาวน ใน พุริ อิติ ศัพท์ สรูป ใน อิมํ คาลํ ๑

ตตฺถ วิเสสน ของ คายํ ๑ ภันฺนาราร ใน **อาสา** ๑ สรูป ใน อิติ ๑ สยฺกตฺตา เจ้ากัปป
อาสา ตณฺหา ลิงคตฺถ ๑ **นิราสาสํ** สรูป ใน อิติ ๑ ศัพท์ สรูป ใน ปทสฺส ๑ สามีสมฺพณฺธ ใน อตฺถ
นิตฺตณฺหํ วิเสสน ของ ปุคฺคลํ อิติ ศัพท์ สรูป ใน อตฺถ ๑ ลิงคตฺถ ๑

วิสยุตฺตํ สรูป ใน อิติ ๑ ศัพท์ สรูป ใน ปทสฺส ๑ สามีสมฺพณฺธ ใน อตฺถ อหํ สยกตฺตา ใน
วทามิ ๑ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก สพฺพกิลเสหิ อปาทาน ใน วิสยุตฺตํ ๑ กิติ ตํ กิติ วิเสสน ของ
ปุคฺคลํ ๑ อวุตฺตกมฺม ใน วทามิ พุราหฺมณฺ สมภาวน ใน วทามิ อิติ ศัพท์ สรูป ใน อตฺถ ๑ ลิงคตฺถ ๑
เทสนาวสานเณ กาลสตุตฺตมฺม ใน ปาปฺณิสฺสุ พหุ วิเสสน ของ ชนา ๑ สยกตฺตา ใน
ปาปฺณิสฺสุ ๑ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก โสตาปตฺติผลาทินิ วิเสสน ของ อริยผลานิ ๑ อวุตฺตกมฺม
ใน ปาปฺณิสฺสุ อิติ ศัพท์ สรูป ใน ๑

สาริปุคฺคตฺเตรวตฺถุ สยกตฺตา ใน นิฎฺฐิตํ ๑

กิตบถ กตฺตฺวาจก ๑

มหาโมคคัลลานตเถร วตถุ

มหาโมคคัลลานตเถรวตถุ วุตตกมม ใน วุจเจเต
มยา อนภิตกตตะตา ใน วุจเจเต ๆ อาชยาตบถ กมมวาก ๖

.....

สตถา สยกตตะตา ใน กเถสิ ๆ อาชยาตบถ กตตะวาก **ยสสาถยา** สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท
อาชยตถ ใน อิมั ฐมมเทสนั อิมั วิเสสน ของ ฐมมเทสนั ๆ อวุตตกมม ใน กเถสิ เซตวเน
วิสาธาร ใน วิหรนโต ๆ อพฺภนฺตรกิริยา ของ สตถา มหาโมคคัลลานตเถร อวุตตกมม ใน
อารพฺภ ๆ สมานกาลกิริยา ใน กเถสิ ๖

วตถุ สยกตตะตา ใน โหติ ๆ อาชยาตบถ กตตะวาก เอว ศัพท อวธารณ เข้ากัับ ปุริมสทิส
๖ วิกติกตตะตา ใน โหติ ๖

ปน ศัพท วิเสสชตถ สตถา สยกตตะตา ใน อาห ๆ อาชยาตบถ กตตะวาก อธิ วิเสสน ของ
วตถุสมี ๆ อาธาร ใน อาห มหาโมคคัลลานตเถรสส ภาวาทิสมพฺพนฺธ ใน -ภาว นิตตณฺหาภาว อ
วุตตกมม ใน วตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาห อิมั วิเสสน ของ คาลั ๆ อวุตตกมม ใน อาห
อาถยา สยกตตะตา ใน น วิชฺชนฺติ น ศัพท ปฺภูเสช ใน วิชฺชนฺติ ๆ
อาชยาตบถ กตตะวาก ยสส วิเสสน ของ ปุคฺคสส ๆ ภาวาทิสมพฺพนฺธ
ใน อาลโย โย วิเสสน ของ ปุคฺคโล ๆ สยกตตะตา ใน โหติ ๆ อาชยาตบถ
กตตะวาก อถฺถาย เหตุ ใน อถฺถกถิ ๆ วิกติกตตะตา ใน โหติ อห
สยกตตะตา ใน พฺรูมิ ๆ อาชยาตบถ กตตะวาก อมโตคั กัตี อนฺุปรตต
กัตี ตั กัตี วิเสสน ของ ปุคฺคลั ๆ อวุตตกมม ใน พฺรูมิ พฺราหมณั
สมภาวน ใน พฺรูมิ อิติ ศัพท สรูป ใน อิมั คาลั ๖

ตตถ วิเสสน ของ คาลายั ๆ กิณฺนาธาร ใน **อาถยา** ๆ สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท สยฺลาชตถ
เข้ากัับ อาถยา ตณฺหา ลิงฺคตถ ๖

อณฺเวยย อภังกถิ สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ สรูป ใน คาถาปาทสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน
อตฺโถ อฏฺฐ วิเสสฺน ของ วัตฺตุนิ ๆ อวฺตุตฺตกมฺม ใน ชานิตฺวา ยถาภูตํ กิริยาวิเสสฺน ใน ชานิตฺวา ๆ
เหตุ ใน นิพฺพิจิจฺจโณ อฏฺฐวตฺตูกาย วิเสสฺน ของ วิจิจฺจาย ๆ กรณ ใน นิพฺพิจิจฺจโณ ๆ วิกตีกตฺตา
ใน โหติ อิติ ศัพท์ สรูป ใน อตฺโถ ๆ ลิงฺคตฺถ ๕

อมโตคธฺ อณฺุปรตฺถ สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ สรูป ใน คาถาปาทสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน
อตฺโถ อหํ สยกตฺตา ใน วทามิ ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก อมตํ สลฺลววิเสสฺน ของ นิพฺพานํ ๆ
สมฺปาปฺณียกมฺม ใน โอคคาเหตุวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อณฺุปรตฺถ ๆ กิถิ ตํ กิถิ วิเสสฺน ของ ปุคฺคลํ
ๆ อวฺตุตฺตกมฺม ใน วทามิ พฺรหฺมณํ สมฺภวาน ใน วทามิ อิติ ศัพท์ สรูป ใน อตฺโถ ๆ ลิงฺคตฺถ ๕

เทสนาวसानเ กาลสฺตฺตมฺหิ ใน ปาปฺณิสฺสุ พหุ วิเสสฺน ของ ชนา ๆ สยกตฺตา ใน ปาปฺณิสฺสุ
ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก โสตาปตฺติผลาทีนํ วิเสสฺน ของ อริยผลานํ ๆ อวฺตุตฺตกมฺม ใน ปาปฺณิสฺสุ
อิติ ศัพท์ สมฺาปฺนฺน ๕

มหาโมคฺคฺคฺลสถานฺตุเถรวตฺตฺถ สยกตฺตา ใน นิฏฺฐิตํ ๆ

กิตฺตบถ กตฺตฺวาจก ๕

เรวัตตุเถร วตุถุ

เรวัตตุเถรวตุถุ วตุถุถกมม ใน วุจเจเต

มยา อนภิตกคตฺตา ใน วุจเจเต ๆ อาขุยาตบท กมฺมวาทก ฯ

.....

สตฺถา สยกตฺตา ใน กเถสิ ฯ อาขุยาตบท กตฺตฺวาทก **โยธ ปุณฺณณฺจ** สรุปร ใน อิติ ฯ
ศัพฺท อาทยตฺถ ใน อิมํ ฐมฺมเทสนํ อิมํ วิเสสน ของ ฐมฺมเทสนํ ๆ อวตุถุถกมม ใน กเถสิ ปุพฺพพาราเม
วิสยาธาร ใน วิหรนฺโต ฯ อพฺพนฺตรกิริยา ของ สตฺถา เรวัตตุเถร อวตุถุถกมม ใน อารพฺก ฯ
สมานกาลกิริยา ใน กเถสิ ฯ

วตุถุ วตุถุถกมม ใน วิตุถุถาริตํ มยา อนภิตกคตฺตา ใน วิตุถุถาริตํ ๆ กิตบท เหตุกมฺมวาทก
คามะ วา ยทิ วารณฺเย สรุปร ใน อิติ ฯ ศัพฺท อาทยตฺถ ใน คาทาวณฺณนาย ๆ อาธาร ใน วิตุถุถาริตํ
เอว ศัพฺท อวธารณ เข้ากับ วิตุถุถาริตํ ฯ หิ ศัพฺท ทพฺพีกรณฺชิตก วจัน วตุถุถกมม ใน วตุถุถ มยา
อนภิตกคตฺตา ใน วตุถุถ ๆ กิตบท กมฺมวาทก ตตฺถ วิเสสน ของ วตุถุถุสมิ ฯ อาธาร ใน วตุถุถ ฯ

ปุเนกทิวสํ กาลสตฺตฺตฺมิ ใน สมฺภูจฺจาเปสฺสุ ภิกฺขุ เหตุกคตฺตา ใน สมฺภูจฺจาเปสฺสุ ๆ อาขุยาตบท
กตฺตฺวาทก กถํ การิตกมม ใน สมฺภูจฺจาเปสฺสุ อโห ศัพฺท อจฺฉริยตฺถ ลากา สยกตฺตา ใน โหนฺติ ฯ
อาขุยาตบท กตฺตฺวาทก ตสฺส วิเสสน ของ สามเณรสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน ลากา อโห ศัพฺท
อจฺฉริยตฺถ ปุณฺณ สยกตฺตา ใน โหติ ฯ อาขุยาตบท กตฺตฺวาทก ตสฺส วิเสสน ของ สามเณรสฺส ๆ
สามีสมฺพนฺธ ใน ปุณฺณ ปุณฺณจฺญาคารสถานิ วตุถุถกมม ใน กตานิ ฯ กิตบท กมฺมวาทก เยน กิตี
เอกเกน กิตี วิเสสน ของ สามเณเรน อนภิตกคตฺตา ใน กตานิ ปุณฺณจฺจัน วิเสสน ของ ภิกฺขุสถานํ
ฯ สมฺปทาน ใน กตานิ อิติ ศัพฺท สรุปร ใน กถํ ฯ

สตฺถา สยกตฺตา ใน อาท ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาทก อาคนฺตฺวา ปุพฺพกาลกิริยา ใน
ปุจฺฉิตฺวา ภิกฺขเว อาลปน ตุมฺเห สยกตฺตา ใน อตฺถ ฯ อาขุยาตบท กตฺตฺวาทก กาย วิเสสน ของ
กถาย นุ ศัพฺท ปุจฺฉนฺตฺถ เอตฺรหิ กาลสตฺตฺตฺมิ ใน อตฺถ กถาย กรณ ใน สนฺนินฺนินาฯ วิกติกคตฺตา

ใน อตุล อิติ ศัพท์ อาการ ใน ปุจฺฉิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วตฺวา มยฺ สยกตฺตา ใน อมฺห ๆ
อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก อิมาย วิเสสน ของ กถาย นาม ศัพท์ สลฺยาไซตฺก เข้กัับ อิมาย เอตฺรหิ
กาลสฺตฺตฺมี ใน อมฺห กถาย กรณ ใน สนฺนินฺนินา ๆ วิคฺคิกตฺตา ใน อมฺห อิติ ศัพท์ สฺรูป ใน วจน
ๆ ลกฺขณ ใน วุตฺเต เตหิ วิเสสน ของ ภิกฺขุหิ ๆ อนภิตฺกตฺตา ใน วุตฺเต ๆ ลกฺขณกิริยา

ภิกฺขเว อาลปน ปุณฺณ สยกตฺตา ใน อตุลิตฺย ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก มยฺหํ สามีสฺมพฺนฺธ
ใน ปุตฺตสฺส ๆ สมฺปทาน ใน อตุลิตฺย เอว ศัพท์ อวธารณ เข้กัับ น ศัพท์ ปฏิเสธนตฺถ ใน ปาปํ
สยกตฺตา ใน อตุลิตฺย ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก มยฺหํ สามีสฺมพฺนฺธ ใน ปุตฺตสฺส ๆ สมฺปทาน ใน อตุลิตฺย
น ศัพท์ ปฏิเสธ ใน อุกฺมฺย วิเสสน ของ ปุณฺณปาปํ ๆ วุตฺตกมฺม ใน ปหีนํ ๆ กิตฺบท กมฺมวาทก อสฺส
วิเสสน ของ ปุตฺตสฺส มยฺหํ สามีสฺมพฺนฺธ ใน ปุตฺตสฺส ๆ ฉนฺนฺธิอนภิตฺกตฺตา ใน ปหีนํ อิติ ศัพท์
อาการ ใน วตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาห อิมํ วิเสสน ของ คาลํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน อาห

โย วิเสสน ของ ปุคฺคโล ๆ สยกตฺตา ใน อุปจฺจคา ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก
อิธ วิเสสน ของ โลเก ๆ ภินฺนาธาร ใน ปุคฺคโล ปุณฺณํ กิตฺตี ปาปํ กิตฺตี
อวุตฺตกมฺม ใน ฉนฺนฺเทตฺวา อุโก วิเสสน ของ ปุณฺณํ และ ปาปํ จ สองศัพท์
ปทสมฺมจฺยตฺถ เข้กัับ ปุณฺณํ และ ปาปํ ฉนฺนฺเทตฺวา ปุพฺพกาลกิริยา ใน
อุปจฺจคา สงฺคํ อวุตฺตกมฺม ใน อุปจฺจคา อหํ สยกตฺตา ใน พฺรุมฺมิ ๆ
อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก อโสภํ กิตฺตี วิรัชํ กิตฺตี สฺวทฺธํ กิตฺตี ตํ กิตฺตี วิเสสน ของ
ปุคฺคลํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน พฺรุมฺมิ พฺราหฺมณํ สมฺภวาน ใน พฺรุมฺมิ อิติ ศัพท์ สฺรูป
ใน อิมํ คาลํ อิติ ศัพท์ สฺรูป ใน วจนํ ๕

ตฺตฺถ วิเสสน ของ ปเทสฺส ๆ นิทฺธารณ ใน ปทสฺส **อุโก** สฺรูป ใน อิติ ศัพท์ สฺรูป ใน ปทสฺส
ๆ นิทฺธารณนีย และ สามีสฺมพฺนฺธ ใน อตุลิตฺย ปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้กัับ เทว ๆ วิเสสน ของ ปุณฺณานิ
และ ปาปานิ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน ฉนฺนฺเทตฺวา จ สองศัพท์ ปทสมฺมจฺยตฺถ เข้กัับ ปุณฺณานิ และ
ปาปานิ ฉนฺนฺเทตฺวา ปุพฺพกาลกิริยา ใน อุปจฺจคา อิติ ศัพท์ สฺรูป ใน อตุลิตฺย ๆ ลิงฺคตฺถ ๕

สงฺคํ สฺรูป ใน อิติ ศัพท์ สฺรูป ใน ปทสฺส ๆ สามีสฺมพฺนฺธ ใน อตุลิตฺย รากาติเกทํ วิเสสน
ของ สงฺคํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน อุปจฺจคา อิติ ศัพท์ สฺรูป ใน อตุลิตฺย ๆ ลิงฺคตฺถ ๕

อุปจก สรูป ใน อิติฯ ศัพท์ สรูป ใน ปทสฺสฯ สามีสมฺพนธ ใน อตฺโถ อติกกนฺโต กิตบท
กตฺตฺวจาก ของ ปุคฺคฺโล อิติ ศัพท์ สรูป ใน อตฺโถ ๆ ลิงคตฺถ ฯ

อหํ สยกตฺตา ใน วทามิฯ อาขยตบท กตฺตฺวจาก วฏฺฐมฺลกโสกาภาเวน เหตุ ใน อโสํกํ ฯ
กิตฺตี วิรชํ กิตฺตี สฺทฺธํ กิตฺตี ตํ กิตฺตี วิเสสน ของ ปุคฺคฺลํ อนฺตเร ภินฺนารุ ใน รชานํ ราชรชานํ วิเสสน
ของ รชานํ ภาวาทิสมฺพนธ ใน อภาเวน ฯ เหตุ ใน วิรชํ นิรูปกฺกิสเสตตฺถ เหตุ ใน สฺทฺธํ ปุคฺคฺลํ
อวตฺตกมฺม ใน วทามิ พุราหฺมณํ สมฺภาวน ใน วทามิ อิติ ศัพท์ สรูป ใน อตฺโถฯ ลิงคตฺถ ฯ

เทสนาวสานเ กาลสฺตฺตฺมี ใน ปาปฺณิสฺสุ พหุ วิเสสน ของ ชนา ๆ สยกตฺตา ใน
ปาปฺณิสฺสุ ฯ อาขยตบท กตฺตฺวจาก โสตาปตฺติผลาทินิ วิเสสน ของ อริยผลานิ ฯ อวตฺตกมฺม
ใน ปาปฺณิสฺสุ อิติ ศัพท์ สมฺปนฺน ฯ

เรวตฺตฺเรวตฺตฺ สยกตฺตา ใน นิฏฺฐิตํ ฯ

กิตบท กตฺตฺวจาก ฯ

จนทากตุเถร วตุ

จนทากตุเถรวตุ วตุตถมม ใน วุจเต

มยา อนภิตกตุตา ใน วุจเต ๆ อาขยาตบถ กมมวาก ๆ

.....

สตถา สยกตุตา ใน กเถสิ ๆ อาขยาตบถ กตุตวาก **จนท** สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท
อาทยตุถ ใน อิม ฐมมเทสน อิม วิเสสน ของ ฐมมเทสน ๆ อวตุตถมม ใน กเถสิ เซตวเน
วิสยาธาร ใน วิหรนโต ๆ อพกนุตรกิริยา ของ สตถา จนทากตุเถร อวตุตถมม ใน อารพก ๆ
สมานกาลกิริยา ใน กเถสิ ๆ อัย วิเสสน ของ อนุปุพพิถา ๆ ลิงคตุถ ตตุต วิเสสน ของ วตุสุมี
ๆ กิณนธาร อนุปุพพิถา ๆ

กิริ ศัพท อนสุสวนตุถ อตีเต กาลสตตุมี ใน ปุจฉิ เอโก วิเสสน ของ วาณิไซ ๆ สยกตุตา
ใน ปุจฉิ ๆ อาขยาตบถ กตุตวาก พารานสิย กิณนธาร ใน วาณิไซ อห สยกตุตา ใน อหริสสามิ
ๆ อาขยาตบถ กตุตวาก ปจจนต สมปาปณิกมม ใน คนตุวา ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน อหริสสามิ
จนท อวตุตถมม ใน อหริสสามิ อิติ ศัพท อาการ ใน จินเตตวาๆ ปุพพกาลกิริยา ใน คเหตุวา
พหุณี กิติ วตุถาภรณาทินิ กิติ วิเสสน ของ วตุณิๆ อวตุตถมม ใน คเหตุวาๆ ปุพพกาลกิริยา ใน
คนตุวา ปลงจหิ วิเสสน ของ สกฐสเทหิๆ ภรณ ใน คนตุวา ปจจนต สมปาปณิกมม ใน คนตุวา
ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน คเหตุวา คามทวาระ อธาร ใน คเหตุวา นิวาส อวตุตถมม ใน คเหตุวา ๆ
ปุพพกาลกิริยา ใน ปุจฉิ อฎวิย กิณนธาร ใน โคปาลทารเกๆ อวตุตถมม ใน ปุจฉิ ปพพตปาทกมมิโก
กิติ โกจิ กิติ วิเสสน ของ มนุสโส ๆ สยกตุตา ใน อตุถิๆ อาขยาตบถ กตุตวาก อิมสุมี วิเสสน
ของ คามะ ๆ อธาร ใน อตุถิ อิติ ศัพท อาการ ใน ปุจฉิ ๆ

ทารกา สยกตุตา ใน อหิสุ ๆ อาขยาตบถ กตุตวาก อาม ศัพท สมปฎิจจนตุถ โส
วิเสสน ของ มนุสโส ๆ สยกตุตา ใน อตุถิ ๆ อาขยาตบถ กตุตวาก อิติ ศัพท อาการ ใน อหิสุ
ๆ วาณิไซ สยกตุตา ใน ปุจฉิ ๆ อาขยาตบถ กตุตวาก เอโส วิเสสน ของ มนุสโสๆ ลิงคตุถ นาม

ศัพท์ สลยวาทะตก เข้ากับ โภ ๆ วิเสสน ของ มนุสฺส อิติ ศัพท์ อาการ ใน ปุจฺฉิ ฯ ทารกา
สยกตฺตา ใน อาหํสุ ฯ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก นาม ศัพท์ สลยวาทะตก เข้ากับ อสุโก ฯ กิติ เอโส
กิติ วิเสสน ของ มนุสฺส อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาหํสุ ฯ

วณฺนิไซ สยกตฺตา ใน อาห ฯ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ปน ศัพท์ วากฺยารมฺภ กิ วิเสสน
ของ วจฺนํ ฯ สยกตฺตา ใน โหติ ฯ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ภริยาย กิติ ปุตฺตานํ กิติ สามีสมฺพนฺธ
ใน นามํ อสฺส วิเสสน ของ มนุสฺส อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาหํสุ ฯ

ทารกา สยกตฺตา ใน อาหํสุ ฯ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อิทํ สองบถ วิเสสน ของ วจฺนํ ฯ
สยกตฺตา ใน โหติ ฯ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก จ สองศัพท์ ปทสมฺมุจฺจยตฺถ เข้ากับ อิทํ สองบถ
มนุสฺสสถานํ สามีสมฺพนฺธ ใน นามํ ฯ วิกตฺติกตฺตา ใน โหติ อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาหํสุ ฯ

วณฺนิไซ สยกตฺตา ใน อาห ฯ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ปน ศัพท์ วากฺยารมฺภ เคหํ สยกตฺตา
ใน อตฺถิ ฯ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก กหํ วิเสสน ของ จาเนฯ อาธาร ใน อตฺถิ อสฺส วิเสสน ของ
มนุสฺส อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาห ฯ

ทารกา สยกตฺตา ใน อาหํสุ ฯ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก เคหํ สยกตฺตา ใน อตฺถิ ฯ
อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก นาม ศัพท์ สลยวาทะตก เข้ากับ เข้ากับ อสุกฺกฺจาเน ฯ อาธาร ใน อตฺถิ อสฺส
วิเสสน ของ มนุสฺส อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาหํสุ ฯ

โส วิเสสน ของ วณฺนิไซ ฯ สยกตฺตา ใน ปกฺโกสิ ฯ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก เตหิ วิเสสน ของ
ทารเกหิ ฯ อนภิทฺตกตฺตา ใน ทินฺน- ทินฺนสลยวาทะตก กรณ ใน คนฺตฺวา สฺขยานเก อฺปฺสฺสเลสิกาธาร ใน
นีสิตฺตฺวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน คนฺตฺวา ตสฺส วิเสสน ของ มนุสฺส อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาหํสุ ฯ
สมฺปาปฺณิกมฺม ใน คนฺตฺวาฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน โอรุยฺห ยานา อปาทาน ใน โอรุยฺหฯ ปุพฺพกาลกิริยา
ใน ปวิสิตฺตฺวา เคหํ สมฺปาปฺณิกมฺม ใน ปวิสิตฺตฺวาฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปกฺโกสิ อสุกฺกนาเม สฺรูป ใน
อิตฺติ ฯ ศัพท์ อาการ ใน ปกฺโกสิ ตํ วิเสสน ของ อิตฺติ ฯ อวฺตฺตกมฺม ใน ปกฺโกสิ ฯ

สา วิเสสน ของ อิตฺติ ฯ สยกตฺตา ใน ปญฺญาเปสิ ฯ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อญํ วิเสสน
ของ ปุคฺคโล ฯ สยกตฺตา ใน ภวิสฺสติ ฯ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก เอโก วิเสสน ของ ฌาตโก โน
สามีสมฺพนฺธ ใน ฌาตโก ฯ วิกตฺติกตฺตา ใน ภวิสฺสติ อิติ ศัพท์ อาการ ใน จินฺเตตฺตฺวาฯ ปุพฺพกาลกิริยา

ใน อากนตุวา เวเคน ตติยาวิเสสน ใน อากนตุวา ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน ปญญาเปตี อาสน์
อวุตตกมฺม ใน ปญญาเปตี ฯ

โส วิเสสน ของ วาณิไซ ๆ สยกตฺตา ใน ปุจฺฉิ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก ตตฺถ วิเสสน ของ
อาสเน ๆ อุปฺปเลสิกาธาร ใน นิสีทิตฺวา ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน วตฺวา นาม์ อวุตตกมฺม ใน วตฺวา
ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน ปุจฺฉิ สหาโย สยกตฺตา ใน คโต ๆ กิตฺบท กตฺตฺวาจก เม สามีสฺมฺพฺนฺธ ใน
สหาโย กัหฺ วิเสสน ของ จาเน ๆ อาธาร ใน คโต อิติ ศัพฺท อาการ ใน ปุจฺฉิ ฯ อตฺถิ สยกตฺตา
ใน อาห ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก สามิ อาลปนฺ สหาโย สยกตฺตา ใน คโต ๆ กิตฺบท กตฺตฺวาจก
อรลฺลํ สฺมฺปาปฺณิยกมฺม ใน คโต อิติ ศัพฺท อาการ ใน อาห ฯ

วาณิไซ สยกตฺตา ใน อทาสิ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก นาม ศัพฺท สลฺลาไซตฺก เข้กัป
อสฺสโก ๆ วิเสสน ของ ปุตฺโต ๆ กิตี ธีตา กิตี สยกตฺตา ใน คตา ๆ กิตฺบท กตฺตฺวาจก มม
สามีสฺมฺพฺนฺธ ใน ปุตฺโต มม สามีสฺมฺพฺนฺธ ใน ธีตา นาม ศัพฺท สลฺลาไซตฺก เข้กัป อสฺสกา ๆ วิเสสน
ของ ธีตา กัหฺ วิเสสน ของ จาเน ๆ อาธาร ใน คตา อิติ ศัพฺท อาการ ใน ปุจฺฉิตฺวา สพฺเพสฺส วิเสสน
ของ มนุสฺसान์ ๆ สามีสฺมฺพฺนฺธ ใน นาม์ ๆ อวุตตกมฺม ใน กิตฺเตนฺโต ว ศัพฺท อวธารณ เข้กัป
กิตฺเตนฺโต ๆ อพฺพนฺตรกิริยา ของ วาณิไซ ปุจฺฉิตฺวา ปุพพกาลกิริยา ใน อทาสิ

ตฺวํ สยกตฺตา ใน ทเทยฺยาสิ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก อิมานิ วิเสสน ของ วตฺถาภรณานิ
เนสฺส วิเสสน ของ ปุตฺตานํ ๆ สฺมฺปทาน ใน ทเทยฺยาสิ วตฺถาภรณานิ อวุตตกมฺม ใน ทเทยฺยาสิ ตฺวํ
สยกตฺตา ใน ทเทยฺยาสิ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก อปี ศัพฺท อเปกฺขตฺถ เข้กัป สหายกสฺส ๆ
สฺมฺปทาน ใน ทเทยฺยาสิ เม สามีสฺมฺพฺนฺธ ใน สหายกสฺส อฏฺวิโต อปาทาน ใน อาคต- อาคตกาเล
กาลสฺตฺตฺมี ใน ทเทยฺยาสิ อิหํ วิเสสน ของ วตฺถาภรณํ ๆ อวุตตกมฺม ใน ทเทยฺยาสิ อิติ ศัพฺท สรฺูป
ใน วจเนน ๆ กรณ ใน อทาสิ ฯ

สา วิเสสน ของ อิตฺถิ ๆ สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก ตสฺส วิเสสน ของ
วาณิซสฺส ๆ สฺมฺปทาน ใน กตฺวา อูพารสฺสกาโร อวุตตกมฺม ใน กตฺวา ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน อาห
สามิกสฺส สามีสฺมฺพฺนฺธ ใน อาคตกาเล ๆ กาลสฺตฺตฺมี ใน อาห สามิ อาลปนฺ อิหํ สองบท วิเสสน
ของ วตฺถุ ๆ วุตตกมฺม ใน ทินฺนํ ๆ กิตฺบท กมฺมวาทก อิมินา วิเสสน ของ ปุคฺคเลน ๆ อนภิทกตฺตา
ใน ทินฺนํ อาคตกาลโต อปาทาน ใน ปฏฺจาย ๆ กิริยาวิเสสน ใน ทินฺนํ สพฺเพสฺส วิเสสน ของ ชนนาน์

ๆ สามีสมนุช ใน นาม ๑ อวุตตกมม ใน วตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ทินฺนํ จ สองศัพฺท
ปทสมุจฺจยตฺถ เข้กับ อิทํ สองบท อิติ ศัพฺท อาการ ใน อาห ๑

ปี ศัพฺท อเปกฺขตฺถ เข้กับ โส ๑ วิเสสน ของ มนุสฺสโส ๑ สยกตฺตา ใน กริ ๑ อาขยาตบท
กตฺตฺวาจก อสฺส วิเสสน ของ วาณิษสฺส ๑ สมฺปทาน ใน กตฺตพฺพ- กตฺตพฺพยฺตุตํ วิเสสน ของ
กิจจํ ๑ อวุตตกมม ใน กริ ๑ อถ กาลสฺตฺตมึ ใน ปุจฺฉิ วาณิโช สยกตฺตา ใน ปุจฺฉิ ๑ อาขยาตบท
กตฺตฺวาจก นํ วิเสสน ของ มนุสฺส ๑ อวุตตกมม ใน ปุจฺฉิ สยํ กาลสฺตฺตมึ ใน ปุจฺฉิ สยเน
อุปฺสฺสเลสิกาธาร นิสินฺโน ๑ วิเสสน ของ วาณิโช สมฺม อาลปน กิ กิตฺตี พหุ กิตฺตี วิเสสน ของ วตฺถ
๑ สยกตฺตา ใน โหติ ๑ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ปพฺพตปาเท อาธาร ใน จรณเตน ๑ วิเสสน ของ
เต ๑ อนภิตกตฺตา ใน ทิฏฺฐ- ทิฏฺฐปุพฺพ วิกตฺติกตฺตา ใน โหติ อิติ ศัพฺท อาการ ใน ปุจฺฉิ ๑

มนุสฺสโส สยกตฺตา ใน อาห ๑ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก อหํ สยกตฺตา ใน น ปสฺสํ น ศัพฺท
ปฏฺธิเสธ ใน ปสฺสํ ๑ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก อณฺณํ วิเสสน ของ วตฺถ อวุตตกมม ใน ปสฺสํ
ปน ศัพฺท วิเสสโชนก รตฺตสาขา กิตฺตี พหุ กิตฺตี วิเสสน ของ รุกฺขา ๑ อวุตตกมม ใน ทิฏฺฐา ๑ กิตบท
กมฺมวาทก เม อนภิตกตฺตา ใน ทิฏฺฐา อิติ ศัพฺท อาการ ใน อาห ๑

วาณิโช สยกตฺตา ใน ปุจฺฉิ ๑ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก พหุ วิเสสน ของ รุกฺขา ๑ อวุตตกมม
ใน ทิฏฺฐา เต อนภิตกตฺตา ใน ทิฏฺฐา ๑ กิตบท กมฺมวาทก อิติ ศัพฺท อาการ ใน ปุจฺฉิ ๑ มนุสฺสโส
สยกตฺตา ใน อาห ๑ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก อาม ศัพฺท สมฺปฏฺธิจฺจนตฺถ พหุ วิเสสน ของ รุกฺขา
๑ อวุตตกมม ใน ทิฏฺฐา เม อนภิตกตฺตา ใน ทิฏฺฐา ๑ กิตบท กมฺมวาทก อิติ ศัพฺท อาการ ใน อาห
๑ วาณิโช สยกตฺตา ใน อาห ๑ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก เตนหิ ศัพฺท วิกตฺติปฏิรูปก ตฺวํ สยกตฺตา
ใน ทสฺเสหิ ๑ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก เต วิเสสน ของ รุกฺเข ๑ อวุตตกมม ใน ทสฺเสหิ อมฺหากํ
สมฺปทาน ใน ทสฺเสหิ อิติ ศัพฺท อาการ ใน วตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน คนฺตฺวา เตน วิเสสน ของ
มนุสฺสเสน ๑ สหตฺถตฺติยา เข้กับ สทฺธิ ๑ ศัพฺท กิริยาสมวาย ใน คนฺตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน
ฉินฺทิตฺวา รตฺตจฺนทฺนรูกฺเข อวุตตกมม ใน ฉินฺทิตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปุเรตฺวา ปณฺจ วิเสสน
ของ สกฺกฺสฺตาน ๑ การิตกมม ใน ปุเรตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาคจฺจนโต ๑ อพฺภนฺตรกิริยา
ของ วาณิโช ตํ วิเสสน ของ มนุสฺส ๑ อกตฺติกมม ใน อาห
สมฺม อาลปน เหนํ สยกตฺตา ใน อตฺถิ ๑ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก พารานสิยํ อาธาร ใน

อตุติ นาม ศัพท์ สลฺยาชตฺก เข้กัฏ อสุกฺกุเจน ๆ อาธาร ใน อตุติ มม สามีสมฺพนฺธ ใน เคหํ
ตุํ สยกตฺตา ใน อากฺเจยฺยาสิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตุวาก กาลเณ ตติยาวิเสสน ใน อากฺเจยฺยาสิ
กาลํ อจฺจนตฺสโยค ใน อากฺเจยฺยาสิ มม สามีสมฺพนฺธ ใน สนฺติกั ๆ สมฺปาปฺณียกมฺม ใน อากฺเจยฺยาสิ
อตุโถ สยกตฺตา ใน นตฺติ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตุวาก อณฺเณน วิเสสน ของ ปณฺณากาเรน เม
สมฺปทาน ใน นตฺติ ปณฺณากาเรน กรณ ใน อตุโถ ตุํ สยกตฺตา ใน อาหเรยฺยาสิ ๆ อาขุยาตบถ
กตฺตุวาก เอว ศัพท์ อวธารณ เข้กัฏ รตฺตสาขรฺกฺเข ๆ อวุตฺตกมฺม ใน อาหเรยฺยาสิ อิติ ศัพท์
อาการ ใน อาห ฯ

โส วิเสสน ของ มนุสฺโส ๆ สยกตฺตา ใน อหฺรติ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตุวาก สาธุ ลิงฺคตฺถ
อิติ ศัพท์ อาการ ใน วตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อากฺจฺจนฺโต กาลเณ ตติยาวิเสสน ใน อากฺจฺจนฺโต
กาลํ อจฺจนตฺสโยค ใน อากฺจฺจนฺโต ตสฺส วิเสสน ของ วาณิซฺสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน สนฺติกั ๆ
สมฺปาปฺณียกมฺม ใน อากฺจฺจนฺโต ๆ อพฺนฺตฺรกิริยา ของ มนุสฺโส เอว ศัพท์ อวธารณ เข้กัฏ
รตฺตจฺนทฺนํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน อหฺรติ ฯ

ปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้กัฏ โส ๆ วิเสสน ของ วาณิซฺสฺส ๆ สยกตฺตา ใน เทติ ๆ อาขุยาตบถ
กตฺตุวาก อสฺส วิเสสน ของ มนุสฺสฺสฺส ๆ สมฺปทาน ใน เทติ พหุ วิเสสน ของ ฐนํ ๆ อวุตฺตกมฺม
ใน เทติ ฯ โส วิเสสน ของ ปุริโส ๆ สยกตฺตา ใน อคฺมาสิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตุวาก ตโต วิเสสน
ของ กาลโต ๆ อปาทาน ใน อปเรน ๆ วิเสสน ของ สมเยน ๆ ตติยาวิเสสน ใน อคฺมาสิ ก
สฺสฺสพทสพฺเพล ลกฺขณ ใน ปรีนินฺพฺพเต ๆ ลกฺขณกิริยา กาลจฺนตฺตฺเป ลกฺขณ ใน ปตฺติจฺเจเต ๆ ลกฺขณกิริยา
พหุ วิเสสน ของ จฺนทฺนํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน อาทาย ๆ สมานกาลกิริยา ใน อคฺมาสิ พาราณสี
สมฺปาปฺณียกมฺม ใน อคฺมาสิ ฯ

อด กาลสฺตฺตฺมึ ใน อกาสิ โส กัฏ สหายโก กัฏ วิเสสน ของ วาณิซฺสฺส ๆ สยกตฺตา ใน อกาสิ
ๆ อาขุยาตบถ กตฺตุวาก อสฺส วิเสสน ของ มนุสฺสฺสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน สหายโก พหุ วิเสสน
ของ จฺนทฺนํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน ปีสาเปตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปุเรตฺวา ปาตี การิตกมฺม ใน
ปุเรตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วตฺวา สมฺม อาลปน ตุํ สยกตฺตา ใน เอหิ ๆ อาขุยาตบถ
กตฺตุวาก ภูตฺตํ วุตฺตกมฺม ใน ปจฺจติ ปุคฺคเลน อนภินฺทกตฺตา ใน ปจฺจติ ๆ อาขุยาตบถ กมฺมวาก
ยาว ศัพท์ ปรีจฺเจทฺนตฺถ มยํ สยกตฺตา ใน อากฺมิสฺสาม ๆ อาขุยาตบถ กตฺตุวาก ตาว ศัพท์

ปริจเฉทนตถ เจติยการณญจานํ สมปาปุณฺณิกมม ใน คนตุวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาคมิสฺสาม อิติ ศัพฺท อากาโร ใน วตุวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาทาย ตํ วิเสสน ของ ปุริสฺสํ ๆ อวุตฺตกมม ใน อาทาย ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน คนตุวา ตตถ วิเสสน ของ จาเน ๆ อาชาโร ใน คนตุวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อกาสิ จนฺทนปฺปञฺจ อวุตฺตกมม ใน อกาสิ ฯ

ปี ศัพฺท อเปกฺขตถ เขกัปป โส ๆ กิติ ปุจฺจนตุวาสิ กิติ วิเสสน ของ สหายโก ๆ สยกตฺตา ใน อกาสิ ๆ อาชฺยาตบถ กตฺตุวาจก อสฺส วิเสสน ของ วาณิสฺสํ ๆ สามีสฺสมพฺพนฺธ ใน สหายโก เจติยกุจฺฉิยํ อาชาโร ใน อกาสิ จนฺทเนน กรณ ใน อกาสิ จนฺทมนุทลํ อวุตฺตกมม ใน อกาสิ ฯ เอว ศัพฺท อวารณ เขกัปป เอตฺตํ ๆ วิเสสน ของ ปุพฺพกมมํ ๆ ลิงฺคตถ อสฺส วิเสสน ของ ปุริสฺสํ ๆ สามีสฺสมพฺพนฺธ ใน ปุพฺพกมมํ ฯ

โส วิเสสน ของ ปุริโส ๆ สยกตฺตา ใน นิพฺพตฺติ ๆ อาชฺยาตบถ กตฺตุวาจก ตโต วิเสสน ของ อตฺตภาวโต ๆ อปาทาน ใน จุโต ๆ วิเสสน ของ ปุริโส เทวโลเก วิสยาชาโร ใน นิพฺพตฺติตุวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน เขเปตฺวา เอกํ วิเสสน ของ พุทฺธนฺตรํ ๆ การิตกมม ใน เขเปตฺวา ตตถ วิเสสน ของ เทวโลเก ๆ วิสยาชาโร ใน เขเปตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน นิพฺพตฺติ อิมสฺมี วิเสสน ของ พุทฺธปฺปาเท ๆ กาลสฺตตฺตมี ใน นิพฺพตฺติ ราชคฺคหนฺนเร วิสยาชาโร ใน พุราหฺมณฺนมหาสาลกฺกุเล ๆ วิสยาชาโร ใน นิพฺพตฺติ ฯ

จนฺทมนุทลสฺทิสฺสา วิเสสน ของ ปภา ๆ สยกตฺตา ใน อฎฺฐหิ ๆ อาชฺยาตบถ กตฺตุวาจก ตสฺส วิเสสน ของ ทารกสฺสํ ๆ สามีสฺสมพฺพนฺธ ใน นามิณฺณทลโต ๆ อปาทาน ใน อฎฺฐหิ ฯ

เตน วิเสสน ของ การณฺเนน ๆ เหตุ ใน กรีสฺสุ ภาตกา สยกตฺตา ใน กรีสฺสุ ๆ อาชฺยาตบถ กตฺตุวาจก อสฺส วิเสสน ของ ทารกสฺสํ ๆ สามีสฺสมพฺพนฺธ ใน นามํ จนฺทาโก สรูป ใน อิติ เอว ศัพฺท อวารณ เขกัปป อิติ ๆ ศัพฺท สรูป ใน วจัน ๆ อวุตฺตกมม ใน กรีสฺสุ นามํ วิกตฺติกมม ใน กรีสฺสุ ฯ กิร ศัพฺท อนุสฺสวณตถ เอโส วิเสสน ของ วิปาโก ๆ สยกตฺตา ใน โหติ ๆ อาชฺยาตบถ กตฺตุวาจก เจติเย ภินฺนาชาโร ใน จนฺทมนุทลกรณฺณสฺส อสฺส วิเสสน ของ ทารกสฺสํ ๆ ภาวาทิสฺสมพฺพนฺธ ใน -กรณฺณสฺส จนฺทมนุทลกรณฺณสฺส สามีสฺสมพฺพนฺธ ใน นิสฺสนุโท ๆ วิกตฺติกตฺตา ใน โหติ ฯ

พุราหฺมณา สยกตฺตา ใน จินฺตยีสฺสุ และ วิจีสฺสุ ๆ อาชฺยาตบถ กตฺตุวาจก อมเหทฺหิ อนภิตฺติกตฺตา ใน สกฺกา ๆ กิริยาบถ ภาววาจก อิมํ วิเสสน ของ ทารกํ ๆ อวุตฺตกมม ใน คเหตุวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา

ใน ขาพิตุ โลกำ อวุตตกมม ใน ขาพิตุ ๆ ตุมตตสมปทาน ใน สกกา อิติ ศัพท อาการ ใน จินตยีสู
ต วิเสสน ของ ทารก ๆ การิตกมม ใน นิสีทาเปตวา ยานเก อุปสิเลติกาธาร นิสีทาเปตวา ๆ
ปุปพกาลกิริยา ใน วิจรัส โย วิเสสน ของ ปุคโคโล ๆ สยกตดา ใน ปรามสติ ๆ อาขยาตบ
กตตุวจาก อิมสสุ วิเสสน ของ ทารกสสุ ๆ สามีสมพนธ ใน สิริร ๆ อวุตตกมม ใน ปรามสติ
หตเถน กรณ ใน ปรามสติ โส วิเสสน ของ ปุคโคโล ๆ สยกตดา ใน ลกทิ ๆ อาขยาตบ กตตุวจาก
นาม ศัพท สลลวไซตก เขากับ เอรูป ๆ วิเสสน ของ อีสสรियสมปตตี ๆ อวุตตกมม ใน ลกทิ อิติ
ศัพท อาการ ใน วตวา ๆ สมานกาลกิริยา ใน วิจรัส ๆ ชนา สยกตดา ใน ลกนทิ ๆ อาขยาตบ
กตตุวจาก สติ กิติ สหสส์ กิติ สตสหส์ กิติ อวุตตกมม ใน ททมานา วา สามศัพท ปทสมุจยต
เขากับ สติ สหสส์ และ สตสหสส์ เอว ศัพท อวธารณ เขากับ ททมานา ๆ อพภนฺตรกิริยา ของ
ชนา ตสสุ วิเสสน ของ ทารกสสุ ๆ สามีสมพนธ ใน สิริร ๆ อวุตตกมม ใน พุสิตุ หตเถน กรณ ใน
พุสิตุ ๆ ตุมตตสมปทาน ใน ลกนทิ ๆ เต วิเสสน ของ พุราหมณา ๆ สยกตดา ใน คณหีสู ๆ
อาขยาตบ กตตุวจาก เอว ศัพท กิริยาวิเสสน ใน อนฺวิจรฺนตา ๆ อพภนฺตรกิริยา ของ พุราหมณา
สาวตตี อวุตตกมม ใน อนฺปตดา ๆ วิเสสน ของ พุราหมณา นครสส กิติ วิหารสส กิติ สามีสมพนธ
ใน อนฺตรา จ สองศัพท ปทสมุจยต เขากับ นครสส และ วิหารสส อนฺตรา อาธาร ใน คณหีสู
นิวาส อวุตตกมม ใน คณหีสู ๆ

ปญจโกฏิมตดา วิเสสน ของ อริยสาวกา ๆ สยกตดา ใน คจฺจนฺติ ๆ อาขยาตบ กตตุวจาก
ปี ศัพท อเปกขตล เขากับ สาวตติย ๆ ฆินฺนาธาร ใน อริยสาวกา ปุเรกตต กาลสตตมฺมิ ใน ทตวา
ทาน อวุตตกมม ใน ทตวา ๆ ปุปพกาลกิริยา ใน คจฺจนฺติ ปจฺจนาทต กาลสตตมฺมิ ใน คจฺจนฺติ
คณฺธมาลาวตลเถสชฺชาทิหตฺตา วิเสสน ของ อริยสาวกา ฐมฺมสฺสวานาย สมปทาน ใน คจฺจนฺติ ๆ
พุราหมณา สยกตดา ใน ปุจฺจีสู ๆ อาขยาตบ กตตุวจาก เต วิเสสน ของ อริยสาวเก ๆ
อวุตตกมม ใน ทิสฺวา ๆ ปุปพกาลกิริยา ใน ปุจฺจีสู ตุมเท สยกตดา ใน คจฺจล ๆ อาขยาตบ
กตตุวจาก กหิ วิเสสน ของ จาเน ๆ อาธาร ใน คจฺจล อิติ ศัพท อาการ ใน ปุจฺจีสู ๆ อริยสาวกา
สยกตดา ใน อาหฺสฺสุ ๆ อาขยาตบ กตตุวจาก มยฺ สยกตดา ใน คจฺจาม ๆ อาขยาตบ กตตุวจาก
สตฺตุ สามีสมพนธ ใน สนฺติก ๆ สมปาปฺณิกมม ใน คจฺจาม ฐมฺมสฺสวานาย สมปทาน ใน คจฺจาม
อิติ ศัพท อาการ ใน อาหฺสฺสุ ๆ

พราหมณ์ สยกตฺตา ใน อาหํสุ ๆ อาชฺยตบถ กตฺตฺวาจก ตุมฺเห สยกตฺตา ใน เอถ ๆ
อาชฺยตบถ กตฺตฺวาจก ตุมฺเห สยกตฺตา ใน กริสฺสถ ๆ อาชฺยตบถ กตฺตฺวาจก ตตฺถ วิเสสน ของ
จําเน ๆ อาธาร ใน คนฺตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน กริสฺสถ ก็ อวฺตฺตกมฺม ใน กริสฺสถ อานุกาวิสฺโส
วิเสสน ของ อานุกาโว ๆ สยกตฺตา ใน นตฺถิ ๆ อาชฺยตบถ กตฺตฺวาจก อมฺหากํ สามีสมฺพณฺธ ใน
จฺนทภพฺราหฺมณฺสฺส ๆ สามีสมฺพณฺธ ใน อานุกา- หิ ศัพฺทํ วากฺยารมฺภ ชนา สยกตฺตา ใน ลภนฺติ
ๆ อาชฺยตบถ กตฺตฺวาจก เอตฺสฺส วิเสสน ของ จฺนทภสฺสฯ สามีสมฺพณฺธ ใน สรีริฯ อวฺตฺตกมฺม
ใน พุสฺสนฺตา ๆ อพฺภนฺตรกิริยา ของ ชนา นาม ศัพฺทํ สยฺลาชฺตก เข้กัับ อิทํ วิเสสน ของ
สมฺปตฺตีฯ อวฺตฺตกมฺม ใน ลภนฺติ ตุมฺเห สยกตฺตา ใน เอถ และ ปสฺสถฯ อาชฺยตบถ กตฺตฺวาจก นํ
วิเสสน ของ จฺนทภํฯ อวฺตฺตกมฺม ใน ปสฺสถ อิติ ศัพฺทํ อาการ ใน อาหํสุฯ

อริยสํวกา สยกตฺตา ใน อาหํสุฯ อาชฺยตบถ กตฺตฺวาจก นาม ศัพฺทํ สยฺลาชฺตก
เข้กัับ อานุกาโวฯ สยกตฺตา ใน โหติฯ อาชฺยตบถ กตฺตฺวาจก ตุมฺหากํ สามีสมฺพณฺธ ใน
จฺนทภพฺราหฺมณฺสฺสฯ สามีสมฺพณฺธ ใน อานุกาโว โภ วิกตฺติกตฺตา ใน โหติ เอว ศัพฺทํ อวฺธารณ
เข้กัับ สตฺถาฯ สยกตฺตา ใน โหติฯ อาชฺยตบถ กตฺตฺวาจก อมฺหากํ สามีสมฺพณฺธ ใน สตฺถา
มฺหานุกาโว วิกตฺติกตฺตา ใน โหติ อิติ ศัพฺทํ อาการ ใน อาหํสุฯ

เต วิเสสน ของ ชนาฯ สยกตฺตา ใน อคฺมํสุฯ อาชฺยตบถ กตฺตฺวาจก อณฺณมณฺณํ
การิตกมฺม ใน สยฺลาเปตฺตุฯ ตุมฺตฺถสมฺปทาน ใน อสฺกโกนฺตฺตาฯ อพฺภนฺตรกิริยา ของ ชนา มยํ
สยกตฺตา ใน ชานิสฺสํมิฯ อาชฺยตบถ กตฺตฺวาจก วิหารํ สมฺปาปฺณิยกมฺม ใน คนฺตฺวาฯ ปุพฺพกาลกิริยา
ใน ชานิสฺสํมิ จฺนทภพฺราหฺมณฺสฺส ก็ดี สตฺถุ ก็ดี สามีสมฺพณฺธ ใน อานุกาโว อมฺหากํ สามีสมฺพณฺธ
ใน สตฺถุ วา สองศัพฺทํ ปทวิกปฺปตฺถ เข้กัับ จฺนทภพฺราหฺมณฺสฺส และ อมฺหากํ สตฺถุ อานุกาโว
อวฺตฺตกมฺม ใน ชานิสฺสํมิ

อิติ ศัพฺทํ อาการ ใน วตฺวาฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อคฺมํสุ ตํ วิเสสน ของ จฺนทภํฯ
อวฺตฺตกมฺม ใน คเหตุวาฯ สมานกาลกิริยา ใน อคฺมํสุ วิหารํ สมฺปาปฺณิยกมฺม ใน อคฺมํสุฯ

สตฺถา สยกตฺตา ใน อกาสิฯ อาชฺยตบถ กตฺตฺวาจก ตสฺมี วิเสสน ของ จฺนทภฯ
ลกฺขณ ใน อุปฺสงฺกมฺนฺเตฯ ลกฺขณกิริยา อตฺตโน สามีสมฺพณฺธ ใน สนฺติกํฯ สมฺปาปฺณิยกมฺม ใน
อุปฺสงฺกมฺนฺเต เอว ศัพฺทํ อวฺธารณ เข้กัับ อุปฺสงฺกมฺนฺเต จฺนทภาย ภาวทิสฺมฺพณฺธ อนฺตรธํ

ๆ อวุดตกมม ใน อกาสิ ๙ โส วิเสสน ของ จันทาโก ๙ สยกตฺตา ใน อโหสิ ๙ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก สตฺถุ สามีสมฺพนฺธ ใน สนฺติเก ๙ วิสยธาร ใน อโหสิ องฺการปฺจฺฉิยฺ ภินฺนารฺธ ใน กากิ ๙ อุปฺมาวิกตฺติกตฺตา อโหสิ วิย ศัพฺท์ อุปฺมาโชตก เข้กัรบ องฺการปฺจฺฉิยฺ กากิ ๙ อถ กาลสฺตฺตฺมี ใน นยีสฺสุ พฺราหฺมณฺา สยกตฺตา ใน นยีสฺสุ ๙ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก นํ วิเสสน ของ จันทาโก ๙ อวุดตกมม ใน นยีสฺสุ เอกมฺนตฺ อธาร ใน นยีสฺสุ ๙

อาภา สยกตฺตา ใน อโหสิ ๙ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก ปฺฏิปาทิกกา วิกตฺติกตฺตา ใน อโหสิ ๙ พฺราหฺมณฺา สยกตฺตา ใน อานยีสฺสุ ๙ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก ปฺนุ ศัพฺท์ กิริยาวิเสสน ใน อานยีสฺสุ สตฺถุ สามีสมฺพนฺธ ใน สนฺติกํ ๙ สมฺปาปฺณิยกมฺม ใน อานยีสฺสุ ๙ อาภา สยกตฺตา ใน อนฺตรธาธิ ๙ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก เอว ศัพฺท์ อวธารณ เข้กัรบ ตถา ๙ ศัพฺท์ กิริยาวิเสสน ใน อนฺตรธาธิ ๙

(แก้ง) จันทาโก สยกตฺตา ใน จินฺเตสิ ๙ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก เอวํ กิตี ติกฺขตฺตํ กิตี กิริยาวิเสสน ใน คนฺตฺวา ๙ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ทิสฺวา อนฺตรธายมานํ วิเสสน ของ อากิ ๙ อวุดตกมม ใน ทิสฺวา ๙ ปุพฺพกาลกิริยา ใน จินฺเตสิ อัย วิเสสน ของ สตฺถา ๙ สยกตฺตา ใน ชานาติ ๙ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก อาภา สามีสมฺพนฺธ ใน อนฺตรธานมฺนตฺ ๙ อวุดตกมม ใน ชานาติ มณฺเฑ ศัพฺท์ สํสยตฺถ อิติ ศัพฺท์ อาการ ใน จินฺเตสิ ๙

โส วิเสสน ของ จันทาโก ๙ สยกตฺตา ใน ปุจฺฉิ ๙ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก สตฺถาริ อวุดตกมม ใน ปุจฺฉิ ตุมฺเห สยกตฺตา ใน ชานาถ ๙ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก กิ นุ สองศัพฺท์ ปุจฺฉนฺตถ โข ศัพฺท์ วจนาลงฺการ อาภา สามีสมฺพนฺธ ใน อนฺตรธานมฺนตฺ ๙ อวุดตกมม ใน ชานาถ อิติ ศัพฺท์ อาการ ใน ปุจฺฉิ ๙

สตฺถา สยกตฺตา ใน อาท ๙ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก อาม สมฺปฺฏิจฺฉนฺตถ อหํ สยกตฺตา ใน ชานามิ ๙ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก อิติ ศัพฺท์ อาการ ใน อาท ๙ จันทาโก สยกตฺตา ใน อาท ๙ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก เตนฺทิ ศัพฺท์ วิกตฺติปฺฏิรูปก ตุมฺเห สยกตฺตา ใน เทถ ๙ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก เม สมฺปทาน ใน เทถ อิติ ศัพฺท์ อาการ ใน อาท ๙

สตฺถา สยกตฺตา ใน อาท ๙ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก มยา อนฺนทิตกตฺตา ใน น สกกา น ศัพฺท์ ปฺฏิเสธ ใน สกกา ๙ กิริยาบท ภาววาก อปฺพพชิตฺส วิเสสน ของ ปุคฺคสฺส ๙ สมฺปทาน ใน ทาทุ ๙ ตุมฺตถสมฺปทาน ใน สกกา อิติ ศัพฺท์ อาการ ใน อาท ๙ โส วิเสสน ของ จันทาโก ๙

สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก พฺราหฺมณเณ อกถิตกมฺม ใน อาห อหํ สยกตฺตา ใน
ภวิสฺสามิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก เอตฺสมี วิเสสน ของ มนฺเต ๆ ลกฺขณ ใน คหิตเ มยา
อนภิตกตฺตา ใน คหิตเ ๆ ลกฺขณกิริยา สกฺลชฺมุพฺพีเป ภินฺนาหาร ใน เชฏฺจโก ๆ วิกติกตฺตา ใน
ภวิสฺสามิ ตุมฺเห สยกตฺตา ใน โหถ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก เอว ศัพฺพ อวธารณ เข้กัับ เอตฺถ
ๆ วิเสสน ของ จาเน ๆ อาธาร ใน โหถ อหํ สยกตฺตา ใน คณฺหิสฺสามิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก
ปฺพพชิตฺวา ปฺพพกาลกิริยา ใน คณฺหิสฺสามิ เอว ศัพฺพ อวธารณ เข้กัับ กติปาเหน ๆ ตติยาวิเสสน
ใน คณฺหิสฺสามิ มนฺตํ อวฺตฺตกมฺม ใน คณฺหิสฺสามิ อิติ ศัพฺพ อาการ ใน อาห ๆ

โส วิเสสน ของ จนฺทาโก ๆ สยกตฺตา ใน ลภิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก สตฺถารํ อกถิตกมฺม
ใน ยาจิตฺวา ปฺพพชฺชํ อวฺตฺตกมฺม ใน ยาจิตฺวา ๆ ปฺพพกาลกิริยา ใน ลภิ อฺปฺสมปทํ อวฺตฺตกมฺม ใน
ลภิ ๆ อถ กาลสฺตฺตฺมี ใน อาจิกฺขิ สตฺถา สยกตฺตา ใน อาจิกฺขิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อสฺส
วิเสสน ของ ภิกฺขุสฺส ๆ สมฺปทาน ใน อาจิกฺขิ ทวตฺตีสาการํ อวฺตฺตกมฺม ใน อาจิกฺขิ ๆ

โส วิเสสน ของ ภิกฺขุ ๆ สยกตฺตา ใน ปุจฺฉิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก กิ กิตี อิทํ กิตี วิเสสน
ของ ปริกมฺมํ ๆ ลิงฺคตฺถ อิติ ศัพฺพ อาการ ใน ปุจฺฉิ ๆ สตฺถา สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขุยาตบถ
กตฺตฺวาจก อิทํ วิเสสน ของ ปริกมฺมํ ๆ สยกตฺตา ใน โหติ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก มนฺตสฺส
สามีสฺมพฺนธ ใน ปริกมฺมํ ๆ วิกติกตฺตา ใน โหติ สชฺฌายิตฺตํ ตุมฺตฺถสมฺปทาน ใน ฏฺฐติ ๆ อาขุยาตบถ
กตฺตฺวาจก ตยา อนภิตกตฺตา ใน สชฺฌายิตฺตํ อิติ ศัพฺพ อาการ ใน อาห ๆ

ปี ศัพฺพ อเปกฺขตฺถ เข้กัับ พฺราหฺมณฺณา ๆ สยกตฺตา ใน ปุจฺฉิสฺสุ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก
อนฺตรนฺตรา กาลสฺตฺตฺมี ใน อาคนฺตฺวา ๆ ปฺพพกาลกิริยา ใน ปุจฺฉิสฺสุ มนฺโต อวฺตฺตกมฺม ใน คหิตเ ๆ
กิตบถ กมฺมวาก เต อนภิตกตฺตา ใน คหิตเ อิติ ศัพฺพ อาการ ปุจฺฉิสฺสุ ๆ ภิกฺขุ สยกตฺตา ใน
อาห ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อหํ สยกตฺตา ใน น คณฺหามิ น ศัพฺพ ปฺฐิสฺเสธ ใน คณฺหามิ ๆ
อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ตาว ศัพฺพ กิริยาวิเสสน ใน คณฺหามิ อิติ ศัพฺพ อาการ ใน อาห ๆ

โส วิเสสน ของ ภิกฺขุ ๆ สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก เอว ศัพฺพ อวธารณ
เข้กัับ กติปาหฺสฺส ๆ สมฺปทาน ใน ปตฺวา อรหฺตฺตํ อวฺตฺตกมฺม ใน ปตฺวา ๆ ปฺพพกาลกิริยา ใน อาห
พฺราหฺมณฺเณหิ อนภิตกตฺตา ใน ปุจฺฉิต- อาคนฺตฺวา ปฺพพกาลกิริยา ใน ปุจฺฉิต- ปุจฺฉิตกาลเ กาลสฺตฺตฺมี
ใน อาห ตุมฺเห สยกตฺตา ใน ยาถ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อิทานิ กาลสฺตฺตฺมี ใน อมฺหิ อหํ

สยกตฺตา ใน อมฺหิ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก อคมนธมฺโม วิกตฺกตฺตา ใน ชาโต ๆ วิกตฺกตฺตา ใน อมฺหิ อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาห ฯ

ภิกฺขุ สยกตฺตา ใน อาโรเจสุ์ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก ตถาคตฺตฺส สมฺปทาน ใน อาโรเจสุ์ ฆนฺเต อาลปน อัย วิเสสน ของ ภิกฺขุ ๆ สยกตฺตา ใน พุยาโรติ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก อญฺตฺ วิเสสน ของ วจฺนํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน วตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน พุยาโรติ อยฺฉํ อวฺตฺตกมฺม ใน พุยาโรติ อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาโรเจสุ์ ฯ สตฺถา สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก ภิกฺขเว อาลปน อิทานิ กาลสฺตฺตฺมี ใน กเถติ จีณาสโว กิตฺตี ปุตฺโต กิตฺตี วิเสสน ของ จนฺทาโก ๆ สยกตฺตา ใน กเถติ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก มม สามีสมฺพนฺธ ใน ปุตฺโต เอว ศัพท์ อวธารณ เข้ากัปป ญฺตํ ๆ วิเสสน ของ วจฺนํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน กเถติ อิติ ศัพท์ อาการ ใน วตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาห อิมํ วิเสสน ของ คาลํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน อาห ฯ

อหํ สยกตฺตา ใน พุริมิ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก จนฺทํ อุมฺมาวิเสสน ของ ปุคฺคํ อิว ศัพท์ อุมฺมาชิตก เข้ากัปป จนฺทํ วิมลํ วิเสสน ของ จนฺทํ สุทฺธํ กิตฺตี วิปฺปสนฺนํ กิตฺตี อนาวิลํ กิตฺตี นนฺทิกวปริกฺขิณํ กิตฺตี ตํ กิตฺตี วิเสสน ของ ปุคฺคํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน พุริมิ พุราหฺมณํ สมฺภาวน ใน พุริมิ อิติ ศัพท์ สรูป ใน อิมํ คาลํ ฯ

ตตฺถ วิเสสน ของ ปทฺเสสุ ๆ นิทฺธารณ ใน ปทฺสฺส **วิมลํ** สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ สรูป ใน ปทฺสฺส ๆ นิทฺธารณิย และ สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺโถ อพฺภาทิมลฺรหิตํ วิเสสน ของ ปุคฺคํ อิติ ศัพท์ สรูป ใน อิตฺโถ ๆ ลิงฺคตฺถ ฯ **สุทฺธํ** สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ สรูป ใน ปทฺสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺโถ นิรฺูปกฺกิเลสํ วิเสสน ของ ปุคฺคํ อิติ ศัพท์ สรูป ใน อตฺโถ ๆ ลิงฺคตฺถ ฯ

วิปฺปสนฺนํ สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ สรูป ใน ปทฺสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺโถ ปสนฺนจิตฺตํ วิเสสน ของ ปุคฺคํ อิติ ศัพท์ สรูป ใน อตฺโถ ๆ ลิงฺคตฺถ ฯ

อนาวิลํ สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ สรูป ใน ปทฺสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺโถ กิเลสาทิมลฺรหิตํ วิเสสน ของ ปุคฺคํ อิติ สรูป ใน อตฺโถ ๆ ลิงฺคตฺถ ฯ

นนฺทิกวปริกฺขิณํ สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ สรูป ใน คาลาปาทฺสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺโถ

อหํ สยกตฺตา ใน วทามิ ๆ อาชฺยาดบถ กตฺตฺวจาก ตีสุ วิเสสน ของ ภเวสุ ๆ วิสยาธาร ใน
ปริกฺขีนตฺตฺหํ ๆ กิตฺตี ตํ กิตฺตี วิเสสน ของ ปุคฺคัลลํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน วทามิ พฺราหฺมณํ สมฺภาวน ใน
วทามิ อิติ ศัพท์ สรูป ใน อตฺโถ ๆ ลิงฺคตฺถ ฯ **จบเกิ่ง**

เทศนาวสานเน กาลสฺสตฺตฺมี ใน ปาปฺณีสฺสุ พหุ วิเสสน ของ ชนา ๆ สยกตฺตา ใน
ปาปฺณีสฺสุ ๆ อาชฺยาดบถ กตฺตฺวจาก โสตาปฺตฺติผลาทินิ วิเสสน ของ อริยพฺลานิ ๆ อวฺตฺตกมฺม
ใน ปาปฺณีสฺสุ อิติ ศัพท์ สมานน ฯ

จนฺทากตฺเตรวคฺคฺตุ สยกตฺตา ใน นิฏฺฐิตํ ๆ

กิตฺตบถ กตฺตฺวจาก ฯ

สวัสดิตุเถร วตถุ

สวัสดิตุเถรวตถุ วตถุคกมม ใน วุจเจเต

มยา อนภิตกคตฺตา ใน วุจเจเต ๆ อาขยาตบท กมฺมวาทก ฯ

.....

สตฺถา สยกตฺตา ใน กเถสิ ฯ อาขยาตบท กตฺตฺวาทก **โย อิมํ** สรฺูป ใน อิติ ฯ ศัพฺพํ
อาทยตฺถ ใน อิมํ ฐมฺมเทสนํ อิมํ วิเสสน ของ ฐมฺมเทสนํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน กเถสิ กุณฺฑโกปียํ
อวฺตฺตกมฺม ใน นิสฺสาย ฯ สมานกาลกิริยา ใน วิหรนฺโต ฯ กุณฺฑชานวเน อาธาร ใน วิหรนฺโต ฯ
อพฺภนฺตรกิริยา ของ สตฺถา สวัสดิตุเถรํ อวฺตฺตกมฺม ใน อารพฺภ ฯ สมานกาลกิริยา ใน กเถสิ ฯ
ขอสอบสนามหลวง พ ศ ๒๕๔๖

หิ ศัพฺพํ วิตฺถารชฺตก เอกสฺมี วิเสสน ของ สมเย ฯ กาลสตฺตมี ใน อทาสิ โภปียธิตา
สยกตฺตา ใน อทาสิ ฯ อาขยาตบท กตฺตฺวาทก สฺวปฺวาสา วิเสสน ของ โภปียธิตา นาม ศัพฺพํ
สธฺวาชฺตก เข้กับ สฺวปฺวาสา สตฺต วิเสสน ของ วสฺถานิ ฯ อจฺจนตฺสโยค ใน ธาเรตฺวา คพฺกํ
อวฺตฺตกมฺม ใน ธาเรตฺวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ผุฏฺฐา สตฺตาหํ อจฺจนตฺสโยค ใน มุพฺพ- มุพฺพคพฺภา
วิกตฺติคตฺตา ใน หุตฺวา ฯ สมานกาลกิริยา ใน ผุฏฺฐา ทุกฺขาหิ กิตฺติ ติปฺพาหิ กิตฺติ กณฺฐกาหิ กิตฺติ วิเสสน
ของ เวทานาหิ ฯ อนภิตกคตฺตา ใน ผุฏฺฐา ฯ วิเสสน ของ โภปียธิตา

ภควา สยกตฺตา ใน โหติ ฯ อาขยาตบท กตฺตฺวาทก สมฺมาสมฺพุทฺโธ วิกตฺติคตฺตา ใน โหติ
วต ศัพฺพํ อจฺจริยตฺถ โส วิเสสน ของ ภควา โย วิเสสน ของ ภควา ฯ สยกตฺตา ใน เทเสติ
ฯ อาขยาตบท กตฺตฺวาทก อิมสฺส วิเสสน ของ รุพฺสฺส เอว ศัพฺพํ อวธารณ เข้กับ อิมสฺส รุพฺสฺส
สามีสฺมพฺนฺธ ใน ทุกฺขสฺส ฯ ฉณฺฐีกมฺม ใน ปทานายฯ สมฺปทาน ใน เทเสติ ฐมฺมํ อวฺตฺตกมฺม ใน
เทเสติ โส วิเสสน ของ สวากสงฺฆมฺ ฯ สยกตฺตา ใน โหติ ฯ อาขยาตบท กตฺตฺวาทก สฺวปฏิปนฺโน

ตั้งแต่ เอกสฺมี หิ สมเย ฯเปฯ ทุกฺขํ นิตฺถินฺนนฺติ ฯ เป็นขอสอบวิชาสัมพันธ์ไทย พ ศ ๒๕๔๖

วิกติกตตะ ใน โหติ วัต ศัพท์ อัจฉริยตถ อสฺส วิเสสน ของ ภควโตฯ สามีสมฺพนฺธ ใน สาวกสงฺโฆ โย วิเสสน ของ สาวกสงฺโฆ ฯ สยกตตะ ใน ปฏิปนโนฯ กิตบถ กตฺตฺวาจก อิมสฺส วิเสสน ของ รูปสฺส เอว ศัพท์ อวธารณ เข้ากับ อิมสฺส รูปสฺส สามีสมฺพนฺธ ใน ทุกฺขสฺส ฯ ญฺจิกมฺม ใน ปทานาย ฯ สมฺปทาน ใน ปฏิปนโน

ตํ วิเสสน ของ นิพฺพานํ ฯ สยกตตะ ใน โหติฯ อาขฺยาตบถ กตฺตฺวาจก สฺสฺสํ วิกติกตตะ ใน โหติ วัต ศัพท์ อัจฉริยตถ ทุกฺข์ สยกตตะ ใน น สํวิชฺชติ น ศัพท์ ปฏิเสธ ใน สํวิชฺชติ ฯ อาขฺยาตบถ กตฺตฺวาจก ยตถ วิเสสน ของ นิพฺพานे ฯ อาธาร ใน สํวิชฺชติ อิทํ กิตี เหวรูป กิตี วิเสสน ของ ทุกฺข์ อิติ ศัพท์ สฺสรูป ใน อิเมหิ ตีหิ วิตกฺเกหิ อิเมหิ กิตี ตีหิ กิตี วิเสสน ของ วิตกฺเกหิ ฯ กรณ ใน อธิวาเสนฺตี ตํ วิเสสน ของ ทุกฺข์ ฯ การิตกมฺม ใน อธิวาเสนฺตี ฯ อพฺภนฺตรกิริยา ของ โภพิยธิตฺตา สามิกํ อวฺตุตกมฺม ใน เปเสตฺวา สตฺถุ สามีสมฺพนฺธ ใน สนฺติกํ ฯ สมฺปาปฺญิกมฺม ใน เปเสตฺวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วิชายิตฺวา

วณฺหนาย ลกฺขณวณฺธ ใน อาโรจิตาย ฯ ลกฺขณวณฺธกิริยา เตน วิเสสน ของ สามิเกน ฯ อนภินิ ตกตตะ ใน อาโรจิตาย ตสฺสา วิเสสน ของ โภพิยธิตฺตฺยา ฯ สามีสมฺพนฺธ ใน วจเนน ฯ ตติยา วิเสสน ใน อาโรจิตาย สตฺถุ ญฺจิกมฺม ใน วณฺหนาย โภพิยธิตฺตา สยกตตะ ใน โหตุ ฯ อาขฺยา ตบถ กตฺตฺวาจก สฺจฺฉินิ วิกติกตตะ ใน โหตุ สฺสฺสฺสฺวาสา สลฺลววิเสสน ของ โภพิยธิตฺตา อโรคา วิกติกตตะ ใน โหตุ सा วิเสสน ของ โภพิยธิตฺตา ฯ สยกตตะ ใน วิชายตุ ฯ อาขฺยาตบถกตฺตฺวาจ ก อโรคํ วิเสสน ของ ปฺตฺตํ ฯ อวฺตุตกมฺม ใน วิชายตุ อิติ ศัพท์ อาการ ใน วฺตุต-

สฺตฺถารา อนภินิ ตกตตะ ใน วฺตุต- วฺตุตกฺขณฺเณ กาลสฺตฺตฺมึ ใน วิชายิตฺวา เอว ศัพท์ อวธารณ เข้ากับ วฺตุตกฺขณฺเณ สฺจฺฉินิ กิตี อโรคา กิตี วิกติกตตะ ใน หุตฺวา ฯ สมานกาลกิริยา ใน วิชายิตฺวา อโรคํ วิเสสน ของ ปฺตฺตํ ฯ อวฺตุตกมฺม ใน วิชายิตฺวาฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน นิมนฺเตตฺวา พุทฺธปฺปมฺข์ วิเสสน ของ ภิกฺขุสงฺฆํ ฯ อวฺตุตกมฺม ใน นิมนฺเตตฺวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อทาสี สตฺตฺทาหํ อจฺจนฺตสํโยค ใน อทาสี มหาทานํ อวฺตุตกมฺม ใน อทาสี ฯ

ปฺตฺโต สยกตตะ ใน ปริสฺสาเวสี ฯ อาขฺยาตบถ กตฺตฺวาจก ปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้ากับ ปฺตฺโต อสฺสา วิเสสน ของ โภพิยธิตฺตฺยาฯ สามีสมฺพนฺธ ใน ปฺตฺโต ชาตทิวสโต อปาทาน ใน ปฏฺจาย

ๆ กิริยาวิเสสน ใน ปริสฺสาเวสิ ฌมกรํ อวุตฺตกมฺม ใน อาทาย ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปริสฺสาเวสิ
สงฺฆสฺส สมฺปทาน ใน ปริสฺสาเวสิ อุทกํ อวุตฺตกมฺม ใน ปริสฺสาเวสิ ฯ อปรภาเค กาลสฺตฺตมึ ใน
ปาปุณฺนิ โส วิเสสน ของ ปุตุโต ๆ สยกตฺตา ใน ปาปุณฺนิ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก นิกฺขมิตฺวา
ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปพฺพชิตฺโต ๆ วิเสสน ของ ปุตุโต อรหฺตตํ อวุตฺตกมฺม ใน ปาปุณฺนิ ฯ

อด กัถิ อเอกทิวสํ กัถิ กาลสฺตฺตมึ ใน สมฺภูจฺจาเปสฺสุ ภิกฺขุ เหตุกตฺตา ใน สมฺภูจฺจาเปสฺสุ ๆ
อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ฌมฺมสฺถายํ อาธาร ใน สมฺภูจฺจาเปสฺสุ ถลํ การิตกมฺม ใน สมฺภูจฺจาเปสฺสุ
อาวุโส อาลปนฺน ตุมฺเห สยกตฺตา ใน ปสฺสสฺส
ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก เอรุโรโป วิเสสน ของ ภิกฺขุ นาม ศัพฺพ สลฺยาชิตก เข้ากัปป เอรุโรโป
อรหฺตตฺสฺส ภาวาทิสฺมพฺพนฺธ อุปนิสฺสย- อุปนิสฺสยสมฺปนฺโน วิเสสน ของ ภิกฺขุ เอตฺตํ วิเสสน
ของ กาลํ ๆ อจฺจนตฺสํโยค ใน อนฺนโกลิ

มาตุ สามีสฺมพฺพนฺธ ใน กุจฺฉิตฺตมึ ๆ ฆินฺนาธาร ใน ทุกฺขํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน อนฺนโกลิ ปน ศัพฺพ
ปุจฺฉนฺตฺถ กิมํจํ ลิงฺกตฺถ อญฺเญ วิเสสน ของ ชนา ๆ สยกตฺตา ใน น อนฺนโกลิสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺส
ใน อนฺนโกลิสฺส
นิตฺถินฺนํ อิมินา วิเสสน ของ ภิกฺขุณา ๆ อนนฺนโกลิสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺส
ๆ กิตฺตบท กมฺมวาทก พหุ วิเสสน
ของ ทุกฺขํ วต ศัพฺพ สํเวคตฺถ อิติ ศัพฺพ สฺรูป ใน ถลํ ฯ (จบข้อสอบสนามหลวง)

(แก้ง) สดฺดา สยกตฺตา ใน อาท ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก อาคนฺตฺวา ปุพฺพกาลกิริยา
ใน ปุจฺฉิตฺตฺวา ภิกฺขเว อาลปนฺน ตุมฺเห สยกตฺตา ใน อตฺถ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก กาย วิเสสน
ของ กถาย นุ ศัพฺพ ปุจฺฉนฺตฺถ เอตฺรหิ กาลสฺตฺตมึ ใน อตฺถ กถาย กรณ ใน สนนฺนินฺนา ๆ
วิกิตฺกตฺตา ใน อตฺถ อิติ ศัพฺพ อาการ ใน ปุจฺฉิตฺตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วตฺวา

มยํ สยกตฺตา ใน อมฺห ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก อิมาย วิเสสน ของ กถาย นาม ศัพฺพ
สลฺยาชิตก เข้ากัปป อิมาย เอตฺรหิ กาลสฺตฺตมึ ใน อมฺห กถาย กรณ ใน สนนฺนินฺนา ๆ วิกิตฺกตฺตา
ใน อมฺห อิติ ศัพฺพ สฺรูป ใน วจเน ๆ ลกฺขณฺน ใน วุตฺเต เตหิ วิเสสน ของ ภิกฺขุหิ ๆ อนนฺนโกลิสฺส
ใน วุตฺเต ๆ ลกฺขณกิริยา ภิกฺขเว อาลปนฺน อาม ศัพฺพ สมฺปฏฺฐิจฺฉนฺตฺถ ปุตุโต สยกตฺตา ใน วิหฺรติ
ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก มม สามีสฺมพฺพนฺธ ใน ปุตุโต เอตฺตกา วิเสสน ของ ทุกฺขา ๆ อปาทาน
ใน มุจฺฉิตฺตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน สจฺฉิกตฺวา อิทานิ กาลสฺตฺตมึ ใน วิหฺรติ นินฺพพานํ อวุตฺตกมฺม ใน

สัจฉิกตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วิหริติ อิติ ศัพท์ อาการ ใน วตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาห อิมํ วิเสสน ของ คาลํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน อาห

โย วิเสสน ของ ภิกฺขุ ๆ สยกตฺตา ใน อจฺจคา และ นิพฺพุโต อจฺจคา
อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก นิพฺพุโต กิตฺติบถ กตฺตฺวาจก อิมํ วิเสสน ของ
ปฺลิตฺถํ ทฺตฺถํ สํสารํ และ โมหํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน อจฺจคา ติณฺโณ กัฏฺฐิ
ปารคโต กัฏฺฐิ ฉายี กัฏฺฐิ อนเนชฺช กัฏฺฐิ อกถํกถี กัฏฺฐิ วิกตฺติกตฺตา ใน หุตฺวา
ๆ สมานกาลกิริยา ใน นิพฺพุโต อนฺุปาทาย ปุพฺพกาลกิริยา ใน นิพฺพุโต
อหํ สยกตฺตา ใน พฺรุมฺมิ ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก ตํ วิเสสน ของ ภิกฺขุ
ๆ อวุตฺตกมฺม ใน พฺรุมฺมิ พฺราหฺมณํ สมฺภวาน ใน พฺรุมฺมิ อิติ ศัพท์ สฺรูป ใน
อิมํ คาลํ ๕

อตฺถอ สยกตฺตา ใน โหติ ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก ตสฺส วิเสสน ของ คาลาวจนสฺส ๆ
สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺถอ ๆ วิกตฺติกตฺตา ใน โหติ โย วิเสสน ของ ภิกฺขุ ๆ สยกตฺตา ใน อตีโต และ
นิพฺพุโต ๆ กิตฺติบถ กตฺตฺวาจก อิมํ วิเสสน ของ รากปถํ กิเลสทฺตฺถํ สํสารวณฺณํ และ อปฺปฏิวิชฺฌนกโมหํ
ๆ อวุตฺตกมฺม ใน อตีโต จตฺตุนํ วิเสสน ของ อริยสจฺจานํ ๆ ญฺญูทฺถกมฺม ใน อปฺปฏิวิชฺฌน-
เอว ศัพท์
อวธารณ เข้กับ จ ๆ สศัพท์ ปทสมฺมจฺจยตฺถ เข้กับ รากปถํ กิเลสทฺตฺถํ สํสารวณฺณํ และ จตฺตุนํ
อริยสจฺจานํ อปฺปฏิวิชฺฌนกโมหํ จตฺตฺวาโร วิเสสน ของ โอฆะ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน ติณฺโณ ๆ กัฏฺฐิ
อนฺุปฺปตฺโต กัฏฺฐิ ฉายี กัฏฺฐิ อนเนชฺช กัฏฺฐิ อกถํกถี กัฏฺฐิ วิกตฺติกตฺตา ใน หุตฺวา ๆ สมานกาลกิริยา ใน
นิพฺพุโต ปารํ อวุตฺตกมฺม ใน อนฺุปฺปตฺโต

ทฺวิเรน วิเสสน ของ ฉานเนน ๆ กรณ ใน ฉายี ตณฺหาย ภาวาทิสมฺพนฺธ ใน อภาเวน ๆ
เหตุ ใน อนเนชฺช ถกถาย ภาวาทิสมฺพนฺธ ใน อภาเวน ๆ เหตุ ใน อกถํกถี อฺุปาทานานํ ภาวาทิสมฺพนฺธ
ใน อภาเวน ๆ เหตุ ใน อนฺุปาทิตฺตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน นิพฺพุโต กิเลสนิพฺพานเนน เหตุ ใน
นิพฺพุโต อหํ สยกตฺตา ใน วทามิ ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก ตํ วิเสสน ของ ภิกฺขุ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน
วทามิ พฺราหฺมณํ สมฺภวาน วทามิ อิติ ศัพท์ สฺรูป ใน อตฺถอ ๕ (จบเ็ง)

บทว่า ปารคโต. ฉายี. อนเนชฺช. อกถํกถี เป็น วิกตฺติกตฺตา ไม่ควรใช้เป็นบทวิเสสนะ เนื่องจากบทวิเสสนะนั้น จะไม่
นิยมเขียนหลังบทวิกตฺติกตฺตา แม้นในอรรถกถาท่านก็ได้อธิบายไว้อย่างชัดเจนว่า ติณฺโณ หุตฺวา แม้จะมีบท หุตฺวา
เพียงบทเดียวแต่ก็สามารถตามไปได้ทุกบท ตามหลักกนยะ ๔๐ เรียกว่า อธิการณฺย (นัยคือการตามมา)

เทศนาวสานเ กาลสดตมี ใน ปาปฺณีสู พหุ วิเสสน ของ ชนา ๆ สยกตฺตา ใน
ปาปฺณีสู ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก โสตาปตฺติผลาทีนิ วิเสสน ของ อริยผลานิ ๆ อวฺตฺตกมฺม
ใน ปาปฺณีสู อิติ ศัพท์ สมาเป็นน ฯ

สวลิตฺเตรวคฺคฺล สยกตฺตา ใน นิฏฺจิต์ ๆ

กิตบท กตฺตฺวาจก ฯ

สุนทรสมุททตเถร วคฺฉ

สุนทรสมุททตเถรวคฺฉ วุตตกมฺม ใน วุจฺเจเต

มยา อนภิตกคฺคตา ใน วุจฺเจเต ๆ อาขยาตบพ กมฺมวาจก ฯ

.....

สตฺถา สยกคฺคตา ใน กเถสิ ฯ อาขยาตบพ กคฺคฺควาจก โยธ กานมฺ สรฺูป ใน อิติ
ฯ ศัพฺพ อาทยคฺคตฺถ ใน อิมํ ฌมฺมเทสนํ อิมํ วิเสสน ของ ฌมฺมเทสนํ ๆ อวุตตกมฺม ใน กเถสิ
เชตวเน วิสยาธาร ใน วิหรนฺโต ฯ อพฺพนฺตรกิริยา ของ สตฺถา สุนทรสมุททตเถร อวุตตกมฺม
ใน อารพฺภ ฯ สมานกาลกิริยา ใน กเถสิ ฯ

กิริ ศัพฺพ อนุสฺสวณคฺคตฺถ เอโก วิเสสน ของ กุลปฺคฺคโต ฯ สยกคฺคตา ใน นิพฺพคฺคโต ฯ กิตบพ
กคฺคฺควาจก สวาคฺคตฺถิยํ ภินฺนาธาร ใน กุลปฺคฺคโต นาม ศัพฺพ สยฺกคฺคตา ฌกัฏฺฐ สุนทรสมุททตฺถกมฺมวาโร
ฯ วิเสสน ของ กุลปฺคฺคโต จตฺตาสีสโกฏฺฐิวิภเว วิเสสน ของ มหากุลเล ฯ วิสยาธาร ใน นิพฺพคฺคโต ฯ

โส วิเสสน ของ กุลปฺคฺคโต ฯ สยกคฺคตา ใน นิสีทิ ฯ อาขยาตบพ กคฺคฺควาจก เอกทิวสํ
กาลสตฺตมฺมี ใน นิสีทิ ปจฺจมาคฺคตฺถํ กาลสตฺตมฺมี ใน คจฺจนตฺถํ คณธมาลาทิตฺถตฺถํ วิเสสน ของ มหาชนํ ฯ
อวุตตกมฺม ใน ทิสฺวา ฌมฺมสฺสวณคฺคตฺถาย สมฺปทาน ใน คจฺจนตฺถํ เชตวณํ สมฺปาปฺปณฺนิยกมฺม ใน คจฺจนตฺถํ
ฯ วิเสสน ของ มหาชนํ ทิสฺวา ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปุจฺจจิตฺวา ตุมฺเห สยกคฺคตา ใน คจฺจล ฯ
อาขยาตบพ กคฺคฺควาจก กหํ วิเสสน ของ จาเน ฯ อาธาร ใน คจฺจล

อิติ ศัพฺพ อาการ ใน ปุจฺจจิตฺวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วตฺวา มยํ สยกคฺคตา ใน คจฺจาม ฯ
อาขยาตบพ กคฺคฺควาจก สตฺถุ สามีสมฺพนฺธ ใน สนฺติกํฯ สมฺปาปฺปณฺนิยกมฺม ใน คจฺจาม ฌมฺมสฺสวณคฺคตฺถาย
สมฺปทาน ใน คจฺจาม อิติ ศัพฺพ สรฺูป ใน วจฺเจเน ฯ ลกฺขณ ใน วุตฺเต มหาชนเน อนภิตกคฺคตา ใน
วุตฺเต ฯ ลกฺขณกิริยา อหํ สยกคฺคตา ใน คมฺมสฺสวณคฺคตฺถาย ฯ อาขยาตบพ กคฺคฺควาจก อิติ ศัพฺพ อาการ ใน
วตฺวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน คณตฺวา เตน วิเสสน ของ มหาชนเน ฯ สหตฺถตฺถิตฺยา ฌกัฏฺฐ สหฺธิ ฯ
ศัพฺพ กิริยาสมฺวาเย ใน คณตฺวาฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน นิสีทิ ปริสฺปฺริยนฺเต อาธาร ใน นิสีทิ ฯ

สตฺถา สยกตฺตา ใน กเถสิ ฯ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก ตสฺส วิเสสน ของ กุลปฺตฺตฺส ฯ
สามีสมฺพนฺธ ใน อชฺฌาสยฺ ฯ อวฺตฺตกมฺม ใน วิทิตฺวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน กเถสิ อนุปุพฺพิกถํ
อวฺตฺตกมฺม ใน กเถสิ ฯ โส วิเสสน ของ กุลปฺตฺโต ฯ เหตุกตฺตา ใน วิดีนาเมสิ กาลํ การิตกมฺม ใน
วีดีนาเมสิ ฯ อาขยาตบถ เหตุกตฺตฺวาจก มยา อนภิตกตฺตา ใน น สกฺกา น ศัพฺท ปฏฺฐิเสธ ใน
สกฺกา ฯ กิริยาบถ ภาวฺวาจก อการํ อวฺตฺตกมฺม ใน อชฺฌาวสนฺเตน ฯ วิเสสน ของ มยา สงฺขลิจิตฺ
วิกตฺกตฺตา ใน กตฺวา ฯ กิริยาวิเสสน ใน จริตฺุ พฺรหฺมจริยํ อวฺตฺตกมฺม ใน จริตฺุ ฯ ตุมฺตฺตสมฺปทาน ใน
สกฺกา อิติ ศัพฺท อาการ ใน จินฺเตตฺตฺวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ยาจิตฺวา สตฺถุ สามีสมฺพนฺธ ใน ถํ
อวฺตฺตกมฺม ใน นิสฺสาย ฯ เหตุ ชาติ- ปุพฺพชฺชาย ภูมฺนาธาร ใน ชาตฺสสาโห ฯ วิกตฺกตฺตา
ใน หุตฺวา ฯ สมานกาลกิริยา ใน ยาจิตฺวา ปริสาย ลกฺขณ ใน ปกฺกนฺตฺยา ฯ ลกฺขณกิริยา สตฺถารํ
อกถิตกมฺม ใน ยาจิตฺวา ปุพฺพชฺชํ อวฺตฺตกมฺม ใน ยาจิตฺวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน สุตฺวา ตถาคตา
เหตุกตฺตา ใน น ปุพฺพาเชนฺติ น ศัพฺท ปฏฺฐิเสธ ใน ปุพฺพาเชนฺติ ฯ อาขยาตบถ เหตุกตฺตฺวาจก
มาตาปิตฺุหิ อนภิตกตฺตา ใน อนนฺนฺถฺวาตํ ฯ วิเสสน ของ กุลปฺตฺตํ ฯ การิตกมฺม ใน ปุพฺพาเชนฺติ
อิติ ศัพฺท อาการ ใน สุตฺวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน คนฺตฺวา เหนํ สมฺปาปฺณียกมฺม ใน
คนฺตฺวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อนุชานาเปตฺวา ฐฺฐปาลกุลปฺตฺตาทโย วิเสสน ของ (กุลปฺตฺตา) ฯ
อุปฺมาลึงฺคตฺถ วิย ศัพฺท อุปฺมาโชตก เข้ากัป ฐฺฐปาลกุลปฺตฺตาทโย กุลปฺตฺตา มหนฺเตน วิเสสน
ของ วายาเมน ฯ กรณ ใน อนุชานาเปตฺวา ตาตาปิตโร การิตกมฺม ใน อนุชานาเปตฺวา ฯ
ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปุพฺพชิตฺวา สตฺถุ สามีสมฺพนฺธ ใน สนฺติเก ฯ วิสยธาร ใน ปุพฺพชิตฺวา ฯ
ปุพฺพกาลกิริยา ใน นิกฺขมิตฺวา ลทฺฐปสมฺปโท วิเสสน ของ กุลปฺตฺโต ก็ วิเสสน ของ ปโยชนํ ฯ
ลึงฺคตฺถ เม สมฺปทาน ใน ปโยชนํ อธิ วิเสสน ของ จานํ ฯ อาธาร ใน วาเสนํ กรณ ใน ปโยชนํ
อิติ ศัพฺท สรฺูป ใน จินฺตเนน ฯ กรณ ใน นิกฺขมิตฺวา ตโต วิเสสน ของ จานโต ฯ อปาทาน ใน
นิกฺขมิตฺวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน คนฺตฺวา ราชคหํ สมฺปาปฺณียกมฺม ใน คนฺตฺวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา
ใน จรฺนโต ปีนฺทฺทาย สมฺปทาน ใน จรฺนโต ฯ อพฺภนฺตรกิริยา ของ กุลปฺตฺโต ฯ

อเถกทิวสํ กาลสตฺตฺตฺมิ ใน ปรีเทวีสุ มาตาปิตโร สยกตฺตา ใน ปรีเทวีสุ ฯ อาขยาตบถ
กตฺตฺวาจก สวตฺถยิํ ภูมฺนาธาร ใน มาตาปิตโร ตสฺส วิเสสน ของ เถรสฺส ฯ สามีสมฺพนฺธ ใน
มาตาปิตโร เอกสฺมิ วิเสสน ของ ฉณทิวเส ฯ กาลสตฺตฺตฺมิ ใน กิพฺมานเ มหนฺเตน วิเสสน ของ

สิริโสภาคเคน ๆ กรณ ใน กิพมานะ ตสฺส วิเสสน ของ เณรสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน สหายกุมมาเร ๆ
อวุตตกมฺม ใน ทิสฺวา กิพมานะ วิเสสน ของ สหายกุมมาเร ทิสฺวา ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปรีเทวีสุ อิทํ
วิเสสน ของ กิพนํ ๆ สยกตฺตา ใน ชาตํ ๆ กิตฺตบถ กตฺตฺวาจก อมฺหากํ สามีสมฺพนฺธ ใน ปุตฺตสฺส ๆ
ฉฺฉนฺนํอนิหิตกตฺตา ใน ทูลลํ ๆ วิกตฺกตฺตา ใน ชาตํ อิติ ศัพฺพ อาการ ใน ปรีเทวีสุ ฯ

ตสฺมี วิเสสน ของ ขณฺเณ ๆ กาลสฺตฺตฺมี ใน ปุจฺฉิ เอกา วิเสสน ของ คณฺนิกา ๆ สยกตฺตา ใน
ปุจฺฉิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ตํ วิเสสน ของ กุลํ ๆ สมฺปาปุณฺณิกมฺม ใน คนฺตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา
ใน ทิสฺวา ตสฺส วิเสสน ของ เณรสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน มาตฺรํ ๆ อวุตตกมฺม ใน ทิสฺวา โรทฺมานํ
กิตฺติ นิสฺสินํ กิตฺติ วิเสสน ของ มาตฺรํ ทิสฺวา ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปุจฺฉิ อมฺม อาลปนํ ตฺวํ สยกตฺตา ใน
โรทฺสี ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก กิการณํ เหตุ ใน โรทฺสี อิติ ศัพฺพ อาการ ใน ปุจฺฉิ ฯ

มาตา สยกตฺตา ใน อาท ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อหํ สยกตฺตา ใน โรทฺมาณี ๆ อาขุยาตบถ
กตฺตฺวาจก ปุตฺตํ อวุตตกมฺม ใน อนุสฺสริตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน โรทฺมาณี อิติ ศัพฺพ อาการ ใน
อาท ฯ คณฺนิกา สยกตฺตา ใน ปุจฺฉิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อมฺม อาลปนํ ปนํ ศัพฺพ วากฺยารมฺภ
โส วิเสสน ของ ปุตฺโต ๆ สยกตฺตา ใน คโต ๆ กิตฺตบถ กตฺตฺวาจก กหํ วิเสสน ของ จานเณ ๆ อาธาร
ใน คโต อิติ ศัพฺพ อาการ ใน ปุจฺฉิ ฯ

มาตา สยกตฺตา ใน อาท ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก โส วิเสสน ของ ปุตฺโต ๆ สยกตฺตา
ใน ปุพฺพชิตฺโต ๆ กิตฺตบถ กตฺตฺวาจก ภิกฺขุสุ อาธาร ใน ปุพฺพชิตฺโต อิติ ศัพฺพ อาการ ใน อาท ฯ คณฺนิกา
สยกตฺตา ใน อาท ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อฺปฺปพฺพาเชตฺตุํ ตุมฺตถกตฺตา ใน น วฏฺฏติ น ศัพฺพ
ปฺปฏิเสธ ใน วฏฺฏติ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก กิ ศัพฺพ ปุจฺฉนฺตถ ตยา อนนิหิตกตฺตา ใน อฺปฺปพฺพาเชตฺตุํ
อิติ ศัพฺพ อาการ ใน อาท ฯ มาตา สยกตฺตา ใน อาท ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อฺปฺปพฺพาเชตฺตุํ
ตุมฺตถกตฺตา ใน วฏฺฏติ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก มยา อนนิหิตกตฺตา ใน อฺปฺปพฺพาเชตฺตุํ ปนํ ศัพฺพ
วิเสสชิตฺตก โส วิเสสน ของ ปุตฺโต ๆ สยกตฺตา ใน น อิจฺฉติ น ศัพฺพ ปฺปฏิเสธ ใน อิจฺฉติ ๆ
อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก โส วิเสสน ของ ปุตฺโต ๆ สยกตฺตา ใน คโต ๆ กิตฺตบถ กตฺตฺวาจก อิตฺโต
วิเสสน ของ นครโต ๆ อปาทาน ใน นิกฺขมิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน คโต ราชคหํ สมฺปาปุณฺณิกมฺม
ใน คโต อิติ ศัพฺพ อาการ ใน อาท ฯ

คณิกา สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก สเจ ศัพฺท์ ปริกฺกปฺตฺถ อหํ เหตุกตฺตา ใน อุปฺพพาเชยฺยํ ๆ อาขุยาตบถ เหตุกตฺตฺวาจก ตํ วิเสสน ของ ปฺตฺตํ ๆ การิตกมฺม ใน อุปฺพพาเชยฺยํ ตุมฺเห สยกตฺตา ใน กเรยฺยาถ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ก็ อวฺตฺตกมฺม ใน กเรยฺยาถ เม สมฺปทาน ใน กเรยฺยาถ อิติ ศัพฺท์ อาการ ใน อาห ๆ

มาตา สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก มยํ สยกตฺตา ใน กเรยฺยาม ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อิมสฺส วิเสสน ของ กุลสฺส เต จฺญจฺจกมฺม ใน กเรยฺยาม กุลสฺส สามีสมฺพนฺธ ใน กุณฺมุสสามินิ ๆ วิกตฺกมฺม ใน กเรยฺยาม อิติ ศัพฺท์ อาการ ใน อาห ๆ คณิกา สยกตฺตา ใน คณฺหิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก เตนฺหิ ศัพฺท์ วิกตฺติปฺปฏิรูปก ตุมฺเห สยกตฺตา ใน เทถ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก เม สมฺปทาน ใน เทถ ปริกฺกพฺพยํ อวฺตฺตกมฺม ใน เทถ

อิติ ศัพฺท์ อาการ ใน วตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน คเหตุวา ปริกฺกพฺพยํ อวฺตฺตกมฺม ใน คเหตุวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน คนฺตฺวา มหนฺเตน วิเสสน ของ ปริวารเณ ๆ กรณ ใน คนฺตฺวา ราชคหํ สมฺปาปฺณียกมฺม ใน คนฺตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน สลลฺกเขตฺวา ตสฺส วิเสสน ของ เณรฺสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน จรณวีถิ ปิณฺทาย สมฺปทาน ใน จรณ- จรณวีถิ อวฺตฺตกมฺม ใน สลลฺกเขตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน คเหตุวา ตตฺถ วิเสสน วิถิยํ ๆ อาธาร ใน คเหตุวา เอกํ วิเสสน ของ นิवासคหํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน คเหตุวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปฏฺิยาเทตฺวา

ว ศัพฺท์ อวฺธารณ เข้ากัปป ปาโต ๆ กาลสฺตฺตมฺมิ ใน ปฏฺิยาเทตฺวา ปถิถิตํ วิเสสน ของ อาหารํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน ปฏฺิยาเทตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ทตฺวา เณรฺสฺส สามีสมฺพนฺธ ใน ปวิจฺจกาเล ปิณฺทาย สมฺปทาน ใน ปวิจฺจ- ปวิจฺจกาเล กาลสฺตฺตมฺมิ ใน ทตฺวา ภิกฺขํ อวฺตฺตกมฺม ใน ทตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วตฺวา กิตฺปาหจฺเจเนน ตติยาวิเสสน ใน คณฺหิ ฆนฺเต อาลปน ตุมฺเห สยกตฺตา ใน กโรถ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก เอว ศัพฺท์ อวฺธารณ เข้ากัปป อธิ ๆ วิเสสน ของ จาเน ๆ อาธาร ใน นิสิตฺตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน กโรถ ฆตฺตฺกิจจํ อวฺตฺตกมฺม ใน กโรถ อิติ ศัพฺท์ อาการ ใน วตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน คณฺหิ ปตฺตํ อวฺตฺตกมฺม ใน คณฺหิ ๆ

โส วิเสสน ของ เณโร ๆ สยกตฺตา ใน อทาสิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ปตฺตํ อวฺตฺตกมฺม ใน อทาสิ ๆ อถ กาลสฺตฺตมฺมิ ใน อาห คณิกา สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก นํ วิเสสน ของ เณโร ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน ปริวสิตฺตฺวา ปถิถิตนฺ วิเสสน ของ อาหารเณ ๆ กรณ ใน

ปริวิสิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วตฺวา ฆนฺเต อาลปน จริตฺตํ ตุมฺหฺมตฺตสมฺปทาน ใน โหติ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ตยา อนภิตฺตกตฺตา ใน จริตฺตํ เอว ศัพท์ อวธารณ เข้กับ อธิ วิเสสน ของ จานะ ๆ อาธาร ใน จริตฺตํ ปิณฺฑาย สมฺปทาน ใน จริตฺตํ ผาสกํ วิกตฺกตฺตา ใน โหติ อิติ ศัพท์ อาการ ใน วตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน นิสีทาเปตฺวา กิตฺปาหํ อจฺจนตฺสโยค ใน โภเชตฺวา อาลินฺเท อาธาร ใน โภเชตฺวา นิสีทาเปตฺวา ปุพฺพกาลกิริยา ใน โภเชตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน สงฺคณฺหิตฺวา ทารเก อวตฺตกมฺม ใน สงฺคณฺหิตฺวา ปุเวหิ ฆรณ ใน สงฺคณฺหิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาห ตุมฺเห สยกตฺตา ใน เอถ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ตุมฺเห เหตุกตฺตา ใน อฏฺฐจาเปยฺยถ ๆ อาขยาตบท เหตุกตฺตฺวาจก เถรสฺส สามีสมฺพนฺธ ใน อาคตฺกาลเอ ๆ กาลสตฺตมฺม ใน อฏฺฐจาเปยฺยถ มยิ ลกฺขณ ใน วาเรณฺติยา ๆ ลกฺขณกิริยา ปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้กับ วาเรณฺติยา อธิ วิเสสน ของ จานะ ๆ อาธาร ใน อาคนฺตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อฏฺฐจาเปยฺยถ รัชฺ คาริตกมฺม ใน อฏฺฐจาเปยฺยถ อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาห ๆ

เต วิเสสน ของ ทารกา ๆ เหตุกตฺตา ใน อฏฺฐจาเปตฺตํ ๆ อาขยาตบท เหตุกตฺตฺวาจก ปฺนทิวเส กาลสตฺตมฺม ใน อฏฺฐจาเปตฺตํ เถรสฺส สามีสมฺพนฺธ ใน โภชนเวลาย ๆ กาลสตฺตมฺม ใน อฏฺฐจาเปตฺตํ ตาย วิเสสน ของ คณิกาย ๆ อนภิตฺตกตฺตา ใน วาริยมาณา ปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้กับ วาริยมาณา ๆ อพฺภนฺตรกิริยา ของ ทารกา รัชฺ คาริตกมฺม ใน อฏฺฐจาเปตฺตํ ๆ

สา วิเสสน ของ คณิกา ๆ เหตุกตฺตา ใน โภเชติ เถรํ คาริตกมฺม ใน โภเชติ ๆ อาขยาตบท เหตุกตฺตฺวาจก ปฺนทิวเส กาลสตฺตมฺม ใน โภเชติ ทารกา เหตุกตฺตา ใน อฏฺฐจาเปนฺติ ๆ อาขยาตบท เหตุกตฺตฺวาจก ปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้กับ วาริยมาณา ๆ อพฺภนฺตรกิริยา ของ ทารกา มม สามีสมฺพนฺธ ใน วจฺนํ ๆ อวตฺตกมฺม ใน อสฺสฺสนิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อฏฺฐจาเปนฺติ อธิ วิเสสน ของ จานะ ๆ อาธาร ใน อฏฺฐจาเปนฺติ รัชฺ คาริตกมฺม ใน อฏฺฐจาเปนฺติ ตุมฺเห สยกตฺตา ใน นิสีทถ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก อนฺโตเคเห วิสยธาร ใน นิสีทถ อิติ ศัพท์ อาการ ใน วตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน นิสีทาเปตฺวา อนฺโต อาธาร ใน นิสีทาเปตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน โภเชติ กิตฺปาหํ อจฺจนตฺสโยค ใน โภเชติ ๆ คณิกา สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ปฺน ศัพท์ กิริยาวิเสสน ใน สงฺคณฺหิตฺวา ทารเก อวตฺตกมฺม ใน สงฺคณฺหิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาห ตุมฺเห สยกตฺตา ใน ฆเรยฺยถ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก มยา อนภิตฺตกตฺตา ใน วาริยมาณา ปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ

เข้ากับ วาริยามานา ๆ อพฺพนตรกิริยา ของ ตุมฺเห เถรสฺส สามีสุมฺพณฺธ ใน โภชนกาเล ๆ กาลสตุตฺมึ
ใน กรเยยาล มหาสทฺทํ อวฺตุตฺกมฺม ใน กรเยยาล อิติ ศัพฺทํ อาการ ใน อาห ฯ

เต วิเสสน ของ ทารกา ๆ สยกตฺตา ใน กรีสฺสุ ๆ อาขุยาตบฺท กตฺตุวากฺก ตถา ศัพฺทํ
กิริยาวิเสสน ใน กรีสฺสุ ฯ ปุณฺทิวเส กาลสตุตฺมึ ใน อภิรุหิ คณิกา สยกตฺตา ใน อภิรุหิ ๆ อาขุยาตบฺท
กตฺตุวากฺก ฆนฺเต อาลปนฺน มหาสทฺโท สยกตฺตา ใน โหติ ฯ อาขุยาตบฺท กตฺตุวากฺก อิมฺสฺมึ วิเสสน
ของ จาเน ฯ อาธาร ใน โหติ อติวีย วิเสสน ของ มหาสทฺโท ทารกา สยกตฺตา ใน น คณฺหนฺติ น
ศัพฺทํ ปฺภูเสธฺ ใน คณฺหนฺติ ฯ อาขุยาตบฺท กตฺตุวากฺก มยา อนภิหิตกตฺตา ใน วาริยามานา ปี ศัพฺทํ
อเปกฺขตฺถ เข้ากับ วาริยามานา ๆ อพฺพนตรกิริยา ของ ทารกา มม สามีสุมฺพณฺธ ใน วจฺนํ ๆ
อวฺตุตฺกมฺม ใน คณฺหนฺติ ตุมฺห สยกตฺตา ใน นิสีถล ฯ อาขุยาตบฺท กตฺตุวากฺก อฺุปริ ภิณฺนาธาร
ใน ปาสาเท เอว ศัพฺทํ อวธารณฺ เข้ากับ ปาสาเท ฯ วิสยธาร ใน นิสีถล

อิติ ศัพฺทํ อาการ ใน วตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน กตฺวา วจเน ลกฺขณฺ ใน อธิวาสิตे ฯ
ลกฺขณกิริยา เถเรน อนภิหิตกตฺตา ใน อธิวาสิตे เถรํ อวฺตุตฺกมฺม ใน กตฺวา ปฺรุโถ ตติยาวิเสสน
ใน กตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อภิรุหนฺตี ปาสาทํ สมฺปาปฺณียกมฺม ใน อภิรุหนฺตี ๆ อพฺพนตรกิริยา
ของ คณิกา ทวารานิ อวฺตุตฺกมฺม ใน ปีทหฺมานา ว ศัพฺทํ อวธารณฺ เข้ากับ ปีทหฺมานา ๆ อพฺพนตรกิริยา
ของ คณิกา ปาสาทํ สมฺปาปฺณียกมฺม ใน อภิรุหิ ฯ

(แก้ง) เถโร สยกตฺตา ใน อภิรุหิ ๆ อาขุยาตบฺท กตฺตุวากฺก อุกฺกฏฺรสปทานจาริโก วิกติกตฺตา
ใน สมานิ ปี ศัพฺทํ อเปกฺขตฺถ เข้ากับ สมานิ ๆ อพฺพนตรกิริยา ของ เถโร รสตณฺหยา อนภิหิตกตฺตา
ใน พทฺโธ ฯ วิเสสน ของ เถโร ตสฺสา วิเสสน ของ คณิกาย ๆ สามีสุมฺพณฺธ ใน วจเนน ฯ
ตติยาวิเสสน ใน อภิรุหิ สตุตฺตมฺมิกํ วิเสสน ของ ปาสาทํ ๆ สมฺปาปฺณียกมฺม ใน อภิรุหิ ฯ

สา วิเสสน คณิกา ๆ สยกตฺตา ใน อาห ฯ อาขุยาตบฺท กตฺตุวากฺก เถรํ การิตกมฺม
ใน นิสีทาเปตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ทสฺเสตฺวา สมฺม อาลปนฺน ปุณฺณมฺมุข สลฺยาวิเสสน ของ
สมฺม ขลฺุ ศัพฺทํ อนุสฺสวณฺตฺถ อิตฺถิ สยกตฺตา ใน อจฺจาวทติ วิชฺมภติ วินมฺติ วิลสฺติ วิลชชติ ฆมฺภูเฐติ
อกฺกมฺติ วิลิชติ และ เเหตุกตฺตา ใน อุลฺลงฺฆเมติ โอลงฺฆเมติ สยกตฺตา ใน กิพฺติ และ เเหตุกตฺตา ใน
กิพาเปติ สยกตฺตา ใน จุมฺพติ และ เเหตุกตฺตา ใน จุมฺพาเปติ สยกตฺตา ใน ภูณฺชิต และ เเหตุกตฺตา
ใน ภูณฺชาเปติ สยกตฺตา ใน ททาติ อายาจติ อนุกโรติ ภาสฺติ กิริยาสิบฺท กโรติ ชคฺขมฺติ เปกฺขติ และ

จิตา ตสฺส วิเสสน ของ เณรสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน ปุโรโต ๆ ตติยาวิเสสน ใน จิตา ๆ วิเสสน ของ
คณิกา อิมํ วิเสสน ของ คาลํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน อาห

เวสียา สยกตฺตา ใน วทติ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก อลฺลตฺตกกตา
วิเสสน ของ ปาทา ๆ วิเสสน ของ เวสียา ปาทุกา สมฺปาปฺณิกมฺม
ใน อารุหฺ ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วทติ เอวํ ศัพท์ กิริยาวิเสสน ใน
วทติ ตฺวํ สยกตฺตา ใน อสิ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก อปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ
เข้กับ ตฺวํ ททโร วิกตฺกตฺตา ใน อสิ มม สมฺปทาน ใน อสิ อปี ศัพท์
อเปกฺขตฺถ เข้กับ อหํ ๆ สยกตฺตา ใน อมฺหิ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก
ททรา วิกตฺกตฺตา ใน อมฺหิ ทว สมฺปทาน ใน อมฺหิ จ สองศัพท์
วากฺยสมฺมูจฺยตฺถ เข้กับ ตฺวํ อปี ททโร มม (อสิ) และ อหํปี ททรา ทว
(อมฺหิ) มยํ สยกตฺตา ใน ปพฺพชิสฺตํม ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก อุโ
กิตฺติ ชินฺณณา กิตฺติ ทณฺฑาปฺราชนา กิตฺติ วิเสสน ของ มยํ ปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ
เข้กับ อุโ อติ ศัพท์ สฺรูป ใน เอวํ อติ ศัพท์ สฺรูป ใน อิมํ คาลํ ๆ

อถ กาลสฺตฺตมฺมึ ใน อุทฺปาติ มหาสํเวโค สยกตฺตา ใน อุทฺปาติ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก
เณรสฺส สมฺปทาน ใน อุทฺปาติ อโห ศัพท์ สํเวคตฺถ วต ศัพท์ วจนาลงฺการ ใน กตฺตมฺมึ สยกตฺตา ใน
โหติ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก เม อนภฺหิตกตฺตา ใน กต- ภาริยํ วิกตฺกตฺตา ใน โหติ อนฺุปรธาเรตฺวา
ปุพฺพกาลกิริยา ใน กต- อติ ศัพท์ สฺรูป ใน มหาสํเวโค ๆ

ตสฺมึ วิเสสน ของ ขณฺเฑ ๆ กาลสฺตฺตมฺมึ ใน อกาสิ สฺตฺถา สยกตฺตา ใน อกาสิ ๆ อาขุยาตบท
กตฺตฺวาจก ปฺลจฺจตฺตาลีสโยชนมตฺถเก ภินฺนธาร ใน เชตวเน ๆ วิสยาธาร ใน นิสฺนโน ว ศัพท์
อวธารณ เข้กับ นิสฺนโน ๆ วิเสสน ของ สฺตฺถา ตํ วิเสสน ของ การณํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน ทิสฺวา
ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อกาสิ สิตํ อวุตฺตกมฺม ใน อกาสิ ปาตุํ วิกตฺกมฺม ใน อกาสิ ๆ

อถ กาลสฺตฺตมฺมึ ใน ปุจฺฉิ อานนฺทตฺเถโร สยกตฺตา ใน ปุจฺฉิ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก นํ
วิเสสน ของ สฺตฺถารํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน ปุจฺฉิ ฆนฺเต อาลปน โโก สยกตฺตา ใน โหติ ๆ อาขุยาตบท
กตฺตฺวาจก นุ ศัพท์ ปุจฺฉนตฺถ โข ศัพท์ วจนาลงฺการ เหตุ วิกตฺกตฺตา ใน โหติ สิตสฺส ฉนฺนิจฺจกมฺม ใน
-กมฺมาย ปาตุกมฺมาย สามีสมฺพนฺธ ใน เหตุ โโก สยกตฺตา ใน โหติ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก

ปัจจโย วิกติกตฺตา ใน โหติ สิตฺสฺส ญฺจิมฺม ใน -กมฺมาย ปาตุกมฺมาย สามีสมฺพฺนฺธ ใน ปจฺจโย
อิตฺติ ศัพท์ อากฺร ใน ปุจฺฉิ ฯ

สตฺถา สยกตฺตา ใน อาท ๑ อาขฺยตบฺท กตฺตฺวาจก อานนฺท อาลปนฺ สงฺคาโม สยกตฺตา
ใน วตฺตติ ๑ อาขฺยตบฺท กตฺตฺวาจก ราชคฺชนฺคร วิทยธาร ใน สตฺตฺตฺกฺมิกปาสาทเล ๑
อุปลิเลสิกาธาร วตฺตติ สุนฺทรสมฺมทฺทสฺส สยฺญาวิสฺเสน ของ ภิกฺขุโน ๑ กิตฺติ คณิกาย กิตฺติ
สามีสมฺพฺนฺธ ใน สงฺคาโม จ สองศัพท์ ปทสมฺมจฺยตฺต เข้กัฏ สุนฺทรสมฺมทฺทสฺส ภิกฺขุโน และ คณิกาย
อิตฺติ ศัพท์ อากฺร ใน อาท ๑ อานนฺโท สยกตฺตา ใน ปุจฺฉิ ๑ อาขฺยตบฺท กตฺตฺวาจก ฆนฺเต อาลปน
ชโย สยกตฺตา ใน ภวิสฺสติ ๑ อาขฺยตบฺท กตฺตฺวาจก กสฺส สมฺปทาน ใน ภวิสฺสติ นุ ศัพท์ ปุจฺฉนฺตฺต
โจ ศัพท์ วจนาลงฺการ ปราชโย สยกตฺตา ใน ภวิสฺสติ ๑ อาขฺยตบฺท กตฺตฺวาจก กสฺส สมฺปทาน
ใน ภวิสฺสติ อิตฺติ ศัพท์ อากฺร ใน ปุจฺฉิ ฯ

สตฺถา สยกตฺตา ใน อาท ๑ อาขฺยตบฺท กตฺตฺวาจก อานนฺท อาลปนฺ ชโย สยกตฺตา ใน
ภวิสฺสติ ๑ อาขฺยตบฺท กตฺตฺวาจก สุนฺทรสมฺมทฺทสฺส สมฺปทาน ใน ภวิสฺสติ ปราชโย สยกตฺตา ใน
ภวิสฺสติ ๑ อาขฺยตบฺท กตฺตฺวาจก คณิกาย สมฺปทาน ใน ภวิสฺสติ

อิตฺติ ศัพท์ สรฺูป ใน วจนเนน ๑ กรณ ใน ปากเสตฺวา เถรสฺส ภาวาทิสมฺพฺนฺธ ใน ชยฺ
๑ อวฺตฺตกมฺม ใน ปกาเสตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน นิสินฺนโก ตตฺถ วิเสสน ของ จาเน ๑ อาธาร ใน
นิสินฺนโก ว ศัพท์ อวธารณ เข้กัฏ นิสินฺนโก ๑ วิเสสน ของ สตฺถา โภกาสํ อวฺตฺตกมฺม ใน ฬริตฺวา
๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วตฺวา ภิกฺขุ อาลปนฺ ตฺวํ สยกตฺตา ใน ปชฺท ๑ อาขฺยตบฺท กตฺตฺวาจก ปี
ศัพท์ อเปกฺขตฺต เข้กัฏ อูโก ๑ วิเสสน ของ กามे ๑ อวฺตฺตกมฺม ใน ปชฺท นิสฺเปกฺโข วิกติกตฺตา
ใน หุตฺวา ๑ สมานกาลกิริยา ใน ปชฺท อิตฺติ ศัพท์ อากฺร ใน วตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาท อิมํ
วิเสสน ของ คาลํ ๑ อวฺตฺตกมฺม ใน อาท

โย วิเสสน ของ ปุคฺคโล ๑ สยกตฺตา ใน ปริพฺพเช ๑ อาขฺยตบฺท
กตฺตฺวาจก อธิ วิเสสน ของ โลเก ๑ ภินฺนาธาร ใน กามे ๑ อวฺตฺตกมฺม
ใน ปหนฺตฺวาน ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปริพฺพเช อนาคาโร วิกติกตฺตา
ใน หุตฺวา ๑ สมานกาลกิริยา ใน ปริพฺพเช อหํ สยกตฺตา ใน พฺรุมิ ๑ อ
าขฺยตบฺท กตฺตฺวาจก กามภวปริกฺขิณํ กิตฺติ ตํ กิตฺติ วิเสสน ของ ปุคฺคลํ ๑

อวุตตกมม ใน พุริ มิ พราหมณ์ สมภวาน ใน พุริ มิ อิติ ศัพท สรูป ใน
อิม คาลิ ฯ

อตโต สยกตดา ใน โหติ ฯ อาชยาตบท กตตุวจาก ตสส วิเสสน ของ คากาวจนสส ฯ
สามีสมพนธ ใน อตโต ฯ วิกติกตดา ใน โหติ โย วิเสสน ของ ปุคฺคโล ฯ สยกตดา ใน ปริพพชติ
ฯ อาชยาตบท กตตุวจาก อธิ วิเสสน ของ โลเก ฯ ภินนาร ใน ปุคฺคโล ปี ศัพท อเปกขตถ
เข้ากับ อุโห ฯ วิเสสน ของ กามे ฯ อวุตตกมม ใน หิตฺวา ฯ ปุพพกาลกิริยา ใน ปริพพชติ
อนาคาโร วิกติกตดา ใน หุตฺวา ฯ สมานกาลกิริยา ใน ปริพพชติ อหํ สยกตดา ใน วทามิ ฯ
อาชยาตบท กตตุวจาก ตํ กิติ ปริกฺขิณกามํ กิติ ปริกฺขิณภวํ กิติ วิเสสน ของ ปุคฺคลํ เอว ศัพท
อวธารณ เข้ากับ จ ฯ สองศัพท ปทสมุจยตถ เข้ากับ ปริกฺขิณกามํ และ ปริกฺขิณภวํ ปุคฺคลํ
อวุตตกมม ใน วทามิ พราหมณ์ สมภวาน ใน วทามิ อิติ ศัพท สรูป ใน อตโต ฯ

เทสนาวसाने กาลสตุตมิ ใน วนฺธิ เถโร สยกตดา ใน วนฺธิ ฯ อาชยาตบท กตตุวจาก
อรหตฺตํ อวุตตกมม ใน ปตฺวา ฯ ปุพพกาลกิริยา ใน อพฺภุคฺคนตฺวา อิทธิพลน กรณ ใน อพฺภุคฺคนตฺวา
เวหาสํ สมปฺปณฺนิยกมม ใน อพฺภุคฺคนตฺวา ฯ ปุพพกาลกิริยา ใน วินฺวิชฺฌิตฺวา กณฺณิกามณฺฑลํ
อวุตตกมม ใน วินฺวิชฺฌิตฺวา ฯ ปุพพกาลกิริยา ใน โถเมนโต สตุถุ สามีสมพนธ ใน สริโร ฯ อ
วุตตกมม ใน โถเมนโต เอว ศัพท อวธารณ เข้ากับ โถเมนโต ฯ อพฺภนฺตรกิริยา ของ เถโรอา
คนตฺวา ปุพพกาลกิริยา ใน วนฺธิ สตุถารํ อวุตตกมม ใน วนฺธิ ฯ

ภิกฺขุ เหตุกตดา ใน สมฺภูจเปสฺสุ ฯ อาชยาตบท กตตุวจาก ปี ศัพท อเปกขตถ เข้ากับ
ธมฺมสภายํ ฯ อาธาร ใน สมฺภูจเปสฺสุ กถํ การิตกมม ใน สมฺภูจเปสฺสุ อาวุโส อาลปน
สุนฺทรสมฺมุตฺตเถโร สยกตดา ใน นฺนฺโจ ฯ กิตบท กตตุวจาก ชิวหาวิญญฺเอยํ วิเสสน ของ รสํ ฯ
อวุตตกมม ใน นิสฺสาย ฯ เหตุ ใน นฺนฺโจ ฌ มนํ กิริยาวิเสสน ใน นฺนฺโจ ปน ศัพท วิเสสไซตถ สตุถา
สยกตดา ใน ชาโต ฯ กิตบท กตตุวจาก อสฺส วิเสสน ของ เถรสฺส ฯ สามีสมพนธ ใน อวสฺสโย
ฯ วิกติกตดา ใน ชาโต อิติ ศัพท สรูป ใน กถํ ฯ

สตุถา เหตุกตดา ใน สโมธานสฺสิ ฯ อาชยาตบท เหตุกตตุวจาก ตํ วิเสสน ของ กถํ ฯ
อวุตตกมม ใน สุตฺวา ฯ ปุพพกาลกิริยา ใน วตฺวา ภิกฺขเว อาลปน อหํ สยกตดา ใน อมฺหิ ฯ
อาชยาตบท กตตุวจาก น ศัพท ปฺฏิเสชนตถ อิทานิ กาลสตุตมิ ใน อมฺหิ เอว ศัพท อวธารณ

เข้ากับ อิทานิ เอตส วิเสสน ของ สุนทรสมุททสส ๆ สามีสมนุช ใน อวสสโย ๆ วิกติกตฺตา ใน
อมฺหิ อหฺ สยกตฺตา ใน อโหสิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก

ปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้ากับ ปุพฺเพ ๆ กาลสตุตฺมึ ใน อโหสิ เอตส กิติ พชฺฌมานสฺส กิติ
วิเสสน ของ สุนทรสมุททสส รสฺตณฺหาย กรณ ใน พชฺฌมานสฺส สุนทรสมุททสส สามีสมนุช ใน

บทนี้เป็นบทนิบาต ดังที่สหพันธ์ สุตตมาลา ฉบับภูมิพลี หน้า ๔๖๘ ได้กล่าวว่า มนฺธิ อีสกํ อปฺตฺตภาเว บท
า มนฺ เป็นบทนิบาต ใช้ในความหมายว่า เกือบจะถึง

อวสสโย ๆ วิกติกตฺตา ใน ชาโต เอว ศัพท์ อวธารณ เข้ากับ ชาโต ๆ วิกติกตฺตา ใน อโหสิ อิติ
ศัพท์ อาการ ใน วตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ยาจิโต เตหิ วิเสสน ของ ภิกฺขุหิ ๆ อนภิตกตฺตา
ใน ยาจิโต ๆ วิเสสน ของ สฺตฺถา ตสฺส วิเสสน ของ อตฺถสฺส ๆ จฺญจิกมฺม ใน ปกาสนตฺถํ ๆ
สมฺปทาน ใน อาหริตฺวา อตีตํ อวฺตฺตกมฺม ใน อาหริตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วิตฺถาเรตฺวา
กิริ ศัพท์ อนุสฺสวนตฺถ โภจิ วิเสสน ของ รโส ๆ สยกตฺตา ใน อตฺถิ
น ศัพท์ ปฺภิสฺเสธ ใน อตฺถิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก รเสหิ อปาทาน ใน
ปาปีโย ๆ วิเสสน ของ รโส อวาเสหิ กิติ สนฺถเวหิ กิติ วิเสสลาภิ
ของ รเสหิ วา สองศัพท์ ปทวิกปฺตฺถ เข้ากับ อวาเสหิ และ สนฺถเวหิ
สฺลชโย สฺลชฺวาวิเสสน ของ อูยฺยานปาโล ๆ สยกตฺตา ใน อาเนติ ๆ
อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก วาตมิกํ อวฺตฺตกมฺม ใน อาเนติ คหฺนนิสฺสิตํ
วิเสสน ของ วาตมิกํ วสฺ สมฺปาปฺณียกมฺม ใน อาเนติ รเสหิ เหตุ ใน
อาเนติ อิติ ศัพท์ สฺรูป ใน อิมํ วาตมิกชาตํ

อิมํ วิเสสน ของ วาตมิกชาตํ ๆ การิตกมฺม ใน วิตฺถาเรตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน
สฺมิธานีสสิ สุนทรสมุทฺโท สยกตฺตา ใน อโหสิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ตทา กาลสตุตฺมึ ใน
อโหสิ วาตมิโค วิกติกตฺตา ใน อโหสิ ปน ศัพท์ ปกฺขนฺตรโชนฺทก มหามจฺจ สยกตฺตา ใน อโหสิ ๆ

โชติกคฤณ วตุ

โชติกคฤณวตุ วตุตกมม ใน วุจเต

มยา อนภิตกคฤณ ใน วุจเต ๆ อาชยาตบท กมมวาก ฯ

.....

สตถา สยกตฺตา ใน กเถสิ ฯ อาชยาตบท กตฺตฺวาก **โยธ คณฺหิ** สรูป ใน อิติ ฯ ศัพท์
อาทยตฺถ ใน อิมํ ฐมฺมเทสนํ อิมํ วิเสสน ของ ฐมฺมเทสนํ ๆ อวฺตุตกมม ใน กเถสิ เวพฺพเน
วิสยาธาร ใน วิหรนฺโต ฯ อพฺพนฺตรกิริยา ของ สตถา โชติกคฤณ อวฺตุตกมม ใน อารพฺก ฯ
สมานกาลกิริยา ใน กเถสิ ฯ อัย วิเสสน ของ อนุปฺพุพิกเถา ฯ ลิงคตฺถ ตฺตร วิเสสน ของ วตุสุมี
ฯ อิติ ศัพท์ ภินฺนาธาร ใน อนุปฺพุพิกเถา ฯ

กิริ ศัพท์ อนฺตฺสวณตฺถ อตีเต กาลสตฺตฺมี ใน กಾರೆสุํ เทว กิติ ภาตโร กิติ วิเสสน ของ
กฺกมฺพิกา ฯ เหตุคตฺตา ใน กಾರೆสุํ ชเน การิตกมม ใน กಾರೆสุํ ฯ อาชยาตบท เหตุคตฺตฺวาก
พาราณสียํ ภินฺนาธาร ใน กฺกมฺพิกา มหนฺตํ วิเสสน ของ อฺจฺจฺกเขตฺตํ ฯ อวฺตุตกมม ใน กಾರೆสุํ ฯ

อเถกทิวสํ กาลสตฺตฺมี ใน คณฺหิ กนิฏฺฐภาตา สยกตฺตา ใน คณฺหิ ฯ อาชยาตบท กตฺตฺวาก
อฺจฺจฺกเขตฺตํ สมฺปาปฺณียกมม ใน คนฺตฺวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน จินฺเตตฺวา

อหํ สยกตฺตา ใน ทสฺสามิ ฯ อาชยาตบท กตฺตฺวาก เอกํ วิเสสน ของ อฺจฺจฺนํ ฯ อวฺตุตกมม
ใน ทสฺสามิ เชฏฺฐภาติกสฺส สมฺปทาน ใน ทสฺสามิ เอกํ วิเสสน ของ อฺจฺจฺนํ ฯ สยกตฺตา ใน ภวิสฺสติ
ฯ อาชยาตบท กตฺตฺวาก มยฺหํ สมฺปทาน ใน ภวิสฺสติ อิติ ศัพท์ อาการ ใน จินฺเตตฺวา ฯ
ปุพฺพกาลกิริยา ใน พนฺธิตฺวา เทว วิเสสน ของ อฺจฺจฺญโย ฯ อวฺตุตกมม ใน พนฺธิตฺวา รสฺส
ภาวาทิสฺมพฺนฺธ อนิกขมน- อนิกขมนตฺถาย สมฺปทาน ใน พนฺธิตฺวา จินฺนฺจฺจฺนเน อาธาร ใน
พนฺธิตฺวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน คณฺหิ ฯ

กิริ ศัพท์ อนฺตฺสวณตฺถ ตทา กาลสตฺตฺมี ใน นตฺถิ ปิพฺนกิจฺจํ สยกตฺตา ใน นตฺถิ ฯ
อาชยาตบท กตฺตฺวาก อฺจฺจฺนํ ญฺจฺจฺกมม ใน ปิพฺน- ยนฺเตน กรณ ใน ปิพฺน- รโส สยกตฺตา ใน

นิกขมติ ๆ อาชญาตบท กตตุวาจก อคฺเค กัถิ มุเล กัถิ อาธาร ใน ฉินฺทิตฺวา วา สองศัพท
ปทสมุจฺจยตถ เขํกับ อคฺเค และ มุเล ฉินฺทิตฺวา ปุพฺพกาลกิริยา ใน อุกฺขิตฺต- อุกฺขิตฺตกาเล กาลสตุตฺตมึ
ใน นิกขมติ ฌมกรกโต อปาทาน ใน (นิกขมนตํ) ๆ วิเสสน ของ อุกทํ ๆ อุปฺมาลึงฺคตฺถ วิย ศัพท
อุปฺมาไซตถ เขํกับ ฌมกรกโต นิกขมนตํ อุกทํ เหว ศัพท อวธารณ เขํกับ สยํ ๆ กิริยาวิเสสน
ใน นิกขมติ ฯ ปน ศัพท วากฺยารมฺภ ปจฺเจกพุทฺโธ สยกตฺตา ใน อฏฺฐาสิ ฯ อาชญาตบท กตตุวาจก
ตตฺส วิเสสน ของ กุฏฺฐมฺพิกสฺส ฯ สามึสมฺปนฺน ใน อาคมนกาเล เขตฺตโต อปาทาน ใน คเหตุวา
อุจฺจุยฺญจโย อวุตฺตกมฺม ใน คเหตุวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาคมน- อาคมนกาเล กาลสตุตฺตมึ ใน
อฏฺฐาสิ คณฺธมาทนปฺพเต ฆินฺนารฺธา ใน ปจฺเจกพุทฺโธ สฺมาปตฺติโต อปาทาน ใน วุฏฺฐาย ฯ
ปุพฺพกาลกิริยา ใน อุปฺธาเรนฺโต

อชฺช กาลสตุตฺตมึ ใน กริสฺสामी อหํ สยกตฺตา ใน กริสฺสामी ฯ อาชญาตบท กตตุวาจก กสฺส
สมฺปทาน ใน กริสฺสामी นุ ศัพท ปุจฺจนตฺถ โข ศัพท วจนาลงฺการ อนุคฺคหํ อวุตฺตกมฺม ใน กริสฺสामी
อิติ ศัพท อาการ ใน อุปฺธาเรนฺโต ๆ อพฺภนฺตรกิริยา ของ ปจฺเจกพุทฺโธ ตํ กัถิ ปวิฏฺฐํ กัถิ วิเสสน
ของ กุฏฺฐมฺพิกํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน ทิสฺวา อตฺตโน สามึสมฺปนฺน ใน ฌาณชาเล ฯ อาธาร ใน ปวิฏฺฐํ
สงฺคหํ อวุตฺตกมฺม ใน กาคุํ ๆ ตุมตฺถสมฺปทาน ใน สมตฺถ- สมตฺถภาวํ อวุตฺตกมฺม ใน ฌตฺวา อสฺส
วิเสสน กุฏฺฐมฺพิกสฺส ฯ ภาวาทิสฺมฺปนฺน ใน -ภาวํ ทิสฺวา กัถิ ฌตฺวา กัถิ ปุพฺพกาลกิริยา ใน
อาทาย จ สองศัพท ปทสมุจฺจยตถ เขํกับ ตํ อตฺตโน ฌาณชาเล ปวิฏฺฐํ ทิสฺวา และ สงฺคหํ กาคุํ
สมตฺถภาวํ อสฺส ฌตฺวา ปตฺตจิวฺรํ อวุตฺตกมฺม ใน อาทาย ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาคณฺตฺวา
อิทธิยา กรณ ใน อาคณฺตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อฏฺฐาสิ ตตฺส วิเสสน ของ กุฏฺฐมฺพิกสฺส ฯ
สามึสมฺปนฺน ใน ปุโรโต ฯ ตติยาวิเสสน ใน อฏฺฐาสิ ฯ

โส วิเสสน ของ กุฏฺฐมฺพโก ฯ สยกตฺตา ใน อกาสิ ฯ อาชญาตบท กตตุวาจก ตํ วิเสสน ของ
ปจฺเจกพุทฺธํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน ทิสฺวา ว ศัพท อวธารณ เขํกับ ทิสฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน
อตฺถริตฺวา ปสนฺนจิตฺโต วิเสสน ของ กุฏฺฐมฺพโก อุตฺตรสาณฺถํ อวุตฺตกมฺม ใน อตฺถริตฺวา อุจฺจเว
วิเสสน ของ ภูมิปฺปเทเส ฯ อาธาร ใน อตฺถริตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน นิสึทาเปตฺวา ฆนฺเต
อาลปนํ ตุมฺเห สยกตฺตา ใน นิสึทถ ฯ อาชญาตบท กตตุวาจก อิธ วิเสสน ของ อุตฺตรสาณฺถเก ฯ
อุปฺสิเลสิกาธาร ใน นิสึทถ อิติ ศัพท สรูป ใน วจเนน ฯ กรณ ใน นิสึทาเปตฺวา ปจฺเจกพุทฺธํ

การิตกมม ใน นิสีทาเปตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วตฺวา ตุมฺเห เหตุกตฺตา ใน อุปฺนาเมถ ๆ
อาขุยาตบถ เหตุกตฺตฺวาจก ปตฺตํ การิตกมม ใน อุปฺนาเมถ อิติ ศัพฺพํ อาการ ใน วตฺวา ๆ
ปุพฺพกาลกิริยา ใน โมเจตฺวา อัจฺจุยฺญจฺฉิยา ฉฺฉ
โมเจตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อกาสิ ปตฺตสฺส สามีสมฺพนฺธ ใน อุปริ ๆ อาธาร ใน อกาสิ ฯ

(แก้ง) รโส เหตุกตฺตา ใน ปุเรสิ ๆ อาขุยาตบถ เหตุกตฺตฺวาจก โอตฺริตฺวา ปุพฺพกาลกิริยา
ใน ปุเรสิ ปตฺตํ การิตกมม ใน ปุเรสิ ฯ กุณฺมพิโก สยกตฺตา ใน อทาสิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก
ตฺสฺมี วิเสสน ของ รเส ๆ ลกฺขณ ใน ปีเต ๆ ลกฺขณกิริยา ปจฺเจกพฺพุเรน อนภฺหิตกตฺตา ใน ปีเต
รโส วุตฺตกมม ใน ปีโต ๆ กิตบถ กมฺมวาทก สาทฺกํ กิริยาวิเสสน ใน ปีโต วต ศัพฺพํ อัจฺฉริยตฺถ เม
สามีสมฺพนฺธ ใน อเยน ๆ อนภฺหิตกตฺตา ใน ปีโต

สเจ ศัพฺพํ ปริกปฺปตฺถ เชฏฺฐภาติโก เหตุกตฺตา ใน อาหารเปสฺสตี มํ การิตกมม ใน อ
อาหารเปสฺสตี ๆ อาขุยาตบถ เหตุกตฺตฺวาจก เม สามีสมฺพนฺธ ใน เชฏฺฐภาติโก มุถํ อวุตฺตกมม ใน
อาหารเปสฺสตี อหํ สยกตฺตา ใน ทสฺสามิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก มุถํ อวุตฺตกมม ใน ทสฺสามิ
สเจ ศัพฺพํ ปริกปฺปตฺถ เชฏฺฐภาติโก เหตุกตฺตา ใน อาหารเปสฺสตี มํ การิตกมม ใน อาหารเปสฺสตี
ๆ อาขุยาตบถ เหตุกตฺตฺวาจก ปตฺตี อวุตฺตกมม ใน อาหารเปสฺสตี อหํ สยกตฺตา ใน ทสฺสามิ ๆ
อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ปตฺตี อวุตฺตกมม ใน ทสฺสามิ อิติ ศัพฺพํ อาการ ใน จินฺเตตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา
ใน วตฺวา ฆนฺเต อาลปน ตุมฺเห เหตุกตฺตา ใน อุปฺนาเมถ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ปตฺตํ กา
การิตกมม ใน อุปฺนาเมถ อิติ ศัพฺพํ อาการ ใน วตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน โมเจตฺวา ปี ศัพฺพํ อ
เปกฺขตฺถ เขากัฏฺฐํ ทฺติยํ ๆ วิเสสน ของ อัจฺจุยฺญจฺฉิยา ๆ อวุตฺตกมม ใน โมเจตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน
น อทาสิ รสํ อวุตฺตกมม ใน อทาสิ ฯ

กิริ ศัพฺพํ อนุสฺสวนตฺถ ปี ศัพฺพํ อเปกฺขตฺถ เขากัฏฺฐํ เอตฺตํ ๆ วิเสสน ของ วณฺณจิตฺตํ ๆ
สยกตฺตา ใน น อโหสิ น ศัพฺพํ ปฺฐิสฺส ใน อโหสิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ภาตา สยกตฺตา ใน
ขาทิสฺสตี ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก เม สามีสมฺพนฺธ ใน ภาตา อัจฺจุยฺญจฺฉฺฉฺฉฺฉฺฉฺฉฺฉฺฉฺฉ
อาหริตฺวา อณฺณํ วิเสสน ของ อัจฺฉ
อิติ ศัพฺพํ สรูป ใน เอตฺตํ วณฺณจิตฺตํ อสฺส วิเสสน ของ กุณฺมพิกสฺส ๆ สมฺปทาน ใน อโหสิ ฯ

ปน ศัพท์ ปกษณฺตรโชตก ปจฺเจกพฺทุโธ สยกตฺตา ใน นิสํหิ ฯ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก
ปจฺมํ กิริยาวิเสสน ใน ปิต- อจฺจฺรสฺส ภาวาทิสมฺพนฺธ ใน ปิตตฺตา ฯ เหตุ ใน สํวิภชิตฺตุ- ตํ วิเสสน
ของ อจฺจฺรสฺส ฯ อวฺตุตฺตกมฺม ใน สํวิภชิตฺตุ- อลฺยเณหิ วิเสสน ของ ปจฺเจกพฺทุเรหิ ฯ สหตฺถตฺติยา
เข้กัรบ สหฺธิ ฯ ศัพท์ กิริยาสมวาย ใน สํวิภชิตฺตุ- สํวิภชิตฺตุกาโม วิกตฺกตฺตา ใน หุตฺวา ฯ สมานกาลกิริยา
ใน คเหตุว ว ศัพท์ อวธารณ เข้กัรบ คเหตุวฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน นิสํหิ ฯ โส วิเสสน ของ
กฺุณฺมพิโก ฯ สยกตฺตา ใน จเปลฺลิตฺติ ฯ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ตสฺส วิเสสน ของ ปจฺเจกพฺทุรสฺส ฯ
สามีสมฺพนฺธ ใน อาการํ ฯ อวฺตุตฺตกมฺม ใน ญตฺวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วนฺทิตฺวา ปรยจฺปรดิฏฺฐิตฺเตน
กรณ ใน วนฺทิตฺวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน จเปลฺลิตฺติ ฆนฺเต อาลปน โย กิํดี อัยํ กิํดี วิเสสน ของ
อคฺครโส ฯ วฺตุตฺตกมฺม ใน ทินฺโนฯ กิตฺตบถ กมฺมวาจก มยา อนภฺหิตกตฺตา ใน ทินฺโน

อหํ สยกตฺตา ใน ปาปุณฺเณยฺยํ ฯ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อิมสฺส วิเสสน ของ อคฺครสฺส
ฯ สามีสมฺพนฺธ ใน นิสฺสนฺแทน ฯ กรณ ใน ปาปุณฺเณยฺยํ เทวมนฺุสฺเสสุ ฆินฺนาธาร ใน สมฺปตฺตี ฯ
อวฺตุตฺตกมฺม ใน อนฺุภวิตฺวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปาปุณฺเณยฺยํ ปริโยसानเณ กาลสฺสตฺตมํ ใน ปาปุณฺเณยฺยํ
ตฺมฺเหหิ อนภฺหิตกตฺตา ใน ปตฺต- เหว ศัพท์ อวธารณ เข้กัรบ ปตฺตรมฺมํ ฯ อวฺตุตฺตกมฺม ใน ปาปุณฺเณยฺยํ
อิตฺติ ศัพท์ สฺรูป ใน ปตฺถนํ ฯ อวฺตุตฺตกมฺม ใน จเปลฺลิตฺติ ฯ

ปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้กัรบ ปจฺเจกพฺทุโธ ฯ สยกตฺตา ใน อทาสี ฯ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก
อสฺส วิเสสน ของ กฺุณฺมพิกสฺสฯ สมฺปทาน ใน วจฺวา เหว วิเสสน ของ ปตฺถิตฺตปตฺถนา ฯ สยกตฺตา
ใน โหตฺตุ ฯ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อิตฺติ ศัพท์ อาการ ใน วจฺวาฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน กตฺวา อิจฺฉิตฺตํ
ปตฺถิตฺตํ ตฺยหํ สฺรูป ใน อิตฺติฯ ศัพท์ สฺรูป ใน อาทึหิ ทฺวึหิ คาลาหิ อาทึหิ กิํดี ทฺวึหิ กิํดี วิเสสน ของ
คาลาหิ ฯ กรณ ใน กตฺวา อนฺุโมทนํ อวฺตุตฺตกมฺม ใน กตฺวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อธิฏฺฐหิตฺวา โส
วิเสสน ของ กฺุณฺมพิโก ฯ สยกตฺตา ใน ปสฺสตี ฯ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ยถา ศัพท์ ปการตฺถ เหว
ศัพท์ ปการตฺถ อธิฏฺฐหิตฺวา ปุพฺพกาลกิริยา ใน คนฺตฺวา อากาเสน ตฺติยาวิเสสน ใน คนฺตฺวา
คนฺธมาทนํ สมฺปาปฺณียกมฺม ใน คนฺตฺวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อทาสี ปรยจฺนํ วิเสสน ของ
ปจฺเจกพฺทุรสฺถานํ ฯ สมฺปทาน ใน อทาสี รลฺลํ อวฺตุตฺตกมฺม ใน อทาสี ฯ

โส วิเสสน ของ กฺุณฺมพิโก สยกตฺตา ใน อาห ฯ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ตํ วิเสสน ของ
ปาฎิหาริยํ ฯ อวฺตุตฺตกมฺม ใน ทิสฺวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน คนฺตฺวา ภาตฺตุ สามีสมฺพนฺธ ใน สนฺติกํ ฯ

สมปำปุณียกมม ใน คนตฺวา ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน วตฺวา ตฺวํ สยกตฺตา ใน อสิ ๆ อาขยาตบพ
กตฺตฺวาจก กํ วิสเสน ของ จาเน ๆ อาธาร ใน คโต ๆ วิกตีกตฺตา ใน อสิ อิติ ศัพฺท สรูป ใน วจเน
ๆ ลกฺขณ ใน วุตฺเต ภาตฺรา อนภิตกตฺตา ใน วุตฺเต ๆ ลกฺขณกิริยา อํ สยกตฺตา ใน อมฺหิ
ๆ อาขยาตบพ กตฺตฺวาจก อฺจฺจฺกเขตฺตํ อวุตฺตกมม ใน โอลเกตุํ ๆ ตุมตฺถสมปทาน ใน คโต ๆ
วิกตีกตฺตา ใน อมฺหิ

อิติ ศัพฺท อาการ ใน วตฺวา ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน วุตฺโต ก็ วิสเสน ของ ปโยชนํ ๆ ลิงคตฺถ
ตาทิสเนน ก็ดี คเตน ก็ดี วิสเสน ของ ปุคฺคเลน ๆ กรณ ใน ปโยชนํ อฺจฺจฺกเขตฺตํ สมปำปุณียกมม ใน
คเตน อาคนตฺพพํ สยกตฺตา ใน ภาเวยฺย อาขยาตบพ กตฺตฺวาจก นาม ศัพฺท สลฺลาโชตก เข้กับ
นนุ ๆ ศัพฺท ปุจฺจนตฺถ เอกํ วิสเสน ของ อฺจฺจฺยญฺจฺโฑ วิสเสน ของ อฺจฺจฺยญฺจฺโย อฺจฺจฺยญฺจฺจฺโฑ ก็ดี
อฺจฺจฺยญฺจฺโย ก็ดี อวุตฺตกมม ใน อาทาย วา สองศัพฺท ปทวิกปฺปตฺถ เข้กับ เอกํ อฺจฺจฺยญฺจฺจฺโฑ และ เทว
อฺจฺจฺยญฺจฺโย อาทาย สมานกาลกิริยา ใน อาคนตฺพพํ อิติ ศัพฺท อาการ ใน วุตฺโต ภาตฺรา อนภิตกตฺตา
ใน วุตฺโต ๆ วิสเสน ของ กุมฺมุพิโก

ภาตฺก อาลปน อาม ศัพฺท สมปฺจฺจนตฺถ เหวํ สจฺจวาทก ลิงคตฺถ เทว วิสเสน ของ อฺจฺจฺยญฺจฺโย
ๆ วุตฺตกมม ใน คหิตา ๆ กิตบพ กมฺมวาทก เม อนภิตกตฺตา ใน คหิตา ปน ศัพฺท วิสเสโชตก รโส
วุตฺตกมม ใน ทินฺโน ๆ กิตบพ กมฺมวาทก เอกํ วิสเสน ของ ปุจฺเจกพฺพุทฺธํ ๆ อวุตฺตกมม ใน ทิสฺวา
ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน ทตฺวา มม สามีสมฺพนฺธ ใน อฺจฺจฺยญฺจฺจฺโฑ ๆ อปาทาน ใน รสํ ๆ อวุตฺตกมม
ใน ทตฺวา ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน ทินฺโน อํ สยกตฺตา ใน ทสฺสามิ ๆ อาขยาตบพ กตฺตฺวาจก มฺลํ
ก็ดี ปตฺตี ก็ดี อวุตฺตกมม ใน ทสฺสามิ วา สองศัพฺท ปทวิกปฺปตฺถ เข้กับ มฺลํ และ ปตฺตี อิติ ศัพฺท
สรูป ใน จินตฺเนน ๆ กรณ ใน ทินฺโน ปี ศัพฺท อเปกฺขตฺถ เข้กับ ตุมฺหากํ ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน
อฺจฺจฺยญฺจฺจฺโฑ เม อนภิตกตฺตา ใน ทินฺโน อฺจฺจฺยญฺจฺจฺโฑ อปาทาน ใน รโส

ตุมฺเห สยกตฺตา ใน คณฺหิสฺสธ กิริยาสองบพ ๆ อาขยาตบพ กตฺตฺวาจก ก็ นุ สองศัพฺท
ปุจฺจนตฺถ โห ศัพฺท วจนาลงฺการ ตสฺส วิสเสน อฺจฺจฺจฺสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน มฺลํ ๆ อวุตฺตกมม
ใน คณฺหิสฺสธ อูทาหุ ศัพฺท ปุจฺจนตฺถ ตสฺส วิสเสน ของ อฺจฺจฺจฺสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน ปตฺตี ๆ
อวุตฺตกมม ใน คณฺหิสฺสธ อิติ ศัพฺท อาการ ใน อาท ๕ (จบเก็ง)

ภาดา สยกตฺตา ใน ปุจฺฉิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ปน ศัพฺพ วาภุยาธมฺภ กิ วิเสสน ของ
กมฺมံ ๆ วุตฺตกมฺม ใน กตฺ ๆ กิตบถ กมฺมวาทก ปจฺเจกพุทฺเธน อนภิตฺกตฺตา ใน กตฺ อิติ ศัพฺพ อาการ
ใน ปุจฺฉิ ๆ กนิฏฺโฐ สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก โส วิเสสน ของ ปจฺเจกพุทฺโธ
ๆ สยกตฺตา ใน อทาสิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก มม สามีสมฺพนฺธ ใน อจฺจุยฺญจฺโติ ๆ อปาทาน ใน รส
ๆ อวุตฺตกมฺม ใน ปวีตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาทาย ตุมหากํ สามีสมฺพนฺธ ใน อจฺจุยฺญจฺโติ ๆ
อปาทาน ใน รส ๆ อวุตฺตกมฺม ใน อาทาย ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน คนฺตฺวา อากาเสน ตติยาวิเสสน ใน
คนฺตฺวา คนฺธมาทํ สมฺปาปฺณียกมฺม ใน คนฺตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อทาสิ ปลฺยจสฺตานํ วิเสสน ของ
ปจฺเจกพุทฺธานํ ๆ สมฺปทาน ใน อทาสิ อิติ ศัพฺพ อาการ ใน อาห ๆ

โส วิเสสน ของ เขฏฺโฐจฺจ สยกตฺตา ใน อทาสิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ตสฺมี วิเสสน ของ
กนิฏฺเฐ ๆ ลกฺขณ ใน กเถนฺเต ๆ ลกฺขณกิริยา เอว ศัพฺพ อวธารณ เข้กัป กเถนฺเต นิรฺนตฺร
กิริยาวิเสสน ใน พุฏฺจ- ปิตฺติยา อนภิตฺกตฺตา ใน พุฏฺจ- พุฏฺจสฺรีโร วิกตฺิกตฺตา ใน หุตฺวา ๆ
สมานกาลกิริยา ใน อทาสิ อธิคโม สยกตฺตา ใน ภเวยฺย ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก เตน วิเสสน
ของ ปจฺเจกพุทฺเธน เม สมฺปทาน ใน ภเวยฺย ปจฺเจกพุทฺเธน อนภิตฺกตฺตา ใน ทิฏฺฐ- เอว ศัพฺพ
อวธารณ เข้กัป ทิฏฺฐธมฺมสฺส ๆ ฉฺฉจฺจกมฺม ใน อธิคโม อิติ ศัพฺพ สฺรูป ใน ปตฺถนํ ๆ อวุตฺตกมฺม
ใน อทาสิ ๆ ติสฺโส วิเสสน ของ สมฺปตฺติโย ๆ อวุตฺตกมฺม ใน ปตฺถิตฺตา ๆ กิตบถ กมฺมวาทก เอว
ศัพฺพ ปการตฺถ กนิฏฺเฐน อนภิตฺกตฺตา ใน ปตฺถิตฺตา ปน ศัพฺพ ปกฺขนฺตรโชนฺทก อรหตฺตํ วุตฺตกมฺม ใน
ปตฺถิตฺตํ ๆ กิตบถ กมฺมวาทก เขฏฺเฐน อนภิตฺกตฺตา ใน ปตฺถิตฺตํ อิติ ศัพฺพ สมฺปาปฺนํ ๆ อิทํ วิเสสน
ของ กมฺมံ ๆ สยกตฺตา ใน โหติ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก เตสํ วิเสสน ของ ภาตฺรานํ ๆ
สามีสมฺพนฺธ ใน ปุพฺพกมฺมံ ๆ วิกตฺิกตฺตา ใน โหติ ๆ

จบข้อสอบสนามหลวง พ ศ ๒๕๒๘

(แก้ง) เต วิเสสน ของ ภาตโร ๆ เหตุกตฺตา ใน เขปฺยีสฺสุ ๆ อาขุยาตบถ เหตุกตฺตฺวาจก
ยาวดาญฺกํ อจฺจนตฺสํโยค ใน จตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน จุตฺตา ตโต วิเสสน ของ อตฺตภาวโต ๆ
อปาทาน ใน จุตฺตา ๆ วิเสสน ของ ภาตโต เทวโลเก อาธาร ใน นิพฺพตฺติตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน
เขปฺยีสฺสุ เอกํ วิเสสน ของ พุทฺธนฺตฺรํ ๆ การิตกมฺม ใน เขปฺยีสฺสุ ๆ

สมุทสาสมุทฺโธ สยกตฺตา ใน อุปฺปชฺชิตฺติ อายฺยาตบฺท กตฺตฺวาจก เตสฺ วิเสสฺน ของ ภาตฺรานํ
๑ ภาวาทิสฺมพฺนฺธ คตฺ- (ภาตฺรานํ สามีสฺมพฺนฺธ ใน คตฺกาเล) เทวโลกํ สมฺปาปฺณียกมฺม ใน
คตฺ- คตฺกาเล กาลสฺตฺตมฺมึ ใน อุปฺปชฺชิตฺติ เหว ศัพฺท อวฺธาธณ เข้กัฏ คตฺกาเล วิปฺสฺสึ สยฺญาวิเสสฺน
ของ สมุทสาสมุทฺโธ โลกเ อาธาร ใน อุปฺปชฺชิตฺติ ๑

เต วิเสสฺน ของ เทวปฺตฺตา ๑ สยกตฺตา ใน คณฺหึสฺสุ ๑ อายฺยาตบฺท กตฺตฺวาจก ปึ ศัพฺท
อเปกฺขตฺถ เข้กัฏ เต เทวโลกโต อปาทาน ใน จวิตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน คณฺหึสฺสุ พนฺธมฺตฺย
อาธาร ใน คณฺหึสฺสุ เอกสฺมึ วิเสสฺน ของ กุลเคเท ๑ วิสยาธาร ใน คณฺหึสฺสุ

เชฏฺโฐ ปกฺตีกตฺตา ใน หุตฺวา ๑ กิริยาปธานนฺย เชฏฺโฐ วิกติกตฺตา ใน หุตฺวา ว ศัพฺท
อวธาธณ เข้กัฏ เชฏฺโฐ กนิฏฺโฐ ปกฺตีกตฺตา ใน หุตฺวา ๑ กิริยาปธานนฺย กนิฏฺโฐ วิกติกตฺตา ใน
หุตฺวา ว ศัพฺท อวธาธณ เข้กัฏ กนิฏฺโฐ ปฏิสฺสนธิ อวฺตฺตกมฺม ใน คณฺหึสฺสุ ๑

มาตาศีโตโร สยกตฺตา ใน อํสฺสุ ๑ อายฺยาตบฺท กตฺตฺวาจก เตสฺ วิเสสฺน ของ ภาตฺเรสฺสุ ๑
นิตฺธาธณ ใน เชฏฺฐสฺส ๑ นิตฺธาธณนฺย และ สามีสฺมพฺนฺธ ใน นามํ เสโน สรฺูป ใน อิติ ๑ ศัพฺท สรฺูป
ใน วจฺนํ ๑ อวฺตฺตกมฺม ใน อํสฺสุ นามํ วิกติกมฺม ใน อํสฺสุ มาตาศีโตโร สยกตฺตา ใน อํสฺสุ ๑
อายฺยาตบฺท กตฺตฺวาจก กนิฏฺฐสฺส สามีสฺมพฺนฺธ ใน นามํ อปราชิตฺโต สรฺูป ใน อิติ ๑ ศัพฺท สรฺูป ใน
วจฺนํ ๑ อวฺตฺตกมฺม ใน อํสฺสุ นามํ วิกติกมฺม ใน อํสฺสุ ๑

เตสฺ กัฏี วิหรนฺเตสฺสุ กัฏี วิเสสฺน ของ ภาตฺเรสฺสุ ๑ นิตฺธาธณ ใน เสนกฺกุณฺมพิโก ๑ นิตฺธาธณนฺย
และ สยกตฺตา ใน นิสฺสึทิตฺติ ๑ อายฺยาตบฺท กตฺตฺวาจก วยฺปปฺตฺตกาเล กาลสฺตฺตมฺมึ ใน วิหรนฺเตสฺสุ
กฺกุณฺมพิ อวฺตฺตกมฺม ใน สณฺญาเปตฺวา ๑ สมานกาลกิริยา ใน วิหรนฺเตสฺสุ

พฺุทฺธรตฺนํ สยกตฺตา ใน อุปฺปนฺนํ ๑ กิตบฺท กตฺตฺวาจก โลกเ อาธาร ใน อุปฺปนฺนํ ฌมฺมรตฺนํ
สยกตฺตา ใน อุปฺปนฺนํ ๑ กิตบฺท กตฺตฺวาจก โลกเ อาธาร ใน อุปฺปนฺนํ สงฺฆรตฺนํ สยกตฺตา ใน
อุปฺปนฺนํ ๑ กิตบฺท กตฺตฺวาจก โลกเ อาธาร ใน อุปฺปนฺนํ

ตุมฺเห สยกตฺตา ใน เทถ และ กโรถ อายฺยาตบฺท กตฺตฺวาจก ทานานิ
อวฺตฺตกมฺม ใน เทถ ปุณฺณยานิ อวฺตฺตกมฺม ใน กโรถ อชฺช สตฺตมฺมึปฺจจฺตฺตสยกตฺตา ใน โหติ ๑
อายฺยาตบฺท กตฺตฺวาจก จาตฺตฺทฺทฺสึ วิกติกตฺตา ใน โหติ อชฺช สตฺตมฺมึปฺจจฺตฺตสยกตฺตา ใน โหติ ๑
อายฺยาตบฺท กตฺตฺวาจก ปณฺณรสิ วิกติกตฺตา ใน โหติ ตุมฺเห สยกตฺตา ใน กโรถ และ สฺสุณฺถ

กโรธ และ สุณฺดา อาชฺยาคบท กตฺตฺวาจก อุโปสถํ อวฺตฺตกมฺม ใน กโรธ ฌมฺม อวฺตฺตกมฺม ใน
สุณฺดา อิติ ศัพท์ สฺรูป ใน โฆสนํ ฌมฺมโฆสกสฺส ภาวาทิสฺมพฺนฺธ ใน โฆสนํ พนฺธมฺตีนฺครเ ภินฺนาธาร
ใน โฆสนํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน สุตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ทิสฺวา มหาชนํ อวฺตฺตกมฺม ใน ทิสฺวา
ปุเรกตฺตํ กาลสฺตตฺมึ ใน ทตฺวา ทานํ อวฺตฺตกมฺม ใน ทตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน คจฺจนตฺตํ ปจฺจกฺกตฺตํ
กาลสฺตตฺมึ ใน คจฺจนตฺตํ ฌมฺมสฺสวณาย สมฺปทาน ใน คจฺจนตฺตํ ๆ วิเสสน ของ มหาชนํ ทิสฺวา
ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปุจฺฉิตฺวา

คฺมุเห สยกตฺตา ใน คจฺจล ๆ อาชฺยาคบท กตฺตฺวาจก กหํ อาธาร ใน คจฺจล อิติ ศัพท์
อาการ ใน ปุจฺฉิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วตฺวา มยํ สยกตฺตา ใน คจฺจล ฌมฺมสฺสวณาย สมฺปทาน
กตฺตฺวาจก สตฺถุ สามีสฺมพฺนฺธ ใน สนฺตฺกํ ๆ สมฺปทาปฺณียกมฺม ใน คจฺจล ฌมฺมสฺสวณาย สมฺปทาน
ใน คจฺจล อิติ ศัพท์ สฺรูป ใน วจเน ๆ ลกฺขณวณฺต ใน วุตฺเต เตหิ วิเสสน ของ ชเนหิ ๆ
อนภิตฺตกตฺตา ใน วุตฺเต ๆ ลกฺขณวณฺตกิริยา

อหํ สยกตฺตา ใน คมิสฺสามิ ๆ อาชฺยาคบท กตฺตฺวาจก ปิ ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้ากัปป อหํ อิติ
ศัพท์ อาการ ใน วตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน คนฺตฺวา เตหิ วิเสสน ชเนหิ ๆ สหตฺถตฺตฺติยา
เข้ากัปป สหฺริ ๆ ศัพท์ กิริยาสมวาย ใน คนฺตฺวา เอว ศัพท์ อวฺธารณ เข้ากัปป สหฺริ คนฺตฺวา
ปุพฺพกาลกิริยา ใน นิสฺสิทฺติ ปฺริสฺปฺริยนฺเต อาธาร ใน นิสฺสิทฺติ ฯ

สฺตฺถา สยกตฺตา ใน กเถสิ ๆ อาชฺยาคบท กตฺตฺวาจก ตสฺส วิเสสน ของ เสนกฺกุณฺมพิทฺกสฺส
ๆ สามีสฺมพฺนฺธ ใน อชฺฌมาสยํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน วิทิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน กเถสิ อนฺนุพฺพพิทฺกํ
อวฺตฺตกมฺม ใน กเถสิ ฯ โส วิเสสน ของ เสนกฺกุณฺมพิโก ๆ สยกตฺตา ใน ยาจิ ๆ อาชฺยาคบท
กตฺตฺวาจก สตฺถุ สามีสฺมพฺนฺธ ใน ฌมฺมํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน สุตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ยาจิ
ปฺพพชฺชาย ภินฺนาธาร ใน อุตฺสาหา- อุตฺสาหาโต วิกิตฺกตฺตา ใน หุตฺวา ๆ สมานกาลกิริยา ใน
ยาจิ สตฺถารํ อกฺกิตฺกมฺม ใน ยาจิ ปฺพพชฺชํ อวฺตฺตกมฺม ใน ยาจิ ฯ

สฺตฺถา สยกตฺตา ใน ปุจฺฉิ ๆ อาชฺยาคบท กตฺตฺวาจก อถ กาลสฺตตฺมึ ใน ปุจฺฉิ นํ วิเสสน
ของ เสนกฺกุณฺมพิทฺกํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน ปุจฺฉิ ปน ศัพท์ ปุจฺฉนฺตฺถ ฌาตกา สยกตฺตา ใน อตฺถิ ๆ
อาชฺยาคบท กตฺตฺวาจก เต อนภิตฺตกตฺตา ใน อปฺโลเกตฺตฺวา ๆ วิเสสน ของ ฌาตกา อิติ ศัพท์

อาการ ใน ปุ่จฉิ ๙ เสนกฏุมพีโก สยกตฺตา ใน อาห ๑ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก ฆนฺเต อาลปน
ฅาตกา สยกตฺตา ใน อตฺถิ ๑ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก เม อนภิตกตฺตา ใน อปฺโลเกตพฺพา ๑
วิเสสน ของ ฅาตกา อิติ ศัพฺท์ อาการ ใน อาห ๙ สตฺถา สยกตฺตา ใน อาห ๑ อาขุยาตบท
กตฺตฺวาจก ตฺวั สยกตฺตา ใน เอหิ ๑ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก เตนหิ วิภตฺติปฏฺฐิรูปก อปฺโลเกตฺวา
ปฺพุพกาลกิริยา ใน เอหิ อิติ ศัพฺท์ อาการ ใน อาห ๙ **(จบข้อสอบสนามหลวง)**

โส วิเสสน ของ ฅญฺโจ ๑ สยกตฺตา ใน อาห ๑ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก กนิฏฺฐสฺส
สามีสมฺพนฺธ ใน สนฺติกั ๑ สมฺปาปฺณียกมฺม ใน คนฺดฺวา ๑ ปฺพุพกาลกิริยา ใน อาห ยั วิเสสน ของ
สาลีเตยฺย ๑ สยกตฺตา ใน อตฺถิ ๑ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก อิมสฺมี วิเสสน ของ กุเล ๑ วิสยาธาร
ใน อตฺถิ ตั กัถิ สพฺพ กัถิ วิเสสน ของ สาลีเตยฺย ๑ สยกตฺตา ใน โหตุ ๑ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก
ตฺว สมฺปทาน ใน โหตุ อิติ ศัพฺท์ อาการ ใน อาห ๙

กนิฏฺฐ สยกตฺตา ใน ปุ่จฉิ ๑ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก สามี อาลปน ปน ศัพฺท์ ปุ่จฉนฺตล
ตฺมฺเห ลิงคตฺถ อิติ ศัพฺท์ อาการ ใน ปุ่จฉิ ๙ ฅญฺโจ สยกตฺตา ใน อาห ๑ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก
อหํ สยกตฺตา ใน ปฺพุพชิสฺสामी ๑ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก สตฺถู สามีสมฺพนฺธ ใน สนฺติเก ๑
วิสยาธาร ใน ปฺพุพชิสฺสामी อิติ ศัพฺท์ อาการ ใน อาห ๙

กนิฏฺฐ สยกตฺตา ใน อาห ๑ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก สามี อาลปน ตฺมฺเห สยกตฺตา ใน
วเทถ ๑ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก กิ วิเสสน ของ วจัน ๑ อวฺตุตฺตกมฺม ใน วเทถ อหํ สยกตฺตา ใน
อลตฺถั ๑ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก มาตฺริ ลกฺขณ ใน มตฺยา ๑ ลกฺขณกิริยา มาตฺริ อฺปฺมาวิเสสน
ของ ตฺมฺเห วิย ศัพฺท์ อฺปฺมาชฺตก ฅำกัปป มาตฺริ ปิตฺริ ลกฺขณ ใน มเต ๑ ลกฺขณกิริยา ปิตฺริ
อฺปฺมาวิเสสน ของ ตฺมฺเห วิย ศัพฺท์ อฺปฺมาชฺตก ฅำกัปป ปิตฺริ ตฺมฺเห อวฺตุตฺตกมฺม ใน อลตฺถั อิทํ
วิเสสน ของ กุลั ๑ สยกตฺตา ใน โหติ ๑ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก มหาโกคฺค วิภตฺติกตฺตา ใน
โหติ ตฺยา อนภิตกตฺตา ใน สกฺกา ๑ กิริยาบท ภาวฺวาจก ฅเห วิสยาธาร ใน จิเตน เอว ศัพฺท์
อวฺธาธณ ฅำกัปป จิเตน ๑ วิเสสน ของ ตฺยา ปุ่ญฺณานิ อวฺตุตฺตกมฺม ใน กาคู ๑ ตฺมฺตฺถสมฺปทาน ใน
สกฺกา ตฺมฺเห สยกตฺตา ใน มา กริตฺถ มา ศัพฺท์ ปฏฺฐิเสธ ใน กริตฺถ ๑ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก เอวั
ศัพฺท์ กิริยาวิเสสน ใน กริตฺถ อิติ ศัพฺท์ อาการ ใน อาห ๙

เขญไจ สยกตุดา ใน อาห ๆ อาขุยาตบท กตตุวจาก ธมฺโม วุตตกมฺม ใน สฺวโต ๆ กิตบท กมฺมวจาก มยา อนภิตกตุดา ใน สฺวโต สตถุ สามีสมฺพนธ ใน สนฺติเก ๆ วิสยธาร ใน สฺวโต มยา อนภิตกตุดา ใน น สกฺกา น ศัพฺท ปฏฺิเสธ ใน สกฺกา ๆ กิริยาบท ภาววจาก ตํ วิเสสน ของ ธมฺมํ ๆ การิตกมฺม ใน ปุเรตุํ อคารมชฺเณ อาธาร ใน จิเตน ๆ วิเสสน ของ มยา ปุเรตุํ ตุมตฺถสมฺปทาน ใน สกฺกา อหํ สยกตุดา ใน ปพฺพชิสฺสสามิ ๆ อาขุยาตบท กตตุวจาก เอว ศัพฺท อวธารณ เข้ากัับ ปพฺพชิสฺสสามิ ตวํ สยกตุดา ใน นิวตฺตาทิ ๆ อาขุยาตบท กตตุวจาก อิติ ศัพฺท อาการ ใน อาห ๆ

โส วิเสสน ของ เขญไจ ๆ สยกตุดา ใน ปาปุณฺนิ ๆ อาขุยาตบท กตตุวจาก เอวํ ศัพฺท กิริยาวิเสสน ใน นิวตฺตาเปตฺวา กนิญฺจํ การิตกมฺม ใน นิวตฺตาเปตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปพฺพชิตฺวา สตถุ สามีสมฺพนธ ใน สนฺติเก ๆ วิสยธาร ใน ปพฺพชิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปาปุณฺนิ ลทฺฐปสมฺปโต วิเสสน ของ เขญไจ น ศัพฺท ปฏฺิเสธ ใน จิสฺส เอว ศัพฺท อวธารณ เข้ากัับ จิสฺส ๆ สมฺปทาน ใน ปาปุณฺนิ อรหตฺตํ อวุตตกมฺม ใน ปาปุณฺนิ ๕ (จบเก็ง)

ปี ศัพฺท อเปกฺขตฺถ เข้ากัับ กนิญฺจํ ๆ สยกตุดา ใน อาห ๆ อาขุยาตบท กตตุวจาก อหํ สยกตุดา ใน กริสฺสสามิ ๆ อาขุยาตบท กตตุวจาก ปพฺพชิตฺส วิเสสน ของ ภาตฺตุ ๆ สมฺปทาน ใน กริสฺสสามิ สกฺกาโร อวุตตกมฺม ใน กริสฺสสามิ อิติ ศัพฺท อาการ ใน จินเตตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ทตฺวา สตาตาทํ อจฺจนตฺสโยค ใน ทตฺวา พุทฺธปมฺมุขสฺส วิเสสน ของ ภิกฺขุสงฺฆมฺสส ๆ สมฺปทาน ใน ทตฺวา ทานํ อวุตตกมฺม ใน ทตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วนฺทิตฺวา ภาตฺโร อวุตตกมฺม ใน วนฺทิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาห

ภนฺเต อาลปน ภาวนิสฺสรณํ วุตตกมฺม ใน กตํ ๆ กิตบท กมฺมวจาก ตุมเหหิ อนภิตกตุดา ใน กตํ อตฺตโน สมฺปทาน ใน กตํ ปน ศัพฺท ปกฺขนฺตรโชตก อหํ สยกตุดา ใน อมฺหิ ๆ อาขุยาตบท กตตุวจาก ปฺลยฺจหิ วิเสสน ของ กามคฺุณฺเหหิ ๆ อนภิตกตุดา ใน พทฺโธ ๆ วิกตฺิกตุดา ใน อมฺหิ อหํ สยกตุดา ใน น สกฺโกมิ น ศัพฺท ปฏฺิเสธ ใน สกฺโกมิ ๆ อาขุยาตบท กตตุวจาก นิภฺขมิตฺวา สมานกาลกิริยา ใน ปพฺพชิตฺตุํ ๆ ตุมตฺถสมฺปทาน ใน สกฺโกมิ ตุมเห สยกตุดา ใน อาจิกฺขถ ๆ อาขุยาตบท กตตุวจาก มยฺหํ สมฺปทาน ใน อนฺุจฺจวิกํ เคเห วิสยธาร ใน จิตฺสฺส เอว ศัพฺท อวธารณ เข้ากัับ จิตฺสฺส ๆ วิเสสน ของ มยฺหํ อนฺุจฺจวิกํ กิตฺตี มหนฺตํ กิตฺตี วิเสสน ของ ปุณฺณกมฺมํ ๆ อวุตตกมฺม ใน อาจิกฺขถ อิติ ศัพฺท อาการ ใน อาห ๕

อด กาลสตุตมี ใน อาห เถโร สยกตุตา ใน อาห ๆ อาขุยาตบท กตุตุวาจก น วิเสสน ของ กนิฏจัน ๆ อกถิตกมม ใน อาห ปณตติต อาลปน สาธู ลิงคตุถ ตวั เหตุกตุตา ใน กาเรหิ ปุคฺคัล การิตกมม ใน กาเรหิ ๆ อาขุยาตบท กตุตุวาจก สตุถุ สมปทาน ใน กาเรหิ คนธกุฎี อวุตตกมม ใน กาเรหิ อิติ ศัพท อาการ ใน อาห ๆ

โส วิเสสน ของ กนิฏโจ ๆ เหตุกตุตา ใน ฉาธาเปสิ ปุคฺคัล การิตกมม ใน ฉาธาเปสิ ๆ อาขุยาตบท เหตุกตุตุวาจก สาธู ลิงคตุถ อิติ ศัพท อาการ ใน สมปฏิจจิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาหธาเปตฺวา นานาทารุณี อวุตตกมม ใน อาหธาเปตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ตจฺฉาเปตฺวา ฅมฺภานี วิเสสน ของ วตฺถุนิ ๆ สมปทาน ใน อตฺถาย ๆ สมปทาน ใน ตจฺฉาเปตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน กาเรตฺวา เอกํ สุวณฺณขจิตฺตํ เอกํ รชตขจิตฺตํ เอกํ มณฺนิขจิตฺตํ สรฺูป ใน อิติ ๆ ศัพท สรฺูป ใน สพฺพานิ ฅมฺภานิ สพฺพานิ วิเสสน ของ ฅมฺภานิ ๆ อวุตตกมม ใน กาเรตฺวา สตุต วิเสสน ของ รตนขจิตฺตานิ ๆ วิกตีกมม ใน กาเรตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน กาเรตฺวา เตหิ วิเสสน ของ ฅมฺเภหิ ๆ ฅรณ ใน กาเรตฺวา คนธกุฎี อวุตตกมม ใน กาเรตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ฉาธาเปสิ เอว ศัพท อวธารณ เข้กั๊บ สตุตฺรตนขจิตฺตาหิ ๆ วิเสสน ของ ฉทนิฏฺฐกาหิ ๆ ฅรณ ใน ฉาธาเปสิ ๆ

ปน ศัพท วากฺยารมภ ภาคเนยฺโย สยกตุตา ใน อาห ๆ อาขุยาตบท กตุตุวาจก คนธกุฎียา ฅนฺธิจกมม ใน ฅรณ- เอว ศัพท อวธารณ เข้กั๊บ ฅรณกาลเอ ๆ กาลสตุตมี ใน อาห ต วิเสสน ของ กุฏฺฐมฺพิก ๆ อวุตตกมม ใน อุปสงฺกมิตฺวา อตฺตโน ฅนฺธิจกณ ใน สมาน- สมานมามโก กิตฺตี อปฺราชิโต กิตฺตี วิเสสน ของ ภาคิเนยฺโย เอว ศัพท อวธารณ เข้กั๊บ อปฺราชิโต นาม ศัพท สลฺยลาไซตก เข้กั๊บ อปฺราชิโต อุปสงฺกมิตฺวา ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาห

ปี ศัพท อเปกขตุถ เข้กั๊บ อหิ ๆ สยกตุตา ใน ฅริสฺสามิ ๆ อาขุยาตบท กตุตุวาจก มาตุล อาลปน ตุมฺเห สยกตุตา ใน เทถ ๆ อาขุยาตบท กตุตุวาจก มยฺหิ สมปทาน ใน เทถ ปตฺตี อวุตตกมม ใน เทถ อิติ ศัพท อาการ ใน อาห ๆ กุฏฺฐมฺพิโก สยกตุตา ใน อาห ๆ อาขุยาตบท กตุตุวาจก ตาต อาลปน อหิ สยกตุตา ใน น เทมิ น ศัพท ปฏิสฺเสธ ใน เทมิ ๆ อาขุยาตบท กตุตุวาจก อหิ สยกตุตา ใน ฅริสฺสามิ ๆ อาขุยาตบท กตุตุวาจก อลฺยเลหิ วิเสสน ของ ชเนหิ ๆ ฅรณ ใน อสธารณิ ๆ วิกตีกมม ใน ฅริสฺสามิ อิติ ศัพท อาการ ใน อาห ๆ

โส วิเสสน ของ ภาคินโยโย ๆ เหตุกตดา ใน การเรตี ปุคคัล การิตกมม ใน การเรตี ๆ
อาชยาตบท กตตุวาจก ปี ศัพท อเปกขตต เข้ากับ พหุ ๆ กิริยาวิเสสน ใน ยาจิตฺวา ๆ
ปุพฺพกาลกิริยา ใน อลภมาโน ปตฺตี อวุตฺตกมม ใน อลภมาโน ๆ อพฺภนฺตรกิริยา ของ ภาคินโยโย
ลทฺธฺ ตุมตถกตดา ใน วฏฺฏติ ๆ อาชยาตบท กตตุวาจก มยา อนภิตกตดา ใน ลทฺธฺ คณฺธกฺฎิยา
สามีสมฺพนฺธ ใน ปุโรโต ๆ ตติยาวิเสสน ใน ลทฺธฺ กุลฺลชรสาลํ อวุตฺตกมม ใน ลทฺธฺ อิติ ศัพท อาการ
ใน จินฺเตตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน การเรตี สตฺตรตนมยํ วิเสสน ของ กุลฺลชรสาลํ ๆ อวุตฺตกมม ใน
การเรตี ๆ โส วิเสสน ของ ภาคินโยโย ๆ สยกตดา ใน นิพฺพตฺติ ๆ อาชยาตบท กตตุวาจก อิมสฺมี
วิเสสน ของ พุทฺธฺปฺปาเท ๆ กาลสตฺตมึ ใน นิพฺพตฺติ เมณฺฑกเสฏฺฐิ วิกติกตดา ใน หุตฺวา ๆ
สมานกาลกิริยา ใน นิพฺพตฺติ ๆ

ปน ศัพท วากยารมฺภ สตฺตรตนมยานิ กิติ ตีณิ กิติ วิเสสน ของ มหาวตฺปานานิ ๆ
สยกตดา ใน อเหตฺุ ๆ อาชยาตบท กตตุวาจก คณฺธกฺฎิยํ วิสยธาร ใน อเหตฺุ ๆ

อปราชิตคหฺปติ เหตุกตดา ใน โรปาเปตี และ ปุเรตี ปุคคัล การิตกมม ใน โรปาเปตี ปุเรตี
และ โรปาเปตี ๆ อาชยาตบท กตตุวาจก เตสํ วิเสสน ของ มหาวตฺปานานิ ๆ สามีสมฺพนฺธ
ใน อภิมฺมุเข ๆ กิติ เหมจฺจา กิติ อาธาร ใน การเรตฺวา สุธาปริกมฺมกตา กิติ ติสฺโส กิติ วิเสสน ของ
ไปกฺขรณฺนิโย ๆ อวุตฺตกมม ใน การเรตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปุเรตฺวา จตฺตฺชชาติกคณฺโธทกสฺส
ฉฺฐกฺกรณ ใน ปุเรตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน โรปาเปตี ปรยจวณฺณานิ วิเสสน ของ กุสฺสูมานิ ๆ
อวุตฺตกมม ใน โรปาเปตี สตฺตสฺ วิเสสน ของ รตนฺสุ ๆ นิทฺธารณ ใน โภฏฺฏตฺตพฺพตฺตํ รตนํ
โภฏฺฏตฺตพฺพตฺตํ วิเสสน ของ รตนํ ๆ นิทฺธารณฺนีย และ อวุตฺตกมม ใน โภฏฺฏตฺตวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา
ใน คเหตฺุวา อิตฺรํ กิติ สกฺลํ กิติ วิเสสน ของ รตนํ เอว ศัพท อวธารณ เข้ากับ สกฺลํ รตนํ อวุตฺตกมม
ใน คเหตฺุวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปริกฺขิปีตฺวา ชนฺนฺมตฺเตน วิเสสน ของ โอธินา ๆ ตติยาวิเสสน
ใน ปริกฺขิปีตฺวา คณฺธกฺฎิ อวุตฺตกมม ใน ปริกฺขิปีตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปุเรตี ปริเวณฺ การิตกมม
ใน ปุเรตี ๆ

อปราชิต สยฺลาวิเสสน ของ คหฺปติ ๆ สยกตดา ใน อาท ๆ อาชยาตบท กตตุวาจก
เอว ศัพท กิริยาวิเสสน ใน นิฏฺฐาเปตฺวา คณฺธกฺฎิ การิตกมม ใน นิฏฺฐาเปตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา
ใน อุปฺสงฺกมิตฺวา ภาคิกตฺเถรํ อวุตฺตกมม ใน อุปฺสงฺกมิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาท ภาตฺเต

อาลปน คนธฤฎี สยกตฺตา ใน นิฏฺฐิตา ๆ กิตฺตบ กตฺตฺวาจก อหํ สยกตฺตา ใน ปจฺจาตีสามิ ๆ
อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก ปรีโถคํ อวฺตฺตกมฺม ใน ปจฺจาตีสามิ อสฺสา วิเสสน ของ คนธฤฎียา ๆ
ณฺฐจี้กมฺม ใน ปรีโถคํ กิร ศัพฺท อนุสฺสวณฺตถ มหนฺตํ วิเสสน ของ ปุณฺณํ ๆ สยกตฺตา ใน โหติ ๆ
อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก ปรีโถเคน เหตุ ใน โหติ อิติ ศัพฺท อาการ ใน อาห ๆ

โส วิเสสน ของ เถโร ๆ สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก สตฺถารํ อวฺตฺตกมฺม
ใน อฺปฺสงฺกมิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาห

ภนฺเต อาลปน กิร ศัพฺท อนุสฺสวณฺตถ คนธฤฎี วฺตฺตกมฺม ใน การิตา ๆ กิตฺตบ เหตุกมฺมวาจก
อิมินา วิเสสน ของ กุณฺมพิเกน โว สมฺปทาน ใน การิตา กุณฺมพิเกน อนนฺทิตกตฺตา ใน การิตา
อิทานิ กาลสฺตฺตมึ ใน ปจฺจาตีสฺติ กุณฺมพิโก สยกตฺตา ใน ปจฺจาตีสฺติ ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก
ปรีโถคํ อวฺตฺตกมฺม ใน ปจฺจาสฺตีสฺติ อิติ ศัพฺท อาการ ใน อาห ๆ

สตฺถา สยกตฺตา ใน อฏฺฐาตี ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก อาสนา อปาทาน ใน อฏฺฐาย ๆ
ปุพฺพกาลกิริยา ใน คนฺตฺวา คนธฤฎีอภิมุขํ สมฺปาปฺณียกมฺม ใน คนฺตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน
อฏฺฐาตี คนธฤฎี อวฺตฺตกมฺม ใน ปรีกฺขิปีตฺวา ๆ สมานกาลกิริยา ใน ปกฺขิตฺตํ ๆ วิเสสน ของ
รตนราตี ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน โอลเณนโต ๆ อพฺภนฺตรกิริยา ใน อฏฺฐาตี ทวารโกฏฺฐเก สมปีปาร ใน
อฏฺฐาตี ๆ ปน ศัพฺท วากฺยารมฺภ สตฺถา สยกตฺตา ใน ปาวิสี ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก เตน
วิเสสน ของ กุณฺมพิเกน ๆ อนนฺทิตกตฺตา ใน วฺตฺเต

ภนฺเต อาลปน รกฺขา สยกตฺตา ใน ภวิสฺสติ ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก เอว ศัพฺท อวธารณ
เข้กัปป มม ๆ สมฺปทาน ใน ภวิสฺสติ ตุมฺเห สยกตฺตา ใน ปวิสฺถ ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก อิติ
ศัพฺท สรูป ใน วจเน ๆ ลกฺขณ ใน วฺตฺเต ๆ ลกฺขณกิริยา ๆ

ปี ศัพฺท อเปกฺขตฺถ เข้กัปป กุณฺมพิโก ๆ สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก
สมนฺตฺตา อาธาร ใน จเปตฺวา รกฺขํ อวฺตฺตกมฺม ใน จเปตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาห มนฺตฺสฺเส
อกถิตกมฺม ใน อาห ตาด อาลปน ตุมฺเห สยกตฺตา ใน วาเรยฺยาถ ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก
อฺจฺจนฺนเคน กิตี ปจฺฉิปปฺสตีพฺเพทฺท กิตี กรณ ใน อาทาย วา สองศัพฺท ปทวิกปฺปตฺถ เข้กัปป อฺจฺจนฺนเคน
และ ปจฺฉิปปฺสตีพฺเพทฺท อาทาย สมานกาลกิริยา ใน คจฺจนฺเต ๆ วิเสสน ของ ชเน ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน
วาเรยฺยาถ ปน ศัพฺท วิเสสไซตฺถ ตุมฺเห สยกตฺตา ใน มา วารยิตฺถ มา ศัพฺท ปฏฺฐิเสธ ใน วารยิตฺถ

ๆ อาชญาตบท กตตุวจาก หตุเถน กรณ ใน คเหตุวา ๆ สมานกาลกิริยา ใน คจจนเต ๆ วิเสสน ของ ชเน ๆ อวุตตกมม ใน วารยิตถ อิติ ศัพท อาการ ใน อาท ๕

กฏุมพิโก เหตุกตตตา ใน อาโรจาเปลิ ปุคคัล การิตกมม ใน อาโรจาเปลิ ๆ อาชญาตบท เหตุกตตุวจาก ปี ศัพท อเปกขตถ เข้ากัับ อนโตนคเร ๆ วิสยาธาร อาโรจาเปลิ สตต วิเสสน ของ รตนานิ ๆ อวุตตกมม ใน โอภินณานิ ๆ กิตบท กมมวจาก มยา อนภิตกตตตา ใน โอภินณานิ คนธกฏิปริเวณ อาราธ ใน โอภินณานิ ทคตมมนุสสา สยกตตตา ใน คณหนตุ ๆ อาชญาตบท กตตุวจาก สตถุ สามีสมพนธ ใน สนตติเก ๆ วิสยาธาร ใน สุตวา ธมม อวุตตกมม ใน สุตวา ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน คจจนเต ๆ วิเสสน ของ ทคตมมนุสสา อุโภ วิเสสน ของ หตุเถ ๕ การิตกมม ใน ปุเรตวา ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน คณหนตุ ปี ศัพท อเปกขตถ เข้ากัับ สุขปตตตา ๆ วิเสสน ของ มนุสสา ๆ สยกตตตา ใน คณหนตุ ๆ อาชญาตบท กตตุวจาก เอเกน วิเสสน ของ หตุเถน ๆ กรณ ใน คณหนตุ อิติ ศัพท อาการ ใน อาโรจาเปลิ ๕

กิริ ศัพท อนุสสวนตถ เอ่ว วิเสสน ของ จินตณั ๆ สยกตตตา ใน อโหสิ ๆ อาชญาตบท กตตุวจาก อสส วิเสสน ของ กฏุมพิกสส ๆ สมปทาน ใน อโหสิ สทฐา วิเสสน ของ ชนา ๆ สยกตตตา ใน คมิสสนติ ๆ อาชญาตบท กตตุวจาก ดาว ศัพท กิริยาวิเสสน ใน คมิสสนติ ๕ อวุตตกมม ใน โสตุ- โสตุกาโม ๆ วิกติกตตตา ใน หุตวา ๆ สมานกาลกิริยา ใน คมิสสนติ เอ่ว ศัพท อวธาธณ เข้ากัับ คมิสสนติ ปน ศัพท ปกขนตฺรชตถก อสสทฐา วิเสสน ของ ชนา ๆ สยกตตตา ใน มุจจิสสนติ ๆ อาชญาตบท กตตุวจาก ธนโถเถน กรณ ใน คณตวา ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน สุตวา ๕ อวุตตกมม ใน สุตวา ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน มุจจิสสนติ ทกขโต อปาทาน ใน มุจจิสสนติ อิติ ศัพท สรูป ใน เอ่ว จินตณั ตสฺมา เหตุ ใน อาโรจาเปลิ กฏุมพิโก เหตุกตตตา ใน อาโรจาเปลิ ปุคคัล การิตกมม ใน อาโรจาเปลิ ๆ อาชญาตบท เหตุกตตุวจาก ชนสงคหตถาย สมปทาน ใน อาโรจาเปลิ เอ่ว ศัพท กิริยาวิเสสน ใน อาโรจาเปลิ ๕

มหาชโน สยกตตตา ใน คณทิ ๆ อาชญาตบท กตตุวจาก เตน วิเสสน ของ กฏุมพิเกน ๆ อนภิตกตตตา ใน วุตต- เอ่ว ศัพท อวธาธณ เข้ากัับ วุตตนิยาเมน ๆ ตติยาวิเสสน ใน คณทิ รตนานิ อวุตตกมม ใน คณทิ ๕ กฏุมพิโก เหตุกตตตา ใน โอภินณานิ ปุคคัล การิตกมม ใน โอภินณานิ ๆ อาชญาตบท เหตุกตตุวจาก โอภินณานิ รตนานิ ลกขณ ใน จีเณสุ ๆ ลกขณกิริยา สกั

ศัพท กิริยาวิเสสน ใน โอภินณ- ยาวตติย กิริยาวิเสสน ใน โอภิราเปตี ชนฺนุมนตฺเตน วิเสสน ของ โอธินา ๆ ตติยาวิเสสน ใน โอภิราเปตี เอว ศัพท อวธารณ เข้ากับ โอภิราเปตี ฯ

ปน ศัพท สมฺปิณฑนตฺถ กุณฺมพิโก สยกตฺตา ใน จเปตี ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก สตฺถุ สามีสมฺพนฺธ ใน ปาท- ปาทมฺมฺเล สมฺปาทาร จเปตี ติปฺสุมตฺตํ วิเสสน ของ อนคฺขมณฺธิรตฺนํ ๆ อวฺตุตคกมฺม ใน จเปตี ฯ

กิริ ศัพท อนฺุสฺสวณตฺถ เหวํ วิเสสน ของ จินฺตฺนํ ๆ สยกตฺตา ใน อโหตี ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก อสฺส วิเสสน ของ กุณฺมพิกสฺส ๆ สมฺปทาน ใน อโหตี นาม ศัพท สลฺลาชฺตคฺก เข้ากับ ติตฺติ ๆ สยกตฺตา ใน น ภวิสฺสติ น ศัพท ปฏฺิเสธ ใน ภวิสฺสติ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก สตฺถุ สามีสมฺพนฺธ ใน สรีโรตฺตํ ๆ อปาทาน ใน ปภาย สฺวณฺณวณฺณาย วิเสสน ของ ปภาย ๆ สหตฺถตติยา เข้ากับ สทฺธิ ๆ ศัพท ทพฺพสมวาย ใน มณฺธิปฺปรํ ๆ อวฺตุตคกมฺม ใน โอลเกณฺตานํ วิเสสน ของ ชนानํ ๆ สมฺปทาน ใน ภวิสฺสติ อิติ ศัพท สฺรูป ใน เหวํ จินฺตฺนํ ตสฺมา เหตุ ใน อกาตี กุณฺมพิโก สยกตฺตา ใน อกาตี ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก เหวํ ศัพท กิริยาวิเสสน ใน อกาตี ฯ

ปี ศัพท อเปกฺขตฺถ เข้ากับ มหาชนฺ ๆ สยกตฺตา ใน โอลเกตี ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก ว ศัพท อวธารณ เข้ากับ อตฺติโต ๆ วิเสสน ของ มหาชนฺ ฯ อเถกทิวสํ กาลสฺตฺตมฺมี ใน ปาวีตี เอโก วิเสสน ของ มิจฺฉาทิฏฺฐิกพฺราหฺมณฺณํ ๆ สยกตฺตา ใน ปาวีตี ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก กิริ ศัพท อนฺุสฺสวณตฺถ มหคฺขมฺ วิเสสน ของ มณฺธิรตฺนํ ๆ วฺตุตคกมฺม ใน นิภฺจิตฺตํ กุณฺมพิเกณฺ อนภฺิหิตกตฺตา ใน นิภฺจิตฺตํ ๆ กิตฺบท กมฺมวาทก สตฺถุ สามีสมฺพนฺธ ใน ปาท- ปาทมฺมฺเล สมฺปาทาร ใน นิภฺจิตฺตํ อหํ สยกตฺตา ใน หริสฺสामी ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก นํ วิเสสน ของ มณฺธิรตฺนํ ๆ อวฺตุตคกมฺม ใน หริสฺสामी อิติ ศัพท อาการ ใน จินฺเตตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน คนฺตฺวา วิหารํ สมฺปาปฺณิยกมฺม ใน คนฺตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปาวีตี สตฺถารํ อวฺตุตคกมฺม ใน วนฺทิตฺตํ ๆ ตุมตฺถสมฺปทาน ใน อาคตฺสส ๆ วิเสสน ของ มหาชนฺสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน อนฺตเรณฺ ๆ ตติยาวิเสสน ใน ปาวีตี ฯ

กุณฺมพิโก สยกตฺตา ใน จินฺเตตี ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก ตสฺส วิเสสน ของ พฺราหฺมณฺสฺส ๆ ภาวาทิสมฺพนฺธ ปวิสฺน- เอว ศัพท อวธารณ เข้ากับ ปวิสฺนากาเรนฺ ๆ ตติยาวิเสสน ใน สลฺลกฺเขตฺวา อัย วิเสสน ของ พฺราหฺมณฺณํ ๆ สยกตฺตา ใน โหตี ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก มณฺธิ อวฺตุตคกมฺม ใน คณฺทิตฺ- คณฺทิตฺกาโม วิกตฺติกตฺตา ใน โหตี อิติ ศัพท อาการ ใน สลฺลกฺเขตฺวา

ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน จินเตสิ อโห ศัพท สัมเวคตถ วต ศัพท วจนาลงการ อัย วิเสสน ของ พุราหมโณ ๑ สยกตฺตา ใน น คณฺเหยฺย น ศัพท ปฏฺิเสธ ใน คณฺเหยฺย ๑ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก อิติ ศัพท อาการ ใน จินเตสิ ๑

ปี ศัพท อเปกฺขตถ เข้ากับ โส ๑ วิเสสน ของ พุราหมโณ ๑ สยกตฺตา ใน ปกฺกามิ ๑ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก สตฺถารํ อวฺตฺตกมฺม ใน วนฺทนฺโต ๑ อุปฺมาวิกตฺกตฺตา ใน หุตฺวา วิย ศัพท อุปฺมาโชตก เข้ากับ สตฺถารํ วนฺทนฺโต หุตฺวา สมานกาลกิริยา ใน จเปตฺวา ปาทมฺมูเล สมีปารฺธา ใน จเปตฺวา หตฺถํ อวฺตฺตกมฺม ใน จเปตฺวา ๑ ปุพพกาลกิริยา ใน คเหตุวา มณี อวฺตฺตกมฺม ใน คเหตุวา ๑ ปุพพกาลกิริยา ใน กตฺวา โอวฺภูฏิกาย อาธาร ใน กตฺวา ๑ ปุพพกาลกิริยา ใน ปกฺกามิ ๑ กุณฺมพิโก สยกตฺตา ใน น อสฺกฺชิ น ศัพท ปฏฺิเสธ ใน อสฺกฺชิ ๑ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก ตฺสฺมี วิเสสน ของ พุราหมเณ ๑ พยาปีการฺธา ใน ปสาเทตฺถุ จิตฺตํ การิตกมฺม ใน ปสาเทตฺถุ ๑ ตุมตฺถสมฺปทาน ใน อสฺกฺชิ ๑ โส วิเสสน ของ กุณฺมพิโก ๑ สยกตฺตา ใน อาห ๑ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก รมฺมกถาวสาเน กาลสฺตฺตฺมี ใน อุปฺสงฺกมิตฺวา สตฺถารํ อวฺตฺตกมฺม ใน อุปฺสงฺกมิตฺวา ๑ ปุพพกาลกิริยา ใน อาห

ภนฺเต อาลปน สตฺต วิเสสน ของ รตนานิ ๑ วฺตฺตกมฺม ใน โอภินฺณานิ ๑ กิตฺตบถ กมฺมวาทก มยา อนภิตฺตกตฺตา ใน โอภินฺณานิ ติกฺขตฺตํ กิริยาวิเสสน ใน ปริกฺขิปีตฺวา คนฺธกฺกุฏี อวฺตฺตกมฺม ใน ปริกฺขิปีตฺวา ๑ กิริยาวิเสสน ใน โอภินฺณานิ ชนฺนฺมตฺเตน วิเสสน ของ โอธินา ๑ ตติยาวิเสสน ใน โอภินฺณานิ นาม ศัพท สลฺยาโชตก เข้ากับ อาฆาโต ๑ สยกตฺตา ใน อโหสิ น ศัพท ปฏฺิเสธ ใน อโหสิ ๑ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก ตานิ วิเสสน ของ รตนานิ ๑ อวฺตฺตกมฺม ใน คณฺหนฺเตสุ เม สมฺปทาน ใน อโหสิ คณฺหนฺเตสุ วิเสสน ของ ชเนสุ ๑ พยาปีการฺธา ใน อาฆาโต

จิตฺตํ สยกตฺตา ใน ปสฺสีทิ ๑ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก ภियโย สองบถ กิริยาวิเสสน ใน ปสฺสีทิ เอว ศัพท อวารณ เข้ากับ ปสฺสีทิ ปน ศัพท วิเสสโชตก อชฺช กาลสฺตฺตฺมี ใน อสฺกฺชิ อหํ สยกตฺตา ใน อสฺกฺชิ น ศัพท ปฏฺิเสธ ใน อสฺกฺชิ ๑ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก อโห ศัพท สัมเวคตถ วต ศัพท วจนาลงการ อัย วิเสสน ของ พุราหมโณ ๑ สยกตฺตา ใน น คณฺเหยฺย น ศัพท ปฏฺิเสธ ใน คณฺเหยฺย ๑ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก มณี อวฺตฺตกมฺม ใน คณฺเหยฺย อิติ ศัพท อาการ ใน จินเตตฺวา ๑ ปุพพกาลกิริยา ใน อสฺกฺชิ ตฺสฺมี วิเสสน ของ พุราหมเณ ๑ ลกฺขณ ใน คเต ๑ ลกฺขณกิริยา มณี

อวุตตกมม ใน อาทาย ๆ สมานกาลกิริยา ใน คเต จิตต์ การิตกมม ใน ปสาเทตฺตํ ๆ ตุมตตสมปทาน
ใน อสกขี อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาท ๕

สตถา สยกตฺตา ใน อทาสี ๆ อาชฺยตบท กตฺตฺวาจก ตสฺส วิเสสน ของ กุณฺมพิทสฺส ๆ
สามีสมฺพนฺธ ใน วจัน ๆ อวุตตกมม ใน สุตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อทาสี อุปาสก อาลปน ตวํ
สยกตฺตา ใน น สกโกสิ น ศัพท์ ปฏิเสธ ใน สกโกสิ ๆ อาชฺยตบท กตฺตฺวาจก นนุ ศัพท์ ปุจฺจนตฺถ
อตฺตโน สามีสมฺพนฺธ ใน สนฺตํ ๆ อวุตตกมม ใน กาคฺตุ ปเรหิ วิเสสน ของ ชเนหิ ๆ อนภิตกตฺตา
ใน อนาหรณียํ ๆ วิกติกตฺตา ใน กาคฺตุ ๆ ตุมตตสมปทาน ใน สกโกสิ อิติ ศัพท์ สรูป ใน
นยํ ๆ อวุตตกมม ใน อทาสี ๕

โส วิเสสน ของ กุณฺมพิโก ๆ สยกตฺตา ใน อทาสี ๆ อาชฺยตบท กตฺตฺวาจก สตฺถารา
อนภิตกตฺตา ใน ทินฺน- ทินฺนนเย อาธาร ใน จตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วนฺทิตฺวา สตฺถารํ
อวุตตกมม ใน วนฺทิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อทาสี

ภนฺเต อาลปน ปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้ากัับ อนนฺตสตา ๆ วิเสสน ของ ราชานฺ และ โจรา
๕ สยกตฺตา ใน มา โหนฺตุ มา ศัพท์ ปฏิเสธ ใน โหนฺตุ ๆ อาชฺยตบท กตฺตฺวาจก อชฺช อวุตตกมม
ใน กตฺวา อาทิ วิกติกมม ใน กตฺวา ๆ กิริยาวิเสสน ใน โหนฺตุ ทายฺหตุ และ วุยฺหตุ มม สามีสมฺพนฺธ
ใน สนฺตํ ๆ วิเสสน ของ ทสิทฺตสฺส ตฺตํ ปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้ากัับ ทสิทฺตสฺส ตฺตํ อวุตตกมม ใน คณฺหิตฺตุ
มํ อวุตตกมม ใน อภิวิทฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน คณฺหิตฺตุ วา สองศัพท์ ปทวิกปฺปตฺถ เข้ากัับ
ราชานฺ และ โจรา คณฺหิตฺตุ ตุมตตสมปทาน ใน สมตฺถา นาม ศัพท์ สลฺลาไซตฺถ เข้ากัับ สมตฺถา
๕ วิกติกตฺตา ใน โหนฺตุ สนฺตํ อวุตตกมม ใน มา ทายฺหตุ และ มา วุยฺหตุ มา สองศัพท์ ปฏิเสธ
ใน ทายฺหตุ และ วุยฺหตุ ๆ อาชฺยตบท กมฺมวาทก ปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้ากัับ อคฺคินา ๆ อนภิตกตฺตา
ใน ทายฺหตุ มม สามีสมฺพนฺธ ใน สนฺตํ ปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้ากัับ อุกฺเกน ๆ อนภิตกตฺตา ใน
วุยฺหตุ อิติ ศัพท์ สรูป ใน ปตฺถนํ ๆ อวุตตกมม ใน อทาสี ๕

ปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้ากัับ สตฺถา ๆ สยกตฺตา ใน อทาสี ๆ อาชฺยตบท กตฺตฺวาจก อสฺส
วิเสสน ของ กุณฺมพิทสฺส ๆ สมปทาน ใน อทาสี เหวํ วิเสสน ของ ปตฺถิตปตฺถนา ๆ สยกตฺตา ใน
โหนฺตุ ๆ อาชฺยตบท กตฺตฺวาจก อิติ ศัพท์ สรูป ใน อนฺนโมทนํ ๆ อวุตตกมม ใน อทาสี ๕

โส วิเสสน ของ ภูมิมุฬโก ๆ สยกตฺตา ใน อทาสี ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก คนธกฺุณฺหมํ ํ
อวฺตฺตกมฺม ใน กโรนฺโต ๆ อพฺภนฺตรกิริยา ของ ภูมิมุฬโก อฏฺฐสฏฺฐจฺยา วิเสสน ของ ภิกฺขุสฺตสทฺสสฺส
ๆ สมฺปทาน ใน ทตฺวา เอว ศัพฺท อวธารณ เข้กัับ อนฺโตวิหาเรฯ วิสยาธาร ใน ทตฺวา นว วิเสสน
ของ มาเส ๑ อจฺจนตฺสัโยค ใน ทตฺวา มหาทานํ อวฺตฺตกมฺม ใน ทตฺวาฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อทาสี
ปรีโยสานเ กาลสฺตตฺมึ ใน อทาสี สพฺเพสั วิเสสน ของ ภิกฺขุนั ๑ สมฺปทาน ใน อทาสี ติจีวรํ
อวฺตฺตกมฺม ใน อทาสี ๑ จีวรสาฎกา สยกตฺตา ใน อहेสั ๑ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก สงฺฆนวกสฺส
สมฺปทาน ใน อहेสั สทฺสคฺคณกา วิกตฺติกตฺตา ใน อहेสั ๑

โส วิเสสน ของ ภูมิมุฬโก ๆ สยกตฺตา ใน วลี ๑ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก เอวํ ศัพฺท
กิริยาวิเสสน ใน กริตฺวา ยาวตายุกั อจฺจนตฺสัโยค ใน กริตฺวา ปุณฺณานิ อวฺตฺตกมฺม ใน กริตฺวา ๑
ปุพฺพกาลกิริยา ใน จุโด ตโต วิเสสน ของ อตฺตภาวโต ๑ อปาทาน ใน จุโด ๑ วิเสสน ของ
ภูมิมุฬโก เทวโลเก วิสยาธาร ใน นิพฺพตฺติตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน สัสริตฺวา เอตฺตํ วิเสสน
ของ กาลั ๑ อจฺจนตฺสัโยค ใน สัสริตฺวา เทวมนุสฺเสสฺส อธาร ใน สัสริตฺวาฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน
คเหตฺวา อิมสฺมึ วิเสสน ของ พุทฺธปฺปาเท ๑ กาลสฺตตฺมึ ใน คเหตฺวา ราชคเห อธาร ใน ค
เหตฺวา เอกสฺมึ วิเสสน ของ เสฎฺฐจิกฺกุล ๑ วิสยาธาร ใน คเหตฺวา ปฏฺิสนธิ อวฺตฺตกมฺม ใน คเหตฺวาฯ
ปุพฺพกาลกิริยา ใน วลี อพฺทมาสาธิกเก กัตี นว กัตี วิเสสน ของ มาเส ๑ อจฺจนตฺสัโยค ใน วลี มาตุ
สามีสฺมพฺนธ ใน กุจฺฉิยั ๑ วิสยาธาร ใน วลี ๑

ปน ศัพฺท วากฺยารมฺภ สพฺพาวุธานิ สยกตฺตา ใน ปชฺชลีสฺสุ ๑ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก
ชาติทิวเส กาลสฺตตฺมึ ใน ปชฺชลีสฺสุ อสฺส วิเสสน ของ ทารกสฺส ๑ สามีสฺมพฺนธ ใน ชาติทิวเส
สกลนคเร วิเสยาธาร ใน สพฺพาวุธานิ ๑ กายารุพฺพานิ วิเสสน ของ อภารณานิ ปี ศัพฺท อเปกฺขตฺถ
เข้กัับ อภารณานิ ๑ สยกตฺตา ใน มุณฺจีสฺสุ ๑ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก สพฺเพสั วิเสสน ของ ชนानั
๑ สามีสฺมพฺนธ ใน กาย- ปชฺชลิตานิ อฺปมาวิกตฺติกตฺตา ใน หุตฺวา วีย ศัพฺท อฺปมาไซตฺก เข้กัับ
ปชฺชลิตานิ หุตฺวา สมานกาลกิริยา ใน มุณฺจีสฺสุ โองาสั อวฺตฺตกมฺม ใน มุณฺจีสฺสุ ๑

นคฺริ สยกตฺตา ใน อโหสิ ๑ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก เอกปฺปชฺไซตฺ วิกตฺติกตฺตา ใน อโหสิ ๑
ปี ศัพฺท อเปกฺขตฺถ เข้กัับ เสฎฺฐี ๑ สยกตฺตา ใน อคมาสิ ๑ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ว ศัพฺท
อวธารณ เข้กัับ ปาโต ๑ กาลสฺตตฺมึ ใน อคมาสิ ราชปฺภูจฺจานั สมฺปาปฺณิยกมฺม ใน อคมาสิ ๑

อด กาลสตุตมี ใน ปุจฺฉิ ราชฯ สยกตฺตา ใน ปุจฺฉิ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก นํ วิเสสน
ของ เสฏฺฐิ ๆ อวฺตุตกมฺม ใน ปุจฺฉิ อชฺช กาลสตุตมี ใน ปชฺชลีสฺส สพฺพาวุธานิ สยกตฺตา ใน ปชฺชลีสฺส
ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก นครํ สยกตฺตา ใน ชาตํ ๆ กิตบท กตฺตฺวาจก เอกปฺปชฺชิตํ วิกตีกตฺตา
ใน ชาตํ ตวํ สยกตฺตา ใน ชานาสี ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก นุ ศักฺพํ ปุจฺฉนตฺถ โข ศักฺพํ วจนาลงฺการ
ใน เขตฺถ วิเสสน ของ วตฺถุมฺหิ ๆ ภินฺนารฺธ ใน การณํ ๆ อวฺตุตกมฺม ใน ชานาสี อิติ ศักฺพํ อาการ
ใน ปุจฺฉิ ฯ เสฏฺฐิ สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก เทว อาลปน อหํ สยกตฺตา
ใน ชานามิ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก อิติ ศักฺพํ อาการ ใน อาห ฯ

ราชฯ สยกตฺตา ใน ปุจฺฉิ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก เสฏฺฐิ อาลปน ก็ ลิงฺกตฺถ อิติ ศักฺพํ
อาการ ใน ปุจฺฉิ ฯ เสฏฺฐิ สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก ทาสี สยกตฺตา ใน ชาโต
ๆ กิตบท กตฺตฺวาจก มม สามีสฺมพฺนฺธ ใน เคเห ๆ วิสยารฺธ ใน ชาโต ตุมฺหากํ สามีสฺมพฺนฺธ ใน
ทาสี ตํ วิเสสน ของ การณํ ๆ สยกตฺตา ใน อโหสิ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก ตสฺส วิเสสน ของ
ทาสฺส ๆ สามีสฺมพฺนฺธ ใน ปุณฺณเตเชน เหว ศักฺพํ อวฺธารณ เข้ากัป ปุณฺณเตเชน ๆ กรณ ใน
อโหสิ อิติ ศักฺพํ อาการ ใน อาห ฯ

ราชฯ สยกตฺตา ใน ปุจฺฉิ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก โส วิเสสน ของ ทาสี ๆ สยกตฺตา
ใน ภวิสฺสติ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก ก็ นุ สองศักฺพํ ปุจฺฉนตฺถ โข ศักฺพํ วจนาลงฺการ ใน โจโร
วิกตีกตฺตา ใน ภวิสฺสติ อิติ ศักฺพํ อาการ ใน ปุจฺฉิ ฯ เสฏฺฐิ สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขุยาตบท
กตฺตฺวาจก เทว อาลปน เขตฺถ วิเสสน ของ การณํ ๆ สยกตฺตา ใน นตฺถิ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก
สตุโต สยกตฺตา ใน โหติ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก ปุณฺณวา ก็ดี กตฺตฺวาจก ก็ดี วิกตีกตฺตา ใน
โหติ อิติ ศักฺพํ อาการ ใน อาห ฯ

ราชฯ สยกตฺตา ใน ปุจฺฉิเปตี ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก เตนหิ ศักฺพํ วิกตฺติปฏิรูปก ไปเสตุํ
ตุมฺกตฺตฺตา ใน วกฺกตฺติ ตยา อนภิตกตฺตา ใน ไปเสตุํ ใน วกฺกตฺติ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก นํ วิเสสน
ของ ทาสี ๆ อวฺตุตกมฺม ใน ไปเสตุํ สมฺมา กิริยาวิเสสน ใน ไปเสตุํ อิทํ วิเสสน ของ ฐนํ ๆ สยกตฺตา
ใน โหตุ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก อสฺส วิเสสน ของ ทาสฺส ๆ สามีสฺมพฺนฺธ ใน จีรมลฺลํ ๆ
วิกตีกตฺตา ใน โหตุ อิติ ศักฺพํ อาการ ใน วตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปุจฺฉิเปตี เทวสิกํ กิริยาวิเสสน
ใน ปุจฺฉิเปตี สหสฺสํ อวฺตุตกมฺม ใน ปุจฺฉิเปตี ฯ

อด กาลสตตมึ ใน กรีสู ชนา สยกตฺตา ใน กรีสู ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก อสฺส วิเสสน ของ ทารกสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน นามํ นามคฺคทณทิวเส กาลสตตมึ ใน กรีสู สกถนกรสฺส ภาวาทิสมฺพนฺธ ใน -ภูตตฺตา เอกปฺปชฺชิตฺติภูตตฺตา เหตุ ใน กรีสู โชติโก สฺรูป ใน อิติ ๆ ศัพฺท สฺรูป ใน วจัน เอว ศัพฺท อวธารณ เข้กัับ อิติ นามํ วิกตฺกตฺตา ใน กรีสู ๆ

อด กาลสตตมึ ใน ทสฺเสติ ภาวนํ สยกตฺตา ใน ทสฺเสติ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก ภูมิตเล ลกฺขณ ใน โสธียมาเน ชเนหิ อนภิตกตฺตา ใน โสธียมาเน ๆ ลกฺขณกิริยา อสฺส วิเสสน ของ โชติกสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน วยปฺปตฺตกาเล ๆ กาลสตตมึ ใน โสธียมาเน เคทฺทณตฺถาย สมฺปทาน ใน โสธียมาเน สกฺกสฺส สามีสมฺพนฺธ ใน ภาวนํ อุนฺหาคารํ อวุตฺตกมฺม ใน ทสฺเสติ ๆ

สฺกโก สยกตฺตา ใน อาท ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก ก็ กิตฺติ อิทํ กิตฺติ วิเสสน ของ การณํ ลิงฺกตฺต นุ ศัพฺท ปุจฺจนตฺต โข ศัพฺท วจนาลงฺการ อิติ ศัพฺท อาการ ใน อุปธารยมาโน ๆ อพฺพนฺตรกิริยา ของ สฺกโก ชนา สยกตฺตา ใน คณฺหฺนฺติ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก โชติกสฺส สมฺปทาน ใน คณฺหฺนฺติ เคทฺทจฺจํ อวุตฺตกมฺม ใน คณฺหฺนฺติ อิติ ศัพฺท อาการ ใน ญตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน จินฺเตตฺวา อัย วิเสสน ของ โชติโก ๆ สยกตฺตา ใน น วสิสฺสติ น ศัพฺท ปฏฺิเสธ ใน วสิสฺสติ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก เอเตหิ วิเสสน ของ ชเนหิ ๆ อนภิตกตฺตา ใน กต- กตเคเห วิสยาธาร ใน วสิสฺสติ คนฺตุํ ตุมตฺตกตฺตา ใน ฆฏฺฐติ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก มยา อนภิตกตฺตา ใน คนฺตุํ เอตฺถ วิเสสน ของ จาเน ๆ อาธาร ใน คนฺตุํ

อิติ ศัพฺท อาการ ใน จินฺเตตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน คนฺตฺวา วจฺฉกเวเสน กรณ ใน คนฺตฺวา ตตฺถ วิเสสน ของ จาเน ๆ อาธาร ใน คนฺตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาท ตุมฺเห สยกตฺตา ใน กโรธ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก ก็ อวุตฺตกมฺม ใน กโรธ อิติ ศัพฺท อาการ ใน อาท ๆ

ชนา สยกตฺตา ใน อหํสฺส ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก มยํ สยกตฺตา ใน คณฺหาม ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก โชติกสฺส สมฺปทาน ใน คณฺหาม เคทฺทจฺจํ อวุตฺตกมฺม ใน คณฺหาม อิติ ศัพฺท อาการ ใน อหํสฺส ๆ สฺกโก สยกตฺตา ใน โอลเกสิ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก ตุมฺเห สยกตฺตา ใน อแปล ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก อัย วิเสสน ของ โชติโก ๆ สยกตฺตา ใน น วสิสฺสติ น ศัพฺท ปฏฺิเสธ ใน วสิสฺสติ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก ตุมฺเหหิ อนภิตกตฺตา ใน กต- กตเคเห

วิเสสน ใน วสิสฺสติ อิติ ศัพท์ อาการ ใน วตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน โอลฺลเกสิ โสฬสกรีสมตฺตํ วิเสสน ของ ภูมิปปเทสฺส ๆ อวฺตตกมฺม ใน โอลฺลเกสิ ฯ

โส วิเสสน ของ ภูมิปปเทโส ๆ สยกตฺตา ใน อโหสิ ฯ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก เหว ศัพท์ อวธารณ เข้ากับ ตาว ๆ กาลสฺตตฺมี ใน อโหสิ กสิณมณฺฑลํ อฺปฺมาลิ่งคตฺถ วิย ศัพท์ อฺปฺมาไซตก เข้ากับ กสิณมณฺฑลํ สโม วิคตีกตฺตา ใน อโหสิ ฯ สกฺโก สยกตฺตา ใน โอลฺลเกสิ ฯ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก ปฺน ศัพท์ กิริยาวิเสสน ใน โอลฺลเกสิ สตฺตรตนมโย วิเสสน ของ สตฺตฺถภูมิปปาสาโท ๆ สยกตฺตา ใน อฺภูจฺหนฺตฺ ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก อิมฺสฺมี วิเสสน ของ จาเน ฯ อาธาร ใน อฺภูจฺหนฺตฺ ปรจฺวี อวฺตตกมฺม ใน ภินฺทิตฺวา ๆ สมานกาลกิริยา ใน อฺภูจฺหนฺตฺ อิติ ศัพท์ อาการ ใน จินฺเตตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน โอลฺลเกสิ ฯ

เอว ศัพท์ อวธารณ เข้ากับ ตาว ๆ กาลสฺตตฺมี ใน อฺภูจฺหิ (ตถารุโป) วิเสสน ของ ปาสาโท ๆ สยกตฺตา ใน อฺภูจฺหิ ฯ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก ฯ สกฺโก สยกตฺตา ใน โอลฺลเกสิ ฯ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก ปฺน ศัพท์ กิริยาวิเสสน ใน โอลฺลเกสิ สตฺตรตนมยา ก็ดี สตฺต ก็ดี วิเสสน ของ ปาการา ฯ สยกตฺตา ใน อฺภูจฺหนฺตฺ ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก อิมํ วิเสสน ของ ปาสาทํ ๆ อวฺตตกมฺม ใน ปริกฺขิปีตฺวา ๆ สมานกาลกิริยา ใน อฺภูจฺหนฺตฺ อิติ ศัพท์ อาการ ใน จินฺเตตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน โอลฺลเกสิ ฯ

ตถารุปา วิเสสน ของ ปาการา ๆ สยกตฺตา ใน อฺภูจฺหิสฺสุ ฯ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก ฯ อถ กาลสฺตตฺมี ใน โอลฺลเกสิ สกฺโก สยกตฺตา ใน โอลฺลเกสิ ฯ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก กปฺปรุกฺขา สยกตฺตา ใน อฺภูจฺหนฺตฺ ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก เนสํ วิเสสน ของ ปาการานํ ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน ปรियนฺเต ฯ อาธาร ใน อฺภูจฺหนฺตฺ อิติ ศัพท์ อาการ ใน จินฺเตตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน โอลฺลเกสิ ฯ ตถารุปา วิเสสน ของ กปฺปรุกฺขา ๆ สยกตฺตา ใน อฺภูจฺหิสฺสุ ฯ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก ฯ

สกฺโก สยกตฺตา ใน โอลฺลเกสิ ฯ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก จตฺสฺโส วิเสสน ของ นิธิกฺุมฺภิโย ๆ สยกตฺตา ใน อฺภูจฺหนฺตฺ ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก ปาสาทสฺสา สามีสมฺพนฺธ ใน กณฺเณสฺสุ จตฺสฺ วิเสสน ของ กณฺเณสฺสุ ฯ อาธาร ใน อฺภูจฺหนฺตฺ อิติ ศัพท์ อาการ ใน จินฺเตตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน โอลฺลเกสิ ฯ สพฺพํ วิเสสน ของ วตฺถฺย สยกตฺตา ใน อโหสิ ฯ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก เหว ศัพท์ อวธารณ เข้ากับ ตถา ๆ ศัพท์ กิริยาวิเสสน ใน อโหสิ ฯ

ปน ศัพท์ วากยารมภ นิธิกมุภิสู นิพฐารณ ใน เอกา นิธิกมุภี เอกา วิเสสน ของ นิธิกมุภี
ๆ นิพฐารณีย และ สยกตฺตา ใน อโหสิ ๑ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก โยชนิกา วิกตฺกตฺตา ใน อโหสิ
เอกา วิเสสน ของ นิธิกมุภี ๑ นิพฐารณีย และ สยกตฺตา ใน อโหสิ ๑ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก
ติคาวุติกา วิกตฺกตฺตา ใน อโหสิ เอกา วิเสสน ของ นิธิกมุภี ๑ นิพฐารณีย และ สยกตฺตา ใน
อโหสิ ๑ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก อพฺทโยชนิกา วิกตฺกตฺตา ใน อโหสิ เอกา วิเสสน ของ นิธิกมุภี
๑ นิพฐารณีย และ สยกตฺตา ใน อโหสิ ๑ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก คาวุตฺปฺปมาณา วิกตฺกตฺตา ใน
อโหสิ สตฺต วิเสสน ของ ยกฺขาฯ สยกตฺตา ใน คณฺหีสู ๑ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก สตฺตฺสู วิเสสน
ของ ทวารโกฏฺจเกสุ ๑ อาธาร ใน คณฺหีสู รกฺขํ อวฺตุตฺกมฺม ใน คณฺหีสู ๑

นาม ศัพท์ สลฺยาไซตก เข้ากัปป ยมโมลฺล ๑ วิเสสน ของ ยกฺโข ๑ สยกตฺตา ใน คณฺหิ ๑
อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก ปจฺมทวารโกฏฺจเก อาธาร ใน คณฺหิ อตฺตโน สามีสฺมพฺนฺธ ใน ปรีวารณ ๑
วิเสสน ของ ยกฺขสฺสเสน ๑ สหตฺถตฺติยา เข้ากัปป สทฺธิ ๑ ศัพท์ ทพฺพสมวาย ใน รกฺขํ ๑ อ
วฺตุตฺกมฺม ใน คณฺหิ

นาม ศัพท์ สลฺยาไซตก เข้ากัปป อุปฺปโล ๑ วิเสสน ของ ยกฺโข ๑ สยกตฺตา ใน คณฺหิ ๑
อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก ทฺติเย วิเสสน ของ ทวารโกฏฺจเก ๑ อาธาร ใน คณฺหิ อตฺตโน สามีสฺมพฺนฺธ
ใน ปรีวารยฺกขานํ ๑ สามีสฺมพฺนฺธ ใน สหสฺเสหิ ทฺวีหิ วิเสสน ของ สหสฺเสหิ ๑ สหตฺถตฺติยา เข้ากัปป
สทฺธิ ๑ ศัพท์ ทพฺพสมวาย ใน รกฺขํ ๑ อวฺตุตฺกมฺม ใน คณฺหิ

นาม ศัพท์ สลฺยาไซตก เข้ากัปป วชิโร ๑ วิเสสน ของ ยกฺโข ๑ สยกตฺตา ใน คณฺหิ ๑
อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก ตฺติเย วิเสสน ของ ทวารโกฏฺจเก ๑ อาธาร ใน คณฺหิ อตฺตโน สามีสฺมพฺนฺธ
ใน ปรีวารยฺกขานํ ๑ สามีสฺมพฺนฺธ ใน สหสฺเสหิ ตฺวีหิ วิเสสน ของ สหสฺเสหิ ๑ สหตฺถตฺติยา เข้ากัปป
สทฺธิ ๑ ศัพท์ ทพฺพสมวาย ใน รกฺขํ ๑ อวฺตุตฺกมฺม ใน คณฺหิ

นาม ศัพท์ สลฺยาไซตก เข้ากัปป วชิรพฺพาหุ ๑ วิเสสน ของ ยกฺโข ๑ สยกตฺตา ใน คณฺหิ ๑
อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก จตฺตฺเถ วิเสสน ของ ทวารโกฏฺจเก ๑ อาธาร ใน คณฺหิ อตฺตโน สามีสฺมพฺนฺธ
ใน ปรีวารยฺกขานํ ๑ สามีสฺมพฺนฺธ ใน สหสฺเสหิ จตฺตฺหิ วิเสสน สหสฺเสหิ ๑ สหตฺถตฺติยา
เข้ากัปป สทฺธิ ๑ ศัพท์ ทพฺพสมวาย ใน รกฺขํ ๑ อวฺตุตฺกมฺม ใน คณฺหิ

นาม ศัพท์ สลฺยาชตก เข้กับ สกโฏ ๑ วิเสสน ของ ยกโฆ ๑ สยกตฺตา ใน คณฺหิ ๑
อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ปฺลฺยเม วิเสสน ของ ทฺวารโกฏฺจเก ๑ อาธาร ใน คณฺหิ อตฺตโน สามีสฺมพฺนธ
ใน ปรีวารยฺกขานํ ๑ สามีสฺมพฺนธ ใน สหสฺเสหิ ปฺลฺยหิ วิเสสน ของ สหสฺเสหิ ๑ สหตฺถตฺติยา
เข้กับ สหฺธิ ๑ ศัพท์ ทพฺพสมวาย ใน รกขํ ๑ อวฺตฺตกมฺม ใน คณฺหิ

นาม ศัพท์ สลฺยาชตก เข้กับ สกฏฺตุโล ๑ วิเสสน ของ ยกโฆ ๑ สยกตฺตา ใน คณฺหิ ๑
อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ฉฺนฺเจ วิเสสน ของ ทฺวารโกฏฺจเก ๑ อาธาร ใน คณฺหิ อตฺตโน สามีสฺมพฺนธ
ใน ปรีวารยฺกขานํ ๑ สามีสฺมพฺนธ ใน สหสฺเสหิ ฉหิ วิเสสน ของ สหสฺเสหิ ๑ สหตฺถตฺติยา
เข้กับ สหฺธิ ๑ ศัพท์ ทพฺพสมวาย ใน รกขํ ๑ อวฺตฺตกมฺม ใน คณฺหิ

นาม ศัพท์ สลฺยาชตก เข้กับ ทิสามฺโข ๑ วิเสสน ของ ยกโฆ ๑ สยกตฺตา ใน คณฺหิ ๑
อาขยาตบท กตฺตฺวาจก สตฺตเม วิเสสน ของ ทฺวารโกฏฺจเก ๑ อาธาร ใน คณฺหิ อตฺตโน สามีสฺมพฺนธ
ใน ปรีวารยฺกขานํ ๑ สามีสฺมพฺนธ ใน สหสฺเสหิ สตฺตหิ วิเสสน ของ สหสฺเสหิ ๑ สหตฺถตฺติยา
เข้กับ สหฺธิ ๑ ศัพท์ ทพฺพสมวาย ใน รกขํ ๑ อวฺตฺตกมฺม ใน คณฺหิ ๑

คาพฺพรกฺขา สยกตฺตา ใน อโหสิ ๑ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก เอวิ ศัพท์ ปการตฺถ ปาสาทสฺส
สามีสฺมพฺนธ ใน อนฺโต และ พหิ ๑ อาธาร ใน อโหสิ จ สองศัพท์ ปทสมฺจฺยจฺยตฺถ เข้กับ อนฺโต และ
พหิ ๑ พิมฺพิสฺวาริ สลฺยาวิเสสน ของ ราชา ๑ สยกตฺตา ใน ปหิณฺนิ ๑ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก กิร
ศัพท์ อนฺตฺสฺวณฺตฺถ สตฺตรตฺนมโย วิเสสน ของ สตฺตฺกมฺมิกปฺปาสาทิ ๑ สยกตฺตา ใน อฏฺฐจฺโถ ๑
กิตบท กตฺตฺวาจก โชติกสฺสา สมฺปทาน ใน อฏฺฐจฺโถ สตฺต สองบท วิเสสน ของ ปาการา และ
ทฺวารโกฏฺจกา จตฺสฺโส วิเสสน ของ นิธิกมฺมโย ปาการา กดี ทฺวารโกฏฺจกา กดี นิธิกมฺมโย กดี
สยกตฺตา ใน อฏฺฐจฺโถ ๑ กิตบท กตฺตฺวาจก อติ ศัพท์ อาการ ใน สฺตฺวาฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปหิณฺนิ
เสฏฺฐจฺจตฺตํ อวฺตฺตกมฺม ใน ปหิณฺนิ ๑

โส วิเสสน ของ โชติโก ๑ สยกตฺตา ใน อโหสิ ๑ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก นาม ศัพท์
สลฺยาชตก เข้กับ โชติกเสฏฺฐจฺ ๑ วิกตฺกตฺตา ใน อโหสิ ๑ ปน ศัพท์ วากฺยารมฺภ อิตฺถิ สยกตฺตา
ใน นิพฺพตฺติ ๑ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก เตน วิเสสน ของ เสฏฺฐจฺฉินา ๑ สหตฺถตฺติยา เข้กับ สหฺธิ ๑
ศัพท์ กิริยาสมวาย ใน กต- กตฺปฺลฺยกมฺมา วิเสสน ของ อิตฺถิ อุตฺตรกฺรุสฺสุ อาธาร ใน นิพฺพตฺติ ๑

อถ กาลสฺตฺตมฺมี ใน นิสีทาเปสฺสุ เทวตา เหตุกตฺตา ใน นิสีทาเปสฺสุ อตฺถิ การิตกมฺม ใน

นีสี่ทาเป็ลู่ ๆ อาขุยาตบพ เหตุคุดคุดวจาก นั วิเสสน ของ อิตถึี่ ๆ อวุดตคกมม ใน อาเนตววา ตโด
วิเสสน ของ อุดตรกรูโต ๆ อปาทาน ใน อาเนตววา ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน นีสี่ทาเป็ลู่ สิริคพเว
วิสาธรร ใน นีสี่เทเป็ลู่ ๆ สา วิเสสน ของ อิตถึี่ ๆ สยกคุดตา ใน คณหิ ๆ อาขุยาตบพ กคุดคุดวจาก
อาคจจมาณา อพภนุตรกิริยา ของ อิตถึี่ เอ่กั วิเสสน ของ ตณทุลนาฬึี่ ตโย วิเสสน ของ โชติปาสาณ
ตณทุลนาฬึี่ กั๊ดี โชติปาสาณ กั๊ดี อวุดตคกมม ใน คณหิ จ สองศัพท์ ปทสมุจยตถ เข้ากั๊บ เอ่กั
ตณทุลนาฬึี่ และ ตโย โชติปาสาณ ฯ

ภคุดั สยกคุดตา ใน อโหสิ ๆ อาขุยาตบพ กคุดคุดวจาก เตลั วิเสสน ของ ชนนานั ๆ สามึี่-สม
พนุช ใน ภคุดั ยาวชั๊ว อจจนตลัโยค ใน อโหสิ เหว ศัพท์ อวธารณ เข้ากั๊บ ตาย ๆ วิเสสน ของตณ
ทุลนาฬึี่ยา ๆ กรณ ใน อโหสิ ฯ กิร ศัพท์ อนุสสวนตถ สเจ ศัพท์ ปริกปตถ เต วิเสสน ของชน
า ๆ สยกคุดตา ใน โหนติ ๆ อาขุยาตบพ กคุดคุดวจาก ปึี่ ศัพท์ อเปกขตถ เข้ากั๊บ สกภูสตั ๆกา
ริตคกมม ใน ปุเรตุ- ตณทุลนาฬึี่ ฉนุจึกรณ ใน ปุเรตุ- ปุเรตุกามา วิกติกคุดตา ใน โหนติ

สา วิเสสน ของ ตณทุลนาฬึี่ ๆ สยกคุดตา ใน ติฏฐติ ๆ อาขุยาตบพ กคุดคุดวจาก เหว ศัพท์
อวธารณ เข้ากั๊บ ตณทุลนาฬึี่ ๆ วิกติกคุดตา ใน หุตุวา ๆ สมานกาลกิริยา ใน ติฏฐติ ฯ ชนา
สยกคุดตา ใน จเปนติ ๆ อาขุยาตบพ กคุดคุดวจาก ภคุดตปจนกาเล กาลสตุตมึี่ ใน จเปนติ ตณทุเล
อวุดตคกมม ใน ปกขิปิตวา อุกขลึยั ปฏึจจนนาราร ใน ปกขิปิตวา ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน จเปนติ
เตลั วิเสสน ของ ปาสาณานั ๆ สามึี่สมพนุช ใน อุปริ ๆ อวธาร ใน จเปนติ ฯ

ปาสาณา สยกคุดตา ใน นิพพายนติ ๆ อาขุยาตบพ กคุดคุดวจาก เหว ศัพท์ อวธารณ
เข้ากั๊บ ตาว ๆ ศัพท์ กาลสตุตมึี่ ใน ปชชลิตวา ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน นิพพายนติ ภคเต ลกขณ ใน
สนเต ๆ ลกขณกิริยา ปกกมตเต วิกติกคุดตา ใน สนเต ฯ ชนา สยกคุดตา ใน ชานนติ ๆ อาขุยาตบพ
กคุดคุดวจาก เหว ศัพท์ อวธารณ เข้ากั๊บ เตน ๆ วิเสสน ของ สลลภาณน ๆ กรณ ใน ชานนติ
ภคุดตสสุ ภาวาทิสมพนุช ใน -ภาวั ปกกภาวั อวุดตคกมม ใน ชานนติ ฯ

เอหว ศัพท์ อวธารณ เข้ากั๊บ เอโส ๆ วิเสสน ของ นโย ๆ ลึงคตถ ปึี่ ศัพท์ อเปกขตถ
เข้ากั๊บ สุปเยยาธิปจนกาเล ๆ กาลสตุตมึี่ ใน นโย ฯ อาหาโร วุดตคกมม ใน ปจจติ ๆ อาขุยาตบพ
กมมวจาก เหว ศัพท์ กิริยาวิเสสน ใน ปจจติ เตลั วิเสสน ของ ชนนานั ๆ ฉนุจึอนภึหิตคคุดตา ใน

ปัจจุติ โชติปาสาณหิ กรณ ใน ปัจจุติ เต วิเสสน ของ ชนา ๆ สยกตฺตา ใน วสนฺติ ๆ อาขุยาตบถ
กตฺตฺวาจก มณฺโณโลเกน กรณ ใน วสนฺติ

เต วิเสสน ของ ชนา ๆ สยกตฺตา ใน ชานีสฺสู น ศัพฺท ปฏฺิเสธ ใน ชานีสฺสู ๆ อาขุยาตบถ
กตฺตฺวาจก อคฺคิสฺส กัฏฺิ ทิปฺสฺส กัฏฺิ สามีสฺสมฺพนฺธ ใน โอภาสํ วา สองศัพฺท ปทฺวิกปฺปตฺถ เข้ํกัฏ
อคฺคิสฺส และ ทิปฺสฺส เอว ศัพฺท อวธารณ เข้ํกัฏ โอภาสํ ๆ อวฺตุตฺตกมฺม ใน ชานีสฺสู ๆ

กิริ ศัพฺท อนุสฺสวณฺตถ เอวรูปา วิเสสน ของ สมฺปตฺติ ๆ สยกตฺตา ใน อโหสิ ๑ อาขุยาตบถ
กตฺตฺวาจก โชติกสฺส สามีสฺสมฺพนฺธ ใน สมฺปตฺติ สกถสมฺพทึเป อธาร ใน ปากฺญา ๆ วิกติกตฺตา ใน
อโหสิ ๑ มหาชนา สยกตฺตา ใน อากจฺจนฺติ ๑ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ยานาทินิ วิเสสน ของ
วาทนานิ ๑ อวฺตุตฺตกมฺม ใน โยเชตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อากจฺจนฺติ ทสฺสนตฺถาย สมฺปทาน ใน
อากจฺจนฺติ ๑

โชติกเสฏฺฐิ เหตฺวกตฺตา ใน ทาเปสิ และ สยกตฺตา ใน อาณาเปสิ กิริยาสองบถ ปุคฺคํ
กาวริตฺกมฺม ใน ทาเปสิ ๑ อาขุยาตบถ เหตฺวกตฺตฺวาจก อาณาเปสิ กิริยาสองบถ อาขุยาตบถ
กตฺตฺวาจก อากตาคตฺตานํ วิเสสน ของ ชนानํ ๆ สมฺปทาน ใน ทาเปสิ อุตฺตรกฺุรฺตถนฺทูลานํ สามีสฺสมฺพนฺธ
ใน กตฺตํ ๑ อวฺตุตฺตกมฺม ใน ปจาเปตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ทาเปสิ ชนา สยกตฺตา ใน คณฺหนตฺ
กิริยาสองบถ ๑ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก กปฺปรุกฺเขหิ อปาทาน ใน คณฺหนตฺ วตฺถานิ อวฺตุตฺตกมฺม ใน
คณฺหนตฺ กปฺปรุกฺเขหิ อปาทาน ใน คณฺหนตฺ อากธมานิ อวฺตุตฺตกมฺม ใน คณฺหนตฺ อิติ ศัพฺท สฺรูป
ใน วจเนน ๑ กรณ ใน อาณาเปสิ คาวุติกนธิกฺมฺภิยา สามีสฺสมฺพนฺธ ใน มุขํ ๑ อวฺตุตฺตกมฺม ใน
วิวราเปตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาณาเปสิ

ชนา สยกตฺตา ใน คณฺหนตฺ ๑ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ยาปณฺมตฺตํ วิเสสน ของ ธนํ
๑ อวฺตุตฺตกมฺม ใน คณฺหนตฺ อิติ ศัพฺท สฺรูป ใน วจเนน ๑ กรณ ใน อาณาเปสิ ๑

มุขํ สยกตฺตา ใน น อโหสิ น ศัพฺท ปฏฺิเสธ ใน อโหสิ ๑ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก
สกถสมฺพทึปฺวาสิเกสฺสู วิเสสน ของ ชเนสฺสู ๆ ลกฺขณ ใน คจฺจนฺเตสฺสู ๆ ลกฺขณกิริยา ธนํ อวฺตุตฺตกมฺม
ใน คเหตุวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน คจฺจนฺเตสฺสู นิธิกฺมฺภิยา สามีสฺสมฺพนฺธ ใน มุขํ ปิ ศัพฺท อเปกฺขตฺถ
เข้ํกัฏ อํกุลิมตฺตํ ๑ วิเสสน ของ อุนํ ๑ วิกติกตฺตา ใน อโหสิ ๑

กิริ ศัพฺท อนุสฺสวณฺตถ เอโส วิเสสน ของ วิปาโก ๑ สยกตฺตา ใน โหติ ๑ อาขุยาตบถ

กตฺตฺวาจาก คนฺธกฺฎิปริเวณเณ อาธาร ใน กตฺวา วาลุกํ วิกติกมฺม ใน กตฺวา ๆ กิริยาวิเสสน ใน โ
อิกิณฺณ- โอิกิณฺณรตนานํ สามีสมฺปนฺน ใน นิสฺสนโท อสฺส วิเสสน ของ เสฏฺฐิสฺส ๆ ญฺฐีอนภิทกตฺตา ไ
น โอิกิณฺณ- นิสฺสนโท วิกติกตฺตา ใน โหติ ฯ

พิมฺพิสํวโร สยกตฺตา ใน น อลตฺถ น ศัพฺทํ ปฏฺฐิสฺส ใน อลตฺถ ๆ อาขุยาตบฺท กตฺตฺวาจาก
มหาชนเณ ลกฺขณ ใน คจฺจนเต ๆ ลกฺขณกิริยา เหวํ ศัพฺทํ กิริยาวิเสสน ใน คจฺจนเต วตฺถาภรณานิ
กิตฺติ ฐนํ กิตฺติ อวุตฺตกมฺม ใน อาทาย เหว ศัพฺทํ อวธารณ เข้ากัปป จ ๆ สองศัพฺทํ ปทสมฺมจฺยตฺถ
เข้ากัปป วตฺถาภรณานิ และ ฐนํ ยถิจฺจนํ กิริยาวิเสสน ใน คจฺจนเต อาทาย สมานกาลกิริยา ใน
คจฺจนเต ตสฺส วิเสสน ของ โชติกสฺส ๆ สามีสมฺปนฺน ใน ปาสาทํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน ทฏฺฐ- ปิ ศัพฺทํ
อเปกฺขตฺถ เข้ากัปป ทฏฺฐกาโม ๆ วิกติกตฺตา ใน หุตฺวา ๆ สมานกาลกิริยา ใน อลตฺถ มหาชน
ลกฺขณ ใน อาคจฺจนเต ๆ ลกฺขณกิริยา โอภาสํ อวุตฺตกมฺม ใน อลตฺถ ฯ

อปรภาเค กาลสฺตฺตมฺมึ ใน อาท ราชฯ สยกตฺตา ใน อาท ๆ อาขุยาตบฺท กตฺตฺวาจาก
มนุสฺเสสฺส ลกฺขณ ใน สมานเณสฺส ๆ ลกฺขณกิริยา ยถิจฺจนํ กิริยาวิเสสน ใน อาทาย ๆ ปุพฺพกาลกิริยา
ใน คต- คตตฺตา เหตุ ใน สมานเณสฺส มนฺทีฏฺเฐสฺส วิกติกตฺตา ใน สมานเณสฺส โชติกสฺส สามีสมฺปนฺน ใน
ปีตรํ ๆ อกฺกิตกมฺม ใน อาท อหํ สยกตฺตา ใน อมฺหิ ๆ อาขุยาตบฺท กตฺตฺวาจาก ทว สามีสมฺปนฺน
ใน ปุตฺตสฺส ๆ สามีสมฺปนฺน ใน ปาสาทํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน ทฏฺฐ- ทฏฺฐกาโม วิกติกตฺตา ใน อมฺหิ
อิตฺติ ศัพฺทํ อาการ ใน อาท ฯ

โส วิเสสน ของ ปีตา ๆ สยกตฺตา ใน กเถสิ ฯ อาขุยาตบฺท กตฺตฺวาจาก เทว อาลปน สํว
ลิจฺจนตฺถ อิตฺติ ศัพฺทํ อาการ ใน วตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน คนฺตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน กเถสิ
ปุตฺตสฺส สมฺปทาน ใน กเถสิ ตาต อาลปน ราชฯ สยกตฺตา ใน โหติ ฯ อาขุยาตบฺท กตฺตฺวาจาก เต
สามีสมฺปนฺน ใน ปาสาทํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน ทฏฺฐ- ทฏฺฐกาโม วิกติกตฺตา ใน โหติ อิตฺติ ศัพฺทํ อาการ
ใน กเถสิ ฯ โส วิเสสน ของ โชติโก ๆ สยกตฺตา ใน อาท ๆ อาขุยาตบฺท กตฺตฺวาจาก ตาต อาลปน
สํว ลิจฺจนตฺถ ราชฯ สยกตฺตา ใน อาคจฺจนตฺถ ๆ อาขุยาตบฺท กตฺตฺวาจาก อิตฺติ ศัพฺทํ อาการ ใน อาท
ฯ ราชฯ สยกตฺตา ใน อคฺมาสิ ฯ อาขุยาตบฺท กตฺตฺวาจาก มหฺนฺเตน วิเสสน ของ ปรีวารเณ ๆ
สทฺถตฺตติยา เข้ากัปป สทฺธิ ฯ ศัพฺทํ กิริยาสมฺวาเย ใน อคฺมาสิ ตตฺถ วิเสสน ของ จาเน ๆ อาธาร
ใน อคฺมาสิ ฯ

กจวรรจจกฏทิกกา วิเสสน ของ ทาลี ๑ สยกตฺตา ใน อทาลี ๑ อาขยาตบท กตฺตฺวาจาก
ปจฺมทวารโกฏฺจเก อาธาร ใน สมมชชิตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน -จกฏทิกกา รมฺโย สมปทาน ใน
อทาลี หตฺถํ อวุตฺตกมฺม ใน อทาลี ๑ ราชฯ สยกตฺตา ใน น จเปตี น ศัพฺพํ ปฏฺฐิเสธ ใน จเปตี
๑ อาขยาตบท กตฺตฺวาจาก เสฏฺฐิชายา สรฺูป ใน อิติ ๑ ศัพฺพํ สรฺูป ใน สลฺยาย ๑ กรณ ใน ลชฺชมาโน
๑ อพฺพนฺตฺรกิริยา ของ ราชฯ ตสฺสา วิเสสน ของ ทาลีฯ ๑ สามีสฺมพฺนฺธ ใน พาหาย ๑ อาธาร
ใน จเปตี หตฺถํ อวุตฺตกมฺม ใน จเปตี ๑

ราชฯ สยกตฺตา ใน น จเปตี น ศัพฺพํ ปฏฺฐิเสธ ใน จเปตี ๑ อาขยาตบท กตฺตฺวาจาก เอวํ ศัพฺพํ
กิริยาวิเสสน ใน มลฺยมาโน ปี ศัพฺพํ อเปกฺขตฺถ เข้ากัฏฺฐ เสสทวารโกฏฺจเกสุ ๑ ฆินฺนอาธาร ใน
ทาลีโย ๑ อวุตฺตกมฺม ใน มลฺยมาโน เสฏฺฐิกริยาโย สรฺูป ใน อิติ ๑ ศัพฺพํ สรฺูป ใน สลฺยาย ๑
กรณ ใน มลฺยมาโน ๑ อพฺพนฺตฺรกิริยา ของ ราชฯ ตาสํ วิเสสน ของ ทาลี ๑ สามีสฺมพฺนฺธ ใน
พาหาย ๑ อาธาร ใน จเปตี หตฺถํ อวุตฺตกมฺม ใน จเปตี ๑

โซติโก สยกตฺตา ใน อาท ๑ อาขยาตบท กตฺตฺวาจาก อาคนฺตฺวา ปุพฺพกาลกิริยา ใน
ปจฺจุคนฺตฺวา ราชานํ อวุตฺตกมฺม ใน ปจฺจุคนฺตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วนฺทิตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา
ใน อาท ปจฺจโต ตติยาวิเสสน ใน หุตฺวา ๑ สมานกาลกิริยา ใน อาท เทว อาลปนฺ ตุมฺเห สยกตฺตา
ใน ยถ ๑ อาขยาตบท กตฺตฺวาจาก ปุโรโต ตติยาวิเสสน ใน ยถ อิติ ศัพฺพํ อาการ ใน อาท ๑

มณฺธิปจฺวี สยกตฺตา ใน อุปฺภูจาทิ ๑ อาขยาตบท กตฺตฺวาจาก รมฺโย สมปทาน ใน อุปฺภูจาทิ
สโตปฺริสฺปปาโต อุปฺมาวิกตฺติกตฺตา ใน หุตฺวา วิย ศัพฺพํ อุปฺมาโชตฺก เข้ากัฏฺฐ สโตปฺริสฺปปาโต
หุตฺวา สมานกาลกิริยา ใน อุปฺภูจาทิ ๑

โส วิเสสน ของ ราชฯ ๑ สยกตฺตา ใน น วิสฺหิ น ศัพฺพํ ปฏฺฐิเสธ ใน วิสฺหิ ๑ อาขยาตบท
กตฺตฺวาจาก โอปาโต วุตฺตกมฺม ใน ขนฺโธ ๑ กิตฺบท กมฺมวาท อิมินา วิเสสน ของ เสฏฺฐินา ๑
อนภิตฺตกตฺตา ใน ขนฺโธ มม จฺญฺฐิ กมฺม ใน คหณ- คหณตฺถาย สมปทาน ใน ขนฺโธ อิติ ศัพฺพํ
อาการ ใน มลฺยมาโน ๑ อพฺพนฺตฺรกิริยา ของ ราชฯ ปาท์ อวุตฺตกมฺม ใน นิภฺจิปฺตี ๑ ตุมฺตฺถสมปทาน
ใน วิสฺหิ ๑ โซติโก สยกตฺตา ใน อโหสิ ๑ อาขยาตบท กตฺตฺวาจาก เทว อาลปนฺ อัย วิเสสน ของ
ปเทโส ๑ สยกตฺตา ใน โหติ ๑ อาขยาตบท กตฺตฺวาจาก น ศัพฺพํ ปฏฺฐิเสธนตฺถ โอปาโต วิกตฺติกตฺตา

ใน โหติ ตุมเห สยกตฺตา ใน อากจฺฉล ๑ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก มม สามีสมฺพนฺธ ใน ปจฺจโถ ๑
ตติยาวิเสสน ใน อากจฺฉล อิติ ศัพฺท อาการ ใน วตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อโหสิ ปฺรโต
ตติยาวิเสสน ใน อโหสิ ๑

ราชา สยกตฺตา ใน วิจริ ๑ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก เตน วิเสสน ของ เสฏฺฐิณา ๑
อนภิตกตฺตา ใน อกฺกนฺต- อกฺกนฺตกาเล กาลสฺตตฺมึ ใน อกฺกมิตฺวา ภูมึ อวฺตฺตกมฺม ใน อกฺกมิตฺวา
๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วิจริ เญจฺจิมตฺลโต อปาทาน ใน ปฏฺจาย ๑ กิริยาวิเสสน ใน วิจริ ปาสาทํ
อวฺตฺตกมฺม ใน โอลเณโต ๑ อพฺภนฺตรกิริยา ใน วิจริ ๑

ตทา กาลสฺตตฺมึ ใน จินฺเตสิ อชาตสฺตฺตฺ สยฺญาวิเสสน ของ กุมารโ ๑ สยกตฺตา ใน
จินฺเตสิ ๑ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก ปิตฺ สามีสมฺพนฺธ ใน องฺคฺลึ ๑ อวฺตฺตกมฺม ใน คเหตุวา ๑
ปุพฺพกาลกิริยา ใน จินฺเตสิ วิจฺรฺนโต อพฺภนฺตรกิริยา ใน จินฺเตสิ อโห ศัพฺท สํเวคฺตฺต ปิตา สยกตฺตา
ใน โหติ ๑ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก อนฺธฺพาโล วิกตฺกตฺตา ใน โหติ มม สามีสมฺพนฺธ ใน ปิตา เอโส
วิเสสน ของ ปิตา ๑ สยกตฺตา ใน วสฺติ ๑ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก นาม ศัพฺท สยฺญาชฺเตก เข้ากั
คหฺปติเก ๑ ลกฺขณ ใน วสนฺเต ๑ ลกฺขณกิริยา สดฺตรตฺนเม วิเสสน ของ ปาสาทฺ ๑ วิสยาธาร
ใน วสนฺเต ราชา วิกตฺกตฺตา ใน หุตฺวา ๑ สมานกาลกิริยา ใน วสฺติ ทารุเม วิเสสน ของ เคเห
๑ วิสยาธาร ใน วสฺติ อิทานิ กาลสฺตตฺมึ ใน ทสฺสามิ อหํ สยกตฺตา ใน น ทสฺสามิ น ศัพฺท ปฏฺฐิเส
ใน ทสฺสามิ ๑ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก ราชา วิกตฺกตฺตา ใน หุตฺวา ๑ สมานกาลกิริยา ใน ทสฺสามิ
อิมสฺส วิเสสน ของ คหฺปติกสฺส ๑ สมฺปทาน ใน ทสฺสามิ อิมสฺมึ วิเสสน ของ ปาสาทฺ ๑ วิสยาธาร
ใน วสฺติ ๑ คมฺตฺตสมฺปทาน ใน ทสฺสามิ อิติ ศัพฺท อาการ ใน จินฺเตสิ ๑

ปาตฺราสเวลา สยกตฺตา ใน ชาตา ๑ กิตฺบท กตฺตฺวาจก รมฺโณ อนาทร ใน อภิรฺหฺนฺตฺสฺ
๑ อนาทรกิริยา อฺปริมตฺลานิ สมฺปาปฺณิยกมฺม ใน อภิรฺหฺนฺตฺสฺ เหว ศัพฺท อวฺธาธณ เข้ากั
อภิรฺหฺนฺตฺสฺ ๑ โส วิเสสน ของ ราชา ๑ สยกตฺตา ใน อาห ๑ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก เสฏฺฐึ
อวฺตฺตกมฺม ใน อามนฺเตตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาห มหาเสฏฺฐิ อาลปน มยํ สยกตฺตา ใน
ภฺยฺชิสฺสาม ๑ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก เหว ศัพฺท อวฺธาธณ เข้ากั อธิ ๑ วิเสสน ของ จาเน ๑
อาธาร ใน ภฺยฺชิสฺสาม ปาตฺราส อวฺตฺตกมฺม ใน ภฺยฺชิสฺสาม อิติ ศัพฺท อาการ ใน อาห ๑

เสฏฐิ สยกคตฺตา ใน อาหฯ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก เทว อาลปน อหํ สยกคตฺตา ใน ชานามิ
ฯ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก อาหาโร วุตฺตกมฺม ใน สขฺชิตฺโต มยา อนภิตฺตกคตฺตา ใน สขฺชิตฺโต ฯ กิตบท
กมฺมวาทก เทวสฺส สมฺปทาน ใน สขฺชิตฺโต อิติ ศัฟฺท อาการ ใน อาห ฯ

โส วิเสสน ของ ราชา ฯ สยกคตฺตา ใน นิสฺสีทิ ฯ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก โสฬสฺหิ วิเสสน ของ
คนโรทกมฺมญฺเหทิ ฯ กรณ ใน นหาคฺวาฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน นิสฺสีทิ รตนมเย วิเสสน ของ นิสฺสีทนมณฺฑป
เสฏฐิสฺส สามีสมฺพนฺธ ใน นิสฺสีทนมณฺฑป ฯ อาธาร ใน ปรลฺลตฺเต ฯ วิเสสน ของ นิสฺสีทนปลฺลงฺเก
เอว ศัฟฺท อวธารณ เข้ากัฏ คตฺส ฯ วิเสสน ของ เสฏฐิสฺส ฯ สามีสมฺพนฺธ ใน นิสฺสีทนปลฺลงฺเก
ฯ อุปฺสิเลสิกาธาร ใน นิสฺสีทิ ฯ

อด กาลสฺตตฺตฺมิ ใน จปฺยีสฺสุ ราชปฺริสา สยกคตฺตา ใน จปฺยีสฺสุ ฯ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก อสฺส
วิเสสน ของ รมฺโถ ฯ สมฺปทาน ใน ทตฺวา หตฺถโรวฺนทํ อวุตฺตกมฺม ใน ทตฺวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา
ใน วทฺตฺเตว สตฺสทสฺสคฺมณิกาย วิเสสน ของ สุวณฺณปาทิยา ฯ อาธาร ใน วทฺตฺเตว กิลินฺน-ป
ยาสา อวุตฺตกมฺม ใน วทฺตฺเตว ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน จปฺยีสฺสุ ปฺรโต ตติยาวิเสสน ใน จปฺยีสฺสุ ฯ

ราชา สยกคตฺตา ใน อารภิ ฯ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก โภชนํ สฺรูป ใน อิติ ฯ ศัฟฺท ส
รูป ใน สลฺลย ฯ กรณ ใน ภฺลฺลชิตฺตุํ ฯ ตุมฺตฺตสมฺปทาน ใน อารภิ ฯ เสฏฐิ สยกคตฺตา ใน อาหฯ อา
ขุยาตบท กตฺตฺวาจก เทว อาลปน อิทํ วิเสสน ของ วตฺถุ ฯ สยกคตฺตา ใน โหติ ฯ อาขุยาตบท ก
ตฺตฺวาจก น ศัฟฺท ปฺฏิเสธ ใน โภชนํ วิกตฺติคตฺตา ใน โหติ เอโส วิเสสน ของ อาหาโร ฯ สยกคตฺตา ใน
น โหติ ฯ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก กิลินฺนปายาส วิคตฺติคตฺตา ใน โหติ อิติ ศัฟฺท อาการ ใน อาห ฯ

ราชปฺริสา สยกคตฺตา ใน จปฺยีสฺสุ ฯ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก อลฺลวิสฺสา วิเสสน ของ สุวณฺณปาทิยา
ฯ อาธาร ใน วทฺตฺเตว โภชนํ อวุตฺตกมฺม ใน วทฺตฺเตวฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน จปฺยีสฺสุ ปฺริมปาทิย
อาธาร ใน จปฺยีสฺสุ ฯ กิร ศัฟฺท อนฺสฺสวณฺตล ภฺลฺลชิตฺตุํ ตุมฺตฺตสมฺปทาน ใน โหติฯ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก
ตโต วิเสสน ของ ปายาสโต ฯ อปาทาน ใน อภฺจิต- อภฺจิตฺตฺตฺตฺนา กรณ ใน ภฺลฺลชิตฺตุํ ตํ วิเสสน ของ
โภชนํ ฯ อวุตฺตกมฺม ใน ภฺลฺลชิตฺตุํ สฺขํ วิกตฺติคตฺตา ใน โหติ ฯ

ราชา สยกคตฺตา ใน น อลฺลยาสิ น ศัฟฺท ปฺฏิเสธ ใน อลฺลยาสิ ฯ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก
มธฺรฺโภชนํ อวุตฺตกมฺม ใน ภฺลฺลชนฺโต ฯ อพฺภนฺตรกิริยา ของ ราชา ปมาณํ อวุตฺตกมฺม ใน อลฺลยาสิ
ฯ อด กาลสฺตตฺตฺมิ ใน อาห เสฏฐิ สยกคตฺตา ใน อาห ฯ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก น วิเสสน ของ

ราชานัน ๑ อวตตคกมม ใน วนทิตวา ๑ ปุพพกาลกิริยา ใน ปคคยห อณชลี อวตตคกมม ใน ปคคยห ๑ ปุพพกาลกิริยา ใน อาห เทว อาลปน อลัม ปฏิสเสถลิ่งคตถ เอว ศัพท อวธารณ เข้ากับ เอตตคัม ๑ วิเสสน ของ ภูณชนัน ๑ สยกตตทา ใน โหตุ ๑ อาขยตบถ กตตฺตฺวาจก ตุมเหติ อนภิตกตตฺตา ใน น สกกา น ศัพท ปฏิสเสถ ใน สกกา ๑ กิริยาบถ ภาววาจก อิตโต วิเสสน ของ ปมาณโต ๑ อปาทาน ใน อุตฺตริ ๑ วิเสสน ของ โภชนัน ๑ การิตคกมม ใน ชีราเปตฺต ๑ ตุมตถสมปทาน ใน สกกา อิติ ศัพท อาการ ใน อาห ๑

อถ กาลสคตฺตมึ ใน อาห ราชสยกตตทา ใน อาห ๑ อาขยตบถ กตตฺตฺวาจก น วิเสสน ของ เสฏฺฐิ ๑ อภิตคกมม ใน อาห คหปติ อาลปน ตฺว สยกตตทา ใน กเถสิ ๑ อาขยตบถ กตตฺตฺวาจก ก็ ศัพท ปุจฺจนตถ ครุกัม วิคตีกตตฺตา ใน กตฺวา ๑ กิริยาวิเสสน ใน กเถสิ อตฺตโน สามีสมฺพนฺธ ใน ภูตฺต ๑ อวตตคกมม ใน กเถสิ อิติ ศัพท อาการ ใน อาห ๑ เสฏฺฐิ สยกตตทา ใน อาห ๑ อาขยตบถ กตตฺตฺวาจก เทว อาลปน เอตัม วิเสสน ของ การณัน ๑ สยกตตทา ใน นตฺถิ ๑ อาขยตบถ กตตฺตฺวาจก หิ ศัพท เหตุไซตถ เอว ศัพท อวธารณ เข้ากับ อิทํ ๑ วิเสสน ของ ภูตฺต ๑ สยกตตทา ใน โหติ ๑ อาขยตบถ กตตฺตฺวาจก ตุมหากัม สามีสมฺพนฺธ ใน พลกายสฺส อปี ศัพท อเปกฺขตถ เข้ากับ สพฺพสฺส ๑ วิเสสน ของ พลกายสฺส ๑ สมปทาน ใน ภูตฺต ๑ วิคตีกตตฺตา ใน โหติ อิทํ วิเสสน ของ วตฺถ ๑ สยกตตทา ใน โหติ ๑ อาขยตบถ กตตฺตฺวาจก สฺสเปยฺย วิคตีกตตฺตา ใน โหติ อปีจ ศัพท อปรนฺย โข ศัพท วจนาลงการ ใน อหํ สยกตตทา ใน ภายามิ ๑ อาขยตบถ กตตฺตฺวาจก อยสฺส สมปทาน ใน ภายามิ อิติ ศัพท อาการ ใน อาห ๑

ราชสยกตตทา ใน ปุจฺฉิ ๑ อาขยตบถ กตตฺตฺวาจก ตฺว สยกตตทา ใน ภายาสิ ๑ อาขยตบถ กตตฺตฺวาจก ก็การณา เหตุ ใน ภายาสิ อยสฺส สมปทาน ใน ภายาสิ อิติ ศัพท อาการ ใน ปุจฺฉิ ๑ เสฏฺฐิ สยกตตทา ใน อาห ๑ อาขยตบถ กตตฺตฺวาจก สเจ ศัพท ปริกปฺตถ ภายาลสิยมตฺต วิเสสน ของ การณัน ๑ สยกตตทา ใน ภาเวยฺย ๑ อาขยตบถ กตตฺตฺวาจก เทวสฺส สมปทาน ใน ภาเวยฺย เทว อาลปน อหํ สยกตตทา ใน ภายามิ ๑ อาขยตบถ กตตฺตฺวาจก ภูตฺต วตตคกมม ใน ภูตฺต ๑ กิตบถ กมมวาจก หियโย กาลสคตฺตมึ ใน ภูตฺต ๑ ภาเวยฺย อนภิตกตตฺตา ใน ภูตฺต เสฏฺฐิสฺส สามีสมฺพนฺธ ใน เคเห ๑ วิสยธาร ใน ภูตฺต กิลฺลิจ วิเสสน ของ กมม ๑ สยกตตทา ใน ภาวิสฺสติ ๑ อาขยตบถ

กตฺตฺวจาก เสฏฺฐิณา อนภิตกตฺตา ใน กตฺ ๗ วิกตีกตฺตา ใน ภวิสฺสติ อิติ ศัพท์ สรูป ใน วจนสฺส ๗ สมปทาน ใน ภายามิ อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาห ๗

ราชา สยกตฺตา ใน อาห ๗ อาขุยาตบท กตฺตฺวจาก เตนหิ ศัพท์ วิภตฺติปฏิรูปก ตฺวํ สยกตฺตา ใน หร ๗ อาขุยาตบท กตฺตฺวจาก ภตฺตํ อวุตฺตกมฺม ใน หร ตฺวํ สยกตฺตา ใน อาห ๗ อาขุยาตบท กตฺตฺวจาก อุกํ อวุตฺตกมฺม ใน อาห อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาห ๗

สพฺโพ วิเสสน ของ ราชปริวโร ๗ สยกตฺตา ใน ภุณฺธิ ๗ อาขุยาตบท กตฺตฺวจาก รมฺโณ สามีสมฺพนฺธ ใน ภตฺตกิจฺจาวสานे ๗ กาลสฺสत्ตมฺมฺ ใน ภุณฺธิ เอว ศัพท์ อวธารณ เข้ากัับ ตํ ๗ วิเสสน ของ ภตฺตํ ๗ อวุตฺตกมฺม ใน ภุณฺธิ ๗ ราชา สยกตฺตา ใน อาห ๗ อาขุยาตบท กตฺตฺวจาก สุขกถาย กรณ ใน นิติโน ๗ วิเสสน ของ ราชา เสฏฺฐิ อวุตฺตกมฺม ใน อามนฺเตตฺวา ๗ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาห ภริยา สยกตฺตา ใน นตฺถิ ๗ อาขุยาตบท กตฺตฺวจาก ก็ ศัพท์ ปุจฺจนตฺถ อิมสฺมฺ วิเสสน ของ เคเห ๗ วิสยธาร ใน นตฺถิ ตว สามีสมฺพนฺธ ใน ภริยา อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาห ๗

เสฏฺฐิ สยกตฺตา ใน อาห ๗ อาขุยาตบท กตฺตฺวจาก เทว อาลปน ภริยา สยกตฺตา ใน อตฺถิ ๗ อาขุยาตบท กตฺตฺวจาก เม สามีสมฺพนฺธ ใน ภริยา อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาห ๗ ราชา สยกตฺตา ใน ปุจฺฉิ ๗ อาขุยาตบท กตฺตฺวจาก สา วิเสสน ของ ภริยา ๗ สยกตฺตา ใน วสฺติ ๗ อาขุยาตบท กตฺตฺวจาก กหํ วิเสสน ของ จาเน ๗ อาธาร ใน วสฺติ อิติ ศัพท์ อาการ ใน ปุจฺฉิ ๗

เสฏฺฐิ สยกตฺตา ใน อาห ๗ อาขุยาตบท กตฺตฺวจาก สา วิเสสน ภริยา ๗ สยกตฺตา ใน น ชานาติ น ศัพท์ ปฏิเสธ ใน ชานาติ ๗ อาขุยาตบท กตฺตฺวจาก สิริคพฺเภ วิสยธาร ใน นิติโน ๗ วิเสสน ของ ภริยา เทวสฺส ภาวาติสมฺพนฺธ ใน -ภาวํ อาคตภาวํ อวุตฺตกมฺม ใน ชานาติ อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาห ๗

หิ ศัพท์ ทพฺหิกรณชฺตก สปริวโร วิเสสน ของ ราชา ๗ สยกตฺตา ใน อาคโค ๗ กิตบท กตฺตฺวจาก กิลฺจาปี ศัพท์ อนฺนุคฺคหตฺถ ว ศัพท์ อวธารณ เข้ากัับ ปาโต ๗ กาลสฺสत्ตมฺมฺ ใน อาคโค ปน ศัพท์ อรุจิสฺจจนตฺถ สา วิเสสน ของ ภริยา ๗ สยกตฺตา ใน น ชานาติ น ศัพท์ ปฏิเสธ ใน ชานาติ ๗ อาขุยาตบท กตฺตฺวจาก ตสฺส วิเสสน ของ รมฺโณ ๗ ภาวาติสมฺพนฺธ ใน -ภาวํ อาคตภาวํ อวุตฺตกมฺม ใน ชานาติ ๗

ตโต กาลสตุตมี ใน อาห เสฏฐิ สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ราชฯ
สยกตฺตา ใน โหติ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก เม สามีสมฺพนฺธ ใน ภริยํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน ทฏฺฐ-
ทฏฺฐกาโม วิกตฺติกตฺตา ใน โหติ อิติ ศัพท์ อาการ ใน ญตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน คนฺตฺวา ตสฺสา
วิเสสน ของ ภริยาฯ สามีสมฺพนฺธ ใน สนฺติกํ ๆ สมฺปาปฺณียกมฺม ใน คนฺตฺวา ใน ๆ ปุพฺพกาลกิริยา
ใน อาห ราชฯ สยกตฺตา ใน อากโต ๆ กิตบท กตฺตฺวาจก ทฏฺฐํ ตุมตฺถสมฺปทาน ใน น วฏฺฐติ น ศัพท์
ปฏฺฐิเสธ ใน วฏฺฐติ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ก็ ศัพท์ ปุจฺจนตฺถ ตว จฏฺฐิอนภิตฺตกตฺตา ใน ทฏฺฐํ
ราชานํ อวุตฺตกมฺม ใน ทฏฺฐํ อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาห ๆ

สา กิตฺติ นิปนฺนกา กิตฺติ วิเสสน ของ ภริยา ๆ สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก
ว ศัพท์ อวธารณ เข้ากับ นิปนฺนกา สามิ อาลปน โส วิเสสน ของ ราชฯ นาม ศัพท์ สลฺยาไซตฺก
เข้ากับ ราชฯ ๆ สยกตฺตา ใน โหติ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก โโก วิกตฺติกตฺตา ใน โหติ อิติ ศัพท์
อาการ ใน ญตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปเวเทนฺตี อิสฺสโร วิเสสน ของ ปุคฺคโล ๆ สยกตฺตา ใน
โหติ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก นาม ศัพท์ สลฺยาไซตฺก เข้ากับ ราชฯ ๆ วิกตฺติกตฺตา ใน โหติ
อมฺหากํ อปาทาน ใน อิสฺสโร อิติ ศัพท์ สรูป ใน วจเน ๆ ลกฺขณ ใน วุตฺเต เสฏฺฐินา อนภิตฺต-
กตฺตา ใน วุตฺเต ๆ ลกฺขณกิริยา อนตฺมณฺตํ อวุตฺตกมฺม ใน ปเวเทนฺตี ๆ อพฺภนฺตรกิริยา ของ ภริยา

ปฺลฺยลกฺกมฺมานิ วุตฺตกมฺม ใน ทุกฺกฏฺฐานิ ๆ กิตบท กมฺมวาทก วต ศัพท์ สํเวคตฺถ เตสํ วิเสสน ข
อง โน ๆ จฏฺฐิอนภิตฺตกตฺตา ใน ทุกฺกฏฺฐานิ ปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้ากับ อิสฺสโร ๆ วิเสสน ของ ปุ
คฺคโล ๆ สยกตฺตา ใน อตฺถิ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก เยสํ วิเสสน ของ โน ๆ จฏฺฐิอปาทาน ในอิ
สฺสโร มยํ สยกตฺตา ใน นิพฺพตฺตมฺหาฯ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก นาม ศัพท์ สลฺยาไซตฺก เข้ากับ
อสฺสทฺธาฯ ๆ กรณ ใน กตฺวา ปฺลฺยลกฺกมฺมานิ อวุตฺตกมฺม ใน กตฺวาฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปาปฺณิตฺวา
สมฺปตฺตี อวุตฺตกมฺม ใน ปาปฺณิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน นิพฺพตฺตมฺหา อลฺยลสฺส วิเสสน ของ
ชนสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน อิสฺสรียฎฺฐาเน ๆ อาธาร ใน นิพฺพตฺตมฺหา

ทานํ สยกตฺตา ใน ภวิสฺสติ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก อทฺธา กิริยาวิเสสน ใน ภวิสฺสติ
อมฺเหติ อนภิตฺตกตฺตา ใน ทินฺนํ อสฺสทฺทฺทิตฺวา ปุพฺพกาลกิริยา ใน ทินฺนํ ๆ วิกตฺติกตฺตา ใน ภวิสฺสติ
เอตํ วิเสสน ของ ผลํ ๆ สยกตฺตา ใน โหติ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ตสฺส วิเสสน ของ ทานสฺส
ฯ สามีสมฺพนฺธ ใน ผลํ ๆ วิกตฺติกตฺตา ใน โหติ อิติ ศัพท์ อาการ ใน ญตฺวาฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน

อาห สามิ อาลปน อห สยกตฺตา ใน กริสฺสามิ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก ก็ ศัพท์ ปุ่จฺจนตฺถ อิทานิ
กาลสฺตฺตฺมี ใน กริสฺสามิ อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาห ฯ

เสฏฺฐิ สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก ตฺว สยกตฺตา ใน วิชาหิ ๆ อาขุยาตบท
กตฺตฺวาจก ตาลวณฺณํ อวฺตฺตกมฺม ใน อาทาย ๆ สมานกาลกิริยา ใน อาคนฺตฺวา ๆ ปุ่พฺพกาลกิริยา
ใน วิชาหิ ราชานํ อวฺตฺตกมฺม ใน วิชาหิ อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาห ฯ คนฺธฺวาโต สยกตฺตา ใน ปฺหริ
ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก ตสฺสา วิเสสน ของ ภริยาย ๆ อนาทร ใน วิชนฺตฺยา ๆ อนาทรกิริยา
तालवण्णं अवृत्तकम्म ใน อาทาย ๆ สมานกาลกิริยา ใน อาคนฺตฺวา ๆ ปุ่พฺพกาลกิริยา ใน
วิชนฺตฺยา ราชานํ อวฺตฺตกมฺม ใน วิชนฺตฺยา รมฺโถ สามีสมฺพนฺธ ใน เวจนสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน
คนฺธฺวาโต ตสฺสา วิเสสน ของ ภริยาย ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน อกฺขิณี ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน ปฺหริ ฯ

นิพฺพตฺตฺมหา = นิปฺพโฟ. ปท คติย. ปสฺส โฟ. ทสฺสโต. ทฺวิตฺต. วตฺต วตฺตเน วา บทฺวา นิพฺพตฺตฺมหา สำเร้จฺรูปมาจาก นิ บท
หน้า + ปท ธาตุ + (มหาวิภคฺติ) แปลง ป เป็น พ แปลง ท เป็น ต ซ้อน พ และ ต. อีกนัยหนึ่งสำเร้จฺรูปมาจาก นิ บทหน้า
า + วตฺต ธาตุ + มหาวิภคฺติ

อด กาลสดมภ์ ใน ปวดตีสู่ อสุธาธา สยกดตุตา ใน ปวดตีสู่ ๆ อาขุยาตบท กตตุวาจก อสุธา วิเสสน ของ ภริยาย ๆ สามีสมพนุช ใน อภิหิ ๆ อปาทาน ใน ปวดตีสู่ ๆ ราชธา สยกดตุตา ใน อาห ๆ อาขุยาตบท กตตุวาจก ต่ วิเสสน ของ อาการ์ ๆ อวุดตกมม ใน ทิสวา ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน อาห เสฎฐิ อภิตกมม ใน อาห มหาเสฎฐิ อาลปน นาม ศัพท สลยธาชตก เข้ากัับ มาตุคาโม ๆ สยกดตุตา ใน โรทติ ๆ อาขุยาตบท กตตุวาจก อปฺพุทฺธิโก วิกติกตฺตา ใน หุตฺวา ๆ สมานกาลกิริยา ใน โรทติ ราชธา สยกดตุตา ใน คณฺหะยฺย ๆ อาขุยาตบท กตตุวาจก เม สามีสมพนุช ใน สามิกสฺส ๆ สามีสมพนุช ใน สมปฺตตี ๆ อวุดตกมม ใน คณฺหะยฺย อิติ ศัพท สรูป ใน ภาเยน ๆ เหตุ ใน โรทติ มลฺลเย ศัพท สสยตฺถ ตฺวํ เหตุกตฺตา ใน อสุธาเสหิ ๆ อาขุยาตบท กตตุวาจก น วิเสสน ของ ภริยํ ๆ การิตกมม ใน อสุธาเสหิ อตฺถ สยกดตุตา ใน อตฺถิ ๆ อาขุยาตบท กตตุวาจก น ศัพท ปฏิเสธนตฺถ เม สมปทาน ใน อตฺถิ ตว สามีสมพนุช ใน สมปฺตติยา ๆ กรณ ใน อตฺถิ อิติ ศัพท อาการ ใน อาห ๆ

เสฎฐิ สยกดตุตา ใน อาห ๆ อาขุยาตบท กตตุวาจก เทว อาลปน เอสา วิเสสน ของ ภริยา ๆ สยกดตุตา ใน โรทติ ๆ อาขุยาตบท กตตุวาจก น ศัพท ปฏิเสธนตฺถ อิติ ศัพท อาการ ใน อาห ๆ ราชธา สยกดตุตา ใน ปุจฺฉิ ๆ อาขุยาตบท กตตุวาจก ก็ กิติ เอตํ กิติ วิเสสน ของ การณํ ๆ ลิงคตฺถ อด วิเสสน ของ ภาเว ๆ ลกฺขณ ใน สนฺเต ๆ ลกฺขณกิริยา อิติ ศัพท อาการ ใน อาห ๆ

เสฎฐิ สยกดตุตา ใน อาห ๆ อาขุยาตบท กตตุวาจก อสฺสุนิ สยกดตุตา ใน ปวดตีสู่ ๆ อาขุยาตบท กตตุวาจก ตุมฺหากํ สามีสมพนุช ใน เวจนสฺส ๆ สามีสมพนุช ใน คณฺเรน ๆ เหตุ ใน ปวดตีสู่ อสุธา วิเสสน ของ ภริยาย ๆ สามีสมพนุช ใน อสฺสุนิ หิ ศัพท ผลชตก อัย วิเสสน ของ ภริยา ๆ สยกดตุตา ใน ภูถฺชติ นิสีหติ และ นิปฺชชติ ๆ อาขุยาตบท กตตุวาจก ทีโปภาสํ กิติ อคฺคิโสภาสํ กิติ อวุดตกมม ใน อทิสฺวา วา ศัพท ปทวิกปฺปตฺถ เข้ากัับ ทีโปภาสํ และ อคฺคิโสภาสํ อทิสฺวา ปุพพกาลกิริยา ใน ภูถฺชติ นิสีหติ และ นิปฺชชติ เอว ศัพท อวธารณ เข้ากัับ มณฺโณโลเกน ๆ กรณ ใน ภูถฺชติ นิสีหติ และ นิปฺชชติ จ สามศัพท วากยสมฺมจฺยตฺถ เข้ากัับ ภูถฺชติ นิสีหติ และ นิปฺชชติ ปน ศัพท ปกฺขนฺตรชตก เทโว สยกดตุตา ใน ภวิสฺสติ ๆ อาขุยาตบท กตตุวาจก ทีปาโลเกน กรณ ใน นิสินฺโน ๆ วิกติกตฺตา ใน ภวิสฺสติ อิติ ศัพท อาการ ใน อาห ๆ

ราชา สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก เสฏฺฐิ อาลปน อาม ศัพท์ สมฺปฺปฺจฺจนฺตฺถ
เอวํ สจฺจวาทกฺลิ่งคตฺถ อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาห ๆ เสฏฺฐิ สยกตฺตา ใน อทาสี ๆ อาขุยาตบท
กตฺตฺวาจก เทว อาลปน เตนฺหิ ศัพท์ วิภตฺติปฺปฏิรูปก ตุมฺเห สยกตฺตา ใน นิสีทล ๆ อาขุยาตบท
กตฺตฺวาจก อชฺช อปาทาน ใน ปฏฺจาย ๆ กิริยาวิเสสน ใน นิสีทล มณฺโณโลเกน กรณ ใน นิสีทล
อิติ ศัพท์ อาการ ใน วตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อทาสี มหนฺตํ กิตฺติ ติปฺสมตฺตํ กิตฺติ อนคฺฆํ กิตฺติ
วิเสสน ของ มณฺริตฺนํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน อทาสี ๆ

ราชา สยกตฺตา ใน อคฺมาสี ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก เคหํ อวฺตฺตกมฺม ใน โอลฺเกตฺวา
ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วตฺวา สมฺปตฺติ สยกตฺตา ใน โหติ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก มหนฺตา
วิกตีกตฺตา ใน โหติ วต ศัพท์ อจฺจฺริยตฺถ ไชติกสฺส สามีสมฺพฺนฺธ ใน สมฺปตฺติ อิติ ศัพท์ อาการ ใน
วตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อคฺมาสี ๆ

อัย วิเสสน ของ อุปฺปตฺติ ๆ ลิงคคฺถ

คาว ศัพท์ กิริยาวิเสสน ใน อุปฺปตฺติ ไชติกสฺส ภาวาทิสมฺพฺนฺธ อุปฺปตฺติ ๆ

อิทานิ กาลสฺตฺตมฺมี ใน เวทิตฺพฺพา อุปฺปตฺติ อวฺตฺตกมฺม ใน เวทิตฺพฺพา ปณฺทฺธิเตน อนภิตฺทกตฺตา
ใน เวทิตฺพฺพา ๆ กิตบท กมฺมวาทก ชฺฎฺฐิสฺส ภาวาทิสมฺพฺนฺธ ใน อุปฺปตฺติ หิ ศัพท์ วิตุถารไชตฺก
เอกา วิเสสน ของ เสฏฺฐิธฺตฺตา ๆ สยกตฺตา ใน อโหสิ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก พารานฺธสิยํ อาธาร
ใน อโหสิ อภิรูปา วิกตีกตฺตา ใน อโหสิ ๆ

มาตาปิตโร เหตุกตฺตา ใน วาสยีสฺสุ ๆ อาขุยาตบท เหตุกตฺตฺวาจก ตํ วิเสสน ของ ธีตฺรํ ๆ
การิตกมฺม ใน วาสยีสฺสุ ปณฺธฺรสฺสโสปฺสวสฺสุทฺเทสิกกาลเ กาลสฺตฺตมฺมี ใน วาสยีสฺสุ รกฺขณฺตฺถาย สมฺปทาน
ใน ทตฺวา เอกํ วิเสสน ของ ทาสี ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน ทตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วาสยีสฺสุ สตฺตฺถมฺมิกสฺส
วิเสสน ของ ปาสาทสฺส ๆ สามีสมฺพฺนฺธ ใน อุปฺปมตฺเตล ๆ ภินฺนาธาร ใน สิริคพฺเพ ๆ ปฏฺจฺจนฺนาธาร
ใน วาสยีสฺสุ ๆ

คจฺจนฺโต กิตฺติ เอโก กิตฺติ วิเสสน ของ วิชฺชาโร ๆ สยกตฺตา ใน อกาสี ๆ อาขุยาตบท
กตฺตฺวาจก ตํ กิตฺติ โอลฺกยมาณํ กิตฺติ วิเสสน ของ เสฏฺฐิธฺตฺรํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน ทิสฺวา เอกทิวสํ
กาลสฺตฺตมฺมี ใน โอลฺกยมาณํ วาตปानํ อวฺตฺตกมฺม ใน วิวริตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน โอลฺกยมาณํ
พหิ อาธาร ใน โอลฺกยมาณํ อากาเสนฺ ตติยาวิเสสน ใน คจฺจนฺโต ทิสฺวา ปุพฺพกาลกิริยา ใน

ปวิสิตฺวา อุปฺปนฺนสินเนโท วิกตีกตฺตา ใน หุตฺวา ๆ สมานกาลกิริยา ใน ปวิสิตฺวา วาตปฺนเนน
ตติยาวิเสสน ใน ปวิสิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อกาลิ ตาย วิเสสน ของ เสฏฺฐจิริตรา ๆ สหตฺถตติยา
เข้ากับ สทฺธิ ๆ ศัพท์ ทพฺพสมวาย ใน สนฺถวํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน อกาลิ ฯ

สา วิเสสน ของ เสฏฺฐจิริตรา ๆ สยกตฺตา ใน ปฏฺฐลิกิ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก เตน วิเสสน
ของ วิชฺชาเรณ ๆ สหตฺถตติยา เข้ากับ สทฺธิ ๆ ศัพท์ ทพฺพสมวาย ใน สํวาสํ อวุตฺตกมฺม ใน
อนวาย ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปฏฺฐลิกิ น ศัพท์ ปฏฺฐเสธ ใน จิรสฺส ๆ สมปทาน ใน ปฏฺฐลิกิ เอว ศัพท์
อวธารณ เข้ากับ จิรสฺส คพฺภํ อวุตฺตกมฺม ใน ปฏฺฐลิกิ ฯ

(แก้ง) อถ กาลสตุตฺตมึ ใน อโหสิ สา วิเสสน ของ ทาสี ๆ สยกตฺตา ใน อโหสิ ๆ อาขยาตบท
กตฺตฺวาจก นํ วิเสสน ของ เสฏฺฐจิริตรํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน ทิสฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วตฺวา อมฺม
อาลปน ก็ ก็ดี อิทํ ก็ดี วิเสสน ของ การณํ ๆ ลิงฺคตฺถ อิติ ศัพท์ อาการ ใน วตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา
ใน วุตฺตา เอตํ วิเสสน ของ การณํ ๆ สยกตฺตา ใน โหตุ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ตฺवं สยกตฺตา
ใน มา อาจกฺขิ มา ศัพท์ ปฏฺฐเสธ ใน อาจิกฺขิ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก กสฺสจิ สมปทาน ใน อาจิกฺขิ
อิติ ศัพท์ อาการ ใน วุตฺตา ตาย วิเสสน เสฏฺฐจิริตรา ๆ อนภิตกตฺตา ใน วุตฺตา ๆ วิเสสน
ของ ทาสี ภเยน เหตุ ใน ตฺถมฺหึ ๆ วิกตีกตฺตา ใน อโหสิ ฯ

ปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้ากับ สา ๆ วิเสสน ของ เสฏฺฐจิริตรา ๆ สยกตฺตา ใน อาณาเปสิ
ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ทสมาสจฺเจยน ตติยาวิเสสน ใน วิชฺชายิตฺวา ปุตฺตํ อวุตฺตกมฺม ใน วิชฺชายิตฺวา
ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาหาราเปตฺวา นวภาชนํ อวุตฺตกมฺม ใน อาหาราเปตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน
นิปฺชฺชาเปตฺวา ตตฺถ วิเสสน ของ นวภาชเน ๆ อาธาร ใน นิปฺชฺชาเปตฺวา ตํ วิเสสน ของ ทารกํ ๆ
การิตกมฺม ใน นิปฺชฺชาเปตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปีทหิตฺวา ตํ วิเสสน ของ ภาชนํ อวุตฺตกมฺม
ใน ปีทหิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน จเปตฺวา อุปฺริ อาธาร ใน จเปตฺวา ปุพฺพทามานิ อวุตฺตกมฺม ใน
จเปตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาณาเปสิ

ตฺवं สยกตฺตา ใน วิสฺสชฺเชหิ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก อิมํ วิเสสน ของ นวภาชนํ ๆ
อวุตฺตกมฺม ใน อุกฺขิปิตฺวา สีสเนน กรณ ใน อุกฺขิปิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน คนฺตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา
ใน วิสฺสชฺเชหิ คจฺกาย อาธาร ใน วิสฺสชฺเชหิ จ ศัพท์ สมปฺปนฺนทนตฺถ ตฺवं สยกตฺตา ใน เวทยายสิ
ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ก็ ก็ดี อิทํ ก็ดี วิเสสน ของ วตฺถุ ๆ ลิงฺคตฺถ

อิตี ศัพท์ อากาโร ใน ปุณฺญา ๆ วิเสสน ของ ตฺวํ พลิกมมํ ลิงคตฺถ อพยฺยา สามีสมฺพนฺธ
ใน พลิกมมํ เม สามีสมฺพนฺธ ใน อพยฺยา อิตี ศัพท์ อากาโร ใน เวทยฺยาสิ อิตี ศัพท์ สฺรูป ใน วจเนน
ๆ กรณ ใน อาณาเปสิ ทาสี อวฺตุตคฺกมฺม ใน อาณาเปสิ ฯ สา วิเสสน ของ ทาสี ๆ สยกตฺตา ใน
อกาสิ ๆ อาขฺยาตบฺท กตฺตุวาคก ตถา ศัพท์ กิริยาวิเสสน ใน อกาสิ ฯ

ข้อสอบสนามหลวง พ ศ ๒๕๓๓

จ ศัพท์ วากฺยารมฺภ อิตฺถิโย ปกฺติกตฺตา ใน ทิสฺวา ๆ กิริยาปฺธานนฺย เหฏฺฐาจกฺคยา
อาธาร ใน นหายมานา เทว วิเสสน ของ อิตฺถิโย นหายมานา อพฺภนฺตรกิริยา ของ อิตฺถิโย ตํ กิตฺติ
อาหฺริยมานํ กิตฺติ วิเสสน ของ ภาชนํ ๆ อวฺตุตคฺกมฺม ใน ทิสฺวา อุกฺเทน อนภิตฺตคฺคตฺตา ใน อาหฺริยมานํ
เอกา วิเสสน ของ อิตฺถี ๆ สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขฺยาตบฺท กตฺตุวาคก ภาชนํ สยกตฺตา ใน โหติ
ๆ อาขฺยาตบฺท กตฺตุวาคก มยฺหํ สมฺปทาน ใน โหติ เอตํ วิเสสน ของ ภาชนํ อิตี ศัพท์ อากาโร ใน
อาห เอกา วิเสสน ของ อิตฺถี ๆ สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขฺยาตบฺท ยํ วิเสสน ของ วตฺถ
ๆ สยกตฺตา ใน อตฺถิ ๆ อาขฺยาตบฺท กตฺตุวาคก เอตสฺส วิเสสน ของ ภาชนสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน
อนฺโต ๆ อาธาร ใน อตฺถิ ตํ วิเสสน ของ วตฺถ ๆ สยกตฺตา ใน โหติ ๆ อาขฺยาตบฺท กตฺตุวาคก มยฺหํ
สมฺปทาน ใน โหติ อิตี ศัพท์ อากาโร ใน อาห

เทว วิเสสน ของ อิตฺถิโย ๆ ปกฺติกตฺตา ใน ทิสฺวา ๆ กิริยาปฺธานนฺย ภาชนे लक्षणवन्द
ใน สมฺปเตเต ๆ ลक्षणกิริยา ตํ วิเสสน ของ ภาชนํ ๆ อวฺตุตคฺกมฺม ใน อาทาย ๆ ปุพฺพกาลกิริยา
ใน จเปตฺวา ถเล อุปฺสิเลสิกาธาร จเปตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วิวริตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา
ใน ทิสฺวา ทารกํ อวฺตุตคฺกมฺม ใน ทิสฺวา

เอกา วิเสสน ของ อิตฺถี ๆ สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขฺยาตบฺท กตฺตุวาคก ภาชนํ สยกตฺตา
ใน โหติ ๆ อาขฺยาตบฺท กตฺตุวาคก มม สมฺปทาน ใน โหติ อิตี ศัพท์ สฺรูป ในวจนสฺส ๆ ภาวาทิสมฺพนฺธ
วฺตุตคฺคตฺตา ๆ เหตุ ใน โหติ ทารโก สยกตฺตา ใน โหติ ๆ อาขฺยาตบฺท กตฺตุวาคก มม สมฺปทาน
ใน โหติ เอว ศัพท์ อวฺธารณ เขํกัปป มม อิตี ศัพท์ อากาโร ใน อาห ฯ

เอกา วิเสสน ของ อิตฺถี ๆ สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขฺยาตบฺท กตฺตุวาคก ยํ วิเสสน ของ
วตฺถ ๆ สยกตฺตา ใน อตฺถิ ๆ อาขฺยาตบฺท กตฺตุวาคก ภาชนสฺส สามีสมฺพนฺธ ใน อนฺโต ๆ อาธาร
ใน อตฺถิ ตํ วิเสสน ของ วตฺถ ๆ สยกตฺตา ใน โหติ ๆ อาขฺยาตบฺท กตฺตุวาคก มม สมฺปทาน ใน

โหติ เอว ศัพท์ อวธารณ เข้ากับ มม อิติ ศัพท์ สรูป ใน วจนฺสฺส ๆ ภาวาทิสฺมฺพนฺธ ใน วุตฺตคฺตฺตา
 ๆ เหตุ ใน โหติ ทารโก สยกคฺตฺตา ใน โหติ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก มม สมฺปทาน ใน โหติ อิติ
ศัพท์ อาการ ใน อาห ฯ

ตา วิเสสน ของ อิตฺถิโย ๆ สยกคฺตฺตา ใน อคมฺสฺส ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก วิวทมาณา
อพฺพนฺตรกิริยา ของ อิตฺถิโย วินิจฺฉยฺ สมฺปาปฺณียกมฺม ใน คนฺตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาโรเจตฺวา
ตํ วิเสสน ของ อตถํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน อาโรเจตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อคมฺสฺส อมฺจฺเจสุ
ลกฺขณ ใน อสฺสโกณฺเตสุ ๆ ลกฺขณกิริยา วินิจฺฉิตฺตํ คฺมฺมตฺตสมฺปทาน ใน อสฺสโกณฺเตสุ รมฺโณ ส
มีสมฺพนฺธ ใน สนฺติกํ ๆ สมฺปาปฺณียกมฺม ใน อคมฺสฺส ฯ

ราชา สยกคฺตฺตา ใน อาห ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ตาสฺ วิเสสน ของ อิตฺถินํ ๆ สามีสฺมฺพนฺธ
ใน วจนฺ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน สุตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาห ตวํ สยกคฺตฺตา ใน คณฺห ๆ อาขยาตบท
กตฺตฺวาจก ทารกํ อวุตฺตกมฺม ใน คณฺห ตวํ สยกคฺตฺตา ใน คณฺห ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ภาชนํ
อวุตฺตกมฺม ใน คณฺห อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาห ฯ

ปน ศัพท์ วากฺยารมฺภ ทารโก อวุตฺตกมฺม ใน ลทฺโธ ยาย วิเสสน ของ อิตฺถิยา ๆ อนภิหิตกคฺตฺตา
ใน ลทฺโธ ๆ กิตฺบท กมฺมวากฺก สภา วิเสสน ของ อิตฺถิ ๆ สยกคฺตฺตา ใน อโหสิ ๆ อาขยาตบท
กตฺตฺวาจก มหากฺจายนตฺเถรสฺส สามีสฺมฺพนฺธ ใน อฺปฺนฺจายิกา ๆ วิกตฺกคฺตฺตา ใน อโหสิ ฯ สภา
วิเสสน ของ อิตฺถิ ๆ สยกคฺตฺตา ใน โปเสสิ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ตสฺมา เหตุ ใน โปเสสิ ตํ
วิเสสน ของ ทารกํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน โปเสสิ อหํ เหตุคคฺตฺตา ใน ปพฺพวาเชสฺสามิ อิมํ วิเสสน ของ
ทารกํ ๆ การิตกมฺม ใน ปพฺพวาเชสฺสามิ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก เถรสฺส สามีสฺมฺพนฺธ ใน
สนฺติเก ๆ วิสยาธาร ใน ปพฺพวาเชสฺสามิ อิติ ศัพท์ สรูป ใน จินฺตเนน ๆ กรณ ใน โปเสสิ ฯ

เกสา สยกคฺตฺตา ใน อฏฺฐํสุ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ตสฺส วิเสสน ของ ทารกสฺส ๆ
ภาวาทิสฺมฺพนฺธ ใน ชาต- ชาตทิวเส กาลสฺตฺตมฺม ใน อนปฺনীต- คพฺภมฺลสฺส ภาวาทิสฺมฺพนฺธ ใน
อนปฺনীต- ไรวิตฺวา ปุพฺพกาลกิริยา ใน อนปฺনীต- อนปฺনীตตาย เหตุ ใน อฏฺฐํสุ ชฺชฺฐิตา วิกตฺกคฺตฺตา ใน
น หุตฺวา ๆ สมานกาลกิริยา ใน อฏฺฐํสุ เตน เหตุ ใน กรีสฺสุ ชนา สยกคฺตฺตา ใน กรีสฺสุ ๆ อาขยาตบท
กตฺตฺวาจก อสฺส วิเสสน ของ ทารกสฺส ๆ สามีสฺมฺพนฺธ ใน นามํ ชฺชฺฐิโล สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ สรูป
ใน วจนฺ เอว ศัพท์ อวธารณ เข้ากับ อิติ ศัพท์ วจนฺ อวุตฺตกมฺม ใน กรีสฺสุ นามํ วิกตฺกมฺม ใน กรีสฺสุ

เถโร สยกตฺตา ใน ปาวีสี ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ตสฺส วิเสสน ของ ทารกสฺส ๆ
ภาวาทิสฺมพฺนฺธ ใน วิจฺรณ- ปทสา ตติยาวิเสสน ใน วิจฺรณ- วิจฺรณกาเล กาลสตุตฺมึ ใน ปาวีสี
ตํ วิเสสน ของ เหน้ ๆ สมฺปทาน ใน ปาวีสี ปิณฺฑาย สมฺปทาน ใน ปาวีสี ๆ

อุปาสิกา สยกตฺตา ใน อทาสี ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก เถโร การิตกมฺม ใน นิสีทาเปตฺวา
ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อทาสี อาหารํ อวุตฺตกมฺม ใน อทาสี ๆ เถโร สยกตฺตา ใน ปุจฺฉิ ๆ
อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ทารกํ อวุตฺตกมฺม ใน ทิสฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปุจฺฉิ อุปาสิเก อาลปน
ทารโก วุตฺตกมฺม ใน ลทฺโธ เต อนภิตฺตกตฺตา ใน ลทฺโธ ๆ กิตฺตบถ กมฺมวาทก กิ สัพฺพํ ปุจฺฉนฺต
อิตฺติ สัพฺพํ อาการ ใน ปุจฺฉิ ๆ อุปาสิกา สยกตฺตา ใน อทาสี ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ฆนฺเต
อาลปน อาม สัพฺพํ สมฺปฏฺิจฺฉนฺต อหํ สยกตฺตา ใน โปเสสี ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อิมํ วิเสสน
ของ ทารกํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน โปเสสี อหํ เหตุกตฺตา ใน ปพฺพาทฺเชสฺสามิ ทารกํ การิตกมฺม ใน
ปพฺพาทฺเชสฺสามิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ตุมฺหากํ สามีสฺมพฺนฺธ ใน สนฺติเก วิสยธาร ใน
ปพฺพาทฺเชสฺสามิ อิตฺติ สัพฺพํ สรฺูป ใน จินฺตเนน ๆ กรณ ใน โปเสสี ตุมฺเห เหตุกตฺตา ใน ปพฺพาทฺเช
นํ วิเสสน ของ ทารกํ ๆ การิตกมฺม ใน ปพฺพาทฺเชสฺสามิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อิตฺติ สัพฺพํ อาการ
ใน วตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อทาสี ๆ **(จบข้อสอบสนามหลวง)**

เถโร สยกตฺตา ใน อคฺมาสี ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก สาธุ ลิงฺคตฺถ อิตฺติ สัพฺพํ อาการ ใน
วตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน คจฺฉนฺโต ตํ วิเสสน ของ ทารกํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน อาทาย ๆ
สมานกาลกิริยา ใน คจฺฉนฺโต ๆ อพฺภนฺตรกิริยา ของ เถโร ปุณฺณกมฺมํ สยกตฺตา ใน อตฺถิ ๆ
อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก นุ สัพฺพํ ปุจฺฉนฺต โข สัพฺพํ วจฺนาลงฺการ ใน อิมสฺส วิเสสน ของ ทารกสฺส ๆ
สามีสฺมพฺนฺธ ใน คิหิสมฺปตฺตี ๆ อวุตฺตกมฺม ใน อนฺนุภวํ ตุมฺตถสมฺปทาน ใน อตฺถิ

อิตฺติ สัพฺพํ อาการ ใน โอลฺเลนฺโต ๆ อพฺภนฺตรกิริยา ของ เถโร มหาปุณฺโณ วิเสสน ของ
สตุตฺโต ๆ สยกตฺตา ใน อนฺนุภวิสฺสติ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก มหาสมฺปตฺตี อวุตฺตกมฺม ใน อนฺนุภวิสฺสติ
เอโส วิเสสน ของ ทารโก ๆ สยกตฺตา ใน โหติ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ทโร วิกิตฺตกตฺตา
ใน โหติ ตาว สัพฺพํ กิริยาวิเสสน ใน โหติ ปี สัพฺพํ อเปกฺขตฺถ เข้ากั๊บ ฅาณฺ์ ๆ สยกตฺตา ใน น คจฺฉนฺ
น สัพฺพํ ปฏฺิเสธ ใน คจฺฉนฺติ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อสฺส วิเสสน ของ ทารกสฺส ๆ สามีสฺมพฺนฺธ
ใน ฅาณฺ์ ปริปากํ อวุตฺตกมฺม ใน คจฺฉนฺติ อิตฺติ สัพฺพํ อาการ ใน จินฺตเตวาทฺ ปุพฺพกาลกิริยา ใน

อาทาย ตั วิเสสน ของ ทารกั ๆ อวุดตกมม ใน อาทายๆ ปุพพกาลกิริยา ใน อคมาสิ ตกุกสิลาຍ
อาธาร ใน อคมาสิ เอกสส วิเสสน ของ อุปฏจากรสส ๆ สามีสมพนธ ใน เคหึๆ สมปาปญญิกมม
ใน อคมาสิ ฯ (จบเก็ง)

โส วิเสสน ของ อุปฏจากรโก ๆ สยกตดา ใน ปุจฉิ ๆ อาขยาตบท กตตุวจาก เถริ อวุดตกมม
ใน วนุทิตวา ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน จิตต ๆ วิเสสน ของ อุปฏจากรโก ตั วิเสสน ของ ทารกั
อวุดตกมม ใน ทิสวาๆ ปุพพกาลกิริยา ใน ปุจฉิ

ภนเต อาลปน ทารโก วุดตกมม ใน ลทไธ ๆ กิตบท กมมวจาก โว อนภิตกตดา ใน
ลทไธ อิติ ศัพท อาการ ใน ปุจฉิ ฯ เถโร สยกตดา ใน อาทๆ อาขยาตบท กตตุวจาก อุปาสก
อาลปน อาม ศัพท สมปฏิจฉนตถ ทารโก สยกตดา ใน ปพพชิสสตี ๆ อาขยาตบท กตตุวจาก
เอโส วิเสสน ของ ทารโก ๆ สยกตดา ใน โหติ ๆ อาขยาตบท กตตุวจาก ททโร วิกติกตดา ใน
โหติ ดาว ศัพท กิริยาวิเสสน ใน โหติ ทารโก สยกตดา ใน โหตุๆ อาขยาตบท กตตุวจาก ตว
สามีสมพนธ ใน สนติเก ๆ วิสยาราร ใน โหตุ อิติ ศัพท อาการ ใน อาท ฯ

โส วิเสสน ของ อุปฏจากรโก ๆ สยกตดา ใน ปฏิชคคิ ๆ อาขยาตบท กตตุวจาก ภนเต
อาลปน สาธุ ลิงคตถ อิติ ศัพท อาการ ใน สมปฏิจฉิตวา ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน จเปตวา ตั วิเสสน
ของ ทารกั อวุดตกมม ใน จเปตวา ปุตตฏจانه อาธาร ใน จเปตวา ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน
ปฏิชคคิ ฯ ปน ศัพท วากุยารมภ ภณทกั สยกตดา ใน โหติ ๆ อาขยาตบท กตตุวจาก ตสส
วิเสสน ของ อุปฏจากรสส ๆ สามีสมพนธ ใน เคเหๆ วิสยาราร ใน ภณทกั ทวาทส วิเสสน ของ วสุ
ธานี ๆ อจจนตสโยค ใน อุตสนนั ๆ วิกติกตดา ใน โหติ ฯ

โส วิเสสน ของ อุปฏจากรโก ๆ สยกตดา ใน ปกคามิ ๆ อาขยาตบท กตตุวจาก คามนตริ
สมปาปญญิกมม ใน คนฉนโตๆ อพภนตริกิริยา ของ อุปฏจากรโก ปี ศัพท อเปกขตถ เข้ากับ สพพั
ๆ วิเสสน ของ ภณทั ๆ อวุดตกมม ใน หริตวา อาปณั สมปาปญญิกมม ใน หริตวาๆ ปุพพกาลกิริยา
นีสีทาเปตวา ทารกั การิตกมม ใน นีสีทาเปตวา อาปณเ อาธาร ใน นีสีทาเปตวาๆ ปุพพกาลกิริยา
ใน อาจิกฉิตวา ตสส สองบท วิเสสน ของ ภณทสส ๆ สามีสมพนธ ใน มุตั ๆ อวุดตกมม ใน
อาจิกฉิตวา ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน วตวา ตวั สยกตดา ใน ทเทยยาสิ ๆ อาขยาตบท กตตุวจาก
อิทั สองบท วิเสสน ของ วตถุั ๆ อวุดตกมม ใน ทเทยยาสิ จ สองศัพท ปทสมุจจยตถ เข้ากับ อิทั

สองบท นาม ศัพท์ สลฺยาโชค เข้ากับ เอตคํ ๑ วิเสสน ของ ธนํ ๑ อวุตตกมฺม ใน คเหตุวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ทเพยยาสิ อิติ ศัพท์ อาการ ใน วตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปกฺกามิ ๑

ตํทิวสํ กาลสตุตฺมึ ใน กรีสฺสู นครปริคฺคาหกา วิเสสน ของ เทวตา ๑ สยกตฺตา ใน กรีสฺสู ๑ อาขยาตฺบถ กตฺตฺวาจก อนฺตฺมโส ตติยาวิเสสน ใน มริจฺจิริกมตฺเตน (วตฺตฺนา) อปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้ากับ มริจฺจิริกมตฺเตน ๑ วิเสสน ของ วตฺตฺนา ๑ กรณ ใน อตฺถิเก ๑ วิเสสน ของ ชเน ๑ อวุตตกมฺม ใน กรีสฺสู เหว ศัพท์ อวธารณ เข้ากับ ตสฺส ๑ วิเสสน ของ ทารกสฺส ๑ สามีสมฺพนฺธ ใน อาปณฺณามิเช ๑ วิคฺคิกมฺม ใน กรีสฺสู ๑ โส วิเสสน ของ ทารโก ๑ สยกตฺตา ใน วิกฺกัณฺธิ ๑ อาขยาตฺบถ กตฺตฺวาจก ทฺวาทส วิเสสน ของ วสฺสานิ ๑ อจฺจนฺตฺสโยค ใน อุตฺสนนํ ๑ วิเสสน ของ ฆณฺฑกํ ๑ อวุตตกมฺม ใน วิกฺกัณฺธิ เหว ศัพท์ อวธารณ เข้ากับ เอกทิวเสสน ๑ ตติยาวิเสสน ใน วิกฺกัณฺธิ ๑ กุณฺณพิโก สยกตฺตา ใน อาห ๑ อาขยาตฺบถ กตฺตฺวาจก อาคนฺตฺวา ปุพฺพกาลกิริยา ใน อทิสฺวา อาปณฺณ อธาร ใน อทิสฺวา กิณฺจิ วิเสสน ของ วตฺถุ ๑ อวุตตกมฺม ใน อทิสฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาห ตาค อาลปน สพฺพ วิเสสน ของ ฆณฺฑกํ ๑ อวุตตกมฺม ใน นาสิตํ ๑ กิตฺบถ เหตุกมฺมวาทก เต อนภิตฺตกตฺตา ใน นาสิตํ อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาห ๑

ทารโก สยกตฺตา ใน อาห ๑ อาขยาตฺบถ กตฺตฺวาจก อหํ เหตุกตฺตา ใน น นาเสมิ น ศัพท์ ปฏิเสธ ใน นาเสมิ สพฺพ วิเสสน ของ ฆณฺฑกํ ๑ การิตกมฺม ใน นาเสมิ ๑ อาขยาตฺบถ เหตุกตฺตฺวาจก อหํ สยกตฺตา ใน วิกฺกัณฺธิ ๑ อาขยาตฺบถ กตฺตฺวาจก สพฺพ วิเสสน ของ ฆณฺฑกํ ๑ อวุตตกมฺม ใน วิกฺกัณฺธิ ตุมฺเหหิ อนภิตฺตกตฺตา ใน วุตฺต- เหว ศัพท์ อวธารณ เข้ากับ วุตฺตฺนเยน ๑ ตติยาวิเสสน ใน วิกฺกัณฺธิ อิทํ วิเสสน ของ มฺลํ ๑ สยกตฺตา ใน โหติ ๑ อาขยาตฺบถ กตฺตฺวาจก อสุกสฺส วิเสสน ของ ฆณฺฑทสฺส ๑ สามีสมฺพนฺธ ใน มฺลํ ๑ สยกตฺตา ใน โหติ อิทํ วิเสสน ของ มฺลํ ๑ สยกตฺตา ใน โหติ ๑ อาขยาตฺบถ กตฺตฺวาจก อสุกสฺส วิเสสน ของ ฆณฺฑทสฺส ๑ สามีสมฺพนฺธ ใน มฺลํ ๑ วิคฺคิกตฺตา ใน โหติ อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาห ๑

กุณฺณพิโก สยกตฺตา ใน อาห ๑ อาขยาตฺบถ กตฺตฺวาจก ปสฺสีทิตฺวา ปุพฺพกาลกิริยา ใน จินฺเตตฺตฺวา อนคฺโขม วิเสสน ของ ปุริโส ๑ สยกตฺตา ใน โหติ ๑ อาขยาตฺบถ กตฺตฺวาจก ยตฺถ กตฺถจิ วิเสสน ของ จาเน ๑ อธาร ใน ชีวิตฺตุ ๑ ตุมฺตฺถสมฺปทาน ใน สมตฺถโ ๑ วิคฺคิกตฺตา ใน โหติ อิติ ศัพท์ อาการ ใน จินฺเตตฺตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ทตฺวา อตฺตโน สามีสมฺพนฺธ ใน ธีตฺรฺ เคเห วิสยาธาร

ใน วัยปดด้ ๆ วิเสสน ของ ชีตริ์ ๆ อวุดตกมม ใน ทดฺวาทสฺส วิเสสน ของ ทารกสฺส ๆ สมฺปทาน ใน ทดฺวาท ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาณาเปตฺวา ตุมฺเห สยกตฺตา ใน กโรธ ๆ อาชฺยาดบท กตฺตฺวจาก เคหํ อวุดตกมม ใน กโรธ อสฺส วิเสสน ของ ทารกสฺส ๆ สมฺปทาน ใน กโรธ อิติ ศัพฺท์ สฺรูป ใน วจนเนน ๆ กรณ ใน อาณาเปตฺวา ปฺริเส อวุดตกมม ใน อาณาเปตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาห เคเห ลกฺขณ ใน นิฏฺฐิตะ ๆ ลกฺขณกิริยา ตุมฺเห สยกตฺตา ใน คจฺจนฺธ และ วสธ ๆ อาชฺยาดบท กตฺตฺวจาก อตฺตโน สามีสมฺพนฺธ ใน เคเห ๆ วิสยธาร ใน วสธ อิติ ศัพฺท์ อาการ ใน อาห ๕

อถ กาลสฺตตฺมี ใน อฏฺฐหิ อสฺตีหฺตฺโต วิเสสน ของ สุวณฺณปพฺพโต ๆ สยกตฺตา ใน อฏฺฐหิ ๆ อาชฺยาดบท กตฺตฺวจาก อสฺส วิเสสน ของ ทารกสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน เคหปฺวิสนกาเล ๆ กาลสฺตตฺมี ใน อฏฺฐหิ อุมฺมาเร ลกฺขณ ใน สนฺเต ๆ ลกฺขณกิริยา เอเกน วิเสสน ของ ปเทน ๆ กรณ ใน อกฺกนฺต- อกฺกนฺตมฺตเต วิกตฺกตฺตา ใน สนฺเต เคหสฺส สามีสมฺพนฺธ ใน ปจฺฉิมภาเค ๆ อาธาร ใน ภินฺทิตฺวา ภูมि อวุดตกมม ใน ภินฺทิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อฏฺฐหิ ๕

ราชา สยกตฺตา ใน เปเสตี ๆ อาชฺยาดบท กตฺตฺวจาก กิร ศัพฺท์ อนุสฺสวณฺตล สุวณฺณปพฺพโต สยกตฺตา ใน อฏฺฐจิตฺต ๆ กิตฺบท กตฺตฺวจาก ชฺฆฺลิกุมารสฺส สามีสมฺพนฺธ ใน เคเห ๆ วิสยธาร ใน อฏฺฐจิตฺต ภูมि อวุดตกมม ใน ภินฺทิตฺวา ๆ กิริยาวิเสสน ใน อฏฺฐจิตฺต อิติ ศัพฺท์ อาการ ใน สุตฺวา ว ศัพฺท์ อวธารณ เข้ากัปฺ สุตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน เปเสตี ตสฺส วิเสสน ของ ชฺฆฺลิกุมารสฺส ๆ สมฺปทาน ใน เปเสตี เสฏฺฐิจฺจตฺตํ อวุดตกมม ใน เปเสตี ๕

โส วิเสสน ของ ชฺฆฺลิกุมาริ์ ๆ สยกตฺตา ใน อโหสิ์ ๆ อาชฺยาดบท กตฺตฺวจาก นาม ศัพฺท์ สณฺญาโชตก เข้ากัปฺ ชฺฆฺลิสฺเสฏฺฐิ์ ๆ วิกตฺกตฺตา ใน อโหสิ์ ๕ ตโย วิเสสน ของ ปุตฺตา ๆ สยกตฺตา ใน อเหสิ์ ๆ อาชฺยาดบท กตฺตฺวจาก ตสฺส วิเสสน ของ เสฏฺฐิสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน ปุตฺตา ๕ โส วิเสสน ของ เสฏฺฐิ์ ๆ สยกตฺตา ใน ปหิณฺธิ์ ๆ อาชฺยาดบท กตฺตฺวจาก เตสฺ วิเสสน ของ ปุตฺตานํ ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน วัยปดฺตกาเล ๆ กาลสฺตตฺมี ใน อูปฺปาเทตฺวา ปพฺพชฺชย อาธาร ใน อูปฺปาเทตฺวา จิตฺตํ การิตกมม ใน อูปฺปาเทตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน จินฺเตตฺวา

สเจ ศัพฺท์ ปริกปฺปตฺถ สมานโกคํ วิเสสน ของ เสฏฺฐิกุลํ ๆ สยกตฺตา ใน ภวิสฺสติ์ ๆ อาชฺยาดบท กตฺตฺวจาก อมฺเหหิ์ กรณ ใน สมาน- ปุตฺตา สยกตฺตา ใน ทสฺสนฺติ์ ๆ อาชฺยาดบท กตฺตฺวจาก ปพฺพชฺชิตฺตํ ตุมฺตฺถสมฺปทาน ใน ทสฺสนฺติ์

เจ ศัพท์ ปริกปดต เสฏฐิคุล สยกตดา ใน โน ภวิสฺสติ โน ศัพท์ ปฏิเสธ ใน ภวิสฺสติ ๆ
อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ปุตฺตา สยกตดา ใน น ทสฺสนฺติ น ศัพท์ ปฏิเสธ ใน ทสฺสนฺติ ๆ อาขยาตบท
กตฺตฺวาจก ปุพฺพชิตฺตํ ตุมฺมตฺตสมฺปทาน ใน ทสฺสนฺติ สมานโณคํ วิเสสน ของ คุลฺลํ สยกตดา ใน อตฺถิ
ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก นุ ศัพท์ ปุจฺจนตฺถ โข ศัพท์ วจนาลงฺการ ใน ชมฺพฺที่เป อธาร ใน อตฺถิ
อมฺเหติ กรณ ใน สมาน- อิติ ศัพท์ อการ ใน จินฺเตตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน การาเปตฺวา
วิมฺสนตฺถาย สมฺปทาน ใน การาเปตฺวา สุวณฺณมฺยํ สามบท วิเสสน ของ อิกฺขรํ ปโตทลฺลฺลํ และ
ปาหุํ ๆ อวฺตุตคกมฺม ใน การาเปตฺวา จ สามศัพท์ ปทสมฺมจฺยตฺถ เข้ากับ สุวณฺณมฺยํ อิกฺขรํ
สุวณฺณมฺยํ ปโตทลฺลฺลํ และ สุวณฺณมฺยํ ปาหุํ การาเปตฺวา ปุพฺพกาลกิริยา ใน ทตฺวา ปุริสาณํ
สามีสมฺพนฺธ ใน ทตฺเถ ๆ อธาร ใน ทตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปหิณฺธิ ตุมฺเห สยกตดา ใน คจฺจล
และ อากจฺจล ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก อิมานิ วิเสสน ของ วตฺถุณิ ๆ อวฺตุตคกมฺม ใน อาทาย ๆ
ปุพฺพกาลกิริยา ใน วิจิริตฺวา เอว ศัพท์ อวธารณ เข้ากับ กิณฺจิจฺจ วิเสสน ของ วตฺถุํ ๆ อวฺตุตคกมฺม
ใน โอลอยมานา ๆ อุปฺมาวิเสสน ของ ตุมฺเห วิย ศัพท์ อุปฺมาโชตค เข้ากับ กิณฺจิทฺเว โอลอยมานา
ชมฺพฺที่ปดเล อธาร ใน วิจิริตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ญตฺวา อมฺเหติ กรณ ใน สมาน- สมานโณคสฺส
วิเสสน ของ เสฏฐิคุลสฺส ๆ ภาวทิสฺมพฺนฺธ ใน อตฺถิภาวํ และ นตฺถิภาวํ ๆ อวฺตุตคกมฺม ใน ญตฺวา
วา สองศัพท์ ปทวิกปดต เข้ากับ อมฺเหติ สมานโณคสฺส เสฏฐิคุลสฺส อตฺถิภาวํ และ นตฺถิภาวํ
ญตฺวา ปุพฺพกาลกิริยา ใน อากจฺจล อิติ ศัพท์ สรูป ใน วจเนน ๆ กรณ ใน ปหิณฺธิ ฯ

เต วิเสสน ของ ปุริสา ๆ สยกตดา ใน ปาปุณฺณิสุ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก จาริกํ
สมฺปาปุณฺณิยกมฺม ใน จรณฺตา ๆ อพฺภนฺตรกิริยา ของ ปุริสา ภาทฺธิยนครํ อวฺตุตคกมฺม ใน ปาปุณฺณิสุ ฯ
อถ กาลสฺสตฺถมฺยํ ใน อาท เมณฺฑาทกเสฏฐิ สยกตดา ใน อาท ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก เน วิเสสน
ของ ปุริเส ฯ อวฺตุตคกมฺม ใน ทิสฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปุจฺจิตฺวา ตาตา อาลปน ตุมฺเห สยกตดา
ใน วิจรธ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ก็ อวฺตุตคกมฺม ใน กโรนฺตา ๆ อพฺภนฺตรกิริยา ใน วิจรธ อิติ
ศัพท์ อการ ปุจฺจิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ญตฺวา มฺยํ สยกตดา ใน วิจราม ๆ อาขยาตบท
กตฺตฺวาจก เอกํ วิเสสน ของ วตฺถุํ ๆ อวฺตุตคกมฺม ใน โอลเณนฺตา ๆ อพฺภนฺตรกิริยา ของ วิจราม อิติ
ศัพท์ สรูป ใน วจเนน ๆ ลกขณฺ ใน วุตฺเต ปุริเสหิ อนภฺทิตกตฺตา ใน วุตฺเต ๆ ลกขณฺกิริยา
วิจรณฺกิจจํ สยกตดา ใน นตฺถิ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก อิเมสํ วิเสสน ของ ปุริสาณํ ๆ ภาวทิสฺมพฺนฺธ

วิจารณ์- อิมานี วิเสสน ของ วตฺถุณี ๆ อวุตฺตกมฺม ใน คเหตุวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน โอลเเกตุ๋
เอว ศัพฺท์ อวธารณ เข้ากั๊บ กิณฺจิจฺ วิเสสน ของ วตฺถุ์ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน โอลเเกตุ๋ ๆ ตุมตฺถสมฺป-ทาน
ใน วิจารณ์- ปุริสา สยกตฺตา ใน วิจารณ์ฺติ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก เสฏฺฐี อวุตฺตกมฺม ในปริศ
คณหมานา ๆ อพฺภนฺตรกิริยา ของ วิจารณ์ฺติ

อิตฺติ ศัพฺท์ อาการ ใน ญตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาท ตาตา อาลปนฺ ตุมเห สยกตฺตา
ใน โอลเเกด ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อมฺหากั สามีสมฺพนฺธ ใน ปจฺฉิมเคหํ ๆ สมฺปาปฺถนิยกมฺม ใน
ปวิสิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน โอลเเกด อิตฺติ ศัพฺท์ อาการ ใน อาท ๆ

เต วิเสสน ของ ปุริสา ๆ สยกตฺตา ใน นิกฺขมฺมึสุ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ตตฺถ วิเสสน
ของ ปจฺฉิมเคเห ๆ วิสยธาร ใน จาเน อญฺจกริสมตฺเต วิเสสน ของ จาเน ๆ อาธาร ใน ทิสฺวา
หตฺถิอสุสฺสุกฺปมาเณ กิ์ตี อญฺจิตฺ กิ์ตี วุตฺตปฺปการเ กิ์ตี วิเสสน ของ สุวณฺณเมณฺฑเก ปญฺจิจฺยา
กรณ ใน อาหจฺจ ปญฺจี อวุตฺตกมฺม ใน อาหจฺจ ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน กิณฺทิตฺวา ปจฺวี อวุตฺตกมฺม ใน
กิณฺทิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อญฺจิตฺ เหนฺจฺจา อาธาร ใน วุตฺต- สุวณฺณเมณฺฑเก อวุตฺตกมฺม
ใน ทิสฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วิจริตฺวา เตสั วิเสสน ของ สุวณฺณเมณฺฑกานั ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน
อนฺตรนฺตรา ๆ อาธาร ใน วิจริตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน นิกฺขมฺมึสุ ๆ

อถ กาลสตฺตมึ ใน อฺยุโยเชตี เสฏฺฐี สยกตฺตา ใน อฺยุโยเชตี ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก เน
วิเสสน ของ ปุริเส ๆ อวุตฺตกมฺม ใน ปุจฺฉิตฺวา ตาตา อาลปนฺ ตุมเห สยกตฺตา ใน วิจารณ์ฺติ ๆ
อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ยั วิเสสน ของ ปุคฺคัลลั ๆ อวุตฺตกมฺม ใน โอลเเกนฺตา ๆ อพฺภนฺตรกิริยา ใน
วิจารณ์ฺติ วิเสสน ของ ปุคฺคัลลั ๆ อวุตฺตกมฺม ใน ทิฏฺฐิ ๆ กิตบถ กมฺมวาทก วอ อนฺนิทิตกตฺตา ใน
ทิฏฺฐิ อิตฺติ ศัพฺท์ อาการ ใน ปุจฺฉิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อฺยุโยเชตี สามิ อาลปนฺ มยั สยกตฺตา
ใน ปสฺสาม ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อิตฺติ ศัพฺท์ สรฺูป ใน วจเน ๆ ลกฺขณ ใน วุตฺเต ปุริเสหิ
อนฺนิทิตกตฺตา ใน วุตฺเต ๆ ลกฺขณกิริยา เตนหิ ศัพฺท์ วิภตฺติปฺปฏิรูปก ตุมเห สยกตฺตา ใน คจฺฉณฺณ ๆ
อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อิตฺติ ศัพฺท์ สรฺูป ใน วจเนน ๆ กรณ ใน อฺยุโยเชตี ๆ

เต วิเสสน ของ ปุริสา ๆ สยกตฺตา ใน อาจิกฺขิมฺมึสุ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ว ศัพฺท์
อวธารณ เข้ากั๊บ ตโต ๆ วิเสสน ของ จานโต ๆ อปาทาน ใน คนฺตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วตฺวา
อตฺตโน สามีสมฺพนฺธ ใน เสฏฺฐินา ๆ อนฺนิทิตกตฺตา ใน วุตฺเต ตาตา อาลปนฺ สมานโกคั วิเสสน

ของ เสฏฺฐิโกฏฺฐํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน ทิฏฺฐิ ๆ กิตฺตบถ กมฺมวาทก ก็ ศัพท์ ปุจฺจนตฺถ โว อนภินิตฺตกตฺตา ใน ทิฏฺฐิ อมฺหากํ ฉฺฉริยฺกฺรณ ใน สมาน- อิติ ศัพท์ สฺรูป ใน วจเนฯ ลกฺขณ ใน วุตฺเตฯ ลกฺขณกิริยา สามิ อาลปน ก็ วิเสสน ของ วตฺถุ ๆ สยกตฺตา ใน อตฺถิฯ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก คฺคฺมฺหากํ สามีสมฺพฺนฺธ ใน วตฺถุ นาม ศัพท์ สลฺยาไซตฺก เข้ากับ เหวรุโปฯ วิเสสน ของ วิภโวฯ สยกตฺตา ใน อตฺถิฯ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก ภทฺทิกฺขณเร วิสยาธาร ใน เมณฺฑกเสฏฺฐิโนฯ สามีสมฺพฺนฺธ ใน วิภโว อิติ ศัพท์ อาการ ใน วตฺวาฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อัจจขีสุ สพฺพํ กิตฺตี ตํ กิตฺตี วิเสสน ของ ปวตฺตีฯ อวุตฺตกมฺม ใน อัจจขีสุฯ

เสฏฺฐิ สยกตฺตา ใน ปหิณิฯ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก ตํ วิเสสน ของ วจฺนํฯ อวุตฺตกมฺม ใน สุตฺวาฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน จินฺเตตฺวา อตฺตมโน วิกตฺติกตฺตา ใน หุตฺวาฯ สมานกาลกิริยา ใน จินฺเตตฺวา เอกํ วิเสสน ของ เสฏฺฐิโกฏฺฐํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน ลทฺธํ มยา อนภินิตฺตกตฺตา ใน ลทฺธํฯ กิตฺตบถ กมฺมวาทก ตาว ศัพท์ กิริยาวิเสสน ใน ลทฺธํ ปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้ากับ อปรํฯ วิเสสน ของ เสฏฺฐิโกฏฺฐํฯ สยกตฺตา ใน อตฺถิฯ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก นุ ศัพท์ ปุจฺจนตฺถ โข ศัพท์ วจนาลงการ ใน อิติ ศัพท์ อาการ ใน จินฺเตตฺวาฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ทตฺวา สตฺสทฺสสคฺคฺชนกํ วิเสสน ของ กมฺพลํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน ทตฺวาฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปหิณิ ตาตา อาลปน คฺคฺมฺเห สยกตฺตา ใน คจฺจณ และ วิจฺจณฯ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก ปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้ากับ อลฺลํฯ วิเสสน ของ เสฏฺฐิโกฏฺฐํฯ อวุตฺตกมฺม ใน วิจฺจณ อิติ ศัพท์ สฺรูป ใน วจเนนฯ กรณ ใน ปหิณิฯ

เต วิเสสน ของ ปุริสาฯ สยกตฺตา ใน อฏฺฐํสุฯ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก ราชคฺห์ สมปาปฺณิยกมฺม ใน คนฺตฺวาฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน กตฺวา โชติกสฺส สามีสมฺพฺนฺธ ใน เคทฺโตฯ อปาทาน ใน อวิทฺุเรฯ อาธาร ใน กตฺวา ทารฺราสี อวุตฺตกมฺม ใน กตฺวาฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ทตฺวา อคฺคี อวุตฺตกมฺม ใน ทตฺวาฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อฏฺฐํสุฯ

จ ศัพท์ วาภฺยารมฺภ ปุริสา สยกตฺตา ใน วทิสฺสุฯ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก ก็ กิตฺตี อิทํ กิตฺตี วิเสสน ของ การณํฯ ลิงฺคตฺถ อิติ ศัพท์ อาการ ใน ปุฏฺฐ- ปุฏฺฐกาเล กาลสฺตฺตมฺมี ใน วทิสฺสุ กยโก วิเสสน ของ ปุคฺคโลฯ สยกตฺตา ใน นตฺถิฯ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก โน อนาทร ใน วิภิกฺกณฺนตฺตานํฯ อนาทรกิริยา เอกํ กิตฺตี มหคฺคฺม กิตฺตี วิเสสน ของ กมฺพลํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน วิภิกฺกณฺนตฺตานํ มยฺ สยกตฺตา ใน ภายามฯ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก คเหตุวา ปุพฺพกาลกิริยา ใน วิจฺจรฺนตา ปี ศัพท์

อเปกษัตถ เข้ากับ วิจรนุตา ๆ อพฺภนฺตรกิริยา ของ มยฺ โจรานํ อปาทาน ใน ภายาม เตน วิเสสน ของ การเถน ๆ เหตุ ใน คมิสฺสามิ มยฺ สยกตฺตา ใน คมิสฺสามิ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก ตํ วิเสสน ของ กมฺพลํ ๆ การิตกมฺม ใน ฉาเปตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน คมิสฺสามิ อิติ ศัพท์ อาการ ใน วทิสฺสุ ฯ

อด กาลสฺตฺตฺมึ ใน ปหิณฺนิ โชติกเสฏฺฐิ สยกตฺตา ใน ปหิณฺนิ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก เน วิเสสน ของ ปฺริเส ฯ อวฺตฺตกมฺม ใน ทิสฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปุจฺฉิตฺวา อิเม วิเสสน ของ ปฺริสา ๆ สยกตฺตา ใน กโรนฺติ ฯ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก ก็ อวฺตฺตกมฺม ใน กโรนฺติ อิติ ศัพท์ อาการ ใน ปุจฺฉิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน สุตฺวา ตํ วิเสสน ของ อตฺถํ อวฺตฺตกมฺม ใน สุตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปกฺโกสาเปตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปุจฺฉิตฺวา กมฺพลํ สยกตฺตา ใน โหติ ฯ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก ก็ อคฺชนโก วิกตฺติกตฺตา ใน โหติ

อิติ ศัพท์ อาการ ใน ปุจฺฉิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ทาเปตฺวา กมฺพลํ สยกตฺตา ใน โหติ ฯ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก สตฺสทสฺสคฺชนโก วิกตฺติกตฺตา ใน โหติ อิติ ศัพท์ สฺรูป ใน วจเน ฯ ลกฺขณ ใน วุตฺเต ปฺริเสหิ อนภฺทิตกตฺตา ใน วุตฺเต ฯ ลกฺขณกิริยา

สตฺสทสฺสํ อวฺตฺตกมฺม ใน ทาเปตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วตฺวา ตุมฺเห สยกตฺตา ใน เทถ ฯ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก ทฺวารโกฏฺฐกํ อวฺตฺตกมฺม ใน สมฺมชฺชิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ฉทฺทิกาย กจฺวรจฺฉทฺทิกาย วิเสน ของ ทาลิยา ๆ สมฺปทาน ใน เทถ อิติ ศัพท์ อาการ ใน วตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปหิณฺนิ เอว ศัพท์ อวฺธารณ เข้ากับ เตสํ ๆ วิเสสน ของ ปฺริสํ ฯ สามีสมฺปนฺน ใน หตฺเถ ฯ อารฺ ใน ปหิณฺนิ ฯ

สา วิเสสน ของ ทาสี ๆ สยกตฺตา ใน อาห ฯ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก กมฺพลํ อวฺตฺตกมฺม ใน คเหตุวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน โรทฺมานา ๆ อพฺภนฺตรกิริยา ของ ทาสี สามิกสฺส สามีสมฺปนฺน ใน สนฺติกํ ๆ สมฺปาปฺณียกมฺม ใน คนฺตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาห สามิ อาลปน ปหฺริตฺตุ ตุมฺตฺถกตฺตา ใน น วฏฺฐติ น ศัพท์ ปฺฏิเสธ ใน วฏฺฐติ ฯ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก ตยา อนภฺทิตกตฺตา ใน ปหฺริตฺตุ ก็ ศัพท์ ปุจฺฉนฺตฺถ มํ อวฺตฺตกมฺม ใน ปหฺริตฺตุ อปฺราเช ลกฺขณ ใน สติ ฯ ลกฺขณกิริยา ตุมฺเห สยกตฺตา ใน ปหิณฺนิตฺถ ฯ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก กสฺมา เหตุ ใน ปหิณฺนิตฺถ เม สมฺปทาน ใน ปหิณฺนิตฺถ เอว วิเสสน ของ อฺนุกมฺพลํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน ปหิณฺนิตฺถ อหํ สยกตฺตา ใน นิวาเสสฺสามิ แ

ละ ปารุปีสุสามิ ๆ อาชยาตบท กตตุวจาก กถั ศัพท ปุจจนตถ อิม วิเสสน ของ อุกมพลั ๆ อว
ตุตคมม ใน นิวาเสสสามิ และ ปารุปีสุสามิ วา สองศัพท วากุยวิกปตถ เขากักับ นิวาเสสสามิ
และ ปารุปีสุสามิ อิติ ศัพท อาการ ใน อาท ฯ

เสฏฐิ สยกตฺตา ใน อาท ฯ อาชยาตบท กตตุวจาก อหิ สยกตฺตา ใน ปหิณิ ฯ อาชยาตบท
กตตุวจาก น ศัพท ปฏิสเรณตถ ใน ตว สมปทาน ใน ปหิณิ เอตทตถาย สมปทาน ใน ปหิณิ ปน ศัพท
วากุยารมก อหิ สยกตฺตา ใน ปหิณิ ฯ อาชยาตบท กตตุวจาก เอต วิเสสน ของ กมพลั ๆ
อวตุตคมม ใน ปหิณิ ปลิเวเจตฺวา ปุพพกาลกิริยา ใน จเปตฺวา ตว สามีสมพนฺธ ใน สยนมูเล ฯ
สมิปาธาร ใน จเปตฺวา ฯ ปุพพกาลกิริยา ใน ปุณฺณ- นิปชชนกาเล กาลสตุตมิ ใน ปุณฺณ-
คนโรทเกณ กรณ ใน โธทานิ ฯ วิเสสน ของ ปาทานิ ฯ จญฺฐิคมม ใน ปุณฺณ- ปุณฺณตถาย
สมปทาน ใน ปหิณิ เต สมปทาน ใน ปหิณิ ตว สยกตฺตา ใน น สกโกสิ น ศัพท ปฏิสเร ใน สกโกสิ
ฯ อาชยาตบท กตตุวจาก ก็ ศัพท ปุจจนตถ ปิ ศัพท อเปกขตถ เขากักับ เอต ฯ วิเสสน ของ กมม
ฯ อวตุตคมม ใน กาคุ ฯ ตุมตถสมปทาน ใน สกโกสิ อิติ ศัพท อาการ ใน อาท ฯ

สา วิเสสน ของ ทาสี ฯ สยกตฺตา ใน อคมาสิ ฯ อาชยาตบท กตตุวจาก ปน ศัพท
ศัพท วากุยารมก อหิ สยกตฺตา ใน สกขิสสามิ ฯ อาชยาตบท กตตุวจาก เอต วิเสสน ของ กมม ฯ
อวตุตคมม ใน กาคุ ฯ ตุมตถสมปทาน ใน สกขิสสามิ อิติ ศัพท อาการ ใน วตฺวา ฯ ปุพพกาลกิริยา
ใน อคมาสิ คเหตฺวา สมานกาลกิริยา ใน อคมาสิ ฯ

จ ศัพท ปกฺขนตรโชตก เต วิเสสน ของ ปุริสา ฯ สยกตฺตา ใน อัจจขิสุ ฯ อาชยาตบท
กตตุวจาก ต วิเสสน ของ การณิ ฯ อวตุตคมม ใน ทิสฺวา ฯ ปุพพกาลกิริยา ใน คนฺตฺวา อตฺตโน
สามีสมพนฺธ ใน เสฏฐิสฺส ฯ สามีสมพนฺธ ใน สนฺติกั ฯ สมปาปฺณิยคมม ใน คนฺตฺวา ฯ ปุพพกาลกิริยา
ใน วตฺวา ตาตา อาลปน เสฏฐิกุลั วตุตคมม ใน ทิฏฺฐิ ฯ กิตบท กมมวจาก ก็ ศัพท ปุจจนตถ โว
อนภิตกตฺตา ใน ทิฏฺฐิ อิติ ศัพท สรูป ใน วจเน ฯ ลกขณ ใน วุตเต เสฏฐินา อนภิตกตฺตา ใน
วุตเต ฯ ลกขณกิริยา สามิ อาลปน ก็ วิเสสน ของ วตฺตุ ฯ สยกตฺตา ใน อตฺถิ ฯ อาชยาตบท
กตตุวจาก ตุมหากั สามีสมพนฺธ ใน วตฺตุ นาม ศัพท สลฺยาโชตก เขากักับ เอวรูปา ฯ วิเสสน ของ
สมปตฺติ ฯ สยกตฺตา ใน อตฺถิ ฯ อาชยาตบท กตตุวจาก ราชหนคเร วิสยธาร ใน เสฏฐิสฺส

โศติกัสส สลยวิเสสน ของ เสฏฐิสิส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน สมฺปตฺติ อิติ ศัพท์ อาการ ใน วตฺวา ๆ
ปฺพพกาลกิริยา ใน อาโรเจตฺวา สพฺพ วิเสสน ของ เคหสมฺปตฺตี ๆ อวุตฺตกมฺม ใน อาโรเจตฺวา ๆ
ปฺพพกาลกิริยา ใน อจฺจิกขิสิสฺ ตํ วิเสสน ของ ปวตฺตี ๆ อวุตฺตกมฺม ใน อจฺจิกขิสิสฺ ๆ

เสฏฐิ สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก เตสํ วิเสสน ของ ปุริสานํ สามีส-
สมฺพนฺธ ใน วจฺนํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน สุตฺวา ๆ ปฺพพพกาลกิริยา ใน จินฺเตตฺวา ตฺถุจฺมานโส วิกตฺติกตฺตา
ใน หุตฺวา ๆ สมานกาลกิริยา ใน จินฺเตตฺวา อิทานิ กาลสตฺตมึ ใน ลภิสฺสามิ อหํ สยกตฺตา ใน
ลภิสฺสามิ ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก ปพฺพชิตฺตุํ ตุมฺตฺถสมฺปทาน ใน ลภิสฺสามิ อิติ ศัพท์ อาการ ใน
จินฺเตตฺวา ๆ ปฺพพพกาลกิริยา ใน คนฺตฺวา รมฺโถ สามีสสมฺพนฺธ ใน สนฺตํ ๆ สมฺปาปฺุณฺนิยกมฺม ใน
คนฺตฺวา ๆ ปฺพพพกาลกิริยา ใน อาห เทว อาลปน อหํ สยกตฺตา ใน อมฺหิ ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก
ปพฺพชิตฺตุกาโม วิกตฺติกตฺตา ใน อมฺหิ อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาห ๆ

ราชา สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก มหาเสฏฐิ อาลปน สาธุ ลิงคตฺถ ตฺวํ
สยกตฺตา ใน ปพฺพชชาติ ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาห ๆ โส วิเสสน ของ
เสฏฐิ ๆ สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก เคหํ สมฺปาปฺุณฺนิยกมฺม ใน คนฺตฺวา ๆ
ปฺพพพกาลกิริยา ใน ปกฺโกสาเปตฺวา ปฺตฺเต อวุตฺตกมฺม ใน ปกฺโกสาเปตฺวา ๆ ปฺพพพกาลกิริยา ใน
จเปตฺวา สุวณฺณทณฺฑํ กิตฺติ วชิรผาลํ กิตฺติ วิเสสน ของ กุฑฺฑาลํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน จเปตฺวา เชฏฺฐจฺปฺตฺตฺสส
สามีสสมฺพนฺธ ใน หตฺเถ ๆ อาธาร ใน จเปตฺวา ๆ ปฺพพพกาลกิริยา ใน อาห ตาต อาลปน ตฺวํ
สยกตฺตา ใน อุทฺธรานิ ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก ปจฺฉิมเคเห วิสยธาร ใน อุทฺธรานิ สุวณฺณปพฺพตฺโต
อปาทาน ใน อุทฺธรานิ สุวณฺณเป็ณฺฑํ อวุตฺตกมฺม ใน อุทฺธรานิ อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาห ๆ

โส วิเสสน ของ เชฏฺฐจฺปฺตฺโต ๆ สยกตฺตา ใน ปหฺริ ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก กุฑฺฑาลํ
อวุตฺตกมฺม ใน อาทาย ๆ สมานกาลกิริยา ใน คนฺตฺวา ๆ ปฺพพพกาลกิริยา ใน ปหฺริ สุวณฺณปพฺพตฺ
อวุตฺตกมฺม ใน ปหฺริ ๆ กาโล สยกตฺตา ใน อโหสิ ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก ปิฏฺฐิปาสาณฺเ อาธาร
ใน ปหฺญ- ปหฺญกาโล อฺปมาวิกตฺติกตฺตา ใน อโหสิ วิย ศัพท์ อฺปมาไซตฺก เข้กัปป ปิฏฺฐิปาสาณฺเ
ปหฺญกาโล ๆ เสฏฐิ สยกตฺตา ใน ปหฺนิณฺฑิ ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก ตสฺส วิเสสน ของ เชฏฺฐจฺปฺตฺตฺสส
สามีสสมฺพนฺธ ใน หตฺถโต อปาทาน ใน คเหตฺวา กุฑฺฑาลํ อวุตฺตกมฺม ใน คเหตฺวา ๆ ปฺพพพกาลกิริยา
ใน ทตฺวา มชฺฉิมปฺตฺตฺสส สามีสสมฺพนฺธ ใน หตฺเถ ๆ อาธาร ใน ทตฺวา ๆ ปฺพพพกาลกิริยา ใน ปหฺนิณฺ

๑ กาล สยกตดา ใน อโหสิ ๑ อาชยาตบท กตตุวจาก ปี ศัพท์ อเปกขตุด เข้ากับ ตสส ๑ วิเสสน ของ มชฌิมปุตตสส ๑ อนาทร ใน ปหรนตสส ๑ อนาทรกิริยา สุวณณปพพต อวุตตกมม ใน ปหรนตสส ปฎิจิปาสาณ อธาร ใน ปหฺว- ปหฺวกาโล อุปมาวิกตีกตดา ใน อโหสิ วย ศัพท์ อุปมาไซตก เข้ากับ ปฎิจิปาสาณ ปหฺวกาโล ๑

๒ กาลสตตมมี ใน ปหิณิ เสฎฐี สยกตดา ใน ปหิณิ ๑ อาชยาตบท กตตุวจาก น วิเสสน ของ กุฑทาล ๑ อวุตตกมม ใน ทตฺวา กนิฏฐปุตตสส สามีสมพนฺธ ใน ทตฺเถ ๑ อธาร ใน ทตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปหิณิ ๑ กาล สยกตดา ใน อโหสิ ๑ อาชยาตบท กตตุวจาก ตสส วิเสสน ของ กนิฏฐปุตตสส ๑ อนาทร ใน (ปหรนตสส) ๑ อนาทรกิริยา ต วิเสสน ของ กุฑทาล ๑ อวุตตกมม ใน คเหตุวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปหรนตสส โกฎฺเฏตฺวา ปุพฺพกาลกิริยา ใน -กตย ราสิกตย วิเสสน ของ มตฺติกาย ๑ สามีสมพนฺธ ใน ปหฺวกาโล ๑ อุปมาวิกตีกตดา ใน อโหสิ วย ศัพท์ อุปมาไซตก เข้ากับ โกฎฺเฏตฺวา ราสิกตย มตฺติกาย ปหฺวกาโล ๑

๓ กาลสตตมมี ใน อาห เสฎฐี สยกตดา ใน อาห ๑ อาชยาตบท กตตุวจาก น วิเสสน ของ กนิฏฐปุตต ๑ อกถิตกมม ใน วตฺวา ตาต อาลปน ตฺว สยกตดา ใน เอหิ ๑ อาชยาตบท กตตุวจาก อลฺ ลิงคตฺถ เอตฺตเกน วิเสสน ของ ธเนน ๑ กรณ ใน อลฺ อติศัพท์ อาการ ใน วตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปกฺโกสาเปตฺวา อิตเร กิติ เทว กิติ วิเสสน ของ เชฎฐภาทิเก ๑ อวุตตกมม ใน ปกฺโกสาเปตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาห

๔ อย วิเสสน ของ สุวณณปพพโต ๑ สยกตดา ใน นิพพตฺโต ๑ กิตบท กตตุวจาก น ศัพท์ ปฎิเสธนตฺถ คุมฺหากํ สมฺปทาน ใน นิพพตฺโต อย วิเสสน ของ สุวณณปพพโต ๑ สยกตดา ใน นิพพตฺโต ๑ กิตบท กตตุวจาก มยฺหํ กิติ กนิฏฐสส กิติ สมฺปทาน ใน นิพพตฺโต จ สองศัพท์ ปทสมฺมจฺยตฺถ เข้ากับ มยฺหํ และ กนิฏฐสส คุมฺเห สยกตดา ใน ปริฎฺฐชฺด ๑ อาชยาตบท กตตุวจาก อิมินา วิเสสน ของ กนิฏฺเฐน ๑ สหตฺถตฺติยา เข้ากับ สทฺธิ ๑ ศัพท์ กิริยาสมวาย ใน หุตฺวา เอกโต ตติยาวิเสสน ใน หุตฺวา ๑ สมานกาลกิริยา ใน ปริฎฺฐชฺด อติ ศัพท์ อาการ ใน อาห ๑

๕ ปุจฺฉา ลิงคตฺถ ปน ศัพท์ วากฺยารมฺภ โส วิเสสน ของ สุวณณปพพโต ๑ สยกตดา ใน นิพพตฺติ ๑ อาชยาตบท กตตุวจาก กสฺมา เหตุ ใน นิพพตฺติ เอว ศัพท์ อวธารณ เข้ากับ เตสํ ๑ กิติ อุภินนํ กิติ วิเสสน ของ ชนฺนํ ๑ สมฺปทาน ใน นิพพตฺติ ชฎิล วุตตกมม ใน ปาติโต

ปุกุคเลน อนภิตกคตฺตา ใน ปาติโต ๆ กิตบพ เหตุกมฺมวจาก กสฺมา เหตุ ใน ปาติโต ชาตกาเล
กาลสตุตฺมี ใน ปาติโต อุทเก อาธาร ใน ปาติโต อิติ ศัพท์ สรูป ใน ปุจฺฉา ฯ

วิสฺสชฺชนํ ลิงคตฺถ โส วิเสสน ของ สุวณฺณปฺพโต ๆ สยกตฺตา ใน นิพฺพตฺติ ๆ อาขุยาตบพ
กตฺตุวจาก เอว ศัพท์ อวธารณ เข้ากับ เตสฺสํ กิตฺติ อุกฺกนํ กิตฺติ วิเสสน ของ ชนํ สมนฺพทาน ใน
นิพฺพตฺติ ชฺชิลो วุตฺตกมฺม ใน ปาติโต ปุกุคเลน อนภิตกคตฺตา ใน ปาติโต ๆ กิตบพ
เหตุกมฺมวจาก ชาตกาเล กาลสตุตฺมี ใน ปาติโต อุทเก อาธาร ใน ปาติโต อุตฺตนา อนภิตกคตฺตา
ใน กต- เอว ศัพท์ อวธารณ เข้ากับ กตฺกมฺเมน ๆ เหตุ ใน นิพฺพตฺติ และ ปาติโต อิติ ศัพท์
สรูป ใน วิสฺสชฺชนํ ฯ

หิ ศัพท์ วิตุถารไซตฺก เอโก วิเสสน ของ จินฺนสโว ๆ สยกตฺตา ใน ปุจฺฉิ ๆ อาขุยาตบพ
กตฺตุวจาก เจตฺติเย ลกฺขณ ใน กิริยาเน ชเนหิ อนภิตกคตฺตา ใน กิริยาเน ๆ ลกฺขณกิริยา
กสฺสปสมฺมาสมฺพุทฺธสฺส สามีสมฺพนฺธ ใน เจตฺติเย เจตฺติยจฺ्ञานํ สมนฺปาปฺณียกมฺม ใน คนฺตฺวา ๆ
ปฺพพกาลกิริยา ใน โอลเกตฺวา ๆ ปฺพพกาลกิริยา ใน ปุจฺฉิ ตาตา อาลปน มุขํ สยกตฺตา ใน น อฺ
อุจฺจหฺติ น ศัพท์ ปฺภูเสธ ใน อฺจฺจหฺติ ๆ อาขุยาตบพ กตฺตุวจาก กสฺมา เหตุ ใน อฺจฺจหฺติ เจตฺติยสฺส ส
สามีสมฺพนฺธ ใน มุขํ อุตฺตเรน ตติยาวิเสสน ใน มุขํ อิติ ศัพท์ อาการ ใน ปุจฺฉิ ฯ

มหาชโน สยกตฺตา ใน อาท ๆ อาขุยาตบพ กตฺตุวจาก สุวณฺณํ สยกตฺตา ใน น ปโหติ น
ศัพท์ ปฺภูเสธ ใน ปโหติ ๆ อาขุยาตบพ กตฺตุวจาก อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาท ฯ จินฺนสโว สยกตฺตา
ใน อาท ๆ อาขุยาตบพ กตฺตุวจาก อหํ สยกตฺตา ใน สมหาเปสฺสามิ ๆ อาขุยาตบพ กตฺตุวจาก
อนฺโตคามํ สมนฺปาปฺณียกมฺม ใน ปวิสิตฺวา ๆ ปฺพพกาลกิริยา ใน สมหาเปสฺสามิ ตุมฺเห สยกตฺตา ใน
กโรธ ๆ อาขุยาตบพ กตฺตุวจาก อาทเรน ตติยาวิเสสน ใน กโรธ กมฺมํ อุตฺตกมฺม ใน กโรธ อิติ
ศัพท์ อาการ ใน อาท ฯ

โส วิเสสน ของ จินฺนสโว ๆ สยกตฺตา ใน อคฺมาสิ ๆ อาขุยาตบพ กตฺตุวจาก เอวํ ศัพท์
กิริยาวิเสสน ใน วตฺวา ๆ ปริโยสานกาลกิริยา ใน ปวิสิตฺวา นครํ สมนฺปาปฺณียกมฺม ใน ปวิสิตฺวา ๆ
ปฺพพกาลกิริยา ใน วตฺวา อมฺมตาตา อาลปน สุวณฺณํ สยกตฺตา ใน น ปโหติ น ศัพท์ ปฺภูเสธ ใน
ปโหติ ๆ อาขุยาตบพ กตฺตุวจาก อมฺหากํ สามีสมฺพนฺธ ใน เจตฺติยสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน มุเข

เอกสมัย วิเสสน ของ มุขะ ๆ ภินนาธาร ใน สุวณฺณํ ตุมฺเห สยกตฺตา ใน ชานาถ ๆ อาขุยาตบถ
กตฺตฺวาจก สุวณฺณํ อวฺตฺตกมฺม ใน ชานาถ อิติ ศัพฺท์ อาการ ใน วตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน
สมาทเปฺนโต มหาชนํ อวฺตฺตกมฺม ใน สมาทเปฺนโต ๆ อพฺภนฺตรกิริยา ของ จินฺนสโว สุวณฺณการุญฺ
สมฺปาปฺณียกมฺม ใน อคฺมาสิ ฯ

ปี ศัพฺท์ อเปกฺขตฺถ เข้ากัฏฺฐ สุวณฺณการุญฺ ๆ สยกตฺตา ใน โหติ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก
เอว ศัพฺท์ อวฺธาธณ เข้ากัฏฺฐ ตํจณฺ์ ๆ กาลสฺตฺตมฺมิ ใน โหติ ภริยาเย สหตฺถตฺติยา เข้ากัฏฺฐ สทฺธิ ฯ ศัพฺท์
ทพฺพสมฺวาเย ใน กลหฺ์ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน กโรนฺโต ๆ อพฺภนฺตรกิริยา ใน นิสินฺโน ๆ วิกตฺติกตฺตา ใน
โหติ ฯ

อถ กาลสฺตฺตมฺมิ ใน อาท เถโร สยกตฺตา ใน อาท ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก นํ วิเสสน ของ
สุวณฺณการุญฺ ๆ อภิตฺตกมฺม ใน อาท สุวณฺณํ สยกตฺตา ใน น ปโหติ น ศัพฺท์ ปฏฺิเสธ ใน ปโหติ ๆ
อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก เจติเย อาธาร ใน คหิต- ตุมฺเหหิ อนภฺิหิตกตฺตา ใน คหิต- คหิตฺตุมฺขสฺส
สมฺปทาน ใน ปโหติ ชานิตฺตํ ตุมฺตฺถกตฺตา ใน ฆญฺญติ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ตุมฺเหหิ อนภฺิหิตกตฺตา
ใน ชานิตฺตํ ตํ วิเสสน ของ สุวณฺณํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน ชานิตฺตํ อิติ ศัพฺท์ อาการ ใน อาท ฯ

โส วิเสสน ของ สุวณฺณการุญฺ ๆ สยกตฺตา ใน อาท ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ภริยาเย
สมฺปทาน ใน โภเปนฺ ๆ กรณ ใน อาท ตฺวํ สยกตฺตา ใน คจฺจ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ตว
สามีสมฺพณฺธ ใน สตฺถารุญฺ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน จิปิตฺวา อุตฺเท อาธาร ใน จิปิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน
คจฺจ อิติ ศัพฺท์ อาการ ใน อาท ฯ

อถ กาลสฺตฺตมฺมิ ใน อาท สว วิเสสน ของ ภริยาเย ๆ สยกตฺตา ใน อาท ๆ อาขุยาตบถ
กตฺตฺวาจก นํ วิเสสน ของ สุวณฺณการุญฺ ๆ อภิตฺตกมฺม ใน อาท อติสาหสิํ วิเสสน ของ กมฺมํ ๆ
อวฺตฺตกมฺม ใน กตฺ์ กิตบถ กมฺมวาทก เต อนภฺิหิตกตฺตา ใน กตฺ์ เอว ศัพฺท์ อวฺธาธณ เข้ากัฏฺฐ อหฺ์
ๆ สยกตฺตา ใน อมฺหิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก มม สมฺปทาน ใน กุฑฺเธน ๆ วิเสสน ของ เต ๆ
อนภฺิหิตกตฺตา ใน อกโกสิตพฺพา และ ปหฺริตพฺพา ๆ วิกตฺติกตฺตา ใน อมฺหิ วา สองศัพฺท์ ปทวิกปฺปตฺถ
เข้ากัฏฺฐ อกโกสิตพฺพา และ ปหฺริตพฺพา ตฺวํ สยกตฺตา ใน อกาสิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก กสฺมา
เหตุ ใน อกาสิ อตีตนาถคปฺปจฺจฺปฺนเนนฺสุ วิเสสน ของ พุทฺเธสุ ๆ ภินนาธาร ใน เวรฺ์ ๆ อวฺตฺตกมฺม
ใน อกาสิ อิติ ศัพฺท์ อาการ ใน อาท ฯ

สุวรรณกาโร สยกตฺตา ใน นิปฺชชฺชิตฺติ อายฺยตบฺท กตฺตฺวาจกฺ เอว คํพํ อวธารณํ เขํกัปปํ
ดาว ๆ กาลสฺตตฺตมํ ใน นิปฺชชฺชิตฺติ สํเวคปฺตฺโต วิกตฺติกตฺตา ใน หุตฺวา ๆ สมานกาลกิริยา ใน วตฺวา
ภนฺเต อาลปนํ ตุมฺเห สยกตฺตา ใน ขมถ ๆ อายฺยตบฺท กตฺตฺวาจกฺ เม สมฺปทานํ ใน ขมถ อิติ คํพํ
อาการํ ใน วตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน นิปฺชชฺชิตฺติ เถรสฺส สามีสมฺพนฺธํ ใน ปาท- ปาทมฺลฺลํ สมฺปชาธํ
ใน นิปฺชชฺชิตฺติ ฯ เถโร สยกตฺตา ใน อาท ๆ อายฺยตบฺท กตฺตฺวาจกฺ ตาท อาลปนํ อหํ สยกตฺตา ใน
อมฺหิ ๆ อายฺยตบฺท กตฺตฺวาจกฺ ตยา อนภิตฺตกตฺตา ใน วุตฺโต น คํพํ ปฺฏิเสธนตฺถ กิลฺลิจิ วิเสสน
ของ วจันํ ๆ อวุตฺตกมฺมํ ใน วุตฺโต ๆ วิกตฺติกตฺตา ใน อมฺหิ ตฺวํ เหตุกตฺตา ใน ขมาเปหิ ๆ อายฺยตบฺท
กตฺตฺวาจกฺ สตฺถารํ การิตกมฺมํ ใน ขมาเปหิ อิติ คํพํ อาการํ ใน อาท ฯ สุวณฺณกาโร
สยกตฺตา ใน อาท ๆ อายฺยตบฺท กตฺตฺวาจกฺ ภนฺเต อาลปนํ อหํ เหตุกตฺตา ใน ขมาเปหิ สตฺถารํ
กัริตกมฺมํ ใน ขมาเปหิ ๆ อายฺยตบฺท เหตุกตฺตฺวาจกฺ กิณฺติ คํพํ ปุจฺจนตฺถ กตฺวา ปุพฺพกาลกิริยา
ใน ขมาเปหิ อิติ คํพํ อาการํ ใน อาท ฯ

เถโร สยกตฺตา ใน อาท ๆ อายฺยตบฺท กตฺตฺวาจกฺ ตาท อาลปนํ ตฺวํ เหตุกตฺตา ใน
ขมาเปหิ สตฺถารํ กัริตกมฺมํ ใน ขมาเปหิ ๆ อายฺยตบฺท เหตุกตฺตฺวาจกฺ สุวณฺณปฺปฺพานํ สมฺพนฺธํ
ใน กุมฺภเก ตโย วิเสสน ของ กุมฺภเก ๆ อวุตฺตกมฺมํ ใน กตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปกฺกขิปิตฺวา
อนฺโธธาตุนิธานํ อาธารํ ใน ปกฺกขิปิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ขมาเปหิ อลฺลวตฺถ กิตฺติ อลฺลเกโส
กิตฺติ วิกตฺติกตฺตา ใน หุตฺวา ๆ สมานกาลกิริยา ใน ขมาเปหิ อิติ คํพํ อาการํ ใน อาท ฯ

โส วิเสสน ของ สุวณฺณกาโร ๆ สยกตฺตา ใน อาท ๆ อายฺยตบฺท กตฺตฺวาจกฺ ภนฺเต
อาลปนํ สาธฺ ลิงฺคตฺถ อิติ คํพํ อาการํ ใน สมฺปฺปฏิจฺฉิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน กโรนฺโต สุวณฺณปฺปฺพานิ
อวุตฺตกมฺมํ ใน กโรนฺโต ๆ อพฺภนฺตรกิริยา ของ สุวณฺณกาโร ตีสฺสุ วิเสสน ของ ปุตฺเตสฺสุ ๆ นิทฺธารณํ
ใน เขฏฺฐปฺตฺตํ ๆ นิทฺธารณิย และ อวุตฺตกมฺมํ ใน ปกฺโกสาเปตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาท ตาท
อาลปนํ ตฺวํ สยกตฺตา ใน เอหิ ๆ อายฺยตบฺท กตฺตฺวาจกฺ อหํ สยกตฺตา ใน อวจํ อายฺยตบฺท
กตฺตฺวาจกฺ สตฺถารํ อภิตกมฺมํ ใน อวจํ เวรจวเนน กรณํ ใน อวจํ ตสฺมา เหตุํ ใน ขมาเปสฺสามิ อหํ
เหตุกตฺตา ใน ขมาเปสฺสามิ สตฺถารํ กัริตกมฺมํ ใน ขมาเปสฺสามิ ๆ อายฺยตบฺท เหตุกตฺตฺวาจก
อิมานิ วิเสสน ของ ปฺปฺพานิ ๆ อวุตฺตกมฺมํ ใน กตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปกฺกขิปิตฺวา ธาตุนิธานํ
อาธารํ ใน ปกฺกขิปิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ขมาเปสฺสามิ ปี คํพํ อเปกฺขตฺถ เขํกัปปํ ตฺวํ ๆ

สยกตฺตา ใน โหตี ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก โข ศัพฺท วจนาลงฺการ เม สามีสฺมพฺนฺธ ใน สหาโย
 ๆ วิกตีกตฺตา ใน โหตี อิติ ศัพฺท อาการ ใน อาห ๆ

โส วิเสสน ของ เขฏฺฐปฺตฺโต ๆ สยกตฺตา ใน น อิจฺฉิ น ศัพฺท ปฺฏิเสธ ใน อิจฺฉิ ๆ
อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก ตฺวํ สยกตฺตา ใน อตี ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก น ศัพฺท ปฺฏิเสธนตฺถ มยา
อนภิตีกตฺตา ใน วทาปีโต เวรวจฺนํ อวฺตฺตกมฺม ใน วทาปีโต ๆ วิกตีกตฺตา ใน อตี เอว ศัพฺท
อวธารณ เข้กัฏฺบ ตฺวํ ๆ สยกตฺตา ใน กโรตี ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก อิติ ศัพฺท อาการ ใน วตฺวา
 ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อิจฺฉิ กาคฺคํ คุมตฺตสมฺปทาน ใน อิจฺฉิ ๆ

สุวณฺณกาโร สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก มชฺฉิมปฺตฺโต อวฺตฺตกมฺม ใน
ปกฺโกสาเปตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาห เอว ศัพฺท อวธารณ เข้กัฏฺบ ตลา ๆ ศัพฺท กิริยาวิเสสน
ใน อาห ๆ ปี ศัพฺท อเปกฺขตฺถ เข้กัฏฺบ โส ๆ วิเสสน ของ มชฺฉิมปฺตฺโต ๆ สยกตฺตา ใน น อิจฺฉิ น
ศัพฺท ปฺฏิเสธ ใน อิจฺฉิ ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก เอว ศัพฺท อวธารณ เข้กัฏฺบ ตลา ๆ ศัพฺท
กิริยาวิเสสน ใน วตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อิจฺฉิ ๆ สุวณฺณกาโร สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขยาตบถ
กตฺตฺวาจก กนิฏฺจํ อวฺตฺตกมฺม ใน ปกฺโกสาเปตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาห ๆ

โส วิเสสน ของ กนิฏฺโฐ ๆ สยกตฺตา ใน อกาสิ ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก นาม ศัพฺท
สญฺญาไซตฺถ เข้กัฏฺบ อฺปฺปนฺนกิจฺจํ ๆ สยกตฺตา ใน โหตี ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก ปิตฺถ สมฺปทาน
ใน อฺปฺปนฺน- ปุตฺตสฺส สามีสฺมพฺนฺธ ใน ภาโร ๆ วิกตีกตฺตา ใน โหตี อิติ ศัพฺท อาการ ใน จินฺเตตฺวา
 ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อกาสิ ปิตฺถ สามีสฺมพฺนฺธ ใน สหาโย ๆ วิกตีกตฺตา ใน หุตฺวา ๆ สมานกาลกิริยา
ใน อกาสิ ปุพฺพานิ อวฺตฺตกมฺม ใน อกาสิ ๆ

สุวณฺณกาโร เหตุกตฺตา ใน ขมาเปสิ ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก วิทฺตฺลิปฺปมาณํ
วิเสสน ของ ปุพฺพานํ ๆ สมฺหสมฺพฺนฺธ ใน กุมฺภ โดย วิเสสน ของ กุมฺภ ๆ การิตกมฺม ใน
นิฏฺฐาเปตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปกฺขิปิตฺวา ธาตุนิธานเ อาธาร ใน ปกฺขิปิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา
ใน ขมาเปสิ อลฺลวตฺโต กิตฺตี อลฺลเกโส กิตฺตี วิกตีกตฺตา ใน หุตฺวา ๆ สมานกาลกิริยา ใน ขมาเปสิ
สตุถารํ การิตกมฺม ใน ขมาเปสิ ๆ

โส วิเสสน ของ สุวณฺณกาโร ๆ สยกตฺตา ใน ลภิ ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก อิติ ศัพฺท
ปการตฺถ สตฺตฺกฺขตฺตํ กิริยาวิเสสน ใน ลภิ ชาตกาเล กาลสตุตฺถมิ ใน ลภิ อุกฺเท ภินฺนาธาร ใน

ปาดนั ๑ อวุดตกมม ใน ลภี ๑ ปน ศัพท วากยารมภ อัย กิติ จิต กิติ วิเสสน ของ อุตคภาโว ๑
วุดตกมม ใน ปาติโต ปุคคเลน อนภิตกตตดา ใน ปาติโต ๑ กิตบท เหตุกมมวาก อสส วิเสสน
ของ สุวณณการสส ๑ สามีสมพนธ ใน อุตคภาโว โภถีย อธาร ใน จิต ปี ศัพท อเปกขตถ
เข้ากั อิทานี ๑ กาลสตุตมี ใน ปาติโต เอว ศัพท อวธารณ เข้ากั ตสส ๑ วิเสสน ของ กมมสส
๑ สามีสมพนธ ใน นิสสนเทน ๑ กรณ ใน ปาติโต อูทเก อธาร ใน ปาติโต ๑

ปน ศัพท ปกขนตรโชตค เข กิติ เทว กิติ วิเสสน ของ ปุตตดา ๑ สยกตดา ใน น อิจฉีสู น
ศัพท ปฏิเสธ ใน อิจฉีสู ๑ อาขยาตบท กตตุวาก อสส วิเสสน ของ สุวณณการสส ๑ สามีส-
มพนธ ใน ปุตตดา สุวณณปปพานั ฉฐจิกมม ใน กรณ- กรณกาเล กาลสตุตมี ใน อิจฉีสู สหยา
วิกตีกตดา ใน ภวิตุ ๑ ตุมตตสมปทาน ใน อิจฉีสู สุวณณปพพโต สยกตดา ใน น นิพพตติ น ศัพท
ปฏิเสธ ใน นิพพตติ ๑ อาขยาตบท กตตุวาก เตสั กิติ อุนันนั กิติ วิเสสน ของ ปุตตานั
๑ สมปทาน ใน นิพพตติ เตน วิเสสน ของ การณน ๑ เหตุ ใน นิพพตติ จ ศัพท วิเสสโชตค
สุวณณปพพโต สยกตดา ใน นิพพตติ ๑ อาขยาตบท กตตุวาก กนิฏฐปุตตสส สมปทาน ใน
นิพพตติ เอกโต ตติยาวิเสสน ใน กต- กตภาเวน เหตุ ใน นิพพตติ ๑

โส วิเสสน ของ เสฐจี้ ๑ สยกตดา ใน ปาปุณิ ๑ อาขยาตบท กตตุวาก อิติ ศัพท
ปการตถ ปุตเต อวุดตกมม ใน อนุสาสิตวา ๑ ปุพพกาลกิริยา ใน ปพพชิตวา สุตถุ สามีสมพนธ
ใน สนติเก ๑ วิสยาธาร ปพพชิตวา ๑ ปุพพกาลกิริยา ใน ปาปุณิ เอว ศัพท อวธารณ เข้ากั
กติปาเหน ๑ ตติยาวิเสสน ใน ปาปุณิ อรหตต อวุดตกมม ใน ปาปุณิ ๑ สตุถา สยกตดา ใน
อคมาสิ ๑ อาขยาตบท กตตุวาก อปเรน วิเสสน ของ สมเยน ๑ ตติยาวิเสสน ใน อคมาสิ
ปลจหิ วิเสสน ของ ภิกขุสเทหิ ๑ สหตุตตติยา เข้ากั สทธิ ๑ ศัพท กิริยาสมวาย ใน จรนโต
ปีถุทาย สมปทาน ใน จรนโต ๑ อพนทรกิริยา ของ สตุถา ตสส วิเสสน ของ เสฐจิสส ๑
สามีสมพนธ ใน ปุตตานั ๑ สามีสมพนธ ใน เคทวารั ๑ สมปาปุณิยกมม ใน อคมาสิ ๑

เต วิเสสน ของ ปุตตดา ๑ สยกตดา ใน อทสู ๑ อาขยาตบท กตตุวาก พุทฐปมุขสส
วิเสสน ของ ภิกขุสงฆสส ๑ สมปทาน ใน อทสู อทฒมาสั อจจนตัสโยค ใน อทสู ภิกขาหารั
อวุดตกมม ใน อทสู ๑ ภิกขุ เหตุกตดา ใน สมภูจาเปสั ๑ อาขยาตบท กตตุวาก รมมสภายั
อธาร ใน สมภูจาเปสั กถั การิตกมม ใน สมภูจาเปสั

อาวุธ วิเสสน ของ ชฎิล ๆ อาลปน อปี ศัพท์ อเปกขตุต เข้ากับ อชช ๆ กาลสตุตมี ใน
อตติ ตณหา สยกตดา ใน อตติ ๆ อาขยาตบท กตตุวจาก เต สมปทาน ใน อตติ อสีติหตุเต
วิเสสน ของ สุวณฺณปพฺพเต ๆ กิติ ปุตุเตสุ กิติ พยาปีกาธาร ใน ตณหา จ สองศัพท์ ปทสมุจฺจยตุต
เข้ากับ อสีติหตุเต สุวณฺณปพฺพเต และ ปุตุเตสุ อิติ ศัพท์ สรูป ใน กถึ ๑

เถโร สยกตดา ใน อาห ๆ อาขยาตบท กตตุวจาก อาวุโส อาลปน ตณหา กิติ มาโน กิติ
สยกตดา ใน อตติ ๆ อาขยาตบท กตตุวจาก น ศัพท์ ปฏิเสธนตุต เม สมปทาน ใน อตติ เอเตสุ
วิเสสน ของ สุวณฺณปพฺพตปุตุเตสุ ๆ พยาปีกาธาร ใน ตณหา และ มาโน วา สองศัพท์
ปทสมุจฺจยตุต เข้ากับ ตณหา และ มาโน อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาห ๑ เต วิเสสน ของ ภิกฺขุ
๑ สยกตดา ใน วทีสุ ๆ อาขยาตบท กตตุวจาก อัย วิเสสน ของ ชฎิลตุเถโร ๆ สยกตดา ใน
พฺยาคโรติ ๆ อาขยาตบท กตตุวจาก อญฺตุ วิเสสน ของ วจัน ๆ อวฺตุตคมฺม ใน วตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา
ใน พฺยาคโรติ อดฺถ์ อวฺตุตคมฺม ใน พฺยาคโรติ อิติ ศัพท์ อาการ ใน วทีสุ ๑

สตุถา สยกตดา ใน อาห ๆ อาขยาตบท กตตุวจาก เตสึ วิเสสน ของ ภิกฺขุณฺเณ ๆ สามีสมฺพนฺธ
ใน กถึ ๑ อวฺตุตคมฺม ใน สุตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วตฺวา ภิกฺขเว อาลปน ตณหา กิติ มาโน กิติ
สยกตดา ใน อตติ ๆ อาขยาตบท กตตุวจาก น ศัพท์ ปฏิเสธนตุต มม สามีสมฺพนฺธ ใน ปุตุตส
๑ สมปทาน ใน อตติ เตสุ วิเสสน ของ สุวณฺณปพฺพตปุตุเตสุ ๆ พยาปีกาธาร ใน ตณหา และ
มาโน วา สองศัพท์ ปทวิกปฺปตุต เข้ากับ ตณหา และ มาโน อิติ ศัพท์ อาการ ใน วตฺวา ๆ
ปุพฺพกาลกิริยา ใน เทเสนฺโต รมฺมึ อวฺตุตคมฺม ใน เทเสนฺโต ๆ อพฺภนฺตรกิริยา ของ สตุถา อิมิ
วิเสสน ของ คาลึ ๑ อวฺตุตคมฺม ใน อาห

โย วิเสสน ของ ปุคฺคโล ๆ สยกตดา ใน ปริพฺพเช ๑ อาขยาตบท
กตตุวจาก อธิ วิเสสน ของ โลเก ๆ ภินฺนธาร ใน ปุคฺคโล ตณฺห
อวฺตุตคมฺม ใน ปหนฺตฺวาน ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปริพฺพเช อนาคาโร
วิกตีกตดา ใน หุตฺวา ๆ สมานกาลกิริยา ใน ปริพฺพเช อหึ สยกตดา
ใน พฺรุมิ ๑ อาขยาตบท กตตุวจาก ตณฺหาภวปริกฺขีณึ กิติ ตึ กิติ
วิเสสน ของ ปุคฺคลึ ๑ อวฺตุตคมฺม ใน พฺรุมิ พฺราหฺมณึ สมภวาน ใน
พฺรุมิ อิติ ศัพท์ สรูป ใน อิมิ คาลึ ๑

อดุโธ อวุตตกมม ใน เวทิตพโพ ปรณฺฑิตเนน อนภิตกคตฺตา ใน เวทิตพโพ ๑ กิตบถ กมฺมวาทก
ตสฺส วิเสสน ของ คาถาวจนสฺส ๑ สามีสมฺพนฺธ ใน อดุโธ

โย วิเสสน ของ ปุคฺคโล ๑ สยกคตฺตา ใน ปริพฺพชติ ๑ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก อธิ วิเสสน
ของ โลก ๑ ภินฺนาธาร ใน ปุคฺคโล จทวาริกตณฺหํ อวุตตกมม ใน ชหิตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน
ปริพฺพชติ ฃรราวาเสน กรณ ใน อนตฺถิโก ๑ กิตฺติ อนาคาโร กิตฺติ วิกตีกคตฺตา ใน หุตฺวา ฃรราวาเสน
อนตฺถิโก สลฺลณี อนาคาโร สลฺลญา หุตฺวา สมานกาลกิริยา ใน ปริพฺพชติ อหํ สยกคตฺตา ใน วทามิ
๑ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก ตณฺหา ย กิตฺติ ภวสฺส กิตฺติ ภวาทิสมฺพนฺธ ใน ปริกฺขิณตฺตา เอว ศัพฺพ
อวธารณ เข้กัปป จ ๑ สองศัพฺพ ปทสมฺมจฺจยตฺถ เข้กัปป ตณฺหา และ ภวสฺส ปริกฺขิณตฺตา เหตุ ใน
ตณฺหาภวปริกฺขิณ ๑ กิตฺติ ตํ กิตฺติ วิเสสน ของ ปุคฺคลํ ๑ อวุตตกมม ใน วทามิ พฺรหฺมณฺณ สมฺภาวน ใน
วทามิ อิติ ศัพฺพ สรฺูป ใน อดุโธ ๑

เทสนาวสานเณ กาลสคฺคตฺตมึ ใน ปาปฺปณฺณิสฺสุ พหุ วิเสสน ของ ชนา ๑ สยกคตฺตา ใน ปาปฺปณฺณิสฺสุ
๑ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก โสตาปคฺคตฺติผลาทินิ วิเสสน ของ อริยผลานิ ๑ อวุตตกมม ใน
ปาปฺปณฺณิสฺสุ อิติ ศัพฺพ สมฺปาปนฺน ๑

ปี ศัพฺพ อเปกฺขตฺถ เข้กัปป อชาตสคฺคตฺตฺกุมมาโร ๑ สยกคตฺตา ใน น วิสฺหิ น ศัพฺพ ปฏฺิเสธ ใน
วิสฺหิ ๑ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก เทวทตฺเตน สหตฺถตฺติยา เข้กัปป สทฺธิ ๑ ศัพฺพ กิริยาสมฺวาย ใน
หุตฺวา เอกโต ตติยาวิเสสน ใน หุตฺวา ๑ สมานกาลกิริยา ใน ฃมาเตตฺวา ปิตฺโร อวุตตกมม ใน
ฃมาเตตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปตฺติฏฺจโตะ รชฺเช อธาร ใน ปตฺติฏฺจโตะ ๑ วิเสสน ของ อชาตสคฺคตฺตฺกุมมาโร
อหํ สยกคตฺตา ใน คณฺหิสฺสสามิ ๑ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก ไซตีกสฺส สามีสมฺพนฺธ ใน ปาสาทํ ๑
อวุตตกมม ใน คณฺหิสฺสสามิ อิติ ศัพฺพ อการ ใน จินฺเตตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน นิกฺขมิตฺวา
ยฺทุธสฺสชฺไซ วิกตีกคตฺตา ใน หุตฺวา ๑ สมานกาลกิริยา ใน นิกฺขมิตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ทิสฺวา
มณฺธิปาการเณ ภินฺนาธาร ใน ฉาย สปริวารสฺส วิเสสน ของ อดฺตโน ๑ สามีสมฺพนฺธ ใน ฉาย
๑ อวุตตกมม ใน ทิสฺวา ว ศัพฺพ อวธารณ เข้กัปป ทิสฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน สลฺลกฺเขตฺวา
คหปตฺติโก สยกคตฺตา ใน นิกฺขนฺโต ๑ กิตบถ กตฺตฺวาจก ยฺทุธสฺสชฺไซ วิกตีกคตฺตา ใน หุตฺวา ๑
สมานกาลกิริยา ใน อาทาย พลํ อวุตตกมม ใน อาทาย ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน นิกฺขนฺโต อิติ ศัพฺพ
อการ ใน สลฺลกฺเขตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วิสฺหิ อุปคนฺตุํ ตุมตฺถสมฺปทาน ใน วิสฺหิ ๑

ปี ศัพท์ อเปกขตฺถ เข้ากับ เสฎฐี ๆ สยกตฺตา ใน โหติ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ตํทิวสํ
กาลสตุตฺตมึ ใน โหติ อุโปสติโก วิกติกตฺตา ใน หุตฺวา ๆ สมานกาลกิริยา ใน คนฺตฺวา ว ศัพท์
อวธารณ เข้ากับ ปาโต ๆ กาลสตุตฺตมึ ใน คนฺตฺวา ภูตฺตปาตราโส วิเสสน ของ เสฎฐี วิหารํ
สมฺปาปฺณียกมฺม ใน คนฺตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน นิสินฺโน สตุถุ สามีสมฺพนฺธ ใน สนฺติเก ๆ
วิสยาธาร ใน นิสินฺโน ฌมฺมํ อวุตฺตกมฺม ใน สุนฺนโต ๆ อพฺภนฺตรกิริยา ใน นิสินฺโน ๆ วิกติกตฺตา
ใน โหติ ๆ ปน ศัพท์ วากฺยารมฺภ ยมฺโมติ สลฺยาวิเสสน ของ ยกฺโข ๆ สยกตฺตา ใน อนุพฺนฺธิ
ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ปจฺมทฺวารโกฏฺฐเก อาธาร ใน จิโต รกฺขํ อวุตฺตกมฺม ใน คเหตุวา ๆ
สมานกาลกิริยา ใน จิโต ๆ วิเสสน ของ ยกฺโข ตํ วิเสสน ของ อชาติสตุตฺตํ อวุตฺตกมฺม ใน ทิสฺวา
ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วตฺวา ตฺวํ สยกตฺตา ใน คจฺฉติ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก กํ วิเสสน ของ
จาเน ๆ อาธาร ใน คจฺฉติ อิติ ศัพท์ อาการ ใน วตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วิทฺธเสตฺวา สปริวารํ
วิเสสน ของ อชาติสตุตฺตํ อวุตฺตกมฺม ใน วิทฺธเสตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อนุพฺนฺธิ ทิสาวิตฺสาสุ
อาธาร ใน อนุพฺนฺธิ ๕

ราชา สยกตฺตา ใน อคฺมาสิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก เอว ศัพท์ อวธารณ เข้ากับ วิหารํ
ๆ สมฺปาปฺณียกมฺม ใน อคฺมาสิ ๕ อถ กาลสตุตฺตมึ ใน อฏฺฐาสิ เสฎฐี สยกตฺตา ใน อฏฺฐาสิ ๆ
อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก นํ วิเสสน ของ อชาติสตุตฺตํ อวุตฺตกมฺม ใน ทิสฺวา ว ศัพท์ อวธารณ
เข้ากับ ทิสฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วตฺวา เทว อาลปนํ ก็ ลิงฺคตฺถ อิติ ศัพท์ อาการ ใน วตฺวา ๆ
ปุพฺพกาลกิริยา ใน อฏฺฐาย ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อฏฺฐาสิ อาสนา อปาทาน ใน อฏฺฐาย ๕

อชาติสตุตฺตํ สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก คหฺปติ อาลปนํ ตฺวํ สยกตฺตา ใน
อสิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ก็ ศัพท์ ปุจฺฉนฺตฺถ ตว สามีสมฺพนฺธ ใน ปฺริเส ๕ อวุตฺตกมฺม ใน
อาณาเปตฺวา ตุมฺเห สยกตฺตา ใน ยุชฺฉณ ๕ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก มยา สหตฺถตฺติยา เข้ากับ
สทฺธิ ๕ ศัพท์ กิริยาสมวาย ใน ยุชฺฉณ อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาณาเปตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน
อาคฺมม อธิ วิเสสน ของ จาเน ๆ อาธาร ใน อาคฺมม ๕ ปุพฺพกาลกิริยา ใน นิสินฺโน ฌมฺมํ อ
วุตฺตกมฺม ใน สุนฺนโต ๆ อุปฺมาวิเสสน ของ ตฺวํ วิย ศัพท์ อุปฺมาไซตฺก เข้ากับ ฌมฺมํ สุนฺนโต
นิสินฺโน วิกติกตฺตา ใน อสิ อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาห ๕

เสฏฐิ สยกตฺตา ใน ปุจฺฉิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ปน ศัพฺพ วากุยารมฺภ เทโว สยกตฺตา ใน คโต ๆ กิตบถ กตฺตฺวาจก ก็ ศัพฺพ ปุจฺฉนตฺถ มม สามีสมฺพนฺธ ใน เคนฺหิ ๆ อวฺตุตฺตกมฺม ใน คณฺหิตุํ ๆ ตุมฺตฺถสมฺปทาน ใน คโต อิติ ศัพฺพ อาการ ใน ปุจฺฉิ ฯ

อชาตสฺตฺตฺ สยกตฺตา ใน อาท ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อาม ศัพฺพ สมฺปฺฏิจฺฉนตฺถ อหํ สยกตฺตา ใน อมฺหิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก เคนฺหิ อวฺตุตฺตกมฺม ใน คณฺหิตุํ ๆ ตุมฺตฺถสมฺปทาน ใน คโต ๆ วิกตฺกตฺตา ใน อมฺหิ อิติ ศัพฺพ อาการ ใน อาท ฯ

เสฏฐิ สยกตฺตา ใน อาท ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก เทว อาลปน ปิ ศัพฺพ อเปกฺขตฺถ เขากัปป ราชสฺสํ ๆ สยกตฺตา ใน น สกฺโกติ น ศัพฺพ ปฺฏิเสธ ใน สกฺโกติ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก มม ภาวาทิสมฺพนฺธ ใน อนิจฺฉาย ๆ เหตุ ใน สกฺโกติ มม สามีสมฺพนฺธ ใน เคนฺหิ ๆ อวฺตุตฺตกมฺม ใน คณฺหิตุํ ๆ ตุมฺตฺถสมฺปทาน ใน สกฺโกติ อิติ ศัพฺพ อาการ ใน อาท ฯ

โส วิเสสน ของ อชาตสฺตฺตฺ ๆ สยกตฺตา ใน กุชฺฉิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ปน ศัพฺพ วากุยารมฺภ ตวํ สยกตฺตา ใน ภวิสฺสสิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ก็ ศัพฺพ ปุจฺฉนตฺถ ราช วิกตฺกตฺตา ใน ภวิสฺสสิ อิติ ศัพฺพ อาการ ใน วตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน กุชฺฉิ ฯ

เสฏฐิ สยกตฺตา ใน อาท ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อหํ สยกตฺตา ใน ภวิสฺสามิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก น ศัพฺพ ปฺฏิเสธนตฺถ ใน ราช วิกตฺกตฺตา ใน ภวิสฺสามิ ปน ศัพฺพ วิเสสชฺชตฺถ ราชูหิ กิตฺติ โจเรหิ กิตฺติ อนภิตกตฺตา ใน น สกฺกา น ศัพฺพ ปฺฏิเสธ ใน สกฺกา ๆ กิริยาบถ ภาววาทก มม สามีสมฺพนฺธ ใน สนฺตํ ๆ วิเสสน ของ ทสิกฺสฺสฺตํ ปิ ศัพฺพ อเปกฺขตฺถ เขากัปป ทสิกฺสฺสฺตํ ๆ อวฺตุตฺตกมฺม ใน คเหตุํ มม ภาวาทิสมฺพนฺธ อนิจฺฉาย ๆ เหตุ ใน สกฺกา วา สองศัพฺพ ปทวิกปฺปตฺถ เขากัปป ราชูหิ และ โจเรหิ อิติ ศัพฺพ อาการ ใน อาท ฯ

อชาตสฺตฺตฺ สยกตฺตา ใน ปุจฺฉิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ปน ศัพฺพ วากุยารมฺภ อหํ สยกตฺตา ใน คณฺหิสฺสามิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ก็ ศัพฺพ ปุจฺฉนตฺถ ตว ภาวาทิสมฺพนฺธ รุจฺฉิยา ๆ ตติยาวิเสสน ใน คณฺหิสฺสามิ อิติ ศัพฺพ อาการ ใน ปุจฺฉิ ฯ

เสฏฐิ สยกตฺตา ใน อาท ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก เทว อาลปน เตนฺหิ ศัพฺพ วิกตฺติปฺฏิรูปก อิม่า กิตฺติ วิสติ กิตฺติ วิเสสน ของ มุทฺทิกา ๆ สยกตฺตา ใน อตฺถิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก เม สามีสมฺพนฺธ ใน องฺคฺลิสฺสุ ทสฺสุ วิเสสน ของ องฺคฺลิสฺสุ ๆ ภินฺนาร ใน มุทฺทิกา อหํ สยกตฺตา ใน น

เทมิ น ศัพท์ ปฏิเสธ ใน เทมิ ๆ อาชญาตบท กตตุวจาก อีมา วิเสสน ของ มุททิกา ๆ อวตุตคกมม
ใน เทมิ ตุมหากั สมปทาน ใน เทมิ สเจ ศัพท์ ปริกปตุด ตุมเห สยกตดา ใน สกโกถ และ คณห
ๆ อาชญาตบท กตตุวจาก อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาท ๕

ปน ศัพท์ วากยารมภ โส วิเสสน ของ ราชา ๆ สยกตดา ใน อภิรุหติ กิริยาสองบท ๆ
อาชญาตบท กตตุวจาก ภูมิยั อุปสิเลสิกาธาร ใน นิสีทิตวา อุกกุฎิกั กิริยาวิเสสน ใน นิสีทิตวา ๆ
ปุกพกาลกิริยา ใน อุลลงฆนโต ๆ อพฆนตรกิริยา ของ ราชา อฎจารสहतถั วิเสสน ของ จานั ๆ
สมปุปุณียกมม ใน อภิรุหติ จตวา ปุกพกาลกิริยา ใน อุลลงฆนโต ๆ อพฆนตรกิริยา ของ ราชา
อัสตีहतถั วิเสสน ของ จานั ๆ สมปุปุณียกมม ใน อภิรุหติ ๕

ราชา สยกตดา ใน น อสกุชิ น ศัพท์ ปฏิเสธ ใน อสกุชิ ๆ อาชญาตบท กตตุวจาก เอวั
วิเสสน ของ มหาพโลๆ วิกติกตดา ใน สมานो ปี ศัพท์ อเปกขตุด เข้ากัป สมานो ๆ อพฆนตรกิริยา
ของ ราชา อีโต สองบท วิเสสน ของ ปสตุสโต ๆ ตติยาวิเสสน ใน ปริวตเตนโต จ สองศัพท์ ป
ทสมุจยตุด เข้ากัป อีโต สองบท ปริวตเตนโต อพฆนตรกิริยา ของ ราชา เอกั วิเสสน ของมุ
ททิกั ปี ศัพท์ อเปกขตุด เข้ากัป มุททิกั ๆ อวตุตคกมม ใน กทตติตุ่ ๆ ตุมตุดสมปทาน ใน อสกุชิ ๕

อด กาลสตุตตี ใน อกาสิ เสฎฐี สยกตดา ใน อกาสิ ๆ อาชญาตบท กตตุวจาก นั วิเสสน
ของ อาชาตสตุตุ่ ๆ อกถิตกมม ใน วตวา เทว อาลปน ตวั สยกตดา ใน ปตุดร ๆ อาชญาตบท
กตตุวจาก สากุกั อวตุตคกมม ใน ปตุดร อิติ ศัพท์ อาการ ใน วตวาๆ ปุกพกาลกิริยา ใน อกาสิ
องคูลโย อวตุตคกมม ใน อกาสิ อุกุ กั วิกติกมม ใน อกาสิ ๕ ปี ศัพท์ อเปกขตุด เข้ากัป วิสตี ๆ
วิเสสน ของ มุททิกั ๆ สยกตดา ใน นิกุขมิสุ ๆ อาชญาตบท กตตุวจาก ๕

อด กาลสตุตตี ใน อาท เสฎฐี สยกตดา ใน อาท ๆ อาชญาตบท กตตุวจาก นั วิเสสน
ของ อาชาตสตุตุ่ ๆ อกถิตกมม ใน วตวา เทว อาลปน เกนจิ อนภิตกตดา ใน น สกกา น ศัพท์
ปฏิเสธ ใน สกกา ๆ กิริยาบท ภาววจาก เอวั ศัพท์ ปการตุด มม สามีสมพนุช ใน สนตุกั ๆ
อวตุตคกมม ใน คณหิตุ่ มม ภาวาทิสมพนุช ใน อนิจฉาย ๆ เหตุ ใน สกกา คณหิตุ่ ตุมตุดสมปทาน
ใน สกกา อิติ ศัพท์ อาการ ใน วตวาๆ ปุกพกาลกิริยา ใน อาท รลโย สามีสมพนุช ใน กิริยา
ๆ อาธาร ใน อุปปน- อุปปนสวัโค วิกติกตดา ใน หุตวา ๆ สมานกาลกิริยา ใน อาท เทว

อาลปน คุมเห สยกตฺตา ใน อนุชานาถ ๆ อาชฺยาตบถ กตฺตฺวาจก ปพฺพชิตฺตํ ตุมตฺถสมฺปทาน ใน อนุชานาถ เม สมฺปทาน ใน อนุชานาถ อิติ ศัพฺพํ อาการ ใน อาห ฯ

โส วิเสสน ของ ราชา ๆ สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาชฺยาตบถ กตฺตฺวาจก อํ สยกตฺตา ใน คณฺหิสฺสามิ ๆ อาชฺยาตบถ กตฺตฺวาจก อิมสฺมึ วิเสสน ของ เสฏฺฐิมฺหิ ๆ ลกฺขณ ใน ปพฺพชิตฺเต ๆ ลกฺขณกิริยา สุขํ กิริยาวิเสสน ใน คณฺหิสฺสามิ ปาสาทํ อวฺตุตฺตกมฺม ใน คณฺหิสฺสามิ อิติ ศัพฺพํ อาการ ใน จินฺนเตตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาห เอว ศัพฺพํ อวธารณ เข้ากัปป เอกวจนฺน ๆ กรณ ใน อาห ตฺวํ สยกตฺตา ใน ปพฺพชาหิ ๆ อาชฺยาตบถ กตฺตฺวาจก อิติ ศัพฺพํ อาการ ใน อาห ฯ โส วิเสสน ของ เสฏฺฐิ ๆ สยกตฺตา ใน อโหสิ ๆ อาชฺยาตบถ กตฺตฺวาจก สตฺถุ สามีสมฺปนฺน ใน สนฺติเก ๆ

วิสยธาร ใน ปพฺพชิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปตฺวา น ศัพฺพํ ปฏฺฐิสฺส ใน จิรสฺส เอว ศัพฺพํ อวธารณ เข้ากัปป จิรสฺส ๆ สมฺปทาน ใน ปตฺวา อรหตฺตํ อวฺตุตฺตกมฺม ใน ปตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อโหสิ นาม ศัพฺพํ สยฺลวาชตฺก เข้ากัปป โชติกตฺเตโร ๆ วิกตฺติกตฺตา ใน อโหสิ ฯ ปี ศัพฺพํ อเปกฺขตฺถ เข้ากัปป สพฺพา ๆ กิตี สา กิตี วิเสสน ของ สมฺปตฺติ ๆ สยกตฺตา ใน อนฺตรรอาหิ ๆ อาชฺยาตบถ กตฺตฺวาจก ตสฺส วิเสสน ของ เถรสฺส ๆ สามีสมฺปนฺน ใน อรหตฺตปฺปตฺตกฺขณฺเน เอว ศัพฺพํ อวธารณ เข้ากัปป อรหตฺตปฺปตฺตกฺขณฺเน ๆ กาลสตฺตมฺมึ ใน อนฺตรรอาหิ ฯ

เทวา สยกตฺตา ใน นยฺยิสฺสุ ๆ อาชฺยาตบถ กตฺตฺวาจก ปี ศัพฺพํ อเปกฺขตฺถ เข้ากัปป ตํ ๆ กิตี สตฺถุลาภํ กิตี วิเสสน ของ ภริยํ อสฺส วิเสสน ของ เสฏฺฐิสฺส ๆ สามีสมฺปนฺน ใน ภริยํ นาม ศัพฺพํ สยฺลวาชตฺก เข้ากัปป สตฺถุลาภํ ภริยํ อวฺตุตฺตกมฺม ใน นยฺยิสฺสุ เอว ศัพฺพํ อวธารณ เข้ากัปป อุตฺตรกรู ๆ สมฺปาปฺณียกมฺม ใน นยฺยิสฺสุ ฯ

อเถกทิวสํ กาลสตฺตมฺมึ ใน อาโรเจสฺสุ ภิกฺขุ สยกตฺตา ใน อาโรเจสฺสุ ๆ อาชฺยาตบถ กตฺตฺวาจก ตํ วิเสสน ของ โชติกํ ๆ อวฺตุตฺตกมฺม ใน อามนฺเตตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปุจฺฉิตฺวา อาวฺโส วิเสสน ของ โชติกํ ๆ อาลปน ปน ศัพฺพํ วากฺยารมฺภ ตณฺหา สยกตฺตา ใน อตฺถิ ๆ อาชฺยาตบถ กตฺตฺวาจก ตสฺมึ วิเสสน ของ ปาสาทฺเต และ อิตฺถิยา เต สามีสมฺปนฺน ใน ปาสาทฺเต และ อิตฺถิยา ๆ พยาปฺปการาร ใน ตณฺหา วา สองศัพฺพํ ปทฺวิกปฺปตฺถ เข้ากัปป ปาสาทฺเต และ อิตฺถิยา อิติ ศัพฺพํ อาการ ใน ปุจฺฉิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาโรเจสฺสุ

อาวโส อาลปน ตณฺหา สยกคฺคา ใน นตฺถิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ตสฺมี วิเสสน ของ ปาสาเท และ อิตฺถิยา เม สามีสมฺพนฺธ ใน ปาสาเท และ อิตฺถิยา ๆ พยาปิกาธาร ใน ตณฺหา วา สองศัพฺท ปทวิกปฺปตฺถ เข้กัับ ปาสาเท และ อิตฺถิยา อิติ ศัพฺท สฺรูป ใน วจนเ ๆ ลกฺขณ ใน วุตฺเต โชติเกน อนภิตกคฺคา ใน วุตฺเต ๆ ลกฺขณกิริยา สตฺถุ สมฺปทาน ใน อาโรเจสุ ฆนฺเต อาลปน อยู่ วิเสสน ของ โชติโก ๆ สยกคฺคา ใน พุยาโรติ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อภฺตฺ วิเสสน ของ วจนเ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน วตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน พุยาโรติ อยลฺล อวุตฺตกมฺม ใน พุยาโรติ อิติ ศัพฺท อาการ ใน อาโรเจสุ ๆ

สตฺถา สยกคฺคา ใน อาท ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ภิกฺขเว อาลปน ตณฺหา สยกคฺคา ใน นตฺถิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก เอว ศัพฺท อวธารณ เข้กัับ นตฺถิ มม สามีสมฺพนฺธ ใน ปุตฺตสฺส ๆ สมฺปทาน ใน นตฺถิ ตสฺมี วิเสสน ของ ปาสาเท และ อิตฺถิยา ๆ พยาปิกาธาร ใน ตณฺหา วา สองศัพฺท ปทวิกปฺปตฺถ เข้กัับ ปาสาเท และ อิตฺถิยา อิติ ศัพฺท อาการ ใน วตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาท อิมฺ วิเสสน ของ คาลํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน อาท

โย วิเสสน ของ ปุคฺคโล ๆ สยกคฺคา ใน ปริพฺพเช ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อิศ วิเสสน ของ โลเก ๆ ภินฺนธาร ใน ปุคฺคโล ตณฺห

อวุตฺตกมฺม ใน ปหนฺตฺวาน ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปริพฺพเช อนาคาโร วิคตีกคฺคา ใน หุตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปริพฺพเช อหํ สยกคฺคา ใน พฺรุมฺมิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ตณฺหาภวปริกฺขีณํ กิตฺตี ตํ กิตฺตี วิเสสน ของ ปุคฺคลํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน พฺรุมฺมิ พฺราหฺมณํ สมฺปทาน ใน พฺรุมฺมิ อิติ ศัพฺท สฺรูป ใน อิมฺ คาลํ ๆ

เทสนาวसाने กาลสตุตฺถิ ใน ปาปฺถิสฺสุ พฺหุ วิเสสน ของ ชนา ๆ สยกคฺคา ใน ปาปฺถิสฺสุ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก โสตาปตฺติผลาทีนํ วิเสสน ของ อริยผลานิ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน ปาปฺถิสฺสุ อิติ ศัพฺท สมฺปทาน ๆ

โชติกคฺคเธรวคฺค สยกคฺคา ใน นิฏฺฐิตํ ๆ กิตบถ กตฺตฺวาจก ๆ

ปฺรมนญฺปุพฺพก วคฺค

ปจฺจมนญฺปุพฺพกวคฺค วุตฺตกมฺม ใน วุจฺจเต

มยา อนภิตกตฺตา ใน วุจฺเจเต ๆ อาขุยาตบถ กम्मวาทก ฯ

.....

สตฺถา สยกตฺตา ใน กเถสิ ฯ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก **ทิตฺวา มานุสฺสํ** สรูป ใน อิติ ฯ
ศัพฺท อายตฺต ใน อิมํ ฌมฺมเทสนํ อิมํ วิเสสน ของ ฌมฺมเทสนํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน กเถสิ เวพฺพเน
วิสยาธาร ใน วิหรนฺโต ๆ อพฺพนฺตรกิริยา ของ สตฺถา นฺนฺพุพฺพกํ กิตฺติ วิเสสน ของ ภิกฺข
ฯ อวฺตฺตกมฺม ใน อารพฺภ ฯ สมานกาลกิริยา ใน กเถสิ ฯ

กิริ ศัพฺท อนุสฺสวนตฺถ โส วิเสสน ของ นฺนฺพุตฺโต สยกตฺตา ใน ปาปฺปณิ ฯ อาขุยาตบถ
กตฺตฺวาจก เอกํ วิเสสน ของ นฺนฺภิกฺกัณฺฑํ กิริยาวิเสสน ใน กัฬมาโน ฯ กิตฺติ วิจรนฺโต กิตฺติ อพฺพนฺตรกิริยา
ของ นฺนฺพุตฺโต สตฺถุ สามีสมฺพนฺธ ใน ฌมฺมกถํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน สุตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน
ปพฺพชิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปาปฺปณิ อรหตฺตํ อวฺตฺตกมฺม ใน ปาปฺปณิ ฯ

ภิกฺขุ สยกตฺตา ใน อาหํสุ ฯ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ตสฺมี วิเสสน ของ ภิกฺขุสฺมี ฯ ลกฺขณ
ใน ปวิสฺนเต ฯ ลกฺขณกิริยา พุทฺธปฺปมฺเขน วิเสสน ของ ภิกฺขุสงฺเขน ฯ สหตฺถตฺติยา เข้ากับ สทฺธิ
ฯ ศัพฺท กิริยาสมวาย ใน ปวิสฺนเต ปีนฺทหาย สมปทาน ใน ปวิสฺนเต เอกํ กิตฺติ กัฬนฺตํ กิตฺติ วิเสสน
ของ นฺนฺพุตฺตํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน ทิสฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปุจฺฉิตฺวา

อาวุสฺ อาลปน เอโส วิเสสน ของ นฺนฺพุตฺโต ฯ สยกตฺตา ใน กัฬิตฺติ ฯ อาขุยาตบถ
กตฺตฺวาจก ตยา อนภิตกตฺตา ใน กัฬิตฺติ กัฬิตฺติ ฯ วิเสสน ของ กัฬิ ฯ อวฺตฺตกมฺม ใน กัฬิตฺติ สีนฺโห
สยกตฺตา ใน อตฺถิ ฯ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก นุ ศัพฺท ปุจฺฉตฺนตฺถ โข ศัพฺท วจนาลงฺการ ใน เต
ภาวาทิสฺมพฺนฺธ สีนฺโห เอตฺถ วิเสสน ของ กัฬเน ฯ พฺยาปิการฺธ ใน สีนฺโห อิติ ศัพฺท อาการ
ใน ปุจฺฉิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาหํสุ สีนฺโห สยกตฺตา ใน นตฺถิ ฯ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก เม
ภาวาทิสฺมพฺนฺธ สีนฺโห เอตฺถ วิเสสน ของ กัฬเน ฯ พฺยาปิการฺธ สีนฺโห อิติ ศัพฺท สรูป
ใน วจนฺ ฯ ลกฺขณ ใน วุตฺเต ภิกฺขุณา อนภิตกตฺตา ใน วุตฺเต ลกฺขณกิริยา ภาเน อาลปน อยู่
วิเสสน ของ ภิกฺขุ ฯ สยกตฺตา ใน พฺยาโกโรติ ฯ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อญฺตํ วิเสสน ของ วจนํ
ฯ อวฺตฺตกมฺม ใน วตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน พฺยาโกโรติ อญฺตํ อวฺตฺตกมฺม ใน พฺยาโกโรติ อิติ ศัพฺท
อาการ ใน อาหํสุ ฯ

สตฺถา สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก เตสํ วิเสสน ของ ภิกฺขุณฺโณ ๆ สามีสมฺพนฺธ
ใน กถํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน สุตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วตฺวา ภิกฺขเว อาลปน ปฺตฺโต สยกตฺตา
ใน อติกฺกนฺโต ๆ กิตฺตบถ กตฺตฺวาจก มม สามีสมฺพนฺธ ใน ปฺตฺโต สพฺพโยเค อวฺตฺตกมฺม ใน อติกฺกนฺโต
อิตฺติ ศัพท์ อาการ ใน วตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาห อิมํ วิเสสน ของ คาลํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน อาห
โย วิเสสน ของ ปุคฺคโล ๆ สยกตฺตา ใน อุปจฺจกา ๆ อาขุยาตบถ
กตฺตฺวาจก มานุสฺสํ วิเสสน ของ โยคํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน หิตฺวา ๆ
ปุพฺพกาลกิริยา ใน อุปจฺจกา ทิพฺพํ วิเสสน ของ โยคํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน
อุปจฺจกา อหํ สยกตฺตา ใน พุริมิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก
สพฺพโยควิสยุตฺตํ กิตฺติ ตํ กิตฺติ วิเสสน ของ ปุคฺคลํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน พุริมิ
พฺราหฺมณํ สมฺภวาน ใน พุริมิ อิตฺติ ศัพท์ สรูป ใน อิมํ คาลํ ๆ
ตตฺถ วิเสสน ของ ปเทสุ ๆ นิทฺธารณ ใน ปททวยสฺส **มานุสฺสํ โยคํ** สรูป ใน อิตฺติ ๆ ศัพท์
สรูป ใน ปททวยสฺส ๆ นิทฺธารณีย และ สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺโถ

มานุสฺสํ วิเสสน ของ आयुํ ปรยจ วิเสสน ของ กามคฺเณ आयुํ กิตฺติ กามคฺเณ กิตฺติ อวฺตฺตกมฺม
ใน หิตฺวา เอว ศัพท์ อวฺธารณ เข้กัปป จ ๆ สองศัพท์ ปทสมฺมจฺจยตฺถ เข้กัปป आयुํ และ ปรยจ
กามคฺเณ อิตฺติ ศัพท์ สรูป ใน อตฺโถ ๆ ลิงฺคตฺถ ๑ เอว ศัพท์ อวฺธารณ เข้กัปป เอโสฯ วิเสสน ของ
นโย ๆ ลิงฺคตฺถ ปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้กัปป ทิพฺพโยเค ๆ ภินฺนาธาร ใน นโย ๑

อุปจฺจกา สรูป ใน อิตฺติ ๆ ศัพท์ สรูป ใน ปทสฺสฯ สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺโถ โย วิเสสน ของ
ปุคฺคโล ๆ สยกตฺตา ใน อติกฺกนฺโต ๆ กิตฺตบถ กตฺตฺวาจก มานุสฺสํ วิเสสน ของ โยคํ ๆ อวฺตฺตกมฺม
ใน หิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อติกฺกนฺโต ทิพฺพํ วิเสสน ของ โยคํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน อติกฺกนฺโต
อหํ สยกตฺตา ใน วทามิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ตํ กิตฺติ วิสยุตฺตํ กิตฺติ วิเสสน ของ ปุคฺคลํ สพฺเพหิ
กิตฺติ จตฺตฺหิ กิตฺติ วิเสสน ของ โยเคหิ สพฺเพหิ วิวริย ใน จตฺตฺหิฯ วิวณฺ ปปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้กัปป จตฺตฺหิ
โยเคหิ อปาทาน ใน วิสยุตฺตํ อวฺตฺตกมฺม ใน วทามิ พฺราหฺมณํ สมฺภวาน ใน วทามิ อิตฺติ ศัพท์
สรูป ใน อตฺโถ ๆ ลิงฺคตฺถ ๑

เทสนาวสานे कालसदृशे इति पापुलिंशु पशु विसेसने च चना यं सयकतता इति

ปาปณีสู ๆ อาชญาตบท กตฺตฺวจาก โสตาปตฺติผลาทีนิ วิเสสน ของ อริยผลานิ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน
ปาปณีสู อิติ ศัพท์ สมาปนฺน ฯ

ปมนนฺตฺตฺวทตฺตฺว สยกตฺตา ใน นิฏฺฐิตํ ฯ

กิตตบท กตฺตฺวจาก ฯ

ทุคฺคินนฺตฺตฺวทตฺตฺว วตฺตฺว

ทุดิยณฺฏปฺพทวตฺถ วุตฺตกมฺม ใน วุจฺเจเต
มยา อนภิกฺขิตฺตคตฺตา ใน วุจฺเจเต ๆ อาขุยาตบถ กมฺมวาทก ฯ

.....

สตฺถา สยกตฺตา ใน กเถสิ ฯ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก **หิตฺวา รติณฺจ** สฺรูป ใน
อิตฺติ ฯ ศัพท์ อาทยตฺถ ใน อิมํ ฐมฺมเทสนํ อิมํ วิเสสน ของ ฐมฺมเทสนํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน
กเถสิ เวพฺพเน วิสยธาร ใน วิหรนฺโต ฯ อพฺภนฺตรกิริยา ของ สตฺถา เอกํ วิเสสน ของ
นฺฏปฺพทกํ เอว ศัพท์ อวธารณ เข้ากับ นฺฏปฺพทกํ ๆ วิเสสน ของ ภิกฺขุํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน
อารพฺก ๆ สฺमानกาลกิริยา ใน กเถสิ ฯ

วตฺถุ สยกตฺตา ใน โหติ ฯ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก เอว ศัพท์ อวธารณ เข้ากับ ปฺริมสฺทิสํ
ฯ วิกิตฺตคตฺตา ใน โหติ ฯ ปน ศัพท์ ปกฺขนฺตรชฺตก สตฺถา สยกตฺตา ใน อาท ฯ อาขุยาตบถ
กตฺตฺวาจก อธิ วิเสสน ของ วตฺถุสฺมี ฯ อาธาร ใน อาท ภิกฺขเว อาตปน ปฺตฺโต สยกตฺตา ใน
จิตฺโต ฯ กิตฺตบถ กตฺตฺวาจก มม สามีสมฺพนฺธ ใน ปฺตฺโต รตี กิตฺติ อรตี กิตฺติ อวฺตฺตกมฺม ใน ปหาย จ
สองศัพท์ ปทสมฺมจฺยตฺถ เข้ากับ รตี และ อรตี ปหาย ปฺพทกาลกิริยา ใน จิตฺโต อิตฺติ ศัพท์ อาการ
ใน วตฺวา ฯ ปฺพทกาลกิริยา ใน อาท อิมํ วิเสสน ของ คาคํ ฯ อวฺตฺตกมฺม ใน อาท

อหํ สยกตฺตา ใน พฺรุมฺมิ ฯ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก **หิตฺวา** ปฺพท-
กาลกิริยา ใน จิจิตํ รตี กิตฺติ อรตี กิตฺติ อวฺตฺตกมฺม ใน **หิตฺวา** จ
สองศัพท์ ปทสมฺมจฺยตฺถ เข้ากับ รตี และ อรตี จิตํ กิตฺติ สีสฺตฺถุตํ
กิตฺติ นิรุปฺธิ กิตฺติ สพฺพโลกาภิกฺกุํ กิตฺติ วิวั กิตฺติ ตํ กิตฺติ วิเสสน ของ
ปฺกฺคคฺลํ ฯ อวฺตฺตกมฺม ใน พฺรุมฺมิ พฺราหฺมณํ สฺมภาวน ใน พฺรุมฺมิ อิตฺติ
ศัพท์ สฺรูป ใน อิมํ คาคํ ฯ

ตตฺถ วิเสสน ของ ปทสฺสุ ฯ นิตฺธารณ ใน ปทสฺส **รตี** สฺรูป ใน อิตฺติ ฯ ศัพท์ สฺรูป ใน ปทสฺส
ฯ นิตฺธารณีย และ สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺโถ ปญฺจกามคฺุณฺรตี อวฺตฺตกมฺม ใน **หิตฺวา** อิตฺติ ศัพท์ สฺรูป
ใน อตฺโถ ฯ ลิงฺคตฺถ ฯ

อรตี สฺรูป ใน อิตฺติ ฯ ศัพท์ สฺรูป ใน ปทสฺส ฯ สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺโถ อรณฺวาเส
ภินฺนธาร ใน อุกฺกณฺจึ ฯ อวฺตฺตกมฺม ใน **หิตฺวา** อิตฺติ ศัพท์ สฺรูป ใน อตฺโถ ฯ ลิงฺคตฺถ ฯ

สติบุคคล สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ สรูป ใน ปทสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน อตุโถ นิพฺพุตฺ วิเสสน
ของ ปุคฺคํ อิติ ศัพท์ สรูป ใน อตุโถ ๆ ลิงฺคตฺถ ๑

วิ สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ สรูป ใน ปทสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน อตุโถ อหํ สยกตฺตา ใน วทามิ
ๆ อาขยาดบฺท กตฺตฺวาจก ตํ กิตฺตี เอรูปรํ กิตฺตี วิเสสน ของ ปุคฺคํ ตํ วิวริย ใน เอรูปรํ ๆ วิวณ
สพฺพกฺขนฺธโลกํ อวุตฺตกมฺม ใน อภิภวิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน จิตฺ ๆ กิตฺตี วิวริยวตฺ กิตฺตี วิเสสน
ของ ปุคฺคํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน วทามิ พฺราหฺมณํ สมฺภาวน ใน วทามิ อิติ ศัพท์ สรูป ใน อตุโถ ๆ
ลิงฺคตฺถ ๑

เทสนาวสานเ กาลสฺตตฺมี ใน ปาปฺณิสฺสุ พหุ วิเสสน ของ ชนา ๆ สยกตฺตา ใน
ปาปฺณิสฺสุ ๆ อาขยาดบฺท กตฺตฺวาจก โสตาปตฺติผลาทีนํ วิเสสน ของ อริยพฺลาณี ๆ อวุตฺตกมฺม
ใน ปาปฺณิสฺสุ อิติ ศัพท์ สมารปนฺน ๑

ทฺตฺยิณฺณปุพฺพกตฺตฺ สยกตฺตา ใน นิฏฺจิตฺ ๑

กิตฺตบฺท กตฺตฺวาจก ๑

วงฺคีสฺตฺเถร วตฺตฺ

วงฺคีสฺตฺเถรวตฺตฺ วุตฺตกมฺม ใน วุจฺจเต

มยา อนภิตกคตฺตา ใน วุจฺเจเต ๆ อาขุยาตบถ กมฺมวาทก ฯ

.....

สตฺถา สยกคตฺตา ใน กเถสิ ฯ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก **จฺติ โย เวทฺติ** สรฺูป ใน อิติ
ฯ ศักฺพฺท อาทยตฺถ ใน อิมํ ฌมฺมเทสนํ อิมํ วิเสสน ของ ฌมฺมเทสนํ ๆ อวฺตุตกมฺม ใน กเถสิ
เชตฺวเน วิสยาธาร ใน วิหรนฺโต ๆ อพฺภนฺตรกิริยา ของ สตฺถา วฺงคฺสิตฺถเอรํ อวฺตุตกมฺม ใน
อารพฺภ ฯ สฺมานกาลกิริยา ใน กเถสิ ฯ

กิริ ศักฺพฺท อนฺุสฺสวณฺตฺถ เอโก วิเสสน ของ พฺราหฺมโณ ฯ สยกคตฺตา ใน ชานาติ ฯ อาขุยาตบถ
กตฺตฺวาจก ราชคเ ภิณฺนาธาร ใน พฺราหฺมโณ นาม ศักฺพฺท สลฺยาไซตฺถ เข้ากัับ วฺงคฺสิโส ฯ วิเสสน
ของ พฺราหฺมโณ มตฺมนฺุสฺสานํ สามีสฺมพฺนฺธ ใน สีสํ ฯ อวฺตุตกมฺม ใน อาโกเถตฺวาฯ พุพฺพกาลกิริยา
ใน ชานาติ อิทํ วิเสสน ของ สีสํฯ สยกคตฺตา ใน โหติ ฯ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก นิเรเย วิสยาธาร
นิพฺพตฺตฺสฺส ฯ วิเสสน ของ ปุคฺคฺลสฺส ฯ สามีสฺมพฺนฺธ ใน สีสํฯ วิกตฺติกคตฺตา ใน โหติ อิทํ วิเสสน
ของ สีสํ ฯ สยกคตฺตา ใน โหติ ฯ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ตฺริจฺฉานโยนฺยํ วิสยาธาร ใน นิพฺพตฺตฺสฺส
ฯ วิเสสน ของ ปุคฺคฺลสฺส ฯ สามีสฺมพฺนฺธ ใน สีสํ ฯ วิกตฺติกคตฺตา ใน โหติ

อิทํ วิเสสน ของ สีสํ ฯ สยกคตฺตา ใน โหติฯ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก เปตฺติวิสเย วิสยาธาร
ใน นิพฺพตฺตฺสฺส ฯ วิเสสน ของ ปุคฺคฺลสฺส ฯ สามีสฺมพฺนฺธ ใน สีสํฯ วิกตฺติกคตฺตา ใน โหติ อิทํ วิเสสน
ของ สีสํ ฯ สยกคตฺตา ใน โหติ ฯ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก มนฺุสฺสโลเก อาธาร ใน นิพฺพตฺตฺสฺส ฯ
วิเสสน ของ ปุคฺคฺลสฺส ฯ สามีสฺมพฺนฺธ ใน สีสํ ฯ วิกตฺติกคตฺตา ใน โหติ อิทํ วิเสสน ของ สีสํ ฯ
สยกคตฺตา ใน โหติ ฯ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก เทวโลเก วิสยาธาร ใน นิพฺพตฺตฺสฺสฯ วิเสสน ของ
ปุคฺคฺลสฺส ฯ สามีสฺมพฺนฺธ ใน สีสํ ฯ วิกตฺติกคตฺตา ใน โหติ อิติ ศักฺพฺท อาการ ใน ชานาติ ฯ

พฺราหฺมณา สยกคตฺตา ใน วทฺนติ ฯ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อมฺเหทฺติ อนภิตกคตฺตา ใน
สภฺกา ฯ กิริยาบถ ภาววาทก อิมํ วิเสสน ของ วฺงคฺสิสํ ฯ อวฺตุตกมฺม ใน นิสฺสายฯ พุพฺพกาลกิริยา

ใน ขาคิโต โลโก อวุตตกมม ใน ขาคิโต ๆ ตุมตตสมปทาน ใน สกกา อิติ ศัพท อาการ ใน จินุตตวา
ๆ ปุพพกาลกิริยา ใน ปริททาเปตวา ตัง วิเสสน ของ วงคีสึ ๑ การิตกมม ใน ปริททาเปตวา เทว
วิเสสน ของ รตตวตถานิ ๑ อวุตตกมม ใน ปริททาเปตวา ๑ ปุพพกาลกิริยา ใน อาทาย ๑
ปุพพกาลกิริยา ใน จรณตา ชนปท สมปาปญญิกมม ใน จรณตา ๑ อพภนตรกิริยา ของ พุราหุณณ
มนุสเส อกถิตกมม ใน วทนติ

เอโส กิติ วงคีสึ กิติ วิเสสน ของ พุราหุณณ ๑ สยกตตา ใน ชานาติ ๑ อาขยาตบถ
กตตุวจาก นาม ศัพท สลลวาชตท เขากัป วงคีสึ มตมนุสสานัน สามีสมพนธ ใน สีสึ ๑ อวุตตกมม
ใน อาโกณตวา ๑ ปุพพกาลกิริยา ใน ชานาติ นิพพตตถุจัน อวุตตกมม ใน ชานาติ ตุมเท
สยกตตา ใน ปุจจล ๑ อาขยาตบถ กตตุวจาก อตตโน สามีสมพนธ ใน ฌาตกานัน ๑ สามีสมพนธ
ใน นิพพตตถุจัน ๑ อวุตตกมม ใน ปุจจล อิติ ศัพท อาการ ใน วทนติ ๑

มนุสสา สยกตตา ใน ปุจจลนติ ๑ อาขยาตบถ กตตุวจาก ยถาลล กิริยาวิเสสน ใน ทตวา
ปี สามศัพท อเปกขตถ เขากัป ทส วิสั และ สต ๑ วิเสสน ของ กทาปณเณ สามบถ ๑ อวุตตกมม
ใน ทตวา ๑ ปุพพกาลกิริยา ใน ปุจจลนติ ฌาตกานัน สามีสมพนธ ใน นิพพตตถุจัน ๑ อวุตตกมม
ใน ปุจจลนติ ๑ เต วิเสสน ของ พุราหุณณ ๑ สยกตตา ใน คณหีสึ ๑ อาขยาตบถ กตตุวจาก
อนุปุพเพน ตติยาวิเสสน ใน ปตวา สวตถิ อวุตตกมม ใน ปตวา ๑ ปุพพกาลกิริยา ใน คณหีสึ ๑
ชตวณสส สามีสมพนธ ใน อวิหุเร ๑ อาธาร ใน คณหีสึ นิวาส อวุตตกมม ใน คณหีสึ ๑

เต วิเสสน ของ พุราหุณณ ๑ สยกตตา ใน อาหีสึ ๑ อาขยาตบถ กตตุวจาก กุตตปาตตราส
กิติ คณธมาลาทิตถล กิติ คจจันต กิติ วิเสสน ของ มหาชน ฌมมสสวานาย สมปทาน ใน คจจันต
มหาชน อวุตตกมม ใน ทิสวา ๑ ปุพพกาลกิริยา ใน ปุจจลิตวา ตุมเท สยกตตา ใน คจจล ๑
อาขยาตบถ กตตุวจาก กัห วิเสสน ของ จาเน ๑ อาธาร ใน คจจล อิติ ศัพท อาการ ใน ปุจจลิตวา
๑ ปุพพกาลกิริยา ใน อาหีสึ มย สยกตตา ใน คจจาม ๑ อาขยาตบถ กตตุวจาก วิหาร
สมปาปญญิกมม ใน คจจาม ฌมมสสวานาย สมปทาน ใน คจจาม อิติ ศัพท สรูป ใน วจเน ๑
ลกขณ ใน วุตเต มหาชนเน อนภิตถกตตา ใน วุตเต ๑ ลกขณกิริยา

ตุมเท สยกตตา ใน กริสสถ ๑ อาขยาตบถ กตตุวจาก ตตถ วิเสสน ของ วิทาเร ๑
วิสาธาร ใน คณตวา ๑ ปุพพกาลกิริยา ใน กริสสถ กิ อวุตตกมม ใน กริสสถ วงคีสึพุราหุณณสทิส

วิเสสน ของ ปุคฺคโล ๆ สยกตฺตา ใน นตฺถิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อมฺหากํ สามีสมฺพณฺธ ใน
วงฺคีสฺสพฺราหฺมณสฺสทิสฺโส วงฺคีสฺสพฺราหฺมโณ สยกตฺตา ใน ชานาติ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก มตฺตมนุสฺสาณํ
สามีสมฺพณฺธ ใน สีสํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน อาโกญฺเจตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ชานาติ นิพฺพตฺตญฺจฺจํ
อวฺตฺตกมฺม ใน ชานาติ ตุมฺเห สยกตฺตา ใน ปุจฺจณฺณ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ฌาตกาณํ สามีสมฺพณฺธ
ใน นิพฺพตฺตญฺจฺจํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน ปุจฺจณฺณ อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาหํสุ ฯ

เต วิเสสน ของ มนุสฺสา สยกตฺตา ใน อคฺมฺสุ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก วงฺคีโส
สยกตฺตา ใน ชานาติ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ก็ อวฺตฺตกมฺม ใน ชานาติ ปุคฺคโล สยกตฺตา ใน
นตฺถิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อมฺหากํ สามีสมฺพณฺธ ใน สดฺถารา ๆ กรณฺ ใน สทิสฺโส ๆ วิเสสน
ของ ปุคฺคโล อิติ ศัพท์ อาการ ใน วตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วทฺเตตฺวา ปี ศัพท์ เปกฺขตฺต
เข้ากัปป อิตฺเรหิ ๆ วิเสสน ของ พฺราหฺมเณหิ ๆ อนภินิหิตกตฺตา ใน วุตฺเต วงฺคีสฺสทิสฺโส วิเสสน ของ
ปุคฺคโล ๆ สยกตฺตา ใน นตฺถิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อิติ ศัพท์ สรูป ใน วจฺเนฯ ลกฺขณฺ ใน วุตฺเต
ฯ ลกฺขณกิริยา กถํ การิตกมฺม ใน วทฺเตตฺวาฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วตฺวา

ตุมฺเห สยกตฺตา ใน เอตฺถ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อิทานิ กาลสฺสตฺตมฺมฺ ใน ชานิสฺสาม มยํ
สยกตฺตา ใน ชานิสฺสามฯ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก โว สามีสมฺพณฺธ ใน วงฺคีสฺสส อมฺหากํ สามีสมฺพณฺธ
ใน สดฺถุ วงฺคีสฺสส กิตฺติ สดฺถุ กิตฺติ ภาวาทิสมฺพณฺธ ชานนภาวํ วา สองศัพท์ ปทวิกปฺปตฺต เข้ากัปป
โว วงฺคีสฺสส และ อมฺหากํ สุตฺตฺ ชานนภาวํ อวฺตฺตกมฺม ใน ชานิสฺสาม อิติ ศัพท์ อาการ ใน วตฺวา
ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาทาย เต วิเสสน ของ พฺราหฺมเณฯ อวฺตฺตกมฺม ใน อาทายฯ ปุพฺพกาลกิริยา
ใน อคฺมฺสุ วิหารํ สมปาปฺณียกมฺม ใน อคฺมฺสุ ฯ

สดฺธา สยกตฺตา ใน ปุจฺจณฺณฯ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก เตสํ วิเสสน ของ ชนानํฯ ภาวาทิสมฺพณฺธ
ใน อากมฺนภาวํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน ฌตฺวาฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาทราเปตฺวา นิรเย ติริจฺจฺจานโยนินฺย
ฯเปฯ สีสานิ จีณาสวสฺสยจฺจ สรูป ใน อิติ ศัพท์ สรูป ใน ปญฺจ สีสานิ ปญฺจ วิเสสน ของ สีสานิ
ฯ อวฺตฺตกมฺม ใน อาทราเปตฺวาฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน จปาเปตฺวา ปฏฺฐิปาฏฺฐิยา ตติยาวิเสสน ใน
จปาเปตฺวาฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปุจฺจณฺณ อากตฺกาเล กาลสฺสตฺตมฺมฺ ใน ปุจฺจณฺณ วงฺคีสฺส อวฺตฺตกมฺม ใน ปุจฺจณฺณ

กิริ ศัพท์ อนุสฺสวณฺตฺถ ตฺวํ สยกตฺตา ใน ชานาติฯ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก สีสํ อวฺตฺตกมฺม

ใน อาโกเถตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ชานาสิ มตกานํ วิเสสน ของ ปุคฺคลานํ ๆ สามีสมฺพณฺ ใน นิพฺพตฺตจฺจณํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน ชานาสิ อิติ ศัพท์ อาการ ใน ปุจฺฉิ ฯ

วงฺคีโส สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก อาม ศัพท์ สมฺปฺฏิจฺจนตฺถ อหํ สยกตฺตา ใน ชานามิ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาห ฯ สตฺถา สยกตฺตา ใน ปุจฺฉิ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก อิทํ วิเสสน ของ สีสํ ๆ สยกตฺตา ใน โหติ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก กสฺส สามีสมฺพณฺ ใน สีสํ ๆ วิกตฺติกตฺตา ใน โหติ อิติ ศัพท์ อาการ ใน ปุจฺฉิ ฯ

โส วิเสสน ของ วงฺคีโส ๆ สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ตํ วิเสสน ของ สีสํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน อาโกเถตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาห อิทํ วิเสสน ของ สีสํ ๆ สยกตฺตา ใน โหติ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก นิรเย วิสยาธาร ใน นิพฺพตฺตสฺส ๆ วิเสสน ของ ปุคฺคตฺตสฺส ๆ สามีสมฺพณฺ ใน สีสํ ๆ วิกตฺติกตฺตา ใน โหติ อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาห ฯ

อล กาลสฺตฺตมฺมิ ใน ปุจฺฉิ สตฺถา สยกตฺตา ใน ปุจฺฉิ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก อสฺส วิเสสน ของ วงฺคีสฺสฺส ๆ สมฺปทาน ใน ทตฺวา สาธุ ลิงฺคตฺถ อิติ ศัพท์ สรฺูป ใน สาธุการํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน ทตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปุจฺฉิตฺวา ปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้ากัฏ อิตฺรานิ ๆ กิตฺติ ตีณิ กิตฺติ วิเสสน ของ สีสานิ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน ปุจฺฉิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ทตฺวา เตน วิเสสน ของ วงฺคีเสน ๆ อนภิตฺตกตฺตา ใน วุตฺตฺวตฺต- อวิรัชฺฉิตฺวา กิริยาวิเสสน ใน วุตฺตฺวตฺต- วุตฺตฺวตฺตกฺขณฺ กาลสฺตฺตมฺมิ ใน ทตฺวา เอว ศัพท์ อวธารณ เข้ากัฏ ตถา ๆ ศัพท์ กิริยาวิเสสน ใน ทตฺวา สาธุการํ อวฺตฺตกมฺม ใน ทตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ทสฺเสตฺวา ปรลฺจมฺ วิเสสน ของ สีสํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน ทสฺเสตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปุจฺฉิ อิทํ วิเสสน ของ สีสํ ๆ สยกตฺตา ใน โหติ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก กสฺส สามีสมฺพณฺ ใน สีสํ ๆ วิกตฺติกตฺตา ใน โหติ อิติ ศัพท์ อาการ ใน ปุจฺฉิ ฯ

โส วิเสสน ของ วงฺคีโส ๆ สยกตฺตา ใน น ชานาติ น ศัพท์ ปฺฏิเสธ ใน ชานาติ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ตํ วิเสสน ของ สีสํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน อาโกเถตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ชานาติ นิพฺพตฺตจฺจณํ อวฺตฺตกมฺม ใน ชานาติ ฯ

(แก้ง) อล กาลสฺตฺตมฺมิ ใน อาห สตฺถา สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก นํ วิเสสน ของ วงฺคีสํ ๆ อกถิตฺตกมฺม ใน วตฺวา วงฺคีสฺ อาลปน ตฺวํ สยกตฺตา ใน น ชานาติ น ศัพท์ ปฺฏิเสธ ใน ชานาติ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก กิ ศัพท์ ปุจฺฉนตฺถ อิติ ศัพท์ อาการ ใน วตฺวา ฯ

ปฐพกาลกิริยา ใน อาห อาม ศัพท์ สมบุฏิจจนตล อหํ สยกตฺตา ใน น ชานามิ น ศัพท์ ปฏฺิเสธ
ใน ชานามิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวจาก อิติ ศัพท์ สฺรูป ใน วจเน ๆ ลกฺขณ ใน วุตฺเต วฺคีเสน
อนภิตกตฺตา ใน วุตฺเต ๆ ลกฺขณกิริยา อหํ สยกตฺตา ใน ชานามิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวจาก อิติ
ศัพท์ อาการ ใน อาห ๖ วฺคีโส สยกตฺตา ใน ปุจฺฉิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวจาก ตฺวํ สยกตฺตา ใน
ชานาสี ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวจาก เกน วิเสสน ของ ญาณเนน ๆ กรณ ใน ชานาสี อิติ ศัพท์ อาการ
ใน ปุจฺฉิ ๖ สตฺถา สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวจาก อหํ สยกตฺตา ใน ชานามิ ๆ อา
ขุยาตบถ กตฺตฺวจาก มนฺตพเลน กรณ ใน ชานามิ อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาห ๖

อล กาลสตฺตฺมี ใน ยาจิ วฺคีโส สยกตฺตา ใน ยาจิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวจาก นํ วิเสสน
ของ สตฺถารํ ๆ อกถิตกมฺม ใน ยาจิ ตุมฺเห สยกตฺตา ใน เทถ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวจาก เม
สมฺปทาน ใน เทถ อิมํ วิเสสน ของ มนฺตํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน เทถ อิติ ศัพท์ อาการ ใน ยาจิ ๖
สตฺถา สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวจาก มยา อนภิตกตฺตา ใน น สกฺกา น ศัพท์
ปฏฺิเสธ ใน สกฺกา ๆ กิริยาบถ ภาวจาก อปฺพพชิตสฺส วิเสสน ของ ปุคฺคลสฺส ๆ สมฺปทาน ใน
น ทาตุํ ๆ ตุมฺตลสมฺปทาน ใน สกฺกา อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาห ๖

โส วิเสสน ของ วฺคีโส ๆ สยกตฺตา ใน อโหสิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวจาก อหํ สยกตฺตา
ใน ภวิสฺสามิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวจาก อิมสฺมี วิเสสน ของ มนฺเต ๆ ลกฺขณ ใน คหิตเต มยา
อนภิตกตฺตา ใน คหิตเต ๆ ลกฺขณกิริยา สกฺลชมฺพฺทีเป อาราร ใน ภวิสฺสามิ เชฏฺจโร วิกติกตฺตา
ใน ภวิสฺสามิ อิติ ศัพท์ อาการ ใน จินฺเตตฺวา ๆ ปฐพกาลกิริยา ใน อฺยโยเชตฺวา เต วิเสสน ของ
พฺราหฺมणे ๆ อวุตฺตกมฺม ใน อฺยโยเชตฺวา ตุมฺเห สยกตฺตา ใน วสถ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวจาก เอ
ศัพท์ อวธารณ เข้กับ ตตฺถ ๆ วิเสสน ของ จาเน ๆ อาราร ใน วสถ กติปาหํ อจฺจนตฺสโยค ใน
วสถ อหํ สยกตฺตา ใน ปฺพพชิตฺสามิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวจาก อิติ ศัพท์ สฺรูป ใน วจเน ๆ กรณ
ใน อฺยโยเชตฺวา ๆ ปฐพกาลกิริยา ใน ปฺพพชิตฺวา สตฺถุ สามีสมฺพฺนฺธ ใน สนฺติเก ๆ วิสยาราร ใน
ปฺพพชิตฺวา ๆ ปฐพกาลกิริยา ใน อโหสิ ลทฺฐปสมฺปโท วิเสสน ของ วฺคีโส นาม ศัพท์ สลฺยาโชตค
เข้กับ วฺคีสฺตฺเถโร ๆ วิกติกตฺตา ใน อโหสิ ๖

อล กาลสตฺตฺมี ใน อาห สตฺถา สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวจาก อสฺส วิเสสน
ของ วฺคีสฺตฺเถรสฺส ๆ สมฺปทาน ใน ทตฺวา ทวตฺตีสาการกมฺมจฺจฺจํ อวุตฺตกมฺม ใน ทตฺวา ๆ

บุพพกาลกิริยา ใน อาห คฺวั สยกตฺตา ใน สขฺฌายาหิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก มนฺตฺสฺส
นฺนุจฺจิกมฺม ใน ปริกมฺม ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน สขฺฌายาหิ อิติ ศักฺพฺท อาการ ใน อาห ๆ

โส วิเสสน ของ วงฺคีสฺตฺเถโร ๆ สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ตํ วิเสสน
ของ มนฺตํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน สขฺฌายนฺโต ๆ อพฺภนฺตรกิริยา ของ วงฺคีสฺตฺเถโร อนฺตรนฺตรา กาลสฺตฺตฺมึ
ใน ปุจฺฉิยาโน พฺราหฺมณฺเหติ อนฺนิกิตกตฺตา ใน ปุจฺฉิยาโน มนฺโต วฺตฺตกมฺม ใน คหิโต ๆ กิตฺบถ
กมฺมวาจก เต อนฺนิกิตกตฺตา ใน คหิโต อิติ ศักฺพฺท อาการ ใน ปุจฺฉิยาโน ๆ อพฺภนฺตรกิริยา ของ
วงฺคีสฺตฺเถโร ตุมฺเห สยกตฺตา ใน อากเมถ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ตาว ศักฺพฺท กิริยาวิเสสน ใน
อากเมถ อหํ สยกตฺตา ใน คณฺหามิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก

อิติ ศักฺพฺท อาการ ใน วตฺวา ๆ บุพพกาลกิริยา ใน ปตฺวา เอว ศักฺพฺท อวฺธารณ เข้ากับ
กติปาหฺสฺส ๆ สมฺปทาน ใน ปตฺวา อรหฺตฺตํ อวฺตฺตกมฺม ใน ปตฺวา ๆ บุพพกาลกิริยา ใน ปุญฺโจ ปุณ
ศักฺพฺท กิริยาวิเสสน ใน ปุญฺโจ พฺราหฺมณฺเหติ อนฺนิกิตกตฺตา ใน ปุญฺโจ ๆ วิเสสน ของ วงฺคีสฺตฺเถโร
อาวฺโส อาลปน อหํ สยกตฺตา ใน อมฺหิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อภพฺโพ วิกิตฺกตฺตา ใน อมฺหิ
อิทานิ กาลสฺตฺตฺมึ ใน อมฺหิ คนฺตุํ ตุมฺตฺตสมฺปทาน ใน อภพฺโพ อิติ ศักฺพฺท อาการ ใน อาห ๆ

ภิกฺขุ สยกตฺตา ใน อาโรเจสฺสุ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ตํ วิเสสน ของ วจฺนํ ๆ อวฺตฺตกมฺม
ใน สุตฺวา ๆ บุพพกาลกิริยา ใน อาโรเจสฺสุ ฆนฺเต อาลปน อหํ วิเสสน ของ วงฺคีสฺส ๆ สยกตฺตา
ใน พฺยากโรติ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก อภูเตน วิเสสน ของ วจฺเนน ๆ กรณ ใน พฺยากโรติอณฺณํ
อวฺตฺตกมฺม ใน พฺยากโรติ อิติ ศักฺพฺท อาการ ใน อาโรเจสฺสุ สตฺถุ สมฺปทาน ใน อาโรเจสฺสุ ๆ

สฺตฺถา สยกตฺตา ใน อภาสิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ภิกฺขเว อาลปน ตุมฺเห สยกตฺตา ใน
มา อวฺจฺจฺต มา ศักฺพฺท ปฺภิสฺเสธ ใน อวฺจฺจฺต ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก เอวํ ศักฺพฺท กิริยาวิเสสน ใน
อวฺจฺจฺต ภิกฺขเว อาลปน ปุตฺโต สยกตฺตา ใน ชาโต ๆ กิตฺบถ กตฺตฺวาจก อิทานิ กาลสฺตฺตฺมึ ใน
ชาโต มม สามีสฺมพฺนฺธ ใน ปุตฺโต จฺติปฺภิสฺนฺธิกฺุสฺโล วิกิตฺกตฺตา ใน ชาโต อิติ ศักฺพฺท อาการ ใน
วตฺวา ๆ บุพพกาลกิริยา ใน อภาสิ อีมา วิเสสน ของ คาถา ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน อภาสิ

โย วิเสสน ของ ปุคฺคฺโล ๆ สยกตฺตา ใน เวหิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก
จฺติ กิตฺติ อฺปปตฺตี กิตฺติ อวฺตฺตกมฺม ใน เวหิ สตฺตฺนํ ภาวาทิสฺมพฺนฺธ ใน
จฺติ และ อฺปปตฺตี จ สองศักฺพฺท ปทสมฺมจฺจฺยตฺต เข้ากับ จฺติ และ อฺปปตฺตี

สพฺพโส ตติยาวิเสสน ใน เวที อหํ สยกตฺตา ใน พุริมิ ๆ อาขยาตบท
กตฺตฺวาจก อสฺตตํ กัถิ สุกตํ กัถิ พุทฺธํ กัถิ ตํ กัถิ วิเสสน ของ ปุคฺคํ ๆ
อวฺตฺตกมฺม ใน พุริมิ พุราหฺมณํ สมฺภาวน ใน พุริมิ ๆ

เทวา กัถิ คณฺธพฺพมานุสา กัถิ สยกตฺตา ใน น ชานนฺติ น ศัพฺท ปรฺฏิเสธ
ใน ชานนฺติ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ยสฺส วิเสสน ของ ปุคฺคลสฺส ๆ
สํมิสมฺปนฺน ใน คติ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน ชานนฺติ อหํ สยกตฺตา ใน พุริมิ
ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก จีณาสวํ กัถิ อรหฺนฺตํ กัถิ ตํ กัถิ วิเสสน ของ
ปุคฺคํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน พุริมิ พุราหฺมณํ สมฺภาวน ใน พุริมิ อิติ ศัพฺท
สรูป ใน อีมา คาลา ๆ

ตตฺถ วิเสสน ของ ปเทสฺส ๆ นิทฺธารณ ใน ปททวยสฺส **โย เวที** สรูป ใน อิติ ๆ ศัพฺท
อาทยตฺถ ใน ปททวยสฺส ๆ นิทฺธารณีย และ สํมิสมฺปนฺน ใน อตฺโถ โย วิเสสน ของ ปุคฺคโล ๆ
สยกตฺตา ใน ชานาติ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก สตฺตํ ภาวาทิสฺมฺปนฺน ใน จุติ และ ปรฺฏิสนฺธิ ๆ
อวฺตฺตกมฺม ใน ชานาติ สพฺพากาเรน ตติยาวิเสสน ใน ชานาติ จ สองศัพฺท ปทสมฺมุจฺยตฺถ เข้ากับ
จุติ และ ปรฺฏิสนฺธิ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน ชานาติ ปากฺกํ วิคฺติกมฺม ใน กตฺวา ๆ กิริยาวิเสสน ใน ชานาติ
อหํ สยกตฺตา ใน วทามิ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก อลคฺคตฺยา เหตุ ใน อสฺตตํ ปรฺฏิปตฺติยา ภา
วาทิสฺมฺปนฺน สฺสฺสจฺจตฺตฺตา ๆ เหตุ ใน สุกตํ จตฺตุนํ วิเสสน ของ สจฺจจํนํ ๆ ภาวาทิสฺมฺปนฺน
ใน พุทฺธตฺยา ๆ เหตุ ใน พุทฺธํ ตํ กัถิ อสฺตตํ กัถิ สุกตํ กัถิ พุทฺธํ กัถิ วิเสสน ของ ปุคฺคํ ๆ อวฺตฺตกมฺม
ใน วทามิ พุราหฺมณํ สมฺภาวน ใน วทามิ อิติ ศัพฺท สรูป ใน อตฺโถ ๆ ลิงฺคตฺถ ๆ

ยสฺส สรูป ใน อิติ ๆ ศัพฺท สรูป ใน ปทสฺส ๆ สํมิสมฺปนฺน ใน อตฺโถ เอเต กัถิ เทวาทโย
กัถิ วิเสสน ของ มนุสฺสอมฺนุสฺสา ๆ สยกตฺตา ใน น ชานนฺติ น ศัพฺท ปรฺฏิเสธ ใน ชานนฺติ ๆ
อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ยสฺส วิเสสน ของ ปุคฺคลสฺส ๆ สํมิสมฺปนฺน ใน คติ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน
ชานนฺติ อหํ สยกตฺตา ใน วทามิ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก อาสวานํ ภาวาทิสฺมฺปนฺน จีณตฺยา
ๆ เหตุ ใน จีณาสวํ กิเลเสหิ อปาทาน ใน อารก- อารกตฺตา เหตุ ใน อรหฺนฺตํ ตํ กัถิ จีณาสวํ กัถิ
อรหฺนฺตํ กัถิ วิเสสน ของ ปุคฺคํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน วทามิ พุราหฺมณํ สมฺภาวน ใน วทามิ อิติ ศัพฺท
สรูป ใน อตฺโถ ๆ ลิงฺคตฺถ ๆ **จบเก็ง**

เทศนาวิธาน กาลสดมภ์ ใน ปาปณีสสุ พหุ วิเสสน ของ ชนา ๆ สยกคตา ใน
ปาปณีสสุ ๆ อาชญาตบท กคตุวจาก โสตาปตติผลาทีนิ วิเสสน ของ อริยผลานิ ๆ อวุตตกมม
ใน ปาปณีสสุ อิติ ศัพท สมนาปนุณ ฯ

วงคีตศุเถรวตถุ สยกคตา ใน นิฎจิต์ ๆ

กิตบท กคตุวจาก ฯ

ธมมทินนาเถรี วตถุ

ธมมทินนาเถรีวตถุ วุตตกมม ใน วุจจเต

มยา อนภิตกคตา ใน วุจจเต ๆ อาชญาตบท กมมวจาก ฯ

.....

สตถา สยกคตา ใน กเถสิ ๆ อาชญาตบท กคตุวจาก **ยสส ปุเร จ** สรูป ใน อิติ

ๆ ศัพท์ อาทยตถ ใน อิมั ฌมฺมเทสนั อิมั วิเสสน ของ ฌมฺมเทสนั ๆ อวุตฺตกมฺม ใน กเถสิ เวฬุเน วิสยธาร ใน วิหรนุโต ๆ อพฺภนฺตรกิริยา ของ สตุถา ฌมฺมทินฺนํ สลฺลววิเสสน ของ ภิกฺขุณี ๆ อวุตฺตกมฺม ใน อารพฺภ ๆ สมานกาลกิริยา ใน กเถสิ ฯ

(แก้ง) หิ ศัพท์ วิตุถารไซตถ เอกทิวสั กาลสตุตฺตมึ ใน จินฺเตสิ อุปาสโก สยกตฺตา ใน จินฺเตสิ ๆ อาขยตบถ กตฺตฺวาจก ตสฺสา วิเสสน ของ ฌมฺมทินฺนาย ๆ สามึสมฺพนฺธ ใน คิหิกาเล ๆ กาลสตุตฺตมึ ใน สามิโก ๆ วิเสสน ของ อุปาสโก วิสาโข สลฺลววิเสสน ของ อุปาสโก สตุถุ สามึสมฺพนฺธ ใน สนฺติเก ๆ วิสยธาร ใน สุตฺวา ฌมฺมํ อวุตฺตกมฺม ใน สุตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปตฺวา อนาคามิผลั อวุตฺตกมฺม ใน ปตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน จินฺเตสิ

ปฺริจฺญาเปตฺตุ คฺมตฺถกตฺตา ใน วญฺญติ ๆ อาขยตบถ กตฺตฺวาจก มยา อนภิหิตกตฺตา ใน ปฺริจฺญาเปตฺตุ สพฺพั วิเสสน ของ สापเตยฺยั ๆ อวุตฺตกมฺม ใน ปฺริจฺญาเปตฺตุ ฌมฺมทินฺนํ การิตกมฺม ใน ปฺริจฺญาเปตฺตุ อิติ ศัพท์ อาการ ใน จินฺเตสิ ฯ

โส วิเสสน ของ อุปาสโก ๆ สยกตฺตา ใน กโรติ ๆ อาขยตบถ กตฺตฺวาจก ตโต วิเสสน ของ กาลโต ๆ อปาทาน ใน ปุพฺเพ ๆ กาลสตุตฺตมึ ใน กโรติ อากจฺจนฺโต อพฺภนฺตรกิริยา ของ อุปาสโก ฌมฺมทินฺนํ อวุตฺตกมฺม ใน ทิสฺวา วาตปาเนน ตติยาวิเสสน ใน โอลเณหฺตี ๆ วิเสสน ของ ฌมฺมทินฺนํ ทิสฺวา ปุพฺพกาลกิริยา ใน กโรติ สิตั อวุตฺตกมฺม ใน กโรติ ฯ ปน ศัพท์ วิเสสไซตถ โส วิเสสน ของ อุปาสโก ๆ สยกตฺตา ใน อคฺมาสิ ๆ อาขยตบถ กตฺตฺวาจก ตัทิวสั กาลสตุตฺตมึ ใน อคฺมาสิ วาตปาเน อธาร ใน จิตฺติ ๆ วิเสสน ของ ฌมฺมทินฺนํ อวุตฺตกมฺม ใน อนโณเณโต ว ศัพท์ อวธารณ เขากัปฺ อนโณเณโต ๆ อพฺภนฺตรกิริยา ของ อุปาสโก ฯ

สา วิเสสน ของ ฌมฺมทินฺนา ๆ เหตุกตฺตา ใน อุปฺนาเมสิ ๆ อาขยตบถ เหตุกตฺตฺวาจก กิ กิตฺตี อิทํ กิตฺตี วิเสสน ของ การณัฯ ลิงฺคตฺถ นุ ศัพท์ ปุจฺจนฺตฺถ โข ศัพท์ วจฺนาลงฺการ ใน อิติ ศัพท์ อาการ ใน จินฺเตตฺวาฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน จินฺเตตฺวา อิทํ วิเสสน ของ การณัฯ สยกตฺตา ใน โหตุ ๆ อาขยตบถ กตฺตฺวาจก อหํ สยกตฺตา ใน ชานิสฺสามิ ๆ อาขยตบถ กตฺตฺวาจก โภชนกาล กาลสตุตฺตมึ ใน ชานิสฺสามิ อิติ ศัพท์ อาการ ใน จินฺเตตฺวาฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อุปฺนาเมสิ โภชนเวลาย กาลสตุตฺตมึ ใน อุปฺนาเมสิ ฆตฺตํ การิตกมฺม ใน อุปฺนาเมสิ ฯ

โส วิเสสน ของ อุปาสโก ๆ สยกตฺตา ใน วทติ ๆ อาขยตบต กตฺตฺวาจก อลฺเบสุ วิเสสน ของ ทิวเสสุ ๆ กาลสตุตฺมึ ใน วทติ ตฺวํ สยกตฺตา ใน เอหิ ๆ อาขยตบต กตฺตฺวาจก มยํ สยกตฺตา ใน ญฺชาม ๆ อาขยตบต กตฺตฺวาจก เอกโต ตติยาวิเสสน ใน ญฺชาม อิติ ศัพฺท อาการ ใน วทติ ฯ ปน ศัพฺท วิเสสโชตก โส วิเสสน ของ อุปาสโก ๆ สยกตฺตา ใน ญฺชชิ ๆ อาขยตบต กตฺตฺวาจก ตํทิวสํ กาลสตุตฺมึ ใน ญฺชชิ ว ศัพฺท อวธารณ เข้ากัับ ตฺมฺหึญฺโต ๆ วิกตีกตฺตา ใน หุ ตฺวา ๆ สมานกาลกิริยา ใน ญฺชชิ ฯ

สา วิเสสน ของ รมฺมทินฺนา ๆ สยกตฺตา ใน จินฺเตสิ ๆ อาขยตบต กตฺตฺวาจก สามิโก สยกตฺตา ใน ภาวิสฺสติ ๆ อาขยตบต กตฺตฺวาจก เอว ศัพฺท อวธารณ เข้ากัับ เกนจิจฺ วิเสสน ของ การณน ๆ เหตุ ใน กุปีโต ๆ วิกตีกตฺตา ใน ภาวิสฺสติ อิติ ศัพฺท อาการ ใน จินฺเตสิ ฯ

อด กาลสตุตฺมึ ใน อาห วิสาโข สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขยตบต กตฺตฺวาจก นํ วิเสสน ของ รมฺมทินฺนํ ๆ อกถิตกมฺม ใน อาห สฺขนิสินฺนเวลาย กาลสตุตฺมึ ใน ปกโกสิตฺวา ตํ วิเสสน ของ รมฺมทินฺนํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน ปกโกสิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาห รมฺมทินฺเน อาลปน ตฺวํ สยกตฺตา ใน ปฏิจฺฉาหิ ๆ อาขยตบต กตฺตฺวาจก อิมสฺมึ วิเสสน ของ เคเห ๆ วิสยธาร ใน สาปเตยฺยํ สพฺพํ วิเสสน ของ สาปเตยฺยํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน ปฏิจฺฉาหิ อิติ ศัพฺท อาการ ใน อาห ฯ

สา วิเสสน ของ รมฺมทินฺนา ๆ สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขยตบต กตฺตฺวาจก นาม ศัพฺท สลฺลาโชตก เข้ากัับ กุทฺธา ๆ วิเสสน ของ ชนา ๆ เหตุกตฺตา ใน น ปฏิจฺฉาเปนฺติ น ศัพฺท ปฏิเสธ ใน ปฏิจฺฉาเปนฺติ กิลฺลิจิ การิตกมฺม ใน ปฏิจฺฉาเปนฺติ ๆ อาขยตบต เหตุกตฺตฺวาจก สาปเตยฺยํ อวุตฺตกมฺม ใน ปฏิจฺฉาเปนฺติ ก็ กิติ เอตํ กิติ วิเสสน ของ การณํ ๆ ลิงฺคตฺถ นุ ศัพฺท ปุจฺจนตฺถ โข ศัพฺท วจนาลงฺการ ใน อิติ ศัพฺท อาการ ใน จินฺเตตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาห สามิ อาลปน ปน ศัพฺท ปุจฺจนตฺถ ตฺมฺเห ลิงฺคตฺถ อิติ ศัพฺท อาการ ใน อาห ฯ

วิสาโข สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขยตบต กตฺตฺวาจก อหํ สยกตฺตา ใน น วิจาเรสฺสามิ น ศัพฺท ปฏิเสธ ใน วิจาเรสฺสามิ ๆ อาขยตบต กตฺตฺวาจก อิตฺโต วิเสสน ของ กาลโต ๆ อยาทาน ใน ปฏฺจาย ๆ กิริยาวิเสสน ใน วิจาเรสฺสามิ กิลฺลิจิ วิเสสน ของ กมฺมํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน วิจาเรสฺสามิ อิติ ศัพฺท อาการ ใน อาห ฯ

ธมฺมทินฺนา สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก โโก สยกตฺตา ใน ปฏิจฺฉิสฺสติ ๆ
อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ตุมฺเหหิ อนภิตกตฺตา ใน ฉทฺทิตํ ๆ วิเสสน ของ เขฬํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน
ปฏิจฺฉิสฺสติ ตุมฺเห สยกตฺตา ใน อนุชานาถ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก เอวํ วิเสสน ของ ภาเว ๆ
ลกฺขณ ใน สนฺเต ๆ ลกฺขณกิริยา มม สมฺปทาน ใน อนุชานาถ ปพฺพชฺชํ อวฺตฺตกมฺม ใน อนุชานาถ
อิตฺติ ศัพท์ อาการ ใน อาห ๆ

โส วิเสสน ของ วิสาโย ๆ เหตุกตฺตา ใน ปพฺพาทฺเต ธมฺมทินฺนํ การิตกมฺม ใน ปพฺพาทฺเต
ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ภทฺเต อาลปน สาธุ ลิงฺคตฺถ อิตฺติ ศัพท์ อาการ ใน สมฺปฏิจฺฉิตฺวา ๆ
ปพฺพกาลกิริยา ใน เนตฺวา มหนฺเตน วิเสสน ของ สกฺกาเรนํ ๓ กรณ ใน เนตฺวา ตํ วิเสสน ของ
ธมฺมทินฺนํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน เนตฺวา ภิกฺขุณีอุปฺสฺสยํ สมฺปาปฺณียกมฺม ใน เนตฺวาๆ ปพฺพกาลกิริยา
ใน ปพฺพาทฺเต ๓ สา กิตฺติ ลทฺฐปฺสมฺปทา กิตฺติ วิเสสน ของ ธมฺมทินฺนา ๆ สยกตฺตา ใน อโหสิ ๓
อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก นาม ศัพท์ สลฺลาชิตก เข้กัป ธมฺมทินฺนาเถรี ๆ วิกิตกตฺตา ใน อโหสิ
๓ สา วิเสสน ของ เถรี ๆ สยกตฺตา ใน ปจฺจาณฺณิ ๓ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก วิเวกคามตาย เหตุ
ใน คนฺตฺวา ภิกฺขุณีหิ สหตฺถตฺติยา เข้กัป สทฺธี ๆ ศัพท์ กิริยาสมวาย ใน คนฺตฺวา ชนปํ สมฺปาปฺณียกมฺม
ใน คนฺตฺวา ๆ ปพฺพกาลกิริยา ใน วิหรนฺตี ตตฺถ วิเสสน ของ ชนปเท ๆ อาธาร ใน วิหรนฺตี ๆ
อพฺภนฺตรกิริยา ของ เถรี น ศัพท์ ปฏิเสธ ใน จิรสฺส เอว ศัพท์ อวธารณ เข้กัป จิรสฺส ๆ สมฺปทาน
ใน ปตฺวา ปฏิสมฺภิทาหิ สหตฺถตฺติยา เข้กัป สท ๓ ศัพท์ ทพฺพสมวาย ใน อรหตฺตํ อวฺตฺตกมฺม
ใน ปตฺวา ๆ ปพฺพกาลกิริยา ใน จินฺเตตฺวา

อิทานิ กาลสฺสคฺคมี ใน กริสฺสนฺติ ฅาติชฺนา สยกตฺตา ใน กริสฺสนฺติ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก
มํ อวฺตฺตกมฺม ใน นิสฺสายๆ ปพฺพกาลกิริยา ใน กริสฺสนฺติ ปุณฺณานิ อวฺตฺตกมฺม ใน กริสฺสนฺติ อิตฺติ
ศัพท์ อาการ ใน จินฺเตตฺวา ๆ ปพฺพกาลกิริยา ใน ปจฺจาณฺณิ เอว ศัพท์ อวธารณ เข้กัป ปุณ ๓
ศัพท์ กิริยาวิเสสน ใน ปจฺจาณฺณิ ราชคหํ สมฺปาปฺณียกมฺม ใน ปจฺจาณฺณิ ๓

อุปาสโก สยกตฺตา ใน ปุจฺฉิ ๓ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ตสฺสา วิเสสน ของ เถรียา ๆ
ภาวาทิสมฺพนฺธ ใน -ภาวํ อาคตภาวํ อวฺตฺตกมฺม ใน สุตฺวา ๆ ปพฺพกาลกิริยา ใน จินฺเตตฺวา เถรี
สยกตฺตา ใน อาคตา ๆ กิตบถ กตฺตฺวาจก เกน วิเสสน ของ การณน นุ ศัพท์ ปุจฺฉนฺตล โข ศัพท์
วจนาลงฺการ ใน การณน เหตุ ใน อาคตา อิตฺติ ศัพท์ อาการ ใน จินฺเตตฺวาๆ ปพฺพกาลกิริยา ใน

คนตฺวา ภิกขุณีอุปัสสยํ สมปาปญฺญิกมฺม ใน คนตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วนฺทิตฺวา เถรี อวฺตตกมฺม ใน วนฺทิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน นิสินฺโน เอกมฺนตํ อาธาร ใน นิสินฺโน ๆ วิเสสน ของ อุปาสโก วตฺตํ ตุมตฺตสมปทาน ใน โหติ ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก มยา อนภิตกตฺตา ใน วตฺตํ

อฺยเย อาลปน ตฺวํ สยกตฺตา ใน อสิ ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก อุกฺกณฺจิตฺตา วิกตฺกตฺตา ใน อสิ นุ ศัพท์ ปุจฺจนตฺถ โข ศัพท์ วจนาลงฺการ อิติ ศัพท์ อาการ ใน วตฺตํ อปฺปฏิรูป วิกตฺกตฺตา ใน โหติ อหํ สยกตฺตา ใน ปุจฺจิสฺสามิ ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก เอกํ วิเสสน ของ ปรณฺหํ ๆ อวฺตตกมฺม ใน ปุจฺจิสฺสามิ นํ วิเสสน ของ เถรี ๆ อภิตกมฺม ใน ปุจฺจิสฺสามิ อิติ ศัพท์ อาการ ใน จินฺเตตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปุจฺจนิ โสตาปตฺติมคฺเค ภินฺนาธาร ใน ปรณฺหํ ๆ อวฺตตกมฺม ใน ปุจฺจนิ ๆ

สา วิเสสน ของ เถรี ๆ สยกตฺตา ใน วิสฺสขฺเชติ ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก ตํ วิเสสน ของ ปรณฺหํ ๆ อวฺตตกมฺม ใน วิสฺสขฺเชติ ๆ อุปาสโก สยกตฺตา ใน อาโรเจติ ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก เอว ศัพท์ อวธารณ เข้กับ เตน ๆ วิเสสน ของ อุปาเยน ๆ ตติยาวิเสสน ใน ปุจฺจิตฺวา ปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้กับ เสสมคฺเคสุ ๆ ภินฺนาธาร ใน ปรณฺหํ ๆ อวฺตตกมฺม ใน ปุจฺจิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วนฺทิตฺวา อติกมฺม กิริยาวิเสสน ใน ปุจฺจ- ปรณฺหสฺส สามีสมฺพนฺธ ใน ปุจฺจกาเล ๆ กาลสฺตตฺมึ ใน วฺตเต ตาย วิเสสน ของ เถรียา ๆ อนภิตกตฺตา ใน วฺตเต อาวุโส วิเสสน ของ วิสาข ๆ อาลปน ตฺวํ สยกตฺตา ใน อจฺจสฺรา ๆ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก โข ศัพท์ วจนาลงฺการ ใน อิติ ศัพท์ อาการ ใน วตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วฺตเต ตฺวํ สยกตฺตา ใน ปุจฺเจยฺยาสี ๆ อาขยาตบถ

บทว่า **อจฺจสฺรา** นี้ลงอาหิยตฺตนิวิภัตฺติ เป็นปจฺมบุรุษ ตามหลักภาษาแล้วศฺรขฺัน ภวํ (ทาน) มาเป็นประธานแต่ก็จะมี สอดคล้องกับประโยคข้อความว่า อากงฺขมาโน..อิมํ ปรณฺหํ ปุจฺเจยฺยาสี ดั่งนั้น บทนี้ จึงควรมีรูปว่า **อจฺจยาสี** (อจฺจโย + อสิ) ดังปรากฏข้อความในมัชฌิมนิกายอรรคกถา มูลปิ่นฌาสก จุฬเวทัลล สุตฺร ข้อ ๔๖๖ ฉบบ มจร. ว่า **อจฺจยาสี**ติ เอตฺถ ปรณฺหํ อติกมิตฺวา คโตสฺสิตฺติ อตฺถโ. อนึ่งบทนี้ ฉบบพมาบางฉบบ ปรากฏว่า อจฺจสฺราสฺส อิติ + ศฺร ธาตุ+ ส อากม + โอ อหิยตฺตนิวิภัตฺติ. แปลง โอ เป็น อิ (คูอธิบายหน้า ๑๗๐)

กตฺตฺวาจก อากงฺขมาโน อพฺภนฺตรกิริยา ของ ตฺวํ สตฺถารํ อวฺตตกมฺม ใน อุปฺสงฺกมิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปุจฺเจยฺยาสี อิมํ วิเสสน ของ ปรณฺหํ ๆ อวฺตตกมฺม ใน ปุจฺเจยฺยาสี อิติ ศัพท์ สฺรฺูป ใน วจเน ๆ ลกฺขณ ใน วฺตเต ๆ ลกฺขณกิริยา เถรี อวฺตตกมฺม ใน วนฺทิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อฺภูจาย อาสนา อปาทาน ใน อฺภูจาย ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน คนตฺวา สตฺถ สามีสมฺพนฺธ ใน สนฺติกํ

ๆ สมบูรณ์นิยคมม ใน คนตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อโรเจสิ ตํ กิติ สัพพํ กิติ วิเสสน ของ
กถาสถาปํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน อโรเจสิ ภควโต สมปทาน ใน อโรเจสิ ฯ

สตฺถา สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ตํ วิเสสน ของ วจันฺ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน
สุกฺกิตํ ๆ กิตบท กมฺมวาทก มม สามีสมฺพนฺธ ใน ธีตฺยาฯ วิเสสน ของ ฌมฺมทินฺนํยาฯ อนภิตกตฺตา
ใน สุกฺกิตํ จ ศัพฺพํ วากฺยารมฺภ อหํ สยกตฺตา ใน วิสฺสชฺเชยฺยํ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก เอตํ
วิเสสน ของ ปฺลหํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน วิสฺสชฺเชนฺโต ๆ อพฺภนฺตรกิริยา ของ อหํ เอว ศัพฺพํ อวธารณ
เข้กับ เอวํ ๆ ศัพฺพํ กิริยาวิเสสน ใน วิสฺสชฺเชยฺยํ อิติ ศัพฺพํ อาการ ใน วตฺวาฯ ปุพฺพกาลกิริยา
ใน เทเสนฺโต ฌมฺมํ อวุตฺตกมฺม ใน เทเสนฺโตฯ อพฺภนฺตรกิริยา ของ สตฺถา อิมํ วิเสสน ของ คาคํ
ๆ อวุตฺตกมฺม ใน อาห

กิลฺยจันฺ สยกตฺตา ใน นตฺถิ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ยสฺส วิเสสน
ของ ปุคฺคฺลสฺส ๆ สมปทาน ใน นตฺถิ ปุเร กิติ ปจฺจมา กิติ มชฺเฌ กิติ
ภินฺนํชาธา ใน กิลฺยจันฺ จ สามศัพฺพํ ปทสมฺมจฺยตฺถ เข้กับ ปุเร ปจฺจมา
และ มชฺเฌ อหํ สยกตฺตา ใน พฺรุมฺมิ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก อกิลฺยจันฺ
กิติ อนาทานํ กิติ ตํ กิติ วิเสสน ของ ปุคฺคฺลํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน พฺรุมฺมิ
พฺราหฺมณฺํ สมภวาน ใน พฺรุมฺมิ อิติ ศัพฺพํ สฺรูป ใน อิมํ คาคํ ฯ

ตตฺถ วิเสสน ของ ปทฺเสฯ นิทฺธารณ ใน ปทฺสฺส **ปุเร** สฺรูป ใน อิติฯ ศัพฺพํ สฺรูป ใน ปทฺสฺส
ๆ นิทฺธารณิย และ สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺโถ อตฺเตตฺสุ วิเสสน ของ ขนฺธฺเสฯ ภินฺนํชาธา ใน กิลฺยจันฺ
อิติ ศัพฺพํ สฺรูป ใน อตฺโถ ๆ ลิงฺคตฺถ ฯ

ปจฺจมา สฺรูป ใน อิติ ๆ ศัพฺพํ สฺรูป ใน ปทฺสฺสฯ สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺโถ อนาคเตสฺสุ วิเสสน
ของ ขนฺธฺเสฯ ๆ ภินฺนํชาธา ใน กิลฺยจันฺ อิติ ศัพฺพํ สฺรูป ใน อตฺโถ ๆ ลิงฺคตฺถ ฯ

มชฺเฌ สฺรูป ใน อิติ ๆ ศัพฺพํ สฺรูป ใน ปทฺสฺสฯ สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺโถ ปจฺจบุปฺนเนสฺสุ
วิเสสน ของ ขนฺธฺเสฯ ๆ ภินฺนํชาธา ใน กิลฺยจันฺ อิติ ศัพฺพํ สฺรูป ใน อตฺโถ ๆ ลิงฺคตฺถ ฯ

นตฺถิ กิลฺยจันฺ สฺรูป ใน อิติ ๆ ศัพฺพํ อาทยตฺถ ใน ปทฺทวฺยสฺสฯ สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺโถ
ตณฺหาคาหฺสงฺขาตํ วิเสสน ของ กิลฺยจันฺ ๆ สยกตฺตา ใน นตฺถิ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ยสฺส
วิเสสน ของ ปุคฺคฺลสฺส ๆ สมปทาน ใน นตฺถิ เตสฺสุ กิติ ตีสุ กิติ วิเสสน ของ จาเนสฺสุ ๆ ภินฺนํชาธา

ใน กิณฺจณํ อหํ สยกตฺตา ใน วทามิ ฯ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก รากกิณฺจนาทีหิ วิเสสน ของ
กิณฺจเนหิ ฯ กรณ ใน อภิณฺจณํ กสฺสจฺจ วิเสสน ของ คหณสฺสจฺจ ภาวาทิสฺมฺพนฺธ ใน อภาเวน ฯ เหตุ
ใน อนาทานํ ตํ กิ์ตี อภิณฺจณํ กิ์ตี อนาทานํ กิ์ตี วิเสสน ของ ปุคฺคํลํ อวฺตตฺกมฺม ใน วทามิ
พฺราหฺมณํ สมนฺทาวน ใน วทามิ อิติ ศัฟฺทํ สฺรูป ใน อตฺโถ ฯ ลิงฺคตฺถ ฯ **จบเกีง**

เทสนาวสานเ กาลสฺตตฺมี ใน ปาปฺณิสฺสุ พหุ วิเสสน ของ ชนา ฯ สยกตฺตา ใน
ปาปฺณิสฺสุ ฯ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก โสตาปตฺติผลาทินิ วิเสสน ของ อริยพฺลานิ ฯ อวฺตตฺกมฺม ใน
ปาปฺณิสฺสุ อิติ ศัฟฺทํ สฺมาปฺนฺน ฯ

ธมฺมทินฺนาเถรวัคฺคฺ สยกตฺตา ใน นิฏฺจิตํ ฯ

กิตฺตบถ กตฺตฺวาจก ฯ

องฺคฺลิมาตฺเตรวคฺคฺ วคฺคฺ

องฺคฺลิมาตฺเตรวคฺคฺ วคฺคฺกมฺม ใน วุจฺจเต

มยา อนภิหิตกตฺตา ใน วุจฺจเต ฯ อาขุยาตบถ กมฺมวาทก ฯ

.....

สฺตฺถา สยกตฺตา ใน กเถสิ ฯ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก **อุสภํ** สฺรูป ใน อิติ ฯ ศัฟฺทํ

อาทยตถ ใน อิมั ฌมฺมเทสนั อิมั วิเสสน ของ ฌมฺมเทสนั ๆ อวุตฺตกมฺม ใน กเถสิ เขตวเน
วิสยาธาร ใน วิหรนฺโต ๆ อพฺภนฺตรกิริยา ของ สตถา อํกุลิมาลตฺเถรํ อวุตฺตกมฺม ใน อารพฺภ ๆ
สมานกาลกิริยา ใน กเถสิ ฯ วตฺถุ วุตฺตกมฺม ใน วุตฺตํ มยา อนภิตฺตกตฺตา ใน วุตฺตํ กิตฺตบ
กมฺมวาทก น เว กทริยา เทวโลกั วชนฺติ สรฺูป ใน อิติ ๆ ศัพฺพ อาทยตถ ใน คาลาวณฺณนํยั ๆ
อาธาร ใน วุตฺตํ เอว ศัพฺพ อวธารณ เข้กัับ วุตฺตํ ฯ

หิ ศัพฺพ ทพฺพทีกรณฺชเรตถ อิทํ วิเสสน ของ วจัน ๆ อวุตฺตกมฺม ใน วุตฺตํ มยา อนภิตฺตกตฺตา
ใน วุตฺตํ ๆ กิตฺตบ กมฺมวาทก ตตฺถ วิเสสน ของ วุตฺตมฺหิ ๆ อาธาร ใน วุตฺตํ ภิกฺขุ สยกตฺตา ใน
ปฺจจฺฉิสุ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาทก อํกุลิมาลํ อวุตฺตกมฺม ใน ปฺจจฺฉิสุ อวฺุโส อาลปนํ ตวํ สยกตฺตา
ใน น ภายติ น ศัพฺพ ปฺฏิเสธ ใน ภายติ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาทก กิ นุ สองศัพฺพ ปฺจจนฺตถ โข
ศัพฺพ วจนาลงการ ใน ทฺุฏฺฐหตฺถิ อวุตฺตกมฺม ใน ทิสฺวา ฉตฺตํ อวุตฺตกมฺม ใน ธาเรตฺวา ๆ สมานกาลกิริยา
ใน จิตฺตํ ๆ วิเสสน ของ ทฺุฏฺฐหตฺถิ ทิสฺวา ปฺพพกาลกิริยา ใน ภายติ อิติ ศัพฺพ อาการ ใน ปฺจจฺฉิสุ ฯ

อํกุลิมาลอ สยกตฺตา ใน อาท ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาทก อวฺุโส อาลปนํ อหํ สยกตฺตา
ใน น ภายมิ น ศัพฺพ ปฺฏิเสธ ใน ภายมิ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาทก อิติ ศัพฺพ อาการ ใน อาท
ฯ เต วิเสสน ของ ภิกฺขุ ๆ สยกตฺตา ใน อหํสุ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาทก สตฺถารํ อกถิตกมฺม
ใน อหํสุ ฆนฺเต อาลปนํ อํกุลิมาลอ สยกตฺตา ใน พุยากรโรติ ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาทก อฏฺเฐน
วิเสสน ของ วจเนน ๆ กรณ ใน พุยากรโรติ อถลนํ อวุตฺตกมฺม ใน พุยากรโรติ อิติ ศัพฺพ อาการ ใน
อหํสุ ฯ สตฺถา สยกตฺตา ใน อาท ๆ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาทก

ภิกฺขเว อาลปนํ ปฺตฺโต วิเสสน ของ อํกุลิมาลอ ๆ สยกตฺตา ใน ภายติ ๆ อาขุยาตบถ
กตฺตฺวาทก น ศัพฺพ ปฺฏิเสธ ใน มม สามีสมฺพนฺธ ใน ปฺตฺโต หิ ศัพฺพ เหตุชเรตถ เชฏฺฐจกฺกุสฺสา กิตี
ปฺตฺตสทิสฺสา กิตี วิเสสน ของ ภิกฺขุ ๆ สยกตฺตา ใน น ภายนฺติ น ศัพฺพ ปฺฏิเสธ ใน ภายนฺติ ๆ
อาขุยาตบถ กตฺตฺวาทก จีณาสวอฺุสฺถานํ สามีสมฺพนฺธ ใน อนฺตเร ๆ ฆินฺนารฺท ใน เชฏฺฐจกฺกุสฺสา

มม สามีสัมพันธ ใน ปุคฺคฺ- อิติ ศัพท์ อาการ ใน วตฺวาฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาห พฺราหฺมณวคฺเค
ภินฺนธาร ใน คาลํ อิมํ วิเสสน ของ คาลํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน อาห

อหํ สยกคฺคา ใน พฺรุมิ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก อุสฺภํ กัถิ ปวฺรํ กัถิ
วีรํ กัถิ มเหสี กัถิ วิชิตฺวาวิํ กัถิ อเนชํ กัถิ นหาคํ กัถิ พุทฺธํ กัถิ ตํ กัถิ

วิเสสน ของ ปุคฺคฺลํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน พฺรุมิ พฺราหฺมณํ สมภวาน ใน
พฺรุมิ อิติ ศัพท์ สฺรูป ใน อิมํ คาลํ อิติ ศัพท์ สฺรูป ใน วจฺนํ ฯ

อตฺโต วุตฺตกมฺม ใน เวทิตฺพุโพ ปณฺชิเตน อนภิตฺตคฺคา ใน เวทิตฺพุโพฯ กิตฺตบท กมิมวาก
ตสฺส วิเสสน ของ คาลาวจฺนสฺส ๆ สามีสัมพันธ ใน อตฺโต

อหํ สยกคฺคา ใน วทามิ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก อจฺจมฺภิตฺตเตน เหตุ ใน อุสภสฺทิสตาย
ฯ เหตุ ใน อุสภํ อุตฺตมตฺเตน เหตุ ใน ปวฺรํ วิริยสมฺปตฺติยา เหตุ ใน วีรํ มหนฺตานิ กัถิ สึลกฺขนธาทีนํ
กัถิ วิเสสน ของ คฺคฺชาตานิ ๆ ภาวาทิสฺมฺพันธฺ อเอตฺตคฺคาฯ เหตุ ใน มเหสี ตินฺณํ วิเสสน ของ
มารานํ ๆ ภาวาทิสฺมฺพันธฺ ใน วิชิตฺคฺคาฯ เหตุ ใน วิชิตฺวาวิํ นหาคภิกฺเลสตาย เหตุ ใน นหาคํ
จตฺตฺสจฺจพฺุทฺธตาย เหตุ ใน พุทฺธํ อุสภํ กัถิ ปวฺรํ กัถิ วีรํ กัถิ มเหสี กัถิ วิชิตฺวาวิํ กัถิ นหาคํ กัถิ พุทฺธํ
กัถิ ตํ กัถิ เอรูปรํ กัถิ วิเสสน ของ ปุคฺคฺลํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน วทามิ ตํ วิริย ใน เอรูปรํฯ วิวรรณ
พฺราหฺมณํ สมภวาน ใน วทามิ อิติ ศัพท์ สฺรูป ใน อตฺโต ฯ

เทสฺนาวสานे กาลสฺตฺตมि ใน ปาปฺณิสฺสุ พฺหุ วิเสสน ของ ชนา ๆ สยกคฺคา ใน
ปาปฺณิสฺสุฯ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก โสตาปตฺติผลาทีนํ วิเสสน ของ อริยผลานิฯ อวุตฺตกมฺม ใน
ปาปฺณิสฺสุ อิติ ศัพท์ สฺมาปฺนฺน ฯ

องฺคฺลิมลคฺเครวคฺคฺ สยกคฺคา ใน นิจฺจิตํ ๆ

กิตฺตบท กตฺตฺวาจก ฯ

เทวทิตฺตพฺราหฺมณ วคฺคฺ

เทวทิตฺตพฺราหฺมณวคฺคฺ วุตฺตกมฺม ใน วุจฺจเต

มยา อนภิตฺตคฺคา ใน วุจฺจเตฯ อาขยาตบท กมฺมวาก ฯ

.....

สตฺถา สยกตฺตา ใน กเถสิ ฯ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก **ปุพฺพเพนิวาสํ** สรฺูป ใน อิติ ฯ ศัพฺพํ
อาทยตฺถ ใน อิมํ ฌมฺมเทสนํ อิมํ วิเสสน ของ ฌมฺมเทสนํ ฯ อวฺุตฺตกมฺม ใน กเถสิ เขตฺวเน
วิสยาธาร ใน วิหรนฺโต ฯ อพฺุณฺนตฺรกีริยา ของ สตฺถา เทวทิตฺตพฺุราหฺมณฺสฺส สามีสมฺพนฺธ ใน ปรฺยหํ
ฯ อวฺุตฺตกมฺม ใน อารพฺุภ ฯ สฺมานกาลกีริยา ใน กเถสิ ฯ

(**แก้ง**) ทิ ศัพฺพํ วิตฺถารโชนก เอกสฺมึ วิเสสน ของ สมเย ฯ กาลสตฺตมึ ใน ปหิณฺนิ ภควา
สยกตฺตา ใน ปหิณฺนิ ฯ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก วาเตหิ กรณฺน ใน อาพาธิโก ฯ วิกตฺติกตฺตา ใน หุตฺวา
ฯ สฺมานกาลกีริยา ใน ปหิณฺนิ อฺุปรฺวานตฺเถโร อวฺุตฺตกมฺม ใน ปหิณฺนิ อฺุณฺโหนกตฺถาย สฺมฺปทาน ใน
ปหิณฺนิ เทวทิตฺตพฺุราหฺมณฺสฺส สามีสมฺพนฺธ ใน สนฺติกํ ฯ สฺมฺปาปฺุณฺนิกมฺม ใน ปหิณฺนิ ฯ

โส วิเสสน ของ อฺุปรฺวานตฺเถโร สยกตฺตา ใน ยาจิ ฯ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก คนฺตฺวา
ปุพฺพกาลกีริยา ใน อัจจิกฺขิตฺวา สฺตฺถุ ภาวาทิสมฺพนฺธ ใน -ภาวํ อาพาธิกภาวํ อวฺุตฺตกมฺม ใน
อัจจิกฺขิตฺวา ฯ ปุพฺพกาลกีริยา ใน ยาจิ อฺุณฺโหนกํ อวฺุตฺตกมฺม ใน ยาจิ ฯ

พฺุราหฺมณฺ สยกตฺตา ใน ปาทาสิ ฯ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ตํ วิเสสน ของ วจฺนํ ฯ
อวฺุตฺตกมฺม ใน สฺตฺวา ฯ ปุพฺพกาลกีริยา ใน จินฺเตตฺวา ตฺถฺจฺจมานโส วิกตฺติกตฺตา ใน หุตฺวา ฯ
สฺมานกาลกีริยา ใน จินฺเตตฺวา (สา วิเสสน ของ ปหิตฺตา ฯ สยกตฺตา ใน โหติ ฯ อาขุยาตบถ
กตฺตฺวาจก สฺมฺมาสมฺพทฺุเรณ อนภิตฺตกตฺตา ใน ปหิต- อฺุปรฺวานตฺเถรสฺส ภาวาทิสมฺพนฺธ ใน ปหิตฺตา
มม สามีสมฺพนฺธ ใน สนฺติกํ ฯ สฺมฺปาปฺุณฺนิกมฺม ใน ปหิต- อฺุณฺโหนกสฺส สฺมฺปทาน ใน อตฺถาย ฯ
สฺมฺปทาน ใน ปหิต-) ลาภา วิกตฺติกตฺตา ใน โหติ วัต ศัพฺพํ อจฺจริยตฺถ เม สามีสมฺพนฺธ ใน ลาภา
สฺมฺมาสมฺพทฺุโร สยกตฺตา ใน ปหิณฺนิ ฯ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ยํ กีริยาปรฺมาส มม สามีสมฺพนฺธ
ใน สนฺติกํ ฯ สฺมฺปาปฺุณฺนิกมฺม ใน ปหิณฺนิ อฺุณฺโหนกสฺส สฺมฺปทาน ใน อตฺถาย ฯ สฺมฺปทาน ใน ปหิณฺนิ

อฺุปรฺวานตฺเถโร อวฺุตฺตกมฺม ใน ปหิณฺนิ อิติ ศัพฺพํ อาการ ใน จินฺเตตฺวา ฯ ปุพฺพกาลกีริยา ใน คาหา-
ปฺตฺวา กีริยาสงบถ อฺุณฺโหนกสฺส สามีสมฺพนฺธ ใน กาชํ ฯ อวฺุตฺตกมฺม ใน คาหาปฺตฺวา ปฺุริเสน
ตฺติยาวิเสสน ใน คาหาปฺตฺวา ฝานฺตฺสฺส สามีสมฺพนฺธ ใน ปฺุณฺํ ฯ อวฺุตฺตกมฺม ใน คาหาปฺตฺวา
ปฺุริเสน ตฺติยาการิตกมฺม ใน คาหาปฺตฺวา ฯ กีริยาสงบถ ปุพฺพกาลกีริยา ใน ปาทาสิ จ สองศัพฺพํ

ปทสมุจจยตถ เข้ากับ อุนโททกสฺส กาชํ ปุริเสน คาทาเปตฺวา และ ฌาณิตสฺส ปุณฺํ ปุริเสน คาทาเปตฺวา
อุปฺวานตฺเถรสฺส สมฺปทาน ใน ปาทาสี ฯ

เถโร สยกตฺตา ใน ปาทาสี ฯ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ตํ วิเสสน ของ ภาชนฺ์ อวฺตฺตกมฺม
ใน คาทาเปตฺวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน คนฺตฺวา วิหารํ สมฺปาปฺณียกมฺม ใน คนฺตฺวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา
ใน นหาเปตฺวา สตฺถารํ การิตกมฺม ใน นหาเปตฺวา อุนโททเกน กรณ ใน นหาเปตฺวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา
ใน อาโลเพตฺวา อุนโททเกน กรณ ใน อาโลเพตฺวา ฌาณิตํ อวฺตฺตกมฺม ใน อาโลเพตฺวา ฯ
ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปาทาสี ภควโต สมฺปทาน ใน ปาทาสี ฯ โส วิเสสน ของ อาพาโธ ฯ สยกตฺตา
ใน ปฏิปฺสฺสมฺภี ฯ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก ตสฺส วิเสสน ของ ภควโต ฯ สามีสมฺพนฺธ ใน อาพาโธ
เอว ศักฺพฺท อวฺธารณ เข้ากับ ตํขณฺ์ กาลสตฺตมฺม ใน ปฏิปฺสฺสมฺภี ฯ

พฺรหฺมโณ สยกตฺตา ใน จินฺเตสิ ฯ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก เทยฺยธมฺโม สยกตฺตา ใน โหติ
อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก กสฺส สมฺปทาน ใน ทินฺโน นฺุ ศักฺพฺท ปุจฺจนตฺถ โข ศักฺพฺท วจนาลงฺการ ใน ทินฺโน
วิเสสน ของ เทยฺยธมฺโม มหฺปฺฟโล วิกตฺติกตฺตา ใน โหติ อหํ สยกตฺตา ใน ปุจฺจิสฺสามิ ฯ อาขุยาตบถ
กตฺตฺวาจก สตฺถารํ อวฺตฺตกมฺม ใน ปุจฺจิสฺสามิ อิติ ศักฺพฺท อาการ ใน จินฺเตสิ ฯ โส วิเสสน ของ
พฺรหฺมโณ ฯ สยกตฺตา ใน อาห ฯ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก สตฺถุ สามีสมฺพนฺธ ใน สนฺติกํ ฯ
สมฺปาปฺณียกมฺม ใน คนฺตฺวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปุจฺจนฺโต ตํ วิเสสน ของ อตฺถํ อวฺตฺตกมฺม ใน
ปุจฺจนฺโต ฯ อพฺภนฺตรกิริยา ของ พฺรหฺมโณ อิมํ วิเสสน ของ คาลํ อวฺตฺตกมฺม ใน อาห

ปุคฺคโล สยกตฺตา ใน ทชฺชา ฯ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก กตฺถ วิเสสน
ของ ปฏิคฺคาหเก ฯ อาธาร ใน ทชฺชา เทยฺยธมฺมํ อวฺตฺตกมฺม ใน ทชฺชา
ทานํ สยกตฺตา ใน โหติ ฯ อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก กตฺถ วิเสสน ของ
ปฏิคฺคาหเก ฯ อาธาร ใน ทินฺนํ ฯ วิเสสน ของ ทานํ มหฺปฺฟลํ วิกตฺติกตฺตา
ใน โหติ ปุคฺคลสฺส อนาทร ใน ยชฺมานสฺส ฯ อนาทรกิริยา กถํ ศักฺพฺท
ปุจฺจนตฺถ หิ ศักฺพฺท ปทฺปฺรณ ทกฺขิณา สยกตฺตา ใน อิชฺฌนฺติ ฯ
อาขุยาตบถ กตฺตฺวาจก กถํ ศักฺพฺท ปุจฺจนตฺถ อิติ ศักฺพฺท สฺรูป ใน อิมํ
คาลํ ฯ

อด กาลสดตมึ ใน อาท สตุถา สยกตฺตา ใน อาทๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก อสฺส วิเสสน
ของ พุราหมณฺสสฺส ๆ สมฺปทาน ใน วตฺวา ทานํ สยกตฺตา ใน โหติ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก
เอวฺรุปฺสส วิเสสน ของ พุราหมณฺสสฺส สมฺปทาน ใน ทินฺนํ ๆ วิเสสน ของ ทานํ มหฺปฺลํ วิกติกตฺตา
ใน โหติ อิติ ศัพฺท อาการ ใน วตฺวาๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปกาเสนฺโต พุราหมณฺ อวฺตฺตกมฺม ใน
ปกาเสนฺโต ๆ อพฺนฺตรกิริยา ของ สตุถา อิมํ วิเสสน ของ คาลํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน อาท

โย วิเสสน ของ ปุคฺคโล ๆ สยกตฺตา ใน เวทฺติ และ ปสฺสตี ๆ อาขยาตบท
กตฺตฺวาจก ปุพฺเพนิวาสํ อวฺตฺตกมฺม ใน เวทฺติ สคฺคํ กิตี อปายํ กิตี
อวฺตฺตกมฺม ใน ปสฺสตี จ สองศัพฺท ปทสมฺมจฺจยตฺถ เขํกับ สคฺคํ และ
อปายํ อโถ ศัพฺท สมฺปเณทฺนตฺถ โย วิเสสน ของ ปุคฺคโล ๆ สยกตฺตา
ใน โหติ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ชาตฺกขยํ อวฺตฺตกมฺม ใน ปตฺโต ๆ
วิเสสน ของ ปุคฺคโล อภฺยเณทฺ ใน โวลีโต ๆ วิเสสน ของ ปุคฺคโล
มุณี วิกติกตฺตา ใน โหติ อหํ สยกตฺตา ใน พุริมิ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก
สพฺพโวลีโตโวลีตํ กิตี ตํ กิตี วิเสสน ของ ปุคฺคลํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน พุริมิ
พุราหมณฺ สมภวาน ใน พุริมิ อิติ ศัพฺท สรูป ใน อิมํ คาลํ ฯ

อตฺโถ อวฺตฺตกมฺม ใน เวทิตฺโพ ปณฺทิตฺเตน อนภฺทิตกตฺตา ใน เวทิตฺโพๆ กิตบท กมฺมวาทก
ตฺสส วิเสสน ของ คากาวจนฺสสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺโถ โย วิเสสน ของ ปุคฺคโลๆ สยกตฺตา
ใน ชานาติ และ ปสฺสตี ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ปุพฺเพนิวาสํ อวฺตฺตกมฺม ใน ชานาติ ปากฺกั
วิกติกตฺตา ใน กตฺวา ๆ กิริยาวิเสสน ใน ชานาติ ฉพฺพีสตีเทวโลกเกทํ วิเสสน ของ สคฺคํ จตฺตฺพฺพิธํ
วิเสสน ของ อปายํ สคฺคํ กิตี อปายํ กิตี อวฺตฺตกมฺม ใน ปสฺสตี จ สองศัพฺท ปทสมฺมจฺจยตฺถ เขํกับ
ฉพฺพีสตีเทวโลกเกทํ สคฺคํ และ จตฺตฺพฺพิธํ อปายํ ทิปฺพจกฺขุณา กรณ ใน ปสฺสตี อโถ ศัพฺท สมฺปเณทฺนตฺถ
โย วิเสสน ของ ปุคฺคโล ๆ สยกตฺตา ใน โหติๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ชาตฺกขยสงฺขาตํ วิเสสน
ของ อรหฺตฺตํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน ปตฺโต ๆ วิเสสน ของ ปุคฺคโล อภฺยเณยฺยํ วิเสสน ของ ธมฺมํ
ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน อภฺชานิตฺวา ปรีณเณยฺยํ วิเสสน ของ ธมฺมํๆ อวฺตฺตกมฺม ใน ปรีชานิตฺวา ปาทพฺพํ
วิเสสน ของ ธมฺมํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน ปหาย สจฺฉิกาทพฺพํ วิเสสน ของ ธมฺมํ ๆ อวฺตฺตกมฺม ใน
สจฺฉิกตฺวา อภฺชานิตฺวา กิตี ปรีชานิตฺวา กิตี ปหาย กิตี สจฺฉิกตฺวา กิตี เหตุ ใน โวลีโต ๆ วิเสสน

ของ ปุคฺคโล นินฺพพานํ อวุตฺตกมฺม ใน ปตฺโต วุสิตโอสานํ อวุตฺตกมฺม ใน ปตฺโต๑ สองบท วิเสสน
อง ปุคฺคโล วา สองศัพฺทํ ปทวิกปฺปตฺต เข้กัับ นินฺพพานํ ปตฺโต และ วุสิตโอสานํ ปตฺโต อภินฺถเยยฺยธมฺ
มํ อภินฺทิตฺวา ปริณฺถเยยฺย ปริณฺทิตฺวา ปหาตพฺพํ ปหาย สจฺฉิกถาพฺพํ สจฺฉิกถฺวา โวลีโต วิวริย
ใน นินฺพพานํ ปตฺโต วุสิตโอสานํ วา ปตฺโต๑ วิวรรณ อาสวกฺขยปฺปญฺญา ย กรณ ใน ปตฺต- โมนภาวํ
อวุตฺตกมฺม ใน ปตฺต- ปตฺตตฺตฺตา เหตุ ใน มฺนิ ๑ วิกตีกตฺตา ใน โหติ อหํ สยกตฺตา ใน วทามิ ๑
อาชฺยาดบฺท กตฺตฺวาจก สพฺเพสํ วิเสสน ของ กิเลสานํ ๑ สามีสมฺพนฺธ ใน โอสานํ๑ วิเสสน ของ
พฺรหฺมจฺริยวาสํ อรหฺตมคฺคณฺณานํ วิเสสลาภี ของ พฺรหฺมจฺริยวาสํ ๑ กิริยาวิเสสน ใน วุตฺต-
วุตฺตภาเวน เหตุ ใน สพฺพโวลีโตโอสานํ ตํ กิธฺตี สพฺพโวลีโตโอสานํ กิธฺตี วิเสสน ของ ปุคฺคลํ ๑
อวุตฺตกมฺม ใน วทามิ พฺรหฺมณํ สมฺภาวน ใน วทามิ อิติ ศัพฺทํ สรฺูป ใน อตฺโถ ๑ **(จบเก็ง)**

เทสนาวสานเน กาลสตฺตมฺี ใน ปาปฺณิสฺสุ พหุ วิเสสน ของ ชนา๑ สยกตฺตา ใน ปาปฺณิสฺสุ ๑
อาชฺยาดบฺท กตฺตฺวาจก โสตาปตฺติผลาทีนํ วิเสสน ของ อริยผลานํ ๑ อวุตฺตกมฺม ใน ปาปฺณิสฺสุ
ปี ศัพฺทํ อเปกฺขตฺถ เข้กัับ พฺรหฺมโณ ๑ เหตุกตฺตา ใน ปเวเทสิ มหาชนํ การิตกมฺม ใน
ปเวเทสิ ๑ อาชฺยาดบฺท กตฺตฺวาจก ปสนฺนมานโส วิกตีกตฺตา ใน หุตฺวา ๑ สมานกาลกิริยา
ใน ปตฺติจฺจาย สรณฺสฺ อชาธ ใน ปตฺติจฺจาย๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปเวเทสิ อุปาสกตฺตํ อวุตฺตกมฺม
ใน ปเวเทสิ อิติ ศัพฺทํ สมานน ๑

เทวทิตพฺรหฺมณวตฺถุ สยกตฺตา ใน นิฏฺฐิตํ ๑

กิตบฺท กตฺตฺวาจก ๑

พฺรหฺมณวคฺคควณฺณา สยกตฺตา ใน นิฏฺฐิตํ ๑

กิตบฺท กตฺตฺวาจก ๑

ฉพฺพิสฺติโม วิเสสน ของ วคฺโค ๑ สยกตฺตา ใน นิฏฺฐิตํ ๑

กิตบฺท กตฺตฺวาจก ๑

นิกมนกถา

อฏฺฐกถา สยกตฺตา ใน นิฏฺฐิตา ๑ กิตบฺท กตฺตฺวาจก เอตฺตาวตา วิเสสน ของ วจเนน ๑
กรณ ใน นิฏฺฐิตา สพฺพปจฺเจ ยมกวกฺเค จุทฺทส วตฺถุณิ ๑ เปฯ ภิกฺขุวคฺเค ทฺวาทส พฺรหฺมณวคฺเค

เอภูนจตุตาลีส์ สรูป ใน อิติ ๆ ศัพท์ สรูป ใน เอเกน อุนานิ คีณิ วตุตุดตานิ เอเกน วิเสสน ของ
วตุตุดนา ๆ กรณ ใน อุนานิ ๆ กิติ วิเสสน ของ วตุตุดตานิ ๆ อวตุตุดกมม ใน ปกาเสตวา
ๆ ปุพพกาลกิริยา กิติ วิเสสน ของ อฏจกถา ฐมมปทสส สามีสมพนุช ใน อฏจกถา ๕

ฐมมปท วตุตุดกมม ใน ปตตัม ๆ กิตบถ กมมวจาก เยน กิติ ฐมมราเชน
กิติ วิเสสน ของ ภควตา ๆ อนภิตกตตฺตา ใน ปตตัม อนุตฺตรัม วิเสสน
ของ ฐมมปท คธา วตุตุดกมม ใน ภาสิตา ๆ กิตบถ กมมวจาก ฐมมปเท
ภินฺนารุ ใน คธา เตน วิเสสน ของ ภควตา ยา วิเสสน ของ
คธา มहेสินา วิเสสน ของ ภควตา สเทวีสา กิติ จตุสฺสตา กิติ
วิเสสน ของ คธา จตุสฺสจฺจวิภาวินา วิเสสน ของ ภควตา ๆ
อนภิตกตตฺตา ใน ภาสิตา สตฺตตฺตยฺมฺหิ นิมิตฺตสฺตตฺตมฺหิ ใน สมฺภูจิตา
วตุตฺตุนํ สมฺพนุช ใน สตฺตตฺตยฺมฺหิ เอเกน วิเสสน ของ วตุตุดนา ๆ
กรณ ใน อูเน ๆ วิเสสน ของ สตฺตตฺตยฺมฺหิ สมฺภูจิตา วิเสสน ของ คธา
กุสล์ม วตุตุดกมม ใน ปตตัม ๆ กิตบถ กมมวจาก วิหารุ วิสยารุ ใน
วิหารุ อธิราเชน อนภิตกตตฺตา ใน การิตมฺหิ ๆ วิเสสน ของ วิหารุ
กตฺถลฺลนา วิเสสน ของ อธิราเชน ปาสาเท วิสยารุ ใน วิหารุ
สิริภุสฺส สลฺลนาวิเสสน ของ รลฺลนา ๆ สามีสมพนุช ใน ปาสาเท
วิหารุ วิเสสน ของ มยา ๆ อนภิตกตตฺตา ใน ปตตัม อตฺถพฺพลฺลชนสมฺปนฺนํ
วิกิตกมม ใน กโรนฺเตน อตฺถาย กิติ หิตาย กิติ สมฺปทาน ใน กโรนฺเตน

จ สองศัพท์ ปทสมฺจฺจยฺตฺถ เขากัฏ อตฺถาย และ หิตาย โลกสฺส สมฺป-
ทาน ใน อตฺถาย และ หิตาย โลกนาถสฺส สามีสมพนุช ใน สทฺฐมฺม-
สทฺฐมฺมภูติกาเมตา เหตุ ใน กโรนฺเตน ตาสํ วิเสสน ของ คธาณํ ๆ
สามีสมพนุช ใน อฏจกถํ ๆ อวตุตุดกมม ใน กโรนฺเตน เอตํ วิเสสน ของ

อภุจกถัม กโรนุเตน วิเสสน ของ มยา สุนิมมถัม วิกติกมม ใน กโรนุเตน
ทวาสตตติปปมาณาย วิเสสน ของ ปาลียา ภาณวาเรหิ ตติยาวิเสสน
ใน ทวาสตตติปปมาณาย ปาลียา ตติยาวิเสสน ใน กโรนุเตน ยัม วิเสสน
ของ กุสลัม สงกปะปา สยกตตะตา ใน อิขุณนตุ ๑ อาชยาตบต กตตะวาจก
เตน วิเสสน ของ กุสเลน ๑ กรณ ใน อิขุณนตุ กุสลา วิเสสน ของ
สงกปะปา สพพะปาณีนัม สมปะทาน ใน อิขุณนตุ สพพะเพ วิเสสน ของ
สงกปะปา ผลนตะตา อพพะนตฺตกริยา ของ สงกปะปา มธฺร วิเสสน ของ ผลัม
๑ อวุตตะกมม ใน ผลนตะตา อิติ ศัพพะท ปริสมาปนฺน ๑

อตุถถวณฺณนา วุตตะกมม ใน กตฺตา ๑ กิตตบต กมฺมวาทก ปรมวิสุทฺตสทฺธาพุทฺธิวิริยปฏิมณฺฑลิตฺเตน
กัถิ สึลาจารชฺชวมทฺทวาทิกุณฺสมุทฺยสมุทฺติเตน กัถิ สกสมยสมยนตฺตรคฺชนชฺโณคฺคาหนสมตฺเตน กัถิ
ปฺลยฺวาเวยฺยตฺติสมฺนาคเตน กัถิ วิเสสน ของ เถเรณ เตปฺปีฏกปริยตฺติปปเกเท กัถิ สากฺกจกเถ กัถิ
วิเสสน ของ สตฺตฺตฺตฺตฺตฺต ๑ กิณฺนชาธา ใน อปฺปฎิหตฺตฺตฺต- อปฺปฎิหตฺตฺตฺตฺตปฺปเวทิตฺเตน กัถิ
มหาเวยฺยกรเณน กัถิ กรณสมปตฺติชฺนิตฺตฺตฺตฺตฺตโรทาวจณฺนลาถนฺนยฺตฺเตน กัถิ
ยฺตฺตฺตฺตฺตฺตวาทินา กัถิ วาทิวเรณ กัถิ มหากวินา กัถิ วิเสสน ของ เถเรณ

ฉพฺพิถฺตฺตฺตฺตฺตปฺปเกทคฺคณฺนปฺปฎิมณฺฑลิตฺเต วิเสสน ของ อุตฺตริมฺนุสฺสธมฺเม ๑ กิณฺนชาธา
ใน อปฺปฎิหตฺตฺตฺต ๑ กัถิ เถรวสฺสปฺปทิปานัน กัถิ วิเสสน ของ เถรานัน ๑ สามีสมฺพนฺธ ใน
วสฺ- มหาวิหารวาสีนัน วิเสสน ของ เถรานัน วสฺลางฺการกฺุเตน กัถิ วิปลฺวิสุทฺตฺตฺตฺตนา กัถิ วิเสสน
ของ เถเรณ พุทฺธมฺโถสฺ สรฺูป ใน อิติ ๑ ศัพพะท อาการ ใน คหิต- ครุทฺธิ อนภิตฺตกตฺตฺตา ใน คหิต-
คหิตนามเชยฺเยน วิเสสน ของ เถเรณ ๑ อนภิตฺตกตฺตฺตา ใน กตฺตา อัย วิเสสน ของ อตุถถวณฺณนา
ธมฺมปทสฺส สามีสมฺพนฺธ ใน อตุถถวณฺณนา ๑

เริ่มพิมพ์เมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๕๗ เสร็จเมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๕๗
จัดพิมพ์โดย นางสาววิภาพร ทุนบาล

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
